ANUL III No. 172 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—MERCURI 1 DECEMBRIE 1899

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I şi şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In stroinătate direct la administraţie şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Inserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriĭ—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator la alegerea unuĭ deputat ce va avea loc în ziua de 16 Decembrie la Colegiul I este.

Dr. LEON SCULY.

Misiunea partidului Conservator

De netăgăduit că sarcina guvernuluĭ actual este din cele maĭ ingrate şi maĭ puţin prielnice unuĭ partid.

Să viĭ în urma unuĭ guvern care a dat sbranca în finanţele ţăreĭ, care şi-a bătut joc de sentimentele poporuluĭ şi care'ţĭ lasă moştenire sutimĭ de milioane datoriĭ ce trebuie să plăteştĭ, nu maĭ e, mi se pare, nicĭ chiar operă de reparaţiune, ci operă de *Cruce-Roşie* dacă ne putem exprima ast-fel.

Şi acum care e situaţia?

Aceĭ carĭ aŭ cauzat desastrul, împreună cu *aceĭ* cari nu s'aŭ bizuit să iee respunderea uneĭ ast-fel de situaţiĭ, fac cor împreună spre a aduce învinuirĭ guvernuluĭ, că nu drege treaba: *lăptoasă, mănoasă şi de vreme acasă!....*

A venit pe deasupra seceta şi a ameninţat ţara cu un adevărat eventual cataclism; guvernul a luat măsurĭ din timp şi aceste măsurĭ fac azĭ parte din fondul criticelor nedrepte ale paraponisiţilor.

A isbucnit apoĭ criza, prinzînd statul romîn în o jenă excepţională, opera administraţieĭ financiare a colectivităţeĭ.

In faţa prăpăstieĭ deschisă spre a înghiţi creditul ţăreĭ, guvernul a crezut prudent să temporizeze puţin spre a nu cădea, mînĭ şi picioare legate, victima acesteĭ crize.

Dacă împrumutul realizat acum ar fi fost contractat în toiul primeĭ panice financiare, de sigur că guvernul trebuia să suporte condiţiĭ cu mult maĭ grele de cît cele actuale. Şi atuncĭ, ce s'ar fi întîmplat?

S'ar fi întîmplat că toată droaia de nemulţămiţĭ, toate grupurile paraponisite ar fi ţipat ca un singur om că guvernul s'a pripit, şi acuzările aduse în privinţa cumpărăreĭ finuluĭ, ar fi fost întinse şi asupra contractăreĭ împrumutuluĭ.

Din timp pentru opoziţie însamnă pripit; iar la timp, însamnă tîrziŭ. Aşa că, orĭ cum ar fi făcut guvernul şi orĭ cît de strălucit ar eşi combinaţiile luĭ, pentru aceĭ cariĭ nu ştiŭ de cît să disfrugă iar nu să construiască, lucrul tot nu ar fi fost pe plac.

Decît misiunea partiduluĭ conservator e alta.

El are alt ceva maĭ bun de făcut de cît să fie atent la balivernele ahtiaţilor. Misiunea luĭ este o operă de reparaţie şi de întremare. El trebue se puie ordine în locul desordineĭ lasată de colectiviştĭ; el trebue să avizeze la mijloace de a asigura îndeplinirea angajamentelor financiare pe care le are statul.

Şi aceste mijloace nu pot fi nicĭ drastice nicĭ apăsătoare pentru popor, care plăteşte periodic toate năsdrăvăniile şi năsăbuinţele colectiviştilor.

Misiunea partiduluĭ conservator e decĭ precît de mare şi grea, pre atît şi de ingrată.

Oameni şi lucrurĭ

Intăiul transport. Vaporul «Sumatra» a debarcat acum cîteva zile primul transport de răniţĭ aduşĭ de pe cîmpul de răsboiŭ. Era, judecînd după descrierile din gazete bine informate, un convoiŭ nespus de trist, care s'a perindat în mijlocul unuĭ norod imens dar tăcut şi înlăcrămat. Scena fu maĭ posomorîtă încă din pricina ploaeĭ care cădea preste ceĭ adunaţĭ.

Transportul se compunea din 131 soldaţĭ şi doĭ ofiţerĭ. Toţĭ oameniĭ aceia fusese culeşĭ de pe cîmpul de războiŭ, şi spectacolul era de două orĭ întristător. El redeşteaptă numaĭ decît imaginea dezastruluĭ general pe lîngă acel individual pe care-l oferia fie-care din aceĭ militarĭ defilînd cu capul legat, cu trupul sîngerînd orĭ cu vr'un braţ. Preste tot numaĭ ochĭ plecaţĭ de ruşine îacă maĭ mult decît de suferinţă, trupurĭ încovoiate şi de umilinţă şi de durere, gurĭ încătuşate de sfială şi de mînie.

Ruşine, umilinţă—de ce? Nu eraŭ soldaţiĭ aceia dovada cea maĭ deplină a propriei lor vitejiĭ şi îndrăzneliĭ? Luptătoriĭ aceştia sprijiniţĭ în cîrjă nu pornise eĭ cu fruntea sus şi cu trupul încordat, gata de jertfă şi de supunere.

Şi cu toate acestea e fatală impresia de înjosire, degajată din acest tabloŭ—vrednic de arta unuĭ Werestciagin. E cu neputinţă să nu ne gîndim în faţa acestuĭ transport de vitejĭ răniţĭ—că în persoana lor a fost înfrîntă o naţiune întreagă. Ne gîndim la numeroasele transporturĭ de răniţĭ care pe urma celuĭ dintăiŭ vor fi străbătînd acum drumul spre Europa pentru ca, la rîndul lor, să se perîndeze, cu capetele plecate, cu membrele legate, cu sufletele umilite, în faţa noroduluĭ trist şi resemnat—umilit şi el în înfrîngerea alor săĭ.

Sunt numaĭ cîte-va lunĭ de cînd la Haga, „Războiul" fu osîndit şi desfiinţat în perspectivă.

Cum-că perspectiva e încă foarte departe dovedeşte transportul de răniţĭ englejĭ, victime ale gloanţelor europeneştĭ.

Rod.

TELEGRAME

Publicăm aci ultimele telegrame ce le am primit prea tîrziŭ asară pentru a le putea însera în numărul ziaruluĭ nostru de erĭ.

Bucureştĭ 29 Noembrie.

Viscolul a bîntuit cu o mare putere în capitală. Mare parte din străzi sunt încă nepracticabile, şi trenurile nu maĭ sosesc, şi numaĭ pleacă nicĭ într'o direcţie.

Ploeştĭ 29 Noembrie.

Duminică a avut loc în Ploeştĭ o întrunire Sturzistă şi cu toate delegaţiile sosite din judeţele vecine sala întrunireĭ a remas aproape goală. Delegaţia ieşană compusă din d-niĭ P. Poni şi Gr. Macri s'a nămolit în drum.

După întrunire a avut loc un banchet în onoarea d-luĭ D. Sturdza, şi s'a hotărît că d-nul Gr. Macri să fie candidatul liberalilor la colegiul vacant de deputaţĭ, convocat pentru ziua de 16 Decembrie.

Bucureştĭ 29 Noem. 4. ore p. m.

Junimiştiĭ afirmă că vor lupta şi eĭ la alegerea din 16 Decembrie, şi că dacă d. D. Rosetti persistă în refuzul seŭ de a candida, atuncea vor propune acest scaun de deputat d-luĭ A. D. Holban.

Bucureştĭ 5 ore p. m.

La cameră a luat cuvîntul astăzĭ d. Barbu Stefănescu Delavrancea, pentru a răspunde oratoruluĭ junimist, C. Arion. D. Delavrancea zice că botezul seŭ în apele conservatismuluĭ s'a făptuit nu prin cîte-va picăturĭ de apă carĭ pot fi maĭ puţin numeroase de cît acele carĭ aŭ servit la botezul d-luĭ C. Arion, dar maĭ ales prin sudorile de sînge ce le-a vărsat în rîndurile celor de care s'a despărţit. „Credeam că voĭ muri în rîndurile partiduluĭ liberal, adauge oratorul, dar ca să morĭ, trebue să trăeştĭ maĭ întăĭ, şi eŭ nu am putut trăi cu demnitate în partidul liberal; eată de ce sunt astăzĭ în partidul conservator."

Continuînd, oratorul arată că, dacă teoria, susţinută de către d-nul I. Brătianu, ar fi adevarată şi anume că până la Martie creditul nostru era neatins, atuncea creditul nu ar maĭ fi al ţăreĭ şi al partidelor. Ar trebui să credem că numaĭ dl. Paladi avea credit, şi cînd a plecat, s'a dus şi creditul cu dînsul.

In chestia Dunăreĭ, strălucitul orator, aseamănă circulara iscălită de către d-nul D. Sturdza chiar în ziua cînd a fost silit de a părăsi puterea, cu ultimul cartuş tras de armata licenţiată, care dă focul, nu pentru a se apăra, ci pentru a deştepta pe duşman.

Evoluţiunea partiduluĭ conservator este constantă, şi privilegiele nu maĭ aŭ fiinţă de cît în partidul liberal, care a inventat dreptul de moştenire în conducerea partiduluĭ şi a ţăreĭ.

După d-l Delavrancea, al căruĭ discurs a provocat un entusiasm nedescriptibil în cameră, a luat cuvîntul d-l G. Cantacuzino, primul-ministru.

D-sa arată pe ce cale greşită a întrat d-l Carp şi cît de neîntemeiată este pretenţia şefuluĭ junimiştilor de a monopolisa ideile marĭ, ale unireĭ, ale împroprietărireĭ ţaranilor, ale monarhieĭ ereditare, şi toate înaltele aventurĭ ale tuturor barbaţilor însemnaţĭ din această ţară.

D-l Carp se rosteşte în contra democratizăreĭ partiduluĭ conservator, pe cînd încă de la 1865 aŭ lucrat împreună pentru constituirea *„Juneĭ drepte"* cu scopul de a modernisa acest partid. D-l Carp nu poate tăgădui, că în 1888 a propus, ministerul domeniilor d-luĭ N. Fleva, şi că în 1893 şi în 1894 şi-a pus toate silinţele pentru a atrage pe d-l G. Panu în rîndurile junimiştilor.

Pentru ce decĭ, să scandalizeză d-l Carp, pentru că am avut maĭ mult noroc de cît d-sa?

Să se liniştească în privinţa steaguluĭ conservator, căcĭ să află în mînele viguroase ale unuĭ om carele peste 30 de anĭ a fost colaboratorul mareluĭ şef dispărut.

Aplause nesfîrşite aŭ acoperit discursul primuluĭ-ministru.

După d-sa a luat cuvîntul d-l General G. Manu.

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Paris 29 Noembrie

Procesul de la Inalta Curte. Audienţa de la 9 Decembrie st. n.

Se ia depunerea maĭ multor martorĭ carĭ dau explicaţiĭ fără interes asupra diferitelor întruniri regaliste şi afirmă că manifestarea de la Auteuil nu a fost organizată de societatea *Oeillet Blanc*.

Se ascultă apoĭ cîţi-va martorĭ cariĭ asistară la manifestarea de la Auteuil şi cariĭ declară că ele aŭ fost spontanee. Audiaţa se ridică.

Londra 29 Noembrie

Nicĭ o ştire nu confirmă sgomotele alarmante respîndite în privinţa poziţiuneĭ în care s'ar afla generalul Methuen.

Londra 29 Noembrie

O depeşă oficială din Cap-Town spune că după ştirile date de prezidentul statuluĭ-Orange, anunţă cumcă un locotenent englez Tristan şi treĭ lăncierĭ plecaţĭ în recunoaştere de la Moderiver aŭ fost răniţĭ şi aŭ căzut prizonierĭ la burĭ.

Cap-Town 29 Noembrie

După rapoartele venite din Oranjriver burii aŭ distrus drumul de fer la 20 mile la sud de Moderiver. Un tren care fu trimes într'acolo a fost bombardat în apropiere de Stromberg. Burii se întărîră după aceea în o puternică poziţie lîngă Prieska. Eĭ aŭ tăiat cabluĭ metalic de la Bac şi a întrerupt comunicaţia.

Pretoria 29 Octemarie.

O luptă a avut loc azĭ dimineaţă lîngă Scholtzneck la sud de Spyptonten unde trupele engleze aŭ atacat forţele puse sub comanda generaluluĭ Cronje. Se semnalează de asemine ostilităţĭ în direcţia Sorţieĭ.

Petersburg 29 Noembrie

Ministrul de răsboiŭ a însărcinat pe locotenentul colonel Gurco de a merge la cartierul general al Burilor. El va pleca în Transvaal cu un detaşament al Cruceĭ Roşiĭ.

Sofia 29 Noembrie

Sobrania a discutat legea transformăreĭ impozituluĭ rural în dijmă. După o vie discuţie legea s'a adoptat în principiŭ.

Moscova 29 Noembrie.

Sănătatea luĭ Tolstoi lasă mult de dodorit. El e foarte slab şi stă în pat.

Londra 29 Noembrie.

Se scrie din Mauroport cu data de 9 Decembrie st. n. că un foc de tiraiorĭ a fost angajat în această zi dincolo de Arwundel.

Englejiĭ înaintaŭ spre Samiahsdam şi Buriĭ se rătrăgeaŭ către Taalbosch.

Londra 29 Noembrie.

Se scrie din Pretoria *Agenţieĭ Reuter* că aŭ sosit la 8 Decembrie st. n. detaşamente sanitare germane şi olandeze.

Ele aŭ fost primite cu un mare entusiasm.

O jumătate a detaşamentuluĭ pleacă în în Nathal, cealaltă jumătate pleacă în Orange.

Londra 29 Noembrie.

O depeşă oficială a generaluluĭ Withe, cu data de 9 Decembrie st. n. zice că el va trimite în noaptea precedentă pe generalul Hunter cu 500 voluntarĭ din Nathal şi 100 oamenĭ din cavalerie pentru a surprinde o pozitie inamică de lîngă Lombardeskop.

Infanteria a reuşit cu totul.

Colina a fost surprinsă şi două tunurĭ ale Burilor aŭ fost demontate.

Un tun sistem Maxim a fost luat şi trimes la Ladysmith.

Englejiĭ aŭ avut un mort şi un major rănit.

In acelaş timp un excadron de Husarĭ plecase în împrejurimele Pepworthlill prefăcînd în ţindărĭ liniile drumuluĭ de fer şi tăind comunicaţia telegrafică.

Molteno 29 Noembrie.

Generalul Gatacre a făcut un marş forţat cu 2000 oamenĭ şi două baterie spre Stromberg unde Buriĭ ocupaŭ o poziţie foarte puternică.

Inamicul a deschis focul în momentul cînd trupele engleze sosise la piciorul posiţiuneĭ.

S'a încins un schimb de focurĭ de artilerie care a durat treĭ oare.

Englejiĭ s'au retras atuncĭ, posiţia fiind imposibilă de luat.

Londra 29 Noembrie.

Se scrie din Pekin *Ageuţieĭ Reuter* că Franţa a ridicat pretenţiile sale în afacerea din Kwang-Tchevu-Wan şi cere distituirea vice-regeluĭ din Canton.

Se crede că această pretenţie este provocată de respingerea autorităţilor engleze de a îndeplini cererea relativă la executarea funcţionarilor responsabilĭ de asasinatul ofiţerilor francejĭ lîngă Mottows.

Se zice că *Tscung Si Jomen* găseşte această pretenţie exagerată şi că nu va consimţi.

Constantinopol 29 Noembrie.

D. Maurocordaton a rugat pe Sultan, în audienţa ce i-a acordato Vineri, de a fi prevăzător în ceea ce priveşte concluzia convenţieĭ consulare.

Cu toate asigurările care i s'aŭ dat se crede că acordul nu va fi stabilit în şedinţa de Luni şi că se va face probabil apel la arbitragiul puterilor.

Paris 29 Noembrie.

Tatăl d-luĭ Delcasée a murit, după o scurtă boală.

Ministrul afacerilor a plecat pentru Pamiers.

Madrid 29 Noembrie.

Camera deputaţilor

Cu ocazia discuţieĭ budgetuluĭ marineĭ d. Romanones cere ca să se retragă budgetul avîndu-se în vedere dificultăţile care sunt pentru al modifica.

D. Silvella combate această propunere.

Camera îşĭ va da votul azĭ.

Petersburg 29 Noembrie.

După ziarul *Srojet* este speranţă de a lansa pe apă cuirasatul general *Amiral Aprain* care s'a scufundat acum cîte-va zile în apropiere de Reval.

Petersburg 29 Noembrie.

Azĭ a avut loc în palatul de iarnă o masă de gală în onoarea gradelor superioare a cavalerilor din ordinul St. Gheorghe.

M. M. L. L. şi Mariĭ ducĭ aŭ asistat.

Valurĭ

Nu poate fi nicĭ o indoială. Dintre cele cîte-va volume de literatură de curînd apărute în vitrinele librăriilor noastre, volumul luĭ Radu Rosetti—*Valurĭ*—nu ocupă, din punctul de vedere al merituluĭ literar, întăiul rang—cînd îl găsim alăturĭ de volumele semnate de Vlăhuţă, Duiliu Zamfirescu şi chiar de Dim. Nanu.

Cu toate acestea, ne ocupăm întăiŭ de el. Ce vreţĭ! *Valurĭ*..... Ziaristul nu aşteaptă ocazia, ci se foloseşte de dînsa—cînd i-e aproape; el nu poate—sclav al actualităţiĭ şi al urgenţei—să măsoare şi să cumpănească într'o chibzuită ordine datoriile sale de ierarhie literară şi să lucreze în ordine logică.

Toată filozofia activităţiĭ în presă? *Valurĭ*....

Nu este, de alt-feliŭ, acelaşĭ lucru, în toate manifestările activităţiĭ omeneştĭ? Toate schimbările, toate inconsequenţele, toate contrazicerile, toate ciudăţeniile acelor manifestărĭ—nu sînt ele definite în chip plastic de cuvîntul acesta: *Valurĭ*....? Să fie oare aci explicaţia că ne-a ademenit maĭ curînd titlul acesta dintre numeroasele cîte s'aŭ ivit, în zilele din urmă, pe terenul publicisticeĭ? Se poate. In tot cazul, de la început ne exprimăm mulţumirea, estetică şi fizică în acelaşĭ timp, ce ne procură acest suggestiv cuvînt pus deasupra unuĭ volum de versurĭ: *Valurĭ*.

*

Am imputat altădată poietul Rosetti stăruinţa de a da „titlurilor" o tendinţă puţin corespunzătoare cu poiezia însăşĭ, în genere—fără a vorbi de poezia luĭ în special. Aşa bună-oară, nu ne-a mulţumit titlul de „Sincere„ şi nicĭ celă-lalt: „Din Inimă". In schimb găsim minunat pe acesta de acum: *Valurĭ*.

De astă-dată cuvîntul e *sincer* şi poate chiar *din inimă*. Căcĭ e vădit faptul că poietul a strîns în acest din urmă şi mic volum o serie de bucăţĭ care exprimă atît cele originale cît şi cele traduse în parte—această unică filozofie a schimbăriĭ, a nestatornicieĭ, a variabilităţiĭ înăscută temperamentuluĭ săŭ de artist şi pe care o întrupează suggestivul cuvînt de *Valurĭ*.

O filozofie? Nu,—un fapt, un adevăr, o constatare:

Plăcerile iubiriĭ, ţin numaĭ un minut
Durerile iubiriĭ, ţin mult: o viaţă 'ntreagă
Tot ce-am avut pe lume, jertfiĭ pentru-a mea dragă,
Ea pleacă şi mă lasă; un altul i-a plăcut.
„Cît timp va curge 'n vale isvorul fermecat,
Cu apa-i cristalină, înveselind cîmpia,
Te voiu iubi într'una"—îmi repeta Maria—
... Isvorul curge încă, dar dînsa m'a uitat.

Rosetti a imitat aci romanţa luĭ Florian, nu pentru că ar fi conţinînd vre-o inspiraţie originală—dar pentru că, cum am observat, era vorba de o colecţie abundentă de versurĭ, concordînd către una şi aceeaşĭ îndeiere: *Valurĭ*....

Scriitorul a vrut să dee întreaga şi complecta noţiune a elementuluĭ: nestatornicia, egoismul, nepăsarea, dispreţul, faţă de tot ce ie viaţă şi simţire; lipsa de scop, lipsa de siguranţă, lipsa de plăcere—pentru tot ce se avîntă pe acest teribil element: *Valurĭ*.

Volumul începe cu o cinică dedicaţie: *Mie*. El se continuă imediat cu două sonete în nota luĭ Leconte de Lisle—unul chiar tradus din sonetele acestuia—, ambele avînd ca temă suveranul dispreţ al omuluĭ care a trăit mult şi crede puţin, al omuluĭ convins că tot ce a fost o să maĭ fie şi că totul vine şi trece, călător şi schimbăcios, căcĭ în lume toate sînt: *Valurĭ*.

Tacĭ inimă, astîmpără-te-odată!....
Nu vreĭ cu nicĭ un chip să te 'nveţĭ minte?
Nu ştiĭ că visul dragosteĭ te minte?
Ce tot aştepţĭ, bătînd înviorată?

Parc'aĭ făcut solemne jurăminte
Să nu maĭ ştiĭ de dorurĭ nicĭ-odată;
De ce mă 'ndemni spre-o nouă adorată.
— „O, jurămintele sînt praf, cuvinte!"

De-abia a răsărit o iubire şi „alt dor" deja chinueşte simţirea. Şi chiar dacă această nouă iluzie se va indeplini—firea neastîmpărată va fi din noŭ nemulţumită. Asta s'a întîmplat de atîtea orĭ poietuluĭ pînă ce a ajuns la această concluzie precisă: *Valurĭ*!

Eŭ am rămas din nou cu dorul
Iubireĭ mele ne'mplinit;
Tot nu mi-a dat să gust amorul
Nectarul dulce, mult dorit.

Dar am redevenit poietul
Cu părul lung, sentimental,
Ce şĭ cîntă stelelor sonetul,
Inamorat de-un ideal.

Dar nu e numaĭ netemeinicia simţireĭ care îndreptăţeşte titlul acesta: *Valurĭ*.

Rosetti iubeşte marea în adevăr, marea cu furtunile, cu primejdiile, cu groaza şi cu sublimul eĭ. El pare să fi transportat numaĭ în viaţa sentimentelor, im-

presia și dragostea intipărite în mintea luĭ cînd, odinioară, a hoinărit în regiunĭ depărtate—pe Valurĭ.—

....Dar să nu mă avînt în recenziĭ și cu atît maĭ puțin în judecățĭ literare. Acestea privesc pe alt cineva care, de cigur, își va face datoria scrutînd profunditatea Valurilor—în aceste coloane.—

Era un timp cînd făceam același lucru. Astăzĭ de-abia îmĭ îngăduiŭ luxul uneĭ fugitive impresiĭ penale,—dar nicĭ de cum minuțioasa analiză de rime, ritmurĭ și culorĭ de epitete. Toate se schimbă,—toate sunt valurĭ.

E de altfel o problemă de temperament—dacă se poate înălța la nivelul uneĭ filosofiĭ literare—adevărul și reflexul lesnicioaselor schimbărĭ în limita poeticelor afirmărĭ. In ale sale „cîntece de mare" Heine juca inspirat și torturat în același timp.

Dies Schwanken und Schwellen und Schaukeln
Ist unerträglich
Vergebens späht mein Auge und meht
Die Küste. Doch ach ? nur Wasser
Und abermals Wasser, bewegtes Wasser.

—E vorba și acolo de *Valurĭ*.

Radion

Răbojul meu

Am promis că voiŭ da amănunte asupra evenimentuluĭ istoric, care a inspirat balada luĭ Tennyson. Iată-le :

Prin secolul al X-lea, Godina, soția ducelui de Merci, din Anglia, era renumită prin frumusețea și virtutea sa. „Ducele, ne spune un istoric, pusese un impozit impovărător asupra locuitorilor din Coventry. Godina îl rugă să-l ridice ; dar soțul, aspru și fantasc, promise că va face aceasta, dacă va trece prin tot orașul goală. Godina se supuse acestuĭ capriciu și, după ce opri pe locuitorĭ, subt pedeapsă de moarte, de a-o privi, ea se desbracă complect, încălică și trecu prin tot orașul, fără alt văl de cît lungul seŭ păr.

Un locuitor, împins de curiozitate, deschise o fereastră, și privi. Dar imediat fu omorît. In amintirea acestuĭ eveniment s'a ridicat la Coventry, în acel loc, un fel de statue. în poziția uneĭ persoane, care cearcă să vadă".

Dacă era așa de frumoasă Godina, nu-ĭ tocmaĭ de plîns, locuitorul omorît, fiind-că a privit-o.

*

Mi s'a povestit o istorie, care va avea efect deosebit, de s'ar putea dovedi că e în totul exactă.

Se știe ce carieră triumfală a avut cîntărețul *Tamberlyk* ; poate că a fost unul din ceĭ maĭ norocoșĭ actorĭ de nu cel maĭ norocos.

In Botoșanĭ era un birjar Toma Berlicu. Venind o primadonă celebră în orașul luĭ Eminescu,—numele eĭ îmĭ scapă din memorie,—Toma fu angajat cu ziua pentru diferitele vizite, pe care ea le făcea. In timpul uneia din ele, Berlicu nostru începu să cînte, pe cînd trăgea caiĭ de urechĭ. Primadona, cnm auzi voacea aceasta splendidă, făcu numaĭ o săritură de pe canapeaua salonuluĭ pînă la scară. Angajă imediat pe vizitiu și-l duse în străinătate, unde peste puțin, Toma Berlicu ajunse Tamberlyk.

Si non è vero.....

*

Amintim că doamna Gemma Mezzetti va da, în cursul luneĭ Decembrie, un mare concert în orașul nostru.

Vom publica treptat elogioasele aprecierĭ ale preseĭ bucureștene asupra jocului și a vocaeĭ sale.

*

Prietenul nostru E. Herovanu ne roagă să protestăm în contra redacțieĭ *Rubinuluĭ*, care i-a reprodus un articol fără a-ĭ fi cerut măcar autorizație. Asemenea obiceiurĭ ar trebui să dispară maĭ ales d'intre aceia, carĭ aŭ năzuința să producă și eĭ.

*

Doamna Laurenția Gribincea ne roagă să arătăm că nuvela sa, atît de gingașă, publicată în *Opinia* de la 25 a. l. c. e o continuare. Intr'un număr anterior al ziaruluĭ se află începutul.

Ne grăbim a face aceasta îndreptare, căcĭ ne încîntă floriIe—și sînt florĭ, carele zîmbesc.

*

Un ziar ridicase chestia femeeĭ bărbier. E interesant de observat că aceasta nu ar fi noŭ. In Franța, subt regiĭ din rasa d'întaĭ, femeile rădeaŭ. In contractul de căsătorie se stipula că în ziua, care urma după noaptea nupțială, femeea era ținută să-și bărbierească bărbatul,—nu-ĭ vorbă, dacă bietul prostănac nu era după gustul eĭ, n'avea decît să apese asupra briciuluĭ—Obiceiul acesta a ținut pînă la Chilperic.

Cum se vede, a rade era considerat ca o calitate de gospodărie. Dar maĭ curios încă e că găsim acest uz și în poemele omerice. Penelope, rugîndu-se zeilor pentru întoarcerea luĭ Odysseus, le zice : „Vă promit să-l rad de îndată ce se va întoarce."

Un francez ar spune : *la femme rasante, voilà qui est dans l'ordre des choses.*

*

EFEMERE

Clienții doctorului Z.

Morțiĭ revin în noaptea
sf. Andreĭ, la acela, de
la care aŭ suferit.

Credință populară.

Casa-ĭ 'n vecĭ pustie, nu-ĭ prea vine prada,
Nu-ĭ prea vin clienții, o prea scumpiĭ meĭ.
Dar acu-ĭ sînt pline casa și ograda :
E noaptea sfîntuluĭ Andreĭ.

ENDYMION.

Recensămîntul

Copiilor în școalele rurale și urbane pe anul 1898—99.

(Urmare)

Recensămîntul copiilor în vîrstă de școală din comunele urbane s'a făcut, conform regulamentului, după 23 Aprilie 1899. Lucrarea s'a efectuat pe circomscripțiunĭ școlare și a dat următorul resultat numeric ;

106,175 copiĭ în vîrstă de școală, din carĭ:
57,195 băețĭ.
48,980 fete.

Această cifră se împarte după naționalitate ast-fel :

77,217 copiĭ de romîn
28,957 copiĭ de streinĭ

Din numărul de 106,175 copiĭ în vîrstă de școală, aŭ fost :

71,951 elevĭ înscrișĭ în școle { 43,067 băețĭ / 28,884 fete

60137 elevĭ carĭ aŭ urm. regul. { 36,356 băețĭ / 23,781 fete

59,030 elevĭ aŭ fost presenți la esamen din ceĭ carĭ aŭ urmat regulat în tot cursul anuluĭ, iar 2360 elevĭ aŭ fost presenți din ceĭ neregulați. In tetal decĭ presenți la esamen aŭ fost 61,390 elevĭ din carĭ 37,380 băețĭ și 24,010 fete.

Numărul promovaților în școalele primare urbane, atît din ceĭ carĭ aŭ urmat regulat cît și din ceĭ neregulați la cursurĭ, a fost de 42,535 din carĭ 25,600 băețĭ și 16,935 fete.

Absolvențiĭ aŭ fost în număr de 8,763 din carĭ 5758 băețĭ și 3,005 fete.

Comparînd aceste cifre cu datele frequentăreĭ din anul trecut, vom avea:

In anul școlar **1896—97**: înscrișĭ 68,951, presenți la esamen 56,926, promovați 41,119, absolvenți 8352 (5721 băețĭ și 2631 fete); **1897-98**: înscrișĭ 70.607. presenți la esamen 58,979, promov. 42,324, absolvenți 8871 (5875 băețĭ și 2996 fete). **1898-99**: înscrișĭ 71,951, presenți la examen 61,390, promovați 42,535, absolvenți 8763 (5758 băețĭ și 3005 fete).

Avem decĭ în favoarea anuluĭ 1898-99 un spor de înscrișĭ, la presența la esamen și la promovărĭ. La absolvenți însă avem o cifră inferioară anuluĭ trecut, resultat probabil al siguranțeĭ cu care s'aŭ ținut esamenele de fine de an.

Raportul cifreĭ înscrișilor la populația urbană din țară este de 79 la 1000 locuitorĭ.

Raportul presenților la esamen la populația urbană este de 66 la 1000 locuitorĭ urbanĭ.

Raportul promovaților la populația urbană este de 47 la 1000 locuitorĭ.

Rapoltul absolvenților la populația urbană este de 10 absolvenți la 1000 locuitorĭ urbanĭ.

Numărul scoalelor primare urbane care aŭ funcționat în țară în cursul anuluĭ școlar 1898-99 a fost de 395 repartisate după felul lor ast-fel:

199 școale de băețĭ
177 școale de fete
19 școale mixte
395 „ în total.

Institutorii carĭ aŭ deservit aceste școale aŭ fost în număr de 1377 și se specifică după sex ast-fel:

586 institutorĭ barbați
791 „ femeĭ
1377 în total.

In numărul acesta nu s'a socotit personalul didactic al școalelor întreținute din fondurĭ particulare nicĭ institutoarele de la școalele primare de aplicație de pe lîngă școalele normale de institutoare.

Alăturînd cifra copiilor înscrișĭ în școale (71,951) de numărul total al institutorilor, spre a ști cîțĭ elevĭ aŭ venit fie-căruĭ institutor, vom obține coeficientul 52,5 adică 52 elevĭ. Iar dacă ar urma în actualele școale și tot cu actualul număr de institutorĭ, întreaga populațiune de copiĭ aflată în recensămîntul urban, vom constata cîte 79.6 elevĭ de fie-care institutor.

La periferia orașelor Tîrgoviște, Călărași, Bucureștĭ, T. Severin, C. Lung, T. Neamț, Slatina, Ploeștĭ, R.-Sarat, Tecuciŭ, Rușiĭ de Vede și Tulcea, funcționează unele școale rurale care însă deservesc o populație urbană mărginașe și cad circomscripții școlare urbane. Populația școlară a acestor școale rurale cu tip urban se ciifrează la 1761 elevĭ, carĭ de asemenea trebue adăogată la cifra înscrierilor urbane. Vom avea decĭ: 71,951+1761=73,712 elevĭ înscrișĭ în școalele din orașe.

Din statistică, cu privire la învățămîntul primar din Romînia, resultă că la 1000 locuitorĭ urbanĭ și ruralĭ avem între 140—190 copiĭ în vîrstă de școală că din 100 copiĭ în vîrstă de școală (urbanĭ și ruralĭ) avem între 30—50 copiĭ înscrișĭ în școale; că unuĭ institutor urban și rural iĭ revine în mijlociŭ cîte 116—167 copiĭ în vîrstă de școală; că în fine numărul locuitorilor (urbanĭ și ruralĭ) pentru o școală primară variază între 1080—1580 locuitorĭ.

Statistica e foarte interesantă și meritul revine d-luĭ Mihail Dimitrescu, șeful serviciuluĭ statistic de pe lîngă ministerul de instrucție.

TAXA DE 5%

Expunere de motive

Sarcinile budgetare devin din ce în ce maĭ marĭ pentru ca să se satisfacă îndatoririle crescînde, ce desvoltarea și progresul Românieĭ impun. Contribuabiliĭ, înțelegînd datoria de a se ține sus creditul eĭ, nu s'aŭ dat în lăturĭ de a da partea contributivă din veniturile lor. Funcționariĭ Statuluĭ nu aŭ rămas maĭ pe jos de a plăti și dînșiĭ acea parte de contribuțiune, cînd nevoile Statuluĭ aŭ reclamat'o.

Ca și în anul 1877, și acum se crede drept ca de către toțĭ să se contribuiască la sporirea veniturilor Statuluĭ.

Crisa economică a anuluĭ 1899 a lovit pe toate clasele societățeĭ și numaĭ funcționariĭ par a fi fost neatinșĭ, căcĭ budgetul Statuluĭ a plătit regulat toate apuntamentele și pensiunile. Ni s'a părut, dar, justificat să reintroducem impositul de 5% pe retribuțiunea tutulor funcționarilor publicĭ și a impiegaților stabilimentelor particulare.

Dacă vom cerceta legile noastre organice din timpiĭ din urmă, vom constata că lefurile funcționarilor publicĭ aŭ fost tot mereŭ crescute. Pe de altă parte, și legea pensiunilor a asigurat în mod larg ajutorul ce se da funcționaruluĭ, cînd el a eșit la pensiune.

Dar amînduoĭ aceste împrejurărĭ aŭ contribuit și ele mult la sporirea cheltuelilor budgetare și justifică, credem, pe deplin propunerea alăturatuluĭ proiect de lege, prin care se reintroduce această taxă.

Prin acest imposit se readuce o egalitate de sarcinĭ cu ceĭ-alți contribuabilĭ, căcĭ acum funcționariĭ Statuluĭ și impiegații stabilimentelor particulare nu contribuesc cu nimic la resursele de carĭ are nevoe Statul pentru a 'și acoperi cheltuelile sale.

Am propus introducerea taxeĭ de 5% chiar cu începere de la 1 Ianuarie 1900, pentru a putea acoperi o cheltuială simțitoare ce se ocasionează budgetuluĭ anuluĭ curent prin creditul suplimentar de peste un milion leĭ, ce sunt dator a cere ca să pot plăti pensiunile civile și militare pe ultimele treĭ lunĭ, plată care alt-fel nu s'ar putea face, alocațiunile din budgetul anuluĭ curent aferente la pensiunĭ fiind sleite.

Taxa de 5 % a produs, în perioada de la 1877 pînă la 1891, în termen mijlociŭ, cîte 2 ½ milioane pe an. Cred că acum această taxă va produce aproximativ 4 milioane, căcĭ de atunci s'a sporit și numerul funcționarilor și lefurile lor și, după cum se propune în proiect, ea se va aplica și asupra funcționarilor militarĭ și asimilațiĭ lor, cum și asupra celor eclesiasticĭ.

Iar dintre impiegațiĭ diferitelor stabilimente particulare, taxa de 5 % se va plăti numaĭ de către impiegații de biuroŭ propriŭ zișĭ, căcĭ și serviciul acestora este asimilat cu serviciul funcționarilor.

Ministrul financelor,
GENERAL GH. MANU.

Proect de lege

Pentru înființarea uneĭ taxe de 5 % asupra retribuțiunilor tutulor funcționarilor și a impiegaților stabilimentelor particulare

Art. 1. *Sunt supușĭ la taxa de 5%* asupra retribuțiunilor lor, în casul cînd ea este primită periodic pe lună saŭ pe an și este maĭ mare de 120 leĭ bruto lunar;

a) Toțĭ funcționariĭ Statuluĭ, județelor și comunelor : civilĭ, eclesiasticĭ, militarĭ cu gradul de oficer și asimilațiĭ lor ;

b) Toțĭ membriĭ cleruluĭ : mirenĭ și monahalĭ ;

c) Toțĭ funcționariĭ așezămintelor publice de orĭ-ce natură ;

d) Toțĭ pensionariĭ, fără nicĭ o osebire;

e) Toțĭ impiegațiĭ, propriŭ zișĭ de biuroŭ, aĭ diferitelor stabilimente particulare, de bancă, de credit, de asigurare, de întreprinderĭ de lucrărĭ, de furniturĭ, de transport, de exploatărĭ de orĭ-ce fel ;

f) Portăreiĭ și perceptoriĭ.

Art. 2. Taxa se percepe și de la diurne, accesoriĭ, indemnități, recompense naționale, pensiunĭ viagere, remise saŭ orĭ-ce fel de plată pentru verĭ-un serviciŭ dat.

Art. 3. Taxa de 5% se percepe și cînd retribuțiunile întrec numai prin cumulare peste minimum de 120 leĭ bruto.

Art. 4 Această taxă se percepe din suma netă ce primesc funcționariĭ, impiegațiĭ și pensionariĭ, adică dupe deducerea reținerilor pentrn casa pensiunilor.

Art. 5. La această taxă nu se va percepe nicĭ un fel de zecime.

Art. 6. Pentru funcționariĭ și pensionariĭ Statului și aĭ județelor taxa se va constata și împlini cu ocasiunea achităreĭ ordonanțeĭ de lefurĭ și pensiunĭ.

Art. 7. Pentru funcționariĭ comunelor și aĭ așezemintelor publice, acestea sunt datoare a remite administrațiunilor financiare in fie-care an staturĭ nominale indicînd retribuțiunea lor lunară și a reține și vărsa în fie-care lună la casa Statuluĭ taxa de 5 %, cu un borderou specificativ contra uneĭ recepise, care va servi a justifica achitarea taxeĭ.

Art. 8. Constatarea și înscrierea în ce privesce pe impiegații stabilimentelor particulare se va face conform legeĭ de constatare și percepere ; iar încasarea taxeĭ de la debitorĭ se va face cu formele legeĭ de urmărire în fie-care trimestru.

Art. 9 In cursul anuluĭ taxarea se face din oficiu de către agențiĭ fisculuĭ, cu obligațiunea de a supune lucrarea spre confirmare celeĭ maĭ apropiate comisiunĭ, care va face taxarea definitivă.

Constatările agenților fiscalĭ sunt executoriĭ.

Art. 10. Pentru înlesnirea întocmireĭ rolurilor și ținerea lor în curent, șefiĭ stabilimentelor particulare sunt datorĭ să dea agenților fiscalĭ o listă nominală de toțĭ impiegațiĭ din serviciul lor carĭ cad sub prescripțiunile legeĭ de față.

Art. 11. Taxa de 5 % este datorită de la 1 Ianuarie 1900.

Venitul trimestruluĭ Ianuarie 1900 se va înscrie ca resursă budgetară a anuluĭ 1899-1900.

Constatarea și perceperea impositului, până la comisiunea din Ianuarie 1901, se va face de agențiĭ fisculuĭ, conform art. 9 de maĭ sus.

Acea comisiune, în mod excepțional, va avea cădere a rectifica și impunerile trimestruluĭ Ianuarie 1899—1900.

Ministrul financelor. *General GH. MANU*

Informațiĭ

Comitetul teatral a convenit cu d-na Romanescu să maĭ dea încă treĭ reprezentațiunĭ, Joĭ, Sămbătă, și Duminică.

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneann un mare asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbați, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșonĭ*vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Prețurile avantagioase și fixe,

La Magasinul de Noutățĭ

Iașĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catelelurĭ, bluse de postav și catele dantelerii, panglicărĭ, jerșeurĭ negre, fionguri, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sfî. Sava. Sperînd că ouor. public și onor. noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate.

Cu stimă
M. I. Friedman

Nu plătiți mai scump decât
35 bani litrul
Petrol regal regulamentar
Accisat

Cu acest preț se vinde în depositele din :
Strada Arcu No. 8
„ Adamache No. 7
„ Apeduc „ 16
„ Albă „ 56
„ Veche „ 12
„ Piața Haleĭ mag. Nathansohn.

Asemenea cu același preț vênd și toate trăsurile noastre ambulante.

Administrațiunea Reservoarelor de Petrol. 4—15

Prima franzelarie și Cofetărie
F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iași strada de sus 168

Recomand onor. Public și numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale implute cu dulceață *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriți pesmețĭ,* și turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

O ADEVĂRATA
Băcănie Romînă

PIAȚA SF. SPIRIDON *No.* 2

Subsemnatul, aduc la cunoștință atît a onorabililor mele clientе și clienți, cît și a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, și cu prețurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor și domnilor atît clienți cît și cetitorĭ a mă încuraja.

Și că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voițĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteți fi serviți chiar trimițînd o carte poștală cu comanda, și arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada și numărul locuinței.

Mulțumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce așteptăm.

CU STIMĂ
Neculaĭ I. Olănescu
70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"
IAȘI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediționĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.

In oraș se găsește la „Berăria Nouă la Restaurația Bererieĭ Zimbru și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiuuĭ pentru cursul primar și secundar.

A se adresa la Redacție.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societățiĭ „Fraterna" din Păcurar
Strada Albă 14—
Consultațiĭ ; 8—10 dim: 4—6 d. a.
—Pentru saracĭ gratuit—

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iași s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din : 6 odăĭ 3 bucătării, 3 cămărĭ de lemne și 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care șede în strada Sărărieĭ 141.

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparațiunĭ fundamentale și serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, și o altă casă veche care servește de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulți pomĭ roditorĭ, fîntînă în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur și fața cu grilaj de lemn situată în Iași, strada Sodoveanu No. 7 în dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărțirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievicĭ-Zuhr
Dentistă

Sa mutat str. *Lăpușneanu No. 43* vis-a-vis de Otelul Trjan.

In strada Sărărieĭ la casa cu No. 138, s'a declarat aseară un început de incendiu. Intervenind veciniĭ focul a fost localizat

---

Un accident care putea să aibă urmărĭ nenorocite s'a întâmplat ierĭ în str. Albă.

Pe cînd soldatul Constantin Popovicĭ din regimentul 13 Ştefan cel mare, conducea pe dezertorul Ţurcan de la Ungheni, făcînd o mişcare greşită cu arma, aceasta a luat foc.

Din fericire glontele a mers în sus şi ast-fel nu avem de înregistrat o nenorocire.

Viscolul, care a început în mod intens de erĭ dimineaţă la noĭ în Iaşĭ, bîntue în toată ţara. In special în jurul capitaleĭ e atît de puternic în cît pasagerii sosiţĭ ierĭ din Bucureştĭ ne spun că de multă vreme nu s'a văzut un viscol atît de puternic.

Toate liniile spre Moldova şi spre Craiova aŭ devenit inpracticabile.

*

Inspecţia a VI-a de mişcare a primit erĭ o telegramă prin care este vestită că toate trenurile care pleacă din capitală aŭ fost suspendate.

Toate trenurile exprese, accelerate, de persoane saŭ de marfă n'aŭ plecat din Bucureştĭ, aceasta din cauză că toate liniile spre Ploieştĭ, Constanţa, Giurgiŭ, Craiova sunt inzăpadite.

*

Trenurile plecate ierĭ din Iaşĭ cu direcţie spre Bucureştĭ au ajuns pînă la Focşanĭ; aceasta e ultima ştire primită la inspecţie.

Dacă aŭ ajuns saŭ nu în capitală nu se poate şti încă.

Pentru moment nu vor sosi în Iaşĭ de cît trenurile venind din Bacăŭ, Tecucĭ, Dorohoĭ, şi Botoşanĭ bine înţeles cu marĭ intărzierĭ intru cît telegramele sosite vestesc că viscolul e general şi întens în partea de sus a Moldoveĭ

In cursul luneĭ Decembrie vor fi organizate maĭ multe goane oficiale, prin împrejurimele Iaşuluĭ, aşa de pildă la Ciurea, Tomeştĭ, Bîrnova, Cucutenĭ, etc.

S'aŭ început facerea formalităţilor pentru organizarea acestor goane.

Vor fi învitate foarte multe persoane din Iaşĭ şi împrejurimĭ.

Aflăm din ultimul număr al buletinuluĭ societăţeĭ de legislaţie comparată, din Paris, că distinsul nostru preşedinte al Tribunaluluĭ comercial local, d. D. G. Maxim, a fost admis ca membru al acesteĭ societăţĭ.

Această veste, care se resfrânge asupra magistratureĭ ieşene, se datoreşte cunoscutelor lucrărĭ cu care d. D. G. Maxim a îmbogăţit literatura noastră juridică.

Retragerea din teatru a d-neĭ Romanescu

-- Canvorbire cu d-na Aristiţa Romanescu --

Sîmbătă seara circula în sala teatruluĭ versiunea, că d-na Aristizza Romanescu e decisă să se retragă din societatea dramatică din Bucureştĭ. Vestea aceasta avea ceva deosebit de important pentru arta noastră dramatică şi cum e lesne de înţeles am căutat să aflu de la eminenta artistă, ce este adevărat din această versiune şi maĭ cu samă care sunt motivele, care au determinat-o la o ast-fel de hotărîre.

Am fost primit de d-na Romanescu în cabina d-sale de la Teatrul Naţional. Convorbirea avu loc înainte de reprezentaţia Fîntânei Blanduzieĭ.

— Circulă versiunĭ pe care nu le pot crede în privinţa unor intenţiunĭ de a vă retrage de la teatru. Este ceva adevărat dintre acesto:

— Nu ştiu ce versiunĭ or fi circulînd, dar ceea ce pot să-ţĭ spun e că sunt decis să mă retrag din societatea dramatică din căpitală.

— Să sperăm că această hotărîre va fi în curînd părăsită.

— Nu ştiu. Deja de doi ani nutresc acest gînd.

— Nu e decĭ o hotărîre provenită dintr'o nemulţumire oare-care şi maĭ cu samă recentă.

Eminenta artistă are o tresărire şi cu o nervositate manifestă.

— Din contra. Cele întîmplate de curînd în capitală cu angajarea d-neĭ Agatha Bîrsescu m'au determinat să i'au această hotărîre. Să fie ştiut. Nu contest un moment marele talent al d-neĭ Bîrsescu, nu fac chestiĭ de persoană ci de principiu. Pentru ce acestă nesocotire a munceĭ mele de 24 de anĭ? După un sfert de veac de muncă am ajuns astă-zĭ să am de abea 480 leĭ pe lună. Atît am făcut eu pentru teatrul romînesc. A! Aureola de a fi jucat în ţărĭ străine! Şi eu am umblat în străinătate şi maĭ cu samă în părţile locuite de romînĭ, urmărit-am un scop bănesc? Acei care ar presupune acest lucru, nu mă cunosc de loc. Şi apoĭ nu există Gion, care ar putea atesta că la începutul cariereĭ mele la Paris, mi s'a oferit imediat 300 leĭ pe lună şi tatăl meu artistul Demetriade s'a opus şi a cerut să viu să joc numaĭ decît în ţară şi numaĭ eu ştiu cît am avut de suferit, numaĭ eu ştiu ce muncă de salahor am avut de îndeplinit.

O roşaţă puternică îĭ acoperă faţa şi artista nu poate să se stăpînească să nu dea curs lacrămilor.

— Şi n'a fost de ajuns ştirbirea acestor drepturĭ ale mele. De cincĭ anĭ am clasul de declamaţiune şi or-ce s'ar spune am convingerea că ştiu să predau *în limba romînească*, un curs de declamaţiune. Timp de cincĭ ani am predat acest curs cu 150 leĭ lunar, pe cînd astă-zĭ se creiază o catedră similară cu 500 leĭ lunar pentru d-na Bîrsescu. Repet. Nu faptul că d-na Bîrsescu a fost angajată în condiţiunĭ aşa de brilante mă supără. Nu, d-na Bîrsescu e un mare talent şi foarte bine s'a făcut ceea ce s'a făcut. Dar această dărnicie pentru d-sa îmĭ dă măsura nesocotireĭ drepturilor mele.

— Nu credeţĭ, doamnă, că s'ar putea da o interpretare altă de cît aceasta, hotărîreĭ d-ră luată în momentul cînd d-na Bîrsescu a fost angajată.

— De aceia tocmaĭ îţĭ spun clar gîndul meu. Sunt foarte încîntată de venirea d-neĭ Bîrsescu la teatrul din Bucureştĭ. E un mare cîştig pentru societate. Şi cu chipul acesta se va creia emulaţie care foloseşte atît de mult în teatru. Prima telegramă de felicitare primită de d-na Bîrsescu pentru revenirea în ţară a fost a mea. Am declarat direcţiuneĭ teatruluĭ că primesc să joc cu d-na Bîrsescu în orĭ-ce piesă, bine înţeles unde rolul meŭ să nu fie înfim. Chiar astă-zi am o scrisoare că vom juca împreună în Emilia Galoti. Decĭ nu aceasta poate să fie cauza ci numaĭ şi numaĭ nesocotirea drepturilor mele.

— Şi ce aveţĭ de gînd să faceţĭ?

— Voi pleca săptămîna viitoare la Bucureştĭ, mă voi prezenta d-lui ministru şi îĭ voi declara categoric că dacă nu mi se recunoaşte drepturile mele, acordîndu-mĭ aceleaşĭ condiţiunĭ de angajament ca şi d-neĭ Bîrsescu, mă retrag din teatru şi de la conservator. Voi cere corpurilr legiuitoare o recompensă naţională şi apoĭ îmĭ rămîne Iaşul, atît de scump mie.

— Să sperăm că lucrurile vor lua o turnură ast-fel în cît vor dispărea motivele de nemulţumire şi spre binele arteĭ dramatice, hotărîrea d-tră nu va avea nicĭ o urmare.

— Nu ştiu. Totul depinde de alţiĭ şi nu de mine.

Epitropia spitalelor Sf. Spiridon a trimis o circulară către toate administraţiunele pendinte de dînsa, prin care invită să i se trimită un tabloŭ de toate economiile posibile de realisat la acele administraţiunĭ.

Pe cît suntem informaţĭ, la budgetul anuluĭ acesta se va realiza o mare economie în ce priveşte cheltuelele de personal precum şi la unele serviciĭ ospitaliceştĭ.

Aşa de pildă, la spitalul central se vor reduce cu mult medicamentele gratuite. La spitalul Paşcanu se va desfiinţa pavilionul de izolare. Pare de aseminea probabilă o înţelegere între Epitropia şi d. dr. Serfioti din Galaţĭ, pentru ca în spitalul acestuia din urmă epitropia să întreţie zece paturĭ, iar spitalul Elisabeta să fie desfiinţat.

In chipul acesta epitropia s'ar conforma dorinţeĭ donatorilor din acel oraş şi ar scapa de o mare cheltuială cu întreţinerea spitaluluĭ *Elisabeta*.

Buletin parlamentar

Şedinţa de la 27 Noembrie 1899
(urmare).

Discursul d-lui I. Grădişteanu

—D. *I. Grădişteanu.* S'aŭ tratat treĭ chestiunĭ în actuala discuţie a răspunsuluĭ la Mesaj. Cestiunea Porţilor de Fier, cestiunea economică şi cestiunea stăreĭ interne a partiduluĭ conservator.

Prima cestiune a tratat-o maĭ ales d. Brătianu.

D. Grădişteanu face istoricul cestiuneĭ Porţilor de fier. Arată pretenţiile Austro-Ungarieĭ precum şi cerinţele guvernuluĭ nostru. Costinea, fiind pendinte, va maĭ ţine încă multă vreme pînă să se rezolve.

Cestiunea a doua, adică starea economică, a fost tratată cu multă competenţă de d. Costinescu.

Starea rea a financelor ţăreĭ e înrîurită după d. Costinescu de starea generală a financelor Europeĭ, precum şi de cheltueliile enorme făcute cu lucrările publice cum şi anul răŭ ce am avut. Pe lîngă acestea d. Grădişteanu adaogă şi numerosele legĭ de organizare a diferitelor noastre instituţiunĭ.

Orĭ-ce reformă aşa zisă radicală a uneĭ instituţiunĭ, atrăgea după sine enorme cheltuelĭ.

Studiind budgetul de la 1882 încoace, d. Grădişteanu stabileşte că mult maĭ mult s'a cheltuit sub liberalĭ ca sub conservatorĭ.

D-sa e maĭ optimist ca d. Costinescu, în cestiunea budgetelor viitoare. Deficitul anuluĭ curent va fi plătit din excedentele viitoare, carĭ se pot în mod normal prevedea.

Am scăpat de o primejdie mare: de datoria flotantă.

Trebue să mulţumim guvernuluĭ că a făcut împrumutul.

Imprumutul nu s'a putut face maĭ înainte din cauză că nu eraŭ banĭ. S'a făcut atuncĭ cînd s'a putut.

Se suspendă şedinţa pentru cincĭ minute.

La 5.15 se redeschide şedinţa.

D. *I. Grădişteanu*, va vorbi acuma de cestiunea politică. Va lămuri mica cestiune personală cu d. Arion, D. Arion a zis că a rămas numaĭ stilul.

Dat fiind că stilul e omul a rămas şi omul.

Treĭ note s'aŭ dat în materie politica în această cameră. Nota sturdzistă, d. I. Brătianu, nota drapelistă, d. Costinescu, şi nota maĭ ţanţoşă a junimiştilor, d. Carp.

Guvernul actual inspiră încredere în afară de orĭ-ce ar zice d. Brătianu. Nu inspiră încredere aceĭ carĭ să războesc în opoziţie şi cu răsăritul şi cu apusul, iar la guvern se ploconesc şi la uniĭ şi la alţiĭ.

Fiind toţĭ uniţĭ în cuget şi simţirĭ, suntem şi vom fi tarĭ, decĭ, linişteasca-se d. Costinescu.

D. Carp ne-a adus invinovăţirĭ mult maĭ marĭ şi grave. Ne-a reproşat că majoritatea nu e partid ci clientelă politică. Invinuirea de altfel nu e nouă, d. Carp tot-d'auna a conceput altfel organizarea partiduluĭ conservator. D-sa ar dori să constitue un fel de *mandarinat*, constituit din statul-major junimist, iar noĭ ceilalţĭ să fim un fel de hamalĭ aĭ poliţieĭ.

Noĭ n'am primit şi de acea avem pe banca ministerială actualul guvern.

Nota d-luĭ Arion a fost maĭ jalnică.

— *D. Arion* Duioasă da; nu jalnică.

— *D. I. Grădişteanu.* D. Arion ne a cîntat tot timpul pe aria cunoscută „*Adio Elviro*" (Mare iaritate).

Oare, sunt adevărate toate invinuirile aduse? Nu, domnilor.

Nu, noĭ n'avem program cum ne acuză d. Carp. Dar discursul de la Iaşi nu e program?

Dar d. Carp ar putea să ne spue care e programul d-sale? Are saŭ nu d-sa program; nu putea spune, căcĭ nu l'am văzut nicĭ o dată. Avem idealurĭ, concepţiile noastre propriĭ şi prin aceasta ne deosebim şi de constituţionalĭ.

De liberalĭ ne deosebim prin metode. Eĭ pornesc de la principiĭ abstracte şi întrebuinţează metoda deductivă, pe cînd noĭ pe cea inductivă.

De constituţionalĭ ne deosebeşte însă şi concepţia statuluĭ romîn. Eĭ vor ca ţara să fie cît de bogată dar nu se întreabă ce va fi cu ea. Noĭ păstrăm caracterul etnic al ţăreĭ, voind în acelaşĭ timp provăşirea eĭ economică.

Vom aduce şi noĭ prinosul nostru de muncă pentru propăşirea ţăriĭ. (Aplauze).

Sedinţa se ridică la orele 5.30-

Ultimele Informaţiĭ

Prefectura de Suceava, inştiinţează prefectura de judeţ că 14 locuitorĭ din comuna Boroasa, acel judeţ, aŭ reclamat în contra arendaşuluĭ moşieĭ Jora, numit Gutman, că nu le-ar fi plătit conform augajamentuluĭ de lucru şi că i-ar fi maltratat.

O anchetă a fost orînduită.

Agricultoriĭ în măsură şă aprecieze ne afirmă că zapada care cade acuma constitue o adevarată salvare pentru sămănăturile de toamnă.

Nimic nu poate să egaleze binefacerile acestuĭ timp.

Direcţia generală a C. F. R. a făcut apel în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ secţia II-a prin care este condemnată la plata sumeĭ de 40,000 leĭ către soţiĭ Kanner din cauza accidentuluĭ de la Bărnova.

Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curţeĭ cu jurĭ din Bacăŭ pe Teodor Gorinţ, din acel judeţ, pentru că a ucis pe Maria Ioan Grinţ, cumnata sa, descărcînd o armă de foc asupra eĭ, din cauza uneĭ certe pentru nişte porumb.

D. administrator financiar înştiinţează prefectura de judeţ că s'a descoperit o serie de delapidărĭ de banĭ publicĭ, comise de notarul comuneĭ Stînca numit Stefan Grossu. Ast-fel chitanţe emise pe suma de 20 leĭ, nu aŭ înscrise în condica à souche de cît 5 leĭ.

D. Administrator financiar cere o anchetă.

Camera de Comerţ este convocată în şedinţă extraordinară pentru Mercurĭ şi Joĭ.

La ordinea zileĭ maĭ multe chestiunĭ importante.

Tribunalul secţia II-a a admis omologarea concordatuluĭ firmeĭ S. Wachtel a respins opoziţia părţeĭ civile şi condamnînd'o la plata uneĭ amendă de 1000 leĭ.

La parchetul general a sosit o telegramă vestind că nişte făcătorĭ de rele, aŭ jefuit casa pădurarului Toma, de pe moşia Costineştĭ proprietatea d-luĭ Garabet Ciolac din Botoşanĭ.

Hoţiĭ aŭ maltratat oribil pe pădurar, nevasta luĭ şi doĭ fiĭ şi aŭ dispărut luînd suma de 2100 leĭ.

Din cercetările făcute de autorităţile poliţieneştĭ resultă că ţiganiĭ arestaţĭ Sîmbătă sunt autoriĭ diferitelor furturĭ comise în oraş.

Se presupune că eĭ ar fi autoriĭ crimeĭ din Bălănĭ remasă nedescoperită.

Ţiganiĭ vor fi înaintaţĭ astăzĭ parchetuluĭ.

In numărul de mîine vom publica o detailată dare de seamă asupra instrucţiuneĭ celor 12 ţiganĭ arestaţĭ Sîmbătă şi autoriĭ numeroaselor furturĭ comise în timpurile din urmă la Iaşĭ.

Intreruperea circulaţiuneĭ

De şi viscolul a încetat aci totuşi el continuă cu mare furie în partea de jos a Moldoveĭ şi spre Bucureştĭ.

Capitala continuă să fie izolată. Nicĭ un tren nu poate pleca de acolo.

Expresul plecat din Iaşĭ Duminică ora 9.35 dimineaţa a sosit în Bucureştĭ noaptea pe la ora 2. Acceleratul plecat Duminică seara n'a ajuns la Bucureştĭ şi pasagerii aŭ rămas în Buzeŭ.

*

Ast-fel datorită enormeĭ cantităţĭ de zapadă sunt întrerupte liniile Bucureştĭ-Buzeŭ, Bucureştĭ-Piteştĭ-Craiova, Tecuciŭ-Galaţĭ.

In Moldova toate liniile sunt deschise, dar trenurile circulă cu foarte multă greutate şi, de şi plecările sunt regulate, totuşĭ trenurile sosesc cu mari întîrzierĭ. Ast-fel trenul care soseşte sara de pe linia Tecuciŭ-Vasluĭ a sosit cu întîrziere de două ore; trenul de Paşcanĭ care soseşte la 11 şi 10 seara a sosit la ora 1 şi 20 noaptea.

*

Astă-zĭ la ora 9 a sosit un tren venind din Buzeŭ. Comunicaţia se face cu Vasluĭ, Tecuciŭ, Focşanĭ şi Buzeŭ.

Pînă'n acest moment nu se poate şti cum se va restabili circulaţia cu Bucureştiĭ.

Probabil că de mîine se va putea restabili comunicaţia dacă zapada va înceta de a cădea.

La clubul colectivist de la Hotelul Trajan debandada continuă. Nicĭ pînă astă-zĭ nu se ştie cine va fi candidatul mareluĭ partid. Lipsa de înţelegere, de unitate, absenţa d-lui Mîrzescu, duşmănia între d-niĭ Macry şi Gane, iată atîtea şi atîtea cauze care fac ca aceĭ din colectivisti porniţĭ la club cu speranţa că vor afla vr'o hotărîre luată, se întorc de acolo maĭ dezolaţĭ de cît orĭ cînd.

*

Spuneam dăunăzi că există posibilitatea uneĭ înţelegerĭ junimisto — colectiviste şi că vestea aceasta a umplut de bucurie sufletele colectiviştilor. Pare însă că aceasta înţelegere nu va maĭ avea loc, căcĭ ştirile din Bucureştĭ vestesc că, cu ocazia venireĭ în Iaşĭ a d-lor Sturdza şi Aurelian, d. Sturdza va designa candidatul colectiviştilor.

In cazul aeesta nu e greu de prevăzut cine va fi acel chemat să sufere o înfrîngere ruşinoasă. De sigur că acel candidat nu poate fi de cît d. Poni.

Şi ca o dovadă despre aceasta este faptul că aseară un colectivist marcant îmĭ spunea: „De sigur că o alegere parţială e totdeauna foarte puţin favorabilă pentru candidatul opoziţieĭ şi trebue prea din cale afară de slab să fie guvernul pentru ca să reuşească opoziţia. In specie însă, d. Poni a reuşit să se facă atît de urît din cauza chestieĭ Ghenadie, în cît guvernul nu va avea de fapt adversar".

Sermanul colectivist! Vorbind de alegerĭ parţiale, uitase reuşita splendidă în Iaşĭ, a d-luĭ general Manu, ales în opoşiţie.

*

De teama acesteĭ înfrîngerĭ şi cu toată durerea de a sacrifica un om care-ĭ este aşa de scump, d. Sturdza a convenit ca să se renunţe la candidatura d-luĭ Poni şi să fie pus pe listă d. Gr. Macry.

E în afară de orĭ ce îndoială că colectiviştiĭ îşĭ fac speranţe zadarnice, sperînd în simpatiile personale ale d-luĭ Macry. Aceste simpatiĭ nu vor echivala tragerea pe sfoară pregătită de amiciĭ d-luĭ Gane, ca resplata celor întîmplate în ziua alegereĭ colegiuluĭ I-iŭ de deputaţĭ, cînd în mod violent d. Macry şi-a retras candidatura pentru a demasca purtarea d-luĭ Gane.

*

Se speră încă că odată cu venirea d-lor Sturdza şi Aurelian se va face posibilă o înţelegere între d-niĭ Macry şi Gane. Obicînuiţĭ însă cu modul de a se purta al colectiviştilor suntem siguri că tragerĭ pe sfoară nu vor lipsi.

Cu adîncă părere de răŭ înregistrăm ştirea despre încetarea din viaţă a d-luĭ Gh. Smîdu. Defunctul, membru constant şi convins al partiduluĭ conservaror, fusese mulţ timp funcţionar al primărieĭ, şi suferise nenumărate persecuţiunĭ din partea colectiviştilor.

Smîdu moare în cea maĭ neagră miserie.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Genua 29 Noembrie.

O ciocnire a avut loc între două trenurĭ în tunelul de la Bereggi lîngă Savoia.

Sunt 4 morţĭ, 12 persoane grav rănite dintre care 5 funcţionarĭ a-ĭ C. F. 20 de pasagerĭ uşor răniţĭ.

Roma 29 Noembrie

Generalul Pouzio din Anglia, aghiotantul regeluĭ, a fost numit ministru al Caseĭ regale.

Paris 30 Noembrie.

Procesul de la înalta Curte. Audienţa de la 11 Decembrie. Se ascultă ciţĭ-va martorĭ carĭ asistară la manifestaţia de la Autenil.

Comtele Dion vrea se presinte oare carĭ observaţiĭ înainte de a depune jurămînt Prezidentul se opune. Comtele Dion persistă, iar prezidentul ordonă de a'l scoate afară.

Acuzaţiĭ, şi maĭ cu samă d-niĭ Cailly şi Dubuc interpelează cu violenţă pe prezident; se produce un tumult.

Procurorul general cere expulsarea din sală a d-lor Cailly şi Dubuc. Audienţa se suspendă, în timp ce Curtea deliberează. La redeschiderea şedinţeĭ dl. Fallières citeşte o hotărîre prin care condamnă pe Cailly la treĭ lunĭ de închisoare şi la escluderea din şedinţe timp de opt zile şi a luĭ Dubuc pentru două zile.

Paris 30 Noemvrie.

In camera deputaţilor, cu ocazia discuţieĭ bugetuluĭ coloniilor şi respunzînd la diferiţĭ oratorĭ, dl. Decrais zice că apararea coloniilor a făcut obiectul preocupaţiuneĭ constante a guvernuluĭ. Lucrările începute anul trecut aŭ continuat şi un plan general de aparare va fi supus camereĭ. Dl. Decrais crede că imperiul colonial frances întreg constituit este destul de mare şi nu e contestat de nimenĭ. Nu e de loc nevoie de a reîncepe nouĭ expediţiĭ militare. Sarcina Franţieĭ trebuie să se mărginească în cultivarea şi esploatarea vastuluĭ eĭ imperiŭ colonial. (aplause numeroase).

Dl. Decrais trece apoĭ în revistă situaţia diferitelor coloniĭ pe care o găseşte satisfăcătoare.

Londra 30 Noembrie.

Generalul Gatacre telegrafiază că atacul sĕŭ asupra oraşuluĭ Stormberg a fost respins cu marĭ perderĭ.

Cap-Town 30 Noembrie.

Oficialul zice că perderile Englejilor la Stromberg se ridică la 9 ofiţerĭ răniţĭ şi 9 dispăruţĭ, 2 morţĭ, 17 răniţĭ şi 596 dispăruţĭ.

Bucureştĭ ora 3 p. m.

Concetăţeanul nostru d. dr. Peride este numit inspector al serviciuluĭ sanitar cu reşedinţa în Iaşĭ.

✝

Natalia Smîdu, Dimitrie Smîdu, Balaşa Antoniu, Constantin Antoniu, Maria Antoniu, Constantin şi Maria Giosanu, Emanoil şi Emma Antoniu, Vasile Mihalovicĭ, au durerea de a vă face cunoscut încetarea din viaţă în ziua de 29 Noembrie a. c. a prea iubituluĭ lor soţ, frate, vĕr, cumnat

Gheorghe Smîdu

în etate de 41 anĭ. Şi roagă pe toţĭ amiciĭ şi cunoscuţiĭ rĕposatuluĭ să bine-voiască a asista la ceremonia înmormîntăreĭ ce va avea loc Mercurĭ 1 Decembrie, ora 1 p. m. Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctuluĭ, str. Sărărieĭ No. 129 la cimitirul Eternitatea.

Aceasta drept orĭ-ce învitare.

Orariul plecărei şi sosirei trenurilor în staţia Iaşi

PLECAREA

O. M.			
6.05	dimineaţa	via Paşcanĭ	
9.35	„	„	„
1.45	p. m.	„	„
5.55	„	„	„
8.45	dimineaţa	„	Vasluĭ
9.05	seara	„	„
6.30	dimineaţa	Iaşi-Ungheni	
2.20	p. m.	„	„
18.25	a. m.	Iaşi-Dorohoĭ	
4.20	p. m.	„	„

SOSIREA

O. M.			
11.20	a. m.	via Paşcanĭ	
2.20	p. m.	„	„
6.38	p. m.	„	»
11.00	p. m.	»	»
7.55	a. m.	„	Vasluĭ
8.30	p. m.	»	»
10.00	a. m.	Iaşĭ-Ungheul	
5.15	p. m.	„	
1.00	a. m.	Iaşĭ-Dorohoĭ	
8.20	p. m.	„	»

MEDIC şi CHIRURG

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ

Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.

Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.

Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.

Pentru săracĭ gratuit.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEŢUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Preţul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎŞTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medalii de aur. argint şi premii băneşoĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea,* bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de Toilettă:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de Toilettă „Singer" şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi moriste.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar sonerii electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

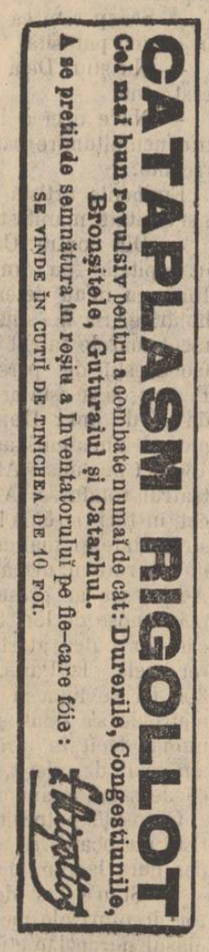

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 173 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—JOI 2 DECEMBRIE 1899

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I şĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In stroinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Iuserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriei—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator la alegerea unuĭ deputat ce va avea loc în ziua de 16 Decembrie la Colegiul I este.

Dr. LEON SCULY.

TAXA DE 5%

Am publicat în pagina a doua a număruluĭ nostru de erĭ, expunerea de motive şi proiectul de lege pentru înfiinţareataxeĭ de 5% asupra retribuţinilor funcţionarilor. Proiectul de ge se datoreşte neobosituluĭ nostru ministru de finanţe d. general Manu, care l'a presentat deja discuţiuneĭ corpurilor noastre legiuitoare.

Trebueşte de la început se recunoaştem, că din toate reformele presentate până acum de miniştriĭ cabinetuluĭ censervator, nicĭ una nu a aavut darul de a stărni maĭ mult curiositatea obştească şi a atrage maĭ puternic atenţiunea generală. Şi lucrul e perfect de explicabil, căcĭ în ţara noastră omul care nu este saŭ cel puţin nu a fost funcţionar, este o rară excepţiune. Din această pricină încă găsim perfect explicabilă şi legitimă prima mişcare de repulsiune a populaţiuneĭ noastre de funcţionarĭ, care din auzirea unor ştirĭ falşificate cu rea credinţă de ziarele opoziţiuneĭ, protesta deja în contra acestuĭ „atac" al guvernuluĭ la sacro-sancta şi inviolabila leafă.

Să ne explicăm:

Nu vom avea nevoe se insistăm asupra actualelor împrejurărĭ economice în carĭ se afla ţara, căcĭ fapte sunt prea evidente şi actuale, pentru a maĭ fi nevoie de a atrage atenţiunea asupra lor. Cu drept cuvînt arată expunerea de motive faptul, că pe cînd toată populaţiunea agricolă, industrială şi comercială din ţară, străbate şi să luptă cu dificultăţĭ necunoscute încă până acum, o parte din locuitoriĭ aceştiĭ ţărĭ adică armata funcţionarilor, rămăsese până acum o clasă privilegiată care nu numaĭ că nu suferise întru nimic din strîmtorarea şi lipsa generală, dar încă vieţuia privilegiată şi poate chiar maĭ uşor, dată fiind strîmtoarea generală. Or, o atare privilegiare pentru uniĭ, pecînd restul populaţiuneĭ şi *ţara* chiar se sbătea în mijlocul celor maĭ ne închipuite dificultăţĭ, era cel puţin un spectacol straniŭ,

Dar nu trebue nimenĭ să se grăbească a trage o concluziune grabnică şi greşită din aceste ipoteze. Căcĭ nicĭ o dată nu a trecut prin mintea ministruluĭ conservator de a inventa cea ce numaĭ un gazetar ocultist ar fi în stare de a concepe, adică: *egalitatea d'inaintea suferinţeĭ*. Nicĭ o dată nu ne-a venit ideia de a proclama teoria că: „dacă o populaţiune sufere, apoĭ trebueşte să sufere şi cealaltă". Repudiem cu totul o atare teorie imorală, căcĭ raţionamentul nostru se sprijină pe alte baze, pe temeliĭ sănătoase.

Ştiut este că ţara se află în cea maĭ mare strimtorare, şi că budgetul are urgentă nevoe de venituri extra-ordinare, pentru a putea ajunge macar la o aparenţă de echilibru. In atarĭ situaţiunĭ triste s'au maĭ găsit şi alte ţărĭ, şi se găsesc une-orĭ chiar instituţiunĭ 'private, cum de pildă la noĭ în Iaşĭ, Epitropia casseĭ Sf. Spiridon.

Intrebatu-s'aŭ oare toţĭ aceia carĭ aŭ protestat cu vehemenţă în contra proiectuluĭ d-luĭ general Manu, la ce anume măsurĭ aŭ recurs faţă de funcţionarĭ acele state saŭ instituţiunĭ?

Exemplele sunt pe faţă: să nu amintim de cît Turcia, Grecia şi Portugalia, ţărĭ în carĭ parte din funcţionarĭ aŭ fost licenţiaţĭ *en bloc*; iar restul aşteaptă *cu anii* plata lefurilor, care la noĭ se face cu multă regularitate la 18 ale fiecăreĭ lunĭ.

Să amintim Epitropia Sf. Spiridon, care se vede pusă în trista necesitate de a reduce serviciile interne, de a desfiinţa unele spitale şi de a licenţia o parte din funcţionariĭ săĭ.

Ar fi preferit oare funcţionariĭ noştri de a vedea statul recurgînd la asemenea măsurĭ drastice în locul anodineĭ taxe de 5%; căcĭ nicĭ un contract pe viaţă nu leagă pe funcţionar de stat, şi nicĭ o legislaţiune din lume nu poate împiedeca pe stat de a licenţia la un moment dat pe unul saŭ maĭ mulţĭ funcţionarĭ.

Ar fi preferit oare funcţionarul de a nu se şti constrîns la plata acesteĭ neînsemnate contribuţiunĭ de 5%, în schimb însă de a se vedea plătit în a-compturĭ, la epoce neregulate, poate după o aşteptare de maĭ multe lunĭ, în loc de de a-şĭ primi renumeraţiunea în mod regulat, la epocă fixă şi în fie-care lună după cum se face astă-zĭ?

De sigur că nu!

De aceia putem afirma—şi vorbind ast-fel suntem convinşĭ că ne facem interpreţiĭ convingereĭ generale—că funcţionariĭ vor plăti cu plăcere neînsemnatul tribut pe care ţara îl cere astă-zĭ, şi care le dă siguranţa că nu vor maĭ fi în alt-fel părtaşĭ la durerile obşteştĭ.

Iar dacă cum-va ar rămănea în inima unora vre-un pic de nemulţumire, acestora le vom spune: nu cărtiţĭ în contra doctoruluĭ care taie în carne vie pentru a salva organismul, ci despreţuiţĭ maĭ bine pe aceĭ, carĭ aŭ adus ţara în halul acesta. Şi pe aceia îĭ cunoaşteţĭ.

VORBE

Uneĭ fecioare. Da, zicĭ că iubeştĭ. Stai ceasurĭ întregĭ, în noapte, cu gîndul perdut aiurea, spre alt oraş, unde aripa neagră a întunericuluĭ a cuprins de asemenea totul. Ochiĭ se uită nesfîrşit, în adîncul întunecat şi fruntea netedă are o adîncitură. Gîndeştĭ, visezĭ? Din cînd în cînd, braţul tăŭ golaş freamătă pe sînul bogat, ce se leagănă, sub tainica suflare al unuĭ suspin. Buzele, arse de dor, murmură cuvinte de iubire, ochiĭ marĭ,—frumoşiĭ tăĭ ochĭ negri,—se umplu de lacrimĭ,—calde diamante, ce curg.

Eĭ, da, par'că iubeştĭ,—o crezĭ, o spuĭ, o spun şi alţiĭ. Dar e oare adevărat? Pătruns-a în tine urgia nebunuluĭ zeu? Ţi se frămîntă mintea, iţĭ clocoteşte oare sîngele în vine, se cutremură întreaga ta făptură la auzul unuĭ nume? Trecut-aĭ nopţĭ întregĭ în visarea unor clipe,ce nu vor venĭ, poate? Te strînge în braţele-ĭ aprinse, ca ale Molochuluĭ fenician, dorinţa neîmpacată? Aĭ tremurat la atingerea haineĭ luĭ? Te dor tîmplele înfierbîntate, te cuprinde poftа de istrăvire, te duce gîndul spre nesfîrştt, cînd ochiul luĭ încarcat se întoarce de la tine? Inima ta curată, inima-ţĭ tresaltă în contracţiĭ neregulate, cînd îl vezĭ apărînd în zare? Regreţĭ aniĭ trecuţĭ fără dînsul, aşteptĭ aniĭ ce vin, căcĭ sînt plinĭ de imaginea luĭ? Ţi-aĭ scurge sîngele vinelor ca sa-ĭ daĭ o clipă de plăcere, ţi-aĭ scurge ochiĭ tăĭ frumoşĭ ca noaptea, dacă buzele luĭ adorate te-ar minţĭ?

Spuĭ că le-aĭ face, spuĭ da! din tot sufletul. Fie!.... Tot nu-l iubeştĭ.

Faust

Exportul cărneĭ.

O telegramă ce am publicat'o ierĭ sara, anunţă că exportul cărneĭ din România în Germania n'a fost prohibită un singur moment şi că ştirea alarmantă pe care a dat-o unele ziare streine, nu se baza de cît pe neînţelegerea ivită dintr'un calcul greşit al tarifelor.

Este deci bine stabilit că importul cărneĭ româneşti în Germania a fost, este şi remîne deplin liber.

TELEGRAME

Bucureştĭ 30 Noembrie.

D-nul Anton Naum este numit profesor de limba franceză la Universitatea din Iaşĭ.

Contrar zvonurilor respîndite, nu numaĭ că gradaţiile existente s'aŭ menţinut în budgetul viitor, dar s'aŭ înscris şi gradaţiile nouă începătoare, de la 1 Aprilie.

Se maĭ prevede în budgetul instrucţieĭ şi înfiinţarea secţieĭ clasice, pe lîngă liceul externat din Iaşĭ, cu începere de la 1 Septembrie.

Bucureşti 30 Noembrie

Dl. Dr. A. Peridi a prestat astă-zĭ, la ministerul de interne, jurămîntul cuvenit ca inspector sanitar cu reşedinţa în Iaşĭ

Camera 30 Noembrie 4 ore

D. Take Ionescu, luînd cuvîntul, restabileşte adevărul în istoria tendenţioasă a partiduluĭ, făcută către d. Carp, şi timp de două oare să ridică la accente de o eloguenţă atît de înaltă, în cît atuncea cînd a sfîrşit discursul seu, toată camera se afla în picioare, şi i se fac ovaţiunĭ entusiaste.

Bătrînul senator Neculaĭ Ionescu care era faţă, tot timpul cît a vorbit marele orator, a plîns de emoţiune.

D. Carp a felicitat foarte viu pe d. Take Ionescu şi deputatul junimist Costică Arion zice că nicĭ la popoarele cele maĭ civilizate, nu se poate găsi un orator care să ţie un discurs maĭ sublim.

Bucureştĭ 30 Noembrie

Concetăţeanul nostru d. dr. Peride este numit inspector al serviciuluĭ sanitar cu reşedinţa în Iaşĭ.

Bucureştĭ 30 Noembrie

Azĭ în cameră a vorbit Generalul Manu, spunînd că negocierile pentru împrumut a început la April.

Ia apoĭ cuvîntul d. Marghiloman care terminînd, zice că junimiştiĭ sunt tot-deauna o rezervă conservatoare.

Bucureştĭ 30 Noemb.

Comunicaţia complect întreruptă. D-niĭ Dabija, Neculaide şi alţiĭ plecaţĭ Duminică, s'aŭ întroenit la Ciocaneştĭ şi s'aŭ reîntors ierĭ dimineaţă în Bucureştĭ venind mai mult pe jos.

Mecanicul trenuluĭ ce venea Duminică de la Iaşĭ, a murit pe maşină la Buzeŭ.

Bucureştĭ 30 Noembrie

Bucureştiul este fără apă, filtrele de la Bacu şi Dîmboviţa înghеţate.

Chestia şcoalelor din Braşov rezolvită fericit. Guvernul romîn dă rentă un milion a căreĭ cupoane vor servi exclusiv la întreţinerea şcoalelor.

Viena 30 Noembrie

Vre-o cîteva ziare anuţă că negocierile cu băncile relative la plata cuponuluĭ Bulgar nu s'a sfîrşit încă şi ele vor continua încă şi septemăna viitoare. Totuşĭ plata cuponuluĭ bulgar de Ianuarie se va face saŭ prin avansurĭ speciale saŭ prin un împrumut avînd ca baza bonurĭ de tesaur bulgare ce aŭ a se emite.

Bucureştĭ 30 Noembrie.

Norddeutsche Zeutung desminte refuzul importuluĭ carneĭ de la Iaşĭ. Chestia a fost numaĭ amînată din cauza calculelor greşite în tarif.

Din tribulaţiile Unuĭ ziarist

I.

Ca să te facĭ medic, avocat, inginer, profesor saŭ chiar bancher orĭ comerciant, iţĭ trebue una din două: carte saŭ capital. Să te facĭ ziarist în ţara românească, nu'ţĭ trebue de cît cel mult două clase de liceŭ şi puţină obrăznicie.

Nu daŭ această teză ca teză generală, de oare ce din ziaristica actuală fac parte o sumă de personalităţĭ marcante, oamenĭ de litere, cu vază şi de spirit.

Dar iaŭ lucrul cum era înţăles altă dată, şi cum din fericire începe a nu maĭ fi înţăles azĭ.

Pacatul mărturisit este pe jumătate iertat, şi în ce mă priveşte, o declar fără încunjur că, în ziua cînd m'am hotărît să îmbrăţişez această întreprindere, aveam ca simplu bagaj de cunoştinţĭ şapte clase de liceŭ trecute cam de mult, şi puţin cam uitate.

La prima *visită* mi se păru că o aureolă de glorie se deschide în calea mea. A scrie la gazetă, a judeca lumea, a dispune oare-cum de soarta guvernelor ţăreĭ—ce zic? de soarta ţăreĭ însăşĭ!.... o!... ce misiune înaltă! ce rol important!... ce Alexandru machedon!... Ce Napoleon I!... ce ... în fine ... atot puternic!

Păşeam pe trotuar, după ce eşea foaea, ca un om care are aerul se spue lumeĭ: *priviţi-mă*! v'am pus la cale pe toţĭ! Intram la teatru şi în localurĭ publice cu aerul unuĭ om care ţine universul în mînă. Priveam restul lumeĭ, ca simpliĭ muritorĭ înclinaţĭ cu mînele la piept şi prosternîndu-se oare-cum la picioarele mele. In fine mă consideram aşezat deasupra celorlalţĭ muritorĭ, despre muritoare nu maĭ vorbesc.

Incetul cu încetul însă—căcĭ de atuncea e cam de mult—messeria de ziarist începu să fie cam comună. Presa devenea cam pe nesimţite refugiul a multor fructe secĭ, şi după un scurt timp, ziaristica numera batalioane de adepţĭ.

Atuncĭ începu lupta intestină, fratricidă şi crîncenă între condeie. Toţĭ cîţĭ întreprinseră a se servi de această armă, căutaŭ să o facă cît maĭ ascuţită şi maĭ omorătoare. Fie care din esploatatoriĭ acesteĭ meseriĭ se sileaŭ să'şĭ facă marfa cît maĭ căutată şi să devie cît maĭ indispensabil, şi aceasta într'o vreme cînd era penurie de indispensabilĭ.

Apoĭ se deschise era zilelor grele pentru gazetar. Concurenţa, invidia, un început de dispreţ pentru această ingrată meserie, începea să se manifeste; şi în calea ziaristuluĭ, sămănată altă dată numaĭ cu flori, spiniĭ se îngrămădeau mereu. Ca reporter, redactor şi secretar de redacţie, bietul gazetar a avut şi are mult de îndurat. Seria neajunsurilor ce am avut eu singur pe comptul meu propriu se indur, o cred sufiicientă spre a răci chiar şi pe ceĭ maĭ înferbîntaţĭ ahotnicĭ.

Incep cu cele care mi-au remas mai bine întipărite în memorie.

JUVENAL.

Cararea blăstămată

(*Povestire*).

Pe malul Bistriţeĭ, în apropierea Dorneĭ, se zăresc de departe, tristele rămăşiţĭ ale uneĭ zidirĭ, ce în bătaia luneĭ îşĭ întind umbrele fantastice şi tremurătoare, de a lungul cîmpuluĭ. In apropiere de ruină, o groapă ce pare fără de fund, aşteaptă cu gura căscată să-ĭ cadă vre-o pradă neştiutoare acum în bezna nopţeĭ; iar dacă cerul era senin, puteaĭ desluşi printre buruenĭ şi paragenĭ, o cărare ce ducea spre pădure făcînd nenumărate cotiturĭ.

Şi toată împrejurimea ştia, toţĭ trecătoriĭ aflaŭ, că aceasta-ĭ cărarea blestemată şi, cu groază, cu sfială,—făcîndu-şĭ cruce şi murmurînd în gînd rugăciunea de alungarea diavoluluĭ—treceaŭ iute, cît maĭ iute; iar picioarele lor par'că se frigeaŭ de pămîntul albicios şi împetrit al drumuluĭ.

Cum se făcea noaptea, picior de fiinţă vieţuitoare n'aĭ fi văzut în preajmă ruinelor înegrite da vreme şi să fi dat orĭ şi cît unuĭ gospodar nu te-ar fi însoţit pe cărarea stăpînită de satana.

„Ce să mă vîre în toate boalele sufletul luĭ Ianoş, ce umblă în chip de lup, rătăcind toată nopticica?"

Povestea o aflaĭ de îndată ce te apropiaĭ de împrejurimele aceluĭ urgisit colţ de pămînt şi chiar copiĭ te puteaŭ lămuri în această privinţă, după ce maĭ întâĭ murmuraŭ: „cruce de aur în casă".

Ruinele înegrite de vreme, a căror umbre tremură în bătaia luneĭ, n'aŭ fost veşnic aşa cum le vedeţĭ. Pe malul înflorit al Bistriţeĭ, aci în apropierea Dorneĭ, povestesc bătrîniĭ, că din vremurĭ uitate, acolo se'nalţa mare şi posomorîtă, casa luĭ Ianoş. Stăpînul caseĭ însăşĭ avea ceva nedumerit în toată fiinţa luĭ. Uscăţiv şi înalt, părea maĭ mult nisce oase înşirate, de cît om în toată făptura. Obrajiĭ, sbîrciţĭ şi galbenĭ, bărbia osoasă ascuţită şi întoarsă înspre gură, îĭ dădea înfăţişarea stranie a unuĭ om cu apucăturĭ neobicĭnuite; iar în ochiĭ luĭ întunecoşĭ maĭ nicĭodată nu puteaĭ privi, atît eraŭ de acoperiţĭ, de sprincenile lungĭ şi încruntate. De unde venise? Cine era? Nimenĭ nu-şĭ putea da samă,—atît ştiaŭ doar, că Ianoş de multă vreme stăpînia zidirea posomorîtă, în care picior de om nu intrase. Rar de tot intra el cu cine-va în vorbă. Cum trăia dînsul era mister pentru toţĭ ceĭ ce-l cunosceaŭ. Toţĭ ziceaŭ că e putred de bogat şi se svonise că în casa luĭ erau sumedenie de comorĭ cu banĭ afurisiţĭ. Alţiĭ juraŭ pe cruce, că în fie-care miez de noapte, l'ar fi văzut cum galbăn şi istovit se perdea în lungul cărăreĭ. Unde se ducea şi ce făcea, cine ar fi putut spune? Toată lumea însă nu se îndoia, că Ianoş e vîndut diavoluluĭ cu trup şi suflet şi, că în taina nopţilor, alerga, chemat de satana, să făurească prin tainiţĭ blestemate, farmecĭ şi păcate oamenilor.

Să meargă Ianoş la biserică? Jura norodul că nicĭ trecînd nu l'a văzut măcar pe lîngă locaşul sfînt al Domnuluĭ.

Să facă Ianoş cruce, unde s'a pomenit?!

Trecuse un car de vreme şi oamenĭ se deprinsese cu apucăturile straniĭ ale bătrînuluĭ misterios. Se deprînsese megieşiĭ să-l ştie alergînd în tăria nopţilor şi dispărînd galbăn şi prăpădit în nepătrunsul întuneric. Dar, într'o zi, tot satul povestea cu mirare şi nedumerire, că Ianoş fusese la preutul satuluĭ. „Asta-ĭ minune oamenĭ bunĭ", îşĭ ziceaŭ între dînşĭ. Indata mare o mînă de oamenĭ se şi îndreptasă'n grabă spre părintele Onofreĭ ca să afle ce l'a adus pe Ianoş acolo. Era în adevăr minunat ce le spunea preutul.

„A venit păcătosul acesta la mine copiĭ meĭ", zicea bătrînul popă, şi, — Doamne—amar maĭ plîngea. Să fie acum la ştirea tuturor că acest nenorocit e stăpînit de diavol. S'a plîns, că el nu trăeşte, să chinue de cînd a făcut un păcat mare ca iadul. Şi nu-l poate spune şi nu se poate spovădui; căcĭ o legătură straşnică îl ţine. S'a jăluit, feţiĭ meĭ, că n'are linişte, nu poate dormi şi că moartea ar fi pentru dînsul binele cel maĭ mare.

Vino, Ianoş, la biserică, i-am zis. Ascultă sfînta leturghie, roagă-te cu credinţă, te pocăieşte, şi D-zeu, bun şi mlostiv, te va ierta.

— „Doamne, părinte," îmĭ respunse tremurînd, unde pot eu să calc pragul bisericeĭ! N'am încercat?! Dar cum vreau să intru, un ţap grozav la chip şi cu niste coarne rămuroase şi negre ca mormîntul îmĭ tae calea şi nu mă lasă cu nicĭ un preţ să intru. Vreau să fac o cruce—ţapul iesă ca din pămînt şi mîna mea îngheaţă. Vreau să îngenunchiŭ, să cer iertare Celuĭ de sus şi genunchiĭ meĭ se lasă pe coarnele ţapuluĭ, ce mă străpung înfiorător. Sînt prăpădit.... şi groaza mă chinue maĭ rău ca iadul....„

Am vrut, oamenĭ aĭ luĭ D-zeu, să scot molitfele sfîntuluĭ Vasile că mare bune-s

pentru alungarea diavoluluĭ; dar cînd potrivisem ochelariĭ şi mă apucai de cetit, de-odat'îl prinse nişte scuturături straşnice şi cît aĭ clipi din ochĭ, omul duhurilor rele, pieri ca o nălucă din faţa mea".

Toată ziua nimenĭ n'a zărit pe Ianoş eşind din casă. Peste noapte cîţi-va săteni mai cu inimă să puseră de pîndă ceva maĭ departe de casa luĭ. Incă nu'ncepuseră cucoşiĭ a cînta, cînd uşa caseĭ luĭ Ianoş scărţăi jalnic în liniştea acea de moarte. In prag se ivi Ianoş. Chipul său părea maĭ boţit şi maĭ vănat ca tot-deauna, acum în lumina duioasă a luneĭ. Picioarele-ĭ par'că nu maĭ atingeau pămîntul şi ca o umbră aluneca pe carare. Sătenii înfricoşaţĭ îşĭ duseră mîna pe inimă ţinîndu-şĭ răsuflerea. De odată ajunse în apropierea groapeĭ.... trece peste marginea eĭ.... nu se maĭ vede.... O pălălaie albăstrie să ridică'n sus şi nicĭ un ţipăt, nicĭ un vuet,—nimic. Infioraţĭ grăbiră sătenii în goana mare spre casă şi păn'n a doua zi nimenĭ din ai lor nu aflară nimic din cele întîmplate peste noapte.

Cînd în zoriĭ zileĭ, alergase întreg satul să vadă ce-ĭ la casa luĭ Ianoş, ce-ĭ la groapa misterioasă,—nimic nu le maĭ putea spune de cît doar povestirea flacărilor, de străşnicia întîmplată în grozăvia întunericului,

De-atuncĭ însă, nimenĭ nu maĭ trece noaptea în preajma groapeĭ, de-alungul cărareĭ blăstămate, unde în fie-care noapte înainte de cîntarea cucoşilor, sufletul urgisit a luĭ Ianoş, întrupat în chip de lup, cu ochiĭ ca doĭ cărbunĭ aprinşĭ, eşia din groapă şi urmăria cu gura căscată orĭ-şi-ce neştiutor ce ar fi trecut prin acele locurĭ.

Laurenţia Gribincea.

Răbojul meu

Un proverb italian: a te însura e a baga mîna într'un sac, în care se află zece vipere şi un trandafir. Sînt zece şanse contra una, că veĭ pune mîna pe un şarpe.

Galant italian!

*

Anemonele. Un locuitor al Parisuluĭ, anume Bachelier, aduse din Orient anemonele dublé, florile acelea de-o desăvîrşită gingaşie. In zădar cercară ceĭ-l'alţĭ amatorĭ de florĭ să capete sămînţe. Bachelier era neînduplecat. Refuză cu încăpăţinare şi baniĭ şi schimbul, — totul. Un magistrat se hotărî atuncĭ să-ĭ *fure* ceea ce curiosul pelerin refuză să dee.

Făcu decĭ o vizită luĭ Bachelier, în unire cu vre-o treĭ patru prietenĭ, carĭ eraŭ şi eĭ în complot. El avusese grijă să dee ordin lacheului seŭ, că, la un semn convenit, să lese coada *robeĭ* sale să se tîrîe pe unele alee. Vizita se prelungeşte şi conversaţia devine din ce în ce maĭ interesantă, aşa că Bachelier era cu totul fermecat şi transportat în alte regiunĭ. La semnul de înţelegere, lacheul lasă să cadă trena şi grăunţele anemoneĭ se prind de ea prin perişorĭ. Cînd crezu ca s'aŭ prins destule, plecă şi, ajungînd acasă, el adună produsul furtuluĭ seŭ.

Il l'amasse il le sème et cet adroit voleur.
Fit d'un larcin permis l'univers receleur.

*

Elefanţii. Din Buffon · „Un elefant, răŭ tratat de cornacul seŭ, se răzbună omorîndu-l. Femeea acestuia văzînd aceasta, îşĭ luă pe ceĭ doĭ copiĭ şi-ĭ puse la picioarele animaluluĭ, zicîndu-ĭ: „De oare-ce mĭ-aĭ omorît barbatul, care mi-ĭ hrănia, ia şi viaţa mea şi pe acea a copiilor meĭ". Elefantul stătu un moment, ca şi cum ar fi fost cuprins de îndoială. Apoĭ, luînd cu trompa pe cel maĭ mare din copiĭ, îl puse pe gîtul saŭ şi-l adoptă de cornac, şi ţinu cu atîta ardoare la noul său stăpîn, încît în zadar cercară să-ĭ dee altul."

Atîta inimă în colosul acela de carne!

*

Un ziar local anunţă că se va ocupa despre misterele scopiţilor. Cred că e potrivit a remarca că această sectă a fost veşnic persecutată şi poate că acestuĭ motiv datoreşte lunga sa existenţă. Superstiţia e maĭ puternică decît chiar cugetarea. Papa Clement al XIV-ea ameninţă cu toate fulgerile lumeştĭ şi dumnezeeştĭ pe autoriĭ saŭ pe făptuitoriĭ acestor barbariĭ,—el lansă contra lor chiar excomunicarea.—Totuşĭ aceste măsurĭ avură aşa de puţin efect, încît un călător ne povesteşte că în 1789 se vedeaŭ încă pe stradele Neapoluluĭ firme ca acestea: „Aicea se scopeşte curat şi eftin"

Nu-ĭ vorbă, papalitatea avea două măsurĭ pentru a judeca aceste crime în afară de natură. Pe de o parte le proscria, pe de alta se folosea de ele. In faimoasa capelă sixtină nu pot intra femeile; decĭ numaĭ scopiţiĭ, carĭ, perzînd virilitatea, cîştigă voacea femeească, fă ceaŭ ornamentul acesteĭ instituţiunĭ muzicale şi bisericeştĭ.

Intr'adevăr, ar fi un curios capitol de scris asupra acestor practice barbare.

*

EFEMERE

Luĭ Y

Mă 'ntrebĭ, iubite, de ce-o maĭ ţine
Cînd e iubirea stînsă între eĭ?
Iată-adevăru 'n vorbe puţine:
Mierea 'nvechită se schimbă în cleĭ.

ENDYMION.

SCENA

NARCIS

Jeannette Poisson d'Etioles, marchiză de Pompadour, într'o petrecere dată în măreţul eĭ palat de la Choisy, fu lovită de langoare. Incetul cu încetul, favorita se stinsă, urîtă de popor, detestată de curte, neregretată măcar de Rege. Cum muri, fu transportată într'o droagă, iar Ludovic privi din o fereastră tristul cortegiu fără o tresărire de durere.

Pe tema acesteĭ morţĭ, actorul german Brachwgel a înjghebat un fel de dramă istorică; am spus un fel, fiindcă istoria e tratată foarte cavalereşte. Nicĭ macar numele propriĭ nu sînt scrise exact. Marele ministru al luĭ Ludovic al XV-lea a purtat două titlurĭ: conte de Stainville şi duce de Choiseul. De unde dar a scos autorul german pe ducele d'Amboise? Marchizul Silhouet e în realitate marchiz de Silhouette. Cancelarul regeluĭ, nume, de altminterĭ, destul de cunoscut e ortografiat chiar răŭ: nu-l chiamă Maupeau, ci Maupeou. Nu există marchiză de Bouffleurs, ci Boufflers, din aceeaşĭ familie cu poetul.

Lăsînd la o parte aceste amănunţimĭ, se vedem dacă fondul istoric e adevarat saŭ macar verosimil. Choiseul a fost într'adevăr acuzat, la moartea favoriteĭ, că i-ar fi grăbit sfîrşitul prin otravă. Dar aceste sînt bîrfelĭ de coterie; istoria nepărtinitoare a pus pe fie-care în lumina, ce i se cuvine. Azĭ, Choiseul e considerat ca singurul ministru de ispravă din această tristă domnie; luĭ i se datoreşte cucerirea Corsiceĭ şi reorganizarea marineĭ. N'ar trebui decĭ terfelită o figură frumoasă. Dar autorul german, n'are să se preocupe de acest adevăr, care-ĭ favorabil Franţeĭ. Tendinţa aceasta e aşa de adevărată, încît pune în gura Jeannetteĭ Poisson, care a făcut atîtea pentru Franţa,—orĭ-care ar fi părerile asupra faimoaseĭ *Catin*, nu i se poate contesta iubirea de ţară; epoca cea maĭ de seamă a domnieĭ nepotuluĭ luĭ Ludovic al XIV-lea e acea din timpul marchizeĭ.—Brachvogel, decĭ, pune în gura Jeannetteĭ d'Etioles un fel de sfidare, de blăstem la adresa Franţieĭ.—Dar figurile enciclopediştilor! Scuza autoruluĭ ar fi, poate, că el a căutat să ne redee, nu pe filozofii în deobşte admiraţĭ, ci pe muritoriĭ desbracaţĭ de aureolă. Dar, orĭ-cum, d'Holbach, d'Alembert, Diderot, chiar în viaţa aceasta de culise, aŭ trebuit să fie inteligenţĭ. Enciclopediştiĭ luĭ Brachvogel numaĭ intelegenţĭ de elită n'or fi .....

Imĭ veţĭ spune că autoruluĭ dramatic i se permite să calce adevărul istoric; Alexandre Dumas père a pus aceasta într'o frază lapidară: *il est permis de violer l'histoire, à condition de lui faire un enfant.* Să vedem decĭ, dacă, din punct de vedere scenic, e ceva de piesă saŭ dacă, după vorba unuĭ artist, autorul german, *n'a pas fait un enfant, mais un enfantillage.*

Care-ĭ rostul luĭ Narcis în toată piesa, afară de scena finală? Care-ĭ rostul nesfîrşituluĭ monolog cu pagoda? Admiteţĭ că el şi-a perdut nevasta de atîta vreme şi nu i-a trecut nicĭ o dată prin minte ca femeea acea nu maĭ e demnă de iubirea, luĭ că a decăzut? De ce dar are atîta sbucium cînd află că Jeannetta Rameau e aceeaşĭ cu marchiza de Pompadour, cînd femeea luĭ, dacă n'ar fi fost *une catin* regală, era să fie maĭ răŭ încă. Dar să admitem aceasta pentru un moment. Rameau indignat se găseşte faţă în faţă cu nedemna luĭ nevastă. Ştiţĭ ce-ĭ spune?

„Nu înţelegĭ tu, hienă, ca patria zdrenţuită, desperată, nebună, te priveşte, prin mine rînjind, patria a căruĭ trup şi suflet aĭ măcelărit sacrificîndu-le idoluluĭ *euluĭ* teu? Mă înfăţoşez înaintea ta în numele omenireĭ, în numele opoceĭ tale!....

Aceste vorbe totuşĭ o omoară pe marchiză. Imĭ veţĭ spune că nu vorbele, ci vederea fostuluĭ eĭ soţ în mizerie o istrăveşte. Dar despre mizeria luĭ Narcis ea afase de mult. Atuncĭ unde e comoţia sufletească! .... Dar complotul Regineĭ Franţieĭ cu actriţa Quinault? Dar omorîrea uneĭ femeĭ bolnave, ce autorul, prin gura luĭ Narcis, o prezintă ca un lucru mare şi straşnic?....

Lipsa de spaţiu mă împedecă să urmez cu analiza acesteĭ melodrame pseudoistorice. Sper că, cu altă ocazie voĭ fi maĭ fericit.

Doamna Romanescu a fost superbă de la intrarea sa în scena. Rînd pe rînd, ironică, batjocortîoare, imperioasă, iritată, ea ne-a făcut să simţim veşnic pe femeea, care sufere. Lunga-ĭ agonie,—căcĭ, în definitiv, tot rolul marchizeĭ e un sfîrşit de viaţă,—a fost admirabil redată. Maĭ ales, în întălnirea acea superbă, deşi imposibilă, din actul final, a avut strigăte şi mişcărĭ de o poezie, şi de-un realism în acelaş timp, în afară de orĭ-ce comparaţie. Inţelegem de ce o piesă ast-fel interpretată, poate să rămîe în repertor.

Doamna Romanescu a fost serbătorită cum merită. Coşurĭ, buchete, ploae de florĭ i s'aŭ aşternut la picioare. Micuţele Cîrjă i-aŭ spus versurĭ, iar în sală s'aŭ împărţit, în foĭ volante, alte strofe, carĭ, toate aŭ *preamărit-o.* Publicul, în aplauze entusiaste, amărit încă aceste manifestaţiĭ de apoteozare.

D. Dragomir şi-a interpretat foarte frumos rolul îngrat al luĭ Narcis. Şi aceasta nu-ĭ puţin. Rolul e greŭ şi actorul, care l'a compus, parcă înadins a acumulat greutăţĭ peste greutăţĭ. Din toate d-sa a eşit spre cinstea sa şi a fost partaş la aplauzele săleĭ, care serbătoria pe d-na Romanescu.

Din lipsă de spaţiŭ, regret că nu pot cita şi pe ceilalţĭ, mă mărginesc a spune că interpretaţia a fost bună.

P. Celian.

CARNETUL SEREI

Frumoasă sală! Dacă lumea aseară nu s'a plictisit, de ce n'ar reveni maĭ des la teatrul nostru? Avem şi noĭ actorĭ, carĭ să poată sta în comparaţie cu trupele de ocazie, la care se îngrămădeşte *high-liful* nostru.

Am remarcat în sală pe:

D-nele: Lucia Greceanu, căp. Greceanu, D. Alexandrescu, Ureche, dr. Bogdan, Cerchez, Dimachi, Meiik, colonel Stamatopol, locot. Ernicĭ, Weisengrün, Istrate, Panaitescu, dr. Konya, I. Radu, Caraiane, dr. Socor, dr. Ţăranu, dr. Vicol, dr. Gavrilescu, Gr. Buţureanu, M. Xenopol, maj. Văitoianu, căp. Moisachi, căp. Vrabie, maj. Jippa, Motăş, dr. Ciolac, G. Gheorghiu, Pop, Cocea, căp. Flor, locot. Olinchieviciĭ, Pogonat, Dogariu, Manoliu, Nedelschy, Scorţescu, Stafachiu, Simionescu, Botez, Hertzenberg, Dimitriu, Popovicĭ.

D-rele: Greceanu, Elena Buznea, Maria Cerchez, o fecioară idială—frumuseţa fericireĭ; Melik, D. Alexandrescu, Ureche, Sion, Dimachi, col. Stamatopol, Caraiane, Mavrodi, Weisengrun, Corina Buţureanu, Grigoriu, Petit, Gheorghiu, E. Jippa, Cardaş, Longhinescu, Botez, Moise, Hasnaş, Romanescu, Bratu, Mihailescu.

Aleman.

Modificarea legeĭ Patentelor

Expunere de motive

Legea patentelor, legea care supune la contribuţie venitul din îndeletnicirile comerciale şi industriale, stă neschimbată de la 1863.

In maĭ multe rînduri a fost cestiunea de revizuire a acesteĭ legĭ, şi nu s'a făcut. Astăzĭ încă, în faţa greutăţilor prin carĭ trece comerciul ţăreĭ, cred că o revisuire a legeĭ patentelor n'ar fi la locul eĭ cu toate greşelile, anomaliile şi lipsurile pe carĭ le conţine.

Este însă o parte a acesteĭ legĭ, care cu drept cuvînt nu numaĭ se poate revisui, dar trebue revisuită pentru a face să domnească un maĭ mare spirit de dreptate în distribuţia sarcinelor publice.

Intr'adevăr, în sistemul nostru de imposite, maĭ toate felurile de venituri sunt atinse prin diferite dărĭ; venitul din capitalul mobiliar este cel maĭ scutit pînă astăzĭ, de sigur în parte din pricina greutăţeĭ, ca să nu dic a imposibilităţeĭ, de a-l supune la imposit, fără un sistem de constatărĭ inchisitoriale şi arbitrare.

In timpurile noastre, capitalul mobiliar în mare parte se plasează în societăţile anonime şi în societăţile în comandită prin acţiunĭ. Aceste societăţĭ fiind datoare, după legea comerciulă, să'şĭ publice bilanţul afacerilor lor, devine posibil să impunem venitul capitaluluĭ mobiliar întrebuinţat în aceste societăţĭ fără nicĭ o inchisiţie şi fără nicĭ un arbitrar.

Indată ce, dar, este posibil a taxa proporţional însuşĭ venitul adevărat al capitaluluĭ mobiliar întrebuinţat în comerciŭ şi în industrie, este evident că o asemenea taxare trebue să înlocuiască o parte a patenteĭ de azĭ, care, stabilită pe semne exterioare, este o taxă maĭ mult prin aproximaţie de cît exact proporţională.

Aşa dar, se impune modificarea legeĭ patentelor în acest sens, că orĭ de cîte orĭ unul din comerciurile saŭ industriile carĭ sunt lovite prin legea patentelor, s'ar exercita de o societate prin acţiunĭ, anonimă saŭ în comandită, patenta să se înlocueasca în parte cu un imposit proporţional din venit.

Acest imposit 'l-am fixat la 5%, atât cât este şi impositul funciar, bine înţeles scutit de decimele judeţiane, comunale şi ale camereĭ de comerciŭ, dupe cum şi adĭ este scutită de aceste decimĭ darea proporţională asupra valoreĭ locative pe care o înlocuesce, şi cum firesc este, căcĭ capitalul pus în intreprinderĭ comerciale şi industriale este maĭ expus de cât cel pus în bunurĭ imobiliare.

Este de asemenĭ firesc ca partea din venit destinată amortisăreĭ, care, cu alte cuvinte, nu represintă un venit, ci mentinerea capitaluluĭ, să nu intre in socotélă.

Acelaşĭ regim trebue neapărat să se aplice şi societăţilor prin acţiunĭ din străinătate, carĭ ar avea sucursale în România, bine înţeles pentru partea de venit pe care o trag din afacerile din România.

O altă schimbare a legeĭ patentelor, care nu maĭ póte aştepta, este acea privitóre la patenta caselor de bancă şi a altor instituţiunĭ de credit.

Intr'adevăr, sistemul nostru de patente se bizue, ca semn exterior al volumuluĭ de afacerĭ, pe valórea locativă a localuluĭ

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mane asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşonĭ*vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

La Magasinul de Noutăţĭ

Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe danteleriĭ, panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionguri, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că onor. public şi onor. noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate.

Cu stimă

M. I. Friedman

Nu plătiţi mai scump decât

35 bani litrul

Petrol regal regulamentar

Accisat

Cu acest preţ se vinde în depositele din:

Strada Arcu No. 8
„ Adamache No. 7
„ Apeduc „ 16
„ Albă „ 56
„ Veche „ 12
„ Piaţa Haleĭ mag. Nathansohn.

Asemenea cu acelaşĭ preţ vênd şi toate trăsurile noastre ambulante.

Administraţiunea Reservoarelor de Petrol. 4—15

Prima franzelarie şi Cofetărie

F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale împlute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriţĭ pesmeţĭ,* şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

O ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON No. 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele clienţe şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitorĭ a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neculaĭ I. Olănescu

70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bereriei Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispuniud de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuuĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna" din Păcurar

Strada Albă 14

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşi s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 3 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparaţiunĭ fundamentale şi serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, şi o altă casă veche care serveşte de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, fîntănă în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur şi faţa cu grilaj de lemn situată în Iaşi, strada Sodoveanu No. 7 in dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărţirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievicĭ-Zuhr

Dentistă

Sa mutat str. *Lăpuşneanu No. 43* vis-a-vis de Otelul Trjan.

în care se exercită comerciul saŭ industria. Pentru cele maĭ multe din comerciurĭ și industriĭ acest sistem este relativ drept, căcĭ în genere un maĭ mare numĕr de afacerĭ cere un maĭ mare local. Cu totul alt-fel stă lucrul cu casele de bancă și institutele de credit, carĭ pot să'și mărească în mod considerabil cifra lor de afacerĭ fără ca să le crească și nevoile de local.

Trebue dar căutat un alt mijloc de taxare, care însă să înlăture procedeurile inchisitoriale.

Acest mijloc proiectul de lege îl găsesce în stabilirea unor sume fixe pentru aceste institute, în locul taxeĭ proporționale după valoarea locativă.

Am crezut însă că este drept să dăm acestor patentărĭ o alternativă la alegerea lor. Dacă'ĭ supunem la un drept mult maĭ rĭdicat de cît pe ceĭ-alțĭ patentarĭ, le oferim în schimb, dacă vor să'și arate bilanțul afacerilor lor, să le înlocuim acest drept cu o taxă proporțională din venitul net.

Stabilind acest principiŭ, noŭ în legiuirea noastră, creăm un precedent pe care cu timpul 'l vom putea întinde la toțĭ patentariĭ care țin la o comptabilitate în regulă, și fără a forța pe nimenĭ să ne arate, dacă nu vrea, starea daraverilor sale, ne îndrumăm către darea proporțională, singura dreaptă din toate mijloacele de taxare cîte se pot chibzui.

O-dată ce urcăm mult patenta acestor stabilimente comerciale, este indispensabil ca pentru dînsele să hotărîm ca, chiar atuncĭ cînd comerciul se exercită de maĭ mulțĭ tovarășĭ, să nu să plătească de cît o patentă, ceea ce este absolut conform cu dreptatea.

Sunt convins că aceste măsurĭ constituesc un progres real asupra actualeĭ stărĭ de lucrurĭ și răspund la nisce nevoĭ de mult simțite.

Aceste modificărĭ ne vor putea da verĭ-o 800,000 leĭ pe an în plus.

Ministrul financelor, **General G. Manu.**

Informațiĭ

Linia Buzeŭ-Ploeștĭ s'a deschis astă-zĭ dimineață la orele 10; cea de la Ploeștĭ Bucureștĭ se va deschide în astă seară, decĭ trenul accelerat va porni direct spre București.

Un început de incendiu s'a declarat astă noapte în strada Alexandri.

Focul a putut fi în curînd localizat.

Pare definitiv hotărîtă exploatarea în regie a băiei comunale.

Se fac deja reparațiunile necesare pentru punerea în stare de funcționare.

Toate serviciile și secțiunele băieĭ vor funcționa în acelaș timp.

Din Botoșani ni se comunică că alegerea unui deputat în locul d-luĭ Ciolac, demisionat, a fost fixată pentru ziua de 23 Decembrie.

Vor fi patru candidațĭ.

Reușita candidatuluĭ conservator e asigurată.

Prin unele cercurĭ studențeștĭ se agită ideia organizăreĭ unei serbărĭ în folosul serviciuluĭ de azistență publică.

Idea e din cele maĭ nimerite dat fiind vremea grea și marele număr de suferinzĭ și saracĭ lipsițĭ de ajutor.

D. Ionescu, membru la tribunalul din Botoșani, a obținut un nou concediu de 20 de zile.

Starea sănătățeĭ d-sale e satisfăcătoare și putem spera în curînd într'o complectă însănătoșare.

Preotul C. Anghelescu din comuna Storești județul Botoșani, mulțumește public d-neĭ Profira Hasnaș din comuna Cotnarĭ, pentru un felon ce l'au dat bisericiĭ din Storeștĭ.

Reprezentația de aseară în beneficiul d-neĭ Aristizza Romanescu a produs suma de 1600 leĭ.

D. Lct. Gheuca, va conduce astă-zĭ cu trenul pe d. lct. Iacobescu la Galațĭ, căcĭ consiliul de răsboiŭ de acolo urmează din noŭ să judece acest proces, în urma casăreĭ sentinței de către consiliul de revizie.

Pe ziua de 11 Decembrie este convocat consiliul profesoral al facultățeĭ de medicină.

La ordinea zileĭ sunt chestiunele privitoare la restaurarea vecheĭ Universitățĭ unde urmează să se instaleze facultatea de medicină, precum și rezultatul ancheteĭ făcute de decanat cu privire la o încăerare între doi studenți al aceleĭ facultățĭ.

Se știe că motivul aceleĭ încăerărĭ a fost o discuție aprinsă asupra chestiuneĭ că facultățile sunt înundate de studente.

Panerul cu florĭ oferit aseară iubiteĭ noastre artiste d-na Aristița Romanescu la representația pieseĭ Narcis a fost confecționat la școala profesională Sf. Sava.

Comisiunea pentru examinarea aspiranților la 5 burse ale statuluĭ de la facultatea de litére și filosofie, se compune din d-niĭ profesorĭ I. Caragianĭ, Ar. Densușanu și Al. Philippidĭ. Ea s'a întrunît erĭ la oara 4 p. m. și a început lucrările.

D-l M. Bedreag, profesor la Hușĭ, a fost dispensat de Ministerul Instrucțiuneĭ, de a plăti taxa de 94 leĭ pentru primirea diplomeĭ de licență în Istorie și filosofie.

Direcțiunea Biblioteceĭ Centrale a cerut Rectoratuluĭ ca să încuviințeze luminarea saleĭ de lectură, cu electricitate și în oarele de sară de la 7—9. — Regulamentul Biblioteceĭ prescrie oare de lectură și în timpul sereĭ, pentru cetitoriĭ carĭ frequentează Biblioteca.

La Seminarul Pedagogic de pe lîngă Universitate s'aŭ înscris, următoriĭ d-nĭ studenți pentru a asista la școala secundară de aplicație: Stamatin Mihaĭ, Ștefănescu I. Constantin, Petrovanu Dimitrie, Stupcanu T. Constantin, Dima A. Cristea, Pr. Ionescu Vasile, Codreanu Const., Manolache Andreĭ și Popescu Ioan.

O devadă puternică de faptul că toate cele debitate pe seama nenorocituluĭ Gheorghe Smîdu de către colectiviști aŭ fost calomniĭ, este că Smîdu a murit în cea maĭ neagră mizerie; și o colectă a fost chiar făcută pentru strîngerea sumeĭ necesare pentru înmormîntare.

In ziua de 13 Decembrie, d. prof. Găvănescul va ținea o conferință publică în sala Teatruluĭ Național, tratînd despre „Armonia Sufletuluĭ".

Această conferință se va ținea în folosul Reuniuneĭ femeilor Romîne și a elevilor seracĭ de la Seminarul pedagogic.

Buletin parlamentar

CAMERA

Cuvîntarea d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

D. G. Gr. Cantacuzino, președintele consiliuluĭ de miniștri, începe prin a spune că a văzut campania energică dusă prin presă în potriva guvernuluĭ și a așteptat, ca și toată lumea, să vadă transparlamentată în incinta parlamentuluĭ, această grozavă luptă, în urma căreia guvernul trebuia să se prăbușească. Și ce s'a văzut? Nimic, de cît discursurĭ meșteșugite, din care nu reese de loc vina guvernuluĭ. (Aplause zgomotoase).

Amiciĭ guvernuluĭ, ca și țara întreagă, sînt astăzĭ de sigur convinșĭ că toate actele guvernuluĭ aŭ fost inspirate de cel maĭ curat patriotism. (Aplause prelungite).

Dintre discursurile rostite, d. prim-ministru se oprește maĭ mult, la acela al d-luĭ Cap, pentru care are cea maĭ deplină stimă.

Părerea d-luĭ Carp, cu privire la modul de a conduce partidul, cum păstorul conduce turma nu o pot împărtași,—spune d-sa. Metoda aceasta de a guverna fără consilierĭ, ca un satrap, a zdrobit pe Ioan Brătianu. D. Dimitrie Sturdza de ce a căzut? Tot pentru că a voit să practice metoda păstoruluĭ și a turmeĭ, metodă pe care astăzĭ o propovăduește și d. Carp.

Nemuritorul Lascar Catargi a guvernat în tot-d'a-una sfătuindu-se cu fruntașiĭ partiduluĭ, și numaĭ așa ne-a adus acolo unde suntem astă-zĭ. Eŭ voiŭ continua cu metoda luĭ Lascar Catargi. (Aplauze prelungite).

Oratorul descrie apoĭ în cîte-va cuvinte ideile în jurul cărora s'a format partidul conservator, și spune că nu contestează de loc meritile și operile d-luĭ Carp, dar aceste opere nu sunt patrimoiĭ personale; ele aparțin partiduluĭ conservator în mijlocul căruia s'aŭ făcut. (Aplauze).

Răspunde apoĭ obiecțiunilor făcute cu privire la irigațiĭ și cadastru, și spune că ele nu pot fi executate într'un timp atît de scurt, așa că nu putea fi vorba de cît de proiectarea lor.

D. Carp ne-a acuzat că sîntem conservatorĭ. Dar d. Carp uită că a început la 1865 împreună cu mine opera de modernizare a partiduluĭ conservator, și că pentru aceasta trebuiaŭ elemente noĭ. D. Carp și-a adus cîte-va elemente de aceste în rîndurile partiduluĭ nostru și îl felicit pentru aceasta. Tot d. Carp a propus la 1888 d-luĭ N. Fleva și la 1893 d-luĭ Panu să între în guvern. (Aplauze). De ce ne acuză pe uoĭ astă-zĭ că facem cea ce d-sa vroia să facă erĭ? (Aplanze).

Oratorul termină spunînd că guvernul de astă-zĭ are deviza nemuritoruluĭ Barbu Catargiu; «Totul pentru țară, nimic pentru noĭ.» (Aplauze entuziaste și îndelungate.)

Ședința se suspendă.

La redeschidere, la ora 4 fără 10, ia cuvîntul d. general Gh. Manu.

D. general Manu

D. *general Gheorghe Manu, ministrul finanțelor*, spune că credea că la discuția Mesajuluĭ nu va trebui să discute de cît chestiunile în legătură cu Mesajul. In urma interveniriĭ în discuțiĭ a d-luĭ P. Carp, se crede dator să facă în puține cuvinte istoria partiduluĭ conservator înșirînd evenimentele așa cum s'aŭ petrecut, iar nu așa cum le-a narat d. Carp în propriul d-sale interes.

Ca luptător, care de 40 de anĭ figura în rîndurile partiduluĭ conservator, d. general Manu arată diferitele faze prin carĭ a trecut partidul. Spune că d. Carp în totdauna a aspirat să ia sub puterea sa întreg partidul și că în tot-d'a-una a lucrat în acest sens și chiar în contra intereselor partiduluĭ. De acea, în guvernul de la 1890, menajul conservator-junimist nu era din cele maĭ bune (Aplauze).

D. *Marghiloman*. Ne aducețĭ o acuzație nedreaptă.

D. *general Manu*. Spun lucrurĭ exacte, D-v. vă inspirațĭ din afară și urmăreațĭ scopuri opuse. Din cauza d-v. am fost nevoițĭ să eliminăm din guvern pe cel maĭ bun și maĭ sincer conservator, pe Grigore Păucescu (Aplauze).

Regretatul Lascăr Catargiu a fost de multe ori amărît că în guvernul seu nu era armonia necesară unuĭ guvern conservator, din cauză că elementele junimiste urmăreau inspirațiĭ deosebite de ale inspirațiĭ partiduluĭ izvorîte de la clubul Constituțional. (Aplauze).

Astă-zĭ trebue să ne felicităm că partidul conservator nu s'a înclinat înaintea pretențiunilor d-luĭ Carp și că a dat un guvern solid și durabil. (Aplauze).

Ceea-ce nu e de ertat e că d. Carp face critică personală miniștrilor. Resping, zice d. ministru de finance, acuzația de necompetența a d-luĭ Carp. Oare pentru că am fost militar și nu bancher nu sînt în stare să conduc departament finanțelor? (Aplanze prelungite).

Aceasta este o insinuare necuviincioasă pe care nu o pot primi.

D. *Al. Marghiloman*. Cer cuvîntul cu privire la cuvîntul imsinuare necuviincioasă.

D. *general Manu*. De sigur că voițĭ să-l retractațĭ. (Aplauze).

D. *Al Marghiloman*. D-v. ațĭ pronunțat cuvîntul „insinuare necuviincioasă."

D. *general Manu*. D. Carp a făcut-o și dacă protestez o fac pentru că nu pot primi acuzațiĭ de necompetință de la d. Carp în plin parlament. Asta poate să o facă ziare cu *Independența romînă, Constituționalnl, Era nouă* și cele-l'alte, cărora nu noĭ le vom răspunde. (Aplauze).

D. Ministru de finanțe trecu apoĭ la chestiunea financiară și a împrumuturilor și spune că partidul conservator cînd a luat puterea a găsit o datorie flotantă de 64 de milioane. Pe lîngă aceasta eraŭ contractate lucrărĭ pentru 83 de milioane, care provenea din cele 110 de milioane pentru carĭ se contractaseră lucrărĭ în ultimiĭ doĭ anĭ de guvernare liberală. Eŭ, spune oratorul, m'am grăbit să pun frîŭ acestor cheltuelĭ nemăsurate și am redus suma lucrărilor contractate la 50 de milioane. Maĭ mult nu se putea face.

Cît privește împrumutul din urmă, declar că este absolut neexact că ni s'ar fi făcut propunerĭ dinnainte și că noĭ am fi refuzat. Ceea-ce e adevărat, e că noĭ umblam după împrumut, iar nu împrumutul după noĭ.

D. ministru citește apoĭ două scrisorĭ din partea d-luĭ Beldiman, ministru la Berlin, ministru care comunica, după cîte-va zile de la venirea la putere a conservatorilor, că pe atuncĭ era imposibilă contractarea unuĭ împrumut. Arată apoĭ diferitele împrejurărĭ carĭ aŭ contribuit în mod fatal să întîrzieze contractarea împrumutuluĭ și termină îndemnînd pe toțĭ bărbațiĭ politicĭ să se ocupe de-aproape cu chestiunea restringeriĭ cheltuelilor Statuluĭ.

In acelaș timp d-sa aduce omagiĭ d-luĭ Ion Kalinderu care și-a dat concursul săŭ dezinteresat pentru contractarea împrumutuluĭ și respinge acuzarea ce i se aduce de o anumită presă. (Aplauze prelungite).

Ultimele Informațiĭ

D. Sadoveanu de la serviciul stăreĭ civile a fost trecut la serviciul administrativ de la primărie, în locul d-luĭ Cihodariu, trecut la serviciul stăreĭ civile.

Un locuitor din strada Nicolina voind să scoată apă a alunecat și a căzut în fîntînă.

A fost imediat scos și dus la spitalul istraelit spre a fi pansat căcĭ prezenta maĭ multe lesiunĭ pe cap și pe corp.

Un mare furt de paie a fost comis de locuitoriĭ Ioan Chiriac din str. Arapu și Ioan Rusu din strada Bulargă în noaptea de 29 spre 30 Noembrie.

Ducîndu se în comuna Holboca aŭ rĭdicat două care marĭ de pae de la locuitoriĭ Ioan Mihaĭ și Vasile Masinsky din acea comună.

Furiĭ aŭ fost prinșĭ și arestațĭ.

Camera de comerț este convocată în ședință extra-ordinară pentru Vinerĭ 3 Decembrie.

La ordinea zileĭ este chestiunea autorizăreĭ în fințăreĭ uneĭ case de 'economie din Piatra-Neamtz subt numele de „Piatra-Neamtz" și autorizația desfacereĭ totale a giuvaergiuluĭ Goldflascher.

Acceleratul din București a sosit cu o întîrziere de un ceas și 20 minute.

De alt-fel toate trenurile sosesc în Iași cu o întîrziere variind între una și două oare.

Falitul A. Kahane a fost condamnat de tribunalul secția II la un an închisoare pentru delictele de bancrută simplă și fraduloasă.

Pe ziua de azĭ Epitropia Sf. Spiridon a pus la dispositia d-luĭ profesor dr. Bogdan localul necesar clinicеĭ Obstetricale, d'nnpreună cu 18 paturĭ și personalul următor:

D. V. Brăescu intern și d-na Sava ca moașă.

Am promis în numărul de erĭ o detailată dare de samă a instrucțiuneĭ celor doĭsprezece țiganĭ arestațĭ Sîmbătă în comuna Copoŭ.

Numărul crimelor și a tălhăriilor comise de această bandă de țiganĭ e foarte mare și toate obiectele luate în aceste diferite tălhărĭĭ aŭ fost găsite.

Instrucția preliminară condusă de d. prefect de poliție în persoană a dat rezultate pentru care d. Cananăŭ trebuie să se feliciteze. Grație admirabilelor măsurĭ luate de d-sa suntem astă-zĭ la adăpostul amenințăreĭ uneĭ bande de ucigașĭ.

*

Intr'adevăr, țiganiĭ aŭ mărturisit că aŭ comis următoarele furturĭ:

In Iași, d-niĭ Groholschi, Avram Goldstein din șoseaua Nicolina,, la d-na Manoilescu directoară școaleĭ din Tatarași, I. Solomon din Tîrgușorul Păcurarĭ, David Buchman cîrciumar din strada Bălțĭ, V. Gheorghiu comerciant și Tironovicĭ din strada Nicolina, d-na Dobrovicĭ, I. Chiprian M. Goldenberg, cîrciumarĭ și Lazar Marcu, de la Galațĭ, David Volf, Moise Veingard și Avram sin Lupu, șoseaua Nicolina, Gh. Baltă, profesor Strada Sărărie, Maria Iorga din Strada Rufenĭ.

Aŭ maĭ mărturisit prădăciunele de la cărciuma femeieĭ Haia Nuhămovicĭ din Podul-Iloie, de la cărcinmarul din Beldman și de la acel din Uricanĭ.

De asemenea s'a recunoscut ca eĭ sunt autoriĭ prădăciuneĭ de la biserica din valea Lupuluĭ.

*

Modul cum indic țiganiĭ că au operat în aceste numeroase furturĭ aŭ o asemănare așa de mare cu condițiunile în care s'a comis crima din Brătulenĭ, în cît d. prefect de poliție a căpătat convingerea că țiganiĭ aceștia trebue să fie autoriĭ crimeĭ din Brătulenĭ a căreĭ victimă a fost cîrciumarul și nevasta luĭ.

Și rezultatul obținut din modul de a cerceta a fost că, într'adevăr că eĭ nu mărturisit crima.

*

Ast-fel eĭ declară că au plecat în număr de cincĭ din comuna Copou. Ajunșĭ la Brătulenĭ eĭ s'au ascuns într'o șură părăsită și aci neobservațĭ de nimene au stat maĭ mult timp, căcĭ aveau de ale mîncăreĭ.

In timpul nopțeĭ unul din eĭ a deschis fereastra și a pătruns în odaie încă cu doĭ tovarășĭ, pe cînd alțĭ doĭ făceaŭ paza în jurul caseĭ.

Din odaia întîia aŭ trecut în odaia unde dormiaŭ cîrciumarul și nevasta luĭ, și s'aŭ repezit asupra lor și-aŭ început a-ĭ înjunghia cu cuțite. Temîndu-se că n'aŭ murit, încă i-aŭ legat cu o frînghie de pat.

In timpul pe cînd criminaliĭ operaŭ ast-fel, straja satuluĭ, observînd că felinarul din fața cîrciumeĭ, care de obiceiŭ era aprins, e stins de astă-dată, s'aŭ apropiat și auzînd gemete și sgomot, garda a fugit în sat să cheme oamenĭ într'ajutor.

Hoțiĭ prinzînd de veste aŭ fugit lăsînd sacul cu obiectele furate în apropiere de casă; neluînd cu eĭ de cît suma de 21 leĭ și 80 de banĭ.

Odată aceste lucrurĭ descoperite, de prefect de poliție a sezizat parchetul car. urmează să instruiască afacerea.

Hoțiĭ sunt deținuțĭ la comisia despărțireĭ II-a.

D. Alexandru Mînăscurtă a fost numit în comisiunea III dispărțirea I-a pentru facerea recensămîntuluĭ populațiuneĭ, în locul d-luĭ comisar Andoniu.

Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curțeĭ cu jurĭ din Iași pe indiviziĭ Ștefan Atanasiu zis și Varlam, Constantin Coman și V. Chirica, ceĭ dintăĭ doĭ pentru că în ziua de 19 Octombrie cu voință aŭ aplicat lovitурĭ căuzătoare de moarte luĭ Dimitrie Chițcop, ĭar pe V. Chirica pentru că cu voință a aplicat lovitурĭ luĭ Neculaĭ Popovicĭ cauzîndu-ĭ incapacitate de lucru.

Curțile cu jurĭ din Iașĭ, Vasluĭ, și Dorohoĭ se deschid astă-zĭ 1 Decembrie.

La 15 Decembrie se deschid curțile din Roman, Fălciu, Botoșanĭ și la 2 Ianuarie acele din Neamtz, Bacău și Suceava.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Berlin 30 Noembrie.

Reichstagul. La ordinea zileĭ discuția asupra budgetuluĭ.

Contele de Bulov citește o declarație privitoare la convenția cu Samoa.

Prințul de Hohenlohe declară că guvernele confederate sunt convinse că flota actuală nu e suficientă pentru toate eventualitățile și că proiectul pentru sporirea flotei nu trebuie se fie ficsat prin o lege. Numărul vaselor de construit va fi pus în fie-care an în buget. Sumele necesare se vor acoperi prin un împrumut.

Contele Bulov motivînd îndoirea floteĭ zice că necesitatea sporireĭ floteĭ rezultă din situația universală a exigențelor politiceĭ coloniale germane. Oratorul amintește sporirea flotelor celorlalte puterĭ și zice că Germaniĭ nu vroesc să tolereze ca asupra Germanieĭ să se treacă la ordinea zileĭ. D-l Comte de Bulov, face să reeasă apoĭ bunele relațiĭ ale imperiuluĭ cu toate puterile și declară că Germania e gata să trăiască în pace și în înțălegere cu Anglia pe baza uneĭ depline reciprocităților. Trebuie să creăm o flotă destŭl de puternică, adaoge oratorul, pentru a face imposibil orĭ-ce atac. Politica externă a Germanieĭ nu e nicĭ lacomă nicĭ fantesistă; ea protege preste tot locul interesele altor națiunĭ. Evenimentele din diferite timpurĭ aŭ aratat într'un mod evident necesitatea sporireĭ floteĭ care este pentru mult în desvoltarea intereselor noastre transatlantice. Noĭ nu neglijăm datoria de a îngriji de siguranța noastră în Europa, bazată pe tripla alianță și pe bunele noastre relațiĭ cu Rusia. (aplause).

Cea maĭ bună garanție că politica noastră transatlantică va fi moderată, este necesitatea de a fi gata și de a reculege forțele noastre în Europa.

Contele de Bulov demonstrează necesitatea sporireĭ floteĭ și fixarea efectivuluĭ eĭ, prin o lege.

Avem mulțĭ invidioșĭ în lume, zice oratorul, dar nicĭ vroim se redevenim servitoriĭ umanităților. Fără o puternică armată și o flotă puternică, prosperitatea este imposibilă. Politica noastră întreagă, zice terminînd d. Boulov, este pacinică și sinceră în acelaș timp, cum și independentă. Nu știm cînd, nicĭ dacă vom fi silițĭ de a părăsi rezerva noastră spre a ne apara interesele noastre universale; dar sperăm că silindu-ne de a pastra pacea, onoarea și prosperitatea imperiuluĭ în împrejurările dificile, această politică va găsi un sprijin în Reichstag și 'n națiа germană (aplause).

Baronul de Tielmann, secretarnl de stat, declară că starea finanțelor imperiuluĭ este satisfăcătoare.

Urmarea discuțieĭ se amînă pe mîne.

Lorenzo Marques, 30 Decembrie.

După știrĭ din Mafeking și cu data de 30 Noembrie totul e bine în această cetate.

Ni se scrie din Mauroport, cu data de ierĭ, că Buriĭ aŭ deschis foc de artilerie și aŭ distrus linia drumuluĭ de fer.

S'aŭ schimbat împușcăturĭ, în ziua de 7 Decembrie st. n. înaintea orașuluĭ Kimberley, între Burĭ și patrulele englezeștĭ.

Ni se scrie din Molteno că în ziua de 10 Decembrie st. n. coloana generaluluĭ Gatacre, ajungînd în zori de zi într'o vastă înfundătură de teren naturală, a fost surprinsă de focul violent al Burilor. S'a încins o luptă desperată. Artileria engleză luase poziție pe o mică colină și infanteria înaintă către poziția inamică sub un foc destructor; coloana se află atuncĭ expusă din treĭ părțĭ foculuĭ dușmanilor și trebui să se retragă sub protecția tunurilor engleze.

Actileria Burilor urmări cîte-va mile trupele engleze și trase cîte-va salve, dar fără rezultat. Trupele engleze, după ce merseră treĭ-zecĭ de oare și după ce desfășurară cele maĭ marĭ sforțărĭ, s'aŭ reîntors la Molteno.

La bolĭ de vesică si răruncht, gravelă și artrită,

La catarurĭ organelor de respirațiune și digestiune.

Isvorul de lithiu

Salvator

se intrebuinteaza cu succes escelent.

= Efect Diuretic. =

Ușoară digistibilitate.

Liber de fer.

Apă medicală și beutură dietetică
de primul rang.

Recomandat de multe autorităților și de medicĭ cunoscuțĭ maĭ ales acelor persoane, cari din causa viețeĭ sedentare sufer **de diatesa urică și hemoroidĭ** cât și de **schimb de materie turburat.**

Se află in toate magasiile de apeminerale, și unde aceasta nu e **casul,** a se adresa.

Direcțiunea Isvoarelor-Salvator in Eperies.

Depositul principal in Jași:

Dnii. Frații **Dr. Konya.**

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEŢUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Preţul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎŞTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşeĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a inventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Foudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar sonerii electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

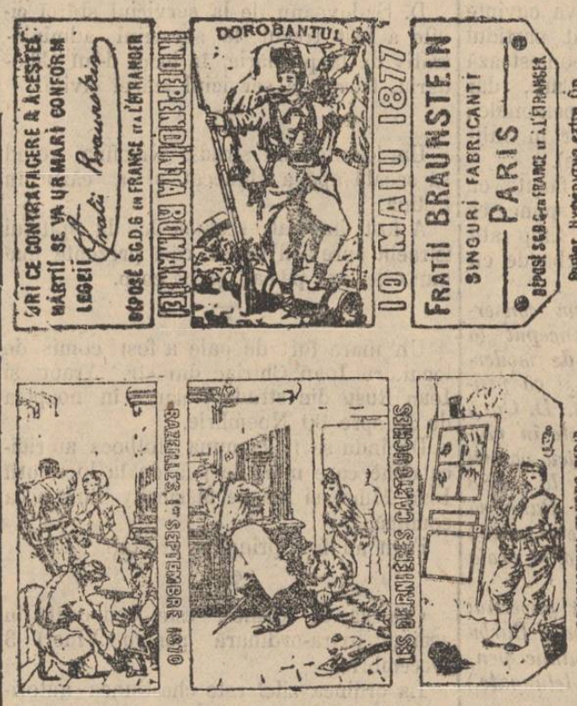

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primărieĭ 17.

ANUL III No. 174 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—VINERI 3 DECEMBRIE 1899

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Iuserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Strada Primăriciĭ—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator la alegerea unuĭ deputat ce va avea loc în ziua de 16 Decembrie la Colegiul I este.

Dr. LEON SCULY.

Discursul D-luĭ Lahovari

Suntem abia la începutul sesiuneĭ noastre parlamentare, şi deja putem spune că multe din cele mai importante chestiunĭ aŭ fost elucidate, graţie deosebitelor discuţiunĭ ce s'aŭ urmat pînă acuma. Din diversele discursurĭ rostite de oameniĭ noştri politicĭ, multe, foarte multe împrejurărĭ, carĭ pînă acum păreaŭ poate puţin clare, saŭ inexplicabile mareluĭ public, aŭ fost pe deplin puse în lumină, şi am putea spune, tălmăcite pre înţălesul tuturor. Nu va maĭ fi de acum înainte iertat nimăruĭ de a nu fi perfect la curent cu realitatea marilor chestiunĭ, pe carĭ ziarele salariate de opoziţiune le exploatează de şese lunĭ cu atîta persistenţă şi rea credinţă.

Un singur efect rĕŭ l'aŭ avut aceste discursurĭ, şi anume acela de a fi distrus cîteva legende.

Ast-fel a fost cu legenda d-luĭ Sturza, ministru de externe.

Circula pînă dăunăzĭ în ţară o tradiţie, întreţinută cu îngrijire de foiţele colectiviste, după care d. Sturza era pentru moment singurul om din ţară, capabil de a conduce dificila noastră politică externă. Pretutindenĭ colectivitatea era cufundată într'o admiraţiune mută d'inaintea acesteĭ *incontestabile* însuşirĭ a d-luĭ Sturza care, tot după tradiţie, întrunea pe lîngă fineţa şi subtilitatea unuĭ Metternich—*in plus* încă o energie pînă acum fără de precedent la foştiĭ noştri miniştri de externe.

D. Sturza era decĭ unicul om susceptibil de a representa cu demnitate şi în mod ferm ţara noastră faţă de străinătate; şi tot după legendă puterele străine stăteaŭ chiar liniştite şi modeste cînd ştiaŭ că destinele ţăreĭ eraŭ în mînele mareluĭ barbat de stat, d. Mitiţă.

Discursul rostit de d. Lahovari în şedinţa camereĭ de la 29 Noembrie, a sfărămat pentru tot-deauna legenda; iar d. Sturza, trîntit la pămînt de pe piedestalul pe care îl urcase cu atîta greutate, reclama întreţinută cu atîta grijă, de partizaniĭ săĭ, ne-a apărut de astă dată sub adevăratul seŭ aspect, sub aspectul unuĭ fantoş ridicol.

Cetiţĭ cu luare aminte discursul acesta pe care l'am reprodus în buletinul nostru parlamentar de astă-zĭ, căcĭ este o magistrală expunere a uneia din principalele paginĭ ale istorieĭ noastre.

Intreaga chestiune a Porţilor-de-fer se află tratată cu toată claritatea dorită şi cu un rar lux de documente, dar nu spre lauda luĭ Dimitrie Sturza.

Ministrul de externe, după ce face istoricul întregeĭ afacerĭ de la începutul eĭ, după ce arată nedestoinicia şi culpabila negligenţă cu care deosebitele cabinete liberale aŭ tratat această chestiune, arată platitudinea cu care Mitiţă Sturza a primit, fără de a spune un cuvînt, diversele note ce i-aŭ fost adresate de către Austro-Ungaria, şi în fine relevează faptul că Sturza, în loc de a formula vre-o observaţiune, atuncĭ cînd i-aŭ fost trimise regulamentele şi *tarifele taxelor de pe agiu*, s'a mărginit, în loc de a apăra interesele ţăreĭ..... *de a cere încă cîte-va exemplare dintr'aceste tarife ministeruluĭ Austro-Ungar.*

Mila şi desgustul te cuprind făr' de voe la auzul acestor isprăvĭ: mila d'inaintea netrebnicieĭ individuluĭ; desgustul d'inaintea stăreĭ de decădere în care a ajuns.

Oameni şi lucrurĭ

Ce n'avem. Ierĭ unul din tineriĭ publicişti iaşanĭ—vorbim de ceĭ ajunşĭ la oare-care vază în public—a fost nevoit să protesteze prin mijlocirea ziaruluĭ în contra unuĭ recent abuz pe seama luĭ şi anume. Un necunoscut saŭ maĭ poate mulţĭ necunoscuţĭ, imboldiţĭ cine ştie de ce micĭ saŭ meschine interese, cu totul străine literaturiĭ, îşĭ propune orĭ îşĭ propun să scoată o nouă „revistă literară". Iniţiatorul poate fi orĭ cine—un colportor de cărţĭ, un librar *en dèche*, un copist de tribunal orĭ un comerciant de coloniale. Orĭ-cum şi orĭcine va fi, tu biet publicist care aĭ săvărşit greul păcat de a-ţĭ fi cîştigat cîteva simpatiĭ în lume, ieştĭ pus la contribuţie cu ceea ce se pare băcanuluĭ saŭ colportoruluĭ că aĭ scris maĭ bun saŭ maĭ accesibil pentru onorata d-sale clientelă...

Te vezĭ, fără voie şi fără de ştire, figurînd în niscaĭ-va prospecte, reclame saŭ placarde. Comerciantul editor şopteşte în dreapta şi în stînga că a obţinut cumarĭ sacrificiĭ colaborarea „celor maĭ cu noscuţĭ scriitorĭ"—iar tu, sărmane publicist, n'aĭ cap să facĭ doĭ paşĭ fără să te abordeze un cunoscut, oftînd sub povoara gînduluĭ unuĭ abonament:

— *Ţi-am* primit revista, mon cher... Incaltea puneţĭ hîrtie maĭ cum se cade.

De sigur,—băcanul devenit editor nu a avut macar pudoarea să te sacrifice pe o hărtie maĭ bună, într'un mod maĭ citeţ.

Este, fără îndoială, un mare neajuns că n'avem în această privinţă nicĭ o garanţie legală. Cel dintăiŭ venit poate să-şĭ creeze un venit din munca unuĭ scriitor, fără să-ĭ aştepte moartea macar: îl jupoae de viŭ!

Multe, nu-ĭ vorbă, ne vor fi lipsind încă pe scara largă a progresuluĭ. Dar nu e de negat că avem aci de a face cu un abuz real, care va deveni cu atît maĭ serios, cu cît activitatea literară se va desfăşura maĭ mult în ţară la noĭ.

Problema proprietăţiĭ literare are diferite forme şi subdiviziunĭ. Ceea ce am zis maĭ sus ar fi, oare-cum, partea internă a problemeĭ a căreĭ parte externă e relaţia noastră cu autoriĭ străinĭ carĭ, de asemenea, nu aŭ nicĭ un mijloc de a'şĭ apara lucrările faţă de editoriĭ şi chiar de scriitoriĭ noştri. Aceştĭ din urmă s'aŭ servit de multe orĭ de munca scriitorilor străinĭ,—cu deosebire în literatura dramatică, tradusă fără jenă pentru teatrele noastre şi prefăcută în marfă rentabilă.

Pînă la un punct dară ceea ce li se întîmplă înlăuntru e o altă ediţie a celor ce păţesc de afară.

„On est toujours puni par où l'on a pêché".

N'avem legĭ—dar poate n'avem nicĭ dreptul de a ne plînge.

Rodion.

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Londra 30 Noembrie

Se scrie din Moderiver că o baterie englezească şi un tun de marină aŭ luat poziţie la stînga Burilor şi aŭ început foc. Buriĭ ripostară şi după un ceas tunurile duşmanuluĭ eraŭ reduse la tăcere.

Lorenzo Marques 30 Noembrie.

O depeşă oficială din Pretoria, zice că Buriĭ aŭ făcut 672 prinşĭ la Stromberg. Perderea englejilor morţĭ şi răniţĭ necunoscută. O luptă a avut loc ierĭ sara la Modderiver. Generalul Cronje şi-a conservat poziţiile şi a facut 50 de prizonierĭ.

Paris 1 Decembrie.

Procesul complotuluĭ

Audienţa de la 30 Noembrie. Se ascultă martoriĭ citaţĭ de acuzaţiĭ regaliştĭ.

D. Dufeuille, vechiŭ director de cabinet a ducelui D'Orleans, declară în aşa fel, în cît alţĭ martorĭ, contele D'Haussouville între alţiĭ, zice că are multă stimă pentru acuzaţĭ şi că el nu împărtăşeşte de loc ideile lor plebiscitare.

Avocatul de Dion cere să fie ascultat.

Un alt avocat reclamă să se facă confruntaţia d-luĭ Lepine cu Puybarand relativ la oare-cari contraziceri în depositiile lor.

Procurorul general combate aceste două concluziĭ.

Audienţa publică este ridicată, în timp ce curtea deliberează.

Curtea dă o sentinţă prin care respinge coueluziunile cerînd confruntarea d-luĭ Lepine şi Puybaraud.

Camera deputaţilor

Cu ocazia discuţieĭ budgetuluĭ justiţieĭ, d. Pion blamează întrebuinţarea făcută din rapoartele poliţieĭ în procesul ligelor şi publicarea lor în ziare. El blamează în sfîrşit uşurinţa cu care se arestează cetăţeniĭ şi percheziţiile carĭ se fac la locuinţele lor. Justiţia nu este egală pentru toţĭ.

D. Sambal, socialist blamează urmărirea făcută contra d-luĭ Gothier pentru că a scris un articol contra armateĭ.

D. Valdek-Rousseau justifică urmăririle căcĭ este imposibil de a tolera unele atacurĭ contra armateĭ.

D. Bernard, naţionalist, cere d-luĭ Monis, să se explice asupra atacurilor făcute contra sa prin diferite ziare.

După o discuţie destul de violentă, camera decide de a lua cuvîntul d-luĭ Bernard.

D. Pion cere guvernuluĭ să-şĭ explice atitudinea sa.

D. Valdek-Rousseau explică că este nefolositor ca să repete observaţiile sale.

Stînga camereĭ cere închiderea discuţieĭ.

D. Traumay combate această cerere.

Discuţia se închide cu 267 voturĭ pentru şi 237 contra.

Paris 1 Decembrie.

Prin culoarele camereĭ se explică astfel votul închidereĭ discuţieĭ.

Răspunsul d-luĭ Valdek-Rousseau d-luĭ Traumay a fost aşa de slab în cît aproape n'a fost auzit.

Se crede prin urmare că d. Valdek-Rousseau nu voeşte să răspundă.

Această atitudine privită cu dispreţ, a hotărît pe cîţĭ-va deputaţĭ să ceară închiderea discuţieĭ generale ca prietenie pentru un coleg.

Berlin 1 Decembrie.

Reichstagul

Prima citire a budgetuluĭ continuă.

D. Sieber făcînd aluzie discursuluĭ pronunţat de Imparatul Wilhelm la Hambourg asupra necesităţeĭ marineĭ floteĭ, cancelarul imperiuluĭ regretă că d. Sieber a amestecat un ast-fel de discurs în desbaterile adunăreĭ.

D. Ballesterem, preşedinte, declară că el nu vede nicĭ un inconvenient în aceea că să citează un discurs al Imparatuluĭ, dacă aceasta se face într'un mod convenabil, cum este cazul cu d. Sieber.

Contele de Buelov declară că convenţia din Samoa nu conţine nicĭ o condiţie secretă nicĭ obligaţiunĭ politice saŭ economice vis-à-vis de Anglia saŭ de America.

Roma 1 Decembrie

Camera deputaţilor

In cursul discuţieĭ budgetuluĭ afacerilor străine şi răspunzînd la cîte-va chestiunĭ d, Visconti-Venosta constată că Italia este cu totul credincioasă alianţilor sale carĭ formează baza politiceĭ sale externe. Raporturile între Italia şi aliatele sale sunt pline de încredere mutuală şi experienţa a probat în destul că tripla alianţă are ca scop menţinerea păceĭ în Europa.

Londra 1 Decembrie

Generalul Gatacre telegrafiază că atacul săŭ asupra oraşuluĭ Stornberg promitea succes, dar că distanţa nu a fost culcată exact.

Regimentul Northunberland cearcă în zadar de a alunga pe inamic din colinele ce le ocupa. Regimentul de tiraliorĭ irlandejĭ se aruncă asupra uneĭ colinĭ.

Artileria făcu foarte bine serviciul săŭ.

Două tunurĭ engleze au fost luate.

Generalul Gatacre adaugă că el ocupă Beihmanhock şi Ciu-Hergat.

Numărul celor dispăruţĭ din regimentul Northumberland se urcă la 366 oamenĭ.

Berlin 1 Decembrie

In momentul cînd deputatul Lieber intra în palatul Reichstaguluĭ, el a fost atacat de un individ şi uşor rănit.

Autorul atentatuluĭ a fost arestat.

Se crede că el este nebun.

Petersburg 1 Decembrie

Locotenentul general Gripenbery, guvernatorul dtn Wibourg, a fost desărcinat de postul săŭ.

Din tribulaţiile Unuĭ ziarist

II.

Primul meu debut, l'am făcut în rubrica ştirilor locale. Gazeta la care scriam era opoziţionistă şi *comitetul de redacţie* poroncise că orĭ ce informaţie, cît de mică, trebuia să aibă un ton agresiv.

Mi-aduc aminte că de cu sară şi toată noaptea viscolise, şi vîntul puternic care sufla a stins maĭ multe fanare prin mahalale. Apropos de stingerea fanarelor am scris la informaţiĭ următorul antrefileu, cu titlul:

Iaşul prin întuneric

„Nu mai merge!

„Guvernul şi comuna îşĭ fac de cap! „Cetăţeniĭ nu maĭ sunt siguri, pe onoarea, „pe averea şi pe viaţa lor! Pe stradele „Iaşului nu maĭ poţĭ face noaptea un pas; „Romînul nu maĭ e sigur în ţara luĭ!.... „*O tempora! o mores!*.... Unde trăim!.... „Graţie unei administraţiĭ comunale care „nu maĭ are nicĭ un Dumnezeu, oraşul „nostru a fost transformat astă noapte „într'o pădure întunecoasă şi avea un as„pect înfricoşat! Era întuneric pretutin„dene. Se auziau ţipetele cetăţenilor pe „toate stradele; se crede că maĭ multe a„sasinate s'a comis la umbra întunericu„luĭ! Zicem decĭ guvernuluĭ: Pînă cînd! „*Quousque tandem!*.... Şi dacă nu o vrea „să'nţăleagă, acum, mai pe urmă să nu „fie prea tîrziu! *A bon entendeur sa„lut!*...."

A doua zi fuĭ viu felicitat de primul redactor, iar peste zi, cam pe la 2 oare după amează, un domn cu o şubă mare şi cu o căciulă şi maĭ mare, se presintă la redacţie. Eram singur.

— Vă rog d-le, îmĭ zise el, n'aţĭ putea să'mĭ spuneţĭ cine a scris bazaconia întitulată *Iaşul prin întuneric*?...

Intr'un moment de expansiune eram cît pe ce să mă descopăr, dar un snntiment de prudenţă îmĭ dictă să păstrez secretul profesional.

— Nu ştiŭ d-le, căcĭ la noĭ la gazetă scriŭ maĭ mulţĭ, aşa că uniĭ pe alţiĭ chiar nu ne ştim.

— Coliva şi grijania luĭ! De-aşĭ da cu crucea peste dînsul să-l învăţ eŭ minte! Auzĭ d-ta, pentru un fanar care s'a stins astă noapte din cauza furtuneĭ, să înjure el pe toată lumea! Apoĭ te întreb pe d-ta, nu'ĭ bun să'l umfli de cînepa draculuĭ şi să măturĭ odaia cu el?

Afectam cît puteam indiferenţa, dar dacă ghiorlanul în chestie ar fi fost cît de puţin fisionomist, putea să gîcească de pe faţa mea pe vinovat.

—Mă rog, cine'ĭ maĭ mare aice, peste magariĭ ăştia care'şĭ imbălorează condeiul pe socoteala tuturora? mă'ntrebă el.

— Dl. X. îĭ respunseĭ eŭ repede, fericit că pot să daŭ ghiorlanuluĭ un vis-à-vis.

—Şi pe la cîte oare pot găsi pe d. X.?

— Pe la 4 ore.

— Foarte bine!

Şi plecă.

Aflaĭ în urmă că individul în chestie era şeful de fanaragiĭ, că se întîlnise cu d. X. şi că obţinuse promisiunea uneĭ rectificărĭ, pé care trebuia tot eŭ să o fac în numărul viitor.

Acum mă gîndeam cum să *învărtesc* rectificarea.

JUVENAL.

Jubileul

O bulă a Papeĭ Leon al XIII-lea, a acestuĭ Papă, care a învins timpul, ne spune: Anul 1900 va fi anul sfînt, anul jubilar.....

Asupra acestuĭ din urmă cuvînt, cum şi asupra cuvîntuluĭ din aceeaşĭ rădăcină *jubileu*, s'aŭ urmat lungĭ şi osoase discuţiĭ. Uniĭ pretind că ar veni de la *jobel*, cuvînt iudeŭ, care însamnă ţap, căcĭ acest an se anunţă la evreĭ prin sunarea din un instrument în forma unuĭ corn de-a acestuĭ animal. Alţiĭ pretind că vine de la *jobal*, care însamnă *ertare*, *remitere*. Intr'adevăr, la Evreĭ anul jubilar era acel, care se urma din de 7 orĭ 7 anĭ, adică la fie-care cincĭ-zecĭ de anĭ. In acest laps de timp orĭ-ce lucrare, manuală saŭ intelectuală, înceta, pămîntul rămînea nelucrat, datoriile rămîneaŭ abolite; orĭ-ce urmă de sclavie, sclaviĭ propriŭ zişĭ ca şi prinşiĭ de războiŭ, eraŭ puşĭ imediat în libertate; pămînturile înstrăinate să reîntorceaŭ la foştiĭ lor proprietarĭ saŭ la moştenitoriĭ lor. Acest obiceiŭ s'a perpetuat până la desfiinţarea statuluĭ evreŭ, prin ducerea poporuluĭ luĭ Israel în captivitatea babiloniană. Acolo, cînd un neam întreg plîngea subt călcăiul străinuluĭ, răgazul acesta de veselă liniştire nu maĭ avea rost să fiinţeze şi anul jubilar dispăru, pînă cînd biserica catolică primi moştenirea judaismuluĭ.

La creştinĭ, însă, îşĭ schimbă oare-cum caracterul, urmînd evoluţia întreagă a ideĭ religioase. Acum anul sfînt e un timp de bucurie spirituală. Papa acordă indulgenţe plenare tuturor celor, carĭ îndeplinesc oare-care opere umanitare.

Pentru întăia oară, Papa Bonifaciŭ al VIII-lea organiză o ast-fel de serbare pentru anul 1300. Cardinalul Saint Georges ne spune că, în spre sfîrşitul anuluĭ 1299, drumurile, carĭ duceaŭ din Franţa şi Spania către Roma, eraŭ pline de pelerinĭ, carĭ spuneaŭ a fi auzit că la fie-care sută de anĭ, Papa va da această serbare şi va acorda remiterea pacatelor celor, ce vor veni în oraşul etern. Văzînd aceasta, sfîntul Părinte hotărî printr'o bulă,—întăia în chestia jubileuluĭ,—ca el să aibă loc din 100 de anĭ în 100 anĭ.

Intăiul jubileu se săvîrşi cu mare pompă; fu un fel de apoteză a Papeĭ şi a Papalităţeĭ. Dar această stare fericită nu ţinu mult pentru răsboinicul Pontifice. Treĭ anĭ după triumful săŭ fu arestat în Agnani de către Guillaume de Nogaret, din ordinul luĭ Filip cel Frumos. Sciarra Colonna, proscris de cărte Bonifaciŭ, scapat de Rege şi asociat de el răzbunăreĭ sale, izbi cu mănuşa de fier pe *slabul* bătrîn peste obraz. Captivitatea luĭ însă nu ţinu mult, căcĭ peste patru zile poporul, revoltat, îl liberă. Ci moartea, cu mănuşa luĭ Colonna, îĭ atinsese faţa: peste o lună muri.

Unul din urmaşiĭ seĭ, Clement al VI-lea, hotărî că anul sfînt să aibă loc din 50 în 50 anĭ (1343). Apoĭ Gregoriŭ al XIX-lea reduse termenul la 33 anĭ, Paul al doilea la 25. In 1473 Papa Sixt al IV-lea dădu acestor serbărĭ titlul de jubileŭ. In afară de aceste date, suveranul Pontifice maĭ avea dreptul să acorde an jubilar la exaltarea sa saŭ la orĭ-ce ocazie maĭ însămnată.

In secolul al XVII-lea şi al XVIII-lea jubileul avu să se lupte, rînd pe rînd, cu atacurile protestanţilor şi ale filozofilor. Anecdote scandaloase, colportate pretutindenĭ, tindeaŭ să arăte că jubileul era o instituţie creată de parcimonie, care tindea numaĭ să maĭ procure fondurĭ tesauruluĭ sleit al sfîntuluĭ Petru. Maĭ mult. La începutul secoluluĭ acesta, jubileul n'avu loc: amintirea Revoluţieĭ era încă prea proaspătă.

Iată acum, după Jean de Bonnefon, cum se practică ceremonia rituală a serbăreĭ. In ajunul Crăciunuluĭ, Papa saŭ decanul sfîntuluĭ colegiu, în lipsa luĭ, apare între cardinalĭ, în hainele strălucite de domn al sufletelor creştine. De la capela palatuluĭ seŭ pînă la basilica sfîntuluĭ Petru, Leon XIII va fi dus pe *sedia*. Toate porţile catedraleĭ fiind închise, cortegiul papal, în cîntice şi rugăciunĭ, va înainta către uşa sfîntă,— uşa zidită, Papa, drept subt bandeletele tripleĭ sale tiare, îşĭ va duce şovăelnicul săŭ pas către acel loc şi va lovi, de treĭ orĭ, peste pietrele cimentate, cu un ciocan de aur, zicînd:

—Dezchideţi-mĭ uşile dreptăţeĭ!

Ciocanul va fi de aur cu coada de fildeş, cu armele Papeĭ gravate şi lucrat ca un juvaer. După ceremonie va mări cu unul, în muzeul Vaticanuluĭ, acele ale secolelor trecute.

La lovitura Papeĭ, zidul se va prăbuşi subt altele ale lucrătorilor şi cortegiul va întra în biserică, întonînd *Te-Deum laudamus*, pe cînd trompetele de argint vor suna din susul frumosuluĭ dom. Treĭ cardinalĭ legaţĭ vor face aceeaşĭ ceremonie în bisericele sf. Ioan de Latran, a sf. Pavel şi a sfînteĭ Maria Majora. In lumea

întreagă, la semnalul dat de la Roma, lumea catolică i va urma ritualul.

A doua zi, de Crăciun, Papa va da binecuvîntarea jubileului orașului etern și universului,— cu o mînă tremurătoare și nesigură și plină de suprema ertare.

Ast-fel se va serba la Roma, în catedrala luĭ Michel-Angelo, printre strălucite picturĭ, între aur și purpură, în sunetul trompetelor de argint și subt binecuvîntarea urmașuluĭ celuĭ d'intăi d'intre apostolĭ. Dar pelerinul care va îngenunchea pe mozaicurile superbeĭ catedrale va fi tot atît de mulțumit sufletește ca și acel, care, într'o regiune perdută, va îngenunchea pe pămîntul înghețat, subt stalactitele streșineĭ. Suflarea vîntuluĭ îĭ va ține loc de orgă, învăpăearea apusuluĭ de luminĭ de apoteoză și binecuvîntarea vre-unuĭ sihastru perdut și uitat de oamenĭ și de moarte îĭ va ridica păcatele, cum ar face-o și gestul transparent și elegant al unuĭ Papă, aproape centenar.

Credința totul.

Y.

Buletin parlamentar

Ședința camereĭ din 29 Noembrie

Discursul d-lui Marghiloman

D. *Al. Marghiloman.* E bine ca toate părerile să se rostească, în împrejurărĭ de acestea. Mulțumește majoritățeĭ că n'a cerut închiderea discuțieĭ.

Regretă că a văzut pe un ministru polemizînd și cu gruparea constituțională și cu presa.

D. Panu a găsit o idee comodă ca să explice de ce ne am despărțit unĭĭ de alțiĭ. E comodă, dar nedreaptă! Nu e exact că pe cînd d-lor se organizau și luptau în contra guvernuluĭ d-luĭ Sturza, noĭ am stat de o parte. Impreună am lucrat dar d-voastră singurĭațĭ cules roadele și vom vedea de e drept aceasta.

Răuațĭ făcut să culegețĭ singurĭ. N'ațĭ putut dispune la alcătuirea ministeruluĭ de toate elementele viĭ ale partiduluĭ ce ațĭ recurs la oamenĭ străinĭ.

Nu că reproșez cui-va că și-a schimbat partidul, mai ales cînd îl părăsești fiind la guvern, din contră.

Vorbind de împrumut, se întreabă: ce putea face el la timp? D. ministru zice *nu*, alțiĭ sunt de părere că *da*. In Maiu, condițiunile băneștĭ, la Berlin erau așa că să pufea face un împrumut în condițiĭ foarte ușoare.

Singur a recunoscut d. ministru că putea face un împrumut provisoriu. Eĭ bine, de ce nu l'ațĭ făcut?

Arată că agiul a apărut imediat a doua zi după ce s'aŭ luat cele 4 milioane de la Bancă.

— D. *Take Ionescu.* Era de maĭ 'nainte. Vă poĭ arăta cotele.

— D. *Marghiloman.* Ațĭ văzut apoĭ în Franța cum s'a tratat ușor împrumutul nostru. S'aŭ trimis agențiĭ intermediarĭ foarte puțin calificațĭ, ca să trateze cu băncile străine. E o greșală aceasta.

Declară că o greșeală asemenea că s'a dat un moratoriu general tuturor arendașilor statuluĭ.

In programul de la Iașĭ s'a pomenit și contenciosul administrativ.

Cînd un om ca d. prim-ministru pune în programul său o idee așa de revoluționară față de moravurile noastre, trebuie ca aceasta să fi fost înrădăcinat în spiritul d-sale. Eĭ bine, am vezut într'un ziar oficios anunțat că guvernul a renunțat pentru anul acesta la proiectul de contencios administrativ.

— D. *prim-ministru.* Avețĭ răbdare; vom veni în curînd cu acest proiect.

— D. *Marghiloman.* Mă bucură aceasta.

Reproșează d-luĭ ministru al justițieĭ de ce n'a scos din funcția de procuror general la Casație pe d. Sărățeanu, care în afacerea mitropolitană a avut un rol odios. De asemenea de ce n'a reîntors în funcția de magistrat pe d. Henri Catargiu. S'a explicat aceasta prin aceea că d. Catargiu ar fi dat judecățeĭ pentru insultă adusă primaruluĭ C. F. Robescu în ziua de alegerĭ comunale.

Suntem cîțĭ suntem și sper că va veni o vreme cînd partidul conservator îșĭ va aduce aminte cu plăcere că maĭ sunt încă conservatorĭ. (Aplause).

Orele fiind 6 se cere prelungirea ședinței și se aprobă.

Discursul d-lui I. Lahovari

D. Ministru al afacerilor streine I. Lahovari. Fie prin presă, fie în Adunare s'a vorbit de chestiunea Porților de Fer, și trebue să constat că nu erau partide ci toțĭ romînĭ. In special junimiștiĭ au fost foarte rezervațĭ. De asemeni d. Costinescu. O notă însă discordantă s'a ridicat și tocmaĭ din partea celor carĭ au lucrat de la ceputul chestiuneĭ și carĭ au respunderea înaintea istorieĭ pentru ce au făcut. (Aplause).

Aceĭ carĭ la congresul de la Berlin au lăsat să se strecoare în convenție o clauză nefavorabilă intereselor țăreĭ, azĭ o exploatează. Au avut în mînă conducerea țăreĭ în momente decisive și n'au știut să ia precauțiunĭ. Pentru mine e o satisfacția ca tocmaĭ d. Brătianu să mă întrebe ce am făcut eu în această cestiune și să-mĭ spue că am compromis interesele țărei.

D. ministru face istoricul cestiuneĭ Porților de Fer și arată activitatea precum și greșelile făcute de liberalĭ în această cestiune.

In dosarele ministeruluĭ de afacerĭ străine, nu se vede că ar fi lucrat ceva cabinetele liberale în periodul de la 1878 pînă la începerea lucrărilor la Porțile de Fer.

Se vede decĭ că liberaliĭ n'au făcut nimic în această cestiune.

Răspunderea tratatuluĭ de la Berlin e a liberalilor, cari erau la putere. Liberaliĭ s'au arătat foarte supușĭ față de toate fazele prin care a trecut cestiunea.

In Septemqrie1898 se vestește guvernului nostru că se va deschide canalul cel nou navigatiunei, fără plată de o camdată, și se anunță inființarea unui biurou la Orșova, a unui serviciu de pilotagiu, precum și o serie de regulamente. D. Sturdza în loc să facă observațiunile cuvenite, mai ales relativ la serviciul de pilotaj, care se făcea numai de unguri cît și despre regulamentele făcute de unguri singuri, d-sa răspunde că a primit nota și-l roagă să-i trimită încă cîte-va exemplare din regulamente. (aplauze ilaritate).

Tot așa și maĭ tîrziŭ cu o notă prin care se aviza guvernul nostru că va începe navigațiunea la o dată oare-care! D. Sturza ia nota și anunță despre aceasta diferitele administrați romînștĭ. Am aci și răspunsul Direcțieĭ Regieĭ prin care arată că a comunicat organelor sale să se conformeze regulamentelor edictate de unguri. (cetește).

Vedețĭ tocmaĭ d. Vintilă Brătianu care azĭ face atîta sgomot în cestiunea aceasta atuncĭ a luat notă pur și simplu de cele hotărîte de Unguri.

Maĭ tîrziŭ d. Sturza vine prin o notă, de astă-dată energică, (nota de la 30 Martie) și face observațiunile sale legațiuneĭ Austro-Ungare în cestiunea taxelor.

Noĭ, conservatoriĭ cum am venit la putere, a trebuit să ne ocupăm de această importantă afacere.

Dar maĭ întîĭ să distrug încă o legendă.

D. Sturza a cerut amînarea punereĭ în aplicare a taxelor precum și să se ia înțelegere asupra taxelor între toate țările riverane. Acestea le a cerut la 29 Martie 1899. Abia la 28 Aprilie am primit avisul că guvernul ungar a amînat provisoriŭ *sine die*, punerea în vigoare a taxelor.

Or liberaliĭ se laudă că eĭ aŭ obținut amînarea, dar vedețĭ că tocmaĭ în 28 Aprilie s'a anunța amînarea, iată decĭ încă o legendă distinsă. Să vedem acum ce am făcut noĭ, guvernul conservator.

Am cătat în primul loc, fără ostilitate să dăm satisfacție intereselor comerciuluĭ romînesc. N'am contestat un singur moment că Anstro-Ungaria are drept de a percepe taxe spre a se despăgubi de cheltuelile făcute cu lucrările.

Insă, iată unde e deosebirea între concepția guvernuluĭ unguresc și a noastră. Unguriĭ pretind că aŭ drept de a pune taxele fără a le discuta cu ceĭ lalțĭ riveranĭ. Noĭ pretindem din contra că Dunărea fiind fluviŭ internațional, nu poate un singur stat să edicte măsurĭ saŭ să pue taxe fără a lua înțălegere cu ceĭ l'alțĭ riveranĭ. Mandatul a fost dat Austro-Ungarieĭ în numele tuturor statelor, decĭ și în numele Romînieĭ și Serbieĭ.

Acesta e punctul de vedere al meŭ și al guvernuluĭ în această cestiune. Și aceasta am cerut'o de la Austro-Ungaria (aplauze) (citește nota adresată Anstro-Ungaria).

Acelaș lucru l'a susținut ceva maĭ în urmă și Rusia.

In al doilea rînd am atras atenția guvernuluĭ Austro-Ungar asupra lucruluĭ dacă un vas ar trece prin albia cea vechie a Dunăreĭ, cînd sunt apele marĭ, atuncĭ bine înțeles nu trebue să se plătească nicĭ o taxă, ne utilisîndu-se canalul.

De asemenea în privința poliției fluviale am cerut ca în apele noastre să fim noĭ stăpînĭ.

Iată ce am cerut, (aplauze) aceasta cu moderațiune dar cu fermitate fiind tarĭ de drepturile noastre.

Asta nu e o cestiune între Romînia și Austro-Ungaria, ci e o cestiune a aplicăreĭ convencieĭ de la Berlin.

Noĭ fiind ceĭ maĭ interesațĭ e drept că trebue să fim și maĭ vigilențĭ, cum am și fost.

Austro-Ungaria n'a răspuns pînă acuma nicĭ nouă, nicĭ Rusieĭ. Cestiunea e decĭ încă în fasa negocierilor.

N'ar trebui să se vorbească de o cestiune asupra căreĭ se fac încă negocierĭ, dar ne avînd să ascundem nimic nicĭ țăreĭ nicĭ Europeĭ, o arătăm în întregimea eĭ. Pot fi alțiĭ maĭ norocoșĭ pe aceste băncĭ, dar nu maĭ devotațĭ în interesele țăreĭ. (aplause prelungite). Aŭ vrut însă liberaliĭ să ne acuze de ce n'am făcut rezistența de fapt, ci ne am supus percepereĭ taxelor carĭ aŭ intrat în vigoare la 1 Septembrie.

Aceasta nu se putea căcĭ însemna crearea unuĭ conflict.

Aceasta vreți d-tră domnilor liberalĭ?

Ne vroind să plătim taxele, ar fi trebuit să trecem prin canal cu d'a sila. Dar se putea oare aceasta, saŭ să ne facem de rîs neplătind întîĭ și pe urmă să plătim ca să putem trece înainte? Am crezut maĭ demn de a ne supune făcînd însă contestație. Nicĭ umilințĭ, nicĭ fanfaronadă (aplause). Vorbind de cestiunea maiorului Negrescu, de care a pomenit d. Brătianu, arată ce s'a petrecut. Apele fiind marĭ, maiorul Negrescu, fără să consulte pe cine-va, dă ordin inferioruluĭ săŭ să treacă prin albia veche a Dunăreĭ provocînd ast-fel un conflict de fapt. Eĭ bine nu i'am putut tolera aceasta (aplause).

Și acu veniți ca să faceți din acel domn o victimă a patriotismuluĭ săŭ. Aceasta n'o permit (aplause prelungite).

Ședința se ridică la oarele 7.50.

* * *

Vigurosul discurs al d-luĭ Lahovari a obținut un succes extraordinar. Intreaga cameră a făcut un adevărat triumf oratoruluĭ. Junimiștiĭ ca și conservatoriĭ s'aŭ asociat din toată inima la această manifestare.

Ședința de la 30 Noembrie

Ședința de deschide la orele 1.50 p. m. sub președenția d-luĭ C. Olănescu.

Prezențĭ 99 domnĭ deputațĭ.

Se fac formalitățile obicĭnuite.

Se întră în ordinea zileĭ.

Discursul d-luĭ Tache Ionescu

D. Tache Ionescu, ministru al cultelor. E un semn caracteristic și noŭ în Camera romînă că se sfîrșește discuția răspunsuluĭ la Mesagiŭ fără a se cere închiderea discuțieĭ

Treĭ adevărurĭ rees din desbaterĭ: 1) S'a ridicat nivelul desbaterilor; 2) Izbînda ar fi fost de partea noastră chiar de nu vorbea nimenĭ din guvern, ceea-ce dovedește că partidul e tare, și sunt rezerve frumoase încă în partid: 3) E că dezbaterile afară de un cuvînt al d-luĭ I. Brătianu, n'aŭ eșit din curtenie și bună cuviință.

Intrînd în miezul desbaterilor, găsește că maĭ e un lucru caracteristic. S'a schimbat tonul ataculuĭ contra guvernuluĭ de la Iunie și pînă acum.

La Iunie era încă îndoială că vom face față dificultăților, dar s'a dovedit în urmă că am putut.

Chemat la putere după o moștenire deplorabilă și în fața uneĭ recolte rele, partidul conservator totușĭ a făcut față nevoilor.

Vrășmașiĭ noștri aŭ crezut că nu vom reuși, dar s'aŭ înșelat și de aceia au schimbat tonul.

S'aŭ pus in discuție două lucrurĭ: politica generală a țăreĭ și politica internă a partiduluĭ conservator.

Tema d-lor Carp și a partizanilor săĭ a fost: ne-am despărțit de d-lor și am căatat să lucrăm fără ajutorul d-lor.

Ațĭ fost separațĭ de noĭ la 1881 la 1899; dar nu explicațĭ de ce ațĭ fost separațĭ de noĭ în 1895, a doua zi după căderea noastră de la putere.

Nu era vorba atuncĭ nicĭ de representarea minorităților nicĭ de d. Fleva, nicĭ de d. Dissescu. Ce v'a despărțit dar de noĭ?

E după mine un simplu lucru: o greșală de drept civil, n'am făcut un contract de moștenirea șefieĭ.

Am pentru d. Carp nu numaĭ admirațiunea profundă, am, a-șĭ zice, afecțiunea, dar pentru junimiștĭ nu pot avea loc acestea în politică, și maĭ am simpatie adîncă pentru d-sa, care are o forță atractivă iresistibilă.

Dacă, însă, spun că istoria făcută de d. Carp nu e exactă, e că cred că trebue ca noĭ s'o restabilim în adevărata eĭ formă.

De și sunt de 8 anĭ numaĭ în partid cred că trebue să iaŭ nu numaĭ principiile partiduluĭ în prezent, dar și răspunderea trecutuluĭ. (Aplauze).

Partîdul conservator, în sens parlamentar, începe de la 1876, a zis d. Carp. A zice aceasta, e a lua partiduluĭ partea cea maĭ frumoasă, anume anul 1871. (Aplauze prelungite).

— D. *Carp.* Am zis 1866.

— D. *Tache Ionescu.* Mă ertațĭ, ațĭ zis 1876. Or cea maĭ frumoasă pagină în istoria partiduluĭ conservator e noaptea din 11 Martie 1871. Vă voĭ ceti de alt-fel un pasaj din chiar studiul d-luĭ Maiorescu. care însoțește discursurile d-sale (citește).

In afară de asta e opera financiară din 1871-72, a luĭ Mavroghenĭ. Cum vreți decĭ să încep istoria partiduluĭ conservator de la 1876 și să ignorez aceste frumoase pagine?.

La 1881 s'a zis că s'aŭ despărțit junimiștiĭ de conservatorĭ din cauza politiceĭ externe. Dar nu e numaĭ aceasta cauza. Era și alt-ceva. Anume era vorba să se proclame regatul și d. Brătianu a vrut să intre doui conservatorĭ în minister ca să prezideze la proclamarea regatuluĭ. Lascar Catargi s'a opus, și bine a făcut. D. Carp, însă, a fost de părere contrară.

Atuncĭ ațĭ plecat și spuneți acum că conservatoriĭ s'aŭ unit cu d. Vernescu și aŭ adaos partiduluĭ numele de *liberal*; că a făcut greșelĭ în cestiunea apanagelor fortificațielor etc.

Oare, aveți dreptul să spuneți aceasta, cînd ar trebui să vĕ mustre conștiințe, că ațĭ părăsit partidul, care a fost nevoit să ia concursul altora?.

Ierĭ, de alt-fel, ațĭ dat dovadă aplaudînd pe d. Lahovari cînd a zis că sîngele apă nu se face. Nu avețĭ, dar, dreptul să mustrați partidul pentru că n'a murit cînd l'ațĭ părăsit.

A venit 1888. Atuncĭ d-voastră ațĭ cules, după ce noĭ am luptat. D-tră, care cunoșteațĭ pe Catargiu, trebuia să'l recunoașteți de atuncĭ, dar nu să-l destribuiți din șefie, (aplauze).

Ațĭ creat douĭ concurenți la moștenirea viitoare a șefieĭ.

La 1891 s'a format, însă, ministerul conservator junimist. Credeam că s'a isprăvit cu deosebirile între junimiștĭ și conservatorĭ.

D. Panu a spus de mult încă, înainte de a cădea de la putere, dacă cred că vom rămîne împreună cu junimiștiĭ.

Am zis supărat că da; d-sa, însă, mi-a zis că nu crede, și așa a și fost.

In opoziție v'am avut concursul. Dar nu ni'l ațĭ dat de cît la sfîrșit.

Atuncĭ însă, ne-ațĭ dat concursul pe de întregul.

Fiți și d-voastră maĭ drepți cu ceĭ carĭ s'aŭ deslipit de Sturdza, și al căror accent v'a făcut să plingeți.

Nu-ĭ bănuiți, dar, (Aplause).

In 1899 a murit Catargi. Am venit la d-voastră, v'am făcut oferte de frate maĭ mic. Nu le-ațĭ primit. De ce? De și ațĭ plecat, bătaia tot am cîștigat'o, căcĭ cauza era dreaptă.

Aŭ luat steagul în mînă alțiĭ și'l conduc cu demnitate.

Plecați de la două ideĭ greșite și vă înșelați.

Greșala fundamentală e că ațĭ tăgăduit existența partidelor. Ațĭ crezut că sunt cîțĭ-va oamenĭ carĭ conduc și constitue un partid. V'ațĭ înșelat. Ar putea să dispară un grup și totușĭ rămîne partidul.

A doua greșală e să faceți absolută abstracție de partea emoțională, care conduce omenirea. Nu rațiunea conduce pe oamenĭ cît acea parte emoțională. Eŭ nu sunt de părerea d-voastră, carĭ ziceți că liberalul e condus de iubire, iar noĭ de rațiune. Protestez în numele conservatorilor.

Dar ne reproșați că am primit serviciile altora. Cu ce drept ne reproșați, dacă ne-ațĭ refuzat concursul d-voastră?

Vă mirați de Fleva că e cu noĭ? Dar ce aveți să-ĭ reproșați? Persoana? Dar l'ațĭ chemat în 1888 (Aplauze). Trecutul revoluționar al d-sale?

Dar nu-ĭ putem reproșa aceasta, cînd de două orĭ am profitat de acțiunea d-sale. (Aplauze). La 1888 a fost cu noĭ, la 1898 și cu noĭ și cu d-tră. (Aplauze).

Ideile d-luĭ Fleva? Dar ce aveți să-ĭ reproșați? Descentralizarea? Dar a arut-o în partidul liberal, nu la noĭ.

Ne reproșați pe d. Disescu, ca conservator intermitent?

Dar ce înseamnă aceasta? D-sa a părăsit de 8 anĭ partidul liberal. De cînd e în partidul conservator, o știŭ junimiștiĭ, căcĭ a fost înscris maĭ întîiŭ în clubul constituțional.

Care e, decĭ, cusurul nostru? Că suntem incapabilĭ? Oare, așa să fie?

D-tră singurĭ n'ațĭ putut face nimic nicĭ în trecut, nicĭ în viitor probabil nu veți putea face ceva.

Ațĭ făcut în cercul nostru și în ajutorul nostru.

Ne reproșați că n'avem program. Dar partidele nu pot avea nu program, ci o serie de lucrărĭ pe un termen de cîțĭ va anĭ.

Nicăierĭ un partid n'are program.

Pe liberalĭ ĭ'aŭ făcut de rîs. S'aŭ închis în odaie și aŭ făcut acel program: programul de la Iași, care e maĭ mult de domeniul luĭ *Moș Teacă* (ilaritate).

Un partid nu poate avea program practic de lucrărĭ pentru cîțĭ-va anĭ. Aceasta

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Pola'k & C. strada. Lăpușneann un mane asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbațĭ, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșonĭ*vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Prețurile avantagioase și fixe,

La Magasinul de Noutățĭ

Iașĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe dantelerii, panglicăriĭ, jerșeurĭ negre, fionguri, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că ouor. public și onor. noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate.

Cu stimă

M. I. Friedman

Nu plătiți mai scump decât
35 bani litrul
Petrol regal regulamentar
Accisat

Cu acest preț se vinde în depositele din:

Strada Arcu No. 8
„ Adamache No. 7
„ Apeduc „ 16
„ Albă „ 56
„ Veche „ 12
„ Piața Haleĭ mag. Nathansohn.

Asemenea cu același preț vênd și toate trăsurile noastre ambulante.

Administrațiunea Reservoarelor de Petrol. 7—15

Prima franzelarie și Cofetărie
F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iași strada de sus 168

Recomand onor. Public și numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale împlute cu dulceață *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriți pesmeți,* și turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

O ADEVĂRATA
Băcănie Romînă

PIAȚA SF. SPIRIDON *No.* 2

Subsemnatul, aduc la cunoștință atît a onorabililor mele cliente și clienți, cît și a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, și cu prețurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor și domnilor atît clienți cît și cetitorĭ a mă încuraja.

Și că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiți a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteți fi serviți chiar trimițînd o carte poștală cu comanda, și arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada și numărul locuinței.

Mulțumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce așteptăm.

CU STIMĂ

Neoulaĭ I. Olănescu

70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"
IAȘI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediționĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.

In oraș se găsește la „**Berăria Nouă** la **Restaurația Bererieĭ Zimbru** și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul primar și secundar.

A se adresa la Redacție.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societățiĭ „Fraterna" din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultațiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru sărac gratuit—

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iașĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătării, 3 cămărĭ de lemne și 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care șede în strada Sărărieĭ 141.

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparațiunĭ fundamentale și serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, și o altă casă veche care servește de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulți pomĭ roditorĭ, fîntână în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur și fața cu grilaj de lemn situată în Iași, strada Sodoveanu No. 7 in dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărțirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievicĭ-Zuhr
Dentistă

Sa mutat str. *Lăpușneanu No. 43* vis-a-vis de Otelul Trjan.

e în tot-d'a-una în viața parlamentară a partidelor.

Ideile nu se fabrică, ci reies dintr'un complex de nevoi.

Care sunt reformele ce ați făcut? Nici una. Căci n'ați avut puterea să le faceți.

Reformele sunt ale partiduluĭ conservator, căcĭ cu ajutorul luĭ le-ați făcut (Aplause).

Neamul nostru suferă de o excesivă personalitate.

E bine, s'o reducem.

D. Take Ionescu ia pe rînd apoĭ diferitale ministere și arată că la toate s'aŭ făcut reforme marĭ și utile pentru țară, indiferent cine era titularul portofoliuluĭ. Nicĭ un ministru nu a făcut opere inferioare celor-l'alte.

Veți vedea în cursul acesteĭ iernĭ ce pot miniștriĭ couservatorĭ (Aplauze), chiar fără concursul foștilor lor colegĭ de altă dată.

Gloria a fost comună a tuturor.

Oare, d. general Lahovary făcut'a lucrurĭ maĭ puțin frumoase ca d-stră la domeniĭ, justiție saŭ finance? Oare ministrul lucrărilor publice de pe atuncĭ, actualul iubit președinte al Camereĭ, oare eŭ la culte și instrucție; dar Lascar Catargi la interne, dar Alexandru Lahovary la externe, uude prin activitatea luĭ plină de demnitate, și-a atras acele declarațiunĭ ale luĭ Kalnoky, la delegațiunile austro-ungare, declarațiunĭ așa de frumoase pentru noĭ? (Aplauze prelungite).

Vorbind de activiațatea financiară din trecutul guvern, recunoaște că s'aŭ făcut marĭ lucrurĭ, precum desființarea agiuluĭ, reorganizarea serviciilor ministeriuluĭ de finance etc.

In opera financiară, însă, s'a făcut și o greșală, aceea că s'a lăsat de-oparte cestia impozitelor. Se va repara însă în viitor. (Aplauze prelungite).

Se suspendă ședința pentru 10 minute.

***

Ședința se redeschide la oarele 3. 20.

D. Take Ionescu: Ceea ce am spus pînă aci, privea trecutul. Vă voiŭ vorbi de aci înainte pentru viitor.

Suntem la guvern de 7 lunĭ, dar ni s'aŭ adus criticĭ acerbe și pentru lucrurĭ pe carĭ nu le-am făcut.

D. Marghiloman ne-a întrebat ce facem cu cadastrul saŭ cu irigațiile. Vom începe lucrările preliminare în chiar actuala legislație.

Ne-a maĭ întrebat unde e restabilirea respectuluĭ inamovibilității magistratureĭ, precum ne-a imputat afacerea cu neînlocuirea procororuluĭ general la Casație imediat după venirea la putere.

Dacă s'a păstrat oare-care formă în înlocuirea luĭ, era jena de a se lua o măsură brutală.

In privința celeĭ l'alte cestiönĭ cu știrbirea inamobiăilității magistratureĭ, nu ne călăuzea în protestul nostru cestia de persoane ci cestia de principiĭ.

Ne vom ocupa de alt-fel de soarta celor douĭ magistrațĭ loviți.

Am fost apoĭ acuzați: 1) Că n'am știut să asigurăm creditul Statuluĭ. 2) Că am neglijat interesele țăreĭ în cestia Porților de Fier. D. ministru de externe v'a vorbit de aceasta, așa că sunteți convinși că în mîinĭ vajnice este încredințată apărarea întereselor țăreĭ. (Aplause prelungite).

In cestiunea finanțelor țăreĭ ni se aduce acuzația că am putut face împrumut maĭ curînd și nu am voit. Eroare

N'am putut, căcĭ eram siliți să tratăm cu un singur grup de bancherĭ iar nu cu alțiĭ. Căcĭ acelora le datora Statul 60 de milioane bonurĭ de tesaur. Or, grupul acesta nu ne oferea banĭ pe atuncĭ.

Dacă făceam împrumut atuncĭ, îl făceam în condițiĭ maĭ oneroase. Am fost siliți dar să urmăm calea pe care o apucase trecutul guvern.

In August am luat 25 de milioane bonurĭ de tesaur. D-zeŭ știe cu cîte greutățĭ. Trebuia or să găsim 170 milioane cîĭ ne trebuia, saŭ să mergem înainte cu bonurĭ de tezaur atît cît vom putea. Dar n'am putut merge maĭ departe. Am făeut împrumutul cînd am putut.

E inexactă afirmația că imediat după ce am luat cu împrumut de la banca Națională, s'a urcat agiul. D. Ministru dovedește cu cota oficială a burseĭ că era maĭ înainte agiu. După ce s'a plătit chiar, datoria băncеĭ, schimbul s'a urcat în loc să scază.

Dar, oare trebuia să lăsăm ca creditul statuluĭ să se știrbească ne plătind cuponul? Nu, asta nu o vom face nicĭ odată.

Ni s'a maĭ reproșat că am întrebuințat persoane necalificate la Paris pentru a negocia împrumutul. Ne-am adresat, trebuia s'o facem, căcĭ aveam nevoe de banĭ. E drept că n'am isbutit și de aceia ne acuzați.

Nu eraŭ însă persoane discalificate, căcĭ negocierile le conduceaŭ representanțiĭ țăriĭ în străinătate.

Împrumutul s'a făcut în Noembrie fără vr'o pagubă pentru stat. In Maĭ nu era să obținem condițiĭ maĭ avantajoase. Din contra. Pe atuncĭ eraŭ condițiunile băneștĭ maĭ grele chiar ca acuma.

Tipul de 5 la sută, care s'a ales acuma pentru împrumutul de 175 milioane, e maĭ bine ales de cît cele-l-alte tipurĭ căcĭ cere o cotă de emisiune maĭ mică.

Ni s'a maĭ reproșat că am dat moratoriu arendașilor Statuluĭ. De ce n'ați făcut obiecțiile acestea de astă-vară încă, căcĭ erați aci. A trebuit s'o facem, căcĭ era să maĭ avem un dezastru, fuga arendașilor. După nevoe și nevoia de a găsi banĭ spre a lucra moșiile în regie, (aplause).

Am luat decĭ măsurĭ generale ca să nu fim acuzați de parțialitate.

Am condus finanțele statuluĭ și cu folos și cu prevedere și pentru binele țăreĭ. Aŭ sperat adversariĭ noștri că ne vom rupe gîtul ne făcînd împrumutul. A fost o surpriză *agreabilă de sigur* (ilaritate) pentru eĭ cînd aŭ văzut că am făcut împrumutul.

Cred, că vom maĭ rezerva asemene surprize adversarilor noștri (aplause).

E nevoe să se așeze temeinic financele țăreĭ, de orĭ cine ar fi.

Situația noastră economică e delicată. De 18 anĭ Romînia s'a aruncat în lucrărĭ publice colosale. S'aŭ votat credite extraordinare de 1 miliard și 43 milioane. Or, un miliard e de 5 orĭ budgetul țăreĭ. Aveam noĭ oare în țară economiĭ acumulate ca să facem față acestor credite? Nu 80 milioane anuitatea, 5 milioane datoria comunelor noastre în străinătate, și 20 milioane cît cheltuesc Romîniĭ în străinătate cu voiagele și cheltuelele de ședere acolo. Decĭ 105 milioane anual de exportat în afară.

Ne putînd face față acestuĭ export de aur, trebuia pe fie care an să intre în țară 54 milioane sub formă de credite.

A trebuit decĭ să tăiem lucrările extraordinare ca să putem micșora exportul de aur. Am căutat apoĭ alte isvoare ca să ne dea baniĭ necesarĭ.

Pe lîngă aceasta am maĭ făcut un lucru; am încetat cu sistemul de a împlini cheltuelĭ ordinare prin emitere de rentă.

Decĭ trebue să renunțăm la întrebuințarea resurselor extra-ordinare în orĭ-ce lucrare ordinară.

La al patrulea rînd trebue ca în buget să prevedem un fond cu care să executăm chiar jumătate din cheltuelile extra-ordinare.

In fine maĭ trebue să sporim veniturile statuluĭ așa ca să ne dea un budget perfect echilibrat și disponibil spre a face față chiar unor cheltueli extra-ordinare.

D. ministru desvoltă apoĭ pe larg fie care din cele cincĭ principiĭ anunțate.

S'aŭ încetat lucrările extraordinare. Se va căta a se spori resursele economice ale țăreĭ. Vom relua firul încetat la 1895. Dovadă legea drumurilor de fier de interes particular.

Le vom face fără frică.

D. Brătianu ne-a amenințat cu revoluția. Sunt lucrurĭ cari nu le poate spune orĭ cine. Dacă altul ar fi spus vorbele luĭ Mirabeau ar fi fost o simplă fanfaronadă.

Am văzut revoluțiunĭ făcute cu motto: *panem et circenses*: dar n'am văzut revoluțiunĭ făcute cu motto: *jetoane de prezență și tantieme* (aplause prelungite).

Am tăiat cu obiceiul de a face cu rentă orĭ-ce lucru cît de ordinar.

De asemenea vom căuta să sporim resursele economice ale țăreĭ, urmînd tot firul partiduluĭ conservator; vom face o reformă maĭ ales a impozitelor directe numaĭ a celor indirecte.

Nu putem aplica impositul global pe venit, căcĭ e neaplicabil în țară cu moravurile noastre.

Ne vom mulțumi cu impositele pe venituri.

Aceasta e opera la care vă convocam spre binele țăreĭ.

Avem nevoe spre a împlini politica de reforme ce ne-am propus: 1) de încrederea d-voastră; 2) ca fie-care din noĭ la îndeplinirea datorieĭ să ne întrebăm de ce satisfacție avem nevoe în viață? De cele din afară, fără de preț saŭ de cele din sufletul nostru: mulțumirea că ne jertfim personalitatea noastră. In convingerea că am putut suprima cees-ce numim personalitatea, rezidă mulțumirea. (Aplauze).

Nedreptățile ce mi-aŭ făcut alțiĭ, îĭ rog să nu le regrete căcĭ eŭ le-am uitat; cele ce am făcut altora, rog să le uite căcĭ eŭ le regret. (Aplauze prelungite, ovațiunĭ nesfîrșite).

***

Discuția fiind terminată, ne maĭ fiind nimenĭ înscris, se pune la vot luarea în considerație a proiectuluĭ de răspuns.

Rezultatul votuluĭ:

Votanți	131
Majoritatea	66
Pentru	118
Contra	13

Aŭ votat contra d-niĭ: Arion C. C., Brătianu I., Carp P. P., Catargi Gh., Cămărășescu T., Costachi Lupu, Ghica Eugen Budeștĭ, Mano Gr., Nicorescu N., Poenaru Iorgu, Stroicĭ C., Săveanu N. N., Dimitropolu B.

Se trece la votul pe paragrafe.

Se votează paragraful întîiŭ.

Se votează paragraful al doilea.

Se votează paragraful al treilea.

Se citește paragraful al patrulea și ultim.

D. *Aurel Iliescu*, pronunță cîte-va cuvinte asupra acestuĭ paragraf. Protestează contra cuvintelor d-luĭ Carp, care a zis că majoritatea din Cameră nu e partid, ci clientelă.

Se votează paragraful al patrulea și ultim.

Ședința se ridină la orele 5.30.

Informațiĭ

Cu acceleratul de erĭ dimineață a sosit venind din Bucureștĭ d. avocat Dabija, care a fost în trenul ce a plecat Duminică seară din Bucureștĭ și s'a înzăpădit în apropiere de Chitila.

D. Dabija a făcut următoarea istorisire reporteruluĭ nostru.

*

Duminică ziua era în Bucureștĭ un viscol înspăimîntător, și se presupunea că circulația trenurilor va fi întreruptă.

Totuș o ordonanță a prefectureĭ de poliție vestea că trenurile de seară cu destinație spre Moldova vor pleca ca de obiceiŭ. In acest tren spre Moldova eraŭ ca la 90 de pasagerĭ. Deși viscolul era astfel, cum n'am văzut încă în viața mea, spune d. Dabija, totuș drumul pînă la Chitila era bun,

De aci însă, trenul, deși era cu două mașinĭ, nu poate înainta de cît cu greŭ și la 5 chilometri dincolo de Chitila or-ce innaintare e imposibilă.

Mașiniștiĭ încearcă să dea trenul îndărăt dar nicĭ aceasta nu e cu putință.

Panica între pasagerĭ e mare. Viscolul e din cale afară de puternic cu, mare greŭ un acar ajunge pe jos pînă la stația Chitila și peste douĕ oare sosește o mașină de ajutor cu un plug mic de curățit zăpada.

Toți pasagerĭ sunt înghesniți în douĕ vagoane de clasa I-a și ast-fel se încearcă să se îndrepte trenul spre Chitila.

In zadar. Cantitatea de zapadă de pe linie e atît de mare în cît nu e chip de răzbătut. Și ast-fel pasagerĭ aŭ stat pînă la ora 12 din zi Lunĭ, cînd a sosit din Bucureștĭ d. Miclescu director al C. F. R. cu o mașină și un plug mare de vapor. Pasagerii sunt disperați. O încercare de a mișca vagoanele din loc e imposibil. Zapada cădea în cantitate așa de mare în cît mașiniștiĭ staŭ pe mașină în zapadă pînă la glesne. Vijelia e așa de mare în cît douĕ vagoane de marfă sunt răsturnate.

*

Văzînd starea desperată a pasagerilor, d. Miclescu dispune ca mașina a III-a de ajutor sosită să transporte pasagerii în douĕ rîndurĭ pînă la Chitila și de acĭ toți aŭ fost transportați la Bucureștĭ într'un vagon de marfă.

Și ast-fel plecați din Bucureștĭ la 9 seara Duminică, trenul a ajuns cu cincĭ kilometrĭ dincolo de Chitila și cu mare greutate aŭ putut fi reîntorși pasagerii Lunĭ la cincĭ seara.

*

Nenorocirele n'aŭ lipsit. Mașinistul și fochistul de pe mașină aŭ murit. Uneĭ doamne, din clasa II-a, de loc din Botoșanĭ ĭ-aŭ degerat picioarele. Restul pasagerilor s'a ales cu frig și foame.

Intre alte persoane se aflaŭ în acel tren d. Nenițescu prefect de Constanța cu d-na, d. avocat Dabija cu d-na, d. Neculaide, deputat, d. Vicol senator, d. Millo primar din Fălticenĭ, col. Boteanu și alțiĭ.

——

De erĭ a început parchetul să instruiască numeroasele crime și furturĭ comise de țiganiĭ arestați în comuna Copoŭ și despre ale căror fapte am vorbit pe larg în numărul nostru de ierĭ.

D. Prefect de poliție a avut eĭ în astă privință o lungă convorbire cu d. prim procuror Istrati.

——

Se dă ca probabilă numirea d-luĭ Anton Naum ca profesor de limba și literatura franceză, la catedra devenită vacantă prin dispariția d-luĭ Andreĭ Vizanti.

——

In privința denunțărilor categorice în contra institutoruluĭ Diaconescu de la Tîrgu Ocna, inspectoratul școlar a hotărît o anchetă, care urmează să fie făcută zilele acestea.

——

Pentru prezidarea alegereĭ unuĭ deputat de colegiul I-iu din Botoșanĭ, devenit vacant prin demisiunea d-luĭ Ciolac, care alegere va avea loc în ziua de 23 Decembrie, a eșit la sorț d. Criveț, membru la curtea de apel.

——

In ziua de 19 Decembrie va avec loc prima producție a elevilor conservatoruluĭ.

Producția muzicală va avea loc in chiar sala mare a conservatoruluĭ.

Programul e variat și foarte frumos alcătuiat.

——

Suntem înformați că concetățeanul nostru d. Dr. Samfirescu, profesor le Facultatea de medicină din Iași, a primit încunoștiințare de la secretarul perpetuŭ al academieĭ de medicină din Paris, că acel savant corp, i-a acordat o mențiune onorabilă pentru lucrarea «Amputațiĭ osteoplastice în continuitatea oaselor lungĭ ale extremităților», făcută în laboratorul săŭ si prezentată academieĭ în anul acesta.

Ținem încă să arătăm, că savanțiĭ academicienĭ s'aŭ exprimat, că dacă inovațiunea profesoruluĭ Samfirescu ar fi fost aplicată măcar o singură dată pe viŭ, i-ar fi acordat cu cea maĭ vie satisfacțiune cel maĭ mare premiŭ. Cum însă d-sa n'are spital, negreșit că această lacună rămîne să fie complectată la ocazie de chirurgiĭ spitalelor, de oare-ce din votul academieĭ rezultă că acesteĭ inovațiunĭ i-s'a constituit domiciliŭ definitiv în domeniul chirurgieĭ moderne.

Scrupulozitatea ce pune academia din Paris, spre a acorda chiar numaĭ o atențiune uneĭ lucrărĭ, și greutatea în special pentru străinĭ de a obține ceva de la acel înalt corp științific este imens de mare, în cît noĭ felicităm din toată inima pe savantul profesor ieșan, pentru inteligenta muncă ce a pus, spre a invedera lumeĭ științifice, că și facultatea de medicină din Iași, posedă oamenĭ cari produc lucrărĭ de mare valoare științifică.

——

Pe ziua de erĭ a fost instalată în mod definitiv în spitalul central de la Sf. Spiridon clinica obstetricală a d-luĭ dr. Bejan.

Clinica este instalată în etagiul al III-lea și are cincĭ odăĭ disponibile.

D. dr. V. Bejan va face cursul de clinică obstetricală, cu începere de Vinerĭ 3 Decembrie.

Ultimele Informațiĭ

In capitală a căzut o mare cantitate de zapadă.

Comunicația cu Sinaea și Craiova a fost întreruptă.

D. Lazăr Șăineanu a fost botezat ierĭ la Sinaia. Naș a fost un delegat al d-luĭ Tache Ionescu.

In ziua de cincĭ Decembrie va avea loc un bal dat de societatea Meseriașilor romînĭ în sala Turn-Verein.

Inceputul baluluĭ la ora șapte.

Să asigură de pe acum o frumoasă reușită.

Legea patentelor prezentată de guvern va face obiectul uneĭ ședințĭ extra-ordinare la camera de comerț din localitate.

Societatea de medicĭ și naturaliștĭ, care urma să ție ședință în seara zileĭ de 28 Noembrie, a amînat acea ședință pentru ziua de 12 Decembrie din cauză că membriĭ societățeĭ n'aŭ respuns în număr la convocare.

In astă seară se joacă la Teatrul Național *Dama cu Camelii*, prea celebra dramă a luĭ Alexandre Dumas fiul. Borelli în Armand Duval și d-na Romanescu în Marguerite Gauttier sînt de-o artă superioară.

Starea sănătățeĭ d-neĭ Tachĕ Ionescu inspiră din noŭ foarte serioase îngrijirĭ.

D-sa va fi transportată astă-zĭ la Sinaia.

Concetățeanul nostru d. prof. dr. Peride, s'a reîntors în Iași, venind din Bucureștĭ.

D-sa a depus jurămîntul pentru numirea sa în postul de inspector sanitar cu reședința în Iași.

Ierĭ a apărut în Capitală ziarul independent „Romînia Junĕ".

Urăm viață lungă nouluĭ nostru confrate.

D. N. Fleva ministrul domeniilor, va depune în Cameră un proect de lege prin care se dă o nouă organizație pepinierilor Statuluĭ.

D. Victor Ionescu renunțînd de a-și maĭ pune candidatura la colegiul II de Ilfov, va continua se ocupe funcțiunea de inspector administrativ.

Consorțiul anglo-austriac ce s'a constituit la Viena pentru exploatarea unor terenurĭ petrolifere din Romînia, a hotărît să construiască maĭ multe fabricĭ de rafinerie în Bucureștĭ, Ploeștĭ, Buzăŭ și Tîrgoviște, pentru rafinarea și exploatarea petroleuluĭ.

După sforțărĭ colosale, liniile ferate aŭ fost aproape toate date circulațieĭ aseară.

S'aŭ trimes cîte 2 și 3 locomotive cu pluguri, cum și plugul electric cari aŭ spart zidurile de zăpadă. Trenul de Pitești a sosit după amiază, de asemenĭ a sosit și trenul accelerat de Vîrciorova care de Sîmbătă ședea înzăpădit în stația Titu.

Trenul de Giurgiŭ a sosit la orele 8 și jumătate aseară.

Astăzĭ dimineață aŭ început a circula în mod regulat toate trenurile, afară de trenul de Constanța care va începe a circula la amiază.

Afacerea școlilor din Brașov

Guvernamentalul *Fővárosi Tudositó* din Budapesta, în numărul săŭ de Lunĭ publică următoarea știre:

„In urma dorinței exprimate de Majestatea Sa, guvernul Szél a permis ca liceul romîn din Brașov să primească subvenție de la guvernul romîn, subvenție care a fost interzisă de fostul prim-ministru, baron Desider Banffy. Această aplanare a afacereĭ a obținut'o contele Goluchowsky".

Aproape toate ziarele din Budapesta reproduc această știre. *Egyetértés*, care se inspiră de la baronul Bánffy, o comentează în următoriĭ termenĭ:

„Dacă această știre se va adeveri, Szél s'ar face vinovat de crima trădăriĭ de patrie și va revolta cu o putere formidabilă întreg poporul maghiar în contra nouluĭ regim.

„Nu cunoaștem glumă în asemenĭ cestiunĭ, ci învităm pe ceĭ în drept să declare că aceasta călcare a demnității naționale nu numaĭ că e neadevărată, dar este și absolut cu neputință".

O mare vînătoare are astă-zĭ loc pe moșia Coada-Stînceĭ, proprietatea d-luĭ subprefect Iancu Pallady. Maĭ mulțĭ vînătorĭ din Iașĭ vor lua parte la această goană.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Londra 1 Decembrie.

Să scrie din Pretoria cu data de 9 Decembrie că avant-gărzile Burilor istorisesc că trupele generaluluĭ Methuen aŭ înaintat contra posițiunilor Burilor.

Se scrie din Frere, cu data de erĭ, că cavaleria engleză a întîlnit în apropiere de Colenso un detașament de maĭ multe secte de Burĭ, carĭ se retrag pe celalalt mal al rîuluĭ.

Un schimb de focurĭ s'a angajat, dar fără rezultat.

Se scrie din Lorenzo-Marques, cu data de 11 Decembrie st. n., că trupele engleze din Kimberley aŭ făcut o eșire la 9 Decembrie st. n., pentru a pune mîna pe posițiile Burilor de lîngă Kamperdam, dar Englejiĭ aŭ părăsit scopul lor însă amănuntele asupra lupteĭ lipsesc încă.

Munich 1 Decembrie

Ziarul *Neueste Nachrichten* scrie că principesa Matilda, fica prințuluĭ Ludovic de Bavaria, s'a logodit cu prințul Ludovic de Saxa-Cobourg și Gotha, fratele prințuluĭ Bulgariei.

Viena 1 Decembrie

Comisia budgetuluĭ delegațieĭ austriace a adoptat budgetul ordinar al armateĭ, după discuțiunile generale și pe articole.

Viena 2 Decembrie.

Ședința de erĭ a camereĭ deputaților a început prin un mare sgomot făcut de Cehĭ carĭ cer ca prezidentul camereĭ se revoace o declarație formulată într'o chestie secundară.

Sgomotul nu înceta de cît după ce prezidentul îndeplini cererea deputaților cehĭ.

Camera putu ast-fel se treacă la ordinea zileĭ și se înceapă discuția asupra proiectuluĭ quoteĭ.

Paris 2 Decembrie.

Guvernul a ordonat urmărirea a treĭ colaboratorĭ de la Ziarul *Aurore* sub inculparea că aŭ ofensat prin gazetă pe Sultanul.

Londra 2 Decembrie.

O telegramă a generaluluĭ Vhite, cu data de alaltăierĭ, spune că o trupă de 500 oamenĭ făcînd o eșire aŭ demontat un tun inamic așezat pe o colină pe care o luară cu asalt fără să fie observați de celelalte trupe inamice.

La reîntoarcere însă englejiĭ găsiră drumul tăiat de inamic, dar își deschiseră trecerea cu baioneta. Un ofițer și 10 oamenĭ aŭ fost uciși, 30 de ofițerĭ și 40 de soldați sunt răniți; șase englejĭ aŭ căzut prisonierĭ.

Orariul plecărei și sosirei trenurilor în stația Iași

PLECAREA

O. M.			
6.05	dimineața	via	Pașcanĭ
9.35	„	„	„
1.45	p. m.	„	„
5.55	„	„	„
8.45	diminsața	„	Vasluĭ
9.05	seara	„	„
6.30	dimineața	Iași-Ungheni	
2.20	p. m.	„	„
18.25	a. m.	Iași-Dorohoĭ	
4.20	p. m.	„	„

SOSIREA

O. M.			
11.20	a. m.	via	Pașcanĭ
2.20	p. m.	„	„
6.38	p. m.	„	„
11.00	p. m.	„	„
7.55	a. m.	„	Vasluĭ
8.30	p. m.	„	„
10.00	a. m.	Iași-Ungheul	
5.15	p. m.	„	
1.00	a. m.	Iași-Dorohoĭ	
8.20	p. m.	„	„

MEDIC și CHIRURG

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor și al Clinicеĭ Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ

Fost medic de 'oraș și spital. Specialist în boalele venerice.

Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.

Iași. — Strada Lăpușneanu 24.

Pentru săracĭ gratuit.

D-r A. Müller

Medicul Societățeĭ Tip. Gutemberg

Strada Păcurari 14

Orele de consultație de la 8—10 a. m. și de la 2—4 p. m.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru București, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camerei și Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 luni: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint și premiĭ băneșcĭ

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer" pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență" unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și moriște.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar soneriĭ electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

DISTINCTIUNE DIN PARTEA M. S. Regelui României

Inființată în anul 1856. Reînoită în anul 1890.

TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER

IAȘI

STRADA PRIMĂRIEI No. 17.

Premiată de 5 ori: la Paris 1872, la București 1876 și 1878, la Iași 1883 și acum în urmă la Expoziția Universală din Paris 1889.

Această tipografie care datează de-aproape o jumătate veac, este una din cele mai vechi tipografii din România și se recomandă publicului pentru ori ce lucrare atingătoare de arta tipo-litografică, precum:

CĂRȚI și ZIARE în ori ce format și în ori ce limbă.

TEZE pentru licență în drept și doctorat în medicină.

CONDICI de comptabilitate și manuel agricole.

ACȚIUNI, BONURI Trate, Cecuri, Bilete de loterie, Etichete imprimate în diverse colori.

Bilete de Logodnă, de nuntă și botez

CĂRȚI DE VISITE de la 1. 50 fr. suta în cutie.

CARȚI DE ADRESA

PLICURI ȘI HÂRTIE CU FIRMĂ

FACTURĂ ȘI NOTE

AFIȘE în diferite mărimi și colori. Bilete de înmormântare.

Stabilimentul Tipo-Litografic posedă și o bogată colecțiune de cărți de școală a celor mai buni autori din România, primind succesiv edituri noi.

Prețuri moderate — Acurateță

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

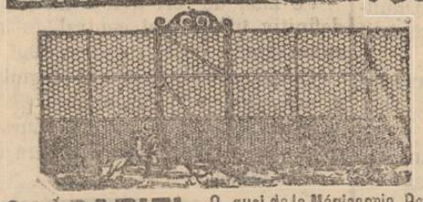

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré....	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

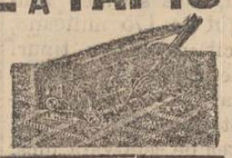

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGOLLOT

Cel maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronșitele, Guturaiul și Catarhul.

A se pretinde semnătura în roșu a Inventatoruluĭ pe fie-care foie:

SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Rigollot

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 175 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—SAMBATA 4 DECEMBRIE 1899

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.—Strada Primăriei—No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I. şi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Iuserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriei—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator la alegerea unuĭ deputat ce va avea loc în ziua de 16 Decembrie la Colegiul I este.

Dr. LEON SCULY.

Discursul d-luĭ Take Ionescu

Şedinţa camereĭ din 30 Noembrie 1899 a fost menită să rămîe înscrisă cu neşterse litere de aur în istoria parlamentară a ţăreĭ romîneştĭ, căcĭ în această şedinţă d. Take Ionescu şi-a rostit memorabilul seŭ discurs.

Nu numaĭ ca conservatorĭ, dar ca bunĭ romînĭ putem cu drept cuvînt fi mîndri şi saluta fără restricţiune această dată demnă de amintire.

Nicĭ o dată ţara noastră nu a fost lipsită de oamenĭ de stat întrunind toate şi cele maĭ desăvîrşite calităţĭ; nu rare orĭ incinta corpurilor noastre legiuitoare aŭ avut prilejul de a asculta măestrite cuvântărĭ remarcabile ca formă şi fond, şi rostite de barbaţĭ a căror capacitate şi valoare a fost recunoscută de partizanĭ ca şi de adversarĭ. De cînd avem însă un parlament, nicĭ o dată nu ne-a fost dat să împărtăşim o emoţiune atît de puternică, ca acea pe care am resimţit-o în şedinţa de Lunĭ, la auzul discursuluĭ d-luĭ Take Ionescu.

Timp de treĭ oare neîntrecutul orator a vorbit făr' de întrerupere; şi timp de treĭ oare auditorul, fără distincţiune de culoare politică, nemişcat, cu atenţiunea puternic aţintită asculta subjugat şi uimit fie-care vorbă, ce cădea de pe buzele neîntrecutuluĭ maestru Take-gură-de-aur.

Dominată de puterea covîrşitoruluĭ talent, camera întreagă asculta într'o religioasă putere pe acela care avea zeescul dar de a îmblînzi cu puterea vorbeĭ pîn' şi hordele oculiste, precum altă dată Orfeŭ îmblînzea prin puterea cînteculuĭ seŭ fiarele sălbatice.

Şi farmecul dura—şi toţĭ ar fi voit să dureze cît de mult...

Dar în deşert ne silim a descrie impresiunea produsă: căcĭ nicĭ-o-dată n'am reuşi să redăm măcar o palidă idee despre puternica emoţiune resimţită de auditor.

Din toate punctele de vedere, atît ca formă cît şi ca fond, discursul a fost un capo-d'operă, iar oratorul a atins de astă dată culmea desăvîrşiteĭ perfecţiunĭ.

Şi cu drept cuvînt, căcĭ Take Ionescu era însufleţit de adevăr şi pătruns de sincerітate—această calitate atît de rară oamenilor politicĭ.

Animat de spiritul de dreptate, Take Ionescu a început prin a face istoricul marelor opere săvîrşite de partidul conservator; şi restabilind adevărul, a dat fie-căruia ceia ce i se cuvinea, porţiunea legitimă de merit. Apoĭ, examinînd situaţiunea partiduluĭ de la recenta sa venire la putere şi pînă astăzĭ, a expus cu o claritate uimitoare starea problemelor carĭ ne preocupă—şi soluţiunile propuse de partidul conservator. Rînd pe rînd totul a fost expus şi examinat: nu este chestiune, nu este problemă care să nu fi fost discutată şi arătată sub adevărata eĭ lumină.

O repeţim, discursul a fost un desăvîrşit capod'operă neîntrecut pînă acuma.

Putem cu drept cuvînt susţine că avem un parlament care ne face onoare; dar partidul conservator poate fi mîndru de genialul bărbat ce se făleşte a număra în rîndurile sale.

Şedinţa de 29 Noembrie 1899 va rămînea înscrisă cu neşterse litere de aur în istoria parlamentară a ţăreĭ noastre.

VORBE

Un răzvrătit. Aţĭ cetit faimosul sonet al luĭ Baudelaire, *le rebelle*?

Un ange furieux fond du ciel comme un aigle.
Du mecréant saisit à plein poing les cheveux
Et dit, le secouant: tu connaîtras la règle,
Car je suis ton bon ange! entends-tu? Je le veux!»

Sache qu'il faut aimer, sans faire la gremace,
Le pauvre, la méchant, le tortu, l'hébété,
Pour que tu puisses faire à Jésus, quand il passe,
Un manteau triomphal avec ta charité,

Tel est l'Amour. Avant que ton coeur ne se blase,
A la gloire de Dieu rallume ton extase,
C'est la volupté vraie aux durables appas."

Et l'ange châtiant, autant ma foi! qu'il aime.
De ses poings de géant torture l'anathème
Mais le damné répond toujours: Je ne veux pas.

De cîte orĭ am cetit acest sonet, mi-a părut că într'insul se reflectă viaţa chinuituluĭ luĭ autor.

Zilele acestea, recetind memoriile luĭ Maxime du Camp, am dat peste vr'o cîte-va amintirĭ, referitoare la Baudelaire, care ne aŭ convins că credinţa noastră era îndreptăţită. Viitorul poet era aşa de încăpăţînat şi de nestrămutat în vroinţele sale, în cît dese-orĭ se iscaŭ scene de violenţe între el şi generalul Aupick, soţul de-al doilea al mameĭ poetuluĭ. Ca să le facă a înceta, generalul a fost nevoit să-l trimeată în Indiĭ.

E dar adevărat că scrisul e omul! Orĭce veĭ face, îndrugător nenorocit de vorbe, care cercĭ să-ţĭ facĭ fruntea olimpiană, fără voe îţĭ veĭ aşterne credinţele adîncĭ ale sufletuluĭ în liniile, pe care mîna ta ie va însemna. Orĭ-cît veĭ cerca să ridicĭ zid de oţel între viaţa şi scrierea ta, va fi în zadar. Fără să vraĭ chiar veĭ da monstruluĭ cu miĭ de capete „bucăţĭ din inima ta rupte».

Şi totuşĭ *îngerul cel bun* îţĭ şopteşte: Lasă-ţĭ chinul să se liniştească. De ce îl sgîndăreştĭ în zadar? De ce facĭ să sîngere veşnic rana, ce se poate tămădui? De ce veşnicia aceasta de suferinţĭ, pentru a lasa un nume sunător, cînd poţĭ trăi linişţit? Opreşte-e, te alină şi fiĭ în pace.

„Mais le damné répond toujours: je ne veux pas".

Faust

Porţile de Fer

In importantul seŭ discurs rostit d'inaintea camereĭ în şedinţa din 29 Noembrie, d. I. Lahovari, ministru de externe, a cîtit şi cîte-va pasagiĭ din nota pe care o adresase ministruluĭ de externe Austro-Ungar.

Publicăm cu plăcere cîte-va extracte dintr'acea notă, pentru ca cetitoriĭ noştri să poată aprecia în cunoştinţă de cauză atitudinea demnă şi fermă pe care a ştiut să o păstreze ministrul de externe al cabinetuluĭ conservator.

Trebuesce să adăugăm că modul de a vedea al guvernuluĭ conservator a primit complecta aprobare a Rusieĭ, care, împărtăşind în această privinţă vederile statuluĭ romîn, a declarat că adheră fără nicĭ o reservă la această notă şi aprobă în totul atît vederile ce conţine, cum şi modul în care ea este redactată.

Nota d-luĭ I. Lahovari este o puternică palmă dată ministruluĭ de externe liberal—am numit pe Sturdza.

Eată acum şi pasagiile esenţiale:

«Execuţia Porţilor de Fer şi în consecinţă dreptul de a percepe taxe, s'a încredinţat Austro-Ungarieĭ, conform art. 35 al tratatuluĭ de la Berlin. Dar cu toate că Romînia şi Serbia n'aŭ fost admise să participe la decisiunile congresuluĭ, nu maĭ puţin evident e că mandatu ce a fost încredinţat Austro-Ungarieĭ de către puterile semnatare ale tratatuluĭ de la Berlin, a fost încredinţat şi în numele celor două puterĭ riverane pe ale căror teritoriĭ şi pe apele cărora trebuia să fie executate o parte din lucrărĭ.»

«Or, dacă este un principiŭ constant, ca, orĭ-ce mandatar are dreptul, după îndeplinirea misiuneĭ sale, să fie rambursat de cheltuelile ce le-a făcut. Nu poate face însă acest lucru de cît numaĭ în înţelegere cu acela care 'ĭ-a incredinţat mandatul, atît din punctul de vedere al cheltuelilor făcute, cît şi din punctul de vedere al moduluĭ cum va fi indemnizat.»

«De aicĭ decurge consecinţa că tariful taxelor de perceput pentru rambursarea cheltuelilor făcute la Porţile de Fer, trebue să fie stabilit de comun acord cu puterile semnatare ale tratatuluĭ din Berlin, cît şi cu puterile riverane în al căror nume citatul mandat a fost încredinţat Austro-Ungarieĭ.»

...O altă cestiune de principiŭ din cele maĭ importante şi asupra căreia am onoare a atrage atenţiunea guvernuluĭ imperial şi regal e cea următoare:

«Dacă din secţiunea Orşova orĭ Vîrciorova—Turnu-Severin un vas trece prin vechia cale navigabilă fără a întrebuinţa canalul, este evident că conform cu principiile formale stabilite prin art. 15 al tractatuluĭ de la Paris de la 30 Martie 1857 şi prin art. 6 al tratatuluĭ din Londra de la 13 Martie 1871, acest vas care nu profită de lucrările executate, nu trebue să plătească taxa. Articolul 15 din tratatul de la Paris zice: „Nu se va percepe nicĭ o taxă de peeaj basată numaĭ pe faptul navigaţiuneĭ pe fluviŭ.»

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Procesul complotuluĭ.

Sedinţa de la 1 Decembrie. Inalta Curte ascultă maĭ mulţĭ martorĭ carĭ declară că contele Sarban-Ponteves nu s'a amestecat în ademenirile lucrătorilor carĭ vroiaŭ să'ĭ facă maĭ multe manifestaţiĭ.

D. Bulot, procurorul republiceĭ, depune asupra instrucţiuneĭ făcute în privinţa acuzaţilor.

El demonstrează că instrucţia a fost făcută cu toate formele legale.

Audienţa se ridică fără incident.

Roma 2 Decembrie.

Camera deputaţilor.

D. Visconti-Venosta declară că el nu intreţine nicĭ o negociere cu scop de a obţine concesiunĭ teritoriale în China.

Este vorba numaĭ de oare-carĭ cererĭ de concesiunĭ de mine cu tetul private.

Totul tinde a se crede că mersul Clineĭ va putea fi deschis comerţuluĭ italian. S'a exagerat mult forţa navală trimisă în China.

Chemarea eĭ trebue numaĭ de cît să fie gradată, căcĭ dacă s'ar face de-odată ar putea exersa un efect supărător.

Discuţia generală a budgetuluĭ ministeruluĭ afacerilor străine este închisă.

D. Bartilai depune o moţiune de trecere la ordinea zileĭ, după care camera compară sincerile declaraţiunĭ ale guvernuluĭ asupra Chineĭ cu acele carĭ afirmă că onoarea naţională va fi compromisă dacă se va chema vasele din marea Galbenă.

Invită guvernul să justifice direcţia curentelor politice opuse urmate în extremul Orient.

D. Pelloux declară că guvernul respinge moţiunea propusă de d. Bertilai, contra căreia el pune chestia de încredere.

Ordinea de zi a d-luĭ Bartilai este respinsă cu 163 voturĭ contra 53 şi 21 de abţinerĭ.

Viena 2 Decembrie.

Camera deputaţilor

Şedinţa de azĭ începe prin un mare tumult din partea Cehilor carĭ cere ca preşedintele camereĭ să revoace o declaraţie formală făcută într'o chestie secundară.

Tumultul nu încetează de cît numaĭ atuncĭ cînd preşedintele a îndeplinit cererea Cehilor.

Camera trece la ordinea zileĭ la care este discuţia legeĭ quoteĭ-parte.

D. Fort, ceh, pronunţă un discurs care durează cincĭ ore.

D. Meuger, german, relevînd discursul conteluĭ Buelov, sfătue popoarele Austro-Ungarieĭ să renunţe la luptele politiceĭ interioare pentru a participa la împărţirea pămîntuluĭ, de care a vorbit contele Buelov.

Legea quoteĭ parte este trimeasă uneĭ comisiunĭ.

Viena 2 Decembrie

Comisia budgetuluĭ delegaţiuneĭ austriace a adoptat budgetul extraordinar al rĕsboiuluĭ şi creditele pentru Bosnia şi Herzegovina.

Din tribulaţiile Unui ziarist

III

După multă chibzuinţă şi gîndire am redactat nota *esplicativă* astfel:

„Din eroare s'a strecurat ierĭ o notă relativă la cataclismul nocturn (stingerea „tanarelor) de astă noapte. Vom ancheta „faptele şi vom restabili *echilibrul* adevă„ruluĭ".

Evrica!... găsisem terminologia apocaliptică a comunicatuluĭ şi eram ţanţoş ca un curcan care'şĭ rotează coada şi spintecă pămîntul cu aripele.

Incurajat că am eşit cu bine din o aşa complicaţie pe care nu o prevăzusem, mă consideram deja ca un ziarist făcut gata, şi concepui planurĭ mărețe care să mă împingă departe.

Am fost cel dintăĭ în laşĭ care am inventat traducerea romanelor în fascicule a zece bani. Imĭ aduc aminte că am început—mi se pare—cu *Bandiţii Londrei*, roman de mare sensaţie, din care, în fie-ce septămînă, scoteam cîte o fasciculă în miĭ de exemplare care se vindeau ca pînea caldă. Aveam depozite prin maĭ multe capitale de judeţe şi întinsesem conrespondenţe cu toţĭ depozitariĭ, cariĭ în mare parte mă trăgeau pe şfară, contestînd regulat numărul fasciculelor ce espeduiam şi declarînd că nu pot să'mĭ trimată banii decît după apariţia celeĭ de a zecea fascicule.

Cu această ocazie am avut o dureroasă decepţie care mi-a servit de mare experienţă şi m'a descurajat să maĭ întreprind vr-o dată negustoria romanelor în fascicule.

Lucrul s'a petrecut ast-fel:

Eŭ traduceam *Bandiţiĭ Londreĭ* în foileton, ast-fel că zaţul se aranja, după tirajul foieĭ, în paginĭ micĭ, şi nu plăteam tipografuluĭ decît hîrtia şi tragerea, pentru care însă mi se făcu credit pînă după încasare.

Intr'o bună dimineaţă însă, comitetul de redacţie superior, compus din vr-o 14 persoane, începu a nu maĭ fi de acord asupra direcţieĭ-politice a gazeteĭ. O parte din comitet fu smomit de guvern—partea care contribuea cu maĭ mulţĭ banĭ la gazetă—şi ast-fel foaia, găsindu-se în imposibilitate materială să meargă înainte, fu închisă.

Rĕmas pe din afară, mă gîndii să caut a'mĭ aduna micele sumĭ ce 'mĭ datoreaŭ depozitariĭ. Aceştia însă, vĕzînd că gazeta a dispărut şi ştiind că fasciculele eraŭ estrase din foiletonul gazeteĭ, nu vroiră nicĭ macar să 'mĭ rĕspundă la nenumaratele mele scrisorĭ, care mă speteaŭ cu timbrele.

Incă o decepţie decĭ, în spinoasa mea cale de ziarist, decepţie care de altmintrelea mĭ-a servit de mare experienţă făcîndu-mĕ să cunosc naravurile depozitarilor, care pe acele vremurĭ eraŭ de o aroganţă de nedescris.

In scurtă vreme însă, un noŭ ziar a apărut în Iaşĭ, şi fuĭ angajat ca colaborator, însărcinat însă şi cu corectura articoluluĭ de fond, îndeletnicire care mĭ-a atras la rîndul eĭ o sumă de neajunsurĭ şi de supărărĭ dintre care unele mĭ-aŭ amarît cumplit viaţa mea de gazetar.

JUVENAL.

O curiozitate artistică

Ştirea recentă despre posibilitatea retragereĭ d-neĭ Aristizza Romanescu din teatru—în plină glorie şi forţă artistică—ne-a întristat enorm, dar ni s'a părut explicabilă, logică chiar pînă la un punct, în condiţiunile ştiute.

E vorba de cauze fireştĭ, psihologice, de amorul propriu al uneĭ marĭ artiste, de demnitatea şi ambiţiunea dreaptă a unui atît de înalt talent dramatic. Toate acestea ne dovedesc tocmai *iubirea* de teatru, iar nu saturaţia, dezgustul.

Lucrul e foarte natural. Artistul se pasionează zi cu zi maĭ mult de scenă—unde a trăit cele maĭ încîntătoare momente şi cele maĭ profunde emoţiĭ. Şi chiar dacă ar fi legate de ea toate mizeriile şi neajunsurile de care ne vorbeşte Dumas prin gura lui *Kean*, viaţa de teatru romînesc încă cea maĭ pasionantă şi maĭ atrăgătoare pentru temperamentele cari s'au format în atmosfera sceneĭ, de dorul căriia se vestejesc ca florile lipsite de aier şi lumină.

Un caz cu totul de altă natură însă ne a surprins zilele aceste, relatat de redactorul unuĭ mare ziar vienez. E vorba de retragerea din teatru a mareĭ artiste *Eleonora Duse*, celebra tragediană italiană, astăzĭ în turneu prin Europa.

Duse are nu numaĭ o genială putere dramatică, dar şi o curioasă psihologie artistică. Şi una din cele maĭ bizare manifestărĭ este şi dorinţa de a renunţa foarte în curînd la viaţa de scenă, fără însă a părăsi *literatura dramatică* pe care o va cultiva numaĭ prin.... conferinţĭ, cetind sau recitind pasagiĭ din operile teatrale ale autorilor clasicĭ sau versurĭ de ale scriitorilor iluştri.

Pricina? Iată ce a daclarat ziaristuluĭ.

„...Aşĭ vrea să scăp de sclăvia sceneĭ şi să fiu liberă. Nu este o viaţă, - este un iad.

„...Nu vă puteţĭ închipui ce simt cînd, la şase oare seara, îmĭ trece prin minte gîndul: Preste două coasurĭ va trebui iar să întrupezĭ vr'o eroină, să coborĭ vr'un înger sau să dezgropĭ un demon. Mă înfior atunci de mine însă-mĭ—e un fior de moarte. Mereu, mereu moartea, otrava, pumnalul, ameţeala şi agonia! Aşi vrea să scap de toate cadavrele pe care le tîrîiu după mine, legate par'că de mine cu lanţurĭ; aşĭ vrea să rup lanţul acesta. Deja acum joc foarte rar, cît maĭ rar posibil, nicĭ-odată maĭ mult de treĭ luni pe an şi în acest interval cu pauze marĭ. E cu neputinţă pentru mine să apar pe scenă de două orĭ în şir. Odată n'am jucat cinc-spre-zece lunĭ în şir. Aceasta fu epoca cea maĭ frumoasă în viaţa mea. Cu cîţĭ-va amicĭ am călătorit în Egipt, plătind fiecare partea sa. Am urcat Nilul, am rătăcit printre temple şi piramide, seara adormeam trudiţĭ de moarte,—era încîntător! Precît de fără voie călătoresc pentru arta mea, pre atît de plăcută mi-e călătoria fără teatru. Chiar în turneele de artă mă interesez cu deosebire de oraşe, de muzee, de clădirĭ. Mă dau în vînt după un concert muzical. Eram pasionată de Wagner.... Acum mi-a maĭ trecut.

Credeţĭ însă că nu-mĭ iubesc arta mea? O, nu: dar n'aş vrea să mă pierd cu trup şi suflet întrînsa; n'aşĭ vrea să-ĭ jerftesc toate aptitudinele spirituluĭ meŭ.

Pe lîngă aceste—aniĭ trec.....Vedeţĭ—începe a-mĭ încărunţĭ părul...."

După cît ne spune ziaristul vienez deciziunea mareĭ tragediane e fermă şi e numaĭ o chestiune de timp pentru ca ea să devie fapt îndeplinit.

Temperamentul ursuz al Duseĭ e în parte cauza hotărîreĭ aceşteĭ. Emotivitatea colosală pe care o descrie însăşĭ artista, după cum am văzut maĭ sus, o depărtează de această viaţă, plină de patimĭ şi emoţiĭ. In timp de şase săptămînĭ Duse n'a dat în Viena decît şase representaţiĭ, ceea ce face că de abia poate face faţă cheltuelelor enorme.

Maĭ e şi greutatea cu care se luptă Duse—în afară de temperament—şi cu... temperaturile diverse. Crescută în climatul Italieĭ senine, tragediana sufere mult sub alte cerurĭ şi de ordinar camera Duseĭ e un adevărat *inhalatorium*, unde artista îşĭ crează o atmosferă specială şi uşor respirabilă.

Ce va face Duse, părăsind teatrul?

Ea nu va părăsi decît scena şi marele eĭ aparat, urmînd a „interpreta", cu imensul eĭ talent de dicţiune, operile ilustre în faţa publiculuĭ.

La întrebarea ziaristuluĭ dacă deciziunea e serioasă, artista răspunse:

—«Foarte serioasă! Cum şi cînd nu ştiŭ încă precis. Dar trebue să ascultăm tot-deauna de zeul nostru intern—par-că aşa a zis Socrate.

—«Vorbiţĭ de «Demonul» luĭ?

—«Da, da; am şi eŭ demonul meŭ în mine.

—«Şi ce vă spune el?

— «Părăseşte scena!»

Vom vedea dacă *acest* demon va fi maĭ tare decît demonul care se chiamă pasiunea artistică, amorul propriŭ şi orgoliul.

Rodion.

Răbojul meu

E cam trist la noĭ, nu-ĭ aşa? Nămezĭ marĭ, troene, vîntul ce urlă, trenurĭ, carĭ nu circulă, advocaţĭ, carĭ vorbesc, vorbesc, vorbesc... Dac'am pleca spre alte ţĕrmurĭ?

A nous deux faisons un' rêve.
Montons sur deux palefrois,
Tu m'emènes, je t'enlève, —
L'oiseau chante dans les bois....

La dreptul vorbind, n'am nicĭ un armăsar înspumat, care să ne împlinească dorul, iubitè cetitor. Şapoĭ, nu maĭ cîntă păsărelele prin păduri. Mariĭ copacĭ tremură, despuiaţĭ, subt suflarea crivăţuluĭ. Par'că îĭ aud cum se umilesc şi se încovoae, cum se apleacă pănă la alba zapadă şi apoĭ se ridică de-s scutură fruntea în bătaia vajnică a vîntuluĭ. Plînge codrul, plînge, ca un copil uriaş, care ar tremura de frig.

*

E jălanie în ţara Albionuluĭ. Aŭ plecat pînă acum maĭ mult de 80,000 de oamenĭ şi nu se ştie dacă se vor întoarce jumătate. Sunt aşa de straşnicĭ ochitorĭ, Burii! Cîte iluziĭ n'aŭ tăeat cu plumbul lor moale, care trece vîjiind prin aerul, pe care-l vor liber. Cîţĭ ofiţerĭ din *gentry* nu promiseseră frumoaselor lor logodnice sau iubite, carele le-aŭ promis, de sigur, credinţa eternă, să le aducă dar vre-o pepită din legendara ţară a auruluĭ. Acum, sărmaniĭ, dorm somnul veşniciei, în vre-o prăpastie, în vre-o albie secată. Aŭ plecat frumoşĭ, gătiţĭ—şi nu-şĭ închipuiaŭ că acolo, în Africa plină de mistere, au întîlnire cu o femee, care ascunde braţe de oase şi tidva golită subt alba eĭ haină, ce pare un giulgiu..... Şi acum, mulţĭ ochĭ negri plîng, cătînd peste mărĭ, de unde nu va maĭ reveni cel aşteptat.

*

France.... d'abord! La Odeon s'a reprezentat o nouă dramă de Henri de Bornier, autorul frumoaseĭ *Fille de Roland.*

In această piesă e vorba de Bianca de Castilia, regentă a Franţeĭ, care a iubit şi a fost iubită de către trubadurul conte Thibault de Champagne. Intre amor platonic de altminterĭ, şi datoria către ţara, pe care o guverna, se încinge o luptă psihică intensă. Bine înţeles, amorul moşieĭ remîne învingător.

Nu-ĭ vorbă, adevĕrul istoric nu-ĭ aşa de... lilial, dar aceasta-ĭ lucru secundar. Principalu-i piesa să fie frumoasă. Cunoaştem versurile luĭ Bornier, care sunt de-o plasticitate admirabilă. Decĭ, cel puţin, din partea aceasta vom avea cu ce ne delecta, cînd ne va fi dat s'o cetim.

Tot trăeşte Corneille.

*

Adriena Lecouvreur. *In soixante ans* a luĭ Legouvé găsesc următoarea anecdotă cu privire la piesa, pe care o jucă cu atîta măestrie d-na Romanescu. După o repetiţie, cînd teatrul era gol, Rachel se coboară pe scenă cu o lumînare şi repetă la scena finală cînd ajunse la celebra tiradă: „Adio! triumfurĭ de teatru..." în care să arăta puţina consistenţă a glorieĭ actoruluĭ; o spuse cu atîta sentiment, încît toţĭ tremurau şi nu îndrăsneaŭ să spue un cuvînt. Rachel se aşeza sguduită de micĭ fiorĭ.

— Aĭ jucat aşa, îĭ spuse Legouvé, fiind-că eraĭ singură şi nu era cine să te aplaude.

— Ba am jucat aşa, răspunse actriţa ştergîndu-şi ochiĭ, fiind-că am plîns asupra mea, gîndindu-mă la nimicul ce va rămînea din ceea ce va fi fost talentul meu.

ENDYMION.

*

EPIGRAMA

Engleji şi Boerĭ

— Pentru ce atîta luptă?
Şi motivul cine-l ştie?
— Nu-l pricepeţĭ? Vor Englejiĭ
Acolo boeri *să fie.*

GIORDANO

SCENA

Dama cu Camelii

Această piesă e una din cele d'întăĭ producerĭ ale luĭ Alexandru Dumas fiul. N'am zis cea d'întăĭ, căcĭ maĭ publicase autorul un volum de poeziĭ şi maĭ multe de proză cînd o scrise. Simţind că imitarea tatăluĭ său nu convenea talentuluĭ săŭ maĭ aşezat, Dumas căută succesul în adevărul observaţiilor şi exactitatea picturilor. El observă maĭ de aproape lumea. Maĭ ales îl atrase acea lume interlopă, în care se imbină mizeria şi luxul, în care aceasta de multe orĭ ascunde mizeria cea maĭ dureroasă. Această parte a societăţeĭ pariziene a fost obiectul constanteĭ sale sforţări. Lui chiar i se datoreşte numele, subt care e in deobşte cunoscută această pătură, *le demi-monde.*

O aventură personală îl făcu să publice, în 1848, romanul *la dame aux camélias.* Ca maĭ toate lucrările autoruluĭ, roman cu teză, el căuta să reabiliteze, prin duioşie—şi prin paradox,—pe femeea căzută, pe curtezană, chestiune, de alt-minterĭ, care i va reveni dese-orĭ sub condeĭ. Romanul avu un succes deosebit, ceea ce făcu pe Dumas să se gîndească a-l pune pe scenă: sfaturile tatuluĭ nu-ĭ lipsiră şi peste puţin noua operă dramatică fu gata.

Dama cu camelii fu jucată la Vaudeville, în 1852, după ce fusese interzisă de ministru; fu încercarea sa la teatru şi triumful săŭ. Primită în chip entusiast de parter, avu norocul să fie considerată ca un eveniment literar, iar teza eĭ să fie discutată de moraliştĭ, ca lucrurĭ de interes public.

Succesul pieseĭ o făcu să fie tradusă în toate limbile şi jucată pe toate scenele din Europa. Toate actriţele marĭ au încercat rolul şi aŭ făcut creaţiunĭ din el; aşa, Sarah Bernhardt, care pare neîntrecută în Marguerite Gauthier; aşa, în timpul din urmă, faimoasa Duse, care l'a jucat chiar la Paris, pe propria scenă, pusă cu multă curtoazie la dispoziţia sa, a tragedianeĭ franceze.

Azĭ figura Margueretei Gauthier e populară în Franţa. Pe mormîntul, care e zis al eĭ, veşnic mînĭ pioase îĭ depun floarea eĭ favorită.

Frumoasa piesă a lui A. Dumas a uvut şi la noĭ norocul să fi fost bine interpretată. Dama cu camelii de nu mă înşel, a fost creată de d-na Romanescu, iar Armand Duval de către Manolescu. Aseară, faimoasa rivală a eroineĭ luĭ Prévost, a fost întrupată iar de marea noastră artistă, iar Armand de maistrul Borelli.

Inainte de a vorbi de chipul cum a fost interpretată piesa, să spun două vorbe despre un lucru, de care m'am ocupat încă odată, blamîndu-l. De astă-dată voĭ căuta să-l pui în altă lumină.

Actul final se sfîrşeşte ast-fel în text:

Armand

Cette lettre est de Marguerite...Pourquoi suis—je si ému? Sans doute elle m'attend quelque part, et m'écrit d'aller la retrouver... (Il va ouvrir la lettre). Je tremble. Allons, que je suis enfant!... (Pendant ce temps, M. Duval est entré et se tient derrière son fils. Armand lit). „A l'heure où vous recevrez cette lettre, Armand...."

Cu aceste cuvinte se opreşte cetirea. Borelli, asară, a adăogat ceea ce, de altminterĭ, se sub-înţelegea: „voĭ fi amanta altuia". Adăogarea acestor vorbe îmĭ pare cu totul permisă. Ceea ce se înţelege acum a fost spus în vorbe. In definitiv, decĭ, e tot gîndul autoruluĭ, numaĭ acum a fost îmbrăcat în haina vorbireĭ ca să facă nou, care a şi fost zdrobitor. Toată sala, cu toate că nu prea înţelegea cuvintele luĭ Borrelli, s'a ridicat ca un singur om, cînd a repetat finalul acesta improvizat.

D-na Romanescu a fost într'adevăr superioară. Rînd pe rînd dulce, iubitoare, blajină, a atins culmea perfecţiuneĭ dramatice în finalul actuluĭ din urmă. Marguerite Gauthier ne-a apărut aseară. Şi nu numaĭ ea, ci şi Manon Lescaut şi sufletele tuturor marelor curtezane, care aŭ iubit.

Borelli a fost minunat. Părea intinerit cu totul. Era Armand saŭ, poate Dumas. Toate finalele aŭ fost admirabil redate. Scena, în care asvîrle banĭ Margăriteĭ, scenă citată maĭ sus cînd e părăsit de dînsa, finalul, în care pronunţa cu atîtea nuanţe numele eroineĭ aŭ fost admirabile.

D. Manoliu a spus cu căldură monologul luĭ Duval tatul. Restul interpretaţieĭ a fost bine.

P. C.

CARNETUL SEREI

Lume puţină. De ce? Spectacolul era de elită, tot ce putea fi maĭ de samă şi ca piesă şi ca interpretaţie.

Din restrînsul public din sală am remarcat pe:

D-nele: Cerchez, căp. Vrabie, sub-locot, Vojen, sub-locot. Roşian, Neagu, Dumitriu, Popovicĭ, Dumitriu, Mihailescu, Grigoriŭ Arceleanu, Dumitrescu, Ionescu.

D-rele: Marie Cerchez, Racoviţă, Popov, Mavrodi, Cazacincu, Teodorescu, Mihailescu.

Informaţiĭ

La caseria comuneĭ Iaşĭ a sosit gologanĭ în sumă de 500 leĭ.

Aceştĭ banĭ vor fi daţĭ publiculuĭ în schimbul altor monede.

In fie-care săptămînă va sosi un stock de banĭ în gologanĭ.

Se vorbeşte în unele cercurĭ din capitală despre numirea d-luĭ Costaforu în postul de censor la Banca Naţională.

D. ministru de interne a aprobat votul consiliuluĭ comunal din Iaşĭ prin care sunt preschimbate condiţiunele împrumutuluĭ de 840,000 leĭ.

Un proect de lege în acest scop va fi depus zilele aceste la cameră.

Punerea în circulaţiune a tramvaiuluĭ electric a suferit o nouă întîrziere din cauză că lucrările pentru izolarea sîrmelor de la telegraf şi telefon n'aŭ fost încă terminate.

Se ştie de alt-fel la ce accidente grave ar putea da loc circulaţia tramvaiuluĭ dacă izolarea n'ar fi complectă.

In capitală au fost înregistrate maĭ multe accidente nenorocite din această cauză.

Senatul universitar va fi convocat pe ziua de 14 Decembrie pentru a proceda la recomandarea unuĭ profesor la catedra de clinică infantilă de la facultatea de medicină.

Raportor a fost ales d. dr. V. Bejan.

Raportul conchide la recomandarea ambilor candidaţĭ, adică a d-lor dr. Manicatide şi Imervohl.

In prima linie însă să fie recomandat d. dr. Manicatide.

Acum vr'o zece zile am înregistrat un accident nenorocit întîmplat d-lui Costică Drăghicĭ picher judeţian.

Caiĭ de la docar luînd vînt, d-sa a fost resturnat şi s'a ales cu răni foarte grave.

Adus în oraş şi internat la spitalul sf. Spiridon, secţia d-luĭ dr. V. Negel, a încetat din viaţă aseară la ora 5.

Inregistrăm cu părere de răŭ această tristă veste şi rugăm familia să primească expresiunea condolenţelor noastre.

Duminică va avea loc ultima reprezentaţie a doamneĭ Romanescu. Se va juca *Adriena Lecouvreur,* în care Sarah Bernhardt şi Duse aŭ strălucit succes. Marea noastră artistă nu le cedează pasul întru nimic.

Doĭ evreĭ studenţĭ în medicină din Iaşĭ vor trece la religiunea creştină în cursul luneĭ Decembrie.

Erĭ a avut loc înmormîntarea luĭ Gheorghe Smîdu.

Un mare număr de prietenĭ şi cunoscuţĭ aŭ ţinut să-l conducă la ultimul locaş.

Şedinţa consiliuluĭ de higienă care urma să aibă loc în seara de 1 Decembrie a fost amînată din cauză că membriĭ consiliuluĭ n'aŭ respuns în număr suficient la convocare.

Deja de două orĭ se amînă această sedinţă, care se ştie că trebue să aibă loc la 1 şi la 15 a fie-căruĭ lunĭ.

Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curţeĭ cu jurĭ din Roman, pe indiviziĭ Ioan Toader Carp şi Vasile Grigoraş Catfus, din comuna Păucestĭ.

Primul este inculpat că în ziua de 11 Octombrie a furat nişte haragĭ din via luĭ Ioan Hîncu din acea comună şi că i-a aplicat acestuia lovituri cauzatoare de moarte; cel de al doilea pentru că a secondat pe Ioan Toader Carp, în comiterea faptelor de care este acuzat.

După stăruinţa d-luĭ prefect de judeţ, d. ministru al lucrărilor publice a dat ordin d-luĭ inginer C. Paraschivescu ca impreună cu un funcţionar de la serviciul technic judeţian să se fixeze din noŭ pe teren traseul linieĭ ferate Podul-Iloaie—Hîrlăŭ.

O telegramă sosită la prefectura de judeţ vesteşte că din cauza neincetatelor întreruperĭ de trenurĭ circulaţia vagoanelor penitenciarelor este suspendată pînă la 6 Decembrie.

Curtea de casaţie va pronunţa probabil strămutarea procesuluĭ luĭ H. Vaissman, acuzat de omorul comis în ziua de 16 Maĭ cu ocazia tulburărilor pe motiv de legitimă suspiciune.

O telegramă sosită la parchetul general vesteşte că nişte făcătorĭ de rele aŭ pătruns în primăria comuneĭ Ostopcenĭ din judeţul Botoşanĭ în noaptea de 26 Noembrie şi aŭ reuşit să spargă un dulap de unde aŭ luat suma de 405 leĭ 40 banĭ, averea comuneĭ şi 326 leĭ 70 averea particularilor depusă la perceptorĭ.

D-ra Ştefănescu a fost numită profesoară de desemn la externatul secundar de fete din Piatra-Neamţ.

D. General Lahovary, ministru de răsboiŭ a decis modificarea actualuluĭ regulament al grefierilor de consiliul de războiŭ—prin care se prevede că pentru a fi cine-va grefier trebue să fie militar.

Conform modificăreĭ d-luĭ Lahovary se cere grefieruluĭ să aibă cel puţin doĭ anĭ de curs la facultatea de drept.

In baza acestei modificărĭ, carĭ urmează să fie aprobată zilele aceste de consiliul de miniştrĭ, se va face numirea unuĭ grefier la consiliul de revizie al corpuluĭ al IV-lea de armată pentru care post a avut loc un concurs în cursul luneĭ Noembrie.

Inaintea curţeĭ cu jurĭ s'a pertractat erĭ un proces scabros. Un bătrîn de 52 anĭ, numit Ioine Grümberg era acuzat de a fi comis o tentativă de viol asupra uneĭ copile în vrîstă de 9 anĭ—fetiţa e copila uneĭ foaste concubine a luĭ Grümberg.

Pertractarea procesuluĭ a dat loc la multe incidente hazliĭ în special pe timpul pledoariei d-luĭ Savel Manu.

Acuzarea susţinea existenţa faptuluĭ, pe cînd apărarea, reprezentată prin d-niĭ avocaţĭ Ghinescu şi Savel Manu, susţineaŭ că totul nu este datorit de cît faptuluĭ că femeia cu care trăise odinioară acuzatul, urmărea resbunare fiind-că fusese părăsită. De alt-fel nu există nicĭ o probă legală de oare ce medicul însărcinat cu examinarea fetiţeĭ face un raport ast-fel în cît serviciul sanitar superior e nevoit să ceară un supliment de anchetă, de oare-ce nu găsea probe îndestulătoare că ar fi existat într'adevăr viol.

Juraţiĭ se retrag în sala de deliberare pe la ora 3 şi 40 m. şi la patru oare aduc un verdict negativ.

Preşedintele ordonă imediata punere în libertate a acuzatuluĭ.

La comisia secţia I s'a depus două chitanţe a uneĭ casse de economiĭ din Viena asupra depunereĭ uneĭ broşe şi a unuĭ inel cu două briliante.

Tot la acea secţie s'a adus un cîne mare, cenuşiu, cu urechele tăiate, cu sgarda cu lăcăţică şi bumbĭ de nichel alb.

Ierĭ, la oarele 11 şi jumătate, comisiunea de răspuns la Mesagiul Tronuluĭ a fost primită de M. S. Regele cu ceremonialul obicinuit.

Săptămîna viitoare se va începe discuţia generală la Cameră asupra proiectelor de imposite ale d-luĭ general Manu.

Primul proiect ce se va lua în discuţie va fi cel privitor la modificarea legeĭ patentelor; apoĭ vor urma legea timbruluĭ şi a înregistrăreĭ, şi taxa de 5%.

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mane asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşonĭ*vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

La Magasinul de Noutăţĭ

Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe danteleriĭ, panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionguri, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că ouor. public şi onor. noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate.

Cu stimă

M. I. Friedman

Nu plătiţi mai scump decât

35 bani litrul

Petrol regal regulamentar

Accisat

Cu acest preţ se vinde în depositele din:

Strada Arcu No. 8
„ Adamache No. 7
„ Apeduc „ 16
„ Albă „ 56
„ Veche „ 12
„ Piaţa Haleĭ mag. Nathansohn.

Asemenea cu acelaşĭ preţ vînd şi toate trăsurile noastre ambulante.

Administraţiunea Reservoarelor de Petrol. 8—15

Prima franzelarie şi Cofetărie

F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale împlute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriţĭ pesmeţĭ,* şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

O ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON *No.* 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele clienţe şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitorĭ a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neculaĭ I. Olănescu

70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuuĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna" din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 3 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141.

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparaţiunĭ fundamentale şi serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, şi o altă casă veche care serveşte de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, fîntănă în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur şi faţa cu grilaj de lemn situată în Iaşi, strada Sodoveanu No. 7 in dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărţirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievicĭ-Zuhr

Dentistă

Sa mŭtat str. *Lăpuşneanu No 43.* vis-a-vis de Otelul Trjan.

Buletin parlamentar

CAMERA

Şedinţa de la 1 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 1.50 p. m. sub preşedinţia d-luĭ C. Olănescu.

Prezenţĭ 115 domnĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se intră in ordinea zileĭ: Votul în total asupra răspunsuluĭ la mesagiŭ.

Rezultatul votuluĭ:

Votanţĭ	98
Majoritatea absolută	50
Bile albe pentru	87
Bile negre contra	11

Se trag la sorţĭ 20 de membri carĭ vor însoţi biuroul Adunăreĭ la ducerea Mesagiuluĭ la palat.

Es d-niĭ Scorţescu, Gh. Cantacuzino Paşcanu C., Bogdan Gh., Iunian N., Lahovary Const., G. Antachi, Dr. Meculescu Aurel Iliescu, C. Isăcescu, Em. Antonescu, Al. Docan, C. Buzdugan, N. Maimaroul, C. Golescu, C. Popovicĭ, Al. Bădulescu, V. Arion, Leon Ghica.

Se dă cuvîntul d-luĭ I. Brătianu în cestia personală. D-sa refuză să vorbească, nefiind presinte d. prim-ministru.

De asemenĭ lipsesc d-niĭ C. C. Arion şi Barbu Delavrancea.

Se citeşte proectul de lege pentru recunoaşterea de persoană morală a orfelinatuluĭ «Barbu Catargi de la Maia»

Se votează în total şi se admite.

Camera trece in secţiunĭ la ora 2.25 p. m.

SENATUL

Sedinţa de la 1 Decembrie

Şedinţa se deschide la orele 2 jum sub preşedinţia d-luĭ C. Boerescu.

Presenţĭ 95 d-nĭ senatorĭ.

D. *M. Porumbaru* întreabă dacă se va face podul peste Dunăre la Cladova.

D. *Codrescu* depune un proect din iniţiativa parlamentară în contra cumululuĭ de diurne.

D. *Caton Leca* cere cuvîntul spre a vorbi asupra Adreseĭ şi adresează o interpelare d-luĭ ministru al lucrărilor publice asupra înzăpedireĭ trenuluĭ lîngă Chitila.

Se întră în ordinea de zi: Discuţia răspunsuluĭ la Mesaj.

Se dă citire proectuluĭ de Adresă.

Sfîrşindu-se citirea, Senatul aplaudă.

Discuţiunea generală este deschisă.

D. *Anton Carp*. Incepe prin a declara că aprobă partea din Mesagiŭ relativă la familia regală şi la frumoasa veste despre însănătoşirea A. S. R. Principeluĭ Carol. D-sa declară că va releva numaĭ o parte din cestiunea Porţilor de fier. Că în Cameră s'a zis că partidul liberal face şantagiŭ în cestiunea Porţilor de fier.

D-sa spune că liberaliĭ vor da concursul suveranuluĭ, apoĭ urmează criticînd împrumutul făcut de guvern.

Vorbeşte despre situaţiunea împrumuturilor de la 1870 pînă în timpul de la 1888, prin linie de comparaţiune, arătînd modul cum s'a cheltuit. D-sa spune că războiul a costat 48 milioane.

D. Th. Rosetti cere cuvîntul.

Vorbind de cheltuelile făcute cu lucrările publice, acuză pe conservatorĭ că aŭ conceput şi început o sumă de lucrărĭ costisitoare, pe care apoĭ liberaliĭ aŭ trebuit să le execute. Aşa citează linia Piteşti-Curtea-de-Argeş, Palatul Poştelor, al Caseĭ de Depunerĭ şi o sumă de alte clădirĭ în ţară.

De alt-fel recunoaşte că şi liberaliĭ aŭ o parte de vină.

Morala lucruluĭ, zice d-sa, e că toţĭ trebue să ne gîndim să facem economiĭ.

Arată apoĭ fazele prin care a trecut conversiunea încercată de răposatul Cantacuzino. Din nefericire, răsboiul Ispano-American a împiedicat realizarea pe deplin a conversiuneĭ; abia a putut converti o parte din datorie, dar restul a rămas pentru maĭ tîrziŭ. Maĭ tîrziŭ ivindu-se cestiunea Faşodeĭ, n'a putut face nicĭ atuncĭ conversiunea ci a rămas pentru primavară, cînd a şi căzut guvernul liberal. In timpul acesta datoria flotantă pe bonurĭ de tezaur s'a ridicat la 64 milioane.

Vorbeşte apoĭ de cestiunea Băncei Naţionale, adusă în Cameră de d. Filipescu. Apără Banca de acuzaţiunea că n'a dat ajutor nicĭ guvernuluĭ, nicĭ comerciuluĭ, Banca a făcut tot ce a putut face. I-a dat guvernuluĭ într'un rînd 4 mil. 800 de miĭ; maĭ tîrziŭ i-a dat încă patru mil., maĭ tîrziŭ 'ĭ-a maĭ dat şease, aşa că în tot Banca a dat guvernuluĭ 14 mil. şi ceva.

Afirmă că şi în periodul de la 1888 pînă în 1895, guvernul a apelat în diverse rindurĭ la Banca Naţională.

Aci, d. A. Carp 'şĭ atrage observaţiunĭ foarte juste din partea d-luĭ M. Ghermani.

Dacă Banca ar fi dat maĭ mult de cît a dat guvernuluĭ, ar fi cauzat un dezastru comerciuluĭ, neputîndu-l ajuta.

Aşa, a ajutat mult, foarte mult comerciul.

S'a maĭ zis că ar trebui mărit capitalul Băncei.

Aceasta n'ar folosi mult, căcĭ puterea de emisiune a Băncei e foarte restrînsă. Ideia e greşită decĭ.

In momente de criză ca acestea, nu e bine să presintăm Banca drept o instituţie slabă, ca s'o discredităm în faţa străinătăţeĭ. Mulţumeşte d-luĭ ministru de finance că a apărat Banca de acuzaţiile aduse.

Se întreabă dacă guvernul n'a comis oare cîte va acte de nedibăcie? Aşa, în Iunie trecut, d. ministru al cultelor ne-a acuzat că am lăsat ţara într'o stare deplorabilă, fără nicĭ un ban în casele publice.

Oare aceasta n'a făcut pe casele străine să nu dea banĭ? N'a fost decĭ nedibăcie?

Dar d. Fleva, oare fost'a dibaciŭ administrator? Ce e legea moratoriuluĭ pentru arendaşĭ? Or, prin aceasta s'a împiedicat vînzarea grînelor şi decĭ intrarea în ţară a cel puţin 20 milioane.

Dar circulara d-luĭ prim-ministru relativă la incendiile prea dese nu era o nedibăcie? Să arăţĭ pe ceĭ maĭ mulţĭ din comercianţiĭ noştri ca incendiatorĭ?

Dar această circulară imediat a fost comunicată în străinătate.

Oare aceasta n'a compromis creditul ţăreĭ în străinătate?

Dar cestiunea cumpărăreĭ fînuluĭ?

Nu era vorba în lege de fîn, ci de seminţe furagere. Dacă ar fi fost vorba de fîn, aşĭ fi combătut legea.

— *D. Ministru Fleva*. Dacă aţĭ căta *Voinţa Naţională* de la 21 Iunie aţĭ vedea că era vorba şi de fîn.

— *D. Carp*. Apoĭ creditul era de 2 milioane, cum se face dar că aţĭ angajat fîn de 7 milioane şi apoĭ ne maĭ avînd nevoe aţĭ rezolvat contractele în pagube colosale 800,000 pînă la 1 milion?

La facerea contractelor nu s'a luat nicĭ o măsură pentru ca fînul să fie predat în bune condiţiunĭ.

Nicĭ măcar nu era bine presat.

D-tră, d-le ministru, care eraţĭ aşa de susceptibil în opoziţie în cestiunea de demnitate a ţăreĭ şi comercianţiĭ de fîn să-l tranşeze bursa din Berlin.

Oare aceasta e act de bună administraţie? Termină spunînd că nu vor face obstrucţionism, nicĭ vor combate, guvernul pe căĭ extra legale, ci'l vor controla şi blama de cîte orĭ va greşi, (aplause).

Şedinţa se ridică la orele 5 p. m.

Ultimele Informaţiĭ

Monitorul oficial de astăzĭ publică decretul prin care d. Ioan Ventura, fost prefect de Iaşĭ este numit consilier la Curtea de compturĭ în locul d-luĭ M. Deşliu, demisionat.

Am spus în numărul de ierĭ că şeful siguranţeĭ şi d. suprefect Fara aŭ plecat în comuna Brătulenĭ pentru anchetarea crimeĭ.

Tot acolo aŭ fost aduşĭ treĭ dintre ţiganiĭ arestaţĭ şi anume Gh. C. Lascarachi, Dumitru Zlatariŭ şi Ioan Lăcătuşu ca să expue la faţa loculuĭ modul cum aŭ operat.

*

Ţiganiĭ povestesc că aŭ intrat în satul Brătuleni pe şoseaua mare, au trecut în grădina cîrciumaruluĭ şi au stat ascunşĭ acolo, vr'o două oare. Aŭ strebătut în cîrciumă de au furat de ale mîncăreĭ şi băutureĭ. Hoţiĭ au reuşit să ie toate aceste fără a fi observaţĭ. Eĭ contestă că ar fi avut intenţiune de a ucide.

Numaĭ după ce aŭ băut rachiul, unul din eĭ—numărul lor era de cincĭ—a propus să fure nişte bani. Unul din eĭ obiectează că dacă s'ar încerca să deschidă sertarul atuncĭ s'ar produce sgomot.

In faţa acesteĭ alternative eĭ se decid să omoare.

*

Doĭ remîn de strajă şi treĭ pătrund în odaie, unde cîrciumarul e înjunghiat mortal, iar femeia rănită şi legată de mînilĭ.

Restul peripeţiilor au fost povestite în *Opinia*.

*

Ţiganiĭ aŭ arătat locul unde aŭ ascuns cuţitul, frîngihile şi ciomegele, care, toate au fost luate de d. şef al siguranţeĭ şi aduse la Iaşĭ.

Hoţiĭ aŭ fost apoĭ duşĭ la spitalul din Voineştĭ unde au fost recunoscuţĭ de Tinca Popovicĭ, femeia cîrciumaruluĭ şi care e grav bolnavă în urma rănilor primite,

Sturdziştiĭ din Galaţĭ aŭ început de cîte-va zile să agite mahalalele, îndemnîndu-le la revoltă, dacă nu li se vor distribui ajutoare în porumb şi banĭ pentru iarnă.

Administraţia a luat măsurĭ întinse spre a împedica orĭ-ce revoltă şi spre a aresta pe instigatorĭ.

Inaintea curţeĭ de Apel secţia I-a s'a pertratcat astă-zĭ procesul moştenitorilor d-ruluĭ Filipescu.

Curtea fiind în divergenţă de opiniĭ a decis pentru săptămîna viitoare judecarea afacereĭ d'inaintea complectuluĭ.

D. A. D. Xenopol va convoca încurînd membriĭ ligeĭ antialcoolice din Iaşĭ, pentru a preciza măsurile de propagandă pe care le va propune în sinul comisiuneĭ speciale instituită de d. ministru de interne pentru combaterea flageluluĭ alcoolismuluĭ.

Din Dorohoĭ ni se comunică că epidemia de tusă convulsivă a luat o dezvoltare mare.

O telegramă sosită, vesteşte că săteanu Dinu Coandă, din comuna Vînju a împuşcat pe săteanul Baran Gurilă.

D. Dimitrake Efendi, vice-consulul Turcieĭ în Iaşi, a fost chemat de guvernul Otoman.

Un curios incident s'a petrecut erĭ dinaintea secţiuneĭ a II-a a tribunaluluĭ nostru.

Se pleda un lung proces comercial d'intre d. Sinigaglia profesor la şcoala comercială şi d. Kuppermann cunoscutul librar. Procesul pornise dintr'un contract de editură a unuĭ dicţionar francez-romîn, făcut de d. Sinigaglia şi editat de d. Kuppermann, şi se complicase din cauza unor numeroase incidente şi a altor procese secondare în restituirĭ şi anulărĭ de cambiĭ, pe carĭ părţile şi le intentaseră reciproc. D. Sinigaglia îşĭ susţinea singur drepturile; Kuppermann era asistat de d. advocat Longhinescu.

Pe la orele 2 p. m., după ce urmaseră deja lungĭ pledoariĭ, ivindu-se divergenţă de opiniĭ, tribunalul compus din d. Maxim preşedinte şi Lefter Dimitrescu judecător, se complectează cu d. supleant T. Pisoski şi desbaterile încep din noŭ.

La un moment dat d. Sinigaglia enervat peste măsură din cauză că pledase mult şi pentru că i se respinse un incident ce'l susţinea, avînd cuvîntul, se scoală şi spune: „Mĕ aştept se pierd şi acest proces.“ Faţă era la aceasta d-niĭ avocaţĭ Andreĭ, Goldental, D. Botez şi publicul din sală.

Imediat s'a încheiat un proces-verbal de cele întîmplate, tribunalul considerîndu-se ultragiat de fraza rostită de d. Sinigaglia.

D. Sinigaglia va fi decĭ dat în judecată pentru ultragiu.

Adăugăm, că contrar previziunilor sale, tribunalul i-a dat cîştig de cauză, respingînd pretenţiunile luĭ Kuppermann.

S'a început facerea devizuluĭ pentru întroducerea de lumină electrică la prefectura poliţieĭ.

D. General Iarca a decis întroducerea de lumină electrică la toate căzărmile din Iaşĭ.

La cazarma de cavalerie din localitate s'a şi terminat instalaţiunele.

D niĭ Erbiceanu procuror şi d. Gh. Ionescu, aŭ plecat în comuna Brătulenĭ pentru a ancheta crima comisă de banda de ţiganĭ.

Treĭ din ţiganĭ aŭ fost închişĭ acolo pentru a da toate lămuririle membrilor parchetuluĭ.

Pentru ziua de 15 Decembrie este convocată comisiunea pentru fixarea preţurilor rechiziţiunilor militare.

Comisiunea se compune din d. prefect de judeţ ca preşedinte, primarul urbeĭ, d. comandant de piaţă ca delegat al d-luĭ ministru de războiŭ şi d. colonel Gh. Hefner delegat al consiliuluĭ judeţan, ca membru.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Roma 2 Decembrie.

D. Tontana presupus de a fi autorul asasinatul comis asupra d-luĭ Notorbartolo şi care se ascundea de urmărirele poliţieĭ, a fost arestat azĭ după amiază la Palermo.

Petersburg 2 Decembrie.

Comentînd discursul Conteluĭ de Buelow, ziarul *Herold* zice că aceasta este prima dată, de la existenţa alianţeĭ în Europa, cînd Contele Buelow a declarat că bunele relaţiĭ dintre Germania şi Rusia sunt o siguranţă de pace pentru Europa.

Intrevederea din Potsdam va avea decĭ ca urmare un acord foarte fericit pentru pacea europeană.

Berlin 2 Decembrie.

In cursul discuţiuneĭ budgetuluĭ, d. ministru Miquel declară că el nu crede că noul proiect asupra flotileĭ întrece forţa economică a poporuluĭ.

Madrid 2 Decembrie.

Ştirea zicînd că Rusia a cerut Spanieĭ să'ĭ cedeze Ceuta nu are nicĭ un temeiŭ.

Răsboiul Anglo-African.

Londra 2 Decembrie.

Oficialul publică că generalul Vithe scrie din Ladysmith cu data de 1 Decembrie că 32 cazurĭ de tifos şi 3 de desinterie s'aŭ produs în oraş.

Londra 2 Decembrie.

Se scrie din Pretoria *Agenţieĭ Reuter* cu data de 11 Decembrie st n. că o luptă a început Duminică la Moderiver prin un foc de artilerie care a durat pînă seara.

Lupta a fost reîncepută Lunĭ.

Englejiĭ aŭ deschis focul şi tunurile aŭ ripostat.

Buriĭ aŭ rămas în posiţiunile lor şi aŭ făcut 41 de prisonierĭ.

Londra 2 Decembrie.

O depeşă din Moderiver adresată ziarelor zice că generalul Methuen a ordonat Simbătă artilerieĭ de a face un marş contra posiţiunilor retrase ale Burilor de lîngă colina din Maggersfontein.

Englejiĭ începură să bombardeze posiţiunea Duminică dimineaţă.

O vie canonadă a durat toată ziua.

Se credea că tunurile inamiculuĭ aŭ fost reduse la tăcere, dar lupta reîncepu Lunĭ.

Englejiĭ înaintară contra posiţiuneĭ Burilor, cu tot focul violent al artilerieĭ.

Englejiĭ şi Buriĭ aŭ rămas în posiţiunile lor.

Infanteria engleză înaintînd, a fost primită prin o fuziladă care'ĭ cauză mult răŭ.

Perderile Englejilor sunt marĭ, maĭ ales acele ale brigadeĭ Hochlaender.

O altă telegramă sosită din Moderiver cu data de 11 Decembrie st. n. zice că lupta continuă.

Londra 2 Decembrie.

Se scrie din partea nordică a luĭ Moderiver *Agenţieĭ Reuter*, cu data de Lunĭ, seara că brigada formată d'n regimentele Ecoseze a ajuns la 200 metri în apropiere de posiţia Burilor.

Ea înaintă în coloana de patru fără a spiona vecinătatea inamiculuĭ, cînd de o dată Buriĭ începură focul din două părţĭ, cauzînd perderĭ simţitoare Englejilor.

Highlandersiĭ fură obligaţĭ să se retragă dar îşĭ refăcură rîndurile în dosul uneĭ rîdicăturĭ de pămînt şi păstrară într'un mod brav posiţiile lor după ce aŭ avut oare-carĭ stricăciunĭ.

Highlandersiĭ înaintară din noŭ, fiind aparaţĭ de artileria de marină.

Tunurile Burilor aŭ fost reduse la tăcere.

O coloană a Burilor încercă atuncĭ să traverseze cîmpia şi să i-a trupele noastre dintr'o coastă, dar ea a fost împedicată de artilerie.

Buriĭ deschiseră din noŭ în spre seară focul lor de artilerie, dar fără rezultat.

Trupele noastre sunt în apropierea posiţiilor lor. Se aşteaptă reînoirea lupteĭ pentru mîine.

Perderile sunt grave, foarte grave de ambele părţĭ beligerante.

Londra 2 Decembrie.

O depeşă a generaluluĭ Methuen zice că Duminică seara artileria engleză a deschis focul sĕŭ contra Burilor carĭ ocupaŭ o puternică posiţiune pe coline.

Lunĭ dimineaţa brigada Hochlaender atacă inamicul şi fu respinsă.

Intăriţĭ de artilerie, Englejiĭ reînoiră atacul şi se retraseră cu perderĭ foarte considerabile.

Alte depeşĭ confirmă ştirea care zice că perderile sunt grave de ambele părţĭ, afară de lupta de la Moderiver.

Generalul Vanchope a căzut. 293 răniţĭ printre carĭ şi 27 ofiţerĭ aŭ sosit din Moderiver la Oranjeriver.

Kimberley este calm.

La lupta din Frere cu data de 12 Decembrie st. n. brigada engleză a generaluluĭ Barton a înaintat şi a luat o puternică posiţie la 3000 mile de Colenso, fără să întîlnească vre-o rezistenţă.

Constantinopol 2 Decembrie.

Contele de Turin a fost primit erĭ în audienţă de Sultan şi a asistat la prînzul din Yldiz-Kiosk.

El a primit ordinul Osmanieĭ cu brilante.

D. Pausa, ambasadorul Italieĭ, a primit medaliile Imtiaz în aur şi argint.

Londra 3 Decembrie.

Se anunţă formarea a treĭ nouĭ baterii de artilerie.

Se telegrafiază din Moderiver că Buriĭ ne-avînd tranşee şi-aŭ retras trupele de la Moderiver.

Standard află că în urma perderilor suferite de trupele generaluluĭ Methuen Var-Oficiul prepară mobilizarea uneĭ a şaptea diviziunĭ.

Ziarele publică amănunte asupra lupteĭ de la Moderiver; se zice că Buriĭ eraŭ ascunşĭ în tranşee iar englejiĭ s'aŭ luptat cu inimicĭ pe carĭ nu'ĭ vedea. Perderile Englejilor sunt enorme.

Paris 3 Decembrie.

Procesul de la înalta curte. Audienţa de erĭ. Se ascultă maĭ mulţĭ martorĭ în privinţa banilor varsaţĭ la comitetul regalist pentru fondarea unuĭ ziar popular. Maĭ mulţĭ martorĭ depun în favoarea acuzaţilor regalişti, pe care-ĭ declară încapabilĭ de a recurge la mijloace revoluţionare.

Se începe ascultarea martorilor citaţĭ de naţionalişti. D. Rochefort şi alţĭ martorĭ depun în privinţa manifestărilor dreyfusiste. Audienţa se ridică.

Paris 3 Decembrie.

Guvernul va depune Lunĭ pe biuroul camereĭ o cerere pentru două douăsprezecimĭ provizoriĭ.

Paris 3 Decembrie.

După cum spun unele ziare, vre-o cîteva state ar avea intenţia de a părăsi instituţiunea ataşaţilor militarĭ la Parisĭ.

IMPORTANT

Fiind că părăsesc ţara, cu ordinul Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, şi Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare şi un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

D-r A. Müller

Medicul Societăţeĭ Tip. Gutemberg

Strada Păcurari 14

Orele de consultaţie de la 8—10 a. m. şi de la 2—4 p. m.

Orariul plecărei şi sosirei trenurilor în staţia Iaşi

PLECAREA

O. M.			
6.05	dimineaţa	via Paşcanĭ	
9.35	„	„	„
1.45	p. m.	„	„
5.55	„	„	„
8.45	diminsaţa	„	Vasluĭ
9.05	seara	„	„
6.30	dimineaţa	Iaşi-Ungheni	
2.20	p. m.	„	„
18.25	a. m.	Iaşi-Dorohoĭ	
4.20	p. m.	„	„

SOSIREA

O. M.			
11.20	a. m.	via Paşcanĭ	
2.20	p. m.	„	„
6.38	p. m.	„	»
11.00	p. m.	»	»
7.55	a. m.	„	Vasluĭ
8.30	p. m.	»	»
10.00	a. m.	Iaşĭ-Ungheul	
5.15	p. m.	„	
1.00	a. m.	Iaşĭ-Dorohoĭ	
8.20	p. m.	„	»

MEDIC şi CHIRURG

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ

Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.

Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.

Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.

Pentru săracĭ gratuit.

Doctor L. GHELERTER

are onoare a aunţa că sa stabilit în acest oraş

STR. PRIMĂRIEI 13

lîngă „Pomul Verde“

dă consultaţiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. şi 2—4 dupa amiaz** şi pentru săracĭ Consultaţiunĭ gratis.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

15— 51

La bolĭ de vesică si rărunchĭ, gravelă şi artrită,

La catarurĭ organelor de respiraţiune şi digestiune.

Isvorul de lithiu

Salvator

se intrebuinteaza cu succes escelent.

Efect Diuretic.

Uşoară digistibilitate.

Liber de fer.

Apă medicală şi beutură dietetică de primul rang.

Recomandat de multe autorităţĭ şi de medicĭ cunoscuţĭ maĭ ales acelor persoane, cari din causa vieţeĭ sedentare sufer **de diatesa urică** şi **hemoroidĭ** cât şi de **schimb de materie turburat.**

Se află in toate magasiile de apeminerale, şi unde aceasta nu e casul, a se adresa.

Direcţiunea Isvoarelor-Salvator in Eperies.

Depositul principal in Jaşi:

Dnii. Fraţii Dr. Konya.

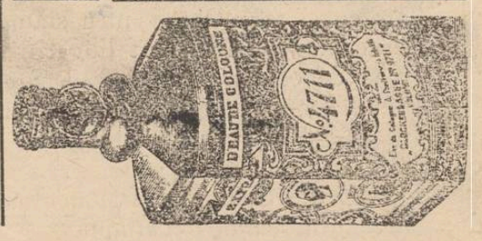

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru București, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camerei și Senatului.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.**

Amănunte complecte asupra mersul resboiului din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 luni: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primăriei No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER“

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint și premiĭ băneșcĭ

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea,* bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina“ pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer“ pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer“ pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas“ albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer“** și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență“ unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și moriște.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar soneriĭ electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

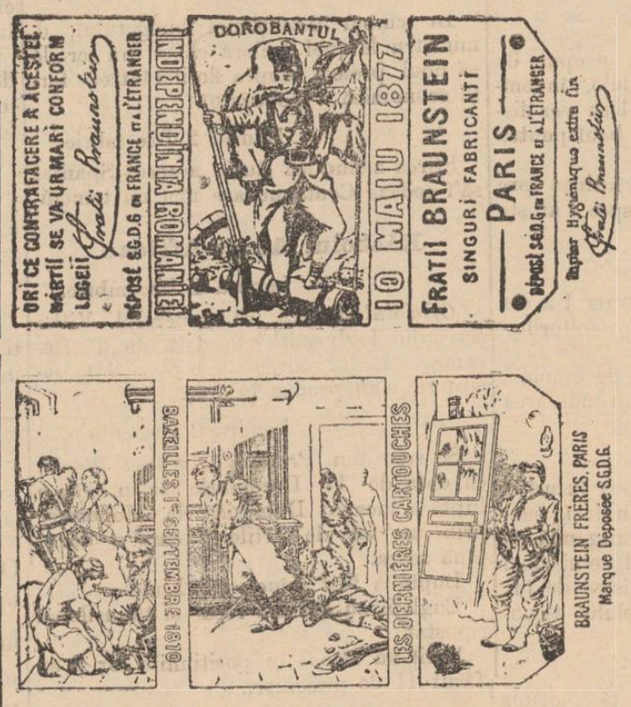

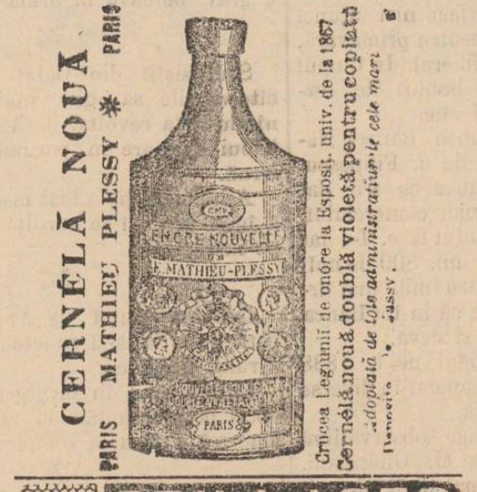

CATAPLASM RIGOLLOT

Cel mai bun revulsiv pentru a combate numai de cât: Durerile, Congestiunile, Bronșitele, Guturaiul și Catarhul.

A se pretinde semnătura în roșu a Inventatorului pe fie-care foie:

Rigollot

SE VINDE ÎN CUTII DE TINICHEA DE 40 FOI.

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 176 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—DUMINICA 5 DECEMBRIE 1 889

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I. şĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate direct la administraţie şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Inserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriei—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

Guvernul Demnităţeĭ-Naţionale

E adevăratul nume ce trebuie să se dee guvernuluĭ actual.

Căcĭ e guvern cu dor de neam, cu demnitate personală, cinstit la vorbă şi la faptă, consecvent în politica luĭ!...

Pe cînd regimul oculteĭ se prosterna străinătăţeĭ şi căuta sprijinul luĭ în afară, guvernul de azĭ, demn representant al unuĭ partid care a dat dovezĭ de patriotism şi de cinste politică, nu are altă bază, şi altă directivă, decît simţimintele poporuluĭ romînesc.

Nu ţine de istoria antică faptul, cum d. Sturza acuza în sala Orfeŭ pe partidul conservator de servilism cătră streinătate; e şi maĭ recent încă faptul, cum tot acel domn Sturza, şeful colectivităţeĭ, venind la putere, s'a oferit să fie unealtă patricidă în serviciul Ungurilor.

Chestia şcoaleĭ din Braşov va remănea pururea un monument de indignaţiune publică a poporuluĭ romînesc, contra uneltirilor, pornite din sentiment egoistic, ale partiduluĭ colectivist.

Această chestie, care a emoţionat atît de mult simţirile naţiuneĭ romîne şi care se credea perdută faţă cu atitudinea puţin demnă a partiduluĭ d-luĭ Sturza, revine azĭ la suprafaţă şi primeşte o soluţie îmbucurătoare pentru neamul românesc.

Guvernul conservator a avut darul să convingă pe statul amic austro-ungar, că nu pe cale de ostracism se menţin relaţiile amicale dintre popoare şi a obţinut de la el ca renta datorită şcoalelor din Braşov să continue a fi servită.

Şovinismul de stradă s'a sculat ca un singur om în Ungaria contra acesteĭ leale dispositiunĭ a guvernuluĭ ungar; şi aceasta dovedeşte în deajuns strălucirea triumfuluĭ ce a avut guvernul conservator romîn în aceasta chestie.

S'a strigat pe toate tonurile că chestiunea aceasta ar putea da loc la complicaţiĭ de înăsprire a relaţiilor cu statul vecin. Inţelepciunea şi patriotismul guvernuluĭ actual a dovedit contrariul.

Prestigiul acestuĭ guvern faţă de streinătate, apare ca soare lucitor, a căruĭ lumină încălzeşte şi luminează inimele întreguluĭ popor romîn.

Este guvernul demnităţeĭ naţionale.

Luptă de don-Quijote

Nu-ĭ în obiceiurile de a micşora pe nimenĭ, nicĭ a contesta meritele nimăruĭ; dar dorim să constatăm un lucru.

Cunoaşteţĭ de sigur faimoasa scriere a luĭ Saavedra: *el ingenioso don Quijote de la Mancha*. **Viteazul cavaler e absolut convins de mărirea misiuneĭ sale. El crede că scapă Reginĭ din pericol şi apără nenorocirĭ în contra unor grozavĭ monştri şi balaurĭ. Comicul rezidă tocmaĭ în disproporţia dintre viziunea omuluĭ şi realitatea lucrurilor. In loc de balaurĭ şi monştri, dă de morĭ de vînt; în loc de princese în pericol, află pe Dulcineea de la Toboso.**

Acelaş noroc l'a avut şi opoziţia noastră. Era absolut convinsă că scapă ţara de la un cataclism. Trădare!... Şi şi-a pus chivărul luĭ Mambrin în cap şi a luat lancea.. Babacăĭ în mînă şi la luptă pentru salvarea ţăreĭ. Numaĭ că în loc să oprească ţara pe marginea prăpăstieĭ, aŭ spus eĭ..... prăpăstiĭ.

Chestiunile **marĭ, carĭ trebuiaŭ să prăbuşească guvernul conservator, s'aŭ prefăcut în morĭ de vînt căcĭ toate fuseseră rezolvite spre onoarea noastră; aşa cu şcoalele din Braşov, cu împrumutul, cu Porţile-de-fer.**

Ce neşansă! Şi n'au macar pe Cervantes să-ĭ nemuriască.

Marcial

Oameni şi lucrurĭ

Zăpada. Avem iluzia uneĭ ploi abundente,—şi nu e de cît fenomenul topireĭ omătuluĭ, de două zile încoace. Nu a maĭ rămas aproape de loc,—ca şi cum n'ar fi fost. Şi totuşĭ ce splendid se întemeiase stratul gros, alb şi uniform, acoperind străzile, cîmpiile, dealurile, turlele, văile de ape îngh ţate... Pe neaşteptate oraşul îmbrăcase o formă nouă; jocurile toate fusese înlocuite cu sportul bulgărilor de zăpadă; săniile întonau imnul tradiţional al ierneĭ în sunete stridente de clopot; troienele în drum, puse în calea trenuluĭ, oprise locului toată mişcarea centrifugă şi centripetă; provincia se izolase de Capitală, comunicaţia ruptă oprea însuşĭ progresul în drum,—Istoria făcuse o pauză...

Dar nu era nimic din toate acestea care ne impresioná în chip serios. Ci un gînd cu totul altul predomnia maĭ presus de toate—gîndul cîmpuluĭ vast preste care acum se aşternuse pătura groasă de zăpadă, subt care avea să fecundeze bogăţia viitoare, rodnicia seminţelor, avutul ţăriĭ, buna stare a norodului, speranţa supremă a tuturor.

Suntem încă sub impresia teribileĭ *crize* care un moment părea că ameninţă temelia însăşĭ a statuluĭ. Nu e un singur om, din ori-ce categorie socială, care într'un chip orĭ într'altul, să nu fi simţit resfrîngîndu-se asupra sa o parte din marele rău, izvorit numaĭ şi numaĭ dintr'un capriciu fatal al unuĭ climat variabil, nestăpînit de nicĭ o lege statornică şi fixă.

Nu oare o simplă lipsă de zăpadă pricinueşte un atare cataclism în producţia cîmpuluĭ, bogăţia esenţială a ţăriĭ?

Nicĭ-odată poate n'a fost maĭ generală impresia uneĭ catastrofe iminente şi de aceea nicĭ-odată maĭ mult ca de astă-dată atenţia tuturor fu întoarsă cătră marele izvor de avuţie naţională, cătră cîmp.

Nevoile oraş lor cresc odată cu dezvoltarea lor. Progresul e costisitor; luxul se impune prin modă, prin trebuinţă, prin obiceiu.

— „Eĭ, odinioară par'că toate eraŭ în belşug; pînea, păpuşoiul, laptele, mierea, —nimic nu lipsea—şi ne mulţămiam cu cît era...“

Aşa-mĭ zicea maĭ erĭ un vechiu dascăl de gimnaziu uitîndu-se la reţelele electrice ale oraşuluĭ.

Avea desigur dreptate—şi tocmaĭ de aceea cu maĭ multă lăcomie şi neîndăbdare se întorc cu toţiĭ către cîmpie—întocmaĭ cum ultimul erou al lui Zola—eroul Fecundităţiĭ“—după ce se văzu refuzat de oraş din cauza multelor trebuinţĭ, se îndreaptă către cîmp şi-l fecundează după cum fecundase propria sa generaţie.

Acolo—departe de oraşe e belşugul, e bogăţia, e izvorul nesecat. Şi acum, cînd adevărul fu maĭ adînc şi maĭ greu simţit, privim maĭ cu mulţămire cerul care cerne omăt de-asupra noastră, de-asupra cîmpiilor goale. Sub această zăpadă doară e mîntuirea, e rezolvirea tuturor problemelor, ogoiarea tuturor nevoilor. Sub zapadă—e şi pămîntul şi cerul în acelaşĭ timp.

Rodion.

Respunsul M. S. Regeluĭ

LA

Adresa Camereĭ

Domnule Preşedinte,

Domnilor Deputaţĭ,

Primesc cu o vie recunoştinţă sentimentele de bucurie ce Mi se arată prin Adresa Camereĭ cu prilejul însănătoşireĭ Iubituluĭ Meŭ strănepot, şi sunt fericit de a putea, impreună cu representanţiĭ ţăriĭ, mulţumi Ceruluĭ, care, şi de astă-dată, a ocrotit Dinastia Romînă, înlăturînd marea primejdie ce o ameninţa.

Adînc mişcat de această călduroasă mărturisire, privesc ca o sfîntă datorie să veghiez necurmat împreună cu Moştenitorul Coroaneĭ, ca în tînăra inimă a strănepotuluĭ Meŭ să se sădească simţirĭ nobile, aspiraţiunĭ înalte şi maĭ presus de toate dragostea de ţară.

In împrejurările anevoioase prin care trecem, în urma uneĭ revolte neîndestulătoare ale căreĭ nemiloase consecinţe se resfrîng şi asupra comerţuluĭ nostru, datoria noastră de căpetenie este astăzĭ de a inaugura un sistem riguros de economie în toate ramurile administraţieĭ Statuluĭ.

Constat cu vie satisfacţiune că, Camera este pătrunsă de dorinţa de a lucra cu cea maĭ mare rîvnă spre a se preîntîmpina aceste greutăţĭ ce apasă asupra Noastră şi a Guvernuluĭ Meŭ şi de a da un neţărmurit şi practic sprijin pentru a-l ajuta să răspundă la chemarea sa şi la aşteptările Ţăreĭ.

Nu mă îndoesc că prin măsurĭ bine cumpănite şi înţelepte, domniile-voastre veţĭ ajunge a uşura nevoile prezentuluĭ şi a asigura treptata şi neîntrerupta dezvoltare şi întărire a scumpeĭ noastre Romînĭĭ în viitor.

Vă mulţumesc din suflet pentru călduroasele urărĭ ce Ne aduceţĭ şi pentru sentimentele de dragoste ce rostiţĭ pentru Regina, pentru Mine şi familia Mea.

Şcoalele din Braşov

De cîte-va zile, violenţa fără de precedent cu care foile şoviniste maghiare atacă cabinetul d-luĭ Coloman Szell, a atins paroxismul seŭ.

Intr'un articol din care ne-am grăbit de a publica erĭ un extras, ziarul Egyetértés, *organul partiduluĭ naţionalist condus de Bánffy-Jeszenszky —amicĭ d-luĭ Sturzda—nu se sfieşte de a proclama că „Szell se face păr„taş de crima trădăreĭ de patrie, „care va aduce revolta întregeĭ ma„ghyarime.“*

Violenţa indignaţiuneĭ complicilor d-lui Sturdza ne dă măsura strălucitei victoriĭ cîştigate de guvernul conservator în chestiunea renteĭ şcoalelor din Braşov.

Se ştie că în urma demersurilor făcute de cabinetul conservator, guvernul Szell a fost nevoit ca la cererea M. S. Impăratuluĭ Frantz Iosef, să-şĭ dee învoirea ca gimnaziul- romîn din Braşov să primească renta ce i-o serveşte statul romîn.

Pentru ca importanţa capitală a acesteĭ strălucite isbînzĭ conservatoare să nu scape nimănuĭ, ne propunem ca într'o viitoare serie de articole să luminăm complect pe cetitoriĭ noştri asupra acesteĭ importante chestiunĭ.

Fie-ne permis numaĭ de a spune pentru astă-zĭ că, guvernul conservator a înlăturat în cîte-va lunĭ această dificultate pe care partidul luĭ Sturdza s'a ferit cu îngrijire de a o aborda.

Incă odată, partidul conservator poate fi mîndru de strălucitul triumf obţinut de cabinetul d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Exportul cărneĭ.

Este ştiut că din cauza unor greşelĭ în calculul tariful uĭ s'a produs o întîrziere pentru a exporta carnea din Iaşĭ.

Sindicatul din Berlin înfiinţat în acest scop, a cerut administraţiuneĭ comunale autorizaţiune de a înfiinţa o mare fabrică de conserve alimentare pe lîngă abatnrul din Iaşĭ.

Se cere de aseminea şi cîte-va scutirĭ de tarife etc.

Pare foarte probabilă decĭ realizarea, în termenul cet maĭ scurt. a acesteĭ industriĭ în Iaşĭ.

Din tribulaţiile Unui ziarist

IV

Nimic n'a amărît maĭ mult primiĭ meĭ anĭ de gazetărie, ca erorile de impresie, adică greşalele de tipar.

Era o fatalitate care mĕ urmărea.

Şi ceea ce constituia pentru mine o persecuţie din cele maĭ strigătoare la cer, era că toate greşelele aveaŭ oare cum un sens şi puteaŭ fi luate maĭ mult ca o dobitocie de stil de cît ca erorĭ de tipar.

Aşa, de exemplu, cînd voiam să fiu maĭ mirobolant şi maĭ decorativ oare-cum în frază, atuncĭ o păţeam maĭ reŭ. Ast-fel, mi-aduc aminte că am vrut să zic, nu ştiŭ despre ce ideĭ ale unuĭ orator, că sunt: *fructe* banale *ale uneĭ imaginaţiĭ sterpe*, şi la tipar a eşit: *fructe banane* etc.

Apoĭ aveam regulat în loc de *cortele*: *cordele*; în loc de *criză*: *cridă*; în loc de: a luat moale pe om, *aluat moale pe om*; în loc de: ochĭ închişĭ: *copchiĭ închişĭ*; în loc de: chiar se fie cine-va: *chior se fie cine-va*, şi o sumă de alte erorĭ potrivite care 'mĭ dădeaŭ un fals aer de cel maĭ mare gazetar dobitoc din ţara romînească.

Turbam a doua zi, nu altă ceva.

Odată, mă roagă primul redactor să fac eŭ corectura articoluluĭ de fond, şi să nu o las pe mîna corectoruluĭ care scapa din vedere o mulţime de greşelĭ. Făgăduesc că mă voiŭ ocupa şi încredinţez că nu va exista nicĭ o eroare.

Ce să vezĭ însă?!!...

A doua zi cînd a apărut ziarul cu data de 10 Maĭ, primul articol dedicat M. Sale Regeluĭ, în loc să'nceapă cu cuvintele de: marele căpitan.... era: *marele găitan*!...

Vă las să judecaţĭ ce protopeală a trebuit să îndur—şi era tocmaĭ o gazetă liberală la care scriiam—şi ce reproşurĭ mi se făceaŭ.

—Bine d-le, îmĭ zicea primul redactor; nu e destul că conservatoriĭ ne acuză de antidinasticĭ, oamenĭ carĭ lipim pe palat afişe *de închiriet*; acum vraĭ să ni se spuie că suntem şi insultătorĭ aĭ Regeluĭ?..

— Să facem o rectificare, adaogiĭ eŭ cu ton modest, crezînd că bleasturul ce propun o să prindă.

— Auzĭ?... rectincare? D'apoĭ nu'nţelegĭ d-ta, cu rectificarea în asemenea ocazii, e o maĭ mare batjocură?

Tăcuĭ înmărmurit, şi nu maĭ respunseĭ nimic, aşteptînd să se decidă de soarta mea, adică dacă trebuia să fiŭ dat afară din redacţie saŭ nu.

Şi vechea poveste: *si tacuississes*, avu de astă dată o aplicaţie fatală pentru mine.

Văzînd că s'aŭ maĭ liniştit lucrurile, am riscat o observaţie sperînd să complectez cu ea eartarea mea definitivă, dar această observaţie mi-a fost fatală.

—Am greşit şi vĕ rog să mă iertaţĭ, zisei eŭ, adresîndu-mă primuluĭ redactor. De cît daţi-mĭ voe sĕ vă demonstrez că greşala mea nu poate să aibă urmările pe care vi le 'nchipuiţĭ. Gazeta noastră e un ziar care nu se *prea* citeşte şi de sigur că lucrul o să treacă neobservat.

—Cum?!... strigă primul redactor furios, atins în amorul luĭ propriŭ; după ce faci prostiĭ, acum însultĭ şi gazeta noastră!... Du-te d-le, nu maĭ aĭ ce căuta între noĭ!

Şi mi-am luat catrafusele.

JUVENAL

Eroinele lui Alex. Dumas

Ar fi curios de explicat de ce majoritatea dramaturgilor moderni sînt misogyni. Se ştie cuvîntul luĭ Henri Becque, în ajunul uneia din *premierele* sale: «Toate femeile din piesă sînt cinstite. Mi-e frică să nu par *vieux jeu*».

Să fie oare căutarea de efecte scenice, care îĭ împinge la aceasta? Saŭ, poate, fiind-că teatrul modern urmează maĭ de aproape realitatea lucrurilor, femeea apare în lumina aceasta, care-ĭ nefavorabilă şi oare, decĭ, ar fi acea a realităţeĭ?

Intr'unul din numerile trecute ale ziaruluĭ m'am ocupat de Strindberg ca misogyn. Azĭ voĭ cerca ceva maĭ îndrăsneţ, voĭ căuta a lămuri această tendinţă chiar la acela care trece drept admirator şi apărător al femeilor,—la autorul luĭ *l'ami des femmes*.

Să luăm, de-o pildă, *la princesse de Bagdad*. Nu vă pare principesa aceasta îndoelnică, lipsită cu totul de simţ moral? Autorul a vrut să ne redee o femee cinstită.

Dar ce fel de sentimente nutrea această fiinţă, cînd, primind o întîlnire, pe care n'ar fi trebuit nicĭ cum să o primească, e surprinsă în mijlocul nopţeĭ, în casa unuĭ strein, de către barbatul săŭ şi atuncĭ în loc să caute a lămuri lucrul, cu un gest violent, să dezbracă, lăsînd să apară splendoarea umerilor săĭ goĭ? De ce? N'avea oare tot dreptul, barbatul acela, să aibă o clipă de îndoială? Cum decĭ s'ar putea explica aceste fapte, decît prin o tocire sau o lipsă a simţuluĭ moral?

Dar princesa Georges? Ce fel de femee cinstită, model de virtute casnică, e aceea, care se asvîrle în braţele bărbatuluĭ săŭ, cînd ştie că sunt calde încă de îmbrăţoşarea alteea? Nu vă pare un tip de nevropată, femeea aceasta, care uneşte cu atîta seninătate misticismul cu pofta senzuală cea maĭ pronunţată?

In *l'Etrangère* sunt două figurĭ feminine. Una, care a jurat răzbunare societăţeĭ, ce a nedreptăţit-o; altă, curată şi sfîntă, ne spune autorul şi care, totuşĭ, cade în braţele barbatuluĭ, pe care l'a iubit înainte de căsătorie. Trebue ca el să-ĭ aducă aminte de datoriile eĭ de soţie.

Celebra Francillon ne arată un tip şi maĭ complect de această lipsă de simţ moral. Ca să readucă lîngă dînsa pe barbatul eĭ fluturatec, ea încearcă să deştepte gelozia în el. Mijlocul e cunoscut şi practicat de mult. Dar trebue o deosebită delicateţă de procedare, ca să nu răneştĭ pe cel, care trebue să revie. Decĭ se alegĭ la bal mascat pe un nătărŭ oare-care, să te închizĭ cu dînsul într'o odae separată, nu-ĭ tocmaĭ cel maĭ potrivit chip ca să reuşeştĭ. Barbatul care ar maĭ iubi o asemenea femee nu merită ca dînsa să facă pentru el atîtea sacrificiĭ de demnitate.

In „*la femme de Claude*“ perversitatea femeească se arată în toată grozava eĭ goliciune. E aşa de hidoasă, în cît autorul, care, de obiceiŭ, nu prea are recurs la aseminea mijloace, nu vede alt chip de a eşi din această prea tristă încurcătură, de cît omorînd femeea.

Cum vedeţĭ, decĭ aceasta nu-ĭ o întîlnire fortuită în spiritul autoruluĭ, ci aproape o obsesiune. Luaţĭ, de pildă, *l'affaire Clemenceau*. Ca să poată scăpa de posesiunea, pe care demonul acesta fermecător şi desfrînat a pus pe mintea luĭ, eroul e nevoit s'o omoare.

Dar ascultaţĭ chiar pe Dumas cum ne vorbeşte despre femeĭ: „se marier par amour, se refuser à son mari par pudeur, celui-ci étant d'ailleurs un fort galant homme,—se séparer de lui par jalousie, donner de guerre lasse son âme à un monsieur qu'elle connaît à peine, s'offrir deux heures après à un individu qu'elle ne connaît pas, se compromettre avec deux hommes, tout en n'adorant et n'ayant jamais adoré que son mari, avoir les chastetés d'une sainte, les allures d'une coquette, les audaces d'une courtisane et revenir à son époux, vierge, *voilà ce qu'une femme seule est capable de faire. Cherchez un atome de logique là-dedans et bien fin si vous le trouvez*“.

Cred că nicĭ maĭ am nevoe de a pune în relief tot dispreţul şi toată,—cum să-ĭ zic?—ura pentru femeĭ, carĭ apar în aceste linii. Şi cînd acestea sînt crediţele unuĭ feminist, e uşor de înţeles ce trebue să creadă *ceilalţĭ*. E indiscutabil că un dor de a răsturna altarele ridicate idoluluĭ femeesc a cuprins pe toţĭ aceĭ, carĭ gîndesc. De unde altă dată ea era înălţată în luminĭ de apoteozare, acum e despreţuită şi întunecată cu totul. Nu maĭ e zeiţa de altă dată, ci o fiinţă răŭ făcătoare şi răŭ voitoare, care nu are altă menire de cît a ne sătura simţurile. Vă aduceţĭ aminte de plasticul vers, care parcă rezumă toată această stare de revoltă:

La femme, enfant malade et douze fois impur...

Dar, acum, ne punem fără voe intrebarea: cine a făcut pe cugetător iconoclast? Cine l'a împins că, chiar inconştient, să declare războĭ celeia, care întrupează graţia şi gingăşia? Ce a făcut oare să sufle acest vînt de răzvrătire? De sigur că tot Ea.

Y.

PRIN CIAŢĂ

E-o noapte friguroasă
In ciaţă învălită,
O noapte 'n care viaţa
Adoarme 'năbuşită

Capaciĭ goĭ prin slaba
Lumină de fînare,
Par nişte lungĭ schelete
Cu braţe prinse'n zare....

In juru'mt ciaţa rece,
Un vĕl e pironit,
Prin care par'că umbra'mĭ
Străbate'n infinit.

Tîrziŭ e şi merg singur
Pe'ntinse străzĭ pustiĭ
Şi nu sunt trist, ci mintea
Isvor mi-ĭ de armoniĭ,

Din ochiĭ tĕĭ, din glasu-ţĭ,
Din gestul tĕŭ pornit....
Un dulce vis de mînă
Mĕ duce aŭrit;

S'acum cu ochiĭ minteĭ
Vĕd dulcile priviri,
Mĕ'neacă bucuria
Visateĭ fericiri,

Iar gura'mĭ par'c'atinge
In ciaţă 'ncetinel
Paloarea ta, o suflet,
Cu sufletu 'mĭ la fel....

1899 GORDON

Răbojul meu

Împărtăşania luĭ Voltaire. Găsesc curioasele rîndurĭ de maĭ jos în „Mémoires secrets, tom I. pag. 53, din 15 Mart 1768.“ D. de Voltaire se crezu nevoit să dee bunul exemplu numeroşilor vasali, a căror stăpîn era şi, maĭ ales, domnişoareĭ Corneille, de educaţia căreia se îngrija acest mare om. Prin urmare, făcu, fără nicĭ un rost, să i se aducă un capucin, căruia se spovădui umilit, făcu în mînele sale un fel de abjurare, îşĭ sfîrşi..... datoria prin împărtăşanie şi apoĭ dădu 6 francĭ mojiculuĭ, care avusese mişelia să-ĭ dee ertare“.

Intr'adevăr, eftin i-o acordase.

*

Adriena Lecouvreur. In două paginĭ încîntătoare, Legouvé povesteşte cum piesa aceasta, care va fi jucată mîne seară de Doamna Romanescu, a fost refuzată şi apoĭ primită de Rachelle.

Ea refuzase deja să joace rolul cînd piesa fusese cetită comitetuluĭ de către Scribe. Logouvé atuncĭ îĭ ceru să-l asculte şi pe dînsul cetind-o. Ea primi, invită la dînsa pe directorul Comedieĭ, pe criticul Jules Janin şi cîţĭ-va camarazi.

Cînd întrară oaspeţiĭ, celebra actriţă se arătă de-o amabititate fără samăn. Căută să aurească hopul şi să paru că nu buna voinţa îĭ lipseşte ca să joace.

Cetirea începu. In actul întăĭ Adriena nu apare. aşa că Rachelle îl laudă în toată sinceritatea. Legouvé observase că Scribe cetise, făcînd să reeasă maĭ ales graţia şi spiritul. El din contra, caută să pue în relief pe eroina, ca seĭ pară actriţă-ĭ că nu ese din stera eĭ.

Rachelle, la început ascultă surprinsă, apoĭ, cucerita. La sfîrşitul cetireĭ, se asvîrli la gîtul autoruluĭ, spunîndu-l.

— Cît am fost de proastă!

Apoĭ îndreptîndu-şĭ haina:

— De ce nu te facĭ actor?

Totuşĭ, îĭ dovedise Legouvé că era actor—şi încă de samă.

*

La conscience de l'enfant. S'a reprezentat, la Comedia franceză, cu mare succes, se pare, o nouă dramă de d. Gaston Devore.

Domnia sa e un strategist al sceneĭ. Piesa e cu teza; şi ése din calapodul comun.

Subiectul s'ar putea rezuma în cîte va liniĭ: lupta între o educaţie perversă şi instinctul cinstit, luptă care se dă într'un suflet de copil. Fiica unuĭ magistrat cinstit pînă la paradox, Yenny Cauvelin, s'a măritat cu un financiar necinstit, Montret. Din această căsătorie s'a născut o fiică, Germaine. Cînd ea ajunge în vîrstă de-a înţelege lucrurile, în sufletul eĭ se dă lupta între tatul eĭ şi bunicul săŭ, maĭ ales că şi iubirea intervine şi o scapă din tortura aceasta fără de sfîrşit.

Piesa se vede că a avut un succes enorm, maĭ ales în actul al treilea, cînd barbatul ros de necinstit e pe cale să fie gonit din casa familială, dar nicĭ soţia, nicĭ fiica luĭ, nu se pot hotărî să-l lese să plece ast-fel.

Doamna Worms-Baretta şi barbatul eĭ aŭ fost, se vede, mult aplaudaţĭ.

Aniversarea luĭ A. de Musset. In ziua de 11 Decembrie st. n, s'aŭ împlinit 89 anĭ de la naşterea autoruluĭ *nopţilor*. Cu tot frigul, care era la Paris, 250 de poeţi au venit la cimitirul *Père-Lachaise*, unde se află îngropat poetul şi unul din eĭ, Ch. de Bussy, a vorbit în numele camarazilor săĭ.

250! Ne-a întrecut Franţa. Noĭ n'avem decît 130.

*

Contele Lew Tolstoi e grav bolnav şi starea luĭ e cu atît maĭ gravă, cu cît credincios credinţelor luĭ, nu vrea să eie altă mîncare decît cea vegetală.

Să morĭ pentru spanac, cînd te chiamă Tolstoi!

Cîţĭ va oamenĭ.... marĭ din armata germană: soldatul *Dabelenke*, din regimentul garzilor de corp, are 2 m. 07. Altul, bavarez, are 2 m. 11. Dar majorul de Plüskow are 2 m. 18.

Tot *sipiriorii* maĭ .. marĭ.!

*

EFEMERE

Furtul pedepsit

(imitaţie).

—Mi s'a furat, amice...—O, ce destin amar!
—Pe soaţa-mĭ Zamfirica—Nenorocit talhar!

ENDYMION.

Informaţiĭ

Din cauza sărbătoareĭ de Lunĭ 6 Decembrie, ziarul nostru nu va apărea decît Marţĭ la ora obicĭnuită.

Ministerul de instrucţie a decis publicarea unuĭ concurs pentru catedrele vacante dela facultatea de drept din Iaşĭ, afară de catedra de economie politică.

Monitorul Oficial publică decretul regal prin care, alegătoriĭ colegiuluĭ I-iŭ de deputaţĭ din Piatra-Neamţ sunt convocaţĭ pe ziua de 15 Ianuarie pentru alegerea unuĭ deputat în locul d-luĭ N. Roseti-Bălănescu numit prefect de judeţ.

Camera de comerţ din localitate a primit o adresă din partea ministruluĭ de domeniĭ prin care se cere un tabloŭ de toţĭ comerciantiĭ de lemne de construcţiunĭ din circumscripţia Iaşĭ

S'a hotărît în mod definitiv înfiinţarea de infirmeriĭ comunale în judeţul Iaşĭ.

Primele infirmeriĭ vor fi înfiinţate la Belceştĭ şi Larga.

Funcţionarea lor va începe la 1 Aprilie.

In genere este ştiut că judeţul Iaşĭ face sacrificiile cele maĭ marĭ pentru serviciul sanitar.

De erĭ se află în oraşul nostru d. Costea Balş, inspector administrativ.

La concertul d-neĭ Gemma Mezetti, care va avea loc Vinerĭ 10 Decembrie în sala Teatruluĭ Naţional, preţurile serale sunt aceleaşĭ ca şi la representaţiile societăţeĭ dramatice.

Studenţiĭ aŭ reducere,

Mîine, Duminică 5 Decemvrie ora 2 p. m. d. Grigore C. Buţureanu va ţine Conferinţa sa: „Cum stăm la sate“.

Intrarea liberă.

Publicul este rugat a veni din timp pentru a-şĭ ocupa loc în sală căcĭ conform noueĭ dispositiunĭ, la ora 2-10 p. m. uşile săleĭ de intrare vor fi inhise.

Din Bacău

Serata de Sîmbătă 27 Noembrie—a fost cea maĭ reuşită de pînă acum. Lume multă, veselă, dispusă să petreacă; la sunetul armonios al orchestrei perechĭ—perechi dansau şi acest vîrtej înceta odată cu ultimele acordurĭ şi vocĭ! cu cîtă greutate. De sigur aşĭ dori să descriu şi varietatea aceluĭ tablou—un fel de diuramă—, să descriu impresiunile plăcute ce-am perceput, dar trebue să mărturisesc că e o muncă grea şi prea subtilă. Cîtă delicateţă se cere să poţĭ reda farmecul acelor figurĭ surizinde, acelor privirĭ sclipitoare, acelor mişcărĭ ondulatoriĭ . . . . . sunt lucrurĭ care impresionează pe toţĭ, dar numaĭ temperamentele artistice—dacă nu artişti—pot reda cititorilor sub o formă vaporoasă cea ce a văzut şi simţit.

Decĭ mă mărginesc la rolul unui cronicar; am observat pe:

D-na Florica Buzdugan în gris, veselă, inteligentă, afabilă, d-na Boteanu în negru cu alb, d-na Mancaş în alb, foarte afabilă, d-na Poltzer în negru, d-na Antoniu în crême cu rose, cît se poate de drăguţă, d-na Busdugan foarte elegantă în alb, persoană de distincţiune, d-na Pavli în negru, foarte gentilă, d-na Marcu în albastru cu negru, de o veselie comunicativă, d-na Dr. Tzonciu în negru, d-na Dr. Adam tot în negru, d-na Gheorghiu în negru cu alb, d-na Cocea, d-na Kir Văsuţă. Apoĭ:

D-ra Hyny Keminger în negru, adorabilă, d-ra Savinescu foarte drăguţă, o bună dansătoare, d-ra Boteanu în negru, o infatigabilă dansatoare, d-ra Kălinescu în negru, frumoasă, d-ra Titina Keminger în negru, sglobie şi vioae, d-ra Poltzer în verde, elegantă, d-ra Macry în albastru cu alb, gentilă, d-ra Zoe Keminger în beige, distinsă, d-ra Colini în galben cu alb, d-ra Anastasiu în beige, d-ra Grigorescu în gris, d-ra Mălinescu în alb.

Au maĭ fost şi mulţĭ militarĭ şi mulţĭ civilĭ care împreună toţĭ au făcut să întreţie veselie şi astfel serata să reuşească.

Yde.

Pare probabil că reprezentaţiunele date de d-ra Agata Birsescu nu vor avea loc în zilele anunţate.

E vorba ca d-ra Birsescu să dea o reprezentaţiune pe fie-care săptămînă timp de patru săptămînĭ.

De aseminea s'a renunţat la reprezentarea pieseĭ *Debora*.

D. N. T. Popovicĭ, supleant la subprefectura din Cîrligătura, va fi numit subprefect la una din plăşile judeţuluĭ Vasluĭ.

In astă seară a doua serată dansantă a societăţeĭ Cercului Militar.

Se promite a fi una din cele maĭ atrăgătoare.

La inspecţia a VI-a a C. F. R. s'au făcut următoarele schimbărĭ:

D. Linzincher, şeful staţieĭ Grajdurĭ mutat la inspecţia IV-a.

D. Zota, impiegat de mişcare din Iaşi mutat la Todirenĭ şef de staţie, şeful actual al aceleĭ staţiĭ fiind numit impiegat de mişcare la Focşani.

D. Spiridonecsu, magazioner de la gara Iaşĭ, mutat la Roman.

Parchetul general a primit o adresă din partea procuroruluĭ de Roman prin care este vestit de moartea locuitoruluĭ Const. a Aniţeĭ, petrecută în împrejurările următoare:

In comuna Brătuleştĭ, judeţul Roman, vierul Alexandru a Mărioareĭ a făcut o elacă pentru fabricarea unuĭ soiŭ de rachiŭ de perje. Ca de obiceiu, în ast-fel de ocaziunĭ, Alexandru a Mărioareĭ cinsteşte pe ceĭ prezenţĭ cu o garafă de rachiŭ cald încă scos din cazan.

Toţĭ ceĭ prezenţĭ nu refuză această ofertă a vieruluĭ. In special însă Constantin a Aniţeĭ consumă mult şi provoacă chiar încă douĕ garafe spre a fi consumate.

Pe la oara 10 de noapte toţĭ pornesc spre casă. Nenorocitul Constantin a Aniţeĭ ajuns pe cîmp cade jos şi transportat la o casă din sat, moare după treĭ oare.

Procurorul acestuĭ tribunal a şi anchetat cazul şi din autopsia medico-legală făcută de medicul plăşeĭ se constată că nenorocitul a murit prin intoxicaţiune alcoolică.

In locul d-luĭ Constantin Drăghicĭ, încetat din viaţă, a fost numit picher judeţan d. Alexandrini.

După toate probabilităţile, baia comunală va fi dată în arendă, pe timp de cincĭ anĭ, d-luĭ dr. Brăescu cu suma de 6000 leĭ anual.

Adresăm comitetuluĭ teatral o rugăminte. Ar trebui impus, odată pentru tot-dea una impresariilor să-şĭ îndeplinească îndatorirele, la cari se obligă cînd iaŭ sala. Nu înţelegem de ce un **impresario** *ar distribui biletele, pe cari e dator să le dee, după capriciul săŭ. In special, acele trimese preseĭ nu sînt o graţiozitate, ci o* **datorie.**

Ne vom face pe a noastră la timp
Ca să se ştie.

De cîte-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma ce fie-care cheltueşte de sărbătorĭ, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţĭ. Facem apel la toţĭ oameniĭ de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele în ziar şi a depune baniĭ la primărie.

De cît banala plăcere de a trimite şi a primi o bucată de carton, credem că e maĭ nimerit a se contribui la îndestularea uneĭ gurĭ ce caută pîne, cînd omenirea se bucură, şi să ştergĭ o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, în ceasul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

Pentru astă-zĭ ora 2 d. a. este convocată la prefectură de judeţ comisiunea lotăriilor, convocată să se propunţe asupra cereereĭ societăţeĭ studenţilor în medicină în privinţa prelungireĭ termenuluĭ pentru loteria organizată în folosul numiteĭ societăţĭ.

Comisiunea se compune din d. prefect de judeţ. d. primar şi d. prim-procuror.

Sumarul număruluĭ de azĭ al ziaruluĭ umoristic „Moş Teacă“ este următorul:

Intreruperea comunicaţiunilor, Reforma limbagiuluĭ juridic, Aventurile părinteluĭ Tănase, Stil poliţienesc, Lipsa de apă, Profiluri Stătinene, Cum am devenit criminal, Intre doĭ funcţionarĭ, Din memoria unuĭ ofiţer de rezervă, Foileton teatral, Ultima oră şi jumătate, O nuntă cu aresturĭ în Brăila, D'ale „Democratuluĭ“, Proectul d-luĭ general Lahovary, „Rubinul“ din Iaşi, Revista revistelor (poezie), Legea căsătoriilor militare, Chibriturile cu gămăliĭ inocente, Domnişoara cu treĭ bărbaţĭ, Feriţi-vă de statistică, D. Tache Ionescu şi „Moş Teacă“, Beţivul incorigibil, Rugăciunea proletaruluĭ (poezie), Stirĭ artistice.

Astă-zĭ se judecă de către Curtea cu juri procesul luĭ Lărgeanu, acuzat de dare de foc.

Probabil că va fi şedinţă de noapte.

In astă seară va avea loc o eclipsă parţială de lună, care va fi vizibilă şi în Iaşĭ. Ea va începe la 12 oare şi 23 minute şi se va sfîrşi la 6 oare şi 10 minute.

Din Galaţĭ ni se scrie că d. Artistide P. Papadopol, mare proprietar şi fost mare fabricant şi comersant, a încetat din viaţă.

Ştirea aceasta a produs o adîncă părere de rĕŭ printre comercianţiĭ din Iaşĭ, cu care defunctul era în strînse legăturĭ.

Inmormîntarea are loc azĭ.

VOCI IN RAMA

Luĭ Hero.

Claudia se aplecă pe lectică—şi privi. O parte a orizontuluĭ, cît putea cuprinde privirea în umbră, era înroşită de flacărĭ, împrejurul cărora tremura dunga roş-aurie a incendiilor. Vîntul încet de sară aducea o larmă nehotărîtă, un zgomot surd, o şopotire puternică şi îndepărtată, ca freamătul codrilor, în zare, sau ca zbuciumarea nebună a talazurilor, cari se sparg. Şi, din cînd în cînd, maĭ deslusit, se auzia o şiţîire, cum ar face flacăra, care ar muşca în carne înfiorată. Maĭ rar, un zgomot, ce se asămăna cu un plînset, cu un gemăt înăbuşit.

Lectica înainta. Pe lîngă dînsa, în negurile nopţeĭ, treceau alte lecticĭ,—umbra pierzîndu-se în umbră. Văpaia uneĭ torţĭ arăta cîte-odată un braţ vînjos, incordat în sprijinirea povereĭ patriciene, un pept gol şi puternic, o figură de bestie omenească ostenită; sau o bucată de profir, care atîrnă, un chenar de aur, care străluceşte în flacăra săltăreaţă, o pulpă rotundă prinsă de braţara cu nestimate, un chip afinat şi palid, cu ochĭ strălucitorĭ. Dar, ca nişte vedeniĭ, ele apăreau în urmă, în licărire sîngerîndă, se estompau în apropiere, mergeau o clipă la olaltă şi se perdeaŭ apoĭ, lăsînd în întuneric o pată roşă ca de sînge, care părea tot micşurîndu-se, pînă se ştergea.

Claudia visa. Iĭ revenise în minte o altă noapte, asemenea ceştia... altă figură, mult maĭ palidă, cu ochĭ mult maĭ negri de cît acelea, carĭ se perdeau în umbră... Sărmanul Celer! Ce se făcuse?... Amintirea luĭ nu se şterseşe încă în traiul sbuciumat, în luxul nebun, cu care Neron îşĭ încunjura iubita. Claudia revedea căsuţa mică, albă şi insorită, în care fuseseră atît de fericiţĭ. Trăiau amîndoĭ la olaltă aşa de strîns unul de altul, în aşa impreunare de simţirĭ, în cît nicĭ nu aveau trebuinţă să maĭ întrebuinţeze graiul: fiind aceleaşĭ, el era netrebuincios. Un singur lucru 'ĭ despărţia: Celer era creştin. Din vreme în vreme dispărea de se ducea să'şĭ implinească ritul ascuns, în catacombe sau în vre-o tăinuită încăpere. Prin credinţa aceasta necunoscută 'şĭ explica ea firea luĭ tăcută şi gînditoare, pe cînd ea era atît de sburdalnică, veselă ca o pasere.—zglobie şi frumoasă de fixa privire orĭ-căruĭ trecător! Dar pînă şi credinţa aceasta, care,—auzise ea,—răpia minţile, de făcea pe împărtăşiţĭ să sufere orĭ-ce cazne de cît s'o renege, până şi pe dînsa Celer 'ĭ o jertfise: în timpul din urmă nu se maĭ ducea la întîlnirele tainice, ci sta, în vecinica luĭ tăcere, privind-o cu ochĭ umezĭ, în extaz,—ca şi cînd ar fi avut presimţirea catastrofeĭ. Da, fuseseră fericiţĭ cum nu credea să maĭ fi fost fiinţă pe lume. Trebuise să vie ispita, pe care o poate da stăpînirea lumeĭ, ca s'o smulgă din cuibul lor de dragoste.

Lectica se sgudui, apoĭ 'şĭ reluă mersul şi lin şi unduios. O lacrimă se rostogoli pe obrazul Claudieĭ şi se opri în colţul buzelor înroşite.

...O, noaptea grozavă, în care începuse istrăvirea fericireĭ sale! Celer lipsea. Ziua fusese de-o căldură aprinsă. Din cerul prea strălucitor, ca ars, se lăsase atîta înflăcărare înît pietrele, statuele, porticele, terenul cridos, toate păreau că ascund în ele o parte din focul gheeneĭ. Un zăduf fără marginĭ apăsa trupurile moleşite şi desvestite; în liniştea de nefire care cuprinsese întreaga cetate fără moarte,—„Rama blestemată, oraşul perzăreĭ“, cum citia Celer în cărţile luĭ tăinuite,—oameniĭ zăceaŭ la pămînt pobediţĭ, cu ţeasta golită. Aşa în cît, cînd din hăul încropit se lăsară umbrele străveziĭ ale nopţiĭ, o uşurare, par'că, atinse frunţile imbrobonite de lacrimele nădufuluĭ. De-odată, un muget răsună şi o lumină orbitoare se făcu. Limbĭ de foc, din ce în ce maĭ marĭ, maĭ năprasnice, maĭ mistuitoare, alergau imponcişate, reşchirate, între muntele Palatin şi Celius, aprinzînd toată zarea mohorîtă. Gemete, urlete, scrîşnirĭ carĭ nu maĭ aveaŭ nimic omenesc impuiară văzduhul, devenind din ce în ce maĭ îngrozitoare, inspirînd groază ca la ceasul din urmă, maĭ ales cînd la sgomotul acesta de iad se adaogară mugetele năprasnice de fiare, căcĭ monstrul istovitor atinsese circul.

Ingrozită, Claudia se asvîrli în stradă, pe care se rostogoliaŭ în puhoiŭ omenesc fiinţe de toată vîrsta, de tot zexul, golite, despletite, cu tălcile descleştate de groază, cu ochiĭ holbaţĭ şi nebunĭ. Hainele şi cărnurile descoperite impudic păreau sîngerate de reflexul flacărilor nemiloase. In goană nebună, trecură pe lîngă dînsa miĭ de chipurĭ omeneştĭ, tîrînd ca într'un vîrtej tot ce credeaŭ că vor putea smulge Mistuitoareĭ. Un tînăr vînjos fugia, ducînd în braţe o sărmană bătrînă inebunită; de-odată un bunt al mulţimeĭ 'l făcu să scape trupul rebegit şi zgribulit, iar pe el 'l zvîrli în grămada îndesită, ca firele în ţesătura pînzeĭ. Buzele băiatuluĭ se mişcară dureros ca pentru un strigăt suprem în larma nebună; apoĭ vîrtejul omenesc prinse pe vînjosul pobedit, 'l făcu nevăzut. Şi mulţimea, nemiloasă, inconştientă, inebunită, ca gonită de zeul groazeĭ, trecu peste trupul bătrîneĭ, sfărmîndu-l sub picioare şi făcînd să ţîşnească sînge şi măruntaie din zgăul eĭ stredelit sub călcăie.

De-odată marea de oamenĭ se despică, ca valul de prora corăbieĭ, iar oameniĭ buimăciţĭ feriră nebuneşte înlăturĭ. In trombă nebună, în tropot cotropitor, cu muget te neauzite, în răcnirĭ înfiorate de spaimă trecură caĭ, leĭ şi tigri, biciuiţĭ de flăcărĭ, înebuniţĭ de para orbitoare a circuluĭ care se prăbuşea.

Claudia se simţea prinsă, luată, dusă de vîrtej, cînd două braţe puternice o înlănţuiră şi-o smulse din mulţime.

Lectica făcu iarăşĭ un scurt popas, care rupse firul visăreĭ.

Cînd îşĭ reveni în fire, la lumina flacărilor, care se suiaŭ, se coboraŭ, cînd văpăind ţărîna, cînd luîndu-şĭ sborul ca paserĭ de foc, Claudia 'şĭ privi salvatorul şi înlemni: cel care o scăpase era despuitorul plin de patimĭ înfiorătoare, era Neron reîntors în grabă de la Antium şi rătăcind singur şi buimăcit.

Din noaptea aceea nu maĭ avu odihnă. Omul a tot puternic, cu pofte neînfrinate, o avusese în braţe, îĭ simţise căldura trupuluĭ, mirezmele buzelor — şi acum o poftea cu toată voinţa luĭ selbatecă, cu toată patima-ĭ nemistuită de atîtea femeĭ....— Şi ispitirea începu, — pînă cînd în sfîrşit sclipirea uneĭ străluciri fără perechĭ, prea mărirea uneĭ lumĭ închinate în praful scandalelor sale o amăgiră.

....Şi fu stăpîna bestialuluĭ Caesar, fiinţa îndumnezeită de zimbirea căreia se veselea sau de încruntarea sprincenelor căreia se spăiminta o lume.... Avea sensaţia divinităţeĭ, o clipire a ochilor eĭ căprĭ, cu pleoape lungĭ ca aripi de flutur, dădea saŭ lua viaţă. Un semn din degetul săŭ trandafiriŭ ridica în slavă saŭ întina în hulă pe stăpînitoriĭ a milioane de oamenĭ. Inaintea bozilor eĭ se ardeaŭ mirezme în mişcări rituale, ca înaintea statuelor zeiţelor, care cîrmuiaŭ stelele.. ..

Un gînd însă îĭ rodea sufletul, un nour încă îĭ întuneca lumina. Din ziua în care se lăsase învinsă pe grumajiĭ împăratuluĭ cîntăreţ şi părăsise cuibul lor de dragoste, Celer se făcuse nevăzut. In zadar frămîntase împărăţia spre a-l regăsi, pradă uneĭ pofte bolnăvicioase, unuĭ dor neînfrînt. Crainiciĭ eĭ răscoliră deşertul, se aplecară pe prăpăstiile fluviilor scurse, scotociră văgăunele munţilor, se agăţară pe stîncĭ ascuţite spre a cerceta ascunzătorile vulturilor, aninate între cer şi pămînt, se scoborîră în scorburile pămîntuluĭ, unde fiarele îşĭ ascund rodul pînteceluĭ de oamenĭ —şi totuşĭ, nimic.... Numaĭ moartea putuse să-l ascundă aşa de meşteşugit, ea numaĭ îĭ putuse alina şi tămădui durerea.... Celer!.... Claudia desgustată de măririĭ, pocăită, şi-ar fi dat fala care o încunjura restul zilelor, carĭ i se arătaŭ insorite, spre a-ĭ putea alinta fruntea înfrigurată, spre a-l vedea cel puţin, trecînd în zare, frumos şi visător, ca altă dată, pe palidul Celer....

O zguduire a lecticeĭ o scoase din visare. Se opriră, căcĭ ajunseseră la noul palat, la noul templu al luĭ Neron, unde se da serbarea în cinstirea eĭ.

Apoĭ lectica se puse iarăşĭ în mişcare, trecînd prin fişiĭ de umbră şi de lumină. Intrară sub nesfîrşitele portice.— La o parte văpaia se juca pe enorma statue a despuitoruluĭ, făcea se ţîşnească miĭ de scînteĭ din gemmele încrustate în piatră şi din aureala palatuluĭ, care lucea ca un diamant la soare. Iar boarea, care sufla

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 2 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2 şi 5 p. m. sub preşedinţia d-luĭ C. Olănescu.

Prezenţĭ 92 domnĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *C. Olănescu*, preşedinte, anunţă că astă-zĭ, la orele 12 din zi, comisiunea Camereĭ pentru a înmîna M. S. Regeluĭ răspunsul la Mesagiŭ, a fost primită de M. S. Regele.

D. Preşedinte citeşte răspunsul M. S. Regeluĭ.

D-niĭ deputaţĭ ascultă în picioare Citirea este primită cu aplauze.

D. *N. Filipescu* spune că la ordinea zileĭ eraŭ maĭ multe chestiunĭ personale. între care una a d-sale cu d. Ionel Brătianu.

Regret că d. Brătianu nu 'şi-a desvoltat o, spre a face cîte-va rectificărĭ asupra unor date greşite, carĭ, s'a spus şi la Senat, erĭ, ar fi fost date de mine.

Citeşte paragrafe din discursul d-sale, după notele stenografice, din carĭ se vede că d-sa nu a cerut să se înaugureze sistemul ca Statul să se împrumute la Banca Naţională şi că este în perfect acord cu d. Emil Costinescu şi Anton Carp în această chestiune.

D. *Ionel Brătianu* spune că nu era în intenţiunile sale de a face o chestiune personală ci, că voia să apere o memorie scumpă d-sale, cu privire la apărarea intereselor Romîniei la Congresul de la Berlin. Şi-a amînat chestiunea personală pentru că voia să întrebe pe d. prim-ministru, asupra unor declaraţiĭ ale d-luĭ N. Filipescu în privinţa trădăreĭ naţionale.

Ne-maĭ fiind nimic la ordinea zileĭ, camera trece în secţiunĭ la orele 2 şi 20.

SENATUL

Sedinţa de la 2 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2.40 p. m. Prezidează d. *C. Boerescu*.

Prezenţĭ 80 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *Maiorescu* cere să fie înscris la discuţia răspunsuluĭ la Mesagiu.

D. *P. S. Aurelian*. Se bucură de însănătoşirea A. S. R. Principeluĭ Carol şi se asociază la urările ce exprimă răpunsul.

Mesagiul din anul acesta are un caracter aproape cu totul economic. E decĭ reflecţia nevoilor ce aŭ bîntuit şi bîntuie încă ţara noastră.

Cu toate acestea nu putem subordona totul reformelor economice. Sunt reforme pe carĭ nu le putem lăsa în urma celor economice.

Se impune o reformă generală a impositelor. Apoĭ, cadastrul care e în legătură strînsă cu aşezarea *aşieteĭ* impozitelor. Irigaţiunile însă aŭ mare însemnătate pentru noĭ.

Se aştepta să vadă în mesagiŭ un indicator măcar al vederilor guvernuluĭ în privinţa aratatelor de comerciŭ, care expiră în curînd. N'a văzut nimic însă. In alte ţărĭ sunt comisiunĭ permanente carĭ lucrează şi adună material pentru oameniĭ carĭ fac tratatele şi convenţiunile. La noĭ însă unde n'avem nicĭ o statistică cum ar trebui, nu există nimic care să formeze o îndrumare pentru ceĭ ce vor avea să discute tratatele.

Intreabă dar carĭ sunt vederile guvernuluĭ în privinţa politiceĭ vamale şi tratatelor de comerţ.

L'a bucurat cînd a auzit că o să se exporteze carne în Germania.

A văzut însă în gazete că nu se maĭ permite de Austria transitarea conservelor de carne din Romînia în Germania.

Vorbind de împrumutul de 175 mil., nu va discuta condiţiunile luĭ, lăsînd grija aceasta altor maĭ competenţĭ. Găseşte, însă, că s'a exprimat răŭ Mesagiul, cînd spune că va căuta să aducă budgete cu adevărat echilibrate, aruncînd ast-fel asupra trecutuluĭ guvern imputarea că n'a avut budgete bine echilibrate.

De politica externă nu s'a zis nimic în Mesaj. Nu s'a vorbit nicĭ măcar de afacerea Porţilor de Fer. E răŭ ca se tace în privinţa aceasta, cînd e o cestie care priveşte de aproape interesele romîneştĭ, maĭ ales cînd veciniĭ noştri Unguri aŭ vorbit pe larg.

Face istoricul cestiuneĭ Porţilor de Fer, de la început pînă în prezent.

Arată cum dacă Ungurilor li s'a dat de congresul din Berlin mandat ca să înlesnească navigabilitatea Dunăreĭ la Porţile de Fer. Asta nu înseamnă că li s'a dat dreptul de a vexa pe riveranĭ.

Romînia ca şi Serbia are dreptul de a lucra împreună cu Ungurii la facerea regulamentelor şi la fixarea taxelor. Insuşĭ M. S. Regele în memoriile sale spune că Romînia nu va lăsa nicĭ o dată, ca Stat liber şi independent, ca să atenteze cineva la libertatea Dunăreĭ, garantată prin tratatul de la Berlin. In acelaş sens vorbeşte şi mesajul regal pentru deschiderea corpurilor legiuitoare din 1881.

Terminînd cu cestiunea porţilor de Fer întreabă dacă crede Guvernul romîn că ministrul ungar n'are drept de a edicta regulamente; că nu se poate regula nimic fără o înţelegere prealabilă? Recunoaşte guvernul regulamentul de balotaj; primeşte ca guvernul ungar să fixeze şi să perceapă singur taxa; primeşte să corespundă cu guvernul ungar numaĭ în limba ungară,?

D-sa nu face chestiune de partid ci şi expune modul de a vedea fără spirit de ostilitate în contra guvernuluĭ.

La orele 5 se suspendă şedinţa pentru 10 minute, după ce s'a încuviinţat prelungirea şedinţeĭ.

Şedinţa se redeschide la orele 5.10.

D. *P. S. Aurelian*. Reluînd cuvîntul, îşĭ exprimă regretele că d. ministru de externe în răspunsul ce l-a dat în cameră, a făcut şi cîte-va insinuaţiunĭ carĭ nu 'şĭ aveaŭ locul. Cuvintele unuĭ ministru se transmit tot-d-a'una în străinătate şi e răŭ să se arunce umbră asupra moduluĭ de a lucra al unor oamenĭ de Stat.

Intre altele, d. ministru a spus că Ion Brătianu n'a putut să 'şĭ apere interesele ţăreĭ sale. Oratorul protestează contra acestor cuvinte cînd e ştiut de toţĭ ce a făcut şi cît a făcut Brătianu pentru ţară. Doui oamenĭ marĭ a avut ţara: 1. Brătianu şi M. Cogălniceanu. E regretabil că tocmaĭ eĭ sunt puşĭ la îndouilă ca patrioţĭ şi bunĭ romînĭ.

D. ministru de externe *I. Lahovary* Sunteţĭ mulţumiţĭ de art. 57 din tractatul de la Berlin? Atîta vă întreb numaĭ.

D. *P. S. Aurelian*. Ce zice oare de art. 57? Insărcinează pe Austro-Ungaria ca să execute lucrările Porţilor de Fer şi spre despăgubire să perceapă taxe. Maĭ spune că statele riverane vor da concurs Austro-Ungarieĭ lăsînd să lucreze pe teritoriul lor.

D-voastră, conservatoriĭ, vă felicitaţĭ că n'aţĭ fost la Berlin ca să apăraţĭ interesele ţăreĭ. iar nouă ne daţĭ responsabilitatea celor întîmplate. Noĭ, de alt-fel, o primim.

A maĭ zis d. Lahovari, de ce preşedintele guvernuluĭ liberal s'a dus la deschiderea canaluluĭ, cînd d. general Manu, cu ocazia începereĭ lucrărilor de regulare a Porţilor de Fer a refuzat? Pentru că a fost invitat M. S. Regele, de Impăratul Austro-Ungarieĭ şi d. Sturdza trebuia să-l însoţească, pe cînd în cea-l'altă ocazie fusese invitat numaĭ guvernul şi îĭ da mîna d-luĭ general Manu să nu se ducă.

D. Ministru de externe. I. Lahovari D-voastră înţălegeţĭ ca miniştri să se ascundă după Majestatea Sa, pe cînd noĭ alt-fel înţelegem, să punem piept şi să acoperim persoana M. S. Regeluĭ (aplaŭse).

D. P. S. Aurelian. Vă înşelaţĭ. Nicĭ odată n'am căutat să ne punem la adăpostul M. S. Regeluĭ.

A maĭ zis d. Ministru de ce a lăsat d. Sturdza pe Unguri să facă depozite de cărbunĭ pe teritoriul nostru, prejudecînd ast-fel cestiunea de principiĭ.

Dar putea oare să o refuze cînd prin tratat chiar se spune că să le dăm ajutorul necesar.

Vorbind de circulara d-luĭ Sturdza de la 30 Martio a. c. spune că e foarte bună şi întreabă ce are guvernul actual cu acea circulară. Din potrivă trebue să mulţumească d-luĭ Sturdza.

A maĭ vorbit d. ministru de cazul maioruluĭ Negrescu, care era să provoace un conflict cu Ungurii vrînd să treacă pe şenalul vechiŭ al Dunăreĭ cu vapoarele Dar ce răŭ a făcut d. Negrescu.

Canalul fiind greŭ de trecut, d. Negrescu a voit să utilizeze şenalul vechiŭ fiind apele marĭ. Or tocmaĭ guvernul trebuia să pretindă de la Unguri ca să se poată utiliza şenalul vechiŭ.

D. Ministru de externe Noĭ am cerut încă în nota de la 12 August aceasta, dar incidentul s'a petrecut în Octombrie cînd eraŭ apele marĭ şi d. Negrescu fără să întrebe pe cine-va era să ne expue scandaluluĭ de a vedea un vas al nostru împedecat cu forţa de a trece prin şenalul vechiŭ al Dunăreĭ.

D. P. S. Aurelian. Foarte bine, înţeleg. Dar chestia aceasta a utilizăreĭ Şenaluluĭ vechiŭ, e tranşată încă prin tratatul de la Londra, Dunărea fiind liberă.

D. Aurelian termină, exprimînd dorinţa ca cestiunea Porţilor-de-Fer, să se tranşeze în conformitate cu interesele ţăreĭ.

Şedinţa se ridică, orele fiind 6.

Ultimele Informaţiĭ

Procesul intentat d-luĭ Sinigaglia pentru ultragiu adus tribunaluluĭ secţia II-a va fi judecat de tribunalul secţia I-a în cursul luneĭ Decembrie.

D. Neculaĭ Miron, primarul Comuneĭ Drăguseştĭ, judeţul Bacău a fost trimes în judecata curţeĭ de Apel secţia I-a pentru că în calitate de ofiţer al poliţieĭ judeciare a maltratat şi ţinut arestat două zile fără hrană pe locuitorul Vasile Gheorghiu din acea comună, care era acuzat de a fi comis un furt de cal.

D-niĭ Gheorghe Panu şi Barbu Delavrancea vor veni în Iaşi Mercuri 8 Decembrie.

D. doctorand C. Bobulescu a ţinut o conferinţă Joi ora 2 d. a. la societatea Studenţilor în Medicină romînĭ tratînd despre: Modificaţiunele morbide în surmenajul fisic.

Duminică 5 Decembrie d P. Vrînceanu va vorbi despre *spleno-Pneumonie Graucher*.

Carnetul St. Neculai

Neculai Fleva, ministru; Nicu Filipescu vice-preşedinte al camereĭ; N. Culianu, N. Cananău, N. Catargi, deputat; N. Neculaide, deputat; N. Nanu, senator; N. Xenopol, deputat; Nicu Rosethi Bălănescu, prefect de P-Oeamţ; N. Docan, N. Volenti, N. Suţu, N. Ceaur Aslan, N. Cozadini, N. Pogonat, N. A. Bogdan, N. Gane, N. Drossu, (Bucureştĭ); N. Ciurea, (Vasluĭ); N. Mihail, (Dorohoĭ); N. Lupaşcu. (Vasluĭ); N. Manu. N. Gheucă, N. Movilă, N, Creţu dr. N. Apotecher, dr. N. Negură, Nicu Albu, (Piatra-N.); N. Ionescu vechiu senator, locot N. Scorţescu, N. Ionescu (comisar); N. Papadopol, N. Săveanu, (Focşani); N. Ştefănescu, [cons. comunal]; N. Botez, (cons. judeţan;) Ni u Solomoneanu. preot N. Constantinescu, N. I. Constantiniŭ, N. Dimitrescu, N. Burdujan.

Aleman

Se anunţă înfiinţarea unuĭ carteĭ al fabricanţilor de zahar care vor să sporească cu 20 bani Kilogramul de zahar.

Dăm ştirea sub rezervă.

Cu ocazia sărbătoareĭ de mîne sf. Sava fiind patronul şcoale profesionale cu acelaşĭ nume, o serbare va avea loc în localul şcoaleĭ la oarele 2 p. m.

D. Costea Balş, inspectorul administrativ, a făcut maĭ multe inspecţiunĭ la instituţiunile publice din Iaşĭ.

Astă-zĭ d-sa a inspectat penitenciarul.

Cu acceleratul de aseară d Dim. Grecianu prefect de judeţ a plecat la Bucureştĭ.

D-sa se întoarce cu acceleratul de Lunĭ dimineaţă.

Atragem atenţia cetitorilor asupra articoluluĭ publicat în foileton.

D. Miclescu, prefect de Falciu, se află de cîte-va zile oaspetele nostru.

De la Curtea cu jurĭ.

Erĭ s'a pertractat înaintea Curţeĭ cu jurĭ un proces de omor comis de Gh. Cocoş şi Baciu.

Condiţiunile în care a fost comisă această crimă sunt din cele maĭ înspăimîntătoare.

Acuzaţiĭ sunt aparaţĭ de d-niĭ Longhinescu şi Cerban numiţĭ din oficiŭ.

Acuzarea a fost reprezintată prin d. prim procuror Istrati.

*

Din instrucţia şi depunerea martorilor rezultă următoarele:

In satul Hîncea, în apropiere de comuna Belceştĭ trăia Ciobanul Dubăŭ şi nevasta luĭ Mărioara. Casa ocupată de eĭ era foarte departe de sat. Dubăŭ era om cu dare de mînă. Deja de multă vreme ucigaşii hotărîseră jefuirea luĭ. Ocaziunea se prezintă în ziua cînd Dubăŭ a vîndut unuĭ negustor nişte oĭ în suma de 450 leĭ.

Baciu, o figură selbatică, cu ochiĭ injectaţĭ, şchiop de un picior, se prezintă spre sară la locuinţa luĭ Dubăŭ, şi obţine ospitalitate.

In timpul nopţeĭ ucide cu securea pe Dubăŭ şi o maltratează pe Mărioara. Apoĭ aprinde o opaiţă lîngă fereastră. — Acesta era un semn pentru Cocoş că poate să vie.

*

Gheorghe Cocoş era împreună cu maĭ mulţĭ flăcăĭ din sat. Imediat ce zăreşte lumina la casa luĭ Dubăŭ pleacă într'acolo şi imediat ce a ajuns acolo strangulează pe Mărioara.

Odată crima comisă, eĭ duc cadavrul Mărioareĭ în grădină şi'l îngroapă iar cadavrul luĭ Dubăŭ îl duc pe cîmp, unde este mîncat de cîinĭ.

După o oră totul era terminat şi Gh. Cocoş se întoarce la tovarăşiĭ seĭ de lucru.

Indrăzneala hoţilor merge atît de departe în cît Baciu rămîne treĭ zile la casa luĭ Dubăŭ şi tuturora le spunea că Dubăŭ şi Mărioara aŭ plecat la munte să vîndă nişte lînă.

*

Era însă cine-va care azistase la crimă şi acel cine-va era un copil în vrîstă de 11 anĭ de loc din Tîrgu-Frumos, şi care era păzitorul oilor la Dubăŭ.

Acest copil dormea pe cuptor şi a fost trezit de ţipetele victemelor. De teamă n'a spus nicĭ un cuvînt şi timp de patru zile el a stat împreună cu Dubăŭ şi a asistat la rîdicarea tuturor lucrurilor din casă.

N'a maĭ putut răbda însă şi a fugit deacolo spre casă la Tîrgu Frumos.

In timpul cînd aŭ transportat lucrurile aŭ luat în car şi picioarele din cadavrul luĭ Dubăŭ remase nemîncate de căinĭ şi cînd aŭ trecut cu carul prin pădure aŭ aruncat picioarele acolo.

*

Odată ajuns în Tîrgul-Frumos, copilul a povestit mameĭ sale cele întîmplate şi de aci descoperirea crimeĭ.

Martorii ascultaţĭ depun toţĭ în acest senz.

Apărarea se lucrează să diminueze întru cît-va gravitatea faptelor.

Juraţiĭ însă sunt convinşĭ de vina ucigaşilor şi la ora 11½ noaptea a fost şi şedinţă de noapte, eĭ aduc un verdict afirmattv pentru toate chestiunele puse.

Curtea condamnă la munca silnică pe viaţă pe Gh. Cocoş şi la recluziune pe viaţă pe Baciŭ.

Administraţia comunală a rezolvit în mod definitiv chestiunea tăereĭ porcilor. In baza uneĭ dispoziţiunĭ, toţĭ comerciaţiĭ, care vor să taie mascurĭ, vor trebui să înştiinţeze medicul veterinar al comuneĭ de locul unde şi de numărul mascurilor ce urmează să fie tăeţĭ.

Medicul veterinar va elibera permisiunĭ de tăere şi în schimb comuna va incasa 25 de banĭ de mascur.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Viena 3 Decembrie.

Comisiunea bugetară a discutat proiectul de buget. Comtele Clary a declarat că guvernul apreciază poporul ceh la justa luĭ valoare economică şi intelectuală. Desfiinţar a ordonanţelor relative la limbĭ, era necesarăureĭ politicĭ care uşura o apropiere între representanţiĭ cehĭ şi germanĭ.

Comtele Clary relevează cîte-va grave consecinţĭ ce s'ar ivi pentru întreaga viaţă a ţăreĭ, dacă partidele nu ar ajuta realizarea necesităţilor statuluĭ, nu emiţînd un vot de încredere faţă cu ministerul, ci numaĭ în interesul statuluĭ.

Şeful ministeruluĭ de finanţe a expus că soldul ce se găseşte în cassele statuluĭ se ridică la 40 de milioane, ceea ce constitue o stare îngrijitoare dat fiind faptul că va avea de suportat marĭ cheltuelĭ de făcut la 1 Ianuarie 1900. Cererea guvernuluĭ privitoare la emisiunea de rentă este prin urmare justificată.

Berlin 3 Decembrie.

Reichstagul. Adunarea continuă discuţia asupra bugetuluĭ. D. Ministru Thielen apără construcţiile esecutate în apele prusiene.

D. Richter vorbeşte contra sporireĭ floteĭ. El zice că această sporire ar avea de consequenţă urcarea taxelor vamale asupra cerealelor şi scumpirea pîineĭ.

D. Richter arată neîncrederea sa în privinţa politiceĭ cancelaruluĭ imperiuluĭ.

Atitudinea Germanieĭ însă, în privinţa Transvaaluluĭ este corectă.

Amiralul de Tirpitz respinge atacurile d-luĭ Richter.

D. Rickerkt declară că mărirea floteĭ este dorinţa naţiuneĭ.

D. Hedenberg vorbeşte în favoarea marireĭ floteĭ.

D-niĭ Hasse şi Lyebermann sunt contra.

Părţile cele maĭ importante ale budgetuluĭ sunt trimise în sfîrşit uneĭ comisiunĭ.

Viitoarea şedinţă va avea loc la 9 Ianuar 1900 st. n.

Cap-Town 3 Decembrie.

Sir Charles Varren, comandantul brigadeĭ a V-a, a sosit.

Londra 3 Decembrie.

Oficialul scrie că perderile totale ale Englejilor în lupta de la Moderiver se urcă la 817 oamenĭ.

Brigada Higfanders a perdut singură 650 sub-ofiţerĭ şi soldaţĭ omorîţĭ şi răniţĭ.

Se socoteşte 10 ofiţerĭ morţĭ, 38 răniţĭ şi 4 dispăruţĭ.

Printre morţĭ este şi majorul marchiz de Vinchester.

Ministrul războiuluĭ a publicat erĭ un avis după care a VI-a divizie a fost mobilizată.

Patru batalioane vor fi îmbarcate înainte de Duminică.

Guvernul a aprobat de asemenea mobilizarea divizieĭ a VII-a.

Londra 3 Decembrie.

Se scrie d n Evenen ziarelor, cu data de 12 Decembrie st. n. că garnizoana din Ladysmith a făcut o nouă eşire. Aŭ distrus puntea din Modersprint, ceea ce a încurcat foarte mult pe Burĭ.

Londra 3 Decembrie.

Circulă svonul că Ladysmithul a fost despresurat.

Această ştire nu presintă nicĭ o autenticitate pînă în present.

Londra 3 Decembrie.

Intr'un discurs pronunţat la York, Ducele de Devonshire a felicitat ţara pentru liniştea eĭ şi de sîngele sĕŭ rece în aceste timpurĭ.

Lupta va continua pînă ce va lua un sfîrşit onorabil.

Londra 4 Decembrie

Var office spune că n'a primit confirmarea blocăreĭ Ladysmitaluĭ.

O telegramă a generaluluĭ Frencsch, spune că aŭ apărat aproape una mie opt sute de Burĭ în spre Naamokor.

Englejiĭ aŭ înaintat cu cavaleria şi i-aŭ respins.

După amează Burii aŭ ocupat Kettlefontein; bombardaţĭ de Englejĭ saĭ retras lăsînd 40 de morţĭ saŭ răniţĭ, iară Englejiĭ aŭ avut un mort şi nouă răniţĭ dintre care un ofiţer.

Londra, 5 Decembrie.

Agenţia Reuter află că Methuen s'a retras la Modderiver din cauza lipseĭ de apă. Buriĭ prinşĭ povestesc că armata lor a perdut 700 oamenĭ.

O luptă de avantgardă a avut loc în 13 Decembrie lîngă Orangeriver, Buriĭ aŭ fost goniţĭ de la Zutpusdrift. Engleziĭ aŭ avut treĭ soldaţĭ morţĭ şi 7 răniţĭ.

Pretoria, 3 Decembrie.

Buriĭ au bombardat Malopo Lunĭ. O lupta violentă a urmat.

Alta a avut loc lîngă Mafeking. Buriĭ aŭ bătut în retragere.

Berna, 5 Decembrie.

D. Numa Doz a murit.

St. Petersburg, 5 Decembrie.

Comentînd mărirea floteĭ germane, ziarul *Novosti* spune ca Germania are nevoe de aceasta pentru a-şĭ apăra interesele.

Belrin, 5 Decembrie.

Dieta e convocată pentru 9 Ianuar 1900.

Constantinopol, 5 Decembrie.

Contele de Turin a asistat la Selamlik şi a luat congediu de la Sultan.

Kolflach (Stiria), 5 Decembrie.

Acoperişul uneĭ fabricĭ de stic'ărĭ a căzut din cauza omătuluĭ, 5 persoane aŭ fost omorîte ,10 rănite grav şi 10 uşor.

Jork 4 Decembrie

Ducele de Devonshire spune că toate guvernele streine găsesc purtarea Angliei corectă. Neutralitatea e leal observată şi relaţiile Angliei sunt bune cu toate, nu numaĭ cu Germania.

Paris 4 Decembrie.

Procesul complotuluĭ. Să ascultă maĭ mulţĭ martorĭ, ca i depun în favoarea acuzaţilor.

Se zice că procurorul va renunţa la acuzare cu privire la inculpaţiĭ: Chevilly, de Fréchencourt, de Sabran-Pontevès, Bourmont. Ramel, Ballières, Cailly, Brunnet şi Devaux.

Paris 4 Decembrie.

Camera deputaţilor. D. Lockroy depune un proiect din iniţiativa parlamentară cerînd 500 milioane pentru marină.

Consiliul de miniştri va depune un proiect de lege pentru stabilirea de cable submarine, legînd Franţa cu coloniile.

Roma 4 Decembrie.

D. Demartino depune o cerere ale ancheta parlamentară asupra societăţilor secrete Maffia şi Camorra. D. Bertolini, subsecretar de stat, spune ca guvernul îşĭ va face datoria, dar să i se lese mîna liberă. Dar dacă d. Demostino insistă, guvernul nu se opune la luarea în consideraţie, care a şi fost votată.

Sofia 4 Decembrie.

Prinţul a sosit. Sobrania începe discuţia budgetuluĭ.

Roma 4 Decembrie.

Papa, vorbind către consistoriu, a declarat că regretă că n'a luat parte la conferinţa de la Haga.

---

lin din acea parte, părea încărcată de mirezme şi de arome de florĭ.

De la portice se întindea o lungă şi dreaptă cale, pe care un viziteŭ îmbrăcat în verde lăsa să-ĭ sburde armăsariĭ aprinşĭ, înhămaţĭ la un bogat quadrigiŭ. — La dreapta şi la stînga, ţărmurînd calea, o nesfîrşită înşirare de lampadare o luminaŭ. — Dar,—vedenie, de sigur, urmare a visăreĭ sale,—Claudieĭ îĭ se păru, prin fumul aceru şi sfîrîitor, că lampadarele se cutremură, se mişcă, în gesturĭ de durere şi de desnădejde nebună.

In depărtare, pădurea, încinsă de luminĭ strălucitoare, şopotea armonios, lăsînd să se înalţe o muzică înceată şi dulce, o muzică de iubire şi de taină. De cînd în cînd lumina, care tremura, făcea să apară o clipă holde de trandafirĭ, ogoare de grîu, măgurĭ, lacurĭ, rîurĭ, cascade, perspective nesfîrşite ale uneĭ zărĭ neţărmurite.—Şi din toate ungherile veneaŭ şoapte armonioase, visătoare, moleşitoare, îndemnînd la vis şi la pofte.

Văpaia lampadarelor juca în reflecte roşiĭ pe apelé laculuĭ. O plută enormă, îmbrăcată în aur şi porfir, aluneca sub opintirile vîslaşilor goĭ, patricieni aleşĭ după gradul lor de desfrîu. Pe plută se află ospăţul, faimosul ospăţ, care costase atîta, atîta muncă şi atîţia banĭ.—Iar pe ţermurile laculuĭ, formînd grupe lubrice şi obscene, steteau femeĭ strălucitoare în goliciunea lor superbă. Erau patricienele oraşuluĭ stăpîn, erau „fiicele Rameĭ blestemate.....“

Lectica întră pe drumul lampadarelor De odată unul din ele trosni. Claudia ridică capul şi impetri: o fiinţă omenească, cuprinsă de flacarĭ, se sbuciuma se-şĭ rupă lanţurile, să se desfacă de pe cruce, într'o mîrdare supraomenească..... A, da, erau creştiniĭ, pe carĭ Neron îĭ îmbrăcase în *tunica molesta* sau îĭ unsese cu smoală şi-ĭ pusese, torţe insufleţite, să lumineze serbarea.... Da, creştin....

Dar crucea se cutremură şi se aplecă: chinuitul îşĭ rupsese lanţurile şi mîndra curtezană sîmţĭ două braţe în flacărĭ, carĭ o cuprind şi două buze invăpăiate, carĭ pun urmă de foc pe buzele eĭ cărnoase.

O înfiorare, un vuet de prăbuşire şi un strigăt de nedescris, care resună îngrozitor în noapte:

— Celer!

PAUL CELIAN

IMPORTANT

Fînd că părăsesc ţara, cu ordinul Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, şi Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare şi un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No 15. Casele D-neĭ Luca

D-r A. Müller

Medicul Societăţeĭ Tip. Gutemberg

Strada Păcurari 14

Orele de consultaţie de la 8—10 a. m. şi de la 2—4 p. m.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru București, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camerei și Senatului.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiului din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Primăriei No. 17.

Loteria Comunei Cucuteni, Horlesci

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unui bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturi	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir și Luther.
Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER“

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medalii de aur. argint și premii bănești

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina“ pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer“ pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer“ pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas“ albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer“** și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență“ unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și morișteĭ.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar sonerii electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

DISTINCTIUNE DIN PARTEA M. S. Regelui României

Inființată în anul 1856. Reînoită în anul 1890.

TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER

IAȘI

STRADA PRIMĂRIEI NO. 17.

Premiată de 5 ori: la Paris 1872, la București 1876 și 1878 la Iași 1883 și acum în urmă la Expoziția Universală din Paris 1889.

Această tipografie care datează de-aproape o jumătate veac, este una din cele mai vechi tipografii din România și se recomandă publicului pentru ori ce lucrare atingătoare de arta tipo-litografică, precum:

CĂRȚI și ZIARE în ori ce format și în ori ce limbă.

TEZE *pentru licență în drept și doctorat în medicină.*

CONDICI de comptabilitate și munci agricole.

ACȚIUNI, BONURI Trate, Cecuri, Bilete de loterie, Etichete *imprimate în diverse colori.*

Bilete de Logodnă, de nuntă și botez

CĂRȚI DE VISITE de la **1. 50 fr.** suta în cutie.

CĂRȚI DE ADRESA

PLICURI ȘI HÂRTIE CU FIRMĂ

FACTURĂ ȘI NOTE

AFIȘE în diferite mărimi și colori. *Bilete de înmormîntare.*

Stabilimentul Tipo-Litografic posedă și o bogată colecțiune de cărți de școală a celor mai buni autori din România, primind succesiv edituri noi.

Prețuri moderate — Acurateță

ORI CE CONTRAFACERE A ACESTEI MĂRCI SE VA URMĂRI CONFORM LEGEI *Frații Braunstein*

DEPOSIT S.G.D.G. en FRANCE et L'ÉTRANGER

INDEPENDENTA ROMÂNIEI 10 MAIU 1877

FRATII BRAUNSTEIN SINGURI FABRICANTI PARIS

DEPOSIT S.G.D.G. en FRANCE et L'ÉTRANGER

Marque Hygiénique extra fin. *Frații Braunstein*

CERNELĂ NOUĂ

MATHIEU PLESSY * PARIS

Cerneala nouă dublă violetă pentru copiatu

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré....	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix : **14 fr.**

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

BORDES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. **5 f.**

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGOLLOT

Gel mai bun revulsiv pentru a combate numai de cât: Durerile, Congestiunile, Bronșitele, Guturaiul și Catarhul.

A se pretinde semnătura în roșu a Inventatorului pe fie-care foie: *Rigollot*

SE VINDE ÎN CUTII DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 177 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—MERCURI 8 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I. şi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In stroinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Inserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Strada Primăriciĭ—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

RIDICOLI SAU NEBUNI?

Cu ocazia desbaterilor asupra adreseĭ de răspuns la Mesagiul tronuluĭ, presa colectivistă a avut o atitudine care denotă, că ceĭ pe carĭ ea îĭ represintă, sunt şi rămîn ceea ce tot deauna aŭ fost.

Şcoala veche, scoală păcătoasă şi proastă, continuă de a fi în floare şi azĭ la colectiviştĭ, azĭ cînd nu maĭ există acea pătură populară care pe la 1848 lua drept aur toate alămurile panglicarilor.

Oameniĭ aceştia atît sunt de deprinşĭ cu bîrfitura, şi atît sistemul de a calomnia a întrat în moravurile lor ca partid, încît adese orĭ li se întîmplă că pentru a nu'şĭ maĭ da osteneală să caute aiurea subiecte de batjocură, se batjocoresc între dînşiĭ.

Aŭ ajuns în halul ţiganuluĭ păcătos, hoţ odinioară, care ne maĭ fiind în stare să înfrunte pericolele vecheĭ sale profesiunĭ de bandit, îşĭ ascunde căciula în tufe şi apoĭ se tupilează, păşeşte cu precauţie şi şi-o fură singur.

Cazul e absolut aplicabil stăreĭ de spirit în care se găsesc colectiviştiĭ, şi care oglindeşte perfect starea psihologică a acestuĭ partid, dacă bine înţeles partid se poate numi un conglomerat de burte, ce aŭ perdut şi drumul şi cararea.

Maĭ toate ziarele oculteĭ aŭ primit, probabil, ordinul să critice desbaterile urmate cu ocazia discuţieĭ asupra proiectuluĭ de respuns la Mesaj, şi orbite de patimă, aceste ziare trec, în excesul de zel, marginele celeĭ maĭ elementare prudenţe.

Aşa de exemplu, *Secolul al XX*, organ pus sub direcţia d-luĭ Pallade, fost mare ministru de finanţe şi stîlp de.... partid, acuză între altele pe guvern de starea în care se găsesc finanţele ţăreĭ!

Dacă nu e demenţă, e în tot cazul curat caraghioslîc.

Să fiĭ ministru de finanţe într'un guvern trîntit la pămînt de furia unuĭ popor întreg în revoltă; să cunoştĭ în detail şi să aĭ chiar pe conştiinţă desastrul financiar pe care'l laşĭ în urma ta; şi—pe deasupra—să acuzĭ de acest desastru pe aceĭ carĭ, vrînd ne-vrînd, sunt siliţĭ să moştenească o asemine deplorabilă situaţie!.... eată ceva ce numaĭ un cap colectivist e capabil să conceapă!...

Cetiţĭ *Voinţa*, *Secolul* şi tot restul de codiţĭ colectiviste, şi vă veţĭ convinge că presa oculteĭ e unanimă în a învinovăţi pe partidul conservator de secetă, de reaua recoltă a anuluĭ acestuia şi maĭ cu samă de deficitul rămas moştenire de la guvernul colectivist.

Se înţelege bine că un minister, care vine în urma unuĭ asemine desastru, nu stă pe moale; că misiunea luĭ nu e sarcină uşoară: că în fine face rol de hirurg, care trebuie să taie în carne vie şi să coterizeze rănĭ cauzate de aceĭ carĭ, fie din nepricepere fie din rea voinţă, n'aŭ lasat nume bun în trecerea lor pe la putere.

Şi cînd, după atîtea pacate ce aŭ de ispăşit, colectiviştiĭ maĭ aŭ curajul să acuze pe guvern de fapte ale căror autorĭ sunt eĭ!....

Dacă nu încă cu totul nebunĭ, oameniĭ aceştia sunt, cel maĭ puţin, ridicolĭ!

VORBE

Pe un album. Viĭ către mine, drăguţa mea copilă, şi, veselă şi liniştită, cerĭ celuĭ întunecat să'ţĭ scrie două versurĭ şăgalnice pe foaia trandafirie a albumuluĭ: «Haide, haide; două versurĭ, ce maĭ treabă!» Iar eŭ staŭ nedumerit şi nicĭ nu cutez să iaŭ condeiul îndrăsneţ, nicĭ să zic nu, căci mi-e teamă de ochiĭ tăĭ.

Vezĭ, copilă, viaţa e foarte..... curioasă. Mîne, poimîne, poate, fie-care din noĭ va porni într'o parte, ne vom despărţi pentru tot-d'auna,—cine ştie!—şi mă veĭ uita, poate. Iar numele meŭ, trist şi părăsit, va rămînea singuratec subt cîte-va liniĭ neînţelese, ca o cruce pe-un mormînt, al căruĭ rost se va fi uitat.

Sau,—maĭ ştiĭ?—vor trece aniĭ; părul tău, azĭ întunecat ca ochiĭ tăĭ limpezĭ, se va albi treptat-treptat şi zimbetul şagalnic se va schimba în duioasă şi plină de înţelepciune zimbire. Atuncĭ, bunică ertătoare, de-ţĭ vor răscoli cum-va nepoţiĭ în tăinutele saltare, în care vei ţinea ascunse amintirele anilor plin de soare şi de-ţĭ vor aduce la lumină vechile nimicurĭ, carĭ au atîta farmec pentru ceĭ, carĭ au trăit, se poate ca degetele lor agere să-ţĭ arăte şi acest album, uitat. Iar tu, bătrînă şi răbdătoare, vei răstoi ştersele file şi, ajunsă la această pagină, să poate să spui singură: „cine e oare?"—văzîndu-mĭ numele.

Cînd totul trece, cînd totul să sfarmă, de ce să rămie acest cuvînt pe foaea, pe care timpul o îngălbineşte, cum toamna ofileşte frunzele? De ce subt liniile, al căror ascuns înţales a rămas necunoscut, acest nume se pară ruina uneĭ Taine din vremea stinsă?.....

Vrai să-ţĭ spun totuşĭ cîte-va vorbe; eĭ bine mă supun. Fiĭ fericită şi fiĭ încîntătoare. Acesta-i rostul ascuns al vieţeĭ femeilor. Fiĭ răbdătoare, căci altminterĭ groaznicul Timp va muşca din plinul şi catifelatul tău obraz,—cel cu gropiţe. Aşteaptă ziua de mîne, care-ţĭ va aduce, văluit în negurile, pe care ochiĭ tăĭ nu le pot pătrunde încă, şi bucuria,—căcĭ îţĭ va da iubirea,—şi liniştea, căci cele ce aduce timpul vin fără griji şi fără lacrimĭ.

Visează, gîndeşte-te—şi aşteaptă.

Faust

Desbaterile de la Senat

Erĭ a continuat la Senat desbaterile proiectuluĭ de respuns la mesaj.

Aŭ vorbit d. senator Gh. Botez pentru proiectul de Adresă iar d. Porumbaru a făcut o uşoară critică proiectuluĭ.

Azĭ Marţĭ vor vorbi d. prim ministru Gr. G. Cantacuzino şi d-niĭ miniştri N. Fleva şi Tache Ionescu.

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Roma 3 Decembrie.

Adunarea federală a ales ca preşedinte al confederaţieĭ pe anul 1900 pe d. Hanser, radical, şi vice-preşedinte pe d. Brenner, radical.

Roma 3 Decembrie.

Papa a ţinut, azĭ, un consistoriu public, apoĭ un consistoriu secret în care aŭ fost preconizaţĭ noĭ cardinalĭ, episcopĭ şi vicarĭ.

Papa are un aspect satisfăcător şi de o excelentă umoare.

Odessa 3 Decembrie.

O furtună pe Marea Neagră care a durat cincĭ zile a cauzat numeroase accidente.

Vapoarele sosite aicĭ aŭ marĭ stricăciunĭ şi pasagerii sunt foarte epuizaţĭ.

New-York 3 Decembrie.

Se scrie din Portitspain ziaruluĭ *New-York-Herald* că în urma cerereĭ consululuĭ German din Caracaş, încrucişătorul german *Stosch* a plecat pentru Porto-Cabella cu scop de a păzi interesele germane.

Londra 4 Decembrie.

Să scrie din Cap-Town că insuccesele Englejilor provoacă perturbaţiĭ printre locuitorĭ de origină olandeză. Se fac adunărĭ secrete. Fermieriĭ credincioşĭ sînt înarmaţĭ de autorităţi.

Paris 4 Decembrie

D. Delcassé, ministrul de externe al Franciei, a primit azĭ în audienţă pe d. Olănescu comisarul romîn pentru Expoziţia din 1900.

Londra 4 Decembrie

Se anunţă din Moderiver cu data de 3 că generalul Methuen a deschis în dimineaţa aceleĭ zile un foc de artilerie la care Burii n'aŭ respuns de cît cînd trupele engleze aŭ început să se retragă.

Burii continuă să'şĭ întărească poziţiunile ce domnează linia ferată.

Londra 4 Decembre

Perderile totale ale englezilor la bătaia ce a avut loc lângă Magesfonstein sunt evaluate la 960 ucişĭ, rănitĭ saŭ prizonerĭ.

Londra 4 Decembre

Se vesteşte din Lorenzo Marquès «Agenţie Reuter» că o depeşă sosită aci din lagărul Burilor lângă Colenso, cu dăta de 15 Decembrie, spune că pentru acea zi se aştepta o eşire din Ladysmith.

Londra 4 Decembre

Se vesteşte din Bulawaga că la 6 Decembrie totul mergea bine la Mafeking Boeriĭ sub comanda generaluluĭ Suijman, sunt abia în număr de 2000 de oamenĭ, dispunînd de patru tunurĭ de campanie şi unul de calibru mare.

Pretoria 4 Decembrie.

Boeriĭ de lîngă Mafeking aŭ început să atace un mic fort, care a suferit deja stricăciunĭ serioase.

O ştire adusă din Modderriver de nişte mesagerĭ, spune că Boeriĭ aŭ luat o mare cantitate de munituni, de puştĭ şi de baionete.

Perderile Englezilor sunt foarte marĭ, Grămezĭ de cadavre acoperă cîmpul de luptă.

Boeriĭ aŭ perdut un număr considerabil de caĭ.

Bătălia a fost pentru Boerĭ o victorie strălucită, care a mărit entuziasmul lor şi le-a dat speranţă pentru succesele cale maĭ marĭ.

Londra 5 Decembrie.

Lord Asquith a pronunţat ierĭ un discurs la Villigton-Quai în care a zis că nu trebuie să se exagereze eşecurile suferite. Guverul va face tot ce trebuie ca să se deie armateĭ o superioritate şi o forţă irresistibilă. După sfîrşitul resboiuluĭ va trebui să se iee măsurĭ pentru a împedeca reîntoarcerea pericolelor actuale şi a se creea un modus vivendi permanent între rasele albe din Africa de sud.

Cairo 5 Decembrie

Se anunţă că Englitera ar avea intenţiunea de a retrage două miĭ de soldaţĭ din Egipet pentru a-ĭ trimete în Transvaal, dar aceasta ar avea inconvenientul de a lăsa Egiptul fără de garnizonă. Se crede decĭ că o parte din diviziunea a 7-a va veni în Egipet pentru a înlocui trupele trimese în Africa. Este de asemine vorba de a se trimete în Transvaal un detaşament indigen

Londra 5 Decembrie.

Circulă svonul ca generalul Methuen a stabilit cartierul seŭ general la Moderiver făcînd de acolo baza operaţiilor.

Londra 5 Decembrie.

Se anunţă din Moderiver că răniţiĭ englezĭ se plîng că Burii ĭ-aŭ lasat 30 de oare fără ajutor; se conchide din aceasta că Burii aŭ întrebuinţat toate ambulanţele disponibile pentru răniţiĭ lor.

Se zice că Burii orangiştĭ nu vor să maĭ lupte, dar că aŭ fost liniştiţĭ de generalul Cronje.

Cap-Town 5 Decembrie.

După cum spune ziarul *Argus* întrunirele secrete ale partizanilor Burilor continuă. Arendaşii olandeji iaŭ o atitudine ameninţătoare pentru englezĭ.

Pretoria 5 Decembrie.

Starea sănătăţeĭ generaluluĭ Joubert s'a îmbunătăţit.

Londra 6 Decembre.

Din oficiul ministeruluĭ de resbel se anunţă că mareşalul lord Robertes este numit comandant şef al forţelor engleze din Africa de Sud, iar lordul Kirtchener este numit şef de stat major.

Generalul Catacre a ordonat ca să se transporte trupele şi proviziunele de la Tuterskraal la Sterkstroom.

Generalul French va transfera cuartierul seŭ general la Rundel.

In urma avizurilor nutorităţilor militare, generalul a aprobat următoarele măsurĭ: Orĭ-ce fracţiunĭ neconvocate încă din rezerve, vor fi chemate sub arme. Divizia a şăptea va pleca în Africa fără întîrziere, cum şi ajutorurile de artilerie care cuprind brigada Howtzert.

Comandantul şef din Africa de Sud, este autorizat a continua să cheme sub arme corpurile de infanterie locale, şi de a lua măsurĭ pentru a se recruta în Africa puternice contigente de voluntarĭ aleşĭ cu îngrijire.

„România Jună"

Am anunţat la timp apariţiunea nouluĭ nostru confrate „România Jună" ziar naţional independent şi i-am urat din inimă traĭ lung şi isbîndă, fără de a fi de alt-fel lămuriţĭ asupra linieĭ de conduită ce noul organ îşĭ propunea de a urma.

Aflasem atît numaĭ că tînăra foaie pusese moderaţiunea în al seŭ program.

Astăzĭ însă cunoaştem întru cît-va tendinţele confrateluĭ nostru.

Intr'un articol apărut acum cîte-va zile şi intitulat Culisele politice, *onoratul coleg insistă cu moderaţiune dar cu precisie asupra faptuluĭ că succesul repurtat de guvern, cu ocaziunea discuţiunilor urmate în cameră, ar fi pur platonic; că nemulţumirea între conservatorĭ ar fi generală; că partidul conservator ar fi divizat; că o remaniare ministerială ar fi iminentă şi inevitabilă, etc. etc. etc.*

Toate bune; dar ne întrebăm cu mirare unde a putut descoperi «România Jună» aceste ştirĭ atît de sensaţionale şi fantesiste.

Pare-ni-se că trăim cu toţiĭ într'aceiaşĭ ţară, că urmărim cu toţiĭ, cu aceiaşĭ atenţiune, aceleaşĭ fapte; dar numaĭ tînărul nostru confrate a avut perspicacitatea de a vedea nişte simptome carĭ pînă acum aŭ scăpat tuturora, atît guvernanţilor noştri, cît şi mareluĭ public, cît şi ziarelor opoziţiuneĭ.

Din două una: saŭ «România Jună» e un ziar «naţional», dar atuncĭ ne pare a fi şi liberal; *saŭ e un ziar «independent», dar atuncĭ ne pare a fi şi eminamente fantezist.*

Ultima iubire.

Posteritatea marilor poieţĭ are marĭ datoriĭ nu numaĭ faţă de aceştia, dar şi în acelaşĭ timp faţă de tot ce se atinge deaproape de geniul lor poetic, de tot ce a contribuit la inspiraţia şi nemurirea lor.

Muzele, negreşit, viu în primul rang. Nu sunt ele izvorul însuşĭ de unde poietul a sorbit puterea şi trebuinţa de a cînta? Nicĭ-odată nu s'a vorbit maĭ mult de muze —şi nicĭ de maĭ multe muze de-odată—de cît acum, cu prilejul Centenaruluĭ luĭ Heine, odată cu a căruĭ amintire fu serbătorită întreaga pleiadă de nume, imortalizate de marele poiet. Multe din muzele acelea, domnişoare modeste şi maĭ mult orĭ maĭ puţin oneste din burghezia Frankfortuluĭ, Hamburguluĭ saŭ Berlinuluĭ, devenite apoĭ bune mame şi soaţe, n'aŭ visat măcar nemurirea şi gloria pe care aŭ cîştigat-o prin efemerele relaţiĭ cu sentimentalul scriitor.

...Ştie oare floarea cîtă miere e în bîzîitul albineĭ care s'a oprit un moment să sărute obrajiĭ îmbujoraţĭ şi catifelaţĭ aĭ petalelor? Ştie raza rătăcitoare cîtă viaţă s'a născut sub vibrarea eĭ?

Heinrich Heine—al căruĭ centenar s'a serbat la 13 Decemvrie stil noŭ—fu de sigur unul din ceĭ maĭ aventuroşĭ preoţĭ aĭ poezieĭ. Pururĭ adorator al frumuseţeĭ, el o celebra şi o eterniza orĭ unde o întîlnea privirea luĭ extaziată; sufletul luĭ se îmbătă de varietatea nemărginită a uneia şi aceleiaşĭ imaginĭ resfrîntă pe numeroase chipurĭ şi fiece clipă a senzibilităţiĭ luĭ în continuă vibrare era închinată uneĭ eroine a idealuluĭ săŭ—frumosul.

O carte recentă şi extrem de interesantă a stabilit că nicĭ un nume şi nicĭ un cîntec n'a născocit Heine din pură fantazie,—ci toate respundeaŭ unor simţirĭ reale aprinse în inima liriculuĭ poiet de fiinţe dragĭ carĭ ieşaŭ par'că dinadins în calea poietuluĭ, înamorat pînă pe pragul mormîntuluĭ.

Aci chiar a relatat de curînd amicul nostru Celian unul din cele maĭ duioase epizoade din viaţa amoroasă a luĭ Heine: reîntoarcerea — Rückkehr — în Germania, după mulţĭ anĭ, şi revederea luĭ cu Amalia, frumoasa verişoară a poietuluĭ, mult idealizata Amalia pe care o regăsi poietul, măritată de anĭ de zile şi încungiurată de proza unuĭ menagiŭ burghez—la Frankfurt.

Dar fără îndoială că cel maĭ captivant tabloŭ ni-l oferă ultima iubire a luĭ Heinrich Heine, dragostea pentru „La Mouche" căriia sunt închinate cele de pe urmă versurĭ şi poate cele maĭ aprinse din toată lirica mareluĭ poiet.

Cine era femeea aceasta, muza aceasta care a încununat sicriul luĭ Heine cu razele unuĭ soare apunînd?

Camilla Selden era originară din Praga. Măritată de tînără, duse o viaţă plină de tragice peripeţiĭ; între altele stete cît-va timp închisă într'o casă de nebunĭ, prin stăruinţa soţuluĭ prigonitor. Odată scăpată de acolo fugi la Viena unde se ocupă cu muzica. Aci găsi compoziţiile cavaleruluĭ von Pühlingen, pentru diverse cîntece ale luĭ Heine — şi cîntecele aceste trezîră în sufletul pasionat al femeeĭ dorul de a cunoaşte pe autorul lor.

In toamna anuluĭ 1855 ea întră în locuinţa luĭ Heine, mansardă sărăcăcioasă—faimoasa „Matratzengruft» — unde avea să rasară acea profundă patimă —„floarea pasiuneĭ—în inima bolnavuluĭ poiet, chinuit de durerĭ teribile, istovit de o boală a şireĭ spinăreĭ». Eraŭ cîţĭ-va anĭ de cînd poietul încătuşat de patul agonieĭ scrisese celebrele rindurĭ.

«Nu maĭ sunt divinul biped, nu maĭ sunt germanul cel maĭ liber după Goethe, cum m'aŭ numit în vremea cea sănătoasă, nu maĭ sunt marele păgîn No. 2 asămănat cu Dionysos cel încununat cu frunză de vie, pe cînd colegul meŭ No. 1 era numit cu regescul titlu de Jupiterul de la Weimar; nu maĭ sunt un Helen voios şi setos de viaţă, ci un biet evreŭ, o icoană searbădă a mizerieĭ, un om nenorocit!»

Aventuroasa şi curagioasa femee apăru în faţa poietuluĭ ca o aratare din poveştĭ; tînără, frumoasă, brună cu ochĭ albaştri, plină de graţie şi de talente, vorbind şi scriind o franţuzească foarte corectă—ea putu să aprindă licărirea cea din urmă a unuĭ sufletă făcut numaĭ din iubire şi pentru iubire.

Un capitol estrem de interesant şi de original ar fi de scris asupra acestuĭ platonism aprins, asupra acesteĭ bizare iubirĭ la un om bolnav, lipsit şi de mişcărĭ şi de vedere şi de puterĭ — pentru muza tînără şi frumoasă care nu putea decît doar cu alintarea de copil obraznic să mîngîie agonia unuĭ om, maĭ aproape mult de moarte decît de viaţă.

El zicea într'o scrisoare către „La Mouche»:

....«Mă bucur că o să te văd curînd şi că voiŭ putea pe drăguţiĭ tăĭ obrajĭ *poser une empreinte vive*. Vaĭ, această propoziţie ar avea un înţales maĭ puţin platonic, dacă

aşĭ fi încă om. Dar eŭ sunt numaĭ un spirit, lucru care-ţĭ este egal ţie, dar mie nu-mĭ place de loc. Mă găsesc tot răŭ; mereŭ am atacurĭ, durerĭ, accese de furie,—furia în potriva stăriĭ mele. Sunt un cadavru în care trăieşte încă vie setea tuturor dorinţelor, setea de viaţă. E îngrozitor.

Ingrozitor într'adevĕr,—căcĭ era o iubire, o iubire tîrzie, dar reală,—cu atît maĭ intensă cu cît iera nestînsă în dorinţa eĭ.

La Mouche, devenită secretară intimă a poietuluĭ care în această epocă lucra cu maĭ multă ardoare de cît orĭ cînd, era nelipsită de lîngă patul poietuluĭ care trebuia să-şĭ creeze cel puţin iluzia c'o vede:

Geschlossen war mein Aug, doch angeblickt
Hat meine Seel beständig dein Gesichte
Du sahst mich an beseelet und verzückt,
Und geisterhaft beglänzt vom Mondenlichte.

Nu numaĭ că iera o iubire,—dar şi corolarul eĭ, gelozia, pătrunsese în atmosfera mansardeĭ întunecate a poietuluĭ. Acesta era căsătorit cu buna şi credincioasa Mathilda, franceză devotată poietuluĭ cum n'a fost vr'odată femee maĭ devotată unuĭ soţ. Dar, orĭ cît de simplă şi nepretenţioasă era această „femee legitimă" a poietuluĭ bolnav de moarte, ea se simţi împunsă de acul invidieĭ faţă cu dragostea ce manifesta Heine pentru „La Mouche".

Cetind amintirile lasate de însuşĭ poietul în ultimele sale strofe lirice şi de amiciĭ intimĭ aĭ poietuluĭ, ne vine a crede chiar că *acum* de-abia iubirea cu adevărat cuprinsese pe capriciosul şi alintatul copil al atîtor muze, acum de-abia, cînd boala-l ţintuise în plină desvoltare a forţeĭ şi a geniuluĭ săŭ—el adora cu toată intensitatea simţiriĭ sale de poiet.

Din nefericire era prea tîrziŭ. Prea tîrziŭ întrase în mansarda şi în inima poietuluĭ bruna cu ochiĭ albaştri, care a încheiat ciclul numeroaselor idile ale aventurosuluĭ cîntăreţ, a împletit cel din urmă ram la cununa poietuluĭ care a iubit şi a suferit atît de mult.

Camilla Selden—La Mouche—a murit acum treĭ anĭ în Rouen, unde funcţiona ca profesoară de limba germană.

Rodion.

Răbojul meu

Tot Spaniolii. Dintr'un poet al Iberieĭ: nu vreaŭ să maĭ suspin, căcĭ oftările mele fiind de foc, mi-e frică să nu înflăcărez cerul şi pămîntul.

*

A fost o vreme, în care se considera că cea maĭ desăvîrşită frumuseţă a femeeĭ e să aibă sprincenile îmbinate. Teodor, Petroniu şi alţĭ poeţĭ laudă acest *farmec*; Anacreon se mîndreşte că amanta luĭ îl are; Ovidiŭ ne învaţă, că, în vremea luĭ, doamnele romane, îşĭ zugrăviaŭ locul d'intre sprincene, ca ele să pară îmbinate. Acelaş lucru se făcea şi la Evreĭ.—Dar Aristotel şi alţĭ autorĭ ne spun că sprincenele unite treceaŭ drept un semn al spirituluĭ nepotrivit şi trist. Cum tristeţa nu putea să mărească plăcerea şi farmecul uneĭ femeĭ, cu timpul acest *nur* a ajuns să fie privit ca de răŭ augur pentru fisionomiştĭ: l'aŭ considerat nu numaĭ ca un ce, care defigurează, dar şi ca un semn exterior al unuĭ suflet răutăcios şi al unuĭ suflet crud.

Cetitoriĭ carĭ vor fi avînd acest... ornament, să mă erte,—*pour l'amour du grec... d'Aristote*,—saŭ să nu cetiască.

*

La teatrul Naţional se joacă: Joĭ, *Femeile noastre*, cunoscuta localizare a d-luĭ Gusty, după l. germană; Sîmbătă, *Goldoni*. Aceasta e o piesă italiană, de un haz şi are situaţiĭ aşa de comice, încît stîrneşte rîsul fără să vraĭ. E una din piesele carĭ aŭ un succes nebun în Italia—şi asta de vremurĭ. Duminică, *Carta de vizită*, comedie într'un act de I. Găvănescul şi *Turul calicul*. Piesa d-luĭ Găvănescu s'a jucat acum 2 anĭ pentru prima oară, pe scena teatruluĭ naţional din Iaşĭ. Mi se pare că a fost cea d'întâĭ încercare de descentralizare artistică.

*

Kelly. Compozitorul englez Kelly, găsind că muzica nu e destul de răsplătită, se hotărî să se facă negustor de vinurĭ. Cînd vorbi prietenuluĭ luĭ Sheridan despre planul săŭ, acesta îl zise.

— Foarte bine, dar te sfătuesc să puĭ pe firmă: Kelly, negustor de muzică şi compozitor de vinurĭ.

*

Cum se compune. Cimarosa nu putea să compue dacă n'auzea o conversaţie maĭ animată. Paisielo, din contra, era incapabil să scrie o singură notă, pînă nu se lungea pe patul său. Haydn se închidea în cabinetul săŭ, se bărbierea, se pudra şi se îmbraca de gala. Luĭ Händel îĭ plăcea să aibă alăturĭ instrumentul săŭ şi.... o garafă de vin.

Tot Händel maĭ deştept.

*

Doamna Gemma Mezetti, care va da peste puţin un concert în oraşul nostru, e sărbătorită triumfal la Opera din Capitală.

*

EFEMERE

Doamnuluĭ Carp

— *După discuţia pentru Mesagiu* —

Maĭ mulţĭ junimişti infocaţĭ se svoneşte că se vor înscrie în clubul conservator.

Carpe diem! *Prin urale*
Iţĭ şopteaŭ atuncĭ cu brio.....
Iar acum îţĭ spun cu jale
Carp, adio.

ENDYMION.

SCENA

Luiza Müller—Don Vagmistru
Adriena Lecouvreur

Sîmbătă s'a reprezentat *Luiza Müller*, de Schiller. Piesa, admirabil scrisă, n'a avut darul să atragă public, aşa că sala era aproape goală. Totuşĭ actoriĭ şi-au îndeplinit cu succes rolurile lor.

Doamna Romanescu a fost de-un deosebit dramatism în Luiza. In scena finală, scena morţeĭ, maĭ ales, a fost admirabilă. D. Cîrjă ne-a redat un minunat Wurm, iar domnul Popovicĭ a întrupat foarte frumos pe eroul pieseĭ.

Duminecă ziua s'a reprezentat *don Vagmistru*. Asupra acesteĭ piese părerile sînt împărţite. Uniĭ îĭ tăgăduesc orĭ-ce merit, alţiĭ găsesc că autorul a avut, cel puţin, simţul sceneĭ. In susţinerea teorieĭ lor, aceştia din urmă ne arată numeroasele reluărĭ şi reprezentaţiĭ pe care le-a avut *don Vagmistru*.

Linie de conduită de la început mi-am hotărît că, în această rubrică consacrată arteĭ dramatice, să mă ocup în special de valoarea literară şi dramatică a pieselor, ce se reprezintă pe scena teatruluĭ nostru. Imĭ pare că aceasta va fi folositor unuĭ maĭ mare număr,—majorităţeĭ,—pe cînd dacă aş face critica, exclusiv saŭ maĭ ales, al joculuĭ artiştilor, aceasta nu va folosi, poate, decît unuĭ număr restrîns de persoane, anume celora, ce se ocup cu arta declamatorie. Apoĭ, m'am hotărît de la început să caut a pune în relief şi a ajutora, întru cît îmĭ vor permite mijloacele, orĭ-ce producţie originală. Statul şi comuna,—deci, obştia contribuabililor,—fac sacrificiĭ cu teatrele naţionale nu pentru a procura distracţie Iaşilor, Craioveĭ şi Bucureştilor,—carĭ, atuncĭ, ar deveni oraşe privilegiate,—ci pentru a desvolta şi la noĭ literatura dramatică, a căreĭ influenţă covîrşitoare în evoluţia civilizaţieĭ e indiscutabilă. Decĭ, ţinta orĭ-căruĭ critic ar trebui să fie înlesnirea acestor începuturĭ, iar nu împedecarea lor prin inepte şi stupide ironiĭ.

Voĭ spune dar că *don Vagmistru* are simţul scenic şi oare-care valoare, pe care i-o dă nota realistă din piesă. Ceea ce e de regretat e faptul, tocmaĭ din cauza popularităţeĭ sale, că e aşa de slab scrisă. Zic e de regretat, căcĭ o piesă aşa scrisă nu dă nicĭ un ajutor la cultura spirituală a mulţimeĭ.

O observaţie, în sprijinul teorieĭ că piesele originale trebue să aibă precăderea. In toate cele romîneştĭ actoriĭ noştri sunt bine. Şi e foarte logic să fie aşa.

D. V. Cuzinschi ne-a redat un don-Vagmistru plin de viaţă, iar d. Rădulescu un duios Cărăbuş. Regret că nu pot cita pe toată lumea, din cauza lipseĭ de spaţiŭ.

Duminică sara s'a jucat *Adriana Lecouvreur*. Prietenul *Endymion* ne-a povestit la *Răboj*, cum a fost primită şi jucată drama de către Rachelle. Această piesă a avut norocul să fie reluată de toate actriţele marĭ pentru efectele scenice, pe care le oferă. Acum, asupra valoareĭ intrinsece, ar fi multe de zis. S'ar putea discuta aproape fie-care act. Dar nu voĭ face aceasta, căcĭ, în definitiv, la teatru, pe lîngă partea literară, maĭ e şi acea a arteĭ emoţionale, adică ştiinţa de a orîndui ast-fel lucrurile, —cîte odată situaţiĭ chiar....., copilăreştĭ,— spre a mişca inimele. Şi acest merit *Adriena* îl are.

Piesa a fost bine interpretată. Doamna A. Romanescu şi-a rezervat această dramă pentru ultima sa representaţie. In toate s'a arătat superioară. Chipul maĭ ales în care a interpretat actul al patrulea şi al cincilea a fost cu totul superior.

D. Ionescu, în Maurice de Saxe, a fost bine. Restul trupeĭ de asemenea a secondat bine pe marea artistă, care a plecat dintre noĭ lăsînd nestirşite regrete.

PAUL CELIAN

CARNETUL SEREI

Puţină lume la *Luisa Müller*, multă la Adriena. Să fie şi asta un semn al gustuluĭ public? Nu s'ar cere decĭ literatură, ci *teatru*. Am remarcat în sală pe:

D-nele: Spacu, Irimescu, dr. Pastia, dr. Posa, Caraiane, Focşa, gingăşia personificată; căp. Filoteanu, căp. Stroja, dr. Gavrilescu, Viorica, locot. Lecca, tipul frumuseţeĭ Pompeiane; maj. Renescu, maj. Văitoianu, Manoliu, T. Cerne, Chefneux, Niedelschi, Bîgu, Neculaŭ, Gheorghiu, Caranfil, Vartic.

D-rele: Şendrea, Caraiane, Dimachi, Chefneux, Albineţ, E.Mihailescu, drăguţă şi atrăgătoare; Negrutzi, Albineţ, Cardaş, Mavrodi, Buznea, Racoviţă, Filoteanu, Petit, Velescu, Plesnilă, Florica Botez, Goilav, Coslovschi, Cernavodeanu, Flora Moise.

Informaţii

Corespondentul nostru din Bacău ne anunţă trista veste că d. Andriaş, posesorul moşiei fraţilor Goroveĭ, s'a sinucis.

Iată cum s'aŭ petrecut lucrurile:

D. Andriaş se însurase de curînd cu o d-şoară frumoasă, de bună familie, dar săracă.

Săptămîna trecută d. Andriaş pleacă de la moşia sa unde şedea împreună cu soţia şi vine la Bacău.

Ajuns în Bacău pe la orele 4 şi jumătate p. m. a tras la otel Pavel Manoliu, *şi după ce spune chelneruluĭ aceste cuvinte: „să-mĭ cureţĭ bine camera căcĭ am să'mĭ aduc soţia cu care am de stat cîte-va zile", plecă.*

In foarte scurt timp se reîntoarce la otel, dar fără soţie; întră în camera sa şi îşĭ trage un foc de revolver în tîmpla dreaptă.

La detunătura armeĭ a sosit imediat personalul otelului care văzînd cele întîmplate a avizat îndată autorităţile.

Cu toate cercetările minuţioase care se fac, nu s'a putut descoperi încă cauza acestuĭ act desperat.

Vom ţinea pe cititoriĭ noştri în curent cu toate amănuntele ce se vor maĭ ivi.

D. d-rand P. Vrînceanu a ţinut Duminică, 5 Decembrie a. c. în localul societăţeĭ studenţilor în medicină Romînĭ o conferinţă despre *Spleno-pneumonia Groncher*.

Conferenţiarul a expus foarte bine subiectul, terminînd în aplauzele auditoruluĭ.

In sara de Mercurĭ 8 Decembrie a. c. va vorbi d. S. N. Teodorescu despre Fracturĭ în general.

Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curţeĭ cu juri din judeţul Fălciŭ pe individul Gh. Hanganu, din comuna Stănileştĭ, pentru că în ziua de 19 August a. c. a descărcat un foc de puşcă asupra locuitoruluĭ N. Bădărăŭ, din aceeaşĭ comună, cu voinţă de a-l omorî dar nu a isbutit.

Procesul se va judeca în sesiunea de la 15 Decembrie a. c.

La secţia a II-a fiind terminate cercetările cu faimoasa bandă de ţiganĭ, ilustră prin o mulţime de furturĭ şi omorul din comuna Brătulenĭ, hoţiĭ aŭ fost fotografiaţĭ şi înaintaţĭ d-luĭ jude de instrucţie al cabinetuluĭ II, Ghinea Ionescu.

Din cauza întreruperei din noŭ a circulaţieĭ dintre Iaşĭ şi Bucureştĭ trenul accelerat a plecat aseară numaĭ pînă la Buzeŭ.

Cu începere de mîne, d. general Iarca, comandantul corpuluĭ IV de armată, va începe inspecţiile generale în garnizona locală cu următoarea ordine:

In zilele de 8 şi 9 va inspecta regimentul Ştefan cel Mare No. 13, Spitalul militar, Manutanţa şi escadronul de geandarmĭ

In zilele de 10 şi 11 regimentul 7 Călăraşĭ, la 12 Compania de geandarmĭ şi compăniile de pompierĭ, la 13 şi 14 Batalionul 4 vînătorĭ, şi la 15 Serviciile (Intendenţa, Comandamentul, Compania de administraţie şi toate cele-l-alte serviciĭ pendinte de acest corp de armată.

Duminică s'a celebrat cununia d-luĭ Georges Th. Filipescu cu drăgălaşa d-ra Marie Adam.

Dorim fericire şi linişte în căsnicie.

La representaţia pieseĭ Adriena Lecouvreur *s'a încasat suma de 1,100 leĭ.*

Trenul accelerat de Bucureştĭ care trebuia să sosească erĭ în Iaşĭ la orele 7.55, a sosit cu o întîrziere de 3 ore din cauza zăpezilor marĭ dintre Bucureştĭ şi Ploeştĭ.

D-na Aristiţa Romanescu, iubita noastră artistă, a plecat erĭ dimineaţă cu trenul de 8 ore şi 45 la Bîrlad împreună cu cîţĭva artiştĭ aĭ Teatrulnĭ nostru naţional, unde va da o representaţie cu piesa *Rĕsboiul Damelor*.

Suntem sigurĭ că cea maĭ mare artistă a teatruluĭ romîn va fi bine primită în Bîrlad.

Noĭ regretăm plecarea aşa de grabnică din mijlocul nostru a aceleea care timp de o lună ne-a fermecat prin puterea talentuluĭ şi foculuĭ săŭ.

Cu ocazia sărbătoreĭ de erĭ, Sf. Neculaĭ, fiind ziua onomastică a M. S. Imparatuluĭ Neculaĭ al Rusieĭ, un Te-deum s'a oficiat în biserica Mitropolitană.

Serviciul divin s'a oficiat de P. S. S. Arhimandritul Dorofteĭ.

Aŭ asistat: consulul representant al Rusieĭ cu personalul legaţiuneĭ, corpul diplomatic şi autorităţile civile şi militare.

După terminarea serviciuluĭ divin, invitaţiĭ aŭ mers la legaţia rusească unde după felicitările obişnuite, s'a distupat şampanie şi s'aŭ ridicat tuasturĭ de către d. general Iarca şi d. N. Cananăŭ, prefectul poliţieĭ.

Ierĭ a avut loc căsătoria d-reĭ Valentina I. Grigoriu, fiica redactoruluĭ nostru I. Grigoriu (Juvenal) cu d. Vasile Neculaŭ, un distins funcţionar de la căile ferate romîne.

Căsătoria civilă a avut loc la oarele 11 ½ a. m. iar pe la oarele treĭ din zi s'a celebrat căsătoria religioasă în saloanele d-luĭ avocat George Pavloff, în cerc intim. Nunĭ aŭ fost d-nul doctor August Müller cu d-na Adriena Müller născută Pavloff.

După terminarea ceremonieĭ aŭ urmat felicitările, şi între zimbirĭ şi lacrimĭ—lacrimĭ de duioasă bucurie—s'a ciocnit cupe cu şampanie.

Cerc familiar şi intim. Am remarcat:

D-nele Lola Pavloff, radioasa şi încîntătoarea gazdă care a făcut onorurile cu acea îndemnare şi plăcere sufletească ce'ĭ sunt caracteristice; d-na Adriena Müller născută Pavloff, d-na Maria Neculaŭ muma mireluĭ, d-na Eliza Grigoriu muma mireseĭ, d-na Emma Corjescu, d-na căpitan Stroja, d-na Titus Cerne, d-na Cleopatra Goldhamer, d-na Maria Pavloff, mătuşa d-luĭ Grigoriu, d-na Sevasti Berea, d-na Ecat. Racoviţă, d-na Natalia Răducănescu, d-na Maria Popp etc.

Apoĭ d-niĭ doctor Muller, căpitan Corjescu, căpitan Stroja, Titus Cerne, Emil Max, Vasile Pallady, Const. Bogonos, Const. Neculaŭ licenţiat în ştiinţele matematice, d-niĭ Georges şi Loris Pavloff, d niĭ Jean şi Georges Grigoriu, Const. Teohari, tineriĭ Dahon etc.

Buchetul de d-şoare era representat prin d-rele Florica şi Aida Pavloff, d-rele Elisa şi Ana Grigoriu, d-rele Paulette şi Valentine Canano, d-rele Cecile şi Ninette Grigoriu etc.

La orele 6 totul era terminat şi lumea se împrăştie într'un concert de felicitărĭ şi urările cele maĭ călduroase pentru tineriĭ căsătoriţĭ.

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mane asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşoni*vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

La Magasinul de Noutăţĭ

Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe ganteleriĭ, panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că ouor. public şi onor. noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate.

Cu stimă

M. I. Friedman

Nu plătiţi mai scump decât
35 bani litrul
Petrol regal regulamentar
Accisat

Cu acest preţ se vinde în depositele din:

Strada Arcu No. 8
„ Adamache No. 7
„ Apeduc „ 16
„ Albă „ 56
„ Veche „ 12
„ Piaţa Haleĭ mag. Nathansohn.

Asemenea cu acelaşĭ preţ vênd şi toate trăsurile noastre ambulante.

Administraţiunea Reservoarelor de Petrol. 9—15

Prima franzelarie şi Cofetărie

F. Szakmáry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale implute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ*, cu mac saŭ nucă, *feluriţĭ pesmeţĭ*, şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

O ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON *No.* 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele cliente şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—**PENTRU ORI-CE CLIENŢ**—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitorĭ a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neoulaĭ I. Olănescu

70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie,

In oraş se găseşte la „**Berăria Nouă** la **Restauraţia Bereriei Zimbru** şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiunĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna" din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—**Pentru saracĭ gratuit**—

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 3 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141.

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparaţiunĭ fundamentale şi serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, şi o altă casă veche care serveşte de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, fîntînă în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur şi faţa cu grilaj de lemn situată în Iaşi, strada Sodoveanu No. 7 in dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărţirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievici-Zuhr

Dentistă

Sa mutat str. *Lăpuşneanu No 43.* vis-a-vis de Otelul Trjan.

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 3 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2 şi 5 p. m. sub preşedenţia d-luĭ C. Olănescu.

Prezenţĭ 108 domnĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicĭnuite.

D. *Bărbulescu* depune un proiect de lege pentru a se declara inalienabile locurile clăcaşilor ale episcopieĭ Buzăŭ.

D. *Ionel Grădişteanu*, propune un proect de lege pentru recunoaşterea de persoană juridică a societăţeĭ de dare la semn din Bucureştĭ.

D. *C. Rădulescu* depune o petiţie a locuitorilor din comuna Minuta, (jud. Mehedinţĭ), că s'a clădit prea departe biserica de comuna lor.

D. *Dincă Skileru* depune o petiţie a cultivatorilor din Cuşova (Dolj).

D. *Costandahce* depune un proiect de lege pentru recunoaşterea de persoană juridică a spitaluluĭ Elena Beldiman, din Bîrlad.

D. *N. Cosăcescu* cere maĭ multe dosare cu privire la furniturile nouluĭ palat al poştelor.

La orele 2 şi 20 m. şedinţa se ridică, deputaţi trecînd în secţiunĭ.

Mîine, la ora 1, şedinţă publică.

SENATUL

Sedinţa de la 3 Decembrie 1899

Se deschide la orele 2.30 p. m.

Presidează d. C. Boerescu.

Prezenţĭ 97 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *M. Alexandrescu* cere a se fixa o zi pentru dezvoltarea interpelăreĭ relativă la linia Dorohoi-Noua-Sulița şi pentru interpelarea privitoare la consiliile de administraţie a societăţilor comerciale.

Se trece la ordinea zileĭ adresa de răspuns la Mesagiu.

D. *N. Procopescu*. Vorbind pentru prima oară în parlament, reclamă indulgenta răbdare a maturului corp.

Va răspunde d-luĭ P. S. Aurelian care deşi a promis imparţialitatea cînd a vorbit de cestiunea Porţilor de fier, totuşi nu s'a prea ţinut de cuvînt, şi a căutat să se degajeze guvernul liberal de ori-ce răspundere în această cestiune.

Va rezuma pe scurt cele spuse de d. Aurelian şi va ajunge la concluzia că guvernul actual a lucrat conform cu interesele ţăriĭ în această chestiune şi că merită toată mulţumirea din partea Corpurilor legiuitoare.

Face pe scurt istoricul cestiuneĭ, insistînd maĭ ales asupra lucrărilor congresuluĭ de la Berlin.

Din cele petrecute în această chestie reesă o parte de vină a partiduluĭ liberal. Curios mod de argumente are şi acest partid. Succesele le monopolisează iar cînd e vorba de greşelĭ făcute, aruncă vina asupra altora.

D. ministru de externe, de alt-fel a arătat în cameră pe deplin, atît vina partidului liberal cît şi activitatea plină de demnitate a guvernuluĭ actual.

Trecînd la partea financiară şi economică, arată cît de greşit a fost d. Anton Carp în afirmaţiunile sale. Cifrele, însă, spun contrariul.

S'a acuzat guvernul conservator de la 1888—1895 că a făcut cheltuelĭ enorme şi a angajat resursele ţăreĭ cu uşurinţă. D-sa contestă aceasta, dovedind contrariul.

Găseşte că Banca Naţională nu a ajutat în destul comerţul.

E inexact că criza se datoreşte pe lîngă releĭ recolte şi lipseĭ de monedă în Europa întreagă şi a cestiuneĭ finuluĭ şi circulăreĭ primuluĭ-ministru, cum a susţinut d. Anton Carp.

D. Procopescu termină spunînd că toate acuzaţiile ce s'aŭ adus guvernuluĭ sunt neîntemeiate şi că trebue susţinut de partidul conservator.

Şedinţa se suspendă pentru 10 minute.

Şedinţa se redeschide la orele 4.15.

Discursul d-luĭ ministru de externe.

D. *I. Lahovary*, ministrul afacerilor străine.

D. *Aurelian* a promis să fie imparţial faţă de noĭ. Promisiunea aceasta m'a lăsat sceptic. Şi a văzut că nu m'am înşelat. N'a fost de fel imparţial.

Noĭ însă ne am făcut şi ne vom face toată datoria.

Această companie în cestiunea Porţilor de Fer s'a deslănţuit contra noastră fără ca noĭ să avem vr'o răspundere. Greşelele carĭ s'aŭ comis în această cestiune, şi s'aŭ comis multe, aŭ fost făcute de alţiĭ, nu de noĭ.

D. *Aurelian*, într'un moment dat, şi-a permis să aducă în desbaterĭ persoana M. S. Regeluĭ, lucru care, c'a fost preşedinte de consiliu, nu trebuia să-l facă.

Ne-a făcut d. Aurelian imputarea că am compromis interesele ţăreĭ, cînd am zis că în art. 57 al convenţiuneĭ din Berlin sunt pasaje nefavorabile intereselor ţăreĭ. Imputarea însă e neserioasă. Oare d-voastră, d-lor liberalĭ, sunteţĭ mulţumiţĭ cu art. 57? Dar oare d. Stătescu, ca ministru liberal n'a zis acelaşĭ lucru de pe banca ministerială? Iar d. Brătianu a spus că e ceva umilitor pentru o ţară de a lasa pe străinĭ să lucreze pe teritoriul săŭ (Aplauze).

In 1878 cînd eram ţară independentă, se dă mandat de congresul din Berlin uneĭ singure puterĭ ca să facă lucrările de curăţire a Dunăreĭ, chiar şi pe teritoriul nostru. Oare bine a fost aceasta? Dar d-voastră ne-aţĭ spus că Europa a vrut asa şi că n'aveţĭ ce face ca să scuzaţĭ nedibăcia d-voastră, aruncaţĭ vina în spinarea Europeĭ.

Dar ne-a vorbit d. Aurelian şi de congresul de la Londra din 1871.

In această privinţă citeşte depeşa agentuluĭ romîn la Londra de pe atuncĭ, d. Strat, care spune că Austria a cerut în mod formal de a i se da regularea Dunăreĭ, dar puterile cele-l'alte s'aŭ opus.

Va să zică, în 1871 Europa n'a dat, iar în 1878 a dat Austrieĭ acest drept. A cuĭe oare vina pentru aceasta? Asupra cuĭ cade atuncĭ răspunderea?

Comisiunea lotorieĭ convocaţĭ pentru astă-zĭ la prefectura de judeţ, a admis cererea preşedinteluĭ societăţiĭ studenţilor în medicină de a se amîna loteria aceleĭ societăţĭ pentru termenul de şase lunĭ.

Ast-fel tragerea loterieĭ va avea loc la 5 Iunie 1900.

E adevarat că de şi aŭ avut greşelele lor ca toţĭ oamenii, totuşĭ şi Ion Brătianu şi M. Cogălniceanu incontestabil aŭ fost oamenĭ marĭ. Dar de ce puneţĭ în chestia Dunăreĭ şi pe Cogălniceanu alăturĭ de Brătianu, cînd ştiţĭ bine că Cogălniceanu a adus cele maĭ grave imputărĭ acestuia, în această privinţă?

Că a făcut greşelĭ în cestia Porţilor de Fier, e incontestabil. Şi greşala aceasta se va repara abia după 90 de anĭ, cînd vor înceta Ungurii de a maĭ percepe taxele de peiaj.

E regretabil că d. Brătianu n'a avut curajul ca se afirme cerinţele ţăreĭ. (Aplauze). Fumul popularităţeĭ nu l'a lăsat să facă ce trebuia. (Aplauze).

Suntem siliţĭ să neliniştim umbrele celuĭ care ar trebui lăsat să se odihnească, căcĭ suntem atacaţĭ pe nedrept de chiar fiĭ luĭ.

Nu voĭ vorbi pe larg de istoricul cestiuneĭ, căcĭ l'am făcut şi eŭ la cameră şi l'aŭ făcut şi alţiĭ, voĭ expune însă numaĭ studiul cestiuneĭ de la 2 August 1898. cînd s'a adresat d-luĭ Surdza prima notă a ministruluĭ unguresc.

Iar nota comunica guvernuluĭ romîn că lucrările fiind aproape gata, s'a întocmit un regulament de serviciŭ, unul de pilotaj şi s'a înfiinţat un biuroŭ la Orşova. D. Sturdza a răspuns că a luat notă şi a cerut încă cîte-va exemplare din regulamente (Aplause, ilaritate). Apoĭ a comunicat serviciuluĭ regieĭ cele de maĭ sus. Pînă în Martie anul curent, nu s'a făcut nimic în această privinţă.

In schimb noĭ am făcut deja destul, citeşte diferite note adresate legaţiuneĭ Imperiale Austro-Ungarieĭ.

La un moment dat legaţiunea a adresat ministeruluĭ de afacerĭ străine, în care cere să se comunice la cunoştinţa tuturor, regulamentele făcute de ungurĭ spre a nu îngreuna navigaţiunea. D. Sturdza comunică Direcţieĭ Regieĭ care, respunde că a pus în vedere agenţilor săĭ subalternĭ prescripţiile regulamentelor ungureştĭ.

In Octombrie 1898 se comunică că lucrările sunt cu totul terminate şi că se va deschide noul canal navigaţiuneĭ, deocamdată fără nicĭ o plată. Ce trebuia să facă un ministru prevăzător?

Trebuia să se pue pe lucru şi să ceară lămurirĭ: cine-va edicta taxe? Impreună cu noĭ, or numaĭ d-lor, Ungurĭ? Eŭ sunt decĭ în drept, să întreb: d-le Aurelian. ce a făcut d. Sturdza, şeful partiduluĭ d-voastră, pe atuncĭ ministru de externe? Nimic, nimic, nimic (aplause).

Şi ne cereţĭ nouă ca acuma să facem totul, cînd D-voastră n'aţĭ făcut nimic? Este oare drept aceasta? Din Octombrie 1898 pînă în 30 Martie 1899 în ziua plecăreĭ de la guvern, aţĭ făcut acea notă cu care vă laudaţĭ atîta (ilaritate).

Noĭ am găsit o situaţie mult maĭ grea. Şi am făcut totul ca s'o rezolvăm în sensul cel maĭ favorabil intereselor ţăreĭ.

Am avut fericirea să vedem că o putere mare — Rusia a împărtăşit vederile noastre, şi a cerut alăturĭ cu noĭ ca să se rezolve cestiunea taxelor de către toţĭ, în înţelegere.

Am fost fermĭ dar am păstrat atitudinea amicaeă faţă de Austria şi o păstrăm.

Nicĭ provocare nicĭ umilinţă. aceasta a fost şi va fi deviza noastră (aplauze prelungite).

Şedinţa se ridică la orele 6 p. m.

Ultimele Informaţiĭ

Indiviziĭ I. Th. Carp şi V. Grigoraş Cotfas ambiĭ din comuna Pancestĭ, judeţul Roman, aŭ fost trimişĭ în judecata curţeĭ cu juri din Roman, acuzaţĭ pentru faptele că, I. Th. Carp.

a) în ziua de 11 Octombrie a. c. a luat în ascuns maĭ mulţĭ haragĭ din via luĭ I. Hîncu.

b) tot în aceeaşĭ zi a aplicat cu voinţă loviturĭ luĭ G. Hîncu, cauzîndu'ĭ moartea.

Ion Grigoraş Cotfas acuzat pentru faptele că;

a) In ziua de 11 Octombre a. c. cu voinţă a lovit pe I. Hîncu, cauzîndu'ĭ incapacitate de lucru.

b) A ajutat în aceeaşĭ zi, pe I. Th Carp la aplicarea loviturilor carĭ au cauzat moartea luĭ Gh. Hîncu, şi

c) In sara de 10 Noembrie 1898 a lovit pe femeea Anica C. Miron, cauzîndu'ĭ incapacitate de lucru.

Procesul se va judeca în sesiunea de la 15 Decembrie.

Vineri 10 Decembrie a. c. consiliul de resboiŭ permanent al corpuluĭ IV de armată va judeca 10 procese de desertărĭ, şi părăsire de post a maĭ multor grade inferioare.

D. Donicĭ, membru la curtea de apel, s'a reîntors erĭ din Vasluĭ unde a prezidat curtea cu jurĭ din acel oraş, şi a început azĭ cursul de Drept civil cu studenţiĭ anuluĭ I-u.

In şedinţa de Simbătă 4 Decembrie a. c. a curţeĭ cu jurĭ, din oraşul nostru, s'a judecat procesul luĭ N. Iacob acuzat pentru faptul că în ziua de 22 Octombrie 1898 în tovărăşia fraţilor V. şi Maxim Macarencu au pradat pe soţiĭ Veiserman din Ungheni.

In urma unor desbaterĭ de 4 oare juraţiĭ dau un verdict de achitare.

D. Gh. Ghibănescu, deputat de Huşĭ, aseară cu acceleratul de 9 ore şi 5 a parăsit Iaşul,

D, Trajan, A. Chiriac este numit în postul de învăţător suplinitor la şcoala din comuna Crăeştĭ, judeţul Tecucĭ.

La concursul pentru bursele statuluĭ care s'a început azĭ, examenul în scris şi oral la limba Latină nu se va ţine de cît după însănătoşarea d-luĭ Aron Densuşanu care se află bolnav de cît-va timp.

Ca învăţător suplinitor la şcoala din comuna Drăncenĭ, judeţul Tecucĭ, a fost numit d. V. Luca.

Trenul accelerat ce a sosit azĭ dimineaţă în Iaşĭ a venit numaĭ de la Tecuciu, de oare-ce comunicaţia este întreruptă din cauza zăpezilor marĭ dintre Bucureştĭ şi Ploeştĭ şi a poduluĭ de peste Prahova.

Individul V. Mateovicĭ, un cunoscut pungaş, a reuşit să fure, erĭ, din balconul caselor d-neĭ Zoe Vasiliu din str. Muzelor maĭ multe lucrurĭ ce se aflaŭ în balcon.

Sergentul de poliţie Dupcă Vasile a reuşit să asesteze pe hoţ, care acum stă la răcoare.

Duminică 5 Decembrie a. c. Economul Stiubeĭ, directorul Mitropolieĭ, ca delegat al P. S. S. Mitropolit Moldoveĭ, a instalat în postul de egumen al biserieĭ Sf. Spiridon pe P. S. S. Arhimadritul Teodosie Atanasiu, fost arhimandrit de scaun la Episcopia din Roman.

In urma decizieĭ ministeriale No. 87253 din 1 Decembrie a. c. d-rele studente nu sunt admise ca să concureze pentru bursele statuluĭ, de oare-ce aceste burse ţin locul burselor şcoaleĭ normale superioare

Studenţiĭ facultăţeĭ de ştiinţĭ, candidaţĭ pentru bursele statuluĭ, vor fi supuşĭ la două probe, una scrisă şi una orală.

Ceĭ înscrişĭ la Matematicĭ vor trece probele numaĭ asupra matematicelor.

Studenţiĭ înscrişĭ la Şt. Fisico-Chimice vor trece o probă scrisă din Fisică şi alta din chimie, iar la oral vor fi interogaţĭ şi din Matematecă.

Ceĭ înscrişĭ la Şt. Naturale vor trece o probă scrisă din Anatomie, Fiziologia umană şi Botanică, iar la oral vor fi interogaţĭ şi din Geologie.

Prima probă scrisă se va face azĭ între orele 2—5 p. m., iar a doua mîine de la orele 9—12 a. m.

Serata dansantă a cercului militar care trebuia să aibă loc Simbătă 4 Decembrie a. c. s'a amînat, de oare-ce d. Colonel Alexandrescu, preşedintele cerculuĭ, plecase la Botoşanĭ şi Dorohoĭ pentru a face recepţia noilor căzărmĭ.

Ministerul cultelor şi instrucţiuneĭ publice cu adresa No. 81,660 face cunoscut inspectoratuluĭ şcolar din localitate că pe ziua de 1 Ianuar 1900 d. G. Ionescu, învăţător cu 28 anĭ de serviciŭ, este reintegrat în postul de învăţător al şcoaleĭ din comuna Nănestĭ, judeţul Bacăŭ, de unde fusese exclus pentru că căzuse a treia oară la concursul de definitivat.

D. Băncilă a fost numit în postul de învăţător suplinitor la şcoala din comuna Conceştĭ, judeţul Tecucĭ.

O serbare la externatul secundar de fete.

Doamna directoară a externatuluĭ a inaugurat Duminica trecută un nou chip de a recompensa pe elevele silitoare. Odată cu sfîrşitul trimestruluĭ domnia sa a dat o serbare, la care a invitat numaĭ pe elevele carĭ au avut mediile 10, 9, 8, şi 7, şi pe profesoare. D'între profesoare au luat parte doamnele: Buta, Stroja, Chirilă, Simionescu, Dubert; domnişoarele Buznea, directoara şcoaleĭ normale de institutoare din localitate, Florica Urechiă, Culianu, Ella Negruzzi, Bothezatu, Xenopol, Ballif, Niculcea, Bîrzu, Brandia, Neculcea Elisa şi Cl. Ştefăniu.

A asistat de asemenĭ şi d. rector al universităţeĭ. A. D. Xenopol.

O desevîrşită armonie a domnit între eleve şi profesoare. Intimitatea aceasta a făcut să să nască deja între celelalte eleve, remase neinvitate dorul, de muncă. In spaţioase treĭ clase transformate în feerice saloane, profesoare şi eleve au dansat, cîntat din gură şi jucînd sau recitat versuri; s'a petrecut de minune.

Taraful luĭ Ionică a dat cadenţa paşilor de dans, iar domnişoarele Urechiă, Negruzzi, Bothezat şi Neculcea au cîntat admirabil din piano.

Insemnăm aciea şi pe fericitele, cari au avut norocul să li se răsplătească în chip aşa de sărbătoresc muncă din cl. I ordinară Sadoveanu Margareta, Nestor Ecaterina, Ştefănescu Elena şi Florescu Ana. Din clasa III: Dănilă Maria, Vrînceanu Elisa, Enescu Elena şi Altân Rosa. Din clasa IV: Bem Elisa, Bem Natalia şi Lupu Cleopatra. Din clasa V Ecştain Elisa, Gheorghin Aurelia, Severin Aspasia şi Rubensaft Gisela. Din clasa I div. Cehan Natalia, Ionovicĭ Filotea, Mihailescu Ortansa. Din clasa II: Cazan Elisabeta. Din clasa IV Adler Tally şi Paraşcu Ecaterina.

Serbarea a avut loc între oarele 2 şi 7 p. m. cînd lumea s'a împrăştiat, ducînd fie-care cu sine regretul că nu se prelungea; iar elevele dorul de lucru, spre a fi ast-fel sărbătorile.

Felicităm din toată inima pe doamna directoara Maria Xenopol pentru prrea nimerita idee ce a vut şi o rugăm să primească călduroasele noastre mulţumirĭ

Un părinte.

D. Gr. Buţureanu a ţinut, Duminică 5 Decembrie a. c. ora 2 p. m. o conferinţă în aula Universităţeĭ tratînd despre *cum stăm la sate*.

Sala era arhiplină şi conferenţiarul a fost foarte mult aplaudat.

Un răŭ făcător s'a introdus astă-noapte prin spargerea unuĭ părete, în şura caselor cu No. 12 din str. Tăetoarea locuite de Join sin Iancu, furîndu'ĭ maĭ multe haine şi rufărĭ.

In urma cercetărilor făcute, sergentul de poliţie Mihnea Vasile a reuşit să prindă pe hoţ, care se numeşte Gh. Morărăşu, un individ ce a avut dese afacerĭ cu poliţia.

Primim de la d. profesor Sinigaglia următoarea scrisoare:

D-le Redactor,

In numărul de Simbătă 4 cor., al stimabiluluĭ d-voastre ziar se relatează, un incident ce s'a petrecut Joia trecută la Secţia II-a a Tribunaluluĭ local, cu ocazia judecăreĭ unuĭ proces comercial între mine şi librarul Israil Kuperman.

Este exact cea ce se spune în acea informaţiune că, într'un moment de enervare, provocată de atacurile violente şi de sofizmele cauzistice ale d-luĭ advocat Longinescu—carĭ de altmintrelea puteaŭ să dea naştere uneĭ prevenţiunĭ în defavoarea mea în conştiinţa onorabililor Magistraţĭ—am zis: *De şi mă aştept să pierd acest proces, totuşĭ, uzînd de dreptul meŭ de apărare, voiŭ vorbi înainte*".

Nu ştiŭ ce interpretare aŭ dat acestor cuvinte, rostite cu un ton foarte calm, onorabiliĭ magistraţĭ carĭ presidaŭ la acele desbaterĭ. Eŭ însă, îndată ce mi s'a permis de a vorbi, am esplicat în publică audienţă ce am vrut să zic prin cuvintele sus arătate.;

După părerea mea un proces civil, care se discută înaintea unuĭ Tribunal, nu este de cât un duel între doĭ adversarĭ carĭ dispun adesea orĭ de arme foarte inegale. Aceste arme sunt maĭ cu seamă, argutiile procedurale. Cu cît unul din eĭ aremaĭ multă dexteritate în a umbla cu şuruburĭ, în a încurca înţelesul, cîte o dată sibilin, ale articolelor din codice, în a ceti actele dandoaselea, în a altera cu o franchetă uimitoare adevărul, în a demonstra · în fine că alb inseamnă negru, cu atât are maĭ multă şansă de a cîştiga procesul. Magistraţiĭ nu sunt în asemenea casurĭ, de cât nişte arbitri imposibilĭ şi nepărtinitorĭ, carĭ consacră într'o sentinţă rezultatul luptei.

In casul meŭ special aveam să ţiŭ piept cu un adversar prea isteţ, prea stăpân pe argutiile procedurale, prea meşter în arta de a întuneci lumina curată a adevăruluĭ când putea să'l orbească, în cât după două ceasurĭ de hărţuială *începusem a despera nu de justiţie ci de puterile mele*. Şi atuncĭ într'un moment de descurajare, crezînd că falsele argumentărĭ ale părţeĭ adverse vor produce maĭ mare efect de cât naiva mea apărare, m'am gândit: *prevăd că această cauză e pierdută pentru mine*; şi cu glas tare am exprimat o asemenea convingere. Poate am lipsit de tact ne-înfrînînd buzele mele; dar unde e ultragiul către onorabilii magistraţĭ? In ce acele cuvinte *„mă aştept să pierd acest proces"* aŭ putut atinge onorabilitatea saŭ demnitatea judecătorilor meĭ? Cine va susţine că oftatul dureros al inimeĭ mele suna ca o înjurie la adresa Justiţieĭ?—Simt că-mĭ lipseşte terenul, văd că adversarul meŭ se pregăteşte a-mi da ultima lovitură, şi strig: sucomb! dar pentru onoare mĕ voiŭ lupta pînă la sfîrşit.—Printr'o extremă sforţare am răpus pe temutul adversar; tribunalul mi-a dat câştig de cauză. Se putea întîmpla contrarul,

Dar şi în acest caz nu m'aşĭ fi crezut îndreptăţit de a mă gândi, necum de a zice că nu mi s'a făcut dreptate. Pierzînd procesul însemna că nu avusesem destulă putere pentru a respinge atacurile adversaruluĭ, destulă perspicacitate pentru a evita cursele ce dînsul mi le întindea. Temerea aceasta am exprimat'o prin nişte cuvinte, carĭ nu puteaŭ să aibă alt înţeles de cât acela ce am vrut eŭ ca să le daŭ. Afară dacă slaba mea cunoştinţă a limbeĭ române nu m'a trădat, făcîndu-mă să zic cea ca n'a fost nicĭ o dată în mintea mea.

Un ultim cuvînt pentru acel domn, care în sala şedinţelor a şoptit Joĭ cuvîntul de *„străin"* la adresa mea.

De 15 anĭ consacru toată activitatea mea intelectuală şi onestă în serviciul Ţăreĭ; şi nicĭ un pic din sângele meŭ de *latin* şi *de creştin* nu e străin de tot ce este sânge *curat* românesc.

Primiţĭ, Domnule Prim Redactor, încredinţarea perfecteĭ mele consideraţiunĭ.

L. E. Singaglia

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Londra 5 Decembrie.

Se anunţă din Sterkstrom că în urma înfrîngereĭ de la Stormberg, toată partea de nord a ţăreĭ e în stare de rebeliune. Indigeniĭ din împrejurimĭ şi din Bassutos sunt îngrijiţĭ şi pierd încrederea în trupele engleze.

Londra 5 Decembrie

După o depeşă oficială perderile generaluluĭ Buller sunt de 82 ucişĭ pintre carĭ 6 ofiţerĭ; 667 rănitĭ între carĭ 42 ofiţerĭ; şi 348 dispăruţĭ pintre carĭ 30 de ofiţerĭ, iar 15 ofiţerĭ sunt prizonierĭ.

Madrid 5 Decembrie

O parte din garnizoana de la Gibraltar (engleză) a primit ordin se plece la Transvaal.

Paris 7 Decembrie

Procesul Inalteĭ Curţĭ. Domniĭ Lasies şi Drumont, deputaţĭ, cum şi alţĭ martorĭ, depun în favoarea luĭ Guerin. Eĭ afirmă că nicĭ un fel de raporturĭ nu existau între Guerin şi Déroulède. Audienţa se ridică după ascultarea cător-va marturĭ citaţĭ de regaliştĭ.

Londra 7 Decembrie

Ministerul de resbel anunţă că „mareşalul lord Roberts" a fost numit comandant suprem al forţelor engleze din Africa de sud, şi lord Kitschener şef al statuluĭ major. Generalul Gatacre a făcut să se transporte trupe şi provisiunĭ de la Tutferskraal la Sterkstrom. Generalul Frenk şi-a transferat curtierul general la Rundel.

Londra 7 Decembre.

După propunerea autorităţilor militare, guvernul a aprobat următoarele măsurĭ: Toate fracţiunile reserveĭ carĭ n'aŭ fost încă convocate vor fi chemate sub drapel; divisiunea a 7-a va pleca imediat spre Africa de Sud cum şi artileria. Comandantul suprem al trupelor din sudul Africeĭ este autorizat de a continua a ridica corpurĭ de infanterie indigenă.

Se vor lua măsurĭ pentru a permite întrebuinţarea contingentelor de voluntarĭ aleşĭ cu îngrijire.

PUBLICAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţa generală că plata pensiunilor civile pe luna Decembrie 1899 se va face cu începere de la 15 ale acesteĭ lunĭ.

In capitală bonurile de pensiunĭ se vor elibera şi plăti în zilele de 15 şi 16 ale luneĭ de la orele 9-12 a. m. iar în celelalte zile se vor elibera de la orele 9-12 a. m. şi plăti de la orele 11-3 p. m.

Director, *Parisiam.*

No. 85818

4 Decembrie 1899

Orariul plecărei şi sosirei trenurilor în staţia Iaşi

PLECAREA

O. M.		
6.05	dimineaţa	via Paşcanĭ
9.35	„	„ „
1.45	p. m.	„ „
5.55	„	„ „
8.45	diminsaţa	„ Vasluĭ
9.05	seara	„ „
6.30	dimineaţa	Iaşi-Ungheni
12.20	p. m.	„ „
8.25	a. m.	Iaşi-Dorohoĭ
4.20	p. m.	„ „

SOSIREA

O. M.		
11.20	a. m.	via Paşcanĭ
2.20	p. m.	„ „
6.38	p. m.	„ „
11.00	p. m.	„ „
7.55	a. m.	„ Vasluĭ
8.30	p. m.	„ „
10.00	a. m.	Iaşĭ-Ungheni
5.15	p. m.	„
1.00	a. m.	Iaşĭ-Dorohoĭ
8.20	p. m.	„ „

D-r A. Müller

Medicul Societăţeĭ Tip. Gutemberg

Strada Păcurari 14

Orele de consultaţie de la 8—10 a. m. şi de la 2—4 p. m.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru București, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camereĭ și Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medalii de aur. argint și premii bănești

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer" pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență" unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și moriște.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar soneriĭ electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

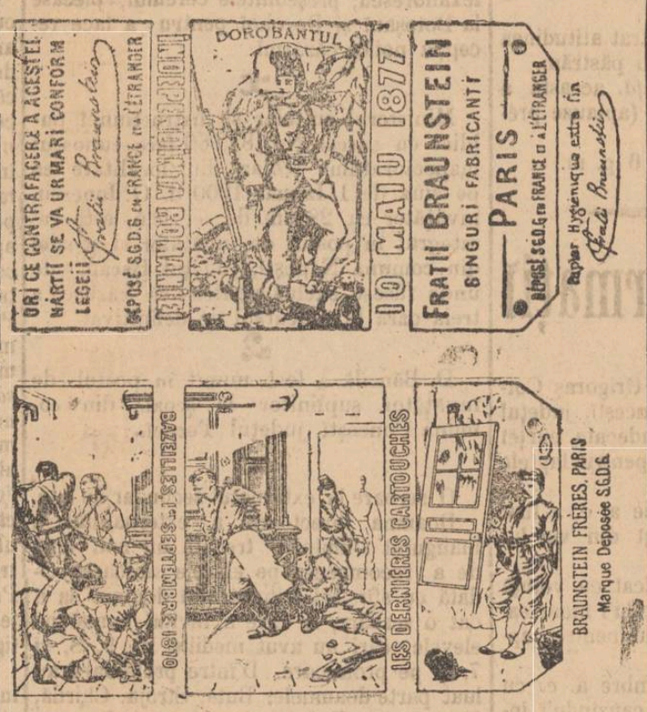

CATAPLASM RIGOLLOT

Cel maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: **Durerile, Congestiunile, Bronșitele, Guturaiul și Catarhul.**

A se pretinde semnătura în roșu a Inventatorului pe fie-care foie: *Rigollot*

SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 178 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—JOI 9 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I. şĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In stroinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Iuserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Strada Primăriciĭ—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

O declaraţie preţioasă

La senat, desbaterile asupra proiectuluĭ de respuns la Mesaj sunt către sfîrşit, dacă nu cum-va chiar de s'aŭ şi terminat în momentul cînd scriem aceste rînduri.

Atît la cameră cît şi la senat, ele aŭ fost de astă dată ridicate la un nivel de care trebuie să se mîndrească parlamentarismul nostru, şi acest fapt este de ajuns pentru a se face paralela între procedeurile cinstite şi inteligente ale partiduluĭ conservator, şi acele ale colectivităţeĭ, a căreĭ cea maĭ înaltă expresie e azĭ numaĭ o amintire.

In cameră, discuţiile urmate vor remănea pentru tot-deauna un monument de glorie parlamentară pentru partidul conservator; la senat, desbaterile aŭ fost de asemine menţinute la o înălţime care face cinste regimuluĭ. Toată lumea de bună credinţă este unanimă a recunoaşte că de multă vreme, din vremurile chiar cînd Barbu Catargiŭ, Costaforu, Manolake Kostake, luceferiĭ partiduluĭ conservator, dădeaŭ parlamentuluĭ acel lustru care'l punea alăturĭ cu parlamentele din occident, discuţiĭ parlamentare maĭ strălucite ca acum, nu aŭ fost.

Aceste desbateri sunt oare cum nota caracteristică a regimuluĭ care ne guvernează, şi care vădit arată cum înţeleg el a se vorbi despre interesele statuluĭ şi despre atitudinea partiduluĭ conservator, presentă şi viitoare.

Ţara întreagă cunoaşte aproape amănunţit în ce situaţie dificilă partidul conservator a primit puterea, şi nu e om care ţine o gazetă în mînă să nu ştie, cum că cea maĭ mare dificultate a uneĭ asemine situaţiĭ era în primul loc starea în care se găseaŭ finanţele statuluĭ.

Asupra acestuĭ punct, esenţial pe vremea crizeĭ în care se găseşte Europa întreagă, s'a dat aproape toată lupta parlamentară, şi în asaltul de argumente pro si contra, aduse de diferiţĭ oratorĭ, dreptatea partiduluĭ conservator a eşit pe deplin la lumină.

Guvernul actual a avut satisfacţia să vadă şi să audă pe chiar adversariĭ seĭ recunoscînd grelele condiţiĭ în care a venit la putere, aşa că nicĭ n'a avut trebuinţă să se apere de acuzarea pătimaşă a colectiviştilor, carĭ împingeaŭ neobrazarea pînă a'l face vinovat de actuala stare financiară a ţăreĭ.

D, Menelas Ghermani, adversar politic al guvernuluĭ, a desfăşurat, cu competenţa'ĭ recunoscută, în Senat, cauzele adevărate ale tristeĭ situaţiĭ în care se găseşte tesaurul public. Fără să renunţe la forma neprietinească a cuvîntăreĭ sale, distinsul financiar a declarat fără încunjur şi a probat cu date şi cifre care nu sufăr controversă, cum că întreaga răspundere a actualeĭ stărĭ financiare a statuluĭ, revine întreagă nepricepereĭ şi destrăbălăreĭ administraţieĭ financiare a guvernuluĭ colectivist.

O asemine declaraţie, susţinută cu dovezĭ, făcută de un barbat cu competinţă financiară recunoscută cum e d. Menelas Ghermani, este un preţios testimoniŭ dat partiduluĭ conservator, testimoniŭ care 'l apără de învinuirile nedrepte ce i se fac.

Pus în trista necesitate de a subveni neajunsurilor tesauruluĭ public prin o sumă de măsurĭ care să'ĭ poată crea resurse nouĭ, guvernul actual nu poate un moment macar fi luat în nume de rĕŭ, pentru asemine măsurĭ.

Ele sunt efectul devergondagiuluĭ colectivist, şi aceĭ carĭ vor avea să se plîngă de ele, sunt în tot dreptul să amestece în blestemele lor, modul de a administra al oblăduireĭ ocultiste.

Oameni şi lucrurĭ

Electricitatea. Moderna zeiţă care se plimbă cînd în văzduh pe reţele de sîrmă, cînd sub pămînt orĭ sub apă prin cabluri misterioase—nu e maĭ puţin teribilă saŭ capricioasă ca zeiţele antice pe care le celebrează Homer.

Poeţiĭ viitoruluĭ vor înregistra fără îndoială toate peripeţiile la care dă loc domnia atotputerniceĭ Electricităţĭ în zilele noastre şi vor întocmi lungĭ şi interesante poeme din aventurile şi toanele eĭ. De ce n'ar fi oare acestea tot pe atîta de vrednice de cîntat ca şi ale orĭ cărĭĭ divinităţĭ antice cu coif şi cu ochĭ albastri?

Aşa bună oară la Copenhaga lunea trecută s'aŭ petrecut următoarele. In cîteva secunde întreg oraşul s'a găsit de-odată în întuneric complect. Nu numaĭ eclerajul public al străzilor, dar în acelaşĭ timp lumina din sălile de spectacol, din cafenele, din cercurĭ de joc, din magazinĭ, de preste tot în sfîrşit, dispăruse.

E lesne de înţeles emoţiunea populaţieĭ oraşuluĭ, rămasă pe neaşteptate în întuneric după o atît de întensă lumină. Ca prin farmec orĭ-ce activitate se curmă; tramvaiele stătură loculuĭ, încremenite.

Ce se întîmplase? Un incendiu subteran în staţiunea centrală de electricitate, stricase un mare cablu electric—şi atîta fusese de ajuns ca să se taie, de-odată, lumina pentru tot oraşul.

Partea nostimă însă e aceasta. De mult ce s'a obicinuit lumea cu electricitatea, de ieftenă şi de comodă ce-ĭ, au dispărut aproape cu totul lumînările, petrolul, vechile mijloace şi unelte de luminat. Aşa e progresul: el pune pe goană tot ce e vechiu şi primitiv, înlocuieşte şi reformează, făcîndu-ne să uităm trecutul.

La noĭ domnia Electricităţiĭ—întronată sub auspiciile d-luĭ Litarcĭek— e de-abia pe cale de a se întemeia. Petrolul, „gazul" nostru e încă în floare, industria luminărilor nu e încă distrusă şi poeţiĭ noştri scriŭ versurĭ şi-şĭ slăvesc muzele lor tot la vechia lumină a lămpilor prozaice.... Dar Progresul, născocitor şi distrugător în acelaş timp, nu va întîrzia să prefacă în reliquiĭ uitate tot ce lumină odinioară bogăţia ca şi nevoia noastră; vom avea electricitatea, zeiţa modernă, tronînd în palat şi in colibă, inlocuind trăsurile cu caĭ ca şi lămpile cu fitil.

Deja reţelele de sîrmă scînteie în aier aşteptînd cursele vagoanelor fermecate, deja de pe înălţimea caprelor oftează birjariĭ noştri jertfiţĭ pe altarul progresuluĭ, deja noĭ ne corectăm la tipografie articolele la lumina electrică (asta nu ne scuteşte încă de greşelĭ de tipar) şi străzile noastre ca şi magaziile din centru aŭ lumină feerică drept tovarăşă a crizeĭ şi sărăcieĭ.

Nu e răŭ însă ca să învăţăm şi de astădată cîte ceva de aiurea. Să păstram cîte o candelă cu petrol orĭ cîte o lumînare de săŭ,—pentru orĭ-ce întîmplare. E atît de capricioasă şi de iute la mînie zeea modernă, că ne putem aştepta cînd şi cînd la o toană care să ne moale în întuneric,—cum aŭ păţit-o ceĭ din Copenhaga.

Rodion.

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Londra 7 Decembrie.

După ştirile date de ziare, perderile suferite de englejĭ de la începutul campanieĭ şi pînă astă-zĭ se ridică la 7630 ofiţerĭ şi soldaţĭ ucişĭ şi rănişĭ saŭ făcuţĭ prisonierĭ.

Londra 7 Decembrie.

Se anunţă din Pretoria că 900 de locuitorĭ din colonia Capuluĭ de la Barkey, 2000 de la Barklyeast şi 1500 de la Burgersdorp au trecut în partea boerilor.

Londra 7 Decembrie.

Se anunţă din Moderiver ziaruluĭ Times cu data de 6 Decembrie că o recunoaştere făcută în dimineaţa aceleĭ zile, a făcut să se afle că boeriĭ posedă treĭ tunurĭ la cincĭ mile spre ost de Moderiver. Forţele boerilor se evaluează la 20,000 oamenĭ.

Cairo 7 Decembrie.

Generalul Kitschener a sosit Vineri şi va pleca imediat spre sudul Africeĭ.

Bruxelles 7 Decembrie.

Se anunţă din Londra ziaruluĭ „Independance belge" că d. Kruger ar fi făcut demersurĭ cu scop de a ajunge la o suspendarea ostilităţilor, prin intermediul cabinetuluĭ africander al colonieĭ Capuluĭ. şi pentru încheerea unuĭ tractat de pace. O altă depeşă anunţă încă că întreaga populaţiune a teritoriuluĭ situat între Queeinstoron şi fluviul Orange s'a revoltat.

Dublin 7 Decembrie.

După şedinţa Senatuluĭ de *Trinity College* care numi pe d. Chamberlain doctor onorific, 150 de studenţĭ parcurseră străzile cîntînd cîntece patriotice, şi ducînd cu eĭ drapelul unireĭ Jach, în cît poliţia tăcu pentru a evita o întîlnire cu naţionaliştiĭ irlandejĭ.

Studenţiĭ atacară în cele din urmă Mausionhonise, luară drapelul verde şi îl rupseră.

Filipopole 8 Decembrie.

Se scrie din Constantinopol detaliile următoare asupra fugeĭ luĭ Damod-Mahomed-Paşa.

Mahomed-Paşa părăsi Mercurĭ Constantinopol cu băeţiĭ séĭ sub pretext de a face o excursie la Beikos pe Bosfor.

El se îmbarcă într'adevĕr pe un remorcher care ramorca un steamer care pleca spre Marsilia şi eşia din portul Galata.

In timpul traseuluĭ Mahmud-Paşa trecu din remorcher pe steamer.

Sultanul ceru autorităţilor franceze autorisaţia de a debarca băeţiĭ luĭ Mahmud-Paşa în Dardanele, scoţînd în evidenţă faptul că eĭ sunt minorĭ şi membri aĭ familieĭ imperiale.

Autorisaţia i se dădu de către autorităţile franceze dar steamerul trecuse deja Dardanelele.

Sultanul cere în present guvernuluĭ francez şi la alte state de aĭ face cunoscut reşedinţa luĭ Mahmud-Paşa şi să-l hotărească ca să se întoarcă în Turcia.

Berlin 7 Decembrie.

Reichsanzeiger publică convenţia din Samoa semnată la Washington la 2 Decembrie.

Viena 7 Decembrie.

Dejunurĭ de gală se vor da la Curte la 29 şi 30 Decembrie în onoarea regeluĭ Serbieĭ, care va sosi la 29 Decembrie.

Regele va asista la 30 Decembrie la o representaţie de operă ce se va da la Burgh-Teatre.

Viena 7 Decembrie.

Ziarele constată că situaţia este încă nehotărîtă în ceea ce priveşte criza ministerială austriacă şi anunţă că un consiliu de miniştri va avea loc mîine sub preşedinţia Imparatuluĭ.

Viena 7 Decembrie.

La dejunul care a avut loc cu ocazia zileĭ onomastice a ţaruluĭ, Imparatul Francisc Iosef a ridicat un tuast în onoarea Imparatuluĭ Rusieĭ.

Angoulême 7 Decembrie.

O ciocnire a avut loc, noaptea aceasta, între un tren rapid şi expresul ce venea din Bordeaux, între Montinoreau şi Bormand pe linia Orleans.

Este un mort şi 22 rănişĭ, dintre carĭ un colonel din infanteria de marină.

Petersburg 7 Decembrie.

Generalul Sobkaeancien, şef de cabinet la ministerul de răsboiŭ, a fost numit controlor imperial.

D. Iwartrehonkow, ajutor de controlor imperial, a fost numit membru în consiliul imperiuluĭ.

Rusky Invalide anunţă formarea uneĭ gendărmăriĭ filandeze la Ielsinhgsfors.

Londra 7 Decembrie.

D. Goschen asistînd la distribuirea premiurilor ce se dă voluntarilor, aŭ pronunţat un discurs în care a zis!

„Trebuie să urmărim cu atenţie şi activitate nu numaĭ evenimentele din Africa australă, dar chiar şi orĭ-ce eventualitate a situaţieĭ generale a lumeĭ, fără însă se dăm prin aceasta, alarma.

Este de datoria noastră a face marĭ sacrificiĭ spre a menţine intacte echipagiile fie-căruĭ vas.

Din tribulaţiile Unui ziarist

V

Era pe la 1877. Se declarase războiul şi eŭ mă găseam în redacţia unuĭ ziar care avea atît serviciul telegrafic al Agenţieĭ Havas,—pe atuncĭ *Havas-Laffitte*,—cît şi telegramele oficiale din marele quartier general de la Parodim, ale căror copiĭ se transmiteaŭ redacţieĭ din înalta bună-voinţă a comandantuluĭ de corp rus, cu reşedinţa în Iaşĭ, d. general X.

Pentru oraşul nostru, un ziar cu serviciul telegrafic cotidian era ceva noŭ, şi ziarul devenise cu atît maĭ interesant şi maĭ căutat, cu cît împrejurarea războiuluĭ îĭ dădea această mare însemnătate.

Foaea apărea, saŭ maĭ bine zis era pusă în vînzare pe la chioşcurĭ — căcĭ pe atuncĭ nu exista sistemul vînzăreĭ pe strade— la 8 oare dimineaţa.

Şi nicĭ că se putea urma alt sistem, de oare-ce ultimele telegrame de pe cîmpul de resbel îmĭ soseaŭ pe la 11, 12 saŭ chiar une orĭ pe la 2 oare de noapte, şi aceste telegrame eraŭ cele maĭ interesante.

Aveam în fie-care sară, în sala de redacţie, începînd de la 10 oare, o sumă de persoane notabile din oraş, nerăbdătoare a afla maĭ curînd detaliĭ, aşa că, trebuind să fac pe amabilul, le ofeream toate scaunele de care dispuneam, iar eŭ remăneam condemnat a sta oare întregĭ în picioare.

Mĭ-aduc aminte că într'o sară, cam pe la 24 saŭ 25 Noembrie 1877, telegramele întărziase din cauza viscoluluĭ ce bîntuia atmostera. Se făcuse 2 oare după miezul nopţeĭ şi maĭ toţĭ *mesafiriĭ* meĭ adormise uniĭ pe scaunele lor, iar ceĭ maĭ fericiţĭ pe o canapea ce apucase a o ocupa.

Fie din oboseală, fie din contagiune, începuse se mă cuprindă şi pe mine un somn care mă doborea.

Mă uitam jur împrejur şi nu zăream la orizon nicĭ un colţişor se mă aşez. Atuncĭ luai o hotărîre eroică.

Aveam în redacţie un biurou mare şi o măsuţă. Luaĭ lampa şi o puseĭ pe măsuţă iar eŭ, după ce'mĭ aşezeaĭ o pernă confecţionată din nişte volume de poeziĭ a luĭ Petrino, ce se aflau de vînzare în redacţie, mă lungiĭ pe biurou şi un dulce somn mă învălui imediat.

Cît voiu fi dormit—sau maĭ bine, cît vom fi dormit cu toţiĭ—nu ştiu. Ceea ce'mĭ aduc aminte este că m'am trezit la paşiĭ unuĭ om care luase lampa de pe măsuţă şi otrocolea pe la fie care din ceĭ adormiţĭ căutînd se'ĭ vadă la faţă dacă nu cumva sunt asfixiaţĭ, crezînd că i-a bătut soba la cap, sau că în fine se întîmplase vre-o crimă.

Era curierul de la telegraf.

JUVENAL

Dispariţia luĭ Petoeffi

„Visez zile de sînge, carĭ să aducă sfărmarea lumeĭ şi care să ne construiască o altă lume din dărmăturile lumeĭ vechĭ.

«A, dacă trompeta războinică ar suna de o dată! Dacă aş vedea desfăşurîndu-se stindardul luptelor, stindardul viitoarelor victoriĭ, stindardul pe care dorul sufletuluĭ meŭ îl chiamă!

«Călare pe repedele meŭ armasar, m'aşĭ asvîrli în luptă, aş călări în mijlocul eroilor, nerăbdător, să-mĭ sfinţesc armele.

«Atuncĭ, dacă sabia duşmanuluĭ imĭ străpunge peptul, e cine-va în lume, care va şti să-mi închidă rana, e cine-va în lume care-mĭ va tămădui rănile cu balsamul sărutărilor sale.

«Iar dacă mă prind de viŭ duşmaniĭ cine-va va şti să pătrundă în închisoarea mea; doĭ ochĭ frumoşĭ, stele strălucitoare, îmĭ vor lumina întunecimile.

«Şi dacă moartea mă aşteaptă, dacă trebue să per pe eşafod saŭ pe cîmpul de luptă, un înger, o femee, cu sufletul plin de suspine, va spala sîngele cadavruluĭ meŭ cu lacrimele sale.»

Aşa scrie Petoeffi Sandor, modernul Tirteŭ. Şi i-a fost dat luĭ să i să împlinească dorinţa, cum nu tuturor celor ce visează li se întîmplă.

In Decembre 1848 năpădi armata rusască în Ungaria. Ţarul avusese grijă se stîrnească neunirea între conducătoriĭ Ungurilor. Dembinski lupta desperat şi zadarnic, Bem, viteazul polonez, care par'că întrupase toată cavalereasca vitejie a naţieĭ sale, ocupa încă Transilvania. Cu o îndrăsneală nespusă, el se adăpostise la poalele munţilor Carpaţĭ şi se lupta nebuneşte; graţie vitejieĭ sale neasămuite părea că lupta în contra imposibiluluĭ. Işĭ jurase să apere această fortăreaţă inexpugnabilă, în care, într'adevăr, n'ar fi putut pătrunde nimenĭ în luptă pept la pept.

In luptele acestea fără preget trecură zilele. Veni luna luĭ Iulie. De o dată se zvoni că o armată rusască, venind din Moldova, cerca să'l eie de la spate. Bem o bate. Dar în acest timp înaintase în contra luĭ Paskiévitch, pe donă coloane. Bem, istovit şi stors de puterĭ, improviză o armată nouă, cu treĭ regimente de honvezĭ şi eşi înaintea uneia din coloane la Segesvar (13 Iulie). Această coloană era comandată de Lüders. Ciocnirea fu îngrozitoare. Bem însuşĭ, străpuns de zecĭ de lăncĭ, fu lasat mort pe cîmpul de luptă şi scapat apoĭ, ca prin minune. Ce maĭ rămăsese din armata răsculată scăpă în munţĭ, unde Munteniĭ îĭ sdrobiră subt stîncĭ. In creerul Carpaţilor se reîncepu scenele din Pirineĭ, cu avant-garda luĭ Carol cel mare.

Printre ofiţeriĭ statuluĭ major se afla un tînăr de 26 anĭ, care servea drept aghiotant generaluluĭ. El luase parte la luptă cu o vitejie cavalerească. Dusese ordine în toate părţile, subt ploaea de obuze şi de gloanţe, luase parte chiar la cîte-va încăerărĭ şi paloşul i se purpurase de sînge muscălesc.... In ceasul cînd veni înfrîngerea, tînărul ofiţer adună cîţĭ-va tovarăşĭ şi se afundă în tainicele şi înfricoşatele strîmtorĭ ale munţilor. De atuncĭ, nu maĭ reapăru. Tînărul era Petoeffi Sandor.

De la această dispariţie se formă cu, încetul o legendă. Nu înviase Bem, care străpuns de miĭ de lovituri de lăncĭ, fusese svîrlit ca mort? De ce şi poetul n'ar fi stat ascuns, aşteptînd zile maĭ fericite, ca să reapară.

E de notat cum ideea nimicireĭ totale maĭ a oamenilor superiorĭ pătrunde cu greŭ în mulţime. Se cunoaşte legenda luĭ Barbarosă, care a stăpînit atîta vreme evul din mijloc. Războinicul împarat german se scaldase în Cydnus, rîu fatal regilor, de cînd Alexandru era să piară în el. Apa îngheţată îl luă şi Kaisar-ul se făcu nevăzut. Mulţimea nu admisă însă că Frederic, cel care sfidase de atîtea orĭ moartea cea maĭ grozavă, să fi fost învins de glaciala apă. Ea, îşĭ închipuia pe împăratul, îmbătrînit, într'o peşteră, stînd pe un jilţ de piatră, lîngă o masă de piatră. Barba luĭ albă o încunjura de treĭ orĭ, iar genele luĭ grele îĭ acopereaŭ luminile ochilor. Un corb alb şi altul negru se învîrteaŭ deasupra capuluĭ săŭ, care se rîdica din cînd în cînd şi întreba de tot ninge pe munte..... Impăratul trebuia să reapară la ceasul hotărît şi să scape Germania.

La atîtea secole de distanţă s'a întîmplat acelaş lucru. De multe orĭ s'a răspîndit svonul că Petoeffi a reapărut. Acum cît-va timp chiar am cetit în ziare ştirea că Petoeffi s'a arătat la Buda-Pesta şi că bătrîniĭ luĭ tovareşĭ l'au recunoscut. Cum vă închipuiţĭ, aceasta era o farsă.

Dar nu vă pare că este ceva duios în credinţele acestea populare? Mulţimea nu

poate pricepe, cînd brutalitatea realităţei n'o nevoieşte, cum naturĭ atît de aproape de dumnezeirea eternă să fie supuse obsteştilor legiuirĭ. Gîndul, isvorit din minte, trăeşte; de ce dar mintea să moară? Şi iată, îndată ce ocazia îĭ permite, că mulţimea presupune învingerea Neînvinse. Dar, din nefericire pentru mulţime, din fericire pentru gînditor, Moartea zdrobeşte la olaltă pe toţĭ şi toate.

Y.

Răbojul meu

Căsătoria loterie. In cîte-va sate din provincia Smolensk, din Rusia, e un curios obiceĭ, care merită să fie însemnat. De patru orĭ pe an se pune la loterie o ..... fată mare. Se desfac 5000 de bilete, cîte o rublă biletul. Pot să ia parte la tragere tinerii din împrejurimĭ şi din sat, funcţionariĭ şi văduviĭ. Cîştigătorul are dreptul să se căsătorească cu domnişoara, care atuncĭ are drept zestre cele 5000 de ruble saŭ să împartă suma cu dînsa, dacă tînăra nu e pe placul săŭ.

Nu-ĭ vorbă, că şi fecioara are acest drept: dacă *fericitul* cîştigător cu un bilet de o rublă e o rablă, ea poate să-l refuze.

Iată un chip noŭ de a face fericiţĭ.

*

Doamna Gemma Mezzeti, serbătorita primadona a opereĭ din Bucureştĭ, va da Vinerĭ 10 Decembrie c. un mare concert în oraşul nostru. D-niĭ P. Elinescu şi I. Băjenaru, tenor liric al opereĭ din Bucureştĭ, vor da concursul lor. Programa e de-o bogăţie foarte mare.

*

Cuvinte. Unul din *Rire,* două de ale luĭ Giordano. Un tînăr îĭ aduce un *op*: *despre maladiile cailor,* teză pentru doctorat în medicina veterinară.

— Dar bine, doctore, îĭ spune epigramistul tipograf, asta nu-ĭ o teză, e o hipo-teză.

Un altul îĭ vorbea de marile cheltuelĭ, pe care le face Anglia cu transportarea trupelor în Transvaal. El replică:

— A, nu: cheltuelile-s pe jumătate: le duce numaĭ.

Cel franţuzesc e tot cu privire la răsboiŭ—nicĭ nu se putea alt-fel. E o reflecţie:

— Englejiĭ sînt învingătorĭ pe toată linia ..... telegrafică.

*

Penele, pe care le poartă doamnele azĭ numaĭ la pălărie şi pe carĭ altă-dată le purtaŭ şi barbaţii, de la Mézerai, se crede că din timpul cruciatelor numaĭ sunt la modă. Aceăsta-ĭ o eroare. Virgiliŭ spune că generalul armateĭ Ligurienilor, numit Cupavo, avea pene de lebădă la cască, cînd veni în ajutor lui Eneŭ în contra luĭ Turnus.

.... Et paucis comitante Cupavo,
Cujus olorinae surgunt de vertice pennae.

De nu mă credeţĭ, cetiţĭ *Eneida,* —în original.

*

Intr'o carte de istorie găsesc următoarea anecdotă istorică, Ludovic al XIV-lea avea aşa mare încredere în judecata doamneĭ de Maintenon încît îĭ zicea: Papilor, li se zice Sfinţia Voastră; regilor, Majestatea Voastră; prinţilor, Graciozitatea Voastră; d-tale, doamnă, ar trebui să ţĭ se zică, Soliditatea Voastră.

Oare numaĭ fiind-că avea judecata sănătoasă saŭ fiind-că era solid construită.

*

Apariţie. Un om se laudă,—vorba vine, se lauda, căcĭ tremura din tot trupul,—că a văzut pe dracul.

— Cum era? îl întrebă unul.

— Avea înfăţosare de magar.

— Aşĭ! îĭ zise prietenul, ca să-l consoleze, te-aĭ speriat de umbra ta.

*

E o credinţă că ziua creşte de la 12 Decembre. La Francezĭ, aceeaşĭ legendă, dar de la 3 Decembre. „A la Saint-Luce, le jour croit du saut d'une puce." Dar aceasta-ĭ e numaĭ o legendă.

Intr'adevăr, ziua se măreşte seara, de la 3 Decembre, dar se micşorează dimineaţa şi cum aceste operaţiĭ nu se echivalează, ziua scade pînă la 13 Decembre. Dar nicĭ acum nu se lungeşte, ci că două zile apoĭ, la 15 Decembre. In fie-care sară creşte cu o minută, iar soarele apare la acelaşĭ ceas, aceasta de la 15 Decembre la 24 Decembre. De la 25, schimbare complectă: ziua creşte cu o minută sara şi dimineaţă. Creşterea zileĭ continuă pînă la 10 Iunie.

ENDYMION.

*

EPIGRAMA

Unuĭ neo-creştin

Greşeli de limbă tipărite
Se corectează cu cerneală;
Un mijloc noŭ e azĭ la modă:
Cu apă uniĭ şi le spală.

GIORDANO.

Buletin parlamentar

CAMERA

Şedinţa de la 4 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2 fără un sfert, sub preşedinţia d-luĭ C. Olănescu, preşedinte.

Pe banca ministerială d-niĭ: general Manu şi dr. Istrate.

Prezenţĭ 105 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se depun pe biuroul Camereĭ maĭ multe proiecte de legĭ pentru recunoaşterea calităţeĭ de cetăţean romîn la diferite persoane.

D. *general Manu,* ministru de finanţe, depune un proiect de lege cu privire la taxele pe zăhar şi cere camereĭ să discute de urgenţă în secţiunĭ acest proiect. Proiectul prevede o taxă de 30 banĭ la kgr. în loc de 15 cum e azĭ în vigoare.

D. general Manu maĭ depune un proiect pentru legitimara creditelor pe vacanţie.

D. *St. Beloiu* cere să se respecte ordinea de zi şi să se voteze indigenatele puse la ordinea zileĭ.

Se procede la votarea de indigenate.

D. *C. Disescu,* ministrul justiţieĭ, depune un proiect de lege cu privire la modificarea legeĭ asupra exproprierelor de utilitate publică.

D. *I. Bratescu,* depune o petiţie a locuitorilor din comuna Olteniţa, pentru construirea uneĭ liniĭ ferate.

D-sa arată, apoĭ, starea rea în care se găseşte astă-zĭ Olteniţa, şi cere ca guvernul să ia măsurĭ cît maĭ urgente pentru a se îndrepta această stare de lucrurĭ.

Camera ia vacanţie pînă Miercurĭ, şi deputaţiĭ trec în secţiĭ.

SENATUL

Şedinţa de la 4 Decembrie 1899

Se deschide la orele 2.20 p. m. sub preşedinţia d-luĭ C. Boerescu.

Prezenţĭ 95 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se trece la ordinea zileĭ: discuţia adreseĭ.

D. *M. Ghermani*; Pentru prima oară vorbeşte la discuţia la Mesaj. Va vorbi de mersul şi direcţia finanţelor ţăreĭ, de oarece în Senat nu se discută budgetele.

Vă lămuri maĭ întîĭ cîte-va din cele spuse de d. A. Carp. D-sa a vrut să dovedească că partidul conservator a fost maĭ puţin econom cu finanţele ţăreĭ. Critica de altfel nu e nouă. D. Sturdza a maĭ spus'o în 1893, tot aci în Senat. Am răspuns atuncĭ detailaĭ asupra criticelor. Nu voĭ maĭ reveni dar asupra celor spuse de mine atuncĭ.

E lucru curios totuşĭ cum se face că pe cînd era la putere partidul liberal, anuitatea datorieĭ publice era maĭ mare pe cînd sub conservatorĭ era cu mult maĭ mică. Timp de 12 anĭ a cresent sub liberalĭ cu aproximativ 1 milion 800 de miĭ, saŭ în total 22 de milioane timp de 7 anĭ. Sub conservatorĭ a crescut abia cu 6 milioane, nicĭ un milion pe an.

Sub liberalĭ de la 1895 pînă în prezent a crescut cu vro 3 milioane pe an, saŭ în tot cu 11 milioane.

Am fi fost noĭ nedibacĭ financiarĭ, dar am administrat maĭ bine (aplause).

Faptul că n'a crescut anuitatea de cît cu 6 milioane se datoreşte, sub conservatorĭ, stîrpireĭ agiuluĭ.

D. Carp apoĭ ne-a recunoscut ceva excedente, micĭ, însă, pe cînd d-lor aŭ început din primul an cu excedente marĭ. Deficitul de 15 milioane din primul lor an ni l'aŭ imputat nouă, în special mie. Dar oare excedentul din 1896—97 era un excedent real saŭ provenea din desfiinţarea unor reserve ale noastre şi le-aŭ trecut ca venituri budgetare? In 97-98 aŭ avnt deficit 6 milioane şi budgetul din 1898-99 a avut excedente de 8 milioane. Insuşĭ d. A. Carp a redus din suma aceasta 3 milioane şi jumătate. Dar deficitul din anul curent cuĭ 'l veţĭ da, d-le A. Carp? (ilaritate aplause).

Nicĭ mie, nicĭ guvernuluĭ actual. Căcĭ le-aţĭ făcut d-tră budgetele. Or, se vede că va fi de cel puţin de 20 milioane. Ce se va alege atuncĭ de excedentul d-tră de cincĭ milioane?

Eŭ am fost tot deauna contra emitereĭ de bonurĭ de tezaur de şi nu se poate ca un ministru de finance să nu le emită, în faţa nevoilor grabnice şi cînd n'are aşa zisul *capital de rulement.*

Nu e însă bine să mergĭ la infinit cu bonurile de tezaur.

D. A. Carp a maĭ zis că am luat banĭ de la Banca Naţională. Da, am luat că eram îndreptăţit de lege, aceĭ 20 la sută din capitalul Băncĭ.

Acestea le aveam de zis d-luĭ Carp.

Voĭ trece acum la observaţiunile ce voiu să fac asupra mersuluĭ financelor noastre.

Am trecut anul acesta printr'o foarte grea criză generală. Mă voiŭ ocupa numaĭ de criza statuluĭ. Acesta pentru moment a scăpat graţie împrumutuluĭ de 175 milioane. Cred, însă, că suma primită nu e suficientă. Noroc, însă, că nu s'a făcut de cît pe 5 anĭ, căcĭ alt-fel ar fi fost un dezastru.

D. ministru al cultelor a spus la întrunirea majorităţilor că actualul împrumut cu cursul de 92 suta e maĭ avantagios de cît cel de 100 milioane, pe care l'am făcut eŭ în 1888, pe cursul de emitere 89 şi jumătate suta.

In realitate şi împrumutul d-voastră e tot pe 89 şi jumătate ca şi al meŭ.

Diferenţa e, însă, că d-voastră îl rambursaţĭ în 5 anĭ pe cînd al meŭ se amortisează în 44 de anĭ.

Or ne putîndu-ĭ amortiza în 5 anĭ, veţĭ fi nevoiţĭ să maĭ repetaţĭ operaţia şi atuncĭ vă întreb la ce sumă veţĭ ajunge?

Cari sunt cauzele că s'a făcut împrumutul acesta oneros?

Fi-va o sistemă nenorocită în administraţia finanţelor noastre? N'o fi vr'o neprevedere?

Eŭ cred că în ultimiĭ 2—3 anĭ finanţele noastre aŭ fost conduse şi cu o sistemă rea şi cu neprevedere. S'aŭ făcut lucrărĭ extra-budgetare enorme şi s'aŭ emis bonurĭ de tezaur. Lucrul s'a continuat şi de actualul guvern, ajungînd astfel cifra bonurilor de tezaur la peste 100 milioane.

Incă de acum 2 anĭ am atras atenţia asupra pericoluluĭ ce ne ameninţă cu emiterea bonurilor de tezaur. Mi s'a spus atuncĭ că s'a făcut împrumutul şi se vor retrage bonurile. Imprumutul, însă, a fost insuficient şi bonurile aŭ reapărut. Am atras atenţia şi d-luĭ Pallade în anul trecut, dar d-sa pare-se că n'a înţeles gravitatea celor expuse de mine (aplauze, ilaritate).

Cea maĭ mare răspundere în privinţa emisiuneĭ bonurilor de tezaur o are guvernul liberal.

Dar guvernul actual n'are nicĭ o răspundere? D. general Manu a crezut că e maĭ bine să emită în bonurĭ de tezaur fără să ţie samă de prevestirele mele.

Primejdia creştea pe fie-ce zi. Incepe apoĭ criza pe pieţele Europeĭ, vine războiul anglo-african, bonurile de tesaur se emit din ce în ce maĭ greŭ. Agenţiĭ guvernuluĭ propun peste tot împrumut, dar sunt refuzaţĭ şi ne discreditează cu desăvîrşire.

Atuncĭ a-ţĭ fost siliţĭ să faceţĭ împrumut şi aţĭ reuşit scăpînd de primejdie şi ţara şi pe d-voastră.

Veţĭ zice că aţĭ moştenit o situaţie grea de la ceĭ-l'alţĭ. Trebuia, însă, cu orĭ-ce preţ să faceţĭ împrumutul numaĭ de cît, pe termen lung şi în sumă suficientă spre a plăti bonurile de tezaur şi a executa lucrările începute.

Veţĭ zice că aţĭ vrut să faceţĭ împrumut, dar n'aţĭ găsit banĭ. N'aţĭ găsit banĭ eftenĭ e drept, dar încă nu trebuia să pretindeţĭ aceasta Aţĭ găsit o situaţie grea din cauza conversiuneĭ nereuşite din 1897, e drept, dar totuşĭ trebuia să faceţĭ împrumutul cu orĭ-ce preţ.

Partidul liberal a făcut greşelĭ enorme, a votat lucrărĭ colosale şi cu iuţeala aburuluĭ, în 3 zile, s'aŭ votat creditele de 70 milioane.

Concesiunea dacă reuşea era să fie o bună operaţie şi maĭ ales dacă se făcea asupra întreguluĭ împrumut cum i se oferise de bancherĭ. N'a voit însă ministrul de pe atuncĭ să facă de cît pentru o parte, de aceia n'a reuşit. Apoĭ s'aŭ făcut operaţiunĭ greşite de către casele puse în legătură cu Statul, carĭ aŭ vîndut renta 6 la sută, cumpărînd scrisurĭ financiare 5 la sută. Aceasta s'a auzit şi a pus în neputinţă să se facă conversiunea. Iată decĭ cum nu s'a putut face conversiunea şi s'a urmat cu emiterea de bonurĭ. Iată, decĭ, că întreaga răspundere o aŭ liberaliĭ.

Dacă puneaţĭ d-voastră, însă, în cunoştinţă sindicatul de bancherĭ de primejdia care ameninţa ţara n'aţĭ fi găsit banĭ, chiar prin emisiune de rentă, bine înţăles cu un curs maĭ scăzut. Era totuşĭ să fie maĭ avantagios ca cel de acuma. N'aţĭ voit însă.

Afară de avantajul material era să maĭ avem şi avantajul că era să avem banĭ în ţară. Criza n'ar fi devenit aşa acută, cum a devenit.

Din cauza extensiuneĭ circulaţieĭ bonurilor de tesaur, aŭ suferit şi casele de bancă şi institutele de credit, carĭ aŭ trebuit să dea girul lor pe bonurĭ, carĭ alt fel nu le primeaŭ străiniĭ. Din această causă a reapărut şi agiul, modest dar pretenţios cum e.

Imprumutul e oneros, căcĭ ne costă foarte mult, aproape 3 milioane pierde Statul din această cauză.

Motivul ce l'aţĭ indicat că eraŭ să vă critice ziarele dacă făceaţĭ împrumutul cu curs scăzut, nu e serios.

V'aţĭ lăudat prin ziarele oficioase că aveţĭ latitudinea de a plăţi cu anticipaţie. Dar aceasta ar însemna să vă coaste maĭ mult, de cît dacă aşteptaţĭ 5 anĭ. O să fiţĭ decĭ nevoiţĭ să consolidaţĭ, căcĭ vă aşteaptă astfel o scadenţă teribilă de 175 milioane.

Vorbind de împrumutul ce l'a făcut guvernul de la Bancă, spune că el nu poate împrumuta de cît 4 milioane 800 de miĭ. Aceştĭ banĭ (4 mil.) eraŭ deja luaţĭ de guvernul trecut. In afară de aceasta, a maĭ luat guvernul actual încă 10 milioane.

D. *General Manu*: Protestează, numaĭ 5 milioane 700 de miĭ. D. Carp a greşit cînd a spus 10 milioane.

D. *Anton Carp*: Arată cum es cele 10 milioane la socoteală.

D. *M. Ghermani*: Suma e indiferentă. Principiul e totul. Decĭ, aţĭ luat 5 mil. 700 miĭ peste suma ce eraţĭ în drept să luaţĭ. Aceasta e neregulat. Aceiaşĭ operaţie s'a făcut în 1878 de liberalĭ pentru 16 milioane, din carĭ 12 s'aŭ plătit în ajunul venireĭ noastre. Atuncĭ d. Fleva m'a criticat de ce am tolerat aceasta, ca censor al Băncĭ. Apoĭ eŭ nu mă mir ca d-sa a lăsat pe colegul săŭ de la finanţe să facă acelaş lucru.

D. *General Manu*: *Comparaison n'est pas raison!*

D. *M. Ghermani*: Eŭ n'am avut ce face fiind censor al acţionarilor.

In afară că această operaţie e neregulată ea este şi primejdioasă. Ea a produs agiul.

D. Ghermani blamează apoĭ Banca Naţională că n'a fost destul de prevăzătoare, ca să nu reapară agiul şi să ajute în mod eficace comerciul.

Răspunde apoĭ celor spuse de d. Panu care s'a întrebat ce a făcut oratorul cînd a desfiinţat agiul: A copiat legea italiană şi a citit broşura d-sale. Regretă, dar nu e aşa.

Se miră că nu i se contestă şi conversiunea din 1891, consolidarea valuteĭ. etc. carĭ le-a făcut d-sa fiind în cabinetele conservatoare.

Se suspendă şedinţa pentru 5 minute.

Se redeschide la 4.20 p. m.

D. *M. Ghermani* va vorbi de cestiunea finuluĭ şi numaĭ în privinţa financiară a chestiuneĭ. Intreabă cum guvernul a autorizat să se cumpere fîn maĭ mult de cît de 2 milioane cît s'a autorizat de Corpurile legiuitoare.

E drept că s'a reziliat cumpărarea. S'a dat şi un milion ca îndemnizare.

Pe d-sa 'l preocupă numaĭ garanţia controluluĭ parlamentar. Cum s'a putut fără un vot al Camereĭ autoriza ministrul domeniilor să facă acest surplus de cumpărare? Veţĭ cere un bil de îndemnitate. De sigur vi se va da. Dar dacă întrebaţĭ Camerele maĭ 'nainte, poate că nu acordaŭ. E răŭ decĭ ce s'a făcut.

Dar moratoriu, bun a fost oare?

Şi apoĭ de ce diferenţă între arendaşiĭ eforiilor şi ceĭ aĭ statuluĭ? Măsura luată pentru arendaşiĭ eforielor e maĭ bună ca cea l'altă. Moratoriul a avut un efect de-

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Gólia 67.

24—20

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mare asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşoni*vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

La Magasinul de Noutăţĭ

Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, coorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe ganterleriĭ, panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că ouor. public şi onor. noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate.

Cu stimă

M. I. Friedman

Nu plătiţi mai scump decât

35 bani litrul

Petrol regal regulamentar

Accisat

Cu acest preţ se vinde în depositele din:

Strada Arcu No. 8
„ Adamache No. 7
„ Apeduc „ 16
„ Albă „ 56
„ Veche „ 12
„ Piaţa Haleĭ mag. Nathansohn.

Asemenea cu acelaşĭ preţ vênd şi toate trăsurile noastre ambulante.

Administraţiunea Reservoarelor de Petrol. 10—15

Prima franzelarie şi Cofetărie

F. Szakmáry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale împlute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriţĭ pesmeţĭ,* şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

O ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON *No.* 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele cliente şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—**PENTRU ORI-CE CLIENT**—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitorĭ a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neculaĭ I. Olănescu

70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiunĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna" din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 3 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141.

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparaţiunĭ fundamentale şi serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, şi o altă casă veche care serveşte de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, fîntînă în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur şi faţa cu grilaj de lemn situată în Iaşi, strada Sodoveanu No. 7 in dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărţirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievicĭ-Zuhr

Dentistă

Sa mŭtat str. *Lăpuşneanu No 43* vis-a-vis de Otelul Trjan.

zastruos. Arendașiĭ aŭ speculat asupra preţurilor și aŭ păgubit, căcĭ acum aŭ scăzut preţurile. Decĭ, pagubă pentru stat, pagubă pentru arendași.

Dacă întraŭ în ţară, încă de astă toamnă, 20 milioane cît ar fi dat grîul vîndut s'ar fi ușurat cu mult situaţia noastră financiară.

Cu încheierea împrumutuluĭ n'am scăpat de greutăţĭ. Cum se vor echilibra bugetele? Deficitul va fi de cel puţin 20 milioane.

Cum se va acoperi? El nu e coprins în împrumut.

Opera de îndreptare a guvernuluĭ e foarte grea. Trebuesc economiĭ, căcĭ numaĭ cu impozite nouĭ, nu se va echilibra bugetul. Trebue să se renunţe la lucrările extrabugetare ale ţăriĭ.

D. Ionel Brătianu l'a prezentat pe orator ca pe cel maĭ risipitor ministru de finanţe. A vrut să-și apere pe colegiĭ săĭ ingineri, mĭ-a reproșat gara nouă de la R. Sărat. Era nevoie, căcĭ cea veche era la 3 chilometri de oraș. Incolo n'am cerut nimic ci am cerut economiĭ.

Se impune ridicarea creditului ţăreĭ, care e tare zdruncinat. Noĭ nu putem refuza plata datoriilor. Suntem o ţară bogată în fond. Să ne ferim de tot ce poate aduce nume răŭ creditului nostru. Termină mulţumind că a fost ascultat cu bună voinţă de Senat. (Aplause).

D. *Vicol* va face întâĭ gospodărie și apoĭ politică.

A citit răspunsul Camereĭ june. S'a vorbit de multe dar nu s'a vorbit de talpa ţăreĭ, de ţăranĭ.

D-sa reclamă reforme pentru îmbunătăţirea stăreĭ precare a ţăranuluĭ romîn.

(Orele fiind cincĭ se prelungește ședinţa).

Trecînd la partea politică a cuvîntăreĭ, vorbește de starea rea a politiceĭ ţăreĭ. Face procesul partiduluĭ liberal, care a creat creditele, banca și și-aŭ împărţit acţiunile partizanilor săĭ.

Declară că va vota adresa.

D. *P. Missir.*—Declară că va vota contra adreseĭ în semn de protestare.

Numaĭ în privinţa sentimentelor ce se exprimă pentru casa domnitoare se asociază cu adresa.

Din desbaterile ce s'aŭ urmat la Cameră cu ocazia discuţieĭ Adreseĭ, ar reeși că d. P. Carp, a fost pivot-ul discuţieĭ. De noĭ s'a spus că suntem o familie constituită întru slăvirea șefuluĭ, d. Carp. Eŭ mă înscriŭ în contra. Noĭ formăm o școală politică, cu un orizont de ideĭ, cu un număr de concepţiĭ practice de reforme. Ne deosebim de ceĭ-lalţĭ și chiar de d-tră prin felul nostru de a vedea, dar maĭ ales prin felul de a aplica ideiele.

Aţĭ vorbit de tradiţiunea partiduluĭ conservator, de faptele frumoase din trecut. Oare în actuala alcătuire dovediţĭ că urmaţĭ tradiţia trecutuluĭ?

Pe noĭ nu ne mulţumește numaĭ enunţarea de intenţiĭ frumoase, de schiţărĭ generale. Vrem ceva maĭ precis.

Aţĭ vorbit că program nu trebue unuĭ partid, d. Panu ne-a zis că programul e necesar numaĭ oamenilor noĭ.

Ader și eŭ la această părere. Nicĭ d. Carp cu fruntașiĭ junimiștĭ n'aŭ nevoe de program.

Sunt cunoscuţĭ îndestul.

Cum se prezintă guvernul ţăreĭ? se întreabă d. Missir.

D. prim-ministru ne-a spus că toaate se întăresc de sfatul partiduluĭ conservator. Așa se face sub răposatul L. Catargi, așa se va făcea și sub conducerea d-sale.

D. T. Ionescu spune că noĭ junimiștii ne conducem numaĭ de ideĭ, nu și de partea emoţională pe care o are tot omul. Ca exemplu ne-a dat pe d. Fleva pe care l'a luat în minister fiind că a făcut treĭ revoluţiunĭ, din carĭ de două orĭ a profitat partidul conservator. Decĭ iată recunoștinţa faţă de d. Fleva.

D-voastră d-lor privaţĭ ţara de selecţiunea inteligenţelor, proclamînd ideia că sunteţĭ conduși de un sfat iar nu de un om saŭ douĭ.

Ne maĭ deosebim și în procedeu. Noĭ credem că nu sunt două morale, una în viaţa publică alt în viaţa privată.

Nouă ni se pare că în genere vă lipsește sinceritatea, și nu vă place adevărul.

Așa bună oră, cînd spuneţĭ liberalilor că convenţia de la Berlin e ca crucea pentru diavol, nu aveţĭ dreptate. Cînd spuneţĭ că aŭ respundere celor cuprinse la art. 57, nu sunteţĭ drepţĭ. Dar cînd d. Panu spunea că pe d. Carp nu l'a văzut timp de 4 anĭ, și că decĭ nu-l cunoaște de conservator, drept era, adevărat era?

Dar oare cînd ne contestaţĭ reformele făcute de miniștriĭ junimiștĭ, drepţĭ sunteţĭ oare?

Nedrepte eraŭ aprecierile carĭ făceaŭ din junimism un suport pentru o personalitate sau două.

Nu, junimismul e o operă morală care va trăi maĭ mult de cît oameniĭ, carĭ aŭ făcut'o.

Care om alt de cît d. Carp ar fi refuzat ofertele ce 'i-aţĭ făcut? Nu-l cunosc.

Un singur om sincer avem contra noastra din rîndurile dv. d. general Manu. D-sa emoţionat și supărat fiind, totuși a dat argumente pentru cele ce spun eŭ, a recunoscut că d. Carp nu s'a învoit cu dv. pentru cîte va ideĭ la care ţinea.

D. general Manu ne-a maĭ spus că în 1889 a făcut să cadă legea d-luĭ Maiorescu d-sa fiind prim-ministru, iar în 1899 că s'aŭ grăbit a alege repede, prin surprisă un alt șef în locul regretatuluĭ Lascar Catargiŭ. Iată dar încă două dovezĭ că n'aţĭ fost sincerĭ faţă de noĭ.

Voiŭ vota contra adreseĭ fiind-că nu văd din activitatea actualuluĭ guvern, nimic care să-mĭ garanteze că se va face bine pentru ţară.

In primul loc mă izbește prezenţa d-luĭ Fleva pe banca ministerială. Oare e acolo ca să aducă la îndeplinire un ideal politic? Saŭ e pentru alt ceva? D. Fleva ne spune că a întrat fără condiţiĭ fiind-că eraŭ alţiĭ carĭ se grăbeaŭ și-ĭ era frică să nu rămîie fără loc. Din chiar atitudinea d-luĭ Fleva se vede că e jenat.

E drept dar cînd zic că prezenţa d-luĭ Fleva acolo nu e pentru satisfacerea unuĭ ideal politic. Dar poate s'a simţit nevoia unuĭ om versat în ale economieĭ? Nicĭ asta.

Dar oare în activitatea d-luĭ prim-ministru e ceva care să satisfacă exigenţele mele politice? D-sa ne arată că are braţele vînjoase ca să ţie sus steagul partiduluĭ. Dar aceasta nu e destul.

Dar oare d. general Manu e la finance la locul săŭ? D-sa ne-a spus că e destul să aĭ cultură generală și oare-cari cunoștinţĭ de cifre și eștĭ la locol tăŭ la finance. Dar oare nu e nevoie să fiĭ financiar și economist? Să știĭ forţele productive ale ţăreĭ și decĭ părţile eĭ impozabile?

Nu voiŭ vorbi de activitatea d-lor ministriĭ de razboiŭ și de externe carĭ sunt la locul lor.

Nu voiŭ vorbi nicĭ de d. Istrati care e ministru de resort.

Voiŭ vorbi însă de d. ministru al cultelor, care ne-a desfășurat un frumos discurs-program de guvernămînt. D-sa ne-a spus că în mesagiul actual *leit-motivul* e economic. De ce oare aceasta? In ţară se zice că leit-motivul vi s'a impus de la Berlin.

Cred că d-sa ne va spune ce-ĭ adevărat în acest svon.

D. *Ministru al cultelor.* Absolut nimic nu ni s'a impus.

D. *P. Missir.* Voiŭ aștepta să văd ce reforme ne veţĭ da dv. de aci înainte. (Aplause).

Ședinţa se ridică, și se anunţă cea viitoare pentru Lunĭ.

Informaţiĭ

Suntem informaţĭ că una din cauzele care a determinat pe d. Andriaș, din Bacăŭ, să se sinucidă, este și recolta proastă din anul acesta, din care cauză nu putea face faţă cheltueilor și cerinţelor.

Locuitoriĭ comuneĭ Broșteni aŭ fost adînc emoţionaţĭ zilele acestea din cauza uneĭ crime oribile săvîrșită în acea comună.

Locuitoriĭ Vasile Ploșniţă și C. Iordache Blănariu trăiaŭ de multă vreme în dușmănie unul cu altul.

C. I. Blănariu căuta momentul potrivit pentru a se răsbuna contra luĭ Ploșniţă, pentru care motiv nu se știe.

Văzînd că nu i se prezintă ocazia să se răzbune, îșĭ puse în gînd ca să'l omoare.

Și eată că de odată aceasta găsi ocazia. Intîlnind pe Ploșniţă prin sat, îl oprește, îĭ amintește de trecut și îĭ ceru să'ĭ dea satisfacţie de cele petrecute acum cîte-va lunĭ în urmă.

Ploșniţă nicĭ vroind sa'l asculte, Blanaru era înarmat cu un topor, dădu o lovitură puternică peste urechea stîngă, cu muchea toporuluĭ.

Nenorocita victimă căzu scaldată în sînge și după cîte-va minunte îșĭ dădu obștescul sfîrșit după o grozavă suferinţă.

Procurorul parchetuluĭ din Bacăŭ și medicul judeţuluĭ anchetează la faţa loculuĭ.

D. Flügel consulul imperial al Germanieĭ din localitate, obţinînd un congediŭ, a părăsit Vinerĭ 3 Decembrie Iașul.

Afacerile consulatuluĭ vor fi girate de d. Bojinca interpretul consululuĭ.

D. Costea Balș, inspector administrativ, care se află de vr-o cîte-va zile în orașul nostru, a inspectat erĭ autorităţile administrative.

Erĭ s'a pertractat înaintea Tribunaluluĭ secţia II-a procesul moștenitorilor defunctuluĭ d-r. Th. Filipescu.

Procesul s'a amînat din noŭ, urmînd că să se facă comunicare de acte.

Mîine seară la Teatrul Naţional se va juca piesa *Femeile noastre*, comedie în 4 acte, localizare de d. Gusty.

Piesa este foarte frumoasă și biletele se i-aŭ cu asalt.

Comunicaţia pe linia ferată Iași-Bucureștĭ este restabilită complect.

Accleratul care a plecat aseară din Iași a plecat direct pentru Bucureștĭ.

Aseară pe la orele 10 un început de incendiu s'a declarat la casele cu No. 13 din Str. Zugravilor, locuite de d. Gh. Popovicĭ funcţionar la C. F. R.

Iată cum a luat naștere incendiul.

Făcîndu-se foc prea mare în sobă, s'a aprins un hagiaj de la sus numitele case.

Locatariĭ neobservînd, focul s'a lăţit, aprinzîndu-se o grindă din podul caselor.

De abia atuncĭ s'a observat pericolul și înștiinţîndu-se pompieriĭ, aceștia aŭ sosit îndată la faţa loculuĭ, localizînd incendiul.

D. Avocat N. Botez a găsit în unul din buzunarele paltonuluĭ d-sale 6 cheĭ sistem Wertheim.

Cum aŭ ajuns aceste cheĭ în buzunarul d-sale, d. Botez nu-și poate da seamă, o enigmă.

Aceste cheĭ se găsesc depuse la comisia V-a.

D. V. Mareș este numit în postul de farmacist al spitaluluĭ din Băiceștĭ, pendinte de Epitropia Sf. Spiridon, în locul d-luĭ Lupescu transferat în aceeași calitate la farmacia spitaluluĭ Central din Iașĭ.

Amintim publicului ieșan că Vinerĭ 10 Decembrie a. c. va avea loc în sala Teatruluĭ Naţional concertul dat de d-na Gemma Mezetti.

Suntem siguri că ieșeniĭ se vor grăbi a asista în număr cît maĭ mare la concert.

D. Hagi Curcă a fost numit în postul de intendent al spitaluluĭ din Băiceștĭ pendinte de epitropia Sf. Spiridon.

Pe ziua de azĭ se află în cura spitaluluĭ Central, din localitate, 252 bolnavĭ.

O nouă crimă, după cît se pare, s'a săvîrșit în comuna Tomeștĭ.

Iată cum s'a petrecut faptul:

In noapte e de 4 spre 5 Decembrie a. c. locuitorul Gh Gr. Ciotorosche și Haralamb Iurașcu se aflaŭ la o petrecere deîmpreună cu alţĭ oamenĭ din comună.

Toţĭ eraŭ veselĭ, făceaŭ haz, glumeau, în sfîrșit nimic nu turbura veselia petrecereĭ.

Unul din eĭ anume Haralamb Iurașcu îĭ veni ciudatul gust ca să descarce cîte-va focurĭ de pușcă.

Cel dintîĭ foc l'a îndreptat asupra luĭ Ciotorosche și descărcînd arma la împușcat la o mînă, cauzîndu-ĭ și cîte-va rănĭ în regiunea costală.

Pușca era încarcată cu umplutură.

S'a avizat imediat autorităţile care aŭ luat măsurile cuvenite.

La comisia V-a se găsesc depuse cincĭ cheĭ de casetă, găsite de un ţăran în una din sălele palatuluĭ administrativ.

Una din aceste cheĭ poartă numărul 2646 și alte două numerile 46.

Un reu făcător întroducîndu-se, prin scoaterea ușeĭ din ţiţînĭ, în casele locuite de David Vildman din Str. Tăetoarea, a reușit să fure niște lucrurĭ ce se aflau într'o cameră.

Făcîndu-se cercetărĭ s'a dovedit că autorul furtuluĭ este individul Gh. Morărescu, acel ce făcuse o aseminea operaţie la Jonsîn Iancu tot din Str. Tăetoarea.

Simbătă va avea loc în saloanele Cerculuĭ militar a doua serată dansantă dată de societatea cerculuĭ.

Două stele din cele maĭ frumoase, îșĭ vor face apariţia în saloanele cerculuĭ la această serată.

Chestia apeĭ

D. Primar al orașuluĭ nostru a primit din partea uneĭ societăţĭ de ingineri următoarea propunere relativă la aducerea apeĭ în oraș:

Domnule Primar

O Societate anonimă, prin subsemnaţiĭ ingineri, Gr. Bejan antreprenor, inginer Gr. Howyan și inginer I. A. Cristodulo, vine a oferi și a se angaja către această comună de a'ĭ da cantitatea de apă cerută, de cel puţin cincĭ miĭ metri cubĭ pe zi în schimbul uneĭ rente anuale de cincĭ sute miĭ leĭ și aceasta pe timp de 40 anĭ; iar pentru ca oferta noastră să fie considerată ca serioasă și că e studiată, înainte de a vă face această propunere, *depunem o cauţiune de una sută miĭ leĭ în ziua aprobăreĭ ofertei noastre*, de la care dată în cel mult șease lunĭ vom începe lucrările și vor fi terminate apoĭ în doĭ anĭ cel maĭ tîrziŭ.

In aștepterea răspunsuluĭ, domnieĭ-voastre, vă rugăm a primi asigurarea stimeĭ și consideraţiuneĭ noastre.

(semnaţĭ) Gr. Howyan, Gr. Bejan, I. A. Cristodulo.

Comisiunea lotorieĭ convocată pentru astă-zĭ la prefectura de judeţ, a admis cererea președinteluĭ societăţiĭ studenţilor în medicină de a se amîna loteria aceleĭ societăţĭ pentru termenul de șase lunĭ.

Ast-fel tragerea loterieĭ va avea loc la 5 Iunie 1900.

La seminarul „Veniamin Costache" din localitate un început de incendiŭ s'a declarat în următoarele împrejurărĭ:

In podul caselor seminaruluĭ sunt rezervoarele de apă acoperite cu paie.

Din senin paile s'aŭ aprins și focul începuse să i-a proporţiĭ marĭ, cînd fiind observat de servitorĭ, aceștia aŭ reușit sa'l localizeze.

Se crede că paile s'aŭ aprins de la ţigara vre-unuĭ servitor care din imprudenţă a asvîrlit ţigara în paie.

Faptul se cercetează.

A fost adusă în Iași și internată în spitalul St. Spiridon femeea Catinca Ciauș din comuna Tomeștĭ, maltratată într'un mod barbar de ginerile eĭ Ion Lupu tot din comuna Tomeștĭ.

Starea desperată în care se află nenorocita femee este de plîns.

Ultimele Informaţiĭ

Femeea Maria Holban din comuna Buciumĭ pe cînd stătea de vorbă în ograda caselor cu soţul eĭ care'și încarca o pușcă, arma s'a descărcat din cauza nebăgăreĭ de seamă a soţuluĭ, rănind grav pe femeea Maria Holban la braţul stîng.

Nenorocita femee a fost adusă în Iași și internată în spitalul St. Spiridon într'o stare desperată.

In urma cercetărilor făcute, dovedindu-se că individul Haralamb Iurașcu este autorul crimeĭ săvîrșite asupra luĭ Gh. Gr. Ceotorosche din comuna Tomeștĭ, numitul individ a fost înaintat parchetuluĭ local de către autorităţile respective.

Administraţia comunală a acordat gardistuluĭ I. Sofian o gratificaţie pentru că a prins o controbandă și cu care ocazie acel gardist a fost maltrat de contrabandiștĭ.

Acceleratul de Bucureștĭ a sosit azĭ în Iași cu o întîrziere de 4 ore.

Se vorbește că zilele acestea comitetul teatral va înainta ca societarĭ clasa I-a pe d-niĭ artiștĭ State Dragomir, C. Penel, Gh. Cîrjă și Popovicĭ (senior).

Atît d. Gh. Panu cît și d. Delavrancea aŭ telegrafiat că din cauza întreruperei comunicaţieĭ nu pot veni să ĭ-a parte la procesul d-luĭ Gh. Robescu care se judecă înaintea Curţeĭ de apel din Iași.

După cererea d-luĭ prefect al poliţieĭ de Iași administraţia comunală a decis să se deie revolvere sergenţilor de oraș postaţĭ în punctele maĭ izolate.

Din venitul representaţiilor date cu concursul distinseĭ artiste d-na Aristiţa Romaeescu, comitetul teatral a distribuit suma de 2000 leĭ atît societarilor cît și artiștilor gagiștĭ carĭ aŭ jucat cu d-na Romanescu.

Ziarele maghiare anunţă că președintele de tribunal din Zamber, Alexandru Gojdu, fiul mareluĭ filantrop român din Ungaria, va fi numit procuror general la curtea de apel din Budapesta.

Gruparea drapelistă e hotărîtă să înfiinţeze un club al eĭ. In acest scop va avea loc săptămâna viitoare o întrunire a tuturor membrilor acesteĭ grupărĭ.

In urma topireĭ zăpezilor, apele aŭ venit marĭ și s'aŭ întîmplat în multe părţĭ inundaţiĭ.

Inundaţiile pe valea Prahoveĭ aŭ cauzat pagube foarte marĭ linieĭ ferate Ploeștĭ-Predeal. Terasamentul linieĭ a fost în multe părţĭ stricat foarte răŭ și podurile aŭ fost serios ameninţate.

Direcţia căilor ferate a suferit pagube foarte marĭ cu inundaţiile pe linia aceasta. Vor trebui aproape 3 septămînĭ pentru ca stricăciunile să fie reparate.

Comitetul delegaţilor Camereĭ a maĭ admis următoarele modificărĭ la proiectul de lege pentru înfiinţarea taxeĭ de 5 la sută:

Să se ia această taxă și de la sumele acordate funcţionarilor ca cheltuelĭ de representare;

S'a scutit lefurile impiegaţilor agricolĭ, vînzătorilor din prăvălĭĭ, calfelor și uvrierilor.

S'a admis ca taxa să se ia și din lefurile portăreilor și impiegaţilor lor.

Raportor al legeĭ a fost ales d. deputat Em. Antonescu.

Sunt întrerupte liniile următoare: Bucureștĭ-Giurgiu, Bucureștĭ-Constanţa, Bucureștĭ-Ploieștĭ, Vintileanca-Buzăŭ, Făureĭ-Brăila, Făureĭ-Cireșiu.

Pînă diseară se speră că toate liniile să fie libere.

Liniile telegrafice, din cauza viscoluluĭ, s'au stricat în circomscripţia I-a Oltenia.

Comunicaţiunea telegrafică este cu totul intreruptă în această circomscripţie.

Podul cel vechiŭ de peste riul Prahova, de pe linia Bucureștĭ-Ploeștĭ, a fost grav ameninţat și era în pericol de a fi stricat cu desevîrșire.

Podul însă a fost scăpat și numaĭ un terasament dintr'o parte a fost luat de apă.

Acum nu maĭ este nicĭ o teamă.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Viena 7 Decembrie.

După unele combinaţiĭ ale ziarelor, deciziunea ce se așteaptă de la consiliul întrunit astăzĭ, ar consista în constituirea unuĭ cabinet de tranziţie cu însărcinare-principală de a assigura necesităţile staatuluĭ pe cale de ordonanţe imperiale conform paragrafuluĭ 14 din constituţie, de are ministerul Clary a declarat că nu va face uz.

Amînarea Reichsrathuluĭ se consideră ca iminentă.

Orariul plecărei și sosirei trenurilor în staţia Iași

PLECAREA

O. M.			
6.05	dimineaţa	via	Pașcanĭ
9.35	„	„	„
1.45	p. m.	„	„
5.55	„	„	„
8.45	diminsaţa	„	Vasluĭ
9.05	seara	„	„
6.30	dimineaţa	Iași-Ungheni	
12.20	p. m.	„	„
8.25	a. m.	Iași-Dorohoĭ	
4.20	p. m.	„	„

SOSIREA

O. M.			
11.20	a. m.	via	Pașcanĭ
2.20	p. m.	„	„
6.38	p. m.	„	„
11.00	p. m.	„	„
7.55	a. m.	„	Vasluĭ
8.30	p. m.	„	„
10.00	a. m.	Iași-Ungheul	
5.15	p. m.	„	
1.00	a. m.	Iași-Dorohoĭ	
8.20	p. m.	„	„

IMPORTANT

Find că părăsesc ţara, cu autorisaţia Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

D-r A. Müller

Medicul Societăţeĭ Tip. Gutemberg

Strada Păcurari 14

Orele de consultaţie de la 8—10 a. m. și de la 2—4 p. m.

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor și al Clinicеĭ Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ

Fost medic de oraș și spital. Specialist în boalele venerice.

Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.

Iași. — Strada Lăpușneanu 24.

Pentru săracĭ gratuit.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

15— 51

La bolĭ de vesică si răruncht, gravelă și artrită,

La cataruri organelor de respiraţiune și digestiune.

Isvorul de lithiu Salvator

se intrebuinteaza cu succes escelent.

Efect Diuretic.

Ușoară digistibilitate.

Liber de fer.

Apă medicală și beutură dietetică de primul rang.

Recomandat de multe autorităţĭ și de medicĭ cunoscuţĭ maĭ ales acelor persoane, cari din causa vieţeĭ sedentare sufer **de diatesa urică și hemoroidĭ** cât și de **schimb de materie turburat.**

Se află in toate magasiile de apeminerale, și unde aceasta nu e casul, a se adresa.

Direcţiunea Isvoarelor-Salvator in Eperies.

Depositul principal in Jași:

Dnii. Fraţiĭ Dr. Konya.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureștĭ, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camereĭ și Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot de	2000—2000
2	Loturĭ de	1000—2000
2	„	500—1000
20	„	100—2000
20	„	50—1000
100	„	20—2000
145		10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER“

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint și premiĭ băneșcĭ

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina“ pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer“ pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer“ pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de Toilettă:

Poudră „Sanitas“ albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de Toilettă „Singer“ și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență“ unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și moriște.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar soneriĭ electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

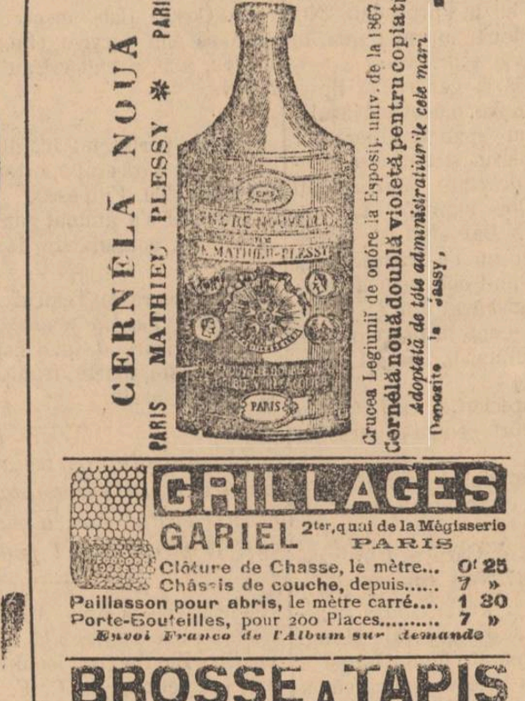

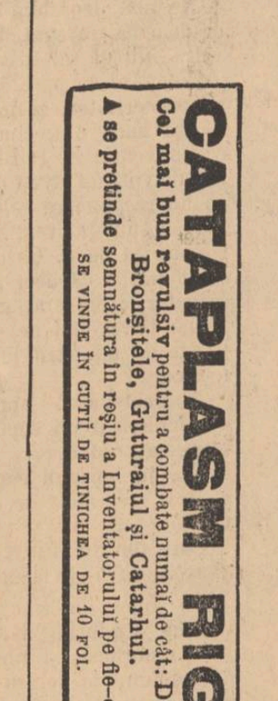

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 179 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—VINERI 10 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Inserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Strada Primăriei—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

Alegerea de la 16

Peste cîte-va zile, colegiul întâĭ de Iaşĭ pentru deputaţĭ, este chemat a alege un representant în cameră, în locul decedatuluĭ doctor Th. Filipescu.

Inainte chiar de a se hotărî data acesteĭ alegerĭ, adică imediat după încetarea din viaţă a representantuluĭ acestuĭ colegiŭ, colectiviştiĭ începură să se agite în vederea acesteĭ alegerĭ, ţinînd dese conciliabule, în mic comitet la clubul de la Otel Traian.

Se puseră înainte diferite candidaturĭ şi numele d-lor Mîrzescu, Poni, Macri, St. Şendrea fură puse rînd pe rînd în discuţie.

După mature chibzuinţĭ în fine, s'ar fi adoptat, se zice, în cele din urmă, candidatura d-luĭ Gr. Macri, fost epitrop la Sf. Spiridon şi maĭ cu samă fost membru ultra docil din majoritatea parlamentară a d-luĭ Sturza.

Versiunele care circulă în privinţa considerentelor ce aŭ prevalat la fixarea acesteĭ candidaturĭ, sunt variĭ şi multiple; cea maĭ acreditată, însă, ar fi fost următoarea:

Partidul liberal din localitate este dator, în primul loc, la ocaziunea vacanţeĭ ce s'a declarat, să caute a trimete în parlament pe şef care umblă prin ţară bătînd la toate uşile electorale şi care totuşĭ nu găseşte nicĭ una deschisă nicăiurea. Or, dacă nu se poate spera în reuşita candidatureĭ fostuluĭ premier, —şi la Iaşĭ nu se poate spera—atuncĭ trebuie să se ficseze una, care n'a făcut nicĭ odată, în viaţa de guvern de treĭ anĭ şi jumătate a guvernuluĭ colectivist, notă discordantă în partid.

De aceea s'a hotărît maĭ întâĭ candidatura d-luĭ P. Poni, fostul spiţer de la Culte, şi în subsidiar acea a d-luĭ Macri, ca cea maĭ bine pronunţată expresie de devotament către şef, din clubul liberal de la Iaşĭ.

Asupra candidaturilor d-lor G. Mărzescu şi St. Şendrea s'aŭ făcut diferite obiecţiunĭ, între care cea maĭ judicioasă pare să fi fost aceea cum că, viitorul candidat nu trebuie să fie de cît un *puritan*, adică dintre aceĭ carĭ nu s'a scaldat un singur moment în apele disidentismuluĭ. Aşa fiind candidaturele d-lor Mărzescu şi Şendrea, aŭ trebuit să fie înlăturate, pentru că în momentele actuale—celebrele şi eternele *momente actuale*—partidul trebuie să se presinte strîns unit.

D. Poni, cu prudenţa'ĭ caracteristică şi legendarul seŭ *flair* de eventualitatea uneĭ trînteli, a declinat onoarea de a candida, sub diferite pretexte, maĭ mult saŭ maĭ puţin plauzibile.

Maĭ curagios însă, d. Macri, în care sîngele de la Termopile maĭ vorbeşte încă la intervale, a primit periculoasa misiune de a apuca sabia cu mîna goală.

Se zice că în vederea acesteĭ alegerĭ, liberaliĭ din localitate vor provoca o întrunire publică la care vor chema şi pe d. Sturza să asiste macar ca icoană, deşi icoană la care nu se închină de cît o parte din liberalĭ.

Intre aceste versiunĭ, însă, maĭ circulă încă una, şi anume aceea că fixarea din partea liberalilor a uneĭ candidaturĭ, e pur şi simplu o formalitate. Că eĭ nicĭ nu sperează şi nicĭ vor năzui cu tot dinadinsul pentru reuşita alegereĭ d-luĭ Macri, care e cam greŭ de dus în spinare, maĭ cu samă *în momentele actuale*, şi că în ziua de alegere vor simula un pretext oare-care de manifestare protestativă contra administraţieĭ locale spre a retrage candidatura.

Trucul e vechiŭ şi uzat, şi probabil că va fi pus în esecutare de oare-ce, în partidul liberal, toate clişeele vechĭ şi resuflate sunt tradiţionale.

Oamenĭ şi lucrurĭ

Concertul Mezzetti. Prevăd, neaparat, uimirea cetitoruluĭ, puţin obicĭnuit să găsească în această rubrică asemenea subiecte artistice—locale.

Nu e decît un an,—un an şi o lună, ca să precizăm,—de cînd artista, d-na Mezzetti, debută în Capitală, la Operă.

In oraşul nostru trăise un număr de anĭ în discreţia modestă a unuĭ menagiŭ şi pentru multă lume apariţia—saŭ reapariţia—artisteĭ pe scenă, fu o surprindere, succesul—fu o revelaţiune. Şi tocmaĭ aci găsi elementul interesant al subiectuluĭ nostru, pentru rubrica aceasta de reflecţiĭ.

E lucru vădit: *noi* trăim „în provincie". In mijlocul nostru marile talente sunt în genere osîndite a rămînea în umbră şi în uitare; aci nu există atmosfera sănătoasă şi prielnică uneĭ desfăşurărĭ de talente şi activităţĭ. Totul *trebue* să ne vie dacă nu de *aiurea*, cel puţin de la centru. din Capitală.

Nu numaĭ în ţară la noĭ se observă fenomenul acesta; nu suntem originalĭ nicĭ în această privinţă—ci avem de a face cu o tendinţă centralizătoare importată din Apus. Văzut-aţĭ în toată Franţa vr'o înaltă manifestare artistico-literară, ivindu-se aiurea decît la Paris, în inima Franţeĭ? Tot astfeliŭ la noĭ—şi din ce în ce maĭ mult, ţara toată, „provincia" toată cedează în toate privinţele întâietatea – Capitaleĭ.

Credem că ne vor da dreptate cetitoriĭ cînd afirmăm că d-na Gemma Mezzetti *trebuia* să revie din Bucureştĭ, pentru a obţinea succesul care se cuvine de altfeliŭ splendiduluĭ seŭ talent; d-sa trebue să ceară Capitaleĭ consacrarea merituluĭ săŭ şi, orĭ cît de puţin măgulitor ar fi pentru noĭ adevărul acesta—trebuia să ne *impuie* cu autoritatea nouă de artistă a Bucureştilor, pentru a ne smulge mult meritatele aplause.

Inchipuiţi-vă numaĭ pe artista iaşană aventurîndu-se din modestul şi paşnicul menagiŭ pe scena teatruluĭ naţional şi anunţînd delicioasele ariĭ din Wagner, Bizet, Verdi şi Halevy! Negreşit, prima întrebare care ar fi fluturat pe buzele tuturor, era aceasta:

— Dar *de unde* e artista?

Iată de ce ne pare bine că d-na Gemma Mezzetti se reîntoarce consfinţită pe scena cea mare ca o prea valoroasă artistă. Ne pare însă şi maĭ bine că de astă-dată nu e *voacea* Capitaleĭ care predomină provincia, ci e un talent care, măcar în parte, ne aparţine nouă şi revine după ce a cules *pentru noĭ* aplausele Bucureştilor.

Fie bine venită.

Rodion.

EXTERNE

„Neue Freie Presse" comentează într'un lung articol neîntreruptele înfrîngerĭ suferite de Englejĭ la Transwaal, şi insistă asupra ultimelor dezastre încercate de generaliĭ Gatacre şi Buller. Aprecierile organuluĭ german, severe însă juste, merită să atragă atenţiunea obştească, căcĭ ele ne par a înfăţoşa realitatea lucrurilor, arătînd rĕul ast-fel cum este.

Maĭ întâĭ „Neue Freie Presse" constată faptul că toţĭ generaliĭ englejĭ fără de excepţie, aŭ suferit ruşinoase înfrîngerĭ, carĭ par a fi pus în relief faptul că generaliĭ britanicĭ nu sunt de cît nişte diletanţĭ vitejĭ, bunĭ cel mult pentru a rĕsboi cu popoare sĕlbatice şi lipsite de orĭ ce organizare serioasă; căcĭ de îndată ce s'aŭ găsit în faţa unuĭ adversar civilizat—cea ce nu s'a întîmplat de mult Englejilor—aceştĭ generalĭ aŭ fost bătuţĭ fără de întrerupere, dovedindu-se pe deplin nedestoinicĭ. De la început chiar, resbelul a fost întreprins cu o uşurinţă şi o lipsă de prevedere uimitoare, fără de a ţinea cont că adversarul nu maĭ era de astă dată o hoardă barbară, ci un popor civilizat, cu o serioasă organisaţiune şi bine pregătit.

In orĭ ce caz, ştirea despre ultima înfrîngere, aceia a generaluluĭ Buller, a produs în Anglia o consternaţiune fără de seamăn. Nu trebueşte uitat că o mare parte din populaţiune s'a arătat, de la început chiar, profund ostilă acestuĭ resbel.

Acum indignaţiunea este generală. Mândria engleză se revoltă cu drept cuvînt in contra ruşineĭ suferite de poporul englezdin cauza nefasteĭ politicĭ a luĭ Chamberlain. Prin trimiterea lorduluĭ Kitchener la Transvaal, Anglia îşĭ joacă ultima sa carte; iar dacă cum-va şi aceasta ar suferi o înfrîngere, atuncĭ trebue se ne aşteptăm la complicaţiunĭ internaţionale de o extraordinară gravitate.

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Viena 8 Decembrie.

In timp ce pe de o parte este stabilit că demisia formală a cabinetuluĭ Clary nu a avut loc încă, pe de altă parte, ziarele vorbesc despre această demisie ca de un fapt iminent. In ce priveşte succesor, numele ministruluĭ drumurilor de fer d. Wittek se pronunţă cu insistenţă.

Ziarele vorbesc într'un mod pozitiv despre numirea d-luĭ Wittek ca şef al viitoruluĭ cabinet care ar funcţiona absolut neutru şi provizor.

Londra 8 Decembrie.

Maĭ multe ziare daŭ detaliĭ asupra ultimeĭ lupte deschisă de generalul Buller.

Acesta înaintă cu toate forţele sale asupra Tuceleĭ la 15 Decembrie a. c. la patru ore dimineaţa.

Lupta fu lungă şi încărnată.

Brigada generaluluĭ Hart formînd aripa stîngă a ajuns aproape de Tugela după amiază, dar generalul Hart a trebuit în cele din urmă să se retragă din cauza foculuĭ omoritor al inamiculuĭ.

Brigada Hildgard care forma aripa dreaptă a reuşit să i-a orăşelul Colenso prin baionete, dar ea a fost nevoită să se retragă, de oare ce toate piesele sale de artilerie aŭ fost demontate de Burĭ.

Londra 8 Decembrie.

Se scrie din Modderriver ziaruluĭ *Times* cu data de 17 Decembrie a. c. că ostilităţile sunt cu totul suspendate în present. Burĭĭ continuă să-şĭ mărească forţele, dar eĭ nu sunt în putere să atace pe Englejĭ carĭ la rîndul lor nu pot lovi pe inamic.

Burĭĭ dispun de o linie neîntreruptă de comunicaţie, dar eĭ întîlnesc dificultăţĭ pentru aşĭ procura hrană.

Paris 8 Decembrie.

Procesul complotului

Audienţa de la 7 Decembrie. Se ascultă nouĭ martorĭ relativ la fortul Chabrol. Eĭ nu depun nimic nou.

D. Marcel Habert, deputat, a venit în această după amiază la Luxemburg şi a fost arestat.

Avocaţiĭ depun concluziunĭ zicînd că senatoriĭ care absentează în timpul audienţeĭ nu pot se maĭ i-a parte la şedinţă.

Curtea respinge concluziunile.

Audienţa se rîdică.

Paris 8 Decembrie.

Camera deputaţilor

D. Moirnand interpelează pe ministrul de rezboĭ asupra trimetereĭ de soldaţĭ algerienĭ pentru a întări efectivele din Madagascar.

Generalul Gallifet respunde că nicĭo hotărire nu s'a luat asupra trimitereĭ de trupe la Madagascar, dar că dacă aceste trupe au fost oprite în Algeria ele vor fi înlocuite imediat.

Incidentul este închis şi şedinţa urmează discutîndu-se budgetul.

Independent.... independenţă

In ţara romînească, cuvîntul independent şi independenţă aŭ ajuns un fel de marfă.

Negustoria *independenţeĭ* trece de cîtă-va vreme cam neobservată şi din cauza acesteĭ neobservărĭ, negustoriĭ de *independenţă* îşĭ fac comerţul nesuparaţĭ de nime, cam pe furiş cum s'ar zice.

A te declara independent—în politică maĭ cu samă—este un non sens. Căcĭ imediat ce emiţĭ o părere, fie pro fie contra uneĭ stărĭ de lucrurĭ oare-care, nu maĭ poţĭ face absolut nicĭ un caz de acea independenţă, oare cum eterică, cum le place să o înţăleagă uniĭ, ci deviĭ—nu voiŭ se zic sclavul—înhamat la modul d-tale de a înţălege lucrurile.

Aşa bună-oară, independent s'ar putea numi un X oare-care, om ce n'a fost înregimentat nicĭ într'un partid, care nu se ocupă de ceea ce fac conservatoriĭ saŭ liberaliĭ şi care întrebat asupra cutăreĭ saŭ cutăreĭ chestiĭ ar răspunde obiectiv dîndu-şĭ părerea cum ar fi maĭ bine de făcut.

La noĭ însă, cuvîntul independent se înţelege cu totul de altmintrele.

Independentul din ţara romînească se consideră tot individul, care, alegător la senat, cameră şi comună, a evitat cu îngrijire să se înscrie într'un club, fie conservator sau liberal, şi care ast-fel—pe lîngă că scapă de cotizaţie, abonament la ziarul partiduluĭ, ofrande pentru interes politic etc, are gura slobodă de a bărfi sau lauda cutare sau cutare partid, după cum îl povăţuesc interesele.

Aşa de exemplu dacă'l întrebĭ:

— Bine d-le, n'aĭ dreptate să criticĭ aşa de aspru pe conservatorĭ saŭ liberalĭ, căcĭ eĭ nu sunt vinovaţĭ.

Iţĭ respunde:

— Mie mi-e egal d-le, eŭ nu fac politică, sunt independent!

Apoĭ după ce capătă de la guvern ceea ce urmăreşte, se astîmpără şi nu'ĭ maĭ auzĭ de nume. Intălnindu'l earăşĭ îl întrebĭ:

— D'apoĭ bine d-le, ce te facĭ, cum de nu'ţĭ spuĭ şi d-ta părerea în cutare saŭ cutare chestie?.

— Mă iartă d-le, eŭ nu fac politică!...

Sunt apoĭ ziare ca şi oamenĭ. Un specimen recent, la îndămână:

România Jună şi-a anunţat apariţia sub auspiciile cele maĭ angelice *independenţe*!....

Aceasta nu împedică însă ca în fie-care număr se critice cu fineţe cusute în aţă albă guvernul şi pe partidul conservator.

Probabil că în contra colectiviştilor *România Jună* n'are nimic de zis; iĭ consideră ca imaculaţĭ.

Şi acest ziar să dă de ziar *naţionalist* şi pe deasupra *in-de-pen-dent*!.....

JUVENAL

Jucătoriĭ de cărţĭ

— REFLECŢII —

Ceea ce va urma nu va fi o critică, căcĭ n'am spaţiul necesar, spre a face aceasta. Socot, într'adevăr, că dacă vraĭ *să criticĭ*, adică să pătrunzĭ în sufletul unuĭ scriitor, să vezĭ ce a vrut să spue şi cum a spus aceasta şi apoĭ să judecĭ de e de samă produsul seŭ, e necesară o muncă lungă şi conştiincioasă—şi maĭ ales serioasă. Căcĭ, saŭ lucrarea nu merită o aseminea cercetare—şi atuncĭ nu te ocupa de dînsa; saŭ, merită şi atuncĭ toate zeflemelele tale vor fi maĭ stupide de cît ale saltimbanculuĭ de la uşa panorameĭ.

Nu vor fi nicĭ impresiĭ, căcĭ aşĭ vrea să pot reciti frumoasa dramă a d-luĭ H. Lecca, spre a pute punea maĭ în relief ce m'a izbit din ea.

In orĭ-ce caz, nu va fi o revistă critică, căcĭ nu cunosc o maĭ hibridă împreunare de cuvinte şi maĭ fără de înţeles.

Ci voĭ căuta, cu ocasia acesteĭ piese, să lămuresc cîte-va chestiunĭ de tecnică dramatică, pe carĭ *criticiĭ* noştri le tot enunţă.

Acţiunea *jucătorilor* se petrece între Filip Vanta, Elena Vanta şi copiĭ lor Victor şi Lila. Piesa însă are 34 de persoane şi „cîte-va zecĭ de oamenĭ, într'un bal." Un Ordeanu..... junimist s'ar întreba ce caută aceste persoane? Se vedem dacă criticastrul saŭ poetul are dreptate.

Ca să facĭ un tabloŭ îţĭ trebue o perspectivă, un fond, pe care veĭ aşeza grupa, ce pictezĭ. Nu-ĭ aşa că ar fi ridicol criticul, care ar întreba: ce caută orizontul, dealurile din zare, snopiĭ de grîŭ din celebrul tabloŭ al luĭ Millet, cînd acţiunea se circumscrie la cele cîte-va persoane din planul întâĭ? Fie-care înţelege că toată natura încunjurătoare serveşte spre a da impresia totală. In orĭ-ce caz, nu poţĭ izola un grup în spaţiŭ, ci trebue să-l redaĭ cu cadrul, în care se agită. De ce dar n'ar fi permis aceasta drameĭ, unde,—cum e în cazul de faţă,—aĭ nevoe să zugrăveştĭ mediul, ca să se poată înţălege pasiunile? Izolaţĭ pe Vanta din lumea aceasta de cartoforĭ—şi atuncĭ el devine o anomalie, aproape un nebun. Daţi-l în cadru luĭ şi vă veţĭ convinge că e produsul logic şi fatal al acestuĭ mediŭ. Luaţĭ un om, care trăeşte într'o lume de nevropaţĭ şi de oamenĭ ce se ocupă *de ştiinţe*, care tulbură echilibrul mintal şi veţĭ înţelege de ce acel individ are vedeniĭ şi halucinaţiĭ, maĭ ales cînd la aceasta contribue şi ereditatea şi frica unuĭ suflet bolnăvicios. De voiţĭ să-l judecaţĭ decĭ, înţelegeţĭ maĭ întâĭ ce avrut să spue autorul.

Acelaş lucru şi cu tiradele, de carĭ se găsesc exemple şi în *Jucătoriĭ de cărţĭ*. Cînd omul are ceva de spus, dăĭ voe, domnule critic, să o spue în şir, fără a-l face să-şĭ tae rostul vorbeĭ, spre a nu lungi traza, cînd el are de expus o serie de cugetărĭ, o povestire, lasă-l liniştit să şi-o facă şi nu-ĭ cere să-şĭ tot foarfece cele ce are de spus, pentru că dumneata nu poţĭ sta mult timp loculuĭ să-l asculţĭ.

Piesa se sfîrşeşte cînd Filip Vanta, convins că fiul seu e un rău, care va tîrî din ce în ce maĭ jos numele şi cinstea comună, îl împuşcă. Romantism învechit, care maĭ poate fi gustat în vre-un colţ de provincie, va striga acelaş vajnic critic. Imĭ pare că chear împreunarea aceasta de vorbe e un non sens sau o dovadă de lipsă de cultură. Cred că nu-ĭ permis nicĭ unuĭ „critic" din zilele noastre să-ţĭ vorbească de romantism învechit, cînd o şcoală întreagă revindecă titlul de neo-romanticĭ, cînd toată producţia contemporană, începînd chiar cu aceea a luĭ Maeterlink şi sfîrşind cu a luĭ Rostand, poartă această pecete!—Dar, făcînd abstracţie de aceste argutiĭ, trebue să ne gîndim la starea sufletească a eroilor şi la mediul, în care se petrece acţiunea şi atuncĭ vom pricepe ceea ce ni se pare anormal. Ci, înainte de toate, trebue cetit cu atenţie, spre a nu face ca un „critic" care, într'o recenzie proaspătă, sfîşie un final pentru cuvîntul strigoi, cînd în tot acel act nu se află nicĭ vorba, nicĭ ideea aceasta.

Şi-acum, scumpe cetitor, să facem o încheere. Tu eştĭ arbitrul nostru suprem; nu te lăsa influenţat de nimenĭ, nicĭ de aşa zişiĭ noştri criticĭ culţĭ, nicĭ de părerile oamenilor „competenţĭ". Ci judecă totdeauna cu bunul tăŭ simţ, cum aĭ făcut-o, spectator plin de dreptate, cînd aĭ ascultat prima reprezentaţie a *Jucătorilor*. Cere să fiĭ respectat; fă ca autorul să-ţĭ dee într'adevăr lucru muncit şi demn de tine; pretinde iarăşĭ ca artiştiĭ, meniţĭ să întrupeze ideea poetuluĭ, să nu ţi-o despoae de caracterul, pe care i l'a dat creatorul—şi judecă. Fiĭ drept şi nu te lăsa influenţat de nicĭ o patimă, căcĭ adu-ţĭ aminte că numaĭ dreptatea e eternă. De veĭ judeca cum-va cu patimă, va veni o vreme,

cînd adevărul va străluci şi toate lucrurile vor ocupa locul cel potrivit. Atuncĭ, ceĭ carĭ vor fi hulit frumosul, vor fi bătaea de joc a veacurilor, cum pătimesc aceĭ carĭ şi-aŭ rîs de întăele producţiĭ ale luĭ Byron şi V. Hugo ;—ţi-aducĭ aminte? Un critic scoţian sfătuea pe autorul luĭ *Child Harold* să se lase de poezie, iar oameniĭ „competenţĭ" trimeteau pe debutantul autor al *odelor* la dramă, şi cînd i se reprezenta vre-una, îl sfătueaŭ „prietinește" să se ţie de poezie, căcĭ are lipsă de talent dramatic.

Eştĭ judecător,—fii drept, subt pedeapsă de a fi ridicol. Autoruluĭ i se va erta dacă-şĭ vede opera prea în frumos, căcĭ aceasta e orbire firească orĭ-căruĭ părinte. Dar ţie, ţi se va ţine în nume de răŭ orĭ-ce şovăire a judecăţeĭ. — Ş'apoĭ, de ce aĭ fi răutăcios cu aceĭ, cari pentru aşĭ auzi numele spus cu drag de tine, îţĭ vor da zeiţa Iluzie? Lasă să muște în linişte pe omniştienţiĭ înguştĭ la minte. Sînt miĭ de miĭ de secole de cînd cîniĭ latră la lună; totuşĭ, ea nu încetează de a fi palida Selene, către care nu conteneşte a se îndrepta ochiĭ înlăcrămaţĭ a tuturor amanţilor şi a tuturor poeţilor.

PAUL CELIAN

Amintire de student

După Dornier

Pe străzile imense albite de ninsoare,
Trăsurĭ şi omnibuse, alunecă mereŭ
Pe capre vizitiiĭ privesc cu nepasare
La trecătorĭ ce tremur, înaintînd cu greŭ.

Pe arborĭ cristalinul omăt îţĭ amintește
Copacii plinĭ de floare din mîndre primăverĭ
—Sermaniĭ, beţĭ de friguri şi palizĭ îţĭ vestește
Cumplite suferinţe, necazurĭ şi durerĭ.

La braţul meŭ iubita de frig se ghemueşte,
Imĭ murmură de-aproape mărturisire de amor
O lacrimă în ochi i privesc cum izvorăşte,
De vină-ĭ oare frigul? orĭ al iubireĭ dor?

Fortunio

Răbojul meu

Două gîndirĭ ale luĭ Leibnitz: prezentul este plin de viitor..." Această cugetare derivă din cea următoare: „Nimic nu se face prin schimbărĭ bruşte în natură; totul se leagă, totul are efect şi cauză. Prezentul are motivul luĭ de a fi saŭ cauza luĭ în trecut; şi prezentul închide de asemenĭ viitorul".

*

Brantôme povestește o curioasă anecdotă cu privire la Francisc I. Se ştie că una din favoritele galantuluĭ rege a fost Françoise de Foix, contesă de Châteaubriant, părăsită apoĭ pentru ducesa d'Etampes. Contesa se retrăsese în castelele eĭ. cînd îĭ veni gust noeĭ favorite să aibă bijuteriile doamneĭ de Châteaubriant, nu atît din cauza valoareĭ lor, cît din pricina înscripţiilor amoroase şi spirituale, cere se aflaŭ pe ele. Regele se supuse capriciuluĭ şi trimise un om la doamna de Châteaubriant care să ceară a i se înapoĭ darurile. Ea ceru treĭ zile. A treia zi prezentă aducătoruluĭ nişte bucăţĭ de aur, zicînd să le ducă Regeluĭ. Cît priveşte înscripţiile, să-ĭ spue că eraŭ numaĭ ale sale, iar că acum sînt numaĭ în mintea şi memoria sa. Cînd Francisc primi darurile înapoĭ, le respinse şi le trimise din nou foasteĭ favorite, spunînd că, întru cît priveşte aurul, i-ar mai da încă pe atîta; ceea ce vroia eraŭ înscripţiile. Dar că, în acelaş timp, purtarea contesei l'a umplut de admiraţie, căcĭ a găsit la dînsa maĭ multă agerime şi bravură de cît nu credea să aibă vre-o vreme.

O fi, dar vorba Regeluĭ:
Bien fol est qui s'y fie.

*

Mormîntul luĭ H. Heine. In ziua de întăĭ Decembre a fost un pelerinaj la mormîntul autoruluĭ luĭ *Reisebilder*. Inflorit de mînĭ amice, el a ascultat, ironic, discursurile prietenilor.

In fie-care primăvară sentimentalele Parisuluĭ depun roze, violete şi liliac lîngă ultimul căpătăĭ al poetuluĭ.

*

Acelaş lucru aŭ hotărît să facă studenţiĭ „naţionalişti" la mormîntul luĭ Creangă, cel care a scris o limbă „ca un fagure de mĭere."

Numaĭ de nu s'ar ţinea discursurĭ, la mormîntul sfătosuluĭ!

*

Cel maĭ remarcabil jurnalist e D. Moller, directorul şi redactorul în şef al ziaruluĭ *Koloritmik*, care apare la Godthaab în Groenlanda. Acesta e un organ mensual, consistînd din 3 coloane scrise în limba eschimală. Abonamentul: pentru 3 lunĭ: două gîşte. Un număr, un puişor.

D. Moller a reuşit în specialitatea d-sale, căcĭ şi-a durat o casă de lemn boită în alb şi roş, să zicĭ că e oarecare locaş nou din Iaşĭ.

*

O nouă dramă a luĭ Henrik Ibsen La începutul anuluĭ viitor, adică peste cîte-va săptămînĭ, va apare noua lucrare, care va avea ca titlu: *Naar vi dode vaagnor*,—«cînd morţiĭ se trezesc» saŭ maĭ exact «cînd, morţilor, ne trezim».

O fi, poate, vorba de ereditate ca în *Strigoiĭ*.

*

Mîne sară are loc concertul doamneĭ Gemma Mezzetti, cu concursul domnuluĭ Elinescu şi I. Băjenaru. Să ştie ce loc şi-a cîştigat artista la Bucureştĭ. Teatrul va fi plin.

ENDYMION.

*

EPIGRAMA

Chirurgul Z...

Distincţia acordată d-luĭ dr. Z. ar fi fost maĭ mare, dacă ar fi practicat şi pe viŭ.
(Un ziar)

Că pe viĭ nu-şĭ cearcă arta
E o pagubă,—ne spuĭ?
.... Ce-ar păţi atuncea, bi ţii,
Ne arată morţiĭ luĭ.

ION

PROIECT DE LEGE

Pentru modificarea unor dispositiunĭ din legea patentelor

Art. I.—In patentele băncilor, bancherilor şi caselor de schimb taxa proporţională după valoarea locativă se înlocuesce cu o taxă fixă, care va fi:

a) Pentru băncĭ şi bancherĭ de următoarele cincĭ categoriĭ: 1-a de leĭ 25.000, 2-a de leĭ 15.000, 3-a de leĭ 10.000, 4-a de leĭ 5.000, şi 5-a de leĭ 2.000,

b) Pentru casele de schimb (contuare de scont) de următoarele patru categoriĭ: 1-a de leĭ 4.000, 2-a de leĭ 3.000, 3-a de leĭ 2.000, 4-a de leĭ 1.000.

Clasificarea patentarilor în aceste categorii se va face de către comisiunile de recensămînt, luînd în consideraţiune importanţa capitaluluĭ, cînd cuantumul luĭ a fost publicat, importanţa afacerilor după notorietate generală şi importanţa oraşuluĭ în care se exercită comerciul. Comisiunea de apel a recensămîntuluĭ, pentru expertisele şi anchetele sale, va putea recurge la concursul unuĭ membru al camereĭ de comerciŭ şi unuĭ membru al burseĭ anume delegaţĭ pentru aceasta.

Cînd aceste case de comerciŭ aŭ maĭ mulţĭ asociaţĭ, fie în nume colectiv, fie în comandită, vor plăti o singură patentă.

Sucursalele caselor de comerciŭ, prevăzute în acest articol, se vor supune la patenta fixă clasa I-a după tariful de taxe în vigoare, plus un drept proporţional de 10% din valoarea locativă.

Tot la patentele prevăzute în acest articol vor fi supuse şi stabilimentele principale, representante ale băncilor, bancherilor şi caselor de schimb din străinătate stabilite în România, cum şi sucursalele lor.

Art. II.—Patentariĭ, prevăzuţĭ în art. I, pot în fie care an cere înlocuirea taxeĭ, aşa cum s'a stabilit maĭ sus, printr'o taxă de 5% din venitul net al operaţiunelor lor, calculat după normele stabilite în art. III din această lege şi conform cu bilanţul încheiat de dînşiĭ dupe registrele lor comerciale pentru anul ce precede impunerea.

In acest cas, fiscul este în drept a controla exactitatea bilanţuluĭ cu registrele comerciale ţinute şi încheiate în regulă.

Declaraţia patentaruluĭ că doresce să se supună la darea de 5% din venitul net trebue făcută la administraţia financiară a judeţuluĭ cu şease lunĭ înainte de începerea anuluĭ budgetar pentru care patentarul voesce să facă această înlocuire.

Taxa de 5% din venitul net, în asemenea cas, înlocuesce dreptul proporţional atît din patenta stabilimentuluĭ principal, cît şi din aceea a sucursalelor şi agenţiilor proprii.

Pînă la 1 Aprilie 1901 taxele însă se vor percepe conform art. I.

Art. III.— In patenta societăţilor prin acţiunĭ, anonime saŭ în comandită, care ar exercita verĭ-un comerciŭ saŭ verĭ-o industrie, dreptul proporţional după valoarea locativă se va înlocui cŭ o taxă de 5% din venitul net, aşa cum se constată prin bilanţurile acelor societăţi pentru anul ce precede impunerea.

Venitul net se înţelege venitul care se distribue sub o formă saŭ alta acţionarilor, fonduluĭ de reservă saŭ consiliuluĭ de administraţiune. Se exclude înse ceea ce se trece la fondul de amortisare.

Cînd o societate prin acţiunĭ anonimă saŭ în comandită are sucursale saŭ agenţiĭ proprii în diferite oraşe, aceste sucursale saŭ agenţiĭ se vor supune numaĭ la patenta fixă clasa I-a, după tariful de taxe în vigoare, scutindu-se de dreptul proporţional după valoarea locativă.

Stabilimentele principale, representante ale societăţilor prin acţiunĭ, anonime saŭ în comandită din străiuătate, stabilite în ţară, cum şi sucursalele lor, se vor supune la aceleaşĭ dărĭ ca şi stabilimentele principale şi sucursalele societăţilor din ţeară.

Art. IV. - Taxa fixă, prevăzută de art. I, cum şi taxa de 5% prevăzută de art. II şi III, vor fi scutite, ca şi dreptul proporţional pe care'l înlocuesc, de zecimile comunale, judeţiane şi ale camerelor de comerciŭ.

Art. V.— In cursul anuluĭ, în general, şi pentru aplicarea legeĭ de faţă în special, impunerile la taxele de patente se vor face de agenţiĭ fiscalĭ, cu obligaţiune de a supune lucrarea lor spre confirmarea celeĭ maĭ apropriate comisiunĭ de recensămînt, care va face taxarea definitivă.

Art. VI.— Această lege se va pune în aplicare la 1 Aprilie 1900.

Orĭ-ce dispositiunĭ contrariĭ legeĭ de faţă sunt şi rămîn abrogate.

Ministrul financelor, GENERAL G. MANU

Informaţiĭ

In anul şcolar curent s'aŭ inscris pentru a urma cursurile Universitare, la facultatea de drept, 34 studenţĭ în anul I şi 7 audienţĭ. La facultatea de Ştiinţĭ, in anul I, 16 studenţĭ pentru secţiunea st. Matematice, 22 pentru secţia st. Fizico-chimice şi 15 pentru secţiunea st, Naturale. La Facultatea de Litere 36 de studenţĭ în anul comun preparator, iar în anul I de specialitate s'aŭ înscris, 4 la secţiunea Istorică, 4 la Secţiunea filosofică, 3 la secţiunea Filologieĭ clasice şi 11 la Filologia modernă.

Rectorul n'a putut încuviinţa cererea Direcţiuneĭ Bibliotecei centrale de a lumina sala de lectură a Bibliotecei şi în orele de sară, de la 7-9, din cauza cantităţeĭ enorme de cărbunĭ ce se consumă pentru luminat şi încălzit, precum şi a însemnateĭ cîtimĭ de apă ce se cheltueşte pentru calorifere. Apa ce vine de la valea Lupuluĭ este deja în cantitate restrînsă şi din ea se distribue şi la Liceul Internat.

La prefectura judeţuluĭ a sosit diploma de indigenat cu No. 2627 a d-luĭ Carol Konya.

D. D. Greceanu, prefectul judeţuluĭ nostru, după o şedere de cîte-va zile în Bucureştĭ, aseară cu trenul de 10 şi 30 s'a reîntors în Iaşĭ.

Procesul fraţilor V. Brighiu şi V. V. Brighiu ce era să se judece în actuala sesiune a Curţeĭ cu jurĭ, s'a amînat pentru sfîrşitul sesiuneĭ, procedura ne fiind îndeplinită pentru toţĭ acuzaţiĭ.

In sesiunea de 15 Decembrie a. c. a curţeĭ cu jurĭ din judeţul Botoşanĭ nu se va judeca de cît un singur proces şi anume acel privitor pe D. Călinescu, din comuna Guranda, acuzat pentru omor.

Acceleratul de Bucureştĭ a sosit azĭ dimineaţă cu o întîrziere de 80 minute.

Cu ocazia serbătoareĭ St. Spiridon, Epitropia va împărţi suma de 8.500 leĭ la 150 persoane nevoiaşe.

Intre proiectele de legĭ carĭ se vor aduce în actuala sesiune a corpurilor legiuitoare, va fi şi acela al contenciosuluĭ administrativ. La ministerul de interne se lucrează la acest proiect.

Casa de dotaţie a clubuluĭ ofiţerilor în rezervă va distribui cu ocazia sărbătorilor Crăciunuluĭ ajutoare la văduvele şi orfanele militarilor.

Simbătă va veni în discuţia Senatuluĭ legea căilor ferate de interes particular.

Astă-zĭ la orele 5 şi 55 minute, Alteţele Lor Regale Principele Ferdinand şi Principesa Maria, împreună cu mica princesă Elisabeta, vor părăsi Capitala mergînd la Coburg.

Principiĭ moştenitorĭ vor fi însoţiţĭ în această călătorie de d. locot.-colonel Presan şi de d-na Presan.

Ministru plenipotenţiar al Belgieĭ la Bucureştĭ, în locul d-luĭ baron de Gevers, trecut ministru plenipotenţiar la Washington, a fost numit d. Schwertz-de-Landas-Wyborg.

Erĭ s'a împărţit la Cameră raportul asupra legeĭ pentru înfiinţarea taxeĭ de 5 la sută asupra lefurilor.

Trenul ce trebuia să sosească în Iaşĭ erĭ la orele 6.30 p. m. din cauza că maşina era defectuoasă a sosit cu o întîrziere de 4 oare.

Gh. Neculau, fost notar la Belceştĭ, inculpat pentru mituire, a fost achitat erĭ de Tribunalul S. II.

Aseară femeea Casandra Chiriac, din str. Sălciilor No. 15, şedea pe un scaun înaintea sobeĭ şi aţipise.

O scînteie sărindu-ĭ pe rochie, a luat foc şi nenorocita femee s'a deşteptat în mijlocul flacărilor cari pătrunseseră pînă la corp.

Cu toate că după cîte-va minute s'aŭ stins flacările, corpul însă era negru de arsură.

A fost internată în spitalul St. Spiridon.

Erĭ s'a înfăţişat înaintea Curţeĭ cu Jurĭ procesul indivizilor Ion Ene, Gh. Focşăneanu şi Visari Popescu, toţĭ din comuna Şorogarĭ.

Din cetirea actuluĭ de acuzare reese că Ion Ene a dat sfaturĭ luĭ Gh. Focşăneanu să omoare pe femeea Ruxandra Grigoriu şi că tot Ion Ene a sfătuit pe Visari Popescu să lovească pe I. Constantin şi Elena Ion Constantin din care lovituri li s'a cauzat incapacitate de lucru.

Apărarea era representată prin d-niĭ avocaţĭ Dabija, Nicolaide şi Buşilă.

In urma unor desbaterĭ de 4 ore, curtea a dat următorul verdict:

Achită pe Visari Popescu, condamnă pe Gh. Focşăneanu la un an închisoare şi pe Ion Ene la 3 lunĭ închisoare, 300 leĭ despăgubirĭ civile copiilor femeieĭ Ruxandra Grigoriu şi circumstanţe atenuante.

D. Costea Balş, inspector administrativ, va pleca mâine seară la Galaţĭ, şi de acolo la Bucureştĭ, în inspecţie.

Consiliul cantinelor şcolare a admis sumă de 36 leĭ pentru cantina externat, deschisa de curînd pe lîngă şcoala din comuna Miroslava, catuna Vorovestĭ, judeţul Iaşĭ.

Cele mai bune Maşinĭ
pentru
FRAMĂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

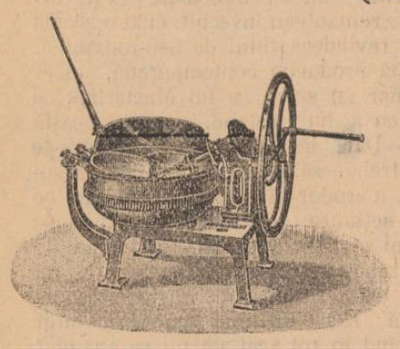

Patentate în toate STATELE

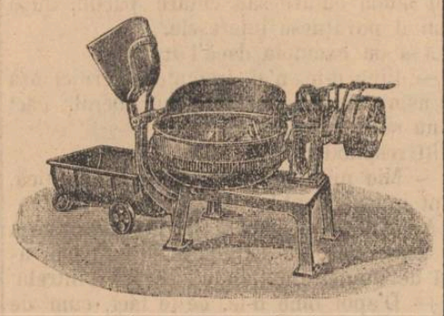

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
1—10

D-r C. Vitner
Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ
Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.
Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI
Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneanu un mare asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşonĭ *vertabile rusescĭ* I-a calitate.
Comenzile din provincie se execută rpompt
Preţurile avantagioase şi fixe,

O ADEVĂRATA
Băcănie Romînă
PIAŢA SF. SPIRIDON No. 2
Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele clienţe şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase
—PENTRU ORI-CE CLIENT—
Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitorĭ a mă încuraja.
Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.
Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.
Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.
CU STIMĂ
Neculaĭ I. Olănescu
70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"
IAŞI
Recomandă excelentele sale produse —Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.
In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiunĭ pentru cursul primar şi secundar.
A se adresa la Redacţie.

Doctor A. STEUERMAN
Medic al societăţiĭ „Fraterna" din Păcurar
Strada Albă 14—
Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.
—Pentru săracĭ gratuit—

Foarte Important
Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 3 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.
A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141.

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparaţiunĭ fundamentale şi serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, şi o altă casă veche care serveşte de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, fîntînă în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur şi faţa cu grilaj de lemn situată în Iaşi, strada Sodoveanu No. 7 in dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărţirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievici-Zuhr
Dentistă
Sa mutat str. *Lăpuşneanu No 13.* vis-a-vis de Otelul Trjan.

Buletin parlamentar

SENATUL

Sedinţa de la 6 Decembrie 1899

Se deschide la orele 2. 40 p. m. sub preşedinţia d-luĭ C. Boerescu.

Prezenţĭ 64 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se intră în ordinea zileĭ: discuţia Adresei.

Discursul d-lui Gh. Botez

D. *Gh. Botez.* Partidul conservator, începe d-sa, a urmat celuĭ maĭ dezastruos dintre guvernele pe carĭ le-a avut ţara de la 1866 incoace. In aşa împrejurărĭ, situaţia luĭ e foarte dificilă, căcĭ are multe rele de îndreptat.

Vorbind de finanţele ţăreĭ, spune că partidul conservator a dat multe dovezĭ de capacitate financiară; nu acelaşĭ lucru se poate spune de partidul liberal.

In politică, partidul conservator a fost tot d'a-una tolerant, cel liberal sectar.

Are încredere în activitatea actualuluĭ guvern şi de aceia va vota adresa de răspuns (Aplause).

Discursul d-lui Em Porumbaru

D. *Em. Porumbaru.* Voĭ vorbi maĭ întîĭ de cestiunea financiară şi apoĭ de cestiunea relaţiunilor exterioare ale ţăreĭ şi în general de cestiuneă Porţilor da Fer.

In general vorbind, e firesc ca partidul liberal, partid de inovaţiĭ şi reforme, să fie maĭ cheltuitor, iar partidul conservator, partid de gospodărie, maĭ mult să fie economl.

A fost o periodă, aceea a întrăreĭ în noua fază a ţăreĭ noastre, cînd se cereaŭ marĭ sacrificiĭ şi saŭ făcut enorme cheltuelĭ şi decĭ s'a făcut apel la credit. Cea maĭ mare parte din împrumuturĭ s'a întrebuinţat în lucrărĭ producătoare.

Cînd, însă, trebuie să ne oprim de a apela la creditul străinătăţeĭ? Fie-care din partide a căutat să se întreacă în lucrărĭ, fără a se gîndi dacă a sosit saŭ nu momentul de a se înceta cu lucrările extraordinare.

Datoria publică din 1888, comparată cu cifra de astă-zĭ, ne va arăta că nu s'a făcut nimic ca să nu se depăşească mămăsura. La 1 Aprilie 1888 datoria publică de 780 milioane, iar la 1 Aprilie 1890 datoria publică se urcă aproape la 1 miliard 300 milioane, fără a maĭ socoti alte credite. Oare înţeleaptă a fost administraţia financiară?

Elementele s'aŭ însărcinat să ne facă maĭ înţelepţĭ. Am văzut anul acesta prin ce condiţiĭ grele trece producţia ţăreĭ precum şi creditul statuluĭ.

Ceea ce era răŭ, era sistemul în sine. Dar maĭ e încă ceva. Trebuia să se reguleze modul în care se fac cheltuelele extra-ordinare. In loc să se treacă anual în budget lucrările de care era nevoie, se făceaŭ pe cale extra-budgetară. Şi aceasta s'a făcut sub toate guvernele.

D. *M. Ghermani.* Aţĭ fost ministru în 1693- De ce nu aţĭ cerut coleguluĭ dv. să facă aşa cum ziceţĭ că ar fi fost bine?

D. *Porumbaru.* Am cerut'o şi mi s'a făgăduit chiar. Era, însă, greŭ atunci fiind prea multe lucrărĭ la ordinea zileĭ.

D. *M. Ghermani.* Acum îmĭ explic de ce s'a desfiinţat casa de amortisare a datorieĭ publice! (Ilaritate).

D. *Em. Porumbaru.* Să crează d. Ghermani că şi d-sa are o parte de vină la ceea ce s'a făcut pînă aci.

O a doua greşală a administraţieĭ financiare este emisiunea de bonurĭ de tezaur. S'a abuzat cu bonurile aceste de tezaur.

Pentru îndreptarea stăreĭ rele financiare, guvernul ne promite budget echilibrat şi crearea de resurse nouĭ.

Nu ni se vorbeşte nimic de economiĭ. A trebuit ca M. S. Regele în răspunsul ce l'a dat comisiuneĭ Camereĭ care i-a dus Adresa, să spue că ni se impune riguroase economiĭ.

Cu mărirea impozitelor nu se poate repara reaua stare a finanţelor.

Numaĭ cînd s'aŭ mărit forţele productive ale ţăreĭ, poţĭ pune impozite nouĭ.

Adevăratul mijloc de îndreptare e să îmbunătăţim politica economică a ţăreĭ, căcĭ numaĭ aceasta poate aduce successe nouĭ financiare.

Ce înţelege guvernul prin apelul ce vrea să facă la capitalurile streine? Oare aceasta n'ar aduce prea mulţĭ streinĭ, carĭ ne ar pune ţara în primejdie într'o zi? Aşĭ dori să am explicaţiĭ asupra acestuĭ lucru.

* * *

Trecînd la partea doua a discursuluĭ d-sale, d. Porumbaru spune că a surîs cînd a văzut în Mesagiu vorbindu-se de relaţiunile cele maĭ cordiale cu Austro-Ungaria aducîndu-şĭ aminte de cestiuneă Porţilor de-Fer. Nu poate fi prietenie între noĭ şi Austro Ungaria, date fiind neajunsurile ce este vorba să ni se facă în privinţa libertăţeĭ navigaţiuneĭ pe Dunăre.

Nu l'a mulţumit de fel răspunsul ce l'a dat d. ministru de externe în Cameră şi în Senat. Cestiunea n'a fost compromisă la congresul din Berlin şi astă-zĭ, cînd Ungariĭ vor să profite de lucrările făcute ca să perceapă taxe.

D. *ministru al afacerilor streine.* Dacă atuncĭ, în 1878 nu s'ar fi lăsat Ungarilor dreptul de a lucra pe teritoriul nostru, fără consimţimîntul nostru, azĭ n'ar fi crezut Ungariĭ că ne pot percepe taxe fără să ne întrebe şi pe noĭ.

D. *Porumbaru.* Expune cestiunea întemeindu-se pe actele congresuluĭ de la Londra şi arătînd regimul Dunăreĭ de atuncĭ şi pînă astăzĭ.

Spune că într'o cestiune ca aceasta, nu există liberal sau conservator ci Romînĭ. Ar dori să ştie maĭ întîĭ dacă lucrările sunt cu totul terminate. Or, din părerile oamenilor speciali rezultă că nu numaĭ nu sunt terminate, dar chiar în partea terminată e aşa făcută, că e impracticabilă pentru navigaţiune. Apoĭ atuncĭ, cum vine să spuie că au executat mandatul ce le-a dat Europa şi să perceapă taxe? Oare nu poate crede cine-va că s'a făcut maĭ mult în vederea favorizăreĭ căilor ferate ungare, în detrimentul navigaţiuneĭ pe Dunărea?

Dar fiind dat că nu e pe deplin lucrarea terminată, şi că în partea terminată, nu e practicabilă, poate oare Ungaria să perceapă taxe?

* * *

Vorbind de imputarea ce s'a adus d-luĭ Sturdza că a răspuns legatiuneĭ austro-ungare în ziua plecăreĭ, 30 Martie, zice că bine a făcut d. Sturdza că a răspuns şi că dacă nu răspundea, ar fi fost acuzat că n,a răspuns nimic. I s'a trimis note la 17 Martie şi a răspuns la 30 Martie. De ce dar i se reproşează că a răspuns prea tîrziu.

D. *Ministru al afacerilor streine.* Dar a maĭ primit şi la 17 Octombrie 1898, o notă..

D. *Porumbaru.* Eu nu pot judeca pe d. Sturdza numaĭ pe ceia ce afirmaţĭ d-voastră. Trebuie să maĭ fie ceva note la minister.

Dar şi d-voastră aţĭ cam întîrziat cu răspunsul la notele austro-ungare.

* * *

Nu va protesta atîta, însă, în privinţa taxelor cît în privinţa regimuluĭ de poliţie ce vor să organizeze Ungariĭ la Porţile de Fier şi în contra regulamentelor.

Se suspendă sedinţa pentru 5 mînute.

La oarele 5.45 se redeschide şedinţa.

D. *Em. Porumbaru.* Va vorbi acum de cestiunĭ pur politice.

Maĭ întăĭ spune că partidul conservator n'a venit, cum s'a zis în discursul de la Iaşĭ, chemat de opinia publică, ci graţie neînţelegerilor din sînul partiduluĭ liberal. Acesta însă nu dăduse ţăreĭ toate forţele sale. E drept că nu s'a putut forma un guvern de concentrare liberală, dar oare azĭ avem un guvern de concentrare conservatoare? Nu. Partidul conservator a maĭ fost desbinat şi abia după multe sforţărĭ şi numeroase guverne a putut să'şĭ găsească *asieta* definitivă. Şease formaţiĭ ministeriale şi treĭ Camere disolvate aŭ trebuit până să se concentreze partidul conservator şi să formeze un guvern de patru anĭ.

Şi de rîndul acesta a venit partidul conservator nu concentrat, dar aliat în schimb cu cîte-va elemente străine asimilate cum s'a zis. Avem decĭ un guvern omogen? Nu ştiŭ. Generalul Florescu a maĭ spus că partidul conservator pur nu maĭ poate da un guvern ci trebue să'şĭ atragă elemente democratice, liberale.

Azĭ vedem o asemenea formaţiune. Decĭ, partidul conservator a făcut o importantă evoluţie în propriul săŭ organism.

S'a făcut un dublu proces în sînul partiduluĭ conservator: unul de eliminare al elementelor conservatoare cu care nu se putea înţelege şi altul de absorbire a elementelor streine dar asimilabile.

Dar cari sunt punctele comune cari aŭ unit aceste elemente disparate? Care e terenul pe care s'a făcut acordul? Nu văd nimic.

In împrejurările grele prin cari trecem, e bine să ştim dacă partidul conservator n'a anihilat cu totul elementele noĭ, şi dacă saŭ rupt în mod definitiv legăturile cu conservatoriĭ eliminaţĭ. N'am nicĭ o asigurare serioasă că se vor face lucrurĭ utile, dată fiind alcătuirea actuală a guvernuluĭ şi a partiduluĭ.

D. *M. Cornea.* Aşteptaţi-ne la lucru nu vorbiţĭ din nainte.

D. *Porumbaru.* Eŭ cred că am dreptate cînd, în ce priveşte cele ce am spus şi aşĭ dori să aud pe d. prim ministru declarînd că guvernul şi partidul e omogen.

Termină asociindu-se cu raportul în privinţa urărilor aduse Dinastieĭ.

Şedinţa se rîdică la orele 6.20.

Şedinţa de la 7 Decembrie 1899

Se deschide la orele 2.30. sub preşidenţia d-luĭ C. Boerescu. Prezenţĭ 66 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicînuite.

Se întră în ordinea zileĭ: discuţia adreseĭ.

D. *Th. Văcărescu.* Felicită Senatul că lasă discuţia adreseĭ cît de largă, maĭ ales că Senatul nu discută bugetele, aşa că acesta e aproape ultimul mijloc de-aşĭ exprima vederile relative la financele ţăreĭ.

Spune că trebue să se aducă mulţumirĭ guvernuluĭ pentru repezile măsurĭ ce a luat ca să uşureze consecinţele graveĭ stărĭ a agriculturei din anul acesta.

Vorbind de opoziţia ce guvernul are în faţa sa, spune că sunt atît membriĭ aĭ vechĭ matce a partiduluĭ liberal, cît şi disidenţĭ liberalĭ-drapelişti, precum şi o altă grupare, care cînd îşĭ zice conservatoare, cînd constituţională, dar care e maĭ cunoscută sub numele de junimişti.

D. Aurelian ne-a vorbit de toate numaĭ de un lucru nu ne-a vorcit: De ce a făcut act de pocăinţă înaintea d-luĭ Sturza, părăsind pe vechiĭ luĭ amicĭ. Ar fi fost interesant să auzim motivele.

Am fost mulţumit cînd am văzut pe d Aurelian că se întoarce în partidul de unde a plecat. Şi ne vom bucura maĭ mult cînd vom vedea pe amiciĭ noştri junimişti că vor reveni alăturĭ de noĭ, de şi nu alergăm după dînşiĭ. Noĭ putem trăi cu d-lor, fără d-lor, şi la nevoie, şi contra d-lor.

S'a spus de actualul guvern că n'are s'o ducă mult, că n'o să poată face nimic. Guvernul a răspuns prin fapte arătînd că trăeşte şi va trăi (Aplause).

Se bucură de încederea Coroanei, a ţăreĭ şi a partiduluĭ (aplause).

Si maĭ are conştiinţa senină.

Făcînd procesul activităţeĭ politice şi financiare a guvernuluĭ liberal, arată că cestiunea conservatorilor a fost apărată numaĭ de d. Constantinescu în Cameră, şi de d. Aurelian prin «*Drapelul*».

— D. *Aurelian.* Nu am, nicĭ n'am avut nimic comun cu «*Drapelul*».

— D. *Văcărescu.* Dar «*Drapelul*» e organul grupăreĭ liberalilor disidenţĭ în capul căreia eraţĭ şi d-voastră.

Arată apoĭ greutăţile cu cari a avut să lupte guvernul de la venirea la putere din cauza releĭ gestiunĭ a liberalilor. Aŭ aruncat vină guvernuluĭ că n'a apărat cu demnitate interesele ţăreĭ în chestiunea Porţilor de fer, eĭ cari aŭ terfelit chestiunea naţională făcînd scuze ungurilor. Toată răspunderea actelor de la 1878 cade în sarcina d-luĭ Sturdza saŭ a amicilor săĭ.

Să maĭ aştepte domniĭ liberalĭ, să ne dea timp nouă de a remedia relele în politică ca şi în financele ţăreĭ. De asemenea şi fraţiĭ noştri junimiştĭ să ne lase timp! Să nu ne ceară program de care n'avem nevoie. Diferendul dintre noĭ şi junimiştĭ nu residă în incapacitatea noastră, ci intr'o neînfrînată dorinţă şi pătimaşă ambiţie.

Partidul conservator stă neclintit în jurul stegaruluĭ săŭ, d. Gh. Gr. Cantacuzino, care a fost ales şef de toate comitetele conservatoare din ţară întrunite aci în Bucureştĭ (aplause).

* * *

D. *T. Maiorescu.* Pînă aci două împrejurărĭ aŭ fost obiectul actualeĭ discuţiĭ a adreseĭ: chestia financiară şi aceea a Porţilor de Fer. D. Văcărescu a maĭ introdus încă o preocupare anume a relaţiunilor dintre guvern şi junimiştĭ. Asupra primeĭ chestiunĭ am avut, discursul remarcabil al d-luĭ Ghermani, asupra aceleĭ de a doua discursul d-luĭ Porumbaru, iar pentru a treia chestiune, discursul d-luĭ Văcărescu, plin de cuvinte graţioase şi amunităţĭ.

D. Porumbaru cu talent şi documente ne-a vorbit de Porţile de Fer. Asupra chestiunilor însă de afacerĭ străine încă pendinte nu se poate vorbi de cît cu reservă. Folosul pentru ţară e că vede atitudinea partiduluĭ din care face parte membrul care a vorbit. Dar d. Porumbaru în numele cuĭ a vorbit? In al partiduluĭ liberal care în chestiunĭ de acestea internaţionale a cam perdut din încrederea opinieĭ publice, de oare-ce a mistificat'o de maĭ multe orĭ?

Aŭ înşelat liberaliĭ opinia publică în 1881 cînd aŭ proclamat Regatul, după ce în opoziţie dusese o luptă disperată în contra acestuĭ lucru. Altă amăgire acum patru anĭ cu chestiunea naţională. Acum vin pentru a treia oară să ne mistifice cu chestiunea Porţilor de Fer.

Ar fi de dorit ca partidul liberal întregit să'şĭ spele reputaţia că ce spune în opoziţie nu face la guvern. Pînă atuncĭ discursul d-luĭ Porumbaru are pentru noĭ numaĭ o valoare liberală.

Discursul d-luĭ Ghermani a fost în schimb pentru noĭ toţĭ un învăţămînt şi o hotărîre a încredereĭ publiculuĭ în partidul conservator. Toţĭ 'l ascultaŭ cu atenţie, numaĭ d. ministru de finance citea *Timpul*. De sigur n'avea ca noĭ nevoe să înveţe ceva de la d. Ghermani.

Nu voĭ desvolta chestia desbinăreĭ noastre de d-tră, cum a făcut d. general Manu în Cameră şi d. Văcărescu aicĭ, de şi cred că aş fi cel maĭ imparţial din treĭ.

Vorbeşte de respingerea proiectuluĭ d-sale de Camera conservatoare, lucru de care a pomenit d. general Manu în Cameră şi restabileşte adevărul celor petrecute atuncĭ.

De cînd sunt în viaţa publică, zice d. Maiorescu, am fost conservator, tot aşa Carp, Ghermani, Ianov, Teleman. De ce dar ni se vorbeşte de partid istoric cum aŭ făcut d-niĭ: Manu şi Văcărescu. S'aŭ poate vor să vorbească de cluburile istorice? Dar pot să fie infinit de multe cluburĭ şi să fie un singur partid conservator totuşĭ. Dar oare cluburile să hotărească de conducerea partidelor? Cum, statutele unuĭ club să fie puse pe steagul unuĭ partid politic?.

Ne excludeţĭ oare-cum din partidul conservator; pe mine, care în 1876 am fost în acelaşĭ act de acuzaţie cu Lascar Catargi şi cu ceĭ alţĭ miniştri conservatorĭ, dar d. Fleva era marele acusator, acelaş d Fleva pe care 'l vedem azĭ alăturĭ de d-tră.

Oare răposatul Lascar Catargi fost-a recunoscut de noĭ toţĭ ca şef al partiduluĭ conservator, fiind-că era preşedintele unuĭ club? Dar d. Carp e conducătorul nostru fiind-că e preşedintele clubuluĭ de la biserica Creţulescu.

Nu confundaţĭ partidul conservator cu clubul din piaţa Teatruluĭ.

Oare la liberalĭ poate să conteste d-lor Aurelian, Lascar, Costinescu şi alţiĭ că sunt liberalĭ? Ce, oare oculta de la Club, cum îĭ zice d. Fleva, să-ĭ excomunice pe d-lor?

D. *Fleva*, ministru de domeniĭ: Oculta nu e la club, are alt domiciliŭ (ilaritate)

D. *Maiorescu.* Da ştim, la Banca Naţională.

Ne-am desbinat de conservatorĭ, s'a zis astă-vară în chestia ministeruluĭ de interne, al căruĭ titular a fost Lascar Catargi. Dar acesta a fost cel maĭ energic muncitor în ale administraţieĭ. Şi acum se impunea din noŭ un om energic şi muncitor. D. Cantacuzino, om de consideraţie şi cu avere, nu e însă făcut pentru interne. Nu-mĭ pare în destul de energic pentru administraţia ţăreĭ.

Şedinţa continuă.

Ultimele Informaţiĭ

D-na Aristiţa Romanescu, iubita noastră artistă, a plecat la Bucureştĭ aseară cu accelaratul de 9 ore şi 5.

Timpul cît d-na Romanescu a jucat pe scena Teatruluĭ nostru naţional a fost — pentru noĭ ieşenii — o adevărată înălţare sufletească.

Astă-zĭ se înfăţişează înaintea Curteĭ cu juri procesul de incendiu privitor pe Teitler. Acuzatul va fi apărat de d. A Bădărăŭ.

O telegramă sosită la parchetul local, de la sub-prefectura plăsei Stavnic, face cunoscut că bătrînul Gh. Chelariu a fost găsit asasinat în casa sa de pe teritoriul comuneĭ Miroslava.

D. T. Popovicĭ, procuror, e plecat la faţa loculuĭ pentru a ancheta cazul.

Duminică 12 Decembrie a. c., va avea loc în sala circuluĭ Sidoli representaţia dată de societatea studenţească *Solidaritatea* cu scop ca din beneficiul acesteĭ representaţiĭ să se mărească fondurile societăţeĭ.

Din Viena se anunţă că societatea centrală a industriaşilor de acolo, într'o adunare generală pe care a ţinut-o Lunĭ, a constatat că industria austriacă e foarte mult concurată pe pieţele romîne de către industria germană.

Cauza aceasta s'a atribuit, în mare parte şicanelor ce se fac Romînieĭ pentru exportul vitelor sale în Austro-Ungaria.

La urmă societatea a votat o rezoluţine prin care se cere guvernuluĭ austriac ca la reînoirea tratatuluĭ de comerţ, să se reducă taxele vamale pentru produsele aricole ale Romînieĭ şi să se lase liber exportul de vite.

Duminică 12 Decembrie a. c., fiind hramul bisericeĭ şi patronul spitalelor sf. Spiridon, un serviciu divin va avea loc la orele 11 a. m., în biserica mare din oştrada Spitaluluĭ Central şi o recepţiune în salonul Epitropieĭ.

D. V. T. Popovicĭ supleant la sub-prefectura plăseĭ Bahluĭ-Cîrligatura este înaintat sub-prefect la plasa Fundurile Slevnic din jud. Vasluĭ, în locul d-luĭ căpitan Paaite Petrescu, demisionat.

Azĭ s'a prezentat înaintea Curteĭ cu Jurĭ procesul privitor la Ştefan Apostolescu acuzat pentru tîlhărie.

După o desbatere de două ore curtea a condemnat pe Apostolescu la doĭ anĭ închisoare.

Procesul indivizilor Vaserman şi Gruber, acuzaţĭ pentru că cu ocazia manifestaţiilor de 16 Mai au omorît pe viziteul d-luĭ avocat N. Botez, ce urma să se judece mîine înaintea curteĭ cu jurĭ, a fost transferat, a se judeca la juraţiĭ din Roman, prin hotărîrea Inalteĭ curţĭ de casaţie şi justiţie.

Afacerea se va judeca în sesiunea de la 15 Decembrie a. c.

In urmă ordonanţeĭ date de d. jude de instrucţie Osvald Teodoreanu, d-niĭ V. Brăescu, R. Deogheni-de, O. Carp, Canstantinescu, d-na Tiţa Pavelescu şi încă alţiĭ aŭ fost daţĭ în judecată, acuzaţĭ pentru faptul de a fi autoriĭ moralĭ aĭ devastărilor de la 16 Maiŭ.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Berlin 8 Decembrie.

Nord Deutsche Algemeine Zeitung desminte ştirea uneĭ călătoriĭ a imparatuluĭ Wilhelm la Roma, în primă-vara şi de o întrevedere cu regina Victoria, la San Remo.

Viena 8 Decembrie.

D. Braun, consilier de stat, şeful cancelarieĭ cabinetuluĭ împaratuluĭ punîndu-se în retragere, a primit marea cruce a ordinuluĭ Leopold cu brilante.

Cavalerul Schiessl, ministru austro-ungar la Belgrad, i-a fost desemnat ca urmaş.

Viena 8 Decembrie.

După consiliul de miniştri, care a fost preşidat de împarat, contele de Clary a fost primit în audienţă particulară de către dînsul. Situaţia e aceeaşĭ.

New-York 8 Decembrie.

Bursa a fost foarte agitată. Numeroase cumpărărĭ aŭ provocat o simţită suire, maĭ ales la valorile căilor ferate. Apoĭ valorile aŭ scăzut, primindu-se numeroase ordine de vînzare. Comisiunea de la Clearmghouse a dat 10 milioane dolarĭ, carĭ s'aŭ pus la disposiţia pieţeĭ, care s'a îmbunătăţit. Şapte persoane aŭ murit în incendiul a 2 case, noaptea trecută.

Berlin 9 Decembrie.

Banca imperiuluĭ a ridicat scomptul la 7 % şi al lombardilor la 8 %

Londra 9 Decembrie

Ziarul Daily-Mail anunţa sub toate rezervele că generalul Buller, după o vie luptă, ar fi trecut riul Tugela şi că comunicaţiile cu generalul Methuen ar fi tăiate.

Londra 9 Decembrie.

Se anunţă din Newport ziaruluĭ *Daily-Mail* că artileria Burilor a bombardat Vineri poziţia Englezilor de la Vaalcop care a fost evacuată: artileria şi cavaleria engleză s'aŭ retras la Armdev.

Berlin 9 Decembrie

Se anunţă din Londra ziarelor de aice că generalul Methuen a încercat în ziua de 3 să înainteze spre sud după ce generalul Cronje distrusesă drumul de fer şi ocupase toate poziţiile care domnineazǎ malul nordic de la Moderiver. Generalul Methuen a fost respins şi încunjurat complect din toate părtile. Comunicaţiile cu drumul de fer şi telegraf sunt tăiate.

Petersburg 9 Decembrie.

Ministerul a cerut la Pretoria permisia pentru locotenentul Gurko de a urma operaţiile militare cu armata Burilor.

Paris 9 Decembrie.

Guvernorul Senegaluluĭ anunţă că misiunea Foureau-Lamy ar fi părăsit localitatea Aghades pe la finele luĭ Iuliu şi că merge spre Sudan.

Roma 9 Decembrie.

Camera s'a amînat pînă la 31 Ianuarie.

Orariul plecărei şi sosirei trenurilor în staţia Iaşi

PLECAREA

O. M.			
6.05	dimineaţa	via Paşcanĭ	
9.35	„	„	„
1.45	p. m.	„	„
5.55	„	„	„
8.45	diminsaţa	„	Vasluĭ
9.05	seara	„	„
6 30	dimineaţa	Iaşi-Ungheni	
12.20	p. m.	„	„
8.25	a. m.	Iaşi-Dorohoĭ	
4.20	p. m.	„	„

SOSIREA

O. M.			
11.20	a. m.	via Paşcanĭ	
2.20	p. m.	„	„
6.38	p. m.	„	»
11.00	p. m.	»	»
7.55	a. m.	„	Vasluĭ
8.30	p. m.	»	»
10.00	a. m.	Iaşĭ-Ungheuĭ	
5.15	p. m.	„	
1.00	a. m.	Iaşĭ-Dorohoĭ	
8.20	p. m.	„	»

EPITROPIA GENERALA

a

caseĭ spitalelor şi ospiciilor Sf. Spiridon

Face cunoscut că în ziua de 28 Decembrie a. c. se va ţine în camera acesteĭ Epitropiĭ licitaţie publică orală pentru darea în antreprisă pe timp de un an. furnisarea cu laptele necesar spitalelor şi ospiciilor din Iaşĭ, cu începere de la data aprobăreĭ definitive a acesteĭ furniturĭ.

Concurenţiĭ sunt învitaţi a se presenta în acea zi însoţiţĭ de o garanţie provisorie în sumă de 600 leĭ în numerar sau efecte.

Orĭ ce informaţiunĭ şi condiţiunĭ se pot lua şi vedea în toate zilele de lucru în cancelaria Epitropieĭ generale serviciul ad-tiv.

Doctor L. GHELERTER

are onoare a aunţa că sa stabilit în acest oraş

STR. PRIMĂRIEI 13

lîngă „Pomul Verde"

dă consultaţiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. şi 2—4 dupa amiază** şi pentru săracĭ Consultaţiunĭ gratis.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

15— 51

D-r A. Müller

Medicul Societăţeĭ Tip. Gutemberg

Strada Păcurari 14

Orele de consultaţie de la 8—10 a. m. şi de la 2—4 p. m.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureștĭ, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camereĭ și Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primăriei No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir și Luther.
Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER“

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint și premiĭ băneșcĭ

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce. soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina“ pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer“ pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer“ pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas“ albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer“** și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență“ unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și morișteĭ.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar soneriĭ electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

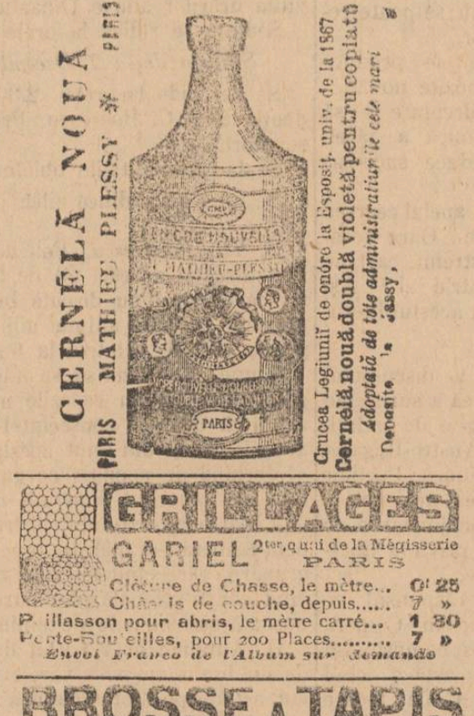

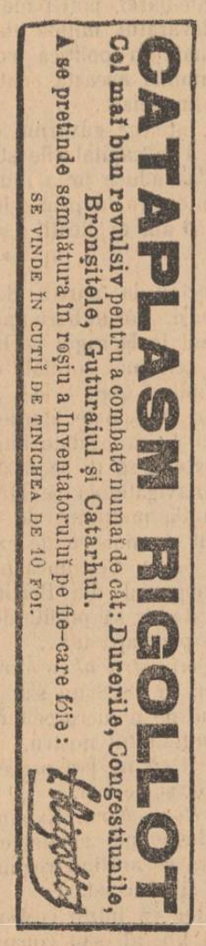

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 180 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—SAMBATA 11 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I. şĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate direct la administraţie şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV 20 b. linia
„ „ „ III 40 „ „
Iuserţiile şi reclamele 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriei—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

Hal de Şef!...

Omul care a dat cel maĭ eficace sprijin partiduluĭ conservator ca se dărîme guvernul nefast al colectivităţeĭ, e fără contestare dl. Dimitrie Sturza Miclăuşeanu.

Acest trist personagiu, prin antipatia ce inspiră adversarilor ca şi amicilor săĭ politicĭ, prin îngustimea vederilor sale, prin actele sale antinaţionale cît a stat la guvern,—a fost un puternic auxiliar pentru partidul conservator, care lupta cu puterĭ unite să restabilească în ţară o ordine de lucrurĭ omenească.

Toată lumea cunoaşte această împrejurare, toţĭ ştiŭ rĕul ce şeful oculteĭ a căşunat partiduluĭ *şefŭ* de el, nime în fine nu se maĭ îndoeşte azĭ că buba bubelor colectivităţeĭ a fost în prima linie dl. Sturza; — un singur om în toată ţara aceasta vede lucrul de altfel, şi acest om este.... tot dl. Sturza!

Fără să'şĭ dea samă de situaţia penibilă în care se găseşte, fără se aibă conştiinţă de desgustul ce inspiră adversarilor şi chiar de insuportabilitatea pe care o inspiră cocultiştilor săĭ, omul acesta nu scapă cea maĭ mică ocazie, spre a nu se pune în evidenţă, adică spre a nu se face şi maĭ nesuferit de cît este.

Abia proaspăt venit la putere şi numaĭ după un an de la sosirea sa în capul trebilor publice, acest om a trebuit să se retragă de la guvern în faţa revolteĭ unuĭ popor întreg, care se duse la cameră să ceară dreptate pentru batjocura adusă bisericeĭ romîne, în persoana celuĭ maĭ mare prelat al ţăreĭ.

Revenind pe uşa de din dos la guvern—după ce maĭ întâĭ făcuse declaraţiĭ solemne că se retrage în viaţă privată—acest om n'a găsit apoĭ alt-ceva maĭ bun de făcut, decît să conspire cu streiniĭ contra neamuluĭ romînesc.

In asemine condiţiĭ, căzut din noŭ de la putere sub povara clamoareĭ şi blestemelor unuĭ popor întreg, orĭ-ce om cu cît de puţină raţiune, ar căuta în uitarea lumeĭ şi în reculegere, dacă nu spalarea cu totul a pacatelor sale, dar cel puţin o *absolvire*.

Eĭ bine, celebrul şef al oculteĭ, n'are nicĭ macar sentimentul cunoaştereĭ de sine.

Fără să aştepte macar să treacă puţină vreme, acest şef începe din noŭ a se pune cu îndrăsneală în evidenţă, şi a năzui să'şĭ presinte mereŭ publiculuĭ romîn figura, ca ceva care trebue să fascineze lumea.

Incunjurat de o mînă de dalcaucĭ carĭ n'aŭ nimic de perdut, fostul premier pipăie toate oraşele unde se găseşte cîte vre-un colegiŭ vacant, şi caută să'şĭ pue candidatura. Ceva maĭ mult; se transportă singur prin diferite localităţĭ ale ţăreĭ şi cutează a crede că numaĭ presenţa sa e de ajuns ca să facă pe lume să se prosterne la picioarele colectivităţeĭ.

Probabil că omul acesta nu maĭ are capul între umerĭ.

I-a venit în minte să ţie de curînd la Craiova o întrunire publică, la care neaparat nu a asistat de cît foştiĭ agenţĭ de poliţie colectiviştĭ aduşĭ cu vagoane de: *8 caĭ saŭ 40 de oamenĭ*, din Bucureştĭ.

Şi în mijlocul unuĭ ast-fel de public la care s'a maĭ adaos şi cîţĭ-va curioşĭ, şeful unuĭ partid, expresia cea maĭ înaltă a colectivităţeĭ actuale, a vorbit patru oare de cărămizĭ şi cărmidarĭ, ca şi cum ar fi vorbit cel din urmă burtă verde ocultist al partiduluĭ.

Auzĭ hal de şef!...

Şi acest om are pretenţia să conducă şi de-acum înainte destinele ţăreĭ romîneştĭ!...

Suntem mulţămiţĭ a putea publica, în această rubrică, articolul de maĭ jos, care e începutul uneĭ serĭ, ce va urma regulat.

Impresiĭ şi părerĭ

Aceĭ carĭ citesc cronicele teatrale ale diferitelor gazete, aŭ observat fără îndoială o tendinţă romînească, adică că începem a recunoaşte valoarea artiştilor noştri şi facem toate chipurile să-ĭ ţinem şi să ne bucurăm de eĭ. Aceasta e în folosul atît al artiştilor cît şi al publiculuĭ. Direcţiunea teatruluĭ din capitală e mulţămită cred, căcĭ lucru neauzit la noĭ, sala e vecĭnic plină şi ceĭ care vin la urmă să întorc adesea de la uşă. Nicĭ nu ar putea fi altfel de oare-ce Bucureştenii aŭ cinstea şi norocul de a avea în mijlocul lor pe cele maĭ marĭ artiste romîne, am numit pe d-ra Bărsescu şi pe d-na Teodorini. Nu ne îndoim că şi direcţiunea teatruluĭ nostru ne va da prilejul să le auzim şi să le sărbătorim. Dar acum deodată ce facem? Ca de obiceiŭ privim în trecut saŭ în viitor, lăsînd ca presentul să treacă fără a căuta să ne bucurăm de el. D-na Aristiţa Romanescu e în Iaşĭ; nu am nevoe să vorbesc de ea, toată lumea o cunoaşte, toţĭ i-am admirat talentul şi măestria cu care interpretează rolurile cele maĭ deosebite şi maĭ grele. De treĭ orĭ pe săptămînă, şi chiar maĭ des, artista noastră îşĭ dă concursul jucînd alăturea cu trupa teatruluĭ naţional şi ceĭ care să duc la teatru şi în adevăr să interesează, nu pot tăgădui progresul vădit făcut de actoriĭ noştri de cînd d-na Romanescu îĭ îndeamnă şi-ĭ însufleţeşte. Alăturĭ de ea avem pe d. Borelli, un artist italian de mare valoare.

Are adevĕrat talent şi priceperea de a se sluji de el. Pe lîngă aceste are o şcoală în adevĕr minunată, aşa că actoriĭ noştri n'aŭ de cît să'l primească şi să'l asculte pentru a învăţa mult. Jocul luĭ e liniştit, cumpătat, mişcările naturale, vorba curată şi înţeleasă, aşa că chiar dacă nu înţelegĭ limba luĭ Dante, care desmiardă şi farmecă auzul, totuşĭ pricepĭ de minune ce vrea să spună artistul pe a căruĭ figură se citeşte deslusit sentimentele puternice carĭ alcătuesc fiinţa personajuluĭ închipuit de el. In jurul acestor doĭ maiştri se învîrtesc mulţĭ şi multe, artiştĭ dramaticĭ cu talent, cărora nu le lipseşte de cît direcţia bună şi un indemn puternic din partea publiculuĭ. Se înţelege că nu sunt desăvîrşiţĭ; eĭ sunt inteligenţĭ, o recunosc, şi nu cer de cît a învăţa, dar să fim drepţĭ, nicĭ noĭ nu ne facem datoria faţă cu eĭ. Unul din cusururile Romînuluĭ e de a nesocoti munca aproapeluĭ seŭ. Dacă ne-am da puţină osteneală şi i-am îndemna prin concursul şi presenţa noastră, în curînd am vedea roadele acesteĭ trude neînsemnate. Teatrul fiind maĭ plin, artiştiĭ şi-ar face datoria învăţînd rolurile şi atuncĭ n'am maĭ auzi voacea sufleuruluĭ care adesea strigă maĭ tare de cît ceĭ de pe scenă şi eĭ s'ar sili a face tot maĭ bine pentru a ne mulţumi. Să mergem dar la teatru să ne facem datoria în conştiinţă şi sigur că şi artiştiĭ vor face pe a lor.

FRAM.

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Viena 9 Decembrie.

Ziarele afirmă, sub rezervă însă, posibilitatea modificăreĭ următoare în constituirea nouluĭ cabinet:

D. Witteck ministru prezidend, şi al comunicaţiunelor; d. Welsersheimb ministru al apărăreĭ; d. Chledooski ministru al Galiţeĭ; D. Yorkaschkoch finanţe; la interne Stummer; şef ministeruluĭ de comerţ Stibral; şef agriculureĭ Blumfeld; şef instrucţiuneĭ Bernard; şi şef justiţieĭ Schrott.

Ziarul *Neue Freie Presse* află că dietele sunt convocate pentru ziua de 17 (29) curent.

Londra 9 Decembrie.

Ziaruluĭ *Times* i se anunţă din Moderiver cu data de 4 că până acum nu s'a produs nouĭ ostilităţĭ. Ambele părţĭ beligerante preschimbară în ziua aceea comunicaţiunĭ privitoare la prizonierĭ şi răniţĭ.

Petersburg 9 Decembrie.

Un rescript imperial adresat ministruluĭ de finanţe Wite, zice că din ordinul ţaruluĭ şi după dorinţa esprimată de d. Witte comitetul finanţelor examinînd situaţiunea actuală a pieţeĭ a depus în mînele Ţaruluĭ un raport care confirmă utilitatea măsurilor luate de d. Witte. Ţarul exprimă convingerea că faţă cu actualele dificultăţĭ transitoriĭ, d. Witte va menaja interesele budgetare ale statuluĭ şi ale poporuluĭ; rescriptul pune în evidenţă, energia, experienţa şi aptitudinea d-luĭ Witte şi conchide aducîndu'ĭ mulţumirĭ sincere.

Paris 10 Decembrie.

In audienţa de ierĭ a procesuluĭ care se tratează dinaintea înalteĭ Curţĭ, se ia depoziţia maĭ multor martorĭ în privinţa fortuluĭ Chabrol. Eĭ afirmă că Guerin a tras cu cartuşe oarbe asupra agenţilor. Se ascultă apoĭ alţĭ martorĭ care afirmă că Dubuc este un ardent republican incapabil de a complota cu regaliştiĭ. Maĭ mulţĭ martorĭ citaţĭ de Brunet sunt de asemene ascultaţĭ. Audienţa se rădică.

Paris 10 Decembrie.

Ministrul de justiţie a comunicat d-luĭ Deschanel, prezidentul camereĭ, condamnarea d-luĭ Deroulede în urma căreia acest din urmă nu maĭ poate fi deputat.

Paris 10 Decembrie.

Ministerul plenipotenţiar al Franţieĭ din China anunţă că guvernul chinez satisface cererile Franţieĭ privitoare la delimitarea teritoriuluĭ Vany-Ciu-Van şi la omorîrea celor doĭ ofiţerĭ francezĭ.

St.-Etienne 10 Decembrie.

Comitetul federal al uvrierilor minierĭ din bassinul Loire a decis declararea pe Lunĭ a uneĭ greve generale.

Paris 10 Decembrie.

Banca Franţieĭ a ridicat scomptul de la 3 % la 4½ %.

Londra 10 Decembrie.

Ministerul de resbel a primit o depeşă din Cap-Town care spune:

„Generalul Methuen telegrafiază că în „urma reclamaţiilor sale privitoare pe „locotenentul Chandospole din regimen- „Goldstramguard ce vroia să se intâl- „nească cu un parlamentar şi fu luat „prisonier, — a primit de la generalul „Cronje un răspuns rĕŭ voitor. Gene- „ralul Cronje i-a comunicat că locote- „nentul Chandospole este considerat ca „spion şi că prin urmare el — generalul— „nu se angajează la nicĭ o schimbare de „ideĭ ulterioară."

Cairo 10 Decembrie.

Generalul Kitschner a sosit aice şi a plecat imediat spre Alexandria.

Colonelul Wingate a fost numit locotenent de sîrdar.

Constantinopole 10 Decembrie.

Sultanul a trimis pe Sari-bey în Franţa spre a determina pe Damad-Mahmud paşa să se reîntoarcă în Turcia.

Legea căsătoriilor militare

Erĭ s'a împărţit la Senat proiectul de lege asupra căsătoriilor militare.

Iată textul acestuĭ proiect de lege cu modificările întroduse de comitetul delegaţilor.

Căsătoria oficerilor

Art. 1 Oficeriĭ şi asimilaţiĭ lor de orĭ ce grad şi de orĭ ce armă, din activitate şi disponibilitate, nu se pot căsători de cît în urma uneĭ autorisaţiunĭ dată în scris de către autoritatea militară superioară.

Art. 2—Oficeriĭ nu se pot căsători înainte de a avea vîrsta de 25 anĭ împliniţĭ.

Art. 3—Un oficer inferior saŭ asimilat, pentru a obţine autorisarea de a se căsători, va trebui să justifice de:

a) Vîrsta ce are;
b) Moralitatea viitoareĭ sale soţiĭ;
c) Dota ce ia.

Art. 4—Dota ce trebue să aibă soţia unuĭ ofiţer inferior saŭ asimilat cu gradul de sub locotenent saŭ locotenent, va trebui să constitue un venit anual cel puţin de 2.500 leĭ.

Iar pentru oficerĭ şi asimilaţiĭ lor. cu gradul de căpitan, venitul anual al soţieĭ trebue să fie cel puţin de 1.500 leĭ.

Art. 5—Dacă ofiţerul inferior saŭ asimilat, orĭ-care ar fi gradul săŭ, este văduv cu copiĭ, poate lua în căsătorie o soţie care ar avea numaĭ o dotă de cel puţin 1.200 leĭ venit anual.

Art. 6—Fiicele oficerilor şi asimilaţilor din activitate, din disponibilitate, retragere şi ale celor reformaţĭ pentru infirmităţĭ, pot să se căsătorească cu o dotă de un venit anual de 1.500 leĭ cînd se mărită cu un sub locotenent, locotenent saŭ asimilat lor, şi de un venit anual numaĭ de 1.000 leĭ cînd soţul este capitan saŭ asimilat luĭ.

Art. 7.—Dota se admite numaĭ sub formele următoare:

1) Capital în numerar saŭ în efecte de ale Statuluĭ, orĭ garantate de Stat, producînd venitul anual cerut şi depus la casa de depunerĭ şi consemnaţiunĭ ca fond dotal inalienabil, recepisa fiind depusă la tribunal, soţul avînd dreptul a primi numaĭ venitul acestuĭ capital.

2) Un imobil, rural saŭ urban, producînd venitul anual cerut; aceasta se va constata prin contractele de arendare saŭ închiriare anterioare cel puţin cu treĭ anĭ, autentificate de tribunalele locale prin expertizele creditelor funciare rural saŭ urban, prin recepisele de plata foncieреĭ prin actele de cumpărătoarea imobiluluĭ.

Se va cere încă certificatele autentice de la tribunalele locale, constatînd că imobilul este liber de orĭ-ce sarcină.

3) Venitul cerut ca dotă să fie asigurat într'o ipotecă de primul rang asupra unuĭ imobil de valoare îndouită.

Capitalul dotal, orĭ-care ĭ-ar fi forma, nu poate fi considerat că produce maĭ mult de 5 la sută.

Art. 8.—Trusoul saŭ obiectele mobile, ce ar primi viitoarea soţie a ofiţeruluĭ nu vor intra în fondul dotal fixat prin această lege.

Art. 9.—Oficeriĭ superiorĭ şi generalĭ, precum şi asimiliaţiĭ lor, vor putea dobîndi autorisaţiunea de a se căsători, îndeplinind numaĭ condiţiunea de a justifica de moralitatea viitoareĭ soţiĭ.—(Art. 3 al *b*).

Art. 10.—Nicĭ o dispensă de nicĭ un fel nu poate fi acordată unuĭ oficer saŭ asimilat pentru a contracta o căsătorie în afară de prescripţiunile acesteĭ legĭ.

Art. 11.—Oficerul şi asimilatul de orĭ-ce grad, care se va căsători fără autorisarea prescrisă în art. 1, va fi considerat ca demisionat şi şters din controalele armateĭ.

Art. 12.—Gradele inferioare din activitate, pentru a se căsători, trebue să aibă autorisaţia înscris a autorităţeĭ militare.

Autorisaţiunea se dă numaĭ:

a) Sub-oficerilor, caporalilor saŭ brigadierilor şi soldaţilor din activitate reangagiaţĭ;

b) Oamenilor din trupa cu schimbul, după împlinirea întîiuluĭ an de serviciŭ.

Art. 13.—Pentru a da o asemenea autorisaţiune, autorităţile militare vor căuta a constata numaĭ moralitatea viitoareĭ soţiĭ.

Art. 14.—Gradele inferioare congediaţĭ şi rezervişti se pot căsători fără autorizare autorităţilor militare.

Art. 15.—Ofiţeriĭ stăreĭ civile şi autorităţile eclesiastice sunt oprite de a proceda la căsătoria unuĭ ofiţer *saŭ a orĭ căruĭ militar* care nu va produce autorizaţiunea, dată de şeful superior de care depinde ofiţerul, sub forma prevăzută în regulamentul acesteĭ legĭ.

Art. 16.—Prescripţiunile acesteĭ legĭ se vor observa fără prejudiţiul formalităţilor şi regulelor impuse de codul civil pentru săvîrşirea căsătorieĭ.

Art. 17.—Un regulament special de administraţiune publică va determina modul de aplicaţiune al acesteĭ legĭ şi formele de împlinit spre a asigura executarea eĭ.

Cherchez la femme

«D'apoĭ bine blestematule, n'aĭ să te maĭ laşĭ de răutăţĭ? Poĭ mutră de om însurat aĭ tu, pricopsală? Mă rog, eŭ una ştiŭ: poamă bună nu eraĭ nicĭ înainte, da de cînd te-aĭ făcut, dragă liţă şi slujbaş de-a gubernuluĭ, pace să te maĭ văd om acătările. Para chioară nu maĭ zace 'n buzunarul tău şi de sugaciŭ ce eştĭ şi păpucĭĭ Maiciĭ Domnuluĭ i-aĭ sorghi, de-ar hi chip! Ş'apoĭ după toate păcatele, fudul, mă rog, nevoie mare—să nu-ĭ ajungĭ nicĭ cu prăjina la nas. S'o boerit bărbatu-mĭo şi pace..... Ia'n priviţi-l oamenĭ bunĭ cum moţăie pe chicioare! Iacă, eŭ nu maĭ pot de năduf, trăsni-l'ar sfinţiĭ, şi el cată patul să-şĭ tragă aghioasele.

Şi ce-aĭ maĭ venit acasă, păcatule! La crişmă nu era bine? Aha!... n'aĭ maĭ avut ci be şi ţĭ-o dat jupîn Iţic un genunchiŭ, de-aĭ nimerit acasă? Heĭ heĭ, dac'am avut de tras păcate! Iac'aşa: el, ucigă-l toaca, petrece prin crişme cu mădămurile şi eŭ, păcătoasa, muncesc de dimineaţa pînă sara ca o roabă—numaĭ bunul Dumnezeŭ mă ştie—şi dacă zic: Ionescule, da nu-s lemne, da ĭaca n'am cĭubote şi-s goală ca napu; apoĭ numa ce aud: «dă fimeie, n'am să mă urc la Dumnezeŭ pe scara cea de mazere, ca'n poveste. N'aĭ? Rabdă, orĭ du te şi cîşligă şi tu, că minĭ ţ'o dat cel de sus, ochĭ ţ'o dat—eŭ, n'am de unde»... Şi la petrecerĭ aĭ? Eĭ, las pe mine, dragă Ionescule, că ţ'oĭ veni eŭ de hac!«

Cam în chipul acesta, Pachiţa, saŭ madam Pachiţa, cum îĭ ziceaŭ vecinele, alinta pe bărbatu-săŭ, bătîndu-se din cînd în cînd cu pumnul în pĭept,—maĭ ales cînd ridica întonaţia în semn de ameninţare; iar d-luĭ, cu toate că facea parte din sexul tare, se simţia slab, aşa de slab, la săpuneala ce-ĭ da jumătatea sa legitimă şi maĭ prinzîndu-l şi-o pîrdalnică de vîjîtură şi ameţeală, ajunse cu desevîrşire iresistibil faţă de tot ce-l încunjura. Înţelegînd cum merge treaba, căută de-a bîjbîitele patul şi tolănindu-se ca un urs ameţit, căzu în braţele luĭ Morfeŭ, care-l scăpă de lămuririle ce maĭ trebuia să dea asupra fapteĭ sale anticonjugale, cît şi de spolocania Pachiţeĭ, a căreĭ furie părea aşĭ atinge culmea.

«Eĭ lasă musîu, horăie, horăie sdravăn, că n'are să-ţĭ meargă tot aşa moale ca pîn'acu. Mĭ-am pus una şi bună 'n gînd, că's pînă'n gît sătulă de-aşa traĭ. Crezĭ tu că Pachiţa 'ĭ aşa proastă cum o socoţĭ? A vide mîne toată lumea, ce nuntă ţ'oĭ face, numa să nu-mĭ chicĭ devreme-acasă. Heĭ, heĭ, tinereţele mele, tinereţĭ! Cum v'aţĭ trecut în chin ş'amar!»

Cîte-va lacrimĭ, eşite de sub perdeaua ochilor, umeziră pleoapele uscate şi arse de năcaz; iar horăitul ticnit a luĭ Ionescu se amestecă de astă-dată cu melodia trăgănată şi duĭoasă a unuĭ cîntec bătrînesc, ce maĭ răcori pentr'un moment, focul de pe inima Pachiţeĭ.

„Firuţ verde de ovăs,
Toată lumea şĭ-o ales
Trandafirul din fereastră
Bărbat mîndru şi de gasdă;
Numaĭ eu că mĭ-am luat
Frunză de măr păduret
Om calic şi tot măreţ.
Firuţ verde de ovăs,
Toată lumea şĭ-o ales
Omul care-ĭ maĭ frumos;
Firuţ galbăn de secară
Şi urîtul dintr'o ţară."

„Heĭ, heĭ Ionescule, heĭ!" . . .

. . . . . .

De dimineaţă începu să cadă potop de fulgĭ, ce, pe stadele pavate, s'aşterneau aşa de lin, ca şi gîndurile unuĭ om ce n'a simţit în viaţă ce-ĭ sbuciumarea sufletească. Spre seară totul era învăluit în giulgiul alb şi rece-al ierneĭ. Săniile iuţĭ şi uşoare lunecau pe aşternutul sclipitor, lăsînd, în urmă-le, brazde marĭ şi'ntortochiate; iar cîte-un mic ştrengar de şcoală, ademenit de lunecarea molatecă a săniei şi de clinchetul vesel al clopoţeilor, dădea goană să-şĭ rupă gîtul, doar ar putea, măcar pentr'un moment, să simte şi el cum sboară ca vîntul, pînă cînd, nemilosul biciu a birjaruluĭ lacom, îl va face să lase cu regret plăcuta'ĭ întreprindere.

Brr! se lasă ger, murmură din cînd în cînd cîte un muritor, maĭ favorit de soartă, care, din imensitatea blăneĭ luĭ calde, habar n'avea de fiorii friguluĭ. Numaĭ nasuĭ şi micele cristale de pe musteţĭ îĭ dădeau de ştire, că Faurar începe aşĭ întinde aripele-ĭ geroase peste lume, crăpînd şi oule corbilor în încleştarea luĭ îngheţată; iar pe lîng'acel, căruĭ iarna îĭ aduce atîtea surprize, sgribulit şi cu umeriĭ ajunşĭ la urechĭ, se strecoară iute şi tremurînd, desmoştenitul omenireĭ ce'ndură, toate capriciile variate ale natureĭ, ca să-şĭ lungească agonia.

Şi ce-ĭ cu asta? Oare nu scîrţîie omătul diamantic, tot aşa de plăcut auzuluĭ,

sub pasul greoi al şoşonului îmblănit ca şi sub ciubota învechită de vreme, a lui coate-goale ? Oare luna nu luminează, cu aceeaşi linişte şi seninătate, culcuşul friguros al văduvei fără pîne, al orfanilor hemesiţi ca şi patul, împodobit, a căruĭ pînzurĭ indantelate şi perdele de mătasă răsar lucioase în lumina eĭ liniştită ? Şi oare becurile electrice nu luminează, atît de somptuos, drumul pentru ceĭ calicĭ ca şi pentru ceĭ bogaţĭ ? De ce dar cea maĭ mică revoltă ?

Din lăcaşul sfînt al Domnuluĭ sună al şaptelea ceas după miezul zileĭ. Toţĭ grăbiau spre casă, unde-ĭ aştepta, pe uniĭ masa îndestulătoare şi căldura plăcută; pe alţiĭ, flori de ghiaţă ce le acoperiau ferestrele în cele maĭ capricioase desemnurĭ; iar cît despre masă: apoĭ ce mîncare şi iar mîncare ? Şi pe cel sătul şi pe cel flămînd, n'are să-ĭ sature pentru totdeauna treĭ coţĭ de pămînt ? Şi cînd viaţa omuluĭ e ca floarea cîmpuluĭ, la ce să ne maĭ bată atîtea gînduri.

Se vede ca ast-fel cugeta şi cetăţeanul nostru, Evdochie Ionescu, căcĭ pe cînd fiecare grăbia spre casă, el ca om ce pricepea sensul vieţeĭ, mergea cu paşĭ repezĭ spre crîşmă, unde-şĭ dase rendez-vous c'o dulcinee vînată numaĭ de vre-o cîte-va zile.

Pachiţa'şĭ freca mînele'n focul nerăbdăreĭ şi, cu cît se înopta, cu atît nerăbdarea eĭ mergea pe isprăvitele. Cîte-va ulcele cu de-amîncăreĭ forfoteau pe lîngă jăratecul potolit, căcĭ biata femee, crezînd că prin cuvîntarea-ĭ aspră şi moralisatoare, şi-a întors bărbatul de la calea răuluĭ, scotoci în fundul lăzeĭ şi de-acolo scoase, dintr'o motoaşcă, ultimiĭ doĭ frănculeţĭ ce-ĭ maĭ avea şi'ĭ sacrifică în cinstea bărbatuluĭ pocăit. Nedreptăţita consoaţă a luĭ Ionescu nu-şĭ maĭ găsia loc şi de unde gîndia cu poftă la bogatul ospăţ, ce era să-l ia împreună cu tovarăşul pe care şi-l închipuia nedespărţit ca'n vremile cele bune, acum, într'o retorică aĭurisenie, dădea draculuĭ şi mîncare şi bărbat şi tot ce contribua la furia şi desnădejdea eĭ.

Cu mişcărĭ repezĭ, de fiară înfuriată, smunci ulcelele, ce scăzuse uitate lîngă jăratec, le trînti pe-o poliţă de era să le sară fundurile şi cum se înoptase dea-binele şi cum nu maĭ avea nicĭ o nădejde, că-l va vedea pe făt frumos al eĭ apărînd în prag înainte de cîntatul cucoşilor; trase în grabă o fustă pe dînsa, îşĭ luă mantelul ce'l avea din aniĭ d'întâĭ aĭ căsnicieĭ, puse pe cap broboada ce o căpătase de la mamă-sa şi întorcînd cheia în broasca îngheţată a uşeĭ se depărtă cu paşĭ iuţĭ lunecînd pe albeaţa omătuluĭ ca o arătare neagră şi nedeslușită.

„Lasă că-ţĭ găsesc eŭ adăpostu, baş-beţivule ce eştĭ. Capu mi-aş pune că şi-acuşica sugĭ rachiu luĭ Iţic. Vaĭ de zilişoarele tale ! De te-oĭ găsi acolo, ţi'i aduce aminte de pe oara asta şi de laptele ce l'aĭ supt de la mă-ta".

Pe gîtul scripceĭ răguşite, cînta de inimă albastră lăutarul Petcu ; iar sunetele scrintite şi desacordate făceau un ansamblu infernal cu hohotele răguşite, chiotele selbatice şi tropăiturile sgomotoase a celor ce înotaŭ în atmosfera desfrînată, vicioasă, desgustătoare, a tuturor acestor localurĭ ce fac rușinea civilisaţieĭ omeneştĭ. Dulcineĭa luĭ Ionescu, Mariţa Spancioc, săturîndu-se de rachiul luĭ Iţic şi de melodiile ahtiate a muzicantului Petcu, îşĭ rugă amorezu, îl îndemna pe toate tonurile, ce limba-ĭ încălcită maĭ putea îngîna, doar l'ar putea îndupleca să meargă la „viaţă veselă", unde s'adună tot oamenĭ unu şi unu : conţopiştĭ de ceĭ cu condeiu la mînă, foncţonarĭ de la sprăvnicie şi cîţĭ alţĭ; nu ca aicĭ toată caracuda. Ionescu, care ştia că trebue satisfăcut ambiţu, maĭ ales cînd e vorba de dragoste, se sculă să plece.

Vîntul îngheţat de afară lovi cu biciul său geros feţele aprinse de băutură şi nădușală a părecheĭ îndrăgostite. Asta-ĭ maĭ căcori puţin, căcĭ putură se deslușească drumul printre miile de stele verzĭ ce jucaŭ înaintea vedereĭ paĭenjenite.

— „Tu, Ionescule, sdrenţeroaso, răcni, înfuriată Pachiţa, ce cu ochiĭ ieşiţĭ din orbite privea, amoroasa pereche, ca o pantră gata să sfîşie. Tu, Ionescu, madamo? Da ce, eştĭ nevasta luĭ legitimă? Te-aĭ cununat cu dînsu tîrîitură de pe uliţĭ?»

Ionescu privea încremenit, cu gura cascată, la cele două femeĭ, gata să se sfîşie.

— «Ia ascultă-mă giupineas'o, ce mă bleftureştĭ înaintea oamenilor ? Nicĭ nu te ştiŭ cine eştĭ şi, nu te lega de mine că-ţĭ rup cozile!! Haĭ, Ionescule. Ce staĭ cu gura cascată ?"

— „Auziţĭ noroade beţiva asta. Pîn'acu o băut în crîşmă cu bărbatu-mio ş'o găsit cu cale să'ĭ zică, Ionescule, parc'ar hi cununată cu dînsu. Fa ! ştiĭ tu cine sunĭ eŭ fa ? Beţivo, sunt nevasta luĭ legitimă, fa. Mi-o cetit cununia la primărie şi la biserică ş'acu tu te puĭ cu mine ? Să cheĭ, rîsu măhălăleĭ, din faţa me, că-ţĭ scot ochiĭ ca la bufniţe. Ptiu ! ucigă-te crucea."

— „Cum ? Mă stupeştĭ pe mine Mariţa Spancioc ? Apoĭ tu caţĭ batae. Na şi na şi na — satură-te." Se desgheţase Mariţa. Rupsă berta de pe capu madam Pachiţa şi-ĭ cărăbănea la pumnĭ după ceafă, de par'că vroia s'o spargă, să vadă cu ce-ĭ umplută. Dar, nicĭ Pachiţa, dac'a văzut că merge treaba pe cărăbăneală nu s'a lăsat maĭ pe jos. Unde-şĭ îmfipse ghiarele în chica Mariţeĭ şi smulge-o şi smulge-o— mamă — ca pe-o gîscă umflată de pene.

Pe cînd cele două rivale încleştate se tîrnuiaŭ prin omăt, Ionescu, care pîn'aci stătuse nemişcat ca'n faţa uneĭ priveliştĭ uimitoare, prinse şi el inimă şi deşteptîndu-se din letargia în care căzuse şi luîndu-şĭ posiţia unuĭ Ercule înfuriat, începu să dea sdravăn în Mariţa, ce-avusese curajul să conrupă un om cu casa luĭ, cu nevasta luĭ, cu paltonu luĭ etc., şi pe ling'aceste să îndrăzniască a ridica mîna în contra uneĭ jumătăţĭ atît de respectată, atît de iubită !

— «Şi tu daĭ în mine, mangositule ?»

— «Iarăşĭ, tu, beţivo»?!, replică madam Pachiţa.

— «Să nu te-aninĭ de femeia me, ticăloaso, că te fac una cu pămîntu».

Copleşită de lovituri, văzînd că rămîne, cu tot dinadinsul, în minoritate şi că-ĭ greŭ să luptĭ unu contra doĭ, căută fel şi chip. Mariţa Spancioc, doar a scăpa întreagă din mînele fostuluĭ săŭ amorez şi a nevesteĭ rănită în amorul propriŭ. Cu chiŭ, cu vaĭ, se smunci, îşĭ trase casînca peste părul încîlcit de-atîta scărmănătură, peste faţa sgîriată de unghiile Pachiţeĭ şi o luă la goană în hohotul de rîs al curioşilor, ce priveaŭ cu cea maĭ vădită plăcere la scena tragi-comică din mijlocul străzeĭ.

— »Iĭ maĭ da pe la mine dom Ionescu. Ţ'oĭ arăta eŭ, cine-ĭ Mariţa Spancioc.»

— «Tacĭ fa, că de-ĭ maĭ încăpe în mînele mele nu scapĭ teafără»—şi eroul nostru se smunci de lîngă braţul consoarteĭ sale victorioase, spre a maĭ chelfăni puţin pe îndrăzneaţa, care însă nu-l aşteptă de loc, de oare-ce ştia : că, fuga-ĭ rușinoasă- dar sănătoasă».

—«Las'o draculuĭ, dragă Ionescule, că-ĭ ajunge. Ce ĭ-o păţit sufletul, n'a uita e degrabă.».

Şi strîngînd braţul bărbatuluĭ săŭ legitim, o luară amîndoĭ întins spre casă : ea ţanţoşă, fericită, încîntată de victoria ce-a cîştigat-o ; el, cu pasul trăgănat al omuluĭ ameţit de băutură, sleit de oboseală.

Dar, ce-ĭ păsa eĭ ?!

A venit, a văzut, a învins !...

Laurenţia Gribincea.

Răbojul meu

Alphonse Daudet descendent al Adrianeĭ Lecouvreur. Soţul celeĭ de a doua fiice a genialeĭ actriţe din secolul al XVIII se numia Louis Daudet, probabil din aceeaşi familie ca un oare-care cavaler Daudet, din Nîmes, inginer geograf al Regeluĭ şi autor al diferitor scrierĭ, ca *Journal historique du voyage de S. A. Mademoiselle de Clermont* etc. Această familie se tragea din Cevenĭ.

Dar şi Vincent Daudet, tatul scriitoruluĭ, era originar dintr'un sat din Ceveni, Concoules, lîngă Villefort, (Lozère). Tatul saŭ, Claude Daudet, un ţăran, se stabilise la Nîmès ca fabricant de *taffetas*. Vincent Daudet desvoltă industria părintească şi se transformă în fabricant şi negustor de stofe de mătase, tot la Nîmes. Fiiĭ săĭ aŭ fost ceĭ maĭ aristocraţĭ dintre scriitoriĭ contemporani.

*

Precocitate. Cel maĭ frumos exemplu de precocitate a fost Cristian Heinetken, născut la Lubeck în 1721 şi mort în 1725. Acest copil a fost într'adevăr o minune a natureĭ, în toată puterea cuvîntuluĭ. Cînd fu de zece lunĭ vorbia, la un an ştia principalele evenimente din Pentateuc ; la treĭ-spre-zece lunĭ cunoştea istoria vechiuluĭ testament ; la patru-sprezece, pe acea a celuĭ noŭ. La doĭ anĭ şi jumătate putea răspunde la pricipalele chestiunĭ ale geografieĭ şi istorieĭ vechĭ şi moderne. Apoĭ învaţă, afară de germană, limba părintească, franceza şi latina. Inainte de a întra în anul al patrulea ştia genealogia principalelor familiĭ din Europa.

Dar era de un temperament foarte delicat. Nu se putea hrăni decît cu laptele doiceĭ sale şi nu fu înţărcat de cît puţin timp înainte de moartea sa, produsă de-o complicaţie de boli.

Halal ! Pariez că, atuncĭ cînd doica ĭ-a dat sînul pentru întâia oara, ĭ-a spus, pe latineşte, *foarte mulţumesc.*

*

Goldoni, e o piesă foarte frumoasă, cea maĭ curioasă, poate, din cîte sînt la teatru. Afară de-o intrigă captivantă, comedia ne arată o mulţime de amănunţimĭ şi de particularităţĭ din viaţa de culise. Actul al treilea are un decor foarte curios. Teatrul reprezintă partea din fund a culiselor. In partea opusă publiculuĭ se vede sala, cu spectactorĭ veneţianĭ din timpurile luĭ Carlo Gozzi. Cuvintele de spirit curg.

Decĭ, teatrul, Sîmbătă seara, va fi plin ochiŭ.

*

Cine era Zoil ? Născut la Amfipolis, oraş al Tracieĭ, în timpurile de înflorire ale domnieĭ macedonene. Era înalt şi slab ; prea palid şi vioiŭ. Elian ni-l descrie cu o barbă lungă şi cu capul ras, ca să-şĭ dee aerul maĭ de magistru. Haina sa se tîria prin toate necurăţeniile şi obiceiurile sale eraŭ opuse celor obişnuite. Numele săŭ devenise odios în toată Grecia. Uniĭ pretind că a fost prăbuşit de pe rocile scirononiane, cînd se prezentă la jocurile olimpice; alţiĭ, că fu condamnat la moarte prin foc la Smirna, fiind-că iusultase cultul luĭ Omer. Maĭ bine îl condamna la .... duşurĭ de apă rece.

*

In astă-seară are loc concertul doamneĭ Gemma Mezzetti, prea mărita noastră concetăţeană. Aud că toate locurile, aproape, sînt reţinute.

*

EFEMERE

Tot doctoruluĭ Z.

El primi *menţiunea* într'un mare plic, cu stampila posteĭ pariziane.

Pe plicul din Paris
Aceasta era scris :
„Luĭ Z. doct autor,
„Chirurgul morţilor".

ENDYMION.

Informaţiĭ

Se ştie că erĭ şi alaltă-erĭ s'a judecat înaintea Curţeĭ ds apel secţia I procesul d-luĭ G. Robescu.

Curtea era compusă din magistraţiĭ ceĭ maĭ distinşi şi anume : d-niĭ I. Burada preşedinte, Cantacuzen, Sofian, Hina si Donicĭ, membri.

Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de inteligentul procuror general d. Sadoveanu.

Un public distins şi ales asista la desbaterĭ.

Atît din pledoariile d-luĭ A. A. Bădărău cît şi din requisitorul d-luĭ procuror general, a eşit în evidenţă complecta nevinovăţie a celuĭ maĭ stimat şi iubit cetăţean al Galaţilor şi că acuzaţiile aduse până în present d-luĭ Robescu nu aŭ fost de cît simple instigaţiĭ politice.

Terminîndu-se pledoariile şi requisitoriul Curtea trecu în deliberare şi după 2 ore Curţea pronunţă verdictul prin care cu unanimitate de voturĭ ACHITĂ pe d. Gh. Robescu.

La pronunţarea sentinţeĭ o vădită mulţumire, bucurie şi satisfacţie strălucea pe feţele asistenţilor.

Toţĭ ceĭ presenţĭ felicitară pe d. Robescu.

Terminîndu-se facerea ancheteĭ de declarare în stare de faliment a luĭ Max Gheler înculpat pentru bancrută simplă şi fraudnloasă, s'a înaintat spre judecare Tribunaluluĭ secţia II.

Este absolut inesactă ştirea dată de *Adevărul*, că d. Dr. Puşcariu, secretar general al ministeruluĭ instrucţieĭ, va fi numit director general al serviciuluĭ sanitar.

Amintim publiculuĭ ieşan că astă-seară are loc în sala Teatruluĭ Naţional Concertul dat de d-na Gemma Mezetti, cunoscuta prima-donă a opereĭ din Bucureştĭ.

In ziua de 6 Decembrie a. c. a avut loc în Podul-Iloaeĭ inaugurarea cantineĭ-internat şi serbarea hramuluĭ bisericeĭ Sf. Neculaĭ.

Un serviciŭ divin s'a oficiat de S. S. economul C. Georgescu, protoereul judeţuluĭ Iaşĭ, încunjurat de maĭ mulţĭ preoţĭ.

Cantina internat funcţionează cu 20 de elevĭ.

Aŭ asistat la această serbare primarul comuneĭ Podul-Iloae, ajutorul de primar, consiliul comunal, toate autorităţile oraşuluĭ şi alte persoane de distincţie.

D. A. A. Bădărău, primarul Iaşuluĭ, a părăsit aseară oraşul cu trenul de 9.5.

D-niĭ Gr. Kogălniceanu, preşedintele clubuluĭ conservator şi D. Alexandrescu procuror general pe lîngă Inalta curte de casaţie, au sosit astă dimineaţă cu trenul de 7.55.

Acest tren a suferit o întârziere de 80 minute.

Din Constanţa şi din Sulina ne vin veştĭ foarte îngrijitoare despre furtuna ce se deslănţue de cîte-va zile pe Marea Neagră.

Se semnalează maĭ multe naufragiĭ, multe vase se află în apropiere de Sulina şi Constanţa în pericol mare.

Proiectul de budget general al Statuluĭ pe exerciţiul viitor se încheie la venituri cu suma de 242.599.000 de leĭ, iar la cheltuelĭ cu suma de 241.025.096 leĭ şi 36 banĭ, prevăzîndu-se ca fond pentru deschideri de credite extra-ordinare şi suplimentare suma de 1.573,903 leĭ 64 banĭ.

In evaluarea veniturilor, guvernul a căutat să prevază în budget numaĭ sumele ce se vor încasa cu siguranţă, iar la cheltuelĭ a prevăzut credite suficiente pentru acoperirea tuturor creditelor indispensabile ale Statuluĭ.

Doamna Gh. Smîdu ne roagă să arătăm viile sale mulţumirĭ tuturor amicilor şi persoanelor carĭ au bine voit a da concursul lor la înmormîntarea defunctuluĭ eĭ soţ, Gh. Smîdu.

Din cauza de lipsă de spaţiu amînăm pe mîine cronica teatrală de la „Femeile noastre".

Ministrul Cultelor şi Instrucţiuneĭ publice a aprobat, în urma raportuluĭ d-luĭ revisor, numirea d-luĭ Th. Pădure în postul de învăţător suplinitor la şcoala din cotuna Valea-Oilor, comuna Brăeştĭ, în locul d-reĭ Eugenia Balmez nepresentată la post.

Trenul de Paşcanĭ ce trebuia să sosească aseară în Iaşĭ, a venit cu o întîrziere de 70 minute.

Femea Domnica luĭ V. Rusu a fost găsită moartă în casa sa din strada Păcurarĭ No. 48.

Moartea ĭ-a provenit de la nişte mangal ce ardea într'o sobă.

Azi la oarele 2 p. m. consiliul permanent de rezboĭ al corpuluĭ IV de armată va judeca 10 procese de dezertărĭ şi părăsirĭ de post ale gradelor inferioare.

Repertoriul d-reĭ Agatha Bîrsescu pentru representaţiile ce le va da în oraşul nostru, se compune din piesele : *Magda, Hero şi Leandro, Medea şi Eva.*

AA. LL. RR. Principele şi Principesa Romînieĭ vor sta pînă la finele luneĭ Ianuarie la Coburg.

Se vorbeşte că d. căpitan Dimcea va fi numit în postul de ajutor de arhitect la serviciul technic al comuneĭ.

Procesul luĭ Teitler, acuzat pentru dare de foc, s'a amînat pentru Lunĭ 13 Decembrie a. c. din cauză că lipseaŭ martorĭ.

M. S. Regele a bine-voit a conferi, in urma raportuluĭ elogios al d-luĭ ministru de externe, cancelar al ordinelor, ordinul *Steaua Romînieĭ*, în gradul de Ofiţer, savantuluĭ naturalist şi explorator d. Em. Racoviţă.

Cele mai bune Masinĭ

pentru

FRAMÂNTAT ALUATUL

(Pâinea)

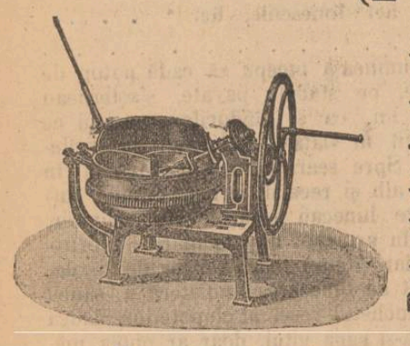

Patentate în toate STATELE

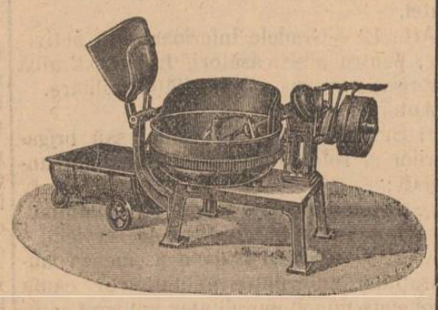

Representant general pentru tótă România

D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37

2—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ

Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.

Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.

Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.

Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mare asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşonĭ *vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

O ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON No. 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele clienţe şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitorĭ a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru binevoitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neculaĭ I. Olănescu

70—61

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunîud de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuuĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna" din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din : 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 3 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141.

Eleviĭ ce voesc să urmeze vre-un gimnaziu clasic sau real în Austro-Ungaria aau în Germania, găsăsc preparaţiunĭ fundamentale şi serioase în institutul E. SCHENK, str. Romînă No. 32.

Casă de vănzare cu 2 odăĭ construite din noŭ de cărămidă, şi o altă casă veche care serveşte de bucătărie, una firtă vie, maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, fîntână în ogradă, zămnic, camară de lemne de cărămidă, zaplazurĭ din prejur şi faţa cu grilaj de lemn situată în Iaşi, strada Sodoveanu No. 7 in dosul bisericeĭ sf. Dumitru Misaĭ despărţirea a 5-a. Doritoriĭ de a cumpara acest imobil se vor adresa la proprietar în zisa casă.

D-na Olinchievicĭ-Zuhr

Dentistă

Sa mutat str. *Lăpuşneanu No 43.* vis-a-vis de Otelul Trjan.

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 8 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la oarele 2 fără 5 m., sub preşedinţia d-luĭ N Filipescu, vice-preşedinte.

Presenţĭ 91 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicĭnuite.

D. *N. Filipescu*, anunţă că s'a depus raportul asupra proiectuluĭ de lege pentru taxa de 5 la sută.

D. *Mitilineŭ*, cere urgenţa pentru ca proiectul să se discute mîine.

Se admite.

D. *Gr. Alexandrescu*, depune un proiect de lege pentru modificarea legeĭ comptabilităţeĭ generale a Statuluĭ, în sensul ca industriaşiĭ şi antreprenoriĭ să fie preferiţĭ la licitaţiĭ.

D-sa cere urgenţa şi se admite.

D. *Dr. Istrati*, depune maĭ multe petiţiĭ.

Se pune la vot indigenatul d-luĭ Boeru şi rezultatul este:

Votanţĭ 62.
Majorit. abs. 46.
Pentru 37.
Contra 32.

Votul este nul.

Se pune la vot din noŭ proiectul de lege pentru recunoaşterea calităţiĭ de cetăţean romîn d-luĭ George Nicolaŭ, şi se primeşte cu mare majoritate.

Se repetă din noŭ votul asupra indigenatuluĭ d-luĭ Ciaikovski şi se admite.

La oarele 2 jum. şedinţa se ridică şi d-niĭ deputaţĭ trec în secţiĭ.

SENAŢUL

Şedinţa de la 7 Decembrie 1889

(Urmare)

O probă de slăbiciunea d-luĭ ministru preşedinte, e cazul de la Slatina, din 7 Iunie, cînd, în loc să se ducă acolo secretarul general de la interne, s'a trimis o companie de soldaţĭ, d. ministru fiind ocupat cu alegerea din balotagiŭ de la Galaţĭ; oare, aşa ceva se putea întîmpla cu Lascar Catargi ca ministru de interne?

Dar, oare, atacul în contra ziaruluĭ *Adevărul* nu e probă de slăbiciune?

Se suspendă şedinţa pentru 5 minute.

Se redeschide şedinţa la 5.15.

D. *T. Maiorescu*. Trecînd maĭ departe cu cercetarea alcătuiriĭ ministeruluĭ, critică venirea d-luĭ general Manu în capul departamentuluĭ de finanţe, venire care a fost spre mirarea şi poate neliniştea ţăreĭ. Cu toată supararea d-luĭ ministru de finanţe îĭ voĭ spune că nu e destul de competent, destul de destoinic ca să conducă departamentul de finanţe.

Maĭ era un punct important în favoarea ministeruluĭ: acela al domeniilor.

S'a zis atuncĭ că se lărgesc cadrele partiduluĭ, se lărgeşte sfera conservatoare. S'a asimilat şi democraţiĭ şi radicaliĭ cu partidul conservator.

S'a spus că ni s'a oferit, şi nouă conferarea, dar n'aŭ vrut să se căciulească cum a zis d. general Manu; oare dacă întra Carp, Th. Rosetti, Ghermani, Marghiloman, etc. era a vă desonora?

E copilăriĭ a întroduce chestiunĭ de cluburĭ şi de alte interese meschine cînd sunt lucrurĭ mult maĭ serioase la mijloc. Ce importă din ce club facem parte? E destul că suntem toţĭ conservatorĭ.

S'a dat portofoliul ministeruluĭ producţieĭ naturale cuĭ? Tocmaĭ d-luĭ Fleva. D-sa care lupta cu noĭ pentru chestiunea naţională contra d-luĭ Sturdza.

D-sa face contracte cu unguriĭ pentru fîn, dînd drept tribunalelor din Buda-Pesta de a judeca statul romîn în diferendul cu furnisoriĭ. Tribunul Fleva ne-a trimis la tribunalele maghiare din Pesta.

D. Fleva care după 38 anĭ de lupte democratice, de liberalism, trece într'o zi la conservatorĭ pentru un portofoliu. Oare aceasta nu descurajează lumea, n'o face să fie sceptică? Dar cred că'ĭ pare răŭ de ce a făcut.

D. *Fleva*. Nu-mĭ pare răŭ, am convincţia intimă că mi-am făcut datoria (aplauze).

D. *Maiorescu* Eĭ bine, voiŭ zice atuncĭ că'ĭ pare bine. Dar oare tineritul nu'şĭ perde ilusiile, cînd vede oamenĭ de valoare părăsindu-şĭ ideile ce aŭ avut o viaţă întreagă.

D. Maiorescu termină spunînd că ţara legală e îngrijată de momentele grave prin care trece. (Aplause).

D. *Fleva ministru de domeniĭ*. Aşteptam cu nerăbdare deschiderea camerilor, ca să audă ce are să se spuie de diverşĭ oratorĭ.

Regretam că eŭ om de temperament de muncă şi de luptă, am fost pus în imposibilitate atîtea lunĭ de zile de a mă explica. Ziua aceasta a sosit în fine.

Opoziţia ca să triumfe, chiar de nu luptă pentru o idee saŭ principiu, pune una înainte ca să nu se zică că luptă pentru ambiţiune.

Am notat toate discursurile spuse în Cameră sau Senat, n'am văzut însă nicĭ o ideie călăuzind sincer pe oratorĭ.

Voĭ răspunde adversarilor fără vehemenţă, cu toată reserva ce ne impune banca aceastá:

Treĭ cestiunĭ s'au desbătut aci: Porţile de Fer, finanţele şi politica,

De Porţile de fer s'a vorbit destul; de cestia financiară ne a vorbit d. Ghermanĭ. D. Maiorescu nu ne-a spus ce principiu de finance se degajează din discursul d-luĭ Ghermani.

D. Ghermani ne a spus că împrumutul se putea face în Mai şi d. Maiorescu cu ai săĭ o cred.

Tot ce spun mandatariĭ, ceĭ-lalţĭ o cred (aplause).

Or, împrumutul nu se putea face în Maĭ.

Credeţĭ d-voastră oare, că de am fi putut face atuncĭ împrumut am fi aşteptat pînă acum?

S'a acăţat d. Maiorescu de faptul trimitereĭ d-luĭ Calinderu la Berlin, ca şi cum nicĭ odată nu s'au însărcinat bărbaţĭ luminaţĭ cu misiĭ în străinatate.

Cine e cauza de am ajuns aci? D. Anton Carp a recunoscut în parte. Noi am venit la guvern în momente din cele maĭ critice.

Aş fi vrut să vă văd d-le Ghermani făcînd aci treabă fără parale, dar nu cînd aveaţĭ parale.

Era uşor de făcut ceva pe atuncĭ.

V'aţĭ năpustit asupra întreguluĭ guvern din causa persoaneĭ mele. Mă voiŭ apara nu numaĭ pe mine ci şi pe aceştĭ oamenĭ carĭ mi-aŭ întins mîna prieteneşte şi pe cari i voĭ însoţi de apururea (aplause).

Vă e necaz cînd vedeţĭ pe d. Cantacuzino că şi-a lăsat interesele sale ca să'se ocupe de ale ţăreĭ, pe cînd d-voastră vă plimbaţĭ la băĭ (aplause).

D. A. Carp ne acuză pe noĭ de risipitorĭ. In realitate liberaliĭ aŭ risipit făgăduind economiĭ pe cînd conservatoriĭ aŭ făcut economiĭ fără a le făgădui. Aŭ lăsat liberaliĭ starea financiară deplorabilă şi în 1888 şi în 1899 şi am venit noĭ ca să o îndreptăm.

Partea politică de care voĭ vorbi acum, a devenit interesantă, graţie d-luĭ Maiorescu.

Voĭ despărţi această parte în două: partea privitoare la ideĭ şi partea privitoare la persoane.

Mi se reproşează ca caut aci? Dar cînd luptăm împreună contra guvernuluĭ d-luĭ Sturza eram bun.

D. Carp m'a convocat ca să iscălesc cu amiciĭ meĭ declaraţia de obstrucţionism. D-sa însă nu vrea s'o facă. I-am cerut cu insistenţă şi n'a avut în cotro. Aşa se explică că la Dacia a prezidat d. Th. Rosetti (aplause).

D. Carp care a avut odată norocul în 1888 a crezut că o să-l aibă şi acuma, ca să recolteze fără a munci.

Eĭ bine s'a înşelat. A dovedit cu aceasta lipsa de prevedere (aplause).

Partidul liberal ajunsese într'un hal deplorabil. Căzuse de la putere.

Ne putînd veni alt guvern liberal la putere, trebuia neaparat să vie partidul conservator. S'a întîmplat însă să moară marele om Lascar Catargiŭ.

Ce vreţĭ să facă partidul conservator în faţa acestuĭ eveniment? Să-şĭ aleagă alt şef.

S'a zis că am făcut treĭ revoluţiĭ. N'aŭ fost revoluţiĭ dar lupte, îĭ aŭ fost patru, nu treĭ.

La 1875, la 1880, la 1895 şi în 1899. La unele din ele aţĭ luat şi d-voastră parte.

Tot deauna junimiştiĭ aŭ avut de caracteristică să lupte alţiĭ şi să folosască dînşiĭ (aplause)

Li s'a întîmplat odată ca să lupte şi eĭ şi să nu folosească şi sunt furioşĭ (aplause).

După ce arată de ce nu s'a maĭ putut înţălege cu liberaliĭ şi de ce a trebuit să se departă de eĭ, trece la prentenţiunile junimiştilor din nainte de alcătuirea actualuluĭ guvern.

Vĭ s'a oferit preşedenţia şi patru portofoliurĭ! N'aţĭ primit, crezînd că n'o să poată forma conservatoriĭ ministerul, L'aŭ format însă şi s'aŭ adresat mie.

Dar d-tră nu v'aţĭ adresat mie în 1888 oferîndu-mĭ tot ministerul domenilor? (ilaritate).

Acuma mă găsiţĭ incapabil, turburător. De ce nu eram tot aşa în 1888?

Nu puteţĭ aduce nicĭ o recriminare de principiĭ guvernuluĭ, ci numaĭ cestiunĭ personale (aplauze).

Se ridică şedinţa la orele 7.20.

Sedinţa de la 8 Decembrie

Şedinţa se deschide la orele 2.30, sub preşedenţia d-luĭ C. Borescu.

Presenţĭ 79 domnĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

Se întră în ordinea zileĭ; *Discuţia Adreseĭ*.

D. *N. Fleva, ministrul domeniilor*; Opoziţiunea ce face guvernuluĭ e pornită din necaz. La necaz multe face omul, aşa şi domniĭ junimişti. Dacă pînă şi d. Maiorescu, aşa de calm de obiceiŭ, şi-a eşit din fire şi a făcut personalităţĭ!

Mi se face un proces de dominaţiune în fomilie.

D. Misir, ne-a făcut o lungă teorie ca să ne arăte că ne despart treĭ lucrurĭ; cestia idealuluĭ, cestia procedeuluĭ şi cestia organizăreĭ de partid. Ne-a spus că ne lipseşte sinceritatea. Să nu-l împingă păcatul să caute ca mine sinceritatea timp de 32 anĭ, fără s'o găsească. N'aveam ideal a zis d-sa, apoĭ n'aveam program. Dar la care program făcea d-sa aluzie? Oare d-lor aŭ program saŭ staŭ în jurul unuĭ om de la care ascultă ca de la un oracol?

Cînd mi-a propus d. Carp se întru în minister, l'am întrebat: facĭ alegerĭ libere? D-sa mi-a răspuns întorcînd fraza: cred că alegerile vor fi curate (ilaritate).

Oare aceasta se chiamă a avea principiĭ?

D. Ghermani ne-a reproşat că n'am făcut împrumut în Maĭ. Dar se putea face cînd dobînda era urcată la 7 la sută şi banĭ nu se găseaŭ?

Carĭ sunt oare vederile junimiştilor în finance? Nu văd nimic. Carĭ le sunt planurile pentru a mări resursele statuluĭ? Nu le ştiŭ.

Ni s'a maĭ spus că organizaţia noastră e defectuoasă. Că nu o recunosc find organisaţia clubuluĭ. D. Missir ne-a spus că avem aristocraţia numeluĭ făcînd aluzie la d. Cantacuzino. Vă înşelaţĭ. Politica la noĭ s'a schimbat. Partidele s'aŭ democratisat. Şi d-tră care despreţuiaţĭ odinioară publicul vă duceţĭ la dînsul şi îl cereţĭ concursul. Dar ce răŭ e că sunt cluburĭ? Aceste cluburĭ sunt localurĭ de petrecere şi nimic maĭ mult. Nu cluburile conduc politica unuĭ partid.

Aŭ acuzat apoĭ partidul conservator de rele procedărĭ. Ni s'a reproşat politicianismul şi nesinceritatea.

Oare e aci vre-unul care n'a făcut din politică o meserie? De sigur că nu, apoĭ nu iubim adevărul şi de aceea nu suntem sincerĭ? Dar este oare adevărat aceasta? Dar d-stră fosta'ţĭ tot-d'a-una sincerĭ? Fost-a-ţĭ sincerĭ oare cu regretatul Lascar Catargiu, care v'a purtat atîta timp în spinare? Dar cînd s'a retras din guvern generalul Manu ca să vă facă loc, fost'a el nesincer? (Aplauze) Dar cînd s'a retras de la guvern Catargiu, nu trebuia oare să mergeţĭ cu dînsul împreună în opositie? D-tră v'aţĭ retras în casa d-tră. Fost-a aceasta sinceritate? (Aplause).

Aţĭ spus de d. Cantacuzino că e un bătrîn decorativ. Dar în 1870 un bun ministru de finance, şi acum după 29 de anĭ de viaţă politică nu maĭ e bun de nimic?.

Voĭ trece acum la partea privitoare la personalităţĭ. Ne-aţĭ luat pe rînd pe toţĭ miniştriĭ, cercetîndu-ne capacitatea. Nu v'aţĭ ocupat însă de domniĭ miniştri aĭ cultelor, răsboiuluĭ, jusiiţieĭ saŭ lucrărĭ publice. Nu înţeleg de ce n'a vrut d. Missir să se pue răŭ cu d. ministru de justiţie.

Aţĭ făcut alusie maliţioasă la d. Cantacuzino, vorbind de afacerea de la Slatina. Care însă dintre d-tră ar fi făcut maĭ mult bine de cît a făcut d. Cantacuzino.

Mi s'a zis că nu sunt om de specialitate şi nu pot conduce bine departamentul domenielor maĭ ales cînd a fost acolo d. Carp. Dar mi se pot oare contesta calităţile administrative pe carĭ le-am arătat la Primăria Capitaleĭ, saŭ la Ministerul de Interne?.

Se suspendă şedinţa pentru 5 minute.

Se redeschide la orele 4.25.

D. *N. Fleva*. Mi s'a reproşat moratoriul acordat arendaşilor şi cestiunea furagelor saŭ maĭ vulgar a finuluĭ. Dar ştiţĭ cu toţiĭ în ce situaţie ne găseam noĭ cu toţiĭ în vara trecută. Nu s'a pomenit de mult un an aşa de răŭ ca anul acesta. De mult n'am maĭ avut secetă aşa de mare.

A trebuit decĭ să mă îngrijesc de soarta vitelor sătenilor, carĭ eraŭ expuse de a muri de foame peste iarnă. Dacă a ploat maĭ tîrziŭ, eŭ nu puteam s'o ştiu ne avînd pact făcut cu Providenţa.

Am numit o comisiune care să-şĭ dea părerea de măsurile ce trebuesc luate pentru procurarea de nutreţ. Pînă să-şĭ dea însă părerea comisiunea am luat măsura de a permite sătenilor să-şĭ ducă vitele la păscut în pădurile Statuluĭ. Am maĭ cumpărat meiŭ şi l'am distribuit ţăranilor.

N'am luat nicĭ o măsură prin prietenii meĭ politicĭ saŭ prin funcţionariĭ aduşĭ de mine. Am lucrat prin funcţionariĭ D-tră, căcĭ ştiam cu cine am aface şi cît o să mă înjuraţĭ.

Am cumpărat meiŭ cît s'a găsit în porturile ţăreĭ, într'o noapte, căcĭ 'mĭ era teamă că o să se auză şi se va ridica preţul luĭ. In treĭ zile l'am şi trimes la destinaţie.

Am făcut aprovisionare de furagiŭ. Am făcut statisticĭ de lipsa de furagiu în ţară. Se cereaŭ zecimĭ de miĭ de vagoane dacă nu plouă. Numaĭ pentru regiunea Dunăreĭ mi s'a spus că e nevoie de 7000 vagoane. Dar cele-lalte regiunĭ de cîte vagoane n'aveaŭ nevoie?.

Mi s'a reproşat că am cumpărat fîn de la unguri. Dar dacă nu era aiurea. Era să las vitele să moară de foame ca să fac pe patriotul faţă de finul unguresc?

D. Anton Carp a vorbit de surprisă în chestia finuluĭ, zicînd că era vorba numaĭ de meiŭ Inexact. Să ştia de toată lumea că e nevoie şi de meiŭ şi de fîn. Veniţĭ cu această protestare tardivă, fiind că a plouat în rĕstimpul acesta.

A plouat în urmă şi s'a imbunătăţit situaţia. Ca atît maĭ bine, Eŭ însă mi-am făcut datoria pe de întreg. Prefer să mă blestemaţĭ d-tră de cît să mă fi blestemat populaţia rurală dacă n'aş fi fost prevăzător.

Am cerut 2 milioane pentru fîn, comptînd că n'o să fie nevoie de maĭ mult. In Cameră însă s'a zis de maĭ mulţĭ oratorĭ, pînă şi de d. Schileru, că nu e suficient creditul. Dacă n'ar fi ploat de fel în Iulie şi August, am fi avut nevoie de cel puţin 10—12 milioane. Temîndu-ne de secetă am trimis să maĭ cumpere şi s'aŭ cumpărat 8000 de vagoane.

Noroc însă că a plouat în abundenţă şi pericolul s'a înlăturat.

In urma ploilor s'a văzut că nu maĭ e nevoie de cît de 1000 de vagoane. Atuncĭ am căutat să ne desfacem de finul ce aveam maĭ mult.

Ministerul de răsboĭ ne-a cumpărat cît i-a trebuit pentru caiĭ armateĭ. Pentru rest am scăpat de fîn cu o despăgubire resonabilă. De 1500 vagoane ne-am scăpat chiar fără nicĭ o despăgubire.

Am rugat pe domniĭ Boambă, avocat şi Barbu Băltineanu, deputat, să meargă în Ungaria ca să trateze pentru resiliarea contractelor de aprovizionare.

Una peste alta nu ne-a costat de cît 57 fiorinĭ de vagon despăgubirea. Aşa am scăpat de 6000 de vagoane, rezervîndu-ne 1000 pentru nevoile ţăreĭ.

Am cumpărat noĭ maĭ eftin finul de cît armata austriacă şi în aceleiaşĭ condiţiĭ de calitate.

S'a reproşat apoĭ că am admis ca arbitri tribunalele din Budapesta, în diferendele dintre noĭ şi furnisorĭ. Iată cum staŭ lucrurile. S'aŭ făcut contractele la Budapesta cu condiţie ca tot ce se petrecea pe teritoriul ungar se va judeca de tribunalele ungare, iar tot ce se va petrece în Romînia se va judeca de tribunalele romîne. Numaĭ într'unul din contracte era omisă această clausă.

In opoziţia ce-mĭ faceţĭ nu e vorbă de fîn, ci necazul că nu maĭ sunteţĭ la putere şi că am ajutat eŭ la căderea d-tră. Sper că voĭ trăi încă mulţĭ anĭ ca să nu vă văd întorşĭ la putere (aplause).

Conservatoriĭ sunt un partid popular şi dacă sunt cu conservatoriĭ e că îĭ prefer d-tră. (Aplause).

Locul meŭ aicĭ e natural.

Suntem aicĭ pentru binele celor slabĭ; ce a adus voinţa poporuluĭ aicĭ, (aplauze prelungite).

***

D. *M. Kornea*. D. Fleva s'a arătat ce va să zică un om cum îl înţelegem noĭ cu cap şi cu inimă, iar nu cum 'l înţeleg junimiştiĭ numaĭ cap, dar fără inimă.

In ziua cînd a murit Lascar Catargiu, cu lacrime în ochĭ şi jalea în suflet am proclamat pe d. Cantacuzino ca şef, căcĭ ne fusese designat de fostul şef. N'a fost alegere de şef la noĭ, ci o unanimă proclamare.

Şedinţa continuă.

Ultimele Informaţiĭ

In ziua de 13 Decembrie a. c. va avea loc licitaţie la prefectura judeţuluĭ pentru vînzarea bunurilor micĭ din judeţul Iaşĭ.

Azĭ se termină recensămîntul populaţieĭ din oraşul nostru.

C. Coroĭ, primarul oraşuluĭ Dorohoĭ, a sosit în oraşul nostru şi a întrat în cura spitaluluĭ Sf. Spiridon, secţia d-luĭ dr. Botez, de oare-ce d-sa este bolnav de cît-va timp.

D-sa a fost primit de cumnatul săŭ d. general Pascu, I. Burada, C. Roiu şi alţĭ amicĭ şi cunoscuţĭ.

Dorim o grabnică insănătoşare.

Un început de incendiu s'a declarat erĭ pe la orele 12 la casele cu No. 38 din str. Ştefan cel Mare.

De la a sobă s'a aprins duşamelele şi de la duşamele nişte sacĭ.

Focul luase proporţiĭ marĭ, dar sosind pompieriĭ incendiul a fost localizat.

Astăzĭ dimineaţă s'a găsit asfixiat prin imprudenţă Costache Onofreĭ, în vîrstă de 30 anĭ.

Iancu Ionescu, servitor la d. Gherasim din strada Bulgarĭ, erĭ pe cînd se ducea cu un cotigar cu gunoĭ, calul spăriinda-se a luat vînt, Ionescu a căzut din căruţă şi ambele picioare i-aŭ fost strivite de roatele cotiugaruluĭ.

Nenorocitul servitor a fost transportat la spitalul St. Spiridon într'o stare desperată.

La 1 Ianuar 1900 va apărea în Bucureştĭ o revistă intitulată *Noua revistă romînă*.

Revista va apare la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ.

Se anunţă că această revistă va avea un cuprins din cel maĭ ales.

In ziua de 8 Decembrie a. c., d. general Iarca a inspectat regimentul Ştefan al Mare No. XIII şi erĭ urma să inspecteze manutanţa, dar din o cauză neprevăzută a amînat această inspecţie pe azĭ.

La 15 Decembrie a. c., se întruneşte la prefectura judeţuluĭ comisiunea prevăzută de lege pentru a stabili preţurile obiectelor de requisiţie.

Azĭ se judecă înaintea Curţeĭ cu Jurĭ procesul luĭ C. Ciubotariu din comuna Valea satuluĭ acuzat pentru crimă de omor.

Tribunalul secţia II-a declarînd în stare de faliment pe cîrciumarul Herman Spaier din str. Haleĭ, afacerea s'a înaintat la instrucţie.

Ni se anunţă că din regimentul 4 artilerie (Roman) au desertat 40 soldaţĭ. Motivele acestor desertărĭ nu se cunosc. S'a rînduit o anchetă.

D. Procuror T. Popovicĭ care a plecat de treĭ zile în comuna Miroslava pentru a ancheta asupra asasinăreĭ bătrînuluĭ Gh. Chelariu, face cunoscut că urmează cercetările şi este pe urma ucigaşuluĭ.

Azĭ pe la oarele 11 dimineaţă o birjă cu un cal avînd pe capră un scapeţ, a călcat o copilă elevă în clasa I de la externatul secundar. Copila grav rănită a fost transportată la spital.

Ministerul a aprobat d-luĭ L. Mătasariu, institutor la şcoala primară de băeţĭ No. 1, un concediŭ de 25 zile pentru a'şĭ căuta sănătatea.

Indiviziĭ Ion Dodoĭ şi D. Brodoceanu, ambiĭ din comuna Lipovăţĭ, judeţul Vasluĭ, aŭ fost trimişĭ în judecata Curţĭ cu Jurĭ din Vasluĭ, acuzaţĭ că în una din zilele luneĭ Octombrie a. c., armaţĭ cu ciomege aŭ lovit pe locuitorul Ştefan Grigoraş, din aceeaşĭ comună, furîndu'ĭ în urmă şi hainele.

Procesul se va judeca în sesiunea de la 15 Decembrie a. c.

ULTIMA ORA

Serviciul special al *Opinieĭ*

Roma 10 Decembre

Papa e sănătos; a asistat azĭ dimineaţă la predică, apoĭ a primit pe monseniorul Favier delegat apostolic la Peking.

Roma 10 Decembrie.

Ştirele sosite din localităţile Milazzo, Acireale, şi Riporto (Sicilia) semnalează că în urma uneĭ furtunĭ violente, maĭ multe casse aŭ fost inundate şi deteriorate. Vre-o 50 de barce aŭ fost distruse. A murit un om şi sunt maĭ mulţĭ răniţĭ.

Autorităţile s'aŭ transportat la faţa loculuĭ. Portul Cătaneĭ a suferit de asemine stricăciunĭ; maĭ multe vase s'aŭ înămolit.

Constantinopol 10 Decembrie.

Generalul Mehmed paşa, membru în comisiunea de inspecţiuni militare, a fost exilat la Milileŭ.

Cu ocazia zileĭ onomastice a Ţaruluĭ o schimbare de telegrame cordiale a avut loc între împaratul Neculaĭ şi Sultanul.

Petersburg 10 Decembrie.

Zăpezĭ marĭ se semnalează în Crimeea. Cîte-va liniĭ telegrafice s'aŭ stricat în urma unor furtunĭ violente.

Uragane puternice aŭ cauzat de asemenea stricăciunĭ la Ursalk şi prin împrejurimĭ. Multe vite şi oamenĭ aŭ perit şi multe case aŭ fost distruse.

Orariul plecărei şi sosirei trenurilor în staţia Iaşi

PLECAREA

O. M.		
6.05	dimineaţa	via Paşcanĭ
9.35	„	„ „
1.45	p. m.	„ „
5.55	„	„ „
8.45	diminsaţa	„ Vasluĭ
9.05	seara	„ „
6.30	dimineaţa	Iaşi-Ungheni
12.20	p. m.	„ „
8.25	a. m.	Iaşi-Dorohoĭ
4.20	p. m.	„ „

SOSIREA

O. M.		
11.20	a. m.	via Paşcanĭ
2.20	p. m.	„ „
6.38	p. m.	„ »
11.00	p. m.	» »
7.55	a. m.	„ Vasluĭ
8.30	p. m.	» »
10.00	a. m.	Iaşĭ-Ungheul
5.15	p. m.	„
1.00	a. m.	Iaşĭ-Dorohoĭ
8.20	p. m.	„ »

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

La Magasinul de Noutăţĭ

Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe gantelerii, panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că ouor. public şi onor. noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate.

Cu stimă

M. I. Friedman

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preţ şi altele a se adresa la.

Gustav Echler

Mălienĭ lîngă Fălticenĭ

1—5

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

15— 51

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru București, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camerei și Senatului.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiului din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 luni: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primăriei No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucuteni, Horlesci

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER“

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint și premiĭ băneșcĭ

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public. că a inventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina“ pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer“ pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer“ pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas“ albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer“** și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență“ unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și morișteĭ.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar sonerii electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

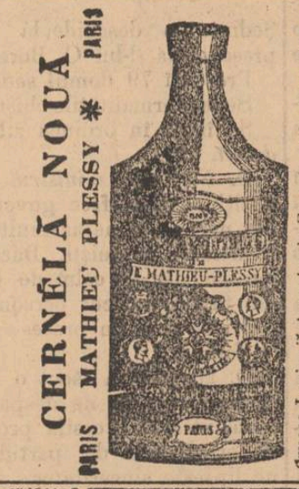

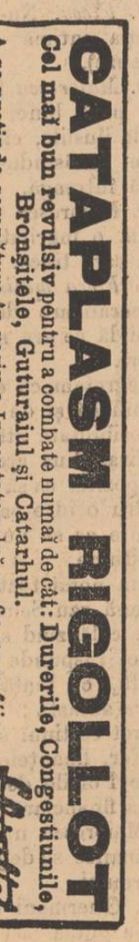

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 181 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—DUMINICA 12 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni „ 15 „ „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate direct la administraţie şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Strada Primăriciĭ—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

Intrunirea liberalilor

Pentru Marţĭ liberaliĭ din localitate aŭ convocat pe cetăţenĭ în sala teatrului Pastia, la o întrunire publică.

Scopul acesteĭ întrunirĭ — zice afişul—este ca cetăţeniĭ să se sfătuiască în vederea alegereĭ unuĭ deputat ce va avea loc la 16 curent, în locul d-luĭ dr. T. Filipescu încetat din viaţă.

Convocarea e subsemnată de maĭ multe nume aşezate în ordine alfabetică şi după o listă electorală *poantată* probabil de vre-un agent colectivist cu semne de *bun* şi *rĕŭ*. De prisos să adăogim că numărul subsemnatarilor convocăreĭ să alcătueşte numaĭ dintre ceĭ *bunĭ*, înlăturîndu-se chiar şi pe ceĭ *îndoelnicĭ*.

Inainte însă de a intra in dezvoltarea reflecţiilor ce ne-a sugerat îndrăsneaţa întreprindere a colectiviştilor, ţinem să deschidem o paranteză. Mărturisim că am rămas viŭ surprinşĭ văzînd că între semnatariĭ afişuluĭ nu figurează de loc numele d-luĭ Gh. Mîrzescu, care, la dreptul vorbind, este un element electoral superior şi preţios, şi care a făcut partiduluĭ sĕŭ însemnate serviciĭ electorale.

Dar nu insistăm asupra unuĭ punct de vedere de—*probabil*—înaltă politică colectivistă şi trecem la chestia ce ne preocupă.

Am vrea însă maĭ întâĭ de toate să ştim: oare colectiviştiĭ ş'aŭ pus, înainte de a decide să convoace pe cetăţenĭ, întreberea următoare: Cu ce isprăvĭ ne presentăm înaintea alegăterilor?

Cum?

Toate pacatele şi netrebniciile comise de un regim odios de trei an şi jumătate, sunt încă vii în memoria tuturor; întregul popor romîn, revoltat de fără de legile unuĭ regim căzut abia de 8 lunĭ de zile, tremură încă şi azĭ de mînie; totul care se ocupă de mersul afacerilor publice e convins că trista situaţie financiară a tesauruluĭ public se datoreşte destrăbălateĭ administraţiĭ a regimuluĭ colectivist de curînd prăbuşit; şi colectiviştiĭ, cu aerul unor oamenĭ cărora nu le miroasă gura a nimic, au îndrăsneala se convoace pe cetăţenĭ la întrunirĭ publice?..

Şi să le spuie ce?... Cu ce acte măreţe şi morale se presint?

Cu chestia naţională?...

Cu voiajul la Petersburg?

Cu decorarea lui Ieszcenzky?

Cu afacerea Hallier?

Cu Apostol Mărgărint?

Cu chestia Mitropolituluĭ Ghenadie?

Cu nostima gestiune financiară care a trasmis guvernuluĭ conservator o moştenire de aproape una sută milioane deficit?

Cu ce în fine?

A! uitasem pe 1821 şi 1848!

Uitasem că toţi liberaliĭ neaoşĭ se dau de neamurĭ şi descendenţĭ aĭ luĭ Tudor Vladimirescu, şi probabil că d. Gr. Macri, candidatul liberal, nu va uita să amintească în glória partidului despre faptele patriotice ale marelui seu străbun politic de la 1821!...

Mărsurisim că ne declarăm cu totul incompetenţĭ a ghîci anume, ce vor putea spune oratoriĭ colectiviştĭ spre lauda regimuluĭ de treĭ ani şi jumătate alungat în Martie trecut de la cîrma afacerilor publice!

Ce speranţe despre făptuirea unor acte marĭ vor putea eĭ da cetăţenilor, solicitîndu-le votul pentru candidatul ocultist?

Eată atîtea puncte la cari probabil că iniţiatoriĭ acesteĭ întrunirĭ nu s'aŭ gîndit cînd au convocat pe cetăţenĭ.

Căcĭ dacă bunul simţ şi dreapta judecată ar fi călăuzele partiduluĭ colectivist, dacă sentimentul pudoareĭ publice ar avea glas în directiva lor politică, de sigur că ţara ar fi avut se sufere mult maĭ puţine neajunsurĭ de carĭ a avut să se vaiete, şi de cari se vaietă şi azĭ!...

VORBE

Ura facereĭ de bine. „Ştiĭ, îmĭ scrie prietenul, cît ţin la *el*. Nu sînt bogat. Din contra. Totuşĭ, cînd am aflat că e în lipsă, am căutat peste tot locul banĭ să-ĭ indestulez nevoea. Cînd copilul luĭ era fără rost, am cercat pretutindenĭ până i-am putut găsi unul. El însuşĭ, cînd se află nemulţumit de locul luĭ, am cercat — şi reuşit — să-ĭ deschid maĭ uşor porţile zilelor ce vin. Intr'un cuvînt, am făcut pentru dînsul tot, maĭ mult, poate, de cît aşĭ fi putut face pentru un frate. Imĭ va spune că ceea ce am îndeplinit pentru el nu-ĭ ispravă mare. Poate. Dar eŭ am făcut ce am putut. De mi-ar fi stat în putinţă l'-aşĭ fi îndestulat maĭ pe deplin. Decĭ, dorul meŭ de a'ĭ face bine e necontestat—şi el e şi a fost mare..... Ştiĭ cum mi-a răsplătit? I s'a prezentat ocazia să vorbească de mine cu o străină, care dorea să mă ştie maĭ în de aproape. Tot ce i s'a părut umbră, tot ce a crezut că poate fi nepotrivit cu modul obştesc de a pricepe viaţa, toate înflorirele stupide ale unor şi maĭ stupide cancanurĭ şi le-a revărsat asupra mea. Cînd mi s'a povestit scena am rămas înmărmurit Ce josnic sentiment împingea pe omul acesta să cerce a mă ponegri astfel? Dacă binele ce i-l făcusem nu merita preaslăvirea uneĭ recunoştinţĭ, în orĭ-ce caz, nu căta să aibă o ast-fel de răsplătire."

Doritule, îmĭ spuĭ că fire albe încep să-ţĭ albească tîmplele. O fi, dar eştĭ tot copilul naiv de altă dată cînd împreună stam nopţile privind la lună şi visînd la *ea*. Nu înţelegĭ tu că recunoştinţa e o povoară? Nu vreĭ tu să pricepĭ că a face bine cuĭ-va e a-ĭ demonstra că aceasta îţĭ stă în putinţa, prin urmare că aĭ o superioritate? Nu crezĭ că revolta e firească în contra orĭ-căreĭ luminĭ,—ochiĭ bufniţelor se rănesc, de privesc soarele?—Nu gîndeştĭ că orĭ-ce predomnire atrage o nemulţumire, o ură ascunsă în sufletul celor ce trebue să-ţĭ recunoască superioritatea, şi, prin urmare, inferioritatea lor? Aĭ visat vre-odată că un bine-făcător,—căcĭ toţĭ aceĭ, carĭ se ridică, sunt făcătorĭ de bine,—că vre-un bine-făcător a trecut prin lume fără a stîrni o vîltoare de ură, un ocean de patimĭ? Aĭ dat vre-o dată mîncare unuĭ tigru, fără ca el să cerce a-ţĭ mușca mîna?

Fiĭ în pace: nu eştĭ singurul, căruia îĭ se dă ură în schimbul iubireĭ. Şi nu te revolta: aceasta e în obşte—şi e copilăresc a cerca să schimbĭ legea şi firea lumeĭ.

Visează.

FAUST

Şcoalele din Braşov

Colectiviştiĭ pun marĭ speranţe pe o încurcătură, care le place să o vadă în chestia şcoalelor din Braşov.

Un ziar din capitală se sileşte să redeschidă această chestie şi fără a aştepta soluţiunea, atacă deja pe guvern.

Relevînd acest fapt, ziarul *Epoca* **zice că poate afirma, cum că guvernul se ocupă cu tot din-adinsul cu această chestiune şi că negocierile urmează pe baza cerinţelor celor în drept, adică a comitetuluĭ şcoalelor din Braşov.**

Serviciul Telegrafic

— al OPINIEI —

Londra 10 Decembrie

După cum afirmă ziarele, totalul perderilor suferite de englejĭ în lupta de la Tugela, se ridică la 1110 oamenĭ.

Guvernul a decis ca se echipeze 700 de oamenĭ cu destinaţie pentru Africa de sud spre a acoperi golurile existente în trupele de marină.

Paris 11 Decembrie.

Procesul complotuluĭ

D. Deroulède, cu toate că este bolnav, asistă la audienţă. Avocaţiĭ desvoltă concluziunĭ, cerînd ca afacerea Habert să fie amestecată în afacerea actuală.

Procurorul general combate aceste concluziunĭ ca liegale.

D. Deroulède reproşează, în terminĭ violenţĭ, senatorilor şi procuroruluĭ general, de a asculta de ordinele guvernuluĭ (mare tumult).

D. Deroulède adaugă:

Voiŭ fi condamnat. Eŭ spun ceea ce gîndesc de aceştĭ *miserabilĭ*.

Această adunare este infamă, şi desonorează Franţa şi Republica (protestărĭ violente).

D. Deroulède continuă zicînd: *Asociez în injuriile mele Senatul şĭ preşedintele Republicei* (tumultul este de nedescris).

Procurorul general cere expulzarea luĭ Deroulede pînă la pledoariĭ şi aplicarea legeĭ asupra înjuriilor.

In timpul acesta d. Deroulede continuă înjuriile sale asupra Inaltei Curţĭ şi zice: *bravez aceste pedepse.*

In cele din urmă Inalta Curte deliberează în camera consiliuluĭ.

Audienţa este suspendată în mijlocul sgomotuluĭ.

Acuzaţiĭ aclamă pe d. Deroulède.

La reluarea audienţeĭ d. Fallieres anunţă că d. Deroulede refuză să vină la audienţă şi dă citire sentinţeĭ **condamnînd pe d. Deroulède la doĭ anĭ închisoare** pentru înjuriĭ şi la expulzare din audienţe pînă la requisitoriŭ.

D. Falieres citeşte la urmă o sentiuţă refuzînd de a amesteca afacerea Habert în procesul actual.

Audienţa se ridică.

Londra 11 Decembrie.

Se scrie din Modderriver cu data de 16 Decembrie a. c. că Burii satŭ în posiţiunile lor în apropiere de Magesfontein şi ridic apărărĭ.

In timpul uneĭ recunoaşterĭ făcută de spioniĭ englezĭ, eĭ aŭ văzut un mare numĕr de Burĭ pe coline în direcţiunea din spre Jackobsdaal.

Buriĭ aveaŭ un tun. Este probabil că Jakobsdaal este foarte puternic ocupat de Burĭ.

Lorenzo Marques 11 Decembrie

Circulă svonul că Buriĭ aŭ luat lîngă Colenso treĭ-spre-zece trăsurĭ cu muniţiunĭ.

Noul Vice-preşedinte al Camereĭ

In şedinţa de erĭ a Adunăreĭ Deputaţilor, d. Leon Bogdan a fost ales vice-preşedinte al camereĭ, în locul d-luĭ A. Catargi, demisionat.

De la Liga anti-alcoolică

Erĭ, Vineri 10 a c., s'a ţinut în cancelaria rectoratuluĭ Universităţeĭ şedinţa comitetuluĭ ligei anti-alcoolice din Iaşĭ.

S'aŭ luat următoarele deciziĭ:

Faţă cu iniţiativa îmbucurătoare a d-luĭ ministru al instrucţiuneĭ. de a se numi o comisiune pe lîngă acel ministeĭ, care să propună mijloacele de combatere ale alcoolismuluĭ, comitetul ieşan a crezut de cuviinţă a atrage atenţiunea tuturor organelor conducătoare ale statuluĭ asupra contradicţieĭ în care trebue fatalminte să cadă aceste organe faţă cu mişcarea anti-alcoolică.

Pe cînd ministrul de culte are interes de a combate acest viciu perzător şi de a restrînge beţia, toate organele financiare ale statuluĭ aŭ interes ca aceasta să nu se facă, de oare-ce restrîngerea beţieĭ aduce după sine restrîngerea incasărilor.

Această contrazicere nu poate fi înlăturată de cît prin armonizarea ambelor interese, acel fiscal şi acel higienic, şi decĭ numaĭ prin monopolul băuturilor spirtuoase, care singur poate garanta populaţia în contra releĭ calităţĭ a spirtuluĭ, sporind tot-odată şi veniturile statuluĭ prin însemnata urcare a preţurilor.

Comitetul a hotărît decĭ a adresa un memoriu preşedinţilor corpurilor legiuitoare, preşedinteluĭ consiliuluĭ de miniştriĭ şi M. S. Regeluĭ.

A maĭ hotărît comitetul să se adreseze ministruluĭ de rĕzboiŭ cu rugăminte de a împedeca debitarea spirturilor în toate cantinele militare, după exemplul corpuluĭ IV de armată.

A maĭ hotărît să roage societatea universitară de a ţine prin studenţĭ şi eleviĭ din ultima clasă a Seminariuluĭ, predicĭ şi conferinţĭ la bisericele, în localul şcoalelor din suburbiile Iaşuluĭ.

Pentru predicĭ se va cere autorizaţia I. P. S. S. Mitropolituluĭ.

De peste Munţi

In presa romînă şi maghiară din Ungaria şi Transilvania continuă discuţia înfierbîntată în cestiunea monumentuluĭ luĭ Avram Iancu.

Ziarele romîne duc o campanie în năltătoare, publicînd mereŭ proteste iscălite de sute de oamenĭ şi cerînd satisfacţie în contra procuroruluĭ care a numit pe Avram Iancu cap de banditĭ.

Revista politică maghiară A Hét *din Budapesta, publică un lung articol asupra acesteĭ cestiunĭ şi, în contra veninoaselor articole ale preseĭ maghiare, spune că Romîniĭ au drept să se revolte şi să se pună în mişcare, căcĭ în adevăr Iancu a fost eroŭ naţional, iar nu un cap de bandă.*

Tribuna *publică un apel entusiast, semnat de toţĭ studenţiĭ universitarĭ romînĭ din Cluj, în această cestiune.*

In domeniul luĭ Hipocrat

Cincĭ secole de medicină—Ierĭ şi astăzĭ—Facultatea de Viena — Alcoolul în spitale—Fecunditate — Regimul luĭ Tolstoi.

Un interesant jubileŭ s'a serbat acum cîte-va zile la Viena şi anume al cincilea centenar de la întemeiarea Facultăţiĭ de medicină din acest oraş.

Cincĭ veacurĭ de medicină! Cincĭ sute de anĭ de cînd s'aŭ scris primele rîndurĭ ale istoricelor: «Acta facultatis medicae Vindobonensis», care constitue cea maĭ interesantă documentare a progresuluĭ ce a realizat de atuncĭ încoace arta şi ştiinţa medicală—spre binele omenireĭ.

In anul 1404 s'a făcut pentru prima dată la Viena o disecţiune de cadavru. De atuncĭ într'un secol întreg această îndrăzneaţă operaţiune s'a practicat preste tot de şase orĭ! Acest singur exemplu ne poate arata imensa deosebire între fazele diferite ale acesteĭ specialităţĭ ştiinţifice—medicina—care are, de sigur, istoricul cel maĭ aventuros şi maĭ captivant.

Cine-şĭ poate închipui astăzĭ bună oară o medicină—fără cadavru! Nu se reazimă acum toate cunoştinţele medicale—fie anatomice, fie pathologice, fie therapeutice pe această fundamentală analiză a corpuluĭ uman: *disecţia*?

Facultatea vieneză oglindeşte poate în chipul cel maĭ complect uriaşa dezvoltare a ştiinţeĭ hipocratice în toate fazele eĭ de evoluţie către forma de astăzĭ, care nu e, la rîndul eĭ, de cît o fază trecătoare pe scara progresuluĭ lung de născocirĭ şi de surprinderĭ.

De cele maĭ marĭ descoperirĭ medicale sunt legate nume germane: Anenbrugger a găsit percuţiunea; Vrokitansky şi Virschow aŭ creat anatomia patologică; Brücke şi Helmholtz fizica şi fiziologia vedereĭ; Skoda. Traube, Oppolzer şi alţiĭ aŭ îmbogăţit medicina internă; Pettenkofer a intemeiat higiena ştiinţifică; Billroth şi Langenbeck aŭ înalţat arta chirurgicală. Şi nu oare tot la Viena s'a celebrat de curînd primul centenar al uneĭ minunate descoperirĭ,—*vaccinările* în contra vărsatuluĭ?

Istoria medicineĭ nu ie numaĭ însămnată în vederea ştiinţeĭ însăşĭ, dar ea formează un ram important în însăşĭ dezvoltarea etică a omenirii şi idealul medicineĭ se desfăşoară tot maĭ vădit în această direcţie escluziv. Cine poate prevedea, bună oară, în ce chip se va celebra al zecelea centenar al cutăreĭ saŭ cutăreĭ marĭ facultăţĭ medicale? Nu vom datori noĭ, poate, acesteĭ marĭ şi splendide ştiinţe conservarea însă-şĭ a specieĭ, normala noastră dezvoltare omenească—şi către umanitarism în acelaşĭ timp?

Căcĭ arta care face pe individ aparte să fie „bine"—înlesneşte bunătatea întregeĭ rase omeneştĭ,—indiferente de rase, de duşmăniĭ şi de patimĭ.

Medicina este ştiinţa socială prin excelenţă.

*

Fecunditatea este problema de actualitate care ocupă şi pe medicii şi pe economiştii francejĭ. Iată o eloquentă statistică întocmită nu de mult:

In Franţa există 251,658 familiĭ care aŭ cel puţin cîte 7 copiĭ. 322, 671 familiĭ cu cîte 6 copiĭ—în viaţă; 972, 285 — cu cîte 5 copiĭ. Aşa dar 2,122,000 familiĭ sunt foarte fecunde din 10,750,000 cîte sunt în Franţa: decĭ 20 la sută saŭ a cincea parte.

Cincĭ-spre-zece la sută din totalul familiilor au fecunditatea mijlocie de cîte 3 copiĭ; 22 la sută — cîte unul. Dacă la cele din urmă 40 la sută adăogăm familiile care de bună voia lor rămîn fără copiĭ, vedem că maĭ bine de jumătate din numărul familiilor franceze preferă să n'aibă de loc, saŭ să aibă cît maĭ puţinĭ copiĭ.

Alcoolismul este a doua mare problemă care preocupă spiritele in Franţa. E firesc lucru ca în fruntea cruciadeĭ antralevorice — faptul e acelaşĭ orĭ unde, şi la noĭ de asemenea — să fie medicĭ. Cu toate acestea, după cum resultă din recentul raport medical al doctoruluĭ Jacquet, *spitalele* sunt ele singure un focar de alcoolism, pe diferite căĭ şi anume pe cale therapeutică şi..... administrativă.

In spitalele din Paris, de pildă, se consumă 35,000 litre de rum şi 25,000 buteliĭ de şampanie. O parte întră în prescripţiile medicale, iar altă parte întrebuinţată de personalul administrativ. Autorul raportuluĭ citat cere, între altele, ca însuşĭ mediciĭ să o curme pe viitor cu obiceiul de a prescrie alcoolice, afară de cazurĭ carĭ vor necesita în mod absolut asemenea ordonanţe.

Bieţiĭ infirmierĭ!...

*

A fost dat veteranuluĭ şi colosuluĭ romancier rus, Tolstoi, să ajungă la.... cuţite şi cu doctoriĭ, după ce s'a pus răŭ cu atîta lume, fie literară, fie.... administrativă.

Marele scriitor e vegetarian din timpurĭ imemoriale şi totuşĭ s'a bucurat de o per-

fectă sănătate. Acum în urmă însă s'a îmbolnăvit, pare-se de o afecţiune a ficatului şi reprezentanţii lui Hipocrat aŭ găsit momentul oportun să răzbune..... teoria higienei în contra vegetarianului solitar, impunîndu'i un regim alimentar „normal"— sau *carnivor* cum ar zice ilustrul autor al Anneĭ Karenina. Tolstoi însă n'a cedat autorităţeĭ medicale, după cum n'a cedat în alte împrejurărĭ altor autorităţĭ — şi în ciuda lor s'a restabilit curînd.

Omul acesta este profetul voinţeĭ — şi medicina nu are un element therapeutic maĭ puternic şi maĭ dătător de tărie, de cît elementul acela sufletesc pe care l'a indicat zisa cea înţeleaptă:

—Voieşte şi veĭ putea!

Blag.

Răbojul meu

Un prinţ german, din sutele de suveranĭ micĭ, trimise răspuns unuĭ străin să-ĭ părăsească statele în 24 de ceasurĭ.

— Ce vorbă! îĭ răspunse acesta; îmĭ trebue o jumătate de ceas ca să es din ele.

*

S'aŭ început negocierĭ ca să se stabilească o linie telefonică între Viena şi Constantinopol. Deja s'a hotărît să se lege Budapesta cu Belgradul, reţea care va fi gata la sfîrşitul luĭ Ianuar viitor. Două alte vor uni Belgradul, una cu Sofia, alta cu Constantinopol, via Teskub. Şi cum există deja telefon între Viena, Budapesta şi Berlin, peste puţin Sultanul va putea trimete călduroase salamaleck luĭ Wilhelm al doilea, fără ca acesta să simtă nevoea de a face pelerinajiĭ.

*

Un comitet de doamne, din care fac parte şi doamnele Greceanu, Sculy, Mavrocordat, se ocupă foarte activ cu găsirea unuĭ mijloc pentru a se face ceva în folosul săracilor,—în special, pentru a procura celor nevoeşĭ lemne, de care trebue să aibă atîta nevoe, pe gerul acesta. Frumoasele domnişoare se ocupă deja cu pregătirea cîtor-va surprize. Aflînd aceste *taine* subt promisiune de secret, nu le putem în totul împărtăşi cetitorilor noştri. Insă îĭ putem asigura că li se prepară lucrurĭ, carĭ vor fi adevărate minunĭ.

Mi-e teamă numaĭ de ceva: că strălucirea atîtor ochĭ şi razele atîtor zimbete să ne impedece de a ne bucura pe deplin de promisele miracole.

*

Am zărit într'un mic salonaş două tablourĭ încîntătoare: o fetiţă cu părul de aur şi un marinar, care priveşte pe Inşălătoarea, pe cînd apusul pune purpură pe cer. A, frumoasa copilă! Un aer de deplină nevinovăţie îĭ străluceşte pe faţă, iar părul i se resfiră mătăsos şi lucitor, ca raze moale de la soare..... Pe altare ascunse privireĭ vulguluĭ se cultivă, poate, maĭ bine frumosul, decît în faţa obşteĭ, care pune nota prozaismuluĭ şi pe aripele poezieĭ.

Nu căutaţĭ să aflaţĭ uude sînt aceste tainice vedeniĭ: ar fi de prisos.

*

Goldoni, care se dă în astă-sară, e piesa cea maĭ de efect scenic,— bine înţeles, vorbesc de cele comice. Sute de situaţiĭ din ce în ce maĭ curioase şi maĭ puternice se succed. Viaţa teatrală, în partea eĭ, care nu e accesibilă publiculuĭ, se desfăşoară înaintea ochilor uimiţĭ şi a curiozităţeĭ noastre satisfăcute.

In sfîrşit, teatrul va fi plin.

*

Duminecă se va da la teatrul Naţional *Tuzul* calicul, piesă de Millo, muzica de Flechtenmacher, aranjată de D. Caudella. Aceasta e una din acele ale repertoruluĭ trecut, în care artistul deplin ce era răposatul Millo avea un succes desăvîrşit. Ni se anunţă că *Tuzul* va avea părţĭ fermecătoare,

*

EPIGRAMA

PORTRETUL

cîntăreţei Mimi

Pictore, să-i facĭ portretul
Intr'un elegant privaz.
Bine-ar sămana de-aĭ pune
Boiè multă pe obraz.

GIORDANO.

SCENA

Femeile noastre.— Concertul doamneĭ Mezzetti

Joĭ s'a reprezentat saŭ, maĭ bine, s'a reluat comedia luĭ Moser, localizată la noĭ de către d. Gusty, sub titlu «Femeile noastre». Piesa e veselă şi destul de bine impămîntenită; ea e din acel gen de comediĭ, care se basează, maĭ ales, pe *chiprocouri* şi jocurĭ de cuvinte. Nu e maĭ puţin adevărat că ea e foarte veselă şi distrează mult pe publicul ascultător. Apoĭ, e din lumea pe care actoriĭ noştri o cunosc maĭ bine şi, decĭ, sînt în stare a o reda maĭ artistic. Poate că nota duioasă a fost cam forţată,—de autor, bine înţeles.—Situaţia şi spiritul general al pieseĭ sînt prea vesele pentru a permite aseminea momente aproape de lăcrimĭ. In general, e o piesă care are şi trebue să aibă succes.

Doamna Athena Georgescu, specialistă în ale soacrelor, ne-a redat una admirabilă, în plus nota duioasă. Doamna Verona Cuzinschi ne-a întrupat splendid pe Rozi, tipul unguroaiceĭ. Scenele eĭ de amor cu zădăricĭ, redat aşa de frumos de d. M. Arceleanu, aŭ stîrnit omerice rîsete în sală.

Domnişoarele Condurato, Costişanu şi Sabini au avut frumos succes în rolurile lor.

D. Rădulescu a jucat cu un natural desăvîrşit. Iar d. Popovicĭ şi-a atras repetate aplauze, în momentele cînd află că falimentul se aproprie.

Concertul doamneĭ Mezzetti a avut un deplin şi meritat succes. Vocea domnieĭ sale e largă şi puternică, prea puternică, poate. Sînt părţĭ, în care ea trebue să acopere orchestra. Domnia sa frazează frumos; mlădierea îĭ va fi deplină, cînd va fi văzut teatrele streine. Aplauze nesfîrşite aŭ acoperit orĭ-ce notă emisă de domnia sa. Intre altele ne-a cîntat admirabil romanţe compuse de soţul săŭ, romanţe de-o duioşie desăvîrşită. Duo-urile sale cu domnul Băjenaru aŭ fost foarte mult apreciate. O observaţie: de ce în *Ebrea*, domnul Băjenaru a întrat în urma domnieĭ sale? La un concert aceasta nu are loc. *Vous êtes si jolie, il bacio* şi duo din *Aida* aŭ fost aplaudate nesfîrşit. Serbătorita artistă, rechemată, a fost nevoită să ne maĭ *încînte* încă odată.

D. Băjănaru e tenor liric, ca atare, domnia sa a avut mare succes — şi va trebui să aibă. In romanţa *Inger slăvit* din Opera «Traviata» a plăcut foarte mult şi a fost foarte aplaudat şi rechemat.

D. P. Elinescu a cântat frumos concertul luĭ G. Popp, *berceuse* de Andersen, Ioachim. In bucata luĭ Luigi de Sanctis succesul a fost foarte mare, de oare-ce e compusă din bucăţĭ romîneştĭ, carĭ au strînit mai mult entusiasmul saleĭ.

In rezumat, un concert şi o concertistă minunată.

P. C.

CARNETUL SEREI

Lume multă. Incă o dovadă că Iaşul e meloman. Entusiasmul saleĭ a fost mare şi meritat. Am remarcat pe:

D-nele Lucia D. Greceanu, căp. Greceanu, Volenti, Holban, Mihail, Melik, G. G. Mîrzescu, frumuseţă idială; Climescu, Irimescu, ing. Argintoianu, Asani, col. Stamatopol, col. Petrovicĭ, maj. Renescu, Motăş, Gr. Buţureanu, maj. Jippa, Buicliu, ing. Neculcea, Linke, dr. Stihi, V. Dimitriu, Caudela, căp. Stroja căp. Hagiescu, dr. Bălăceanu, La Roche, maj. Popovicĭ, Tomida, Burghelea, Gr. Scorpan, Tincu, Mihailescn.

D-rele Greceanu, Melik, o brunetă fermecătoare, Agaricĭ, Şendrea, Macarovicĭ, Volenţi, Buicliu, Cazaban, Tăutu, Buznea, Popovicĭ, Mavrodi, Hubert, ing. Neculcea, Stroja, Stihi, Petit, col. Stamatopol, Caudela, Fătu, Corina, Buţureanu, Criticos, Linke, La Roche, Botez, Steuerman, Mihailescu, Dimitriu, Ionescu.

Aleman.

Informaţii

Un amic al nostru sosit din Bucureştĭ ne spune că vestea despre achitarea d-luĭ G. Robescu a provocat o vie satisfacţie prin toate cercurile din Capitală, care aŭ văzut în deciziunea Curţeĭ de apel din Iaşĭ o hotărîre de dreptate şi echitate dată de nişte magistraţĭ de o mare valoare juridică şi recunoscuţĭ ca atare de toată magistratura ţăreĭ.

D. Ernest Juvara, doctor în medecină, a fost numit agregat cu titlu definitiv la catedra vacantă de Anatomie topografică la facultatea de medicină din Iaşĭ.

Cu ocazia aniversăreĭ luăreĭ Plevneĭ aŭ fost graţiaţĭ de restul pedepseĭ 120 soldaţĭ şi s'aŭ redus pedepsele de la 6 lunĭ la 3 lunĭ la 23 soldaţĭ.

D. Căpitan Dimcea a fost numit şeful serviciuluĭ autorizaţiunilor de la serviciul technic al comuneĭ.

D. Dimcea a depus astă-zĭ cuvenitul jurămînt.

Senatul universitar din Capitală se întruneşte astă-zĭ spre a lua în discuţiune cererea d-lor Hurmuzescu şi Popovicĭ de a fi recomandaţĭ profesorĭ la facultatea de ştiinţĭ din Capitală.

Pentru producţia de iarnă a Conservatoruluĭ de muzică şi declamaţie, eleviĭ de la declamaţie vor juca piesa *Bacalaureaţiĭ* comedie în un act de Valabrègue.

Amintim publiculuĭ ieşan că mîine seară va avea loc în sala circuluĭ Sidoli representaţia dată de societatea studenţească *Solidaritatea*.

Programul este din cel maĭ distins şi ales.

Nicĭ o numire nu se va face în cursul luneĭ Decembrie la catedrele vacante de la facultatea de drept din Iaşĭ.

Toate numirele vor fi făcute pe la sfîrşitul luneĭ Ianuarie.

La teatrul Naţional se studiază piesa d-luĭ V. A. Ureche, *Banul Mărăcine*, care se va reprezenta în ziua de 18 Decembrie.

Controloriĭ numiţĭ pentru cercetarea moduluĭ cum aŭ fost alcătuite listele recensimîntuluĭ populaţiuneĭ Iaşĭ, vor începe lucrările astă-zĭ, în localul primărieĭ.

Cu acceleratul de dimineaţă aŭ sosit venind din Bucureştĭ, d-niĭ Al. A. Bădăreu primar, Ianov şi Missir, senatorĭ şi d. P. Poni.

In urma uneĭ telegrame sosite la direcţia Băncĭ Naţionale prin care se vesteşte că Banca Franţeĭ a rîdicat scomptul la $4^1/_2$%, consiliul de administraţie a băncĭ naţionale a rîdicat scomptul la 9%.

D. Ministru de finanţe a dat ordin să se incaseze zilele aceste suma de patru milioane, absolut necesare pentru plata lefurilor funcţionarilor statuluĭ.

Plata lefurilor se va face pînă la 23 Decembrie.

D. Missir a convocat pentru astă-zĭ membriĭ clubuluĭ junimist din Iaşĭ spre a le comunica hotărîrea că junimiştiĭ vor vota pe d. Gr. N. Macry, la alegerea de la 16 Decembrie.

De asemenea la Roman junimiştiĭ vor vota pe d. Sturdza.

Pentru a masca acest ajutor dat colectiviştilor. partizanĭ d-luĭ Carp susţin că la Botoşanĭ colectiviştiĭ vor renunţa de a pune candidat şi vor da concursul lor d-luĭ St. Gane, candidatul junimiştilor, cea ce nu este adevarat.

Noĭ putem afirma din izvorul cel maĭ autorizat că d. Ullé, candidatul colectiviştilor, nu renunţă în favoarea d-luĭ Ganea.

Precum se stie studeţiĭ de la facultatea de drept din Iaşĭ au cerut ministeruluĭ instrucţiuneĭ publice desfiinţarea tezei de licenţă.

Aflăm acum că d. Tache Ioncescu a decis să aducă această chestiune în discuţiunea Senatuluĭ universitar de la ambele Universităţĭ.

Principele Carol se va muta zilele acestea la Palat, ca să fie sub directa supraveghere a M. S. Regeluĭ.

D. profesor Gh. Ghibănescu va ţine Duminică la societatea *Arhiva* din Iaşĭ, conferinţa d-sale întitulată: „Din nevoile intelectuale ale săteanuluĭ romîn".

După toate probabilităţile, corpurile legiuitoare vor lua vacanţă Sîmbăta viitoare.

In cursul săptămîneĭ vor fi votate de camere proectul de lege privitor la modificarea legei patentelor şi legea drumurilor de fer particulare.

Acceleratul de astă-zĭ dimineaţă a sosit cu o întîrziere de 40 minute din cauza vîntuluĭ care a bîntuit cu furie între Buzeŭ şi Tecuciŭ.

Ministerul instrucţiuneĭ publice a luat o hotărîre prin care studentele nu sunt admise la concursul pentru bursele Universitare.

Aceasta din cauză că bursele în chestiune sunt ale şcoalelor normale desfiinţate unde precum se ştie nu se admiteaŭ studente.

Astă-seară la Teatrul Naţional representaţie cu piesa *Goldoni* faimoasa comedie în 4 acte a luĭ Paul Ferrari, traducere de d. N. Borelli.

Mîine ziua matineu cu piesele *Florin şi Florica* vodevil în 2 acte de V. Alexandri, muzica de Flechtenmacher şi *Reţeta Soacrelor*, comedie în un act de C. Radu.

Secţia I-a a Camereĭ, discutînd legea taxelor poştale şi telegrafice a decis ca taxele pentru ziare să fie reduse la 2 banĭ de cuvînt.

In Botoşanĭ a produs o mare emoţiune moartea d-luĭ Gheorghiţă Goilav unul din marii proprietarĭ aĭ aceluĭ judeţ şi făcînd parte din firma fraţiĭ Goilav din Ringhileştĭ.

Pînă acum nu se ştie nimic despre averea remasă de pe urma defunctuluĭ.

Pentru motive de economie budgetară ministrul instrucţiuneĭ publice a hotărît să nu înscrie în budget sumele necesare pentru mărirea eu 100 leĭ lunar a lefurilor profesorilor Universitarĭ.

Se ştie că în urma aplicăreĭ legeĭ învăţămîntuluĭ superior se măreşte leafa profesorilor de 500 la 900 lei lunar. Şi aceasta urcare trebuia să se facă gradat, cîte 100 leĭ pe lună în fie-care an, ast-fel că după 4 anĭ totul să fie terminat.

Numărul apărut azĭ al ziaruluĭ ţivil şi cazon „Moş Teacă", pe lîngă numeroase ilustraţiunĭ umoristice, conţine un bogat material hazliŭ, cu următorul cuprins:

Birul pe zahar, Spiţerul amorizat, (poezie) Un plagiat cazon, Cincinat în exil, Banchetul inginerilor, Maiorescu-Cancicov, Faceţĭ piramide, Ioan Gorun (portret), Mama d-reĭ, Nady-Cora, Foileton teatral, „Moş Teacă" în Cîmpu-Lung, Poveste fără cuvinte (caricaturĭ), Fabule moderne (versurĭ), Revista d-luĭ Motru, Protestul unuĭ Slătinean, Ezamenul căpitanelor de itidenţă, Dom'Paladu velintir în Transvaal, Răsboiul Anglo-Boer, Naşul d-lui Şăineanu, Cătră cititoriĭ Ploeştenĭ, Un bărbat mărinimos (ilustraţie).

Procesul luĭ C. Ciobotariu, din Valea Satuluĭ, acuzat pentru crima de omor, ce se judeca erĭ înaintea Curţeĭ cu jurĭ s'a amînat pentru viitoarea sesiune.

Cauza este că doĭ dintre martorĭ, femeile Maria Bucătariu şi Ileana Ciubotariu, au depus mărturiĭ false sub prestare de jurămînt.

Ele au fost imediat arestate.

Locuitoriĭ de pe moşiile din Basarabia ale Epitropieĭ St. Spiridon, printr'o petiţie adresată aceleĭ Epitropiĭ, se oferă de a lua în arendă moşiile de acolo cu garanţie în regulă, cerînd în schimb de a nu se maĭ da în arendă ca pînă acuma la cîte o singură persoană, căcĭ arendaşiĭ îĭ exploatează în profitul lor.

Inginerul silvic Belinschi, şeful ocoluluĭ pădurilor Epitropieĭ Basarabia, care a trimes oferta locuitorilor, îşĭ dă opinia în favoarea lor arătînd că eĭ vor oferi maĭ mult de cît arendaşiĭ actualĭ.

Trebue de notat că aceştĭ arendaşĭ cu toată criza agricolă oferă un spor de 20% pentru o nouă arendare peste cîştiurile actuale.

Sigur că Epitropia va admite cererea dreaptă a locuitorilor şi acest avantaj pentru Epitropie datorîndu-se d-luĭ ing. Belinschi, ar merita recompensă.

Cele mai bune Masinĭ

pentru

FRĂMÂNTAT ALUATUL

(Pâinea)

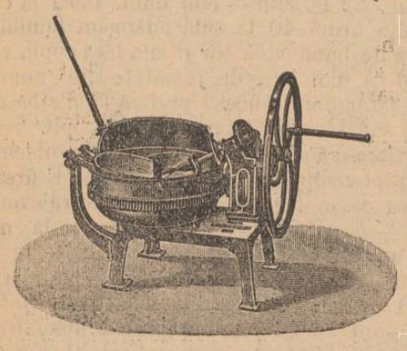

Patentate în toate STATELE

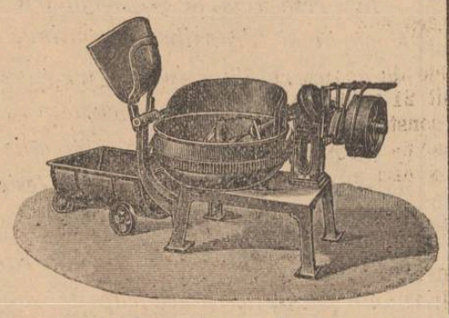

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
3—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ
Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—$10^1/_2$ a. m. şi 1—3 p. m.
Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mare asortiment de Încălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşoni *vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţeĭ şi de rente in Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanţiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauţiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraţilor din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate şi pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viaţă şi deces în condiţiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viaţă şi deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum şi diverse alte combinaţiunĭ ce ating branşa asigurăreĭ asupra vieţeĭ.

Informaţiuni se daŭ şi oforte se primesc de către Agenţia Principală din Iaşĭ str. Lăpuşneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

15— 51

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuuĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

IMPORTANT

Find că părăsesc ţara, cu autorisaţia Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, şi Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare şi un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

Societatea Creditului Fonciar Uurban Iaşi

Convocare

Adunarea Generală ordinară a Membrilor acesteĭ Societăţĭ va avea loc în ziua de $^{12}/_{25}$ Martie 1900, în localul Societăţiĭ din Iaşĭ, strada Lăpuşneanu, ora 2. p. m.

Chestiunele la ordinea zileĭ vor fi următoarele:

1. Darea de samă şi Bilanţul anuluĭ 1899.
2. Descărcarea Consiliuluĭ de Administraţie de gestiunea sa pe 1899.
3. Votarea bugetuluĭ pe 1900.
4. Regulamentul de pensie a funcţonarilor Societăţiĭ,
5. Alegerea a 2 Membrĭ în Consiliul de Administraţie în locul D-lor Dimitrie Rossetti şi Constantin Carp eşiţĭ de drept.

Domniĭ Societarĭ precum şi procuratorĭ, pentru a putea participa la această Adunare, trebue a se conforma ceĭ întăĭ Art. 49 şi ceĭ a-ĭ 2-lea Art. 51 din Statute

Direcţiunea.

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ a se adresa strada Cogălniceanu No. 8,

1—6

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 9 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2 sub preşedinţia d-luĭ N. Filipescu, vice-preşedinte.

Prezenţĭ 92 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *N. Filipescu* anunţă demisia d-luĭ A. Catargi, care a fost numit ministru la Roma, şi camera declară vacant col. III de Ilfov. Mîine se va face alegerea de vice-preşedinte în locul d-luĭ Catargi.

D. *N. Fleva*, depune pe biuroul Camereĭ maĭ multe petiţiunĭ.

D. *C. C. Arion* cere Camereĭ ca să i se comunice dosarele chestiuneĭ fînuluĭ, care i s'a spus că sunt la Senat, de oare-ce voieşte ca să-şĭ desvolte interpelarea înainte de vacanţa Crăciunuluĭ.

D. *N. Fleva*, ministru al domeniilor, răspunde d-luĭ Arion, spunînd că dosarele acelea sunt la Senat, cerute fiind de un representant al ţăriĭ. D. C. C. Arion poate ca să cerceteze la Senat dosarele; iar eŭ, zice d. Fleva, îmĭ voiu permite ca, în şedinţa publică, la Senat, să întreb pe onorabilul senator, dacă nu cum-va a terminat cu examinarea dosarelor.

D. Fleva declară că e dator să dea Camerilor toate explicaţiunile necesare. (Aplause).

D, *C. C, Arion* declară că se va duce la Senat pentru a studia dosarele.

D. *N. Fleva*, ministrul domeniilor, spune că ar fi fericit, dacă chestiunea aceasta s'ar discuta, atît de Cameră, cît şi de senat, în toate amănuntele.

D. *Anghelescu*, depune un proect de lege, din iniţiativă parlamentară, prin care se declară alienabile pămînturile locuitorilor din comuna Găeştĭ.

Se pune la vot din noŭ indigenatul d-luĭ Boeru, şi se admite.

D, *Em. Antonescu*, raportor, dă citire expunereĭ de motive şi proiectuluĭ de lege pentru înfiinţarea taxeĭ de 5 la sută.

D, *Bădulescu* observă că d. ministru de finanţe nu este de faţă.

D. *I. Lahovary*, ministrul afacerilor streine, declară că va răspunde în locul d-luĭ general Manu, ministru de finanţe, care lipseşte.

D. *Bădulescu*, luînd cuvîntul, spune că trebue să se declare dacă taxa de 5 la sută asupra lefurilor funcţionarilor este saŭ nu provizorie. D-sa zice că se aşteaptă la o declaraţiune fie din partea raportoruluĭ, fie din partea guvernuluĭ, prin care să se spuie că această taxă de 5 la sută este provizorie.

D. *Ionel Brătianu* zice că nu trebue ca să se admită urgenţa asupra acestuĭ proiect de lege, cînd el s'a împărţit abia erĭ Camereĭ. D. Ionel Brătianu maĭ spune că n'a fost destul timp pentru ca acest proiect de lege să fie în deajuns studiat.

D. *G. Cantacuzino*, combate părerea d-luĭ Brătianu.

D. *I. Lahovary*, ministru al afacerilor streine, începe prin a spune că de şi nu s'a adus obiecţiunĭ serioase contra legeĭ pentru taxa de 5 la sută, totuşĭ d-sa va răspunde,

Pentru greşelile trecutuluĭ, pentru onoarea acesteĭ ţărĭ, este nevoe acum ca să facem tot posibilul pentru prosperarea Statuluĭ.

Nu noĭ suntem nevoiţĭ dacă aceste necesităţĭ s'aŭ ivit.

Dacă cu toţĭ ne-am examina conştiinţele am vedea atuncĭ că nu noĭ suntem de vină pentru aceste greşelĭ, ci aceia, al căror organ în parlament este d. I. Brătianu.

Aceiaşĭ soartă a avut'o în tot-d'auna partidul conservator, ca să îndrepteze greşelele partiduluĭ liberal.

D. Lahovari aminteşte apoĭ că Mavroghene, la 1870, a pus basele financelor ţăreĭ noastre.

Continuînd, d-sa arată necesitatea acesteĭ legĭ.

D. Lahovari, maĭ spune că guvernul conservator n'a venit la putere, făgăduind lucrurĭ care nu se pot realiza, aşa cum a făcut guvernul trecut, din care făcea parte şi d-nul Ionel Brăţeanu.

Ne-am silit, după cum am anunţat în mesaj, ca impunerile se fie treptate, şi funcţionariĭ fiind şi eĭ cetăţenĭ, trebue să'şĭ dea şi eĭ partea lor. Această taxă nu este nedreaptă căcĭ în alte ţărĭ, unde funcţionariĭ nu aŭ lefurĭ ca la noĭ, plătesc o taxă maĭ mare.

S'a spus că d. general Manu a zis cînd a desfiinţat taxa, că ea este nedreaptă. Eraŭ alte împrejurărĭ atuncĭ, şi taxa a fost desfiinţată fără nicĭ o sdruncinare.

D-sa roagă camera ca să voteze legea.

D *Carp* spune că a luat cuvîntul pentru a face o reservă asupra celor zise de d. ministru de externe care a spus că acest venit este o parte dintr'un tot. Acest proiect de lege se prezintă ca o parte printr'un tot. Să vedem care este acest tot şi dacă el poate să aducă resursele trebuincioase.

Nouă ne trebue un budget technic, ne trebue atîta, orĭ atîta pentru ca să ajungem la echilibrul perfect al resurselor. Sunt convins, zice d. Carp, că nu se poate spune cît produce fie-care din nouile impozite şi eŭ cred că noile impozite nu sunt suficiente.

Eŭ nu cred că nu veţĭ prezenta un budget echilibrat.

D. G. Cantili, luînd cuvîntul, spune că nu este drept să se maĭ pue sarcinĭ asupra funcţionarilor.

O voce. Funcţionariĭ nu plătesc nimic astă-zĭ, căcĭ ceea ce li se opreşte pentru pensiĭ, nu înseamnă impozit.

D. Cantili este de părere că s'ar fi putut suprima din serviciĭ şi ast-fel s'ar fi putut face economiĭ.

Dacă 120 leĭ nu sunt impuşĭ, să se impuie restul, şi să nu se aplice progresiunea. Cere apoĭ ca pensiile militarilor răniţĭ în răsboiŭ să fie scutite.

D-sa declară că cu aceste consideraţiunĭ, va vota legea.

D. *G. Panu*, răspunzînd d-luĭ Cantili, spune că guvernul nu pune numaĭ impozite ca să înlăture dificultăţile financiare, ci recurge la toate mijloacele posibile, adică face împrumut, face economiĭ şi pune impozite. Din aceste 3 mijloace n'aŭ maĭ rămas guvernuluĭ de cît 2 şi anume: economiile şi impozitele. Imprumuturĭ nu se maĭ pot face, timp de cîţĭ-va anĭ.

Economiĭ va face pe cît va fi posibil, dar aceasta nu e suficient, şi de aceea s'a recurs şi la impozite.

D. Carp nu e mulţumit că venim cu impozite răzleţe şi că nu facem o reformă generală a impozitelar.

O asemenea reformă nu se poate face în nişte vremurĭ grele ca cele prin care trecem acum.

In asemenea vreuurĭ, guvernul trebuie să recurgă la un impozit care să se poată aplica uşor şi să ea rezultate imediate.

Un asemenea impozit e cel de 5 la sută.

D. Cantili. nu are dreptate, cînd sustine că împozitul în discuţie e nedrept, de oare-ce nedreptatea e tocmaĭ din partea funcţionarilor care nu contribuie cu nimic la sarcinele statuluĭ.

Să fixăm un termen pentru acest impozit? Dar care să fie acest termen?

D. *I. Brătianu.* Cincĭ anĭ!

D. *G. Panu* Dar dacă după 5 anĭ nu-l vom putea desfiinţa Să pătim ca Ion Brătianu?

Dorinţa noastră trebuie să fie generalizarea acestuĭ impozit.

Se cere închiderea discuţieĭ.

D, *Brătescu* vorbeşte contra închidereĭ.

Inchiderea discuţiuniĭ pusă la vot, se admite.

Proiectul de lege se ia în consideraţie cu 70 de voturĭ pentru şi 7 contra.

D, *Em. Antonescu*, raportor, dă citire articoluluĭ I.

D. *N. Nicorescu* propune să se facă o indreptare în redacţiune ca în loc de sunt supuşĭ la taxa de 5 la sută asupra retribuţiunilor în aliniatul I, să se spună, „sunt supuşĭ la taxa de 5 la sută asupra *retribuţiuneĭ lor*".

D. *Antonescu*, răspunde criticilor aduse raportuluĭ,

D, *N. Fleva*, ministru al domeniilor, spune că să nu se zică *„retribuţiunilor"* pe cîtă vreme guvernul va veni cu un proect de lege asupra cumululuĭ.

D. *Em. Antonescu*, raportor, dă cetire articoluluĭ modificat.

D. *B. Păltineanu*, vorbeşte în chestie de regulament.

Art. I. se votează.

D, *Dimitrie Sturdza*, propune un amendament în sensul ca taxa să se ia şi de la spese.

D. *dr. Anastasescu*, cere ca taxa să se ia şi de la tantieme şi jetoane. D-sa propune un amendament în sensul acesta.

D. *Al. Bădulescu*, cere ca să se puie o taxă de 8 la sută asupra lefurilor celibatariior. (Aplause).

D. *Gh. Scorţescu* spune că spesele nu pot fi atinse de oare-ce aŭ caracterul de periodicitate. Ele nu pot fi impuse; tot ast-fel şi tantiemile.

D. *D. Sturdza*, zice că nu trebuie să se confunde spesele cu diurnele. In budgetul domeniilor nu se spune diurnă ci, spese.

Camera respinge amendamentele şi pune la vot art. 2 şi se admite.

Să citeşte art. 3.

D. *G. Scorţescu* întreabă dacă şi membriĭ preseĭ sunt supuşĭ la taxa de 5 la sută.

D. *Em. Antonescu*, raportor, declară că ziariştiĭ nu sunt prevăzuţĭ de lege. (Aplause).

D. *V. Cancicov*, propune un amendament ca suma de 120 de leĭ să fie considerată ca absolut necesară pentru traiŭ şi pînă la suma de 300 leĭ să nu se ia taxă de cît pentru ceea ce trece peste 120 de leĭ.

D. *I. Lahovari*, ministrul afacerilor streine, spune că nu trebue să alunecăm pe panta impozituluĭ progresiv.

Se respinge amendementul d-luĭ Cancicov.

Art. 3 se votează.

Articolele 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 şi se admit fără discuţie.

D. *Vice preşedinte, N. Filipescu*, pune la vot legea în total şi rezultatul este nul.

Şedinţa se ridică la orele 5 şi 5 min.

SENATUL

Şedinţa de la 8 Decembrie

(Urmare).

Blamează purtarea junimiştilor, carĭ de necaz, că nu sunt eĭ la putere, nu aşteaptă guvernul la lucru, ci'l critică din nainte. D. Carp a vrut preşedinţia consiliuluĭ de ministri şi ministerul de interne ca să fie stăpînul absolut pe situaţie.

Junimiştiĭ aŭ remas încă la formule pe cînd noĭ trăim şi mergem înainte.

S'a format un minister pur conservator eşit din partidul conservator cum îl formase Lascar Catargiu.

D. Carp e stea de primă mărime dar care îşĭ caută încă orbită (Ilaritate).

Ne diferenţiăm de junimiştĭ şi prin directivă şi prin procedeurĭ. Vedeţĭ cum ne purtăm noĭ cu d-tră şi cum vă purtaţĭ d-tră cu noĭ. (Ilaritate).

Vorbind de Drapeliştĭ, spune că atuncĭ cînd cine-va vrea să facă act de reformă nu pune în capul saŭ pe d. Aurelian. (Ilaritate).

Nicĭ odată junimiştiĭ n'aŭ fost cu noĭ, conservatoriĭ. Aŭ căutat tot-d'auna să despartă individualitatea lor de a noastră.

Nu înţeleg deosebirea între legĭ junimiste şi cele conservatoare în acelaşĭ guvern Gloria e comună.

S'a vorbit de legile făcute de d. Carp, Ghermani, Th. Rosetti, nu s'a vorbit nimic de cele făcute de d-niĭ Iacob Lahovary, Take Ionescu saŭ Catargi.

D. Carp e şef de şcoală, e floare de seră, Dumnezeŭ chiar, dacă-ĭ place; să ne lase însă pe noĭ făpturĭ omeneştĭ să trăim ca oameniĭ.

Ne vom aduce aminte că maĭ sunt conservatorĭ, dar'ĭ vom deplînge, că n'aŭ ştiut să-şĭ uite resentimentele personale şi să vie să lucreze alăturĭ cu noĭ.

Sunteţĭ un rîuleţ limpede eşit din matca Dunăreĭ conservatoare; aruncaţĭ-vă maĭ iute în ea, fiind că Dunărea nu se poate arunca în voĭ? (Aplaeze prelungite).

Se ridică şedinţa la orele 7 seara.

Sedinţa de la 9 Decembrie

Şedinţa se deschide la orele 2.30, sub preşedenţia d-luĭ C. Boerescu.

Presenţĭ 78 domnĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

D. *Tache Ionescu* ministru al cultelor, depune cîte-va proiecte de legĭ pentru indigenate.

Se intră în ordinea zileĭ: *discuţia adreseĭ.*

D. *Tache Ionescu*, ministrul cultelor, ia cuvîntul.

De regulă se discută două lucrurĭ la discuţia Adreseĭ în Senat. Greşelile saŭ ceea ce crede opoziţia că a greşit guvernul şi asupra cestiuneĭ financiare.

Anul acesta însă s'a făcut maĭ mult istorie. S'a discutat mult cestia Porţilor-de-Fer, şi anume istoria acesteĭ cestiunĭ. De asemenĭ s'a făcut istorie şi cu cestiunea financiară. O a treia cestiune; a raporturilor dintre partidul conservator şi grupul junimist s'a discutat tot din punctul de vedere istoric.

Aceasta mă face să cred că actualitatea nu e atacabilă şi de aceea s'a desbătut trecutul. Acela care a schimbat terenul a fost oposiţia, guvernul n'a putut de cît s'o urmeze pe acel teren.

In chestia Porţilor-de-Fer nu s'a făcut nicĭ o critică politicei urmată de guvernul actual. Singur d. Porumbaru a formulat o obiecţie, relativă la notele schimbate între guvernul nostru şi monarhia vecină.

S'a încercat a se dovedi ca un ce firesc, care ce s'a petrecut la Berlin în 1878. Găsesc că e de prisos a insista asupra lucruluĭ acesta.

In chestia economică şi financiară s'a discutat, s'a făcut contradicţiĭ. Cine-va a zis că trebue închise lucrările extra-ordinare făcute cu împrumuturĭ. Alţiĭ aŭ spus să nu maĭ facem împrumuturĭ.

Ni s'a zis să respectăm art. 3 din Constituţie, aceasta relativ la capitaluri streine ce guvernul vrea să atragă.

Nu s'a făcut decĭ nicĭ o critică actualităţeĭ.

La ce dar s'a redus discuţia asupra financelor Statuluĭ? La un proces critic al finanţelor ţăreĭ sub cele două partide în trecut.

D. A. Carp a luat în discuţie finanţele conservatoare de la 1870—1876, fiind că s'aŭ soldat budgetele în aniĭ aceia ca deficite. Dar tot deficite au dat şi budgetele de la 1866 pînă la 1870. De ce dar atuncĭ nu ne-a vorbit şi de acele budgete.

De la 1862 pînă 1876, decĭ în 14 ani. au avut deficite de 156 milioane. Eram în epoca de organizare a financelor noastre.

Nu incumbă nimănuĭ responsabilitatea lor.

Dar de la 1876 încoace au pretins liberaliĭ că financele lor au fost soldate cu excedente. Dar ştie toată lumea cum aţĭ făcut d-tră budgetele, cînd a-ţĭ plătit cu rentă caĭ, muniţiĭ, medicamente, transporturĭ militare. Nu se îndrăzneşte a se afirma aceasta, cînd a-ţĭ făcut ce a-ţĭ făut (aplause).

D. P. Carp. Dar războiul?

D. Tache Ionescu. 'Mĭ pare bine că m'aţĭ întrerupt. Răsboiul v'a costat 50 de milioane dar v'a produs 60 milioane. (Aplause).

V'au rămas decĭ 10 milioane cu care a-ţĭ acoperit deficitele reale bugetare. Aceste se chiamă a vă bate joc de public, crezîndu-l atît de natărău ca să vă crează (aplause).

Dar în noua guvernare cum aţĭ administrat financele?

Ne-aţĭ reproşat liceele din Craiova şi Ploeştĭ. Noĭ am cheltuit 21 milioane, iar d-voastră 45 pentru construcţiĭ şcolare. Ar trebui să aveţĭ măcar pe jumătate modestia noastră, d-voastră cari aţĭ cheltuit îndoit.

Veşnic v'aţĭ gîndit la ziua de azĭ, n'aţĭ gîndit maĭ departe.

E tradiţională neprevederea d-voastră. Dar cu învăţămîntul primar? Nicăerĭ în lume nu se plăteşte de stat întreg învăţămîntul primar. Ne va trebui în curînd 13 milioane numaĭ pentru învăţătorĭ.

Eu am pus şi comunele să plătească o parte din învăţătorĭ, d-voastra aţĭ desfiinţat acest lucru, ca să vă faceţĭ popularĭ.

Voĭ fi silit să viu cu spor la budgetul şcoalelor primare, în aceste momente grave.

In chestia împrumutuluĭ, d. Ghermani ne-a spus că puteam să facem împrumutul cu 80 lei suta şi cu 4 la sută dobîndă, în primăvară. Nu puteam s'o facem. Cu 4 la sută am fi obţinut un curs mult maĭ jos de 80 suta. Sindicatul de bancherĭ, care se ocupă cu împrumuturile noastre, n'a putut să-şĭ ia răspunderea uneĭ atarĭ emisiunĭ. Am admis tipul de 5 la sută, dar tot n'am putut face împrumut pe atuncĭ din cauză că sindicatul cu care suntem legaţĭ n'a vrut să facă împrumutul.

Ne-a amînat pînă la toamnă.

In Septembre s'a oferit împrumut cu tipul 90 şi 5 la sută, dar cu două condiţiĭ care poate ar fi turburat relaţiunile cu două ţărĭ monetare.

Maĭ tîrziu însă sindicatul nu ne-a maĭ dat nicĭ atîta.

N'a maĭ vrut să emită rentă ci a ales tipul acesta de împrumut pe care l'a emis acuma.

In cestiunea atinsă de d-niĭ Missir şi Maiorescu despre raporturile dintre noĭ şi junimiştĭ, fie-care a procedat cam altfel. Dacă discursul d-luĭ Missir ar rezuma cugetul grupuluĭ junimist, n'aşĭ maĭ avea nimic de zis.

D. Missir a spus că junimismul e o doctrină morală care diferă cu totul de conservatorism: Alt suflet, alt trup, alte procedeurĭ.

Noĭ conservatoriĭ suntem nesinceri sau necinstiţĭ. Cum vreţĭ să se mire cine-va că nu ne vede împreună cu junimiştiĭ.

Dar nu cred că cele spuse de d. Missir să fie credinţa întreguluĭ grup junimist, Trebue să fie alt-ceva. D. Misir n'a luat parte de aproape la luptele politice ce ne au legat cu junimiştiĭ. Ne bagă pe noĭ recutul comun contra vrăjmaşuluĭ comun (aplause).

A luat apărarea liberalilor în chestia Basarabieĭ ca să se dovedească că suntem nesinceri. Dar ştie d-sa ce a spus d. Carp în această chestie a Basarabieĭ? D. Carp a blamat politica care s'a urmat în 1878, numind'o politică neromînească.

D. Missir a maĭ confundat programul cu sufletul unuĭ partid. E o greşală aceasta.

Nu programul e sufletul unuĭ partid, ci ideia care te insufleţeşte, ideia conservatoare saŭ liberală.

D. Maiorescu a zis că e demoralisator pentru tinerile generaţiĭ faptul că vede pe Delavrancea la noĭ. Dar dacă l'ar fi văzut din noŭ cu Sturdza, ce ar fi zis atuncĭ? Credeţĭ că a fost uşor pentru d. Delavrancea trecerea aceasta? Nu. Eŭ am trecut prin aceste încercărĭ

E lupta între orgoliu şi mîndrie, care se desfăşură în aşa împrejurărĭ.

D. Maiorescu s'a întrebat: tot una e partidul conservator cu clubul?

S'ar părea că are dreptate d. Maiorescu.

Dar tot aşa n'ar fi tot una să confunzĭ pe conservatorĭ cu partidul conservator, dar conservatoriĭ sunt partea organisată.

Clubul e unul din organismele corpuluĭ organisat. La noĭ unul e şeful partiduluĭ, altul e preşedintele clubuluĭ. La junimiştĭ însă e aceeaşĭ persoană, ceea ce se explică prin faptul că fiind maĭ puţinĭ coesiunea e maĭ mare.

Nu clubul conduce afacerile partiduluĭ ci fruntaşiĭ partiduluĭ cari se bucură de încrederea partiduluĭ şi a clubuluĭ.

Insă nu încap maĭ multe cluburĭ, căcĭ atuncĭ nu e o singură directivă. In loc să te ocupĭ numaĭ de vrăjmaş care îţĭ stă în faţă, fără să te ocupĭ de coaste, trebue să te ocupĭ şi de ele, neputînd ast-fel concentra întreaga ta energie asupra vrăjmaşuluĭ. S'a văzut răul celor două cluburĭ cînd cu alegerile comunale de la 1 Noembrie, 1898, cînd noĭ am hotărît o linie de conduită, iar junimiştiĭ alta.

S'a spus că noĭ am cerut ca prim lucru: fusiune. Dar fără fusiune nu poţĭ face nimic.

S'a maĭ spus că am refuzat ministerul de interne. Dar uu se putea alt-fel. A da locul acesta a doua zi după fusiune, ar fi să decretăm pentru a treia zi difusiunea.

Eŭ regret ce s'a întîmplat. Mă doare adînc. S'a dat un urît exemplu ţăreĭ. Eŭ văd semne de desechilibru sufletesc de toate părţile. Ne-am purtat ca copiiĭ care risipesc un patrimoniu bogat. Se crede că patrimoniul unuĭ partid e aşa bogat că nu se poate epuisa nicĭ odată.

Noĭ ţinem întreagă şi pentru toţĭ vechea casă conservatoare, pe care eŭ o prefer cortuluĭ de mătase al junimiştilor (aplause).

Ultimele Informaţiĭ

Serbarea dată de comitetul naţional studenţesc în onoarea Italieĭ s'a hotărît definitiv pentru ziua de 1 Februarie.

Pentru această serbare va veni din Italia d. Baceli, ministrul instrucţiuneĭ italiene, studenţĭ, ziariştĭ şi alte persoune marcante.

Cu această ocazie se vor bate, de către ligă, medaliĭ comemorative de aur, argint şi aramă.

A doua zi va avea loc un banchet la Binder de 300 de tacîmuri.

Biletele sunt vîndute aproape toate.

Ţinuta de gală.

Ministerul de instrucţiune a convenit cu direcţiunea societăţeĭ electrice din Iaşĭ pentru iluminarea cu lumină electrică a liceuluĭ internat, seminaruluĭ şi şcoaleĭ centrale.

Ministrul de rězboiŭ a decis anularea concursuluĭ ţinut acum o lună pentru ocuparea postuluĭ de grefier pe lîngă consiliul de rěsboiŭ al corpuluĭ al IV-lea de armată.

D. General Lahovary a luat această măsură de oare-ce în baza vechiuluĭ regulament nu se admiteaŭ la acest concurs de cît militariĭ. In baza nouluĭ regulament vor fi admişĭ la acest concurs studenţiĭ care vor avea cel puţin doĭ anĭ pe drept.

O telegramă de la minister sosită la primărie face cunoscut că ne primindu-se acolo nicĭ o contestaţie contra alegereĭ de la 28 Noembrie a. c. şi dacă nicĭ la biurou nu s'a primit nicĭ o contostaţie, să se convoace pe noiĭ aleşĭ, să'ĭ se verifice titlurile lor şi să depună jurămîntul în faţa d-luĭ primar.

Din Dorohoĭ

Corespondenţă specială a ziaruluĭ «Opinia».

In folosul cantinelor scolare din acest oraş a fost organizată o reprezentaţiune teatrală în seara de 5 Decembrie. E în afară de orĭ-ce îndoială că tot ce se face în acest scop poartă pecetea uneĭ fapte bune. Cu atît maĭ mare e meritul organizatorilor cu cît iarna grea şi-a aratat colţiĭ în timp ce micuţiĭ şcolarĭ ar suferi de frig şi foame fără acest ajutor al mareluĭ public. Căcĭ cea maĭ mare parte din populaţiunea scolară din Dorohoĭ e saracă, mizeră.

Iniţiativa acesteĭ reprezentaţiunĭ a fost luată de d. prefect D. P. Moruzzi. Organizarea însă priveşte corpul didactic şi în special, d-na Efr. Theodoreanu, directoarea şcoaleĭ de fete No. 2, d-na Em. Şerban, d-na El. Modreanu şi d-lor G. Marcu avocat şi O. Gherghel.

Rezultatul material e destul de însemnat. El întrece în orĭ-ce caz suma de 400 leĭ. Dat fiind elementele de care s'aŭ servit organizatoriĭ acesteĭ reprezentaţiunĭ, datorĭ suntem să le aducem toate laudele noastre pentru acest frumos rezultat.

In sala am remarcat: d-nele Mavrodin, Procopovicĭ, Enăşescu, Ştefanovicĭ, Krämer, Theodoreanu, Şerban, Munteanu, Niculescu căpitan, Uhrinoski, Tomaziu, Stărcea, Pomîrleanu, d-rele Slăvescu Gheorghiu. Popescu etc.

D-niĭ Burghelea, Marcu, Mavrodin M., Manoliŭ, Procoopovicĭ, Traian Dimitriŭ, Dr. Piron, Radovicĭ, Dr. Krämer, Brăescu, Muntearu, Stîrcia, Şerban, Theodoreanu, C. Popescu, Dimitriu, căpitan Stefănovicĭ, Niculescu, Urzică, Iulian şi Ionescu; d-niĭ Enăşescu Niculescu, Atanasiŭ, Vasiliu, Florea' Hanard, Gherghel, I. Theodoreanu, Gioseanu, Tomaziŭ, Florescu, Romanescu, Mihailescu, sub-lct. Alexandrescu, Sacobinĭ şi Ghenoĭ, d-niĭ Andriescu, Balin, Manoliŭ, Dimitriu, Ionescu, Chirilă etc.

Corespondent

ULTIMA ORA

Serviciul special al *Opinieĭ*

Londra 11 Decembrie

Ministrul de rěsboiŭ nu a primit nicĭ o ştire de la generalul Catacre.

Generalul French a bombardat Joĭ Kobsfonteine la 18 Decembrie st. n.

Contingentul Zelandeĭ-Noĭ a ocupat colinele vecine fără rezistenţă.

Buriĭ aŭ deschis focul şi înaintară în aintea ataculuĭ. Generaluluĭ French ordonă atuncĭ retragerea.

Londra 11 Decembrie

Lista corijată a perderilor engleze în lupta din Tugela menţionează: 142 morţĭ printre carĭ 5 ofiţerĭ.

Londra, 11 Decembire

In lupta de lîngă Ladysmit, de la 6 Decembrie, Englejiĭ aŭ perdut 71 oamenĭ omorîţĭ şi 14 rănţiĭ, după o depeşă oficială

Viena, 11 Decembrie

D. Wittek a format ministerul.—Reichsrath-ul e prorogat.

Bruxelles, 11 Decembrie

Journal du peuple spune că mulţĭ copiĭ patinaŭ pe ghiaţa rîuşoruluĭ Lys cînd ghiaţa se rupse. Mulţĭ se înecară.

Novorossisk (Narea Neagră) 11 Decembre

O furtună îngrozitoare durează de treĭ zile. Toate acoperişurile au fost smulse, firele telefonice şi telegrafice dtstruse, cantoanele sfarmate, Maĭ multe corabiĭ au fost svîrlite pe coastă; un vapor englez a fost prins de gheţurĭ, altul a dispărut. Incendiĭ aŭ isbucnit în maĭ multe magaziĭ.

Paris 11 Decembre

Procesul complotuluĭ. Audienţa de la 10 Decembre. După ce se ascultă cîţĭ-va martorĭ, advocaţiĭ cer ascultarea d-luĭ Habert. Preşedintele se opune. Advocaţiĭ renunţă la toţĭ marroriĭ. Şedinţa se rîdică.

Camera Deputaţilor Se discută cele douăspre-zecimĭ provizoriĭ. D. Millevoye blamează că a întîrziat convocarea parlamentuluĭ, care ar fi putut vota deja bugetul. D. Waldeck-Rousseau răspunde că a trebuit să se convoace înalta curte, spre a pedepsi insolentele desfiderĭ ale naţionalistilor. D. Lasies e chemat la ordine, fiind-că a întrerupt. Două-spre-zecimele se cotează cu 468 voturĭ contra 51.

Apoĭ se votează o lege prin care ziua de lucru a femeilor şi copiilor se fixază la 11 ore.

Peste 4 anĭ, ea va fi de 10.

Paris, Decembrie

Din cauza uneĭ întruniri în favoarea burilor, s'aŭ întîmplat o ciocnire între naţionalişti şi socialişti.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureștĭ, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camereĭ și Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 luni: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint și premiĭ băneșcĭ

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public, că a inventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer" pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreațĭ, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de Toilettă:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de Toilettă „Singer" și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență" unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și moriște.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar soneriĭ electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

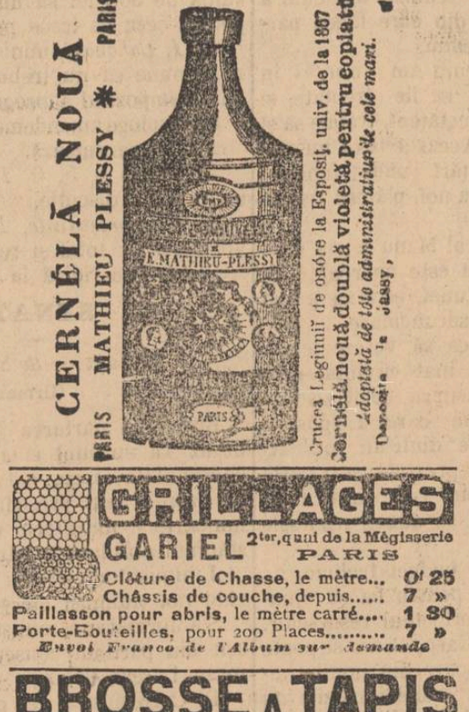

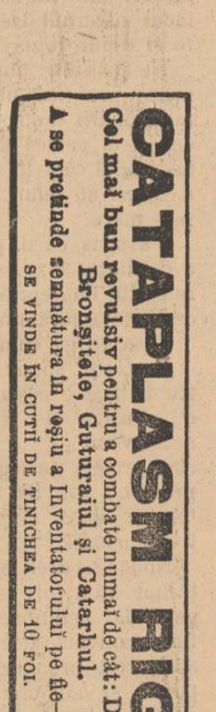

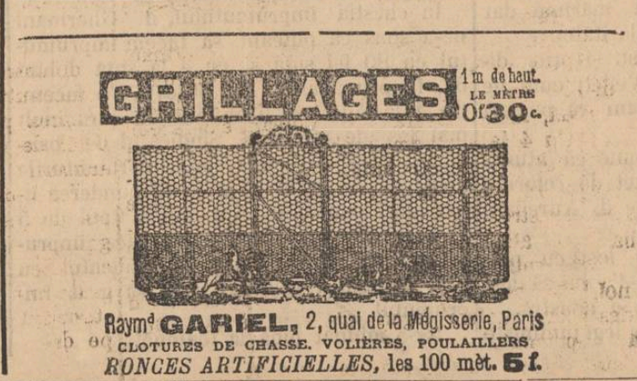

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III — No. 152 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—MARŢI 14 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriciĭ—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

Alegerea de Joi

Două zile ne despart de alegerea de Joĭ.

După tribulaţiunĭ omerice, colectivitatea locală şi-a fixat viitoarea *snopeală*, pe numele d-luĭ Gr. Macry, vajnicul ateŭ de odinioară, astăzĭ omul de încredere în Iaşĭ al d-luĭ Mitiţă Sturdza.

Anevoioasă a maĭ fost zămislirea acesteĭ candidaturĭ.

Cînd era vorba de d. Macry, cînd de d. D. Rosetti, cînd într'o unire duioasă defigeaŭ pe d. Şerban, în speranţa că lumînările necesariĭ la priveghiŭ vor costa maĭ puţin.

In sfîrşit s'a hotărît: d. Gr. Macry, fostul reprezentant al ţărănimeĭ judeţuluĭ, cere sufragiile colegiuluĭ I de Iaşĭ.

Pe ce se bazează oare d. Macry pentru a înfrunta lupta electorală?

Pe trecutul săŭ? Timp de nenumăraţĭ anĭ, d. Macry a fost cunoscut în Iaşĭ de un bun avocat, ca un om de principiĭ intransigente, pînă cînd într'o zi suparat, ca vacarul pe sat, s'a asvîrlit în braţele d-lor Sturdza şi G. Mîrzescu, care de astă dată îl respinge ca pe un colectivist prea băştinaş, refuzîndu-ĭ orĭ ce sprijin pentru ziua de 16 Decembrie.

Timp de patru anĭ de colectivism înfocat, d. Macry s'a ilustrat prin o slugărnicie oarbă faţă de d. Sturdza, slugărnicie care a întrecut cu prisosinţă chiar pe acea a celor maĭ vechĭ colectiviştĭ. De cîte orĭ d. Sturdza simţea nevoia unuĭ paravan moldovenesc, d. Macry, băştinaş moldovean, era gata de a-l servi.

Această încredere a d-luĭ Sturza în d. Macry, a avut ca rezultat pentru Iaşĭ, bine-făcătoarea administraţie de la Eforia S-tuluĭ Spiridon. Cu cîte un mut la dreapta şi la stînga, d-nul Macry trona la Eforie, lăsînd ca rezultat după patru anĭ, o datorie flotantă de aproape un milion, şi schimbărĭ de funcţionarĭ după poruncile de la otelul Traian. Nu maĭ vorbim de procesele pornite din ură şi patimă contra foasteĭ epitropiĭ conservatoare, procese cari s'aŭ terminat întru a arăta micimea sufletească a aceluia care a întrat prim efor pentru a îndeplini urele altora.

Timp de treĭ anĭ, d. Macry a trăgănat o instrucţie tendenţioasă şi infamă, în tovărăşia d-lor Mîndru şi Caracaş.

Şi crede oare d. Macry, că şase lunĭ sunt de-ajuns pentru a-ĭ fi creat o nouă virginitate politică? Crede oare d-sa că este de ajuns, că în acest restimp şi-a reluat profesia de avocat, pentru ca cetăţeniĭ alegătorĭ să fi uitat că d-sa a prigonit şi a lovit fără îndurare, numaĭ pentru a complace acelora carĭ aŭ căzut de la putere, alungaţĭ de întreaga ţară?

D. Macry a uitat prudenţa, sănătoasă, de care a uzat în alegerile din luna Maĭ trecut, cînd şi-a retras candidatura în dimineaţa alegereĭ. Saŭ poate că mereŭ agiamiu şi prea lesne crezător, d-sa se bizuie pe unele făgăduinţĭ ascunse, dar ruşinoase, ce le-ar fi căpătat de la sinceriĭ noştri amicĭ!

Fie îndrăzneală, fie socoteala de-a casă, în orĭ-ce caz, şi chiar fără de prooroc,—după cum am rămas,—ne incumetăm a prezice d-luĭ Macry, o amară şi amarnică cădere, răsplata faptelor sale.

Oamenĭ şi lucrurĭ

Şcoala lumeĭ. Ar fi timp, poate, să se introducă o fundamentală schimbare, dacă nu chiar în modul cum în genere se concepe, cel puţin în modul cum *se învaţă* Istoria în şcoală. Socotiţĭ numaĭ ce cantitate de timp şi de trudă se cheltueşte pentru a se da generaţiilor tinere instrucţiunĭ asupra marilor schimbărĭ petrecute în decursul veacurilor în destinele, în relaţiile popoarelor şi ale statelor. Cu cît ma îmult folos încă nu s'ar alege inteligenţa tînără dacă s'ar stărui, de pe catedră, asupra filosofieĭ etnice ce se degajă din actualele fenomene istorico-politice în Europa şi în celelalte continente. Intru cît-va profesorul de istorie şi acel de geografie ar putea să-şĭ împartă sarcina cu folos egal şi se tragă învăţămintele cuvenite din zilnice întîmplărĭ de mare însămnătate.

Ce hartă interesantă s'ar alcătui, bunăoară, desemnîndu-se, după natură, conturul centrelor unde astă-zĭ aŭ loc marĭ evenimente, începînd cu teatrul răsboiului Anglo-Transvaalian în jurul căruea deja se înoadă cele maĭ extra-ordinare combinaţiunĭ, cele maĭ îndrăzneţe presupunerĭ.

Acum — multe ni se par extra-ordinare şi hipotetice, — dar cîte din aceste multe nu vor deveni mîni — aevea? E drept să meditănm asupra discursuluĭ rostit acum cîte-va zile de contele de Bülow, ministru de externe al Germanieĭ. Ce capitol fecund de suggestive proleţiĭ din domeniul Istorieĭ contimporane!

Şi cine găseşte de prisos ca să se iee act în chip oficial, în mod instructiv de aceste manifestărĭ? Cum? Un războĭ ce interesează astă-zĭ două marĭ continente—Europa şi Africa—nu este un fapt vrednic de cunoscut, de meditat, de comentat, precît este o ispravă de ale luĭ Tamerlan sau o aventură de ale luĭ Alcibiad?

Cel maĭ mare, cel maĭ bogat şi maĭ mîndru popor al Europeĭ sufere un dezastru moral şi material faţă de o mică naţiune, de abia formată în extremul Africeĭ—şi nu e nicĭ un învăţămînt imediat de tras? Acelaşĭ lucru s'a întîmplat erĭ cu Italia, învinsă în Erytreea, cu Spania bătută la Cuba, în Anglia înjosită în nordul Indieĭ—et caetera!

In umbra singerosuluĭ eveniment cîte nu se meditează şi nu se prepară pentru istoria viitoare! Rusia se îndreaptă asupra Afganistanuluĭ; Germania înaintează în orient prin diferite puncte; nordul Indieĭ e în ajunul uneĭ răscoale. In fine presa şovină a Britanieĭ se mîngăie de perderĭ visînd o apropiată „dezmembrare" a Franţeĭ. In schimb contele Bülow s'a rostit foarte sever şi foarte rece faţă de Anglia şi în chip favorabil pentru... Franţa şi Rusia. Cînd oare a fost maĭ bogată în fapte Istoria omenirii?

Iată de ce am dori să se explice *în şcoală* chiar necontenit o succesiune de întîmplărĭ. Pentru momentul de faţă n'ar strica şi oare-carĭ ilustraţiĭ. Una nostimă de tot, ar fi, de pildă, acea din „Figaro" apărută de curînd. O tînără florăreasă răspunde unui client—„Domnul meu, nu maĭ avem orchidee de vînzare. Toate s'au luat pentru coroane mortuare... Ar fi bine să spuneţĭ aceasta d-luĭ Chamberlain..."

O mică notă

Revista de astă-zĭ era deja tipărită, atuncea cînd am aflat că ziarul d-luĭ D. Sturdza, şeful recunoscut al d-luĭ Gr. Macri, *Voinţa Naţională*, în ultimul seŭ număr de Duminică 12 Decembrie, a inserat un comunicat oficios, care anunţa că d. Gr. Macri şi-a retras candidatura. Motivele politice care aŭ îndemnat pe d. Gr. Macri, şi pe partidul naţional-liberal la această retragere, sunt foarte temeinice, de sigur, dar hazliŭ maĭ e şi acest guignon care se acaţă de candidaturele d-luĭ Macri, menite a reimprospăta legenda, cam invechită, a Thermopylelor.

EXTERNE

Inceputul sfîrşituluĭ

Pare că ne apropiem de momentul cînd ostilităţile din sudul Africeĭ vor lua sfîrşit. Condiţiunele de luptă pentru Anglia sunt atît de defavorabile—dovadă rezultatele luptelor de pînă acum — în cît n'ar fi nicĭ un motiv de a se crede că Anglia ar putea nutri o speranţă temeinică a uneĭ isbînzĭ finale. De fapt ostilităţile sunt terminate. Partea interesantă sunt comentările diferitelor ziare din Londra despre ultimele evenimente petrecute:

„Inţelegem, scrie ziarul *Times*, că noĭ combatem nu numaĭ pentru supremaţia noastră în Africa de sud, dar pentru situaţiunea noastră ca mare putere. Ştim şi recunoaştem că am calculat răŭ forţele duşmanilor noştri, dar suntem decişĭ a repara urmele acestuĭ calcul greşit. Nu vom da îndărăt, orĭ care ar fi sacrificiile pe care vom fi nevoiţĭ să le facem, orĭ-care ar fi paguba ce am avea de suportat; noĭ ştim că cu timpul, Anglia fiind deopotrivă cu sine, nu va cădea nicĭ odată".

Acest limbagiŭ, cu diverse modificărĭ de formă se găseşte în toată presa engleză, care refuză de a admite posibilitatea unuĭ eşec final. Iată cum se exprimă ziarul *Daily Mail*.

„Nu este o mare revoltă la colonia Cap, Ladysmith poate încă fi ajutorat, mersul lorduluĭ Methuen asupra oraşuluĭ Kimberley poate continua; dar, dacă se va produce o revoltă, situaţia va deveni gravă. Totuşĭ ea va fi departe de a fi desperată".

Serviciul Telegrafic

—al OPINIEI—

Malta 12 Decembre

Generalul Kitchener a sosit azĭ aice şi a plecat imediat spre Gibraltar.

Calcuta 12 Decembrie

Al cincisprezecelea regiment de lăncierĭ va pleca în sudul Africeĭ.

Lorenzo-Marques 12 Decembrie.

Se anunţă din Pretoria cu data de 6 curent că supuşiĭ englejĭ carĭ vroesc să continue a rămîne în acest oraş trebue să ceară reînoirea autorizăreĭ ce aveaŭ, înainte de 8 (20) Decembrie.

Roma 12 Decembrie

Papa a inaugurat solemn azĭ dimineaţă anul sfînt cu ceremonia deschidereĭ uşeĭ sfinte a baziliceĭ sf. Petru, în presenţa cardinalilor, a patriarbilor, arhiepiscopilor şi a futuror demnitarilor curţeĭ pontificale şi a corpuluĭ diplomatic.

Dus pe tronul săŭ pontifical, la uşa baziliceĭ, Papa a lovit de treĭ orĭ în poarta sfîntă cu un ciocan de aur oferit de episcopiĭ italienĭ. Apoĭ uvrieriĭ dădură repede jos uşa. Atuncĭ Papa cu capul descoperit întră singur cel dintăĭ în bazilică urmat de cardinalĭ, de curtea sa şi de invitaţĭ. In acel moment clopotele tuturor bisericilor din Roma începură se sune. Papa dădu apoĭ celor de faţă bine-cuvîntarea sa solemnă acordînd indulgenţe depline, şi se reintoarse după aceea în apartamentele sale.

Papa fu viŭ aclamat şi arata o mare satisfacţie; el părea totuşĭ foare obosit de ceremonie care a ţinut aproape două oare.

ASALTUL

„Să atace garda!" strigă Napoleon, desperat, în ultima vîltoare a lupteĭ de la Waterloo. Marele căpitan vedea că bătalia e perdută şi încercă să asvîrle şi ultima sa speranţă în grozava încăerare, unde moartea se împoncişa cu vitejia, iar copitele cailor astupaŭ gurile celor, cari blestemaŭ. Ci în zadar: Neînvinsul fu zdrobit şi.... „la garde meurt, mais ne se rend pas."

Fără a avea un Napoleon, opoziţia a avut lupta eĭ de la Waterloo. Asaltul a fost grozav. Grenadieriĭ împăratuluĭ întraŭ în foc, deşi ştiaŭ că mor în zadar, cu strigătul: Trăiască împăratul! „Aĭ noştri,—garda opoziţieĭ, e compusă şi din tineri recruţĭ, ca d. I. Brătianu, şi de încărunţiţĭ—cu frica ridicoluluĭ în sîn, aŭ început lupta, avînd drept cuvînt de înnălţare sufletească: la budget!

Şi s'a dus vestea în lume de înfrîngerea lor. Şefĭ cu pretenţiĭ, debutanţĭ şi maĭ vajnicĭ încă aŭ cercat să opue pept bărbătesc. In zadar. Aŭ căzut toţĭ învinşĭ, căcĭ terenul era răŭ ales şi armele tocite.

Pacat că Cambronne a murit.

Priar

Take Ionescu

D. Take Ionescu a vorbit în Cameră şi în Senat. Discursurile insă variază, ca şi cînd nu aceeaşĭ gură le-ar fi rostit. Intr'unul omul care are darul de a vedea departe, în viitor, ne arată ce ne aşteaptă şi chipul de a conjura soarta cea rea. In acel discurs oratorul neîntrecut e în acelaşĭ timp un mare om de stat; nu numaĭ atît, ci şi un edificator, căci vorba luĭ inspirată refăcea o altă societate, în care bazele economice înoite dădeaŭ impuls uneĭ vieţĭ noĭ.

La Senat, discursul s'a coborît de pe înălţime; întrînd în lupta pasiunilor omeneştĭ, oratorul a ştiut să'şĭ aleagă armele cele maĭ tăioase spre a doborî pe vajniciĭ luptătorĭ aĭ opoziţieĭ. Franciĭ aveaŭ o armă „hang, un fel de suliţă legată de un odgon. Unul din eĭ asvîrlea lancea, care se înfingea adînc în pavăza duşmanuluĭ; apoĭ, doĭ saŭ maĭ mulţĭ, trăgeaŭ de funie, pănă ce făceaŭ să vie ostaşul prins la picioarele lor saŭ să se descopere şi să'l istrăvească. Vorbirea d-luĭ Take Ionescu mi-a reamintit în totul acest chip de luptă; cugetarea luĭ asvîrle reţelele uneĭ logicĭ de fer şi nu se lasă pînă nu doboară saŭ răneşte de moarte pe cel, ce are nenorocul să-ĭ fie duşman.

Aceştĭ oamenĭ sînt excepţionalĭ. Sînt unul din acele capriciĭ ale natureĭ, care, cîte odată, adună asupra uneĭ singure fiinţe însuşirele, care ar face podoaba a zece altora. Partidul conservator trebue să se mîndrească că are un aseminea luptător, un om care ar face fala orĭ-căreĭ ţărĭ.

MARCIAL.

Melodrama în secolul al XVII-lea

In Evul mediu manifestaţiunea artistică a frumosuluĭ era ceva exterior. Cu alte cuvinte acela care făcea artă, să mulţumea cu înfrumuseţarea formelor precum şi a acţiunilor fără să se fi gîndit la partea expresivă; aşa că atît în pictură cît şi în sculptură, artistul se simţia mulţumit atuncĭ cînd putea reuşi a da unuĭ tabloŭ o formă frumoasă, cu colorĭ viĭ şi cu bogăţiĭ în liniĭ. Tot ast-fel în literatură şi în muzică. In pictură avem toate operile luĭ Tizzian (1500), care ne conving despre aceasta, iar în literatură pe Orlando furioso al luĭ Ludovico Ariosto, care a rămas ca model al poesieĭ aceleĭ epocĭ.

Ast-fel fiind artele în acea epocă, rămînea artistuluĭ un cîmp vast pentru a-şĭ arata facultăţile luĭ, formînd ast-fel o operă de artă expresivă, de unde lumea să fi putut judeca adevarateie sentimente redate după realitate.

In acest mod începură a se îndruma artele la 1600.

Fragmentele tragedieĭ grece reluate, pe la sfîrşitul secoluluĭ al XVI-lea, dădură a înţelege artiştilor, cum s'ar fi putut găsi o formă maĭ admisibilă de cît acea a *poemeĭ* ca spr. ex. în manifestaţiunile intime ale omuluĭ, (adică dramă). Şi fiind-că în tragedia grecească pe lîngă poesie maĭ era şi muzică, în 1600 s'a impus de asemenea muzica la poesia drameĭ, căpătînd ast-fel naştere *melodrama*.

Aşa dar naşterea opereĭ n'a fost un fapt casual, dar raţional, de vreme ce artistul simţea necesitatea de a-şĭ exprima sentimentele propriĭ ca om.

Opera ast-fel combinată însă avea în sine un defect grav. Ş'anume acela de a-şĭ fi capatat viaţa într'o academie de literaţĭ, decĭ lipsită de sentimentul popular. Pentru aceasta opera din 1600 este un produs scolastic, academic saŭ aristocratic, în fine orĭ-ce, dar nu de sigur spontaneŭ, de vreme ce sentimentele în loc să fi fost naturale, eraŭ alterate prin forme artificiale, din care cauză aceste sentimente în tot dea-una apăreaŭ în mod falş, saŭ prefăcut.

Academia florentină supranumită a medicilor, în frunte cu Iacob, Corsi şi Giovanni Bardi dădu iniţiativa pentru prepararea şi avîntul opereĭ. Rinuccini a fost poetul iar Peri muzicistul. Pentru a lămuri ideile acestor doĭ artiştĭ, voiŭ cita fragmentul uneĭ scrisorĭ adresată de Rinuccini către Maria Medicis, Regina Franţeĭ.

„Este opinia multora că atît Greciĭ cît şi Romaniĭ îşĭ cîntaŭ pe scenă tragediile în întregime, însă această nobilă manieră de a recita n'a fost imitată de nimenĭ, cel puţin ca să fi ştiut eŭ. Aceasta o atribuiam la aceia că genul muziceĭ noastre era poate cu mult maĭ inferioară celeĭ greceştĭ.—Convingerea mea a fost însă schimbată atuncĭ cînd muzicistul Iacob Peri, după ce auzise discuţiile noastre, încercă, de a muzica fabula Dafneĭ scrisă de mine. Graţia şi sentimentul care a ştiut să întrebuinţeze maestrul în această simplă încercare, a fost atît de reuşit în cît cu această ocazie am capatat convingerea de ceea ce poate cîntul epoceĭ noastre. Este adevarat că succesul acesteĭ încercărĭ a fost splendit, însă nu se poate compara cu acela dobîndit de *Euridice*, musicat tot de musicantul Pari, întrebuinţînd perfecţiunea arteĭ, precum şi un gen şi un stil pînă acum necunoscut."

Pastorala Dafneĭ a fost prima încercare cu muzică de scenă; a fost representată înaintea unuĭ grup mic de intimĭ, însă succesul obţinut a fost atît de mare în cît îndemnă pe poet şi pe musicant a compune lucrărĭ de maĭ multă valoare.

Vom cita chiar o parte din prefaţa făcută de Peri la prima ediţie a opereĭ Euridice.

„Inainte de a vă supune, îndulgenţĭ lectorĭ, această muzică a mea, cred nimerit a vĕ face cunoscut causa care m'a impins a regăsi această nouă manieră de cîntece, de vreme ce dintre toate operaţiunile omeneştĭ raţiunea trebuie să fie principiu şi sorgintea, şi acele care nu poate s'o redeie sub forme sănătoase, d'a înţelege c'a lucrat la voia întîmplăreĭ. Cu toate că eŭ inaintea orĭ căruĭ altul am putut auzi miraculoasa invenţiune a d-luĭ Emilio de Cavaliere, cu noul gen al musiceĭ de scenă, care nu' maĭ puţin a plăcut şi d-lor Iacob Corsi şi Ottavio Rinucenĭ încă din anul 1594, am încercat a întrebuinţa şi eŭ acel gen schimbîndu-ĭ forma pentru muzicarea fabuleĭ *Dafne*."

Prin aceste rîndurĭ se poate observa că iniţiativa melodrameĭ pornea de la acest d-n Iacob Corsi, cunoscut de noĭ ca un Mecenat al Academieĭ Medicilor, prin urmare înc'o dovadă care ne asigură că origina melodrameĭ era academică.

De notat este că în Euridice al luĭ Peri erau unele fragmente scrise de Caccini fără însă ca publicul să fi ştiut ceva, iar

după ce melodrama fusese executată, îi veni și lui Caccini dorința de o musică tot Euridice în întregime, după modul cum simțea el, adică de a lasa cîmp liber melodiei, și chiar partea destinată virtuositaților cîntăreților; ceia ce în Peri lipsea cu desavărșire, pînă chiar și corul în opera lui cînta sub forma de recitativ. cu răspunsuri, luînd tot-odată și parte la acțiunea scenică.

Să ne închipuim aceasta cu acompaniamentul unui simplu bas continuu, și foarte ușor vom putea înțelege cum o operă atît de unilaterală putea să devie în scurt timp cît se poate de monotonă.

Intr'adevăr opera lui Caccini este mult mai melodică, însă și ea este subordonată de ideile dramatice, din care cauză n'o să găsim duette. afară de acelea care sunt numite *a due*, nici terzete, în care părțile se cănte împreună, dar în tot-deauna pe rînd, unul după altul.

Opera lui Caccini consistă din următoarele 3 elemente: 1) recitativul, 2) Aria cu ritornel, 3) Corul.—Aria însă a operilor din 600 nu trebuie nici măcar să ne închipuim că samănă cu ariile din operile lui Alexandro Scarlatu. Intr'însele nu există de cît ceva embrional din ariile moderne, putem spune că numai ideia autorului era de a scrie o arie, însă fără formă, fără frase, fără tonalitate. Partea cea mai principală a acestor opere era recitativul; el era condus în modul cel mai consequent la expresiune. Urcarea și coborîrea voacei în recitativ corespundea în tot-dea-una cu modul natural în pronunțarea cuvintelor. Aceasta a fost preocupațiunea lui Peri precum și a lui Caccini din care cauză neglijau și timpii și tonalitate, într'un cuvînt nu căutau de loc a face muzica pentru urechi. Melodia care o găsim cîte-o dată în aceste lucrări, nu este melodia care o înțelegem noi astă-zi, compusă din fraze muzicale de opt sau șaisprezece tacte, ci din mici teme care se urmau una după altă și toate cadențate.

Este evident că ast-fel de monotonie trebuea după un scurt timp se producă oboseală, putem spune chiar plictiseală. Se mai adăogim încă ca Peri și Caccini precum și contemporanii lor muzicau numai librete de ale lui Rinuccini, care de sigur lasau mult de dorit din punct de vedere al varietiunei.— In toate libretele lui Rinuccini, prologul în tot-deauna era sub aceeași formă de recitativ, pe urmă urma acțiunea, care continua pînă la sfîrșit fără cea mai mică întrerupere, sau vr'o notă veselă, conformă cu tragedia greacă, din care cauză tot recitativ și ear recitativ pînă la sfîrșit. Prologul povestea faptele opereĭ, vorbea și despre cîntăreți, pe lîngă aceasta făcea cunoscută și conclusia opereĭ, toate aceste în recitativ întrerupt cîte o dată numai de mici teme melodice.

Așa dar, aceste prime opere din 1600 partea importantă era aceia care se refera dramaticitățeĭ, tot restul era încă neînsemnat, fără a mai spune că ortografia musicală foarte ades era greșită, și cu multe lipsuri.

E. Mezzetti.

Răbojul meu

Două episoade din răsboiul trasvaalian. In lupta de la Elands Laagte, Englejii parveniră să demonteze o baterie bură. Dînd un asalt, ei rămaseră uimiți: înaintea cadavrelor, ce acopereau cîmpia și a tunurilor sfărmate, un om, un *singur* om căta să le ație calea.

Altul. Intr'una din nenumeratele lupte se observase o grupă, care trăgea în continuŭ în Englejĭ. Grupa era compusă din un bătrîn de 72 anĭ,—bunicul,—de treĭ oamenĭ între 30 și 50 anĭ,—fiĭ săĭ—și 13 tinerĭ, dela 12 la 20 anĭ—nepoțiĭ.—Eĭ staŭ la un loc și la un semn al moșneaguluĭ îșĭ descarcaŭ pușca. De fie-care dată, 17 Englejĭ cădeaŭ. In sfîrșit, se aduse un tun și se aruncă cu șrapnele contra familieĭ. Cînd se împrăștie fumul, 17 cadavre se vedeaŭ căzute grămadă.

Cum se nu învingă!

*

Luna de mĭere. Această curioasă denumire vine de la un obiceĭ, care există la unele popoare ale Norduluĭ: treĭ zecĭ de zile după căsătorie ele beaŭ numaĭ hidromel, care, cum se știe, e compus cu mĭere.

*

De ce să poartă inelul pe anular? Acest obiceĭ e vechiŭ. Dupĕ Aulu Gelu, Greciĭ îl aveaŭ deja. De asemenĭ și Romaniĭ. Iată cum îl explică Apion, în *Egiptiace*:

„Disecîndu-se corpul omenesc, dupe obiceiul egiptian, se găsi un nerv, care pleca de la acest deget spre a ajunge la inimă; din cauza luĭ, din cauza acesteĭ legăturĭ al luĭ cu inima, partea cea maĭ nobilă a omuluĭ, degetul anular fu ales.“

*

Ceea ce nu moare se află de vînzare la librăria Grossu și Iliescu. Prețul 2 leĭ.

*

Un roman de Michelet. D. Mialaret a descoperit într'un saltar un roman de Michelet,—și încă un roman filosofic. Totuși romanul nu-ĭ lipsit de acțiune. Ba are chiar o intrigă destul de complicată, care se petrece subt Ludovic XIV.

Se va publica romanul? D. Gabriel Monod, în înțelegere cu d. Mialaret, va hotărî despre soarta ulterioară a ziaruluĭ.

*

Albin Valabrègue a scris pe un album: după bunătate, ceea ce e maĭ trebuincios omuluĭ e veselia. Vodevelistul vine decĭ imediat după sfînt.

Poate,—dar, în orĭ-ce caz, nu imediat după poet săŭ cugetător.

*

Aghiazma dezinfectată. Un savant italian a descoperit în apa sfințită, pe lîngă bine-cuvîntare și clorura de sodiu, un număr mare de microbi periculoșĭ. Așa, de pildă, acel al tuberculozeĭ. Concluzia e că aghiazma să poate compara cu apele cele maĭ contaminate. Decĭ, trebue desinfectată.

Asta ar fi culmea.

*

EFEMERE

Doctoruluĭ Z.

Nu vraŭ nicĭ să văd,
nicĭ să aud pe ceĭ ce
mă ocărește; de aceea
nu citesc ziarul....

Să 'nspăimîntă de zărește
Vre-o gazetă ce-l „defaimă.“
Și cuprins de-această spaimă
Pe el numaĭ se citește.

ENDYMION.

Informațiĭ

Serbarea de la sf. Spiridon

Erĭ fiind hramul sf. Spiridon a avut loc ca de obiceiu serbarea la epitropia instituțiuneĭ cu acelaș lume.

In biserică unde se oficia serviciul devin era o îmbulzeală de lume ne maĭ pomenită. Era imposibil de strebătut. Serviciul a durat pînă la ora 11 și noul egumen al bisericeĭ a pronunțat un discurs prin care invită lumea să urmeze pildele strămoșilor și în mijlocul plăcerilor să se gîndească la ceĭ mizerĭ și peritorĭ de foame.

Odată serviciul religios terminat, invitațiĭ și lumea se indreaptă spre sala mare de la epitropie. Azistența e foarte numeroasă, compusă din reprezentanții corpuluĭ diplomatic, autoritățile, funcționariĭ și pensionariĭ instituțiuneĭ precum și un mare număr de invitațĭ veniți să aziste la această serbare.

Corul întonează imnul *Trăiască Regele*, după care d. epitrop Constantiniu pronunță următoarea cuvîntare:

De la strămoșĭ am moștenit deprinderea, ca odată pe an, în ziua serbariĭ patronuluĭ Bisericeĭ și a spitalelor sf. Spiridon, să ne adunăm aice, să visităm spitalul și să ascultăm o dare de seamă, pe care administrația centrală are grija să o pregătească în fie care an.

Pentru ce ne adunăm? pentru ce ascultăm darea de seamă? Ne adunăm oare ca să ne felicităm de serbătorĭ saŭ să toastăm un pahar de șampanie? Nu d-lor, aceste sunt producțiĭ moderne. Altul este scopul așezăriĭ strămoșeștĭ care ne adună; aci la această serbare, este că din statisticele acestea, care anual vi se pun în vedere, se oglindește în mare parte, pentru cine le urmărește cu oare-care atențitie, să înțelege, starea așezămîntuluĭ spitalicese în general și mersul diferitelor luĭ ramurĭ de activitate, în special.

Inițelepți aŭ fost bătrînii! cu minte aŭ așezat eĭ lucrurile!

In adevăr, Fundatoriĭ și donatoriĭ aŭ înființat spitale și le-aŭ înzestrat cu averĭ proprii pentru ca se folosască omenirea suferindă. Creațiunea lor este, va se zică, un așezemînt de bine-facere publică; apoĭ dacă ținta este binele public neaparat că publicul trebue să se și intereseze de buna stare a așezemîntuluĭ creat pentru și în vedere luĭ. El nu trebue să remină strein și indiferent de ceia ce se petrece în năuntru; din contra, se cuvine să cunoască și să aprecieze cum să conduce carul încarcat de bunurĭ de către bine-cuvîntațiĭ foudatorĭ și donatorĭ.

Iata rostul intrunirilor noastre, iată pentru ce, odinioară, în aceste adunărĭ poporale se discutaŭ și se votaŭ prin aclamație chiar și budgetele casseĭ spitalelor.

Este de regretat că numaĭ odată pe an aŭ loc aceste adunărĭ, dar e și maĭ de regretat că pe noĭ, modernii, nu ne mișcă, nu ne entusiasmează așezările bătrînești. Nicĭ macar odată pe an nu ne prea deranjăm să asistăm în nnmăr și se luăm parte la aceste solemnitățĭ.

Mulțumindu-vă dv. care ațĭ bine-voit a vĕ aduna astăzĭ, să trecem la examinarea statisticilor noastre. Spitalile fiind atributul de căpitenie al Epitropieĭ începem cu dînsele.

D. Epitrop Constantiniu citește un tabloŭ de mișcarea bolnavilor și a infirmilor din care resultă că în spitalul central și cele 10 filiale din diferite orașe aŭ fost, în zioa de 1-iŭ Ianuar 1899, 654 bolnavĭ barbați și femeĭ și aŭ intrat în cursul anuluĭ încă 11587. Din totalul acestora aŭ eșit vindecați și ameliorați 11000, aŭ murit 609 și aŭ remas în căutarea spitalelor astăzĭ 632 de persoane barbați și femeĭ.

La ospiciile: Monastirea Neamțu, Golia și Galata aŭ fost 211 infirmĭ, aŭ intrat în cursul anuluĭ 107, aŭ eșit vindecați și ameliorați 56, au murit 56 și aŭ remas în cautare 206—barbați și femeĭ.

La institutul orfanotrofic: aŭ fost 9 femeĭ gravide, 7 lehuse aŭ intrat în cursul anuluĭ, 381 femeĭ gravide și 11 lehuse, aŭ eșit sănătoase 380, aŭ murit 5 și aŭ remas în institut 23 gravide și lehuse.

Copiĭ s'aŭ găsit în institut la 1 Ianuar 208 copiĭ băeți și fete, aŭ intrat în cursul anuluĭ 55, aŭ eșit 15, aŭ murit 39 și au remas în institut astăzĭ 209 copiĭ băeți și fete.

Consultațiĭ gratuite și medicamente saŭ dat 57005 în totul la toate spitalele.

Un al 2 le tabloŭ de îmbunătățirĭ și reparațiĭ făcute la spitale din care resultă că s'a cheltuit 27196 leĭ iar la Slănic 48,520 leĭ.

Al 3-le un tabloŭ de mișcarea proceselor, cu care ocazie d. Constantiniu remarcă numerul însemnat de amînărĭ și speră că cu modificarea coduluĭ de procedură propus de d. Ministru actual al justițieĭ, se va închide cu mult seria amînărilor la care dă loc procedura în vigoare.

Al 4-le un tabloŭ de moșiĭ din care resultă că proprietățile spitalelor, în țeară și în Besarabia sunt în numer de 79 din care 57 moșiĭ sunt arendate, iar 12 se caută în regie. In detaliile ce face d. Constantiniu cu privire la administrarea moșiilor, mulțemește din partea casseĭ autorităților Rosienești din Besarabia și în special d-luĭ Consul din localitate pentru amabilitatea cu care înlesnește epitropieĭ administrarea moșiilor din Besarabia.

5. un tabloŭ de pădurĭ, al căror venit, înscris în budget, este de 300 miĭ leĭ din care s'aŭ realisat pînă acum 139746 leĭ. Speră că și restul se va încasa pînă la finele anuluĭ și tot odată arată că s'a luat măsurĭ serioase pentru împădurirea tuturor poenilor și amenajarea pădurilor spre a se începe exploatarea sistematică, pînă acum fiind numaĭ curățire în pădurĭ.

Al 6-le tabloŭ arată situația financiară a casseĭ din care resultă: că Epitropia spitalelor, posedă fondurĭ: 69 moșiĭ 24 de casse, 7 viĭ, maĭ multe locurĭ în Galați și băile Slănic.

269300 ruble, la Banca din Petersburg, prețul pămîntuluĭ dat la clacași, și

318500 leĭ în efecte romîne.

Aceste fondurĭ împreună cu toate veniturile ce dă statul și cu alte diferite venitur̆ĭ, daŭ un venit anual de 1887074 leĭ. Iară sarcinile budgetare se ridică la 2,060,056 leĭ, prin urmare un spor de cheltuelĭ de 139,796 leĭ.

Cît pentru situația zileĭ, ea stă astfel: numerar în cassă și remășițe de încasat, considerate bune, *286,495* leĭ iar la datoriĭ:

290599 leĭ ordonanțe de plată în suferință.
57681, cheltuelĭ făcute și ne ordonanțate încă.
549082, datoriĭ la cassa de Economie, la Bancă și la Bancherul I. Ch. Daniel.
897362 totalul datoriilor.

Terminînd, D. Epitrop Constantiniu adaoge:

Cum vedeți, d-lor, situația financiară, nu ne suride. Prevederĭ greșite budgetare, altele ce nu s'a putut realisa, seceta, moratoriu edictat prin legea de astă-vară, toate acestea aŭ contribuit a ne da un deficit colosal. Cu greŭ vom putea scăpa din încurcătură. Se sperăm totuși că administrația va găsi o formulă de ameliorare. La nevoe să vede destoinicia omuluĭ.

Ceea ce e sigur este, că nu vom putea face anul următor nicĭ îmbunătățirĭ, nicĭ clădirĭ noĭ, deși un local de epiterie ar fi neaparat trebuitor; în schimb însă vom fi nevoiți să facem marĭ economiĭ, multe și marĭ reduceri în budgetul viitor.

Vă mulțumesc încă odată și vă urez anĭ mulți.

*

Cuvîntarea d-luĭ Constantiniu fiind sfîrșită, se destupă buteliele cu șampanie, după care publicul pornește în visitarea spitaluluĭ. La ora 12 serbarea era sfîrșită.

——

Ministerul de interne a confirmat alegerile parțiale comunale care aŭ avut loc în ziua de 28 Noembrie.

——

In baza recomandărilor făcute de senatele ambelor universitățĭ, sunt numiți la facultatea de științĭ din Iașĭ:

D. Hurmuzescu profesor de științĭ fisice.

D-niĭ St. Popovicĭ și Em. C. Theodorescu profesor de botanică.

——

Lefile funcționarilor, pe luna Decembrie, se vor plăti, conform ordinuluĭ ministeruluĭ de finanțe, înainte de sărbătorile Crăciunuluĭ.

——

Din cauza geruluĭ care este de cîteva zile în nordul Moldoveĭ, și pămîntul ne fiind acoperit cu zapadă, recoltele au început să sufere.

In Muntenia nu e nimic de temut de oare-ce zapada a căzut în abundență.

——

Candidatura d-luĭ A. Rosetti, la col. II de deputațĭ din Botoșani, e sigură de reușită. Junimiștiĭ, precum și liberaliĭ drapeliștĭ în frunte cu d. I. Arapu, aŭ decis să nu pue candidat și să dea ajutor candidatuluĭ sturzist d. Ed. Ulle, fost primar.

Cu toată această impotrivnică adunătură alegerea amiculuĭ nostru e asigurată.

——

Firma fraților Iutser, a căreĭ declarare în stare de faliment a fost cerută, se crede că se va împaca cu creditoriĭ eĭ.

Tribunalul secția II a dat fraților Iuster termen pînă astăzi să prezinte tribunaluluĭ polițele achitate.

——

Zidurile orașuluĭ s'au acoperit de afișe semnate de clubul colectivist, convocind pe cetățenĭ la o întrunire publică pe Marți în vederea alegereĭ de la 16 Decembrie.

Se zice că vor lua cuvîntul d-niĭ Gr. Macry, candidatul, Efrem Mazlim, Suciu, Raki și colonelul Galeriu.

Felicitările noastre anticipate auditoruluĭ adevărat fericit în ascultarea oratorilor.

——

P. S. S. Arhimandritul Ciucă, unchiul d-luĭ A. Zdrobicĭ, a încetat erĭ din viață la Galați. D. Zdrobicĭ în urma vesteĭ primite a plecat cu trenul de aseară la Galați.

——

Astă-zĭ se judecă înaintea Curțeĭ cu jurĭ procesul privitor pe Teitler, acuzat pentru crima de dare de foc. Procesul va dura două zile.

Acuzatul va fi aparat de d-niĭ avocațĭ Bădărĕu, Penescu, Goldental și A. Xenopol.

——

Sesiunea curțeĭ cu jurĭ se închide mîină Marți. D. Consilier Sutzu va pleca la Roman a doua zi. Procesul privitor pe Vasserman, transferat de curtea de casație, e sorocit pentru ziua de 18 Decembrie înaintea curțeĭ cu jurĭ din Roman.

——

Sîmbătă a fost termenul pentru încheierea unuĭ concordat între falitul Landman și creditoriĭ săĭ.

De oare-ce creditoriĭ nu s'aŭ prezentat în numĕr suficient spre a vota, judele comisar a fixat un termen de treĭ săptămînĭ pentru culegere de noĭ adhesiunĭ.

——

Din cauza lipseĭ de spațiu, vom publica mîne dările de samă de la representațiile de Sîmbătă și Duminică.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRĂMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

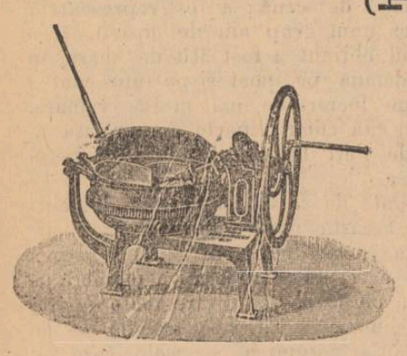

Patentate în toate STATELE

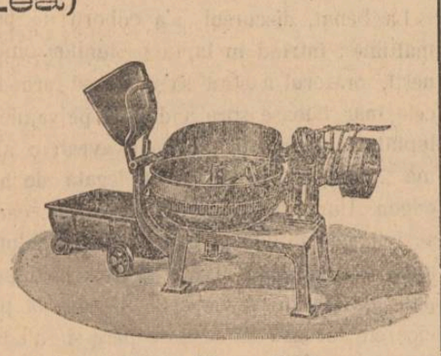

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
4—10

D-r C. Vitner
Fost intern al Spitalelor și al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din București
Fost medic de oraș și spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.
Iași. — Strada Lăpușneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI
Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneann un mare asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbați, dame. și copiĭ precum Galoși și Șoșoni *vertabile rusescĭ* I-a calitate.
Comenzile din provincie se execută rpompt.
Prețurile avantagioase și fixe,

„ANKER“
Societatea de asigurare asupra vieței și de rente in Viena, fondată in 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanțiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*
Cauțiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraților din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*
Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate și pentru daune suma de francĭ:
241,334,301.55
Societatea contractează:
Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viață și deces în condițiunile cele maĭ avantagioasă.
Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.
Asigurărĭ pe caz de viață și deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum și diverse alte combinațiunĭ ce ating branșa asigurăreĭ asupra vieteĭ.
Informațiuni se daŭ și oforte se primesc de către Agenția Principală din Iași str. Lăpușneauu No. 10.

D-r Marta L. Trancu
STRADA LOZONSCHI No, 10
Ord. 1—3 p.—m.
15—51

Fabrica de Bere „Zimbru“
IAȘI
Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediționĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.
In oraș se găsește la „Berăria Nouă la Restaurația Bererieĭ Zimbru și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul primar și secundar.
A se adresa la Redacție.

IMPORTANT
Find că părăsesc țara, cu autorisația Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.
H. Finke.
Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preț și altele a se adresa la.
Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
2—5

La Magasinul de Noutățĭ
Iașĭ M. I. Friedman
A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe gantelerii. panglicăriĭ, jerșeurĭ negre, fionturĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sfi. Sava. Sperînd că ouor. public și onor. noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate.
Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER
STR. PRIMĂRIEI 13
lîngă „Pomul Verde“
dă consultațiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. și 2—4 dupa amiază** și pentru săracĭ Consultațiunĭ gratis.

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 10 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 1.45 sub preşedinţia d-luĭ G. Panu.

Prezenţĭ 92 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. dr. *C. Istrati*, ministrul lucrărilor publice, depune cîte-va proecte de legi pentru indigenate.

D. *P. Carp* răspunde în chestie personală la cele spuse de d. prim-ministru la Senat.

Afirmă că, cu toată simpatia ce are pentru talentul d-luĭ Panu, n'a făcut nicĭ odată vr'un demers ca să-l admenească să vie în gruparea junimistă.

Dă apoĭ sfat d-luĭ prim-ministru să nu aducă la tribuna parlamentuluĭ şoptele de culise.

Declară apoĭ că, fiind-că s'a zis că este vanitos d'impreună că amiciĭ d-sale, vor împinge vanitatea pînă acolo că nu vor servi încă o dată nimănuĭ cu mantale de ploaie.

Se trece la ordinea zileĭ.

Se pune din nou la vot, în total, proiectul de lege pentru taxa de 5 la sută asupra lefurilor, vot remas nul din şedinţa de ierĭ.

Proiectul de lege s'a primit în total.

Se suspendă şedinţa pentru cincĭ minute ca să se consfătuiască asupra alegerel unuĭ vice-preşedinte, în locul d-luĭ Al. Catargiu, demisionat.

Se redeschide şedinţa şi se procede la vot.

D. Leon Bogdan, întrunind 66 voturĭ, a fost proclamat ales.

D. Ghica-Deleni Gr. a avut 14 voturĭ. Au fost şi 15 bilete albe.

Şedinţa se ridică, Camera trecînd în secţiunĭ.

Sedinţa de la 11 Decembrie, 1899

Se deschide la orele 1.50 sub preşedinţia d-luĭ N. Filipescu.

Presenţĭ 110 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *C. T. Georgescu*. Interpelează pe d. ministru de externe şi de domeniĭ ce are de gînd să facă cu tîrgul de rîmătorĭ din Severin, dacă se închide saŭ dacă nu, ce măsurĭ va lua ca să-l îmbunătăţească.

D. C. *Rădulescu* şi *N. Ştefăneanu* se asociază la această interpelare.

Se pune la vot recunoaşterea calităţeĭ de cetăţean romîn a d-luĭ G. Şerbănescu şi se primeşte.

Se pune la vot indigenatul d-luĭ Ioan Sieferst şi se primeşte.

D. C. *Rădulescu* observă că mulţĭ străinĭ cer împămîntirea, fără a fi satisfăcut maĭ întâĭ legeĭ de recrutare. Cere ca pe viitor să se ceară ca o condiţie *sine qua non* aceasta.

D. *Al. Marghiloman* cere dosarul şi actele privitoare la construcţiunea portuluĭ Constanţa, precum şi actele lucrărilor în regie a aceluiaşĭ port.

D. *I. Brătescu* cere urgenţa asupra proiectuluĭ depus zilele trecute pentru alienabilitatea pămînturilor rurale cuprinse în raza oraşuluĭ Bucureştĭ,

Se pune la vot recunoaşterea d-luĭ Axente Pandrea şi se primeşte.

Se pune la vot indigenatul d-luĭ dr. Ettore Vico din Brăila şi se primeşte.

Se declară vacant colegiul I de Prahova în urma încetăreĭ din vieaţă a d-luĭ C. Mîrzea.

Se pune la vot recunoaşterea d-luĭ Nicolae Popovicĭ şi se primeşte.

Se pune la vot pe rînd indigenatele d-lor Nicolae A. Cugler, Gr. A. Cugler, Mihail A. Cugler şi se primesc.

Se pune la vot recunoaşterile d-lor C. Dobrescu, Ion Roman, Nerva Hentiesca şi se primesc.

Indigenatul d-luĭ Spiru Metaxas d'Oro rămîne nul.

Şedinţa se ridică la orele 3,50

SENATUL

Sedinţa de la 8 Decembrie

(Urmare)

D. *Gh. Cantacuzino*, primul-ministru, răspunde în primul loc d-luĭ Anton Carp, care vorbind de starea financiară a ţăreĭ de la anul 1870 încoace, a spus o sumă de lucrurĭ greşite.

D. Carp a maĭ făcut o greşală, cînd a vorbit de circulara noastră relativă la incendiĭ.

Primul ministru arată de unde a provenit această circulară: dintr'un raport al d-luĭ Algiŭ, prefect al poliţieĭ Capitaleĭ. S'a făcut atuncĭ circulara, s'a trimes la *Monitorul Oficial*, unde din greşală de tipar în loc de *unĭ din comercianţĭ* s'a zis *cea maĭ mare parte din comercianţĭ*. Greşala a fost imediat îndreptată. O parte, însă, din presă, a luat drept bună monedă circulara greşită şi a început să ducă campania în contra ministeruluĭ de interne, campanie nedreaptă şi calomnioasă, căcĭ se acuza un ministru romîn, că insulta comerciul romin,)aplause).

Nu voiŭ vorbi de discursul d-luĭ Aurelian în chestiunea Porţilor de Fer, de care a vorbit în mod complect d I. Lahovari, ministru al afacerilor străine asupra discursuluĭ d-luĭ Ghermani în care n'a respirat, de cît bună-cuviinţă şi competinţă, n'are nimic de observat.

Nu tot aşa a fost cu discursul d-luĭ Porumbaru care s'a încercat să spele de pe fruntea partiduluĭ liberal, greşelile comise la Berlin.

D P. Missir, ne-a vorbit de neomogenitatea în partidul conservator. A pomenit de d.ĭ Fleva şi de d. Panu.

Cum am maĭ spus şi în Cameră junimiştiĭ aŭ făcut totul ca să atragă şi pe unul şi pe altul. Chiar zilele trecute d. Missir a oferit d-luĭ Panu să vie la junimiştĭ. (D. Missir protestează). Insuşĭ d. Panu mi-a spus să 'l cred.

Nu noĭ suntem nesinceri, ci d-tră suntetĭ bizantinĭ.

Ne-aţĭ spus că n'avem program.

Dar discursul de la Iaşĭ n'are un număr destul de mare de reforme?

Nădăjduesc că D-zeŭ ne va da mijlocul de a le aduce la îndeplinire.

Dar în programul de la Iaşĭ s'aŭ maĭ pomenit două ideĭ: idea a două partide puternice cari să garanteze viaţa constituţională şi apelul către toţĭ conservatoriĭ ca să se unească. D-tră însă n'aţĭ pomenit de aceste două ideĭ fiind că nu v'a covenit.

Şedinţa de la 9 Decembrie 1889

(Urmare)

Aţĭ vorbit de cadastru, de irigaţiĭ, de o sumă de alte lucrurĭ, de ce însă n'aţĭ vorbit nimic de cestiunea celor două partide, succedînd unul altuia.

Tot aşa n'aţĭ vorbit nicĭ de cestiunea cea-l'altă a venireĭ la matcă a tuturor conservatorilor.

Voĭ face apel la domniĭ junimiştĭ, cum a făcut d. Cornea, să se gîndească un moment maĭ nainte la vechea matcă a Dunăreĭ Conservatoare de la care aŭ plecat şi să se întoarcă cît maĭ curînd înapoĭ.

Ca să dovedească nedreptatea atacurilor îndreptate de junimiştĭ contra d-sale, citeşte un articol al d-luĭ Carp din ziarul *Ţara* din anul 1865.

Arată apoĭ purtarea d-luĭ Carp faţă de conservatorĭ atît înainte de formarea cabinetuluĭ comun din 1891 cît şi după plecarea de la putere în 1895.

Vorbind de alianţa liberalilor cu socialiştiĭ. d. prim-ministru spune că răposatul Catargi a chemat pe d. Carp şi i-a spus să fusioneze căcĭ se aşteaptă să vie în curînd la putere, chemat de evenimente.

D. Carp a refuzat zicînd că va fasiona cînd vor veni la putere.

M'a chemat atuncĭ Catargiu ca să mă consulte asupra şefieĭ partiduluĭ. I-am arătat pe d. general Manu, d. general însă m'a designat pe mine şi Catargiu s'a raliat la acest lucru.

Vedeţĭ decĭ că a trebuit să primesc executarea testamentuluĭ răposatuluĭ Lascar Catargiu (aplause).

Sunt încredinţat că răspund la aşteptarea şi dorinţa ţăreĭ. (Aplauze).

Pe drapelul partiduluĭ conservator va sta tot-d'auna înscris: *Iubire de patrie şi de neam*. (Aplauze).

Ţara pe deplin luminată de aceste desbaterĭ, ne va judeca pe toţĭ.

Or cît da grea şi spinoasă va fi sarcina ce ne-am luat, o vom îndeplini cu sfinţenie (Aplauze)

Vom avea grije de toate nevoile ţăreĭ. vom începe de azi opera de reforme ce ne am propus. (Aplauze prelungite).

Se închide discuţia.

Şedinţa se ridică la orele 5,40.

Şedinţa de la 10 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2.30 sub preşedenţia d-luĭ C. Boerescu.

Prezenţĭ 82 d-nĭ senatorĭ.

D. *P. Missir*, în chestie personală, spune că nu maĭ are nimic de zis de oare-ce d. N. Fleva a declarat că nu a avut nicĭ o intenţie ofensătoare vorbind de d-sa şi întrebîndu-l de ce nu a vorbit de ministrul de justiţie. In ce priveşte acuzaţiile d-luĭ prim-ministru de bizantinism, declară că nu a propus nicĭ odată d-luĭ G. Panu să intre în gruparea junimistă.

După ce se citeşte proectul de lege pentru căsătoriile ofiţerilor, proiectul se ia în consideraţie.

Articolul 1 se votează fără discuţie.

Articolul 2 se votează după o mică discuţie.

Art. 3 şi 4 se votează fără discuţie.

La art. 5 d-niĭ *Leon Sachelarie* şi *M. Pacu* propun să se adauge un aliniat prin care să se poată face căsătoriĭ între ofiţerĭ şi profesoare.

D. *general Lahovari* arată că acest articol nu e altceva de cît un regulament militar din 1860. Ofiţeriĭ au destule sarcini şi dacă li se maĭ dă sarcina caseĭ nu va putea să-şĭ ţie demnitatea dacă nu are o dotă. Căsătoriile cu profesoarele ar da loc la marĭ neajunsurĭ, căcĭ profesoarele rămîn la catedrele lor, iar ofiţerul se mută din garnizoană. Se poate să moară soţia şi atuncĭ ofiţerul rămîne cu copiiĭ şi fără pensia soţieĭ, moartă înainte de vreme.

Pentru aceste argumente, d-sa cere respingerea amendamentuluĭ.

Articolul 6 se votează.

Articolul 7 se votează după o mică discuţie şi după explicaţiile date de d. ministru de resboiŭ.

Se votează fără discuţie articolele 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. 16 şi 17.

Legea se votează în total cu 49 bile pentru şi 2 contra.

D. General Iacob Lahovari depune proectul pentru recunoaşterea de persoană morală a institutuluĭ «Barbu Catargiu» în comuna Maia.

La orele 4 şi 10 Senatul ridică şedinţa.

Şedinţa de la 11 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2 şi 15 sub preşedinţia d-luĭ C. Boerescu, preşedinte.

Prezenţĭ 89 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Pe banca ministerială sunt d-niĭ gener. Lahovari, C. Disescu şi T. Ionescu.

D. Plesnilă roagă să i se pue la ordinea zileĭ interpelarea sa cu privire la desele falimente ce se întîmplă la Galaţĭ.

D. Preşedinte zice că se va pune la ordinea zileĭ.

D. col. Costescu adresează o întrebare d-luĭ ministru de domeniĭ cu privire la aplicarea art. 15 din legea clăcaşilor.

La ordinea zileĭ indigenate.

Se votează recunoaşterea d-lor Anton Puşcariu, inginer din Bucureştĭ; George I. Popp, chimist din Bucureştĭ.

Se votează împămîntenirea d-lor Eugeniŭ Buchman, telegrafist din Bucureştĭ. Samuel Rosenthal, G. Iorgala, M. Gaster, A. Satmari, V. Mamigonian, I. Stork, T. Botta, I. Bratu.

D. general Manu depune proectul de lege pentru impozitul de 5%. Urgenţa de admite.

Se votează naturalizarea domnilor A. Braun şi Lazăr Săineanu.

Şedinţa se ridică la 4 oare 45

Ultimele Informaţiĭ

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbătorĭ, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţĭ. Facem apel la toţĭ oameniĭ de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele în ziar şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît banala plăcere de a trimite şi a primi o bucată de bristol, credem că e maĭ bine să contribui la îndestularea uneĭ gurĭ ce caută pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergĭ o lacrimă de ger pe o geană înghetată, în ceasul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

Simbăta trecută s'au împărţit, la şcoala profesională S-tul Sava, din partea „Societăţeĭ pentru învăţătura poporuluĭ Român din Iaşĭ", 44 paltoane copilelor sarace şi silitoare din şcoalele primare şi 4 jachete la 4 eleve din şcoala profesională.

D. Brandia, însărcinat de consiliul societăţeĭ să asiste la distribuţiune, a mulţămit, în numele consiliuluĭ şi al societăţeĭ, D-neĭ Cleopatra Gheorghiu, directoara scoaleĭ profesionale, d-neĭ profesoare Elena Tisescu şi d-relor ajutoare Eugenia Marta şi Elisa Cerne, pentru deosebita îngrijire ce au pus şi anul acesta, ca şi în aniĭ trecuţĭ, ca paltoanele şi jachetele să fie bine şi răpede lucrate.

In urma intervenţieĭ administraţieĭ comunale, casapiĭ din Iaşĭ au hotărît să dea o cantitate de carne pentru a fi distribuită seracilor din Iaşĭ cu ocaziunea serbătorilor Crăciunuluĭ.

De aseminea administraţiunea comunală a făcut o intervenţiune identică pe lîngă brutariĭ şi negustoriĭ de lemne.

Nu ne îndoim că şi aceştia vor respunde în mod afirmativ la umanitara propunere făcută de administraţia comunală.

Serata de la cercul militar

Simbătă 11 Decembrie, a avut loc, după cum am anunţat, a 2-a serată dansantă, la cercul militar din localitate. A fost lume foarte multă şi aleasă în cît putem spune că era maĭ mult un bal de cît o serată. De pe la oarele 9 lumea începusă să vie ast-fel că pe la 10 saloanele cerculuĭ eraŭ pline şi gentilele dansatoare eraŭ impacientate de a vedea că se începe dansul.

La oarele 10 părechile de dansatorĭ să asvîrleaŭ voioşĭ conduşĭ de armoniosul vals. Serata a fost deschisă de col. Alexandrescu cu d-na Olga maj. Văitoianu, o distinsă şi neobositoare bostoneusă.

De această dată s'a remarcat că eraŭ foarte multe dansatoare şi foarte mulţĭ dansatorĭ cu soţiĭ mult doritorĭ de a se întrece şi a'şĭ arata talentele şi graţiele la dans.

Saloanele eraŭ bine aranjate şi frumuseţea o complectaŭ graţioasele domnişoare cari 'şĭ aŭ dat rendez-vous la această serată, regretînd că aŭ lipsit la I-a.

D-na Laonay a corespuns tutulor aşteptărilor cu bufetul ce era bine garnisit.

Ordinea dansurilor a fost de astă-dată modificată şi nu s'a făcut de cît boston, pas de patineurs, quadrile, lancier şi galop.

Comitetul cerculuĭ a luat măsurile cuvenite, ca toată lumea să joace; astfel la quadrillurĭ aŭ fost foarte multe perechĭ încît saloanele eraŭ prea micĭ şi cu greŭ figura a 6-a s'a putut dirige; ultimul quadrille a fost cu drept cuvînt grandios, căcĭ a durat 1 oră ½—condus fiind cu multă dexteritate. Galopul a ţinut 45 minute, cu toate acestea neobositele dansatoare în loc să se dea învinse de oboseală, aŭ început din noŭ bostonul.

Ingeraşii şi steluţele din saloane aŭ dat seratei un aspect feeric încît lumina cu petroleŭ a saleĭ se transformase în alţĭ corpĭ luminoşĭ carĭ răspîndeaŭ din ochiĭ lor frumoşĭ lumină deosebită şi miĭ de graţiĭ; S'aŭ remarcat maĭ multe steluţe carĭ aŭ apărut pentru prima oară la Seratele cerculuĭ: Domnişoara Mavrocordat, domnişoara Adela Panopol, d-ra Tuduri, tot atît de distinsă la dans ca şi studentă la Universitate, doamna Locotenent Ernici, domnişoarele Nanu, domnişoara Chirilescu, domnişoara Nanu. . . . . .

Printre îngeraşĭ am remarcat:

Am observat d-nele: Sofia Gane, Finaret Stoianovicĭ, Ana Negruzzi, Tuduri, Elise Mavrocordat, Nathalie Sutzu, Ec. Panopol, Christodulo, ing. Mandrea, col. Petrovicĭ, Henri Ghica, P. Paladi, căp. Zamfirescu, locot. Ernicĭ, Marie Asani, Marie Castan, Gall, Chiriţă, Cucu, Sion, sub-loc. Rezmeriţă, dr. Vicol. Adelle Grigoriu, Brandia, dr. Tiron, căp. Moisachi, V. Radu, locot. Leca, căp. Văleanu, căp. Văitoianu. C. Climescu, Haret, col. Stamatopol, Leonardescu, Mihail, căp. Tăutu, Florinescu, maj. Jippa, căp Jippa, Neagu, Vasiliu, căp. Ghidionescu, Cocea, Stamati, căp. Chirculescu, căp. Liciu, loc. Martac, căp. Strătulescu, Mihailescu, dr. Râteanu, Velescu. maj. Renescu, sub-locot. Constanţius maj. Anghelescu, col. Tereusescu, maj. Văitoianu.

D-rele: Adelle Panopol, Ecaterina şi Aglia Gane, Elena Mavrocordat, o nouă apariţie, Maria Macarovicĭ, Ela şi Nathalie Negruzzi, Gisele Souzu, Mateĭ Ganca, Eugenie Gall Lucie Sion, Lina Brandia, Stoianovicĭ, Velescu, Tăutu, Matilda Castano, Vasiliu, Nanu, Cristescu, Chiriţă, Tereusescu.

D-niĭ: Colonel Alexandrescu, preşedintele clubuluĭ; col Stamatopol, col. Petrovicĭ, maj. Văitoianu, maj. Haret, maj. dr. Tiron, maj. Anghelescu, căp. Zamfirescu, căp. Liciu, căp. G. Văleanu, căp. Mihailescu, căp. Stratilescu, Ghidionescu, căp. Moisachi, căp. Tăutu, căp. dr. Vicol, dr. Stihi, locot. Leca, locot Ernicĭ, Dimachi, Simionescu, Ghermănescu, Barca, Buznea, maj. Jippa, căp. Lelescu, sub locot. Constantius, căp Farcăşeanu, Marcovicĭ, locot. Rosetii, locot. Scorţescu.

Fracul era representat prin d-niĭ:

D. Zarifopol, Didi Livadidi, D. Arseniefi, vice-consul rus; Filoxerindis Efendi, consul otoman, ing. Mandrea, ing. Cristodulo, Gambara, V. Paladi, C. Grigoriu, Georges Beldiman, inginer Bejan, V. Radu, Gh. Cristofor, Leon Cosmovicĭ, Petit, Tuduri, Georges I. Grigoriu, Proca, Lefter-Dimitrescu, Artur Sion, T. Popvici, V. Costin, Leonardescu, Velescu, Stihi, V. Teodorescu.

S'a petrecut foarte bine pînă la 4 dimineaţă cînd toată lumea s'a despărţit ducînd cu sine o dulce amintire, pentru a se reintîlni la serata de Crăciun.

Grigri.

Procesul inculpaţilor devastărilor de la 16 Maĭ trecut, se va judeca de secţia a II-a a tribunaluluĭ. — Procesul e sorocit pentru prima Simbătă din Ianuarie 1900.

Inculpaţiĭ sunt în număr de 64.

D. D. Alexandrescu procuror general pe lîngă Inalta curte de casaţie, a plecat aseară la Bucureştĭ.

La teatru se urmează cu deosebită sîrguinţă repetiţiile la piesa *Banul Mărăcine*.

O nenorocire s'a întîmplat Simbătă la casa d-luĭ căpitan Greceanu.

O servitoare în vrîstă de 17 anĭ se apropiase să dea foc la nişte ceară amestecată cu terebentină.

Terebentina însă a făcut explozie şi nenorocita servitoare şi-a ars tot corpul.

De către ceĭ interesaţĭ s'a respîndit vestea că în curînd se va urca preţul săreĭ la 40 de banĭ kilogramul.

Respîndirea acesteĭ ştirĭ a avut de rezultat că o mare parte din populaţiune s'a aprovizionat cu o cantitate de sare.

Suntem în poziţiune de a afirma că ştirea aceasta nu conţine nimic adevarat.

Nicĭ că se poate o situaţie maĭ caraghioasă ca a opoziţiuneĭ din Iaşĭ.

Conform comunicatuluĭ *Voinţei-Naţionale* d. Gr. M. Macry, nu va candida. Intrunirea de mîne seară decĭ ne va consacra un candidat colectivist. In acelaşĭ timp d. Dim. Rosseti, investit candidat de ziarul d-luĭ Sturdza, refuză de a candida.

Care vra să zică alegerĭ cu întrunirĭ şi fără candidat.

Primim din Paris trista ştire că în ziua de 5/17 Decembrie a încetat din viaţă, după o lungă şi crudă suferinţă, copilul Dan Teodoru fiul d-luĭ D. A. Teodoru, profesor şi bursierul statuluĭ la Paris.

Trimetem condoleanţele noastre îndureratei familiĭ.

In noaptea de 11 Decembrie a luat foc casa gardistuluĭ comunal Christofor de la bariera Lăculeştilor. Focul a provenit de la o candelă.

La pităria d-luĭ Szakmary a fost găsit mort individul Iosef Harter în vrîstă de 55 anĭ.

Cadavrul era deja în stare de putrefacţiune şi a fost transportat la morga de la cimitir.

Parchetul anchetează cazul şi mâine vom da amănunte.

Consiliul comunal a fost convocat în sesiunea extra-ordinară pentru Joĭ 16 Decembrie ora 5 d. a.

La ordinea zileĭ:

Alegerea unuĭ prim ajutor de primar în locul d-luĭ I. Mavrodi, demisionat.

Chestiunea apeĭ şi alte chestiunĭ importante.

Şeful colectiviştilor în Iaşi

Sosirea d-lui Sturdza. Coriferiĭ colectiviştĭ. Intrunirea la Club. Banchetul. O surpriză neplăcută pentru d. Sturdza. Amănunte.

Simbătă 18 Decembrie şeful colectiviştilor va sosi în Iaşi. Cu această ocaziune colectiviştiĭ vor să facă în jurul şefuluĭ un mare sgomot. Intrunirĭ, banchete şi cîte altele. Dar cum socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg, d. Sturdza va avea de incasat cîte-va surprize neplăcute.

*

D. Dim. Sturdza, soseşte în Iaşĭ întovărăşit de d-niĭ Haret, Aurelian, Ionel Brăteanu şi Paladi.

In aceeaşĭ zi după amează va avea loc o întrunire la club, cînd d. Sturdza va căuta să clarifice situaţia de la clubul din Iaşi în ce priveşte pe d. Mîrzescu.

Seara va avea loc un banchet cînd d. Sturdza va proclama unirea cu d. Aurelian.

*

Surpriza despre care vorbiam maĭ sus e următoarea:

Un membru influent al clubuluĭ va comunica d-luĭ Sturdza via dorinţă a colectiviştilor ieşenĭ de a se face unirea cu absolut toate elementele liberale, rezleţite de pe urma guvernăreĭ d-luĭ Sturdza.

Fruntaşiĭ colectiviştĭ vor părăsi Iaşul în seara de 18 Decembrie.

Sinuciderea d-reĭ Plesnilă

Motivele sinuciderei. Povestirea servitoareĭ. Starea sănătăţeĭ d-reĭ Plesnilă. Scrisoarea. Boala ultimă. Cum s'a sinucis. Imprejurările. Alarma. Primele ajutoare. Amănunte.

Strada Lăpuşneanu a fost astă-noapte teatrul uneĭ drame care a emoţionat întreg oraşul. D-ra Plesnilă s'a sinucis, aruncîndu-se din etajul al III-lea al caselor Lepadatu unde ocupa un apartament. Lesne îşĭ poate închipui orĭ-cine ce profundă durere a provocat vestea despre această sinucidere.

Cele narate maĭ jos sunt expunerea amănuntelor culese de reporterul nostru la faţa locului.

Din povestirea servitoareĭ rezultă următoarele:

E maĭ bine de un an de cînd d-ra Plesnilă a primit o scrisoare, în urma căreia n'a maĭ sfîrşit cu plînsul. Necontenit era supărată.

De atuncĭ nu maĭ avea un moment de linişte. Din cînd în cînd avea ameţeli şi durerĭ. Acum cincĭ zile s'a imbolnăvit şi a căzut la pat.

Nimic însă nu dădea de bănuit hotărîrea fatală.

Astă noapte pe la ora 2 servitoarea a fost chemată şi cînd a întrat în odaie, a rămas îngrozită. In picioare, palidă, cu faţa care exprima groază, nenorocita d-ra Plesnilă strigă:

„Apără-mă. Ce caută lumea asta acĭ? Ce vor de la mine".

— Dar nu e nimene, duducă.

Inspăimîntată, servitoarea a alergat să cheme ajutor, maĭ cu samă cînd a văzut că d-ra Plesnilă s'a repezit la un cuţit ce era pe masă şi pe care reuşise să i'l smulgă din mînă.

In timpul cît servitoarea alergase să cheme ajutor, nenerocita se aruncă de pe fereastră.

Revenind şi ne maĭ găsind pe nimene în casă, servitoarea a strigat'o şi d-ra Plesnilă a respuns de jos. A fost ridicată de aparul şi sergentul din pont şi dusă în odaie. A maĭ trăit o jumătate de oară şi a pronunţat de treĭ orĭ cuvîntul *adio*.

*

Am văzut'o astă-zĭ de dimineaţă. Faţa palidă nu avea de loc urmă de sînge, numaĭ în dreptul urecheĭ e un mare chiag de sînge. Mîna stîngă e fracturată.

D-ra Plesnilă e în vrîstă de 25 anĭ, originară din Galaţĭ. Profesoară de piano a conservator, d-ra Plesnilă era un talent incontestabil. Lauriată a conservatoruluĭ din Viena, a fost numită profesoară fără concurs şi nu rare orĭ am avut ocazie să admirăm frumosu-ĭ talent la diferite concerte.

Inregistrînd cu durere ştirea acesteĭ sinuciderĭ rugăm familia să primească expresiunea sincerilor noastre condoleanţe.

*

Imediat după costatarea decesuluĭ, poliţia a luat toate măsurile. totul a fost sigilat. Părinţĭ au fost instinţaţĭ telegrrafic şi se aşteaptă svsirea lor pentru mâine. La conservator a fost arborat drapelul negru.

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ a se adresa strada Cogălniceanu No. 8.

1—6

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 2 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.**

Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEŢUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Preţul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎŞTIGĂTOARE

1	Lot	de	2000—2000
2	Loturĭ	de	1000—2000
2	„		500—1000
20	„		100—2000
20	„		50—1000
100	„		20—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER“

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea,* bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina“ pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer“ pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer“ pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de Toilettă:

Poudră „Sanitas“ albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de Toilettă „Singer“ şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă“ unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

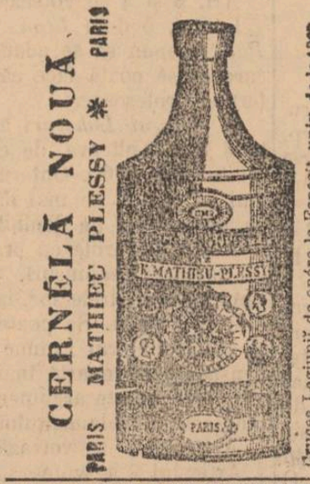

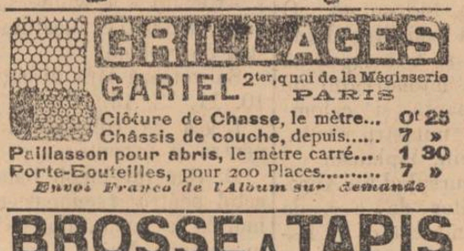

CATAPLASM RIGOLLOT

Cel mai bun revulsiv pentru a combate numai de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.

A se pretinde semnătura în roşu a Inventatorului pe fie-care foie:

SE VINDE ÎN CUTII DE TINICHEA DE 40 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 183 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—MERCURI 15 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Iuserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriei—No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

Trucurĭ colectiviste

Cu vre-o cîte-va zile în urmă, cu mult înainte de a apărea în *Voinţa Naţională* declaraţia că d. Gr. Macri îşĭ retrage candidatura de la alegerea colegiuluĭ I de deputaţĭ ce va avea loc poimîine, prezisesem că aşa o să se întîmple.

Am atins în mod suscint tot în coloana aceasta, toate chestiile care ar putea face obiectul discuţiilor în întrunirea publică provocată de liberalĭ pentru astă sară, şi am conchis apoĭ că liberalii nu se pot despărţi cu inimă uşoară, de vechile lor naravurĭ, de vechile lor clişeurĭ.

Am adaos apoĭ, că liberaliĭ vor căuta un pretext oarecare spre a scapa de ruşinea care'ĭ aşteaptă, şi candidatul lor îşĭ va retrage candidatura în ziua de alegerĭ, avînd grija să depuie la biuroŭ un protest bazat pe argumentele cele maĭ neîntemeiate şi pe afirmările cele maĭ mincinoase.

E în natura patriotuluĭ colectivist acest mod necorect de procedare, şi nicĭ civilizaţia modernă, nicĭ secolele viitoare —dacă va maĭ rămîne sămînţă de colectivist pe pămînt— nu sunt în stare să desrădăcineze asemene moravurĭ.

Decĭ, ceea ce cu vre-o cincĭ saŭ şase zile în urmă am prezis, s'a întîmplat.

Am maĭ putea ghici şi altă ceva, în această nostimă comedie politico-electorală, neaparat tot pe baza cunoştinţelor ce avem despre uzurile panglicăreştĭ tradiţionale partiduluĭ.

Aşa, de exemplu, ne-am prinde că sub masca cumcă d. Macri e *persona grata* la d. Sturza, fostuluĭ epitrop i s'a pus înainte acest argument spre a'l decide să 'mbrace mantaua. In realitate însă, intenţiile regisorilor din clubul de la otel Traian, de a impune acest *rol* d luĭ Macri, eraŭ ca să restoarne oare-cum proverbul: *capra face pozna şi oaia trage ruşine.* De astăună dată, d. Macri trebuia se facă pe oaia.

Probabil, însă, că distinsul membru al baroului nostru, cu nasul seŭ fin, a mirosit treaba şi—imitând reculegerea pusnicească în care s'a învăluit dl. Poni pe cît timp liberaliĭ nu maĭ aŭ puterea—a declinat dîstinsa onoare de a fi çap de turc.

Din fire însă panglicarĭ, liberaliĭ nu s'aŭ ţinut mulţumiţĭ cu eşecul punereĭ înainte a candidatureĭ d-luĭ Macri şi aŭ crezut că pot mistifica macar pe alt cineva.

Eĭ aŭ recurs imediat la un fel de stratagemă.

Punînd, fără nicĭ o autorizare, în discuţie numele unuĭ venerabil şi distins concetăţean al nostru, dl. Dimitrie Rosetti, i-a oferit sprijinul partiduluĭ în alegerea de la 16, sperînd astfel că dl Rosetti se va ameţi oare cum de această onoare şi va consimţi să servească de candidat liberalilor.

Trucul n'a reuşit însă.

Dl. Rosetti nu ş'a împrumutat numele şi prestigiul de care se bucură în sînul societăţeĭ noastre, cauzeĭ colectiviste, aşa că patrioţiĭ din localitate sunt azĭ în căutarea cu felinarul a unuĭ candidat.

Ba, ce e maĭ nostim, a şi convocat pe cetăţenĭ în întrunire de consfătuire electorală pentru astă sară, în sala Teatruluĭ Pastia, şi de astă una dată sala unuĭ teatru pentru o asemenea comedie e bine găsită.

Totuşĭ, afişe marĭ cu numele d-luĭ Macri continuă de a remîne lipite pe zidurile oraşuluĭ, pe cînd *Voinţa Naţională*, care ştie neaparat *ceva*, dă comunicate despre retragerea candidatureĭ fostuluĭ efor al Sf. Spiridon.

O aşa harababură, saŭ maĭ bine zis panglicărie, nicĭ că s'a maĭ vĕzut.

E continuarea vecheĭ şcolĭ, vechelor procedimente, vechelor naravurĭ şi apucăturĭ fără de care colectivitatea nu ar putea trăi.

E carne din carnea partiduluĭ...

VORBE

Ossian. O gazetă a publicat traducerea unora din poemele luĭ Ossian, bardul gaelic. Ba, maĭ mult chiar, a dat diferite detaliĭ asupra vieţeĭ aventurosuluĭ rapsod din Scoţia cea ospitalieră. Totuşĭ, azĭ e hotărît constatat că autorul luĭ *Fingal* n'a existat. Un advocat Macpherson a publicat, zicea el, o traducere în proză, după poeziile unuĭ necunoscut scoţian, care parcursese toate văile Scoţieĭ, orb şi sărac, cîntînd nenorocirile luĭ Trenmor şi ale luĭ Comhal, ca un al doilea Omer. Poezia aceasta avea o nuanţă de mister nehotărît, un vag relent do iubire mistică şi decĭ cu uşurinţă devini populară Numele şi aventurile luĭ Fingal, Ossian, comcal, Trathal, Trenmor şi Oscar pe pămîntul Morven şi în palatul Selmeĭ aŭ ajuns cunoscute tuturor şi admirate de toţĭ. Oamenĭ ca Napoleon şi doamna de Staël aveaŭ o deosebită adoraţie pentru miticul autor. Şi aceasta era foarte explicabil. In epoca aceasta, în care gestul şi acţiunea eraŭ absolut stăpîne şi predomnitoare, acea nehotărîtă tristeţă, care reeşia din poezie, era un farmec noŭ şi atrăgător. Se înţelege dar de ce cînd Macpherton declară că el e autorul poeziilor admirate stupefacţia fu generală şi nu fu crezut. Iar legenda îşĭ urmă cursul şi până azĭ perzistă.

Vă aduceţĭ aminte de vorba luĭ Beaumarchais, spusă despre calomnie „il en restera quelque chose?“ Lărgiţĭ cercul şi *adevărul* rămîne acelaş. Orĭ-care ar fi minciuna svîrlită în urechea omenească, ea va prinde. In cutele ascunse ale sufletuluĭ se tăinueşte şi creşte, plantă otrăvitoare, la umbra ascunselor patimĭ, legate de pămîntul omenesc.

Dar poate că aceasta să se explice şi altminterĭ. Minciuna ne dă iluzia şi iluzia e a tot stăpînă. Ea face să visăm, să gîndim, să cugetăm, să iubim,—să trăim. Ea nu moare, ea e neperitoarea crăiasă a tot puternică, care ne umplu sufletele şi ne le întăreşte în faţa realităţeĭ brutale. Ce ironie în veşnica „goană după adevăr!“ Şi el e iarăşĭ o faţă a Minciuneĭ stăpîne. In zadar ştiinţa încearcă să o răstoarne: e veşnică.

Faust

Curaj retrospectiv

Colectiviştiĭ fac zgomot enorm împrejurul chestieĭ Porţilor-de-fer. Eĭ rîdică în naltul ceruluĭ pe D. Dim. Sturdza, care, într'adevăr a dovedit, în broşura publicată de d-sa asupra acesteĭ chestiunĭ, că cunoaşte o mulţime de tratate şi de note în acest litigiŭ. Un singur cusur însă are această pregătire straşnică a fostuluĭ premier: acela că n'a avut curagiul s'o întrebuinţeze. Căcĭ nota de la 29 Mart nu poate fi luată în samă, de oare-ce guvernul demisionînd, efectul eĭ era înlăturat prin aceasta chiar. Decĭ, şi aicĭ, saŭ panglicărie după vechea şcoală colectivistă saŭ... curaj retrospectiv.

Tartarin aflase că un bandit ingozitor era intr'un codru, prin care trebuea să treacă. Hotărît să-l exterminez, el se înarmă cu toată panoplia sa: puşti Winchester, pistoale turceşti, revolvere-carabine, iatagane arăbeşti, spade de Toledo, săbiĭ de cavalerie, crish malez săgeţi otrăvite, stilete italiane etc. Iată că, intrat în pădure şi simţind apropierea monstrului, Tartarin e apucat, aşa, de un scrupul şi îşĭ ascunde armele frumuşeĭ,—ba chiar cu oare-care tremurici. Şi iată că se arată şi hoţomanul, care se păru eroului nostru o nămilă pînă în nourĭ. .... El se apropie încetişor de Tartaric, ce se făcuse mic cît un purice şi îĭ luă toţĭ baniĭ, apoi îĭ dete drumul. Odată însă eşit din pădure, unde începu viteazul nostru să dee din puşti şi să-şi zingănească hangerele şi săbiile, ca să sperie pe hoţ—şi să-l audă cei din Tarascon.

MARCIAL.

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbătorĭ, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţĭ. Facem apel la toţĭ oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele în ziar şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît, banala plăcere de a trimite şi a primi o bucată de bristol, credem că e maĭ bine să contribui la îndestularea uneĭ gurĭ ce caută pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergĭ o lacrimă de ger pe o geană înghetată, în ceasul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu . . . . 20 lei.
D. Al. A. Bădărău . . . 20 leĭ

Lipsa de subiect

Iată un titlu, care va spune multe jurnaliştilor. Cine din eĭ nu şi-a „strîns în palme tîmplele înferbîntate“, în goana de subiect, cu care să-şĭ umple coloanele? Cînd stă zeţarul lîngă masă, cerîndu-ţĭ „încă o coloană“, cea maĭ frumoasă zînă din mitologia tuturor, e acea a luĭ Zola, — fecunditatea.

D. Take Ionescu a pus în relief— şi toţĭ, dealtminterĭ, aŭ constatat—slăbiciunea opoziţieĭ, care s'a mărginit să facă discuţie istorică. Ce se facă bieţiĭ oamenĭ? Meşteşugul de opozant nu-ĭ ugor. Ca şi zeţarul, îţĭ cere necontenit subiecte noĭ de exploatat. Dar de unde să le iscodească sarmaniĭ colectiviştĭ? Aŭ crezut un moment că aŭ găsit ceva în chestia porţilor de fier. Cînd colo, şi-aŭ atras numaĭ răfueala, de care nu-ĭ spală nicĭ Dunărea —plus ridicolul, cu care s'a acoperit şeful. darvinist: demisionez, decĭ protestez. Aŭ crezut că pot face ceva tărăboiŭ în chestia şcoalelor din Braşov—şi aŭ fost nevoiţĭ să-o lase domol.—Era şi mare neruşinare ca tocmaĭ d. D. Sturdza să facă pe patriotul. — Aŭ avut un moment de înălţare sufletească, cînd aŭ dat de „chestia fînuluĭ“. Dar şi-aŭ aprins paie în cap, ce se facă bieţiĭ cetăţenĭ, condamnaţĭ la supliciul opoziţieĭ? Să recurgă iar la vechile clişee: libertăţile sugrumate, constituţia violată, ţara strivită, poporul obijduit, vampiriĭ ciocoeştĭ, care sug sîngele neamuluĭ, care.....? Dar toate aceste balivene şi-aŭ perdut tot rostul. Nu le maĭ crede nicĭ nea Niţă,— chiar de le spune cumătrul dom Palladu. Eĭ, ba nu, vă întreb: ce voiţĭ să facă?

Şi cum cereţĭ ca să nu crîşnească din dinţĭ şi să nu-ĭ apuce gălbănarea, cînd vorbesc de acest infam guvern, în special de d. Take Ionescu? Sînt aşa de hainĭ, conservatoriĭ ceştia, că nu le lasă, bieţilor liberalĭ, nicĭ măcar subiecte, pe care să facă scandal şi să-şĭ răcorească sufletele.

Şi iată cum opozanţiĭ noştri, carĭ n'aŭ nicĭ un raport, cît de îndepărtat, cu arta condeiuluĭ, suferă de aceeaşĭ boală ca şi gazetariĭ.

Priar

Chibiţul partidului

D. Dimitrie Sturza însoţit de părintele de familie d. Pese Aurelian, aŭ anunţat că vor sosi în Iaşĭ.

Necontestat că se anină şi d. Palladu, şi dacă am zis *anină* este ca să maĭ variem verburile şi adiectivele reprezentînd stereotip importanţa ca volum, a celebruluĭ fost finanţ.

Ce şi-o fi zis şeful:

Ia să 'ncep eŭ a da tîrcoale prin ţară la braţ cu papa Pese şi o să vedeţĭ cum o să se trezească *boborul*:

din somnul seŭ de moarte
în care'l aruncară
barbariĭ de ciocoĭ!....

Şi aşa a plecat cu colindu.

Maĭ încîntat decît toată lumea o să fie de sigur papaua, văzînd că deja în partid i se da marele rol de *moaştele sfinteĭ Paraschiva.*

Familistul nostru se crede un om predestinat; el se consideră ca un fel de trimis al Providenţeĭ, tocmit cu ziua ca birjariĭ, să readucă la staul oile rătăcite, şi dacă se poate, chiar şi caprele.

Ergo fondatorele Herestreuluĭ cu milionul cîştigat ca profesor agricol, vine la Iaşĭ, leagănul idelior marĭ şi generoase, cu misiunea de a propovĕduĭ *urbi et orbi* reconciliarea, supunerea şi *mea culpa* celor recalcitranţĭ.

Bietul Iaşĭ!

Pe tema *ideilor marĭ şi generoase*, oraşul nostru înghite o sumă de gutuĭ.

Aşa, bună oară: cînd sunt colectiviştiĭ la putere şi ciomăgesc pe cetăţenĭ la alegerĭ, ziarele colectiviste ţip: Iaşul, oraşul ideilor marĭ şi generoase, a dat esemplul virtuţeĭ civice, a arătat că se indentifică cu interesele poporuluĭ. Bine înţeles că în cazul citat maĭ sus, *identificarea* e dureroasă pentru ceĭ destinaţĭ să o simtă.

Suntem curioşĭ însă a şti ce va zice la întrunire, saŭ la banchetul ce i se pregăteşte, d. P. S Aurelian, care a făcut pe *chibiţul* tot timpul cît a *figurat* în gruparea drapeliştilor.

Acest *păpuşoi*—adică păpuşa de genul masculin—după ce nu a maĭ putut *chibiţi* între ceĭ ce l'aŭ adăpostit, vine acum să *chibiţească* pe comptul partiduluĭ ocultist, căcĭ tot-deauna *compturile* aŭ avut pentru d-sa o deosebită atracţie.

Insă, fiind că Iaşul a fost şi este *leagînul ideilor marĭ şi generoase*, să sperăm că cel puţin de astă dată o să i se înfunde părinteluĭ, cu chibiţeala.

JUVENAL

Reînvierea luĭ Tolstoi

Ca termen de actualitate ar avea două înţelesurĭ cuvîntul „reînviere“ pus alăturĭ de numele mareluĭ scriitor rus. In adevăr, presa din toată lumea s'a ocupat maĭ zilele trecute de boala luĭ Tolstoi şi, dată fiind vrîsta foarte înaintată a romancieruluĭ—doctoriĭ adăogaŭ încă şi „regimul“ alimentar al vegetarianului, boala inspira cu drept cuvînt serioase îngrijirĭ. Căcĭ nu e vorba numaĭ de un oare-care scriitor, fie chiar un scriitor cu reputaţie universală,—ci e vorba de un om cu care o să se prăbuşească o lume întreagă de muncă, de iniţiativă şi de energie. Tolstoi e fenomenal în această privinţă; el este unicul poate care a lucrat enorm şi cu scrisul şi cu actul: el a fost şi este încă nu numaĭ reprezentantul unor doctrine sociale ci în acelaşĭ timp şi aplicaţia însăşĭ a lor. Şi poate acesteĭ originalităţĭ pusă alăturĭ de colosala forţă literară a scriitoruluĭ, se datoreşte curentul de popularitate şi autoritate fără seamăn.

Dar nu despre această reînviere după boală a luĭ Tolstoi vroim să vorbim. Ultima operă a scriitoruluĭ rus se întitulează „Reînvierea“ şi nu va fi fără interes să rezumăm pentru cetitorĭ subiectul acestuĭ roman din care de-abia prima parte a apărut atît în ruseşte cît şi în aproape toate limbile europene.

Cum era de aşteptat, Tolstoi nicĭ de astă-dată nu părăseşte terenul celeĭ maĭ brutale realităţĭ. culegîndu-şĭ materialul din viţiile şi slăbiciunile omeneştĭ,—dar de astă dată idealizînd o figură înjosită socialmente. Nota nouă am găsi-o doară în faptul că acum bărbatul, iar nu femeea înfăţoşează elementul conrupţieĭ şi al uşurinţeĭ,—în timp ce femeea ne redă voinţa şi demnitatea în momentul cel maĭ greŭ.

Eroul luĭ Tolstoĭ nu împinge prea departe răutatea; autorul reîntoarce pe om de pe panta decăderiĭ şi aci e moralitatea căutată de ilustrul romancier.

Dimitri Ivanovicĭ Nekhludov, jurat la Curtea cu jurĭ din Petersburg, vede apărînd înaintea sa pe o biată acuzată Maslova, în care recunoaşte pe Katuşa, fata pe care cu nouă anĭ înainte o sedusese el. Pe atuncĭ Maslova era o fată frumoasă, tînără cu ochĭ negri şi scînteetorĭ, setoasă de viaţă. Prinţul Nekhludov o întîlnise în casa unor mătuşĭ unde ea era guvernantă. In timpul vacanţelor pe care tînărul le-a petrecut în societatea mătuşeler—el seduce pe naiva fată după ce a urmărit-o şi a prins-o în mijlocul grădineĭ.

Nekhludow, drept vorbind, n'a părăsit pe Katuşa,—dar împrejurările i-aŭ despărţit. Tînărul s'a dus în armată—şi nu s'a întors de cît după treĭ anĭ....

E vinovat prinţul că a dat uitării pe idealul săŭ de o clipă? Tolstoi vede fără îndoială într'insul elementul răŭ al drameĭ. El urmăreşte în el viţiul în chip firesc, cînd reîntors iar într'insul familieĭ vrea să-şĭ facă din Katuşa un simplu obiect de plăcere. In adevăr, într'una din zile, el urmăreşte pe fata dezarmată şi abuzează de dînsa cu brutalitate.

A doua zi tînărul părăseşte pe Katuşa trimiţîndu-ĭ un bilet de o sută de ruble. De atuncĭ n'o maĭ revede decît.... la juraţĭ unde e chemat şi dînsul să judece.

Pe urma violenţeĭ luĭ Nekludov, tînăra femee dă naştere unuĭ copil: ea găseşte foarte cu greŭ, un loc de bonă. Situaţia eĭ mizeră înlesneşte reaua stare şi o grăbeşte pe panta decăderei care se termină într'o casă publică unde Katuşa de odinioară devine Maslova. Ea se afla amestecată într'o afacere criminală care o aduce în faţa juraţilor şi a... amantuluĭ săŭ.

Drama însă nu e în sala juraţilor, nicĭ în sufletul eroineĭ; ci în conştiinţa luĭ Nekhludov, care încearcă zadarnic să obţie scăparea vinovateĭ. In schimb însă el ia o nobilă hotărîre în adîncul inimeĭ sale: el o să urmeze în Siberia pe cea osîndită; acolo va căuta să o scape şi se va însura cu dînsa.

Reuşeşte sa revadă pe Maslova şi se sileşte să obţie iertarea eĭ, făgăduindu-ĭ că o va însoţi şi o va lua pe urmă de femee. Dar vechea demnitate se trezeşte în sufletul conrupteĭ şi ea izbucneşte în lacrimĭ şi protestărĭ: «Eŭ sunt o fată publică, o condamnată la ocnă. D-ta eştĭ un prinţ, un nobil. Ce cauţĭ la mine? Du-te şi te ţine de princesele d-tale... Mi-e scîrbă! Pleacă, pleacă!

Cu toate acestea Nekhludov rămîne statornic în decizie; el o rupe cu tot trecutul săŭ, se desparte de societate, de metrese, de logodnică,— şi, după ce-şĭ vinde proprietăţile, pleacă în Siberia unde o să regăsască pe Maslova.... E fără îndoială aci o indicaţie a mareluĭ scriitor care ne propune — sub această formă de ali-feliŭ comună — un ideal de viaţă şi purtare.

Vom vedea în a doua parte a lucrăriĭ nepublicată încă — în ce chip se continuă

viaţa şi acţiunea celor doĭ eroĭ; care este pînă la sfîrşit urmarea trecutuluĭ şi greşelilor. Vom vedea în sfîrşit în ce chip se întîmplă în intimitatea acesteĭ tragice idile *reînvierea* vechiuluĭ traiŭ de plăcere şi de inocenţă.

Rodion.

Răbojul meu

Cît s'a scris de poeţĭ asupra salciilor plîngătoare! Cîte strofe lăcrămătoare, cîte elegiĭ, cîte sute de versurĭ! De n'ar fi fost acest copac în ţările noastre, poate am fi scăpat de această grozavă inundaţie.

Acel care şi-a făcut pacatul şi l'a întrodus e tot un poet, Pope. Găsind o ramură verde într'un paner de smochine, el o puse în pămînt, unde ea prinsă şi făcu un arbor frumos şi verde. El atrase admiraţia tuturor şi din crăcile luĭ se sădiră alţiĭ, carĭ aŭ dat naştere la atîtea salciĭ—şi la atîtea elegiĭ.

De sigur, numaĭ un poet era capabil de asemenea ispravă.

*

Iată cum tot un poet, din evul mediŭ, îşĭ datează apariţia cărţeĭ:

D'un mouton et de cinq chevaux
Toutes les têtes prendrez,
Et à icelles joindrez
La queue d'un veau sans nuls travaux
Et au bout adjouterez
Tous les quatre pieds d'une chatte:
Rassemblez et vous apprendrez
L'an de ma façon et ma date.

Dacă luăm capul, adică întăia literă a cuvîntuluĭ mel, M, avem 1000 în numeraţia latină; acel a cincĭ caĭ, CCCCC, 500; coada viţeluluĭ, V=U, 5; cele patru picioare ale uneĭ mîţe IIII, avem 4. Decĭ cartea poetuluĭ Bovelle s'a publicat la anul 1509.

*

Primim la redacţie *jour de congé*, vals pentru piano, de Georges N. Roiu, dedicat d-şoareĭ Eugénie I. Melik.

*

Joĭ se joacă la Teatrul naţional «Haĭ cu nuntă» (*chapeau de paille d'Italie*) cunoscuta şi halzia comedie a luĭ Labiche.

*

Sîmbătă începe seria beneficiilor cu *Banul Maracine*, prea cunoscuta piesă originală a bătrînuluĭ scriitor patriot V. A. Urechiă. Să ştie cu ce succes e fost primită piesa la întăile eĭ reprezentaţiĭ,—succes meritat pe deplin, căcĭ e o piesă spectaculoasă şi foarte frumoasă.

Ni se spune că cea maĭ mare parte din bilete sînt plasate.

*

O statue ecvestră a luĭ Frederic cel mare era pusă pe căminul odăeĭ de lucru a luĭ Napoleon, la Tuilerii. Impăratul avea o admiraţie fără marginĭ pentru Regele prusian.

In odaea de culcare a luĭ Wilhelm al II este un portret mare al luĭ Napoleon şi un bust al primuluĭ consul pe cămin. Cultul acesta însă e recent. Intr'un discurs către garda sa,—discurs cam prost, de altminterĭ,—Wilhelm îndrăzni să pronunţe cuvîntul de aventurier, vorbind de împărat. Prinţul Victor vru chiar să trimiată pe mareşalul Canrobert şi pe generalul du Barrail, cari să-ĭ ducă un cartel la Berlin. Ceĭ din prejurul pretendentuluĭ nu l'aŭ lăsat.

Păcat. Te trezeaĭ că Kaiser-ul, bizar, cum e, primia duelul,—un duel *fin de siècle*.

*

EPIGRAMA

Burilor

In Transvaal, căldurile sînt enorme. Ziarele.

N'aveţĭ grijă, clima doară, inimicul să v'o schimbe
După ce răsboiul trece;
Cine înroşeşte astăzĭ, maĭ întreg Transvaalul vostru?
Un popor cu sînge rece....

GIORDANO.

SCENA

Goldoni saŭ viaţa de teatru.— Florin şi Florica.— Reţeta soacrelor.—Steaua.— Tuzu Calicul.

Sîmbătă s'a reprezentat pe scena teatruluĭ naţional comedia Goldoni, piesă anecdotică, al căreĭ subiect e extras din viaţa cunocutuluĭ scriitor comic italian Goldoni. Fiŭ de doctor, menit să urmeze meseria tatuluĭ seŭ, se înscrise în barou, fu consul al Genoveĭ la Veneţia, directorul spectacolelor armateĭ austriace de ocupaţie, advocat, profesor de gramatică—şi poet. Din cauza unor certe literare personale cu un alt scriitor, Carlo Gozzi, părăsi Italia şi veni la Paris (1760), unde fu foarte bine primit şi încărcat de favorurĭ de către curtea Franţeĭ, la care predomnea pe atuncĭ influenţa italiană. Fu numit lector regal şi maestru de limba italiană. Dar nu stătu mult în ţară streină, ci se reîntoarse în Veneţia, nnde muri sărac şi orb. Spirit vioiu şi original, avea o usurinţă nemaĭ auzită. Lasă 150 de comediĭ, afară de un număr foarte mare de tragediĭ, balete, feeriĭ etc. Fecunditatea luĭ era aşa de mare, încît în 5 zile seria 5 acte în versuri. El trece drept reformatorul teatruluĭ italian, saŭ maĭ bine, ar trebui să fie considerat ca acel care a desăvîrşit această evoluţie începută de Maffei, Beccelli, Riccoboni şi Liveri; anume introduse oare-care regulă şi artă şi în comediile zise *de l'arte*. Cît timp se exilă în Franţa scrie *le Bourru bienfaisant*, operă care-l sacră clasic. Exilul acesta se întîmplă din cauza rivalităţeĭ luĭ cu abatele Chiarri şi Gozzi. Aceasta rivalitate e şi subiectul pieseĭ.

Comedia luĭ Ferrari are meritul de a conţine caractere desăvîrşite şi o viaţă scenică foarte intensă. Nu cunosc o maĭ pitorească plantaţie de decor decît acea din actele al treilea şi al patrulea. Psichologia actorilor e aşa de bine prinsă, încît orĭunde se reprezintă interpreţiĭ se regăsesc în tipurile descrise de autor. Apoĭ, finalul e iarăşĭ *une trouvaille*. Aplauzele, carĭ isbucnesc pe scenă, tot-deauna şi peste tot locul aŭ atras altele din sală.

D. Dragomir în Goldoni ne-a redat pe autorul în luptă cu atîtea pedicĭ isvorite din capriciul caracteruluĭ schimbăcios al actorilor. D. Cuzinski a jucat cu un deosebit brio. Rolul sufleuruluĭ a stîrnit rîsete omerice în sală, căcĭ piesa abundă în situaţiĭ de un comic nebun. Domnia sa avea ceva din verva luĭ Gallipaux. D. Penel ne-a redat cu acelaş cunoscut umor pe directorul obosit şi hărţuit—şi maĭ ales zgîrcit. Domniĭ Arceleanu, Ciucuretti, Petrone, Ma oliu, Momuleanu şi Popovicĭ aŭ fost bin

D-na Cuzinski ne-a întrupat foarte frumos pe *primadona* evaporată, care are într'una nervĭ. Afectările sale eraŭ redate cu aşa natural, încît desăvîrşaŭ iluzia. Doamnele Petrone şi Condurato de asemenĭ aŭ fost bine.

Duminecă ziua s'a reprezentat *Reţeta soacrelor* şi *Florin şi Florica*. Piesa luĭ Alexandri e prea cunoscută, spre a admite o nouă analiză. Scrisă de un poet, ea are situaţiĭ de-o fermecătoare gingăşie. Faţă cu progresul, pe care dramaturgia modernă le-a săvîrşit, aceste piese nu pot fi considerate ca atare. Să nu se uite un lucru. Poetul, în acea vreme, făcea şi pedagogie literară, conştient sau inconştient. Aceasta e învederat maĭ ales în Alexandri. Intre întăele sale producţiĭ şi cele din urmă, diferenţa tecnică şi artistică e enormă. Decĭ, din cauza omuluĭ, care le-a scris, cum şi din pricina poezieĭ, care transpiră cîte odată din ele, piesele uşoare ale barduluĭ merită să se maĭ reprezinte, dar maĭ bine numaĭ în matinele.

Cred că se face o confuzie cînd se pun comediĭ ca *Tuzu* între piesele naţionale. Drama sau comedia naţională are semn caracteristic că îşĭ ia subiectul din un moment înălţător sau trist al unuĭ popor, de pildă, *le siège de Calais*. Dar o piesă, în care intriga putea fi pusă în dramaturgia ori-căruĭ popor, nu poate fi clasificată printre cele naţionale, numaĭ fiind-că autorul a pus indicaţia că acţiunea se petrece în ţară.

Şi aceasta e din piesele începătoare ale noastre. Tecnica scenică e cu totul romantică, dar de un romantism simplist: acţiunea se leagă şi se desleagă prin recunoaşterea şi răpirea unuĭ copil. Millo făcuse din ea,—păstrînd proporţiile,—ceea ce Fredéric Lemaître crease din *l'auberge des Adrets*, melodramă imposibilă, care a dispărut pentru vecie, după moartea actoruluĭ de geniŭ. In rolul luĭ Tuzu, Millo se vede că era de o vivacitate şi veselie comunicativă admirabile. Aseară acest rol a fost ţinut de d-nul Alexandrescu cu destul brio. Lazarilă,— travesti—care a fost jucat, — creat, pare-mi-se, — de doamna Gabriela Luchian, în teatrul fost pe locul celuĭ de azĭ, Duminică a fost redat cu deosebită măestrie şi gingăşie de doamna Aglae Pruteanu. Ce voce plină de farmec are domnia sa! Jocul săŭ atrăgător a cucerit sala, care îĭ urma cu patimă îmbinarea mişcărilor sale graţioase.

P. CELIAN.

CARNETUL SEREI

Puţină lume, iarăşĭ şi iarăşĭ. De ce? Sîmbătă s'a dat o piesă din repertorul clasic italian. Duminică, una din cele ce în deobşte se numesc naţionale. Decĭ, abţinerea publiculuĭ e regretabilă.

Am remarcat în sală pe:

D-nele: Dr. Bogdan, Spacu, Cristofor. V. Radu, căp. Stroja, Caudela, Marie Voişel, T. Cerne, Manoliu, Chirilă, Cocea, V. Dimitriu, Bogdan, Cîrjă, Chîrilovicĭ, T, Popovicĭ, Pop, Vartic, G. Gheorghiŭ, Manu, dr. Konya, Mihailescu, Caramfil, Dumitriu.

D-rele: Titina şi Elena Gh. Panu, dr. Konya, Margareta Petit, Sabina Săndulescu, Caudela, C. Buţureanu, Cardaş, Elena Petit, Cazaban, Hubert, Ninette şi Marie Grigoriu, Mihailescu, Gheorghiu, Alexandrescu, Constantinescu.

Aleman.

Informaţiĭ

Comunicatul de Duminică din **Voinţa Naţională**, *în privinţa alegereĭ de la 16 Decembrie, e formal.*

D. Gr. N. Macry nu este candidatul colectiviştilor.

Totuşĭ d-sa a făcut toată ziua de ierĭ vizite electorale.

Avem de a face oare cu un act de indisciplină din partea d-luĭ Macry, sau comunicatul **Voinţeĭ-Naţionale** *dovedeşte starea de debandadă care domneşte în sînul partiduluĭ al căruĭ şef e d. Dimitrie Sturdza?*

Simplă întrebare.

Pe ziua de 15 Decembrie d. E. Mezetti a fost numit maiestru de muzică la gimnaziul Ştefan cel Mare din Iaşi.

La cancelaria rectoratuluĭ din Iaşi a sosit de la ministerul instrucţiuneĭ cererea studenţilor facultăţeĭ de drept din Iaşi pentru desfiinţarea tezeĭ de licenţă.

Această chestiune urmează să fie supusă discuţiuneĭ Senatuluĭ Universitar.

Corpurile legiuitoare nu vor lua vacanţă de cît în ziua de 23 Decembrie, şi nu Sîmbătă 18 Decembrie cum a fost anunţat de unele gazete.

Curtea cu jurĭ a judecat erĭ procesul luĭ Ioan Panicu, acuzat de lovitur cauzatoare de moarte în contra tatăluĭ său.

Apărarea era reprezentată prin d. Săndulescu.

Juraţiĭ respunzînd afirmativ la primele douĕ chestiunĭ. Panicu a fost condemnat la cincĭ anĭ de muncă silnică.

Curtea cu jurĭ a judecat erĭ procesul înculpaţilor Ştefan Atanasiu, Const. Coman şi Vasile Chirica acuzaţĭ pentru lovirĭ cauzătoare de moarte.

Aŭ pledat d-niĭ Const. Penescu şi Popescu, pentru înculpaţiĭ Chirica şi Coman şi d. Savel Manu pentru Atanasiu.

Toţĭ treĭ acuzaţiĭ aŭ fos achitaţĭ.

Direcţiunea generală a regieĭ mononopoluluĭ Statuluĭ, constatînd, că fără un motiv bine-cuvîntat, maĭ mulţĭ comercianţĭ aŭ ridicat preţul săreĭ, invită publicul să se adreseze la depozitele regieĭ unde vor cumpara kilogramul de sare cu 10 saŭ 11 banĭ.

In cazul în care comercianţiĭ n'ar renunţa la urcarea preţuluĭ săreĭ de loc justificată, Regia Monopoluluĭ Statuluĭ e decisă să înfiinţeze maĭ multe depozite în fie-care oraş.

Astă-zĭ dimineaţă a încetat din viaţă văduva Sofia Petru Victor.

Inmormîntarea are loc Mercurĭ 15 corent, ora 1 p. m. la cimitirul Eternitatea.

Cortegiul va pleca de la locuinţa defuncteĭ, strada Ţicăul de sus No. 2.

D niĭ d-rĭ Obreja, Russ şi Marinescu, numiţĭ experţĭ în procesul de interdicţiune a d-luĭ Mihaĭ Sturdza, s'aŭ pronunţat în contra interdicţiuneĭ şi pentru un consiliu judiciar.

E definitiv hotărîtă lista oratorilor pentru întrunirea colectivistă de mîine seară.

Vor vorbi d-niĭ Macry, Săndulescu, Poni şi Rachi Vasiliŭ.

Pentru alegerea de la colegiul al II-lea de deputaţĭ din Botoşanĭ, se anunţase cincĭ candidaturĭ.

Astă-zĭ e definitiv hotărît că nu vor fi decît treĭ candidaţĭ: d. A. Rosseti, din partea conservatorilor, St. Gane, din partea junimiştilor şi Ed. Ullé din partea liberalilor.

E decĭ o poveste, precum am spus încă acum cîte-va zile, că colectiviştiĭ din Botoşanĭ vor vota candidatura unuĭ junimist,

Acum putem afirma că d. Rosseti va fi cu siguranţă ales şi opoziţia va suferi un mare eşec la 23 Decembrie precum va suferi o mare înfrîngere la alegerea de la 16 Decembrie din Iaşĭ.

D. dr. Gh. Bogdan, senator, va depune la senat un proect de lege prin care Asociaţia generală a medicilor din ţară să fie recunoscută ca persoană morală.

Pentru ziua de Mercurĭ 15 Decembrie este convocat Consiliul de higienă.

La ordinea zileĭ sunt două regulamente care urmează să fie aprobate de consiliu,

Este definitiv hotărîtă exploatarea, în cursul anuluĭ acestuia, a băiĭ comunale de către administraţia comunală.

In acest scop aŭ şi fost făcute următoarele numirĭ:

D. Ciurea intendent şi Tempovicĭ mecanic.

Băile comunale vor funcţiona de la începutul săptămîneĭ viitoare.

Preţurile vor fi întru cît-va modificate.

D. Luca a oferit comuneĭ maşina pentru tăerea lemnelor care urmează să fie distribuite de comună saracilor.

Sunt marĭ temerĭ ca sămănăturile de toamnă ar fi compromise cu totul, în părţile unde au fost inundaţiĭ şi pe urmă a îngheţat apa.

Din fericire sunt puţine localităţĭ unde au fost asemenea inundaţĭ.

Ministerul domeniilor a cerut inspectorilor domenialĭ un raport detailat despre starea sămănăturelor de toamnă. La această anchetă, inspectoriĭ domenialĭ vor fi asistaţĭ de sub-prefecţiĭ şi primariĭ respectivĭ,

Ca să se sfîrşească cu specula ce se face cu gologanii în Moldova, ministrul de finanţe a camunicat parchetelor toate cazurile ilicite şi a depus trimiterea uneĭ sumi suficiente de monedă în aramă.

Pare probabilă convocarea uneĭ sesiunĭ extra-ordinare a curţeĭ cu jurĭ din Iaşĭ pentru judecarea procesuluĭ Lărgeanu şi alţiĭ pentru dare de foc.

Motivul invocat pentru a cere o sesiune extra-ordinară e că acest proces, amînat din cauza lipseĭ unuĭ martor, a fost amînat după ce s'a început cu ascultarea martorilor în contra prescripţiunelor formale a unuĭ articol de lege, prin care se spune că nu se poate amîna un proces dacă s'a început cu ascultarea martorilor.

In ziua de 16 Ianuarie va avea loc în camera primărieĭ licitaţie pentru darea în antrepriză a imprimatelor comuneĭ pe timp de trei anĭ.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRAMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

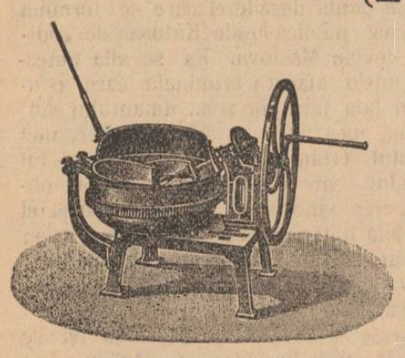

Patentate în toate STATELE

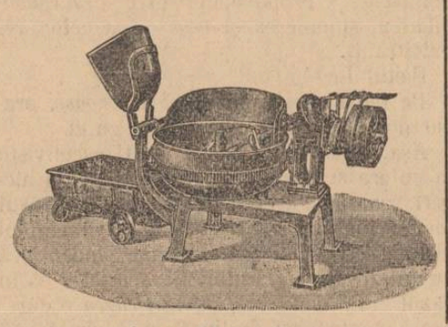

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
5—10

D-r C. Vitner
Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ
Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.
Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI
Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneanu un mare asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşonĭ *vertabile rusescĭ* I-a calitate.
Comenzile din provincie se execută rpompt.
Preţurile avantagioase şi fixe,

„ANKER“
Societatea de asigurare asupra vieţeĭ şi de r[illegible] in Vier[illegible], fondată în 1858.
Concesionata pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanţiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*
Cauţiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraţilor din Romînia aŭ fost deleĭ 3,262,000.*
Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate şi pentru daune suma de francĭ:
241,334,301.55
Societatea contractează:
Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viaţă şi deces în condiţiunile cele maĭ avantagioasă.
Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.
Asigurărĭ pe caz de viaţă şi deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum şi diverse alte combinaţiunĭ ce ating branşa asigurăreĭ asupra vieţeĭ.
Informaţiunĭ se daŭ şi oforte se primesc de către Agenţia Principală din Iaşĭ str. Lăpuşneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu
STRADA LOZONSCHI No, 10
Ord. 1—3 p.—m.
17—51

Fabrica de Bere „Zimbru“
IAŞI
Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.
In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuni pentru cursul primar şi secundar.
A se adresa la Redacţie.

IMPORTANT
Find că părăsesc ţara, cu autorisaţia Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, şi Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare şi un Pianino.
H. Finke.
Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preţ şi altele a se adresa la.
Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
3—5

La Magasinul de Noutăţĭ
Iaşĭ M. I. Friedman
A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe gantelerii, panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sfîntul Sava. Sperînd că onor. public şi onor. noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate.
Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER
STR. PRIMĂRIEI 13
lîngă „Pomul Verde“
dă consultaţiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. şi 2—4 dupa amiază şi pentru săracĭ Consultaţiunĭ gratis.**

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 13 Decembrie 1899

Se deschide la orele 1.55 p. m. Prezidează d. N. Filipescu. Prezenţĭ 108 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se depun rapoartele pentrul modificarea legeĭ patentelor şi pentru căile ferate particulare.

D. *Ion Lahovari*, ministru afacerilor streine, depune proectul de lege pentru rectificarea convenţieĭ sanitare de la Veneţia.

D. *G. I. Dobrescu*, cere din noŭ dosarele şi actele pentru studiarea budgetuluĭ Căilor Ferate. Cere ca să se studieze amănunţit budgetul şi să se facă cele maĭ marĭ economiĭ. Aceasta să se facă cît maĭ curînd de oare ce pe cît pare, Camera va lua vacanţă Sîmbăta viitoare.

D. *vice-preşedinte N. Filipescu*, explică d-luĭ Dobrescu că nu vor lua vacanţă Camerele Sîmbătă, ci maĭ tîrziŭ.

D. *ministru C. Istrati*, arată că budgetul s'a dat înapoĭ direcţieĭ căilor ferate spre a-'l lucra în vederea economiilor.

D. *C. C. Arion*, cere din noŭ dosarele relative la cumpărarea finuluĭ.

D. *G. Scorţescu*, depune un proect de lege din iniţiativa parlamentară pentru limitarea lefurilor la un maximum de 1 500 leafă lunară.

Se cere urgenţa şi se aprobă.

D. *I. I. C. Brătianu* cere nişte dosare relative la afacerea Hallier.

Se pune la vot din noŭ indigenatul d-luĭ Spiru Metaxa d'Oro din Galaţĭ şi se primeşte.

Se suspendă şedinţa pînă la orele 4 pentru a trece Camera în secţiunĭ.

Se redeschide şedinţa la orele 4.15.

D. *C. Istrati*, ministrul lucrărilor publice, depune budgetul căilor ferate.

Se fixează pentru şedinţa de mîine discuţia asupra legeĭ patentelor şi taxa asupra zaharuluĭ.

Şedinţa se ridică la 4.20

SENATUL

Şedinţa de la 13 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2.30. sub preşedinţia d-luĭ C. Boerescu.

Prezenţĭ 75 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Senatul votează două indigenate.

D. Preşedinte dă apoĭ cetire răspunsuluĭ M. S. Regeluĭ la adresa senatuluĭ.

Domnule Preşedinte
Domnilor Senatorĭ

Am ascultat cu cea maĭ vie mulţumire, Adresa Senatuluĭ, şi sunt adînc mişcat de chipul călduros şi măgulitor cu care priviţĭ lungul şir de anĭ aĭ Domnieĭ Mele, reamintind vremurile de muncă şi de luptă carĭ aŭ intocmit Regatul Romîn pe temeliĭ trainice. Această mare operă se datoreşte abnegaţiuneĭ şi patriotismuluĭ tutulor; ea însă nu s'ar fi putut săvîrşi fără înţeleapta prevedere a acelor bărbaţĭ neuitaţĭ carĭ şi-aŭ închinat viaţa redeşteptăreĭ şi emancipăreĭ noastre.

Cît pentru silinţele Mele insufleţite de dragostea poporuluĭ, ele s'aŭ rezemat în tot-dea-una pe nemărginita încredere ce am avut în forţele viĭ ale naţiuneĭ.

Maĭ presus de toate, însă, ne-a ajutat bine-cuvîntarea luĭ Dumnezeŭ, care necurmat s'a revarsat asupra ţăreĭ şi care în zilele din urmă încă, a întins mîna sa ocrotitoare asupra Noastră, redînd sănătatea scumpuluĭ Meŭ strănepot.

Bucuria ce membriĭ Senatuluĭ Mi-arată pentru acest fericit eveniment, umple sufletul Meŭ de o vie recunoştinţă, căcĭ cu drept cuvînt, putem privi pe tînărul vlăstar al caseĭ Nele, ca o chezăşie pentru viitorul Romînieĭ. Da, îl vom învăţa a îmbrăţişa cu dragoste şi căldură destinele scumpeĭ Noastre ţărĭ, spre a strînge tot maĭ tare legăturile ce o unesc cu Dinastia sa.

Luminatul şi patrioticul sprijin ce Senatul promite a'l da guvernuluĭ Meŭ pentru toate măsurile cerute de împrejurările grele ce străbatem, întăresc convingerea Mea, că vom reuşi a îndeplini toate îmbunătăţirile de cari ţara are nevoie spre a-şĭ urma desvoltarea şi propăşirea sa.

Pătrunşĭ de înalta şi frumoasa chemare ce Naţiunea v'a încredinţat, nu mă îndoesc, domnilor Senatorĭ, că veţĭ şti a menţine această deplină înţelegere între puterile Statuluĭ; care singur, poate da roade bune lucrările noastre.

Incă odată vă arăt cît de mişcată şi recunoscătoare este inima mea de călduroasele cuvinte cu cari aţĭ amintit trecutul şi de bunele urărĭ pentru viitor ce aduceţĭ Regineĭ, Mie şi Familieĭ Mele.

Răspunsul este primit cu viĭ aplauze.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna“ din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

Ultimele Informaţiĭ

Preşedintele comitetuluĭ teatral a încuviinţat cererea societăţeĭ reuniunea femeilor romîne din Iaşĭ de a se acorda teatrul naţional pentru ziua de 16 Ianuarie ora 2 d. a. cînd d. Găvănescu va ţinea o conferinţă în folosul aceleĭ societăţĭ.

Pentru catedra devenită vacantă prin moartea d-reĭ Plesnilă, candidează d-na Drăghicĭ, d-ra Varlam şi d-ra Caudella.

Pînă astă-zĭ măcelarii din Iaşĭ aŭ subscris maĭ mult de una mie kilograme carne, carè urmează să fie distribuită seracilor cu ocazia serbătorilor Crăciunuluĭ,

D. Grünberg a pus la dispoziţia administraţieĭ comunale spre a fi distribuite la seracĭ lemnele necesarè pentru treĭzecĭ de familiĭ, cîte 300 kilograme de fie-care familie.

Sinuciderea d-reĭ Plesnilă

— Amănunte —

Toată ziua de ierĭ aŭ circulat versiunĭ care de care maĭ fanteziste asupra cauzelor sinucidereĭ d-reĭ Plesnilă. E lesne de înţeles isvorul acestor versiunĭ. Condiţiunele sinucidereĭ, lipsa absolută de o urmă scrisă, povestirea servitoareĭ care nu face de cît a reproduce, într'un mod care variază de la oră la oră, spusele nenorociteĭ d-re Plesnilă în momentul deliruluĭ, totul face posibil răspîndirea unor ştirĭ cu mult departe de adevĕr.

*

Fapt pozitiv este că d-ra Plesnilă era bolnavă şi în noaptea sinucidereĭ a avut halucinaţiunĭ Cine ştie de am fi avut de înregistrat această nenorocire dacă servitoarea ar fi fost destul de prudentă să nu părăsească stăpîna tocmaĭ în momentul cînd cine-va trebue să stea lîngă nenorocita bolnavă? Şi se poate oare pune temeiŭ pe spusele din momentul halucinaţiuneĭ? Şi aceste spuse care se lovesc cap în cap pot ele servi de bază unor deducţiunĭ asupra adevĕratelor cauze ale sinucidereĭ? Credem că nu D-ra Plesnilă, temperament nervos, a putut prea bine să exagereze o durere trecătoare, dar nicĭ un moment n'ar fi avut loc sinuciderea dacă trecea momentul halucinaţiilor datorit exclusiv boaleĭ de care suferea.

*

Rudele din Galaţĭ aŭ sosit astă-zĭ dimineaţă.

S'aŭ luat măsurile spre a fi transportat cadavrul la Galaţĭ.

Numeroase familiĭ şi eleve aŭ depus coroane.

De la Curtea cu jurĭ

Erĭ seară a început pertractarea procesuluĭ Teitler înaintea Curţeĭ cu jurĭ. Acest Teitler este acuzat că a dat foc caseĭ sale din strada Moţoc.

Fotoliul ministeruluĭ public e ocupat de d. prim-procuror Istrati.

Apararea e reprezentată prin d-niĭ A. D. Xenopol, Al. A. Bădărău, Vasile Dimitriu şi Const. Penescu.

Se procede la formarea comisiuneĭ juraţilor. Aŭ eşit la sorţĭ d-niĭ: Rocafoux Const., Rusu Arghir, Raşcu Mihaĭ, Bordeanu Dim., Bucur, Gheorghiu Nec., Gh. Ioan, Stoianovicĭ Chr., Carpuz Gh. Const. Ivaşcu, Const. Bogonos, Alex. Dimitriu.

In sală e afluenţă enormă de lume.

Inainte de a intra în desbaterea procesuluĭ, d. Sutzu, preşedintele Curţeĭ, a ţinut să mulţumească juraţilor de modul inteligent cnm aŭ ştiut să respundă la aşteptările Curţeĭ. D-sa exprimă mulţumirĭ juraţilor de oare-ce acesta e ultimul proces din sesiunea actuală. D. Sutzu spune că dacă unele verdicte n'aŭ corespuns poate întocmaĭ aşteptărilor Curţeĭ, nu este maĭ puţin adevarat că din complexul hotărîrelor se dovedeşte că juraţiĭ aŭ judecat în mod inteligent şi în acelaş timp aŭ ştiut să sacrifice interesul personal pentru indeplinirea datoriilor cetăţeneştĭ.

Se intră în cercetarea cauzeĭ Teitler.

D. Grefier dă cetire actuluĭ de acuzare din care rezultă că Teitler a dat foc caselor sale în noaptea de 31 August spre 1 Septembrie.

La interogator acuzatul respunde în mod sumeţ şi tăgăduеşte fapta. Se procede apoĭ la ascultarea martorilor.

Sub-comisarul Chiriak afirmă că focul a fost pus, că acuzatul venit din oraş părea indiferent, că a fost văzut de un sergent din strada Lozonski pe cînd se ducea spre casă cu vr'o 20 minute înainte de isbucnirea foculuĭ, în sfîrşit că un sergent i-ar fi afirmat că Teitler opria pompieriĭ să scoată lucrurile din casă.

Iacob Ghelţer, sergentul Pasati şi pompierul Barbă Lată sunt martorĭ care sunt în urmă ascultaţĭ. Ceĭ doĭ din urmă depunînd în faţa juraţilor cu totul alt-fel de cît la instrucţie sunt arestaţĭ. Şedinţa se rîdică la 12 noaptea şi va continua astă-zĭ.

Din Bacău

Uitasem în rîndul trecut să spun că sub auspiciile unuĭ comitet compus din tot ce Bacăul are mai distins, s'a organisat serate dansante în fiecare Sîmbătă; graţie acesteĭ iniţiative şi órecăruĭ stimulent lumea are ocasia să petreacă cîte-va ore în mod agreabil. Serata care a avut loc această Sîmbată a fost de sigur cea maĭ reuşită de până acum.

Oricine, şi orĭ ce fire blasată ar fi simţit acelaşĭ sensaţiĭ de plăcere, ar fi aspirat aceeaşĭ atmosferă veselă, ar fi petrecut într'un cuvînt cum am făcut ca toţiĭ. O adevărată emulaţie, unde fie care prin rîvna care o depunea căuta să pătrundă această artă a dansuluĭ, pănă în cele maĭ subtile rafinerii. Şi multe din graţioasele dansatoare cunosc toate secretele acesteĭ arte, sunt însă unele cărora nu le poţĭ găsi calificativ care să traducă atît de bine felul cum înţeleg şi execută această artă a dansuluĭ. Aşĭ dori să spun cîte va nume .. .. mi se pare însă că e maĭ prudent să mă opresc aci.

Din mulţimea de doamne şi domnişoare am observat pe:

D-na Keminger în gris, D-na Poltzer în negru, D-na Florica Busdugan în albastru gris, foarte elegantă, D-na Frim în negru o adevărată creolă, D-na Boteanu in negrn D-na Pavli foarte drăguţă, D-na Major Poltzer în albastru cu negru, D-na Marcu în negru, D-na Dr. Adam în beige, D-na Chiru în negru, D-na Cancicov, D-na Chirvăscuţă, D-na Cocea.

Apoĭ: D-ra Nyny Keminger în heliotrope, graţioasă, elegantă, frumoasă, D-ra Macry în bleu-marin, ale căreĭ graţiĭ sunt de invidiat, d-ra Savinescu în bleu-pàle, distinsă şi bună dansatoare, d-ra Titina Keminger în beige cu roz, foarte inteligentă şi cît se poate de drăguţă, d-ra Ludmilica Boteanu admirabilă dansatoare, d-ra Poltzer alb cu negru, afabilă, d-ra Zoe Keminger în heliotrope, elegantă şi delicată, d-ra Kollini în roş, distinsă, d-ra Anastasiu în rose, bună dansatoare, d-ra Călinescu în albastru, frumoasă, d-ra Kiru în roş, d-ra Mălinescu.

Ca tot deauna atît militarĭ cît şi civilĭ mulţĭ. Mă cred dator a transmite în numele tuturor tinerilor de aci mulţumirile noastre d-luĭ căpitan Titus Antonescu care cu un tact demn de laudă ştie să conducă aceste serate şi să inveselească pe toţĭ.

Yde

Chestiunea şcoalelor din Braşov

Ziarul Egyetértés din Budapesta a pornit de cîtva timp o campanie violentă în contra primuluĭ-ministru ungar, d. Szétl, afirmînd că a rezolvat cestiunea şcolilor din Braşov în prejudiţiul maghiarismuluĭ şi acuzîndu-l pentru aceasta de „tradare de patrie.

In campania ce o poartă Egyetértés a făcut şi mai multe destăinuirĭ, atăcînd şi pe contele Goluchowschy, despre care spunea că se amestecă în afacerile interne ale Ungarieĭ, că porunceşte primuluĭ ministru Szétl şi că face treburile Romînilor spre a-ĭ avea pe aceştia orĭ cînd în contra Ungurilor.

Acum *Alkotmany* anunţă că primul-ministru Szétl a ordonat o anchetă secretă în contra d-lor Ieszenszky, consilier ministerial, şi Iankso Benedek, profesor şi inspectorul şcolilor din Braşov, carĭ sunt bănuiţĭ a fi autoriĭ saŭ inspiratoriĭ campanieĭ întreprinsă de *Egyetértés*.

Pe de altă parte, *Egyetértés*, sosit erĭ în Capitală, publică cîte o scrisoare a d-lor Ieszenszky şi Iankso Benedek, prin care aceştia declară că n'aŭ nicĭ o legătură cu acest ziar

Alkotmány, însă, afirmă că întreaga campanie este inspirată de d-niĭ Baron Bánffy, Ieszenzcky şi Iankso Benedek.

Magyar Newzel, organ oficios al guvernuluĭ ungar, publică un comunicat, desminţînd oserţiunea ziaruluĭ *Egyetertes*, privitoare la contele Goluchowsky, adăogînd că «Szel nu este omul care să se lase a fi purtat de nas de către alţiĭ în lucrările sale.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Lorenzo Marquez 13 Decembrie

O depeşă oficială din Pretoria spune că Buriĭ aŭ avut la lupta de la Tugela vre-o 30 de oamenĭ morţĭ cu răniţĭ la un loc.

Londra 13 Decembrie

Comandantul din Cap-Town telegrafiază că situaţia generală nu s'a modificat în sudul Africeĭ.

Londra 13 Decembrie.

Se anunţă ziaruluĭ *Times* din Modderriver cu data de 6, Decembrie st. n. că un mic detaşament de poliţie se menţine la Katraman cu toate atacurile bateriilor boerilor.

Asediul Mafekinguluĭ a devenit maĭ puţin strîns; se pare că asediatoriĭ aŭ suferit marĭ perderĭ.

Circulă vuetul că Statul liber Orange ar avea intenţia se transfere sediul guvernuluĭ de la Bloemfontaine la Examburg, de oare ce oraşul Bloemfontaine nu este fortificat şi nu poate fi apărat.

New-York 13 Decembrie.

Le Journal publică o scrisoare a d-luĭ Kruëger către naţiunea americană şi'n care preşedintele Transvaaluluĭ salută pe prezidentul Mac-Kinley şi pe poporul american, declarînd că e gata a se supune unuĭ arbitragiŭ, dar că Anglia s'a opus tot-dea una. D. Krueger maĭ zice:

„Am fost siliţĭ să începem resbelul „Anglia a trimes miĭ de soldaţĭ în sudul „Africeĭ, până la fruntariile noastre vro„ind să ne silească a face tot ceea ce „credea ea că are dreptul să ne împuie. „Marea naţiune americană ce acum una „sută de anĭ a trebuit să lupte contra a„cesteĭ naţiunĭ engleze pentru a-şĭ men„ţine libertatea sa, va aratata de sigur „simpatiile sale micelor republicĭ ca soră „maĭ mare în această luptă, ce ele susţin „contra unuĭ imperiŭ puternic, pentru a-şĭ „apara bunurile şi independenţa lor“.

St-Eticnne 13 Decembrie.

Liniştea este complectă. Conducătoriĭ greveĭ s'au întrunit spre a discuta maĭ multe chestiĭ.

O întrunire a minierilor a adoptat o ordine de zi prin care reclamă sporirea salarelor, scăderea oarelor de lucru şi recunoaşterea comitetuluĭ federal de către companiile minerilor.

Intrunirea a votat apoĭ greva generală cu începere de mîne.

Cu toată greva însă, revelionul a fost serbătorit în toate quarticrele oraşuluĭ.

Constantinopol 14 Decembrie.

Constatîndu-se din nou că veniturile destinate pentru plătirea îndemnităţeĭ de răsboiŭ ruse era aplicată prin alt mod, ambasada Rusieĭ a adresat Porţeĭ o nouă notă protestînd contra unor fast-fel de procedeurĭ.

Belgrad 14 Decembrie.

Ex-regele Milan a sosit pentru a asista la înmormîntarea colonelului Vuckhovitch, ministrul răsboiuluĭ.

Inmormîntarea se va face pe cheltuiala statuluĭ.

Bruxelles 14 Decembrie.

Brassine, vechiu ministru de răsboiŭ, a murit.

Vaporul *Ariosto* plecînd de la Calveston la Hambourg s'a scufundat erĭ lîngă Carolinele de nord.

Căpitanul şi 8 oamenĭ al echipajuluĭ aŭ scăpat.

Sunt 2 înecaţĭ.

Londra 14 Decembrie

Se scrie din Changoihaĭ ziaruluĭ *Times*, cu data de erĭ, că un sindicat din Peckin a hotărît construirea imediată a unuĭ drum de fer destinat să lege minele situate în apropiere de canalul din Hivzaiking cu Andala şi Veikue.

Cairo 14 Decemhrin

Colonelul Mahon a ocupat erĭ El-Obeid care a fost cu totul distrus.

Notificaţiune.

Subsemnata Rosa Faibiş domiciliată în vasluĭ, am onoare a notifica D-luĭ Director Societăţeĭ Credituluĭ fonciar urban romîn din Iaşĭ că prin împrejurărĭ ce încă nu le-am putut descoperĭ, mia deipărut de la locuinţa mea în oraşul Vasluĭ, un scris fonciar urban de Iaşi pe val. nom. de leĭ 1.000 cu cuponul de 1 Ianuarie 1900 şi cele următoare sub No. 39597 ce'l am cumparat în zioa de $^{10}/_{22}$ Iunie 1899 de la casa de schimb Moses Jurist din Iaşĭ şi al căruĭ cupon de dobîndă pe semestrul Iulie 1899 l-am încassat prin aceiaşĭ casă de schimb. Disparţiunea s'a întămplat între 30 Noembrie şi 2 Decembrie 1899.

In consecinţă mă opun la plata valoareĭ aceluĭ scris cum şi a cupoanelor următoare cu începere de la acel de 1 Ianuarie 1900 şi rog ca în caz de presentare spre încassare să fiŭ imediat încunostinţată la Dl. M. B, Ochs în Iaşĭ str. Lozonschi No, 22 unde-mĭ aleg domiciliul spre acest scop.

Rosa Faibiş

Orariul plecărei şi sosirei trenurilor în staţia Iaşi

PLECAREA

O. M.			
6.05	dimineaţa	via	Paşcanĭ
9.35	„	„	„
1.45	p. m.	„	„
5.55	„	„	„
8.45	diminsaţa	„	Vasluĭ
9.05	seara	„	„
6.30	dimineaţa	Iaşi-Ungheni	
12.20	p. m.	„	„
8.25	a. m.	Iaşi-Dorohoĭ	
4.20	p. m.	„	„

SOSIREA

O. M.			
11.20	a. m.	via	Paşcanĭ
2.20	p. m.	„	„
6.38	p. m.	„	»
11.00	p. m.	»	»
7.55	a. m.	„	Vasluĭ
8.30	p. m.	»	»
10.00	a. m.	Iaşĭ-Ungheul	
5.15	p. m.	„	
1.00	a. m.	Iaşĭ-Dorohoĭ	
8.20	p. m.	„	»

Prima franzelarie şi Cofetărie

F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale implute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriţĭ pesmeţĭ,* şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

Nu plătiţi mai scump decât

35 bani litrul

Petrol regal regulamentar

Accisat

Cu acest preţ se vinde în depositele din:

Strada Arcu No. 8
„ Adamache No. 7
„ Apeduc „ 16
„ Albă „ 56
„ Veche „ 12
„ Piaţa Haleĭ mag. Nathansohn.

Asemenea cu acelaşĭ preţ vênd şi toate trăsurile noastre ambulante.

Administraţiunea Reservoarelor de Petrol. 10—15

O ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON No. 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele clienteşi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilo şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitor a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neculaĭ I. Olănescu

70—61

D-na Olinchievicĭ-Zuhr

Dentistă

Sa mŭtat str. *Lăpuşneanu No 43.* vis-a-vis de Otelul Trjan.

La bolĭ de vesică si răruncht, gravelă şi artrită,

La cataruri organelor de respiraţiune şi digestiune.

Isvorul de lithiu

Salvator

se intrebuinteaza cu succes escelent.

Efect Diuretic.

Uşoară digistibilitate.

Liber de fer.

Apă medicală şi beutură dietetică de primul rang.

Recomandat de multe autorităţĭ şi de medicĭ cunoscuţĭ maĭ ales acelor persoane, cari din causa vieţeĭ sedentare sufer **de diatesa urică şi hemoroidĭ** cât şi de **schimb de materie turburat.**

Se află in toate magasiile de ape-minerale, şi unde aceasta nu e casul, a se adresa.

Direcţiunea Isvoarelor-Salvator in Eperies.

Depositul principal in Jaşi:

Fraţiĭ Dr. Konya.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primăriei No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEŢUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Preţul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎŞTIGĂTOARE

1	Lot	de 2000	—2000
2	Loturĭ	de 1000	—2000
2	„	500	—1000
20	„	100	—2000
20	„	50	—1000
100	„	20	—2000
145			10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşoĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a inventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de Toiletă:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de Toiletă „Singer" şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toiletă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi moriste.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preţurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

Infiinţată în anul 1856. — DISTINCTIUNE DIN PARTEA M. S. Regelui României — Reînoită în anul 1890.

TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

STRADA PRIMĂRIEI No. 17.

Premiată de 5 ori: la Paris 1872, la Bucureşti 1876 şi 1878. la Iaşi 1883 şi acum în urmă la Expoziţiunea Universală din Paris 1889.

Această tipografie care datează de-aproape o jumătate veac, este una din cele mai vechi tipografii din România şi se recomandă publicului pentru ori ce lucrare atingătoare de arta tipo-litografică, precum:

CĂRŢI şi ZIARE — în ori ce format şi în ori ce limbă.

TEZE — pentru licenţă în drept şi doctorat în medicină.

CONDICI — de contabilitate şi manuel agricole.

ACŢIUNI, BONURI — Trate, Cecuri, Bilete de loterie, Etichete imprimate în diverse colori.

Bilete de Logodnă, de nuntă şi botez

CĂRŢI DE VISITE — de la 1. 50 fr. suta în cutia.

CĂRŢI DE ADRESA

PLICURI ŞI HÂRTIE CU FIRMĂ

FACTURĂ ŞI NOTE

AFIŞE — în diferite mărimi şi colori. *Bilete de înmormântare.*

Stabilimentul Tipo-Litografic posedă şi o bogată colecţiune de cărţi de şcoală a celor mai buni autori din România, primind succesiv edituri noi.

Preţuri moderate — Acuratetă

Cruceа Legiunii de onóre la Esposit. univ. de la 1867

Cerneală nouă dublă violetă pentru copiatu

Adoptată de tóte administraţiunile cele mari.

Deposite la Cassy,

CATAPLASM RIGOLLOT

Cel mai bun revulsiv pentru a combate numai de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.

A se pretinde semnătura în roşu a Inventatorului pe fie-care foie:

SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

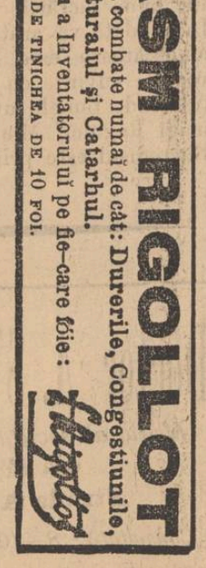

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

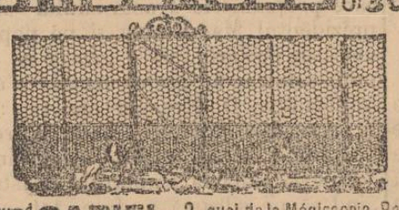

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 80
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix : **14 fr.**

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primariei 17.

ANUL III No. 184 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—JOI 16 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Iuserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriciĭ— No. 17

Colegiul I Iaşi

Alegerea de la 16 Decembrie

Candidatul partiduluĭ conservator

Dr. LEON SCULY.

O mistificare

Pînă'n momentul cînd scriem aceste rînduri, monitorul pontificatuluĭ ocultist —am numit *Voinţa Naţională*—n'a retractat încă declaraţia cumcă dl. Macri şi-a retras candidatura.

Neaparat decĭ că ceĭ carĭ conduc interesele partiduluĭ şi imprimă drumul de urmat sucursalelor din provinciĭ, înţăleg a se procede astfel cum cred eĭ, şi prin urmare, menţinerea candidatureĭ d-luĭ Macri în asemine condiţiĭ este, din partea clubuluĭ colectivist local, dacă nu un act de indesciplină, dar în tot cazul o atitudine discordantă faţă cu modul de a vedea al centruluĭ.

Şi în toată comedia asta, cel ce e destinat să aibă a suferi maĭ mult e numaĭ d. Macri.

Colectiviştiĭ localĭ privesc pe d. Macri ca un neofit, care nu represintă tocmai ideile de baştină ale partiduluĭ, precum nicĭ trecutul istoric al acestuĭ partid. Or, dacă fostul Epitrop al Sf. Spiridon cade, lovitura nu poate fi atît de dureroasă partiduluĭ.

Cade un om care s'a aruncat *nilam nisam* în braţele colectivităţeĭ şi a le d-luĭ Sturza, cade în fine un fost adversar care, într'un moment de grea cumpănă, a preferat să'şĭ părăsească prietiniĭ spre a se da *du coté de la manche*, decît să urmeze pe aceĭ prietinĭ carĭ duseră împreună cu partidul conservator, cu atîta strălucire şi demnitate, campania de opoziţie contra nefasteĭ colectivităţĭ.

A, dacă ar fi fost vorba despre vre-un băştinaş al partiduluĭ, despre vre-un Vizanti oare-care, clubul se gîndea de două orĭ înainte de a'ĭ lansa *la hazard* candidatura.

Dar cînd a fost vorba despre neofitul d. Macri, rezoluţiunea a fost luată fără multă matură gîndire.

Aşa se esplică faptul pentru ce *Voinţa Naţională*, saŭ maĭ bine zis ceĭ de la centru, ar fi dorit că dacă partidul e destinat—şi este destinat—să sufere o înfrîngere în alegerea de mîne, cel puţin să fie altul care să o îmbrace, şi lucrul se pregătise pentru d. Dimitrie Rosetti care nu şi-a împrumutat numele pentru acest joc. Aşa se maĭ esplică apoĭ faptul că, clubul colectivist local, văzînd că d. Rosetti nu a muşcat din undiţă, a menţinut *în subsidiar* candidatura d-luĭ Macri.

Decĭ, dacă d. Gr. Macri cade, nu sufere partidul nicĭ o îngenunchere; cade pur şi simplu un neofit, un fel de *stagiar* al partiduluĭ, şi de aceea chestia să prezintă sub un aspect care nu trebuie să aibă consecinţĭ atît de grave pentru prestigiul colectivităţeĭ.

Necontestat că d. Macri este o persoană onorabilă, dar.... este un dar, e cu desevîrşire naiv şi necunoscător în materie de panglicărie colectivistă. Numaĭ ast-fel ne putem esplica împrejurarea că d-sa a consimţit se primească rolul de *căzut* în alegere pe care clubul de la otel Traian i l'a oferit cu atîta graciositate.

De altmintrelea d-sa nu va avea a se plînge de nimic. Este pur şi simplu *o mistificare* pe care n'a înţăles'o.

Inainte de a cădea, colectiviştiĭ s'aŭ *spalat deja pe mînĭ* faţă de d-sa, şi'n această privinţă pot invoca chiar un document: Comunicatul din *Voinţa Naţională*.

Or, clubul colectivist local a dus candidatura maĭ departe pe riscul şi pericolul candidatuluĭ şi nicĭ cum pe acel al ştirbireĭ popularităţeĭ partiduluĭ. E cum s'ar zice în termenĭ de avocat—şi d. Macri trebue să cunoască bine vorba — o candidatură *sub beneficiu de inventar*.

Oamenĭ şi lucrurĭ

Un premiu. Peste cît-va timp *Storthing-ul* norvegian va fi chemat să distribue „premiul Alfred Nobel." — de vr'un sfert de milion de francĭ—destinat prin testamentul mareluĭ inventator al dinamiteĭ, aceluia care prin o operă de artă saŭ de literatură va fi contribuit maĭ mult la înlăturarea războiuluĭ.

Nu poate fi un subiect maĭ de actualitate acum cînd războiul e în toiul săŭ. cîteva lunĭ abia după congresul păciĭ universale.

Printre aceĭ carĭ candidează pentru premiul Nobel se află şi celebrul pictor rus Vasile Verestschagine şi iată cum îşĭ motivează artistul candidatura sa într'o scrisoare către un amic.

„Am luat parte la numeroase bătăliĭ şi mi-am expus viaţa. Aceasta m'a pus în stare să zugrăvesc războiul aşa cum e, în multe tablourĭ carĭ aŭ făcut ocolul lumeĭ; îndrăznesc să afirm că vederea lor a produs o impresie adîncă şi că pretutindenĭ unde ele aŭ fost expuse, războiul nu s'a ales de loc cu gloriĭ.... Pot adăoga că la Berlin s'a interzis soldaţilor de a vizita expoziţia mea,—şi aceasta e cea maĭ nemerită apreciere a arteĭ mele.."

Intr'adevăr arta luĭ Verestschagine este unică în feliul eĭ prin intensitatea cu care impresionează nu numaĭ vederea, simţul estetic, ci şi sufletul, nerviĭ şi gîndirea într'acelaşĭ timp....

Am văzut acum treĭ anĭ într'un mare centru apusan expoziţia tablourilor pictoruluĭ rus, începînd cu cele două-spre-zece capo d'opere ce înfăţoşază epopea tragică a expediţieĭ luĭ Napoleon I în Rusia.

Da, trebuie văzut acest falnic eroŭ idealizat în pictură de David, în poezie de Heine şi în proză de d'Esparbès; trebue văzat aşa cum îl surprinde Verestochagine „Inaintea Moscoveĭ." Cezarul, cu o spastică încruntare a feţeĭ, cu corpul tremurînd şi cu ochiul aprins de turbare privind dezastrul glorieĭ sale, prăpastia celeĭ maĭ profunde căderĭ.

Trebuie văzut cum urmăreşte pictorul pe ilustrul rezboinic în „Retragerea" anevoioasă prin stepele Rusieĭ. Odinioară, în faţa Moscoveĭ eroul era înroşit de flacărĭ şi de mînie; acum e alb de promoroacă şi de resemnare; în fruntea suiteĭ sale el păşeşte luptînd cu nămeţiĭ, tăcut şi trist, urmărit par'că de gemetele miilor de soldaţĭ care cad, cad mereŭ sub povoara trudeĭ, a foameĭ şi a viscoluluĭ.

Aşa a ştiut pictorul să coboare şi să întunece imaginea războiniculuĭ cuceritor şi să predee posterităţiĭ privelişte eloquentă a micimeĭ aceluia care se credea zeu—„l'homme qui gênait Dieu" după cum zice Victor Hugo.

Dar scenele din războiul *romîno-rusoturc* la care Verestschagine a luat parte activă numaĭ şi numaĭ ca să poată zugrăvi lucrurĭ văzute şi *trăite*.

Intr'adevăr artistul acesta *a luptat* contra războiuluĭ.

In una din zile generalul Moltke venise să viziteze expoziţia pictoruluĭ rus la Berlin. Verestschagine duse pe celebrul strateg în faţa tabloului săŭ: *Apoteoza Războiuluĭ*, o piramidă uriaşă întocmită din capete de om, craniĭ goale, tidve secĭ, orbite, adîncĭ, fălcĭ strîmbate, rînjete de gurĭ căscate... Artistul atrase luarea aminte a generaluluĭ că tabloul e dedicat „tuturor cuceritorilor trecuţĭ, prezenţĭ şi viitorĭ".

Se pare că de atuncĭ aŭ fost opriţĭ militariĭ germanĭ de a vedea expoziţia antirăzboinică a luĭ Verestschagine care a făcut de sigur prin arta sa maĭ mult de cît Congresul de la Haga.

Să vedem dacă tot astfeliŭ va judeca şi pe Storthingul norvegian cînd va fi chemat să acorde premiul Nobel în jurul căruia o să se încingă un adevarat... războiŭ.

Rodion.

Necinstea

Ar fi fost curios de făcut psihologia colectiviştilor, cînd aŭ dus cunoscuta campanie în contra d-luĭ Fleva, în chestia fînuluĭ. Oamenii aceştia taraţĭ, în cea maĭ mare parte, cari aŭ avut între dînşiĭ pe Măicăneştĭ, pe Angheleştĭ etc. aŭ trebuit să aibă fiorĭ de deliciŭ deosebit cînd s'aŭ putut poza în Aristizĭ incoruptibilĭ, în Catonĭ,—nu de la Bacăŭ. Ce friguri de mulţumire le făceaŭ să le strălucească ochiĭ, cînd putură spune,—pe nedrept, nu-ĭ vorbă—această vorbă de talhar, pe care o auziră de atîtea orĭ sbîrniindule urechĭ,—pe dreptul, e adevărat! Trebuia să fie sensaţia delicioasă a luĭ don Bazile, artist în arta calomnieĭ, cînd acesta ar fi putut spune altuia, în legea luĭ, ceea ce atîta vreme îĭ pălmuia obrajiĭ.

A, domnule Fleva, ia-ĭ nevoit să se despartă de Măican şi de Anghelescu şi nu ţi-a fost frică de răzbunarea luĭ Mărgăritescu! Aĭ văzut cum s'a ridicat don Basile să te imbăloreze? Numaĭ că şi in această privinţă colectiviştiĭ aŭ rămas tot în urmă: „il en reste quelque chose", azĭ din calomnie, dar aceea e ruşinea pentru buzele, ce spun minima.

MARCIAL

AVATAR

Junimiştiĭ au înteneiat în Iaşi o şcoală literară, care, în acea vreme, avea rostul eĭ. Reacţiunea bunuluĭ simţ în contra teoriilor atît de exagerate ale luĭ Barnuţiu saŭ Pumnul era aşa de firească, încît dacă nu s'ar fi găsit d. Maiorescu, care să o întrupeze, ar fi venit altul,— cu maĭ puţin talent, poate.— Totuşĭ şi norocul acesta e un merit. Cultura temeinică germană întrodusă de eĭ în cugetarea ţareĭ e o bine-facere. Apoĭ, aŭ avut fericirea să dee peste talenul luĭ Eminescu, pe care l'aŭ pus într'un pervaz de lumină prielnică; faţă cu posteritatea titlul de glorie a junimeĭ literare va fi, poate, tocmaĭ aceasta.

Oamenii cu aureola de glorie, cîştigată în acest chip, s'aŭ avîntat şi pe terenul politic. Cultura lor le da un semn distinctiv, care le-a facut un loc aparte. Acĭ, însă, norocul nu le-a surîs ca dincolo; de altmintrelea, aicĭ nu maĭ eraŭ pe terenul speculativ. Rînd pe rînd s'aŭ arătat ca oamenĭ de ideĭ, ca oameni aĭ palatuluĭ, ca barbaţĭ cari despreţuesc mulţimea şi cari nu vor să se prezinte şi să se impue decît prin talentul lor şi prin iubirea, ziceau eĭ, pe care Palatul le-o arăta. Căcĭ creaseră o legendă întreagă imprejurul acesteĭ chestiunĭ. Legenda azĭ începe încetul cu încetul a se nărui Regele nostru, în înalta luĭ înţelepciune, nu putea nicĭ adată să arete o aseminea preferinţă.

Azĭ, aŭ părăsit şi această temă. Azĭ, sînt, după cum ne-a arătat d. P. Missir, şi aŭ rost de a fi prin diferenţa, care este între dînşiĭ şi ceĭalalţĭ conservatorĭ. Eĭ sînt reprezentanţiĭ cinsteĭ în politică şi a sinceităţeĭ(!) Azĭ, se coboară către mulţime, părăsind înălţimele olimpiane.

Aceasta se vede că e ultima convulsie, ultima fază a evoluţieĭ lor. Alta arăta începutul lor. Pacat.

Priar

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiectul de a se depunn suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenociţi. Facem apel la toţi oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in zicr şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît, banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, in cesul cînd ochiĭ tuturor rid de bucurie.

D. Dim. A. Greciana . . . 20 lei.
D. Al. A. Bădărău . . . . 20 lei
D. Dr. J. Lebell . . . . . 5 „

Inbătrîneşti şi minte tot nu prinzĭ. La intrunirea de aseară d. Gane, pentru a îmbărbăta băncile goale, a zis că în alegerea de mîine, cetăţeniĭ se vor pronunţa dacă aprobă sau resping politica guvernului actual.

D. Gane uită un lucru; Că ieşeniĭ s'au pronunţat deja in acest senz în Mai trecut. Atunci chiar s'au pronunţat şi asupra persoanei şi a foastei administraţiuni a fostului preşedinte de Senat coletivist, căci d. Gane a întrunit cele mai puţine voturi dintre candidaţiĭ colectivişti, în cît era chiar să ajungă pe colegul său Macry care dezertase de dimineaţă.

A spune decĭ, că alegătoriĭ au a se pronunţa mîine, d. Gane face ca grecul la cărţi, care ştie dinainte că are să..... piardă.

Cade! uite, cade!...

Să citeşte gazeturile lui dom Palladu şi-ţĭ ajunge să te-apuce toate frigurile... galbene, albastre şi chiar cele negre.

Aceasta numaĭ în cazul cînd eştĭ conservator.

Secolul al XX, în specie are numaĭ două coarde la chitară, dar coarde-odgon, nu glumă.

Pe'ntăia coardă cîntă: cade guvernul! Pe-a doua: Hoţul.

Şi'n fie-care zi îĭ trage necontenit pe temă de *cade guvernul* şi *hoţul*, iar la intervale schimbă muzica pe aria: *hoţul* şi *cade guvernul*.

Ce-o fi zicînd cetitoriĭ, mulţĭ puţinĭ cîţĭ îĭ are, despre acest noŭ gen de a face gazetărie, nu ştiŭ; dar un lucru despre care sunt sigur, e că pe Niţă Berechet proza aceasta îl unge la pîntece.

—Auzĭ mă, cade guvernul, zicea nea Niţă într'o zi către un cumătru cu care deşertasă la crăşma din colţ cîte-va pahare.

Cade mă, şi maĭ mult nu, că doar e scris negru pe alb la gazetă, şi încă de un fost şi viitor *menestru de finanţ*.

—Să trăieştĭ, nea Niţă, să'ţĭ fie gura de aur!.

Să trăeştĭ, cumetre.

Şi ceĭ doĭ admiratorĭ aĭ luĭ don Palladu se despărţiră veseli şi cu convingerea intimă că.. azĭ, mîne cade guvernul *musaĭ*!

Lumea serioasă rîde neaparat de cabazlîcurile ex-finanţuluĭ, dar la burta-verde gogoşa prinde.

Dacă patrioţiĭ să mulţumesc cu această simplă parigorie de gazetă să le fie de bine. Situaţia însă să prezintă—cum toată lumea o ştie—cu totul alfel.

Bieţiĭ colectiviştĭ aŭ încă pentru multă vreme nevoie de răbdare—pentru uniĭ cel puţin—şi *aerele* ce'şĭ daŭ prin gazetă sunt cel puţin caraghioase.

Aceasta dovedeşte că fraţii colectiviştĭ se hrănesc cu *aer*.

JUVENAL

„Conştiinţa copiluluĭ"

Colaboratorul nostru Endymion a pomenit la Răboj despre succesul noieĭ piese, pe care comedia franceză a reprezentat-o; succesusl merge tot crescînd. In liniile de maĭ jos vom face o scurtă analiză a pieseĭ, rezervîndu-ne a reveni asupra autoruluĭ, care e un tînăr. El are deja la activul săŭ o piesă remarcabilă: *Demi-Soeurs*, care a deschis autoruluĭ eĭ porţile comedieĭ franceze.

Titlul pieseĭ e cam răŭ ales. In piesă nu e vorbă de una din acele drame, ce se petrec în sufletul de copil,— pentru motivul foarte simplu că nu există copil în piesă. Eroina e o tînără, aproape o femee,— are două-zecĭ de anĭ. Acţiunea propriu zisă e o desbatere între onoarea, ce nu transige şi ertarea, ce naşte din iubire. După cum se vede, e unul din marele conficte ale pasiunilor omeneştĭ, care altă dată se puneau între persoane cu rost istoric.

Cauvelin, bătrîn magistrat, e personificarea acesteĭ onorĭ, ce nu admite tergiversare. Gîndul luĭ, saŭ, maĭ bine, conceptul luĭ despre viaţă, se poate rezuma ast-fel: toţĭ membriĭ uneĭ familiĭ sînt solidarĭ şi se datoresc strămoşilor lor.— Cam aceasta e şi concepţia bătrînuluĭ magistrat Damira, din *Jucătoriĭ de cărţĭ*. Curioasă coincidenţă, căcĭ *jucătoriĭ* s'aŭ reprezentat înaintea *Conştiinţeĭ*. — El are doĭ copiĭ, un băeat, Emanuel, tînăr bun, dar mediocru. Fata luĭ Jenny, e măritată; îşĭ iubeşte la nebunie barbatul şi pe fiica sa Germaine. Faptul curios e că Cauvelin, intransigentul, nu şi-a prea ales bine ginerile, nicĭ nora. Pe Emanuel l'a însurat cu Eva, o femee uşoară, cochetă şi cheltuitoare. Fiiceĭ sale Jenny i-a dat barbat pe Montret, un om seducător, un speculator, a căruĭ concepţie despre morală diferă de acea a bătrînuluĭ magistrat. E curios chipul cum autorul a estompat tipul luĭ Montret. Nu-ĭ tocmaĭ un necinstit, un om care trafichează cu conştiinţa; ci e maĭ de grabă un poet în lumea afacerilor, unul din acele cutezătoare creere, ce iubesc lupta, căreia se dedaŭ cu toţĭ nerviĭ omuluĭ, care nu se înspăimîntă. Dar în luptele acestea de banĭ caracterele se oţelesc şi rafinările de delicateţă se şterg cu totul.

Cauvelin are prieten pe Richard, un bătrîn marinar, al căruĭ fiu Jean e logodit cu Germaine. Bunicul presimte că o nenorocire se va abate asupra caseĭ luĭ, şi vrea să grăbească căsătoria, cînd isbucneşte nenorocirea. Un articol de gazetă vorbeşte de neregularităţile comise de Montret, de inşălătoriele sale, de cheltuelile sale fără mărginĭ. Criza e gata, falimentul se apropie. Ori-ce ban întrat în cassa societăţeĭ era luat de Montret—şi dat, de sigur, uneĭ amante. Cauvelin deci se hotăreşte să o caute pe aceasta. Şi, cam pe negîndite, pune in curent pe Jenny cu necredinţa soţuluĭ ei. Aceasta e rănită de moarte. Ea află de la tatul eĭ apartamentul, în care-şi daŭ întălnire bărbatul eĭ cu «iubita» luĭ, se întroduce în interior şi află acolo scrisorĭ de la acea rivală şi află că ea e.... Eva, femeea frateluĭ eĭ. Soţia vrea să se despartă, iar tatul eĭ o aprobă. Inflexibil, el înştiinţează despre infamia comisă pe Emanuel şi-ĭ impune să divorţeze de asemeni. El consimte, dar sufletu-ĭ e zdrobit. El îşĭ iubea femeea; ce-ĭ păsea de consideraţia lumeĭ? El era fericit şi asta e principalul. Deşi divorţul se pronunţă, în ultimul act, îşĭ rapeşte pe foasta soţie şi pleacă în călătorie cu dînsa.

Ci bătrînul intransigent s'a hotărît să clarifice situaţia fiiceĭ sele. El plăteşte în toate părţile, cu condiţie însă că Montret să primească divorţul, să părăsească Franţa şi să nu caute a-şĭ revedea vre-odată nicĭ pe soţia, nicĭ pe fiica sa. Montret primeşte tot, căcĭ şi el e zdrobit. El îşĭ iubeşte fiica şi a vroit să-ĭ strîngă o zestre, pe care a scapat-o din dezastrul comun. Această avere, el îĭ o oferă. Dar mîndra fată, în care a întrat sufletul buniculuĭ, refuză şi încă cu asprime. Şi rezbunarea bătrînuluĭ nu s'a mărginat la aceasta. El hotăreşte că chiar Jenny să anunţe barbatuluĭ eĭ hotărîrea. Intrevederea această supremă e cea maĭ frumoasă scenă din toată drama. In momentul cînd omul care le e tată şi soţ se duce să piară pentru vecie, fără ca o vorbă de ertare să isbucnească din sufletele carĭ l'au iubit, conştiinţa femeilor să revoltă. Cauvelin incearcă să-şi impue încă autoritatea şi să destacă legăturile, carĭ ţineau pe ai seĭ de Montret. Ele însă nu vor; se vor duce după el în exil.

Trec treĭ anĭ. Montret şi-a refăcut averea. Dar nu-ĭ fericit. Germaine e pe moarte, căcĭ iubeşte pe Jean, care şi el o adoră. Bătrînul Richard însă de asemenea e inexibil. Montret, văzînd toată nenorocirea, care a adus tuturor alor săĭ, se gîndeşte la moarte. Ci gîndul îĭ e ghicit. Faţă cu aceasta supremă dovadă de iubire, toată lumea se inclină. Germaine va lua în că-

sătorie pe Jean. Numai Cauvelin rămîne neînduplecat

Conștiința copiluluĭ e o operă severă și implacabilă. Ca tecnică, e o reînoire a tragedieĭ burgheze a lui Diderot, în care pasiunile cele maĭ tarĭ sînt puse în situațiile sociale cele maĭ obișnuite. Piesa întreagă e clădită pe imponcișarea și lupta care se naște între sentimentul onoareĭ intransingente și ertarea, care naște din iubire. Aceasta e așa de adevărat, încît o piesă chiar maĭ neîndemînatec construită are efect,—cum e în cazul de față.

Y.

Teatrul Național
și
Trupele străine

In importanta revistă ce apare în Bucureștĭ *„Literatura și Arta Romînă"*, găsim un articol relativ la situațiunea teatruluĭ romînesc față cu invasiunea trupelor străine.

Articolul vorbește de teatrul din Bucureștĭ, dar noĭ îl reproducem fiind-că perfect se întîmplă același lucru, și cu teatrul nostru din Iașĭ. Iată articolul:

„După Eleonora Duse, Mounet-Sully—după Mounet-Suly, Galipaux, după Galipaux, restul nesfîrșit al artiștilor străinĭ, cu care secta Dorvalilor ne scutură pungile, atît de încercate anul acesta.

„Cu toate acestea, oare-care murmur în contra acestor năvălitorĭ străinĭ pare a se auzi în societatea noastră; cîțĭ-va cunoscătorĭ delicațĭ sunt iritațĭ de trupele care înconjoară pe așa numitele „stele", cînd însășĭ stelele nu-s palide; alțiĭ sunt iritațĭ de prețurile monstruoase ale spectacolelor; în sfîrșit, o a treia categorie se plînge de starea tristă ce se crează teatruluĭ romînesc în urma stoarcereĭ ultimuluĭ ban de către trupele străine.

„Singure jurnalele fără multă gîndire și fără mult scrupul continuă să acopere acest murmur cu strigătele lor plătite, cu reclama lor nesocotită, cu istoricul triumfurilor artistice ale „stelelor", cu broșurĭ speciale,—într'un cuvînt, cu tot aparatul lor asurzitor, care maĭ înșeală încă o parte din societate. *)

„Să sperăm că nemulțumirele societățeĭ vor crește, ca tot ce pleacă din o judecată dreaptă și firească, și că resunetul lor va acoperi sgomotul falș al celor interesațĭ.

„In ziua cînd aceste năvălirĭ nu vor maĭ trece hotarele țăreĭ cu atîta ușurință, în ziua aceea se vor arăta zoriĭ sceneĭ noastre naționale."

Posthumus

*) Cetitorii noștri au observat conduita „Opiniei" în această chestiune; buna-voința specială ce o arătăm față cu trupa noastră.

Răbojul meu

11000 de fecioare. Se știe că biserica catolică serbează pe cele unspre-zece miĭ de fecioare martire. Dar aceasta se bazează pe o eroare legendară, care la rîndul eĭ rezultă din falșa interpretare dată de Sigebert, cronicar din evul mediu.

Mormîntul sfinteĭ Ursule din Colonia avea acest epitaf.

Sancta Ursula XI. M. V.

In loc să citească *XI Martyres Virgines*, Sigebert a citit și a interpretat *XI Millia Virginum*.

Iată cum se nasc legendele.

*

In curînd va apare un volum de nuvele: *Povești sentimentale*, de talentatul publicist Eugen Herovanu.

Vom reveni.

Gyptis. Un negustor grec Euxen, venind din Foceea, oraș ionian al Asieĭ minore și căutînd noroc, ajunse într'un golf la estul Ronuluĭ. Segobrigiĭ, trib din casa Galilor; ocupaŭ locul invecinat. Nanu, șeful lor, îl primi bine și dădu în căsătorie pe fiica sa, Gyptis, după uniĭ, Petta după alțiĭ.

Un obiceiŭ al loculuĭ vrea ca tînăra fecioară să apară la sfîrșitul banchetuluĭ, cu o cupă plină în mînă. Inaintea cuĭ se opria, acela era alesul eĭ.

Din o cauză saŭ alta, ea se opri în fața luĭ Euxen și-ĭ întinse cupa.

Surprinderea și ura printre asistențĭ fu mare; dar Nanu, crezînd că recunoaște în aceasta un ordin al zeilor, îĭ dădu în căsătorie pe fiica sa și golful, în care venise ca zestre.

Euxen dădu luĭ Gyptis numele grecesc de Aristoxen, adică cea maĭ bună din gazde și trimise înapoĭ în Foceea vasul săŭ și pentru a-ĭ aduce noĭ colonișĭ, așteptînd sosirea lor, îĭ puseră fundamentul unuĭ oraș în *Masalie*, în urmă devenită Marsilia.

Ast-fel se fundă portul cel maĭ însamnat al Franțeĭ.

*

D. Henri Lavedan pe lîngă că e un autor dramatic de un talent așa de variat, e în acelaș un *rebusist* de talent. El a ridicat chestia că rebusiștii să-și alege un sfînt, cum aŭ toțĭ. El propune pe sfînta Ecaterina.

Se caută decĭ un sfînt, în viața căreia să se găsească ceva comic și care poate fi luat ca patron.

*

La patinaj. Cînd Impărăteasa luă cele d'întaĭ lecțiĭ de patinaj, Henri Cartier, regele de atuncĭ al *Skating*-uluĭ, inventă bastonul acoperit cu catifea, pe care se sprijinia Saverana. Unul din profesoriĭ eĭ ținea de cîte un capăt.

Englejiĭ țineaŭ mînele încrucișate, *hand în hand*. Dar moda aceasta a trecut-și acea a luĭ Cartier a revenit.

Toate-s strecătoare, chiar și bețele.

*

EFEMERE

Clienții doctoruluĭ Z.

— care operează pe morțĭ —

Vreaŭ să mă puĭ în evidența numaĭ prin munca...

O fi, dar nu-ĭ roditoare,
Munca doctoruluĭ **cult.**
Să căsnește să-ĭ omoare,
Eĭ âns'aŭ murit de mult.

ENDYMION.

Informațiĭ

D. Inspector veterinar Ionescu care a cercetat toate comunele din județul Suceava, carĭ fuseseră infectate de febră aftoasă a ridicat măsurile de poliție veterinară din comuna Mădei și din cătunele respective, unde epizootia se localizase în ultimul timp.

D. Ionescu va inspecta de asemenea și comunele infectate din județul Dorohoĭ și apoĭ pe cele din județul Botoșanĭ.

——

Curtea cu jurĭ a suspendat executarea verdictuluĭ în afacerea Teitler.

Iată amănuntele și explicația sentinței Curțeĭ.

Juriul a dat un verdict de condamnare admițînd circumstanțe ușurătoare în favoarea acuzatuluĭ.

Minimum pedepseĭ ce Curtea putea să dea luĭ Teitler era 5 anĭ de muncă silnică.

Față însă de unele contraziceri de marturĭ, și considerînd că crima nu era probată în totul, Curtea în majoritate a suspendat executarea verdictuluĭ în baza art. 375 din procedura penală.

Iu virtutea acestuĭ articol Curtea are dreptul cînd este convinsă că jurațiĭ aŭ comis o greșală în judecarea fonduluĭ să suspende verdictul trimițînd judecarea din noŭ a afacereĭ la o altă sesiune și înaintea unuĭ juriŭ, care nu maĭ poate cuprinde pe nicĭ unul din jurații de la prima judecată.

——

La întrunirea de aseară a colectivțștilor, tema favorită a fost chestia transfugilor politicĭ.

Ce crudă ironie!

Să vorbește de funie în casa spînzuratuluĭ.

Actoriĭ principalĭ aĭ farseĭ jucate aseară pe scena teatruluĭ Pastia sunt:

D. P. Poni, fost ministru în guvernul d-lui Lascar Catargi.

D. Gr. N. Macry, puritanul cu propria tarabă ajuns la coleștiștĭ. D. N. Gane fost conservator. D. Stere, fost socialist D. Rachi Vasiliu, fost Clăpean la d. Panu

——

Doamna Gabriela Ghiorghiu, directoara școleĭ profesionale de fete Sf. Sava din Iașĭ a bine-voit a colecta suma de 24 leĭ și 55 banĭ printre elevele de sub direcțiunea d-sale și a dona soc. „Cantina școlară"

Clasa I	Div.	2, 50
„ II	„	1, 25
„ I	ord.	2, 15
„ II	„	4, 80
„ III	„	4, 00
„ IV	„	4, 85
„ V	„	3, 00
Doamna Petrescu	. . .	2, 00
	Total . .	24 leĭ 55 b.

Pentru care comitetul soc. Cantina școlară din Iași aduce viile sale mulțumirĭ atît domnieĭ directore cît și elevelor din zisa școală.

——

Comitetul pentru ajutorarea inundaților, întrunindu-se sub prețidenția I. P. S. Mitropolitului Primat, a votat suma de 15,000 leĭ pentru victimile ultimilor inundațiĭ.

——

Opinia la Botoșanĭ

Serata dansantă de la Cercul Militar

In general în orașele din provincieĭ singura distracție, care face să maĭ uciz, din zilele amărîte de monotonie sunt cluburile cînd ele exist.

Grație uneĭ inițiative destul de lăudabile a Domnuluĭ lt. Colonel Paciurea, comandantul Regimentuluĭ 35 Botoșanĭ, prețedintele Cerculuĭ Militar, Sîmbătă 11 a. c. s'a început seratele dansante la Cercul Militar, unde datorită lipselor de distracție din localitate, s'aŭ grăbit a lua parte la aceste serate, tot ce Botoșaniĭ are maĭ distins, gingaș și frumos.

Deja la oarele 9 sara lumea începu a se aduna; grupurĭ de gingașe duduĭ, de tinerĭ și bătrînĭ, care maĭ de care se grăbeaŭ a'și ocupa locul, așteptînd cu nerăbdare începerea petrecereĭ. Apoĭ în sunetul vestituluĭ vals *„Uber den ŭellen"* intonat de orchestra Regimentuluĭ 35 sub conducerea simpaticuluĭ și meritosuluĭ capel-maistru Vlăduțu, să începu dansul, în a căruĭ vîrtej rînd pe rînd să perd pe luciul parchetuluĭ părechĭ, părechĭ, urmărind cu multă eleganță tactul muziceĭ și aruncațĭ în legănarea ușoară a valsuluĭ.

Cîte suspine dulcĭ și cîte bălăĭ a inimilor aprinse de răsfățatul «Amor» nu'și găsise o alinare în aceste clipe; — cîte privirĭ furișitoare nu s'aŭ încrucișat unele cu altele și cîte strîngerĭ nevinovate n'a fost limbajul de înțălegere acelora de la inimĭ pornite. — Cîte zimbete, cîte ironiĭ, cîte emoțiĭ fac să palpite atîtea, inimĭ, care cu greŭ să poate observa atîtea mistere ce să petrec într'un suflet omenesc.

Plăcută, prea plăcută a fost această serată și am simțit o mulțumire deosebită că am ocasia să privesc, să revăd și să admir acele ființe fermecătoare, care duc ispita pe pămînt și sunt atît de dragalașe ca pentru vecie, nu le poțĭ uita.

Mă opresc aicĭ, căcĭ mulțĭ cetitorĭ vor fi cu nerăbdare să vadă cine a luat parte la această plăcută serată.—Așĭ vrea să pot descrie și tualetele, care maĭ toate eraŭ splendide; dar eleganța și frumusețа lor fiind deopotrivă la întregul sex frumos, e foarte greŭ se pot descrie complect. căcĭ îmĭ trebue multă măestrie și cum sunt profan între aceste, voĭ menționa numaĭ pe cine am putut recunoaște și care aŭ atras admirația tuturor prin eleganța, frumusețа și gentileța lor.

Printre doamne am remarcat următoarele:

Marie Stefan Ghika, Marie Canano, Alice Prasa, Marie Saint Georges. d-nele Major Stoenescu, Petrescu și Engerliu, d-nele căpitan Cocută, Ioniția, Misihanescu, Simionescu și Panu, d-na Ana Pădure, d-na Enasescu, D-na Haynal etc

Domnișoarele de și maĭ puține la număr, dar totuși compunea un buchet destul de frumos, demn de remarcat și de de citat: D-șoarele Constance și Marie Enacovicĭ, Clarise Hănțescu, Clemence Miclescu, Marie Saint Georges, Mariette Dabija, Eugenie Miclescu, d-șoarele Pilat, Cecile Fothy, Sofie Tăutu și..... Lucie Miclescu, un ingeraș, născută ca să miște și să redeștepte sentimentele de iubire în ochii acelora care cu mult drag o privesc. Epoletul era representat prin: Colonel Paciurea, Majoriĭ: Petrescu și Engerliŭ, Căpitaniĭ: Cocufa, Ioniția, Simionescu. Misihanescu și Panu; Locotenențiĭ: Modreanu, Henry Sion, Nicolaescu și Linde; Sublocotenențiĭ: Miclescu, Neculaŭ, Cristodulo, Rusu, Șerbănescu, Mircea, Vîrnav etc.

Smokingul representat prin: Nicu Enășescu, Ștefan Ghica. Georges Pădure, Frații Rosetty, Nicolas Ciolaco, Mihaĭ Miclescu, Mateescu, Paroulescu magistrat, Alecu Smelț, Corneliu Botez, etc.

La oarele 3 noaptea seria dansurilor aŭ încetat, plecînd fie-care cu regretul că timpul fuge atît de iute; apoĭ plăcuta souvenire și mulțumire ce să vedea că nu lipsea nimăruĭ, căcĭ grațieĭ cerculuĭ militar există asta-zĭ un local de distracție agreabil, fără multă etichetă și o perfectă familiaritate pentru toțĭ aceĭ, care țin a-și da întălnirĭ și la seratele viitoare, căcĭ sunt singurele distracție aicĭ, care animează și inveselește puțin sufletele amărîte și rătăcite pe aice;—Sperăm dar că și în viitor va fi tot aceiași animație, căcĭ intreaga societate s'a grăbit ținînd a fi prezențĭ la această inaugurare a seriilor de distracție frumoasă.

In fine toate lucrurile aŭ un sfîrșit în această lume; eŭ unul însă regret că această reușită și splendidă serată, n'a putut scăpa a nu se supune acesteĭ crude legĭ.

Zufer

——

Comitetul Soc. „Cantina Scolară" din județul Iașĭ, pentru ziua de Lunĭ 13 Decembrie, a convocat în localul Inspectoratuluĭ școlar, maĭ multe dame din Societatea ieșană pentru a se lua oare-care dispositiunĭ privitoare la sporirea fonduluĭ Societățeĭ. La acest apel aŭ bine-voit a respunde d-nele: Hina, Rîșcanu, Gabriela Gheorghiu, directoară, Elena Buznea, directoară, Stroja, Ecat. Stratilescu, Adela C. Grigoriu, Aglaia Renescu, etc., cari aŭ hotărît că în zilele de sărbătorĭ să se facă o tombala mare într'o magazie din str. Lăpușneanu. Obiectele vor fi adunate de bine-voitoarele inimĭ caritabile și depuse pînă în ziua de 22 a. c. la d-ra Elena Buznea, directoara școleĭ normale de Institutoare. Asemenea s'a maĭ hotărît să se lanseze în public liste de subscripție benevole.

Comitetul face apel la inimele generoase pentru a veni în ajutorul copiilor saracĭ, căcĭ din aceste produse se dă pentru 15 banĭ dejun și pentru 30 banĭ și adăpost, iluminat și hrană într'o zi la un copil. Cît de mult bine se poate face cu puțină bună-voință!

——

Din Slănic (Moldova) ni se comunică că zilele aceste a murit acolo Avram Popescu, unul din organizatoriĭ revoluțieĭ Romînilor din Transilvania în 1849 și unul din tovarășiĭ de arme aĭ mareluĭ erou național Avram Iancu.

După revoluție, Popescu și-a cumpărat un locușor în România, dar avînd prea multe datoriĭ, a emigrat prin 1860 în Rusia, de unde s'a reîntors la Slănic, unde a și murit.

——

D. General Iarca continuă cu inspecțiile căzărmilor din Iași.

Erĭ d-sa a inspectat batalionul IV de vînătorĭ.

——

Astă-zĭ se întrunește Senatul Universitar din Capitală pentru recomendarea profesorilor la catedrele de patologie internă și clinică Infantilă de la facultatea de medicină din Iașĭ.

——

Toate svonurile răspîndite de agențiĭ colectivștĭ și de ziarele colectiviste, cum că la ministerul de finanțe se studiază monopolul alcooluluĭ, sunt inexacte și le dăm cea maĭ complectă desmințire.

——

La întrunirea colectivitățeĭ doi oratorĭ aŭ făcut declarațiunĭ care dau măsura modestieĭ colectivitățeĭ.

D. Macry a declarat că nu voia să candideze dar partidul liberal a făcut apel la d-sa din cauza momentelor grele prin care trece țara și d-sa n'a putut refuza să candideze.

*

A doua declarație e a d-luĭ Rachi, cum că d. Panu a trecut împreună cu d-sa la liberalĭ.

Auzĭ, d. Panu a trecut împreună cu Rachĭ la liberalĭ.

Modest d. Rachĭ.

*

D. Rachi Vasiliu a maĭ spus aseară un sfruntat neadevăr. A afirmat că guvernul a pus imposit pe sare, ba o dovadă despre adevărul acesteĭ afirmărĭ cetitoriĭ sunt rugațĭ să citească comunicatul „Monitoruluĭ Oficial" în privința acestuĭ impozit.

——

Aseară aŭ fost conduse la gară și expediate cu trenul spre Galațĭ, rămășițele pămîntește ale d-reĭ Nathalie Plesnilă.

Un număr mare de cunoscutĭ precum și profesoriĭ și eleviĭ de la conservator aŭ ținut să însoțească carul funebru.

Din partea familieĭ aŭ azistat fațiĭ defuncteĭ.

Ajuns la gară, secriul a fost coborît și pus într'un vagon anume rezervat.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRAMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

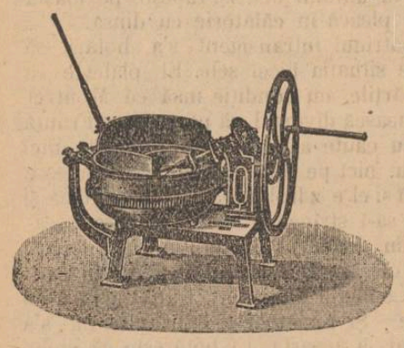

Patentate în toate STATELE

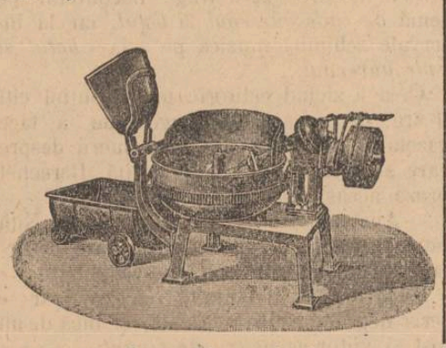

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
6—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor și al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ
Fost medic de 'oraș și spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.
Iașĭ. — Strada Lăpușneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneann un mare asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbațĭ, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșonĭ *vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Prețurile avantagioase și fixe,

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rente in Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanțiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauțiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraților din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate și pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viață și deces în condițiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viață și deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum și diverse alte combinațiunĭ ce ating branșa asigurăreĭ asupra vieteĭ.

Informațiuni se dau și oforte se primesc de către Agenția Principală din Iași str. Lăpușneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

17—51

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAȘI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediționi în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.

In oraș se găsește la „Berăria Nouă la Restaurația Bererieĭ Zimbru și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiuuĭ pentru cursul primar și secundar.

A se adresa la Redacție.

IMPORTANT

Find că părăsesc țara, cu autorisația Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preț și altele a se adresa la.

Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
4—5

La Magasinul de Noutățĭ

Iașĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe gantelerii. panglicăriĭ, jerșeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că ouor. public și onor. noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate

Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER

STR. PRIMĂRIEI 13

lîngă „Pomul Verde"

dă consultațiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. și 2—4 dupa amiază** și pentru săracĭ Consultațiunĭ gratis.

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 14 Decembrie 1899

Ora 1,50 p. m. Prezidează d. N. Economu.

Prezenţi 102 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac obicinuitele formalităţĭ.

D. *General Manu*, depune două proecte de legĭ pentru deschiderea a două credite; unul de 5648805 leĭ pentru plata creanţelor rămase din exerciţiile închise şi altul de 4621970 leĭ credite suplimentare în comptul esercitiului curent.

D. *V. Cancicov* întreabă ce măsurĭ va lua guvernul ca să împedice speculaţia ce se face cu sarea.

D. *General Manu*, dă explicările necesare *arătînd că direcţia Regiei n'are intenţia de a scumpi sarea.*

Se intră în ordinea zileĭ: proectul de lege modificator al patentelor.

D. *N. Nicorescu* raportor, dă citire raportuluĭ.

D. *P. Carp.* Ar dori să aibă cîte-va lămuririĭ de la d. ministru al finanţelor asupra stăreĭ financiare în general, spre a ne putea da seamă de necesitatea fiecăruĭ nou impozit ce se propune

D. *General Manu.* ministru de finanţe, arată că se va videa la fie-care impozit în parte, din expunerea de motive, nevoia ce se simte pentru punerea aceluĭ impozit. Din cele două credite cerute la începutul şedinţeĭ se va videa, că starea financiară, ce ne-a fost legată de liberalĭ, nu e de fel înfloritoare.

Budgetul nu se va putea echilibra. De aceea se simte nevoe de a se pune noĭ impozite spre a se uşura sarcinele Statuluĭ. S'a recurs şi la impozite directe şi la cele indirecte. Aşa impozitul pe zahar.

Ca impozite directe avem legea de faţă, legea timbruluĭ şi înregistrăreĭ, zecimea adiţională şi taxa de 5 la sută asupra lefurilor.

Legea patentelor se speră că va da 800 miĭ de francĭ spor, legea timbruluĭ va da un spor de 2 milioane, taxa de 5 la sută va da pînă la 4 milioane, zecimea adiţională va da pînă la 3 milioane 200 de miĭ spor, iar taxa asupra zaharuluĭ pînă la 2 milioane spor.

D. *Ionel Brăteanu*, nu poate lua parte la discuţie nefiind în măsură de a cunoaşte nevoile ţăreĭ pe care d. ministru nu le a expus de cît în mod foarte sumar.

D. *P. P. Carp.* Crede că impositul a supra zaharuluĭ nu va da nicĭ un spor ci din contra va fi în deficit din cauza primeĭ de export ce se plăteşte de Stat fabricanţilor. De asemenĭ crede că evaluarea sporuluĭ ce va da noua lege a patentelor adică 800 miĭ leĭ e exagerată.

D. *General Manu*, In buget nu e trecut de cît 600 miĭ leĭ spor, 800 de miĭ sunt prevederile pentru aniĭ viitorĭ.

D. *P. P. Carp*, asemenĭ sporul provenit din legea timbruluĭ şi înregistrăreĭ nu va fi atît cît se prevede.

Dacă însă s'ar lua ca juste prevederile d-luĭ ministru de finance, în sumă totală de 10 milioane, d-sa crede că încă nu e de ajuns ci maĭ trebuesc găsite noĭ resurse de vr'o 4—5 milioane de cît se simte nevoe spre a se putea echilibra bine budgetul.

Putea-va însă găsi guvernul aceste nouĭ resurse?

Trebuesc făcute budgetele viitoare în aşa fel în cît să dea tot-d'auna excedente cu cari s'ar putea acoperi cheltuelile extraordinare.

Avem 15 milioane gol, pentru 10 milioane vom avea noile resurse ce se vor vota în sesiunea aceasta, iar pentrn acoperirea celor cincĭ milioane în minus vom avea nevoe să reducem budgetul.

In tot se impune o reducere budgetară de vr'o 12 milioane spre a putea acoperi şi actualele deficite.

Are o singură observaţie de făcut în privinţa taxelor, anume găseşte că e foarte urcată taxa de 25 miĭ leĭ pentru casele de bancă de clasa I. In sensul reducereĭ acesteĭ taxe va presinta un amendament.

D. *N. Filipescu*. Dovedeşte că d. Carp greşeşte cînd crede că evaluările sporuluĭ ce va proveni din noile impozite nu sunt exacte.

D-sa nu crede că se vor putea împinge economiile la exces, cum se pare d-luĭ Carp. Maĭ mult de două milioane economiĭ nu vom putea obţine.

Nu se poate cere anuluĭ actual excedent de 10—12 milioane, date fiind greutăţile prin cari trecem. De altminteri e absolută nevoie de a avea pe viitor excedente.

Ii pare bine că d. Carp cu sinceritatea ce 'l caracteriza, a recunoscut partea bună a noilor imposite, în afară de micĭ amănunte.

Nu tot aşa poate spune de d. I. Brătianu, care s'a rîdicat azĭ în contra impozituluĭ patentelor, cînd acum doĭ anĭ au prezintat un proect de lege pentru modificarea patentelor cu taxe mult maĭ grele pentru contribuabiliĭ. E o foarte urîtă politică de duplicitate ce o face partidul liberal. (Aplauze).

D. *C. C. Anton* face cîte-va obiecţiunĭ, Ca şi d. Carp crede că se impun economiĭ, bine înţeles economiĭ raţionale.

Să se facă apel la capitalurile streine carĭ vor face ca să crească bogăţia ţăreĭ.

Şedinţa continuă.

SENATUL

Şedinţa de la 14 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2.30, sub preşedenţia d-luĭ C Boerescu.

La ordinea zileĭ proectul de lege privitor la taxa de 5 la sută asupra lefurilor funcţionarilor.

(şedinţa urmează).

D. *dr. Bogdan* depune un proect de lege din iniţiativă parlamentară pentru recunoaşterea ca persoană juridică a asociaţuneĭ medicilor din ţară.

D. *N. Boldur-Epureanu* cere ca legea taxeĭ de 5 la sută asupra leteĭ funcţionarilor să se pună peste două zile în discuţie pentru a putea fi bine studiată.

D, *general Iacob Lahovari* arată că această lege e cunoscută că a funcţionat şi că acum se reinfiinţează; decĭ se poate discuta maĭ ales că s'a propus urgenţa.

D. *Gr. Olănescu* cere ca această lege să fie pusă mîne la ordinea zileĭ, căcĭ d-sa ar voi să vorbească şi nu are notele.

D. *general Lahovari* spune că proectul e pus legal la ordinea zileĭ şi cere să se discute azĭ, căcĭ e urgent.

D. *raportor N. Procopescu* citeşte proiectul de lege.

D. *Theodor Rosetti* examinează situaţia generală a ţăreĭ, cheltuelile şi veniturile, apoi cheltuelile care se fac cu instrucţia publică şi arată că toţĭ tineriĭ doresc să fie funcţionarĭ aĭ Statuluĭ. Spune că budgetele ţăreĭ aŭ tot crescut mereŭ şi s'aŭ soldat cu deficite. Vor trebui să se facă reducerĭ marĭ în cheltuelĭ spre a putea pune capăt stăreĭ acesteia de lucrurĭ, căcĭ la noĭ în ţară avem boala funcţionarismuluĭ. Nu trebuie însă să ne aruncăm asupra funcţionarilor, carĭ îşĭ fac datoria şi suut muncitorĭ. E maĭ bine să se reducă în budgete trîntoriĭ economieĭ noastre naţionale. Atuncĭ s'ar realisa economiĭ însemnate. Oratorul sfîrşeşte spuind că guvernele sunt datoare să facă budgete cu excedente pe viitor, căcĭ numaĭ ast-fel vom ridica creditul acesteĭ ţărĭ.

D. *P. S. Aurelian* spune că ar fi bine să se aranjeze un sistem de impozite, iar nu cum se face ccum: cînd pe zahăr, cînd pe lefurile funeţionarilor. etc. Aceste taxe sunt nişte expediente, cînd ne vedem că nu maĭ putem merge înainte.

Se face şi acum cum se făcea cu 20 anĭ înapoĭ.

Declară, însă că va vota pentru această lege.

D. *General Manu* arată că cele spuse de d-niĭ Th. Rosetti şi Aurelian, puteaŭ fi supuse la discuţia generală a Mesajuluĭ Tronuluĭ. D. ministru al finanţelor multumeşte sfaturilor d-luĭ Th. Roseti de a se face economiĭ.

Oraterul crede că partidul juuimist va asculta de staturire d-luĭ Th, Rosetti şi partidul liberal va ascnlta de sfaturile d-luĭ Aurelian, dacă d-ăa e în purtidul liaeral, căcĭ nu prea ştiŭ acum cum stă.

D. *Aurelian*: Nu am reprezintat nicĭ odată de cît partidul liberal.

D. *General Manu*: In *Drapelul* scriaţĭ contra şefuluĭ liberalilor. Dar atît maĭ bine, mie îmĭ placo să fie două partide.

Oratorul dă lămuririĭ asupra finanţelor generele ale ţăreĭ şi asupra împrumutuluĭ făcut ahum.

Diu acest împumut trebuia să plătîm 100 şĭ ceva de milioane, datoriĭ de lucrărĭ.

Faţă cu succesul împrumutuluĭ făcut în străinătate, sperăm că sindicatul de bancheri, care a făcut acest împrumut, va face opţiune peste vr'o treĭ patru zile; atuncĭ voiŭ şti ce rezervă voiŭ avea: vr'o 12-14 milioane.

Oratorul arată orinduiala de la ministerul de finanţe fie-care a păsit la venirea partiduluĭ conservator la guvern. Continuind, d-sa arată că în ceĭ patru anĭ al guvernuluĭ liberal, de la 1895-99, aŭ remas în suferinţă plăţĭ de 6 milioane carĭ acum ni se reclamă.

In budgetul 1899 maĭ sunt şi acolo vr'o 7 milioane de plată. E un deficit de 1 milion pentru pensionariĭ statuluĭ, treĭ milioane pentru primele fabricelor de zahar, 1 milion pentru remizele perceptorilor etc. Vedeţĭ spun numaĭ cifre marĭ. Mai cer acum parlamentuluĭ un credit spre a plăt un milion cheltuelĭ diplomatice ale minisi teruluĭ de externe pe timpul d-luĭ Sturdza. Nu fac chestie de partid aci, spun lucrurile obiectiv.

In chestia budgetuluĭ viitor, oratorul spune că de ce liberaliĭ nu aŭ sporit veniturile Statuluĭ, d. fost prim-ministru maĭ ales care ştia greutăţile Statuluĭ. D-lor nu aŭ voit şi ne lasă să scoatem noĭ castanele din foc. De şi nu ne place să auzim vorbele şi să citim tot felul de scrierĭ în contra noastră venite de la pensionariĭ şi funcţionariĭ, noĭ ne facem datoria.

D-sa dă lămuririĭ în privinţa impozituluĭ asupra zaharuluĭ, asupra venituluĭ imobiliar. asupra succesiunilor şi asupra venituluĭ mobiliar.

Dar oare venitul produs din munca funcţionaruluĭ să nu contribue la venitul Statuluĭ? Da, şi am propus impozitul 5% asupra lefurilor pensionarilor şi funcţionarilor.

In lucrare noastră nu punem impozite de expediente, ci urmăm un sistem general. Sistema noastră e cea preconizată de d. Gh. Cantacuzino, fost ministru liberal.

Impozitul de 5 la sută e o lege permanentă de impozit nu o scădere de leafă şi cît Statul va avea nevoe de resurse va ţine acest impozit, cît nu, îl va desfiinţa.

Cît despre impozitul pe pensionarĭ, apoĭ noĭ am făcut legea pensiilor şi i-am avantagiat. Azĭ trebue să plătească şi eĭ contribuţie Statuluĭ, nu au un drept cîştig. Funcţionariĭ au primit regulat lefurile lor pe cînd proprietarĭ de moşiĭ şi comercianţia aŭ suferit. Nu au dreptul să se plingă dacă plătesc şi eĭ o dare Statuluĭ, Reţinerile pensionarilor nu le ar ajunge să li se plătească pensie nicĭ zece anĭ unuia.

E o greşală faptul că pensionariĭ sunt scoşi la pensie la 54 anĭ, sunt prea tinerĭ şi ar putea să maĭ muncească Statuluĭ.

Vă rog dar să votaţĭ acest impozit.

Discuţia se închide şi proiectul de lege e luat în discuţie.

Ultimele Informaţiĭ

Simbătă se va pertracta înaintea curţeĭ de apel secţia I-a procesul dintre principesa Ecaterina D. Sturdza şi Profira Sturdza pentru punerea subt interdicţiune a lu Mihaĭ D. Sturdza.

La timp am vorbit despre o crimă comisă în comuna Miroslava.

Un bătrîn in vrîstă de 60 anĭ, numit Gheorghe Chelariu, de profesiune cultivator de cartofe şi de sfecle a fost găsit mort la locuinţa luĭ din acea comună.

Di cercetările făcute rezultă că aceĭ care aŭ comis crima sunt Grigore Neculaŭ şi Mihalache Miron, care aŭ şi fost arestaţĭ.

Mobilul crimeĭ a fost furtul.

De la Curtea cu juri

Pe ziua de erĭ curtea cu jurĭ a continuat cu judecarea procesuluĭ Teitler.

Marturiĭ acuzăreĭ continuaŭ a depune în senzul că Teitler a fost văzut ducîndu-se spre casă cu douĕ-zecĭ de minute înainte de isbucnirea incendiuluĭ. In special depunerea sergentuluĭ Damir este foarte defavorabilă pentru acuzat.

D. Prim procuror renunţă la restul de martorĭ ai acuzăreĭ.

Martoriĭ apărăreĭ, puţinĭ la număr, depun lucrurĭ de puţină importanţă, afară de depunerea luĭ Haimovicĭ care a locuit în beciul caseĭ, unde a isbucnit focul şi care afirmă că în acea seară a văzut foc pe la ora 10½ la plita chiriaşuluĭ Ghelţer.

Apărarea renunţă la restul de martorĭ.

La ora 4 începe rechizitorul. D. Prim-Procuror recunoaşte că nu sunt probe materiale puternice în contra luĭ Teitler, totuşĭ sunt presumpţiunĭ destul de grave în contra acuzatuluĭ. Starea luĭ financiară, ameninţarea de a fi declarat în stare de faliment iată mobilul crimeĭ de dare de foc.

Primul Procuror. încheie spunind că e în joc interesul societăţilor de asigurare căcĭ e cu uz ceea ce a făcut Teitler şi cere un verdict afirmativ.

Apărarea reprezentaă prin d-niĭ A. D. Xenopol şi Al. A. Bădăreŭ susţine că dacă nu există fapte care să probeze vinovăţie, dar nicĭ macar prezumpţiunĭ. Mobilul infinanciară a acuzatuluĭ e bună.

Apararea nu se îndoieşte de un verdict negativ.

Juraţiĭ după o deliberare de o jumătate de oră aduc un verdict de condemnare cu circumstanţe uşurătoare.

Curtea întră în deliberare şi apoĭ d. Vasile Dimitriu cere curţeĭ să facă uz de un drept prevăzut în codul penal anume, de a suspenda verdictul.

Curtea suspendă verdictul precum de alt mintrelea se poate vedea dintr'o informaţeĭ ce publicăm în corpul gazeteĭ.

Procurorul general a fost inştiinţat că în comuna Mărginenĭ din judeţul Neamtz un băiat numit Ioan M. Stefana în vrîstă de 15 anĭ a lovit cu piatra pe un alt băiat numit Dimitrie V. Escu, în cît acesta a încetat din viaţă.

Ioan M. Stefana a fos areslat şi Oa judecăţeĭ.

Aseară pe la ora 11 a isbucnit un foc la casa luĭ Ghelberg, din strada Brunetelor.

Focul a isbucnit de la paravanul caselor şi ajutat de un vînt puternic s'a comunicat la casele luĭ David Ilie şi la casele luĭ M. Herşcovicĭ unde era un atelier de strugărie.

Au maĭ ars şi casele uneĭ vadane numită Malca Goldştein.

Focul a isbucnit cu o violenţă extraordinară şi repede s'a comunicat la casele megieşe.

Curînd după ce s'a dat alarmă au sosit toate autorităţile la faţa loculuĭ, precum şi maĭ toate secţiunile de pompierĭ.

Cu mare greutate s'a putut reuşi la localizarea incendiuluĭ.

Casole erau asigurate la societatea Unirea şi Generala.

Poliţia a început cercetările pentru a descoperi causele incendiuluĭ

La spitalul Paşcanu a fost internat băiatul Gh. Stefănescu în etate de 13 anĭ, din comuna Tăcută.

Nenorocitul a încercat să se sinucidă împuşcîndu-se în gură.

Starea pacientuluĭ e gravă.

O telegramă ne vesteşte că institutorul Gheorghe Melinc din comuna Paşcanĭ a lovit aşa de rău pe elevul Mocanu Neculaĭ în cît nenorocitul a încetat din viaţă.

Autorităţile scolare şi parchetul din Fălticenĭ au deschis o anchetă.

In şedinţa de mîne a consiliuluĭ comunal se va propune votarea uneĭ sumĭ oarecare pentru gardistul comunal care a reuşit să descopere banda de ţiganĭ care aŭ comis numeroase furturĭ şi omorurĭ.

D. Grottian, inginerul şef al tramvaiulu electric din Iaşĭ, a depus la primărie prin d. inginer A. S. Savul 200 leĭ spre a fi distribuiţĭ seracilor cu ocaziunea serbătoilor.

Repetiţiile pentru piesa *Banul Mărăcine* care se va reprezenta Simbătă seara pe scena teatruluĭ naţional, se continuă cu mare activitate,

Eleviĭ scoaleĭ normale vor da concursul lor în ce priveşte jocurile naţionale.

Comitetul delegaţilor Senatuluĭ pentru proiectul de lege modificător al procedureĭ civile s'a întrunit la Senat sîmbătă împreună cu d. Disescu, ministrul justiţieĭ şi a discutat 10 articole din cartea I a proiectuluĭ.

Aŭ luat parte de asemenea la această discuţiune şi d. C. Boerescu, preşedintele Senatuluĭ, şi d. M. Kornea, senator.

Comitetul delegaţilor s'a întrunit şi astăzĭ după amiază.

Legea aceasta nu va veni în discuţiunea Senatuluĭ de cît după vacanţa sărbătorilor.

Raportor a fost ales d. senator C. G. Ioan.

In conferinţa căilor ferate de la Colonia, direcţiunea căilor ferate romîne a fost reprezentată prin d. inginer Mareş, s'a stabilit un noŭ itinerariŭ al expreselor pentru orient.

Vapoarele serviciuluĭ maritim îşĭ vor regula cursele între Constanţa şi Constantinopole după noul tarif

Intrunirea colectivităţeĭ de aseară a făcut un fiasco complect.

Sala e aproape goală şi în discursurile oratorilor era o contrazicere flagrantă de la spusele unuia la spusele celuĭlalt.

Totuĭ se explică prin răceala săleĭ şi prin debandada care domneşte în sinul colectivităţeĭ.

Intrunirea s'a sfîrşit prin proclamarea uneĭ candidaturĭ renegate de la centru.

„Monitorul Oficial" publică următorul comunicat în cestiunea săreĭ.

Guvernul n'a avut şi nu are intenţiunea de a spori preţul săreĭ pentru consumaţiunea internă, fixat prin legea din 24 Martie 1886.

Spre a se pune capăt speculaţiuneĭ ce se încearcă a se face cu vînzarea acestuĭ articol de prima necesitate, se aduce la cunoştinţa generală că preţurile, după lege, sunt:

Sarea formalĭ (bulgărĭ) leĭ 10, banĭ 50 suta de kgr.

Sarea măcinată leĭ 11, bani 50 suta de kgr.

Cu acesteĭ preţurĭ ori-cine poate să'şĭ procure sarea de la depositele regieĭ monopolurilor Statuluĭ situate în curtea gărilor din oraşele şi localităţile următoare:

Bucureştĭ (gara Filaret), Bacău, Bîrlad, Botoşanĭ, Brăil, Buzău, Călăraşĭ, Constanţa, C.-Lung, Craiova, Dorohoiu. Fălticenĭ, Focşanĭ, Galaţĭ, Giurgiu, Huşĭ, Iaşĭ, Paşcanĭ, Pitescĭ, Rîmnicu-Sarat, Severin, Slatina' Tecuciu, T.-Jiu, Titu, Vasluĭ, Vîrcerova. Tulcea, Cernavoda, Hîrşova, Măcin şi Ostrov.

In afară de aceste depozite, Statul maĭ vinde sare pentru consumaţiune şi la gura ocnelor, adică la Slănic şi Doftana (Prahova), Ocnele-Marĭ (Vîlcea) şi Trg. Ocna.

Preţu de vînzare la gure ocnelor este de leĭ 9 suta de kgr. formale şi leĭ 10 suta de kgr. sarea măcinată.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Paris 15 Decembre

Procesul complotuluĭ. Audienţa de la 26 Decembre. Procurorul general începe rechizitorul său şi declară că renunţă la acuzaţie pentru Cherilly, Fréchencourt. Bourmont, Baillière, Brunet şi Cailly. El susţine că acusaţiĭ toţĭ erau de acord în ura lor contra republiceĭ, pe care voiau să o răstoarne. D-niĭ Buffet şi Cailly protestează sgomotos. Curtea decide expulsarea lor de la audienţă. Procurorul general trece apoĭ în revistă principalele manifestaţiĭ.— Audienţa se amînă pe mîne.

Londra 15 Decembre

O depeşă oficială din Ladysmith cu data de 23 Decembre st. n. arată că 5 persoane a murit de boală. Agenţia Reuter adaugă că aceasta e o probă că Ladysmith-ul ţinea încă la 23 Decembre.— *Times* spune că guvernul nu va maĭ retrage alte trupe europene din India, afară de cazurĭ neprevăzute.

Londra 15 Decembre

Ştirea că Buriĭ au părăsit Stronberg din lipsă de apă nu se confirmă. O epidemie asemenea influenţeĭ a isbucnit printre trupele Burilor şi a generaluluĭ Gatacre.

Din Lorenzo Marqus se află că o depeşă bură oficială confirmă înfrîngerea desăvîrşită a generaluluĭ Buller la Tugella. —Din Pietermaritzburg se scrie că s'a primit cu receală ştirea despre învingerea generaluluĭ Buller la Colenso. Garnizoana poate rezista mult timp.

Dailly Telegraph află că întărirele Burilor lîngă Colenso aŭ fost bombardate în zilele de 19 şi 20 Decembrie st. n. cu lyditá fără succes. Comandantul bur Demeilon, făcut prizonier, a scpat.

War-office publică o depeşă, după care o luptă a avut loc lîngă Ladysmitte în ziua de 22 Decembre st. n. Nouă Englejĭ aŭ fost omoriţĭ şi 15 răniţĭ.

Cap-Town, 15 Decembrie

Oficială.. Situaţia e aceeaşĭ la Moderiver. Generalul Gatacre telegrafiază că 150 de oamenĭ ocupa Dordrecht. Burii se retrag către Pretoria. Generalul Joubert a luat comanda.

Constantinopol, 15 Decembrie

Damad Mahmud se va adăposti la Londra.—Mare uragan pe Marea Neagră; multe accidente maritime. Preliminarele cu o bancă germană pentru drumul de fer Bagdad aŭ fost iscălite.

St. Petersburg, 15 Decembrie

Un detaşament al Cruceĭ Roşiĭ, echipat de comitetul Ruso-Olundez, a plecat pentru Transvaal.

O telegramă din Vladivostok anunţă că 266 Chinezĭ aŭ fost predaţĭ comisaruluĭ fruntarieĭ pentru a fi expulzaţĭ, fiind suspecţĭ. 3500 aŭ fost liberaţĭ pe cauţiune. Oraşul e calm.

St. Etienne, 15 Decembrie.

3000 de minerĭ n'au de lucru. Calm.

Roma, 15 Decembrie

Papa a primit în audienţă pe cardinalul Missia.

Petersburg, 15 Decembre

Ziarul *Petersburgkija Vcedomosti*, ocupîndu-se de acordul iutre Rusia şi Austria spune că Rusia se dezinteresează de Balcanĭ, probă ultima fază a afacerilor serbeştĭ, ziarul crede că guvernul serbesc nu va merita increderea Rusieĭ, decît dacă îĭ urmează sfaturele.

Presa austriacă a vorbit despre schimbarea opinieĭ Rusieĭ spre a comenta recepţiunea Regeluĭ serbieĭ la Hojburg.

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ a se adresa strada Cogălniceanu No. 8.

3—6

Foarte Important

Se închiriază foarte eftin în totul saŭ în parte, imobilul din Iaşĭ s. I. strada Zugravilor No. 78, compus din: 6 odăĭ 3 bucătăriĭ, 3 cămărĭ de lemne şi 3 latrine.

A se adresa la avocatu C. D. Ghinescu conservatorul acestuĭ imobil, care şede în strada Sărărieĭ 141

F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale implute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriţĭ pesmeţĭ,* şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

La bolĭ de vesică si rărunchĭ, gravelă şi artrită,

La catarurĭ organelor de respiraţiune şi digestiune.

Isvorul de lithiu

Salvator

se intrebuinteaza cu succes escelent.

Efect Diuretic.

Uşoară digistibilitate.

Liber de fer.

Apă medicală şi beutură dietetică de primul rang.

Recomandat de multe autorităţĭ şi de medicĭ cunoscuţĭ maĭ ales acelor persoane, cari din causa vieţeĭ sedentare sufer **de diatesa urică şi hemoroidĭ** cât şi de **schimb de materie turburat.**

Se află in toate magasiile de apeminerale, şi unde aceasta nu e casul, a se adresa.

Direcţiunea Isvoarelor-Salvator in Eperies.

Depositul principal in Jaşi:

Dniĭ. Fraţiĭ Dr. Konya.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEŢUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Preţul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎŞTIGĂTOARE

1	Lot	de 2000—2000
2	Loturĭ	de 1000—2000
2	„	500—1000
20	„	100—2000
20	„	50—1000
100	„	20—2000
145		10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a atacă stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi moriţe.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

NEVRALGIELE 1420

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a sisiţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se poţĭ găsi la toţĭ Droghiştĭ şi Farmacist i.*

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATĂ IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

Singurĭ depozitarĭ ân Oraşul Jassy: FRATII KÓNYA, *Pharmacistii Curţei Regale*

---

se ferĭ de imitaţiunĭ, orĭ ce produsŭ similarĕ este uă imitaţiune a formei exterióre fără calitatea adevĕratului

TAMAR INDIEN GRILLON

FRUCTŬ LAXATIVŬ SI RĂCRITORŬ

Contra CONSTIPAŢIUNEĬ, HEMORROIDELURĬ, CONGESTIUNEĬ, VENINULUĬ, LIPSEĬ DE APETIT, INDEGESTIUNEĬ, INDISPOSIŢIUNEI GASTRICE

Fórte plăcut la beut, no producendu nicĭ odata iritaţiunĭ. — Indespensabilŭ pentru copiĭ, dame insarcinate, bătrânii şi persónele şedânde.

A CERE SEMNĂTURA PE FIE-CARE CUTIE : E. GRILLON.

E. GRILLON, farmacistă, 27. rue Rambuteau, PARIS. şi in tóte farmaciele

---

ORĬ CE CONTRAFACERE A ACESTEĬ MĂRCĬ SE VA URMĂRĬ CONFORM LEGEĬ *Frati Braunstein*

DÉPOSÉ S.G.D.G EN FRANCE ET A L'ÉTRANGER

FRATII BRAUNSTEIN

SINGURĬ FABRICANTĬ

PARIS

DÉPOSÉ S.G.D.G EN FRANCE ET A L'ÉTRANGER

Papier Hygiénique extra fin *Frati Braunstein*

BRAUNSTEIN FRÈRES, PARIS Marque Déposée S.G.D.G.

CERNELĂ NOUĂ

MATHIEU PLESSY * PARIS

Trucea Legiunĭ de onóre la Esposiţ. univ. de la 1867

Cernélă nouă dublă violetă pentru copiatŭ

Adoptată de tóte administraţiunile cele mari.

Demandele „ „ „ Jassy.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGOLLOT

Cel mai bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.

A se pretinde semnătura în roşu a Inventatorului pe fie-care foie: *Rigollot*

SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, stra da Primărieĭ 17.

ANUL III No. 185 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—VINERI 17 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I. şĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „
Iusorţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriciĭ— No. 17

Discursul d-luĭ G. Gr. Cantacuzino

PREŞEDINTELE CONSILIULUĬ DE MINIŞTRI
rostit în şedinţa Camereĭ de la 29 Noembrie 1899.

D. **G. Gr. Cantacuzino**, *preşedintele consiliuluĭ de miniştri*: D-lor deputaţĭ, am ascultat cu toată luarea aminte criticele formulate de opoziţiune contra guvernuluĭ. Am căutat în zadar într'însele firul conducător al unor soluţiunĭ practice saŭ călăuza îndreptătoare a unor greşelĭ comise. In lunga mea viaţă parlamentară, am dobîndit convincţiunea că pasiunea politică este o rea povăţuitoare a acţiunilor omeneştĭ şi că în situaţiunele anevoiase, analisa rece a cauzelor şi efectelor, şi discuţiunea obiectivă şi liniştită, pot singure produce resultate folositoare. Această veche experienţă a dobîndit confirmarea eĭ cu ocasiunea desbaterilor actuale. In adevĕr, adversariĭ politicĭ aĭ acestuĭ guvern aŭ dus în contra-ĭ, prin presă, o campanie îndelungată de atacurĭ şi de învinuirĭ. Uniĭ cu o rĕutate maĭ accentuată, alţiĭ cu o constantă şi sistematică denigrare.

Am aşteptat să vedem cum are să se traducă această lungă campanie extra-parlamentară în sînul Adunărilor legiuitoare. Lumea îngrijată şi mirată, aştepta cu oarecare sfială şi curiozitate probele sdrobitoare de incapacitate şi de rea guvernare, anunţate cu atîta sgomot şi trîmbiţate cu atîta emfasă. In fine a sunat ora socotelilor; arena publică s'a deschis; tribuna parlamentară s'a desvelit; momentul sosise în care guvernul acesta slăbănog şi anemic, trebuia să se rostogolească sub povara greşalelor sale şi sub nomolul de probe sdrobitoare care se adunaseră contra luĭ. In locul acestor probe, am asistat cu toţiĭ la un şir de discursurĭ meşteşugite, goale de orĭ-ce dovezĭ, dar pline de incriminărĭ neîntemeiate.

Vĕ întreb acum, d-lor deputaţĭ, şi vĕ rog a-'mĭ arăta: ce folos a putut trage ţara din această campanie înverşunată, rezimată numaĭ pe rĕutate şi pe pasiune?

Ce crezămînt maĭ poate da opiniunea publică unor invinuirĭ întemeiate pe violenţa de limbagiŭ? Un singur folos reese din desbaterile actuale. Printr'însele ţara a fost pusă în poziţiune de a cunoaşte critica şi apărarea, şi conştiinţa reprezentanţilor naţiuneĭ a rĕmas pe deplin luminată. (Aplause).

Cred că prin lupta parlamentară care s'a desfăşurat în această incintă, s'a format în spiritele d-voastre convincţiunea neîndoioasă că actele acestuĭ guvern aŭ fost pururea însufleţite de un patriotism luminat. (Aplause). Şi că purtarea sa merită deplina d-voastre aprobare. (Aplause).

Din discursurile ce s'aŭ rostit de membriĭ marcanţĭ aĭ opoziţiuneĭ, şi la care s'a rĕspuns cred, într'un mod victorios de fruntaşiĭ majorităţeĭ, discursul onor. d-luĭ Carp merită o deosebită atenţiune, întâĭ pentru că reprezintă ideile unuĭ vechiŭ tovarăş de luptă pentru care desbinările momentuluĭ prezent n'aŭ şters încă înaintea mea sentimentele de stimă şi consideraţiune ce-'mĭ inspiră; şi al doilea, fiind-că nota originală a spirituluĭ sĕŭ atrage într'un mod natural discuţiunea ideilor ce emite.

D. Carp a început prin enunţarea unuĭ aforism pe care 'l-a ridicat la înălţimea unuĭ principiŭ, adică că şeful unuĭ partid saŭ uneĭ grupărĭ, are singur dreptul d'a cugeta şi d'a hotărî pentru partidul întreg care trebue asemănat cu o turmă şi un păstor.

Să-'mĭ dea voe onor. d. Carp a mĕ deosebi cu desăvîrşire de această părere.

Este peste putinţă ca o asociaţiune de oamenĭ luminaţĭ, carĭ aŭ învĕţat că baza ştiinţeĭ se reazemă pe liberul arbitru şi pe putinţa d'a despica şi desbate ideile în deplină libertate de cugetare, să-şĭ înlănţuiască voinţa de cugetarea unuĭ singur om care va gândi şi hotărî pentru dînşiĭ.

Partidele politice n'aŭ propăşit de cît sub regimul discuţiuneĭ libere şi povăţuireĭ în comun.

Ast-fel a procedat în lunga sa viaţă nemuritorul Lascar Catargiu. Tot ast-fel a lucrat d. Ioan Brătianu, precum v'a afirmat-o de la această tribună d. Emil Costinescu, şi numaĭ din momentul în care Ioan Brătianu despărţindu-se de C. A. Rosetti, a voit să procedeze în satrap şi mare vizir, aduse partidul liberal la peire şi a pregătit evenimentele de la 1888. (Aplause prelungite).

Tot ast-fel a procedat d. Dimitrie Sturdza, şeful actual al partiduluĭ liberal.

De unde oare aŭ provenit greşelile care 'l-aŭ prăbuşit de la putere, de nu din cauza nenorociteĭ ideĭ de a încerca să impună voinţa sa, fără a consulta pe nimenĭ! (Aplause).

Vechea experienţă a trecutuluĭ întreg se ridică în contra teorieĭ d-luĭ Carp. Sfatul bătrînilor ţăreĭ ne-a lăsat o Romînie neatîrnată. Sfatul fruntaşilor partidului ne va ajuta a-ĭ asigura puterea şi mărirea.

Declar dar, că în această privinţă nu mă voĭ depărta întru nimic de procedeurile luĭ Lascar Catargiu. (Aplause).

Mĕ deosebesc asemenea de d. Carp prin concepţiunea despre formarea şi închegarea partidelor.

D-sa a afirmat că gruparea d-sale s'a format în 1875, în focul a cîtor-va ideĭ, şi că aceste ideĭ constituesc programul săŭ, formează crezul şi raţiunea de a fi a grupăreĭ sale.

Maĭ întîiŭ, nicĭ una din acele ideĭ nu constitue monopolul d-luĭ Carp.

Etalonul de aur, inamovibilitatea magistratureĭ, înfiinţarea Băncĭ Naţionale sunt ideĭ carĭ fusese susţinute şi preconisate de d. Al. Lahovari şi alţĭ conservatorĭ mult înainte de d. Carp.

Dar, orĭ numaĭ aceste ideĭ formează esenţa şi baza principiilor conservatoare? Numaĭ de la 1875 există acest partid? Numaĭ în jurul acestor principiĭ s'a închegat fiinţa luĭ? La obîrşia regimuluĭ nostru parlamentar îşĭ găseşte origina partidul conservator, de oare-ce pînă atuncĭ voinţa Domnuluĭ era singură hotărîtoare.

De la 1856 partidul conservator munceşte pentru realisarea unor marĭ ideĭ, şi anume: apărarea principiuluĭ proprietăţeĭ, principiul monarhic, înfiinţarea regimuluĭ parlamentar şi unirea ţĕrilor surorĭ.

Apărarea principiuluĭ proprietăţeĭ a fost sigilată cu sîngele luĭ Barbu Catargiu în anul 1862, iar unirea ţĕrilor surorĭ a fost propovăduită şi susţinută în numele partiduluĭ conservator de Lascar Catargiu, Mavrogheni, Epureanu, Costache Negri.

Este atît de adevărat că aceste marĭ ideĭ, în jurul cărora s'a închegat partidul conservator, n'aŭ aşteptat venirea d-luĭ Carp spre a se manifesta, în cît le-am găsit deja săpate în piatră cînd am deschis ochiĭ.

Invit pe d. Carp a veni la moşia mea Floreştĭ, în judeţul Prahova, şi-ĭ voĭ arăta săpat în piatră, cu data anuluĭ 1835, cuvintele următoare: „Dumnezeu să ocrotească Romînia“, unirea propovăduită încă din anul 1835. Aceste cuvinte au fost săpate în piatră de ilustrul meu părinte Grigorie Iordache Cantacuzino, atuncĭ cînd d. Carp nu era încă născut. Nu de cînd datează partidul conservator.

Iată ideile în jurul cărora s'a închegat fiinţa.

Să nu venim dar să ne fălim cu realisarea unor ideĭ care sunt patrimoniul tuturora, şi care, prin ele singure, nu sunt în stare a crea şi nicĭ a menţine fiinţa unuĭ partid.

Partidele nu se pot crea, nicĭ menţine prin puterea unuĭ singur om. Fiinţa lor ar fi atuncĭ vremelnică, pe cînd menirea lor este de a fi vecinică, pe cît poate fi vecinică şi omenirea. Cred inutil a răspunde d-luĭ Carp criticilor aduse de d-sa direcţiuneĭ actuale a partiduluĭ conservator.

De la 1865, de cînd ne cunoaştem, am lucrat, d. Carp şi eu, în aceiaşĭ direcţiune, adică modernizarea partiduluĭ conservator.

Drenajul despre care vorbea d. N. Xenopol odinioară, a început a se face de atuncĭ maĭ încet la început, în paşĭ repezĭ maĭ în urmă. D. Carp 'şĭ-a asimilat cîte-va elemente liberale şi-l felicit pentru aceasta.

Dacă partidul conservator a fost maĭ fericit de cît d. Carp întru aceasta, nu încape supărare.

D. Carp a încercat în 1888 să atragă pe d. Fleva, oferindu-ĭ portofoliul ministeruluĭ de domeniĭ. Nu a reuşit.

A încercat asemenea să atragă pe d. Panu, în anul 1894, iarăşĭ fără succes. Dacă n'a putut realisa dorinţa d-sale, trebue, cel puţin, să fie mulţămit că aceste presonalităţĭ distinse au mărit rîndurile partiduluĭ conservator.

Nu văd dar de ce vă plîngeţĭ de lipsă de omogenitate, cînd singurĭ aţĭ încercat să vă expuneţĭ la aceiaşĭ critică, dar nu aţĭ putut reuşi.

Aţĭ criticat la programul de la Iaşi şi nu aţĭ găsit nimic maĭ original să ziceţĭ de cît să luaţĭ în glumă ideia irigaţiunilor şi a cadastruluĭ, ca şi cînd aceste marĭ ideĭ trebuiaŭ realizate în această legislatură. Dar nu aţĭ înţeles că a fost vorba numaĭ de studiul şi proectarea lor? Sămînţa odată aruncată, realizarea va urma într'un mod natural şi fatal!

Dar numaĭ atît era scris în acel program? Dînsul nu a făcut să vibreze nicĭ o coardă în inima d-voastră? Nu aţĭ înţăles ideile calde ce conţine dînsul! Nu aţĭ simţit că într'însul vibrează o cugetare maĭ înaltă!

D. Carp a maĭ făcut o critică partiduluĭ conservator. D-sa găseşte că direcţiunea acestuĭ partid este încredinţată unor mîinĭ slabe şi debile.

Pentru aceasta rog pe d. Carp să se liniştească şi să facă să'ĭ dispară orĭ-ce grijă în această privinţă; căcĭ, dacă steagul partiduluĭ conservator a fost încredinţat în mîinile vînjoase ale luĭ Lascar Catargiu, poate fi sigur că astă-zĭ se află în mîini viguroase şi hotărîte iarăşĭ. (Aplause prelungite).

D-lor, deosebirea între d. Carp şi noĭ este că, în ceea-ce priveşte conducerea acestuĭ partid, precum şi modul de organizare al luĭ, nu este nimic personal şi egoist în partidul conservator. Noĭ nu ne gîndim de cît la un singur lucru: la întărirea partiduluĭ conservator spre folosul ţĕreĭ şi nicĭ de cum la persoanele noastre.

O idee cu totul impersonală ne conduce şi ne dirigueşte în acţiunea noastră politică, şi neavînd pururea înaintea ochilor noştri, ca călăuză vecinică şi permanentă, de cît iubirea de patrie, pentru a afirma sus şi tare că deviza noastră este tot aceea a ilustruluĭ Barbu Catargiu: „totul pentru ţară, şi nimic pentru noĭ.“ (Aplause prelungite şi îndelung repetate).

Mozaic Colectivist

La lumina întunecoasă a parafineĭ şi înaintea unuĭ public care se putea număra pe degete, corifeiĭ colectivismuluĭ local, care convocase pe alegătorĭ să se întrunească alaltasară în sala teatruluĭ Pastia, s'aŭ succedat rîndpe rînd la tribună şi şi-aŭ spus fie-care ceea ce avea pe inimă.

Scena era ocupată de aşa numitul stat major al partiduluĭ, strălucind prin varietatea speciilor de politicianĭ ce representa, şi de pe scîndurile ce adesea orĭ aŭ fost calcate de atîţĭ Caţavencĭ, Farfurizĭ şi Richĭ Venturenĭ de comandă, patrioţiĭ aŭ vorbit poporuluĭ.

Şi ceea ce era maĭ picant şi maĭ curios de observat în această pseudo-consfătuire electorală, a fost că între toţĭ cîţĭ s'aŭ succedat înaintea tradiţionaluluĭ pahar cu apă, nu eraŭ *doĭ* macar carĭ să aibă dreptul ca liberalĭ de baştină să apere stindardele de la 1821 şi 1848.

A vorbit maĭ întâĭ dl. Poni, fost ministru în cabinetul def. General Florescu şi, cu stereotipa'ĭ evlavie pentru cauza ocultistă, a proclamat candidatura d-luĭ Macry, fără să facă cea maĭ mică aluzie la comunicatul monitoruluĭ colectivist, *Voinţa Naţională*.

A luat apoĭ cuvîntul, candidatul, d. Macry, care cu un bizantinism esplicabil de altmintrelea, a evitat cît a putut maĭ mult să facă aprecierĭ asupra politiceĭ curente şi s'a înfundat în finanţe. Cu aceeaşĭ inimă—ca să nu zicem minte—uşoară, cu care actualul neofit ocultist ataca odinioară modul colectiviştilor de a administra finanţele ţăreĭ, oratorul candidat a susţinut de astă dată că nu reua recoltă a fost cauza crizeĭ economice şi financiare de care a suferit ţara, ci pur şi simplu persoana d-luĭ Generăl Manu.

După dl. Macry s'a înghesuit să vorbească dl. N. Gane, fost stîlp al junimismuluĭ, fost primar conservator şi actual colectivist sadea căptuşit cu o simplă agentură de Asigurare. Oratorul, demn imitator şi emul al şefuluĭ, a întreţinut auditorul despre cărămizele sub povoara cărora a căzut colectivitatea de la guvern.

A perorat apoĭ dl. Sterea, socialist de convingerĭ şi colectivist de ocazie. Dl. Sterea a relevat maĭ cu samă *ordinea* ce domneşte în partidul colectivist şi s'a declarat fascinat de procedeurile politice ale patrioţilor.

Şi fiind că, după o zicere populară, *nunta fără scurta nu se poate*, a maĭ vorbit şi d. Rache Vasiliu, opintindu-se să răfuiască pe d. Panu, care, fie zis în treacăt, nu are altă vină faţă cu preopinientul de cît că i-a *făcut ochĭ*.

In fine, buchetul de vorbitorĭ la întrunirea de alaltasară, constituia mozaicul cel maĭ nostim. De la junimistul cel maĭ de baştină, pînă la socialistul cel maĭ recent, oratoriĭ, musafirĭ aĭ partiduluĭ colectivist, se sileaŭ care de care să se arăte maĭ devotaţĭ şi maĭ ahtiaţĭ ocultiştĭ

Era o întrecere de zel pentru cauza colectivităţeĭ aşa de deşanţată, încît dacă reposaţiĭ Ioan Brătianu şi C. A. Rosetti s'ar fi sculat din mormintele lor să audă pe oratorĭ şi să vadă pe ce mînĭ a încăput apararea şi stindardul partiduluĭ, de sigur că s'ar fi grăbit să se reîntoarcă în locaşul lor de veciĭ!

A se ceti la ultima oară verdictul procesului complotului:

Armata engleză

Rezboiul anglo-transvaalian a făcut s se vorbească mult despre oştirea Britanie asupra căriia domnesc o sumă de legende şi de nedumeririĭ. Aşa, de exemplu, se crede în genere că armata engleză se compune numaĭ din angajaţĭ voluntarĭ şi că nu există în Anglia un serviciu obligator Tocmaĭ contrariul e in principiu adevărat. In adevăr, în virtutea uneĭ legĭ din 1757, şi astăzĭ încă în vigoare, orĭ-ce supus englez trebue să servească în *miliţie* de la 18—45 anĭ. Legea funcţionează, numaĭ că parlamentul în fie-care an pronunţă abrogarea eĭ pentru un singur an. Aşa că de îndată ce nu s'a rostit suspendarea, legea rămîne în vigoare.

Oştirea engleză cuprinde armată *permanentă* propriu zisă, *rezervă*, *miliţie* şi *voluntari*.

Armata permanentă cuprinde pe ceĭ inrolaţĭ de bună voie, în vrîstă de la 18—25 ani şi care aŭ contractat un angajament pe timp de 12 anĭ dintre care 7 sub drapel şi 5 în prima clasă a rezerveĭ.

Pentru anul 1899 efectivul total se ridică la 258.000 de oamenĭ din care 73.000 în Indiĭ şi 185.000 în Marea-Britanie şi în Coloniĭ.

In termen mediŭ se angajează pe an 134.000.

Rezerva cuprinde 3 clase saŭ secţiunĭ. Prima clasă, alcătuită din ceĭ angajaţĭ pe timp de 12 anĭ în sus aratatele condiţiunĭ şi din ceĭ, angajaţĭ e destinată să întărească armata regulată în caz de mobilizare. Ea numără împreună cu miliţieniĭ specialĭ, aproape 90,000 de oamenĭ.

Clasa a 2 şi a 3 a, compuse din vechiĭ soldaţĭ, nu pot fi chemate de cît in *interiorul* regatuluĭ: maĭ nimic.

In schimb însă, armata regulată şi prima clasă a rezerveĭ sunt în intregime la dispoziţia guvernuluĭ pentru tot felul de operaţiĭ militare, în orĭ-ce parte a globuluĭ.

Miliţia, recrutată prin angajamente voluntare, e obligată la o instrucţie militară de 6 lunĭ cel mult şi miliţieniĭ nu fac decît vre-o 3-4 săptămînĭ exerciţiĭ militare în caz excepţional 6 lunĭ. Angajamentul lor se face pe 6 anĭ.

Eĭ sînt obligaţĭ a servi numaĭ in interior, uniĭ însă se obligă a pleca şi în alte locurĭ, in caz de apel. Eĭ formează o rezervă specială pentru armata regulată, de aproape 30,000 de oamenĭ. Miliţieniĭ impreună cu *yeomanry*, cavalerie care oferă şi caĭ şi echipament, compun o armată de 140.000 de oamenĭ.

In fine *voluntariĭ* angajaţĭ, care se imbracă, se echipează singurĭ şi din care o parte numaĭ sînt *eficienţĭ*, adică posedă ore-care instrucţiune militară. Numărul lor se urcă la 264,000 şi nu pot fi chemaţĭ decît in ţară. Cunoştinţele lor tehnice sînt foarte discutabile. E de ajuns să aamintim că din 6,300 ofiţerĭ voluntarĭ de abia un sfert au putut trece uu examen de tactică militară in 1896.

Pe lîngă armata regulată trebue numărate şi trupele *Royal-Marines*, carĭ pot fi trimise departe. Ele numără vreo 10,600 de infanteriştĭ şi 3000 artileriştĭ, depinzînd de marină.

In rezumat armata ce poate fi trimisă afară din regat, e de 361,000 de oamenĭ; aceea ce poate fi chemată în interior de 404.000.

Numaĭ despre cea dintâĭ se poate vorbi dară, socotind încă scăderea ce trebue făcută pentru Indiĭ — 73,000— şi Coloniĭ — 52.000. Dacă am maĭ scădea şi soldaţiĭ trimişĭ deja la sudul Africeĭ pentru războiŭ, rămîne în regat un număr de vr-o 14.0.000, formată în majoritate de rezervă.

Armata regulată propriŭ zisă poate fi socotită ca pe deplin absorbită: căcĭ chiar dacă aŭ ramas 30.000 de oamenĭ în Anglia, nu se poate lasa doară sub nicĭ un preţ ţara lipsită de oştire.

Războiul în Transvaal a luat de sigur proporţiĭ care aŭ întrecut aşteptările; cheltuiala de banĭ şi de oamenĭ s'aŭ urcat de asemenĭ şi faţă cu cifrele reproduse maĭ sus e lesne de înţeles strîmtoarea în care se află Anglia. Va fi nevoe fără îndoială să se apeleze la bunăvoinţă şi la entuziasm pentru a se recruta soldaţĭ, deşĭ dificultatea n'o să dispară, din cauza lipseĭ de ofiţerĭ. Baniĭ o să-ĭ găsească uşor bogata Britanie, stăpînă peste atîtea colonii dătătoare de aur şi de mine productive. Dar nu atît de uşor se poţ improviza soldaţĭ şi comandanţĭ.

Avîntul însă n-a lipsit nicĭ-odată flegmaticuluĭ popor şi în 1810 cînd Anglia nu număra de cît 15 milioane de locuitorĭ s'aŭ putut strînge 35 000 de ostaşĭ. Astă-zĭ regatul unit şi-a întreit saŭ împătrit populaţia,

Nu e maĭ puţin adevărat că în luptă cu un mic stătişor african, Anglia trebue să facă extraordinare sforţărĭ şi . . . . cheltuelĭ.

Blag

Noapte de Mai

Prin nouri albi și subțirei
Răsare luna plină,
Din înflorite crengi de tei
Ce'ncetișor se'nclină...

Sub suflul lin, aromitor,
In taina nopței clare,
Răsună-un cînd admirator,
Cînt de privighitoare—

S'oprește-al gîzelor tumult,
S'opresc și trecătorii
Și toți ascult-plîngînd ascult
Amanții, visătorii...

In suflete divinul cînt
Revarsă armonie,
Visărilor le dă avînt
Și nopței poezie—
...Și poate'n cîntu-i vibrător
Ea'și plînge-un vis, și'ngroapă un dor..

Gordon

Răbojul meu

Uniforma. Colaboratorul nostru Blag vorbește în coloana a cincea din pagina întâi de armata englezească. O știre din Londra ne spune că s'au înrolat aproape 100000 de oameni, ca voluntari; aceștia se vor echipa pe cheltuiala lor și vor fi îmbracați cu hainele ce le vor plăcea, numai să nu fie de coloare prea bătătoare la ochi. Aceasta m'a făcut să caut origina uniformei.

In timpul războaelor religioase ofițerii catolici, ca să se poată deosebi, purtau jechete și eșarpe roșii, pe cînd ceĭ reformați adoptaseră culoarea albă. Dar aceasta nu constituia încă adevarata uniformă.

Intăia încercare se făcu subt Enric al III-lea, care-și vesti garzii svițerani cu haine cenușii.

Intăele ordonanțe asupra uniformelor datează din domnia lui Ludovic al XIII-lea; dar numai subt Ludovic al XIV-lea trupele avură uniforme în adevăratul sens al uniformei.

Probabil atunci s'a născut și uritul, căci se cunoaște celebrul vers parodiat: *l'ennui naquit un jour de l'uniforme ôté.*

*

Cercul lunaticilor. James Watt își petrecu ultimii ani ai vieței sale la moșia sa Heathfield, unde lăsă să curgă în liniște ultimele sale zile.

De obiceiŭ el strîngea un mic cerc de prietenĭ, printre cari eraŭ mai ales chimiștĭ, poețĭ, botaniștĭ și cîți-va artiștĭ saŭ literațĭ cu vază. Această mică Academie purta numele de *Societatea lunară* saŭ *Societatea lunaticilor*. Dar nu trebue să ne înșele titlul: însamnă pur și simplu că membriĭ săĭ se adunaŭ în sările cu lună plină pentru a se putea întoarce liniștiți acasă, pe vremile cele cînd străzile nu eraŭ luminate.

Par'că fie-care din noĭ n'am făcut parte din *Societatea lunaticilor*, — cînd eram.... amorezați.

*

Calendarul Gregorian. O comisiune a societăței astronome din Petersburg fusese însărcinată acum cîți-va anĭ să studieze chestiunea punereĭ în concordanță a calendaruluĭ gregorian cu cel iuliian. Ea și-a depus zileie acestea concluziunele.

Din cauza multiplelor greutățĭ ivite, comisiunea a opinat că de o cam dată să se pue amîndouă datele pe toate actele oficiale.

*

Prețul uneĭ sărutărĭ prin telefon. Un bancher cere comunicarea cu o altă bancă și sfîrșește comunicarea:

— Dacă nu mi-o daĭ repede, domnișoară, îți trimet o sărutare.

Dar domnișoara de la telefon s'a țifnit și a dat în judecată pe bancher, care a fost condamnat la 350 mărcĭ amendă.

Țifnoasă, *la demoiselle du téléphone*!

*

Banul Mărăcine e piesa cea maĭ spectaculoasă și maĭ de samă din piesele noastre istorice originale.

Să știe că piesa se va da în beneficiul iubiților artiștĭ Rădulescu și Cuzinski.

*

Marchizul de Westminster. A murit marchizul de Westminster, cel maĭ mare proprietar din Anglia, în vîrsă de 78 de anĭ. Lasă o avere de un miliard; aceasta moștenire va reveni nepotuluĭ săŭ, lordul Belgrawe, în vrîstă de 20 anĭ și aghiotant al generaluluĭ Buller, în Transvaal.

Galeria sa de tablourĭ e celebră. Odată îl plictisea un negustor de *crute* să-ĭ cumpere un Rafael autentic. Marchizul îĭ zise

— Haĭ să-ți arăt tabloul, care are cel maĭ mare preț din lume.

Introducînd pe negustor în galeria sa, îĭ arată o ramă, în care să află încadrat un bilet al băncei Angliei în valoare de *un milion* de lire sterlinge.

Adevărat că făcea cît Rafael.

*

Mounet-Sully s'a reîntors la Paris din turneul săŭ. Dar acesta n'a fost un turneŭ artistic. ci o călătorie triumfală. In Rusia, în special, îĭ s'aŭ făcut ovațiĭ nebunești.

*

In astă seară se joacă Hai cu nunta (chapeau de paille d'Italie) faimoasa comedie a lui Labiche. Indemnăm publicul să asiste în număr mare, căci va petrece minunat.

ENDYMION.

*

EPIGRAMA

Plecarea doctoruluĭ Coniacu

— Știĭ, a vîndut din casă tot,
Se duce doctorul Coniacu,
— Asta nu ie ceva nou,
De cînd ie dus saracu.....

GIORDANO.

Informațiĭ

O ultimă întrebare domnuluĭ Grigore Macry, care a avut nenorocirea să i se *impue* **candidatura. De ce d. Mîrzescu n'a presidat întrunirea colectivistă, ca de obiceĭ? De ce domnia sa nu se află macar subscris pe placardele liberale? Prin oraș se svonește că d. Mîrzescu, jignit de ceia ce se petrece în partidul liberal, ar fi sfătuit pe amiciĭ săĭ sau să se abție sau să voteze pe candidztul conservator. Acesta e un simplu zvon, dar care pare a prinde consistența față cu faptele?**

— —

D. ministru al finanțelor a depus erĭ pe biuroul Camereĭ un proiect de lege prin care se deschide diferitelor ministere, pentru plata creanțelor din exercițiile închise, credite pentru suma de 5,648,705 leĭ și 49 b. și un proiect de lege prin care se deschide pe seama exercițiuluĭ curent credite suplimentare și extra-ordinare pentru suma de 4,621,970 de leĭ.

Cu aceste credite se acoperă toate creanțele lăsate de guvernul colectivist în suferință.

— —

Ni se anunță, că faimosul cartel electoral ce s'a încheiat la Iași și la Botoșanĭ între junimiștĭ și colectiviștĭ, s'a rupt definitiv.

In urma acesteĭ rupturĭ, d. Gr. Macri va candida la Iași ca sturdzist, iar d. Stefan Gane la Botoșanĭ ca junimist.

E probabil că d Sturdza nu va maĭ fi susținut de junimiștĭ la Roman.

— —

Contrar afirmațiuneĭ unor ziare, ministerul de finanțe va plăti lefurile funcționarilor înainte de sărbătorĭ.

Plata pensiunilor a început de astăzĭ.

— —

D. Găvănescu, inspectînd vama Dorna, a descoperit marĭ neregularitățĭ în sarcina impiegatuluĭ Gh. Stîrca.

Nenorocitul, văzîndu-se descoperit, s'a sinucis trăgîndu-și un glonț de revolver.

Imediat după aceasta, șeful vămeĭ, d. Iorgu Dimitriu a încetat subit din viață.

— —

Ministerul instrucțieĭ a încunoștiințat rectoratul universității din Iași, că studenții evreĭ aĭ facultății de medicină din Iași sunt scutiți de plata taxelor.

— —

Prahova revărsindu-se în comuna Maia din județul Ilfov, apele aŭ venit pline de păcură probabil luată în mersul lor dintr' un mal petrolifer. A venit apoĭ înghețul așa că azĭ toate părțile inundate sînt înghețate și negre de țiteiŭ. Fenomenul acesta este comentat printre sătenĭ că ar fi o prevestire rea.

— —

Eminentul inginer Ioan Rossetos, după o absență de 2 anĭ în străinătate, unde a fost trimis să primească materialul căilor ferate, s'a reîntors în oraș.

— —

D. G. A. Scorțescu, deputat și directorul «Evenimentuluĭ», solicitînd o audiență de la M. S. Regele, va fi primit azĭ la 6 ore.

— —

Crima din Miroslava

Inștiințarea primaruluĭ. Chelariu. Cercetările justițieĭ. Descoperirea hoților. Amănunte.

In cîte-va cuvinte am anunțat în numărul nostru de erĭ că autoritățile judiciare au reușit să descopere pe autoriĭ crimei din Miroslava.

Revenim pentru astă-zĭ cu amănunte noĭ și interesante asupra moduluĭ cum a fost comisă crima.

*

Gheorghe Chelariu, în vrîstă de 60 anĭ, ședea într'o casă solitară pe locul numit „Năsipărie" din Comuna Miroslava. Bătrînul se ocupa cu cultivarea sfecleĭ și a cartofelor. In general era cunoscut ca un om econom și care poseda oare-care avere.

Aceasta era suficient pentru ca să atragă asupra-ĭ atențiunea a doĭ furĭ numiți Grigore Neculau și Mihalache Miron.

*

In noaptea de 7 Decembrie acești hoți reușesc a deschide o fereastră din fundul ogrăzeĭ, se introduc în casă și neputînd scoate de la nenorocitul Chelariu mărturisirea unde are banii, îl duc în fundul pivniței, unde îl ucid și apoĭ îl strangulează.

Că într'adevăr lucrurile s'au petrecut ast-fel, se dovedește din chipul cum au răscolit totul în casă.

Intr'adevăr cînd autoritățile din Miroslava au fost anunțate și au pătruns in locuință, au constatat că mobilul crimei a fost furtul.

*

Chipul cum aŭ fost prinși ucigașii e următorul:

Plecînd de la ideea că ucigașii trebue să fie din apropiere, parchetul și jandarmeria au arestat pe acei locuitori din sat bănuiți și rezultatul cercetărilor a fost că Grigore Neculau și Mihalache Miron au făcut mărturisirĭ categorice.

Arestați, ei au fost aduși in Iași și depuși la penitenciar, iar afacerea urmează să fie instruită de judele instructor de la cabinetul No. 1.

— —

Aŭ fost numite d-nele Cazaban și Pavelescu casiere la Baia Comunală.

Zilelele aceste baia va funcționa.

— —

Conform contului presentat administrațiunei comunale de direcțiunea societăței pentru iluminarea orașului cu electricitate rezultă că plata pe luna Noembrie a fost de 10,752 lei.

Conform budgetelor trecute iluminarea stradelor cu petroleu care actualminte sunt iluminate cu electricitate, costa comuna 5000 lei anual.

— —

O întrebare candidatului colectivist de ce a ținut aseară intrunire fără asistența domnilor Sturza, Ionel Brătianu, dom Palladu etc? S'a temut domnia sa de efectul discursurilor **oratorilor** *citați pentru sprijinul candidaturei sale, sau domniele lor nu s'aŭ incumetat să-i susție candidatura? S'aŭ, poate incă. domnia sa candidează în mod... ocult? Fața cu comunicatul* **Voinței**, *fie-care din aceste ipoteze e posibilă.*

— —

Astă-seară la ora 5½ are loc ședința consiliuluĭ comunal.

La ordinea zileĭ este alegerea primuluĭ ajutor de primar și alte cîte-va chestiunĭ.

— —

D. M. Suțu membru la Curtea de apel a plecat la Roman.

D-sa presidă Curtea cu jurĭ din acest județ.

— —

De la consiliul de higienă

— Ședința de la 15 Decembrie —

Prezidează d. dr. Rojniță.

Sunt prezenți d-niĭ d-rĭ Negell Imervol, Buicliu, Culiano, Pilescu, Pastia, Missir, Răteanu și d. inginer Savul.

După ce consiliul admite cîte-va autorizațiunĭ de puțină importanță, se întră în discuțiunea regulamentuluĭ pentru servitorĭ redactat de d-niĭ d-rĭ Rojniță, Missir și Imervol. D. medic șef după ce dă cetire aceluĭ regulament, face o mică expunere de motive. D-sa recunoaște că de fapt acest regulament n'ar avea pentru moment sancțiune întru cît nu există un articol din legea sanitară în baza căruia să fie posibilă regulamentarea în chestiune.

Prin nimic n'am putea de pildă obliga pe servitorĭ să se supue la o inspecție corporală în fie-care lună. Totuși, dat fiind promisiunea formală a directoruluĭ serviciuluĭ sanitar că va introduce un articol in acast senz în proectul de reformă a legeĭ sanitare.

D. *dr. Negell* spune, că în chestie generală, e în contra regulamentuluĭ pentru două motive puternice.

In primul loc de fapt nu avem biurourĭ de servitorĭ. Dacă acestea ar funcționa în mod sistematic atuncĭ ar fi posibil pentru o inspecție medicală făcută de un medic chemat de stăpîn spre a observa servitorul. La noĭ până astă-zĭ se practică sistemul teleliților și servitoriĭ sunt aduși nu bolnavĭ dar absolut infectați de necurățenie.

In al doilea loc d-sa se rîdică cu vehemență în contra dispozițiunelor regulamentuluĭ ca servitoriĭ—întocmaĭ ca animalele—să fie aduși odată pe lună spre a fi cercetați. Deja avem celebrități ca *Séverine*, care susține că servitoriĭ sunt o formă deghizată a sclavajuluĭ. De unde dreptul nostru de a supune servitoriĭ la această inspecțiune și a lovi în liberatea lor individuală? Și cine să facă acele inspecțiunĭ? Nu avem oare declarațiunea uneĭ celebrităț ca dr. Fourmier, care arată greutățile enorme necesitate pentru diagnosticarea manifestărilor sifilismuluĭ? Nu avem cazul în Iași a unuĭ medic celebru care n'a putut să diagnosticheze aseminea manifestărĭ? Și un medic oare-care să faeă asemenea inspecțiunĭ și în interval de cîte-va oare să inspecteze toțĭ servitorii Iașuluĭ!

Tot ca temă generală d-sa se întreabă de unde această solicitudine pentru stăpînĭ și de loc pentru slugă. Servitorii nu sunt oare expuși de a fi contagiați de maladiile stăpînilor.

Se pronunță în contra luăreĭ în consideraț al aceluĭ regulament.

*

D. dr. Rojniță se încearcă să apere proectul.

Pentru amînare se pronunță d-niĭ d-rĭ Pastia, Răteanu, Pilescu.

După o discuțiune de două oare regulamentul este respins cu 7 cotra 4 voturĭ.

Să dă apoĭ citire mișcăreĭ populațiuneĭ.

D. Dr. Negell aduce la cunoștința mediculuĭ șef că unele școlĭ private obicĭnuesc să închirieze localurĭ în oraș pentru infirmerie în cazurĭ de bolĭ contagioase. D-sa spune că a avut ocaziune să vadă una din aceste infirmeriĭ unde se maĭ aflaŭ locatarĭ cu copiĭ micĭ deși bolnavul adus suferea de scarlatină.

Conform propunereĭ d-luĭ doctor Buicliu se amînă proectul de regulament pentru micele industriĭ.

Cele mai bune Masinĭ

pentru

FRAMÂNTAT ALUATUL

(Pâinea)

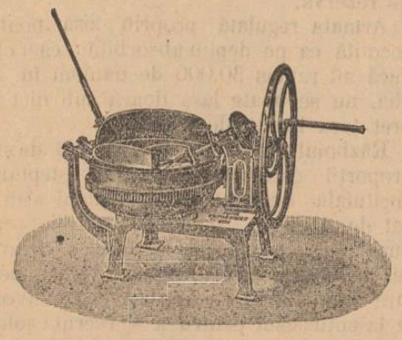

Patentate în toate STATELE

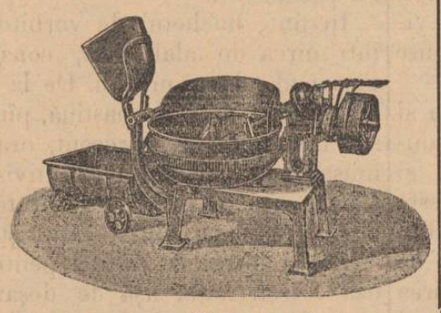

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
7—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor și al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ
Fost medic de oraș și spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.
Iași. — Strada Lăpușneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneann un mare asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbați, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșonĭ*vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Prețurile avantagioase și fixe,

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rente in Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanțiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauțiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraților din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate și pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viață și deces în condițiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viață și deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat, precum și diverse alte combinațiunĭ ce ating branșa asigurăreĭ asupra vieței.

Informațiuni se dau și oforte se primesc de către Agenția Principală din Iași str. Lăpușneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

17—51

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAȘI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediționĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.

In oraș se găsește la „Berăria Nouă la Restaurația Bererieĭ Zimbru și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiuuĭ pentru cursul primar și secundar.

A se adresa la Redacție.

IMPORTANT

Find că părăsesc țara, cu autorisația Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preț și altele a se adresa la.

Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ

5—5

La Magasinul de Noutățĭ

Iași M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe gantelerii, panglicării, jerșeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că ouor. public și onor. noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate

Cu stimă

M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER

STR. PRIMĂRIEI 13

lîngă „Pomul Verde"

dă consultațiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. și 2—4 dupa amiază și pentru săracĭ Consultațiunĭ gratis.**

Buletin parlamentar

CAMERA

Sedinţa de la 14 Decembrie 1899

Urmare

D. *G. Panu*, respunzînd d-lor Carp şi Arion, arată că cererea d-lor de a se vota budgete cu excedente în prevederea unor eventuale cheltuelĭ extraordinare, nu răspunde de fel spiritului ştiinţific.

Cînd ţi se prezintă cheltuelile extraordinare, cerĭ credite şi ţi se dau de Camere. Nu poţĭ însă cere credite fără a avea nevoie, căcĭ nu ţi le vor da Camerele.

Măsurele se impun cînd pericolul e iminent sau aproape.

D. *Take Ionescu*. Constată nota bine voitoare cu care se discută legea aceasta a modificăreĭ taxelor de patentă.

Nu se miră că reprezentantul partiduluĭ liberal nu ia parte la ea. E în tactica partiduluĭ: face în cameră şi vorbeşte în gazete sau întrunirĭ.

Un budget bun cere ca toate cheltuielile ordinare să intre în prevederile budgetare.

Nu să se plătească necesităţile ordinare cu rentă cum ziceau liberaliĭ.

Guvernul actual a căutat să facă un budget bun şi a trecut la cheltuelĭ tot ce omeneşte s'a putut prevede că va fi de nevoie.

Pentru aceasta însă s'a simţit şi nevoia de a creşte resursele budgetare, de unde aceste diferite impozite directe sau indirecte.

D-sa găseşte că nu e prea mare taxa de 25 miĭ lei asupra caselor marĭ de bancă, cari sunt în Bucureştĭ vr'o 4 saŭ 5, şi cari toate pot plăti atîta.

Nu se poate face un budget de calamitate, cum cu drept cuvînt spunea d. Panu.

Arată apoi că evaluările de spor ce vor proveni din noile imposite, sunt exacte.

E mult curaj din partea guvernului de a aduce şeapte imposite în opt luni de guvernare.

Doresc ca tot aşa să facă şi cel-l'alt partid cînd nevoia ţărei o va cere.

E bine să se facă ecenomii, dar nu de cele pe hîrtie, ci economii reale.

Sunt ministere unde se pot şi se vor face economii şi reduceri, cum e ministerul de rězboiŭ, ministerul de culte, ministerul de interne.

Nicăirĭ în Europa statul nu plăteşte proporţional atîta pentru instrucţia publică ca în ţara noastră.

Cu serviciul sanitar de asemenĭ se cheltueşte maĭ mult de cît ar trebui.

Guvernul va primi cu plăcere orĭ-ce măsură acceptabilă ce s'ar propune şi care ar veni fie de la amicĭ, fie de la neamicĭ.

E o zi fericită ziua de azĭ. Ceea ce n'a avut curajul alţiĭ să spuie ţăreĭ, o face partidul conservator. El arată ţăreĭ nevoile de carĭ suferă şi măsurile ce sunt necesare pentru a eşi din impas. (aplause prelungite).

Se închide discuţia generală.

Se pune la vot cu bile luarea în consideraţie a prviectuluĭ de lege, şi se primeşte cu 80 voturĭ contra 6.

După oare-care discuţie de amănunţimĭ se votează articolele 1, 2, 3 şi 4.

Se votează articolul 5, cu un amendament propus de d. *H. Cihosky*.

Se votează apoĭ articolul 6 şi legea se primeşte în total cu 69 voturĭ contra 2.

D. *Grigore G. Cantacuzino*, raportor dă citire expunereĭ de motive şi proiectuluĭ de lege pentru taxa de consumaţiune asupra sazarurilor şi pentru prima de fabricaţiune.

D. *G. Scorţescu* cere guvernuluĭ să se oprescă pe calea acordărilor de prime.

Urmează o discuţie, pe cînd să se fixeze la ordinea zileĭ discuţia transacţieĭ Hallier şi camera admite ca mîne ea să fie pusă la ordinea zileĭ.

D. *ministru al domeniilor* răspunde domnuluĭ Scorţescu apoĭ camera procede la votarea pe articole. Legea în total se votează cu 63 bile contra 4.

Şedinţa se ridică la 7 oare seara.

Şedinţa de la 15 Decembrie 1899

Ora 1.45 Presidează d. N. Economu

Prezenţĭ 97 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *G. Dobrescu Prahova*. Depune un proect de lege pentru acordarea a două spre-zecimĭ din budgetul C. F. R. pentru a se putea amîna discuţia proectuluĭ de budget al C. F. R.

Se cere de urgenţă şi se admite.

Se intră în ordinea zileĭ:

Votul asupra luăreĭ în consideraţiune a proectuluĭ de lege prin care se autorisă comuna Bucureştĭ de a întrebuinţa sumele provenite din vînzarea terenurilor expropiate din împrumutul de 16 milĭoane, pentru noĭ expropierĭ, şi se admite.

Se pune la vot cu bile articolul unic şi se admite cu 71 voturĭ, contra 5.

D. Em. Pantazi, raportor, dă citire proectuluĭ de lege pentru aprobarea uneĭ convenţiunĭ între ministerul lucrărilor publice şi d. Hallier.

D. *Al. Margiloman*, Protestează din nou asupra moduluĭ cum s'a adus în desbatere proiectul acesta, fără a se acorda măcar 24 ore pentru a se putea studia cu atenţiune proiectul.

Intrînd în examinarea proiectuluĭ în cestiune, face istoricul afacerea construcţieĭ Portuluĭ Constanţa, arătînd condiţiunile contractuluĭ încheiat între Statul romîn şi d. Hallier.

In contract se prevede că se poate reduce din lucrărĭ. Costul executăreĭ întreguluĭ plan dat d-luĭ Hallier ca să-l execute ar fi de 19 milioane, iar cu reducerea prevăzută în contract 15 milioane. D. Hallier n'avea concedat lucrarea întreagă a portuluĭ, ci numaĭ o parte din tot.

Art. 54 din contract prevede a se interzice antreprenoruluĭ de a recurge la protecţia streină să fie judecat de legile şi tribunale romîne.

Apoĭ, în caz cînd antreprenorul n'ar executa lucrările la timp saŭ în condiţiunile caetuluĭ de sarcinĭ, Statul are drept după lege de a-l pune în întîrziere şi a continua lucrările în regie, fără ca antreprenorul să poată cere beneficiile ce ar resulta din lucrările executate în regie.

D. Hallier s'a conformat contractuluĭ pînă la 15 Aprilie a. c, cînd încetînd lucrările, s'aŭ continuat în regie de ministerul lucrărilor publice.

Regia romînă, în nouă lunĭ a făcut mult maĭ mult relativ de cît antreprenorul în patru anĭ. Evident dar că acesta n'ar fi putut termina lucrările în termenul prevăzut prin contract.

Cînd s'a făcut somaţiune la 9 Martie a. c., antreprenoruluĭ de a executa lucrările, punîndu-se ast-fel singur în regie. Nu se putea face alt-fel de cît să se continue lucrările în regie.

Situaţiunea juridică a antreprenoruluĭ pus în regie e clară după lege. Regia execută lucrările în comptul luĭ şi dacă este deficît, antreprenorul plăteşte deficitul, dar dacă ar resulta economii, el n'are nicĭ un drept asupra acestora, ci numaĭ îşĭ va lua materialul.

S'a continuat lucrările în regie, cînd, la 29 August, d. Hallier, prin reprezentantul seŭ, cere rezilierea contractuluĭ şi indemnitate. Motivele ce invoacă sunt că i s'a schimbat contractul, că s'a întîrziat în 1895 cu remiterea terenurilor, inexecuţiunea făgăduelĭ de a-ĭ avansa un milion şi ilegalitatea punereĭ în regie. Toate motive inexacte.

Cere, apoĭ, să i se restitue capitalul pus în materiale şi lucrărĭ, procentele capitaluluĭ taxele de vamă pentru puzzolane şi, în fine, să i se dea şi o despăgubire pentru pagubele ce i s'a cauzat.

Această cerere supusă serviciuluĭ respectiv al ministeruluĭ lucrărilor publice, acesta'şĭ da părerea că toate motivele invocate de d. Hallier nu sunt intemeiate şi ministrul, la 8 Octombre răspunde, că nicĭ va sta la discuţie cu antreprenorul.

La 18 Octombrie însă se prezintă un proiect de convenţie între Hallier şi Statul romîn. Ce o fi făcut pe d. ministru să'şĭ schimbe părerea în 10 zile nu ştiŭ.

Motivele ce invoacă pe d. ministru în expunerea de motive ce însoţeşte proiectul acesta de lege, nu sunt exacte. Nu s'a dat antreprenoruluĭ Hallier întreaga lucrare, ci numaĭ o parte, decĭ nu e adevărat că ar trebui 60 milioane pentru terminarea lucrărilor prevăzute în contractul Hallier ci 19 s'aŭ cu reducerĭ 15, cum a spus maĭ sus. Pînă azĭ s'aŭ făcut lucrărĭ de 7 jumatate milioane decĭ ar trebui încă 11 milioane, saŭ cu reducere 8 milioane.

Restul lucrărilor ce vor maĭ fi necesare pentru port, nu privesc contractul cu Hallier.

Dar s'a gîndit oare d. ministru la cheltuelile ce va atrage resilierea contractuluĭ căcĭ va trebui să i se cumpere tot utilajul adus de Hallier.

Nu s'a spus cifrele reale şi majoritatea ast-fel e indusă în eroare. Să nu se pomenească decĭ de starea financiară care n'are ce căta aci.

Motivul cel-l'alt, adică modificarea planuluĭ primitiv, este întemeiat dar strein de contractul Hallier, căcĭ prin contractul intervenît între Stat şi Hallier s'a prevăzut că Statul poate reduce lucrările pînă la jumătate. Şi apoĭ Halier nu poate invoca acest motiv cînd proiectul de modificare al planuluĭ e din Noembrie, iar cererea luĭ Hallier e de la 18 Octombrie. Decĭ nicĭ motivul judiciar nu poate avea loc aci.

Nu voĭ discuta causele care v'aŭ condus de a veni cu acest proiect de lege. Primesc orĭ-ce veţĭ vrea să invocaţĭ. Dar cer ca controlul Camereĭ se fie efectiv. Să nu se permită a se ocoli tribunalele romîne, recurgîndu-se la un tribunal arbitral.

Să ni să aducă cifrele, exacte să ni se propue chiar de a acorda o indemnisaţie luĭ Hallier, dar să nu ni să ceară a abdica noĭ înşine de la stima ce ni se datoreşte, înjosind instituţiunile noastre.

Aceste avem de spus. Sunteţĭ liberĭ să votaţĭ cum veţĭ vrea.

Se va ştî maĭ tîrziu cine şi-a făcut datoria (Aplause).

Se suspendă şedinţa pentru 5 minute.

SENATUL

Şedinţa de la 15 Decembrie

Şedinţa de la 15 Decembrie 1899.

Şedinţa se deschide la orele 2.40 sub preşedinţa d-luĭ C. Ghica Deleni.

Prezenţĭ 95 d-niĭ senatorĭ.

La ordinea zileĭ interpelarea d-luĭ M. Alexandrescu relativ la modificarea art. 114 şi 122 din codicile comercial.

D. *Ilariu Isvoranu* anunţă că e gata să 'şĭ desvolte interpetarea d-sale, adresată d-luĭ prim-ministru în chestia cumpărăreĭ fînuluĭ, dar că dosarele aŭ fost trimise la Cameră.

D. *preşedinte*: D-le Isvoranu, dosarele aŭ fost aci treĭ săptămînĭ şi aŭ trebuit să fie trimise la Cameră fiind cerute.

D. *I. Isvoranu*: Voiŭ aştepta să vie de la Cameră aceste dosare.

D. *N. Fleva*: Dosarele aŭ fost aci multă vreme, dar aŭ trebuit să fie trimise la Cameră. Voiŭ răspunde însă orĭ-cînd d-luĭ interpelator.

D. *M. Alexandrescu* declară că a anunţat interpelarea sa spre a face să dispară maĭ curînd un răŭ care pune piedică desvoltăreĭ asociaţilor industriale la noĭ.

Oratorul dă maĭ multe explicaţiĭ asupra acestor piedicĭ din actuala lege, care cere ca jumătate plus unul din membriĭ consiliuluĭ de administraţie al uneĭ societăţĭ să fie romînĭ.

De multă vreme auzim strigîndu-se mereu; industria şi comerţul. asta e singura noastră scăpare. Statul a făcut numeroase sacrificiĭ pentru industrie şi agricultură, dar în loc să progresăm, noĭ avem cartelurile străinilor, care au făcut fabricĭ la noĭ şi totuşĭ noĭ plătim maĭ scump de cît orĭ ce ţară produsele din ţara noastră.

Comerţul romîness a căzut cu totul şi negustorĭ romînĭ nu maĭ sunt, pentru că am deschis porţile ţăreĭ tuturor străinilor vagabonzĭ. Din cauza ăceasta crmerciul romîn e discreditat în străinătate.

Trecînd la chestiunea fondăreĭ societăţilor anonime, arată, că dispoziţiile ca depunerea garanţieĭ de 300.000 leĭ şi jumătate, plus unul din membriĭ consiliuluĭ de administraţie să fie romînĭ, sunt de natură a goni capitalurile străine şi a împedeca fondarea de ast-fel de societăţĭ. Dacă capitalurile sunt ale străinilor, ce aŭ Romînii să facă în consiliul de administraţie? Adesa-orĭ această majoritate a representanţilor romînĭ e cu totul necunoscătoare în chestiunĭ de funţionare a acelor societăţĭ.

D-sa dă numeroase exemple do acest soiŭ.

Oratorul termină arătînd răul care deurge din actuala lege pentru ţară.

D. *M. Kornea*: Mă asociez şi eu la interpelarea d-luĭ Alexandrescu, căcĭ se pun pedicĭ propăşireĭ industrieĭ la noĭ cu articolele 114 şi 122.

D. *Disescu*, ministrul justiţieĭ, arată că în mare parte oratoriĭ de maĭ sus au avut dreptate în privinţa formelor care pun piedică desvoltăreĭ industrieĭ. Dar aceste articole nu vor fi abrogate pur şi simplu, ci se va reforma legea, exorcitîndu-se însă o supraveghere destul de serioasă asupra acestor societăţĭ. Nu pot spune care vor fi măsurile de luat, căcĭ proectul nu e gata încă. După vacanţă vom veni cu acel proect în faţa Parlamentuluĭ.

D. *M. Alexandrescu* dă cîte-vă explicaţiĭ şi arată că şi d-sa a cerut aproape acelaşĭ lucru.

Discuţia se închide.

D. *Iacob Lahovari*, ministrul de răsboiŭ, depune proectele pentru taxa asupra zaharuluĭ şi legea patentelor; d-sa cere urgenţa.

Senatul admite urgenţa şi trece în secţiunĭ.

Ultimele Informaţiĭ

Astă-zĭ la ora 9 s'a constituit biroul pentru alegerea unuĭ deputat de colegiul I-iŭ.

Biroul e prezidat de d. Sofian, membru la Curtea de apel şi se compune din d-niĭ Dim. Deliu şi Gh. Vlaicu, scrutatorĭ; N. Cozadini şi V. Dimitriu, secretarĭ.

Votarea a început la ora 9½ şi continuă în mod liniştit.

*

Prin curtea primărieĭ roiesc agenţii colectivişĭ în frunte cu Damaschin.

Iată numele persoanelor şi sumele depuse pe lista secretaruluĭ primărieĭ şi care bani urmează să fie distribuiţĭ la seracĭ cu ocaziunea serbătorilor.

D-niĭ Al. A. Bădărău 50 leĭ, Christea Anghel 20 leĭ, Răileanu Panaite 5 leĭ, Camil Gall 5 leĭ, I. Zarifopol 5 leĭ, I. Blechman 20 leĭ, Luca Bogdan 10 leĭ, G. Damaschin 5 lei, M. Rechler 10 leĭ, Bercovicĭ 10 lei, ing. Bejan 10 leĭ, Fraţiĭ Goldenberg 20 leĭ, Societatea Steaua Romînă 15 leĭ, Const. Chiriac 2 lei, Nathanson 3 lei, Theodor Burada 2 leĭ, M. Wachtel 10 leĭ, M. I. Schor 2 lei, Stan 1 leu, C. Tincu 2 lei, A. Buch 10 leĭ, M. Grinberg 5 leĭ, Fabrica Zimbru 5 leĭ, S. Fehr 5 leĭ, B. Gosoner 5 leĭ, D. Grigorovicĭ 10 leĭ, M. Gherson 50 leĭ, Haman Fuchs 50 leĭ, I. Ghelter 5 leĭ, S. Hölkiver, 2 lei.

Primim la redacţie un prea frumos volum întitulat „Arta de a vorbi, recita şi declama" dadorit d-luĭ N. A. Bogdan, publicistul în destul de cunoscut cititoruluĭ nostru.

Opera va fi cetită cu folos de orĭ-cine.

Din comuna Cotnarĭ ni se comunică că în ziua de 13 Decembrie a avut loc înaugurarea cantinelor şcolare din acea comună.

Serviciul divin a fost oficiat de preotul Panaite Bulăŭ. Aŭ azistat, primarul comuneĭ, d. Sava Căliman, învăţătoriĭ, toţĭ funcţionariĭ comuneĭ, precum şi un numeros public.

Părintele Bulăŭ a pronunţat o frumoasă cuvîntare la care a respuns primarul comuneĭ.

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţi Facem apel la toţi oameniĭ de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziua şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît, banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană înghetată, in cessul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu . . . 20 lei.
D. Al. A. Bădăreu . . . . 20 lei
D. Dr. J. Lebell . . . . . 5 „

In întrunirea de aseară de la clubul junimist s'a luat o hotărîre prin care junimiştii vor vota pentru d. Macri.

Toate motivele invocate deci de junimiştii pentru a amasca această demarşă şi anume carteluri eleciorale. Sunt deci departe de realitate, întru cîthotărîrea definitivă a fost luată aci in Iaşi şi în ultimul moment.

Pănă la ora 12 aŭ votat 140 de alegătorĭ. La această oră votarea a fost suspendată şi va continua la ora 1 d. a.

După toate probabilităţile nu vor veni la vot de cît 320 de alegătorĭ.

D-na Drăghicĭ a fost numită profesoară de piano la conservator, la catedra devenită vacantă prin moartea d-reĭ N. Plesnilă.

Protestul tinerimeĭ din Oradea-mare

Revoltaţĭ în adîncul sufletuluĭ. ridicăm glasul protestuluĭ nostru solemn în contra nedemnuluĭ atac îndreptat memorieĭ celuĭ maĭ iubit eroŭ naţional al nostru.

Protestăm fără şovăire în auzul tuturor în contra cuvintelor înjositoare ale procuroruluĭ setos de „avansare".

Avram Iancu a trăit, trăeşte şi va trăi tot-deauna în inimile noastre ca tipul ideal al adevăratuluĭ Romîn cu inimă pentru neam şi limbă!

Oradea-mare, la 22 Decembrie 1899.

In numele tinerimeĭ: Iosif Iacob, Pavel Obădeanu, Ioan Iosif Sceopul, Eugeniŭ Feieru, Iustin Marsicu, Alexiŭ Botiocu, Augustin Silaghi, Georghe Cimponeriu, Petru Bulzan, Petru Cişmaş, Iosif Tărăŭ, Petru Stoina, Victor Creţu, Nicolau Hubian, Alexandru Muntean, Ion Bulzan, toţĭ studenţĭ în drept.

D-ra Săghinescu a fost numită ajutoare de maestră de lengerie la scoala profesională.

Am vorbit la timp despre propunerea d-luĭ Al. A. Bădăreŭ făcută casapilor de a da carne care se fie distribuită populaţiuneĭ sarace din Iaşĭ cu ocazia sărbătorilor.

La acest apel casapiĭ au răspuns oferind următoarele cantităţĭ de carne: D-niĭ N Duduica 100 kgr. Eug. Filipescu 100 kgr. Litman Zahariu 30 kgr., I. Haimovicĭ 50 kgr., Aizic Iacob 40 kgr., Aron Fridman 50 kgr., M. Sapira şi Simionovicĭ 60 kgr. Iancu Enihora 40 kgr., A. Solomon 60 kgr., Z. Solomon 20 kgr., Lupu Stainberg 40 kgr. P. Moscovicĭ 20 kgr. F. Aron 30 kgr., Aron Sfartrz 20 kgr. Iancu Elisca 20 Marcu sin. Leizer 10 kgr., M. Zingher 20 kgr., B. Nahman 20 kgr., H. Stainberg 25 kgr., Ilersca M. Leiba 40 kgr. M. Lupu 80 kgr., H. Moscovicĭ 10 kgr., Z. Zamft 10 kgr., Ion Zaman 60 kgr., I. Liblic 15 kgr. Ioan Munteanu 30 kgr., M. Moscovicĭ 40 kgr., H. Bercovicĭ 10 kgr.

D. Prim Procuror a făcut recurs încontra suspendăreĭ sentinţeĭ în procesul Teitler.

Motivul invocat de d. prim procuror este că d. avocat Dimitriu nu era în drept de a cere supendarea verdictuluĭ.

Comitetul pentru sporirea fonduluĭ «Cantineĭ şcolare» a emis următoarea invitaţie:

Comitetul de dame întocmit pentru a veni în ajutorul sporireĭ fonduluĭ «Cantina scolară» din judeţul Iaşĭ, a hotărît în şedinţa de la 13 ale curenteĭ, să organizeze *o tombolă* de diferite obiecte şi jucărĭĭ pentru copiĭ.

Cunoscînd sentimentele D-voastre de generozitate, facem un călduros apel, rugîndu-vă să bine-voiţĭ a ne dărui pentru tombolă orĭ-ce obiect veţĭ crede.

Persoanele generoase sunt rugate a trimete obiectele pînă la *22 Decembrie* pe adresa: *D-şoarei Buznea, directoara şcoalei normale de Institutoare din Iaşi.*

Primiţi vă rog expresiunea consideraţieĭ mele.

Preşedinte, *Gr. C. Buţureanu.*

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Roma 16 Decembre

Noaptea aceasta un incendiu a distrus biserica engleză *Tousaints* în care azĭ dimineaţă trebuia să aibă loc ceremonia solemnă pentru ceĭ morţĭ în rěsboiul sud-african.

Sforţările pompierilor şi ale trupelor aŭ fost inutile.

Perderile se urcă la 150,000 leĭ.

Biserica era asigurată.

Londra 16 Decembre

In fie care zi se măresc probele că o mişcare sediţioasă foarte rěspîndită există în Colonia-Cap, în care sunt amestecaţĭ de asemenea şi treĭ membri aĭ parlamentuluĭ Capuluĭ şi un numĕr de bogaţĭ *Farmers* aĭ colonieĭ.

Washington 16 Decembre

La departamentul statuluĭ nu se ştie nimic despre mişcarea între Fenianţĭ carĭ ar avea de scop o invasiune în Canada.

Modderriver 16 Decembre

Focul de artilerie, cît-va timp suspendat continuă azĭ din ambele părţĭ.

Londra 16 Decembre

Ziarul *Times* află din Odesa că cu tot frigul din sudul Rusieĭ vapoarele pleacă pe Marea-Neagră pentru posesiunile ruseştĭ din extrenul Orient.

Paris 15 Decembrie

Preşedintele Republicei a primit azi dimineaţă po dl. Olănescu, comisarul general al expoziţiei.

Paris 15 Decembrie

Procesul de la Inalta Curte. In audienţa de azi procurorul general a continuat rechizitorul seu. El vorbeşte mult asufira diverselor manifestărĭ ce s'aŭ produs şi apoĭ atinge chestia juridică; el desvoltă sarcinele care planează în special asupra fie-căruĭ acuzat şi cere severitatea înaltei curţĭ contra luĭ Guerin şi condamnarea în contumacie a luĭ Lursaluses, Procurorul termină spunînd că Republica nu se teme de nicĭ o conspiraţie din punctul de vedere patriotic cu celalte partide.

Procurorul general cere punerea în libertate imediată a şase inculpaţĭ în privinţa cărora el a abandonat acuzaţiunea. Audienţa e suspendată.

La redeschiderea şedinţeĭ, prezidentul înalteĭ curţĭ citeşte o hotărîre de achitare pentru Chevilly, Bourmont, de Frechencourt, Brunet, Cailly şi Bailleres.

D. de Fallières ordonă punerea lor în libertate. Dl. Cailly se retrage strigînd: Trăiască republica!

Şedinţa viitoare pe mîne.

Londra 16 Decembrie

O telegramă oficială de la Cap-Town, cu data de erĭ, spune că situaţia nu s'a schimbat. Generalul Methuen află că forţele inamiculuĭ sporesc şi că el se întăreşte într'o poziţie situată la treĭ mile departe de campamentul marelor garde engleze.

Londra 16 Decembrie.

Se anunţă din Pretoria *Agenţiei Reuter*, cu data de 8, că generalul Zoubert a sosit în 6 curent la cartierul general al Burilor unde a fost viŭ aclamat. Generalul a adresat un discurs Burilor.

Gibraltar 16 Decembrie.

Vaporul *Dunatar* avînd pe bord, pe generalul Roberts a sosit erĭ aicĭ. Generalul Kitchener s'a dus pe bordul acestuĭ vapor care a plecat pentru Africa.

Washington 16 Decembrie.

După o telegramă din Noul Orlean, consulul britanic a comunicat că agenţiĭ Burilor a adunat grîne în acest oraş şi le-a transportat la Roterdam.

Berlin 16 Decembrie

Ziarul *Norddeutsch Allgemeine zeitung* spune că contele de Muenster va iscăli mîne la Haga convenţiunile păceĭ şi va face rezerve analoage cu acele făcute de Anglia, în ceia ce priveşte aplicarea con venţieĭ de la Geneva războalior maritime.

Berlin 16 Decembre

Local Anzeiger publică sub titlul împărţirea coloniilor Portugalieĭ între Germania şi Anglia destăinuirĭ asupra textuluĭ unuĭ pretins tractat secret Anglo-American. Agenţia Wolf le declară apocrife.

St. Etienne 16 Decembre.

Treĭ miĭ de minerĭ eşind dimineaţa de la o reuniune la bursa lucruluĭ au plecat să manifesteze înaintea unor puţurĭ, unde continuă lucrul. Grava minerilor se întinde în regiunea Gier.

Madrid 16 Decembre

Dimisiunea căpitanuluĭ general al Catalonieĭ a fost primită. Generalul Ganier îl va înlocui.

Viena 16 Decembre

Delegaţia ungurească a adoptat cele două-spre-zecimĭ provizoriĭ ale budgetuluĭ contele Clany, vechiul preşedinte al consiliuluĭ, a fost numit guvernator al Stirieĭ.

Fraţiĭ Alexiades

Fac cunoscut onorabililor clienţĭ atît din localitate cît şi din provincie că pentru sărbătorĭ cît şi pentru anul noŭ suntem asortaţĭ cu tot felul de bomboane şi cutiĭ de fantesie pentru Cadourĭ.

Asemenea facem cunoscut că pentru provincie ne însărcinăm să expediem franco-porto şi ambalaj colete poştale de 4 Kilograme neto, socotind a 4 leĭ Kilogramul bomboanele cele maĭ fine, chocolate, fructe, etc.

Institutul liceal de domnişoare

din Iaşĭ

In acest Institut vacanţa de Crăciun începe joĭ 23 Decembrie la amează.

Directoare, Emilia Humpel

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică întreg serviciul telegrafic al Agenției Române, așa că cetitorii ieșeni aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

și-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureștĭ, ast-fel ca să poată da în întregime ședințele Camereĭ și Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **reviste literare, economice, financiare, sciințifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacția și Administrația: Strada Primărieĭ No. 17.

Loteria Comuneĭ Cucutenĭ, Horlescĭ

—JUDEȚUL IASI—

In folosul Bisericei Catolice din localitate

Prețul unuĭ bilet un leŭ

LISTA NUMERILOR CÎȘTIGĂTOARE

1	Lot	de 2000—2000
2	Loturĭ	de 1000—2000
2	„	500—1000
20	„	100—2000
20	„	50—1000
100	„	20—2000
145		10000

Tragerea va avea loc la 3 Ianuarie 1900

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER“

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint și premiĭ băneșcĭ

Cu onóre aduce la cunoștință onor. public. că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina“ pentru dușamele parchete și mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru dușamele etc.

Crema „Singer“ pentru încălțăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare și lustru.

Chevreaulina „Singer“ pentru Chevreau și Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit și burduf, ea dă pieleĭ negreață, moliciune și lustru, și e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, șeĭ, copitele cailor, mașinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas“ albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer“** și pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocență“ unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete și moriște.

Asemenea și Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuș cu și fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ șipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez și repar soneriĭ electrice, telefoane și orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile și Monograme în Cauciuc și metal chiar și după anume desemnurĭ (facsimile).

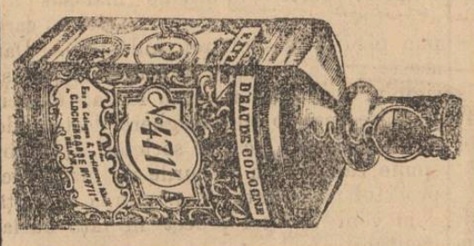

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

1420

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ sa se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toțĭ Droghistii și Farmacistĭ.*

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iași, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, prețurĭ moderate.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

Singuriĭ depozitariĭ în Orașul Jassy: FRATIĬ KÓNYA, *Pharmacistiĭ Curțeĭ Regale*

---

se ferĭ de imitațiunĭ, orĭ ce produsŭ similarŭ este nă imitațiune a formei exterióre fără calitatea adéverătului

TAMAR INDIEN GRILLON

FRUCTŬ LAXATIVŬ SI RĂCRITORŬ

Contra CONSTIPAȚIUNEĬ, HEMORROIDELURĬ, CONGESTIUNEĬ, VENINULUĬ, LIPSEĬ DE APETIT, INDEGESTIUNEĬ, INDISPOSIȚIUNEI GASTRICE

Fórte plăcut la beut, no producendu nicĭ odata iritațiunĭ. — Indespensabilŭ pentru copiĭ, dame insarcinate, bătrânii și persónele ședânde.

A CERE SEMNATURA PE FIE-CARE CUTIE : **E. GRILLON.**

E. GRILLON, farmacistŭ, 27, rue Rambuteau, PARIS, și in tóte farmaciele

---

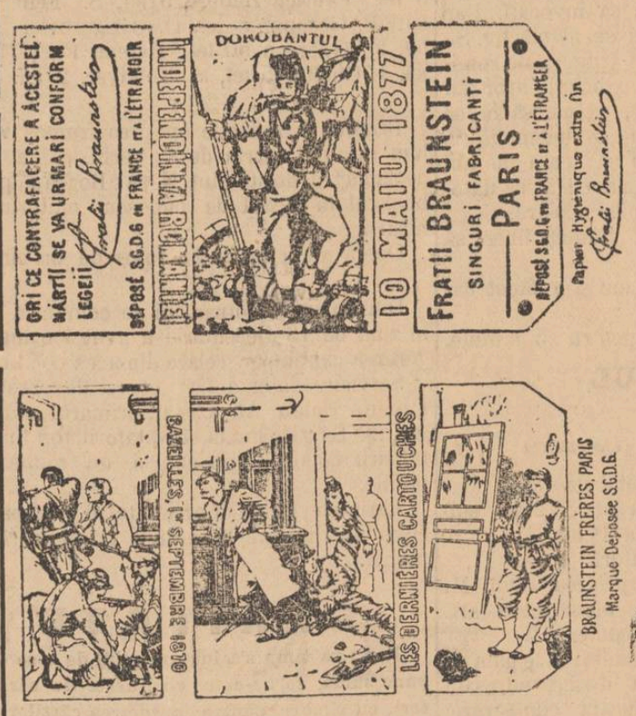

CERNELĂ NOUĂ

MATHIEU PLESSY * PARIS

Cruceă Legiunii de onóre la Esposit. univ. de la 1867

Cerneală nouă și dublă violetă pentru copiatŭ

Adoptată de tóte administrațiunile cele mari.

Depositie la Jassy.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1m de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

CATAPLASM RIGOLLOT

Cel mai bun revulsiv pentru a combate numai de cât: Durerile, Congestiunile, Bronșitele, Guturaiul și Catarhul.

A se pretinde semnătura in roșu a Inventatorului pe fie-care foie:

SE VINDE IN CUTII DE TINCHEA DE 10 FOI.

Rigollot

Iași—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 186 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—SAMBATA 18 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate direct la administraţie şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA:
No. 17—Strada Primăriei— No. 17

Alegerea de ieri

Lupta dată ierĭ cu ocazia alegereĭ unuĭ deputat la colegiul I de Iaşĭ, rămas vacant prin încetarea din viaţă a d-ruluĭ Filipescu, nu a fost tocmaĭ dintre cele maĭ puţin calde.

Colectiviştiĭ îşĭ încordaseră forţele şi luptaŭ cu atît maĭ multă îndrăsneală şi curaj, cu cît la spate şi ca trupe de ajutor, avură întreg contigentul electoral al celebrilor junimiştĭ.

Aproape tot ce este suflare electorală junimistă în colegiul I, s'a grăbit să'şĭ manifeste devotamentul pentru cauza—probabil sfîntă—a colectivităţeĭ, şi această sinceră manifestare de simpatie a constituţionalilor, pentru nevoile şi durerile adversarilor legitimĭ aĭ partiduluĭ conservator, dădu lupteĭ o seriositate neaşteptată.

Fraternizarea junimiştilor cu colectiviştiĭ în alegerea de ierĭ, nu a avut nicĭ macar scuza unuĭ cartel, căcĭ să ştie că negocierile asupra alegerilor parţiale de Iaşĭ, Botoşanĭ şi Roman, între constituţionalĭ şi ocultiştĭ, nu aŭ putut fi duse la bun sfîrşit. Colectiviştiĭ, cunoscînd dispoziţiile sufleteştĭ ale oamenilor d-luĭ P. P. Carp faţă de partidul conservator, aŭ judecat just zicîndu'şĭ, de sigur, că: *fără saŭ cu cartel*, junimiştiĭ nu'şĭ vor putea calca pe inimă abţinîndu-se de la vot, ci vor veni volens-nolens să dee voturile lor candidaţilor adversarĭ partiduluĭ conservator, orĭ de care grup ar fi propuşĭ eĭ: colectivist, socialist saŭ chiar republican—cu domnie pămînteană—pe care'l represintă ceĭ de la *Adevărul*.

Şi aşa s'a întîmplat.

In păr, junimiştiĭ s'aŭ presentat ierĭ la vot şi aŭ oferit chiar un spectacol neobicinuit. S'a văzut persoane respectabile din grupul constituţional, barbaţĭ înaintaţĭ adînc în vrîstă, carĭ, pe vremurile cînd junimiştiĭ şi conservatoriĭ alcătuiaŭ un singur partid, abia îĭ putea'ĭ scoate din casă,—venind astă dată la vot cu un entusiasm juvenil, necărăbăniţĭ de nime, şi cu atitudinea unor oamenĭ pe carĭ reuşita candidatuluĭ colectivist îĭ interesa de aproape.

Şi totuşĭ, cu toată această fraternizare de sentimente, dorinţĭ şi aspiraţie între colectiviştĭ şi junimiştĭ, candidatul partiduluĭ conservator a avut un succes strălucit.

Cu toate sforţările unite ale junimiştilor, colectiviştilor şi socialiştilor înhamaţĭ în partidul d-luĭ Dimitrie A. Sturza, adversariĭ partiduluĭ conservator, strînşĭ toţĭ la un loc într'un singur mănunchiŭ, abia putură întruni jumătate din numărul voturilor întrunite de candidatul partiduluĭ conservator.

Căcĭ, pe cînd dl. Doctor Leon Sculi, care a avut să lupte contra junimiştilor, colectiviştilor şi socialiştilor înregimentaţĭ sub drapelul oculteĭ, a întrunit 183 de voturĭ, dl. Macry, candidatul întregeĭ coaliţiĭ opoziţioniste, n'a putut întruni decît 113 voturĭ. Nu maĭ vorbim de candidatara d-luĭ Tanoviceanu care a obţinut 19 voturĭ de.... complesenţă.

Alegerea de ierĭ decĭ, avînd date împrejurările în care s'a presentat lupta, este necontestat un triumf deplin pentru partidul conservator. S'a dovedît ierĭ, odată maĭ mult, popularitatea de care se bucură, în pătura electorală superioară a oraşuluĭ nostru, nu atît colectiviştiĭ, a căror impopularitate este notorie, dar maĭ cu samă, junimiştiĭ carĭ fac la toate ocaziunele atîta paradă şi gălăgie de importanţa lor.

Oamenĭ şi lucrurĭ

Scrisoarea. „Acum vr'un an de zile primise o scrisoare. De atuncĭ n'a maĭ conţenit cu plînsul...“

Mişcătoarea dramă de sinucidere petrecută zilele aceste în oraşul nostru a alimentat cu abundenţă opinia publică în toate variatele eĭ manifestărĭ. Elementul predomnitor însă dintre manifestările aceste, e fără îndoială acel soiŭ ciudat de curiozitate ce determină atmosfera obicĭnuită în jurul întîmplărilor senzaţionale şi scrutează cea maĭ ascunsă intimitate în căutarea „cauzeĭ“.

In zadar presa răspunzînd de astă-dată cu desăvîrşire unuĭ sentiment de delicateţă socială a înregistrat cu evlavie şi *celelalte* hipoteze, amănuntele toate privitoare la tristul eveniment.' Aşa de exemplu cetim că eroina drameĭ suferia în chip serios de cîteva zile saŭ presupunerea că actul ar fi urmat unuĭ acces de delir însoţit de febră în timpul boaleĭ.

Putea în fine să coincidă cu o profundă decepţie de orĭ-ce natură,—în specie fiind vorba de o artistă în al căreĭ temperament trebuia comptat negreşit cu emoţiile legate de un amor propriŭ exagerat.

Eĭ bine, nicĭ una din aceste posibilităţĭ nu va avea şansa de a fi primită de aceasta mare şi ocultă autoritate care poartă simbolicul nume de „Opinia Publică“.

Nicĭ una nu va putea să birue şi să înlocuiască pe cealaltă: „Acum vr'un an a primit o scrisoare....“

De ce această hipoteză şi nicĭ una alta? Pentru că tragica noutate a pus în vibrare pe vechea harpă a curiozităţiĭ, struna care nu întonează de cît eternul cîntec al dramei sentimentale; pentru că lumea găseşte totdeauna mijlocul de a acredita ceea ce *vrea* să creadă şi se vadă fiecare în parte.

Şi nu vă aşteptaţĭ doară că el vrea să vadă eroismul actuluĭ, poiezia gestuluĭ, frumuseţea îndrăzneleĭ, mărimea curagiuluĭ, energia hotărîriĭ care e la acelaşĭ nivel aproape cu înălţimea de voinţă a celeilalte eroine care nu de mult, de pe o stîncă, s'a aruncat în valurile oceanuluĭ.

O nu! Publicul mare urmăreşte şi adoră nu măreţia uneĭ voinţĭ care de pe culmea ameţitoare a pasiuniĭ are puterea de privi moartea'n faţă:

...Contempler en face
La Mort, la grande Mort, sans défi, mais sans peur

Ci în cea maĭ luminoasă cutezanţă descopere umbra cauzelor micĭ şi banale care trec în tot momentul fără să lase urmă în vîrtejul vieţeĭ şi slăbiciunilor omeneştĭ.

Cine-va care pricepe lucrurile îmĭ zicea ierĭ:—„Macar dacă nu-ĭ s'ar face *luĭ* atîta reclamă...“

Aceasta e toată filosofia, singura adevărată, în jurul trecătoareĭ tragediĭ. Aci este tot răul şi tot misterul uşurinţeĭ cu care s'a primit legenda „Scrisoareĭ“ dătătoare de lacrimĭ şi de disperare.

Nici cu poiezia morţiĭ nu a putut să răscumpere eroina această simplă şi scumpă favoare din partea lumeĭ:

Uitarea—fără comentariĭ.

Rodion.

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţĭ Facem apel la toţĭ oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziua şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît, banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, in cessul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	*20 lei.*
D. Al. A. Băděreu	*20 lei*
D. Dr. J. Lebell	*5 „*
Const. Ivaşcu	*5 „*
V. Ştefănescu	*5 „*
D-na Erato Văsescu	*20 „*

Şarlatani

D. Ionel Brătianu, vorbind în numele partiduluĭ liberal, a declarat în cameră că va răscula strada în contra legilor financiare ale guvernuluĭ. Lăsînd la o parte fanfaronada aceasta de *june amorez*, **vom arăta în cîte-va cuvinte cîtă dureroasă batae de joc la adresa ţărei cuprindeaŭ aceste cuvinte.**

D. General Manu ne-a arătat că budgetele liberale de la 1895-99 au rămas în suferinţă de plăţĭ cu 6 milioane. In budgetul de la 1899 maĭ sunt şi acolo 7 milioane de plată. Un milion numaĭ pentru cheltuelile diplomatice ale d-luĭ Sturdza, ale imaculatuluĭ d. Sturdza. E o ne maĭ auzită sfruntare că, atuncĭ cînd un guvern asumă răspunderea unor măsurĭ maĭ mult sau maĭ puţin ingrate, cînd se găsesc oamenĭ tarĭ de înger să ceară ţăreĭ sacrificiĭ — cu atît maĭ marĭ, cu cît lumea se află în situaţie atît de grea — şi aceasta spre a repara jaful făcut de tine în baniĭ publicĭ, e o sfruntată neobrazare să-ĭ ameninţĭ. Să ştie contribuabiliĭ că dările noĭ vor servi, în mare parte, spre a plăti vagoanele cu duşurĭ ale d-luĭ Ionel Brăteanu şi misiunile diplomatice ale d-luĭ Sturdza pe lîngă Ieszenski Sandor.

Marcial

Făţarnicie

Toţĭ oratoriĭ junimiştĭ aŭ acuzat pe conservatorĭ de nesinceritate în raporturile cu dînşiĭ. Aceasta chestie merită o elucidare şi vom căuta a o pune în lumină adevărată.

D. Marghiloman, după duioase tirade, a sfîrşit cuvîntarea sa printr'o atingătoare declaraţie: „veţĭ găsi în noĭ totdeauna o rezervă conservatoare“ Era decĭ o recunoaştere că ciracii domnuluĭ Carp nu sunt decît tot conservatorĭ, fraţĭ dezbinaţi momentan.

D. Missir a spus cu totul altminterĭ chestiunea. Domnia sa găseşte că între conservatorĭ şi junimiştĭ e o enormă deosebire, —maĭ ales morala. Profesorul universitar, care are deosebită predilecţie pentru psihologie, a căutat să învedereze ca junimiştiĭ sînt oamenĭ cu totul superiorĭ, cari privesc chestiunile dintr'un cu totul alt punct de vedere decît noi. Lumea morală a domnielor lor e netăgăduit superioară concepţiilor simpliste ale „fraţilor“, cum ne lasă să sperăm că ne crede d. Marghiloman.

Decĭ, iar un echivoc, iar politică de duplicitate. Să întîmplă însă alegerea de la Iaşĭ. Lupta se dă şi astfel este pusă de către chiar adversarĭ—între principiul conservator şi **ideia** *liberală. Logic ar fi fost că ori-cine, care are pretenţia a se numi conservator, să-şĭ dee concursul pentru izbînda candidatuluĭ nsotru. Ce se întîmplă însă? Domniĭ cu concepţia morală superioară hotărăsc, în chip tainic şi ocult, se sprijine pe duşman, cu speranţă că ne vor putea pricinui un neajuns momentan. Dar nicĭ macar această mulţumire nu le-a fost dată. Aŭ făcut o faptă . . . morală şi aŭ suferit şi ruşinea de a fi învinşĭ.*

Şi acum, o întrebare: cine e nesincer, cine e faţarnic, cine n'are simţ moral? Cine nu poate înţelege ruşinea politiceĭ de duplicitate?

Psihologia domnuluĭ Missir riscă de a rămînea de ruşine.

PRIAR

VERDICTUL

D. Ganea, diplomatul fost preşedinte al Senatuluĭ colectivist, vorbind la întrunirea liberală, a spus că Iaşul are ocaziă, cu prilejul alegereĭ suplimentare de erĭ, să se pronunţe dacă aprobă politica guvernuluĭ saŭ ponegrirea preseĭ opozante.

Să ştie deja răspunsul cetăţenilor: candidatul conservator a triumfat cu un numar mare de voturĭ. E mulţumit domnul Ganea? I s'a lămurit credinţa Ieşenilor în chestiile de la ordinea zileĭ? Ce maĭ are de întrebat pe cetăţenĭ?

Dejunurile electorale

Este un uz adoptat în electoralismul modern, că la ora 12, cînd biuroul *obosit de munca dimineţeĭ* suspendă în ziua de alegere operaţiunea votăreĭ pentru o oră saŭ două, în camerile vecine săleĭ de alegere să se improvizeze dejunul pentru aceĭ maĭ cu samă carii nu se pot duce pe acasă să'şĭ astimpere foamea.

Spesele acestor gustărĭ cad neaparat în sarcina candidaţilor în luptă, carĭ'şĭ aŭ stocul lor de invitaţĭ compus, parte din delegaţiĭ respectivĭ, parte din o porţiune a membrilor ce compun biuroul.

De ordinar dejunurile acestea şi modul cum sunt ele compuse, constituesc un fel de prognosti al rezultatuluĭ alegereĭ.

Aşa de esemplu, masca candidatuluĭ care se ştie aproape de maĭ înainte că va reuşi, este maĭ tot-deauna cu mult maĭ abondentă şi mai suculentă de cît a aceluĭ condemnat, ca să zic aşa, în mod tacit—convenţional dacă vreţĭ—că n'o să reuşească.

De aceea la masca candidatuluĭ cu maĭ multă şansă, se grămădesc tot-deauna ceĭ maĭ mulţĭ *mîncăĭ*; aşa că, pentru un observator, ajunge se vadă cum e încunjurată masca fie-căruĭ candidat, pentru ca să'şĭ formeze o credinţă despre rezultatul alegereĭ.

Pe cînd pe masa *reuşituluĭ presomptiv* vezĭ înşirate icre cu profuziune, sardele, pateurĭ, prăjiturĭ şi muschiurĭ calde care aşteaptă să fie înghiţite; pe acea a maĭ mult decît probabiluluĭ candidat, menit oare-cum se cadă, vezĭ abia cîte-va farfurioare *unse* numaĭ cu feliurĭ de saleam, ghiudem de Botoşanĭ a căruĭ vechime se perde în noaptea timpurilor, şi maĭ cu samă masline.

Maslinele bună oară, figuraŭ erĭ pe masa d-luĭ Macry cu o protuziune neobicinuită.

Pe cînd decĭ, în temperatură, termometrele sunt indicatorul vremeĭ, în alegerĭ dejunurile constituesc oare cum prognosticurile rezultatuluĭ final.

JUVENAL

ISTORIA

In această coloană rezervată rubriceĭ literare, dăm azĭ un prea frumos raport al d-luĭ inspector secundar G. Ionescu Gion.

Domnule Ministru,

In urma inspecţiunilor făcute, atît la sfîrşitul anuluĭ şcolar trecut cît şi în primele lunĭ ale anuluĭ acestuia, în cursul superior al liceelor, şi în deosebĭ la clasele de istorie universală, am onoare a aduce la cunoştinţa d-voastre cele ce urmează:

I.

De cînd Rollin, marele pedagog francez din secolul trecut, arătă în cartea sa, *Traité des Etudes*, că este foarte demn şi foarte folositor a se cunoaşte bine şi amănunţit şi istoria patrieĭ, iar nu numaĭ istoria Grecilor şi istoria Romanilor, cum se făcea în colegiile francese şi germane dintr'acele vremurĭ,—de atuncĭ, în Francia, în Germania, în Anglia şi într'alte ţărĭ luminate, istoria universală s'a făcut de profesorĭ şi s'a scris în tractatele de şcoală, în vederea ilustrăreĭ şi maĭ complecte a istorieĭ naţionale.

Pentru a lumina cît maĭ mult posibil şi pentru a îmbogăţi cu cît maĭ multe amănunte şi comparaţiunĭ istoria Germanilor, pentru a face să se înalţe cît maĭ sus şi cît maĭ mîndră această istorie naţională a Germanilor, se predă în şcoalele secundare şi universitare ale Germanieĭ istoria universală. Assirieniĭ şi Egipteniĭ, Greciĭ şi Romaniĭ, din istoria antică, Arabiĭ şi Espanioliĭ, Portugesiĭ şi Italieniĭ din istoria evuluĭ mediŭ, precum şi toate popoarele istorieĭ moderne sunt aduse, fie-care cu viaţa lor de odinioară, pentru ca să zidească piedestalul pe care se va ridica istoria naţională a Germanieĭ.

Avînd fericirea de a fi văzut formîndu-se, încă din începuturile evuluĭ mediŭ, *Sacrul Imperiŭ Roman al Naţiuneĭ Germane*; ţara lor fiind una din scenele de căpetenie pe carĭ s'aŭ desevîrşit faptele cele marĭ ale omenireĭ şi carĭ întră de-a dreptul în istoria universală; legăturile istorieĭ lor fiind atît de numeroase cu istoria tutulor celor alte popoare ale Europeĭ romane, medievale şi moderne,—lesne a fost şi lesne din ce în ce maĭ mult este profesoruluĭ liceielor germane să presinte elevilor săĭ fastele istorieĭ universale ast-fel în cît la fie-ce moment, prin apropiere, prin comparaţiune, prin sincronism, elevul să aibă alăturĭ de un fapt egiptean saŭ portuges, arab saŭ danes, un fapt luat din istoria strămoşilor săĭ.

Foloasele acestuĭ *modus agendi* în profesarea cursuluĭ de istorie universală, din punctul de vedere practic, pedagogic şi de demnitate naţională, sunt nenumărate. Elevul are continuŭ de faţă în memorie faptele strămoşilor; prin apropiere şi comparaţiune, el le pricepe din ce în ce maĭ bine şi, decĭ, simte pentru dînsele o iubire din ce în ce maĭ entusiastă; un neîntrecut simţimînt de mîndie naţională prinde pentru tot-d'a-una adîncĭ rădăcinĭ în inima luĭ, cînd aude, în concertul tutulor popoarelor vechĭ şi nouă, ridicîndu-se maĭ presus de toate glasurile, voacea în departe răsunătoare a poporuluĭ german, — *os magna sonaturum*. Increderea deplină în puterile sale,—el, strănepotul unor asemenea strămoşĭ!—curagiul, voinţa neînfrîntă, patima de a imita cît maĭ bine pe ceĭ ce aŭ lucrat la nemurirea patrieĭ germane,—toate aceste admirabile insuşirĭ răsar şi cresc în firea elevuluĭ, cetăţeanuluĭ şi luptătorul de mîine.

Tot ast-fel şi tot în vederea aceleiaşĭ ţinte se predă istoria universală şi în liceiele Francieĭ, şi ale Italieĭ, şi ale Angliei, şi ale aceleĭ minunate Suediĭ, care datoreşte numaĭ instrucţiuneĭ suma fericirilor de care se bucură astă-zĭ. Pretutindenĭ, afară de aniĭ saŭ cursurile consacrate anume istorieĭ naţionale, această istorie naţională se maĭ face, într'una şi fără răgaz, şi într'alţĭ anĭ, şi într'alte clase, *în* şi *prin* studiul istorieĭ universale.

Istoria, literatura, ştiinţa, filosofia, frumoasele arte ale popoarelor străine nu sunt studiate de cît pentru maĭ marea îmbogăţire şi maĭ deplina pricepere a cunoştinţelor ce elevul are despre istoria, literatura, ştiinţa, filosofia şi frumoasele arte ale patrieĭ sale.

II

La noĭ, d-le ministru, istoria universală, în clasele V, VI şi VII ale liceielor noastre, s'a făcut de la început şi continuă a se face şi astă-zĭ după manuale francese saŭ romîne prelucrate după cele franceze, şi, foarte rar, după manuale germane. Intr'aceste manuale, partea cea maĭ leonină este consacrată istorieĭ poporuluĭ frances saŭ istorieĭ poporuluĭ german,—şi foarte cu drept cuvînt, în vederea atingereĭ aceleĭ ţinte de care vorbiam în prima parte a acestuĭ raport.

Dacă, o-dată sau de două ori în decursul a treĭ anĭ de studiu al istorieĭ universale, elevul romîn aude rostindu-se de pe înălțimea catedreĭ sau citește în manualul de clasă numele luĭ Mircea cel Bătrîn, luĭ Stefan cel Mare, luĭ Dumitru Cantemir, sau numele patrieĭ sale cu prilejul păcilor de la Passarovicĭ, Belgrad, Kuciuc-Cainargĭ, Iașĭ, Sistov, Bucureștĭ! Incolo, o tăcere mormîntală se întinde asupra istorieĭ Romînilor de-alungul a treĭ anĭ de muncă liceală; vălul uităreĭ apasă din ce în ce maĭ greu asupra plăpîndelor și sumarelor noțiunĭ de istorie națională. pescuite în clasa IV. Intr'a șeptea clasă sunt rarismĭ profesorĭĭ carĭ. în Aprilie sau în Maĭ, după ce au sfîrșit istoria universală contimporană, maĭ au vreme a face elevilor obosiți două, treĭ lecțiunĭ și asupra istorieĭ naționale.

Elevul părăsește liceul cu ideia bine hotărîtă că neamul luĭ nu a jucat nicĭ un rol în istoria universală; că nicĭ una din faptele strămoșilor luĭ nu a înrîurit asupra mersuluĭ întregeĭ omenirĭ și, decĭ, nicĭ uneia dintr'aceste fapte nu s'a făcut neperitoarea cinste de a fi primită în fastele istorieĭ universale; că viața trecutuluĭ romînesc este cu desăvîrșire isolată de viața trecutuluĭ celor-alte popoare; că un zid ca al Chineĭ a încunjurat și despărțit țările romîne de toate cele-alte țărĭ ale Europeĭ; că nicĭ o legătură n'a existat, că nicĭ o apropiere, nicĭ o comparațiune, nicĭ un sincronism nu se poate face între faptele noastre naționale și istoriile celor-alte națiunĭ din cele treĭ marĭ evurĭ ale istorieĭ universale. In mărețele galerĭĭ și portice ale istorieĭ universale, elevul romîn pare ca «un străin în țară străină»; nicĭ un glas nu aude care să-ĭ încălzască inima, nicĭ o figură nu vede pe care s'o învălue în privirile iubireĭ sale filiale.

Urmările acesteĭ convingerĭ care treĭ anĭ de-a rîndul se înfige din ce în ce maĭ adînc în sufletul elevuluĭ, sunt întristătoare și păgubitoare. Un simțimînt de amărăciune pătrunde adesa în sufletul elevuluĭ; îl cuprinde un dor nelămurit dar persistenț de a se fi născut într'o altă țară, «cu alte raiurĭ, cu alțĭ zeĭ», de și simte că nu este pe pămînt altă țară maĭ frumoasă de cît țara părinților și strămoșilor luĭ; vin apoĭ iute, — într'aceste vremurĭ ale *iuteluĭ* în toate, — nepăsarea, neîncrederea în puterile sale, lipsa de entusiasm, slăbiciunea voințeĭ. Cetățanul și luptătorul de mîne se vor resimți adese-orĭ mult de sbîrciturile precoce carĭ se desinează pe inima tînără a liceanuluĭ de azĭ.

Studiul istorieĭ romîne se află astă-zĭ, d-le ministru, în învățămîntul nostru secundar într'aceiașĭ tristă și dureroasă situațiune, în care se găsia maĭ acum 17—18 anĭ studiul limbeĭ romîne, care maĭ că nu exista în școalele noastre secundare Se zicea atuncĭ: «limba romînă se învață la sînul mameĭ», — cu alte cuvinte, la sînul mameĭ avea să se învețe bogăția capitaluluĭ linguistic, armonia rostuluĭ romînesc, frumusețа figurilor întrebuințate în poesia noastră populară, istoria limbeĭ și literatureĭ noastre scrise; de la sînul mameĭ avea să iasă uniĭ literațĭ, filologĭ și istoricĭ distinșĭ aĭ limbeĭ romîne!... Sinul mameĭ este într'adevăr de minunĭ făcător, dar cercul acestor minunĭ nu se întinde pînă acolo.

Cu studiul istorieĭ naționale se judecă astă-zĭ cam tot astfel. Se zice: se face destulă istorie romînă într'a patra primară, și se face destulă și într'a patra gimnasială. E de ajuns, zicem și noĭ, dar e de ajuns ca istorie romînă făcută în limitele claseĭ a patra primară și claseĭ a patra gimnasială; nu e însă de ajuns ca istorie romînă făcută în cursul celor treĭ anĭ de istorie universală cu desvoltările, argumentațiunile și judecățile ce elevul le face asupra istorieĭ Grecilor, Arabilor, Englejilor etc. Oare treĭ anĭ de-a rîndul, elevul licean nu s'a întrebat nicĭ o dată, cînd noĭ desfășurăm înainte'ĭ trîmba secolilor, de la Brahmanii Indieĭ din timpul luĭ Vikramaditia și pînă la judecătoriĭ Congresuluĭ de la Viena din 1815. nu s'a întrebat elevul licean nicĭ odată: într'acest lung șir de veacurĭ ce s'o fi fost făcut în țările romîne?

(Va urma)

G. Ionescu Gion

Răbojul meu

Banul Mărăcine. Sîmbătă seara se joacă la teatrul național, în beneficiul domnilor Cuzinski și Rădulescu, *Banul Mărăcine*, prea cunoscuta piesă a d-luĭ Ureche. Eleviĭ de la școala Normală Vasile Lupu vor dansa jocul cu același nume.

Iată ce zice autorul de piesa sa:

Cine nu-și amintește doliul adevărat al Romînilor, la vestea învingeriĭ de la Sedan și apoĭ acea a perdereĭ Alsacieĭ și a Lotaringieĭ?

Se organizase în Paris asociațiunea pentru ajutorarea Alsacienilor, care emigrară din patria înstreinată. Această asociațiune cere fondurĭ, subscripțiunĭ. M'am hotărît să fac și eŭ ceva pentru această asociațiune și în mai puțin de treĭ zile seriseĭ „*Banul Mărăcine*.“ Vr'o zece, cinspre-zece zile după aceia neobositul director al Teatruluĭ Național, din acel timp d. M. Pascali, dădea piesa, în stagiunea anuluĭ 1872. Ceea ce pot spune este că cu toate numeroasele defecte ale acesteĭ *improvisațiunĭ*, ea avu un succes necunoscut pînă atuncĭ la teatrul național. Actoriĭ, autorele fură chemațĭ în scenă de zecĭ de orĭ și la nenumărate representațiunĭ biletele se vindeaŭ cu cîte o săptămînă înainte. In seara representațiuneĭ vedeai în piața teatruluĭ staționînd birjele de Herească cu care veniaŭ de departe cetațenĭ ce asistaŭ la „*Banul Mărăcine*“ Se desfundaseră mahalalele! De atuncĭ succesul popular în lipsa celuĭ literar nu se desminți. Cînd direcțiunea n'avea cu ce să plătească trupa iute o representațiune, două din, Banul Mărăcine! A doua representațiune a acesteĭ piese fu dată în beneficiul Alsacienilor și peste 1500 francĭ fură trimișĭ de autore, prin d. consul al Francieĭ, d-lui Marquis d'Haussonville, președintele comitetuluĭ Alsacian, cu o mică manifestare de mare iubire a Romînieĭ pentru Francia.

*

Rîs Sardonic. De unde vine această curioasă denumire? Se zice că există o specie de renonculă numită *Sardonie*, care conține o otravă al căreĭ efect e de a contracta gura în așa chip, în cît contaminatul părea că moare rizînd. Acest rîs convulsiv, care, la figurat, însamnă rîs forțat, rîs satanic, e cunoscut sub numele de *rîs sardonic*.

*

Cît vînat mănîncă Parisul? Statistica pe anul 1897 arată că a intrat în orașul luĭ Gargantua 1,430392 vrăbiĭ; — 13.600 becase; — 17681 becasine; — 137104 fezani; — 628276 prepelițe; — 191,937 epurĭ, etc.

Dar cîte cartușe — milioane — s'aŭ tras, cele maĭ multe în vînt, statistica nu ne spune.

*

Minciunoasa. Duminică sara se joacă *Minciunoasa*, de Daudet și Henuique. Traducerea e datorită d-luĭ C. Ionescu. Rolul principal e ținut de doamna Pruteanu, care va face din el o creațiune frumoasă.

Se prevede lume multă.

*

O nouă cometă. Un astronom parizian, d. Vacca, a descoperit-o. Ea e în apropiere de Jupiter și sfînta Fecioară; n'are sîmbure și e puțin încovoiată, cu un centru foarte luminos; părțile se deosebesc difuze de această parte foarte nebuloasă a ceruluĭ.

Ce zice Falb?

*

Un bust luĭ Manolescu. Un comitet de admiratorĭ și literațĭ s'a hotărît să deie o reprezentație pentru a aduna un fond, spre a se ridica un bust regretatuluĭ artist în foaerul teatruluĭ. Trupa dramatică din localitate și din Bucureștĭ a promis concursul sĕŭ. Studentele de asemenea. Va fi o serbare unică.

EFEMERE

Cine-ĭ Z?

— Cine-ĭ Z, drăguță, 'mĭ spune?
Zice Veta luĭ Totò.
— Nu știĭ, scumpo? Ce minune!
Este doctorul Zerò.

ENDYMION.

Fluerul lui Iancu

O jalnică doină răsună din munțĭ,
Ne cîntă de lupte cu dușmaniĭ crunțĭ,
De lupte frumoase purtate de moșĭ,
In contra barbarilor mult numeroșĭ...

Un fluer o cîntă. E fluer vrăjit...
Menit să deștepte un neam istovit.
De rele și chinurĭ amarnic bătut,
Și care pe lume se crede perdut...

E fluerul magic al *Ianculuĭ* brav,
Ce'ndeamnă la luptă puternic și grav...
Poporul ascultă... tresare 'ntărit...
Și jură să nu se maĭ lase 'njosit!

Să zgudue munțiĭ... Și văi romînești
Să umplu de sfintele glasuri cerești,
Ce varsă credință în neamu-'ntristat,
Nădejdea isbînzeĭ și dor de luptat...

Să 'nșirue tinerĭ voinici și decișĭ
A da înainte pe greu povîrnișĭ,
Și cete formează de bravi luptătorĭ...
— Cuprinșĭ sunt dușmanii de-ai groazeĭ fiorĭ...

...Răsar din trecutul de glorie plin,
Imaginĭ mărețe, cu zimbet sănin.,
Energicĭ ne 'ndeamnă la luptă pe noĭ,
Prefecțiĭ, tribunii cu nimb de eroĭ...

Și fluerul cîntă aprins, mai aprins...
Văpaia de luptă pe toțĭ 'i-a încins...
Și fluerul cîntă năprasnic acum...
Pornit e tot neamul pe-al luptelor drum!..

Tu Iancule mîndru, adormi liniștit,
Trezitu-'ți-ai neamul.. Ear' el oțărît
E gata de luptă în numele tĕu,
— Așa să-'i ajute d'acum Dumnezeu!

Ioan Scurtu

Informațiĭ

De la Consiliul comunal

— Sedința din 16 Decembrie —

Prezidează d. Al. A. Bădărău, primar.

Prezențĭ d-niĭ consilieri Gr. Cogălniceanu, dr. Culiano, Jean Zarifopol, Const, Chirilă, Căpitan Costăchescu, Daraban, Teodor Maximovicĭ. Major Jippa, Cristofor, Al. A. Brandia, V. Stefănescu, Ivașcu, Mihail și părintele Vasiliu.

In sală azistența e numeroasă și compusă în mare parte din alegătorĭ.

De aseminea sunt de față și ambiĭ prefecțĭ.

D. *Bădărău* declarînd ședința deschisă, cere consiliului să numească o comisiune care să se pronunțe asupra alegerea celor șase consilierĭ.

Comisiunea se compune din d-niĭ Al. A. Brandia, maior Jippa și părintele Vasiliu.

Curînd comisiunea se reîntoarce cu un raport prin care conchide că de oare-ce n'a existat nicĭ o contestare și alegerea a fost în toate formele cerute de lege, să fie validațĭ noiĭ aleșĭ.

D-niĭ Const. Ivașcu. George Grigoriu, Const. Chirilă, Jean Zarifopol și Teodor Maximovici depun cuvenitul jurămînt.

D. Prassa este absent.

D. Bădărău spune apoĭ că prin demisiunea d-luĭ I. Mavrodi, trecut într'o funcțiune a statuluĭ, a devenit vacant postul de prim ajutor care a fost ocupat de d. consilier Stefănescu prin delegație specială din partea primaruluĭ.

D-sa învită consilerii să proceadă la alegerea unuĭ prim ajutor de primar.

Rezultatul votuluĭ e: d. Const. Ivașcu 13 voturĭ, d, Stefănescu 1 vot și un vot alb, al candidatuluĭ.

D. Bădărău proclamă apoĭ ales ca prim ajutor de primar pe d. Const. Ivașcu.

*

D. *Gr. Cogălniceanu*, avînd cuvîntul, spune că din cauza crizeĭ generale mizeria în populațiunea de jos e foarte mare. Pentru a preveni pe cît posibil această mizerie, d. Cogălniceanu propune să se voteze din partea consiliuluĭ comunal suma de 2000 leĭ spre a fi distribuită la săracĭ cu ocaziunea serbătorilor.

D. *Bădărău*, spune că într'adevăr propunerea d-luĭ Cogălniceanu merită toată lauda. De oare-ce a văzut că în budgetul comuneĭ nu este o sumă prevăzută în acest scop, d-sa a făcut apel la casapiĭ, pitariĭ și negustoriĭ de lemne și toțĭ aŭ răspuns la apelul primaruluĭ.

Deși avem donațiune din partea M. S. Regeluĭ 1000 leĭ și două lăzĭ cu haine din partea M. S. Regineĭ, totuși mizeria e atît de mare în cît suma nu e suficientă. D-sa declară că va pune cu plăcere la vot propunerea d-luĭ Cogălniceanu, dorește însă că maĭ întâĭ fie-care consilier să ofere o sumă oare-care în folosul seracilor.

*

Imediat sunt iscălite următoarele sume:

D-niĭ Gr. Cogălniceanu 300 leĭ, Al. A. Bădărău 100 leĭ, Mihal 5 leĭ, Ștefănescu 20 leĭ, Căp. Costăchescu 20 leĭ, Cristofor 30 leĭ, Daraban 10 leĭ, Th. Maximovicĭ 10 leĭ, Grigoriu 15 leĭ, Jean Zarifopol 40 leĭ, dr. Culianu 40 leĭ, Major Jipa 5 leĭ, Preotul Vasiliu 10 leĭ, Al. A. Brandea 10 leĭ, Const. Ivașcu 50 leĭ.

Apoĭ d. primar pune la vot propunerea d-luĭ Cogălniceanu și se primește în unanimitate.

La spusa d-luĭ Daraban de a se vota 3000 leĭ, căcĭ sărăcia e foarte mare și în cotro te întorci numaĭ de calicĭ daĭ, dl. Bădărău răspunde că s'a îngrijit din timp pentru dare de representațiunĭ în folosul saracilor, căcĭ iarna e destul de lungă și nu se sfîrșește cu sărbătorile.

*

D. *Bădărău* dă citire uneĭ cererĭ din partea d-lor ingineri Christodulo, Bejan, și Howyan prin care oferă în numele uneĭ societățĭ streine se aducă 5000 m. c. de apă pe zi, fără să sece isvoarele de unde se aduce astă-zĭ apa, în schimbul uneĭ anuității de 500,000 leĭ.

Apa trebuie să fie potabilă, de izvor, superioară în calitate acesteia de astă-zĭ și ei depun o garanție de 100,000 leĭ. Lucrările trebuie să înceapă după șase lunĭ și să fie terminate pînă'n doĭ anĭ. Apa ar costa comuna 27 banĭ m. c, și pe particularĭ 50 banĭ.

D. Bădărău spune că a dat cetire acesteĭ cererĭ pentru ca să poată medita consilieriĭ la această chestiune care urmează să fie pusă in discuțiunea consiliuluĭ într'o sesiune viitoare.

D. *Gr. Cogălniceanu* spune că la acea ședință ar trebui să fie invitațĭ propunătoriĭ spre a ilumina consiliul asupra proectuluĭ d-lor.

D. Ing. Bejan care e de față spune că nu poate prezenta planurĭ întru cît ele constitue secretul propunătorilor și n'aŭ fost plătite de comună. Numaĭ in acest din urmă caz comuna ar avea dreptul să ceară planurĭ. D-sa spune că a făcut o propunere și comuna n 'are de cît să-și formuleze condițiunele eĭ căcĭ toate lucrările vor fi făcute în sama societățeĭ. Comuna nu va plăti de cît în ziua cînd îĭ se va da cantitatea și calitatea apeĭ stipulate în contract.

In urma obiecțiunelor d-lor Cogălniceanu și Christofor că nu se poate întra în discuțiune pînă ce consiliul nu va fi convins de seriozitatea proectuluĭ, se amînă chestiunea spre a fi discutată într'o viitoare sesiune.

*

Consiliul votează apoĭ nu credit de una mie leĭ pentru cumpărarea a cincĭ zecĭ de revolvere necesare gardiștilor de noapte din părțile mărginașe ale orașuluĭ.

Se admite a se da ca gratificație leafa pe una lună de zile gardistuluĭ comunal Ioan Sofian, care a fost maltratat de banda de țiganĭ care aŭ comis cunoscutele furturĭ din oraș.

Propunerea d-luĭ Maximovicĭ de a se acorda aceiaș gratificație sergentuluĭ de noapte care a suferit maltratărĭ de la aceiaș bandă de țiganĭ se amînă pînă cînd d. prefect de poliție va face cuvenitul raport.

Consiliul admite să se facă recepția provizorie a școalei Principele Ferdinand construită de d. ing. Hălăceanu.

Se votează 650 leĭ pentru facerea poduluĭ din Treĭ-Calicĭ.

Se voteaza suma de 100 lei diurnă d-luĭ ing. Ioan Catargiu pentru recepția școalelor din str. Muzelor și Treĭ Erarhi.

Se alege o comisiune compusă din d-niĭ Const. Chirilă, George Grigoriu și părintele Vasiliu, pentru întocmirea listelor electoale provizorie.

——

D. V. Stefănescu, delegat al primaruluĭ pentru a ocupa postul de prim ajutor de primar va continua să ocupe acest post până la aprobarea din partea ministeruluĭ de interne a alegereĭ de prim ajutor de primar efectuată asară în persoană d-luĭ Const. Ivașcu.

——

Din cauza abondențeĭ de materie, amînăm pentru mîine publicarea croniceĭ teatrale, *Scena*, despre reprezentația de aseară de la Teatrul Național.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRĂMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

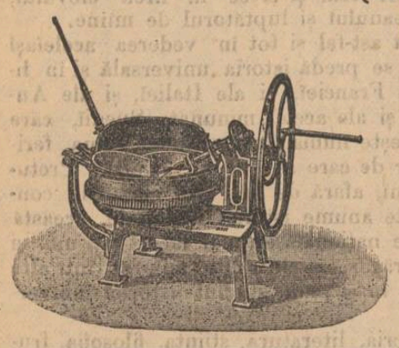

Patentate în toate STATELE

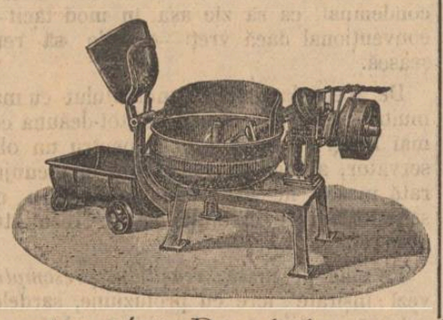

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
8—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor și al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ
Fost medic de 'oraș și spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.
Iași. — Strada Lăpușneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneann un mare asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbațĭ, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșoni *veritabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Prețurile avantagioase și fixe,

„ANKER“

Societatea de asigurare asupra viețeĭ și de rente in Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanțiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauțiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraților din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate și pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitaluri pe caz de viață și deces în condițiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viață și deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum și diverse alte combinațiunĭ ce ating branșa asigurăreĭ asupra viețeĭ.

Informațiuni se dau și oforte se primesc de către Agenția Principală din Iași str. Lăpușneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

31—51

Fabrica de Bere „Zimbru“

IAȘI

Recomandă excelentele sale produse. — Face zilnic expediționĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.

In oraș se găsește la „Berăria Nouă la Restaurația Bererieĭ Zimbru și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul primar și secundar.

A se adresa la Redacție.

IMPORTANT

Find că părăsesc țara, cu autorisația Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preț și altele a se adresa la.

Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
5—5

La Magasinul de Noutățĭ

Iași M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe gantelerii. panglicăriĭ, jerșeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sfî. Sava. Sperînd că onor. public și onor. noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate

Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER

STR. PRIMĂRIEI 13

lîngă „Pomul Verde“

dă consultațiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. și 2—4 dupa amiază și pentru săracĭ Consultațiunĭ gratis.**

Buletin parlamentar

CAMERA

Continuarea Sedinţei din 15 Decembrie

Dl. Pantazi raportor vorbeşte în chestia construcţiilor de la Constanta.

Dl. Ionel Brătianu ia cuvîntul şi combate proectul de transacţie dintre guvern şi d. Hallier.

D. P. P. Carp combate—neaparat—şi d-sa proectul.

D. Ministru de instrucţie ia cuvîntul:

D. *Take Ionescu*: D. Carp ne-a vorbit de demnitatea şi utilitatea chestiunei de faţă. Voĭ vorbi întâĭ de utilitatea eĭ.

Desfăcîndu-ne de Hallier, vom fi liberĭ a lucra cum vom vrea, cum vom putea, fără a avea vr'o obligaţie.

Ştiţi cu toţiĭ starea rea a finanţelor noastre. Nu putem acoperi nicĭ golul budgetar, necum să executăm lucrările costisitoare contractate.

Adevărata demnitate era să votaţĭ fără a vorbi (aplause prelungite).

Văzînd decĭ starea finanţelor, ne-am decis să resiliem contractele ce vom putea.

Cea maĭ mare obligaţie pentru noĭ e să respectăm şi să facem faţă iscălitureĭ Statuluĭ (aplause).

Trebuea dar să schimbăm lucrările de la Constanţa, care trebuiau făcute în treĭ anĭ. Dar dacă nu vom putea să le îndeplinim în termenul acesta?

Pentru aceasta ne trebuea libertatea. Să facem ce vrem sau maĭ bine ce putem.

Dar libertatea aceasta e dăunătoare portuluĭ Constanţa? Evident că nu.

Noĭ avem nevoe de un loc adîncit unde să intre vasele de mare tonaj. Bun ar fi să avem patru miĭ do metri de cheiŭ, dar dacă nu putem avea de cît o mie, eĭ bine, pentru aceasta nu trebue să fim legaţĭ cu Hallier ca să executăm orĭcum ar fi proectul în total.

Se impunea decĭ ca să obţinem libertatea, orĭ să ne adresăm justiţieĭ, dar era să ţie 3 sau 4 anĭ procesul, sau să recurgem la tribunalul arbitral, sau la o transacţie.

Credeţĭ oare că arbitrajul e mult deosebit de judecata tribunalelor. Dar acestea nu numesc experţĭ?

Apoĭ orĭ experţiĭ tribunaluluĭ, orĭ arbitriĭ noştri, tot una e.

Eu am convingerea că am făcut bine că am luat această hotărîre.

Dar este oare nedemnă? Eu nu văd nedemnitatea.

Dacă ne-aţĭ numit aicĭ e că aveţĭ încredere în noĭ.

Dacă credeţĭ că nu suntem demnĭ, respingeţĭ proectul (Aplause).

Se închide discuţia.

Se pune la vot cu bile luarea în consideraţie a proectului şi se admite cu 82 voturĭ, contra 8.

Se citeşte articolul unic. Se pune la vot şi se primeşte.

Se pune la vot cu bile legea în total şi se primeşte.

D. *Gh. Manu* depune proiectul budgetului general, precum şi un proiect de lege pentru înfiinţarea uneĭ taxe de 10 banĭ la litru asupra petrolului,

Şedinţa se rîdică la orele 6.40.

Şedinţa de la 16 Decembrie

D. *N. Filipescu*, raportor, dă citire proiectuluĭ de lege pentru perceperea uneĭ a doua zecime ediţională asupra contribuţiunilor directe.

D. *G. Dobrescu*, găseşte că acest impozit e nedrept căcĭ isbeşte o anume categorie de populaţie, şi se teme că va da naştere la protestărĭ.

D-sa cere maĭ bine înfiinţarea monopoluluĭ alcoolului de cît să se perceapă încă o zecime adiţională. Voiŭ vota contra proiectuluĭ.

D. *N. Filipescu*, răspunde d-luĭ Dobrescu, arătînd că se impune o a doua zecime adiţională, dat fiind că cu prima nu se pot acoperi cheltuelile ocazionate cu perceperea contribuţiunilor directe.

Toate impozitele directe fiind drepte este dreaptă şi zecimea. A doua zecime e indispensabilă.

Cu această ocazie răspunde d-luĭ Carp care a pomenit erĭ în discuţia legeĭ pentru convenţia Hallier, despre afacerea Crawley, vrînd ast-fel să insinueze că cestiunea convenţieĭ cu Hallier e identică cu afacerea Crawley. Aceasta e o insinuare nedemnă.

Să ştie d-sa că în cît priveşte demnitatea şi moralitatea privată suntem cel puţin egalĭ cu d-sa, (aplause). In ce priveşte însă pe cea politică am avea mult de zis despre aceia a d-luĭ Carp.

D. Carp care a tratat cu liberaliĭ, avînd drept bază a tratativelor un portofoliu, d-sa care a dus drapelul d-sale şi l'a depus în pivniţele Băncei Naţionale, n'are drept să ne acuze că lucrăm contra demnităţeĭ partiduluĭ conservator (Aplause).

Nicĭ o dată un liberal n'a adus partiduluĭ liberal o aşa gravă insultă, cum a făcut d. Carp care se pretinde conservator cu partidul conservator (aplause prelungite).

D. *P. Carp*. Răspunde d-luĭ Filipescu, zicînd că a pomenit de afacerea Crawley fără a vrea să facă o asemănare.

Intru ce priveşte portofoliul ce'i impută d. Filipescu ştie toţĭ că nu l'a primit. De ce atuncĭ 'i se face imputare din tr'un lucru pe care nu l'a făcut. Crede că acum că convenţia Hallier e tot aşa de dăunătoare bunuluĭ renume al ţăreĭ ca şi afacerea Crawley.

D. *Dinică Schileru* combate proiectul de lege, spunînd că apasă maĭ ales populaţia săracă rurală.

D. *General Manu*. Apără proiectul de lege, dovedine utilitatea luĭ.

Nu exact că va apasa populaţia rurală această nouă zecime.

Răspunde şi d-sa d-luĭ Carp asupra insinurăreĭ cu afacerea Carwley.

Proectul este votat.

* * *

SENATUL

Şedinţa de la 16 Decembrie 1899

După un scandal provocat de d. Lecca, D. senator Pacu îşĭ desvoltă interpelarea relativă la concubinaj, la lasarea bisericelor în părăsire şi la presă care ajuta demoralizarea publică. Dă de ezemplu fuga luĭ Vizanti şi ceĭ doi amorezaţĭ care s'au sinucis la Monte-Carlo.

Ultimele Informaţiĭ

Şedinţa de aseară a consiliuluĭ comunal a dat măsura solicitudineĭ pe care aleşii comuneĭ Iaşĭ o poartă populaţiuneĭ mizere a oraşuluĭ.

Ca nicĭ o dată, mizeria a luat proporţiunĭ îngrijitoare şi în acelaş timp iarna aspră a anuluĭ acesta îngreuează şi maĭ mult suferinţele şi nevoile populaţiuneĭ mizere.

Cu drept cuvînt d. Gr. Cogălniceanu a cerut consiliuluĭ votarea uneĭ sumĭ de 2000 leĭ pentru ajutorarea celor suferinzĭ.

Şi primarul oraşuluĭ s'a declarat gata să puie la vot această umanitară propunere a d-luĭ Cogălniceanu ca o dovadă de solicitudine pentru nenorociţiĭ suferiţĭ. D-sa a cerut, şi consilieriĭ s'au grăbit să iscălească personal o sumă oare care ca ofrandă. Ast-fel pe lîngă cele 2000 leĭ votaţĭ de comună, propunerea d-luĭ Bădărău a maĭ produs încă 660 leĭ.

Credem că nu e nevoie să maĭ comentăm propunerea d-lor Cogălniceanu şi Bădărău.

A apărut „Situaţiunea tezauruluĭ Statuluĭ, pe ziua de 31 Octombrie 1899".

Cifra totală a încasărilor se ridică la 107.448.315 leĭ şi 67 banĭ. Cheltuelile ating cifra de 118.386.572 de leĭ şi 32 de banĭ.

Escedentul de plăţĭ, faţă cu situaţiunea pe ziua de 30 Septembrie, este de 10.938.256 de leĭ şi 65 de banĭ. Escedentul de plaţĭ a fost redus faţă cu luna trecută cu 4 milioane şi ceva, din cauza restrîngereĭ cheltuelilor.

Astă-zĭ a fost depus pe biuroul Camereĭ proiectul de budget general al Statuluĭ pe exerciţiul viitor.

După cum am arătat, budgetul este bine echilibrat la cheltuelĭ, şi la venituri este chiar de 242.599,000 de leĭ.

Drumurile de fer particulare

Comitetul delegaţilor secţiunilor Camereĭ, a propus maĭ multe modificărĭ în legea drumurilor de fer particulare prezintată de d. ministru dr. C. Istrati.

Modificarile principale sunt următoarele:

Art. 4.—Dacă linia pentru care se cere autorisaţiunea, după cercetările făcute de mînisterul lucrărilor publice, ar fi vătămătoare intereselor generale ale Statuluĭ saŭ apărăreĭ naţionale, autorisarea va fi refuzată.

Pentru liniile Bucureştĭ-Craiova direct, Tecuciŭ-Făureĭ şi Bucureştĭ Oltenița, concesiunea nu va putea fi dată de cît prin anume lege.

Art. 5.—Osebit de înlesnirile de exproprierĭ ce rezultă din decretarea de utilitate publică, se maĭ acordă concesionarilor şi următoarele avantagiĭ:

a) Cedarea fără plată, pe proprietăţile Statuluĭ şi pe proprietăţile aparţinînd Domeniuluĭ Coroaneĭ, a terenuluĭ necesar pentru cale şi accesoriile eĭ;

b) Utilisarea şoselelor de orĭ-ce categorie, cînd această s'ar recunoaşte posibil;

c) Dreptul de a lega liniile nouĭ cu liniile Statuluĭ, cheltuelile pentru joncţiune, rămănînd în sarcina concesionarilor, iar lucrările de construcţiune şi instalaţiune, precum şi serviciul de exploatare în gările de joncţiune se va face prin ministerul de lucrărĭ publice.

d) Scutirea de orĭ-ce dărĭ către Stat, judeţ şi comună, precum şi de taxa de timbru şi înregistrare pe timp de cincispre-zece anĭ de la data decretuluĭ de utilitate publică:

e) Scutirea pe timp de două-zecĭ anĭ de la data autorisăreĭ concesiuneĭ, de taxele de vamă pentru materialele necesare înfiinţăreĭ liniilor ce s'ar importa din afară, în casul cînd acestea nu s'ar găsi în ţară;

f) Taxarea transportuluĭ, pentru toate materialele necesare înfiinţăreĭ liniilor pe liniile Statuluĭ, cu preţul de treĭ banĭ de tona kilometrică pentru vagoanele cu încărcătură complectă.

g) Scutirea de instalaţiune a uneĭ linii de telegraf, în casul cînd exploatarea linieĭ s'ar face fără încrucişărĭ, de terenurĭ pe liniĭ curente;

h) Scutirea de a înfiinţa bariere şi împrejmuirĭ, în cas cînd n'ar exista serviciŭ de noapte.

Toate aceste beneficiĭ şi scutirĭ se vor fixa cu deamănuntul de la acordarea concesiuneĭ şi vor fi anume coprinse în actul de concesiune.

Art. noŭ 6. Cînd linia a se construi ar presenta un interes deosebit pentru Stat, ministerul lucrărilor publice va putea cere prin o lege specială a i se acorda o subvenţiune de către Stat. Prin această lege se va fixa cuantumul subvenţiuneĭ a se acorda precum şi durata eĭ.

D. Al. A. Bădărău, a făcut aseară cunoscut consiliuluĭ comunal că e în tratative cu celebrul tenor Dumitrescu pentru organisarea în cursul luneĭ Ianuarie a uneĭ representaţiunĭ în folosul săracilor din Iaşĭ.

Mizeria e atît de mare, a spus d. Badărău, în cît or-cît vom face, cu greŭ vom putea alina suferinţele mulţimeĭ nevoieşe. Hotărîrea d-luĭ Bădărău a provocat o mare mulţumire. Putem afirma că vor avea loc maĭ multe reprezentaţiunĭ în acelaş scop afară de cea anunţată deja cu tenorul Dumitrescu.

D. Al. A. Bădărău primarul Iaşuluĭ, placă în astă sară la Bucureştĭ.

Conform uneĭ dispoziţiunĭ a ministeruluĭ de instrucţie se crează posturĭ de sub-revizorĭ, Această din cauză că actualminte revizoriĭ sunt prea împovoraţĭ cu munca şi nu pot face controlul şcoalelor de supt dependenţa lor.

Sub-revizoriĭ vor avea atribuţia de a conduce lucrările de cancelarie după indicaţia dată de revizorul şcolar şi vor putea fi delegaţĭ de revizorul scolar de a face unele lecţiunĭ model la şcoalele din acel district.

Controlul şcoalelor şi inspecţiunile rămîn exclusiv pe seama revizorului scolar.

Erĭ a avut loc, în localul inspectoratuluĭ primar, întrunirea revizorilor scolarĭ subt preşedenţia d-luĭ Buţureanu.

S'aŭ discutat maĭ multe chestiunĭ relative la bunul mers al învăţămîntuluĭ primar.

Conferinţele de la scoalele urbane din Iaşĭ aŭ început şi continuă cu multă activitate în localurile scoalelor Carmen Sylva, Principele Ferdinand şi Treĭ-Erarhĭ.

Un ordin al d-luĭ inspector Buţureanu opreşte ca aceste conferinţĭ să aibă loc la ora 4 d. a. şi cere ca ele să fie ţinute de la orele 8 seara înainte.

Am vorbit în numărul de eri al *Opiniei* despre recursul d-lui prim procuror în contra suspendăreĭ verdictuluĭ în afacerea Teitler.

Intr'adevăr articolul 375 din procedura penală spune că dacă curtea este convinsă de neculpabililtatea acuzatului poate suspenda hotărîrea, în ori-ce caz însă această hotărîre trebuie să fie luată de curte şi nu poate fi cerută de nimene.

Or, în procesul Teitler, s'a întîmplat că d. Vasile Dimitriu a cerat această suspendare.

Dacă curtea de casaţie va admite recursul d-lui prim procuror ea nu va putea de cît să cenzureze sentinţa, iar procesul urmează să se judece în viitoarea sesiune a curţei cu juri din Iaşĭ.

Am povestit în numărul trecut modul absolut ilegal cum s'aŭ încheiat contractele de furniturĭ de hîrtie între fabrica Letea şi diferitele autorităţĭ ale Statuluĭ

Prin acele contracte se institue juriŭ de arbitri pentru tranşarea diferendelor ce eventual s'ar produce în timpul executăreĭ contractelor.

O asemenea clauză nu se putea pune în contracte de cît printr'o lege specială şi în legea de la Februarie 1898, prin care s'a acordat avantaje fabricelor de hîrtie, nu există o asemenea clauză.

Preţurile hîrtieĭ, după contractele antidatate, încheiate în ziua cînd guvernul Sturdza a demisionat, nefiind de asemenea în conformitate cu prescripţiunile legeĭ, e probabil că consiliul de miniştri va anula acele contracte.

D. George Diamandi a luat parte la întrunirea colectivistă de la Bîrlad.

Nicĭ nu se putea alt-fel: *cavaterul roş* trebuia să se ducă la roşĭ.

De Luni încep repetiţile pentru representaţile ce va da societatea dramatică impreună cu d-ra Agatha Bîrsescu.

Prima reprezentaţiune va ave loc la 8 Ianuarie.

D-niĭ inginerĭ Howyan şi Christodulo au oferit comuneĭ cincĭ zecĭ leĭ spre a fi distribuiţĭ la seracĭ cu ocaziunea serbătorilor.

Agenţiĭ colectivistĭ respîndesc mereu ştirĭ şi prin mahalale că guvernul ar fi pus taxa pe sare şi cafea.

Dezminţim în modul cel maĭ categoric informaţiunĭ tendentioase de aseminea natură.

Azi se judecă procesul cu Vizanti. Sînt citaţĭ toţĭ artiştiĭ.

Probabil că Vizanti nu se va înfăţoşa.

Aseară a avut loc întrunirea senatuluĭ universitar pentru recomendarea unuĭ profesor la catedra de clinică infantila de la facultatea de medicină din Iaşĭ.

Candidaţĭ eraŭ d-niĭ dr. Manicatide şi Imervohl.

La inceputul şedinţeĭ s'a produs următorul incident.

D. dr. Rojniţă a relevat faptul că d. dr. Manicatide nu este înscris în termen. In acelaş senz au vorbit d-niĭ dr. Botez, dr. Leon, Stravolca. Caraiane, dr. Thiron şi alţiĭ.

In contra acesteĭ părerĭ aŭ fost d-niĭ dr. Peride, Negel, Riegler, Samfirescu şi alţiĭ arătînd că d. dr. Manicatide a fost inscris în termen întru cît ministerul instrucţiuneĭ a transmis cererea.

Pus la vot d. dr. Manicatide e respins ca neînscris in termen cu 8 voturĭ contra 7.

D-niĭ d-rĭ Peride, Zamfirescu şi Negel se retrag de la şedinţă declarînd că vor redacta un protest.

D. d-r. Socor s'a obţinut de la vot.

Rezultatul şedinţeĭ aŭ fost că d. dr. Imervohl a fost recomandat de unanimitatea celor prezenţĭ.

Alegerea de ierĭ

Votarea. Atitudinea junimiştilor. Despoiarea scrutinului. In sala de vot. Rezultatul. Reuşita candidatuluĭ conservator.

Rezultatul alegereĭ de ierĭ dovedeşte cîtă dreptate am avut cînd preziceam înfrîngerea candidatuluĭ colectivist.

Votarea a continuat toată ziua în cea maĭ complectă linişte.

La ora 5 urna este închisă. Se procede la numărarea voturilor. Aŭ venit la vot 319 votanţĭ.

De la început candidatul conservator are voturĭ înaintea candidatuluĭ colectivist. La 50 de voturĭ candidatul conservator are 30 înainte.

Proporţiile continuă astfel. La 84 voturĭ dr. Leon Sculy, 52 d. Gr. N. Macry 9 d. Tanoviceanu. In urma la 115 Sculy, 89 Macry, 11 Tanoviceanu.

Rezultatul definitiv e următorul.

Votanţĭ	319	
Anulate	5	voturĭ
D. dr- Leon Sculy .	182	„
„ Gr. N. Macry .	113	„
„ I. Tanoviceanu .	19	„

Preşedintele proclamă ales ca deputat al colegiuluĭ I-iŭ pe d. d-r. Leon Sculy-

Numerosul public din sala isbucneşte în aplauze.

*

A fost foarte mult comentat de alegătoriĭ prezenţĭ în sala de vot un incident caracterestic.

D. Gr. Cogalniceanu adresîndu-se către d. Dim. Rosetti i-a spus următoarele:

A fost surprinzător pentru mine ca la prima votare după alegerea de astă primavară cînd junimiştiĭ aŭ fost aleşĭ din mila partiduluĭ conservator. D-voastră să luptaţĭ atît de crîncen în contra candidatuluĭ corservator şi pentru candidatul colectivist.

In loc să daţĭ concurs partiduluĭ conservator saŭ cel puţin să lasaţĭ partizaniĭ să voteze după simpatia personală, junimiştiĭ aŭ venit în corpore să voteze pentru candidatul partiduluĭ liberal.

E trist şi aceasta cu atît maĭ mult cu cît eŭ am infruntat o hotărire a consiliuluĭ de ministri pentru a face posibilă alegerea candidaţilor junimiştĭ.

La toate acestè d. Dim. Rosseti n'a obiectat nimica.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Durban 17 Decembrie

Fermierul german Stuche şi directorul staţiuneĭ misionare hanovriene din Nathal-Hartes au fost arestaţĭ, fiind presupuşĭ de a fi avut raporturĭ cu inamicul.

Ambele persoane arestate, cari au cerut protecţiunea consululuĭ german, au fost ascultate şi transportate la închisoarea din Estcourt.

Cap-Town 17 Decembrie

Generalul Methuen scrie, cu data de 15 Decembrie, că noaptea precedentă Burii au deschis un foc violent de artilerie din spre Magersfonteine.

O brigadă de cavalerie a făcut o recunoaştere în direcţiunea de Nord-Est-

Totul este calm prin împrejurimĭ.

Generalul Methuen a stabilit piaţa de proviziunĭ în cîmpul seu, de oare-ce trupele sale au suferit de lipsă de nutriment.

Londra 17 Decembre

Se anunţă din Ladysmith ziaruluĭ *Times* cu data de 17 Decembre că situaţiunea nu este de loc desasperată.

Generalul Withe dispune de nutriment pentru două lunĭ.

Perderile sunt maĭ marĭ în urma bombardăreĭ din aceste ultime zile.

Londra 17 Decembrie.

Agenţia Reuter află din Strickstrom că un detaşament de englejĭ a împrăştiat o trupă de Boerĭ cuprinzînd 30 de oamenĭ. Boeriĭ aŭ lasat în mînile englejilor muniţiuni şi cîte-va puştĭ.

Aceeaşĭ Agenţie află din Tienley că doĭ căpitanĭ englejĭ plecaţĭ în inspecţiunea posturilor aŭ dispărut şi caiĭ s'aŭ reîntors în lagăr fără călăreţĭ.

Paris 17 Decembrie.

Procesul de la înalta Curte. Audienţa de la 16 Decembrie. D. Deroulède este absent. Pledoariile încep. Avocatul Falateuf apărătorul luĭ Deroulède declară că conform dorinţeĭ acestuia el renunţă la cuvînt. Aadvocatul luĭ Buffet prezintă apararea acestuia şi afirmă că n'a existat nicĭ o dată un complot. Guerin dezvoltă concluziunĭ tinzînd la comunicarea dosaruluĭ săŭ apărăreĭ. Procurorul general combate concluziunele care sunt respinse de înalta curte.

Londra 17 Decembrie.

Se anunţă din Lorenza Marques, ziaruluĭ *Times* cu data de 10 Decembrie că agenţiĭ Burilor cumpără toate merindele pe cari le pot găsi la Pretoria. Preţurile cresc enorm. Administraţia superioară a Burilor dispune de marĭ proviziunĭ la Pretoria şi la Iohanesbourg.

O mare sărăcie domneşte în familiile Burilor.

Londra 17 Decembrie.

Din Ladysmith se comunică ziaruluĭ *Times* că în ultimul timp numaĭ lipsa de furaj a produs oare-care nelinişte, dar în urma ploilor abundente, iarba a început a creşte pe cîmpul lagăruluĭ englez.

St. Etienne 17 Decembrie

Ţăsătoriĭ şi minerĭ, în număr de 6000, aŭ manifestat în străzĭ, cîntînd.

Această manifestaţie care a avut loc în după-amează nu a dat loc la nicĭ un incident.

Viena 17 Decembrie

Delegaţia austriacă a adoptat patru douăsprezecimĭ budgetuluĭ comun.

In cursul discuţiuneĭ, delegaţiĭ germanĭ şi cehĭ aŭ declarat în mod reciproc, căeĭ sunt gata să înceapă nogocierile pentru a aduce pacea între Cehĭ şi Germaniĭ Bohemĭ.

New-York 17 Decembrie

O societate a fost înregistrată la New-Jersei sub numele de *Rouama canal company of America* cu un capital de 30 milioane de dolarĭ.

Această societate americană are dreptul de a ridica capitalul săŭ la 120 milioane de dolarĭ. de a aumpăra şi de a exploata canalul Panama, şi de a lega convenţiunĭ cu statele interesate în vederea cumpărăreĭ şi exploatăreĭ canaluluĭ.

Calcuta 17 Decembrie

La o masă care a avut loc eri lordul Curzon, vice-regele Indiilor, a rîdicat un toast în onoarea mizamului din Heiderabad.

Acesta a respuns, zicînd că averea armata şi spada sa sunt tot deauna gata să apere imperiul împărătesei.

Maharadja din Grolior a cerut autorisaţia ca să facă serviciŭ în sudul Africeĭ El a oferit să trimiată trupe, caĭ şi un vas de transport pentru sudul Africei.

Haga 17 Decembrie

Contele de Muenster a semnat toate declaraţiunele şi convenţiunele pentru pace in numele Germaniei.

Creditul Urban din Iaşi

Se aduce la cunoştinţă că scrisurile eşite la sorţĭ şi cupoanele se vor plătĭ la casa Societăţeĭ cu începere de la 1 Ianuarie stil n. 1900 în toate zilele lucrătoare afară de Marţĭ, Joĭ şi Sâmbătă.

Direcţiuune.

Fraţiĭ Alexiades

Fac cunoscut onorabililor clienţĭ atît din localitate cît şi din provincie că pentru sărbătorĭ cît şi pentru anul noŭ suntem asortaţĭ cu tot felul de bomboane şi cutiĭ de fantesie pentru Cadourĭ.

Asemenea facem cunoscut că pentru provincie ne însărcinăm să expediem franco-porto şi ambalaj colete poştale de 4 Kilograme neto, socotind a 4 leĭ Kilogramul bomboanele cele maĭ fine, chocolate, fructe, etc.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna" din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

Prima franzelarie şi Cofetărie

F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroaseĭ mele clientele.

Crafle Regale implute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriţĭ pesmeţĭ,* şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ ase adresa strada Cogălniceanu No. 8.

3—6

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tigheluluĭ. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabriceĭ şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusnt Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce technica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznic.u Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozit de mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.**

Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primăriei No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

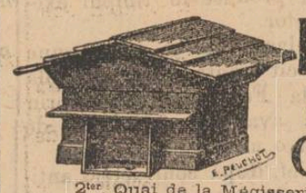

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primăriei No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a inventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

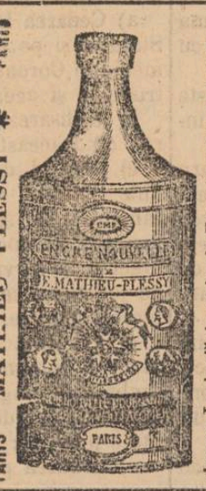

Crucea Legiuniĭ de onóre la Esposit. univ. de la 1867

Cerneală nouă double violetă, pentru copiat

Adoptată de tóte administraţiunile cele maĭ.

Deosebite "E. Plessy".

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGGOLLOT

Cel maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.

A se pretinde semnătura în roşu a Inventatoruluĭ pe fie-care Cutie: *Riggollot*

SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 187 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—DUMINICA 19 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate direct la administraţie şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA:
No. 17—Strada Primăriciĭ— No. 17

AGONIE

Partidul liberal a început, în Europa, într'o epocă de tulburare, dar cu o aureolă de umanitarism.

In secolul trecut se sfîrşia o lume. O concepţie întreagă despre relaţiile de la om la om se prăbuşia subt ridicol şi odios; întreaga clădire veche, romană saŭ feudală, se surpa. Se auzia din truspatru unghiurile zăreĭ un strigăt de revoltă şi cerul se înroşia de flacările incendiilor, de sîngele răzbunăreĭ celor impilaţĭ.

Dar odată cu această răscolire a patimelor se desluşi şi credinţa lumeĭ viitoare, — lumeĭ de azĭ. Cele treĭ vorbe, cari în zilele noastre par ridicole, aŭ strălucit atuncĭ într'o lumină de apoteoză: egalitate, fraternitate, libertate.

Şi uriaşiĭ revoluţieĭ franceze aŭ făcut visul, aevea, speranţa, realitate.

Dar, în contra acesteĭ luminĭ se rîdică umbra trecutuluĭ. E o lege firească, reacţiunea; şi de data asta, natura şi-a urmat menirea. Ci, ca să lupte contra acesteĭ reveniri, urmaşiĭ luptătorilor de la 89 s'aŭ rîdicat.

Timp de zecĭ de anĭ eĭ aŭ întrupat dorul de libertate, credinţa într'o unire frăţească, —visul uneĭ egalităţĭ chimerice. Şi timpul a adus la îndeplinire logică, tot ce logic era să fie. Şi rostul partiduluĭ *liberal* din ce în ce s'a şters, din ce în ce s'a făcut maĭ neînţăles. Marile ideĭ, pe care le preconizase, să îndepliniseră prin mersul fatal al vremeĭ. Ca orĭ-ce organism, care şi-a indeplinit menirea, el era menit peireĭ—şi a perit.

Azi în toată Europa, nu mai există partid liberal cu acest nume decît în Anglia, la noi şi în Belgia, unde moare.

Urmaţĭ evoluţia aceasta în Romînia. Creat în vîlva de la 48, el ajunsese cu vizionarul Rosetti să întrupeze oare cum aspiraţiile păturei populare. Dar triumful se apropie şi pentru dînsul. Ajuns stăpîn pe ţară, el transformă vechea moşie şi o cîrmui timp de 12 anĭ. Şi e aşa de firească legea reacţiuneĭ, în cît el chiar reacţiona contra sa. Brătianu l'a dus la triumf; el îĭ pregăti peirea. Ultimiĭ anĭ aĭ viziratuluĭ aŭ fost cea maĭ absolută stăpînire personală, pe care a cunoscut-o ţara, în timpurile noastre. De la dînsul, partidul liberal se desagregează. Cum nu maĭ are rost, bojbăe pe drumul vieţeĭ, stîngîndu-se cu încetul ca, incendiile năprasnice, cari aŭ consumat tot. Asistăm azĭ la o lungă, dureroasă,—dar fatală agonie.

Originea partiduluĭ conservator are rădăcinĭ maĭ adînc legate de vremile trecute. Orĭcînd a fost o pătură de oameni cumpătaţĭ, chibzuiţĭ, cari să se opue utopiilor nerealizabile, salturilor bruşte în evoluţia firească, dorurilor de răsturnare. Veşnic a fost şi va fi în omenire o sumă de minţĭ limpezĭ, cari vor dori progresul şi vor lupta pentru el, dar un progres liniştit şi sănătos, cari să izvorească natural din mersul vremeĭ. Orĭ-cînd aŭ fost şi vor fi în lume oamenĭ cari vor aştepta ca evoluţia ideeĭ să-ĭ aducă lin la făptuirea schimbăreĭ în formele sociale. Mulţumiţĭ momentan cu progresul trecut, eĭ vor cumpăni totdeauna binele şi răul, partea ce se poate transporta în lumea realităţeĭ din visurile de îndreptare—şi apoĭ vor cerca a schimba chipul, în care se cristalizază actuala societate. Aceasta e partea de chibzuită aducere la realitate a ideeĭ, pe care alţĭ vizionarĭ o vor fi frămîntat, sîngerînd, cîte-odată, pămîntul pe care vor să-l rodească. De aceea idee conservatoare n'a avut vreme de întunecare şi nu are teamă să se istovească.

Conservatismul este şi va fi, fiind-că trebue să fie. Azĭ,— cînd agonizează protivnicul,— mersul saŭ se apropie de apogeŭ.—Şi timpul ce vine ne va arăta pe viitorul săŭ duşman, ce va lua locul celuia, care apune.

*

VORBE

Dezechilibrul moral. In Senat, d. Moise Pacu a adresat o interpelare despre dezordinele morale în societatea noastră. Cu toate protestările băncĭ prelaţilor, domnia sa a dezvoltat această.... conferinţă, iar d. Dissescu i-a promis că în orĭ ce lege, ce se va aduce înaintea parlamentuluĭ, se va ţine samă de cerinţa sa.

Nu prea văd de ce onorabilul senator a adus această chestiune înaintea Senatuluĭ. Ea e maĭ de grabă de domeniul filozofieĭ, de cît a dezbaterilor unor corpurĭ legiuitoare. Aceasta e aşa de adevărat, în cît generalizarea chestiuneĭ se impune —şi partea slabă a discursuluĭ domnuluĭ Pacu a fost tocmaĭ că n'a făcut această întindere în domeniul psihologieĭ. Ar trebui ca vre-un mare cugetător să se ocupe de gingaşă chestie şi să-ĭ dee o soluţie trebuincioasă.

In lumea întreagă se observă o relaxare a ideilor morale. Legăturile, pe care legea umană sau dumnezeească le consfinţia ca indestructibile, iubirea dintre ceĭ ce se credeau împreunaţĭ pentru vecie, respectul lucrurilor sacrate de zecĭ de zecĭ de anĭ, încep se dispară. E un fapt, care nu se poate tăgădui,— dar care e trist.

Cauza?—E durerea istovitoare, a uneĭ lumĭ, care se sfîrşeşte? cu ultimele zile ale acestuĭ sbuciumat veac se stinge o concepţie întreagă despre lumea morală? Se nărue credinţele omenireĭ? Se desface ceea ce atîtea secole legaseră? Saŭ cauza e de căutat în domeniul psiho-patologieĭ? E nevroza, teribila boală, ce a cuprins lumea şi zgudue şi aceste ultime legăturĭ ale vecheĭ omenirĭ?

Remediul? — Nu cred că vre-un filozof, vre-o minte înălţătoare să-l fi întrevăzut. E poate într'o viitoare renaştere a societăţeĭ, în mers spre altă formă? E în zorile alteĭ credinţĭ, care va lua locul adorăreĭ palide a luĭ Crist? E poate în arta luĭ Hipocrat, de va găsi remediul natural boaleĭ psihice, de care sufere *lumea* noastră?

A, domnule profesor de morală, chestia e spinoasă. Crist, cu toată mintea sa atinsă de raza inspiraţieĭ cereştĭ, n'a putut da soluţia, pe care veacurile să n'o ştirbească. Veni-va alt profet, şi ne va da lumina adevăruluĭ fără pată, a credinţeĭ fără apus?

Viitorul înnourat ne-o va spune.

Faust

Către înfrîngere

Domnul Carp e enervat, domnul Carp simte că-i fuge terenul de subt picioare şi întocmaĭ ca generaliĭ, cari văd că merg către abis, dar nu se maĭ pot opri, are deja fiori de oboseală şi de descurajare. Domnia sa, care a preconizat tot-deauna liniştea în discuţie, eleganţa academică în polemică, buna credinţă absolută în atacurile luptelor de partide, în şedinţa camereĭ de la 16 Decembrie şi-a dat luxul uneĭ insinuărĭ, pe atît de fără rost, pe cît de jicnitoare. Partidul censervator a avut să lupte cu ceĭ maĭ marĭ şi maĭ nescrupuloşĭ mănuitorĭ aĭ cuvîntuluĭ şi nicĭ odată nu i s'a întîmplat să i se arunce bănuela uneĭ incorectitudinĭ, cum a făcut d. Carp, apropriind chestia Crawley de acea a portuluĭ de la Constanţa O stupoare imensă a cuprins publicul; nedumerirea era mare, căcĭ par'că nu maĭ era *olimpianul* **care vorbea. Şi cînd d Filipescu a relevat desfiderea şi a răspuns aşa cum ştie domnia sa să răspundă, s'a produs descarcarea firească: tunete de aplauze au răsunat.**

Dar ne permitem a găsi că d. Filipescu a fost crud. D. Carp îşi jucase ultima carte, cu venirea conservatorilor la putere; domnia sa, care are perspicacitate destulă ca să poată vedea rezultatul partideĭ urmate, începe a-şi perde răbdarea şi a spune vorbe, pe care cumpănitul om de stat de altă dată nu le-ar fi rostit. Trebue deci de ţinut samă de împrejurări şi de ertat celui, ce va fi învins, vorbele de nechibzuinţă pe care le poate lăsa să-i scape în împrejurări de supremă încordare.

Că nu crede în ceea ce a spus, a recunoscut-o însuşi; deci, implicit, a recunoscut şi enervarea şi învingerea, pe care această stare o precedează.

Să fie oare numai o nervozitate? Pare că e şi o imensă amărăciune, ce a cuprius sufletul şefului junimist. Intr'adevăr, la vrîsta d sale, obicinuit a trăi într'un nour de adulaţie, trebue să resimtă grozav zdrobirea ambiţieĭ sale.

Deci, să fim îngăduitori.

MARCIAL

Impozitele

Se zice că liberaliĭ sînt pe cale a săvîrşi o ultima şi nepermisă fără-de-lege. Ni se denunţă, într'adevăr, că trepăduşii lor obişnuiţĭ cutreeră mahalalile, căutînd să neliniştească populaţia nevoeşă cu anunţarea de dări noĭ. Maĭ mult chiar. Nu se mulţumesc în a exploata nemulţumirea, pe care o poate naşte impunerea aceasta nouă; ci, ca să stîrnească încă maĭ adînc patimele, inventează noĭ şi noĭ birurĭ, ce nu există, n'aŭ existat şi nu vor exista decît în rodnica lor închipuire.

Sînt situaţiĭ anormale în viaţa omenească, cînd pasiunile, orĭ-cît de puternice fie, trebue să amuţească. Aceasta o înţelege o minte orĭ-cît de îngustă, dar care poate vedea lucirea macar momentană a adevăruluĭ. Sînt fraţĭ înduşmănţĭ de moarte, care lîngă patul de durere a mameĭ îşĭ uită ura de zecĭ de anĭ. Acesĭ simţămînt e atît de firesc, încît nu cred să fie om pe lume, orĭ-cît de cinic şi de nesimţitor moraliceşte, care să aibă curajul să zică, în gura mare, o contrară şi monstruoasă cugetare.

Ţara noastră a trecut printr'un moment de criză grozavă,—fie cea din urmă!—Am fost alături de o prăpastie şi a trebuit să facem sforţărĭ voiniceştĭ, ca să scăpăm de pe povîrnişul fatal. A trebuit să sacrifice fie-care ceva, ca să îndreptăm starea comună. Şi s'au găsit oameni de inimă, cari şi-au luat dureroasa însărcinarea să ceară obştei această jertfă. Oameniĭ aceştia ar trebui incunjuraţĭ de apărareă tuturor celor ce cugetă, în contra necugetătoareĭ mulţimĭ, pe care o va costa dureroasa jertfire materială, ce i se cere.

Totuşi se vede că s'au găsit oameni, Romînĭ, ce vor să cerce a arunca tulburarea în ţară, pentru indoelnicul gînd că vor culege ceva din această inflăcarare. Aceasta ar fi cea mai odioasă crimă, ce s'ar putea comite.. Avem prea multă încredere în bunul simţ al Romînuluĭ pentru a admite o clipă măcar că se va increde în aceste falacioase vorbe şi sperăm încă că nu se vor găsi nelegiuiţĭ, cari se încerce a pune foc caseĭ obştesti.

Priar

Prâznicul

D. Macri, în speranţa reuşiteĭ candidatureĭ sale, graţie sprjinuluĭ junimist, comandase la Hagi Apostol şi la alţĭ simpatrioţĭ o sumă de bunătăţĭ.

Cînd s'a văzut în faţa realităţeĭ crude şi a noteĭ de plată, s'a înţeles cu clubul, şi—mîncărele greceşti fiind reĭ,— a amînat prazniculpe azĭ, ca să guste din el d. Sturdza şi Mutulică Ionel.

Băeatul Babacăĭ fiind încă neexperimentat în mănuirea furculiţeĭ, i s'a tocmit pe deseară o dadacă, care să'l asiste, maĭ ales cînd va veni rîndul epuruluĭ *à la grecque*.

Această însărcinare onorifică şi onorătoare a fost încredinţată d-luĭ Mîndru, fost procuror general colectivist.

Admiraţia luĭ dom Palladu

In odaea de din dos a crîşmeĭ luĭ Berechet, stau două persoane: una negricioasă, aromitoare şi groasă, dar groasă, nu şagă,—dom Palladu; cea l-altă, nea Niţa

— Şi aşa, cum îţĭ spuneam, cumetre, subţire barbat, maĭ mare dragu; nu ca mangositu de Sturdzea al nostru, fire-ar aşa şi pe dincolo. Asta ştie numaĭ să plîngă . . . . *à la votru*! . . . . şi să-ţĭ vorbiască de vieţele sfinţilor. Par'că de asta ne arde nouă! . . . zăŭ, fain barbat.

— Aşaa?

— Să se facă covrig, cin'te minte . . . Da astimpar'te, omule şi nu maĭ tot turna zahăr pă foc, că doar n'o fi dormit vre-o miţă pe aicĭ. Ştiĭ, a început pe subţire, ştiĭ aşa, cu *skepsis*. Şi-apoĭ, dăĭ, dăĭ, bădico! Und'a pus pumnii în şoldurĭ şi und'a început să ia la refec pe javrele de ciocoĭ! Ce maĭ dă vorbe, cumetre, ce maĭ de parapangheli, să fi jurat că vorbesc eu! . . Da, ia maĭ spune să ne aducă un kil.

— Un kil de unu două zecĭ, Spiridoane.

Un moment tăcere; apoĭ ciocnesc paharele

— *A la votru*, sănătate şi belşug..... zăŭ, aşa. *Din trebona*, dă colo, îĭ înghiţeam cuvintele şi le răsuceam prin gură! Ţiiĭ! maică, să fi fost şi eŭ depotat! Cum i-aşĭ fi ţinut isonu!... Da nu maĭ deschide, omule, ferestrile, că crapă puĭ dă corb dă ger... Ce dracu ţi-o fi amirosind aşa?... Un lucru încă nu l'a prins bine de la mine: *gestru*. Eŭ, cînd daŭ un pumn în masă sar ţîndărĭ. E!, ioc! Unde-i puterea noastră, cumetre? Eu cînd daŭ un: *anafora*...! le sparg *tempanu*, nu alt-ceva şilea. El, unde? Le-a spus fel dă fel de vorbe groase... *a la votru*! da aşa, fără vlagă. Altminteri, fain barbat . . . . . Cînd şi-a pus monoclu în ochiŭ şi a început să le vorbească de Crawley, îmĭ venea să turbez, să sar, să-l pup.... Par'că era Manolescu Lungu, tu cumetre, saŭ eŭ, care vorbiam. Zăŭ, mă fac frate de cruce cu el, că prea samănăm. Să fi văzut pe nea Dincă. De odată a rămas încremenit; apoĭ, a început a bate din palme, de credeam că-ĭ pocneşte pelea. Ne înebunise pă toţĭ. Carpu ăsta; bi ne ştie să le toarne! Minciună gogomanată, nu-ĭ vorbă, dar ştiĭ, o aducea el cu injurăturĭ!.... Nu degiaba traduce pe Şecspir şi ştie filozofie d'aia. Fain!

Şfichiŭ.

ISTORIA

(Urmare)

Manualul, făcut de învăţatul francesaŭ german, nu dă răspuns la această întrebare; el tace fie de neştiinţă, fie cu intentiune; căci, într'adevăr, autorul manualului, şi din punct de vedere pedagogic, şi din punct de vedere naţional, are interes că, de o parte, suma cunoscinţelor ce dă elevuluĭ să nu fie covîrşitor de mare, iar de alta, ca numărul popoarelor a căror istorie povesteşte în istoria universală să fie cât maĭ mic, pentru ca să nu întunece lumina ce trebue să strălucească asupra istorieĭ proprieĭ sale patrii.

Şi decĭ, ce'i pasă istoriculuĭ francesaŭ istoriculuĭ german că din punctul de vedere geografic, de la revărsarea Arilor peste Europa şi până în vremurile noastre, nu e ţeară a căreia situaţiune să merite a fi maĭ mult studiată în istoria universală de cât ţările române; că, din punctul de vedere istoric, sunt momente în istoria lumeĭ vechĭ şi nouă cari s'aŭ hotărît aci, între Carpaţĭ şi Balcanĭ; că în fine tot aci între Carpaţĭ şi Balcanĭ, sunt ţărĭ carĭ de la venirea Turcilor în Europa, au ocupat locul cel maĭ de frunte în tocmelile întregeĭ diplomaţiĭ europene.

Francesul saŭ Germanul scriŭ istoria ţărilor *în* şi *prin* istoria universală; noĭ însă uităm, cu manualele de carĭ ne folosim azĭ, *în* şi *prin* istoria universală, istoria patrieĭ noastre.

Şi e reu, şi e trist, şi este o stare de lucrurĭ care trebue să înceteze prin *munca sciinţifică şi românească* a tutulor profesorilor de istorie din învăţămîntul nostru secundar.

III

Acum 30 de anĭ, d-le ministru, s'ar fi putut respunde cu drept cuvînt că o asemenea *muncă sciinţifică şi românească* nu ar fi fost cu putinţă, nu avem de cît Cronicele ţăreĭ şi câte-va răsleţe documente carĭ abia rîdicaŭ perdeaua aruncată de timp peste scena pe care evoluaseră în trecut, sublimĭ şi îndureraţĭ, mariĭ noştri strămoşĭ.

Azĭ, însă, lucrurile nu mai staŭ astfel.

Printr'un avînt admirabil şi care durează într'una şi printr'o stăruinţă de Dumnezeu bine-cuvîntată, s'aŭ publicat şi se publică un număr atât de mare şi de variat, de documente istorice, în cît în ochiĭ istoricilor romînĭ şi în ochiĭ istoricilor străinĭ, istoria ţărilor române la cu totul o altă faţă şi însemnătatea eĭ pentru faptele istorieĭ universale cresce enorm.

Astă-zĭ marele Niebuhr, cunoscînd maĭ bine evoluţiunea de atîtea orĭ seculară a poporuluĭ romîn, nu ar fi zis că suntem *räthselhaftes Volk*,—un popor enigmatic, —ci, cu nobila simpatie ce resimţise instinctiv pentru vlăstarul latin de la Dunăre, ar fi nemurit trecutul Romînieĭ în paginĭ lapidare.

Michelet şi Quinet nu ar fi maĭ vărsat lacrimĭ lirice peste soarta poporuluĭ romîn; ci, văzînd amănunţit ce am fost, ar fi prorupt în strigăte de admiraţiune judecînd serviciile ce am adus noĭ, Romînii, omenireĭ şi creştinătăţeĭ în diferite momente tragice ale istorieĭ universale.

Documentele cele nouă aŭ îndoit cu desevîrşire istoria ţărilor romîne şi, mulţămită lor, trebue cu o oră maĭ înainte să proclamăm în faţa Ştiinţeĭ europene dreptul nostru de a figura în istoria universală cu aceleaşĭ precăderĭ de carĭ se bucură azĭ şi Olandeziĭ, şi Portugeziĭ, şi Elveţianiĭ, şi Veneţianiĭ.

Acestea din punct de vedere general.

Cu privire însă la studiul istorieĭ naţionale *în* şi *prin* istoria universală, afirmă că azĭ lucrul este cu putinţă.

Căcĭ, într'adevăr, d-le ministru, pentru a urma firul timpuluĭ în vr'o cîte-va din exemplele ce doresc a supune bine-voitoareĭ d-voastre atenţiunĭ,—întru cît, în studiul *preistoriculuĭ* cu care elevul începe într'a V studiul istorieĭ universale, staţiunile preistorice de la Canstadt, Neanderthal, Moulin-Quignon şi Cro-Magnon sunt maĭ însemnate de cît cele de la Cucutenĭ (Iaşĭ), Rădăşenĭ şi Ruginoasa (Suceava), Pîrâul Negru (Dorohoiŭ), Grecĭ şi Odaia-Vladuluĭ (Ilfov)? Intru cît scheletul de la Neanderthal este maĭ vorbitor de cît cel de la Belceştĭ (Iaşi), iar silexurile cioplite, olăriile şi instrumentele de bronz de la Moustier şi de la Meilen de lîngă Zürich maĭ suggestive de cît cele de la Răfăilă (Vasluiŭ), saŭ Odaia-Vladuluĭ (Ilfov), maĭ sus citată? Pentru ce Ariĭ dolichocefalĭ şi brachicefalĭ vor fi studiaţĭ numaĭ în staţunele de la Furfooz şi Truchère, şi se va trece cu vederea toate datele pe carĭ ştiinţa romînă ni le dă asupra aceloraşĭ Ariĭ în valea Dunăreĭ şi pe lîngă basinul Măreĭ-Negre? Să fie oare pentru primele timpurĭ ale omuluĭ pe pămînt *dolmenile* şi *menhirile* Bretanieĭ armoricane

maĭ insemnate de cît *gorganele* și *movilele* Sciției?

In istoria modernă a Chineĭ celeĭ străvechĭ, profesorul face adese-orĭ numeroase incursiunĭ; vorbește de primele stațiunĭ portugese, de introducerea Jesuiților pînă și în palatul Fiilor-Ceruluĭ, și nu se pomenește nimic de Nicolae Milescu, genialul spătar de la Vasluiŭ, căruia Rusia și Europa îĭ datorește primele drumurĭ comerciale către acele țărĭ ale bătrîneĭ Asiĭ, asupra cărora se avîntă azĭ civilisațiunea albă.

Elevul licean romîn cunoaște pe Pelasgĭ, pe Celțĭ, pe Etruscĭ; știe pe de rost toate popoarele carĭ aŭ plămădit poporul francez saŭ poporul englez, dar despre Geții, Tracii, Daciĭ dintre Carpațĭ și Balcanĭ, despre acel minunat și trainic *Strat* și *substrat* al peninsuleĭ balcanice, nicĭ un cuvînt. Dariŭ al luĭ Histaspe face expediția sa în contra Sciților, și în liceiele noastre se vorbește despre dînsa ca și cum ar fi fost făcută în Parția saŭ în *Ultima Thule*, iar nu în țara pe care o locuesc azĭ Romînii. Nu se simte oare că aci ar fi momentul de a da în istoria universală tot ceea ce știința străină și știința romînă cunoaște azĭ despre *Dacia ante-romană*?

Am auzit profesorĭ bunĭ vorbind, cu căldură și elocința necesară cursuluĭ de istorie, despre secolul luĭ Pericles. Strălucitoarele Atene, cu nenumăratele lor *theoriĭ* de artiștĭ nemuritorĭ, treceau frumos pe dinaintea ochilor noștri. Pregătit după un manual frances, profesorul—repet: bun dascăl,—nu a uitat să spună la finea explicațiuneĭ cu *au fost Atenele, a fost Roma și este Parisul.* Îĭ spuneam în cancelarie pe urmă că, de vreme ce a comparat, pentru ce oare, cu precauțiunea luĭ *si parva licet componere magnis*, nu a reamintit și despre *Atenele Orientuluĭ* din secolul XVIII, despre Bucureștĭ și Iașĭ în care se refugiasă tot ce maĭ remăsesă din antica civilizațiune pericleică, și carĭ orașe romîne erau ridicate la cerurĭ ca *vetre ale luminilor* grecești de acum 150 de anĭ?

Sistemul de colonisare al Fenicianilor și al Grecilor îșĭ are loc de frunte în istoria universală. Elevul romîn cunoaște coloniile feniciane din insulele Cassiteride și pe cele de la Massalia sau Marsilia; dar abia îngînă pe cele ce se întindeau, lanț și înfloritoare, pe țărmul apusan al Mareĭ-Negre. De ce? Oare pentru că ele se ciocnesc cu istoria noastră în primele eĭ timpurĭ?

(Va urma)

G. Ionescu Gion

Răbojul meu

Origina cuvîntuluĭ etichetă, Se crede că acest cuvînt s'a format din o abreviare a treĭ cuvinte latine: *est hic quaestio*, pe cari advocațiĭ saŭ procuroriĭ de maĭ înainte le scrieaŭ pe învălitoarea unuĭ dosar: *Est hic quaest*, cu numele clientuluĭ, însemna că aicea se afla afacerea luĭ X. De acolo s'ar fi format cuvîntul *etichetă*, care însamnă o însamnare pusă pe un sac saŭ borcan.

La noĭ, cuvîntul se întrebuințează numaĭ în farmacie.

*

Două cuvinte de ale luĭ Juvenal,—al nostru.

Un tînăr făcea reproșurĭ uneĭ.... tinere.

—Eĭ, spune, mărturisește-țĭ vina, *mea* culpa.

—A, da; adevărat că pulpa mea e de vină.

Altul.

La alegerea ajutoruluĭ de primar *jobenul* său servește ca să se adune voturile.

Juvenal, amărît.

—Ce folos că-ĭ bun pentru urnă, dar și pentru diurnă.

*

O petrecere literară. Aseară, înaintea unuĭ cerc restrîns de oamenĭ aĭ condeiuluĭ, talentatul publicist E. Herovanu a dat cetire unor prea frumoase și ciselate nuvele, cari vor apare peste puțin în volum, sub titlul de *Poveștĭ sentimentale*. E o serie de schițe de viață, redate din punctul de vedere sentimental. Bucățile sunt de o prea duioasă gingășie,—de altminterĭ, aceasta e nota caracteristică a dragalașuluĭ poet, care e E. Herovanu.

Așteptăm cu nerăbdare apariția volumuluĭ. Vom reveni.

*

In astă seară Banul Mărăcine, prea spectaculoasa piesă a d-luĭ Urechiă. Se știe că se dă în beneficiul domnilor Cuzinski și Rădulescu. Cea maĭ mare parte din bilete sunt luate.

*

Copac, care face monarcĭ. Intr'o egloză a luĭ Pope, celebrul poet englez, se poate ceti: „Știĭ tu, Dafnis, în ce țară fericită crește arborele, care produce monarcĭ?“

E vorba de stejarul zis a luĭ Boscobel, care adăposti cîte-va zile pe Carol al II-lea, fiul luĭ Carol I-iŭ, după ce perdu contra luĭ Cromwel celebra bătălie de la Worcester. Ofițeriĭ săĭ îl travestiră. Ajuns lîngă acest stejar, care era mare și trecea drept o minune în țară, se servi de el ca de locuință, cîte-va zile. El stătu acolo cu colonelul Carelen, hrănindu-se cu puțină apă și pîne. Imprejurul acestuĭ copac se făcea în fie-care dată comemorativă o serbare în amintirea acestuĭ eveniment.

Halley, astronomul luĭ Carol al II-lea, ajuns rege, cînd studia constelațiile australe dădu unuĭ grup de stele din constelația Vasuluĭ numele de stejarul luĭ Carol al II-lea, cu toate protestările abateluĭ Lacartte.

*

EPIGRAMA

TRAMVAIUL.

In Iași tramvai? fugițĭ, fugițĭ.
Aicea vă nenorociți.
O să vă fie maĭ mult vaĭ
De cît tramvai.

GIORDANO.

SCENA

Hai cu nunta

Joĭ seara s'a representat pe scena Teatruluĭ-Național *Haĭ cu nunta* (*le chapeaux de paille d'Italie*) a luĭ Labiche. Maĭ întîĭ, o vorbă asupra titluluĭ. In versiunea franceză deja titlul e nenorocit ales; într'adevăr, el reprezintă elementul principal în intrigă, dar e prea lung și puțin teatral. Dar în versiunea romînă e chiar imposibil. *Haĭ cu nunta* numaĭ alură literară n'o fi avînd.

De un comic irezistibil și condusă cum numaĭ vechiĭ dramaturgĭ știaŭ să orînduiască o piesă, această comedie a stîrnit hohote omerice de rîs. Și-acum rîdem; dar nu maĭ e rîsul acela, pe care ni-l stîrnește piesele moderne, în care și gîndul și simțurile sînt mulțumite.

D. Ionescu în rolul căsătoritului și d. Alexandrescu, în rolul socrului, au fost foarte bine. D. Arceleanu, in un rol secundar, a fost foarte bine. D-sa a păstrat tradiția luĭ Luchian și Bălănescu; se îmbracă cu un pitoresc pe care nimenĭ azĭ nu-l maĭ are: D. Penel a fost foarte bine, in rolul barbatuluĭ înșălat. Domniĭ Petrone și Popovicĭ, de aseminea, au fost bine.

Domnișoara Costișanu, în rolul miresei, a fost foarte drăguță și bine. Domnișoara Sabina a ținut un rol secundar cu ținuta obișnuită a d-sale.

P. C.

CARNETUL SEREI

Lume puțină. De ce această părăsire a Teatruluĭ național? De ce să vie atîta lume la trupele străine și așa de puțină la reprezentațiile trupeĭ noastre?

Am remarcat în sală pe:

D-nele: Al. A. Bădăreŭ, dr. Vicol, Marie Voișel, căp. Stroja, T. Cerne, căp. Zamfirescu, căp. Liciu, Ghidionescu, Arceleanu, Mihailescu, Manu.

D-rele: Balif, Racoviță, Cardaș, Mavrodi, Gheorghiu, Alexandrescu, Dimitriu.

Informațiĭ

Ni se comunică că d. ministru de războiŭ ar avea intențiune să ordone ca scoala militară să ia vacanță de la 23 Decembre pînă la 8 Ianuarie.

Se știe că pînă acuma școala Militară avea vacanță numaĭ pînă la 2 Ianuarie.

Inaintea Curțeĭ de apel s'a pertractat ierĭ un proces nostim.

Părintele Buznea, de la biserica Banu, a făcut apel in contra hotărireĭ administrațieĭ comunale de a desființa postul de diacon de la acea biserică.

In urma uneĭ frumoase pleduariĭ din partea d-luĭ A. G. Dabija, avocatul comuneĭ, Curtea în unanimitate a respins apelul părinteluĭ Buznea.

Desmințim în modul cel maĭ categoric afirmațiunea *Voințeĭ Naționale* care spune că la ministerul de finanțe se studiază monopolul alcooluluĭ.

Voința nu face alt-ceva de cît reproduce svonurile false pe care le răspîndesc agențiĭ colectiviștĭ.

Ni se confirmă că uniĭ agențĭ și speculatorĭ continuă de a răspîndi fel-de-fel de svonurĭ cum-că guvernul va pune nouĭ impozite pe principalele obiecte de consumațiune.

După cum am spus nimic nu este exact și nimenĭ nu trebue să dea crezămînt acestor svonurĭ care se răspîndesccu diferite scopurĭ.

D. ministru al justițieĭ va sesiza Corpurile legiuitoare de o chestiune de drept importantă, anume de a ști dacă proectul de lege pentru indigenat respins o dată de un corp leguitor, după ce a fost votat de altul și votat în altă sesiune de corpul care 'l-a respins întîiŭ, maĭ trebue să revie saŭ nu la cel-l'alt corp legiuitor.

D. ministru Dissescu crede că proectul de lege trebue să revie din noŭ la corpul legiuitor care 'l-a votat întîiŭ, conform Constituțiuneĭ.

Precedentele care există arată că proectele acestea aŭ revenit la corpul legiuitor care 'l-aŭ votat întîiŭ.

Unele ziare continuă de a publica știrĭ false zicînd că ministerul de finanțe nu va plăti lefurile înainte de sărbătorĭ și că nu achită mandatele.

Repetăm că toate aceste știrĭ sunt inexacte.

Grele sunt zilele de opoziție. Sala clubuluĭ coclectivist fiind prea spațioasă și scump de încălzit, maĭ ales numărul oaspeților fiind restrîns, iar cel al membrilor clubuluĭ deasemenea, nu se știe încă unde va avea loc degustarea mîncărilor d-lul Macry.

Comitetul executiv se întrunește la oarele 6, spre a proceda la transportarea mîncărurilor reci la locul desemnat.

D. Sturdza și-a reamintit că de serbători se vînd *des boites à surprises*, pe carĭ, cînd le deschizĭ, esă cîte un pitic saŭ altă dihanie. Așa a făcut și domnia sa astă-zi, la sosirea sa în Iașĭ. Colectiviștiĭ îl căutaŭ prin toate vagoanele, cînd de o dată cc. Mitiță răsări de sub o banchetă a unuĭ vagon din coada trenuluĭ.

Părintele Enăchescu, eșit întru întîmpinare, stupĭ în sîn, tresărind și strigînd:

— Peĭ drace!

Astă-zĭ a sosit d. Gheorghe Panu avînd a pleda un proces înaintea curțeĭ de apel, secția I. D-sa va părăsi Iașul mîne sara.

D. Eugeniu Herovanu s'a înscris în tabloul advocaților de la consiliul de răsboi.

D-sa va pleda chiar zilele aceste într'un proces senzațional înaintea aceleĭ instanțe a justițieĭ militare.

Ministerul Instrucțiuneĭ publice a aprobat cererea Comitetuluĭ Teatral din Iași de a-se acorda un credit de 2000 leĭ, din care să se dea gratificații artiștilor ce s'au distins și au desfășurat activitate maĭ mare de la începutul stagiuneĭ pănă acum.

Avocațiĭ luĭ Teitler, acuzat de dare de foc, au făcut recurs în contra verdictuluĭ juraților și aŭ cerut casarea sentințeĭ fără trimitere.

D. Const. Ivașcu, ales prim ajutor de primar a demisionat din postul de comisar al guvernuluĭ la creditul Urban, ce-l ocupa.

Afacerea Vizanti la tribunal

Eri s'a pertractat înaintea tribunaluluĭ secția I-a procesul în contra luĭ Andreĭ Vizanti.

In sală foarte mult public și numeroșĭ advocațĭ.

Martoriĭ citațĭ sunt în mare parte artiștiĭ societățeĭ dramatice.

Partea civilă e reprezentată prin d. avocat Chirilovicĭ.

Andreĭ Vizanti este acuzat de fals în acte publice și private, delapidare de banĭ publicĭ și abuz de încredere.

Din citirea actelor rezultă că Andreĭ Vizanti a delapidat baniĭ care constituiau fondul pensionarilor societățeĭ dramatice. A falșificat apoi iscălitura d-luĭ Voinescu secretarul comitetuluĭ teatral, pentru a putea obținea de la minister subvenția pentru societatea dramatică din Iașĭ. In fine a emis două obligațiunĭ de cîte 2000 lei falșificînd iscălitura d-neĭ Vizanti.

Dintre martorĭ nu sunt ascultațĭ de cît d. Voinescu care a povestit lucrurile în senzul expus mai sus.

Atît procurorul cît și partea civilă renunță la restul de martorĭ.

Urmează apoĭ rechizitorul și pleduaria și la ora unu d. a. tribunalul întră în deliberare.

*

Tribunalul revine și pronunță următoarea sentință.

Pentru considerentele care se vor vedea din hotărîre, tribunalul condamnă pe Andrei Vizanti la 5 ani de închisoare, una mie leĭ amendă către stat și 33,000 leĭ despăgubirĭ civile către comitetul teatral.

Intovărășind pe d. Sturdza, aŭ sosit d-niĭ Poenariu Bordea și V. Missir, infocațiĭ aurelianiștĭ de odinioară.

— Ce căutațĭ cu Sturdza? îĭ întreba cine-va.

— In opoziție trebue să mergem împreună, respunse d. Poenariu,

— Și cînd vine el la putere, vă trimete la plimbare, îĭ răspunse interlocutorul.

D. colonel Alexandrescu, inspectorul general al geandarmerieĭ rurale, pleacă mîine în inspecțiune în orașele Fălticenĭ și Dorohoiŭ.

Indiviziĭ Elias Marcu, Lupu Dina, Gheorghiu și Carol Ludvig aŭ fost descoperiți de poliția de siguranță ca fiind autoriĭ numeroaselor furturĭ comise în tren.

Cu trenul de astă-zĭ de Bucureștĭ aŭ sosit domniĭ: G. Ionescu, agent fiscal, Nicu Pavelescu, sufleorul teatruluĭ, Mitiță Sturdza, fost președinte de consiliŭ, Gheorghe Iorgulescu, grădinarul castelului Ruginoasa, Ionel Brătianu, fost ministru etc. etc. și alțĭ pasagerĭ necunoscuțĭ.

In apropierea comuneĭ Buciumĭ jandarmiĭ ruralĭ aŭ găsit mort în zapada cadavrul unuĭ necunoscut.

Se ancheteazā cazul spre a se stabili identitatea îndividuluĭ.

Duminică 29 Decembrie d. Vasile Bușureanu va ținea o conferință în aula Universității, tratînd despre *Bogăția minieră*

Conferința va avea loc la ora 2 precis.

Ziarele din opoziție atribue guvernuluĭ intențiunea de a creia noĭ imposite afară de cele care au fost deja prezentate camereĭ și aprope votate.

Suntem autorizațĭ a da dezmințirea cea maĭ formală acestor sgomote tendențioase și a declara că nicĭ un proiect de imposit nu va maĭ fi prezentat camerilor.

De altmintrelea, proiectul de budget general al statuluĭ a fost depus pe biuroul camereĭ și membriĭ opozițiuneĭ se vor putea convinge că evaluările încasărilor nu se bizue pe nicĭ un noŭ impozit.

Numărul de azĭ al ziaruluĭ umoristic *Moș Teacă* cuprinde următoarele:

Frumusețile romîne din calendarul d-luĭ Ignatz Hertz. De icĭ și de colo, Mediŭ, Bas și Inalt, Serbarea copiilor, Jubileul d-luĭ Schwartzfeld, Intre avarĭ, O chestie personală, Odăiașul de la Primărie, Dom' Paladu la patinaj, Eftenirea săreĭ, Foileton Teatral, Scrisorĭ femeeștĭ, Declarația contopistuluĭ, Bucureștiĭ-Nuoĭ, Din memoriile unuĭ ofițer în rezervă, Scrisoare către dumneaeĭ, Epigrame, Ordonanța maioruluĭ, Caiĭ de la tramvaĭ, Din Cîmpu-Lung, Slaba, Luĭ Drosse.

D. Dim. Sturdza vine în Iașĭ pentru a fi din nou proclamat șef al partiduluĭ liberal-Național.

Deși această ungere de șefie urmează să se facă tot la un banchet de la hotelul Trajan, de astă dată proclamarea va fi mai ridiculă, întru cît adevărațĭ șefĭ din Iașĭ, d-niĭ Mîrzescu, și Șendrea, refuză de a azista la această farsă.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRAMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

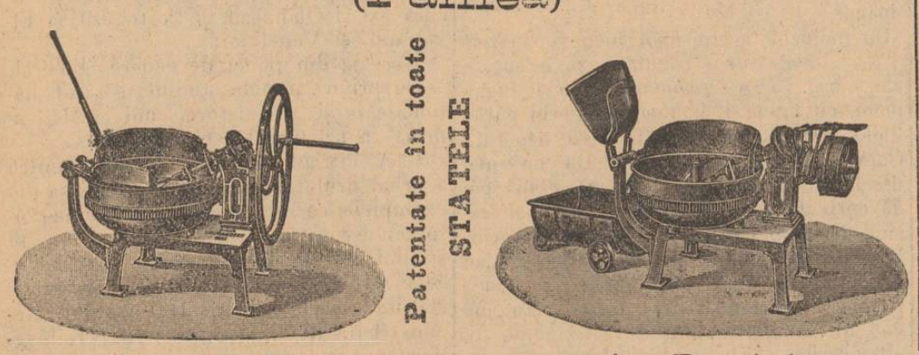

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
9—10

D-r C. Vitner
Fost intern al Spitalelor și al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ
Fost medic de 'oraș și spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.
Iași. — Strada Lăpușneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI
Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneann un mare asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbațĭ, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșonĭ*vertabile rusescĭ* I-a calitate.
Comenzile din provincie se execută rpompt.
Prețurile avantagioase și fixe,

„ANKER“
Societatea de asigurare asupra vieței și de rente in Viena, fondată in 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanțiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*
Cauțiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraților din Romînia aŭ fost deleĭ 3,262,000.*
Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate și pentru daune suma de francĭ:
241,334,301.55
Societatea contractează:
Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viață și deces în condițiunile cele maĭ avantagioasă.
Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.
Asigurărĭ pe caz de viață și deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum și diverse alte combinațiunĭ ce ating branșa asigurăreĭ asupra vieței.
Informațiuni se dau și oforte se primesc de către Agenția Principală din Iași str. Lăpușneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu
STRADA LOZONSCHI No, 10
Ord. 1—3 p.—m.
31—51

Fabrica de Bere „Zimbru“
IAȘI
Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediționĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.
In oraș se găsește la „Berăria Nouă la Restaurația Bereriei Zimbru și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul primar și secundar.
A se adresa la Redacție.

IMPORTANT
Find că părăsesc țara, cu autorisația Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.
H. Finke.
Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Luca

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preț și altele a se adresa la.
Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
5—5

La Magasinul de Noutățĭ
Iași M. I. Friedman
A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe gantelerii, panglicării, jerșeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sft. Sava. Sperînd că onor. public și onor. noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate
Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER
STR. PRIMĂRIEI 13
lîngă „Pomul Verde“
dă consultațiunĭ în toate zilele de la
9—10 dim. și 2—4 dupa amiază
și pentru săracĭ Consultațiunĭ gratis.

Buletin parlamentar

CAMERA

Şedinţa de la 17 Decembrie 1899

Prezidează d. N. Economu.

Camera admite creditul de 600,000 leĭ pentru pensiunele militare.

D. *Gr. Ghica-Delenĭ*, atrage atenţia ministruluĭ de domeniĭ asupra stăreĭ nenorocite a populaţiuneĭ din Botoşanĭ.

D. *Fleva ministrul domeniilor*, respunde că s'a făcut tot ce s'a putut face şi că se va interesa de populaţiunea din Botoşanĭ.

Se votează legea pentru prelungirea convenţiuneĭ comerciale pe timp de un an cu Bulgaria.

D. *Arion*, desvoltă interpelarea în chestia fînuluĭ şi taxează cumpararea fînuluĭ ca ceva copilăresc.

D. Ministru a depăşit hotărîrele luate în Maĭ în privinţa acestor cumpărăturĭ.

Aţĭ făcut lucrurĭ contrare de cele indicate de oameniĭ specialiştĭ şi răspunderea dv. e mare faţă de ţară. Trebue să faceţĭ încă culpa faţă de camera conservatoare.

D. *N. Fleva*, ministrul domeniilor, declară că nu vrea să se pue la adăpostul nimănuĭ, cum a zis d. Arion.

Cînd a văzut că d. Arion spune că tot ce *Voinţa Naţională* a spus e adevărat, şi-a zis că preferă pe adversariĭ mizerabilĭ prietenilor falşĭ. Acel ziar care a terfelit tot ce e sfînt în ţară nu merită nicĭ să fie pomenit de d. Arion.

M'aţĭ acuzat de copilărie, dar eŭ am urmărit un interes superior cumpărînd fînul:

Acela de a scapa vitele ţăranilor de a muri de foame. Dar ce interes superior urmăriţĭ d-voastră cînd imĭ faceţĭ acuzările acestea rezemîndu-vă pe *Voinţa Naţionată* ? (Aplause).

Am cumpărat pae, dar era relativ prea scumpe şi am preferit pe un preţ ceva maĭ mare să cumpăr fin care e hrana maĭ bună pentru vite.

Arată apoĭ ce a făcut comisiunea în diferite şedinţe.

A cumpărat meiŭ fără să aibă chiar auterisaţie, căcĭ dacă ar fi aşteptat era să fie prea tîrziŭ.

Am făcut tot ce am putut face ca să salvez vitele oamenilor. Ne vom gîndi şi la oamenĭ şi dacă vre-unul va răbda de foame, să ştie că e vina acelor carĭ aŭ cheltuit milioane din fondurĭ secrete pe nimicurĭ (aplause).

Arată apoĭ cum a trimis pe ceĭ doĭ înalţĭ funcţionarĭ în Ungaria, şi cum s'a procedat cu cumpărătura fînuluĭ.

S'a vorbit că fînul e răŭ, nu e exact, acelaş fîn e dat şi armateĭ romîne. De ce nu merge d. Arion să-l vadă şi să se convingă.

Dar acuzaţia că am primit să judec diferendul dintre noĭ şi furnisoriĭ tribunalelor maghiare, aceasta era numaĭ pentru ceia ce se întîmpla pe teritorul ungar. Şi apoĭ clausa aceasta a trebuit să fie primită avînd în vedere că alt-fel nu vrea să ne vînză fîn, şi noĭ eram strînşĭ de nevoie.

Dar d. Carp cînd a angajat acum cîţiva anĭ ca agent silvic superior pe d. Pitchak, a făcut contract şi a prevăzut ca articol final, ca în caz de neînţelegere între d-sa şi minister diferendul se va tranşa între ministerul nostru de domeniĭ şi ministerul austro-ungar (ilaritate, aplause).

D. ministru termină susţinînd că şi-a făcut datoria cînd în faţa nevoilor a hotărît să cumpere fînul necesar vitelor ţăranilor. (Aplause).

Se cere închiderea discuţieĭ şi nu se aprobă.

D. Ionel Brătianu declară că cele publicate în *Voinţa Naţională* în această chestie sunt exacte.

D. *N. Fleva* răspunde d-luĭ Brăteanu, arătînd că n'are drept nicĭ nu poate tocmaĭ d. Brăteanu, care a cumpărat conştiinţele cu fondurile secrete, să-ĭ reproşeze că n'a apărat interesele ţăreĭ (aplause). D. Brăteanu care a trimes *Meteorul* pe mare neasigurat şi s'a perdut un milion, ar trebui să fiţĭ maĭ modeştĭ, d-tră carĭ aţĭ comis cele maĭ marĭ greşelĭ de care a suferit ţara. (Aplause).

Şedinţa continuă.

SENATUL

— *Sedinţa din 18 Decembrie* —

Se discută proiectul pentru transacţia în privinţa portuluĭ Constanţa.

D. Tocilescu dă citire proiectuluĭ de lege.

D. *Missir*. Vom examina acest proiect care e lesne de atacat şi un proiect lesne de de atacat nu poate rezista.

Oratorul face apoĭ istoricul afacereĭ portuluĭ Constanţa.

Trecînd la chestiunea reziliereĭ contractuluĭ cu antreprenorul Hallier pentru că nu a executat lucrările portuluĭ conform angajamentuluĭ, o examinează.

Oratorul susţine că nu se va face o economie cu această tranzacţie, maĭ ales că pe urmă vor fi alte noui cheltuelĭ; acelea pentru cumpărarea materialuluĭ care va servi la continuarea lucrărilor viitoare ale potuluĭ.

D. *T. Maiorescu*: Ar fi fost bine să fi venit după un orator care a vorbit contra proectuluĭ, unul care să vorbească pentru proect. Aşa am fi fost maĭ luminaţĭ. Acum discutăm în întuneric. Voĭ spune ca d. Misir. Se ascunde ceva în dosul acesteĭ transacţiĭ

Ce se ascunde îndărătul acestuĭ proect de lege ? Urgenţa aceasta ascunde ceva.

De pe banca ministerială nu se spune nimic şi decĭ vom discuta pe supoziţiĭ, pe auzite.

Se zice că d. Hallier cere 13 milioane pentru reziliarea contractuluĭ. Or, sindicatul de bancherĭ a impus reziliarea acestuĭ contract. De ce atîta iuţală ? De ce urgenţă ? Căile ferate merg cu stil nou, mîne e 1 Ianuarie, mergem şi noĭ cu vaporul. De pe banca ministerială nu se spune nimic.

De ce nu se aşteaptă până la 10 Ianuarie. Mîne e 1 Ianuarie: chestia împrumutuluĭ din străinătate. Nu e legat împrumutul din străinătate cu afacerea Hallier.

Asta e numaĭ o sperietură.

De multe orĭ ne-a venit vorbe d'astea de afară ! S'a refuzat de senat aranjamentul cu afacerea Strusberg la 1871 la toate presiunile din afară. După 6 lunĭ am obţinut avantagiĭ maĭ marĭ.

Să se evalueze, să se dea ce e al d-luĭ Hallier, dar să nu ne supunem presiunilor de la bursa din Paris. Cînd se va ştĭ acolo că ţara noastră nu e perdută în orient şi că nu se supune ordinilor, vom fi maĭ mult stimaţĭ.

Ultimele Informaţiĭ

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţi Facem apel la toţi oameniĭ de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziua şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît, banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, in cessul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	*20 lei.*
D. Al. A. Bădăreu	*20 lei*
D. Dr. J. Lebell	*5 „*
Const. Ivaşcu	*5 „*
N. Ştefănescu	*5 „*
D-na Erato Văsescu	*20 „*
D. N. Déméric, consul imperial al Rusiei	*20 „*
D. Gr. Cagîlniceanu	*20 „*
D. A. G. Dabija, avocat	*5 „*
D. N. S. Popovici, senior	*5 „*
D-na Emilia Humpel	*20 „*
D. Laurenţiu Teodoreanu	*10 „*
D. V. Buţureanu, profesor Universitar	*10 „*

Astă-zĭ dimineaţă s'a arborat la clubul liberal stindardul tricolor în onoarea d-lui Sturdza, care a sosit în Iaşĭ întovărăşit de dl. Ionel Brătianu şi alţĭ cîţĭ-va căpăţinoşĭ din colectivitate.

Observăm un lucru curios. De cîteorĭ d. Sturdza se găseşte în opoziţie, d-sa e naţionalist înfocat. La Orfeŭ mînca Ungurĭ fripţĭ şi vocifera contra guvernuluĭ conservator de atuncĭ că nu se pune în fruntea armateĭ sa treacă peste Carpaţĭ.

Venind la guvern s'a închinat Ungurilor, a decorat pe Ieszensky şi a suprimat renta şcoalelor din Braşov.

Redevenind simplu paroţinisit a luat în braţe iarăşĭ tricolorul naţional. Precum se vede colectivitatea nu reprezintă în ţara romînească alt-ceva de cît o eternă panglicărie.

Guvernul va depune în curînd pe biuroul camereĭ un proiect de lege tinzînd a împedeca deputaţiĭ şi senatoriĭ de a prezenta proiecte de legĭ din iniţiativa parlamentară, al căror scop ar fi cererĭ de pensiunĭ saŭ recompense naţionale.

Aceste proecte de legĭ nu pot fi considerate de cît ca provocătoare desechilibrăreĭ budgetuluĭ statuluĭ.

Lista încredinţată d-luĭ Gall, secretarul comuneĭ, pentru adunarea de banĭ care urmează să fie distribuiţĭ la seracĭ cu ocazinnea sărbătorilor, a produs pînă acum 511 leĭ.

D. Laurenţiŭ Teodoreanu, directorul societăţeĭ pentru iluminarea oraşuluĭ cu electricitate, a depus ierĭ la primărie în numele aceleĭ societăţĭ suma de 200 leĭ care să fie distribuită la seracĭ cu ocaziunea serbătorilor Crăciunuluĭ.

D-ra Eleonora Săghinescu a fost numită ajutoară de maestră de croitorie la şcoala profesională sf. Sava.

Consiliul comunal va fi convocat în sesiune extra-ordinară în cursul septămînei viitoare.

Se vor discuta cîteva chestiunĭ importante.

In astă seară are loc reprezentaţia pieseĭ *Banul Mărăcine* în beneficiul d-lor Cuzinsky şi Rădulescu Mariu.

Suntem siguri că publicul se va grăbi să aziste la această frumoasă reprezentaţiune.

Comitetul teatral a încheiat asară un proces-verbal prin care d-niĭ Popoviciĭ senior, Cirjă, Penel şi State Dragomir, societarĭ de clasa a II-a au fost înaintaţĭ societarĭ clasa I-a.

Măsura aceasta luată de comitetul teatral e cît se poate de nimerită şi a provocat mare mulţumire printre artiştiĭ teatruluĭ naţional.

Domnul H. Friedman (Siegfried) intern al Cliniceĭ chirurgicale, şi-a susţinut aseară cu succes deosebit teza de doctorat în medicină şi chirurgie sub preşedinţia d-luĭ profesor Sculy.

Sosirea fruntaşilor colectiviştĭ

Cu acceleratul de astă-zĭ dimineaţă a sosit în Iaşĭ d. Sturdza, întovărăşit de d-niĭ Ionel Brătianu, Poenaru Bordea, Cociaş de la Brăila şi maĭ mulţĭ alţĭ liberalĭ din capitală şi provincie.

La gară venise foarte puţină lume spre marea dezolare a colectiviştilor, care trimise agenţĭ prin toate mahalălile pentru a a aduce popor la gară.

O tăcere de mormînt a domnit în momentul întrăreĭ trenuluĭ în gară precum şi tot timpul cît d. Sturdza a stat în gară.

De la gară d. Sturdza a plecat în trăsura cu d. Poni.

*

De seară la ora 7 are loc un banchet în sala Clubuluĭ de la Hotel Traian.

La acest banchet vor vorbi d-niĭ Sturdza, Ionel Brătianu, Cociaş. Din partea colectiviştilor ieşenĭ vor vorbi d-niĭ Poni, Macry şi Săndulescŭ.

*

Duminică la ora 2 d. a. va avea loc în sala clubuluĭ o întrunire. Nu vor fi admişĭ să aziste de cît invitaţiĭ care vor trebuĭ să prezinte carte la intrare.

E nostimă această întrunire *publică* la care nu sunt admişĭ de cît ceĭ aleşĭ pe sprinceană şi înaintea cărora vor debita oratoriĭ colectiviştĭ.

Cu acceleratul de 9 seara colectiviştiĭ din capitală vor părăsi Iaşul.

Apelul de maĭ jos a fost adresat de d. Al. A. Bădărăŭ către notabilităţile oraşuluĭ pentru a veni în ajutorul sărăcimeĭ.

Domnul meŭ,

Oraşul Iaşĭ are actualmente un număr extraordinar de pauperĭ. Anotimpul fiind extrem de riguros, aceştĭ sermanĭ sunt torturaţĭ de lipse de tot felul. Comuna Iaşĭ n'are mijloace ca să le vie tuturor în ajutor.

Cunoscînd sentimentele generoase de care sunteţĭ animaţĭ, fac un călduros apel la Dv. să veniţĭ cu ce veţĭ crede de cuviinţă în ajutorul săracilor din oraşul Iaşi şi vă aduc prin auticipaţie viile mele mulţumirĭ.

D. Al. A. Bădărăŭ, primarul Iaşuluĭ, a plecat aseară la Bucureştĭ de unde va pleca direct în streinătate.

D-sa nu se va reîntoarce în Iaşĭ de cît la 10 Ianuarie.

L'Independance Roumaine înregistrînd rezultatul alegereĭ de la 16 Decembrie, spune că acel rezultat constitue un adevărat triumf pentru partidul liberal.

Dorim din suflet partiduluĭ colectivist triumfurĭ de aseminea natură.

Battus et pas contents. D-l Macry, văzînd că nu poate eşi deputat cu toate opintelile clubuluĭ colectivist, a telegrafiat primuluĭ Ministru, ca să i se plîngă că administraţia nu ĭ-a dat nicĭ o mînă de ajutor.

Vavê, vavê palicare ! cum ar spune d. Macry.

Consiliul de răsboiu al corpuluĭ al IV-lea de armată este convocat pentru zilele de 23 şi 24 Decembrie.

Sunt maĭ multe procese de grade inferioare.

Inaintea curţeĭ de apel secţia I-a s'a pertractat astă-zĭ procesul pentru punere sub interdicţiune a d-luĭ Mihaĭ D. Sturdza. Se ştie că tribunalul s'a pronunţat pentru punerea sub interdicţiune.

In contra decisiuneĭ tribunaluluĭ a făcut apel d. Sturdza, fratele şi principesa Ecaterina Sturdza în numele luĭ Mihaĭ Sturdza.

In contra acestora a făcut apel d-na Profira Sturdza, pe motiv că nu ar avea calitatea de a face apel.

Curtea precum se ştie, după ce a luat interogatorul luĭ Mihaĭ Sturdza, a numit o comisiune medicală compusă din d-niĭ dr. Russ, Obreja şi Marinescŭ, care s'aŭ pronunţat pentru un consiliŭ judiciar şi în contra instrucţiuneĭ.

La începutul dezbaterilor s'a discutat chestiunea dacă principesa Ecaterina Sturdza şi fratele luĭ Mihaĭ Sturdza aveaŭ calitate de a face apel. Curtea decizînd în sens afirmativ d. N. Ceaur Aslan citeşte o declaraţiune din partea d-neĭ Profira Sturdza că-şĭ retrage apelul.

D. Ştefan Teodoru, cere tribunaluluĭ să admită apelul principeseĭ Ecaterina Sturdza, să reforme sentinţa tribunaluluĭ şi să scoată pe Mihaĭ Sturdza de subt interdicţiune.

La ora 2 curtea întră în deliberare.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Paris 17 Decembre

Petit parisien anunţă că, într'o conferinţă, d-niĭ Waldek-Rousseau, Galliffet şi Lanessau aŭ adoptat programul pentru mărirea floteĭ, propus de către d. Lanessau, conţinînd construirea a două-spre-zece vase de răsboiŭ, cîte-va contratorpiloare şi maĭ multe torpiloare.

Paris 18 Decembrie

Audienţa de ierĭ a Inalteĭ Curţĭ a fost consacrată pledoabriilor aparatorilor luĭ Godefroye şi Saran Ponteves.

Petermaritzbourg 18 Decembrie

După ştirile din Ladysmith perderile totale ale englejilor de la începutul asediuluĭ pînă în ziua de zece curent se ridică la 70 ucişĭ şi 250 rănitĭ. Sunt numeroase cazurĭ de tifos.

In tabara lor, burii construesc pe înălţimele de la Lombard Jkop, parapete pentru a-şĭ aşeza tunurile, şi-şĭ fortifică poziţiunile lor pe colina vecină.

Din Chieveley se anunţă cu data de 15 că fortificaţiile burilor aŭ fost bombardate de marina engleză.

Din Moderiever se anunţă cu data de 16 că o violentă luptă de artilerie a avut loc. Buriĭ păreau îngrijiţĭ aştepţînd peste noapte un atac la baionetă. In noaptea precedentă buriĭ deschiseră un foc de infanterie asupra avantposturile engleze carĭ nu respunseră.

Londra 18 Decembrie.

Se anunţă din Colonia Cap cu data de 16 că violente focurĭ de puştĭ s'a auzit în acea zi în direcţia Strombergului.

Cap-Tovn 18 Decembre

Generaliĭ Catacre şi Franche anunţă că situaţia e aceaşĭ.

Londra 18 Decembre

Ziaruluĭ *Times* i se anunţă din Lorenzo Marques că pe acolo circulă vuetul cumcă fratele d-luĭ Stein, prezidentul statuluĭ liber Orange, cu 800 burĭ orangezĭ refuză de a maĭ face serviciŭ armateĭ.

Londra 18 Decembrie.

Din Pretoria se anunţă că guvernul Transvaaluluĭ a decis să pue în vigoare un nou proect de lege privitor la impozitul asupra aurului. După acest proect, produsul minelor de aur este lovit de o taxă care poate să se sue de la 30 până la 50 la sută. Legea a intrat în vigoare la 11 Octombre 1899.

Boston 18 Decembre

Consiliul municipal a adoptat o rezoluţiune felicitînd pe dl. Krueger pentru succesele repurtate contra englejilor, şi exprimînd speranţa că buriĭ vor remîne învingătorĭ.

New-York 18 Decembrie.

Consiliul municipal de aicĭ a adoptat şi el o hotărîre felicitînd pe burĭ, şi o altă rezoluţiune contra resboiuluĭ din Filipine.

Cap-Town 16 Decembrie

Se zice că un mare număr de artileriştĭ belgienĭ şi holandejĭ aŭ fost angajaţĭ de guvernul din Transvaal, încă din luna luĭ April. Se înţelege acum exactitatea tiruluĭ artilerieĭ bure.

Viena 18 Decembrie

Regele Serbieĭ a făcut o vizită de o oră conteluĭ Goluchovski. Sara a avut loc la Hofburg un prînz de gală, la care a asistat împaratul Francisc Iosef, Regele Serbieĭ cu suita sa, ministrul serbesc cu personalul legaţiuneĭ, Contele Goluchowski şi alţĭ demnitarĭ. După prînz împaratul şi Regele au asistat la o representaţiune la operă.

Viena 18 Decembrie

Corespondenţa politică află că Regele Serbieĭ a remis Imparatuluĭ, îndată ce sosi la Hofburg, marea cruce a ordinului lui Miloş cel mare.

Paris 18 Decembrie

Consiliul de miniştri s'a ocupat de proectul relativ la apararea coastelor şi a coloniilor. Cheltuelele sînt evaluate la 120 milioane şi lucrările vor fi efectuate în termen de doĭ anĭ, Creditul pentru mărirea floteĭ a fost deja înscris in budget.

St. Etienne, 18 Decembre.

Se speră că greva minerilor se va sfîrşi peste puţin, directoriĭ companielor primind în principiu arbitrajul.

Roma, 18 Decembrie

După ziare un *modus vivendi* comercial a fost încheeat între Italia şi Grecia.

Constantinopol, 18 Decembre

Ştirile că Anglia ar fi cerut voe Porţeĭ să trimiată trupe egiptene în sudul Africeĭ şi că Anglia ar avea intenţia să cumpere măgarĭ în Turcia, sînt falşe.

Berlin, 18 Decembrie

Ziarul *Reichs Anzeigher* desminte categoric comunicările ziaruluĭ *Local* Anzeiger cu privire la pretinsul text al unuĭ tratat secret anglo-german.

Berlin, 18 Decembrie

După Kreuzzeitung locotenentul prinţ d'Arenberg a fost arestat azĭ.

Sofia 18 Decembrie.

Negocierile pentru împrumutul de 25 milioane s'a sfîrşit azĭ. Se vor emite bonurĭ de tezaur 6% plătibile în 5 ani. Guvernul a supus Sobranieĭ un proiect de lege suplimentar, prin care e autorizat a emite 40 milioane bonurĭ. Sobrania a primit la prima cetire proiectul împrumutuluĭ, cu toate protestările opoziţieĭ.

New-York 18 Decembrie,

Se scrie din Filadelfia ziaruluĭ *Jurnal* că treĭ delegaţĭ filipinĭ vor veni la Washington pentru a face propunerile lor de pace. Dacă guvernul american nu va primi propunerile, războiuluĭ va continua.

Institutul liceal de domnişoare

din Iaşĭ

In acest Institnt vacanţa de Crăciun începe joĭ 23 Decembrie la amează.

Directoare, Emilia Humpel

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Se aduce la cunoştinţa publică, că comuna Iaşĭ dă în antrepriză prin licitaţie publică, facerea tuturor imprimatelor, de care are necesitate, timp de treĭ anĭ, începătorĭ la 1 April 1900, în afară de acele ce se pot găsĭ imprimate, fie la imprimeiria Statuluĭ saŭ aiurea.

Licitaţia se va ţinea prin oferte sigilate, pe seriĭ de lucrărĭ şi anume:

1). Ofertele pentru *seria I.* cuprinde: Imprimarea *Monitoruluĭ Comunal* şi a *broşurelor*: precum şi ofertele pentru *seria 4* cuprinzînd: *Listele electorale ale Consiliuluĭ Comunal*, se vor adresa subsemnatuluĭ până la 25 Ianuar 1900, ora 4 p. fixată pentru licitaţiune, cînd se vor deschide.

2). Ofertele pentru *seria 2, cuprinzînd: Placardele* (afară de listele electorale), *Foile volante* şi *mărcile* pentru perceperea veniturilor comunale (taxele); precum şi ofertele pentru *seria 5* cuprinzînd: *Listele electorale ale Colegiuluĭ 1 şi 2 de deputaţĭ*, se vor adresa subsemnatuluĭ până la 26 Ianuar 1900, oara 4 p. m. fixată pentru licitaţiune, până se vor deschide.

3). Ofertele *pentru seria 3 cuprinzînd lucrările tabelare* (foile volante şi registrele cu legatul saŭ broşatul lor): precum şi ofertele pentru seria 6, cuprinzîud: *Listele electorale ale colegiuluĭ 3 de Deputaţĭ, toate colegile Senatuluĭ şi orĭ-ce alte liste ar maĭ trebui*; se vor adresa subsemnatuluĭ până la 27 Ianuar 1900, ora 4 p. m. fixată pentrn licitaţiune, cînd se vor deschide.

Ofertele vor fi sigilate, vor purta pe cuvertă menciunea Ofertă pentru seria 1 şi 4 licitaţia de la 25 Ianuar.....etc şi vor conţinea recipisa Casieriei Comunale pentru depunerea garanţieĭ provisorie, prevăzută de condiţiunele de licitaţie.

Prin ele se vor specifica preţul după feliul lucrărei pe seriĭ.

Acele oferte care nu vor îndeplinĭ aceste condiţiunĭ şi nu vor fi însoţite de recipisa de garanţie, nu vor fi luate în consideraţie.

Supra-oferte nu se primesc.

Condiţiunele de licitaţie şi contract se pot consulta de ceĭ interesaţĭ adresînduse la biroul administrativ din cancelaria Primărie.

Dispoziţiunile arta. 68-79 din lege asupra comptabilităţeĭ publice sunt aplicabile acestor licitaţiunĭ.

No. 27422

1899 Decembre 16

Creditul Urban din Iaşi

Se aduce la cunoştinţă că scrisurile eşite la sorţĭ şi cupoanele exigibile se vor plăti, în Bucureştĭ la Banca Naţională, şi în Iaşĭ la casa societăţeĭ, cu începere de la 1 Ianuarie stil n. 1900 în toate zilele lucrătoare afară de Marţĭ, Joĭ şi Sâmbătă.

Direcţiunea.

NOTA. Din cauză că în ziarul de eri această înştiinţare a apărut cu o eroare de tipar, se publică azi pentru a 2-a oară.

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna“ din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—**Pentru saracĭ gratuit**—

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tighelului. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîudă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabriceĭ şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusut Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce tehnica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznic.u Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozit de mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

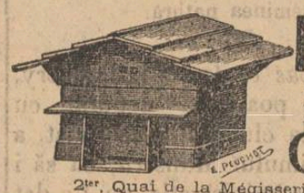

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a atacă stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

GRILLAGES 1m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

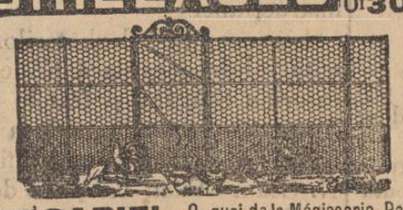

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Cruceea Legiunii de onóre la Esposiţ. univ. de la 1867
Cerneală nouă doublă violetă pentru copiatŭ
Adoptată de tóte administraţiunile cele mari.
Deposite 'e "Plessy".

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré.... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

CATAPLASM RIGOLLOT
Cel maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.
A se pretinde semnătura în reşiu a Inventatorului pe fie-care foie: Rigollot
SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 188 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—MARŢI 21 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Iuserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriciĭ— No. 17

Reungerea D-luĭ Dim. A. Sturza

Probabil că d. Dimitrie A. Sturza, şeful colectivităţeĭ, trebuie să sufere cumplit de teama perdereĭ şefieĭ.

De vre-o cîţĭ-va anĭ, omul acesta trăeşte într'o continuă halucinaţie şi nu vede, unde se'ntoarce, de cît conspiraţiĭ şi detronarea sa din şefie.

Aproape în fie-care lună organizează cîte o călătorie politică şi, flancat de cîţĭ-va devotaţĭ ocultiştĭ maĭ căpăţinoşĭ, se transportă cînd la Craiova, cînd la Iaşĭ, cînd aiurea, unde pune de i se pregăteşte banchete, întrunirĭ prin cluburĭ şi declaraţiĭ solemne prin care i se reîmprospătează mereŭ asigurărĭ că este cunoscut, recunoscut şi restrăcunoscut ca şef.

Are omul o ticneală, un *tic* cum s'ar zice; i se pare că cu toate declaraţiile şi *unsorile* periodice ce i se fac, tot nu e *de ajuns* şef.

Şi pînă la un punct, stafia care'l urmăreşte şi nu'l lasă să doarmă, are pentru d-sa o formă oare cum concretă.

Ca omul cu musca pe căciulă, el ştie că, în sufletul seŭ negru, ura ce o hrăneşte pentru toţĭ liberaliĭ cu vază şi carĭ îĭ port umbră, i se întoarce cu prisos; el maĭ ştie de asemine, că, refractar ideilor egalitare şi umanitare ce constituesc baza principiilor liberale, e numaĭ o simplă paradă, pielea de leŭ cu care se îmbracă.

Cu stăruinţa inherentă posedaţilor de o idee fixă, d. Sturza n'a lasat decĭ să se uite prea îndelung că el e şeful, şi a venit la Iaşĭ să reînoiască chestia care i se pare că începuse a prinde din noŭ rugină.

Aicĭ, afară de fostul spiţer de la culte şi fostul preşedinte de senat, rămas azĭ simplu agent de asigurare, şeful colectivităţeĭ n'a fost primit şi sărbătorit de cît de un cerc restrîns al unor celebrităţĭ necunoscute, pe care vulgul, în cruzimea expresiilor luĭ, s'a deprins a le numi caracude.

Aşa că, de unde treaba se croise pe mare şi călătoria şefuluĭ la Iaşĭ se anunţase cu vre-o 20 de zile înainte pentru ca să i se pregătească o primire sgomotoasă, colinda d-luĭ Sturza s'a redus la proporţiile din povestea munţilor cu şoarecele.

Cauza?

Simpatiile de care se bucură şeful oculteĭ, chiar în sînul partiduluĭ seŭ!..

A sosit la gară amestecat în varietatea de pasagerĭ ce sosesc în fie-care zi cu trenul; a trecut pe furiş prin stradele oraşuluĭ, neobservat de nimenĭ, şi a *messit* ierĭ sara în cerc *intim*, adică restrîns, conform consemnuluĭ impus de împrejurărĭ.

Şi la banchet, la care nu a luat parte, nicĭ d. V. Gheorghian, nicĭ d. Mîrzescu, nicĭ d. St. Stefan Şendrea, nicĭ, în fine, vre-o persoană cu vază din grupul liberal local, încunjurat de cîţĭ-va ahotnicĭ de maioneze şi sardele de Lissa, d. Sturza a fost din noŭ proclamat şi uns ca şef, de către dl. Tanase Gheorghiŭ, însărcinat de aderenţiĭ localĭ aĭ fostuluĭ premier cu această delicată misiune.

La aceasta s'a rezumat tot tămbălăul, şi tot svonul ce s'a făcut în jurul călătorieĭ şefuluĭ oculteĭ la Iaşĭ,

Dacă partidul liberal se mîndreşte cu asemine succese de luptă în opoziţie, să'ĭ fie de bine. In ce ne priveşte, mărturisim că nouă ne pare rĕŭ cînd vedem acoperindu-se de ridicol adversariĭ noştri, carĭ am dori să maĭ fie maĭ demnĭ de noĭ.

Aseară, pe la orele nouă, geamurile clubuluĭ liberal craŭ deja negre de întunecime, iar în tren, d. Sturza, rămas singur în compartimentul sĕŭ, se ştergea, de sigur, cît putea cu toate cîrpele ce'ĭ eraŭ la îndămînă, de noua sa *unsoare* de la Iaşĭ.

Oamenĭ şi lucrurĭ

Vizanti. S'a sfîrşit! Autoritatea judiciară a pus capăt afacereĭ delictuosuluĭ Vizanti osîndind pe fostul stîlp liberal, cu o vădită generozitate, la cincĭ anĭ închisoare plus despăgubirĭ materiale şi.... păgubirĭ sociale în dauna delinquentuluĭ. Acesta fu epilogul drameĭ al căreĭ trist şi negru erou rătăceşte unde-va orĭ maĭ drept se zvîrcoleşte în depărtărĭ suferind poate, de grele remuşcărĭ, pînă cînd într'o bună zi vom afla — cu un oftat de uşurare — sfîrşitul definitiv al profesoruluĭ escroc.

Intîmplarea a meritat cu atît mai mult calificativul de „dramă", cu cît în ultima fază s'a desfăşurat în „templul arteĭ dramatice" unde Vizanti şi-a pus în evidenţă marele saŭ talent care a smuls accente de uimire la uniĭ şi grele suspinurĭ la alţiĭ.

Cine-va zicea că viaţa noastră socială nu posedă încă acel stadiŭ de complexitate variată şi fecundă care să poată adăpa izvoarele uneĭ literaturĭ bogate şi captivante. Intrebăm numaĭ: nu este dosarul luĭ Vizanti cea maĭ deplină tăgadă a uneĭ atărĭ afirmărĭ şi nu probează el că în relaţiile noastre cotidiane ne lovim deja de eroĭ dintre ceĭ maĭ interesanţĭ, de tragediile cele maĭ complexe, la feliŭ cu naţiunile care aŭ trăit *maĭ mult* de cît noĭ şi că aŭ îndeplinit o evoluţie maĭ îndelungată? Aci dară să vădeşte odată maĭ mult adevărul că am „progresat" cu repeziciune şi am trăit într'un scurt timp o viaţă de o rară intensitate.

E bine, socot, să ne oprim un moment şi să reflectăm asupra acestuĭ erou pe care negreşit maĭ curînd orĭ maĭ tîrziu să ni-l «fure» vr'un romancier străin, însetat de tipurĭ şi figurĭ extraordinare pentru vr'un roman de sensaţie. Şi poate cel mai bun mijloc de a evita orĭ-ce confuzie cu eroul sau orĭ-ce generalizare malițioasă —este ca noĭ înşi-ne să-l explicăm, să-l înţelegem, să-l ocolim.

Din punctul de vedere filosofic, acest „tip" trebuie privit fără îndoială ca o esenţă a uneĭ întregĭ dezvoltărĭ anormale privitoare la o maĭ durabilă epocă istorico-socială, iar nu ca un moment efemer, ca o simplă şi banală întîmplare. Iată de ce, bună oară, nicĭ-odată şi în nicĭ un chip liberalismul romîn care-l reclama şi monopoliza politicește nu se va putea dezbara de solidaritatea fatală care-l leagă de aventuroasa şi ruşinoasa legendă a luĭ Vizanti, în a căruia individualitate e înfierată o întreagă coaliţie—ca să nu zicem „coterie"—care i-a dăruit atita vreme ocrotirea şi *toleranţa*.

Ori-ce am face, nu putem tăgădui însămnătatea unuĭ „accident" care loveşte par'că în inimă dezvoltarea etică a poporuluĭ în mijlocul căruia are loc. Ori sub ce orizonturĭ depărtate şi-ar purta ruşinea morală,—Vizanti rămîne un fost profesor universitar romîn şi remîne simbol viu al grupuluĭ întreg care a înlesnit ridicarea şi menţinerea luĭ la înalte demnităţĭ.

Nimeni n'a putut învăţa nimic de la acel care nimic nu ştia; dar numele luĭ va trebui să rămîie legat de un mare învăţămînt, — că imoralitatea socială tolerată se revarsă în mod fatal asupra acelor carĭ aŭ sprijinit-o prin tăcere.

Rodion.

Logică!

D. Sturdza a fost tot atît de logic în discursul săŭ de la intrunirea de ierĭ pe cît de logic şi consequent a fost în toate actele vieţeĭ sale politice.

Făcînd o afirmare inexactă, d-sa a susţinut că cu ocazia rescumpărăreĭ drumurilor de fer, conservatoriĭ s'aŭ opus rescumpărăreĭ pe motiv că inginerii romînĭ ar fi incapabilĭ. Şi astă-zĭ ca şi atuncea conservatoriĭ ar fi de aceiaşĭ părere, spune d. Sturdza.

Lucrul ie inexact, o repetăm.

Dar o simplă intrebare: care a fost părerea d-luĭ Sturdza în ajunul resboiuluĭ în privinţa participăreĭ Romînieĭ la resboiul neatîrnăreĭ?

Crede d-sa astă-zĭ ca şi atuncea că Romînia n'ar fi trebuit să participe la acel resboiu?

Tot erĭ, d. Sturdza a susţinut că dat fiind criza generală, impozitele n'ar fi trebuit impuse de cît după vr'o doĭ saŭ treĭ anĭ mănoşĭ.

Iarăşĭ o întrebare: Dar cu ce să se fi acoperit deficitele budgetare? Cu ce să se fi plătit milionul pentru fondurile secrete şi toate sumele extra-ordinare mîncate de colectiviştĭ.

Indrăsneală!

In întrunirea de erĭ de la clubul colectivist, d. Ionel Brătianu a adus o acusare gravă d-luĭ Jean Lahovary, ministrul nostru de externe, acuzare pe cît de nedreaptă pe atît de îndrăzneaţă şi care nu poate fi explicată de cît prin inexperienţa d-luĭ Ionel şi prin faptul că d-sa ştia că vorbeşte într'o sală cu uşile închise şi înaintea unuĭ număr restrîns de partizanĭ.

D-sa a declarat că d. Jean Lahovary a comis un fals în chestiunea porţilor de fer, pentru a putea dovedi în parlamentul romîn că Ungurii aŭ dreptate în această chestiune.

Indrăzneala acesteĭ declaraţiunĭ ne dă măsura chipuluĭ cum înţeleg colectiviştiĭ să lupte în opoziţie.

Să aducĭ o ast-fel de acuzare omuluĭ integru care, în discursul pronunţat la Cameră în această chestiune, a dovedit în mod neîndoelnic atitudinea nedemnă ce a avut d. Sturdza ca ministru de externe în chestinnea porţilor de fer, e ceva uimitor! Astă-zĭ cînd, graţie moduluĭ demn şi atitudineĭ hotărîte a d-luĭ Lahovary, Romînia a declarat categoric că nu renunţă la drepturile sale şi a reuşit ca şi alte puterĭ să fie de aceiaşĭ părere, să aducĭ o acuzare de falş, aceasta dovedeşte un ce incalificabil.

D. Ionel Brătianu a maĭ vorbit de destrăbălare la ministerul lucrărilor publice. Din gura luĭ Ionel, aceste cuvinte constitue un fenomen.

Auzĭ, Ianel să vorbească de destrăbălare, Ionel care a cheltuit zecĭ de miĭ de leĭ pentru vagoane cu dugurĭ, Ionel, graţie căruia raporul Meteor stă cufundat în Marea Neagră, Ionel să vorbească de destrabalare! Discursul d-luĭ Brătianu a dovedit demagogismul sterp care domneşte în partidul colectivist.

Serviciul Telegrafic

—al OPINIEI—

St. Etienne 18 Decembrie

O întrunire a minerilor şi a directorilor aŭ primit arbitragiul în unanimitate. Directoriĭ şi lucrătoriĭ vor numi fie-care cîte un arbitru. Eĭ se angajază să se supue sentinţeĭ arbitrale.

Viena 18 Decembrie

Regele Serbieĭ a făcut o vizită arhiduceluĭ Francisc-Ferdinand, apoĭ d-luĭ Kallay, ministrul comun al finanţelor.

Serata a avut loc la curte un prînz de gală în onoarea regeluĭ Alexandru şi la care asistaŭ miniştriĭ, contele Goluchovski şi de Krieghammer.

Regele Alexandru şi Impăratul Frantz Iosef aŭ asistat la o representaţie de la Hofburg-theater.

Paris 18 Decembrie

In afacerea jafuluĭ bisericeĭ Sft. Iosef, curtea cu jurĭ a condamnat pe studentul evreŭ algerian, Ben Haim, la 5 anĭ recluziune. Alţĭ şase acuzaţĭ aŭ fost condamnaţĭ la pedepse, variind între un an şi doĭ anĭ inchisoare. Patru acuzaţĭ aŭ fost achitaţĭ. Ben Haim, auzind condamnarea sa, a strigat: Cer o sabie ca să mă sinucid. Asistenţiĭ aŭ fost impresionaţĭ.

Roma 18 Decembrie

Se vesteşte din Atena „Agenţieĭ Stefani", că „modus vivendi" italo-grec a fost iscălit azĭ. Et conţine următoarele dispositiunĭ:

1. Statuquo-ul în materie de navigaţiune se menţine; 2. pescuitul va face obiectul unor negocierĭ ulterioare; 3. statuquo-ul în materie de vamă se menţine, exceptînd vinurile din Grecia, carĭ la intrarea lor în Italia vor plăti 12 leĭ în loc de 5 leĭ 77 banĭ de hectolitru.

Panopticumul de la clubul liberal

Alaltăerĭ dimineaţă, bine legat cu o frînghiuţă din fabrica Vachtel, sta atîrnat de balconul clubuluĭ liberal, un steag tricolor.

Curioşiĭ carĭ treceaŭ prin piaţa Unireĭ, stăteaŭ în loc şi priveaŭ la balcon, făcînd diferite conjecturĭ asupra steaguluĭ.

— O fi venit vre-o menajerie maĭ extra, sub patronajul clubuluĭ, zicea un reutăcios, făcînd aluzie la sosirea d-luĭ D. A. Sturdza.

— Aşĭ! cum crezĭ tu, că o colecţie de animale selbatice cum sunt maĭ cu samă, tigriĭ, dromaderile, lupiĭ, şerpiĭ, şacaliĭ, mistreţiĭ etc. poate fi aşezată la etajul al doilea a uneĭ case aşa mare, obiectă un al doilea curios.

— Atuncĭ, ce poate fi steagul, care de ordinar nu se înfige pe la uşĭ, ferestre şi balcoane decît cînd e o aniversară naţională, sau cînd vine vre-o menagerie?

— Dar, cînd vine Braun cu panopticul luĭ de figuri de ceară, nu pune steag?

— Că bine zicĭ! O fi venit Braun, nu'ĭ aşa? Decît, mă mir cum liberaliĭ l'o primit să se cucuţe tocmaĭ în club la eĭ, că doar nu e membru *influent* al clubuluĭ!...

Şi comentariile se incrucişeaŭ mereŭ, variĭ şi multiple, căutînd fie-care se'şĭ esplice semnificaţia steaguluĭ, care sta atîrnat pe balcon cu aerul trist şi posomorît al unuĭ steag caraghios.

Tocmaĭ într'un tărziŭ, lumea a aflat că steagul însemna sosirea d-luĭ Sturdza în Iaşĭ, şi că, dacă antreprenorul Braun care vine tot-de-auna asupra serbătorilor de iarnă în oraşul nostru, nu'şĭ aranjase figurile sale de ciară în saloanele clubuluĭ, totuşĭ figurĭ de un alt gen, aproape ca şi cele de ceară ale luĭ Braun, aveaŭ să *chiulhaneze* la club.

Pe timpul *benchetuluĭ* maĭ cu samă, cînd fostul premier îşĭ gingavea cu voacea piţigăiată belteaua-discurs pe un ton plicticos şi adormitor, care aruncase o stare de prostraţie asupra întreg auditoruluĭ,—figurele asistenţilor muţĭ, somnolenţĭ şi nemişcaţĭ pareaŭ aidoma nişte figurĭ de ceară.

Dacă Braun ar fi întrat în acel moment în sală, de sigur că le-ar fi propus angajamente avantajoase pentru celebrul seu Panopticum.

JUVENAL

ISTORIA

(Urmare)

Se face cu amănunte expediţiunea luĭ Juliu Cesar în Gallia; sunt elevĭ carĭ cunosc pe Ariovist şi pe Vercingetorige maĭ bine de cît pe Coman Spătarul luĭ Alexandru cel Bun din lupta de la Marienburg şi de cît pe Hatmanul Arbore; dar nu se vorbeşte nimic despre planurile luĭ Cesar pentru a supune pe Dacĭ şi pe Geţĭ, singurile popoare carĭ maĭ cutezau să înfrunte în lumea veche pe stăpînitoriĭ de la Tibru. Lăsînd pe Traian la o parte, domniele luĭ Maximin, luĭ Filip Arabul, luĭ Decius, luĭ Aurelian şi luĭ Constantin cel Mare, se presintă azĭ istoriculuĭ romîn cu părţĭ însemnate, carĭ ilustrează starea ţărilor unde elementul daco-romîn muncia şi se muncia a da naştere poporuluĭ romîn.

In manualele francese şi germane nu este nimic despre propovăduirea creştinismuluĭ în Dacia; prin urmare, pe *hoc signo vinces*, al luĭ Constantin, elevul nostru îl ştie bine, cum ştie şi de introducerea creştinizmuluĭ în Irlanda sau de creştinarea atîtor miĭ de Saxonĭ, în apele Weseruluĭ de Carol cel Mare; nimic însă despre primele episcopate ale Dacieĭ şi de legăturile bisericeĭ noastre cu imperiul bizantin şi cu Justinian, a căruĭ activitate la Dunăre este una din causele mărireĭ sale. Elevul urmăreşte pe Visigoţĭ prin Italia, dar nu pomeneşte nimic de munţiĭ Buzeuluĭ; Atila, în cîmpiile catalaunice, e tot-d'auna presinte în memoria elevuluĭ romîn, dar fiinţa Romînilor-Ausonĭ la curtea spăimîntătoruluĭ cap al Hunilor e cu desăvîrşire ignorată.

Feudalitatea şi cavalerismul din evulmediŭ sunt pe alocurea amănunţit şi frumos explicate; nimic însă,—s'ar crede că s'ar comite o eresiă istorică,—aducîndu-seĭ prin comparaţiune, despre aşezămîntul boeriilor romîne faţă cu legile feudale; o *feudă franceză* explicată printr'o *moşie* romînă, dată de Mircea sau de Ştefan, ar părea ciudat.

Se face cruciata a patra şi se consacră, —dacă se consacră,—treĭ rînduri luĭ Ioniţă, împăratul romîno-bulgar, cînd, în cap cu Villehardouin, toţĭ ştiu că partea cumpănitoare într'acest mare iuruş al Occidentuluĭ asupra Orientuluĭ a fost marele împărat romîno-bulgar. Activitatea ordinelor militaro-religioase se studiază cu amănunte bogate în Asia-Minoră, în Egipet, în Franţa; se ştie ce au făcut cavalerii erdinuluĭ de Calatrava în Estramadura şi cavalerii ordinuluĭ Teutonic în Borusia; dar ne ferim foarte a vorbi despre activitatea cavalerilor ordinuluĭ Teutonic în banatul Severinuluĭ şi în ţara Bîrseĭ.

Se face istoria Caseĭ de Anjou în Italia şi în Ungaria, şi nu se pomeneşte nimic despre Romîniĭ Transilvanieĭ; se enumeră pe de rost bătăliile de la Cossovo, Nicopole, Szent-Imre, Porţile de Fer, de la Varna, iar de la Cossovo (1448) şi de la Belgrad; se arată rolurile jucate de Ion Huniady, Ladislau Huniady, Mathias Huniady, „aceştĭ cînĭ de Valahĭ" cum îĭ numea contele Cilly, şi nicĭ un cuvînt despre partea precumpănitoare pe care au jucat'o într'aceste viforoase peripeţiĭ Bassarabeştiĭ Munteniei, Dăneştiĭ şi Drăculeştiĭ secoluluĭ XV.

De ce aşĭ maĭ aminti rolul luĭ Ştefan al Moldoveĭ, în istoria universală a aceleĭ de a doua jumătate a secoluluĭ XV! Papa, Veneţia, Persia, Polonia 'şĭ au locul în istoria universală: Ştefan nu; să fie oare de vină numaĭ manualele francese sau germane?

Elevul romîn studiază comerciul Veneţianilor, Genovezilor, Pisanilor şi Ragusanilor. Pînă azĭ, însă, în manualele franceze şi germane, vînturĭ contrariĭ au oprit navele negustorilor italienĭ din evul mediu să intre pe la San-Giorgio şi Sulina pe Dunăre în sus şi să înainteze pînă la Nedeia Cetate. Paginele cele maĭ frumoase ale comerciuluĭ italian medeval sunt încă nedescifrate. Cunoaştem concurenţa şi vrăjmăşia Veneţieĭ cu Genova în Italia; dar nu la Dunăre, şi în Basarabia şi în Crimeea. Cunoaştem drumurile comerciale ale Hanseĭ Germane din nordul Europeĭ; dar de marele drum comercial care leagă Dantzigul cu Suceava, Iaşĭ, Bîrlad, Galaţĭ şi Marea Neagră, nu facem nicĭ chiar pomenire.

Intr'al doilea deceniu al secoluluĭ XVI, elevul liceelor noastre ştie că puterile creştine negociau de zor între ele gonirea Turcilor din Europa, dar nicĭ nu bănueşte că, în fruntea armatelor aliate, pe carĭ regele Francieĭ era să le aducă în Bosnia, aveau să fie puşĭ Romîniĭ din principatele Munteniei şi Moldoveĭ. Şi tot ast-fel, cînd cu o a doua ligă creştină pentru gonirea Turcilor din Europa, Joachim Electorul de Brandenburg, pune ca principal factor al întreprinderei pe Petru Vodă Rareş, marele şi învăţatul Domn al Moldoveĭ. De altmintrelĭ, întreaga politică orientală a Franţeĭ, în secolul XVI,

cu Francisc I, care cere tronul Transilvaniei, pentru o soră a sa, cu Henric II, ale căruĭ relaţiunĭ cu Pătraşcu cel Bun al Munteniei sunt cunoscute, cu Caterina de Medici, ale căreĭ planurĭ de colonisaţiune cu Francejĭ hughenoţĭ în Brasilia se învaţă în liceele noastre, dar ale căreĭ planurĭ de colonisaţiune cu 500.000 de Francezĭ hughenoţĭ în ţările romîne de la Dunăre, sunt lăsate în întunericul uităreĭ. Se studiază cu atenţiune candidatura la Tronul Polonieĭ a duceluĭ d'Anjou, viitorul Henric III rege al Franciei dar nu se pomeneşte nimic nicĭ de Ion-Vodă cel Cumplit al Moldoveĭ, nicĭ de candidatura rivală la acelaşĭ tron a luĭ Mircea Vodă, fiul luĭ Alexandru Vodă şi nepot luĭ Mircea Cîobanul. Sunt rarĭ profesorĭĭ cari amintesc pe Petru Cercel la domnia efeminatuluĭ Henric III, de şi toate incidentele luptelor religioase dintre Guisĭ şi protestanţĭ sunt enumărate.

Un simţimînt de mîndrie naţională ne cuprinde, cînd, sub pana noastră, ajnnge, în firul neîntrerupt al timpuluĭ, frumoasa şi cavalereasca figură a luĭ Henric IV, şi acest simţimînt provine din faptul că dintre toţĭ suveraniĭ Europeĭ cinquecentiste, acela care a judecat cu dreapta măsură pe eroul de la Călugăreni este tocmaĭ nemuritorul Bearnes. In creaţiunea luĭ genială, sistemul celor treĭ state aliate Franciei şi situate la spatele caseĭ de Habsburg (Suedia, Polonia, Turcia), se aflau cele treĭ ţărĭ ale luĭ Mihaĭ, Muntenia, Moldova şi Transilvania, pe cari Henric IV voia să le aibă aliate tot cu dînsul. Această idee, continuată de Richelieu, care, sub numele de *principes confoederati* căuta să atragă în partea sa pe Racoţeştiĭ Transilvanieĭ şi pe domniĭ de pe vremurĭ aĭ Munteniei şi Moldoveĭ; această idee a luĭ Henric IV, realisată de Richelieu şi de Mazarin, face tractatele din Westphalia şi asigură egemonia Franciei în Europa pînă după 1750.

De altă parte, politica Habsburgilor în Orient, în secolul XVII, nu se poate pricepe fără a se aminti de domniele luĭ Mihaĭ Viteazul, luĭ Radu Şerban, luĭ Mateĭ Basarab, luĭ Constantin Vodă Şerban, luĭ Şerban Cantacuzino şi luĭ Brîncoveanu. La un moment dat, Mateĭ Basarab este recunoscut de Germania, Veneţia, Papa, Polonia ca *Generalissimo di tutto l'Oriente*: cu acest titlu, pare-mi-se, bunul şi simpaticul Agă din Brîncoveni, merită să 'şĭ aibă locul în istoria universală. De altmintrelĭ, şi Mateĭ Basarab şi Vasile Lupul intră de a dreptul în istoria universală prin faptul că aŭ fost protectoriĭ tutulor creştinilor din Europa orientală şi din Asia otomană, protectorat care s'a continuat neîntrerupt pînă la Petru cel Mare al Rusieĭ şi 'şi-a atins apogeul în vremurile Brîncoveanuluĭ. Protectoratul creştinilor din Turcia europeană şi din Turcia asiatică alcătueşte în formă, în secolele XVIII şi XIX, basa relaţiunilor, cînd duşmănoase, cînd prietenoase, ale Rusieĭ cu imperiul Sultanilor; i se consacră sute de paginĭ în istoria universală. Nu e oare drept a se consacra macar cîte-va paginĭ aceluiaşĭ protectorat, cînd el era exercitat în secolul XVII de Domniĭ ţărilor romîne? Pentru ce oare nu s'ar aminti bine-facerile şi darurile Domnilor noştri la mînăstirile Orientuluĭ, cînd bine-facerile Regilor Franciei şi Impăraţilor Germanieĭ la mînăstirile de la St. Denis, Münster, Padeborn, Osnabrük, Monte-Cassino, sunt învăţate de liceaniĭ romînĭ. Şi pentru că e vorba de mînăstirĭ şi chestiunĭ religioase, întru cît anabaptiştiĭ de la Münster sunt maĭ interesaţĭ de cît încercările de calvinisare ale Romînilor din Transilvania din secolul XVI şi încercările de calvinisare ale aceloraşĭ Romînĭ la finea secoluluĭ XVII? Tot astfel, nu văd pentru ce atitea amănunte consacrate sinoduluĭ de la Clermont, iar nu de la Constanţa şi de la Florenţa, unde au fost şi represintanţĭ aĭ boerieĭ şi cleruluĭ romîn din ambele principate.

(Va urma)

G. Ionescu Gion

Răbojul meu

Chopin. Peste puţin se împlinesc 50 de anĭ de la moartea luĭ Chopin, cel maĭ înfocat şi maĭ nenorocit dintre pianiştĭ. Prieteniĭ luĭ Polonejĭ se vor aduna în sala Plegel, unde artistul, aproape murind, şi-a dat ultimele concerte şi vor serba această dată.

Se ştie că consiliul comunal al Parisuluĭ a oferit să pue o placă comemorativă în strada în care a murit, cu condiţie ca pe dînsa să nu se sape locul, unde s'a născut, — Chopin a văzut lumina zileĭ într'un sat lîngă Varşovia.— Prieteniĭ şi rudele sale, Polonejĭ de inimă, n'au vrut să lipsească ţara lor de această glorie şi aŭ refuzat.

Dar ce nevoie are de placă saŭ de monument, autorul *Nocturnelor*!

*

Un eres. S'a observat la representaţia *Banuluĭ Mărăcine* credinţa în farmecul care constă în a arde o imagine de ceară, învălită în părul persoaneĭ iubite, pe cînd pronunţĭ cuvinte cabalistice. Curios e de constatat că această superstiţie era deja la Egiptenĭ, adică are o vechime de cel puţin 5000 de anĭ.

*

Artistele noastre dramatice figurează în *calendărul Lumeĭ Ilustrate* pe anul 1900. Editorul calendaruluĭ ne face cunoscut că n'a putut reproduce fotografiile tuturor artistelor pentru că, printr'un exces de modestie, d-lor n'aŭ trimis fotografiile cerute. Acelaşĭ calendar cuprinde două fotografiĭ de „frumuseţĭ ieşane" premiate pe cale..... electorală— cu sufragiŭ universal bine înţeles.

*

Groaza de pisicĭ. Se vede că lordul Roberts, generalisimul armateĭ engleze în Transvaal, are o frică bolnăvicioasă şi neînvinsă pentru mîţe.

In timpul uneĭ bătăliĭ lîngă Calul, generalul asista la luptă, impasibil şi rece sub ploaea de obuze. De odată ridică capul şi începu a tremura aşa de tare, în cît statul săŭ major, neliniştit, îl întreba ce are. Generalul le arătă, cu gesturĭ desperate, o mîţă pe vîrful unuĭ zid. Ofiţeriĭ se grăbiră să o gonească, iar lordul îşĭ veni cu încetul în simţirĭ.

Intr'o altă zi, la Mandalay, aghiotantul săŭ întrînd pe neaşteptate în cortul generaluluĭ, îl găsi prăbuşit şi aproape leşinat, cu ochiĭ fixi şi holbaţĭ: o mîţă mititică, şi roşcată, se învîrtea împrejurul luĭ şi îĭ se freca de glezne.

Altă dată era invitat la un explorator. Pe cînd serbarea era în toiul eĭ, iată că întră un angora superb şi sare pe umeriĭ gazdeĭ. Lordul Roberts se găti îndată de plecare şi nu remase, de cît după ce mîţa fu gonită.

Acuma sîntem liniştiţĭ pe seama Burilor, căcĭ şi Krueger e un motan —şi încă ce motan!

*

Paternitatea controloruluĭ vagoanelor cu paturĭ, Domnul Lecocq, scriitor de mîna a zecea, a intentat proces d-luĭ A. Bisson, cerînd să fie proclamat autorul aceleĭ piese, care a avut o soartă aşa de triumfală,—numaĭ la Nouveautés a fost representată de 366 orĭ.

In ziua de 14 Decembre a fost întăea înfăţişare înaintea tribunaluluĭ din Paris. D. Gondinet, advocatul luĭ Bisson, a cerut să se respingă cererea ca nefondată, de oare-ce între cele două opere dramatice e o nesemănare profundă. To todată domnia sa a arătat cinstea şi lealitatea luĭ Bisson, care-l fac incapabil de o aseminea faptă. Tribunalul îşĭ va da hotărîrea peste opt zile.

Se vede că această piesă e menită să aibă pretutindenĭ aventurĭ: şi la noĭ a făcut oare-care zgomot.

*

EFEMERE

Stilul doctoruluĭ Z.

La întrunirea societăţeĭ de medicină s'a constatat că descoperirea sa se află cuprinsă în dicţionarul de medicină al lui Dechambre.

Ce-mĭ tot spuneţĭ Z că scrie
Intr'un stil de femme de chambre,
Cînd o lume întreagă ştie
Că e stilul luĭ Dechambre?

ENDYMION.

SCENA

Banul Mărăcine.—Minciunoasa

Simbătă seara s'a reprezentat cunoscuta piesă a luĭ Urechiă, care a avut altă dată un aşa de mare răsunet. E curios de observat la ce concepţie simplistă a arteĭ a rămas marele nostru public. *Banul Mărăcine* în deobşte a plăcut mulţimeĭ.

Totuşĭ piesa are pacate destule. Capitalul, după mine, e tăetura Shakesperiană în nenumerate tablourĭ. In timpul mareluĭ Will aceasta tot maĭ avea rost, căcĭ se punea pur şi simplu o pancartă, că să se arăte că s'a schimbat locul sceneĭ, aşa că continuarea acţiuneĭ nu avea mult de suferit. Dar azĭ, cînd o schimbare de decor se face cu destulă greutate, perderea aceasta de timp face să se răcească în continuŭ acţiunea.

Apoĭ, ar trebui de observat şi puţin verosimilul. Detaşamentul acela de francezĭ, care pătrunde pînă la Olt, ca să dee ajutor Romînilor contra Tatarilor, nu prea are rost de a fi. Orĭ-cum, piesa a avut altă dată mare succes, la care a contribuit şi montarea deosebită ce i s'a dat la Bucureştĭ; şi aşa încă e susceptibilă de a plăcea mareluĭ public, care se interesează maĭ ales de două personage epizodice, dar foarte simpatice, Durdă şi Ursu.

Piesa a fost curăţel jucată. Regret că nu pot face citaţiĭ, din lipsă de spaţiu.

Duminică, în matinee, ni s'a anunţat *Curcaniĭ*. Dar o indispoziţie a d-luĭ Arcelianu a făcut să se amîe această reprezentaţie. Cu această ocaziune s'a renunţat la matinele? Aŭ avut artiştiĭ dreptate. Imĭ pare că nu. Cu piese, care să se intereseze pe copiĭ,—căcĭ Iaşul are un public foarte numeros de aceştia,—s'ar fi putut da reprezentaţiĭ de zi, care se aibă succes şi material.

Seara s'a reprezentat *Minciunoasa* de Daudet şi Henique. Piesa îmĭ pare că are multe defecte, în primul rînd robusta încredere a eroluluĭ pieseĭ, Georges, care nu vrea să se îndoească de femeea luĭ, deşi ea poartă scule şi rochiĭ de mare preţ, iar la o masă îĭ aduce numaĭ orchidee de vre-o cîte-va miĭ de leĭ, deşi eĭ se află în mizerie. Apoĭ personajul episodic al popeĭ e cam neînţeles. El are în mînă iţele intrigeĭ şi nu face nimic. Olivier chiar n'are sens, el nu e pus în piesă, decît că să se zică: Aceasta e femeea mea. Finalul e bun.

De altminteri la Paris chiar succesul pieseĭ, deşi iscălită Daudet, a fost maĭ mult decît relativ.

Interpretaţia a fost bună. Doamna Pruteanu, care făcea o reîntrare în rolul Marieĭ, a fost veşnic în nota, de-o drăgălaşie şi duioşie cînd se cuvinea, de-un puternic dramatism în scenele finale. D-sa are o voce de-o frumoasă mlădiere, care poate să îĭ dee note de duioşie şi de tragedie. Aplauzele indelungate ale publiculuĭ au răsplătit-o în deajuns.

D. Dragomir a ţinut, cu îngrijire de eleganţă, rolul luĭ Georges. Finalul a fost redat de d-sa cu mult, foarte mult brio. D. Ionescu în rolul abateluĭ a fosl bine, deşĭ fără sutană. D. Cîrjă a spus cu emoţiune cele cîte-va cuvinte ale luĭ Olivier. D-ra Mihailescu n'ar trebui să-şĭ ascundă aniĭ tinerii subt o perucă căruntă. Decĭ, interpretaţia bună.

P. C.

CARNETUL SEREI

Lume puţină la *Minciunoasa*, multă la *Banul*. Oare să fie simpatiile beneficienţilor, carĭ au atras acea mulţime saŭ aceasta să ne dea măsura gustuluĭ public?

Am remarcat în sală pe:

D-nele: Lucia Cananăŭ, Spacu, dr. Bogdan, Caraiane, col. Stamatopol, Dabija, dr. Ţaranu, dr. Konya, dr. Samfirescu, Sion, dr. Russ, Motăş, dr. Gavrilescu, maj. Jippa, dr. Vicol, Caudela, Nedelschi, căp. Hagiescu, Cazaban, Voişel, căp. Zamfirescu, G. Gheorghiu, Chirilă. Dimachi, Roşianu, Vaartic, V. Dimitriu, Popescu.

D-rele: Ureche, Sion, Caraiane, Chesim, Paulette şi Valentina Cananăŭ, doĭ îngeraşĭ brunĭ; Cecilia şi Ninette Grigoriŭ, S. Neculau, Cardaş, col. Stamatopol, Caudela, Spacu, Boldescu, Kirculescu, Coslovschi, Cernovodeanu, Petit, Gheoghiu, Konya, Cazaban, Mihailescu, Dimitriu.

ALEMAN

Informaţiĭ

Taxa asupra petroluluĭ

Iată textul expunereĭ de motive a d-luĭ general Manu la legea taxeĭ de consumaţiune asupra petroluluĭ:

In faţa necesităţeĭ de a avea nouĭ resurse pentru Stat, trebuie să recurgem şi la imposite indirecte.

Dintre isvoarele de avuţie, carĭ aŭ luat în ultimiĭ timpĭ la noĭ în ţară o desvoltare maĭ însemnată şi nu aŭ avut a suporta pînă acum sarcinĭ fiscale, se prezintă în primul rînd petroleul.

Acest isvor aduce beneficiĭ destul de marĭ exploatatorilor, şi este drept ca dînşiĭ să plătească fisculuĭ un drept proporţional cu venitul ce eĭ trag.

Am avut, însă, în vedere a restringe pe cît posibil impunerea, pentru ca să nu se aducă verĭ-o piedică la desvoltarea exploataţiuneĭ petroleuluĭ. Ast-fel, propunem înfiinţarea uneĭ taxe de consumaţiune de 10 banĭ de fie-care litru pentru derivatele petroleuluĭ, carĭ presintă o calitate maĭ superioară şi aŭ în comerciŭ o situaţiune destul de bine asigurată, şi anume pentru benzină, petroleul lampant semi-rafinat saŭ rafinat şi uleiurile minerale a căror densitate nu va fi maĭ mare de 0.870.

Rămîn dar neimpuse toate cele alte devivate, precum: parafina, uleiurile ordinare şi residurile întrebuinţate ca combustibil.

Cu taxa de 10 banĭ suntem în drept a spera că petroleurile din comerciŭ nu se vor maĭ scumpi, ca să devină o sarcină grea pentru consumatorĭ, de oare-ce bogatele descoperirĭ de ţiţeiŭ, ce zilnic se fac, vor permite exploatatorilor, fără a avea motiv de plîngere, să micşoreze întru cît-va preţul luĭ, aşa ca şi aceĭ carĭ se ocupă cu destilarea şi rafinarea ţiţeiuluĭ să nu aibă prilegiul a ridica costul produselor lor.

Sperăm că prin aşezarea acestuĭ noŭ imposit să realizăm pentru Stat o resursă sigură de 2 milioane leĭ.

In ce priveşte administrarea şi perceperea impositului, cum şi exercitarea mijloacelor de control şi supraveghere asupra fabricelor, am păstrat pînă la oare-care punct dispositiunile cuprinse în legile celor l'alte taxe de consumaţiune.

Pe aceste considerante am întocmit alăturatul proiect de lege pentru înfiinţarea taxeĭ de consumaţiune asupra petroleuluĭ, în care, ţinînd seamă de risicul ce ar fi pentru fisc de a intra în drepturile sale numaĭ din momentul promulgăreĭ, am prevăzut ca, în ce priveşte taxa, ea să se aplice din ziua citireĭ mesagiuluĭ la Adunarea deputaţilor.

Ministrul financelor
GENERAL G. MANU

Mercurĭ seara iaŭ vacanţă toate liceele şi şcoalele secundare din ţară.

Ministerul instrucţiuneĭ publice a acordat o subvenţiune violoncelistuluĭ Dinicu pentru a merge la Paris în timpul Expoziţiunei şi a da concerte de cameră împreună cu cuartetul seŭ.

D. Dinicu va fi însoţit de celebrul nostru violonist George Enescu.

Ministerul de interne a confirmat alegerea d-luĭ Costică Ivaşcu, în funcţiunea de prim-ajutor de primar al Iaşilor.

Direcţiunea generală a poştelor şi telegrafelor va pune în circulaţie, cu începere de la 1 Ianuarie 1900 st. n. nişte bonurĭ de telegrame în formatul mandatelor poştale actuale.

Cu aceste bonurĭ, dintre carĭ unul va costa 1 leŭ, ori-cine va putea expediă o telegramă internă de 14 cuvinte, iar cu bonurile de 25 banĭ, ori-ce telegramă de felicitare.

Bonurile de telegrame se depun în cutiile înadins aşezate pentru aceasta în interiorul oficiilor. Dacă telegramele nu sunt urgente, ele se pot pune în cutiile aflătoare pe stradele oraşelor.

Dacă trimiţătorul doreşte să aibă chitanţă, el va prezinta acest bon impiegatului de le ghişet.

Intrebuinţarea acestor bonurĭ este cu totul facultativă, publicul putînd să preziute telegramele la ghişeturĭ după obişnuita regulă.

Telegramele adresate autorităţilor, vor trebui să poarte un timbru fiscal de 25 banĭ şi menţiunea: *Timbru aplicat.*

Erĭ s'a prezentat la tribunalul Iţcanu, secţia I, prinţul şi princesa Gr. M. Sturdza, carĭ aŭ adoptat, cu toate formele legale pe mica copiliţă Olga Boga.

Se ştie că unul din fiĭ prinţuluĭ, Mihail Sturdza, după ce a împuşcat pe amanta luĭ, Gihizela Boga, muma copiliţeĭ Olga, s'a sinucis şi el.

Ca respuns la apelul primaruluĭ, principele Dimitrie Sturdza a donat 100 leĭ ca să fie distribuiţĭ la seracĭ cu ocazia serbătorilor.

Cele mai bune Masinĭ

pentru

FRAMĂNTAT ALUATUL

(Pâinea)

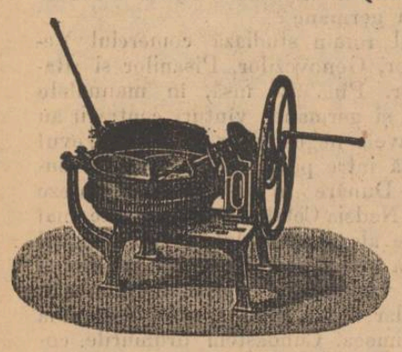

Patentate în toate STATELE

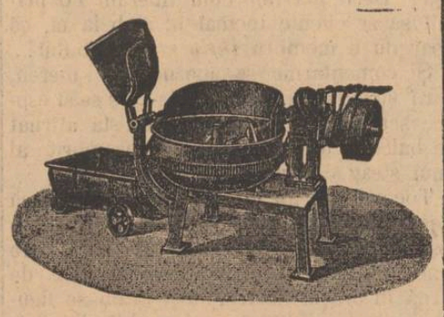

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
10—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ
Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.
Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mare asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşoni *vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţeĭ şi de rente in Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanţiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauţiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraţilor din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate şi pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viaţă şi deces în condiţiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viaţă şi deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum şi diverse alte combinaţiunĭ ce ating branşa asigurăreĭ asupra vieţeĭ.

Informaţiuni se daŭ şi oforte se primesc de către Agenţia Principală din Iaşĭ str. Lăpuşneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

31—51

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuuĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

IMPORTANT

Find că părăsesc ţara, cu autorisaţia Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, şi Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare şi un Pianino.

H. Finke.

Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Lucaşi

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preţ şi altele a se adresa la.

Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ

5—5

La Magasinul de Noutăţĭ

Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochi. albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe gantelerii. panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sfţ Sava. Sperînd că onor. public şi onor noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate

Cu stimă

M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER

STR. PRIMĂRIEI 13

lîngă „Pomul Verde"

dă consultaţiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. şi 2—4 dupa amiază** pen tru săracĭ Consultaţiunĭ gratis.

Buletin parlamentar

CAMERA

Şedinţa de la 18 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2.45. sub preşedenţia d.-luĭ *N. Economu.*

Prezenţĭ 123 d-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *P. Carp* vorbind asupra sumaruluĭ şedinţeĭ precedente, se miră cum a putut d. ministru de domeniĭ să facă o apropiere între contractul dintre d. Pitchac şi Statul romîn şi între Statul romîn şi furnisoriĭ de fîn. E cu totul alt-ceva. D. Pitchak, funcţionar al ministeruluĭ Austriac a fost adus în România şi autorizat de ministerul austriac ca să servească Statul romîn. De aceea s'a prevăzut că în caz de neînţelegere diferendul să se tranşeze de ambele ministere de comun acord.

D. *N. Fleva*, ministrul domeniilor, dă explicaţiunile necesare.

Se aprobă sumarul şedinţeĭ precedente.

D. *Leon Bogdan* mulţumeşte Camereĭ că l'a ales vice-preşedinte.

Promite că va conduce cu imparţialitate.

D. vice-preşedinte întreabă Camera dacă vrea să fixeze pentru mîine desbaterea budgetuluĭ C. F. R.

D. *G. C. Dobrescu-Prahova* arată că a avut de acum treĭ septămînĭ diferite dosare şi tablourĭ de lefurile şi statele personale ale funcţionarilor C. F. R. Nu i s'aŭ dat, ceia ce dovedeşte reaua voinţă a acelor din capul direcţiuneĭ C. F. R.

D. *dr. C. Istrati*, ministrul lucrărilor publice, explică că a trimis chiar azĭ tablourile cerute de d. Dobrescu iar pentru dosare va telegrafia chiar acum.

D. *I. Stefănescu* se raliază la cele spuse de d. Dobrescu.

— D. *dr. C. Istrati*, protestează în contra celor ce se insinuiasă în potriva C. F. R, o administraţie model.

— D. *N. Chirill-Săveanu* interpelează guvernul asupra măsurilor ce va lua în potriva cartelului rafinorilor de petrol şi asupra cartelurilor în genere.

Se votează recunoaşterile d-lor Aron M. Enescu, August Mireşeanu, Christache Ganea, George Eug. Dubraş, Victor Jaja, Corneliu Gusila, Ioan Pandele, Dr. Solronie Comşa, Corneliu Ciortus, Aurel Bobancu, Ioan Stoisor, Th. Raiea, Frantz C. Costache, Manole H. Dorc, G. Comşa, Ion Boanta, Nestor Cernescu, Nic. Enescu. Nathanail Grideanu, Ioan Roman Tulcea, Radu Gheorghe, D. Nicolicĭ, I. Jiteanu, Vas. Pucherea, Ion Russu Abrudeanu, D. Procopovicĭ, Dionisie Lăzăreanu, Teodosie Zaharia, Gh. Murnu şi indigenatele d-lor dr. A. Sgardelli, Ioan Foriş, Sergiu Torjescu, Alex. Hamel, Iosef Hausser, Alex. Constantinidi, Const. Demetriade, Henry Verona, dr. N. Apotecker, Jean Marie Fotino, Gh. Sabovicĭ, Ioan Beflon, Paul Spreer, Radu Ionescu, Oscar Laszlo, Ion Rothbart, Ion Gheorghiade, Maximilian Zelinscki, Carol Pedrazoli, I. Cupfer, Gh. Grimberg, Arnoli Lermann, Stavri C. Tipoia.

Şedinţa se ridică la orele 6 jum.

SENATUL

— *Şedinţa de la 18 Decembrie* —

Şedinţa se deschide la orele 2.40, sub preşedinţia d-luĭ C. Boerescu.

Prezenţĭ 47 domnĭ senatorĭ.

Pe banca ministerială d. general Manu şi Iacob Lahovary.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se intră în ordinea zileĭ: legea pentru taxa asupra zaharuluĭ.

D. *Leon Sachelarie*, declară că toţĭ liberaliĭ vor vota contra acestuĭ proiect de lege, căcĭ apasă asupra populaţieĭ.

Oratorul se maĭ declară în contra primelor de fabricaţie a zaharuluĭ.

D. *General Manu.* Nu voĭ răspunde la prima parte a cuvîntăriĭ d-luĭ Sachelarie. In Cameră s'a făcut o declaraţie în acest sens; mă aşteptam să se facă şi aci.

In ce priveşte cestiunea primeĭ de încurajare, d. Sachelarie se ridică în contra unuĭ principiŭ emis de partidul liberal, care spunea pe toate cărările, că trebue încurajată industria în ţară la noĭ. Iarăşĭ în ce priveşte acordarea de prime, vom fi circumspecţĭ şi vom acorda pe viitor astfel de prime de cît cu multă grije.

Noĭ nu putem face de cît să ne conformăm legeĭ existente. Dacă liberaliĭ vor să propue desfiinţarea acestor prime, noĭ vom discuta, dar nu putem face acest lucru, căcĭ am putea fi acuzaţĭ de asupritorĭ aĭ comerţuluĭ.

D. *M. Ghermani.* E de părere ca pe viitor să nu se maĭ prelungească acordarea dreptuluĭ de primă, încă pe 15 anĭ cum s'a făcut sub liberalĭ. Se protejază fabricele ca publicul să plătească maĭ scump zaharul.

Se intră în discuţia legeĭ patentelor.

D. *A. Carp.* Vorbeşte de gestiunea financiară a liberalilor şi apoĭ de gestiunea financiară generală. D-sa combate proectul de lege şi susţine, că sistemul nu e bun. Sfîrşeşte că ar vota cu plăcere legea aceasta dacă d. ministru de finanţe i-ar admite un amendament.

D. *M. Ghermani.* Declară că e contra taxelor fixe, tot-d'auna injuste; d-sa e pentru taxele proporţionale. Legea actuală a patentelor datînd din 1863 se simte necesitate a fi modificată, căcĭ nu maĭ conrespunde actualelor cerinţe moderne. Şi dovadă e că au fost începuturĭ de modificare.

D. *General Manu.* Legile se modifică în două felurĭ: sau prin schimbarea unor articole, sau prin o lege nouă. D. Ghermani a stat vr'o 7 anĭ la guvern şi a lucrat o lege de modificenre a patentelor dar a rămas în cartoanele ministeruluĭ. Dacă d-sa nu a putut modifica legea în 7 anĭ, cum aşĭ fi putut face o lege nouă eu care sunt la putere numaĭ de vr'o 6 lunĭ?

Oratorul face istoricul tutulor încercărilor de a se modifica legea patentelor.

Din cauză că e criză în ţară, am modificat acum numaĭ cîte-va articole şi am lăsat modificarea generală pe maĭ tîrziu. In ce priveşte impozitul mobiliar. Apoĭ se ştie că bonurile şi cele-l'alte scrisurĭ sunt scutite prin lege. Am impus însă, prin noua lege care va veni, şi succesiunile, decĭ capitalurile.

Am fost acuzaţĭ că prea se votează iute legile. Noĭ lăsăm discuţiile cît se poate de largĭ, decĭ resping aceste acuzaţiĭ.

D. *Gr. Olănescu*: nu am citit raportul proectuluĭ erĭ.

D. *gen. Manu.* D-le Olănescu, asta se chiamă: *chercher le bête.* D-ta cunoşteaĭ bine legea fără să citeştĭ raportul, ce maĭ spuĭ acum că nu ştiaĭ. D. Aurelian tot spune mereu cu blîndeţe la început cum că votează tot, dar apoĭ caută tot felul de întorsăturĭ. Maĭ bine să spue drept că nu votează nimic.

Legea în total e votată cu 55 voturĭ pentru, 8 contra.

Ultimele Informaţĭ

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţi Facem apel la toţi oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziua şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît, banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, in cessul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	*20 lei.*
D. Al. A. Băddăreu	*20 lei*
D. Dr. J. Lebell	*5 „*
Const. Ivaşcu	*5 „*
N. Ştefănescu	*5 „*
D-na Erato Văsescu	*20 „*
D. N. Déméric, consul imperial al Rusiei	*20 „*
D. Gr. Cagîlniceanu	*20 „*
D. A. G. Dabija, avocat	*5 „*
D. N. S. Popovici, senior	*5 „*
D-na Emilia Humpel	*20 „*
D. Laurenţiu Teodoreanu	*10 „*
D. V. Buţureanu, profesor Universitar	*10 „*

Din Broştenĭ, judeţul Suceava, ni se comunică că'n ziua de 28 Noembrie societatea „Bistriţa" a învăţătorilor din plasa muntele, judeţul Suceava, a distribuit donă zecĭ rînduri haine copiilor saracĭ din cuprinsul societăţeĭ cum şi cărţĭ şi rechizite şcolare în sumă de una sută leĭ.

Principele Dimitrie Sturdza a donat cincĭ sute leĭ pentru sărindariĭ la biserica Sf. Spiridon.

Cu acceleratul de aseară d. dr. Sculy, noul ales al Iaşuluĭ, a plecat la Bucureştĭ.

Aflăm că la cercul militar se organisează pentru anul noŭ, în ajunul anuluĭ noŭ un prea frumos revelion organizat în mod splendid.

In vederea economiilor care urmează să fie făcute în budgetul spitaluluĭ sft. Spiridon, se agită ideia desfiinţăreĭ farmacieĭ aceluĭ spital.

De oare-ce este definitiv hotărîtă desfiinţarea serviciuluĭ de medicamente gratuite, ar fi o cheltueală enormă continuarea sistemuluĭ de astă-zĭ de la farmacia spitaluluĭ sft. Spiridon.

Actualmente farmacia coastă 90,000 leĭ.

Desfiinţînd medicamentele gratuite şi făcînd o licitaţie pentru furnizarea medicamentelor, epitropia va face o economie de 50,000 leĭ.

Camera a votat în şedinţa de Sîmbătă 18 Decembrie împămîntenirea d-luĭ dr. N. Apotecker, azistentul cliniceĭ chirurgicale a d-luĭ dr. Sculy.

Băiatul Jean Ianculovicĭ în serviciul d-luĭ I. Margulies din strada Arcu, trimis fiind cu suma de 1425 leĭ la poştă a dispărut.

Din cercetările poliţieĭ pare probabil că băiatul a apucat drumul spre America.

D. I. Paul, profesor, a fost ierĭ victima unuĭ accident. Mergînd pe stradă a alunecat, şi are piciorul stîng luxat.

Dorim eminentuluĭ profesor o grabnică însănătoşire.

Numărul de Crăciun al Opinieĭ, *cu data de 25 Decembrie, va conţinea ca în toţĭ aniĭ, numeroase şi variate articole de actualitate, semnate de numeroşĭ colaboratorĭ aĭ ziaruluĭ nostru.*

Sperăm că bogatul cuprins al aceluĭ număr va satisface deplin pe toţĭ cetitoriĭ Opinieĭ, *doritorĭ de a avea pentru zilele festive o gazetă recreativă şi instructivă în acelaş timp.*

Aflăm că la cercul militar din localitate va fi aranjat de Crăciun un frumos copac şi va avea loc un matineŭ pentru familiile d-lor ofiţerĭ.

Consiliul comunal este convocat în sesiune extra-ordinară pentru Joĭ 23 Decembrie.

La ordinea zileĭ alegerea unuĭ ajutor de primar în locul d-luĭ Mihail, demisionat, fiind numit comisar al guvernuluĭ pe lîngă creditul urban.

Probabil că alegerea unuĭ ajutor de primar se va face în persoana d-luĭ Cosnt. Chirilă.

D. Al A. Bădărău, primarul Iaşuluĭ, părăseşte în astă seară capitala unde se află de două zile, plecînd direct la Nizza şi de acolo la Montpellier.

D-sa se reîntoarce în Iaşĭ în ziua de 10 Ianuarie.

D. Osvald Teodoreanu, judecător de instrucţie, care a fost bolnav de anghină flegmonoază, se află pe deplin restabilit.

D-sa şi-a reluat astăzĭ serviciul.

De Mercurĭ se va începe distribuirea la seracĭ a banilor colecţionaţĭ de administraţia comunală.

D. Ioan Coroĭ, primarul urbeĭ Dorohoĭ se află bolnav în spitalul sf. Spiridon, secţia d-luĭ dr. Botez.

Dorim d-luĭ Coroĭ o grabnică însănătoşare.

D. Gheorghe Panu a plecat ierĭ la Bucureştĭ cu expresul de 9.35 m dimineaţa.

Erĭ, Duminică, s'aŭ închis corpurile legiuitoare, luînd vacanţă pînă la 10 Ianuarie.

Ultima şedinţă a fost consacrata votăriĭ budgetuluĭ căilor ferate şi taxa asupra petroluluĭ.

Comitetul delegaţilor, punîndu-se în înţelegere cu guvernul, a căzut taxa asupra petroleuluĭ la 5 banĭ de litru. In vederea de a nu se expune lumea la spoliaţiunea carteliştilor, se va da o intînsă publicitate taxelor votate, avisîndu-se lumea de aceasta.

Tot în vederea aceasta s'a iscălit de aproape unanimitatea deputaţilor un proiect de lege din iniţiativă parlamentară pentru a stavili cartelul şi a inflige pedepse celor ce ar abusa de respîndirea ştirilor tendenţioase, avînd de scop a ridica preţul obiectelor de consumaţie.

Budgetul căilor ferate s'a votat nu după puţină discuţie. Camera fiind animată de dorinţa de a se ştĭ ce se petrece la căile ferate, cum şi de a-şĭ da samă de bugetul C. F. R. în complect, a reuşit a impune Comisieĭ budgetare—de acord cu ministrul lucrărilor publice ca să se voteze un budget provisor pînă la Aprilie.

Asupra acestuĭ lucru s'a iscat o lungă discuţie în cameră, uniĭ voind a introduce prin amendamente acest lucru în proectul de lege, majoritatea însă luînd de bună declararea băncii ministeriale a respins amendamentele şi a votat budgetul cum s'a presentat.

In vederea votăreĭ bugetuluĭ căilor ferate s'a votat alt proect de lege prin care se amînă art. din legea de organizare a corpuluĭ technic şi a căilor ferate, prin care se sporiaŭ lefurile funcţionarilor pe ziua de 1 Ianuar.

A fost mult fórte comentată lipsa fruntaşilor colectivişti din Iaşi la banchetul şi intrunirea de la clubul colectivist.

In special d. Gheorghian care a refuzat în mod categoric să participe cu toate inzistenţele puse pe lîngă d sa, a fost văzut ieri după amează plimbîndu-se in mod ostentativ pe stradele Lăpuşneanu şi Carol. Aceasta ca răspuns ziarelor opoziţioniste din capitală care afirmau că d. Gheorghian nu se afla in Iaşi.

D. Sturdza a trebuit să se mulţumească de asigurarea lui Rachi şi Tanase Gheorghiu că va fi secondat de caracudele de la clubul liberal din localitate.

Doamna Eliza Xenopol soţia Rectoruluĭ Universităţeĭ s'a îmbolnăvit în urma uneĭ răceli. Este în căutarea doctoruluĭ Riegler. Dorim doamneĭ Xenopol o curîndă însănătoşare.

Producţia Conservatorului

Erĭ a avut loc I-a producţie şcolară a Conservatoruluĭ de muzică şi declamaţie.

De oare-ce spaţiul nu permite mă voiŭ mărgini a face recenzia cît se poate maĭ pe scurt.

Producţia s'a început cu versurile *Nebunii* de d. Lecca, recitate de elevul V. Boldescu. E un tînăr talentat care promite mult.

Concertul al VIII-lea pentru violină de Rode, executat eu multă pricepere de d. M. Averchi.

Romanţă din opera *Nunta lui Figaro* de Mozart, cîntată de d-ra E. Ivanovicĭ. D-sa posedă o vocc drăguţă.

Mendelssohn a Preludiu b. Scherzo pentru piano executate de d-ra Marie L. Macarovicĭ, cea maĭ talentată elevă a d-rei Sion.

De data aceasta am avut ocazia să ascultăm o muzică sublimă, executată în mod minunat. In deosebĭ partea ultimă din Scherzo a fost aşa de perfect execucutată că publicul din sală fermecat, asculta cu evlavie bisericească.

Aplausele entusiaste ale asistenţei aŭ răsplătit în destul talentata diletantă.

Rugămintea din urmă de Coşbuc, recitată de d. S. Profir.

D-sa este unul din distinşii elevĭ aĭ d-luĭ S. Dragomir, şi aceasta ne-a dovedit-o îndestul erĭ.

A fost mult aplaudat.

Wichl. Fantasie din opera *Marta*, pentru oboe, executată cn multă pricepere şi mult talent de d. V. I. Gheorghiŭ.

Romanţa din opera *Linda di Chamounix*, de Donizetti cîntată de d. S. Brentzer.

Incă un talent ce posedă Conservatorul nostru şi care ar trebui încurajat.

Speranţă. *Anecdote*, zise de d. G. T Dimitriu-Păuşeştĭ.

A fost rechemat şi aplaudat în maĭ multe rîndurĭ.

Poloneză pentru 2 flaute de Kummer executată de d-niĭ E. Ciolac şi Ph. Netter, doĭ elevĭ destinşĭ. *Bacalauriata*, comedie într'un act jucat de d. C. Dumitriu şi d-rele Gherghiu şi Ştefănescu.

D. Dimitriu e un element de talent care merită a fi mul lăudat. In genere piesa a fost jucată spre lauda elevilor şi a profesoruluĭ.

In sală azistenţă numeroasă.

Aleman.

Pe cînd d-nul D. Sturdza candidează la Roman, nu e zi care să nu aducă cîte o nouă destăinuire, în sarcina foştilor săĭ partizanĭ. Parchetul a maĭ descoperit săptămîna trecută o delapidare de 16,000 leĭ, făptuită în dauna societăţeĭ de împrumut, Perseveranţa, de către casierul eĭ Vasile Dimitriu, fost ajutor de primar şi mare stîlp al colectivităţeĭ romaşcane.

Probabil că se vor maĭ descoperi şi alte delapidărĭ şi furturĭ pînă la data de 15 Ianuarie, cînd va avea loc alegerea la care candidează dl. D. Sturdza, astfel că d-sa ar culege la sigur maĭ multe voturĭ la penitenciarul din Roman de cît la casa comunală.

Intrunirea şi banchetul colectivităţeĭ

Banchetul dat de clubul colectivist în onoarea d-luĭ Sturdza, a avut loc în sala clubuluĭ de la hotel Trajan.

In mijlocul uneĭ indiferenţe generale aŭ continuat mîncările şi doară sticlele destupate au putut încălzi întru cît-va entuziasmul azistenţilor.

La ora 10 d. Dim. Sturdza, ridică paharul în sănătatea M. S. Regeluĭ a familieĭ regale şi pentru dinastie.

O telegramă în acest sens e adresată M. S. Regeluĭ.

D. *N Gane*, urînd bună venire fruntaşilor colectivişti, declară seria discursurilor deschisă. Cel întăĭ toast e ridicat de d. *Dim. Sturdza*, care într'un discurs lung vorbeşte despre necesitatea uneĭ organizărĭ temeinice a partiduluĭ liberal şi de recunoaşterea unuĭ şef nediscutat şi respectat de toţĭ. D-sa spune că în momentele grele prin care trece ţara e nevoe numat de cît de un asemenea şef.

Pentru a face temeinică această luptă trebue o organizare serioasă şi disciplină în partid.

D. Gr. N. Macry, vorbeşte despre rostul întrunirilor şi banchetelor de asemenea natură, şi arată importanţa lor în lupta politică.

D. Epurescu, vorbeşte pentru disciplină în partid şi face apel la membriĭ clubuluĭ liberal ca să deie un sprijin puternic şi necondiţionat d-luĭ Dim. A. Sturdza.

D. Ionel Brătianu, vorbeşte în genere despre superioritatea partiduluĭ liberal care are un şef recunoscut faţă de cel conservator, care îl discută şi astăzĭ.

D. Poenaru-Bordea explică trecerea uneĭ părţĭ din Aurelianiştĭ la d. Sturdza şi de d-sa în particular.

D. Tanase Gheorghiu asigură pe d. Sturdza de sprijinul şi supunerea membrilor clubuluĭ colectivist din Iaşĭ, representaţĭ prin d-sa.

D. Haret, vorbeşte de modul cum a ştiut să facă liberaliĭ educaţia caracterelor.

D. Rache Vasiliu vorbeşte pentru înaltarea moravurilor în luptele politice.

Maĭ vorbesc d-niĭ Penescu şi Vasiliu din Podu-Iloaie şi la ora 12 banchetul ie sfîrşit.

*

La ora 2 jum. a avut loc întrunirea de la clubul liberal. Fără teama de a fi dezminţiţĭ afirmăm că'n sală n'aŭ fost de cît cel mult vr'o 80 de persoane.

Preşedinţia întruniri o are d. Sturdza, D-sa declarînd şedinţa deschisă, pronunţă un lung discurs.

Recunoaşte că situaţia ţăreĭ este excesiv de critică din cauza crizeĭ financiare. care bîntue Europa intreagă.

Partidul conservator însă, după d-sa, n'a ştiut să rezolve această situaţie critică.

In chestia aducereĭ capitalurilor străine trebue ca acele capitalurĭ să fie oneste, să nu aibă în vedere numaĭ specula. Şi pentru ca acele capitalurĭ să vie în ţară trebue ca respectul de banul public să fie un ce sfînt şi trebue ca oamenĭ destoinicĭ să fie la cîrma ţereĭ, precum şi un şef de partid recunoscut şi stimat de toţĭ.

Trece apoĭ la chestiunea portuluĭ Constanţa şi discută chestiunea rescumpărăreĭ drumurilor de fer de la Ofenheim şi Strussberg. Din atitudenea partiduluĭ conservator d-sa deduce că şi atuncĭ ca şi astă-zĭ conservatoriĭ n'au avut incredere în corpul inginerilor romînĭ.

Venind la chestiunea impozitelor spune că guvernul nu trebuia să pue taxe anul acesta care e o calamitate, ci să aştepte cîţĭ-va anĭ mănoşĭ.

Incheie discursul făcînd apel la unire pentru ca greşelile comise de uni, liberalĭ în trecut să nu să repete.

După d. Sturdza ia cuvîntul d. Ionel Brătianu, care spune că actualul guvern are un păcat de origine, anume un faş pentru a acuza pe d. Sturdza de tradare în chestie naţională.

Şi din această cauză actualul guvern ar fi comis falşurĭ în chestia porţilor de fer în chestia Halier.

D-sa acuză pe d. Ioan Lahovary că a comis şi d-sa falşurĭ, pentru a se apara d'inaintea parlamentuluĭ.

D. *V. Epurescu* spune că în chestia Porţilor de Fer simte fiorĭ venind la tribună şi aceştĭ fiorĭ s'ar explica, după d-sa, prin marele greşelĭ comise de partidul conservator.

Intr'un discurs plin de caraghioslicurĭ cere unirea elementelor liberale.

Maĭ vorbesc d-niĭ Haret pe tema decăderei moravurilor, Corbescu şi Gr. N. Macry după care întrunirea e sfîrşită.

Cu acceleratul de 9 seara trupa din căpitală a părăsit Iaşul.

Conferinţa de la Scoala Militară

Cunoscîndu-se importanţa conferinţelor, s'a început la Scoala Militară din localitate o serie de conferinţe foarte instructive atît pentru elevĭ cît şi pentru d-niĭ ofiţerĭ.

Sîmbătă 18 Decembrie d. dr. Thiron, în decurs de o oră şi jum. a vorbit în mod foarte convingător asupra posiţiuneĭ corecte a corpuluĭ:

Curăţenia corporală.

Relele causate de boalele urîte.

Răul la care dă naştere usul tutunuluĭ de către fiinţele tinere şi abusul la ceĭ adolescenţĭ şi bătrînĭ.

Nenorocirile causate băuturilor de către alcool. Intreaga conferinţă a fost susţinută cu desemnurĭ, date şi probe positive, însoţindu le şi de projecţiunĭ—luminoase carĭ aŭ reuşit pe deplin, graţie d-luĭ major Văitoianu şi d-luĭ lt. Simionescu.

Această conferinţă a fost foarte oportună acum cu plecarea elevilor în congediŭ şi avem ferma convingere că mulţĭ din eĭ nu se vor lasa să fie seduşĭ de unele rele pe carĭ ducîndu-se în familie sunt expuşĭ a le contracta.—Relativ la posiţiunea corectă a corpuluĭ s'a aratat diformităţile fisice ce contractează eleviĭ cari nu staŭ corect în bancă şi consecinţele ce decurg apoĭ în ţinută fie acum ca elevĭ fie maĭ tîrziŭ ca ofiţerĭ.—Curăţenia corporală este tot atît de necesară ca şi hrana. S'a făcut cunoscut boalele la cari daŭ naştere necurăţeniile corporale şi s'a recomandat ca eleviĭ în vacanţă să continue a-şĭ îngriji corpul după cum sunt obişnuiţĭ şi în şcoală. Nenorocirile provenite din cauza boalelor urîte se văd zilnic şi aŭ consecinţĭ în viitor ca şi în prezent, de aceia este prudent ca eleviĭ să fie cumpataţĭ şi să evite causele cari daŭ naştere la asemenea funeste casurĭ.

Tutunul este o plantă otrăvitoare şi pentru elementele tinere, eleviĭ, este un rău capital cari 'ĭ predispune la boale pernicioase. Direcţiunea Şcoaleĭ a luat măsurile cele maĭ severe pentru stărpirea acestuĭ flagel; e de dorit ca şi părinţiĭ să observe de aproape pe elevĭ şi să facă ca în familie să nu fumeze.—La oameniĭ maturĭ abusul tutunuluĭ este asemenea vătămător sănătăţeĭ căcĭ să văd mulţĭ tuşind din această causă, alţiĭ nu aŭ poftă de mîncare, uniĭ sunt otrăviţĭ şi cîţĭ nu sufăr de diferite maladiĭ numaĭ din causa acestuĭ rău social pe cari mulţĭ l'aŭ contractat prin imitaţiune, fără vr'o causă bine cuvîntată. Alcoolul este un flagel maĭ puternic de cît tutunul şi nenorocirile ce causează sunt înspăimîntătoare; crimele, indisciplinele în mare parte sunt datorite acestuĭ răŭ obiceiŭ cari în mod nesimţitor ruinează sănătatea şi duce foarte adesea la demenţĭ, nebuniĭ şi chiar moarte.

Krüger, actualul preşedinte al Transvaaluluĭ, este un antialcoolic fanatic din care causă este robust şi de şi în vrîstă înaintată, sufere toate privaţiunile răsboiuluĭ actual fără nicĭ un inconvenient.

Cunoaştem că şi în localitate este o Societate anti-alcoolică care pe fie-care zi îşi măreşte numărul membrilor, fanaticĭ, decişĭ a lupta pe toate căile contra ruinătoruluĭ sănătăţeĭ.—Conferinţa a început la 8 jum. şi s'a terminat la oarele 10 seara.

La această conferinţă aŭ asistat pe lîngă toţĭ eleviĭ şi oficeriĭ Scoaleĭ: D-niĭ Xenopol, dr. Riegler, Sinigalgia, Gheorghiu, Colonel Pavloff, Col. Petrovicĭ, Lt. Colonel Dobroneanu, majoriĭ Haret, Petrescu, dr. Mielescu, dr. veterinar Popovicĭ, major Andriescu; Căpitaniĭ Balmez, Mihail, Costinescu, sub-locot Vojen.

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tigheluluĭ. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabriceĭ şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusnt Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce tehnica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznic.u Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozit de mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

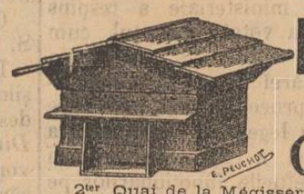

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de Toilettă:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de Toilettă „Singer" şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

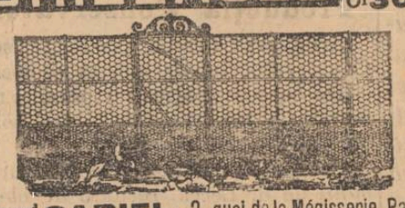

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

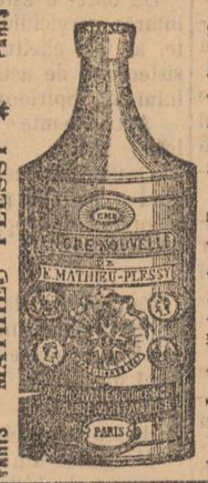

Cruceea Legiunii de onóre la Esposit. univ. de la 1867
Cerneală nouă dublă violetă pentru copiatŭ
Adoptată de tóte administraţiunile cele mari.
Deposite: „ Jassy.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

GOLLOT
CATAPLASM RIGOLLOT
Col maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.
A se pretinde semnătura în roşu a Inventatorului pe fie-care fóie:
SE VINDE ÎN CUTII DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 189 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—MERCURI 22 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Inserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA:
No. 17—Srada Primăriciĭ— No. 17

Pe pragul vacanţiei

Corpurile legiuitoare s'aŭ închis alaltaerĭ, luîndu'şĭ vacanţă pînă la 10 Ianuarie 1900.

In cursul abia a uneĭ lunĭ şi cîteva zile de activitate, parlamentul a dat strălucite dovezĭ de solicitudinea sa pentru interesele ţăreĭ, şi a votat mai multe proiecte de legĭ importante şi absolut neçesare mersuluĭ afacerilor statuluĭ.

De cînd ne bucurăm de regim parlamentar, incintele corpurilor legiuitoare n'aŭ vibrat poate nicĭ odată de accente mai viĭ, de sunetul unor glasurĭ maĭ autorizate, şi de ecoul unor desbaterĭ maĭ superioare ca acum.

De anĭ de zile — ca să nu zicem de zecimĭ de anĭ—nu s'a auzit în parlament discuţiĭ atît de înălţătoare şi de onorătoare pentru un corp representativ, ca acele urmate cu ocazia votăreĭ proiectuluĭ de respuns la mesagiul Tronuluĭ.

La atacurile îndreptate cu atîta măestrie de limbagiŭ de nişte adversarĭ superiorĭ şi experimentaţĭ în mănuirea cuvîntuluĭ aĭ partiduluĭ conservator,—iluştriĭ noştri leaderĭ aŭ respuns cu o strălucire de succes care a ridicat nivelul desbaterilor parlamentare la apogeŭ, şi a reabilitat reputaţia representaţiunelor noastre naţionale, compromisă de cîte orĭ partidul liberal treçea pe la putere.

Parlamentul s'a maĭ distins încă prin blîndeţa, îngăduinţa şi perfecta gentilomerie cu care majoritatea s'a condus faţă de minoritate.

Opoziţia de toate nuanţele s'a bucurat de o atenţie şi de o bună voinţă atît de nemărginite din partea majorităţeĭ, în cît cazul a trebuit să fie recunoscut de chiar adversariĭ noştri. E o notă strelucită la activul partiduluĭ nostru, notă de care va trebui să se ţie samă şi să se amintească cu mîndrie de întreaga suflare conservatoare.

Dar pre cît majoritatea condusă de sentimente de înaltă convenienţă parlamentară şi-a impus o directivă la înălţimea misiuneĭ sale, pre atît ca, a fost silită de împrejurărĭ se recunoască de absolut imperioase, o serie de măsurĭ, dureroase poate pentru popularitatea de care se bucură partidul conservator, dar impuse de o situaţiune nenorocită creată de guvernul precedent.

Camera a votat birurĭ.

Da, a votat birurĭ fiind-că guvernul actual, cu dor de a pune ordine în starea destrabalată financiară moştenită de la colectiviştĭ, a venit cu proiecte de nouĭ imposite, saŭ mai bine, cu proiecte de apel la obolul întregeĭ ţărĭ romîneştĭ,

Toate întocmirile meşteşugite ale diferitelor proiecte de nouĭ impozite, lasă implicit să se citească pintre rîndurĭ următorul apel:

„Oamenĭ bunĭ! Un guvern „nefast, un regim fără scrupul „pentru nevoile ţăreĭ, a afun„dat tesaurul într'un abis finan„ciar care ameninţă statul. Or „statul nu e alt-ceva de cît „representanţa legală a noas„tră a tuturora. Am păcătuit „greŭ de a lassa pe nişte ne„pricepuţĭ şi de rea credinţă „să ne administreze şi să gi„reze în numele nostru avu„tul public, în care să găsesc „azĭ lipsurĭ! Cine să plătească „acele lipsurĭ? Noĭ toţĭ de-a „valma!

E logic lucrul, şi de o logică silită chiar!

Eată dar că parlamentul, pe cînd pe de oparte îşĭ impusesă de a rîdica, în ceea ce'l priveşte, nivelul discuţiilor la acea obiectivitate inherentă corpurilor superioare deliberative, şi majoritatea lassa desbaterilor toată libertatea imaginată,—era, pe de altă parte, silit de a face operă de impopularitate oare cum, de a vota inpozite.

Şi s'a supus să fie răstignit, să fie vorbit de reŭ chiar de către ceĭ de rea credinţă, numaĭ pentru a-şĭ îndeplini o datorie patriotică.

VORBE

Vorrei pianger. „Uite, simt că mă apasă o greutate enormă pe suflet; îmĭ sboară gîndul spre moarte şi găsesc că e maĭ bună decît viaţa... " îmĭ spunea cea maĭ mare artistă dramatică a noastră. In ochiĭ eĭ marĭ treceaŭ, într'adevăr, umbre de tristeţă; în vîrful genelor lungĭ şi mătăsoase apăreaŭ rare şi curate diamante şi dispăreaŭ îndată.

Totuşĭ, ce avea să maĭ ceară soarteĭ? Gloria îi pusese degetul pe frunte şi un nimb îi înconjurase fruntea. Din gura sa fermecată vorbele eşiaŭ duioase saŭ tînguitoare şi aveaŭ darul să-ţĭ răscolească adînc inima senină, sufletul sîngerat. Venise vremea şi căutase să-ĭ cerne nea pe blonda cosiţă. Dar fu înfîntă şi ea: Femeea rămase aceeaşĭ: cu mişcările eĭ feline şi ispititoare, ca pentru vecie, cu gesturĭ de ispită, cu căldură atrăgătoare în voce. Rămăsese Fermecătoarea, ce robea mulţimea şi căreia poeţiĭ îĭ căutase ditirambe.

De ce dar să plîngă? Era amintirea uneĭ durerĭ trecute de mult saŭ prevederea uneĭ sfăşierĭ viitoare? Era poate zeiţa a tot stăpînitoare, zeiţa cu ochiĭ tulburĭ de visurile morfineĭ, cu fruntea tulburată de poftele visăreĭ, cu dorul trupesc în imbinarea mişcărilor de rechemare a plăcereĭ? Nu ştiŭ, dar îmĭ amintesc de frumosul vers al sîngeratuluĭ Cavalloti:

Son sola... e vorrei pianger... e non so
dir perchè.

Nicĭ ea, poate, nu ştia de ce plîngea, dar lacrimĭ marĭ i se scurgeaŭ pe obraz, iar ochiĭ îĭ rămăseseră fixi, privind în spaţiu.

Şi lacrima se răstogoli iarăşĭ ascunzînd în cristalul eĭ o lume,—o lume misterioasă, de pofte şi de dorurĭ.

Faust

A se citi în corpul gazeteĭ interesantele informaţiĭ relative la achitarea luĭ Iatzmirschy, autorul furtuluĭ de documente de la mănăstirea Neamţuluĭ precum şi senzaţionalele telegrame de pe cîmpul de rĕsboiu.

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţi Facem apel la toţi oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziua şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît, banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea uneĭ guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, în cessul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu . . .	20 lei.
D. Al. A. Bădăreu	20 lei
D. Dr. J. Lebell	5 „
Const. Ivaşcu	5 „
N. Ştefănescu	5 „
D-na Erato Vităescu	20 „
D. N. Démétric, consul imperial al Rusiei	20 „
D. Gr. Cagîlniceanu . . .	20 „
D. A. G. Dabija, avocat . .	5 „
D. N. S. Popovici, senior . .	5 „
D-na Emilia Humpel . . .	20 „
D. Laurenţiu Teodoreanu .	10 „
D. V. Buţureanu, profesor Universitar	10 „
B. G. Ilutză, farmacist . . .	6 „
D. dr. Negel	15 „

In chestia Porţilor de fer

De oare-ce d. Ionel Brăteanu a avut îndrăsneala să atace, în întrunirea de la clubul colectivist, partidul conservator, pe tema acesteĭ chestiunĭ—lucru relevat în numărul nostru de erĭ, voim să arătăm care a fost atitudinea d-luĭ Sturdza faţă de pretenţiunile Ungurilor.

In primul loc este o specula nedemnă făcută de colectiviştĭ pe tema taxelor. Acele taxe sunĭ un drept ale Austro-Ungarieĭ faţă de cheltuelile făcute pentru executarea lucrărilor. Aceasta decurge din articolul 57 al tractatuluĭ de la Berlin.

Acolo unde Ungurii n'aŭ dreptate, este, cînd eĭ pretind că aŭ dreptul să facă poliţia fluvială, să facă regulamente de navigaţie şi serviciŭ de pilotagiŭ unguresc.

Ce face d. Sturdza cînd 'ĭ se comunică regulamentul redactat de Ungurĭ, în care se găseaŭ şi următoarele:

„Biuroul regal ungar de navigaţie din „Orşova are la dispoziţia sa pentru ser„viciul pilotagiuluĭ afară de pilotul şef, etc.

Piloţiĭ sunt numiţĭ de către ministerul regal ungar de comerţ.

„Cererea, avînd de obiect asistenţa pilo„tuluĭ, se va adresa în genere biurouluĭ „regal ungar la Orşova".

„Condiţiunile spre a putea fi pilot sunt: „Bucurarea drepturilor de cetăţean ungur.

Fără nicĭ un protest, d. Sturdza transmite acel regulament direcţiuneĭ Regieĭ monopolurilor statuluĭ, întovărăşit de următoarea adresă.

Legaţiunea Austro-Ungară mă informează că, terminîndu-se în curînd lucrările de îndreptare a Dunăreĭ la Porţile-de-Fer, noua cale de comunicaţie se va deschide la primăvara anuluĭ viitor.

Pentru înlesnirea navigaţiuneĭ, guvernnl ungar a înfiinţat un serviciŭ de pilotaj ale căruia principiĭ şi regulĭ sunt formulate aci în alăturatele treĭ anexe, în traducere franceză. (La inspectoratul porturilor în traducere romînă).

Piloţii vor depinde de biuroul ungar de navigaţie la Orşova, iar vasele carĭ plătesc taxele de peiaj vor profita de serviciile piloţilor în mod gratuit.

Aducînd etc. etc.

Şi cînd d. Sturdza repetă adresa în chestiune, cerînd să fie adusă la cunoştinţa tuturor agenţilor, d. Vintilă Brătianu răspunde următoarele:

Nu am lipsit de a trimite copie după acele acte organelor serviciuluĭ navigaţiuneĭ, dînd cuvenitele ordine şi instrucţiunĭ pentru *stricta observare a prescripţiunilor şi regulelelor stabilite* cu ocazia deschidereĭ acesteĭ nouă cale navigaţiuneĭ fluviale pe Dunăre.

Şi cînd lucrurile staŭ ast-fel, d. Ionel Brătianu mai are tristul curagiŭ să acuze pe actualul ministru de externe în această chestiune?

Care a fost atitudinea partiduluĭ conservator? Aceasta s'a putut vedea din discursul d-luĭ Jean Lahovary. O atitudine demnă, hotărîtă şi spre cinstea ţăreĭ.

Serviciul Telegrafic

—*al OPINIEI*—

Pretoria 20 Decembrie

Treĭ englejĭ făcuţĭ prizonierĭ in apropiere de Malopo, istorisesc că un ofiţer superior numit Povelles a căzut.

Fiul primuluĭ ministru lord Edvard Cecil şi lord Charles Cavedish Beutink sunt răniţĭ.

Buriĭ aŭ făcut o eşire pentru a pune mîna pe tunurile de calibru mare.

Eĭ însă, aŭ suferit marĭ perderĭ.

Londra 20 Decembrie

După ştirile oficiale sechestrarea vaporuluĭ *Bundesrath* va fi menţinută pînă cînd tribunalul diu Durban va da verdictul seŭ.

Anglia doreşte între altele să nu împedice cît maĭ puţin posibil navigaţia loială a vaselor străine pe coasta orientală a Africeĭ.

Londra 20 Decembrie.

S'a găsit pe bordul luĭ *Bundesrath* treĭ ofiţerĭ şi 20 de oamenĭ germanĭ carĭ aveaŭ intenţia de a intra în armata Burilor.

Londra 20 Decembrie

Răspunzînd felicitărilor locuitorilor oraşuluĭ Kimberley cu ocazia anuluĭ noŭ, regina Victoria s'a exprimat admiraţia sa pentru brava garnizoană a acestuĭ oraş şi regretele sale pentru perderile de oamenĭ.

Paris 20 Decembrie.

Procesul complotuluĭ. Audienţa de la 19 Decembrie. Pledoariile continuă azĭ.

Guerin atacă într'un mod violent pe senatorĭ.

Susţine că procesul este o nedreptate şi protestează contra urzirilor evreilor.

Avocatul general ameninţă pe Guerin cu requisiţia dacă maĭ continuă.

Un spectator din tribuna publică a murit subit la începutul audienţeĭ.

Sofia 20 Decembrie

Sobrania a adoptat proiectul prin care se acordă guvernuluĭ dreptul să emită bonurĭ de tresaur pînă la 40 milioane.

A adoptat de asemenea budgetele, exceptînd cele ale rĕsboiuluĭ, finanţelor şi instrucţieĭ publice.

ULTIMA RATIO!

In fine!

Colectiviştiĭ încep a pricepe — dacă nu cumva aŭ priceput de mult şi se prefac numaĭ că nu înţeleg—cum că orĭ ce speranţă la traista cu grăunţe, dinspre partea *boborului*, **ioctor**!...

„Ce să maĭ umblăm noĭ cu *terchea-berchea* şi cu beşicĭ de sopon pe care le sparge cel maĭ mic vîntişor, cea maĭ mică suflare a orĭ căruĭ derbedeŭ care ne spune fără sfială, în faţă, că am ajuns *inbobularĭ*!

„Apoĭ dacă'ĭ aşa—şi asta este din pacate —să ne slăbească *boborul* cu dragostea că noĭ avem cuĭ să ne'nchinăm.

„Palavrele de: naţiune şi paranaţiune, vedem şi noĭ că nu maĭ aŭ curs în piaţă. Ia să ne cătăm de treabă şi să nu ne ocupăm de cît *de locul competent* de unde ne poate veni ceva!"...

Probabil că de această idee este astăzĭ pătruns *partidul*, căcĭ aşa se explică faptul că ex-abrupto, din chiar senin, chiulhangiiĭ de la clubul liberal, pe cînd *messeaŭ* cu d. Sturdza, şi-aŭ adus aminte, în *toiul* vinuluĭ, de M. S. Regele şi i-a adresat o telegramă în care, între altele, spune:

Intreaga suflare romînească (ceteşte: partidul colectivist) *îşĭ are ochiĭ aţintiţĭ spre viteazul Domn şi Rege*!.....

Alabonior vericule!

Ia-ţĭ *randeua* de la popor, căcĭ *boborul* te ştie cum te chiamă şi cine eştĭ! Panglicăriile tradiţionale partiduluĭ nu maĭ sunt secrete pentru nime, şi numaĭ milostenia regală poate fi o speranţă de viitor.

E oare cum ultima raţiune de a fi, ce maĭ rămîne partiduluĭ.

Juvenal.

ISTORIA

(Urmare)

Cu secolul XVIII, d-le ministru, este astăzĭ un adevăr recunoscut de toţĭ că, adică, politica Rusieĭ, Austrieĭ, Francieĭ, maĭ tărziu a Prusieĭ, şi în tot-d'auna a Turcieĭ, nu se poate pe deplin înţălege, fără ca principatele romîne să nu intre în cele maĭ multe din răsboaele şi negociaţiunile puterilor europene. Acestea din punctul de vedere politic.

Din punctul de vedere al civilisaţiuneĭ al ideilor, al ştiinţeĭ, al artelor, se face în manualele franceze şi germane, în ajunul Revoluţiuneĭ franceze, o dare de samă a răspîndireĭ ideilor filosofice, enciclopediste şi economice ale spirituluĭ francez în toate statele Europeĭ. Ţările romîne sunt bine înţăles, lasate pe din afară. Să nu fi intrat adică nicĭ o idee franceză în ţările romîne între 1750 şi 1800? Documentele de astăzĭ arată că din contra, ţările cele maĭ accesibile acestor ideĭ noĭ şi reformătoare fură Muntenia şi Moldova.

Nu pretind, cum s'a susţinut de uniĭ, că, în cererile luĭ Horia, se află în germine *Drepturile Omuluĭ* din Revoluţiunea franceză, dar nu mă pot opri de a recunoaşte că *Societatea filosofească* din Transilvania şi *Societatea Amicilor* din Bucureştĭ sunt sucursale directe ale cluburilor din Paris. Pentru ce şi ele nu ar figura într'o expunere a influenţeĭ ideilor revoluţionare, cînd toate *Bundurile* cetăţilor germane şi toate societăţile oraşelor Italieĭ sunt citate la finele secoluluĭ trecut şi la începutul al luĭ nostru?

Şi, în fine, d-le ministru, ar fi de dorit ca să se lase de o parte din domnia luĭ Napoleon, măcar verĭ-o cîteva bătăliĭ din uimitoarea campanie a Italieĭ, sau din nenorocita campanie a Espanieĭ, şi să se arăte soarta principatelor romîne dintre 1800 şi 1814, atuncĭ cînd, întocmaĭ ca pe nişte mingĭ, marele cuceritor le făcea cu vîrful spadeĭ să se rostogolească uneorĭ spre Turcia, alte-orĭ spre Rusia sau spre Austria.

S'ar maĭ lăsa de asemenea la o parte din luptele pentru independenţa Grecieĭ, pentru a se arăta unde se plămădiră şi se pregătiră aceste eroice bătăliĭ.

De altmintrelĭ, în istoria universală contimporană, simţimîntul naţionalităţilor, de o parte, şi ştiinţa cu glasu'ĭ iresistibil, de altă, aŭ pus acolo unde aŭ dreptul să fie, pe Romînĭ şi ţara lor.

IV

Aceste exemple şi altele multe arată, d-le ministru, că istoria universală poate servi, în decursul celor 3 anĭ de studiĭ liceale, a împrospăta continuŭ, desvoltîndu-le cunoştinţele ce eleviĭ au despre istoria patrieĭ din clasa a patra primară şi din clasa a patra gimnasială.

In limitele ce ni sunt permise de natura istorieĭ noastre naţionale, am ajunge şi noĭ la aceiaşĭ ţintă ca şi istoriciĭ şi profesoriĭ francejĭ şi germanĭ: am vorbi elevilor cît maĭ des de faptele cele marĭ ale strămoşilor şi le-am înlesni privirea deplină a unor tabele din istoria universală, şi anume a celora în carĭ eĭ ar vedea pe Romînĭ mergînd alăturea cu cele maĭ marĭ popoare europene spre cinstea neamuluĭ şi spre marele bine al omenireĭ.

Ast-fel s'ar putea face istoria naţională *în* şi *prin* istoria universală.

G. Ionescu Gion

Răbojul meu

Vadul căprioareĭ. In Franța, intre Poitiers și Montmorillon (Vienne) la Lussac-les-Châteaux, se află un vad, care se chiamă ast-fel. El are o legendă. Cînd Clovis, scrie Grégoire din Tours, ajunse cu armata sa pe malurile (rîușoruluĭ) Viena, nu stiu pe unde să treacă, căcĭ apele erau umflate de ploĭ. Dar iată, cum se rugase noaptea luĭ Dumnezeu, ca să-ĭ arăte o trecătoare, a doua zi, din ordinul Domnuluĭ, o căprioară de o mărime extraordinară întră în fluviu subt ochiĭ armateĭ și trecu prin vad, arătînd astfel luĭ Clovis ce trebue să facă."

Dacă s'ar fi rugat și Buller luĭ Dumnezeu să-ĭ trimeată o căprioară, n'ar fi pătimit, poate, rușinea de la Tugella.

*

Starea Comtelui Lew Tolstoi e desperată. Voinicul bătrîn însă luptă voinicește cu moartea. Impresurat de aĭ săĭ, conservîndu-șĭ lucidă și întactă frumoasa sa inteligență, el se apără pas cu pas contra morțeĭ. Nu ia nicĭ o doctorie, nu urmează nicĭ un regim și, cum durerea îĭ dă răgaz, își orînduește hărtiile și îșĭ dictează testamentul moral.

C'est la fin d'un beau jour.

*

Christmas. Se știe cu ce religiozitate Englejiĭ serbează crăciunul. Anul acesta însă un doliu s'a întins pe toată țara Albionuluĭ.

Dacă pe strade e noroĭ și ceață, în casele frumos încălzite, feeric iluminate, ar trebui să fie veselie. Nu-ĭ însă. Veselia e o pasere capricioasă, care și-a strîns aripele și stă posomorîtă, într'un colț indepartat și plin de soare. La mesele cu cele maĭ frumoase mîncărurĭ un loc e gol, lîngă cămin lipsește o încălțăminte. Și ochiĭ tuturor celor adunațĭ la serbătorire se umezesc și buzele nu se descleștează.

E curioasă pătania jucăriilor. Cînd s'a declarat războiul, toate fabricile de pipe puseseră în vînzare viĭ cu chipul luĭ Krüger sculptat. Era un mod ușor să-l... arzĭ. Acum pipele nu se maĭ vînd: fie-care englez nu se maĭ apucă să tragă din mușneagul Transvaaluluĭ, ca să nu-l tragă și mușneagul.

Alta. Negustoriĭ de jucăriĭ înventaseră una foarte ingenioasă și frumoasă. Era un canon și un bur. Tragĭ de o sfoară, tunul face pau! și burul cade. Simplu. Numaĭ că vine lupta de la Tugella. Atuncĭ burul ia o culoare negricioasă, iar pălăria luĭ cea mare—sombiero—se transformă în un turban. Acum e un invins de la Ondurman.

In West-City era expus un plan în relief al Transvaaluluĭ, pe care erau însemnate cu steguțe punctele, ce ocupă armata engleză, în mersul eĭ înainte. Cînd însă a dat înapoĭ aŭ dispărut și steguțele.

*

Mizerabiliĭ, celebrul roman al luĭ V. Hugo, a fost transportat pe scenă de către Charles Hugo și Paul Meurice. Piesa s'a reprezentat la Porte-Saint-Martin. Coquelin a făcut o creațiune superbă din Jean Valjean. Iată cum se exprimă Catulle Mendes: „Qand à Monsieur Coquelin, il faut dire tout net qu'il a été quelconque ou à peu près dans certaines parties du drame; mais dans le soir d'un jour de marche, dans la tempête sous un crâne et à l'heure de la mort, il s'est montré absolument admirable. . . . il y a vraiment un peu de toute-puissance dans ce comédien, qui fut un si excellent Mascarille."

ENDYMION.

*

EPIGRAMA

Unuĭ ar—hi—var

C'o fi **var**, *c'o fi* **ciment**,
Asta nu se poate ști;
Dar că-ĭ **criță** *permanent,*
Orĭ și cînd s'ar dovedi.

JUVENAL

SCENA

Serata Muzicală-literară

Aseară a avut loc în sala circuluĭ Sidoli representația dată de către maĭ mulțĭ delitanțĭ, profesorĭ și elevĭ aĭ conservatoruluĭ.

Serata s'a început cu Fraț-Romănĭ quartet executat de d-niĭ fraț Scorpan și d. I. Colceag.

Talentele acestor cîntărețĭ sunt deja cunoscute de publicul ieșan și cred că orĭcît de multe laude li s'ar aduce, nu ar putea fi îndestul resplatițĭ.

Este destul să spunem că execuția a fost minunată, și publicul a căutat să'ĭ resplătească prin dese și numeroase rechemărĭ aplause și ovațiunĭ.

De asemenea aŭ maĭ executat cu mult antrain Spada și Steluța; ambele aŭ trebuit să le repete, de oare-ce publicul entusiasmat cerea acesta.

Tînărul Boldescu a zis, din nou, monologul Nebuniĭ de L. Lecca. D-sa a fost destul de bine și mult aplaudat.

D. Theodor Burada, eminentul profesor de la Conservatorul de muzică, a dilectat asistența prin puterea talentuluĭ seŭ artistic.

A executat cu mult sentiment un Solo din violină, Berceuse și cîte-va din frumoasele noastre cîntece naționale.

A fost de o reușită perfectă bătrînul artist. A fermecat întreg auditoriu, a stîrnit furtunĭ de aplauze și rechemările numaĭ luaŭ sfîrșit.

D. Mihaĭ Rogojină, unul din eminențiĭ elevĭ de la clasul de declamație al d-luĭ S. Dragomir, a zis maĭ multe anecdote cu un ast-fel de natural în cît entusiasmase sala. A fost nevoit chiar să repete unele din ele.

D-sa este un talent care promite, a și dovedit'o, a deveni un artist cu vază.

D. N. Petrescu-Ciucuretti, artist al Teatruluĭ nostru Național, a dat bine-voitorul d-sale concurs, zicînd două monologurĭ: *Ordonanța* de Țîntu și *Smintitul* celebrul monolog al mareluĭ Petöffi.

S'au zis multe despre talentnl acestuĭ artist, dar ceea ce pot spune este că asară a dovedit'o, odată maĭ mult, că este un talent deosebit și un element trebuincios sceneĭ noastre, cu condiție de a i se da rolurĭ maĭ de samă ca să-și poată desvolta talentul.

Cu atît maĭ mare a fost succesul d-sale de aseară, cu cît s'a arătat puterea artistică în două genurĭ diferite: comic și dramatic.

Să sperăm că vom avea ocazia al vedea pe scena teatruluĭ în rolurĭ maĭ de soiŭ.

Cît privește pentru aseară, publicul l'a răsplătit îndestul prin numeroasele și adevăratele ovațiunĭ ce i-a făcut.

D. Gh. Dimitriu-Păușeștĭ a zis două monologurĭ la carĭ a făcut cîte-va intercalărĭ ce ar fi putut foarte bine lipsi. Aceste intercalărĭ a cam plictisit publicul; totuși în rest d-sa a fost bine.

Reprezentația s'a terminat cu o frumoasă comedie a gingașului poet Radu Rosetti: *Un leu și-un zlot.*

Rolurile au fost ținute de d-niĭ C. Gafencu, M- Rogojină, V. Boldescu, Gh. I. Dimitriu și d-rele C. Mihailescu, L. Garofă și Gădeĭ.

Piesa e plină de spirit de la început pînă la sfîrșit.

S'au distins mult d-niĭ Gafencu care și-a ținut rolul maĭ mult de cît bine, Rogojină și Dimitriu.

Unii din ceilalțĭ, zic unĭĭ, ar fi trebuit să învețe rolurile mai bine și atuncĭ piesa poate ar fi avut un succes maĭ frumos; totuși a fost binișor.

In rezumat reprezentația de aseară a avut succes.

ALEMAN

CARNETUL SEREI

Lume puțină, cu toate că scopul reprezentațieĭ a fost destul de frumos.

Ar trebui maĭ mult încurajate societățile noastre.

Am remarcat în sală pe:

D-nele; Climescu, Brandia, Ernicĭ, Velescu, Văleanu, Gane, Ianov, căp. Kirculescu, dr. Doca, Gheorghiu, Voișel, Deoghenide, Antoniu, Scorpan, Colceag.

D-rele: Agaricĭ, Ianov, Gane, Gheorghiu, Deoghenide, Velescu, Bratu, Dimitriu, Alexandrescu.

X.

Informațiĭ

Poimâne, 23 curent, vor lua vacanță Curțile și tribunalele din țară.

Erĭ s'a ținut la Botoșanĭ o întrunire publică convocată de sturdziștiĭ și junimiștiĭ uniți în vederea alegereĭ de la 23 Decembrie.

Drapeliștiĭ în cap cu d-niĭ Al. Eancovicĭ, Ilie Ciolac și Ion Arapu, n'aŭ participat la întrunire.

S'a proclamat candidatura d-luĭ Ed. Ullea.

In sală azistența foarte puțin numeroasă.

Cetățeanul Garabet de lîngă podul de piatră nu maĭ sfîrșia cu intreruperile carĭ provocaŭ ilaritatea azistenților.

Cu acceleratul de aseară d. Dim. Grecianu a plecat la Bucureștĭ de unde se întoarce Mercurĭ.

Cu acceleratul de astă-zĭ dimineață aŭ sosit venind din capitală d-niĭ Gr. Ghica-Delenĭ, Eug. Ghica Budeștĭ deputat, Donicĭ magistrat, Gh. Botez senator, Neculaide și Buznea deputațĭ.

Toate gazetele din Capitală înregistrează faptul lipseĭ tuturor fruntașilor liberalĭ din Iașĭ de la întrunirea și banchetul de la clubul colectivist cu ocazia prezențe d-luĭ Dim. Sturdza în Iașĭ.

Toate ziarele comentează acest fapt ca un mare eșec pentru d. Sturdza și arată că scopul urmărit de d-sa, anume acel de a fi proclamat din noŭ șef, a fost dejucat de d-niĭ Mîrzescu, Șendrea Gheorghian, Stelian și alțiĭ

Colectiviștiĭ voind să'și ascundă slăbiciunea și nemernicia prin îndrăsneală, au lansat astă-zĭ un manifest către alegătorĭ semnat „delegația executivă a partiduluĭ național-liberal.

Constatăm de o cam dată că în manifestul acesta nu se pomenește nimic despre reformele financiare votate de Parlamentul actual. Dovadă că colectiviștiĭ sunt absolut desarmațĭ în această privință. In schimb manifestul impută guvernuluĭ că ar vrea să se atingă de așezămintele noastre financiare. Faptul e foarte semnificativ. Cu alte cuvinte, pentru colectiviștĭ puțin importă dacă acele așezăminte își îndeplinesc saŭ nu menirea. Esențialŭl e să nu se atingă nimenĭ de cuibul lor. Și acum, ca în tot-d'a-una, pentru colectiviștĭ stomacul primează tot.

Practicĭ oamenĭ, colectiviștiĭ! Să vedem acum ce vor zice și alegătoriĭ.

In cursul luneĭ viitoare se va ține la Hușĭ un congres viticol la care vor participa un număr mare de cultivatorĭ de vii din podgoriile Odobeștĭ, Nicoreștĭ, Panciu, etc., precum și inspectoriĭ regiunilor viticole.

In ședința ultimă a Camereĭ, d. general Manu a dezminți în mod formal toate sgomotele respîndite de o parte din presă și după care guvernul ar avea intențiune să creze diferite alte impozite indirecte, așa impozitele pe cafea, sare, ceaĭ etc.

D. Ministru de finanțe a profitat de această ocaziune spre a declara în mod formal că nicĭ un alt impozit nu va fi creat și toate cele respîndite sunt sgomote lipsite de crĭ-ce bază.

Ziarul „La Belgique Financière" care apare în Bruxelles publică următoarele:

„Un consorțiŭ, compus din societatea de petrol galițian „Schnodnica", Banca Anglo-Austriacă și maĭ multe întreprinderĭ industriale din Austria, s'a format pentru a lua cu opoziție pînă la 4 Februarie 1900 suprafețe marĭ de terenurĭ petrolifere situate în România.

„Un grup de capitaliștĭ englezĭ se ocupă de a crea o exploatațiune identică în aceiașĭ regiune.

„Se vede decĭ că nu am exagerat de loc, cînd am zis că petroluluĭ din Prahova i se rezervă o soartă strălucită.

„Instalată într'una din cele maĭ bogate regiunĭ petrolifere din districtul Prahova, această societate va fi asemenea cea dintîiŭ a realiza profiturĭ carĭ chiar deacum se pot prevedea ca foarte marĭ, pentru a remunera în mod larg capitalul angajat.

In numărul de ierĭ al ziaruluĭ nostru, s'a publicat o dare de seamă a conferinței d-luĭ dr. Thiron, care a avut loc Simbătă seara în aula Scoaleĭ militare.

Din lipsa de spațiŭ s'a omis publicarea celor de maĭ jos, cărora cu plăcere le dăm loc în numărul de astă-zĭ:

Eleviĭ după conferință s'aŭ dus în dormitor iar asistențiĭ s'aŭ suit în sala de conferințe unde d. major Văitoianu cu o dicțiune caracteristică, a expus situațiunea actuală și toste fasele răsboiulnĭ Sud-African fiind representate cu anume steguțe pe o hartă format mare (ediție germană) toate posițiunile Englejilor și ale Burilor.

Un ceaiŭ (fără de rom) s'a servit tuturor asistenților.

La 12 ore din noapte s'a împrăștiat asistențiĭ, dncînd cu eĭ mulțumirea că aŭ întrebuințat prea bine cîte-va ore de seară.

Intre alte surprinderĭ, răsboiul dintre Englejĭ și Boerĭ ne înfățișează și vitejia fără samăn a unuĭ *Romîn*. Numele luĭ este Petru *Leuștean*, din Iermata, aproape de Arad-Transilvania. Foile ungureștĭ sunt pline cu amănunte despre vitejia acestuia. Iată ce s'a întîmplat cu acest Romîn! Fiind în Africa, a plecat și el la răsboiŭ în oștirea Boerilor, Chiar la începutul luptelor, Englejiĭ au prins un colonel boer. Leuștean și cițĭ-va tovarășĭ, văzînd primejdia, cu un curagiŭ romînesc s'a năpustit asupra Englejilor, cari duceaŭ deja legat pe colonelul boer.

S'a început atuncĭ o luptă, pept la pept, în care au căzut mulțĭ și dintr'o parte și din'tralta. Pe colonel l'aŭ mîntuit însă din mînile Englejilor și aŭ mîntuit și cinstea Boerilor. Aflînd generalnl Joubert despre această vitejie a Romînuluĭ, l'a înaintat sub-locotenent, din soldat de rînd ce era.

In ziua de 28 Decembrie va avea loc o ședință la societatea de medicĭ și naturaliștĭ.

La ordinea zileĭ maĭ multe chestiunĭ importante.

Niste afișe lipite pe zidurile orașuluĭ vestesc apariția unuĭ ziar independent intitulat „Tribuna Populară".

Cetitoriĭ noștri cunosc incidentul de la Senatul universitar din Iașĭ, produs cu ocaziunea recomandăreĭ unuĭ profesor pentru catedra de clinică infantilă de la facultatea noastră de medicină.

Se știe că d. dr. Manicatide a fost înlăturat pe motivul că înscrierea sa ar fi tardivă și majoritatea profesorilor aŭ făcut recomandațiunea în persoană d-luĭ dr. Imerwohl.

Patru d-nĭ profesorĭ s'au retras de la ședință redactînd un protest în contra acesteĭ hotărîrĭ.

D. dr. Manicatide ne trimite următoarea scrisoare relativ la acest incident.

Domnule Redactor

In legătură cu informațiunea relativă la hotărîrea colegiuluĭ universitar din Iașĭ, în chestiunea catedreĭ de clinică infantilă, publicată în «Opinia» No. 186, v'așĭ fi foarte recunoscător dacă, pentru lămurirea opinieĭ publice, ațĭ bine-voi să dațĭ ospitalitatea în stim d-v. ziar următoarelor rîndurĭ:

Colegiul universitar—după lege—avea să judece numaĭ asupra capacitățeĭ, asupra meritelor relative ale candidaților în prezență, nicĭ de cum asupra legalității înscrierilor, care este de competența ministruluĭ.

Admițînd că colegiul ar fi avut această competință, înscrierea mea nu era de loc tardivă, pentru că ieu am fost înscris la 12 April, ultimul termen fiind 15 Aprilie, pentru catedra similară de la Bucureștĭ și trecut pentrŭ cea de la Iașĭ îndată după aceea, înainte de a se fi înapoiat lucrările de la Rectoratele respective. De altfel colegiul universitar din Iașĭ, într'o ședință din luna Iunie—dacă nu mă înșel asupra dateĭ—a numit o comisiune de 2 domnĭ profesorĭ care să raporteze asupra meritelor noastre relative, admițîndu-ne prin urmare pe amîndoĭ drept candidațĭ legalmente inscrișĭ.

Textul precis al art. 69 din legea învățămîntuluĭ secundar și superior este astfel conceput: „Senatul fie-căriĭ universitățĭ, unit cu colegiul profesorilor facultățeĭ respective, va avea dreptul a recomanda ministeruluĭ pentru locurile vacante cîte un candidat *or dintre ceĭ ce au făcut cerere, sau în afară de dînșiĭ*". Art. 62 din Regulamentul pentru numirea profesorilor universitarĭ prescrie: „el (colegiul universitar) poate recomanda și pe cine-va *car nu a făcut cerere.*" Prin urmare în spiritul legeĭ chiar neînscrierea unuĭ candidat nu constituie un motiv de înlăturare a luĭ dacă prin minister sau pe altă cale Consiliul a fost chemat să se pronunțe asupra titlurilor și calităților aceleĭ persoane.

Din cele expuse rezultă că domniĭ profesorĭ, cari au voit să mă înlăture, considerînd cererea mea ca tardivă, au făcut o greșală, explicabilă în aplicarea uneĭ legĭ noĭ.

Nu mă îndoiesc că d. ministru al Instrucțiuneĭ publice va da soluțiunea dreaptă, legală acestuĭ incident, maĭ ales că colegiul universitar din Bucureștĭ s'a pronunțat în conformitate cu legea, dar am crezut că e bine ca și opiniunea publică să fie lămurită asupra cestiuneĭ.

Mulțumindu-vă pentru buna-voință, vă rog domnule Redactor să primiți încredințarea doosebiteĭ mele considerațiuni.

Dr. Manicatide.

In localul prefectureĭ de județ a avut loc licitația pentru dare în arendă a 15 moșiĭ ale statuluĭ

S'a adjudecat arendarea moșieĭ înconjuratoarea mănăstireĭ Berzunțĭ din județul Bacăŭ asupra d-luĭ Herman Luca cu suma de 8100 leĭ.

Pentru celelalte 14 moșiĭ, licitația a fost amînată din cauză că nu s'aŭ prezentat concurențĭ.

Cele mai bune Masinĭ

pentru

FRÂMÂNTAT ALUATUL

(Pâinea)

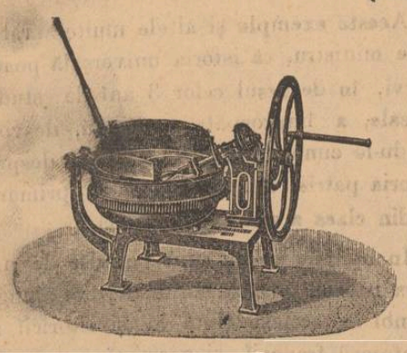

Patentate în toate STATELE

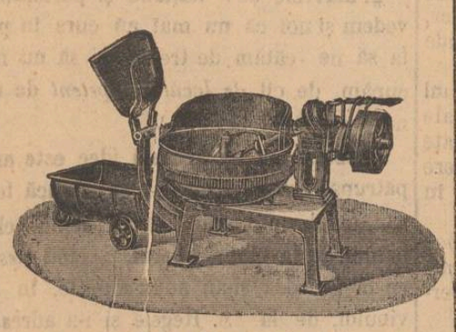

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
10—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor și al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ
Fost medic de oraș și spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.
Iașĭ. — Strada Lăpușneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneanu un mare asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbațĭ, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșonĭ *vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută prompt.

Prețurile avantagioase și fixe,

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rente in Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanțiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauțiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1893, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraților din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate și pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viață și deces în condițiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viață și deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat, precum și diverse alte combinațiunĭ ce ating branșa asigurăreĭ asupra vieteĭ.

Informațiuni se dau și oforte se primesc de către Agenția Principală din Iași str. Lăpușneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10
Ord. 1—3 p.—m.
31—51

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAȘI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expedițiunĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.

In oraș se găsește la „**Berăria Nouă** la **Restaurația Bererieĭ Zimbru** și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va ore libere, se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul primar și secundar.

A se adresa la Redacție.

IMPORTANT

Find că părăsesc țara, cu autorisația Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.

H. Finke.
Strada albă No. 15. Casele D-neĭ Lucași

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preț și altele a se adresa la.

Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
5—5

La Magasinul de Noutățĭ

Iașĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe ganteleriĭ, panglicăriĭ, jerșeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sft Sava. Sperînd că onor. public și onor noștri clienți ne va visita spre a ăe convinge de realitate și de prețurĭ moderate

Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER

STR. PRIMĂRIEI 13
lîngă „Pomul Verde"
dă consultațiunĭ în toate zilele de la
9—10 dim. și 2—4 dupa amiază
pentru săracĭ Consultațiunĭ gratis.

Buletin parlamentar

CAMERA

Şedinţa de la 19 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la oara 2, sub preşedenţia d-luĭ C. Olănescu.

Presenţĭ 139 deputaţĭ.

Asistă d-niĭ miniştri Istrate, Manu şi Fleva.

D. I. Brătescu propune un proect de lege din iniţiativă parlamentură pentrn acordarea uneĭ pensiunĭ de 400 leĭ pe lună văduveĭ reposatuluĭ Stef.-Velescu, pensiune reversibilă asupra fiicelor sale.

Se citeşte proiectul de lege prin care se amînă fără termen legea din 18!9 relativă la sporirea salariilor funcţionarilor de la Căile ferate.

Proiectul se admite fără discuţie, cu majoritate.

S'a proclamat ales al colegiuluĭ I-iŭ de Iaşĭ d. doctor Leon Sculy Logotetides.

D. Barbu Păltineanu, raportor, dă cetire raportuluĭ comisiuneĭ bugetare asupra bugetuluĭ căilor ferate.

D. G. Dobrescu, în discuţia gen erală observă disproporţia flagrantă dintre veniturile căilor ferate şi beneficiile bugetuluĭ Statuluĭ. Oratorul constată că din bugetul căilor ferate lipseşte două titlurĭ de cea mare importanţă: bugetul pensiunilor căilor ferate şi bugetul magazinuluĭ de consum. Oratorul cere să nu se voteze bugetul căilor ferate de cît pe treĭ lunĭ din anul 1900 şi să nu se dea pas Direcţiuneĭ aceluĭ serviciŭ să angajeze cheltuelile extraordinare ale întreguluĭ an maĭ înainte de a întra în aplicare bugetul general al Statuluĭ.

D. Scorţescu recunoaşte că trebue să se facă modificărĭ serioase la căile ferate şi cere d-luĭ ministru respectiv se prezinte pînă la 1 Aprilie viitor legile trebuincioase.

D-l Istrate roagă adunarea să voteze budgetul aşa cum se prepară şi promite solemn că nu se va face la căile ferate nicĭ o cheltueală maĭ presus de partea din buget cuvenită pentru treĭ lunĭ. Incheind d. ministru rectifică unele afirmaţiunĭ ale d-luĭ Dobrescu, cere camereĭ linişte şi dreptate în judecata eĭ faţă de nişte funcţionarĭ carĭ fac onoarea ţăreĭ, şi termină rugînd camera să voteze budgetul cu condiţia a nu se dispune de el de cît pentru treĭ lunĭ şi să căutăm pînă la 1 Aprilie viitor a îmbunătăţi starea de lucrurĭ de la căile ferate (aplause).

D. G. Cantili propune ca în proiectul de lege să se pună că bugetul nu se va aplica decît pe treĭ lunĭ.

Discuţia se închide ; se pune la vot luarea în consideraţie a proiectuluĭ de lege şi se admite cu 108 voturĭ pentru din 125 votanţĭ.

D. Cîmpeanu dă citire proiectuluĭ de lege relativ la înfiinţarea taxeĭ de consumaţiune asupra petroleuluĭ.

D. General Manu declară că se învoeşte cu reducerea făcută de secţiunile Camereĭ la 5 centime la litru de petroleŭ (aplause.)

D. Dimitropol, în discuţiunea generală, susţine că acest proiect suprimă toate fabricele micĭ de petroleŭ din ţară şi va constitui un monopol în favoarea cîtor-va persoane; şi aşa fiind, d-sa ar prefera monopolul Statuluĭ care ar putea trage, în loc de 2 milioane pe carĭ le poate da impozitul de azĭ, un beneficiu anual de cel puţin 10 milioane leĭ. D. Dimitropol termină declarînd că va vota contra.

D. general Manu răspunzînd preopinientuluĭ spune că speculaţiunea asupra petroliuluĭ ar putea dispare lesne dacă fabricanţiĭ serioşĭ ar înfiinţa depozite în oraşe concurînd pe speculanţiĭ fără scrupul (aplause).

Legea se primeşte.

Se citeşte apoĭ decretul pentru inchiderea corpurilor legiuitoare pînă la 10 Ianuarie

SENATUL

Sedinţa de la 19 Decembrie 1899

Şedinţa se deschide la orele 2 şi un sfert, sub preşedinţia d-luĭ C. Boerescu, preşedinte.

Prezenţĭ 102 d-nĭ senatorĭ.

Asistaŭ d-niĭ miniştri C. Disescu, I. Lahovari şi gen. Lahovari.

D. M. Cornea întreabă dacă o lege votată de un corp şi respinsă de cel-l'alt, trebue să înceapă, din noŭ prima filieră? Arată precedente contrariĭ în asemenea cazurĭ, prin desbaterĭ urmate în parlament.

Depune o moţiune în sensul ca ministrul de justiţie să menţie cea exprimată prin votul Senatuluĭ de la 1 Martie 1887, adică o lege votată de un corp şi respinsă de cel-l'alt, este valabilă.

D. Leon Sachelare vorbeşte contra interpretăreĭ d-luĭ Cornea.

D. M. Alexandrescu zice că legea este clară în această chestie: o lege respinsă pe un corp, şi trecută maĭ înainte în alt corp, este decĭ fără valoare, decĭ trebue să facă filieră ca la inceput.

D. Disescu răspunde că, faţă de moţiunea depusă de d. Cornea, lasă la aprecierea Senatuluĭ ca să decidă cum trebue să se proceadă în cazurĭ de felul care e în discuţie.

Moţiunea d-luĭ Cornea este respinsă,

D. I. Lahovari roagă a se vota de urgenţă proiectul de lege prin care se prelungeşte încă pe un an angajamentul comercial provisoriŭ în vigoare între ambele state. Legea se votează.

D. general Lahovari roagă să se voteze de urgenţă legea pentru sporirea subvenţiuneĭ dată de Stat caseĭ dotaţieĭ oasteĭ cu 600,000 leĭ pe exerciţiul 1899—1900. Legea se votează.

D. Gr. Tocilescu face pe scurt istoricul naţiuneĭ române care se trage din Romanĭ, şi trece apoĭ la primirea ce s'a făcut Romînilor la Roma cu ocazia congresului orientaliştilor.

De acea propune o moţiune iscălită de peste 70 senatorĭ prin care biuroul senatuluĭ este autorizat a transmite guvernuluĭ italian mulţumirĭ pentru frumoasa primire făcută delegaţiuneĭ române la Roma- Senatul încuviinţează în unanimitate şi cu aplauze furtunoose.

Se votează legea prin care se recunoaşte ca persoană juridică institutul de fete «Barbu-Catargi» din com. Maia, jud. Ilfov.

Şedinţa se ridică, anunţându-se cea viitoare pentru 10 Ianuarie 1900.

Ultimele Informaţiĭ

Chenzinele artiştilor Teatruluĭ Naţional de la 7—15 Decembrie a. c. au fost achitate erĭ.

Erĭ s'aŭ plătit gratificaţiile artiştilor carĭ aŭ jucat cu d-na Aristiţa Romanescu în cursul luneĭ Noembrie a. c.

Am vobit la timp în *Opinia* despre un scandal petrecut în comuna Ştefăneştĭ judeţul Botoşanĭ, unde cincĭ tinerĭ s'aŭ făcut vinovaţĭ de-o mişcare de rebeliune.

Aceştia sunt d-niĭ: Simionescu, Antonescu, Ponicĭ, Pricop şi Apostol.

Eĭ se află arestaţĭ şi judecătoul de instrucţie de pe lîngă tribunalul din Boto-

Camera de punere sub acuzare, înaintea căreia aŭ făcut opoziţie numiţiĭ în contra decisiuneĭ judeluĭ instructor, a admis că pot fi eliberaţĭ pe cauţiune şi a fixat la 500 lei şanĭ refuzase eliberarea lor pe cauţiune.

suma ce trebuieşte depusă ca garanţie.

Pentru cele 5 burse vacante la facultatea de litere, din 7 concurenţĭ presentaţĭ au reuşit următeriĭ: Toma Lazăr—Focşanĭ, Fedeleş, Dimitriu din anul preparator, Băncilă şi Caramfil din anul I-iŭ.

Ministerul de finanţe a ordonat retragerea din cursul pieţeĭ a monedelor de 50 b. în sumă de un milion cincĭ sute miĭ leĭ, din cauză că fiind şterse aŭ perdut jumătate din valoarea lor în argint.

In curînd se va pune în circulaţie un stock de monede de cincĭ-zecĭ de banĭ bătute de curînd la monetăria statuluĭ.

Cetitoriĭ noştri cunosc afacerea cu furtul de manuscripte vechi şi documente de la Mănăstirea Neamţuluĭ.

D. Iatzimirschy, basarabean de loc era acuzat de acest furt, căcĭ d-sa reuşise să obţie autorizarea de a studia documentele vechĭ slave de la acea mănăstire. Tribunalul din Piatra-Neamţ l'a condemnat la şuse luni închisoare.

Erĭ a venit înaintea curţeĭ de apel secţia I-a cercetarea apeluluĭ făcut de acuzat în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ.

D. Iatzimirschy, era aparat de d-niĭ Penescu şi Savel Manu.

*

Iatzimirischy, o figură care dovideşte pe omul cult şi superior, pare a nu avea de cît 30 de anĭ.

El expune înaintea curţeĭ lucrările sale şi dovedeşte că deja la vrîsta de 15 anĭ a publicat scrierĭ în materie de filologie şi istorie care au fost foarte mult apreciate de ziarele şi revistele din Rusia şi streinătate.

Se apără de acuzare de furt şi arată că nicĭ starea luĭ morală nicĭ cea materială nu poate explica furtul de care este acuzat.

Foarte emoţionat, d-sa face apel la dreptate.

Pledează d-niĭ Penescu şi Savel Manu.

Curtea intră în deliberare şi revine apoĭ dînd o hotărîre achităţoare.

Iatzimirschy isbucneşte în plîns.

La ora patru el părăseşte penitenciarul şi cu acceleratul de 9 seara a plecat la Bucureşti.

In numărul de mâine vom publica considerentele curţeĭ în privinţa acesteĭ hotărîrĭ.

Şedinţele de la societatea „Arhiva" aŭ fost suspendate pînă după serbătorĭ.

Aproape toate cursurile de la facultatea de medicină din Iaşĭ aŭ fost suspendate pînă la 10 Ianuarie.

Peste patru saŭ cincĭ zile se va pune în funcţionare baia comunală.

Totul este gata pentru acest scop.

De astă-zĭ dimineaţă s'a inceput distribuirea lemnelor la seracĭ.

Distribuirea banilor colecţionaţĭ se va face mîine.

D. Porfiriu, membru la Curtea de Apel, a eşit la sorţi pentru rezolvirea lucrărilor urgente în tot timpul vacanţeĭ.

Lucrărĭ de aseminea natură vor trebui adresate d-luĭ Porfiriu în zilele de lucru de la orele 12 la 1 d. a. în Camera de consiliu de la curtea de apel secţia I-a.

Din eroare s'a spus în numărul nostru de ierĭ că principele Dumitrie Sturdza a donat în folosul seracilor 150 leĭ.

Principele a donat 150 leĭ şi a promis să trimeată o sumă de care cu lemne spre a fi distribuite la seracĭ.

Judecătorul de instrucţie Sculy, de acord cu rechizitorul d-luĭ procuror Popovicĭ a trimis în judecata trîbunaluluĭ secţia I-a pe d. S. Sinigaglia pentru ultragiŭ adus tribunaluluĭ secţia II-a cu ocasiunea procesului ce d-sa a avut înaintea aceleĭ instanţe judecătoreştĭ cu d. Cuperman.

Trimeterea în judecată se face în baza articoluluĭ 89 (cod penal.)

D. P. Vrînceanu a trecut cu deosebit un succes doctoratul al V-a în medicină.

Parchetul general a fost înştiinţat că locuitorul Vasile Cazacu a fost ucis în pădurea Ghirza din acel judeţ, pe cînd locuitorul Neculaĭ Popovicĭ tăia un copac din pădure.

Copacul prăbuşindu-se a căzut asupra luĭ Cazacu care a remas mort pe loc

Camera de comerţ va fi convocată ziele aceste în şedinţa extra-ordinară.

Le ordinea zilei chestiunĭ importante.

Numărul de Crăciun al Opinieĭ, *cu data de 25 Decembrie, va conţinea ca în toţĭ aniĭ, numeroase şi variate articole de actualitate, semnate de numeroşĭ colaboratorĭ aĭ ziaruluĭ nostru.*

Speram că bogatul cuprins al aceluĭ număr va satisface deplin pe toţĭ cetitoriĭ Opineĭ, *doritorĭ de a avea pentru zilele festive o gazetă recreativă şi instructivă în acelaş timp.*

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Amsterdam 20 Decembrie

Ziarul *Nieuee Rotterdamsche Courant* este autorizat de doctorul Mueller, reprezentantul statuluĭ liber Orange, să declare că ştirea zicînd că Buriĭ Statuluĭ liber vor lua o atitudine îndoioasă saŭ că ar fi întors spatele Burilor din Transvaal, este cu totul lipsită de fundament ; aceasta este o clevetire inutilă a Angliei care a început în 1896, atuncĭ cînd d. Steiyn fu ales preşedinte al statuluĭ liber Orange cu 17000 voturĭ în timp ce d. Freser nu a obţinut de cît 1300 voturĭ.

De atuncĭ numărul partizanilor d-luĭ Freser a devenit din ce în ce maĭ mic şi aceştia aŭ trecut cu totul în partea d-luĭ Steiyn.

Volksraadul Oranjuluĭ a recunoscut în unanimitate că dreptul electoral oferit de Transvaal străinilor, după o şedere de 9 anĭ, era maĭ mult de cît suficient şi a hotărît în unanimitate de a asista Transvaalul în timpul rĕsboiuluĭ.

D. Mueller desminte sgomotelo uneĭ deranjărĭ de spirit a d-luĭ Steiyn, care este în plină sănătate.

Nu trebue cu atît maĭ mult a da nicĭ o credinţă afirmaţiuneĭ lorduluĭ Doch zicînd că d. Steiyn şi alţĭ cetăţenĭ aĭ statuluĭ liber Orange, ar voĭ să vadă dominaţiunea olandeză în Africa de sud.

Statul liber Orange nu doreşte de cît a păzi independenţa ambelor republicĭ din Africa de sud.

Viena 20 Decembre

Oficialul publică legea privitoare desfiinţăreĭ timbrelor pe ziare; budgetul comun şi sancţiunea ordonanţeĭ imperiale relativ la repartizarea diversilor impozite şi taxe asupra ambelor state ale monarhieĭ.

Compromisul Austro-Ungar este decĭ complect stabilit.

Oficialul publică între altele, o decizie a Coroaneĭ prin care se fixează la 66, 46, şi 49% quota parte a Austrieĭ şi la 23 şi 49 acea pentru Ungaria.

Roma 20 Deeembrie

Regele a acordat un amnistiţiŭ pentru crimele contra signranţeĭ publice în ceea ce priveşte întrunirile publice, pentru delicte de presă, pentru acele contra libertăţeĭ munceĭ, contra funcţionarilor cu ocazia tulburărilor şi acele tinzînd a împedica exerciţiul dreptuluĭ parlamentuluĭ.

Londra 21 Decembrie

Se comunică din lagărul din Frere, cu data de 20 Decembrie că cîte-va sute de Burĭ aŭ fost împrăştiaţĭ în jurul oraşuluĭ Tugela din cauza lipseĭ de apă. Un alt detaşament de Burĭ ocupă o colină la dreapta luĭ Keverley.

O telegramă a generaluluĭ Withe spune că inamicul este înfuriat în urma atacurilor din timpul nopţeĭ şi a perderilor cîtorva tunurĭ.

Cape-Towne 21 Decembrie

Un detaşament de voluntarĭ a atacat o coloană a Burilor în ziua de 14 Decembrie, în apropriere de Dellfontein şi i-a împrăştiat fără marĭ perderĭ.

După informaţiunile venite din diferite puncte ale ţăreĭ, nemulţămirile cresc în urma recentelor înfrîngerĭ, dar nu pare probabil ca el să meargă mereŭ crescînd, totuşĭ intenţia guvernuluĭ de o întărĭ trupele din Africa, este considerată ca oportună.

Londra 21 Decembrie

Se anunţă din Sterhstroom, cu data de 15 Decembrie, că niamicul se ocupă ca să întărească poziţia sa de lîngă Stronberg. Ar avea intenţia să se îndrepte spre Moltena.

Londra 21 Decembrie

Se anunţă din Frere ziaruluĭ *Daily Telegraph*, cu data de 20 Decembrie, că noaptea precedentă Englejiĭ aŭ atacat pe inamic în două rînduri, dar că eĭ au fost bătuţĭ.

Londra 21 Decembre

Se anunţă din Frere cu data de 20 Decembre, că Buriĭ au ocupat coasta Suhlave la sud de Tugela.

Se scrie din Modderiver, cu data de 19 Decembre, că Burii aŭ reluat bombardarea lor, fără a cauza stricăciunĭ.

Se află din Sterkstroom, cu data de 20 Decembre, că o patrulă engleză a întălnit pe Burĭ la opt mile la nord de Dordrecht După o luptă de şase ore inamicul primind întărirĭ, Englejiĭ se retraseră la Dordrecht

Buriĭ nu i-aŭ urmărit.

Londra 21 Decemhrie

Se comunică din Victoria-Ruad *Agenţieĭ Reuter* că focurĭ de puştĭ aŭ fost schimbate în timpul nopţeĭ precedente între avant-posturile engleze şi un detaşsment de Burĭ.

Se comunică din Frere ziaruluĭ *Times* că ştirea zicînd că generalul Withe ar fi făcut o nouă eşire, nu se confirmă.

Oficialul. Situaţiunea generaluluĭ Methuen este aceeaşĭ.

Generalul French înştiinţează că Buriĭ aŭ părăsit poziţiunea lor din apropiere de Rentzbourg şi s'a retras la Kolensberg.

Un detaşament de englejĭ a avut o întîlnire cu Buriĭ, superiorĭ în număr şi a fost silit să se retragă la Dordrecht.

Ziarele află din Rentz-bourg, cu data de azĭ, că generalul French a atacat cu toate puterile Burii şi eĭ aŭ fost complect distruşĭ într'o luptă pnternică. Buriĭ s'aŭ retras şi aŭ părăsit Kolentzbourg, care a fost ocupat de Englezĭ.

Londra 21 Decembrie.

Ziarul *Times* zice că rezboiul sud-African a convins naţiunea că reforma instituţiunilor militare este urgentă şi necesară.

Regina a numit pe lordul Cromer membru în consiliul secret.

New-Jork 21 Decembrie

Intrunirile asociaţiunile irlandeze ţinute aci şi în alte oraşe aŭ exprimat simpatiile lor pentru Burĭ şi aŭ condemnat războiul.

Paris 21 Decembrie

La recepţia oficială la Eliseŭ cu ocazia anuluĭ noŭ, numiţiul representînd corpul diplomatic a exprimat dorinţa ca Franţa să continue a merge în fruntea civilisaţieĭ creştine.

D. Loubet mulţumind, a zis că expoziţia de la 1900 şi că din manifestarea grandioasă a desvoltăreĭ ştiinţelor, artelor şi a industrieĭ se va degaja pentru toţĭ ideia că de acum înainte mărirea şi puterea se capătă prin lucrările de pace.

Berlin 21 Decembrie

Cu ocazia serbăreĭ nouluĭ secol, Impăratul a adresat o alucoţiune ofiţerilor garnizoaneĭ, zicîndu-le că prima zi a nouluĭ secol vede armata germană, adică poporul german înarmat, în genunchiŭ pentru a mulţumi luĭ Dumnezeŭ.

Impărătul aminteşte că la începutul secoluluĭ al XIX armata îşĭ uitase datoria sa şi că din cauza aceasta pedepsele pe carĭ le-a suferit aŭ fost grave. Dar apresiunea unuĭ invingător insolent a făcut să se nască ideia unuĭ serviciu militar general care totuşĭ n'a căpătat adevărata sa importanţă de cît, cînd Impărătul Wilhelm a reorganisat armata Indeplinind această sarcină el a dotat Germania cu un lucru dorit deja de mult timp şi Germania o luat printre popoare poziţiunea careĭ, era destinată.

Impăratul invită pe ofiţerĭ să lucreze fără odihnă la desvoltarea armateĭ şi el adaugă că va continua opera de reorganisare a marineĭ pentru ca ast-fel Germania să poată obţinea în străinătate locul pe care nu'l ocupă încă azĭ.

Berlin 21 Decembrie.

Contele Eulenberg, ambasadar la Viena a fost înaintat la demnitatea de Prinţ.

D. Theilen, ministerul lucrărilor publice. Amiralul Caster şi generalul Kamphvuer, au tost ridicaţĭ la gradul de nobilĭ.

Belgrad 21 Decembrie.

Regel Alexandru a sosit şi a fost primit cu mare entusiasm.

Bucureştĭ 21 Decembrie ora 3 d. a.

D. G. Gr. Cantacuzino se află pe deplin insănătoşit.

D-sa a primit astă-zi numeroase persoane in audienţă.

Bucureştĭ ora 4 p. m.

D. G. Gr. Cantacuzino, primul ministru va pleca mîine la moşia sa Floreştĭ pentru a se restabili pe deplin.

Nu a lăsat nicĭ un interimat.

D-sa se va reîntoarce în capitală în ziua de 8 Ianuarie cînd va fi posibilă o remaniare miuisterială parţială cu elemente pur conservatoare.

Institutul liceal de domnişoare

din Iaşi

In acest Inştitnt vacanţa de Crăciun începe joĭ 23 Decembrie la amează.

Directoare, Emilia Humpel

Fraţii Alexiades

Fac cunoscut onorabililor clienţĭ atît din localitate cît şi din provincie că pentru sărbătorĭ cît şi pentru anul noŭ suntem asortaţĭ cu tot felul de bomboane şi cutiĭ de fantesie pentru Cadourĭ.

Asemenea facem cunoscut că pentru provincie ne însărcinăm să expediem franco-porto şi ambalaj colete poştale de 4 Kilograme neto, socotind a 4 leĭ Kilogramul bomboanele cele maĭ fine, chocolate, fructe, etc.

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ ase adresa strada Cogălniceanu No. 8.

4—6

Epitropia generală

a

caseĭ spitalelor şi ospiciilor St. Spiridon din Iaşĭ

Face cunoscut că în ziua de 25 Ianuarie 1900 ora 2 p. m. se va ţine în camera acesteĭ Epitropiĭ licitaţie publică orală pentru arendarea pe un nou period de cinci anĭ a moşielor notate maĭ jos, proprietatea acesteĭ case cu începere de la 23 Aprilie 1901,

Licitaţia se va ţine conform art: 68-79 din legea contabilităţeĭ generale a statuluĭ şi art: 15 şi 16 din regulamentul de licitaţiunĭ.

Concurenţiĭ sunt invitaţĭ a se presenta în acea zi însoţiţi de o garanţie în numerar saŭ efecte publice anume mencionate în dreptul fiecăreĭ moşiĭ.

Condiţiunile generale cum şi cele speciale pentru arendărĭ de moşiĭ se pot videa în orĭ ce zĭ de lucru în cancelaria Epitropieĭ serviciul Adiministrativ.

No. curent	Numirea moşiilor	Judeţul şi comuna	Periodul de arendare	Garanţia provizorie
1	Blăndeşti	Iaşi-Cărniceni	1901—1906	900
2	Cotnarĭ	„ „ Cotnarĭ	1901—1906	1500
3	Todirenĭ	Botoşanĭ-Todireni	1901—1906	16000
4	Frăteşti	Roman-Cărlig	1901—1906	750
5	Boişoriĭ	Vasluĭ-Soleşti	1901—1906	350
6	Coţofăneştĭ	Putna-Coţofăneştĭ	1901—1906	3000
7	Buzeniĭ	Botoşanĭ-Băluşenĭ	1901—1906	1500
8	Incunj. Tg. Frumos	Iaşi-Tg. Frumos	1901—1906	7300
9	Romăniĭ	Neamţ-Siliştea	1901—1906	6000
10	Luceniĭ Sturzoaeĭ	Iaşi-Stănca	1901—1906	550
11	Miroslava	„ „ Miroslava	1901—1906	1200
12	Bădeana	Tutova-Iveştĭ	1901—1906	4000
13	Crăinicenii	Dorohoĭ-Horodiştea	1901—1906	2500
14	Ştreanga	„ „ Mamorniţa	1901—1906	2500
15	Silişcanĭ	Botoşani-Brăteni	1901—1906	425
16	Sănăutĭ	Dorohoĭ-Tureatca	1901—1906	1250
17	Bumbata	Fălciu-Lunca	1901—1906	2375
18	Porceşti	Roman-Porceşti	1901—1906	4550
19	Bodeştiĭ Precesteĭ	Neamţ-Bod.Precisteĭ	1901—1906	4500
20	Ţopul	Vasluĭ-Tanacu	1901—1906	850
21	Chilişoaea	Iaşi-Păuşeştĭ	1901—1906	700
22	Blăgeştĭ	Bacău-Blăgeştĭ	1901—1906	5625

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tighelului. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabriceĭ şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusut Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce technica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznic.u Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozide mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA şi-a asigurat următorul serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

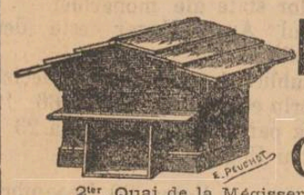

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent*.

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de dentigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar sonerii electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

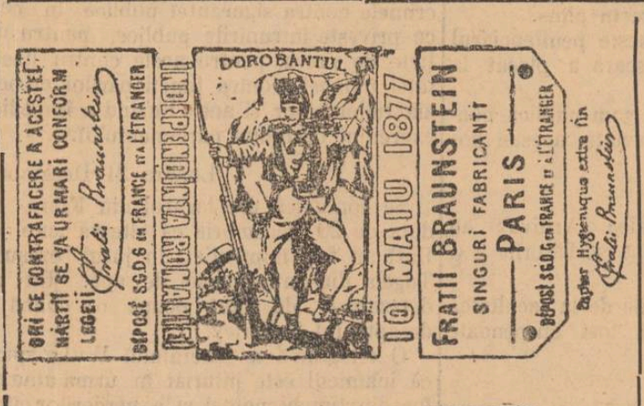

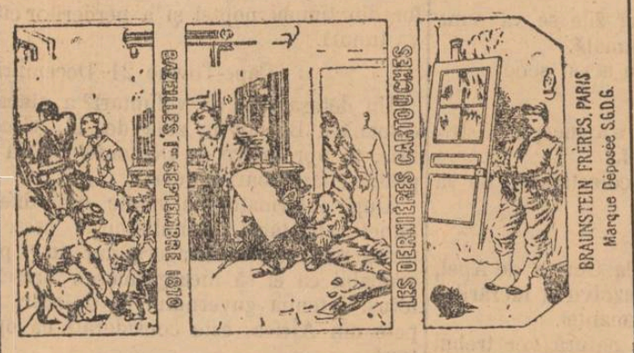

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Crucea Leginii de onóre la Esposiţ. univ. de la 1867
Cerneală nouă dublă violetă pentru copiatŭ
Adopţiuni de ţître administraţiunile cele mari.
Depozite 'e Plessy,

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

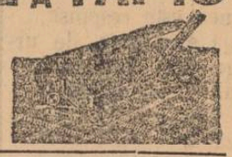

CATAPLASM RIGOLLOT
Col maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.
A se pretinde semnătura în roşu a Inventatorului pe fie-care fóie: *Rigollot*
SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 190 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—JOI 23 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate direct la administraţie şi la toate oficile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Strada Primăriei— No. 17

Revelionul liberal

Avem, în fine, amănunte precise cu stampilă oficială, asupra celor petrecute în întrunirea intimă—saŭ mai bine în şedinţa secretă—ţinută la clubul liberal, cu ocazia colinduluĭ d-luĭ Dim. A. Sturdza la Iaşĭ.

Voinţa Naţională publică, în coloanele destinate primeĭ reviste, o corespondenţă de aicĭ trimeasă, de sigur, de un beletist admirator al talentuluĭ oratoric cu care şeful e înzestrat, şi această corespondenţă cuprinde o naraţiune maĭ mult saŭ maĭ puţin exactă despre cele petrecute.

Belteaua în chestie are un falş aer de relaţie oficială în felul celor care se scriŭ prin *Monitorul oficial* al statuluĭ, cu mica deosebire însă că cele ce se publică prin gazeta oficială sunt obiective şi adevarate, pe cînd corespondenţa în chestie e plină cu baliverne interesate.

Aşa, de esemplu, cetim în *Voinţa* că la gară, o lume imensă aştepta pe şef şi pe adjutanţii seĭ, şi că de acolo aŭ pornit în peste 200, adică *două sute*, trăsurĭ spre oraş. Inutil să adăogim că cele două zero sunt de prisos în expunerea exactă a acestuĭ fapt, şi că *imensul* număr de delegaţĭ din provincie, veniţĭ ca să iee parte la întrunire, se alcătuia din dl. doctor Bucşănescu, vechiŭ duelist din Botoşanĭ, d. Iamandi, fost primar de la Tîrgu-Frumos, şi încă vre-o doĭtreĭ voiajorĭ veniţĭ de pe la Huşĭ saŭ Fălticenĭ.

Corespondenţa dă apoĭ în întregime discursurile ţinute la banchet de dl. Dim. Sturza şi dl. N. Gane.

Fostul preşedinte de Senat al regimuluĭ căzut, a spus între altele că proclamarea de şef a d-luĭ Sturza s'a maĭ făcut odată tot în acea sală—clubul de la Otel Traian—de unde a văzut lumina şi celebrul program cu *retractărĭ* ulterioare, despre care, cînd le vorbeştĭ liberalilor, par'că le ĭaĭ cu ardeiŭ pe la nas. Oratorul a conchis că liberaliĭ vor învinge în lupta întreprinsă contra partiduluĭ conservator, pe cîtă vreme vor fi conduşĭ de *înţeleptul şi iubitul* lor şef actual.

După aceea a luat cuvîntul dl. Sturdza şi într'o beltea, ale căreĭ aţe întocmai ca şi acele ale ghemuluĭ Arianeĭ învăluise auditorul într'un labirint din care nu puteaŭ eşi decît conduşĭ de Morfeŭ. Şeful a zis că se găseşte fericit petrecînd cîte-va oare din ultima zi a secoluluĭ acestuia în Iaşĭ. Era ziua de 20 Decembrie—1 Ianuarie stil noŭ—şi defigerea zileĭ pentru a se ţine întrunire, se inventase anume ca să se adreseze telegrame de felicitărĭ pentru anul noŭ catolic, M. S. Regeluĭ. Dl. Sturdza şi-a făcut panegiricul, declarînd că şi-a făcut tot-deauna datoriile sale cetăţeneştĭ, între care, în prima linie, a lăsat să se'nţăleagă că broşura *Spionul prusian*, a fost una dintre cele dintăĭ.

Scrutînd cineva bine, care a fost mobilul întrunireĭ şi al chiulhanuluĭ liberal de la Iaşĭ, nu prea poate să'şĭ deie altă esplicaţie decît că bieţiĭ colectivişti, pierzînd orĭ ce speranţe de simpatiĭ din partea opinieĭ publice a ţăreĭ, îşĭ concentrează toate speranţele în milostenia Suveranuluĭ, şi se roagă să nu'ĭ uite.

In alţĭ termenĭ, vizita d-luĭ Sturdza la Iaşĭ se poate numi: *un revelion de cerşetorĭ politicĭ!*

Oamenĭ şi lucrurĭ

Frumuseţă şi reclamă. Sunt cîte-va lunĭ de zile de cînd un editor din capitală, cunoscut prin spiritul de iniţiativă, îmĭ adresă o scrisoare comunicîndu-mĭ rezultatul unui concurs ce deschisese în „Calendarul ilustrat" ce editează de maĭ mulţĭ anĭ şi care avea de obiect alegerea prin vot obştesc a... celor maĭ frumoase femeĭ din societatea iaşană. Oraşul nostru avea drept la patru candidaturĭ şi acum editorul, fiind străin de lumea noastră, îmi cerea avizul asupra rezultatuluĭ. Am uzat de autoritatea mea de arbitru, ca să recomand editoruluĭ înlocuirea a două din „frumuseţile" alese prin alte două care, după părerea generală şi după expresia luĭ Eminescu, „cad în gustul tuturor" O, dacă ar şti cele două eroine efemere—sacrificate!

Acum de curînd, librarul în chestiune îmĭ comunică marile decepţiunĭ ce a suferit din diferite părţĭ, dar în special din partea Iaşuluĭ. Cu toate stăruinţele puse, două din cele patru alese aŭ refuzat să-şĭ trimeată fotografiile. In altă categorie, decepţia luĭ fu însă şi maĭ vie: artistele teatruluĭ naţional invitate să comunice fotografiile—nu pentru concursul de frumuseţĭ, ci pentru o galerie artistică—au refuzat, de asemenea, afară de *patru*, care şi figurează în calendar în frunte cu coana Atena, radioasă şi simpatică de par'că ar cînta irezistibilele versuri din Caragiale:

Cînd oare de'ntristare vor tulbura vr'odată
Frumoasa-ţi inimioară, tu vezĭ *patretul* meu.

Şi într'un caz şi în celalt—cazul cu frumuseţile şi acel cu artistele—dovedesc acelaşĭ lucru: că nu ne aflăm încă în acea fază „înaintată" a culturiĭ moderne, cînd *sportul* de tot feliul întră în moravurĭ ca esenţială trebuinţă, cînd toate mijloacele sunt puse la contribuţie pentru exagerarea sentimentuluĭ de orgoliu, a instinctuluĭ de amor propriu. N'avem încă „îndrăzneala" mîndrieĭ şi curagiul publicităţiĭ marĭ, trepte nouă pe scara civilizaţieĭ.

In apus lucrurile aŭ mers mult maĭ departe, cu deosebire în ce priveşte «afişarea» de forme şi armoniĭ estetice. Vitrinele toate se prefac mereŭ în vaste galeriĭ de figurĭ dătătoare de emoţiĭ şi evocătoare de plăcerĭ. Aceasta e de-opotrivă în uz cînd e vorba de frumuseţa pură saŭ de reputaţie artistică; iar urmarea este o educare din ce în ce maĭ rafinată a gustuluĭ şi a criteriuluĭ, un cult din ce în ce maĭ profund al frumosuluĭ ca atare. Doamna mea, care nu aĭ temeritatea de a-ţĭ vedea armoniosul chip dat în vileag, crede-mă, modestia nu este o virtute în tot-deauna. Ci frumuseţea n'a fost nicĭ cînd în dezvoltarea societăţiĭ umane, un element maĭ inferior saŭ maĭ puţin de folos de cît intelectualitatea. Rolul eĭ este dintre cele maĭ utilitariste şi nimic nu e maĭ virtuos de cît a da sufletelor mulţămirĭ şi privirilor odihnă şi plăcerĭ. Cum se poate maĭ desăvîrşit îndeplini acest ideal decît înlesnind tuturor să vĕ admire şi să vĕ cunoască, feţe brune ce zimbiţĭ în umbra codruluĭ de păr negru şi în lumina ochilor scînteietorĭ?

Mélancolique nuit des chevelures sombres,
A quoi bon s'attarder dans ton énervement,
Si, comme dans la mort, nul ne peut sous tes ombres
Se plonger éternellement?

Maĭ puţină sfiială, frumoaselor! Concursul rămîne deschis....

Rodion

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţi Facem apel la toţi oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziar şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, in ceasul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	20 lei.
D. Al. A. Bădăreu	20 lei
D. Dr. J. Lebell	5 „
Const. Ivaşcu	5 „
N. Ştefănescu	5 „
D-na Erato Văsescu	20 „
D. N. Déméric, consul imperial al Rusiei	20 „
D. Gr. Cagălniceanu	20 „
D. A. G. Dabija, avocat	5 „
D. M. S. Popovici, senior	5 „
D-na Emilia Humpel	20 „
D. Laurenţiu Teodoreanu	10 „
D. V. Buţureanu, profesor Universitar	10 „
B. G. Ilutză, farmacist	6 „
D. dr. Negel	15 „

CRIZA

Se ştie ce zvon se făcuse astă-vară zicîndu-se că, din pricină că guvernul nu făcuse încă împrumutul, din contra luase bani de la băncile din ţară, scontul se rîdicase şi se produsese acea neuitată greutate în afacerile pieţeĭ. Această legendă era răspîndită maĭ ales de rău-voitoriĭ regimuluĭ. Dar, ca toate lucrurile fără bază, nu putea dăinui mult.

D. Take Ionescu, în splendidul discurs rostit la Cameră în ziua de 30 Noembrie, restabileşte faptele. De la băncile din ţară se împrumutase, subt regimul liberal trecut, 20 de milioane. Totuşĭ, nu s'a produs absolut nicĭ o perturbaţie în afacerĭ. Notaţĭ însă că anul era foarte mănos şi nicĭ o complicaţie nu se ivise în Europa. Guvernul conservator a luat 7 milioane. Insămnaţĭ cumplita strîmtorare, care a bîntuit finanţele miculuĭ nostru stat că şi ale continentuluĭ european întreg. Decĭ, cînd s'aŭ putut luĭ 20 de milioane fără ca sa se resimtă vre-un neajuns, nu cele cîte-va milioane împrumutate de conservatorĭ aŭ putut pricinui strîmtorarea. O dovadă şi maĭ strălucită despre acest adevăr. Azĭ s'aŭ achitat în întregime aceste împrumuturĭ—şi cele efectuate de conservatorĭ şi cele de liberalĭ.—A dispărut criza?

S'a făcut, chiar în Cameră, multă vorbă pentru reapariţia aşa zisuluĭ **agio**,*—atribuindu-l aceleeaşĭ cauze. Aceasta a dispărut,* **agio** *însă nu.*

Vedeţĭ dar ce rea credinţă saŭ copilărie e a căuta explicarea unor fenomene sociale şi generale în întîmplărĭ aşa de secundare. Pricina crizeĭ, care ne bîntue, trebue căutată aiurea; întîĭ, în împrejurările, cărĭ aŭ pricinuit perturbarea generală ale finanţelor continentuluĭ; al doilea, în nenorocitul an de secetă, prin care am trecut. Să sperăm că vom fi norocoşĭ în cel, cu care începe veacul al douăzecelea.

PRIAR

Comparaţie

Epoca, în numărul de azĭ, face următoarea sugestivă comparaţie: anul trecut, în întervalul de la 15 Noembre la 21 Decembre, adică în interval de 36 zile, camerele colectiviste aŭ votat adresele, după o discuţie de treĭ zile la Cameră şi o zi la Senat şi aŭ votat budgetul căilor ferate; „restul zilelor a fost consacrat interpelărilor de interes general şi de interes local, pensiilor viagere, tripotagiilor scandaloase cu indigenatele, precum şi unor credite extraordinare. In colo, nimic. Ba, dacă ar trebui să ne întindem asupra întregeĭ opere a legislaţieĭ sturdziste, ne-ar rămîne numaĭ credite de sute de milioane şi legea învăţămîntuluĭ, care însă, nu se poate aplica din cauza financelor ruinate ce ne-aŭ lăsat moştenire.

Iar acum, în 35 de zile, s'a făcut ceea-ce nimenĭ n'ar fi crezut că se poate face:

Discuţiile asupra Adreseĭ aŭ durat la Cameră şi la Senat 15 zile. Şi aceste discuţiĭ, înalte cum n'aŭ fost nicĭ odată, instructive cum rar se întîmplă,—aŭ avut darul de a desvălui întreaga noastră situaţie economică şi financiară pînă în cele maĭ micĭ amănunţimĭ".

Comparaţia e uşor de făcut, dar deosebirea e enormă. Un regim, încărcat de păcate, hărţuit din toate părţile, — deşi aceasta se petrecea în Camerile unanimităţilor,—nu ştia cum să se apere, de o parte; de alta, oamenĭ plinĭ de dor de muncă, carĭ, caută ca, printr'o sforţare titanică, să îndrepte relele făcute de alţiĭ.

Concluzia o vor trage cetitoriĭ.

*

Opera budgetară

Sesiunea, care s'a închis pînă la 10 Ianuar, va face epocă în analele parlamentare ale Romîneĭ. Pînă azĭ toate îmbunătăţirele, carĭ s'aŭ făcut în ţară, s'aŭ închipuit graţie împrumuturilor necontenite. Azĭ, am ajuns să datorim străinătăţeĭ un miliard. Dar după un calcul făcut în 1886, venitul fonciar al ţăreĭ ar fi de un miliard 200 milioane. Decĭ, tot ce ar putea produce statuluĭ, ar fi 45 milioane. De s'ar fi continuat, am fi ajuns că, împunînd tot venitul ţăreĭ, nu s'ar fi putut face faţă datoriilor statuluĭ, nicĭ măcar pentru plata anuităţilor datorieĭ publice.

Eram decĭ pe un povîrniş fatal şi mergeam cu paşĭ repezĭ către sfîrşit.

Din fericire, s'a găsit un guvern conştient, care a avut curajul să închidă robinetul împrumuturilor şi să pue dări noi care de ocamdată, să echilibreze budgetul unui an de cumplită criză iar, pe viitor, să dee putinţă ţărei să-şi urmeze avîntul spre deplină perfecţionare, fără recurs la bani streini.

Acei cari au desăvîrşit această lucrare capitală, vor avea loc aparte în istoria zilelor noastre.

Onoare lor.

MARCIAL

Tinerii

Să ştie ce zgomot s'a făcut împrejurul tinerilor, carĭ aŭ întrat în parlament. N'a fost epitet neplăcut, ce nu li s'a dat. Totuşĭ, nicĭ odată nu s'a discutat maĭ cu temeĭ şi maĭ cu maĭ mare înălţare chestiile cele maĭ frumoase şi maĭ măreţe de cît în sesiunea aceasta; nicĭ odată, chestiĭ maĭ de extremă importanţă nu s'aŭ tranşat. Printre tineriĭ aceştia s'aŭ dezvăluit talente, chiar în rîndurile opoziţieĭ, care îşĭ vor face loc de cinste în rîndurile politicianilor.

Decĭ şi în această privinţă conservatoriĭ neaŭ dat o pildă şi un folos ţăreĭ.

Jurnalism şi Jurnalişti

In istoria culturală a apusuluĭ, pe anul care s'a încheiat, va trebui neaparat să se ţie seamă şi de cea maĭ nouă şi poate cea maĭ originală instituţie intelectuală a Parisuluĭ: «Şcoala de jurnalism".

Nu vom da multe amănunte asupra organizaţieĭ acesteĭ «şcolĭ", dar vom cita cîte-va rîndurĭ dintr'un interviev cu cronicarul şi literatul Henri Fouquier unul din maeştriĭ şcoaleĭ şi care acum de curînd şi-a terminat cursul săŭ trimestrial pentru a face loc confrateluĭ săŭ de la „Figaro"— J. Cornely.

„Ce program am urmat? Cred că n'am neglijat nimic, zice d. Fouquier. In rezumat, am explicat cum se face un jurnal, un articol de fond, o cronică, un ecou, o corespondenţă, o dare de seamă teatrală, literară, parlamentară, judiciară; am arătat că nu e jurnalist acela care, venind la redacţie la 8 ore seara, nu e în stare să execute repede o lucrare oare-care ce-i s'ar cere de către secretarul de redacţie. De aci urmează pentru el trebuinţa de a învăţa necontenit, de a observa mereu, de a-şĭ *mobila* creerul cu amintirĭ şi anecdote. Să presupunem că să cere cui-va să povestească orĭ să comenteze o mişcare saŭ chiar o simplă învălmăşeală. Dacă n'a văzut-o nicĭ o dată, articolul născocit o să fie caraghios. Din contra dacă aĭ fost cîndva stîlcit în vr'o încăerare cu poliţia, cît de uşor şi cît de interesant veĭ putea povesti!... Domnul X... care se străduieşte zece zile la gura sobeĭ pînă ce compune un „fond"— poate să fie şi membru al Academieĭ, numai gazetar nu este....

„Am explicat că un bun reporter nu l acela care să mărgineşte a povesti lucrurĭ adevărate ci acela care le prezintă cetitorilor săĭ sub o formă atrăgătoare silindu-se să scoată filozofia fie-căruĭ fapt. O, faptele diverse! Ce cîmp admirabil de observaţiĭ pentru psiholog!

„Am arătat de-asemenea ce mult a fost transformat jurnalismul politic prin cronica modernă şi ce însemnătate a căpătat aceasta din urmă! Succesul eĭ se datoreşte faptuluĭ că s'a întrodus puţină literatură în gazetărie."

Adevărul este că toate cele spuse de d. Fouquier pot fi folositoare uneĭ educaţiĭ jurnalistice, dar nu vor putea nicĭ-odată să creeze *jurnaliştĭ*. Că profesiunea şi iubirea de jurnalism, sunt în mare parte un rezultat al obişnuinţeĭ şi al educaţieĭ —nu e de tăgăduĭt; dar maĭ presus de toate ele sunt un rezultat al *temperamentuluĭ*—şi aci ni se pare condiţiunea esenţială, aci este psiho-fiziologia ziaristuluĭ.

Jurnalismul, fireşte, a evoluat odată cu toate formele progresuluĭ cultural; el se foloseşte zi cu zi de desvoltarea intelectuală a omeniriĭ şi realizează cele maĭ fericite schimbărĭ pe scara crescîndă a roluluĭ săŭ,—de a fi a patra putere în orĭcare stat civilizat.

Jurnalistul însă, în concepţia adevărată a cuvîntuluĭ, este un produs al unuĭ instinct propriŭ, altoit cu abilitatea şi fecunditatea ce dă cultura în zilele noastre.

Jurnalismul, ca instituţie, urmează toate undulaţiile evoluţieĭ sociale însăşi, variază în timp şi pe zi ce merge îmbracă haina tot maĭ bogată a civilizaţieĭ în creştere. In genere ziaristica de astăzĭ nu maĭ are poate nimic comun cu acea de acum un veac saŭ două. In specie însă jurnalistul de azĭ ca şi cel de acum un veac, însamnă omul pasionat de acea artă care constă în a se manifesta prin scris, a judeca şi a contribui prin condeiŭ la mersul înaintea al omenireĭ. El răspunde uneĭ profunde necesităţĭ—sufletească şi oarecum fisică în acelaş timp—destinîndu-se pentru totdeauna de a fi preotul opinieĭ publice, de a fi în mijlocul pasionanteĭ actualităţĭ şi de a-şĭ spune cuvîntul în orĭ ce moment.

Aceĭ carĭ s'au grăbit să urmeze la Paris şcoala de jurnalism se simt, de sigur îmboldiţĭ de acest puternic îndemn lăuntric, alcătuit fără îndoială şi din vanitate şi din amor propriu şi din curiozitate şi din ambiţiune, dar maĭ presus de toate din pasiune.

Nu de mult contele Harrach în Parlamentul austriac. a vorbit, lucru rar, despre ziaristĭ,—acea breaslă intelectuală de la care singur Gustav Freytag în Austria a găsit vrednic de a se înspira cu un subiect de dramă—şi a vorbit în mod respectuos şi demn.

Iată cum a răspuns un jurnalist vienez la discursul conteluĭ.

»Pasiunea e cea din urmă, cea maĭ adîncă taină a jurnalistuluĭ. Numaĭ pasiunea l'a făcut să îmbrăţiseze această carieră. Cine, în timpurĭ de amar şi de agitaţiĭ, nu se simte bucuros de chemarea sa—nu e ziarist! Cine nu simte că poartă în sine o picătură de singe de bohem ca să-şĭ domolească cea maĭ posomorîtă seriozitate prin o voioasă frenezie şi să-şĭ

înnobileze profesiunea prin emoţiĭ artistice,—nu e jurnalist. Cine vr'o dată are părері de răŭ sau mîhnire că a devenit gazetar,—acela n'a fost nicĭ-odată! Noĭ ne petrecem viaţa în stradă; ne petrecem zilele în galeria parlamentuluĭ, lucrăm stînd în picioare, fugind, alergînd; scriem toată noaptea pînă 'n zorĭ de ziuă —şi nimenĭ nu bănueşte ce ne îmboldeşte şi ne înfiripează. Un jurnalist fără pasiune ar fi o caricatură—şi numaĭ printr'însa el capătă dreptul să fie ascultat, pentru că fie-ce patimă înalţă pe om şi-i dă tărie să îndeplinească tot ce-l îndeamnă natura să facă. Pasiunea aceasta e un biciŭ; ea ne mînă mereŭ înainte, pînă ce cădem la pămînt; ea ne duce pînă la nebunia de a face să picure sîngele inimeĭ pe vîrful peneĭ, noastre ea ne smulge din cercul familieĭ noastre, ne răpeşte cele maĭ simple plăcerĭ ale vieţeĭ casnice dar ne deschide un izvor de alte plăcerĭ de alte bucuriĭ, de alte simţirĭ."

In realitate aci stă nodul problemeĭ şi de cîte orĭ ne întreabă cineva pe ce cale am devenit gazetari, noĭ aceştia care indiferent de gradul culturiĭ şi de diplome, am fost şi rămînem sclavĭ aĭ jurnalismuluĭ—descoperim uşor răspunsul în noĭ înşi-ne: *pasiunea.*

Rodion

RÎNDURĬ...

Aşa dar te mirĭ că'n cercul
Celor carĭ te'nconjoară
Nu-s şi eu, de şi ştiŭ bine
C'al meŭ suflet te adoară;

Şi te'ntrebĭ, atînsă poate:
„Oare e o răzvrătire?
„Saŭ vre-o stea din alte sfere
„Mi l'a zmuls cu-a eĭ lucire?..."

O să-ţĭ spun de ce în gloata
Celor carĭ te'nconjoară
Nu-s şi eu... O, e-o poveste
De prin vremi de-odinioară...

Dar ce vrei? Nu-s eu de vină
Că simţesc ca'n alte vremurĭ...
De-aş putea să-ţi spun cît sufĕr,
Sigur, o să te cutremurĭ—

Ce să fac, dacă mă doare
Cînd te văd sărbătorită
In vîrtej de vorbe goale,
Ce să fac, o mult iubită?...

Ce să fac, dacă sunt mîndru
Şi prefer să plîng în taină,
De cît să mă fac paiaţă
Ce se ţine de-a ta haină?...

Ce să fac dacă'mĭ loveşte
Dureros de crud iubirea,
Să'mĭ aruncĭ aşa din treacăt,
Ca orĭ-căruia, privirea...

Staŭ retras, căcĭ numaĭ astfel
Eŭ te văd, luceafăr drag,
Cum te vroi, redînd odihna
Visătoruluĭ pribeag...

— Statuie te vroi de marmur.
Nicĭ un om să nu cunoască
Graiul tău senin, privirea,
Gingăşia-ţĭ îngerească;

Mulţĭ să creadă că pe lume
Nicĭ n'aĭ fi, ci'nchipuirea
Unuĭ vis, că eştĭ cîntarea
A tot ce-are sfînt iubirea;

Rece ca o stea'n albastrul
Uneĭ nopţĭ fermecătoare,
Ast-fel tu să trecĭ prin lume.
Mîndră şi neştiutoare

Numaĭ eŭ să ştiŭ, drag înger,
Că trăeştĭ sub strălucirea
Marmureĭ. să-ţĭ pot cunoaşte
Graiul teŭ senin, privirea;

Numaĭ eŭ, în nopţĭ de toamnă,
Cînd stingher şi trist, în casă
Mĕ închid,—s'aud în uşă
Cum îmĭ baţĭ cu-atîta frică,
Şi încet, dulce, duioasă,
Să'mĭ aparĭ, scumpă amică...

Să se umple de lumină
Inima'mĭ robită ţie,
Şi să-ţĭ cînt, cu ochiu'n lacrimĭ,
A iubireĭ armonie,

Să visăm grădinĭ şi lacurĭ,
Florĭ, luceferĭ. nemurire...
Vezĭ tu, viaţa-ĭ zbuciumare
Şi odihna-ĭ e'n iubire—

Iată, pentru asta sufĕr
Cînd te vĕd înconjurată
De-atîţi ochĭ ce profanează
Conştiinţa ta curată,

Pentru asta eŭ din cale-ţĭ
Fug şi sunt nenorocit,
Pentru asta plîng la groapa
Unuĭ vis ne'ndeplinit—

Gordon,

Răbojul meu

Bogăţiĭ uitate. Puţine persoane ştiŭ cifra exactă a loturilor diferitelor tragerĭ de la obligaţiile Oraşul Paris, Creditul fonciar, Panama, etc. ne spune o gazetă franceză. Numaĭ pentru aniĭ din urmă, după o statistică oficială, ele se ridică la 2609.

Printre aceste loturĭ nereclamate figurează: 2 loturĭ de cîte 500000 francĭ, 15 loturĭ de cîte 100000. Restul variază între loturĭ variind de la 100 francĭ la 50000. Totalul atinge frumoasa cifră de *treĭ milioane.*

Şi ne maĭ plîngem de criză!

*

Sorma la Paris. La Teatrul *Renaissance* de la Paris, faimoasa actriţă Sorma a reprezentat cunoscuta piesă a luĭ Ibsen, *Nora.* Ziarele franceze ne daŭ următoarea imagină a actriţeĭ prusiane: e o persoană destul de scundă, blondă, cu trăsăturile foarte mobile, cu nişte frumoşĭ ochĭ limpezĭ; acest corp mititeluţ se mişcă foarte febril, prin mişcărĭ bruşte. In actul al doilea, cu danţul acela, nebun şi tragic în acelaş timp, a produs o adîncă impresie asupra asistenţilor."

*

Representaţiile teatruluĭ naţional de Crăciun: ziua întâĭ, *Fata aeruluĭ*; a doua zi *Hoţiĭ*, cu doamna A. Pruteanu, în rolul Amalieĭ; a treia zi *Ţăraniĭ noştri*, vesela comedie a luĭ Victorien Sardou, tradusă de d. Penel.

Aceste piese fiind în deajuns de cunoscute, nu cred că trebue să maĭ insistăm. Sala va fi plină, în fie-care seară.

*

Ernest Gegout, care a stat atîta la Sainte Pelagie, nemurită de dînsul în volumul săŭ *Prison fin de siècle*, a primit cel maĭ original dar, ce se poate închipui. Se ştie că închisoarea numită a fost dărîmată; d. Antoine Loubeyre, cel care a luat ruinile la licitaţie, a trimis luĭ Gegout enormele broaşte ale celulelor, pe care le ocupa la pavilionul prinţilor.

Ce trebue să le maĭ deschidă, zăvoarele cele nemiloase altă dată.

*

Profeţie realizată. Un consilier municipal al oraşuluĭ Johannesburg, din Transvaal, anume Jeppe, făcuse cunoştinţă cu un colonel de huzarĭ englezĭ, Moller.

Despărţindu-se, colonelul zise consilieruluĭ:

— La revedere, la Pretoria, după treĭ săptămînĭ.

Jeppe răspunse:

— Natural, căcĭ te vom lua prizonier.

După treĭ săptămînĭ, colonelul Moller, care comanda un detaşament de cavalerie, trimis în urmărirea Burilor, după bătălia de la Elandslaagte, îşĭ făcu apariţia la Pretoria în capul trupelor sale... în calitate de prizonier.

Endymion

*

EPIGRAMA

Doctoruluĭ Z.

De-o muri,—din viĭ nicĭ unul
Nu se va jăli de fel.
Ştiĭ, în schimb, că aŭ să rîdă
Morţiĭ,—c'aŭ scapat de el.

Ion.

Informaţiĭ

Campaniĭ căzute

Aŭ încercat sturdziştiĭ să ridice ţara în contra nouilor impozite, întîĭ prin presă, apoĭ prin întrunirĭ publice. La Iaşĭ, de pildă, într'o intrunire, d. Gr. Macri nu numaĭ că a încercat să agite spiritele în contra impozitelor, dar a declarat că partidul liberal, cînd va veni la puterele, va desfiinţa.

Svîrcolirile lor aŭ fost însă zadarnice. Nicĭ un ecou n'a produs pe nicăerĭ agitaţia lor. In Bucureştĭ au fost nevoiţĭ să renunţe la convocarea uneĭ întrunirĭ publice; în Iaşĭ n'aŭ îndrăznit să ţină întrunire publică, de cît numaĭ o conferinţă la club. Tot aşa la Botoşanĭ, Bacăŭ, R.-Sarat şi Buzăŭ. Numaĭ două oraşe aŭ găsit în ţară unde aŭ putut să ţină cîte o întrunire publică, anume Ploieştĭ şi Craiova.

Şi ast-fel toate campaniile pornite de asta vară cu chestiunea fînuluĭ, cu chestiunea Porţilor-de-Fier şi mai pe urmă cu chestiunea impositelor, aŭ căzut în mod nu se poate maĭ ruşinos.

— —

Ziarul *Magyarország* primeşte o telegramă din Petersburg prin care i-se anunţă că Principele Ferdinand al Bulgarieĭ, invitînd pe Ţarul Nicolae să participe la desvălirea monumentuluĭ ce se ridică la Sofia în amintirea Ţaruluĭ Alexandre II, liberatorul Bulgarieĭ, Impăratul Rusieĭ a răspuns că întru cît nu va fi împedicat, va participa la aceasta solemnitate, care va avea loc prin Maiŭ saŭ prin Iunie.

Telegrama adaogă, că M. S. Ţarul Nicolae va profita de această ocazie să înapoeze vizita M. S. Regeluĭ Carol făcută în vara anuluĭ 1898.

———

I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ a sosit astă-zĭ dimineaţă în Iaşĭ.

La gară se aflaŭ maĭ mulţĭ prelaţĭ şi un număr însemnaţĭ de credincioşĭ.

———

Aflăm că prea drăgălaşa domnişoară Marichelle Popovicĭ Bîznoşanu (Botoşanĭ) va aprinde facla himenuluĭ d'impreună cu simpaticul tînăr Axente.

Cele maĭ sincere urărĭ de fericire.

———

Mîine are loc la Botoşanĭ alegerea unuĭ deputat în locul d-luĭ I. Ciolac, demisionat.

Reuşita candidatuluĭ conservator d. A. Rosseti este pe deplin asigurată.

———

D. S. D. Atanasiu a fost numit maestru de desemn şi caligrafie la gimnasiul Alexandru cel Bun.

———

Erĭ a fost adus din Roman şi internat la institutul antirabic, copilul Mihaĭ Braun în vrîstră treĭ anĭ, muşcat de un căine turbat.

Aseminea a fost internat şi mama copiluluĭ în chestiune, d-na Victoria Braun, muşcată şi d-sa de un câine turbat.

———

Toate ministerele vor lua vacanţă mâine, Joĭ.

———

Se ştie că de anul noŭ direcţia poşteĭ şi a telegrafuluĭ va pune în vînzare nişte bonurĭ de cîte un leŭ pentru o telegramă de 14 cuvinte, 80 banĭ pentru una de zece cuvinte şi în fine 25 banĭ pentru o telegramă carte de vizită.

Pentru acest scop direcţiunea a lansat următoarea ordonanţă către amploiaţiĭ telegrafo-poştalĭ:

„Vă pun în vedere că pînă ce publicul „se va obişnui cu bonurile înfiinţate pen„tru telegrame şi cărţĭ de vizită telegrafi„ce, vă recomand să fiţĭ cu cea maĭ mare „bună-voinţă pentru public, dîndu-ĭ toate „explicaţiile ce vi le va cere şi trecînd „chiar cu vederea unele erorĭ în numără„toarea cuvintelor cînd împreunările de „cuvinte nu sunt făcute cu intenţiune".

———

In ziua de 25 Decembrie a. c., va avea loc în sala Pastia un bal dat de societatea «Fraterna Romînă» cu scop de a se mărĭ fondurile societăţeĭ.

Indemnăm publicul ieşan să dea binevoitorul seŭ concurs acestuĭ bal.

———

Sturdziştiĭ pregătiseră un manifest, pe care-l şi tipăriseră în tipografia *Voinţei Naţionale*, *Epoca*, procurîndu-şĭ un exemplar şi văzînd nemaĭ pomenitele prostiĭ cuprinse în el, îl publică imediat.

Acum iată ce găsim în *Epoca* de azĭ:

„Acest manifest este rezultatul multelor consfătuirĭ ţinute de comitetul executiv sturdzist în timpiĭ din urmă.

„Azĭ vedem, însă, cu mirare, că manifestul n'a fost încă distribuit, n'a fost afişat şi n'a fost publicat nicĭ de *Voinţa Naţională*. Ce s'o fi întîmplat la clubul colectivist? De ce *Voinţa* nicĭ nu vorbeşte de acest manifest?

„De sigur, că sturdziştiĭ, citind în *Epoca* manifestul lor, s'aŭ speriat de prostiile fenomenale ce le cuprinde, şi acum li e ruşine de însăşĭ opera lor.

„Cu toate aceste, manifestul există: noĭ îl posedăm în original, tipărit la tipografia *Voinţeĭ Naţionale*, şi 'l ţinem la disposiţia orĭ-cuĭ vrea să vadă acest monument de stupiditate politică.

„Maĭ rar aşa oamenĭ de stat!»

———

Iată procesul verbal încheiat de comitetul teatral pentru înaintările făcute la teatru.

Subsemnaţiĭ membri aĭ comitetuluĭ teatral, avînd în vedere vechimea şi diligenţa artiştilor societarĭ de clasa a II-a C. B. Penel, St. Dragomir, Vladimir Cuzinschi, Al. Rădulescu, Gh. A. Cîrjă şi M. Popovicĭ (senior) dispunem avansarea lor la gradul de societarĭ clasa I, pe ziua de 1 Ianuar 1900.

Drept care s'a încheiat prezentul proces verbal.

———

DIN BACĂU

A face mereu cîte o dare de samă a uneĭ serate dansante, poate să devină fastidios. Căcĭ, orĭ cîtă varietate veĭ avea în distribuirea calificativelor, orĭ-cît veĭ întrebuinţa cunoscutele clişeurĭ, tot ajungĭ să te repeţĭ. Şi nicĭ că poate fi alt-fel. Orĭ cîtă bogăţie de cuvinte veĭ întrebuinţa, orĭ-cît de frumoasă ar fi haina în care ţ'aĭ împodobi impresiile, totuşĭ ideia e una şi aceiaşĭ. Ce poţĭ spune într'o asemenea dare de samă? De cît că: s'a petrecut ca ne altă dată... Că sala conţinea tot ce Bacăul avea maĭ distins şi maĭ graţios... că... etc. etc. De aceia sămĭ fie permis a trece peste toată această fraseologie şi a intra în însă-şĭ darea de seamă.

Sîmbătă 18 a. c. s'a dansat iarăşĭ—cum se maĭ dansa—în saloanele Palatuluĭ administrativ din Bacău şi ca de obiceĭ cu acelaşĭ lăudabil zel.

Dintre doamne şi domnişoare am distins pe: d-na Antoniu în crême, gingaşă, d-na Ecaterina Busdugan în alb, elegantă, d-na Keminger în gris, d-nă Pavli în alb, distinsă, d-na Poltzer în negru, d-ns Boteanu în gris cu negru, d-na Frim în negru, admirabilă dansatoare, d-na Căpitan Lupaşcu în negru, foarte plăcută, d-na Marcu în albastru cu negru, foarte afabilă, d-na dr. Adam în crême cu negru, d-na Gheorghiu în negru, gentilă, d-na Kirvăsuţă în negru, d-na Cocea.

Apoĭ:

D-ra Zoe Keminger în crême, foarte graţioasă, d-ra Savinescu în beige cu roş, foarte drăguţă, d-ra Theodor în rose, o frumoasă andaluză, d-ra Macry în albastru o adevarată syrenă, d-ra Titina Keminger în maure, încîntătoare, d-ra Simionescu în albastru, drăguţă, d-ra Poltzer în alb, gentilă, d-ra Kolini în rose, distinsă, d-ra Anastasiu în albastru, delicată, d-ra Ludmilica Boteanu în orange cu gris, foarte sărbătorită, foarte bună dănţuitoare şi *„finis coronat opus"*, d-ra Nyny Keminger în albastru cu negru.

Aceiaşĭ militarĭ, aceiaşĭ civilĭ ca tot deauna; uniĭ dansînd, alţiĭ privind cu nesaţ posele plastice ale dansatoarelor.

YDE.

———

Am anunţat că M. S. Regele a decorat cu *Steaua Romănieĭ*, în gradul de ofiţer, pe talentatul şi celebrul nostru compatriot d. Emil Racoviţă, naturalistul expediţiuneĭ la polul Sud de sub comanda locotenentuluĭ Gerlache.

Iată astă-zĭ raportul d-luĭ I. Lahovari, ministrul afacerilor străine şi cancelar al ordinelor pentru decorarea d-luĭ Racoviţă:

Sire,

Majestatea Voastră cunoaşte că printre membriĭ expediţiuneĭ belgiane, carĭ aŭ făcut o călătorie de exploraţie în regiunile poluluĭ antarctic, pe bordul vasuluĭ *Belgica*, se afla un tînar savant român, d. Emil Racoviţă, care a fost naturalistul expediţiuneĭ.

Această memorabilă expediţiune, plină de primejdiĭ şi de suferinţe şi în care douĭ dintre valoroşiĭ exploratorĭ 'şĭ-aŭ aflat moartea, a ţinut maĭ bine de douĭ anĭ şi în timp de 18 lunĭ Europa savantă, ne maĭ primind nicĭ o ştire despre soarta îndrăsneţilor navigatorĭ, 'ĭ-a crezut pierduţĭ cu desăvîrşire.

Expediţiunea belgiană va lăsa o dată istorică în analele ştiinţelor, fiind întâia care a iernat regiunile învecinate cu polul antarctic.

Majestatea Voastră, care este tot-d'a-una gata a răsplăti şi a onora pe toţĭ aceia carĭ, ca d. Racoviţă, prin faptele lor, aduc o laudă neamuluĭ şi numeluĭ românesc, a bine-voit a mĕ însărcina de a-ĭ supune un decret pentru a se conferi d-luĭ Emil Racoviţă ordinul *Steaua Romănieĭ* în gradul de ofiţer. O rog dar să bine-voiască a iscăli alăturatul proiect de decret».

D. Emil Racoviţă este doctor în ştinţele naturale de la Sorbona şi membru al societăţeĭ de geologie din Paris.

Aflăm acum că d-sa va fi ales membru al societăţeĭ geografice romîne, al căre preşedinte este M. S. Regele. Sperăm că în luna Februarie, cu ocazia jubileuluĭ deĭ 25 de anĭ al societăţeĭ noastre geografice, d. Emil Racoviţă va ţine o conferinţă în Bucureştĭ asupra expediţieĭ antarctice.

Quo vocant fluctus....

Locuinţa mea de vară
E la ţară
Acolo eu vreu să mor;
Ca un fluture pe floare,
Beat de soare,
De profum încîntător.

Al. Depărăţeanu

E atît de sfînt şi atît de bine simţit ce ne cîntă poetul. Păcat numaĭ că o dată despărţiţĭ de sînul natureĭ vergine şi aruncaţĭ, de valurile soarteĭ, aci în vălmăşeala orăşănească, cît de greŭ ne putem procura inotensiva plăcere de-a ne simţi maĭ aproape de sinul mameĭ noastre comune şi de a fi maĭ departe de luptele vieţeĭ, carĭ în centrele populate se presintă sub aspectul cel maĭ milos. Dar, întru cît sîntem vinovaţĭ de toate aceste frămîntărĭ, ce ne îndurerează sufletul? Imprejurărĭ determinate de alte împrejurărĭ, a căror jucărie şi capriciu sîntem, aŭ conlucrat asupra întregeĭ firĭ, ce fatal se schimbă veşnic şi ne-a făcut cea ce am ajuns astă-zĭ

Cine oare a căutat se intre cituşĭ de puţin în viaţa intimă a luptelor dintre om şi şi om şi, n'a rămas adînc lovit de atîtea patimĭ, de atîta vrajbă, de atîtea dorinţĭ de-a doborî, carĭ s'aŭ încarcat cu omul, saŭ indentificat cu dînsul şi ni la dat ast-fel să lupte pentru a fi. Sentimentele duioase se sting, cele de admiraţie slăbesc din ce în ce, mila nu încape, dragostea de aproapele abia licăresce, dar nu înzadar vremea ne-a dat proverbele: cămaşa e maĭ aproape ca surtucul, saŭ: fie-care pentru sine făcător de bine. A cuĭ e vina? Libiier arbitrist vor striga contra alcătuireĭ proaste a societăţeĭ contra indivizilor chiar; dar cît greşesc!

«Nicĭ un fir de păr nu se va clăti fără ştirea tatăluĭ meŭ din cerurĭ» zice blîndul şi dulcele Isus. Dac-am cugeta puţin, înţălegînd prin tatăl meŭ ceea ce trebue înţeles, cîtă filosofie şi cît adevăr în această frasă semnificativă! Va cădea falnicul stejar sub smunciturile furioase ale furtuneĭ, dacă nu vre-un defect în organisaţia luĭ, o causă bine-cuvîntată nu va determina aceasta? Oare suntem noĭ stăpînĭ pe evolunilor? Sîntem noĭ stăpînĭ pe legile universale ale materieĭ, în baza căror fie-care atom îşĭ îndeplinesce funcţiunea ce-ĭ e menită din vremurĭ adincĭ? Evident că nu. Civilizaţia, care şi ea nu-ĭ de cît efectul logic a unor cauze naturale şi determinate, ne-a format ast-fel. Civilizaţia ne-a mărit exigenţile vieţeĭ. Ea ne face să vedem bogăţiile şi bunătăţile eĭ ca printr-un microscop. Dorim să le ajungem, să ne bucurăm măcar de o mică parte din tr'nsele. Cheltuim în acest sens prea multă forţă nervoasă şi iată-ne cu traiul înjumătăţit. Acel dor de viaţă, ce se măresce cu cît viaţa se stinge încetul cu încetul, ne face egoiştĭ. Ce-mĭ pasă mie de altul cînd viaţa-ĭ aşa de scurtă. Chiar copiĭ, aceĭ îngeraşĭ drăguţĭ, care cu surîsul lor îngeresc şi nevinovat sunt în stare să usuce lacrimile cele maĭ ferbinţĭ, chiar eĭ, aŭ devenit o pedică în lupta pentru a fi; —bine'inţeles nu în adevărata luptă, căcĭ patima aceasta de exterminare a progeniturilor, chipul acesta de a vedea într'nşiĭ o piedică pentru bunul traiŭ, de va lua proporţiunĭ uimitoare, cum pare a lua (de oare-ce mediciĭ încep a o propaga prin studiĭ scrise) atuncĭ, fiinţa omenească se va distruge prin ea însăşĭ, se va distruge tocmaĭ prin acea iubire de sine, prin acel egoism înspăimîntător; iar dacă cum-va această boală de exterminare se va propaga în tot universul, vom avea un adevărat dezastru — nefiinţa; căcĭ cine va maĭ pronunţa cuvîntul *a fi*, cînd marele mister al reproducţieĭ se va stînge pe toată linia. Vra să zică ne distrugem drin propriul nostru egoism. şi această patimă nu să mărginesce numaĭ aci. Vroim să nimicim pe tovarăşul nostru. Nu doar că voim să'ĭ luăm viaţa. Nu, doamne feresce! Suntem prea blînzĭ, prea miloşĭ pentru a face aceasta. Dar îl omorim moralicește, materialicește.

Dacă voim în observaţia noastră să percurgem colectivul acesta de oamenĭ, ce împrejurările l'a împărţit în clase şi dacă luăm pe rînd, de la cel maĭ sarac pînă la cel maĭ bogat, de la cel maĭ incult pînă la cel maĭ luminat, vom vedea triumfătoare această poftă de a distruge pe apropele, une ori această concurenţă se deosebesce. Uniĭ luptă pentru a fi — stomachul; alţiĭ: intelectualul, gloria, posteritatea, cu toate că şi aceete aspiraţiĭ nobile sunt une-orĭ masca instinctuluĭ de conservare, dorinţa de-aşĭ şti stomachul pus bine la cale şi de a sta pe moale, căcĭ pe vîrtos ne dor ciolanele.

Uitaţi-vă la micul nostru comerciant, la precupeţul ordinar, cu cîtă ura, cu cît necaz privesce cum un semen de al săŭ îşĭ aşează taraba alăturĭ de a luĭ. Certe cu vorbe înjurioase, intrigĭ, calomniĭ, ce în deobşte se sfîrşesc cu bătaie, ameninţărĭ, toate se pun în lucrare numaĭ şi numaĭ să vadă doborît pe cel ce voiesce să lupte ca şi dînsul. — Maĭ zic şi azĭ bătrînii: «unde's doĭ puterea cresce". Zicala aceasta e bună azĭ, cînd ne a civilizat vremea mumaĭ la lupta de trîntă saŭ la războiŭ; în lupta pentru existenţă, unde's doĭ însamnă maĭ multe nevoĭ.

Iată şi comerciantul maĭ mare. Ce ne zice el? Marfa celuĭ de alăturĭ e proastă, veche, rea, stricată, mucegăită şi pe deasupra nicĭ nu cîntăresce drept. Ba-ĭ maĭ scoate vorbă că n'are mult pînă la faliment, ast-fel că efectele curg spre achitare şi posiţia luĭ financiară se sguduie. Bucuria vrăşmaşuluĭ săŭ. De ajunge rău de tot, chiar peritor de foame, cuĭ, ce-ĭ pasă? Unul maĭ puţin pe lume, în schimb, pentr'un moment, maĭ multă pine în piaţă.

Să analizăm puţin partea sufletească a budgetivoruluĭ care, în cele maĭ multe casurĭ fiind cult, ni-l închipuim cu moralu maĭ rîdicat. E dat afară une-orĭ pe motive serioase, alte orĭ chiar pe acela de scoală-te tu să mă pun eŭ. Face omul oposiţie cît face. Vin în sfîrşit şi aĭ luĭ la putere. Candidează pentru un post care'n deobşte nu-ĭ vacant. —Bine domnule, aĭ auzit d-ta că-ĭ loc vacant unde-va? Nu vezĭ că omu-şĭ caută de slujbă. Cum să'l scot aşa pe nepusă masă?

—Eĭ, apoĭ d-stră nu ştiţĭ încă nimic! D-nul (adică cel cu postnl solicitat) face politică. S'o dat cu oposiţia. Ştiu eŭ, cucoane că votează cu dînşiĭ şi tradează partidul. Dacă nu l'am auzit maĭ dăunăzĭ cum vă vorbea de rău pe d-stră şi pe întreg partidu, să n'am parte de ochiĭ meĭ, de copiiĭ meĭ, de nevasta me.....

—Lasă mă rog, destul. Nu te maĭ jura că maĭ luminat. Apoĭ crezĭ d-ta că se pot trece invenţiile d-tale? Degeaba ţĭ baţĭ gura domnule. Un om cu o slujbuşoară mică, un om care are nevoie de guvern, căcĭ printr'nsul trăesce, are să facă politică? S'o crezĭ d-ta asta. Eu unu îmĭ am convingerile mele.

N'a reuşit nicĭ cu asta.

X. un vechiŭ funcţionar are o casă destul de grea. Şapte copiĭ de îmbracat, de hrănit, de dat la şcoală, nu-ĭ glumă. Işĭ caută omul de slujbă şi de nevoile grele ce i-a înălbit părul. Credeţi d-stră că măcar acesta e lipsit de armele protivniculuĭ în lupta de a fi? O nu! Intrigĭ, calomniĭ, minciunĭ, toate se colportează sus, pentru ca bietul om să fie dat jos.

—Da cine domnule, omul acesta are o casă de copiĭ. Nu ţiĭ milă d-tale să-ĭ soliciţĭ postul?

—Da de mine cuĭ i-e milă? Ce-mĭ pasă mie de casa luĭ, de copiiĭ luĭ, cînd şi eŭ sunt lipsit, cînd şi mie mi-e foame „Cine poate, oase roade; cine nu nicĭ carne moale". Ştiţĭ d-voastră zicala aceasta?

Reuşita luptătoruluĭ depinde şi ea de firea caracteruluĭ celuĭ puternic; alte orĭ de împrejurărĭ independente de voinţa luĭ.

Se cunoasce oare omul inteligent, cult în toată puterea cuvîntuluĭ? Există talentaţĭ? Să vedem ce zice semenul nostru judecătorul nostru de toate zilele; ce zice opinia publică? Şuchet, nebun, hop într'o parte, îĭ lipsesce o doagă, şuĭ smuncit din botez, de toate-ĭ; dar inteligent, cult, talentat, maĭ nicĭ o dată. Ajunge cine-va sus pe schiţa societăţeĭ şi aceasta datorită valoareĭ luĭ propriĭ, acele deşteptăciunĭ vădite ce tremură luminele ochilor luĭ; datorită doruluĭ de muncă fără preget şi aceleĭ puterĭ de vitalite superioară ce resistă tuturor oboselelor intelectuale. Să chiamă oameniĭ în numele luĭ? Il preţuesc vădit şi sincer? Doamne feresce! Omul acesta e vîndut, necinstit, gheşeftar, parvenit, tot ce poate fi maĭ josnic, nicĭ o dată însă superior, celor ce îl bîrfesc, prin fericita luĭ concepţie şi alcătuire. Ochiĭ lor nu sunt deprinşĭ se recunoască frumoasele însuşirĭ. şi dacă aceste defecte sufleteştĭ stăpînesc şi de cel ce s'a adăpat, miĭ de veacurĭ la isvorul ştiinţeĭ, bine înţeles că nu

(Va urma)

Expunere de motive

la legea pentru taxa asupra zaharului

Domnilor Deputaţi,

Prin proiectul de lege de faţă se înfiinţează o taxă de 0,30 bani pe kilogram de zahar de orĭ-ce fel şi sub orĭ-ce formă, fie importat, fie fabricat în ţară. Inainte de a întra în amănunte, pentru a dovedi necesitatea şi scopul acesteĭ taxe, trebue să specific întâiŭ că sporul taxeĭ asupra zaharurilor va fi o despăgubire pentru Stat pentru scăderea venituluĭ vamal şi pentru creşterea într'un mod firesc a primeĭ de fabricaţiune, şi nicĭ de cum un izvor noŭ de venit bugetar pentru înlăturarea stăreĭ financiare desastroase, moştenită de la guvernul liberal.

D-lor deputaţĭ, industria zaharină, creată la noĭ de vre-o 30 anĭ, a vegetat multă vreme, cu toată situaţia geografică favorabilă pentru export, şi cu toate că clima şi bogăţia soluluĭ sunt nu se poate maĭ avantagioase pentru cultura sfecleĭ. Insă, în urma marilor incuragiărĭ date de Stat, această industrie a putut să se înrădăcineze în ţara noastră, şi de cîţĭ-va anĭ numărul fabricilor şi puterea lor productivă s'a mărit într'un mod colosal. Avem acum cincĭ fabricĭ marĭ: Chitila, Mărăşeştĭ, Sascut, Paşcanĭ şi Brănceni. Treĭ fabricĭ nouĭ sunt pe cale a se infiinţa: Ciulniţa, Rapicenĭ şi Roman. Peste puţină vreme fabricele noastre de zahar vor putea satisface cu înlesnire cererile de consumaţiune, cari pot evalua la 20,000,000 kilograme. Acest lucru, care este de dorit din punctul de vedere, al inflorireĭ agricultureĭ şi industrieĭ, va vătăma într'un mod foarte simţitor interesele Statuluĭ, căcĭ venitul provenind din taxa vamală de 0,35 pe kilogram zahar importat, va dispăre cu totul.

Acest venit s'a împărţit în aniĭ din urmă în modul următor:

	kgr. zahar
S'aŭ importat în anul 1897,	14,800,000
„ „ „ „ 1898,	16,000,000
iar în 6 lunĭ ale anuluĭ 1899,	5,500,000

Importaţiunea a scăzut, dar, în proporţia de 1 cîte 3.

Pe de altă parte s'a fabricat în anul 1898—99.

La Sascut . . .	4,600,000 kgr.
„ Chitila . . .	1,000,000 „
„ Mărăşeştĭ . .	4,900,000 „
Total .	10,500,000 „

Aşa în cît, fără nicĭ o îndoială, importaţia zaharuluĭ va înceta aproape cu totul pentru anul viitor, Luînd ca medie de importaţie 10,000,000, vom avea la vamă un deficit de 5,250,000 leĭ şi de plătit pentru zăhar fabricat în ţară prima de 0,16 pe kgr., adică 2,400,000, deficit total 7,650,000 leĭ.

Dacă se pune taxă de 0,30 banĭ pe kilogram, vom avea pentru 20,000,000 fabricate în ţară 6,000,000 leĭ de incasat.

La deficitul total indicat maĭ sus trebuia să adăogăm 800,000 pentru prima de 0,16 banĭ pentru cele 5,000,000 fabricate în ţară în fie-care an de la infiinţarea primeĭ.

Va să zică avem pe de o parte:

Debit	Credit
8,450,000	6,000,000

Resultat 2,450,000 deficit, cu toată taxa 0,30 banĭ. Dacă comparăm acest deficit cu venitul anuluĭ 1897, vedem că venitul net provenind din zahăr în 1897 este de 4,450,000 leĭ.

Văzînd dar necesitatea acesteĭ taxe şi legitimitatea eĭ din punctul de vedere al contribuabiluluĭ, nu trebuea să ne speriem prea mult din punctul de vedere al Statuluĭ. Căcĭ acest deficit provine tocmaĭ din încuragiarea pe care Statul o da şi trebuia să o dea industrieĭ zaharifere. Această industrie, afară de avantagiile multiple cari le dă agricultureĭ, fiind-că sileşte pe producătorĭ să facă arăturĭ maĭ adîncĭ, să gunoiască pămîntul *cu rămăşiţele din fabricele de zahar*, să şĭ îndrepteze vederile spre altă cultură maĭ rentabilă de cît grîul şi porumbul, producte cari nu ne permit, cu toate silinţele noastre, a lupta cu ţările diu America de Sud, carĭ produc mult maĭ eftin ca noĭ. Pe lîngă toate aceste avantagiĭ, maĭ dă de lucru în timp de iarnă la o mulţime de ţăranĭ, îĭ obişnueşte a munci în tot timpul anuluĭ, şi le învaţă să înţeleagă prin sine însuşĭ că nicĭ o forţă productivă a ţăreĭ nu trebuia să fie perdută în zadar, şi că fiecare minut în cari nu se lucrează, reprezintă milioane perdute pentru bogăţia naţională. Dar putem să sperăm că deficitul, care va exista la început, va dispăre peste puţin din causele următoare: Consumaţia noastră de zahăr, calculată pe locuitor în kilograme, era în anul 1889 de 2.02 kgr., în anul 1890 de 2.35 kgr. şi a ajuns acum la 3.30 kgr. Va să zică estr o sporire, şi de această sporire nu trebue să ne mirăm, căcĭ suntem departe de consumaţia celor-alte popoare. Aşa în Englitera, unde se consuma cel maĭ mult zahăr, consumaţia revine la 35.71 kgr. de locuitor şi media în Europa este de 10 kgr. de locuitor. In America media este de 27 kgr. Socotind că consumaţia va ajunge peste curînd la noĭ la 5 kgr. de locuitor, ceea ce ar face 30.000.000 kgr., Statul ar avea un plus de venit de 3 milioane, ce ar acoperi deficitul actual de 2.450.000 leĭ. In adevăr, dacă comparăm această sumă cu cele 200 milioane aduse de impozitul pe zahăr în Francia părem ridiculĭ.

Nu vorbesc de posibilitatea de producţiune a acesteĭ cătăţimĭ din partea fabricelor noaste din ţeară. căcĭ aceasta nicĭ nu se poate discuta. Ştiu că numaĭ fabrica de Ciulniţa şi de la Roman sunt utilitate pentru a produce 10.000.000 kgr. fie-care. Pe de altă parte, acest mare avînt, care 'l ia în momentul actual industria zaharină, va fi foarte avantagios pentru consumator. Numaĭ zahăr fabricat în ţară, va fi aparat de taxa vamală, pe de altă parte fiind concurenţa maĭ mare, preţul zahăruluĭ va scăde în mod foarte simţitor, fie-care fabrică căutînd a produce cît de eftin pentru a arunca pe piaţă o cantitate cît de mare de zahăr. Aşa încît sporirea actuală a preţuluĭ zahăruluĭ va fi de foarte puţină durată. Pe de altă parte, contrariu cu ce se întîmplă de obicinuit cînd se sporeşte o taxă pe un obiect de prima necesitate, populaţia săracă, clasa muncitoare nu este lovită; fiind-că consumaţia zahăruluĭ nu a pătruns în păturile de jos ale societăţeĭ, aşa în cît această taxă va fi suportată numaĭ de clasa bogată şi mijlocie. In ce priveşte zaharurile de export, se menţine art. 4 din legea din 1898. Acest articol a devenit art. 2 din legea actuală, şi specifică că aceste zaharurĭ nu plătesc nicĭ o taxă de consumaţiune. Afară de imposibilitatea de a modifica acest articol fără a comite o inichitate flagrantă, căcĭ pe basa acestuĭ articol s'a deschis maĭ multe fabricĭ, avînd ca scop numaĭ exportul, este un înalt principiu de economia politică d'a căuta a mări cît de mult exportul. Acest scop a căutat să 'l atingă alte ţărĭ prin primele de exportaţie, de exemplu: Germania da o primă de 1,25—2,25 după grad, Rusia 80 kopeicĭ de pud. La noĭ ajungem la acest resultat prin scutirea de taxa de consumaţie şi prin prima de 0,16. Cu cît exportul se va mări, cu atît va intra maĭ mult aur în ţară; metal care, nefiind produs în ţară, nu poate intra de cît în schimbul productelor soluluĭ nostru.

Pentru încasarea taxeĭ trebue să luăm oare-cari măsurĭ pentru a împedica fraudele de cari nu ne era teamă pînă astăzĭ (prima de fabricaţiune fiind maĭ mare de cît taxa de consumaţiune).

Legea caută a împăca interesele fisculuĭ cu dorinţele fabricelor, aşa în cît supravegherea operaţiunilor fabricanţilor să nu devină injustă şi inchisitorie. Pe de altă parte s'a infiinţat nişte sancţiunĭ foarte aspre în casul cînd frauda este bine dovedită. La intocmirea acestuĭ proiect de lege s'a ţinut samă cît s'a putut, în ce priveşte constatarea şi perceperea drepturilor Statuluĭ, de dispositiunile cuprinse în legea asupra băuturilor spirtoase cu care atît publicul cît şi agenţiĭ fisculuĭ sunt maĭ bine deprinşĭ. S'a lăsat, pe de altă parte, sub oare-carĭ garanţiĭ pentru Stat, aceleaşĭ înlesnirĭ de plata taxelor pentru fabricele de zahar ca acele existente pentru cele de spirt.

Toate aceste motive ne-a determinat a supune aprobăreĭ D-voastre alăturatul proect de lege şi a vă ruga de a'l vota.

Raportor, *Grigore G. Cantacuzino.*

Ultimele Informaţiĭ

D. Ali Cadir, fost preşedinte al consiliuluĭ judeţian din Constanţa şi actualmente membru al delegaţieĭ judeţene, a obţinut de la d. Take Ionescu, ministru al instrucţieĭ, un ajutor de 10,000 leĭ pentru şcoala turcească din Constanţa.

Acest ajutor din partea Statuluĭ romîn a produs o vie mulţumire între turciĭ din Dobrogea.

De mîine se deschide baia comunală.

Toate secţiile vor fi puse în stare de funcţionare.

Medic consultant a fost numit d. dr. Pastia.

Ultimul număr din *Arhiva*, organul societăţeĭ ştiinţifice şi literare din Iaşĭ, de sub direcţia d-luĭ A. D. Xenopol, cuprinde următoarul sumar:

A. D. Xenopol. Principiile fundamentale ale Istorieĭ.
Stefan Ruscior-Roşior. Calomnia Calomnioasa.
A. Vojen. Poezii....
Dragomir Hurmuzescu. Sfîrşitul lumeĭ.
Giordano. Anacreontice.
Şcoala italiană şi Antropologia criminală.
Principiile fundamentale ale istorieĭ.
Documente, Notiţe etc.

Aseară aŭ fost suspendate cursurile de la liceul Varlam.

Cea maĭ mare parte din elevele şcoaleĭ aŭ plecat aseară.

D. V. Cireş a scos în volum importantele sale articole publicate în răposata foiţă de tristă memorie a colectiviştilor din Iaşĭ.

Preţul minim de 3 leĭ.

D. Colonel Lascar Sterea fost numit administrator al moşielor încunjurătoare oraşuluĭ Iasĭ.

In astă seară are loc o serată muzicală în aula liceuluĭ internat dată de eleviĭ aceleĭ şcoale.

Programul e foarte bogat. Vom face în numărul nostru de mâine o detaliată dare de samă.

In ziua de 25 Ianuarie va avea loc in camera primăriei licitaţia pentru darea în antrepriză a furnizăreĭ registrelor necesare serviciilor comuneĭ.

Am vorbit la timp despre organizarea uneĭ loteriĭ în folosul cantinelor scolare.

Aflăm că d-na Xenopol, directoarea externatuluĭ secundar de fete, a donat în acest scop un foarte mare număr de obiecte şi haine.

Toate magaziile şi depozitele de petroleŭ aŭ fost închise ierĭ din ordinul administratoruluĭ financiar.

Aceasta din cauza faptuluĭ că prin noua legea asupra petroleuluĭ statul urmează să încaseze 5 banĭ de litru.

Petroleul care se află actualmente în depozite urmează a fi măsurat spre a se putea percepe cuvenitele taxe.

Pînă deseară controlul în chestiune va fi terminat.

Cu acceleratul de astă-zĭ dimineaţă aŭ sosit venind din capitală d-niĭ Gh. Bogdan deputat, d-r G. Bogdan şi I. Ianov senatorĭ, Gh. Mirzescu, col. Teişanu.

Avem nişte informaţiunĭ într'o chestie senzaţională.

Vom controla cele ce ni se raportează pentru a reveni într'unul din numerile viitoare.

Toată ziua de ierĭ s'a făcut destribuire de lemne, banĭ şi haine la sărăcĭ.

Cu destribuirea lemnelor s'a terminat.

Mîine va continua distribuirea de banĭ.

Aceste distribuţiunĭ se vor face în localul serviciuluĭ stradelor.

Precum am anunţat în numărul nostru de ierĭ pentru mâine Joĭ după amiază este convocat consiliul comunal.

Afară de alegerea unuĭ ajutor de primar nu se vor discuta de cît chestiunĭ de puţină importanţă precum şi cîte-va micĭ credite.

D-niĭ profesorĭ universitarĭ V. Dimitriu, Cantacuzino şi Leonardescu aŭ incheiat erĭ cursurile de Drept comercial, Drept civil şi Istoria filosofieĭ antice.

D. profesor Leonardescu, cu ocazia inchieereĭ de erĭ a cursurilor a împărţit subiecte de conferinţă pentru istoria filosofieĭ d-relor Cornelia Neculaŭ, Pogonat şi d-luĭ A. Valeriu.

Numărul nostru de 1 Ianuarie va fi o surpriză pentru public.

Se vorbea erĭ cu insistenţă prin cercurile comerciale că Banca Naţională va ridica iarăşĭ scontul.

Svonul a produs o vie nemulţumire.

Curtea cu jurĭ din Roman a judecat pînă acuma douĕ procese şi a amînat continuarea pînă după serbătorile crăciunuluĭ.

Cu ocazia celuĭ de al doilea proces, pentru un omor. juraţiĭ aŭ adus un verdict care e carecteristic din punctul de vedere al rostuluĭ acesteĭ instituţiunĭ.

Ast-fel aŭ adus un verdict achităţor şi în acelaş timp aŭ dat acuzatuluĭ şi circumstanţe atenuate.

Numărul nostru de Crăciun va fi foarte variat şi va cuprinde materie literară-proză şi versurĭ iscălită de d-na Laurenţia. Gribincia Juvenal, Gh. Ghibănescu, Tristis, N. Borelli, Giordano, Herovanu, Rodion, Gordon, Rolando, şl Paul Celian.

Din bogatul sumar relevim.

Pentru Crăciun *de Gh. Ghibănescu.* **Vis de vară,** *nuvelă de E. Herovanu.* **Versurĭ** *de Tristis şi Gordon.* **Graiul Teatruluĭ** *de N. Borelli.* **Poveste de Crăciun.** *de D-na Laurenţia Gribincia.*

D. Vernescu, fiul d-luĭ Gh. Vernescu, a făcut azĭ un împrumut de 450,000 leĭ de la prima casă de economie din oraşul nostru, afectînd pentru aceasta două moşiĭ ale d-sale din jud. Buzeŭ.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Bucureştĭ ora 1 p. m.

D. G. Gr. Cantacuzino primul, ministru, a lucrat astă-zi cu M. S. Regele, de la orele 10 pînă la 12 ziua.

Londra 22 Decembre

Times, află din Capstadt, cu data de 20 Decembre, că insurgenţiĭ aŭ atacat cu marĭ puterĭ Dordrecht. Au fost respinşĭ cu marĭ perderĭ de oamenĭ.

Corespondentul ziaruluĭ *Daily-Mail* confirmă succesul generaluluĭ French la Collesburg.

Englejiĭ au luat numeroase tunurĭ, şi proviziunĭ.

Buriĭ se retrag spre nord.

Perderile englejilor sunt puţin considerabile.

Sofia 22 Decembre

Guvernul bulgar a emis bonurĭ de tesaur pentru 30 milioane, 6 la sută, emisiunea 89, plătibilĭ în 6 anĭ, garanţie banderolele de tabac, fără control.

Paris 22 Decembre

Procesul complotului

După pleduaria apărătoruluĭ luĭ Guerin, preşedintele daclară desbaterile închise.

După deliberare Curtea recunoaşte pe Buffet culpabil cu 148 voturi contra 43, abţinerĭ 13 ni absenţĭ 3, acordîndu-i circumstanţe atenuaete.

Godefroy şi Devaux sunt achitaţĭ cu minoritate de favoare.

De Sabran şi De Ramel sunt declaraţĭ culpabilĭ cu 152 de voturĭ contra 23 şi 65 abţinerĭ.

Şedinţa secretă este amînată pentru mîne.

Londra 22 Deeembre

O depeşă oficială trimeasă din Ladysmith de către generalul Withe zice că disenteria şi febra se măreşte acolo.

Petersburg 22 Decembre

Un cutremur de pămînt s'a produs în istrictul Achalkalak (guvernămîntul Tifis) şi a distrus aproape complect zecc micĭ sate.

Trupa s'a transportat la faţa loculuĭ şi guvernatorul a ordonat măsurĭ de ajutor extra-ordinare.

Graz 22 Decembre

2000 de minerĭ s'aŭ pus în grevă.

In basinul Houiller din Koeflach calmul este complect.

Londra 22 Decembrie

Ministerul de rĕsboiŭ a primit ştirea că coonelul Pilche a urmărit erĭ pe Burĭ, l-a derutat la Sunnydi din aproprierea luĭ Belmont şi le-a luat cîmpul.

El a făcut 40 de prisonierĭ.

Morţiĭ şi răniţiĭ nu sunt încă socotiţĭ.

Englezii aŭ avut un ofiţer şi doĭ oamenĭ răniţĭ.

Londra 22 Decembrie

Ministerul de răsboiŭ a primit comunicaţia uneĭ depeşĭ, trimeasă prin semnale optice din Cap de către generalul French, cu data de 20 Decembrie, prin care se confirmă lămuririle deja cunoscute asupra luptelĭ deschise în apropiere de Colenso şi comunicînd că perderile Englejilor sunt de treĭ morţĭ şi maĭ mulţĭ răniţĭ.

Londra 22 Decembrie

Se anunţă din Cape-Towne ziaruluĭ *Times*, cu data de 20 Decembrie, că insurgenţii aŭ atacat Dordrecht cu puterĭ marĭ şi aŭ fost respinşĭ cu o perdere de 8 oamenĭ.

Corespondentul ziaruluĭ *Daily-Mail* confirmă succesul generaluluĭ French la colesberg.

Englejiĭ aŭ luat tunurĭ şi proviziunĭ.

Buriĭ s'aŭ retras către Nord. Perderile Englejilor sunt puţin considerabile.

Hambourg 22 Decembrie

Ziarul *Hamburger-Correspondent* anunţă că un vas aparţinînd caseĭ germane Haus Wagner a fost prins de Englejĭ.

In timpul sărbătoareĭ anuluĭ noŭ în baea Delagoa, casa germană a adresat reclamaţiunile sale Ministruluĭ afacerilor streine din Berlin.

Durban 22 Decembrie

Ataşaţiĭ militarĭ străinĭ carĭ aŭ petrecut aicĭ sarbătorile, aŭ plecat pentru teatrul războiuluĭ.

Viena 22 Decembrie

Comisiunea marineĭ delegaţiuneĭ Ungare a adoptat budgetul marineĭ.

Ea a exprimat de asemenea în unanimitate încrederea şi recunoştinţa sa în amiralul Spaun, şeful marineĭ Austro-Ungare.

In cursnl discuţiuneĭ, contele Golucho-wschi a declara t că prosperarea marineĭ Austro-Ungară este apararea coastelor, comerţul Austro-Ungar nefiind destul de desvoltat

Amiralul Spaun a declarat de asemenea că singura misiune a marineĭ Austro-Ungare este apararea Adriaticeĭ.

Guvernul nu voeşte să între în luptă cu statele străine în cea ce priveşte marina de răboiu.

Paris 22 Decembrie.

După ziare o luptă a avut loc între Francejĭ şi miliţieni chinejiĭ, două zile după delimetarea frontiereĭ teritoriuluĭ din Kwang-Tchou-Wan.

200 de chinejĭ au fost omorîţĭ.

Francejiĭ au perdut 15 morţĭ şi răniţiĭ

Sofia 22 Decembrie.

Conform convenţiuneĭ dintre guvernu Bulgar şi un sindicat financiar.

Aceasta i-a bani numerarĭ 25 de milioane asupra împrumutuluĭ 6% din 30 de milioane.

Rezultatul operaţiuneĭ acoperă serviciul total al datorieĭ publice pentru 1900, graţie bonurilor de tesaur deja în circulaţie şi 5 miloane ale Băneeĭ Naţionale. Aceasta din urmă va putea să satisfacă din nou trebuinţele comerţuluĭ bulgar.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI.

In ziua de 10 Ianuarie, ora 3 p. m. se va ţinea licitaţie publică în Camera acesteĭ Primăriĭ, pentru furnisarea a *Una sută stîlpĭ pentru felinare*, necesarĭ serviciuluĭ de ecleraj a Comunei

Garanţia provizorie este de leĭ 80.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcinĭ se pot videa în fie-care zi deluceru la serviciul Administrativ Comunal.

Dispoziţiunile art. 68-79 din legea comptabilităţeĭ publice sunt aplicabile acesteĭ licitaţiunĭ.

primar **C. Ivaşou**

No. 27668
1899 Decembri 21

Baia Comunală

Se aduce la cunoştinţa generală, *că Joi 23 Decembrie a. c.*, se va deschide Baia Comunală, care este ast-fel aranjată în cît toate secţiunile eĭ vor funcţiona în toate zilele neîntrerupt, de la 8 oare dimineaţă pînă la 8 oare sara atît pentru bărbaţĭ cît şi pentru dame. *Intreaga clădire luminată cu electricitate.*

PREŢURILE

1). Baia de vaporĭ, duşurĭ sistematice, cabine separate pentru desbracat 1 leŭ 25 banĭ.

2). Baia de cadă cu duşurĭ calde şi recĭ 2 leĭ.

BAIA POPULARA

Clasa I cu paturĭ separate pentru desbracat 60 banĭ.

Clasa II cu băncĭ 30 banĭ.

BAIA DE LUCS

Această secţiune se compune din două compartimente, avînd fie-care cîte treĭ sălĭ.

1). Sala de desbracat.
2). Sala de duşurĭ şi piscină.
3). Sala de vaporĭ 4 leĭ.

HIDRO-TERAPIE

1). Un duş ecosez saŭ fricţiune 1 leŭ,
2). Baie de cadă, masaj, impachetărĭ,— etc. (cură complectă) 2 leĭ 50 banĭ.

La un abonament de 10 băĭ se face o reducere de 10%.

Doctorul Pastia medic Comunal şi specialist în Hidro-terapie, va da zilnic consultaţiunĭ gratuite de la 10-11 oare a. m.

Stabilimentul posedă masorĭ şi masoare bine instruite, cuafeur, bufet.

Onorabilul public este rugat a vizita această baie, pentru care comuna a făcut sacrificiĭ enorme, numaĭ pentru a procura populaţiuneĭ o Baie igienică şi cu preţurĭ accesibile pentru toate claselə societăţeĭ.

Administraţia

1899 Decembre 22

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna“ din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

La bolĭ de vesică si **rărunchĭ, gravelă şi artrită,**

La catarurĭ organelor de respiraţiune şi digestiune.

Isvorul de lithiu

Salvator

se intrebuinteaza cu succes escelent.

Efect Diuretic.

Uşoară digistibilitate.

Liber de fer.

Apă medicală şi beutură dietetică de primul rang.

Recomandat de multe autorităţĭ şi de medicĭ cunoscuţĭ maĭ ales acelor persoane, cari din causa vieţeĭ sedentare sufer **de diatesa urică şi hemoroidĭ** cât şi de **schimb de materie turburat.**

Se află in toate magasiile de apeminerale, şi unde aceasta nu e casul, a se adresa.

Direcţiunea Isvoarelor-Salvator in Eperies.

Depositul principal in Jaşi:

Dniĭ. Fraţiĭ Dr. Konya.

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tigheluluĭ. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabriceĭ şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusut Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce technica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznic.u Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozide mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

şi-a asigurat un perfect serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

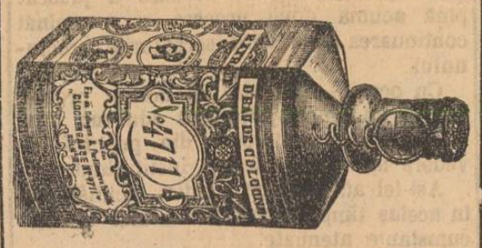

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

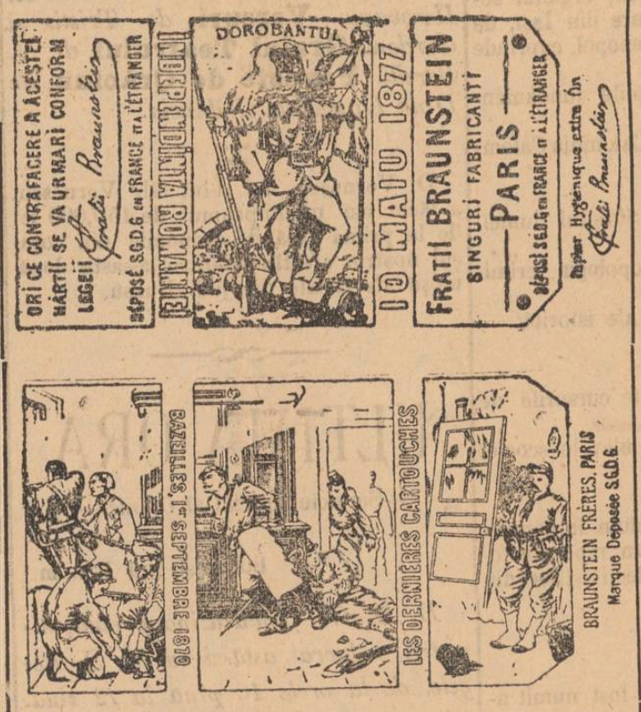

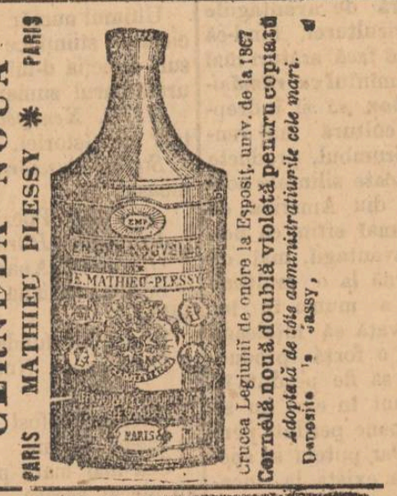

Crucea Legiunĭ de onóre la Exposit. univ. de la 1867
Cerneală nouă double violetă pentru copiatŭ
Adoptată de tóte administraţiunile cele mari.
Depositu. „ „ Plessy,

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1m de haut. LE MÈTRE 0f 30c.
Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGOLLOT
Cel maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.
A se pretinde semnătura în roşu a Inventatorului pe fie-care tăie: Rigollot
SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOL.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 191 EDIŢIA DE SEARA IAŞI—VINERI 24 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Iuserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriciĭ— No. 17

Rîsipă şi economie

S'a discutat în parlamentul ţăriĭ gestiunea financiară a celor 2 partide, căutîndu-se a se pune în evidenţă de o parte şi de alta capacitatea saŭ risipa unora şi a altora; maĭ ales financiarĭ reputaţĭ ca d-niĭ Ghermani, E. Costinescu, şi A. Carp s'aŭ învîrtit asupra finanţelor ţăriĭ. Toţĭ pare că eraŭ animaţĭ de acelaşĭ gînd: *economie*, dînd a înţelege că pînă acum s'a făcut *rîsipă*.

Iată cum se prezintă situaţia creditelor votate de la 1881 pînă la 30 Octombre, adică în curs de 19 anĭ: 1.105631662 *leĭ*, din care s'aŭ realisat încasărĭ numaĭ de 864.792.577 *leĭ*, cu o diferenţă la curs de 240.839.085 *leĭ*, sumă pe care o vom plăti diferenţa la împrumut.

Din aceste sume, liberaliĭ aŭ votat credite pentru 485 *milioane*, de la 1881—1888, şi de 222 *milioane* de la 1895—1899; adică în 11 anĭ, un total de 707 *milioane*; pe cînd conservatoriĭ aŭ votat credite de 387 *milioane* în 7 anĭ de guvernămînt,—nu punem la socoteală noul împrumut de 175 *milioane*, care, de şi contractat de conservatorĭ, se resfrînge însă asupra gestiuneĭ financiare a liberalilor, care aŭ lăsat bonurĭ de tesaur şi plăţĭ în suferinţă de aproape 100 *milioane, ceia ce a adus demiterea lor de la putere.*

Dar dacă în gestiunea mare a statuluĭ liberaliĭ aŭ însămnat *pîrjol*, cheltuind fără socoteală, numaĭ puţin şi în chipul de gestiune financiară a judeţelor şi comunelor se însamnă deosebirea dintre eĭ şi noĭ.

In *Monitorul Oficial* No. 199 a. c. găsim situaţia împrumuturilor comunelor şi judeţelor, făcute la Casa de depunerĭ, înfiinţată prin legea din Martie 1876. La un venit total al judeţelor de 11,203,713 *din fondul zecimelor*, găsim împrumuturĭ de 18,460,511 *leĭ*; din aceste împrumuturĭ, liberaliĭ aŭ contractat pentru suma de 10,697,444 leĭ, conservatoriĭ pentru 7,845,067 *leĭ*; şi se ştie că o sumă de lucrărĭ de regenerare şi împodobire a judeţelor s'a făcut supt conservatorĭ, după care să vede ceva urmă, pe cînd administraţia liberală s'a semnalat prin o sumă de nereguli şi abuzurĭ. Ca normă de orientare ne vor sluji cîţĭ-va anĭ. Judeţele aŭ început a se împrumuta la casa de depunerĭ de la 1882, cînd găsim Judeţele Iaşĭ şi Ilfov pentru un milion; regulat în aniĭ căderiĭ de la putere, găsim plusul de împrumuturĭ contractate; dar pe cînd conservatoriĭ la 1895 contractează pentru 1,470.000, liberaliĭ la 1898 pentru 4,244,844 leĭ! S'ar putea crede că escesul de rîvnă pentru binele ţăriĭ ĭ-a îndemnat la această dragoste de împrumut; din contra acelaşĭ motiv, care ĭ-a împins ca şi pe la comunele urbane să facă împrumuturĭ; cît de chipul cum aŭ girat afacerile, ne stă dovadă Focşaniĭ, Galaţiĭ, Huşiĭ, Ploeştiĭ şi chiar Iaşul nostru cu dl. Gane în frunte. Cine citeşte raportul primaruluĭ din Focşanĭ, asupra gestiuneĭ financiare a fostuluĭ primar liberal, N. Săveanu, rămîne scandalisat de *rîsipa* care s'a făcut în baniĭ publicĭ, şi aşa maĭ pretutindenea.

Ca să ne convingem de aceasta să luăm cifrele. La un buget general al comunelor *urbane, reşedinţe de judeţ*, de 36359792 leĭ, găsim contractate împrumuturĭ de 152146150 leĭ, adică aproape *de 5 orĭ bugetul*, tocmaĭ raportul bugetuluĭ ţăriĭ faţă cu împrumuturile sale: Anuitatea ce plăteşte comunele urbane e *de 8 milioane leĭ*.

Nu vom contesta că oraşele n'aŭ luat un zbor în răstimpul de 30 de anĭ; datoriile contractate arată aceasta; la unele, împrumuturile aŭ întrecut forţa de producţie şi aŭ fost rare cazuri, cînd s'aŭ sequestrat venitURile pentru plata ratelor întîrziate.

Cîţĭ din baniĭ aceştia n'aŭ fost *frustraţĭ* de ceĭ puşĭ în cîrma afacerilor! Cîte sinecure nu s'aŭ creat la comune! Cîtă pletoră de slujbaşĭ! Cîtă rîsipă care apasă greŭ asupra comunelor! Cetiţĭ dosarul Focşanilor şi veţĭ vedea că coşniţa primaruluĭ se plătea din împrumuturĭ, că felinarele costaŭ întreit, că fanaragiiĭ iscăleaŭ acte fictive de zecĭ de miĭ de leĭ, că în fine se *hiroseaŭ* baniĭ obştieĭ.

Dacă din baniĭ împrumutaţĭ de comună socotim de-o parte împrumuturile Bucureştilor, care se ridică la suma de 103,700,000 leĭ, pentru lucrărĭ marĭ de edilitate, ca, canalisarea Dîmboviţeĭ, Bulevardul Pake şi Elisabeta şi alte lucrărĭ pentru aducerea apeĭ, vom vedea că din restul de 49 *milioane* s'aŭ contractat de liberalĭ în 3 jum. anĭ peste 35 *milioane*, rîsipindu-se baniĭ pe lucrărĭ, care aŭ fost isvorul tuturor afacerilor veroase. Danţul milioanelor la comune, votate de camerile liberale, era nota dominantă a regimuluĭ; căcĭ găsim comune împrumutîndu-se cu: 3 *milioane* (Botoşanĭ), 6 *milioane* (Brăila), 2 *milioane* (Buzeul). 1 *milion* (Călăraşiĭ), 4 jum. *milioane* (Craiova), 2 jum. *milioane* (Focşaniĭ), 5 *milioane* (Galaţiĭ), 2 *milioane* (Piteştiĭ), 2 *milioane* (R.-Sarat), 1 *milion* (Severin) etc.

Era *afacerilor* pare a se fi închis; sacul a ajuns de fund; banĭ nu maĭ sunt; piaţa sufere; cu toţiĭ simţim excesul de zel şi excesiva personalitate, ce aŭ pus-o în joc liberaliĭ, pentru a-şĭ însemna trecerea lor la cîrma trebilor cu *rîsipe* în baniĭ publicĭ,

Azĭ *economia* se impune; şi dacă ţara va fi maĭ stăpînă nu pe vorbele de paradă ale politicianilor, ci pe faptele ce zac în dosare, nu ştim zeŭ ce vot şi-ar da: va lua apărarea rîsipitorilor, orĭ va da încredere celor ce, siliţĭ a face faţă nevoieĭ, fac operă de guvern, de stat, iar nu de partid, *de gaşcă*.

Opera de economie a noastră poate să nu fie operă de partid; vom şti însă că partidul conservator a salvat situaţiunea grea financiară, a stavilit risipa prin o politică financiară, ce va fi în serviciul statuluĭ pentru moment, iar a cetăţenilor maĭ apoĭ.

Gh. Ghibănescu.

VORBE

Inima. Răsfoiam o carte de fisiologie, dar de ştiinţă *ad usum profani*. Inima, scria autorul, e condamnată la o muncă silnică şi neîncetată, de cînd se naşte omul pînă la moarte, ea bate neîncetat, fără o clipă de odihnă, indeplinînd ast-fel o lucrare de uriaş. Cu ajutorul unuĭ cardiometru, s'a măsurat foarte exact puterea sa motrice, care e de un chilogram ridicat la înălţimea de un metru; admiţînd că omul trăeşte cincĭ-zecĭ de anĭ în medie, atuncĭ această greutate e ridicată la o înălţime de un miliard cincĭ sute şaptezecĭ şi şase miĭ opt sute chilometre. Această muncă e neînchipuită. Nu cred să fie în lume un piston de oţel, care să poată rezista la o aseminea neauzită sforţare. Ca să lămuresc şi maĭ bine aceasta, închipuiţi-vă un om care ar trăi o sută de anĭ; înălţimea pe care ar atinge-o ar fi de două miliarde un milion una sută cincĭzecĭ şi treĭ mii şase sute chilometre, adică inima luĭ ar fi ridicat o greutate de 430 de orĭ maĭ mare decît acea a turnuluĭ Eiffel.

Vă place ştiinţa? Nu-ĭ aşa că vă dă o mare idee despre om,—cîte-odată? Mie, o mărturisesc, îmĭ surîde maĭ mult,—o, mult maĭ mult,—rolul, pe care poezia l'a dat inimeĭ. Orĭ-cît ar fi de măreaţă închipuirea, în care acest mic ghemuşor de carne face minunĭ, ce nicĭ vestiţiĭ uriaşĭ aĭ fabuleĭ nu le-ar putea indeplini, tot maĭ mult îmĭ va surîde versul poetuluĭ.

So che è un linguagio dolce che mi discende al core,
So che è un linguagio bello come un canto d'amore.

E frumoasă, minunea aceasta, în care micul organ îndeplineşte ne-inchipuite munci; dar e maĭ măreţ miracol atuncĭ cînd, cu poetul, resfrînge durerea uneĭ lumĭ. E frumoasă realitatea nemărginiteĭ puterĭ, dar e mult maĭ duioasă şi maĭ împunătoare închipuirea neţărmuritului vis.

Faust

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbătorĭ, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţĭ Facem apel la toţĭ oameniĭ de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziar şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, in ceasul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	*20*	*lei.*
D. Al. A. Bădăreu	*20*	*lei*
D. Dr. J. Lebell	*5*	„
Const. Ivaşcu	*5*	„
N. Ştefănescu	*5*	„
D-na Erato Văsescu	*20*	„
D. N. Déméric, consul imperial al Rusiei	*20*	„
D. Gr. Cagălniceanu	*20*	„
D. A. G. Dabija, avocat	*5*	„
D. M. S. Popovici, senior	*5*	„
D-na Emilia Humpel	*20*	„
D. Laurenţiu Teodoreanu	*10*	„
D. V. Buţureanu, profesor Universitar	*10*	„
B. G. Ilutză, farmacist	*6*	„
D. dr. Negel	*15*	„
D. I. E- Nedetschi	*5*	„
D. L. Grecea.	*5*	„

EXTERNE

Conflictul dintre d-niĭ de Buelow şi contele Golukowsky

Ziarele germane, austriace şi ungureştĭ poartă de cîte-va zile un răsboiŭ violent asupra unuĭ dsicurs pronunţat în delegaţiunea ungară de d. Gabriel Ugron, unul din şefiĭ opoziţieĭ maghiare, discurs prin care atacase tripla alianţă şi pe Germania De aicĭ un conflict, trecător de altfel, ce a izbucnit între contele Buelow şi contele Goluchowsky.

Intreagă această campanie are şi un motiv romînesc, de aceea trebue să ne intereseze direct. Dar ne maĭ interesează şi pentru faptul că atît contele Buelow, cît şi Goluchowsky sunt cunoscuţĭ, stimaţĭ şi iubiţĭ de toată lumea bucureşteană. Dînşiĭ aŭ stat timp de şeasă anĭ, în aceeaşĭ vreme, în Capitală, cucerind simpatiile viĭ ale tuturor cercurilor.

D. Gabriel Ugron a ţinut un discurs fulminant în delegaţia ungară, criticînd politica tripleĭ alianţe şi spunînd că Germania singură profită din această alianţă.

Fireşte că acest discurs, primul discurs fulminant ce s'a rostit vr'odată în delegaţia ungară, precum şi faptul că contele Goluchowsky n'a răspuns imediat d-luĭ Ugron, aŭ produs o vie sensaţie nu numaĭ prin cercurile politice din Viena şi Budapesta, ci chiar şi la Berlin.

Budapesti Hirlap primeşte în această privinţă următoarea telegramă din Berlin:

Impăratul Wilhelm a fost foarte neplăcut surprins de discursul d-luĭ Gabriel Ugron. Impăratul nicĭ n'a făcut un secret din aceasta, căcĭ a comunicat imadiat impresia sa ambasadoruluĭ austro-ungar, d. Szoegyény. Prin cercurile guvernamentale produce o vie surprindere şi este viŭ criticat faptul că nimenĭ, nicĭ contele Goluchowsky, nicĭ primul-ministru ungar, n'ar găsi de cuviinţă să răspundă d-luĭ Ugron. Un bărbat politic sus pus a observat: „după atitudinea corectă observată de Germania oficială faţă de demonstranţiĭ antidinasticĭ din Austria, nu ne puteam aştepta la aşa ceva".

Imediat oficiosul german „Die Post" a publicat următorul comunicat:

„Atacurile în contra tripleĭ alianţe nu ne scot din răbdărĭ, dar ne doare că se impută guvernuluĭ imperiuluĭ german, că se amestecă în afacerile interne ale Austro-Ungarieĭ şi că pun în joc pînă şi persoana Impăratuluĭ german. Această procedare merită să fie respinsă în modul cel maĭ categoric".

După vr'o cincĭ zile, cînd întreaga presă germană se alarmase, oficioasa „Politische Correspondenz" din Viena publică un comunicat prin care declară, că discursul d-luĭ Gabriel Ugron n'a fost de cît o „isbucnire", că d. Ugron stă singur şi nimenĭ în Ungaria nu-ĭ împărtăşeşte vederile, că prin urmare d. conte Goluchowsky nu i-a dat nicĭ o importanţă şi nicĭ n'a răspuns.

După acest comunicat vine acum guvernamentalul „Pesti Hialap" şi răspunde, că d. Ugron a spus ceia ce simt toţĭ maghiariĭ, că însuşĭ primul ministru, d. Széll l'a felicitat şi că d. Ugron nu este „singur",—după cum spune comunicatul din „Politische Correspondenz", ci în această cestiune îl însoţeşte întreaga opinie publică maghiară.

POVEŞTILE „SECOLULUI"

Acest organ, după sleirea prematură a fondurilor secrete, cînd nu are ce spune pe socoteala guvernuluĭ, inventează.

Ascultaţi-ĭ ultima elucubraţie în chestia Hallier. Acesta e ginerile d-luĭ Schneider. D. Schneider e un franţuz, care în legătură cu unele persoane *„carĭ astă-zĭ spre batjocura Francieĭ* **(admiraţĭ lovitura diplomatică) a stăruit prin** *intermediarul unor puternice şi misterioase influenţe....* **(Acopere-ţĭ faţa, Xavier de Montèpin; tu n'aĭ găsit decît** *patul de sînge* **saŭ ceĭ 13 mascaţĭ Tot** *Secolul* **maĭ de samă). Aceste** *puternice şi misterioase influenţe* **aŭ stăruit pe lîngă domnul Delcassé, ministrul afacerilor streine al Francieĭ, pă cum că..... Şi basmul continuă pe o coloană întreagă.**

Fantazie, fantazie! Ce frumos rimezĭ şi cu prostie şi cu infamie.

MARCIAL

Amărăciune

Mulţĭ s'aŭ întrebat: de ce opoziţia liberală şi-a schimbat aşa de radical chipul de a fi, de la o sesiune a camerei la cealaltă? Răspunsul nu poate fi decît acesta.

Cînd a venit partidul conservator la putere, s'a găsit în faţa uneĭ situaţiĭ atît de grele şi de inextricabile cum de deceniĭ nu avusese ţara noastră să îndure. Toate greutăţile morale şi materiale pare că întradins se acumulaseră. Soarta vrajmaşă făcu ca în acele momente de grea cumpănă să ni să răpească pe neuitatul barbat de stat, care se numia Lascar Catargiu. Toată lumea, decĭ, s'a întrebat: fi-va în stare partidul conservator, lipsit maĭ ales de prestigiul, atît de aducător de sprijin, al defunctuluĭ său şef, să facă faţă greutăţilor ne maĭ auzite, carĭ i se puseseră în cale, obstacole de neînvins? Junimiştiĭ, plinĭ de acea încredere în sine, pe care o cunoaşteţĭ, aŭ răspuns: Nu. Doar noi sîntem elita intelectuală.

S'aŭ înşelat şi în zadar aŭ jucat ultima lor carte. Azĭ, cînd vad că conservatoriĭ aŭ învins toate dificultăţile şi cîrma statuluĭ se tot îndepărteaza de la mînele lor, aŭ un fel de turbare. Amărăciunea înfrîngereĭ le-a tulburat într'atîta mintea, încît ceĭ maĭ cumpăniţĭ oamenĭ aĭ lor, diplomaţiĭ lor ceĭ maĭ finĭ, a căror **„misiune la Viena va fi o pagină din istoria ţăreĭ"**, *căcĭ aŭ pacificat Europa în ciuda luĭ Gorciacof, nu şi-aŭ putut ascunde amarul sufletuluĭ şi aŭ rostit vorbele acele care aŭ răsculat Camera:*

Fuit quodam..... PRIAR

Prinţul Emanuel Ruspoli

In seara de 30 Ianuar 1865, în palatul regal din Turin, avea loc unul din marile balurĭ ale Curţeĭ. Locuitoriĭ Turinuluĭ, adică aceia, carĭ eraŭ încă nemulţumiţĭ de convenţia din Septembre, subt impresia dureroaselor evenimente întîmplate odată cu stipularea tractatuluĭ, şueraŭ pe toţĭ aceia, carĭ mergeaŭ la acel bal. Cîte-va şueraturĭ îndrăsniră să se producă chiar cînd apăru bunul principe Eugen de Savoia-Carignan. El era întovărăşit de un căpitan de artilerie, un tînăr frumos de 25 de anĭ, brun şi cu un corp demn de Apolon de la Belvedere. In saloane era multă lume şi maĭ ales mulţĭ nemulţumiţĭ; la un moment dat căpitanul scoborî din noŭ scara, eşi din curte şi trecu de cordonul carabinierilor, carĭ împedecaŭ mulţimea de a pătrunde în incinta palatuluĭ. Acolo, întruntînd mulţimea, care era decorat de la luarea Civitell-ei del Tranto, nu se putu împedeca de a spune cîte-va cuvinte pline de amărăciune: „Dacă ceĭ din Turin fac zgomot, ce vor zice Romaniĭ!" Accentul sonor, limba armonioasă în care se exprima, făcu cu uşurinţă să se înţăleagă că era din Roma; în loc să protesteze, mulţimea dădu tînăruluĭ căpitan semne măgulitoare de mulţumire. Am auzit povestindu-se acest incident, acum un şfert de veac, la Roma, în clubul della Caccia, de către Emanuel Ruspoli, care fusese actorul principal. Atuncĭ am priceput că a vorbi bine şi la timp e unul din cele maĭ rare şi maĭ de invidiat privilegiĭ.

Don Emanuel Ruspoli, din vechea familie cu acest nume, n'a fost creat prinţ de Poggio Suaso, de către Regele Umberto de cît în 1886. De pe malurile Dunăreĭ*), unde se stabilise ca să facă agricultură, el reapăru în Roma la 20 Septembre 1870; părăsise capitala în 1859 pentru a duce luĭ Victor Emanuel spada regală a Romanilor şi să se înroleze în artileria italiană. Cadorna îl numi îndată în Junta provizorie a guvernuluĭ. Avea atuncĭ 32 de anĭ şi era în deplina dezvoltare a robusteĭ sale frumuseţĭ. Vorba sa uşoară şi repede făcură din el imediat oratorul Junteĭ. Cînd elocvenţa şi-a luat zborul, e un torent, pe care nimic nu-l poate opri. El făcu parte din deputaţia romană, care prezinta plebiscitul, la Florenţa, mareluĭ Rege; acolo Ruspoli şi ducele de Sermoneta îşĭ împărţiră simpatiile publiculuĭ fiorentin. Aceştĭ doĭ bărbaţĭ prezentaŭ un contrast izbitor: unul, lipsit de vedere, ras complect, încovoiat, slab, îmbătrînit înainte de vreme, era maĭ mult tăcut în public; celalt, cu o înfăţoşare impunătoare, de un aspect vinjos, cu o barbă, care se cobora în valurĭ, era veşnic gata să vorbească de zece orĭ pe zi gazdelor lor florentine. Sînt care-şĭ aduc încă aminte că la banchetul oferit deputaţiuneĭ de către municipalitatea Florenţeĭ în palatul „delle Cascine" trecuse de mezul nopţeĭ cînd Ruspoli luă din nou cuvîntul şi vorbi de Galileu, de Arnold de Bresia, de Bruno, de Campanella şi de atîţĭ alţĭ martirĭ aĭ puterei teocratice, uneĭ mulţimĭ entusiasmate, care admira cu nesaţ în orator elocvenţa şi puterea organuluĭ săŭ. Şi *Collodi* de la ziarul „Fanfulla" se minuna de chipul cum acest Făt-Frumos se juca cu mucenicii. După un şfert de secol Ruspoli ajunse primar al Romeĭ. El luă locul luĭ Venturi, despre care se zicea că fiind invitat odată de lordul-primar în capitala Angliei, plecă fără haină de ceremonie. Modesta simplicitate a feluluĭ săŭ de traiŭ făcuse să fie supranumit „primarul de la Campagnano"—aluzie la satul, în care văzuse lumina zileĭ. Figura decorativă a luĭ Ruspoli, Roman din familie princiară, făcea contrast cu marea simplicitate a predecesoruluĭ săŭ. Ruspoli era primarul ideal pentru capitala regatuluĭ. Măreţia Campidoglio-luĭ nu-l micşora de fel, cum numeroasele dificultăţĭ ale postuluĭ săŭ nu-l spăimîntară. După cît-va timp, pentru o chestie futilă, o parte din moderaţiĭ carĭ îl ridicaseră la întăia demnitate civică, îl părăsi şi, deşi rămase primar, nu maĭ fu reales consilier municipal. Nicĭ odată trădarea nu vine decît de la aĭ teĭ. El totuşĭ nu fu amărît. Inţelese că peste puţin îĭ va veni rîndul; ceea ce se întîmplă.

Ar fi ramas primar al Romeĭ toată viaţa sa, dacă moartea nu l'ar fi lovit pe neaşteptate... Nimenĭ pînă la el şi nimenĭ după el n'a avut maĭ mult înfăţoşarea necesară şi sentimentul adînc al demnităţeĭ magistratureĭ sale. Nimenĭ n'a ştiut şi n'a putut să facă ca dînsul prin prestigiul numeluĭ săŭ şi al vorbireĭ sale, să armonizeze elementele atît de disparate, din care e compus consiliul comunal al Romeĭ. In această convingere era şi încrederea în personalitatea luĭ, dar maĭ

*) Se ştie că Prinţul Ruspoli fusese căsătorit cu principesa Vogoridi, mama doamneĭ D. Greţianu, prefectul judeţuluĭ nostru.

ales aceea în numele de roman, un simţimînt de tradiţie, un derivat al „civis romanus sum“ şi al „tu regere imperio populus“ a căreĭ influenţă se manifestează des în viaţa Romeĭ şi, cîte odată, chiar în acea a statuluĭ italian.

Cînd era în exerciţiul funcţiuneĭ sale, Emanuel Ruspoli, fără nicĭ o mîndrie personală, se simţea că reprezintă Roma, Roma cea mare, *Alma mater*—şi era înălţat deasupra nivelului muritorilor. In luna luĭ Septembrie trecut, la Turin, cînd, în faţa familieĭ regale şi a monumentuluĭ mareluĭ Rege, înaintea veteranilor, defilară representanţiĭ municipalităţilor ale maĭ multor oraşe ale Italieĭ, cu stindardele lor, eĭ se înclinară în faţa suveranilor şi trecură înainte... Emanuel Ruspoli se înclină de aseminea, apoĭ, cu mersul său impunător, el înaintă către estrada regală, sui treptele şi se aşeză lîngă suveranĭ. Un murmur s'ar fi putut ridica în contra a ceea ce trebuia să pară o infracţiune la regulele eticheteĭ. Dar ceia, cari cunoşteau bine pe prinţ, aŭ fost convinşĭ că nu pentru personalitatea sa el făcu acest act, ci fiind-că era absolut convins că locul Romeĭ era acolo.

Nimenĭ nu avu atuncĭ întuiţia că, după treĭ lunĭ, se va afla despre moartea sa. In ziua morţeĭ sale chiar aceasta nu fu în cugetul nimăruia. Se ştia că e bolnav. Bacceli, vorbind la un banchet, la care lua parte cu colegul său Salandra (ambiĭ miniştri aĭ Italieĭ, N. R.) îşĭ exprima regretele sale pentru absenţa luĭ Emanuel Ruspoli şi făcu urărĭ pentru ca să reuşiască în proectul său de expoziţie universală' la care lucra. . . . . „Fac urărĭ, zicea Bacceli, că ceea ce n'am putut face eu, să-ĭ reuşească lui.“ De abia sfîrşi să vorbescă cînd iată că e rugat să alerge la palatul Ruspoli, în *via Santo Nicolò*, le Tolentino. Cînd ajunse, Ruspoli îşĭ dete ultima suflare—şi marele său plan a murit, poate, cu dînsul.

Tradus din italieneşte de

J.

Răbojul meu

Wagner la Paris. Zilele trecute s'a reprezentat din noŭ, la Opera din capitala Franţeĭ, *Maeştriĭ cîntăreţĭ* Totul era gata, decorurile plantate, artiştiĭ se îmbracaŭ. Regisorul dădu semnalul, ca orchestra să înceapă uvertura. Şeful se aşeză negligent, ca un artist ce se respectă, netezindu-şĭ lungile plete. Mîna sa dreaptă, cu degetele diamantate, ridică bastonul de comandă, dar... mîna căzu jos şi o imensă, **nemărginită** stupefacţie îĭ cuprinse faţa: partiţia dispăruse de pe pupitru. O căutară peste tot locul, dar, în zadar... Intr'un tîrziŭ, un băet o găsi în podul teatruluĭ, pe marginea ascensoruluĭ.

Morală: Chiar de te chemĭ Wagner, cînd eştĭ neamţ, tot nu eştĭ Francezilor pe plac.

*

Un miliard. In numĕrul de erĭ, prietenul Marcial constata că datorim un miliard. Să vedem ce loc ocupă un miliard în spaţiŭ. In argint el cîntăreşte, 5,000,000 kg. In aur, 322,580 kg. In bilete de 1000: 1780 kg. In bilete de 100, 11,500 kilograme.

Pentru a transporta *un miliard*, ne putînd duce decît 100 kg., ar trebui:

In bilete de 1000, 18 oamenĭ, ca să-l transporte. In bilete de 100, 115 oamenĭ. In argint, 50,000.

Un miliard, în bilete de 1000, ar forma 2000 de volume de către 500 de foĭ fie-care.

Iată o bibliotecă de preţ.

*

Datoria publică a Franţeĭ e de 30 de miliarde. Renta franceză de 3,000 de francĭ de 5 % reprezintă un capital de 60,000 de francĭ. Dacă considerăm că ea se plăteşte pe an, calculul ne va da data următoare pentru a stînge datoria publică a Franţeĭ în ziua de 5 Maĭ 1889, capitalizînd dobînda: 5 Maĭ 1620.

Decĭ, dacă admitem formula aproximativă că o sumă se dublează prin dobînda compusă într'o perioadă de 14 anĭ, renta de 3000 de francĭ 5% ar fi trebuit emisă în ziua de 5 Maĭ 1620.

*

Fiind-că vorbim de miliarde să cităm pe ceĭ maĭ bogaţĭ oamenĭ din lume. După un studiu al d-luĭ de Varigny, asupra marilor averĭ ale Angliei şi ale Statelor Unite, omul cel maĭ bogat era la acea dată (1889) Jay Gould, supranumit *regele căilor ferate*. Cînd a început a lucra n'avea nicĭ o leţcae. La 50 de anĭ capitalul său era de un miliard şi jumătate, adică avea 70 milioane de venit anual, maĭ mult de 200000 francĭ pe zi şi 10000 pe ceas.

D. Mackay e tot aşa de bogat.

Apoĭ vin: Rothschild, din Londra, Americaniĭ: Vanderbilt, Jones, Astor, Stewart, Gordon-Bennet, (nu poetul nostru; acesta poate cel mult să aibă rime... bogate.)—In Anglia, duciĭ de Westminster (mort de curînd), de Sutherland, de Northumbelland şi marchizul de Bute.

Saraciĭ!

*

Pentru serbătorile Crăciunuluĭ se vor reprezenta: ziua întîĭ, *Fata aeruluĭ*, a doua zi, *Hoţiĭ*, cu doamna A. Pruteanu, în rolul Amalieĭ, a treia zi, *Ţaraniĭ* noştri.

Sala va fi literalmente plină.

Se reţin de pe acum locurĭ, prevăzîndu-se că nu se vor maĭ găsi.

*

In numărul de alaltă-erĭ am vorbit de actriţa berlineză Sorma, care joacă la *Renaissance*. Succesul eĭ a fost desăvîrşit, recunoscut de toată presa franceză. Renumitul critic italian Jacobo a telegrafiat ziarelor italiane: Sorma e sacrată mare artistă realistă. Jocul eĭ se apropie maĭ mult de acel al Duseĭ de cît de al Sareĭ Bernhardt.

*

EFEMERE

Doctorul Z. către un bolnav.

— Monolog —

«Dacă vraĭ să-mĭ facĭ pe vrute,
Morĭ, pe viul dumnezeu!
Morĭ odată, morĭ maĭ iute,—
Să te operez şi eu»

Endymion

Informaţiĭ

Cînd domnul P. P. Carp a ţinut memorabilul discurs, în care şi-a permis să insinueeze ceea ce nicĭ un adversar, nicĭ un demagog colectivist, nu îndrăsnise să facă, turbarea îĭ era scrisă pe faţă şi un fel de sughiţ îl împedeca să sfîrşească cuvîntarea începută.

Un deputat spuse unuĭ coleg.

—Uite la Carp: un nod isteric îl împedecă să vorbească.

Colegul, om cu obişnuinţă în ale psihologieĭ, răspunse:

— Zi mai bine că e un nod misteric.

Cînd anecdota se raporta d-luĭ P. P. Carp, d-sa făcu o sforţare şi-l înghiţi.

D. N. Fleva, ministru al domenilor, studiază un proiect pentru a veni în ajutorul sătenilor cu sămînţă pentru arătura de primă-vară.

Serviciul expoziţieĭ a tipărit lucrările d-lor I. V. Praja, M. Popescu şi Al. Xenopol, lucrărĭ făcind istoricul învăţămîntuluĭ primar, secundar şi superior.

Din Baia de Criş se telegrafiază *Tribuneĭ*:

După cum aflu, azĭ înainte de amiazĭ o delegaţie de tinerĭ universitarĭ romînĭ aŭ depus pe mormîntul erouluĭ nostru Iancu, în cimitirul din Ţebea o cunună frumoasă de florĭ naturale, cu splendid tricolor.

Tineriĭ au rostit discursurĭ şi au făcut în faţa poporuluĭ o frumoasă manifestaţie de pietate naţională.

Delapidarea de 16,000 leĭ descoperită în sarcina luĭ V. Dimitriu, principalul agent electoral al d-luĭ Sturdza la Roman, a produs o penibilă impresie la clubul sturziştilor.

Comitetul executiv al sturdziştilor s'a întrunit erĭ după amiază ca să discute, dacă faţă de acest „dezastru“ e oare bine ca d. Sturdza să-şĭ menţină candidatura la Roman?

Comitetul s'a hotărît să ceară informaţiĭ de la d. Delimarcu din Roman asupra situaţieĭ locale.

Alegerea se face azĭ şi sturdziştiĭ încă nu ştiu dacă şeful lor îşĭ va menţine candidatura sau ba.

Atragem atenţiunea cititorilor, că bancnotele de un florin, austriace sunt scoase din circulaţie cu începerede erĭ, şi nu maĭ sunt primite în Ungaria şi în Austria nicăirĭ.

Examenele de capacitate ale profesorilor de geografie continuă. Proba înscris s'a terminat.

Comisiunea de examen se compune din d-niĭ Gr. Tocilescu, dr. Onciul şi I. Găvănescu.

Dl. general Popescu, inspectorul general al Artilerieĭ, a adresat mulţumirile sale d-luĭ Locotonent Vivoschi pentru invenţia aparatuluĭ de siguranţă, care a fost examinat de comitetul consultativ al artilerieĭ.

Erĭ a avut loc şedinţa la consiliul de răsboiŭ.

Aŭ fost maĭ multe procese de dezertare.

D. preşedinte al consiliuluĭ a lucrat erĭ dimineaţă cu M. S. Regele.

Azĭ, d. Cantacuzino pleacă la Florescĭ unde se va odihni timp de 15 orĭ 20 de zile, căcĭ, de şi medicĭĭ i-aŭ recomandat de opt zile să se odihnească, d-sa totu-şĭ fiind în Bucureştĭ a lucrat zilnic cu funcţionariĭ de la minister şi n'a putut să nu acorde zilnic audienţe.

Cele ce s'a spus despre încredinţarea ministeruluĭ de interne unĭ ministru ad-interim, sunt lipsite de temeiŭ.

Putem spune, cu acest prilej că starea sănătăţeĭ primuluĭ ministru merge din ce în ce îmbunătăţindu-se, de şi n'a putut să capete în Bucurescĭ odihna ce-ĭ se recomandase. Picioarele numaĭ continuă să fie puţin slabe.

D. Cantacuzino, pleacă la ţară însoţit de fiica d-sale, d-ra Irina Cantacuzino şi dacă vremea nu va fi bună în valea Prahoveĭ, primul ministru îşĭ va scurta şederea la ţară şi se va duce cu fiica d-sale să petreacă 15 zile la Abbazzia orĭ la Palanza.

Cu acceleratul de astă-zĭ dimineaţă, d. Dim. A. Grecianu, prefect de judeţ, a sosit venind din Capitală.

Studenţiĭ romînĭ din Viena aŭ publicat ca şi colegiĭ lor de la cele l'alte universităţĭ din Austro-Ungaria, un manifest, în care protestează contra insulteĭ adusă de procurorul Lazar din Alba-Iulia contra memorieĭ luĭ Avram Iancu, eroul de peste munţĭ.

Ziarul *L'Independance Roumaine*, cu data de 21 corent, reproduce după *Gazeta de Colonia* un articol în care administraţiunea poştelor romîne este acuzată că, cu ocaziunea ultimelor întreruperĭ de comunicaţie, nu au luat măsurile necesare ca expediţiunile poştelor de la diferitele biurourĭ din Occident pentru Constantinopole să fie dirigiate prin via Orşova-Belgrad-Sofia, dacă linia ferată spre Constanţa era înzăpăzită.

Această acuzare nu este însă întemeiată, de oare-ce întreruperea circulaţieĭ fiind generală, nu s'a putut utiliza nicĭ o cale.

La 9 Decembre (st. n.) toate trenurile aŭ sosit noaptea cu marĭ întîrzierĭ.

La 10 Decembre dimineaţa n'a sosit şi nicĭ n'a pornit nicĭ un tren.

In aceiaşĭ zi, la orele 6.30 p. m., s'a pornit un tren spre Vîrciorova, care însă n'a avut coincidenţă cu trenul ungar.

Pe ziua de 11 existaŭ următoarele întreruperĭ:

Linia Bucureştĭ-Burdujenĭ era întreruptă la gara Chitila;

Linia Bucureştĭ-Vîrciorova era întreruptă la Titu;

Linia Bucureştĭ-Constanţa era întreruptă la gara Ghimpaţĭ.

Cele-l'alte liniĭ eraŭ de asemenea întrerupte în diferite puncte.

La 12 Decembre circulaţia s'a deschis pe toate liniile afară de Bucureştĭ-Giurgiu şi Bucureştĭ-Constanţa, care s'aŭ deschis la 13 Decembre. A doua zi chiar cu vaporul *Principesa Maria* expediţiunile poştale aŭ fost pornite la Constantinopole, unde aŭ sosit la 15 Decembre.

Ceea-ce a contribuit a nu se îndruma pe altă cale acea corespondenţă, a fost starea generală de nesiguranţă a liniilor, pe care nu se putea compta în nicĭ o direcţie, în timpul viscoluluĭ cumplit, amestecat cu zăpadă.

Dacă se expedia corespondenţa la 12 sau 13 Decembre pe via Orşova-Belgrad tot nu putea să sosească la Constantinopole înainte de 15. De aceea s'a preferat tot via Constanţa.

Dr. Emil Racoviţă, care a fost numit membru al societăţeĭ geografice romîne, va ţine în luna Februarie,—cu prilejul jubileuluĭ de 25 anĭ al fondăreĭ societăţeĭ,—o interesantă conferinţă asupra «Expediţieĭ la Polul Sud» la care a luat şi d-sa parte.

«Neues Wiener Tagblat» are din Hamburg ştirea că împaratul Wilhelm al Germanieĭ se va duce la Expoziţia din Paris şi va debarca în portul Havre.

Năvile *Wilhelm II* şi *Frederic III* se vor duce la Havre.

Toţĭ se îndoesc însă de această ştire.

Observatorul din Paris a adoptat ca numărarea oarelor să se facă de la 1—24, aşa cum există deja în Italia.

Asară circula prin oraş vestea că poliţia ar fi reuşit să prindă pe unul dintre aceĭ care aŭ comis acum cincĭ anĭ furtul de la bancherul Daniel.

Ştirea se răspîndise pretutindenea şi făcea obiectul unor deosebite comentariĭ asupra noroculuĭ numituluĭ bancher.

De fapt lucrul stă ast-fel:

Un sergent de oraş vine la poliţie şi se plînge şefuluĭ siguranţeĭ că i s'a furat 2000 leĭ.

Şeful siguranţeĭ a fost întru cît-va surprins de suma mare de care se plîngea sergentul că i-ar fi fost furată şi a început cercetările.

De aci apoĭ o sumă de svonurĭ că la casa aceluĭ sergent s'ar fi găsit 4000 de galbenĭ şi că sergentul ar fi declarat că baniĭ aceştia sunt dintre aceĭ furaţĭ acum cîţi-va anĭ de la d. Daniel.

De prisos să maĭ adăugăm că nimic nu este adevărat din cele svonite.

Astă-zĭ tribunalele iaŭ vacanţă. Cu expediarea lucrărilor curente pe timpul vacanţieĭ la tribunalul Iaşĭ a fost însărcinat d. judecător T. Pisoski.

D-sa va fi în toate zilele la orele 12 la S. I. mergînd apoĭ pe rînd la cele-alte secţiunĭ.

Direcţiunea generală a telegrafelor şi poştelor va pune în circulaţiune, pentru anul noŭ şi sărbătorĭ, cărţĭ poştale ilustrate a 5 banĭ bucata, pe cari publicul le poate întrebuinţa pentru felicitărĭ.

Asemenea cărţĭ poştale ilustrate se vor găsi de vînzare la toate oficiile poştale şi la debitanţiĭ de timbre.

Aŭ maĭ subscris pe lista d-luĭ Camil Gall, secretarul comuneĭ, următoarele sume spre a fi distribuite la saracĭ:

D. Anton Lachman 20 leĭ, V. Ştefănescu 5 leĭ, Principele Dimitrie Sturdza 150 leĭ, St. E. Teodoru 20 leĭ, I. Schor 2 leĭ, D. Grosman 5 leĭ, D-na Drossu 20 leĭ, Gh. Caracaş 4 leĭ, I. Grünberg 4 leĭ.

Astă-zĭ a sosit decretul pentru numirea d-luĭ Mihail în calitate de comisar al Guvernuluĭ pe lîngă creditul fonciar urban.

Un copil al d-luĭ farmacist Riselovski din Fălticenĭ şi asistentuluĭ, au fost muşcaţĭ de un cîne turbat şi s'au supus tratamentuluĭ în institutul antirabic.

D. Director General al serviciuluĭ sanitar a însărcinat pe direcţia institutuluĭ antirabic din localitate cu analiza apeĭ destinate pentru ospiciul de alienaţĭ de la Socola.

Pînă acum a fost depusă la casierie suma de 4500 leĭ care urmează să fie distribuită la saracĭ.

Sumele colectate şi care urmează să fie depuse astă-zĭ la casierie vor face ca în total să fie suma de 7000 leĭ.

Quo vocant fluctus....

(Urmare)

le putem atribui de cît greutăţilor vieţeĭ create de civilizaţie. Cultivăm în genere creerul în detrimentul sentimentelor adevărat omeneştĭ.

Cu drept cuvînt însă vom recunoasce greutăţile cu care luptă bărbatul, de oare ce, în cele maĭ multe casurĭ el ia parte maĭ mult la corvada vieţeĭ. Atiţia aşteaptă pîne din mînele luĭ. Cîte piedecĭ, cîte desamăgirĭ nu întîmpină cît vieţueşte! Insă partea psihică dureroasă la bipeziĭ noştri, că tocmaĭ pe seama femeeĭ, care de bine de răŭ nu-ĭ în genere menită a lupta pentru pîine, tocmaĭ pe sama eĭ s'aŭ desvoltat cele maĭ dezastroase defecte sufleteştĭ, incompatibil cu însă-şĭ firea eĭ naturală. Femeia noastră, femeea acea făptură delicată, blîndă, îngăduitoare, miloasă casnică, oare privită prin adevărata prismă aşa o vedem? Dacă vr-o specie de veţuitoare presintă un maĭ vast material de studiĭ psihice, apoĭ aceasta e femeea.

Făptură îngăduitoare, blîndă, delicată? Dar priviţi vogu-vă mahalagioaicele propriŭ zise, ascultaţi sfezile lor, aveţi curiositatea şi asistaţi la bătaea dintre două femeĭ de felul acestora şi domnilor poeţĭ, cu siguranţă că în versurile d-voastră veţĭ cumpăni mult cuvîntul „*delicat*'. Batjocurile cele maĭ murdare, pe care şi barbaţiĭ le rostesc cu greŭ, bătăile cele maĭ desgustătoare— căcĭ bărbaţiĭ cel puţin, aŭ duelul, trînta, palmele şi s'a isprăvit— specia aceasta de femee stupesce, 'sgîrie cu unghiile, muşcă cu dinţiĭ, te opăresce cu apă clocotită şi cîte alte arme demne de animalele cele maĭ jos puse pe scara zoologică. Miloasă? Lucrurile nu trebue exagerate. Vor fi ele şi miloase în adevăratul înţeles al cuvîntuluĭ, dar am văzut nenumărate casurĭ cînd femeea plînge, se îmbolnăvesce, cade la pat pentru-că *micuţul* (motănaşul alintat) saŭ *zorel* (căţăluşul iubit) aŭ murit, iar lipsa, mizeria neagră ce ne'ncunjoară ca un zid dureros ce la fiecare pas ne înfăţişază priveliştele eĭ variĭ şi sfîşiitoare, mizeria aceasta o lasă rece în cele maĭ multe casurĭ,— ba, dacă nu greşesc de multe orĭ e foarte supărată că i-a stricat pofta de mîncare, saŭ buna dispositie.

Casnică? Lucru problematic. Fapte dovedesc contrariul. Divorsul a luat proporţiunĭ uimitoare pînă'n fundul celor maĭ depărtate mahălălĭ. Nenumărate romanurĭ de dragoste. Vecina cu vecinu. Două prietene devin cele maĭ înfocate duşmanice căcĭ una din ele se jăluesce pe toate cărările că cea laltă i-a luat bunătate de barbat.

Dar iată şi una maĭ cuconească. M-me X are treĭ, patru copiĭ. Asta n'o împedică să fugă cu ofiţerul de cavalerie Y. Ce să-ĭ facĭ? Are dragostea pedică? Are dragostea vrîstă? Cine îndrăzneşte s'afirme, nu cunoaşte intensitatea sentimentelor afective. Sociabile? O foarte sociabile. Se poate oare se treacă o zi ca vecinele să nu să repeadă una la alta? Măcar aşa cu lucru, dar trebue să se ducă. O dată ajunse de la uşă încep vorba. Şi apoĭ ce credeţĭ? Vorbesc ele de nevoile zileĭ, pun la cale ce-va sănătos, folositor lor înşile? Caută a învăţa sincer una pe alta în greaua conducere a gospodărieĭ? Aşĭ! De unde! Intrigĭ, calomniĭ pe sama celor ce nu-s de faţă. Toate cele-lalte nu ştiŭ să facă o lingură de dulceaţă. Is nişte calice. Vaĭ de mîncarea lor, de îmbrăcămintea lor, de bărbaţiĭ lor, de copiĭ, de toate'n fine. Proaste, negospodine, urîte, rele. Pe lîngă acestea poşta joacă un rol din celemaĭ importante. Sofiţa spune Mariţeĭ ce i-o spus Natalia pe sema eĭ. Nataliţa spune Mariţeĭ ce-o spus Sofiţa pe seama eĭ şi de aci sfadă, vuet buclucurĭ, carĭ la urmă se isprăvesc cu împăcarea pentru ca să înceapă din noŭ cu sfada. Aceasta e o bună parte din psihologia mahălăleĭ. Dar să ne suim puţin maĭ sus în erarhia societăţeĭ şi s'aruncăm o privire asupra femeeĭ culte. Cultura înobilează inima, omoară patimile stărpesce viciurile, luminează mintea, desăvîrşesce omul. De ce dar femeea cultă e intrigantă, răutăcioasă, calomniatoare? Intrebaţi-o vă rog, care din sexul eĭ e frumoasă, cultă, deşteaptă, cinstită, gospodină şi rar de tot vi se va numi pe cea definită ast-fel. Indrăzneşte a purta mînecĭ cît de puţin largĭ cînd cele strîmte sunt de modă şi apoĭ lasă pe judecata eĭ. Indrăzneşte a purta jacheta lungă saŭ scurtă cînd moda-ţĭ indică contrariul şi să poftescĭ a lua samă ce căutăturĭ scrutătoare se vor arunca asupra ta. Domnule, nu sărruta mînele şi nu fă galanteriile cuvenite uneĭ doamne căcĭ nu veĭ fi de cît un *mal elevé*.

In societate, femea cultă păstrează o reservă deosebită faţă de cea pe care n'o cunoasce încă bine ca posiţie socială şi numaĭ dacă veniturile sînt la înălţimea lor. dacă slujba soţuluĭ e destul de grasă, dacă şi la d-ta se face sindrofiĭ şi jocurĭ de cărţĭ, serate dansante şi fel de fel de petreceri hig-lif, atuncĭ numaĭ intervin strîngerĭ de mînă, prietenie arătată pe faţă, ba chiar aĭ deosebita fericire de-a te săruta reciproc pe amîndoĭ obrajiĭ. Dacă însă din întîmplare femea cultă s'a înşălat, adică nu conrespunzĭ tutulor condiţiunelor neapărate, atuncĭ mîna ta va fi stînsă tot maĭ slab, tot maĭ slab, întrebările ţi se vor adresa tot maĭ rar şi acelea cu priviri de milă şi compătimire; iar la saluturile d-tale respectuoase, veĭ primi ca mare lucru o mică moţăială a penelor de la pălărie. Cu încetul, cu încetul va perĭ în fine orĭ-ce urmă de cunoscinţă între d-ta şi a celepersoane luminate, căcĭ distanţa dintre voĭ e „ca de la verme pîn'la astru“. Dramele pasionale, incidentele amoroase, intervin şi aci tot aşa de des şi aproape în aceleaşĭ condiţiunĭ, ca şi pe treapta femeilor fără pretenţiĭ de cultură deosebită. Piesa e aceaşĭ, alţĭ actorĭ numaĭ. Femeia, cum ne-a format-o împrejurările, mediul, societatea şi în chipul cum o cultivă şi azĭ ceĭ ce-o stăpînesc, e aceaşĭ maĭ ales în chestie de afinitate. Fie-care ochiadă are înţelesul eĭ respectiv; fie-care graţie e pornită cu 'n scop. Măgulelile, declaraţiile de dragoste, vorbele improvizate la ocaziĭ, fel de fel de laude în faţă, tot ce poate fi maĭ banal, servesce ca mijloc de cădere.

E lesne de înţeles concluzia, ce şĭ-o scoate din aceste rele exemple ale societăţeĭ, orĭ şi care nemulţumită de casa eĭ. E lesne de înţeles că multe din femeile ce aŭ ajuns a vedea în bărbat pe gospodarul rece şi îmbătrînit cu inima, care abia la lunĭ de zile îşĭ aduce aminte să-ĭ spună vre-o vorbă bună, se gîndesc, că la urma urmeĭ care-ĭ profitul de-a fi cinstită? Ca nimenĭ nu te bagă 'n seamă? Iţĭ arată bărbatul o maĭ mare grijă prin faptul că te deosebescĭ de altele? Te respectă societatea maĭ mult? Nimic din toate acestea. Atuncĭ dară ce-o împedică de-a fi şi ea ca cele-l'alte? Consciinţa? Dar de cîte orĭ consciinţa nu-ĭ mută cînd scie omul a şi-o stăpînii lăsînd la o parte casurile cînd ea lipsesce cu totul. Se 'nţelege că judecata nu-ĭ logică, nu-ĭ adîncită. E numaĭ superficială şi scoasă din pămîse fraze, căcĭ vaĭ de fericirea celor ce-şĭ tăvălesc sentimentele în noroiul patimilor. Vaĭ de dînsele cînd un moment singure caută a privi înlauntrul sufletuluĭ lor. Şi cît privesce de respectul societăţeĭ, care vězînd lucrurile limpede, ast-fel cum trebue văzute, ar maĭ avea un pic de credinţă că respectul acela de ocazie, de interes, are măcar o schinteie de sinceritate. Se sărută mîinele? Dar pătrundeţĭ sinceritatea bărbaţilor şi veţĭ vedea că des încîntaţĭ de-a le complimenta, n'ar dori nicĭodată să-şĭ împartă viaţa cu dînsele. Dar de cîte orĭ nu înşeală aparenţa!.

Vedeţĭ dar că nesocotinţa unuia, lupta cu elementul neexperimentat şi abia eşit de sub jugul nestiinţeĭ şi lipsa de judecată, uşurinţa caracteristică dar fatală a celuĭ l'alt, aduce atîta dezordine socială, atîta omorîre de simţurĭ, nenorocesc şi atîtea fiinţĭ

Şi cu atît maĭ mult ar trebui bărbatul să chibzuiască şi să nu caute a desvolta patimile şi viciile în tovarăşa vieţeĭ, cu cît el în evoluţia omuluĭ avînd la îndămînă tot-d'a-una cîmpul rodnic şi folositor al ştiinţeĭ, s'a luminat, s'a înarmat în deajuns în lupta vieţeĭ. El a avut veşnic cu ce să-şĭ ocupe mintea şi tocmaĭ de asta vremea ni l'a dat maĭ desăvîrşit de cît pe femee. Luxul, clevetirile, intrigile, unde găsesc un teren maĭ rodnic de cît femea?. Foarte explicabil. Cu ce să-şĭ cheltuiască femea forţa nervoasă?

Prin felul deosebit de educaţie ce i s'a dat în lungul timpuluĭ, ea n'a înmagasinat cunoşcinţĭ temeinice şi sănătoase. Creerul eĭ n'a fost deprins să judece adînc; răbdarea n'a fost desvoltată la dînsa. In schimb unde-ĭ s'a dat cîmp liber? Imaginaţiilor prea bogate, datorită romanelor nefolositoare ce i s'a pus la îndămînă

Ultimele Informaţiĭ

Prin *Monitorul Oficial* de erĭ s'a promulgat următorul regulament privitor la arendarea pe proprietăţile Statuluĭ a dreptuluĭ de vînătoare prin „permisie" deosebit de arendarea licitativă:

Art. 1. Dreptul de vînătoare pe proprietăţile Statuluĭ se poate acorda şi prin „permise", deosebit de arendarea licitativă.

Art. 2. Purtătoriĭ de permisurĭ nu pot vîna de cît fiare sălbatice şi stricătoare, epurĭ, pasărĭ trecătoare şi păserĭ de baltă exceptînd Baltînul alb.

Art. 3. Permisurile de vînătoare nu se pot libera de cît pe timp de 3 şi 6 luni şi numaĭ pentru o proprietate determinată.

Termenul acordat prin permise curge din ziua liberăreĭ luĭ.

Art. 4. Permisurile de vînătoare se vor libera de ministerul agricultureĭ, industrieĭ comerciuluĭ şi domeniilor, numaĭ în urma uneĭ cererĭ făcută de amator, la care se va anexa o coală cu timbru de un leu, pe care se va scrie permisul.

Art. 5. Liberarea permiselor de vînătoare se face în schimbul plăţeĭ sumelor următoare:

a) Pentru un permis pe 3 lunĭ la cîmpie şi podgorie, se va plăti 20 leĭ; iar pentru 6 lunĭ se va plăti 35 leĭ;

b) Pentru un permis pe 3 lunĭ la munte, se va plăti 15 leĭ, iar pentru 6 lunĭ se va plăti 25 leĭ.

Plata se va face cu anticipare, anexîndu-se la petiţiune recipisa de consemnarea sumeĭ respective.

Purtătorul permisuluĭ va plăti orĭ-ce taxă de timbru şi înregistrare.

Art. 6 Purtătoriĭ de permisurĭ, carĭ vor dovedi prin procese-verbale emanate de la agenţiĭ silvicĭ, că în cursul unuĭ an aŭ ucis pe proprietăţile Statuluĭ 10 lupĭ, urşĭ saŭ vulpĭ, vor avea dreptul la un permis gratuit, pe timp de 3 lunĭ, plătind numaĭ timbrele şi taxele de înregistrare.

Art. 7. Permisul de vînătoare este personal şi nu se poate ceda saŭ împrumuta alteĭ persoane, sub pedeapsă de anulare; iar persoana care va vîna cu un permis străin, va fi dată judecăţeĭ, conform legeĭ poliţieĭ vînatuluĭ.

Titularul permisuluĭ cedat saŭ împrumutat alteĭ persoane perde valoarea permisuluĭ şi dreptul de a cere alt permis în timp de douĭ anĭ de zile.

Permisul de vînătoare va fi însemnat de titular, dator fiind de-aşĭ reproduce semnătura la cererea agenţilor în drept.

Art. 8. In termen de 10 zile maximum după expirarea termenuluĭ acordat prin permisie, titularul este dator a înainta permisul ministeruluĭ domeniuluĭ spre anulare. Contravenitoriĭ vor perde dreptul de a cere alte permisurĭ în timp de 6 lunĭ.

Art. 9. Permise de vînătoare se vor refuza:

a) Minorilor; *b*) braconierilor recunoscuţĭ; *c*) delicuenţilor de vînătoare; *d*) persoanelor care aŭ suferit pedepse infamante.

Art. 10. Purtătorul permisuluĭ de vînătoare este dator a respecta în totul dispoziţiunile acesteĭ legĭ şi regulamentuluĭ poliţieĭ vînatuluĭ, publicate în *Monitorul Oficial* No. 171 din 1891 şi No. 236 din 1892, precum şi orĭ-ce dispoziţiune s'ar lua de ministerul domeniilor în interesul conservăreĭ şi înmulţireĭ vînatuluĭ.

In cas de abaterĭ constatate în mod legal, contravenienţiĭ vor fi daţĭ judecăţeĭ, perzînd şi dreptul acordat prin permis,

Art. 11. La ministerul domeniilor se va ţine un registru pentru permisele de vînătoare acordate, notîndu-se în el cu scrupulositate toate contravenirile purtătorilor la prescripţiunile regulamentuluĭ de faţă.

Biuroul de longitudinĭ declară în fruntea anuaruluĭ săŭ că secolul al 19-lea se va sfîrşi la 31 Decembrie 1900.

Azĭ se face în capitală alegerea a doĭ deputaţĭ la colegiul II, în locul regretatuluĭ ziarist Anton Bacalbaşa şi a d-luĭ M. Deşliu demisionat.

Candidaţiĭ guvernuluĭ pentru aceste locurĭ sunt d-niĭ Demetrescu-Mirea şi N. Cucu Starostescu.

Tot azĭ se face alegerea unuĭ deputat la colegeiul II de Botoşanĭ. Candidatul partiduluĭ liberal pentru acest loc este d. Eduard Ulle.

Sperăm la ultima oară să putem da rezultatele.

A sosit în oraş o maşină de fabricat pîine conform cerinţelor nouluĭ regulament pentru fabricaţiunea păineĭ.

Această maşină a fost adusă de d. Granet.

Prima experienţă va avea loc la una din pitariĭ din oraş imediat după serbătorĭ.

Soldatul Vasile Alexe din Regimentul Ştefan cel Mare, fiind muşcat de un cîne turbat a fost supus tratamentuluĭ în institutul antirabic.

Serata de la Liceul Internat.

In prezenţa unuĭ auditor numeros, prea numeros—întrarea era gratuită — a avut loc producţia muzicală şi literară de la liceul Internat.

Pornit de la idea că toate numerile programuluĭ vor fi executate de diletanţĭ, natural că numaĭ pretenţioasă nu poate fi critica. De obiceiŭ însă la producţiĭ muzicale de aseminea natură organizatoriĭ par a nu ţinea cont de forţele acelor care urmează să execute.

Cu plăcere am constatat că afară de două numere totul corespundea puterei de execuţie.

Urmărind ordinea programuluĭ nu putem de cît să felicităm pe d. Aurescu, maistru de corurĭ, de modul frumos cum aŭ fost cîntate bucăţile corale. E în afară de orĭce îndoială că dat fiind vrîsta elevilor nu se poate cere acele vocĭ absolut indispensabile—vorbesc de bas profund.—Ansamblul n'a suferit mult de lipsa acestor vocĭ şi publicul a ştiut să resplătească cu numeroase aplauze munca d-luĭ Aurescu.

D. C. I. Nicoleanu, e incontestabil un diletant de talent. In concertul al 7-lea de Rode a dat dovadă de o technică bunişoară şi în acelaş timp finețele necesare executăreĭ acestuĭ concert n'aŭ lipsit în totul. Pacat că prea des era nevoit să acordeze violina.

Duo de *Wolfahrt*, pentru douĕ violine, executat de şase elevĭ, a fost subliniat de aplauze.

Orchestra condusă de d. Nicoleanu a fost destul de bine. In special avem de remarcat Valsul Liceul Internat cîntat în mod drăguţ.

D. Serea, în Serenada de Popp pentrŭ flaut, a dovedit un talent frumos, o interpretare corectă, dulce; tehnica escelentă, iată calităţile de care s'a servit d. Serea şi cu dragă inimă înregistrăm frumosul d-sale succes.

In genere, precum am spus de la începute producţia muzicală reuşită. Ceea ce a constituit însă adevăratul succes al sereteĭ, a fost *o lecţie de muzică*, comedie într'un act de Grigoriu, executată de eleviĭ Crivetz, Alexandrescu, C. Botez şi 16 elevĭ.

Intr'un mod cît se poate de natural interpretată. Jocul acestor elevĭ şi în special alluĭ Al. Crivetz—un element de succes—a provocat hohote de rîs în sală.

Organisatoriĭ serateĭ se pot felicita de succesul obţinut de elevĭ.

Toate şcoalele publice din Iaşĭ au luat vacanţă azĭ Joi.

Astă-zĭ aŭ loc alegerile parţiale de deputaţĭ la Botoşanĭ şi la Roman. Sperăm să putem da la ultima oară rezultatul alegerilor.

Numărul nostru de Crăciun va fi foarte variat şi va cuprinde materie literară-proză şi versurĭ iscălite de d-na Laurenţia Gribincea, Juvenal, Gh. Ghibănescu, Tristis, N. Borelli, Giordano, Herovanu, Rodion, Gordon, Roland, şi Paul Celian.

Din bogatul sumar relevăm, **Pentru Crăciun** *de G. Ghibănescu.* **Vis de vară**, *nuvelă de E. Herovanu.* **Versurĭ**, *de Tristis şi Gordon.* **Graiul Teatruluĭ** *de N. Boreli.* **Poveste de Crăciun**, *de d-na Laurenţia Gribincea.*

Din cauza serbătorilor Crăciunuluĭ săptămîna aceasta nu va avea loc nicĭ o reprezéntaţie la teatrul naţional.

Prima reprezentaţie va avea loc Sîmbătă cu piesa *Fata Aeruluĭ.*

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Capstadt 22 Decembrie.

Pînă acum ştirile oficiale privitoare la ocuparea Colesberguluĭ de către trupele generaluluĭ French, n'aŭ sosit încă. Circulă vuetul însă că avangardele ar fi intrat în oraş.

Duglas 22 Decembrie.

Colonelul Pilcher a ocupat Duglas fără resistenţă şi a fost primit cu entusiasm de locuitorĭ carĭ aŭ remas credincioşĭ.

Londra 22 Decembrie.

După cum anunţă ziarele, Burĭ aŭ reocupat pe nesimţite în timpul nopţeĭ posiţiunile din care ar fi fost alungaţĭ de generalul French.

Londra 23 Decembre

Telegramele publicate de ziare spun că un tren încarcat cu provizii şi destinat pentru trupele generaluluĭ French care se găsea in staţia Plevmans, între Rensburg şi Colesberg,, a fost pus în mişcare fără ordin, de către nişte trădătorĭ, pentru ca acel tren să cadă în mînele Burilor. Artileria engleză a trebuit deci să distrugă acel tren pentru a-l împedeca să cadă în mînele duşmanuluĭ.

Duglas 23 Decembre

Detaşamentul inimic bătut de colonelul Pilcher era compus din supuşĭ englejĭ revoltaţĭ. Prefectul a fugit erĭ cu o trupă de insurgenţĭ călărĭ. Insurgenţiĭ pedestri s'au întărit în poziţiunĭ din împrejurimele oraşuluĭ.

Locuitoriĭ oraşuluĭ remaşĭ credincioşĭ aŭ arborat drapelul Uniuneĭ Jack şi aŭ rupt drapelul de Oranj înainte de sosirea trupelor engleze, care aŭ fost primite cu mare entusiasm.

Se anunţă din Frere că nişte carabinierĭ din Natal făcînd o patrulă în direcţia Springfielduluĭ situat la sud de Tugela, aŭ văzut pe Burĭ punînd în baterie tunurĭ pe înălţimele de la Grolers Koat care domnează vestul poziţiunelor engleze.

Londra 23 Decembrie.

Ziaruluĭ *Times* i se anunţă din Newport că trupele engleze continuă a ocupa colina ce domnează podul rîuluĭ de lîngă Colesberg şi şoseaua.

Generalul French încunjurînd aripa dreaptă a inamiculuĭ şi trupele sale fiind întărite cu infanterie, este de aşteptat ca oraşul Colesberg se fie peste curînd ocupat de englejĭ.

Durban 23 Decembrie.

Vaporul Bundesrath prins contrabandă, avea pe bord cincĭ tunurĭ de calibru mare, 50 tone de obusurĭ, şapte mii de şăle şi 180 de artileriştĭ instruiţĭ care aveau intenţia de a veni în Transvaal.

Haga, 23 Decembrie

Doctorul Leyds, ministrul Transvaaluluĭ în Europa, a asistat la balul Curţeĭ care a avut loc în sara de 2 Ianuarie st. noŭ. Regina a convorbit de maĭ multe orĭ cu el. Ministrul afacerilor străine, a primit azĭ în audienţă pe doctorul Leyds care pleacă mîne la Bruxela.

Petersburg 23 Decembrie.

Vorbind despre discursul pronunţat la 1 Ianuarie de împaratul Vilhelm, Ziarul *Novosti* zice că Germania se sileşte se asigure poziţia sa în lume bazîndu-se pe forţe materiale. Ar fi falş de a se vedea în aceasta vre-un pericol oare-care pentru pacea generală. Imparatul Germanieĭ a aratat în deajuns iubirea sa pentru pace.

Novoje Vremja spune că, cuvintele împaratuluĭ Germanieĭ privitoare la sporirea floteĭ sunt fără îndoială adresată Anglieĭ.

Se pare că împaratul german a vroit să deie a înţălege că atitudinea guvernulnĭ seŭ faţă cu evenimentele din sudul Africeĭ ar fi alta dacă Germania ar poseda o flotă puternică.

Ziarul *Rusia* crede că spada va înce'a într'o zi rolul eĭ deciziv, şi că principiile puse înainte de Ţarul vor trebui să prevaleze.

«Gazeta de St. Petersburg» zice că împaratul Wilhelm de şi n'a vorbit de pace, se ştie totuşĭ că pacea nu are un maĭ bun apărător ca el.

Paris 23 Decembrie.

Procesul complotuluĭ

Audienţa de la 23 Decembrie. D. Deroulede este recunoscut culpabil cu 136 voturĭ, contra 37; circumstanţele atenuante îĭ sunt acordate cu 200 voturĭ contra unu.

Barillier şi Dubuc sunt achitaţĭ.

Contele Saluces este condamnat în lipsă.

Inalta Curte recunoaşte pe Guerin culpabil de complot, ultragiĭ şi insulte către agenţĭ şi înlătură tentativa de asasinat.

Circumstanţele atenuante i se acordă luĭ Guerin.

Viena 23 Decembri

Corespondenţa politică anunţă că oarecarĭ neînţelegerĭ aŭ avut loc la Budapesa între representanţiĭ ministerialĭ Austriacĭ şi Ungarĭ cu scop să prepare elaborarea unuĭ noŭ tarif general al vămilor Austro-Ungare

Ambele guverne vor cere în curînd, elementele necesare pentru această muncă, corporaţiunilor şi societăţilor economice.

Koeflach 23 Decembrie

In urma atitudineĭ ameninţătoare a greviştelor, minele din Siiberstein şi din Koeflach sunt forţate să înceteze.

Situaţiunea este gravă.

D. Zecher, înalt funcţionar la ministerul agricultureĭ, a fost trimis la Hoeflach ca să încerce să aplaneze diferendele cari există între lucrătorĭ şi patronĭ.

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

Prima Societate de Economie din urbea Iaşĭ.

Convocare

Domniĭ membrĭ aĭ Primeĭ Societăţĭ de Economie din urbea Iaşĭ, sunt convocaţi în adunare generală pe Duminică 26 Decembrie 1899, ora 12 şi jumatate din zi, în localul propriu al Societăţeĭ din str. Ştefan cel Mare şi Palat No. 1.

La ordinea zileĭ sunt următoarele chestiunĭ:

1. Raportul Comitetuluĭ de administraţiuneĭ despre mersul afacerilor Societăţeĭ în cursul anuluĭ social 1898—99.

2. Raportul Comisiuneĭ de control relativ la cele ce a constatat ea, cercetînd scriptele de comptabilitate şi starea avereĭ pe patrulunia Maiu—August şi care comisiune a luat parte la alegerea şi împărţirea devidenduluĭ pe anul social 1898—99.

3. Votarea budgetuluĭ pe 1899—1900.

4. Discutarea cerereĭ comuneĭ Holboca, amînată din şedinţa Adunăreĭ Generale din 30 Maĭ 1899.

5. Alegerea Comitetuluĭ de Administraţie, conform art. 29 şi 30 din statute.

6. Alegerea Comisiuneĭ de control pentru cercetarea scriptelor de comptabilitate conform art. 29 şi 41 din statute, pe patru-lunia Septembrie—Decembrie 1899.

7. Cestiunile ce se vor ivi în cursul şedinţeĭ.

Preşedinte, *C. Grigorescu*

Fraţii Alexiades

Fac cunoscut onorabililor clienţĭ atît din localitate cît şi din provincie că pentru sărbătorĭ cît şi pentru anul noŭ suntem asortaţĭ cu tofelul de bomboane şi cutiĭ de fantesie pentru Cadourĭ.

Asemenea facem cunoscut că pentru provincie ne însărcinăm să expediem franco-porto şi ambalaj colete poştale de 4 Kilograme neto, socotind a 4 leĭ Kilogramul bomboanele cele maĭ fine, chocolate, fructe, etc.

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ a se adresa strada Cogălniceanu No. 8.

4—6

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna"

din Păcurar

Strada Albă 14—

Consultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

fără cunoscinţĭ prealabile spre a putea deosebi binele de rĕŭ, fără a fi în stare să scoată morala faptelor şi a întîmplărior. I s'a maĭ dat la îndămînă luxul care, la femee, a ajuns o boală şi atît de mult îi preocupă mintea. Bărbatul în loc să previe rĕul, a căutat să desvolte maĭ mult această patimă la femee prin veşnica atenţie ce-a dat gătelelor extra-vagante şi modelor de tot felul, cu toate că în intimitatea lor sinceră îşĭ bat joc de toate aceste uimicurĭ. Spoirea obrazuluĭ, care în timpurile moderne 'a ajuns o adevĕrată artă, cuĭ se datoresce de cît bărbatuluĭ, care a dat prea multă importanţă feţeĭ albe, buzelor roşiĭ, sprincenelor negre. Biata femee ce zice? Tot cereţĭ faţă albă? Iaca m'oĭ tot spoĭ şi eŭ pînă ce oĭ fi albă ca floarea de cireş, cum vĕ place, mĕ rog. Vreţi sprincene negre? Cele blonde nu ve plac. Asta ţine maĭ eftin ca orĭ şi ce. Cu 'n chibrit fac destul negru pentru sprincene. Vĕ plac buzele roşiĭ? Traiască petecele colorate.

Vă rog, cine de cît tot protectorul nostru a îndrumat femeia spre corset. Poeţiĭ cîntă cu toţiĭ pe aceiaşĭ coardă, taliile subţirĭ şi svelte. Barbaţiĭ adoră subţirelele cu şoldurĭ marĭ şi cît de încîntaţi se simt cînd idealul visuluĭ lor e mlădios şi subţire ca o trestie. Ce să facă femeia? S'a tot strîns, s'a tot strîns pînă ce prin lupta asta artificială pentru subţierea talieĭ s'a ajuns la o generaţie de copiĭ subţiratecĭ cu plămîie prea micĭ şi cu peptul defectuos. Ca să placă, femeia s'a strîns în corsetele osoase în aşa chip că ajunsesă chiar vespea s'o invidieze. Cînd trebuia să se ducă la vre un bal nu mînca toată ziua ca să se poată strînge bine; iar acolo de multe orĭ leşina. Maĭ mult încă. Mania aceasta îşĭ întinsese mrejele eĭ periculoase şi prin şcolĭ, maĭ ales prin internate. Cele maĭ multe din domnişoare, pentru a căpăta în fine talia bine formată, găseau că a ţine plămînii şi toate măruntaele încătuşate treĭ spre-zece pînă la patru spre-zece oare pe zi, nu-ĭ destul şi culmea abuzuluĭ, se culcau şĭ noaptea încorsetate.

A trebuit intervenţia Ministruluĭ Instr. publice, ca dezastru, să contenească măcar în şcolĭ. Şi era timpul căcĭ ajunsesăm chinejĭ de tot. La dînşiĭ şi tot s'au luat măsurĭ contra barbareĭ împedecărĭ a creşstereĭ piciorului.

Nu ne maĭ trebue mult şi poate am fi văzut şi femeia noastră îmbrăcînd corsetul de la o vrîstă oare-care şi ne maĭ lepădîndu-l pînă ce trupul şi-ar fi ajuns dimensiunile cîntate de poet, adică cel mult patru-zecĭ şi cincĭ centimetri la talie.

Cu toate aceste păcate, femeeĭ, în tot timpul vieţeĭ, îĭ maĭ remîne destul timp liber. Cu ce să se ocupe, dat fiind că mintea eĭ n'a fost încă îndrumată spre lumină cu tot dinadinsul. Cu cine a fost ea veşnic în contact? Cu vecinele. Femeile 's uşoare la supărare. Din te mirĭce, sfadă ba chiar bătae une-orĭ. Asta a dat naştere la duşmăniĭ şi la clevetirĭ. Din această pricină s'a desvoltat la femee maĭ mult ca la barbat, aplicaţiunea spre batjocură, intrigă, sfadă. Ascultaţĭ vă rog, cearta dintre două femeĭ şi vă veţĭ încredinţa ce bogat dicţionar de cuvinte au la îndămînă. Zece bărbaţĭ nu le vor întrece. Ascultaţĭ coversaţia dintre două femeĭ şi maĭ tot-deauna va fi ponegrirea uneĭ a treia.

Dacă din vremurĭ adîncĭ, tovarăşul seu de viaţă ar fi deprins'o a ceti şi ea în cartea lumeĭ, dac'ar fi adăpat'o şi pe ea la isvorul ştiinţeĭ, dac'ar fi menajat-o şi iubit-o sincer ca şi pe sufletul seu; evident că astăzĭ n'ar suferi şi ele de acest dezastru moral al societăţeĭ, carĭ de multe orĭ e cauza celuĭ material. Astăzĭ ar fi avut o adevĕrată jumătate tot aşa de bine înarmată, în lupta pentru viaţă, ca şi dînsul.

Evoluţia la femee a fost oprită în calea eĭ naturală de legĭ barbare şi restrictive. De n'ar fi fost oprită azĭ nu s'ar zice: femeia-ĭ cap de gîscă şi nici n'ar pune-o maĭ pe jos de copiiĭ eĭ. Cum că femeia e capabilă de instrucţie, cultură, de avînt de fapte sublime, ştiinţa şi istoria ne-o dovedeşte cu prisosinţă. Nenorocirea a fost împrejurările în care a trăit. Cu toate acestea nu putem tăgădui că, şi în mijlocul nostru, aproape în toate clasele societăţeĭ, nn se găsesc femeĭ culte, femeĭ emancipate de prejudiţiĭ, femeĭ ce se pot compara cu ceĭ maĭ desăvîrşiţĭ bărbaţĭ, dar, cazurile sînt rare. Necontestat că avem destule mame devotate, avem şi soţiĭ credincioase, dar cu cîte-va florĭ nu se face primăvară. De aceea, cînd exigenţele veţeĭ crează atitea patimĭ şi viciĭ, cînd lupta pentru existenţă doboară atîţia indivizĭ, cînd oameniĭ de bine, oameniĭ ce în orizontul vieţeĭ noastre, cînd societatea întreagă sufere de un rău ce prea cu 'ncetul şi prea cu greutate se va tămădui, simţĭ atîta mulţămire sufletească în mijlocul fireĭ tăcute, o aşa adorare pentru verdele cîmpuluĭ, albastrul ceruluĭ, argintiul apelor, liniştea tăinuită şi aparentă a natureĭ.

Şi chiar dacă în mijlocul aceleĭ naturĭ atît de priitoare sensibilităţeĭ omuluĭ, îţĭ întîlneşte ochiul destule durerĭ omeneştĭ; totuşĭ, civilisaţia încă n'a pătruns şi n'a adus cu dînsa, pe lîngă lumină, tot cortegiul eĭ de lupte. Oameniĭ aci n'au atîtea trebuinţĭ; n'au atîtea dorinţĭ. Femeia e fericită dacă bărbatul nu-ĭ beţiv şi rău din cale-afară şi, dacă-ĭ plină curtea de păserĭ, dacă 'n ocol se odihnesc două, treĭ văcuşoare. Cîntînd şi povestind la glume, femeĭ şi fete, flăcăĭ şi gospodarĭ, pleacă la cîmp cu uneltele de muncă, în zoriĭ zileĭ. Acolo e toată bogăţia lor, toată nădejdea lor. Şi dacă daĭ uităreĭ şi pe omul de aci, cu toată simplicitatea luĭ fermecătoare şi laşĭ paşiĭ tăĭ să se peardă prin iarba molatecă şi plină de viaţă a cîmpuluĭ şi, departe de orĭ-ce vrajbă, te ducĭ uitat de lume, atuncĭ numaĭ singur cu tine, simţi adevărata desfătare sufletească. Acolo departe de tot ce-ţĭ jîgneşte sufletul, de tot ce-ţĭ amăreşte viaţa, în liniştea acea sfîntă găseştĭ cea maĭ desăvîrşită fericire; cînd firişoarele tremurătoare ale erburilor îţĭ mîngîe obrazul, cînd duioasa înginare a păsărilor îţĭ desmeardă auzul, cînd frumoasa privelişte a cîmpuluĭ, a crîngurîlor îţĭ desfătează privirile, cînd undele limpezĭ şi străveziĭ ale isvoruluĭ îţĭ udă buzele.

De-aceea, cînd prin minte 'mĭ trec nemuritoarele şi cadenţatele versurĭ ale luĭ Depărăţianu, sînt ca un fior de plăcere ce-mĭ furnică trupul; iar gîndul mi se duce departe, departe, rătăcind prin văĭ, prin dealurĭ, desmerdîndu-se cu florile şi uitînd de vrajba oamenilor.

Şi cît de fericită m'aşĭ simţĭ, să pot zice şi eŭ ca sentimentalul poet:

Locuinţa mea de vară
E la ţară
Acolo eu vreu să mor;
Ca un fluture pe floare,
Beat de soare,
De parfum încîntător.

Laurenţia Gribincia.

O ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON No. 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele clienţe şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitori a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neculaĭ I. Olănescu

70—61

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tigheluluĭ. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabriceĭ şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusut Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce technica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznic.u Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozide mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

şi-a asigurat un perfect serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

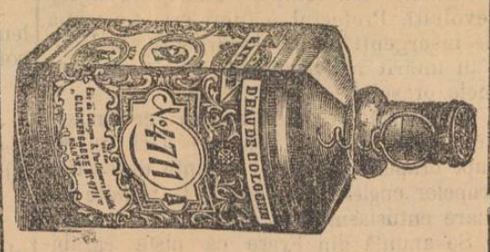

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a inventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desenurĭ (facsimile).

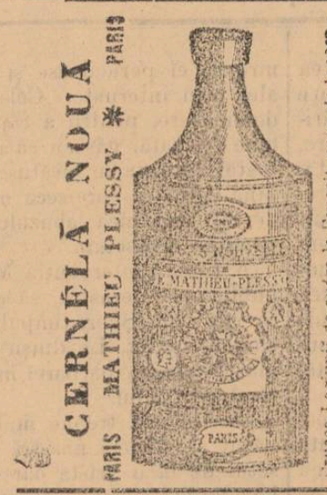

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

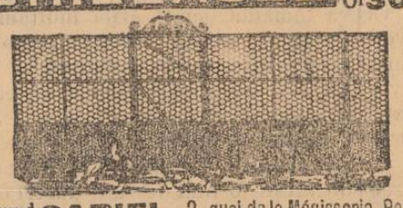

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR
déposé
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGOLLOT
Cel maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.
▲ se pretinde semnătura în roşu a Inventatoruluĭ pe fie-care foie: *Rigollot*
SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 192 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—SAMBATA 25 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In I. şi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Inserţiile şi reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriciĭ— No. 17.

Pentru Crăciun

Nu cred ceva maĭ nimerit de scris pentru Crăciun, cînd cetitorul poate ceti în tihnă toate rîndurile uneĭ gazete, de cît următoarele şire cu privire la raportul dintre *stat şi individ*. Hristos, care a zis *să dăm Kesaruluĭ ceia ce este a Kesaruluĭ*, ne îndreptăţeşte rîvna de a trece supt tăcere cele religioase şi a ne ocupa tot de cele lumeştĭ, ca unele ce sînt maĭ aproape de noĭ, de şi e Crăciunul.

In ţara romînească, viaţa publică se manifestă cu culoarea locală a trecutuluĭ nostru istoric. Eşiţĭ de erĭ de alaltaerĭ din o formă de stat, unde eraŭ la bază privilegiile de clasă, n'am putut scăpa cu totul de urmările aceleĭ forme de stat, cu toate legile noastre constituţionale.

In vechĭ, statul fiind restrîns la clasa privilegiată a boerilor, cu un domn *ales*, orĭ *numit* dintre dînşiĭ de Poartă, cu *voinţa* maĭ marilor drept lege, cu *dreptul de naştere* ca titlu, cu *hatîrul* ca drept de înaintare, cu *supunerea* oarbă de la ereştet pînă în tălpĭ, de la domn pînă la cel din urmă cinovnic ca chip de traiŭ, cu *chivirnisală* scoasă ca normă în viaţă, natural că azĭ ne vom resimţi de acest fel de a fi al străbunilor noştri. Şi cum cerinţele vieţiĭ eraŭ micĭ, societatea neavînd nevoile de azĭ, totul era redus la subvenirea nevoilor personale. Maĭ tot bugetul ţăriĭ era consacrat plăţiĭ slujbaşilor, căcĭ nicĭ drumurile, nicĭ aşezămintele publice, nicĭ alte instituţiĭ culturale nu eraŭ pe atuncĭ, aşa multe ca azĭ

Care alta putea fi năzuinţa unuĭ cinovnic, de cît de a-şĭ asigura *pentru sine* cel maĭ mare venit prin buget şi în afară de buget, *prin leafă şi prin chivernisel'ĭ*. A! chiverniselele! Iată lozinca tuturor slujbaşilor, maĭ ales a celor administrativĭ! Şi cît de greŭ e a se dezbăra tagma slujbaşilor, cum şi lumea, de aceste obiceiurĭ! Fie care crede în sine îndreptăţită năzuinţa luĭ de a-şĭ însuma cît se poate maĭ mult de la stat, căcĭ aşa a văzut că s'a făcut de cînd e ţara romînească şi aşa crede că trebue să fie!

Maĭ mult încă; se ştie că *aface-rile* bune se fac tot prin stat; şi că cine a slujit statuluĭ trebue să fie îngrijit de stat pînă la moarte. Aşa de-o pildă: vechiul slujbaş nu numaĭ că se chivernisea bine cît era în slujbă, dar căuta să-şĭ asigure la bătrîneţe şi pensiĭ grase, tot din punga statuluĭ. Şi noĭ nepoţiĭ, cînd cetim traiul în stat al străbunilor, vedem că bugetul ţăriĭ era destinat a plăti cu $^{4}/_{10}$ Poarta şi domnia, cu $^{4}/_{10}$ slujbaşiĭ, cu $^{1}/_{10}$ aşezămintele şi cu $^{1}/_{10}$ pensiile. Şi să ne maĭ tînguim azĭ de urmările vieţiĭ noastre în stat?

A venit vremea ca societatea să intre pe calea progresuluĭ, să îmbrăcăm şi noĭ civilisaţia apuseană. Ce s'a întîmplat? Civilisaţia venind de sus în jos, s'a extins de la clasa boerească la orăşenĭ şi chiar la sătenĭ. Cum însă tendinţa era de a trăi prin stat, care singurul era crezut că trebue să facă faţă la toate nevoile, s'a lăsat numaĭ statuluĭ iniţiativa chiar a progresuluĭ cultural. Dacă pentru nevoile personale ar fi fost îndreptăţită această preocupare a statuluĭ —şi am văzut cu ce munificenţă a fost acordată!—cînd a venit însă vorba de îmboldirea spre progres aicĭ lucrul s'a schimbat.

Statul, slab pregătit pentru aceasta, —căcĭ statul sîntem noĭ toţĭ,—n'a putut ţinea în cumpănă interesele personale cu interesele sociale şi culturale. Şi cum statul a luat o extenziune colosală, de cînd cu regimul constituţional, natural că s'aŭ sporit şi nevoile. De unde în vechĭ statul consacra abia $^{1}/_{10}$ din buget pentru nevoile sociale, azĭ ele aŭ luat înainte; şi dacă am face cuota lor, am găsi că se rîdică la $^{5}/_{10}$, dacă nu şi maĭ mult.

Luat'aŭ parte cetăţeniĭ la acest spor de nevoĭ culturale? In foarte mică măsură; şi nu ne ruşinăm a spune că chiar acolo unde aŭ trebuit să ia; aŭ căutat să fie în dauna statuluĭ. Fiind înrădăcinat în noĭ simţimîntul că statul trebue să facă faţă la toate, căcĭ aşa a fost din vechĭ, natural că cetăţanul s'a arătat nepăsător la o lucrare, la care trebuia şi el să ia parte. Şi s'a mers aşa de departe în această cale, că se stabilise chiar o normă: *statul plateşte bine, căcĭ are de unde.*

Care era însă acel isvor de avere? Baniĭ noştri? Nu; baniĭ străinĭ. Datoria noastră de un miliard şi cîte-va sute de milioane leĭ, stă ca o dovadă că tot ce vedem azĭ în ţara noastră nu e rodul munceĭ noastre, ci al altora; iar noĭ plătim scump, şi maĭ pre sus de toate ne batem joc de umbra avutuluĭ nostru.

In neputinţa noastră de a înţelege rostul nevoilor sociale, şi strînşĭ în cercul scumpeĭ noastre personalităţĭ, credem că furînd statul nu furăm pe nimenĭ. Amară înşelăciune!

A vrut statul să facă căĭ ferate; aŭ făcut exproprierĭ de pămînt, In mod neruşinat cetăţeniĭ aŭ încasat cîte 9000 leĭ şi chiar 40000 leĭ pentru un *pogon* de pămînt! Care a fost urmarea? Căile ferate romîne aŭ costat cu milioane maĭ scump; şi azĭ pentru cele opt sute milioane—costul lor—încasăm abia 16 milioane, adică 2%, şi acelea problematice după anĭ bunĭ saŭ răĭ. Cine plăteşte diferenţa de la împrumut? Ţara; ţăraniĭ care merg pe jos, orĭ cu carul neuns.

Statul ca şi societatea are nevoe de armată. Armata cere armament, muniţiĭ, material de rezervă. In mod neruşinat s'a făcut faţă la nevoile personale; s'aŭ sporit soldele cu 3 milioane de la ofiţerĭ la generalĭ, dar s'aŭ epuizat rezervele. Doamne fereşte, de o încurcătură! Cine plăteşte întregirea şi complectarea rezervelor? Ţara.

A fost vorba de creat şcolĭ, de clădit localurĭ. Totul s'a lăsat pe sama statuluĭ. S'aŭ clădit localurĭ, scumpe şi necomode. Era un sistem la corpul de arhitecţĭ de a se îmbogăţi pe sama statuluĭ. Cine plăteşte rîsipa? Ţara.

Dar cum plăteşte ţara? Vrea ea? E drept să plătească? Are bunăvoinţă?

Negreşit că e nedrept a plăti cu toţiĭ urmările dezastroase ale pungăşieĭ unora; e imoral a lua de la cel sărac să plăteştĭ luxul celui de sus; e revoltător a pune pe ceĭ nevinovaţĭ să plătească cu pînea de la gură risipele unora şi altora.

Cel care a luat 9000 leĭ pentru un pogon, e un tîlhar, căcĭ a prădat ţara, cu diferenţa de la preţul real, la ceĭ 9000 leĭ; cel care a încasat sume bune şi a făcut o şcoală proastă, un pod prost, o cazarmă rea, e un tălhar, căcĭ a prădat ţara cu diferenţa. Dar cine trebue să ia apărarea ţăriĭ? Statul. Dar statul se arată slab organisat faţă cu năzuinţele personale ale cetăţenilor. Vin însă vremurĭ grele, *şi anul acesta sîntem în asemănea vremurĭ*, care învaţă pe stat minte. Dacă nevoia învaţă pe cărăuş, tot nevoia deschide ochiĭ şi statuluĭ ca să vadă ce să facă.

Cea dintîiŭ datorie morală şi legală a statuluĭ e de a înfrîna excesul de personalitate al cetăţenilor, carĭ îşĭ pun scumpa lor persoană maĭ pre sus de nevoile comune. Şi maĭ ales statul romîn e chemat a face această îndreptare, de oare-ce în societatea romînească găsim învechită boala preocupăriĭ de sine, iar nu şi de aproapele.

Să nu se uite că pentru a se face faţă nevoilor statuluĭ, contribuesc un milion de sătenĭ, care nu iaŭ în schimb de la stat nimic, ci numaĭ *daŭ*; să nu uităm că orĭ cît de justificată ar fi pentru noĭ preocuparea de sine, e însă o altă raţiune maĭ înaltă: a omuluĭ în societate; să nu uităm că abuzînd de acest sentiment de preocupare de sine să nu vie vremea restriştei, şi atuncĭ amar de noĭ cînd e amar de stat; să nu uităm că reacţiunile sînt maĭ vătămătoare de cît desvoltarea normală a fenomenelor şi că dar să căutăm în voinţa noastră, în persoana noastră corectivul la relele noastre, căcĭ de aceste rele suferim cu toţiĭ.

Să nu încriminăm statul că în unele momente pare a apăsă pe cetăţenĭ, cînd această apăsare e urmarea destrăbălăriĭ noastre, Şi cum sîntem o ţară avînd la bază agricultura iar în vîrf bugetofagiĭ, să nu ne trezim ajunşĭ la adevărata sapă de lemn. Sîntem şi ne lăudăm a fi o ţară bogată, dar bogăţia ţăriĭ noastre stă în voia luĭ D-zeŭ, nu în a noastră, iar noĭ ceĭ cu pretenţiĭ de bogăţie prin buget, să ne ferească D-zeŭ de o lipsă permanentă în bugete, căcĭ nu ştiŭ cum vom eşi la capăt!

Statul trebue să se organiseze pe baze maĭ solide, nu numaĭ în binele săŭ, cît şi în al nostru al tuturor.

GH. GHIBANESCU.

Oamenĭ şi lucrurĭ

Ceĭ săracĭ. Cu oare-care deosebirĭ în bine—priveliştea e aceiaşĭ ca'n alţĭ anĭ.

In bine am zis? Intru atîta doară că de astă dată s'aŭ împărţit ajutoare maĭ numeroase, dată fiind mulţimea imensă a celor nevoiaşĭ. De ce atuncea n'am zice cu drept cuvînt că anul acesta prezintă o deosebire în rău?

Adevărul e că lucrul a rămas acelaşĭ: şi acum ca şi altă dată se părîndează în faţa noastră legiunea săracilor şi surprindem în ochiĭ fie-căruia o trecătoare mulţumire că a căpătat, graţie generosităţiĭ publice şi iniţiativeĭ administrative, un car de lemne, o cîtime de carne şi de pîne, pentru a-şĭ alina restriştea grea în zilele de sărbătorĭ.

Ce suggestivă e imaginea, şi cît de eloquentă e istoria acesteĭ oştirĭ mizere, osîndită de o soartă tainică la suferinţă şi amar! Zicem „istorie", pentru că de fapt în şirul de veacurĭ de cînd durează dezvoltarea treptată a omenireĭ spre bine şi progres, nelipsită e pururea priveliştea sărăcieĭ ca un element însămnat în mijlocul evoluţieĭ de la barbarie la civilizaţie, în sînul tuturor popoarelor şi tuturor credinţelor.

Dezorganisată şi risipită cum e, sărăcimea întreagă alcătuieşte totuşĭ în decursul istorieĭ o mare şi puternică oştire, care nu arare-orĭ s'a pus în mişcare, s'a răsvrătit, a înălţat glasul şi braţul răzbunător în potriva bunurilor de care nu se poate bucura şi dînsa, în potriva fericiriĭ la care nu i-a fost dat să ajungă.

Sunt filosofĭ carĭ pretind că temeiul însuşĭ al mărinimieĭ şi al mileĭ noastre faţă cu ceĭ săracĭ, nu este de cît o formă a instinctuluĭ de conservare, a *friceĭ* într'un cuvînt, şi care ne îmboldeşte să întindem mîna de ajutor.

Nu pare să fie mult adevăr în această afirmare, ci maĭ curînd faptul că ajunul marilor zile de serbătorĭ e prilej de binefacerĭ şi dărnicie se datoreşte mareluĭ avantagiŭ al *credinţeĭ*, izvorîtă ea însăşĭ în mare parte din milă şi din înduioşare pentru ceĭ lipsiţĭ de ale vieţeĭ bunurĭ.

„Caritatea" este un element esenţial al creştinismuluĭ şi din acest punct de vedere ni se par importante consideraţiile pe care le face în recenta sa lucrare filosofică „Istoria luĭ Isus" Paul Schmidt, profesor de teologie la Basel.

In studiul seŭ asupra moraleĭ luĭ Christ, el dă cea maĭ largă însămnătate stăriĭ de profundă mizerie economică în care se afla, sub stăpînirea Romanilor, Iudeea, în timpul cînd a trăit şi predicat Isus.

Sărăcia nu-şĭ avea originea doară în însuşĭ pămîntul provincieĭ, ci în birurile neomenoase pe care le impusese stăpînitoriĭ asupra regiuniĭ cucerite. Locuitoriĭ Iudeeĭ eraŭ împovoraţĭ de cele maĭ variate şi maĭ bizare dărĭ, atît în banĭ, cît şi în producte — în cele maĭ alese şi maĭ de preţ.

Un contrast izbitor există între sărăcia generală şi avuţia colosală a celor puţinĭ, dar puternicĭ. Şi într'acest contrast găseşte scriitorul geneza predicelor luĭ Ioan şi Isus.

Orĭ-cît va fi fost întunecată de lumina culturii învăţătura venită prin gura simţitoruluĭ fiu al Iudeeĭ, sărăcită de birurĭ, sentimentul carităţiĭ a rămas trăsătură de unire şi împăcare şi el se iveşte, neştirbit, în zile de festivităţĭ religioase. Credinţa aŭ născut-o eĭ; fie ca ea să se păstreze măcar atîta ca să inspire compătimire pentru eĭ,—pentru ceĭ săracĭ.

Rodion

FULGI

Nu pot să'mĭ esplic de ce pentru mine, nicĭ o epocă a anuluĭ nu mă face maĭ visător şi nu mă lasă maĭ mult pe gîndurĭ, ca cele două treĭ zile care precedează Crăciunul.

Fără să voesc, cugetarea mea să transportă la aniĭ copilărieĭ, cînd împreună cu fraţiĭ şi surorile mele stam smeriţĭ şi priveam serioşĭ în jurul uneĭ messe rotunde, peste care mama întindea o foaie de aluat subţire, şi din care apoĭ, pe calupul uneĭ farfuriĭ, tăia alte foĭ rotunde cu un pintene, şi după aceea le punea într'un paner. A doua zi toate acele foiţe eraŭ aşezate în ordine pe farfuriĭ, şi la fie-care două saŭ treĭ din ele, presăra zahar şi migdale pisate, le stropea cu apă de florĭ îndulcită tot în zahar; şi tot clădea aşa, clădea aşa, pînă la o înălţime de două saŭ treĭ lature de mînă. Mama pregătea astfel 20—30 de farfuriĭ din care cel puţin pe jumatate le trimetea pe la prietinĭ şi cunoscuţĭ. Eraŭ turtele de crăciun, şi noĭ copiĭ, precît ne bucuram la ideea că ni se pregătesc asemine plăcute proviziĭ de serbătorile crăciunuluĭ pre atît priveam cu oare care întristare cum multe din acele farfuriĭ eşeaŭ din casă pentru o destinaţie streină. Azĭ, abie dacă maĭ zăresc pe unde-va turte, necum să le maĭ gust.

Mi-a aduc aminte că odată, din întîmplare, am găsit camara deschisă, şi eŭ cu o soră a mea maĭ mică, am intrat înlăuntru şi ne-am pus se mîncăm turte. Cît voĭ fi mîncat nu ştiŭ, dar de la o vreme începuĭ se spuĭ surorei mele:

— Soro dragă, e cam întuneric aice şi eŭ nu văd bine; se'mĭ spuĭ te rog dac'am mîncat prea mult.

N'apucăĭ să sfîrşec vorba şi auziĭ că o bătrînă camărăşiţă ce aveam în casă, vine după noĭ. Sbucnirăm pe uşă afară şi ne ascunserăm după nişte dulapurĭ din sofragerie. Eraŭ vremurĭ de aur, zile fericite şi nicĭ mă gîndeam la vîrtejul vieţeĭ.

Pe atuncĭ oamenĭ cu avere nu munceaŭ, nu făceaŭ nimic, căcĭ d'aia aveaŭ banĭ ca să nu facă nimic. Ceĭ ce n'aveaŭ banĭ, dacă nu puteau face alt-ceva, făceaŭ datoriĭ; şi lumea mergea. Azĭ nicĭ datoriĭ nu maĭ poţĭ face, cu toate că un principiŭ de înaltă economie proclamă maĭ bogat pe acel care are maĭ marĭ şi maĭ multe datoriĭ.

Lumea s'a schimbat cu desăvîrşire; obiceiurile vechĭ sunt părăsite, fără ca cele nouă se fie maĭ bune. E destul să eşĭ numaĭ pe stradă, ca imediat să fiĭ cercetat, să se ştie cine eştĭ, cu ce trăeştĭ, de unde viĭ, unde te ducĭ şi cîte măsele aĭ în gură. Patima investigaţieĭ e împinsă aşa de departe, în cît se fac statisticĭ spre a se vedea cîţĭ barbaţĭ sunt însuraţĭ şi cîte femeĭ sunt măritate; şi lucru curios: soccteala esă tocmaĭ pe tocmaĭ.

Azĭ, cînd trecĭ pe lîngă un cerşetor te mulţumeştĭ, în loc de gologan, să'ĭ daĭ o simplă bine-cuvîntare: *Dumnezeu să te ajute sărmane*, ca şi cum nenorocitul ar putea face un copios dejun cu aceste scurte cuvinte.

Pe-acele vremurĭ lumea nu te calca pe bătăturĭ, căcĭ se ştia că ele serveaŭ de barometru; iar în cupele, umblaŭ oamenii numaĭ cîte unul, nu cîte treĭ ca azĭ, de nu maĭ ştiĭ cine'ĭ proprietarul caleşteĭ.

Azĭ, discreţia e împinsă la aşa grad în cît se pune scrisorĭ la poştă fără adresă, pentru ca se nu se ştie cuĭ se adresează, iar doctoriĭ cariĭ trăesc cu ajutorul clienţilor, nu se pun pe acelaş picior de reciprocitate cu clienţiĭ lor.

Altă dată vedeaĭ oamenĭ loviţĭ de soartă; azĭ sunt loviţĭ de beţe, pumnĭ, palme şi chibritelniţe. Şi pe cînd odinioară lumea lucra şi vorbea la lumina zileĭ ceea ce avea de vorbit, în vremea de azĭ vezĭ pînă şi pe chiorĭ vorbind între patru ochĭ.

Azĭ totul e convenţional şi faţarnic; legăturile căsnicieĭ chiar nu maĭ sunt pretutindene decît o paradă. Eram maĭ de unăzĭ la un prietin şi conversaţia căzuse tocmaĭ asupra mersuluĭ prea repede al vremeĭ.

— O să ne vie rîndul şi nouă să dăm ortul popeĭ, zicea consortele.

— Ah! oftă Dumneiĭ. Cînd unul din noĭ o se moară, eŭ atuncĭ mĕ mut la ţară!

JUVENAL

Teoria caracterelor şi a efectelor în artă

Facultatea saŭ puterea de a reda sensibil caracterul esenţial al obiectelor, întră în domeniul artelor. Vom spune însă că acest caracter esenţial este calitatea predominantă de la care depinde toate celelalte şi se unesc între ele prin regule fixe.

Avem două specii de caractere, ş'anume: *caractere reale* şi *caractere ideale*. Caracterele reale există în toate fenomele naturale externe şi interne: pe cînd cele-l'alte sunt caracterele realităţeĭ trecute în opera de artă, cu modificările care le capătă trecînd prin imaginaţia artistuluĭ, saŭ în alţĭ terminĭ vom spune că artistul transformă, prin imaginaţia proprie, caracterele reale în opera de artă cu caractere ideale. Spre exemplu. Venus al Medicilor este o statue ideală, însă de sigur că artistul cînd a făcut'o avea înaintea luĭ, sau cel puţin ar fi văzut maĭ dinainte un corp frumos de femeie denudat, de la care însă nu a copiat materialmente frumuseţa, ci cu ajutorul imaginaţiuneĭ luĭ a relevat'o şi a reprodus'o modificînd după gustul luĭ părţile care nu-ĭ conveneaŭ, reuşind astfel a da o operă de frumuseţă ideală. Tot astfel poetul care îşĭ propune să ne deie personajul avaruluĭ, caută a scoate în evidenţă caracterul esenţial al acestuĭ personaj contractînd şi exagerînd relele luĭ numaĭ cu scopul de a reda pe cît maĭ posibil in evidenţă *sgîrcenia*, cum avem ca ex. pe Avarul luĭ Moliere. Aceasta este cauza care face ca arta să aibă maĭ multă eficacitate de cît realitatea. Caracterele idealizate sunt mult maĭ pronunţate din cauză că artistul în tot-d'a-una îşĭ propune de a scoate în evidenţă pe cît maĭ posibil partea esenţială. In natură însă, din diferite cause, subiectul nu este tocmaĭ complect prin urmare nu atît de dominant. Avarul din comedia luĭ Molière este atît de bine idealizat însă tot odată atît de exagerat, încît pe de o parte îţĭ poţĭ face ideia despre ceia ce este un avar, însă pe de alta este imposibil de a găsi în realitate un tip de sgărcenie asmenea.

Pe lîngă aceasta, dacă orĭ-care caracter ideal este consecinţa unuĭ caracter real, ori-ce ordine de caractere ideale vor fi consecinţa uneĭ ordinĭ de caractere reale şi prin urmare orĭ-ce specie de caractere ideale va fi consecinţa uneĭ specii de caractere reale. De ex., speciile caracterelor din simphonia Pastorală a luĭ Beethoven va fi consecinţa speciilor caracterelor reale ale unuĭ peisaj şi ale uneĭ serbătorĭ pastorale. La orĭ-care caracter corespunde un efect, decĭ uneĭ seriĭ de caractere o impreunare de efecte. In esemplul dat, efectele capatate de la diferitele părţĭ saŭ de la întregimea simphonieĭ pastorale, corespund caracterelor ideale închipuite în această operă.

Intr'o operă de artă se cuprind efecte ideale şi efecte reale. Efectele ideale îşĭ capătă naştere de la caracterul esenţial al subiectuluĭ: se referă luĭ şi trebue să fie principalul efect al arteĭ, pe cînd efectele reale se referă la măestria, la geniul şi la ştiinţa artistuluĭ pentru întrebuinţarea materialuluĭ artistic, căutînd cît priveşte arta, de a arata importanţa formeĭ chiar dacă ar contribui cu acest mijloc pentru a reda maĭ sensibil caracterul esenţial al subiectuluĭ.

Aşa, spre exemplu, în tabloul care represintă una din barbariile luĭ Neron, se văd representaţĭ nişte martirĭ creştinĭ atîrnaţĭ la o înălţime oare-care goĭ şi învăliţĭ în pae, ear de desubtul lor alte paie. Aceste fiinţĭ nenorocite cu contractărĭ spasmodice, eraŭ destinate să ilumineze o serbare dată la curtea luĭ Neron. Subiectul acestuĭ tablou produce un efect ideal atuncĭ cînd ne face să ne gîndim la epoca de terorism al imperiuluĭ Neronian, şi la măreţimea acelor martirĭ care pentru credinţa lor îşĭ perd viaţa într'un mod atît de atroce; însă dacă vom fi atenţĭ asupra tablouluĭ, vom observa o împreunare de culorĭ şi de liniĭ combinate cu multă ştiinţă de către pictor şi aceasta cu scopul de a reda maĭ eficace impresia mileĭ şi a admiraţieĭ pentru aceĭ martirĭ, pe cînd pe de altă parte luxul şi veselia care se observă în figura luĭ Neron, pentru a reda cu maĭ multă tărie impresia spaimeĭ şi a cruzimeĭ luĭ Neron.

Aşa dar primul efect al tablouluĭ produs prin subiect este efectul ideal al opereĭ de artă, pe cînd efectul culorilor, al liniilor şi al desemnuluĭ sunt efectele reale ale aceleĭ epere de artă.

De la acest exemplu se poate argumenta cu multă uşurinţă că efectele reale trebue să se găsească în dependenţă, şi în împreunare cu efectele ideale, şi că tocmaĭ

prin convergenţa tuturor acestor efecte împreunate să resulte opera de artă.

Pentru a lămuri însă importanţa cuvîntuluĭ convergenţă, voĭ spune că: maĭ multe ideĭ sunt în împreunare atuncĭ cînd toate concordează în acelaşĭ punct, şi aceasta în cazul nostru, este caracterul esenţial al obiectelor, cu alte cuvinte vom spune că într'o operă de artă toate efectele trebue să convergă pentru a reda sensibil caracterul esenţial al subiectuluĭ.

Musicalemnte însă, dacă aş vrea să exprim caracterul Margareteĭ sau a luĭ Hamlet, aceleaşĭ mijloace de artă nu mi-ar putea servi pentru amîndouă tipurile, din causă că pentru Margareta ar trebui să întrebuinţez o melodie cît se poate de simplă şi dulce, cu o armonie uşoară şi clară, aşa în cît să poată reda pe cît maĭ sensibil ingenuitatea şi romantismul caracruluĭ eĭ, pe cînd pentru caracterul luĭ Hamlet nu mi-ar putea servi aceleaşĭ mijloace de artă şi aşĭ fi nevoit să recurg la melodiĭ şi armoniĭ ast-fel în cît să fie de acord cu caracterul filosofic, pesimist şi trist al luĭ Hamlet. Decĭ ni se arată clar că în orĭ-ce operă de artă domnează o idee principală cărora toate celealte trebue să le dee ajutor pentru a o scoate maĭ în relief.

In urma celor spuse am putea da o axiomă care, de sigur, în musică ar fi cam hazardată, dar care are o bază foarte solidă de adevăr.

Cum pot judeca o operă de artă? Trebue să mă las a fi condus de criteriĭ personale? Saŭ să mă las a fi condus prin sugestiunea criticilor de artă presupuşĭ, cari şi eĭ la rîndul lor judecă opera de artă tot în mod sugestiv? Nicĭ cea întăĭ, nicĭ cea de a doua nu sunt judecăţĭ valabile artistic. Voĭ putea însă, dat fiind două lucrărĭ, egale atît ca condiţiunĭ ideale cît şi tecnice, să judec maĭ bine pe aceia în care efectele vor fi maĭ convergente scopuluĭ, dînd maĭ sensibil caracterul predominant al subiectuluĭ şi al efectuluĭ principal.

E. Mezzetti

ERGA OMNES

— fragmente de poiem —

Tu singur—şi'n potriva-ţĭ o lume ĭe, întreagă!
Cum rămînea-va ramul ne'nfrînt de vijelie?
Cînd vîntul smulge codrul, nemernic fir de iie,
Cum îĭ aţiĭ în cale opunere şi vlagă?

...Văzut-am uraganul ce'n clocot de mînie
Vapoarele azvîrle şi-oceanul tot desleagă;
Dar ĭat-o luntre mică, uşoară şi pribeagă,
Incălecînd pe vîrfurĭ de unde'n nebunie.

Ajunge, fericită, la ţărm mîntuitor.
Ast-felu înlăturat-aĭ primejdia, poiete,
De frămîntate valurĭ, urcat de-asupra lor —

Şĭ-aparĭ purtînd în ochiĭ-ţĭ icoana uneĭ fete,
Drept arme-avînd iubirea şi zîmbetul, ce-ţĭ dete
Tăria de-a învinge, în contra tuturor!

***

M'aşĭ odihni o clipă, serbătorindu-mĭ eul,
De-abia re'ntors din luptă, cu braţul ostenit
Cu ochiĭ plinĭ de umbră. cu trupu 'nţepenit
Că a purtat pe umerĭ atîta vreme greul.

Dar cugetu mĭ şopteşte: fiĭ încă neclintit!
Nu te-odihni pe laur, cît-nu posezĭ trofeul
Victorieĭ;—putere dac'aĭ avea cît leul,
Nu ţĭ-ar ajunge,—răul să 'nvingĭ desăvîrşit.

Ci iată-mă-s! Sunt gata să lupt ca şi 'nainte,
Cu acelaşĭ dor de viaţă, cu atîtea jertfe sfinte
De lacrimĭ şi de sînge, dar fără să suspin, —

Pîn' voiŭ putea în clipa triumfuluĭ senin
Să m'odihnesc în templul supremeĭ mele ţinte,
Cu fruntea 'ncununată de roze. fără spin.

TRISTIS

LIMBA SCENEI

Prietine Prasin,

Mi-aĭ cerut pentru ziarul la care colaborezĭ cîte-va cuvinte din amintirele mele artistice. De întîmplările biografice ale unuĭ actor, publicul nu se poate interesa. De observaţiile făcute, însă, în toate centrele artistice ale Europeĭ şi privitoare în genere, arta scenică, socot că da.

Curios e fenomenul cînd orĭ-ce public, de orĭ unde, crede că limba, care îĭ se vorbeşte de pe scenă, e limba luĭ de toate zilele sau, în cazul uneĭ scrierĭ maĭ înalte, limba literară a ţăreĭ sale. Ce eroare! Orĭ-căreĭ naţiunĭ aparţie actorul; odată ce a cîştigat acest titlu pe drept saŭ pe nedrept, el se crede îndreptăţit a schimba fraze şi cuvinte din text după voea luĭ saŭ, mai bine zis, după cum îĭ sună luĭ maĭ bine la ureche, fără a-şĭ da sama dacă o aseminea schimbare nu schilcdeşte întru cît-va ideea autoruluĭ. Singura luĭ scuză, cînd îl întrebĭ de ce a făcut această schimbare e: nu pot să spun fraza alt-fel. Ca şi cum în traiul zilnic nu spune fraza aceea, aşa cum e scrisă, de zece orĭ pe zi. Intr'adevăr, nu găsesc acestuĭ fenomen decît o explicaţie simplă: actorul, fiind nevoit să joace tipurĭ din toate profesiunele, din toate păturile sociale, capătă un fel de lustru din tot ce joacă. Şi obişnuit să facă pe advocatul, pe doctorul, pe inginerul etc. se crede autorizat de *a tranşa*, de a se pronunţa asupra orĭ-căreĭ chestiunĭ, *de omni re scibile*, fără a se gîndi că din toate rolurile sale numaĭ unul nu-l poate ţinea: acel al profesoruluĭ de gramatică. Cu toate acestea, orĭ-ce *şcoală de repetiţie* din lumea întreagă, pentru un profan poate părea un areopag de etimologiştĭ şi de gramaticĭ. Imĭ pare că maĭ multă vreme să perde ast-fel cu discuţie despre un cuvînt, decît ar fi de trebuinţă ca să se pătrundă un caracter. Natural că vorbesc de ceea ce se petrece în general; excepţiĭ onorabile sînt pretutindenĭ.

Şi e firesc totuşĭ, cu toată evoluţia sceneĭ, care tinde spre realizm, că teatrul să nu poată părăsi convenţiile înlăturabile ale arteĭ reprezentative. Dacă se admite că un perete de salon să cadă pentru a ne lăsa să vedem ce se petrece înnăuntru, de asemenea e de admis să vorbiască singur, ca un nebun, ca să ne spună ce se petrece în creerul săŭ. Numaĭ unor talente superioare ce le e dat a face ca publicul să creadă într'adevăr că trăeşte cu persoanele poetuluĭ. Ca să nu eşim din chestia, pe care ne-am lămurit-o de la începutul acesteĭ scrisorĭ, e firesc lucru ca limba acesteĭ lumĭ, nevoită să se supue la convenţiile pomenite, să fie diferită de cea obişnuită. Intr'adevăr, cuvinte din limba comună, transpuse între culise, îşĭ perd înţelesul obştesc. De pildă, se ştie ce semnificare dăm toţĭ vorbeĭ paragraf, pe cînd pe scenă îşĭ perde înţelesul primitiv; monolog e discursul pe care-l ţine un om cu sine însuşĭ, pe cînd pentru un actor e o tiradă oare-care. Iţĭ vine replica; în viaţa zilnică n'are înţeles pe cînd după decorurĭ însamnă: aşteaptă-ţĭ rîndul, ca să intri în scenă. Pînă şi obiectele neînsufleţile aŭ denumirea lor proprie: de pildă nevinovatul cuvînt friză, care are înţeles, în limbajul tecnic al arhitecţilor şi al coaforilor la teatru ne arată acele urîte pînze zugrăvite, care acopăr partea superioară a decorurilor. N'aşĭ fi vroit, dragă prietene, să-ţĭ citez o banalitate, dar fiind în acelaş timp o curiozitate, nu mă pot opri a o însămna: în viaţa obişnuită cuvîntul *pantalon* are o însămnare foarte pronunţată în cît chiar sperie pe Englejiĭ pudibonzĭ; în scenă, arată o parte din decor, care se află aşezată în dosul uneĭ uşĭ din fund. Să-ţĭ maĭ vorbesc încă de *manteau d'Arlequin*, care nu-ĭ nicĭ manta, nicĭ a luĭ Arlequin, ci pur şi simplu nişte culise zugrăvite.

Totuşĭ, aceste expresiĭ aŭ înţelesul lor: în vemea cînd arta italiană trimise în Franţa trupele celebre ale Gelozilor, subt Enric al II, Arlequin obişnuia să intre din o parte, iar Pantalon din partea din fund.

Dacă adaogĭ şi puţina vanitate a actorilor la aceste convenţionalităţĭ, ajungĭ uşor la concluzia că limba, care se vorbeşte pe scenă, nu e nicĭ cea obişnuită, nicĭ cea literară. Totuşĭ, nu de mult am văzut un actor corectînd pe Hasdeu. *Tam sufficit..*

Numaĭ cînd e vorba de o pieă în versurĭ actorul le pune frîu. De aci ură în contra pieselor în versurĭ.

Sper că cetitoriĭ, îmĭ vor erta că le-am răpit 5 minute din timpul lor; dar vina în parte e a ta, căcĭ dacă n'ar fi fost prietenia ta prea binevoitoare, poate, pentru mine, n'aşĭ fi îndrăsnit nicĭ odată să vorbesc de lucrurĭ carĭ, deşĭ observate, n'aŭ nicĭ un interes pentru lumea, ce nu trăeşte în orbita teatruluĭ. Şi ştiĭ ce a zis Apele: cismarule, opreşte-te la ciubotă. Decĭ e natural ca eŭ să nu vorbesc decît de arta căreia mi-am devotat toate clipele vieţeĭ, pe care o iubesc din tot sufletul, cu toate că nu sînt decît unul din ceĭ maĭ modeştĭ adoratorĭ aĭ eĭ.

Salutărĭ cordiale

Napoleon Borelli

Anacreontice

Treĭ lucrurĭ

— Parc'aĭ fost pe ceea lume,
Erĭ la crîşma din vîlcea!
— Ştiŭ... Treĭ lucrurĭ m'aŭ dat gata:
Vinul, scrînciobul şi ea...

***

Vin şi lacrimĭ

Dă-mĭ un vin curat să beŭ,
Lasă că-l amestec eŭ;
Aĭ văzut tu singur chiar,
Cum vărs lacrimĭ în pahar...

***

Furăturĭ

Iar îmĭ daĭ cu lipsă, bade,
Doar plătesc eŭ cum se cade;
Tu mă furĭ de la măsură
Vinul minţile îmĭ fură...

***

Cinste

Pîn-acum plătesc treĭ chile,
Şi tu ioc... te facĭ uitit,
Ştiĭ tu vorba mea, Vasile:
La cinstit să fiĭ cinstit.

GIORDANO

Intr'o zi sfîntă

(*Poveste de Crăciun*)

—„Aşa-ĭ mamă dragă, că mîne e Crăciunul"?

—„Lăsaţĭ dragiĭ mameĭ nu-mĭ maĭ aduceţĭ aminte. Ce ne folosesc nouă aceste sărbătorĭ sfinte pentru toată lumea, cînd macar, nicĭ sănătoşĭ nu suntem, după toată nevoia. Cît îmĭ rupe inima tatăl vostru care se topesce de durerĭ pe zi ce merge! Il auziţĭ cum geme, copilaşiĭ meĭ, şi cît e de nenorocită mama voastră că n'are nicĭ cu ce să'l caute, Maĭ bine m'ar fi strîns D-zeŭ, ca să nu-l maĭ văd pe dînsul cum se stînge, pe voĭ cît suferiţĭ."

Şi izbucni în plînsete.

Cu toată durea ce-l sfîşia, bolnavul auzi plînsetele lor înecate. Pe patul sărăcăcios, în casa unde nevoia îşĭ întinse mrejele sale, zăcea bietul om de patru lunĭ de zile. Se topia văzînd cu ochiĭ, de boala ce-l rodea şi de grija că lasă după dînsul de isbelişte, o femee chinuită şi doĭ orfanĭ ce n'aveaŭ alt sprijin pe lume de cît pe cel de sus. Cît suferea el în ajunul aceleĭ zile! Işĭ adusese aminte cum acu un an, sănătos şi mulţumit de soarta luĭ, cu ce drag aşteptase aceste sărbătorĭ. Cumparase hăinuţe noĭ copilaşilor, o păpuşică frumoasă Lineĭ şi o carte de poveştĭ luĭ Mitriţă, căcĭ învăţa la şcoală; iar sermaneĭ luĭ neveste îĭ adusese o pereche de cerceĭ de aur. Şi acum, cine să le maĭ aducă ceva, cînd el e pe sfîrşite! Cine să le veselească sufletul! Cine să-ĭ maĭ bucure! Azĭ îĭ vede goĭ ca vaĭ de dînşiĭ. Banĭ nu-s, mîncare nu-ĭ.

De-alungul obrajilor, pe perna mototolită de sbuciumările trupeştĭ, căzură lacrimĭ dureroase, lacrimĭ pornite din adîncul inimeĭ.

Dacă s'ar face bine? A, dar nu simte el cum i se scurge viaţa picătură cu picătură?

Işĭ şterse lacrimile de colţul prostireĭ, se gîndi o clipă, apoĭ cu glas slăbit îşĭ chiamă nenorocitele fiinţĭ aşa de iubite de dînsul.

—„Plînge-ţĭ dragiĭ tateĭ, plîngeţĭ? Tata-ĭ bolnav şi n'are cu ce vă maĭ cnmpăra hăinuţe şi jucăriĭ."

— Tătuţă, noĭ nu plîngem că n'avem jucăriĭ. Dacă vărsăm lacrimĭ e pentru că te vedem bolnav şi nu ne maĭ ţiĭ pe braţe ca altă dată şi nu ne maĭ spuĭ istorioare frumoase; iar biata mamă-ĭ veşnic plînsă."

Un oftat dureros eşi din pieptul lor.

„Veniţĭ maĭ aproape copiiĭ meĭ. Ascultaţĭ ce vă spune cel ce v'a iubit toată viaţa luĭ. Cu toate că sunteţĭ micĭ, luaţĭ aminte ce-am să vă spun... Voĭ ştiţĭ cît v'am iubit. Singura mea fericire aţĭ fost voĭ şi mama voastră. D-zeu n'a vrut ca acest noroc să ţie mult timp. M'am îmbolnăvit greu de tot şi la o zi ca asta, cînd toţĭ se veselesc, cînd bătrînĭ şi femeĭ prăznuesc venirea mîntuitoruluĭ pe lume, eŭ plîng de durerea chinuluĭ meŭ ş-a sărăcieĭ în care vă las. D-zeŭ ştie dacă suferinţele mele nu se vor sfîrşi în curînd.....

Scumpiĭ meĭ, toată bogăţia ce vă las, tot sprijinul ce vă rămîne, e mama voastră. ....

Ascultaţi-o iubiţi-o şi vă siliţĭ a fi oamenĭ cum se cade. Atuncĭ măcar vă voĭ privi cu dragoste din ceriurĭ..."

Copiiĭ se înecaŭ în plînsete.

„Tătuţă, nu ne maĭ spune de acestea. Noĭ fără mata nu putem trăi" şi căzură pe patul bolnavuluĭ sărutîndu-ĭ mînele.

Dincolo nenorocita lor mamă îşĭ smulgea părul din cap de desnădejde, dar îşĭ năbuşea plînsul ca să nu facă rău bolnavuluĭ.

„Ce n'am murit eŭ înaintea luĭ, ce n'am murit! Isuse, cum poţĭ suferi atîta jale. Cum nu-ĭ trimiţĭ sănătate, cum n'aĭ milă de noĭ? Cu ce să'ĭ maĭ învelesc sfîrşitul? Cu ce să maĭ prind nevoile, cînd tot am vîndut şi nicĭ o nădejde de nicăerĭ!

***

Era în ajunul nascereĭ mîntuitoruluĭ De dimineaţă părintele Vasile întovărăşit de dascalul bisericeĭ, cutriera măhălălele mergînd din casă în casă cu icoana miculuĭ Isus, ca să vestească tuturora aniversarea. zileĭ cînd mîntuitorul lumeĭ a văzut lumina în Vicleimul Iudeeĭ.

O droaie de băeţuşĭ sburdalnicĭ se ţineau lipcă de părintele, doar i-a lua şi pe dînşĭ cu ajunul căcĭ nu atîta gologănii le făceau poftă, cît bucatele gustose, grîul fiert şi îndulcit cu miere şi pelincele Domnuluĭ, ce nu lipsesc aproape de pe nicĭ o masă la aşa de sfîntă. Era pe la'nserate cînd mîntuise popa de colindat şi acum se pregăteau copiĭ cu steaua, cu clopoţeĭ, să umble rasna pe la case după gologani, mere şi covrigĭ.

Erau aşa de veselĭ copiĭ. Numaĭ Mitriţă plîngea la picioarele tatăluĭ seu bolnav. Surioara luĭ îl trase de mînecă şi-ĭ făcu chip să iasă afară. Bolnavul slăbit de emoţiune aţipise.

Mama cu ochiĭ'nroşiţĭ de plînsete, cu faţa vestejită de amărăciune, îşĭ ţinea fruntea înfierbîntată între pumniĭ încleştaţĭ şi'şĭ frămînta mintea cum să întîmpene toate aceste durerĭ ale vieţeĭ ce-o străpungeaŭ ca nişte cuţite.

Cu o zi maĭ în urmă, chiamase doctorul. Iĭ dase o reţetă cu toate că la întrebarea eĭ dacă i se va maĭ face bărbatul sănătos dădu cu îndouială din cap, Ceruse reţeta gratis, dar i s'a refuzat cererea căcĭ era femee de funcţionar (?) Cu ce s'o facă? La spiţerie nu-ĭ dădea pe credit nimic.

„Mămuţă, ştiĭ ce m'am gîndit eŭ? Iacă, a insărăt. Mĕ duc şi eu cu colinda. Poate n'oĭ putea spune bine cîntecu, cum spun ceĭ-l-alţĭ băeţĭ veselĭ şi fericiţĭ; dar poate D-zeŭ mĭ-a ajuta să strîng ce-va parale. Dă-mĭ şi reţeta. Oĭ trece pe la spiţerie şi oĭ face-o. Poate s'a îndrepta bietul tata".

In zadar mamă sa căută să se împotrivească, de teamă ca să nu i se întîmple ceva, căcĭ Mitriţă în hohot de plîns, sărutîndu-ĭ mînele, o imploră să-l lase, că-l trage inima să se ducă numaĭ de cît.

Işĭ atîrnă o trăistuţă pe sub paltonaşul petecit, mama-ĭ învălătucĭ picioarele cu petecĭ de lînă ca să nu pătrundă frigul şi umezeala prin ciubotele căscate şi Mitriţă făcîndu-şi cruce plecă murmurînd încetişor ce trebuie să zică la ferestele creştinilor veselĭ.

«*Sculaţĭ, sculaţĭ marĭ boerĭ.*
Florile dalbe.
Că vĕ vin colindătorĭ
Florile dalbe.
Şi nu vĕ vin nicĭ c'un rĕŭ,
Florile dalbe.
Ci v'aduc pe Dumnezeu,
Florile dalbe.
. . . . . .»

Din ce în ce simţea că-ĭ tremură tot trupul. I se încleşta limba şi nu maĭ putea nimic zice. Aştepta însă umilit, doar uşa se va deschide şi stăpîna veselă îl va milui pe dînsul sermănelul, pe dînsul, ale căruĭ durerĭ nimenĭ nu le ştia. Şi, uşa se deschidea pretutindeni şi traista fu umplută în scurt de colacĭ şi covrigĭ, mere şi nucĭ. Gologaniĭ nu-ĭ maĭ încăpeaŭ în puşculiţa ce a luat-o de-acasă şi el îĭ resturnă în buzunarul paltonuluĭ. Cu toate acestea trecea trist pe lîngă cetele de băeţĭ nebunatecĭ şi veselĭ. Trecea trist căcĭ jalea de-acasă nu-ĭ maĭ eşia din suflet.

Nicĭ nu era miezul nopţeĭ, cînd Mitriţă intră în farmacie. Degetele mititele se umflase de ger. Intinse reţeta cu mîna tremurătoare, iar domnul farmacist făcea mult haz de băetul acela mititel şi îmbodolit ca o motoască, ce de-abia mergea sub povoara trăisteĭ pline.

«Ţĭ-a mers bine băeţele în sara asta»·

Copilul oftă.

Cînd ceţi reţeta încreţi din sprincene.

—«Da cine-ĭ bolnav băeţaş?

—»Tata, domnule»

Farmacistul clătină din cap.

Mitriţă trecea iute spre casă. Nu-l opria nicĭ jucăriile frumoase aşezate cu grămada prin ferestele prăvăliilor, nicĭ iroziĭ cu stele marĭ şi luminoase, nicĭ cofetăriile încărcate cu prăjiturĭ şi bomboane. El mergea iute, cît sărmanele luĭ picioare îl ajută, căcĭ vezuse ca D-zeŭ ĭ-a ajutat să cîştige destule parale ca să cumpere doctoriĭ tătucăĭ şi să maĭ aducă şi mameĭ o mulţime de pitacĭ pe lîngă traista-ĭ plină cu de-a le mîncăreĭ. Ce bucurie va face el acasă! Cît se credea de strasnic în clipa aceia trecătoare!

Mergea la fugă.

De departe zări a casă, în odaia holnavuluĭ, o zare de lumină.

„Uĭ-te mă aşteaptă scumpiĭ meĭ părinţĭ. Ce bucurie am să le fac! Poate a da D-zeŭ sănătate tătuţeĭ şi n'a maĭ suferi. L'or face bine doctoriile ĭestea, că-s cumpărate din munca mea."

Cu o mînă apucă şipul de doctoriĭ, cu alta înşfăcă gologaniĭ ce-ĭ maĭ rămăsese şi deschise uşa cu cotul. Nu se dumerea ce s'arete întăiŭ celor din casă.....

Dar... pe aşternutul sărăcăcios, zăcea trupul galben şi slăbit al tatăluĭ săŭ care scăpase în ajunul aceleĭ zile sfinte de toate durerile vieţeĭ. Peste mînele galbene şi împreunate pe piept, jălea nenorocita mamă cu bocet înnăduşit, La poalele eĭ, Lina suspina adînc. Lumînărica de ceară ce ardea la căpătîiul mortuluĭ, respîndia o lumină slabă şi tremurătoare, isvodind pe pereţiĭ goĭ fel de fel de umbre fioroase—şi, în faţa acestuĭ tablou sfîşietor, Mitriţă rămase cu gura căscată, cu faţa suptă, cu ochiĭ holbaţĭ, cu mînuţele încleştate pe darurile ce le aducea, Durerea-l năpădesce. Vedea bine ce se petrece. Abia acum îşĭ dă seama şi se poticneşte, cade lîngă patul tateĭ, îĭ ia picioarele, le desmeardă, le sărută şi plînge....

„Tătucule, tătucule şi eŭ ţ'am adus doctoriĭ".

Laurenţia Gribincia.

IN CIMITIR

E toamnă. Soarele se lasă spre orizont, în depărtare
In dosul dealurilor sure perdute'n auria zare.
In cimitir copacii'scutur' cu adierĭ încetinele
Convoiul frunzelor uscate ce sbor prin aer uşurele,
Şi învîrtindu-se o clipă se lasă 'ncet peste morminte,
Cu dorul celor duşĭ de-apururĭ, suspinu-aducereĭ aminte...

*

Staŭ crucile în şir pe-aleea, pe care-un dor pribeag mĕ poartă—
Lîng'un mormînt m'opreşte din umblet, în el e bunicuţa'mĭ moartă;
Iar lîngă ea, aveam un frate, un copilaş, azĭ dezgropat,
Ş'o surioară maĭ încolo-ĭ... doĭ îngeraşĭ carĭ aŭ zburat....
De ce sub ţărna asteĭ groape te-aĭ dus şi tu, iubite tată?
De ce de zîmbetul tău dulce, de faţa ta înduioşată
Azi mă lipseştĭ?.... Mi-ĭ dor de tine, de vorba ta, de-a ta privire,
De sărutarea ce pe frunte tu mi-o dădeaĭ cu-aşa pornire....
Ce s'aŭ făcut senina-ţĭ frunte şi părul tău frumos cărunt,
Speranţele de vremi maĭ bune?.... Tu unde eşti, eŭ unde sunt!...
Azi gîndul meŭ cuprins de jalea ne'ndeplinitelor dorinţĭ
Şi'nchee'n maiestatea morţeĭ zadarnicele-i năzuinţĭ.
Aci, în liniştea aceasta, într'un apus senin de toamnă,
Pricep că viaţa-ĭ vis, că moartea-ĭ măreaţa şi eterna Doamnă!....
Şi mă întreb de-ĭ cu putinţă să simţĭ în viaţă fericire
Cînd înţălegĭ cum se închee această crudă amăgire,
Cînd e fatal că orĭ-ce zîmbet cu ani de plîns să răsplăteştĭ,
Cînd tot ce ţi-ĭ maĭ drag în lume, pe vecĭ sub ţărnă prăpădeştĭ...
— O, D-ne! Deseorĭ în viaţă, purtaţĭ pe valurile-ĭ line
Şi amăgiţĭ de-o'nchipuire, noi te uităm, fugim de tine;
Dar vine-o clipă, cea din urmă, atuncĭ cînd viaţa ni s'arată
Cu toate ce-am făcut într'însa, ş'atuncĭ, în pragul morţeĭ, iată
Că tu, tu D-ne al ertăreĭ, cobori din sferi strălucitoare
Şi îndrumezĭ stingherul suflet din căile rătăcitoare....

*

Cad frunzele încet, cad jalnic prin dungĭ de raze aurite,
Trezind în mintea mea icoane ce staŭ ca'ntr'un altar păzite,
Şi zilele de-odinoară le văd, îmĭ trec pe dinainte
Cu toţĭ carĭ-aŭ trăit în ele, cu toţĭ carĭ'mĭ trăesc în minte;
Şi par'că-ĭ văd ca altă dată, ĭ-aud vorbind, în braţe-ĭ strîng,....
Dar mă deştept din vis, sunt singur, şi'n liniştea 'nserăreĭ plîng—
N'a maĭ rămas nimic, cu'ncetul în noaptea groapeĭ s'aŭ topit,
Acei ce m'au iubit atîta, aceĭ ce-atîta i-am iubit;
Şi n'or să'mĭ maĭ resară'n cale, cei micĭ cu zîmbetele lor,
Desmezdătorĭ ceilalţĭ.... cu toţiĭ s'aŭ stins în vecĭ vecilor.—

*

Dar ochii'mĭ plînşĭ se'ndreaptă-aiurea, colo'spre-o groapă'n asfinţit
In care doarme neclintită, cu faţa înspre răsărit,
Fiinţa cea maĭ scumpă vieţeĭ, lumina zilelor... tu, mamă....
Spre tine-un dor fără de marginĭ mă duce orb, mă ia, mă cheamă...
Pe ţărna sfinteĭ tale groape îngenunchez, sărut pămîntul—
Puterile mă lasă, mamă, durerea'năbuşă cuvîntul—

Gordon.

DISCRETĂ

Două umbre 'ntr'o grădină
Încleştat se strîng în braţă;
Raze albe de lumină
Rîd satanic pe-a lor faţă.
Eară ziua ruşinată
Fuge grabnic spre apus,
Pe cînd noaptea, maĭ şirată,
Cade tainică de sus.

. . . . . .

Oh, ce poezie roză!
Tot amorul lor misteric
Intrupează-o tristă proză
Ocrotită de'ntuneric...
— Haide, fiĭ discretă muză,
Dă luĭ Cupidon ocol,
Nicĭ urechea'ţĭ să'l auzĭ,
Nicĭ să'l vezĭ în umbră, gol.

Codreanu

Fapte

Spusa eĭ.—Suntem adesa-orĭ atît de impresionaţĭ de unele culorĭ, sunete saŭ sgomote, în cît foarte mult timp văzul saŭ auzul le păstrează în memoria şi ele sfîrşesc prin a coborî la inimă.

Cu atît maĭ mult impresiunea va fi maĭ puternică cu cît împrejurările vor fi astfel coordonate în cît vor face posibilă o maĭ mare impresionabilitate.

Maĭ mult de cît orĭ-cînd îmĭ revine în minte timbrul cristalin al voaceĭ sale şi maĭ mult de cît orĭ-cînd văd urmele tristeţeĭ pe faţa-ĭ palidă.

. . . . . .

O splendidă noapte de vară. Din mijlocul bolteĭ incomensurabile, care pare şi maĭ nesfîrşită, luna respîndeşte asupra pămîntuluĭ lumina-ĭ argintie. Imobilă şi gînditoară, stă pădurea plină de mister în vîrful dealuluĭ, aruncînd în larg umbra neagră. In vale, iată apa Jijieĭ; reflexul luneĭ în apa liniştită şi sombră contrastează în mod trist cu verdele de la maluri.

Totul doarme! Numaĭ din cînd în cînd un vînt uşor adie şi frunzele din pădurea apropiată, pusă în mişcare, şoptesc parcă.

In suflet, ca şi pe cer, se deschid spaţiĭ nesfîrşite! Cîte viziunĭ, cîte ideĭ bizare şi care se încrucişează.

— De ce aşa pe gîndurĭ?

— Ce noapte divină! respunde Emil.

— Doreştĭ poate să fiĭ singur? Nu te-ar supara, vorbirea mea. Ar contrasta poate cu starea d-tale sufletească de acum, dacă a-şĭ continua spovedania? întreabă Elena.

— Nu! de loc. Te rog chiar să continuĭ.

— Bine. N'am a mĕ feri de nimic. Eştĭ medicinist şi sunt femeie măritată.

Cunosc din nenorocire teoriile relative la dragoste. Pe vreme cît am urmat şi eŭ la facultate m'am ocupat cu aceste chestiunĭ. Citite teoriile aceste, sunt frumoase, dar cît de departe de realitate! Este adevărat că în amorul sexual, nu avem conştiinţa adevaratuluĭ ţel al instinctuluĭ—propagarea raseĭ—şi forţa de impulsiune este atît de mare că nu poate fi explicată printr'o cunoştinţă clară a satisfacţiuneĭ. Este iarăşĭ ceva adevarat în afirmaţiunea că dragostea adevarată este acea care se bazează pe cunoştinţa calităţilor morale ale persoaneĭ iubite. Dar sunt inexacte toate teoriile relative la căsătorie. Este o confuzie enormă între căsătorie şi instinctul despre care vorbiam adineoarea. Prima e o convenţie socială, secunda e o cerinţă naturală.

Şi în căsătorie ca şi în orĭ-ce convenţie socială nu se poate vorbi de regule. Nu se poate vorbi de prietinie—fasa incipientă saŭ finală a dragosteĭ în căsătorie. Căcĭ ea este posibilă şi fără prietenie şi fără dragoste.

Poate nenorocirea mea e că analizez prea mult lucrurile. Dar fapt este că suntem departe, în realitate, de cele ce se spun în teorie în această materie.

De patru anĭ măritată n'am şi cred că nu voiŭ avea pentru soţul meŭ nicĭ o afecţiune—lucru explicabil prin faptul că la căsătorie m'am decis din raţionament şi nu din sentiment. Şi astă-zĭ ca şi în prima zi, văd înt'însul un sprijin. Simt nevoia prezenţeĭ luĭ maĭ mult din punctul de vedere al siguranţeĭ. Idea că m'ar putea părăsi vr'odată mĕ îngrozeşte şi totuşĭ nu-l iubesc, nu mi-e drag şi nicĭ prietenie n'am pentru el.

Căruĭ lucru să atribuĭ această stare de fapt? Prea puţineĭ sensibilităţĭ sau prea multeĭ judecăţĭ?

— Şi nu simţĭ necesitatea de a iubi şi a fi iubită?

— Ba da. N'am iubit nicĭ o dată şi mărturisesc că simt o lipsă, simt ceva identic—în altă ordine de ideĭ—cu acel vid de dragoste de care vorbeşte Marcel Prévost. Şi aceasta e marea mea suferinţă! Incătuşată prin convenţiĭ, trebue să puĭ frîu tuturor sentimentelor, cînd s'ar ivi vre-o dată, deşi în aşteptarea lor sufer, sufer îngrozitor!

Rolando.

EFFMERE

Doctorul Z. către poet

Z a rămas fără clienţi, adică fără cadavre.

Eminescu!... Cîte zile
Voĭ fi însu-mĭ pe pămînt
Lăuda-voĭ versu-ţĭ sfînt:
„Nu ‹nvia morţiĭ, copile!“

ENDYMION

VIS DE VARA

30 Septembre.

După scrisorile mele din urmă, vestea pe care cată să ţi-o daŭ acuma, e menită să te uimească în afară de ori-ce măsură. De altfel nicĭ nu ştiŭ cum voĭ izbuti să ţi-o lămuresc, cu incoherenţa gîndurilor mele, adusă de nenorocirea neprevăzută.

S'a sfîrşit! Atîta e clar în mintea mea, de două zile de cînd mă chinuesc într'o dureroasă agonie a sufletuluĭ. S'a sfîrşit cu visul meŭ, s'a sfîrşit cu mine! O, dac'aşĭ putea să te fac să înţălegĭ, ce sfîşietor îmĭ răsună, în îndărătnicia luĭ, ecoul acestuĭ cuvînt fatal, şi ce înţeles imens capătă el în creerul meŭ exaltat de grozăvia dezastruluĭ!

Nu mă 'ntreba cum s'aŭ petrecut lucrurile. N'aşĭ şti să ţĭ spun nimic în momentul acesta. Cu treĭ zile în urmă eram muritorul cel maĭ fericit şi maĭ plin de iluziĭ; astăzĭ nu maĭ sînt decît o existenţă inutilă, devastată, distrusă. Nu-ţĭ cer nimic însă: plînge-mă şi lasă-mă liniştit durereĭ mele. De-aşĭ avea numaĭ destule lacrămĭ ca să pot îneca într'însele toată amărăciunea sufletuluĭ meŭ, toată patima mea nenorocită, tot trecutul acela de fermecătoare poezie... Dar ştiŭ bine că nimic nu mă va împedeca de a fi tras mereŭ în urmă, în spre visul trăit de erĭ, izvorul suferinţeĭ de azĭ,—ştiŭ bine că nimic nu mă va împedeca să ador încă, spre nenorocirea-mĭ proprie, pe duşmanul înverşunat al inimeĭ mele.

Şi cu toate acestea, trebue să mă deprind cu gîndul că totul s'a sfîrşit şi pentru *totdeauna*. A, scumpul meŭ prieten, e atît de abominabil lucrul acesta, cît nu ştiŭ singur ce mă maĭ opreşte să nu curm odată cu toate mizeriile ce se leagă de meschinul nostru traiŭ pămîntesc.

3 Octombre.

Crede ce veĭ voi, dar trebue să-ţĭ mărturisesc că scrisoarea ta mi-a făcut maĭ mult răŭ decît bine. Nu-mĭ trebue mîngîerea ta, nu-mĭ trebue mîngîerea nimănuĭ: căcĭ orĭ cum s'ar înfăţişa, aceasta nu poate fi decît maĭ prejos de durerea pe care o încerc. Şi apoĭ, e în sufletul meu o mîndrie intimă, care mă face refractar orĭ căruĭ curent de compătimire. Milă, compătimire, mîngîere, de o parte, implică umilinţă de cealaltă; tu ştiĭ că în viaţa mea nu m'am umilit nicĭ odată, de ce dar caţĭ să-mĭ infrunţĭ firea pe care mi-o cunoştĭ de altfel îndestul.

Totuşĭ grija pe care mi-o arăţĭ mă mişcă: fiĭ sigur, nu se va întîmpla nimic răŭ. Inţăleg prea bine datoriile ce mă leagă de ceĭ carĭ mă iubesc, pentru ca la nebuniile săvîrşite să nu maĭ adaog una nouă. Şi, vezĭ!—judec, îmĭ daŭ samă de lucrurĭ; aceasta însamnă că în lupta dintre creer şi inimă, întăiul n'a fost cel maĭ slab.

Ceea ce mă doare însă, e că n'am libertatea deplină de a-mĭ plînge toate lacrămile care mă înăduşă, că n'am putinţa de a mă izola complect în durerosul doliŭ al inimeĭ mele... Inţălegĭ,— desnodămîntul a fost aşa de neaşteptat încît m'a doborît de istov. Imĭ trebue decĭ timp pentru a mă reculege, îmĭ trebue mijloace pentru a mă redobîndi pe mine însumĭ.

Cu toate acestea, cînd în rare clipe de limpezime a cugetăreĭ, caut să scrutez drumul de dinaintea mea, zădarnic cerc să mă înşel: nu văd decît pustiŭ şi iar pustiŭ. Sînt o existenţă irosită, dragul meŭ; inima mea e moartă; tot ce mă 'nconjoară mi-e indiferent cît timp nu mă desgustă. Ce farmec maĭ poate înfăţişa pentru mine viaţa, în care nu maĭ ştiŭ avea nicĭ un ideal, nicĭ o năzuinţă, nicĭ o iluzie?

10 Octombre.

Două scrisorĭ în o singură săptămînă! Eştĭ tot amicul bun şi generos de-odinioară. Iţĭ mulţumesc, cerîndu-ţĭ ertare că nu pot răspunde cu o deopotrivă măsură dragosteĭ ce-mĭ dovedeştĭ.

Sînt bine. Vremea umedă şi posomorîtă, tristeţa abătătoare a zilelor cărunte de toamnă, mă ţintesc în odae, unde lucrez cu o îndărătnicie intenţionată pînă la complectă istovire. Intru cît aceasta îmĭ schimbă cursul gîndurilor, aşĭ vrea să mă pot cufunda şi maĭ mult, în şi maĭ mecanice îndeletnicirĭ.

Prea adesea însă, cum îţĭ închipui bine, imaginea eĭ îmĭ izvoreşte inainte, albă şi diafană,—un vis întrupat în raze de gîndurĭ aprinse,—şi inima mi se contrage de o violentă durere fizică, şi lacrămile îmĭ umplu ochiĭ şi foile galbene mi se udă de lacrămĭ. E peste putinţă: nu o pot uita, orĭ ce aşĭ face, căcĭ de unde e, mă stăpîneşte încă, şi mă va stăpîni în-totdeauna, cu forţa misterioasă a farmeculuĭ eĭ supra omenesc. Acum, cînd ştiŭ că nu maĭ e a mea, că pentru prejudiţiĭ neghioabe şi pentru a nu fi ştiut să mă fac iubit de dînsa macar în o redusă măsură din cît o ador eŭ,—simt că patima mea a crescut de însutite orĭ, sub imboldul durereĭ şi al remuşcăreĭ.

O, tu nu numaĭ că n'aĭ dreptate, dar încă mă superĭ adînc, cînd îmĭ spuĭ că totul trebuea să se sfîrşească, maĭ curînd saŭ maĭ tărziŭ? Pentru ce *trebuea*? Ce însamnă fatalismul acesta sceptic care vrea ca fiecare existenţă să fie numaĭ decît predestinată durereĭ? Aŭ măsura fericireĭ e numaĭ de cît în durerea perderilor ireparabile? Aŭ fericirea însăşĭ să nu existe de cît în trecut? Aŭ iubirea să n'aibă ca sfîrşit ultim de cît suferinţa cea maĭ crudă şi cea maĭ intensă?

Dar atuncĭ în forţa căruĭ geniŭ infernal sîntem noĭ, păpuşĭ mizerabile care ne agităm pe globul plămădit de ură şi de venin? Şi care e destinul nostru din urmă, pentru îndeplinirea căruia, orbĭ, luptăm cu sîngele şi cu vieaţa noastră?

Vaĭ, de cîte orĭ nu invidiez epicurianismul tăŭ senin şi fericit,—cu toată remuşcarea dureroasă ce mi-o stîrneşte în suflet, cea maĭ mică încercare de a-mĭ înstrăina gîndul de la aceea care-l deţine în tirana eĭ stăpînire!...

17 Octombrie

Am trecut pe dinaintea caseĭ care altă dată era cuibul a tot ce puteam năzui pe lume. Grădina stătea pustie sub cerul curat, în atmosfera calmă de toamnă; iar banca unde odinioară mă obişnuisem s'o văd, era solitară şi tristă; banca adumbrită de verdeaţă, de unde o întrezăream răsărind din straturile de florĭ, o floare ea însăşĭ în strălucirea virginaleĭ frumuseţĭ, peste care seninul dimineţilor de vară aşeza ca un nimb de lumină...—Şi totul mi-a părut de o aşa de imensă tristeţă, şi inima mi s'a strîns aşa de dureros, şi o aşa de intensivă nevoe de a plînge m'a cuprins brusc, în evocarea visuluĭ perdut, în cît nicĭ acum, după două zile, nu-mĭ pot încă veni în fire din zdrobitoarea emoţie.

A, senina zi de vară, cînd am avut pentru întăiaşĭ dată senzaţia infinituluĭ dintr'un sărut!... In salon numaĭ noĭ singurĭ. Ea, dinaintea claviruluĭ, sfîrşea să mă îmbete de beţiea iubireĭ, cu divina complice a nebuniilor de dragoste,—muzica. E peste putinţă să-ţĭ inchipuĭ ce sugestivă mi-a apărut atuncĭ, superba fantezie sentimentală ce e *Reveil du printemps* a luĭ Sidney. Era în adevăr deşteptarea primăvereĭ, triumfătoare în reînviarea iubireĭ, o armonie de suspine, un vis cîntat în note de o infinită dulceaţă. — Nu m'am maĭ putut stăpîni; ca un nebun am prins-o în braţe, sărutînd-o pătimaş şi lung.. Şi ea s'a oprit, fără să mă privească, dar totuşĭ fără a-mĭ rezista,—şi i-am văzut figura inundîndu-se de o tristeţă vagă şi ochiĭ umezindu-i-se de înduioşare...

Tu n'o cunoştĭ, pe dulcea mea floare de crin; tu nu-i ştiĭ farmecele ideale care fac din ea cea maĭ îngerească făptură, şi nicĭ ce taĭnic de dulce e albastrul ochilor eĭ extrapămînteştĭ, carĭ mi-aŭ sorbit sufletul tot, şi vieaţa şi vlaga. Dac'aĭ fi întrezărit-o numaĭ, cîndva, aĭ fi văzut ce fără rost e întreaga pledoarie pe care o desfăşurĭ, cu teoriĭ şi sfaturĭ în prietenoasele tale scrisorĭ,—aĭ fi înţăles ce iluzoriu e să se încumete cineva a lupta împotriva irezistibiluluĭ, a destinuluĭ, a dumnezeireĭ.

Maĭ mult caut să alung icoana eĭ din minte, maĭ mult îĭ descopăr perfecţiunĭ nouă pe care altă dată le treceam cu vederea; şi maĭ mult caut să mă desfac de amintirea dulceĭ făpturĭ, n'aĭ mult îĭ înţăleg puterea neînvinseĭ vrăjĭ.

De sigur e o fatalitate care planează asupra tristeĭ mele iubirĭ, o fatalitate pe care, cu limpezimea subită a momentelor de hotărîrĭ solemne, am presimţit-o de demult încă, atuncĭ cînd îţĭ scrieam că femeea aceasta va face din mine saŭ cel maĭ fericit saŭ cel maĭ nenorocit din oamenĭ. Din nefasta alternativă, posibilitatea a doua s'a îndeplinit. Dac' aşĭ maĭ avea însă putinţa să sper...

Dar, Doamne, n'o să-mĭ maĭ vin în fire nicĭ-odată? Nu voĭ maĭ trece pe drumul atîta vreme bătut,—nicĭ-odată—, saŭ cel puţin multă vreme de acum înainte.

21 Octombrie

Cum îmĭ bate inima şi acum! Inchipueşte-ţĭ că astăzĭ, cum îmĭ făceam primblarea obicinuită, spre sară, întîmplarea a vrut s'o întîmpin în cale. Aceasta a fost aşa de neaşteptat, încît am simţit tot sîngele năvălindu-mĭ la inimă, în timp ce un nod îmĭ îneca gîtlejul, în violenţa emoţieĭ. Aşĭ fi vrut să-ĭ înfrunt privirea, să încerc un aer de nepăsare, să trec sub ochiĭ eĭ ca în faţa uneĭ simple cunoştinţĭ. Eĭ bine, n'am făcut nimic din toate acestea. Maĭ înainte de a putea hotărî ceva, mă strecurasem prin trecătorĭ, luînd pripit drumul înapoĭ pentru a mă furişa pe cea dintăĭ întorsătură de stradă.

Intîmplarea aceasta îţĭ lămureşte perfect starea mea sufletească,—cum de altfel mi-a lămurit-o şi mie. Mi-e în adevăr frică de dînsa, de demonul ispitelor calde şi dulcĭ, mi-e frică pentru că o iubesc încă prea mult. Dar o iubesc altfel de cît pînă azĭ, într'un chip sălbatec, cu o dragoste în care e un fond de ură uăscută din umilinţa poziţieĭ mele de învins, o dragoste bolnavă care-mĭ torturează nerviĭ şi care mă înspăimîntă.

In starea aceasta, simt deslușit legătura misterioasă care ţine atît de apropiate cele două marĭ taine ale vieţeĭ omeneştĭ: iubirea şi moartea. Sînt momente cînd gîndul morţeĭ îmĭ izvoreşte în creerul inert cu o îndărătnicie barbară, cînd ura mea ajunsă la paroxism se converteşte în nevoea inconştientă a distrugereĭ. A, tortura infinit de dulce de a da moartea fiinţeĭ pe care o iubeştĭ, voluptatea de a sorbi din sîngele cald căruĭ menire era de a se uni cu sîngele tăŭ propriu în rodul ultim al iubireĭ, deliciile amoruluĭ combinate cu oroarea morţeĭ,—ce poate născoci maĭ superior, rafinarea morbidă a simţurilor noastre pervertite, în amurgul blăstămat al veaculuĭ acesta de civilizaţie!...

Ştiŭ că tot ce ţĭ spun îţĭ va părea îngrijitor de bizar; şi ştiŭ bine cum veĭ judeca vorbele mele. Dar ţi-o mărturisesc sincer, că singur nu-mĭ pot preciza dacă maĭ am încă întreagă lumina minţeĭ. Creerul mi-e aşa de obosit, cît noţiunele cele maĭ simple scapă atenţiuneĭ, nerviĭ atît de încordaţĭ că nu maĭ percep senzaţiile venite din afară. Sînt deja nebun, saŭ sînt numaĭ pe cale?

Vaĭ, de ce a trebuit s'o revăd astăzĭ! In cîteva ceasurĭ, acum, am suferit maĭ mult decît în ziua dintăĭ a nenorocireĭ. Atuncĭ,—stupefacţia pricinuită de surprindere îmĭ reducea intensitatea suferinţeĭ. Acum însă,—lucrurile îmĭ apar în sfîrşit pline de realitatea lor abătătoare.

Inţăleg că nu trebue să o maĭ văd,—maĭ cu samă astăzĭ, cînd am descoperit în mine sămînţa aceasta de înverşunată ură, pe care fără să ştiŭ o purtam în fundul inimeĭ mele. Şi totuşĭ, — vezĭ? — dac'aşĭ şti că mînĭ i-aşĭ maĭ veni în faţă, cu ce grabă aşĭ alerga, pentru a mă supune uriaşuluĭ imbold, care mă mînă spre ea mereŭ, mereŭ, pînă la moarte.

4 Noembrie

Iartă-mă; n'a fost de cît o criză trecătoare dovadă că astăzĭ sînt cu desăvîrşire liniştit. N'ar fi tristeţea imensă a toamneĭ ploioase care mă adînceşte în o covîrşitoare indispoziţie, m'aşĭ socoti de sigur cu sufletul mult uşurat. Dar totuşĭ e o dulceaţă în melancolia suspinelor vîntuluĭ tomnatec, e o armonie în plînsul streşinelor ce picură monoton,—şi molcoma depănare a gîndurilor, în faţa foculuĭ, cînd afară e toamnă, ia consistenţa şubredă a uneĭ visărĭ lungĭ.

Dar a visa e încă o mîngăiere. Dacă nu o pot avea aeve lîngă mine, o am în inimă şi în gînd. Şi dacă gîndul mi-e trist, imagina eĭ e tot senină şi dumnezeească şi visul imĭ încălzeşte şi-mĭ întremează inima.

Cu voinţa pe care o am, sper să mă vindec. De altfel din parte-mĭ fac tot ce pot pentru aceasta. In zilele trecute, am întrebat de ea: mi s'a spus că rîdicată după o scurtă suferinţă, se află bine pe deplin. Aceasta m'a înviorat. Doamne, dacă maĭ doresc ceva astăzĭ, e numaĭ s'o ştiŭ fericită. Şi dac'aşĭ avea în mine un dram de credinţă aşĭ pune-o toată în rugăciunĭ pentru dînsa.

13 Noembrie

Iarna vremelnică ce a început neaşteptat, mă apasă şi mă chinue ca o deziluzie. Ea m'a surprins, cu totul în alt chip de cît odinioară, azĭ dimineaţă cînd am întrezărit-o prin geamurile încrustate de florĭ albe, care-mĭ împleaŭ odaea de o lumină rece şi mată. Mi se părea că-mĭ întrase în suflet, cu tristeţa, cu pustiul, cu urîtul eĭ..

Dar ce dureroasă surprindere la vederea florilor de ghiaţă! Nu ştiŭ dacă imaginaţia mea a adăogit ceea ce lipsea realităţeĭ lucrurilor, dar toată ziua mi s'a părut că văd în contururile bizare şi întortochiate, o fantezie albă, brodată din florĭ de crin. Şi de ce priveam maĭ mult, de ce deosebeam maĭ bine petalele delicate ce se precizaŭ cu sclipirĭ de argint, toate de o extremă gingăşie în neregula în care le estompase gerul.

A, dulcea floare de crin a visuluĭ meŭ, materializată în broderia fantastică, de unde răsărea în însutite chipurĭ argintiĭ pentru a-mĭ chinui gîndul cu trista eĭ putere de evocare a trecutuluĭ! Floarea mea de crin! Floarea mea de crin! Numele dulce, numele drept, care mi-a venit pe buze în minutul de entuziasm şi de nebunie al primeĭ întrevederĭ, şi care mi s'a adîncit în gînd, unde-mĭ simbolizează acum idealul visat odinioară!

N'am maĭ văzut-o de cît cînd ţi-am trimis scrisoarea de revoltă şi de furie, pe care mi-o dictase nebunia unuĭ minut de dureroasă desnădejde. Incep să mă obicinuesc cu noul meŭ fel de traiŭ. Lipsa eĭ, îmĭ desprinde trecutul din lanţul faptelor care-mĭ alcătueşte existenţa şi-l izolează ca o legendă duioasă, pe care mă complac să mi-o rememorez necontenit. Chipul eĭ, afară de momente de reală şi intensivă părere de răŭ, care-mĭ revin în strîngerĭ de inimă violente, îmĭ apare ca evocarea uneĭ pînze vechĭ de maestru, care m'a entuziasmat cîndva pînă la o adoraţie mistică. Şi astfel adesea mă înduioşez de iubirea acea ideală a unuĭ poet pentru o floare albă, sfîrşită totuşĭ ca şi celelalte, cu lacrămĭ, cu durere, cu decepţiĭ...

Dragul meŭ, poţĭ fi vesel. Criza a trecut, căcĭ mă observ singur, făcînd asupra mea experienţa de a încerca toate mijloacele de vindecare. Am în adevăr o doză de voinţă pe care nu mi-o cunoşteam şi pe care mi-am impus-o cu o energie uimitoare. La sistemul meŭ, fireşte, aŭ contribuit şi amicalele tale scrisorĭ; ele însă nu şi-aŭ făcut efectul dorit decît pentru că aŭ găsit în mine terenul priincios şi pregătit.

«A iubi e a suferi», a zis Schiler. Putea-voĭ izbuti să dărîm axioma aceasta?

3 Decembre.

Nu fiĭ îngrijit de loc,— nimic nu s'a schimbat din starea de lucrurĭ pe care o cunoştĭ. Acesta e de altmintrelea şi motivul pentru care am tăcut atîta vreme.

Am văzut-o în două rîndurĭ de atuncĭ. Ce sfinx e femeea aceasta! Cu neputinţă să citesc ceva în ochiĭ dulcĭ carĭ m'aŭ fermecat atît. Incep să cred că nu m'a iubit nicĭ odată; şi am un soiŭ de revoltă că nu mă pot desface din farmecul ce-l exercită încă asupra-mĭ. Slăbăciunea mea, ridicolul de a fi fost jucăria unuĭ suflet capricios, mă umilesc în propriĭ meĭ ochĭ...

Să nu mă fi iubit nicĭ odată? Dar e revoltător, nedemn, injust. Şi eŭ care o ador încă, pînă să primesc a mă tîrî la picioarele eĭ.

30 Decembre.

De data aceasta, totul s'a sfîrşit, într'adevăr. Erĭ sara, în un moment

de slăbăciune şi de descurajare, am fost un moment pe punctul de a-ĭ cădea la picioare, şi a căuta s'o recîştig cu lacrămĭ şi cu rugămintĭ.

Plecasem spre dînsa. Inima mi-era plină, capul aprins, tremuram de aceeaşĭ frică neînţăleasă, pe care o resimţisem la întîlnirea dintâĭ. Şi sub puterea sugestieĭ mi-o închipueam aşteptîndu-mă, gata să-mĭ cadă în braţe, cu ochiĭ inundaţĭ de lacrămile fericireĭ.

La uşa eĭ, inima îmĭ bătea cu atîta putere, şi emoţia mă zugruma în aşa chip încît stătuĭ puţin locului pentru a mă reculege. Dar pînă să ating mănunchiul sonerieĭ, prin fereastră unde uitase stolul ridicat, putui privi cîteva minute înăuntru.

In jurul meseĭ din odaea din faţă, între aĭ seĭ, stătea ea, albă în lumina lămpeĭ care mi-o înfăţişa cu toată frumuseţea eĭ ideală. Ceaiul fumega în pahare; feţele aprinse în căldura calmuluĭ interior burghez, apăreaŭ pline de beatitudinea lipseĭ de grijă. Un copil, nepoţelul eĭ, se juca în preajma lor,—şi la spatele lor o serrvitoare lua, se vede, ordinele pentru masa de a doua zi.

Nu te-aşĭ putea face să pricepĭ ce s'a petrecut atuncĭ în sufletul meŭ. Atîta cată să-ţĭ spun: că în scurtul interval al uneĭ minute, dispoziţiile mele se schimbară cu desăvîrşire. Tabloul de interior monoton de familie, ce-l aveam dinaintea ochilor mi-o înfăţişa aşa de cu desăvîrşire altfel de cum o văzusem şi în vis în întîlnirele anterioare, încît îmĭ risipiră toată aureola de poezie cu care mă deprinsesem să-i învăluĭ îngereasca figură. Era ca o viziune în timp, o reprezintare a unuĭ minut viitor, de care se pomenesc ca de o curiozitate psihologică rare cazurĭ izolate, ceea ce vedeam eŭ atuncĭ.

Visul devenit realitate, — dar metamosfozat în chipul de a nu eşi din ordinea obicĭnuită; idealul întrupat, dar întrupat în o formă comună. Acolo, dar trebuea să ajung odată! Unde maĭ e poezia iubireĭ, cînd o ineacă formele banale ale vieţeĭ casnice?

Ştiŭ că tu nu judecĭ ca mine, dar mie mi-a fost de ajuns minutul acela de supremă claritate a vedereĭ, pentru a lua hotărîrea din urmă. A conveni la proza uneĭ căsnicĭĭ nu însemna a-mĭ ucide tot visul, şi poate,—cine ştie—toată iubirea?

Nu! Voĭ s'o am în totdeauna pură şi senină cum am avut-o şi pînă acum; voĭ să-mĭ rămîe tot floarea albă de crin, simbolul iubireĭ ideale de care sufletul meŭ vibrează încă atît de dulce şi atît de dureros.

Vreaŭ să nu schimb nimic din ceea fost,—vreaŭ ca ce-a fost să rămîe un dulce vis de vară, care să-mĭ încălzească maĭ tîrziŭ în totdeauna pustiul zilelor.

Inţălegĭ acum, cu ce grabă n'am îndepărtat de acolo, şi cu cît dor de a fi singur n'am alergat să mă închid la mine pentru a şterge maĭ curînd din creer vedenia ce mă tortura.

Acum decĭ totul e în adevăr sfîrşit—poţĭ să nu maĭ aĭ nicĭ o teamă de şovăire. Hotărîrea mea e luată şi n'aşĭ maĭ putea reveni asupra eĭ. De altfel în urma unor combinaţiĭ pe care 'ţĭ le vom explică îa curînd cînd sper să te pot vedea,—sînt hotărît să plec în curînd din ţară, pentru a mă sustrage pe un timp de cerul trist şi capricios al ierneĭ acesteia nesfîrşite, şi pentru a-mĭ putea primbla şi retrăi visul în azurul etern al Italieĭ.

H.

VANITAS

O zi după alta şi vĭaţa ne trece
Şi mîndrele visurĭ se copăr pe rînd;
Se scutur copacĭĭ spre toamna cea rece,
Speranţe, iluziĭ, se scutur din gînd.

***

S'acopere totul cu haĭna uĭtăreĭ,
Din care pe urmă apar cînd şi cînd;
Ca umbre perdute'n noĭanul gîndireĭ,
Ca boabe de spumă le văd dispărînd.

***

Dar, viaţa e mîndră şi traĭul e dulce
In aniĭ ceĭ tinerĭ cînd poţĭ să visezĭ
Ş'adormĭ fericită, în lumĭ de năluce
Pe care în mintea-ţĭ, tu numaĭ le vezĭ.

***

Cînd legĭ a ta vĭaţă de orĭ ce steluţă,
Cînd totul îţĭ pare spre binele tĕŭ,
Acea fericire tu caută de-o cruţă;
In lumea de visurĭ trăeştĭ ca un zeŭ.

Laurenţia Gribincea.

EPIGRAMA

Epitaf pentru Z

Aci zace pe vecie
Z, chirurgul eminent.
Singurul chirurg de care
Nu s'a plîns nicĭ un client.

ION

Florile Dalbe!

Creştinĭ, mîntuitorul sfînt,
Isus Hristos azĭ ne-a venit.
Cu toţiĭ să slăvim cu'n cînt
Pe cel ce-o lume-a mîntuit,
Florile dalbe!

Bogaţĭ, puternicĭ, voĭ de sus,
Veniţĭ şi fruntea v'o plecaţĭ;
Dintre saracĭ născu Isus,
Cu Dumnezeŭ saraci-s fraţĭ..
Florile dalbe!

Veniţĭ spre cel nenorocit
Ca'n plîns şi'n chin să-l mîngîaiţĭ,
Ca ceĭ trei craĭ din răsărit
De-un alb luceafăr îndrumaţĭ.
Florile dalbe!

Copiĭ bogaţĭ, îndurătorĭ
Veniţĭ spre-aĭ voştri frăţiorĭ,
Ce staŭ la geamurĭ şi vĕ strig
Flămînzĭ şi îngheţaţĭ de frig:
Florile dalbe!

Impărtăşiţi-ĭ şi pe eĭ
Din ce-aveţĭ voĭ şi-ĭ mîngăiaţĭ
Să vĕ'nvăţaţĭ de mititeĭ
A fi în lungul vieţeĭ fraţĭ—
Florile dalbe!

Cu drag duce-ţĭ-vĕ şi daţĭ,
Şi'n vis vĕ va zimbi Hristos...
Căcĭ ce-s saraciĭ vinovaţĭ
Să rabde, cînd aveţĭ prisos?...
Florile dalbe!

Iubita mea şi ţie'ţĭ cînt
Un imn evlavios şi sfînt,
Cu glas mişcat, tremurător,
Iţĭ cînt la geam încetişor:
Florile dalbe!

Şi pentru ceĭ ce plîng, şuvoĭ
Al sufleteştilor durerĭ,
Cîntarea mea în plîns o'nmoĭ
Ş'o'nalţ spre cer din rĕsuterĭ,
Florile dalbe

—Isuse, vecinice stăpîne,
O, dă copiilor teĭ pîne,
Şi vin'o clipă să'mblînzeştĭ
Ocean de chinurĭ omeneştĭ..
Florile dalbe!

GORDON,

Plîns în umbră

43. Şi din ceasul al şaselea a zileĭ până la al noulea, tot pămîntul fu cuprins de întunecimi.
52. Mormîntele se descshiseră şi mulţime de sfinţi, cari dormeau somnul morţeĭ, se deşteptară.

Evv. Mateĭ, cap. XXVII.

Salomea privi cu ură curioasă pe Miriam, care stă lîngă balustrada terasei, într'un jilţ jos, cu cotul pe genunchĭ şi cu faţa în palme. Ochiĭ tovarăşeĭ luĭ Crist priveaŭ departe, în noaptea care se lăsase peste loroşolama paricidă. In lumină, cerul părea de culoarea sîngeluĭ, iar pămîntul unŭ în cenuşa. Templul despicat era incins de-o mreajă de văpăĭ; întreaga fire se credea ajunsă la ceasul din urmă. Apoĭ, pe nesimţite, furtuna se domolise. Discul roş se ivi pe cer, împrăştiind raze purpurate. O linişte de moarte se intinsese peste oraş.

Miriam privia. Toată viaţa iĭ era în privire. Iubirea sa întreagă, orĭ-ce speranţă credinţa neţărmurită. Ochiĭ iĭ eraŭ secĭ şi arzătorĭ. Dar mişcările spasmodice ale peptuluĭ se liniştiseră şi, de n'ar fi fost scînteele, cari-ĭ ţineaŭ, cîte odată, din privirĭ, ar fi părut o statue. Miriam privea.

In lucirea roşcată, ce se lăsă din discul sîngeros, oraşul se arăta sinistru în întunecimĭ. Totul părea neînsufleţit. De-abia, pe icĭ-colo, tremura cîte-o lumină. Zidurile alburiĭ încingeaŭ cetatea ca un colan trist de piatră, iar maĭ departe, colinele blestamate apăreaŭ ca nişte creştete pleşuve, ţanţoase subt urgia cerească. Pe globul de jaratec, Calvarul era de-o nespusă jale. Cele treĭ crucĭ răsăriaŭ în lumina roşcată. Talhariĭ muriseră, într'o contracţie supremă, iar Crist lăsase, pe umărul saŭ gol, să-ĭ cadă capul cu pletele auriĭ. In liniştea dejistrăvire, care-i cuprinsese trupul, părea o icoană de ceară pe lemnul înegrit. Trecuse ceasul grozav, în care se despicase Templul şi se sguduise până în adînc pămîntul la ţipătul său de necuprinsă şi chinuitoare desnădejde. Acum, istovirea s'a făcut. Trupul se lăsase greoĭ şi spintecase palmele în cue, iar picioarele sale apăsau pe prichiciul cruceĭ şi stropi rarĭ de sînge iĭ picuraŭ din coapsa rănită; subt pleoapele aplecate se stînsese ultima licărire de viaţă numaĭ razele maĭ înroşiaŭ trupul său, ca de ceară. In vale, la picioarele Calvaruluĭ, monstru înfricoşat şi peste totul întunecat, se întindea umbra uriaşă a Templuluĭ.

Miriam privea, fără o tresărire, înfiorătoarea privelişte şi pe Iubitul eĭ Ceresc pe cruce.

Salomea, cu sprîncenile încruntate, făcu un pas.

—N'auzĭ, femee? Sînt eu, fiica Herodiadeĭ şi al tetrarhuluĭ.. N'auzĭ?

Cea care privea remase neînsufleţită.

—Te teme, iĭ strigă regeasca dănţuitoare, te teme. Cu mînia mea nu s'a jucat încă nimenĭ. La un semn al buzelor mele s'a abătut capul, peste care se coborîse flacăra luĭ Iehva şi care-ĭ cuvînta cuvîntul. In poala haineĭ mele duc soarta a miĭ de fiinţĭ... Şĭ nu te înfiorĭ, femee încercată de păcat, cînd piciorul meu îţĭ trece pragul? Şi cînd vin spre tine, care ar trebui să te apleci în umbra mĭ, nu te mirĭ?

Miriam mişcă buzele şi cu ochiĭ ţintiţĭ:

—Nimic nu mă maĭ miră.

Tăcură. De afară se auzi svîcnind un freamăt de vînt, ca un fior. Salomea vorbi maĭ domol, maĭ insinuant,—dar tot cu graĭ de poruncă.

—Sînt bogată, cum n'a fost Salomon. In vase de porfir îmĭ stau grămezĭ de aur. Purpura Tiruluĭ, comorile Ofiruluĭ, nestimatele mărilor adîncĭ, diamantele zămislite de o rază de soare, smaragdele închegate de-o privire de fecioară, movilele de mir şi de cinam, toate îmĭ stau în preajmă; am caĭ cum n'a născut Arabia, elefanţĭ cum n'a văzut pămîntul indian, vulturĭ, cum n'aŭ maĭ despicat văzduhul. Am covoare mătăsoase şi moĭ cum nu-ĭ sin de femee, arme pline de otravă, carĭ omor prin înfăţoşarea lor numaĭ. Am corăbiĭ, cari străbat oceanul, ce inconjoară pămîntul nostru şi-mĭ aduc de pretutindenĭ comorĭ fără păreche. Am sclavĭ frumoşĭ ca zeii altor noroade, regĭ robiţĭ de poporul rege; am sclave frumoase ca visurile poeţilor; am poeţĭ ce cu o vorbă înfioară sau dau extazul iubireĭ, aseminea cu acel al morţiĭ. Am muzicanţĭ, ce prin vraja cînteculuĭ lor poartă sufletul în regiunĭ, în care n'a pătruns încă om pămîntean, am vrăjitoare, care ştiu trecutul, află prezentul şi prevăd viitorul, care cu o descleştare de dinţĭ pot să mişte stelele şi să secе isvoarele. Ţi le pun toate la picioare, de vraĭ să mă asculţĭ şi să te supuĭ.

Miriam tăcu. Privea.

— Dar nu-mĭ înţelegĭ chinul? Nu vezĭ cît îl iubesc pe omul acesta, pentru care am făcut fără de legĭ? Nu-mĭ pricepĭ sbuciumarea, cînd îl văd murind, stîngîndu-se de dorul tăŭ, cînd ochiĭ meĭ îl cuprind topindu-se cu o vorbă pe buze, — şi acea vorbă e numele tău—şi eu nu pot să-l ajut! Nu înţelegĭ ce îndur în nopţile de durere, cînd în sbuciumul detiruluĭ te chiamă, te strigă, te vede, iar tu disparĭ,—închipuire?... Dacă nu poţĭ înţelege, pricepe acuma cînd demnitatea mea de soţie, cînd drepturile mele de mărire se zdrobesc la picioarele tale şi cînd te rog şi cînd te implor şi-ţĭ zic: Aibĭ milă de dînsul! Aibĭ milă de mine! Fiĭ iarăşĭ a luĭ o clipă, dă-ĭ un ceas iluzia iubireĭ şi scapă-l! Uite, aibĭ milă măcar de a mea, căcĭ îl iubesc,— nebună!— căcĭ mă cutremur toată, cînd mă duce gîndul că moartea îl paşte, cînd văd cu mintea că făptura luĭ adorată şi plăpîndă, inteligenţa luĭ fără samăn vor fi cuprinse într'un pumn de pămînt! Nu-ţĭ poţĭ închipui durerea, care-mi frînge inima... O! fie-ţĭ milă de noĭ! Fie-ţĭ milă! Iubeşte-l şi-l scapă! Scapă-l, căcĭ îl iubesc!

Tăcere. Miriam privea.

— Ci nimic nu maĭ bate în peptul tău, nimic nu te maĭ mişcă! N'aĭ iubit nicĭ odată?....

Miriam întoarse capul.

— Ba da, am iubit.

Salomea căzu în genunchĭ.

— Eĭ bine, ascultă-mă şi te îndură. In numele iubireĭ acesteia, aĭ milă de iubirea mea. Gîndeşte-te la cel ce a murit pe cruce—şi nu mă chinui; gîndeşte-te la cel, care a propovăduit iubirea—şi iubeşte..... Ce cuvinte să-ţĭ spun, care să te atingă? Ce să fac, ca să-ţĭ mişc sufletul? Ce zeŭ să rog, ca să te înduplece? O! nu mă chinui!

Şi regeasca femee isbucni în hohote de plîns. Miriam iĭ puse mîna pe frunte şi-ĭ vorbi dulce.

— Te văd nenorocită şi vreaŭ zăţĭ spun vorbă de alinare, după indemnul celuĭ, care a murit. Am fost într'adevăr femee ispitită; pentru aur şi plăcerĭ mi-am vîndut sînul. Mi-am petrecut aniĭ tinereţeĭ în desfrîu fără marginĭ; m'am adăpat la toate cupele de beţie a cărneĭ, căcĭ carnea e slabă. Dar într'o zi am văzut trecînd pe-un drum plin de soare un tînăr cu părul de raze—şi care vorbia. Am ascultat. O! dacă aĭ şti darul luĭ Dumnezeŭ, dacă te-aĭ fi putut înălţa pe aripele cuvintelor luĭ pînă la cer şi coborî pînă în adîncime! Dacă l'aĭ fi auzit vorbind de mizeria fără samăn a omenireĭ şi de ertarea supremă a dumnezeireĭ! Zisa luĭ era cuvînt a tot ştiutor şi a tot ertător, căcĭ era graĭ ceresc. Şi l'am ascultat şi am plîns şi m'am pocăit. Şi de atuncĭ fiinţă nouă s'a făcut făptura mea şi de atuncĭ mărturisesc un nume, numele luĭ şi o credinţă, credinţa în el! Singura mea dorinţă era să-ĭ văd ochiĭ seninĭ şi ultima mea voluptate era să-mĭ simt şuviţele păruluĭ ştergînd colbul picioarelor sale!..... Dar a murit. Acum,n'am decît un gînd, decît o dorinţă acea de a mă duce în cerul, în care el e dus, unde să trăesc în eternă prosternare, in adorare fără sfîrşit a dumnezeireĭ sale.. .... O, crede-mă, nu mă maĭ ruga, nu mă maĭ ispiti, căcĭ e în zadar. Trupul meŭ e mort, Miriam e moartă, trăeşte în mine numaĭ El, El care a murit, El, dumnezeul meŭ, dumnezeul lumeĭ, dumnezeul miriadelor de lumi, maĭ dulce decît visul, maĭ frumos decît ispita, maĭ înţelept decît vremea.

Şi iarăşi se întoarse şi privi. Luna se ridicase. Faţa luĭ Crist aparea deplin luminată şi o linişte fără samăn era pe ea. Păzitoriĭ tresăriau spăimîntaţĭ, căcĭ vuet nehotărît şi straniu venia din adîncimele văilor.

Salomea îşĭ despică păruĭ de pe frunte şi se apropie de Miriam.

— Dar, acum că e mort, că a murit ca un om....

Miriam o apucă cu putere şi o tîrî către balustrada teraseĭ.

— Ca un om?... Priveşte!

Vuetul, foarte slab la început, mergea crescînd ca frămîntarea îndepartată a crivăţuluĭ turbat în trestiile băltilor. Din toate unghiurile sălbaticuluĭ pustiu el venia, venia, crescînd din ce în ce. Par'că era bîziitul unuĭ roiŭ enorm de albine saŭ sgomotul surd a eliptelor unuĭ nesfîrşit nor de lăcuste. Din clipă în clipă se făcea tăcere surprinzătoare, apoĭ iar reîncepea zvonul acel de codri fără hotare, de codri de aramă, a căror frunze se sbat în vîrtejul nebun al vîntuluĭ. Şi-apoĭ iarăşi minute de tăcere şi iarăşi un zgomot puternic, aseminea undelor oceanuluĭ întîrtat, care se sparg de ţărmurile de granit.

Subt lumina roşcată a luneĭ loroşalima dormea albă şi îngrozită. Şi păzitorii, romani, încremeniţĭ, văzură cum treceau prin porţele rămase deschise, miĭ de umbre cari veneau într'una, cu un sgomot jalnic şi neîntrerupt. Prin albiile secate ale rîurilor, pe vîrfurile golaşe ale colinelor, prin valea întunecată se arătau miĭ de fiinţe străveziĭ, ce treceau cu vuet zgomot de păseri de intristare. Ca din fundul uneĭ prăpăstiĭ fără sfîrşit, ca din adîncul abisuluĭ, în care se sbuciumă nenorocirea veşnică, se auzia o plîngere asemenea celeĭ, pe care o asvîrli Rachela cînd îşĭ pierdu copiiĭ. Şi veneau într'una, fantasme jalnice şi albe şi umpleau cetatea de tainece tînguirĭ. Miriam văzut trecînd pe Salomon, regele înţelept, mîndru şi drept subt bandelete de purpură, ce-i atîrnau pe amîndouă părţile feţeĭ sale. Apoĭ, pe David, ducînd în mînă citara, pe care cîntase graţiile fermecătoare ale Betsabeeĭ, cu umeriĭ goĭ şi părul lung şi mătăsos şi care venea în umbra luĭ. Apoĭ Moise, legiuitorul din fulgerele Sinaeĭ, cu raze pe frunte. Apoĭ trecură proferiĭ; Ezechiel, cu privirea nebună de groază, cu un ţipăt de oroare stins pe buze; Isaia, cu haină încropită de sînge roş; Ilie, dus de-o mişcare armonică, cu o beatitudene cerească pe faţă; Samson, cu groaza ultimeĭ sforţărĭ pe faţă; Eremia, nebun de durere, ce privia cu ochĭ de desnădejde şi iubire oraşul sfînt. Apoĭ trecură patriarhiĭ, acoperiţĭ pe cap de-o pînză albă, judecătorii, pontificiĭ, căpitani şi poeţĭ, în haina lor sacerdotală, prezicătorii goĭ, acoperiţĭ de sdrenţe, colbăiţĭ, cu părul şi barba fîlfîind în vîntul nopţeĭ, asceţii, hlupavĭ şi cu privirĭ scînteietoare, preoţii în haine strălucitoare de petre scumpe, nenorociţii slabĭ cari plînseseră şi gemuseră în viaţă, desmoşteniţii şi umiliţii, seraciĭ şi sclaviĭ; apoĭ, conducătoriĭ învingătorĭ, stăpîneĭ lupteĭ şi a mulţimeĭ, în slava bucurieĭ triumfale; soldaţiĭ, beţĭ de orgiile oraşelor luate cu asalt, îmbrăcaţĭ în hainele smulse de la omoriţĭ; savanţiĭ, cu fruntea visătoare şi ochiul scrutator; fariseii şi publicaniĭ, jertfele preoţilor orgoloşĭ şi aĭ regilor fără milă; mulţimea exilaţilor, carĭ aŭ plîns pe malurile apelor din Babilon, în desnădejdea fără nume, în dorul de a revedea colinele îngăduite. Apoĭ, gloata copiilor omoriţĭ în lupte, mamele care-şĭ plîngeaŭ pruncii sdrobiţĭ de carele războinicilor, femeile, carĭ duceau în braţe leşurile micĭ, cu testele zdrobite de petrele drumurilor; orfaniĭ neştiutorĭ, cu ochiĭ spre cer, ca spre a asculta vocĭ de povaţă; slăbănogiĭ, tîrîndu-şĭ în cîrje rămăşiţele de viaţa; leproşiĭ hidoşĭ şi teribilĭ la vedere; bogătaşiĭ îmbrăcaţĭ în haine strălucitoare, duşĭ de sclavĭ, în cîntice de harpe şi în miresme de tămîe; reginele boite şi stropite de sînge; regiĭ, trufaşĭ şi decăzuţĭ; fanaticiĭ, nebuniţĭ de credinţă, cu pepturile goale şi sîngerate de unghiile lor de oţel; muncitoriĭ pămîntuluĭ, aplecaţĭ spre cîmp şi săpîndu-şĭ mormintele în el; cărturariĭ neştiutorĭ şi plinĭ de încredere în sine şi de dispreţ pentru ceilalţĭ, cerşătoriĭ, cari aŭ întins mînile pe strade, lov plinĭ de rănĭ, văduvele isgonite în lacrimĭ şi orbite de ele, toată vermina glebeĭ, toată strălucirea eternităţeĭ.

Şi de o dată Solomea se rîdică ţapănă, cu ochiĭ holbaţĭ şi îngroziţĭ: ultima din umbre era el, chinuitul pentru care se rugase. Şi un ţipăt de sfîşiere neînchipuită răsună în noapte....

Şi mulţimea de vedeniĭ, în şirag liturgic, se opri la picioarele cruceĭ. Un cîntec încet, domol, un cîntec de adorare nespusă se auzi,-încet. Toate frunţile se pleacară, toate buzele şoptiră vorbe de slăvire.

Razele roşiĭ puseseră vapae împrejurul munteluĭ şi roşiseră buzele şi frunţile albite de moarte..... Şi un geamăt prelung şi dureros răsună lin-şi se perdu în văile tăcute.

Miriam exaltată, dusă că de o putere dumnezeasca, tîrî pe Salomea către balustradă; acolo. înţepenită, radioasă, cu un fulger de triumf dureros în ochĭ, cu o mişcare de spasm mistic, şopti cutremurîndu-se:

— Un om!..... Priveşte!.

PAUL CELIAN

Informaţiĭ

Noul organ independent „Romînia june" recrutîndu-şĭ corespondenţĭ de ocasie prin toate judeţele, şi-a găsit unul şi pentru Huşĭ. Sfătuim însă pe redactoriĭ sus numiteĭ foĭ să fie maĭ băgătorĭ de samă la cele ce se înaintează. Orĭ cîtă dorinţă ar avea corespondentul Huşan de a critica felul administraţieĭ prefectuluĭ Miclescu, n'ar trebui să schimbe lucrurile şi să le dea apoĭ tălmăcirea ce-i convine.

Consiliul judeţan al jud. Fălciŭ votase în sesiunea de Iunie 150000 leĭ pentru a se face faţă seceteĭ. Ministerul a redus suma la jumătate; iar în urma ploilor din August şi a produselor relative de toamnă, prin o altă adresă s'a redus suma la *37500 leĭ.*

Prevederile însă eraŭ prea optimiste. Cînd saŭ făcut listele de săteniĭ absolut lipsiţĭ, s'a văzut, că numaĭ în 11 comunĭ sînt atîtea lipsurĭ, că suma de 37500 leĭ e insuficientă. Singur d. Miclescu a arătat greutatea situaţiuneĭ cu prilejul venireĭ sale în Bucureştĭ, iar dacă d-niĭ deputaţĭ P. Michiu, I. Pivniceriŭ, M. Buzdea şi Gh. Ghibănescu, aŭ adus la cunoştinţa d-luĭ G. Gr. Cantacuzino nevoile judeţuluĭ Fălciŭ, era spre a îndemna pe primul ministru să revină asupra sumeĭ de 37500 ca aşa să se satisfacă toate nevoile. Dl. Cantacuzino arătîndu-se bine-voitor, s'a grăbit să cheme telegrafic pe prefectul de Huşĭ ca să vadă ce e de făcut, ce sumă ar trebui pentru a se satisface toate nevoile, cum şi asupra chipuluĭ cel maĭ lesnicios de aprovisionare.

Acestea sînt faptele. Din ele se vede cît de nedrepte şi răutăcioase sînt aprecierile corespondentuluĭ anonim al *Romănieĭ June.*

Ministerul a aprobat manualul de curs primar al d-luĭ deputat Gh. Ghibănescu.

CARITATE

Să se adaoge la acest carnet:

D. dr. Russ.	20	„
D. Periclés Argyropoulo. . .	20	„
D. dr. A. Culianu	10	„
D. Al. Suţu	3	„
Dr S. G. Konya	10	„
Carol Konya	10	„

Sîmbătă 25 şi Duminică 26 Decembrie 1899 aŭ loc două reprezentaţiĭ în Circul Sidoli date de d. Francis King (l'homme masqué) comicul Curţeĭ imperiale din Constantinopol.

D. Şmilovicĭ, proprietarul prăvalieĭ „La Pariziana" a donat şase jachete spre a fi distribuite la femeile de condiţie sociale ajunse astă-zĭ să ceară ajutoare de la asistenţa publică.

D. Ch. Danil, a respuns la apelul primaluluĭ trimiţînd una sută leĭ spre a fi distribuiţĭ la saracĭ cu ocazia serbătorilor.

Precum am anunţat din timp, aseară s'a intrunit consiliul comunal pentru a proceda la alegerea unuĭ ajutor de primar

Şedinţa se deschide sub preşidenţia d-luĭ C. Ivaşcu, prim ajutor de primar.

Prezenţĭ d-niĭ consilierĭ Gr. Cogălniceanu, dr. Culiano, G. Grigoriu, major Jipa, Const. Chirilă, Th. Maximovicĭ, Daraban, Costăchescu, părintele Vasiliu, Stefănescu.

D. Ivaşcu dă cetire textuluĭ demisiuneĭ d-luĭ Mihail, numit comisar al guvernuluĭ pe lîngă creditul fonciar urban. Se procede apoĭ la vot pentru alegerea unuĭ ajutor de primar şi rezultatul e că d. Const. Chirilă este ales cu 10 voturĭ şi unul alb.

Ne maĭ fiind nimic la ordinea zileĭ şedinţa se ridică.

Erĭ a avut loc la Botoşanĭ alegerea unuĭ deputat.

Aŭ votat 536. Voturĭ anulate 36.

Aŭ întrunit:

D. A. Roseti, conservator 254.
D. Ed. Ulle, liberal 246.

Preşedintele a declarat balotagiu.

Conform însă jurisprudenţeĭ parlamentare, d. A. Roseti a fost ales deputat, căcĭ voturile anulate se consideră ca neesprimate.

Aşa a fost la Bacău cu d. Lecca şi la Brăila cu d. Moisescu.

Un început de incendiŭ destul de puternic s'a declarat aseară pe la oarele 1 la Liceul Internat.

După ce toată lumea plecasă de la producţia ce a avut loc aseară, o lampă ce se uitase aprinsă în una din odăĭ, a luat foc, de la care apoĭ s'a aprins o prindă şi incendiul luînd proporţiĭ foarte marĭ a fost nevoe să se tae o parte din plafon pentru a putea localiza focul.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opiniĭ*—

New-York 24 Decembrie.

Capitanul de infanterie Richmann a primit ordinul de a pleca în sudul Africeĭ spre a urmări operaţiunele armateĭ burilor.

New-York 24 Decembre

Corespondentul din Vashington al ziaruluĭ *New-Yorck-Herald* afla, că Transvaalul a cerut prin intervenţia consululuĭ american din Pretoria bunele oficiĭ ale Statelor-Unite. Corespondentul adaoge că poate asigura din isvor temeinic, cum că guvernul din Vashington nu are intenţia de a eşi din politica sa de neamestec, afară numaĭ dacă Anglia şi Transvaalul vor adresa în acelaş timp o cerere identică.

Iaşĭ—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 193 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI—MERCURI 29 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni și se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iași* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAȚIA
No. 17.— Strada Primăriciĭ— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iași și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In streinătate *direct la administrație* și la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV	. .	20 b. linia
„ „ „ III	. .	40 „ „
Iuserțiile și reclamele	. .	50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACȚIA
No. 17—Srada Primărieĭ— No. 17

NAȘTEREA

uneĭ principese romîne

O telegramă din Gotha, cu data de erĭ 8 Ianuarie, vestește că Alteța Sa Regală Principesa Moștenitoare a dat naștere uneĭ principese în castelul de la Friedenstein.

Țara întreagă urează Regaleĭ Odrasle născute în aurora veaculuĭ noŭ, să vadă, în glorie deplină, pe acea a veaculuĭ viitor.

Menelas Ghermani

Acel, care a fost Menelas Ghermani nu maĭ este. Și un regret intens a cuprins toate sufletele. Orĭ-carĭ ar fi disentimentele, care despart pe fiiĭ aceleașĭ țărĭ, în fața uneĭ perderĭ, care va aduce întunecime pe firmamentul moșieĭ obștești, mîna de plumb a părereĭ de răŭ ne apasă frunțile spre pămînt. Și apoĭ, cînd cineva a lucrat pentru țară,—fie munca luĭ de eroŭ, de creer genial saŭ de simplu muritor, destul ca ea să fie cinstită și dornică,—la ceasul despărțireĭ ochiĭ să înlăcrămează. In fața groapeĭ deschise, orĭ ce gînd de îndepărtare e alungat și figura aceluĭ ce, peste puțin, va fi pămînt, se luminează, se transfigurează; într'un nimb de raze prielnice, se arată numaĭ părțile sale bune, numaĭ binele ce a făcut și acel, pe care era încă în putere a-l maĭ face.

Fie-care își amintește rolul luĭ în cabinetul din 1891-1895. Dacă ceelalțĭ miniștri din fracțiunea junimistă aŭ făcut *reforme* așa de... hazardate, încît cu greŭ puteaŭ sta în realitatea lucrurilor, ca, de pildă, fermele model, puțurile arteziane, legea minelor; saŭ, traducerea în proect de lege al unor ideĭ generale, cari se impuneaŭ tuturor creerilor, ce aveaŭ a se ocupa de afacerile statuluĭ, cum e, de exemplu, inamovibilitatea judecătorească; el, maĭ modest și maĭ hotărît, lucrînd maĭ în umbră și maĭ fără lovituri de tam-tam, a făcut posibilă punerea în aplicare a tuturor acestor cugete—și a celor, carĭ aveaŭ grăunțe de adevăr și corespundeaŭ unor nevoi reale și a celor, cari țineaŭ de domeniul visuluĭ, florĭ smulse din țara Utopieĭ.

Și această grație a două calități, pe care numaĭ zîna vremeĭ le poate da: experiența și bunul simț. Știința luĭ financiară, poate, nu se întemeea pe sisteme economice, asupra cărora mintea atîtor gînditorĭ să fi pălit dar izvorea din ceva maĭ cu temeĭ: din asemănarea unor situațiĭ cunoscute. In cercul restrîns al afacerilor sale, el se găsise în fața tuturor dificultăților posibile și vremea îĭ sugerase leacul. In capul avereĭ uneĭ țărĭ, situațiile se repetară, generalizîndu-se. Mintea luĭ cea ageră scoasă din experiența personală remediul găsit în trecut—și-l generaliză. De aceia el fu un foarte bun ministru de finanțe,—practic.

Golul, pe care moartea luĭ îl lasă, în țară și în partidul conservator, e simțit. Țările tinere, maĭ mult de cît acele în carĭ tradiția joacă un rol, aŭ nevoe de toate forțile, pe care le pot produce — și aŭ nevoe că acele inteligențe să dee tot ce pot da, pînă la ultima licărire. Dar Ghermani a murit înainte să-și fi spus ultimul cuvînt și golul decĭ e maĭ simțit, căcĭ se face și în speranțe.

Ci el e maĭ ales resimțit în gruparea junimistă. In cercul lor restrîns, el era pivotul planurilor viitoare. Pe experimentata luĭ știință, „rezerva conservatoare“ îșĭ întemease ambițioasele-ĭ planurĭ pentru indepartata stăpînire. In acelaș timp, el era fala grupuluĭ. Viața și rostul lor rezidaŭ în această forță netăgăduită, care știa se cumpăniască cu atîta măestrie ambele cumpene ale unuĭ buget. Nu s'ar fi înțeles nicĭ odată rostul unuĭ grup saŭ al unuĭ minister junimist fără Ghermani, căcĭ el era talentul lor cel maĭ netăgăduit, cel maĭ puțin nebulos și cel maĭ folositor. Azĭ, decĭ, se înțelege de ce toată suflarea junimistă e în mișcare: perderea, pe care o încearcă e mare, nemăsurat de mare,—ca și de ireparabilă.

In fața celuia, care dispare pentru vecie, în aureola faptelor sale marĭ, noĭ ne înclinăm, căcĭ cel care se duce era un om.

*

Oamenĭ și lucrurĭ

Criză. Imĭ așteptam rîndul în «salonul» unuĭ „coafor“ din centrul orașuluĭ, cînd maiestrul îmĭ întinse un mic ziar tipărit pe hărtie galbenă și-mĭ zise cu un zimbet de ironie:

—Poftim „buletinul“. Are mult de citit... Și într'adevăr că multe avea de citit buletinul comercial, devenit parcă de-o vreme încoace buletinul falimentuluĭ.

Vedeam pentru întâia dată această publicație interesantă și mă izbi formidabila înșirare de nume și cifre la rubrica fecundă a polițelor protestate, Ce de-a nume! Ce de-a sume! Mi se părea că maiestrul coafor studia pe fața mea impresia ce se aștepta să producă buletinul și zimbetul luĭ ironic.

—Așa-ĭ că-ĭ frumos c'oane?

Urmăream cu luare aminte lista funebră a numelor și meditam în același timp asupra sarcasmuluĭ ce manifesta acest ingenios specialist de tuns-ras și frisat, cu privire la abundența colosală a falimentelor comerciale. De cine rîdea sau pe cine acuza surisul acesta? După oare care meditărĭ părea că am descoperit în observațialuĭ zimbitoare sinteza uneĭ filosofiĭ—acuma devenită generală—și care consistă în a privi starea socială cu o resemnare care sfîrșește, în chip firesc, cu zimbet.. Mi se părea că citesc lămurit pe fața conlocutoruluĭ meu regretul de a nu putea „profita“ pînă la un punct de o situație precară care determină o universală schimbare în relațiile de la om la om, de la creditor la debitor, de la societate la individ.

Pe cînd continuam cetirea listeĭ — mĕ uĭmiaŭ pe icĭ-colea nume cunoscute, despre care mĕ întrebam cum se face că le găsesc în acel loc, — unde pînă la un punct înțelegeam să găsesc nume de comercianțĭ, ruinațĭ prin vremea grea de *criză*. Un alt adevĕr mi se impuse atențiuniĭ din instructiva cetire. Că trecem nu numaĭ printr'o criză materială dar și întru cîtva prin o criză morală, a cărĭĭ primă manifestare e slăbirea unuĭ element esențial în morala socială: scrupulozitatea, preciziunea în datoriĭ, statornicia în legăturĭ de la om la om. Nu vi se pare într'adevĕr că de just ce este, cuvîntul *criză*, am ajuns să-l avem la *modă* și ast-feliu o licență neobicinuită e pe cale de a se introduce—în mod efemer, bine înțeles,—dar nu maĭ puțin dăunătoare moravurilor? Nu vi se pare că se ivește oare-care «consequență» în dezordine și că există o reală slăbire a simțuluĭ de *datorie*, pornind de la datorie bănească și sfîrșind cu cea socială? Nu vi se pare că 'n anumite momente și cazurĭ ne „plătim“ prea lesne cu vorba aceasta de «criză» și că ea explică astă-zĭ prea multe lipsurĭ și maĭ ales prea multe abaterĭ?

Acestea și multe alte gîndurĭ îmĭ suggerase buletinul pînă cînd maiestrul mĕ întrerupse cu acelașĭ zimbet ironic și satisfăcut:

— Poftim c'oane... Criză, c'oane, ce să-ĭ facĭ?

Rodion

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltuește de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărților de felicitare, spre a fi împărțită celor nenorociți Facem apel la toți oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziar și a depune banii la Primărie.

Decît banala plăcere de a trimete și a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ștergi o lacrimă de ger pe o geană înghețată, in ceasul cînd ochii tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	20	lei.
D. Al. A. Bădăreu	20	lei
D. Dr. J. Lebell	5	„
Const. Ivașcu	5	„
N. Ștefănescu	5	„
D-na Erato Văsescu	20	„
D. N. Déméric, consul imperial al Rusiei	20	„
D. Gr. Cagălniceanu	20	„
D. A. G. Dabija, avocat	5	„
D. M. S. Popovici, senior	5	„
D-na Emilia Humpel	20	„
D. Laurențiu Teodoreanu	10	„
D. V. Buțureanu, profesor Universitar	10	„
B. G. Ilulză, farmacist	6	„
D. dr. Negel	15	„
D. I. E- Nedelschi	5	„
D. L. Grecea.	5	„
D. dr. Russ.	20	„
D. Periclés Argyropoulo.	20	„
D. dr- A. Culianu	10	„
D. Al. Suțu	3	„
Dr S. G. Konya	10	„
D: Carol Konya	10	„
D. Alexandru Stoianovicĭ	10	„
D. Aurelian Zeneanu telegrafist	5	„
D. A. Corossacz, gerant al consulatuluĭ Austro-Ungarieĭ	20	„

O lecție

E dureroasă, dar merită să fie relevată.

Să știe cu cîtă sălbatecă bucurie aŭ exploatat junimiștiĭ pretinsa boală a primuluĭ ministru. Fel de fel de combinațiĭ să făceaŭ în legătură cu dînsa.

Azĭ, îngerul negru a lovit pe una din falele protivnicilor. Golul, pe care-l lasă e real și simțit. Totuși, durerea adversarilor noștri e împărtășită pe deplin și de noĭ.

Iată deosebirea între noĭ și ceĭ cu o stare „morală superioară“.

PRIAR

Serviciul Telegrafic

—al OPINIEI—

Pitermaritzburg 25 Decembre

Indigeniĭ ard de dorința de a merge contra Burilor, zice *Times of Natal*. Cînd circula vuetul care spunea că Buriĭ se pregăteaŭ să atace, 200 de Zuluși aŭ venit să ofere serviciile lor autorităților engleze.

Indigeniĭ sufăr de foame; vre-o patru sute dintre eĭ aŭ pătruns în magaziile uneĭ moșiĭ și aŭ furat 120 de sacĭ de făină.

Cap-Town 25 Decembre

După cererea generaluluĭ French cavaleria gardeĭ, o baterie și un batalion din regimentul Essex aŭ fost trimise spre a sprijini coloana generaluluĭ Barington.

Această trupă a trebuit însă să se reîntoarcă în tabără năputând să-și îndeplinească sarcina. Trupa s'a mărginit a protege detașamentul coloneluluĭ Pișler.

Londra 25 Decembre

Se anunță din Sverkstrom că Buriĭ s'aŭ retras de la Moleno și aŭ înaintat spre a distrage atenția englejilor saŭ a întinde o cursă generaluluĭ Catacre.

Londra 25 Decembre

Se vestește din Magersfontein că Buriĭ aŭ ocupat Sunigsi de ierĭ sara.

Colesbergul nu este ocupat de trupele generaluluĭ French.

Londra 5 Decembre

Din Mafeking vine știrea că garnizona aceluĭ oraș a făcut în acea zi o riguroasă eșire, care însă a fost respinsă după o vie luptă perzând Englejiĭ 21 morți și 23 răniți.

Londra 25 Decembre

Se anunță din Cap că tribunalul de sechestru a eliberat vasul american Nascona, dar că a ordonat cum că încarcarea să fie depozitată în magaziĭ pînă la o ulterioară hotărîre judiciară.

Bruxella 25 Decembre

Comitetul numit pentru a adresa o petiție luĭ Mac Kinley privitoare la intervenția sa în răsboiul din Transvaal a luat o rezoluțiune esprimând profundele sale regrete relativ la lupta dintre două popoare civilizate, și adresează luĭ Mac Kinley o cerere urgentă de intervenire.

Bruxella 25 Decembre

L'Independance Belge publică sub titlu *culisele unuĭ resboiŭ*, maĭ multe depeși streine dintre d. Faisfeld șef departamentuluĭ sud-african al coloniilor și d. Haw-Jesly avocat al societățeĭ *Charter Compagny* și avocat particular al d-luĭ Cecil Rhodes. *L'Independance Belge* garantează autenticitatea acestor depeși și critică pe d. Chamberlain că a angajat Anglia într'un resboiŭ nenorocit. Ziarul mencionat zice că documentele în chestie probează complicitatea d-luĭ Chamberlain cu d. Cecil Rhodes și Jameson.

Paris 25 Decembre

O notă a *Agenției Havas* zice că manifestările produse ierĭ la St. Domingue în urma unuĭ sechestru aplicat de consulul Franțieĭ în mînele *Improvenent Compagny* concesionariĭ veniturilor vamale. Guvernul din St. Domingue a promis în 1895 de a plăti daunele cauzate naționalilor francejĭ, aŭ recurs contra societățeĭ *Inprovenent Compagny* în caz de ne plată. Noul guvern refuzând cu persistență de a-și îndeplini angajamentele, consulul a primit ordinul de a proceda la un sechestru care a provocat manifestărĭ. Guvernul frances a telegrafiat comandantuluĭ diviziuneĭ navale din Atlantica de a se duce imediat la St. Domingue.

Paris 25 Decmbrie

Dl. Valdeck Rousseau a comunicat consiliuluĭ de miniștriĭ telegrame confirmînd că desordine s'a sevîrsit de lucrătoriĭ uvrierĭ, țesătorĭ și minierĭ.

Dl. Loubet a iscălit decretul care pune teritorul Kwany-Tchon-Wan sub autoritatea guvernatoruluĭ Indochineĭ.

Roma 25 Decembrie

Se asigură că consiliul de miniștriĭ n'a luat nicĭ o decizie azĭ cu privire la dimisia generaluluĭ Misi,

Peking 25 Decembrie

Un edict imperial ordoană destituirea funcționarilor districtuluĭ, unde misionarul englez Brox a fost asasinat precum și arestarea imediată a ucigașilor.

Londra 26 Decemrie

Se vestește din Frere că un detașament a părăsit Chiveley spre a face o recunóștere al căreĭ scop era de a afla poziția inamiculuĭ de pe colina de la sud de Longvand, Buriĭ, nepărăsind posițiunele lor, englejiĭ s'aŭ reîntore în tabără după o scurtă canonadă.

Cînd începe secolul XX?

Iată o întrebare ușoară de alt-fel, dar care totuși a dat naștere la neînțălegerĭ. Uniĭ susțin că secolul al XX-lea, începe la 1 Ianuarie 1900, alțiĭ la 1 Ianuarie 1901. Și dacă noĭ am întreba pe eleviĭ noștri, cît timp durează un secol și cum socotim începutul și sfîrșitul secolelor, de sigur că ne-am supăra, cînd s'ar găsi vreunul care să se îndoiască asupra timpuluĭ.

Eĭ, atuncĭ ce rost maĭ are întrebarea? Un secol este 100 anĭ, un secol ca și un an începe după ce altul s'a sfîrșit. Rostul întrebăreĭ ni-l dau oameniĭ la sfîrșitul secoluluĭ, cînd, între alte minunĭ, ne îndoapă cu poruncĭ: să începem secolul cînd ni se poruncește, și cum ceĭ cari ne poruncesc sînt ceĭ marĭ, — de vroim sau nu vroim,—trebue să ne închinăm și să zicem: La 12 ore din noaptea spre 1 Ianuarie 1900 începe secolul al XX-le. Că suta de anĭ nu se termină atuncĭ, aceasta este altă vorbă. Vorba să fie între noĭ: Puternicii vor să schimbe și timpul secolilor, cum schimbă uniformele soldaților.

Să lăsăm însă, pe aceĭ cari voesc să subjuge timpul și să ne ducem de a afla adevărul, convinși că el (adevărul) înfruntă pe toțĭ și toțĭ în tot d'auna se vor supune luĭ, chiar cînd împăratul Germanieĭ și papa au altă părere.

Și maĭ întîiŭ ce zic aceĭ, cari susțin că secolul al XX-lea începe la 1 Ianuarie 1900? Că noĭ nu numărăm de cît de la 0—9, nu de la 1—10, așa că un an este de la 0 pînă la 9, iar anul al 2-lea a început deja în curgerea timpuluĭ, de îndată ce zicem al 2-lea. După această socoteală un an s'a terminat de îndată ce l'am numit, anul următor mărit cu un an începe, de și anul respectiv îl numim pînă la sfîrșit. Cu alte cuvinte, cînd noĭ începem să numim anul 1, un an este deja trecut și un nou an a început. Dar așa să fie? Partea adversă opiniuneĭ de maĭ sus, și care are maĭ mare dreptate, respunde negativ. Noĭ nu putem socoti, se zice, pe 0, căcĭ *zero* n'are nicĭ o valoare. Numerătoarea începe de la 1—10, decĭ un secol are 100 anĭ; nu 99. Nimenĭ nu va zice: Am 59 de anĭ, înainte de a se împlini 59, iar al 60-lea începe de la trecerea celuĭ al 59-lea, de și se poate zice: are 60 anĭ încă de la sfîrșitul celuĭ al 59-lea și pînă la trecerea celuĭ de al 60-lea. Și papa, dacă a recomandat începutul secoluluĭ al XX-lea la 1 Ianuarie 1900, a avut în vedere practica Romeĭ. Impăratul Carol cel Mare a sărbătorit începutul secoluluĭ al IX-lea la 800. Dar ce sîntem noĭ ținuți de măsura papeĭ și de practicele Romeĭ? Nu. Decĭ secolul avînd 100 anĭ, numaĭ după ce vor trece 100, vom putea începe alt secol. Așa că secolul al XX-lea va începe la 1 Ian. 1901.

Chestiunea aceasta a maĭ fost discutată și la 1800. Și atuncĭ s'a pus întrebarea: cînd începe secolul al XIX-lea.

In Leipzig deslegarea chestiuneĭ s'a lăsat facultățeĭ de filosofie. Facultatea a răspuns: Pentru a deslega întrebarea, trebue a deosebi timpul împlinit, trecut (*tempus completum*) de timpul ce trece (*tempus currens*).

Astronomiĭ esprimă aniĭ după *tempus campletum*, întru cît eĭ numără numaĭ părțĭ de timp trecute și de tot împlinite, fie acele părțĭ maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ, așa că acolo unde este vorba numaĭ de anĭ deplinĭ, zile depline etc., pentru esprimarea durateĭ uneĭ bucățĭ de timp, trebue să se observe cu siguranță în-

ceputul pînă la isprăvit. In viața comună și pentru timpul cetățenesc al kalendaruluĭ, se numeră zile, săptămînĭ, lunĭ și tot așa un secol, după *tempus currens*, adecă prima zi, prima săptămînă. prima lună, decĭ primul secol, care toate se număr de la început, de și ele presintă timpurĭ care încă nu sunt înplinite. Titlul kalendaruluĭ d. ex. pe anul 1800 de ex. ne arată aceasta maĭ clar.

Anul întreg, care începe cu 1 Ianuarie și se termină cu 31 Decembrie se numesce în tot timpul durateĭ 1800. De aci urmează: Primul deceniŭ după Christos coprinde aniĭ 1, 2, 3 pînă la 10 și se îndeplinesce numaĭ după ce trec 10 anĭ; al doilea cuprinde aniĭ: 11, 11, 13 pînă la 20; al treilea aniĭ 21, 22, 22, 23—30, decĭ al 10-lea cuprinde aniĭ 91, 92, 93—100. Anul al 100-lea în curs aparține primuluĭ veac ca complectare, și nu poate decĭ fi considerat ca început celuĭ de al doilea. Tot așa împlinește anul secular 1800 cu mersul săŭ 31 Decembrie noaptea la 12 ore veacul al XVIII-lea, și al XIX-lea începe cu 1 Ianuarie 1801.

Acesta este răspunsul, spune, „Leipziger Neuste Nachrichten" la întrebarea pusă. *Bode*, în „Erläuterungen der Sternkunde und der dazu gehörigen Weisenschaften, Theil 2, seite 868 zice: Un secol noŭ începe, d. ex. al XIX-lea, după socoteala cetățenească, la încheerea celuĭ de al XVIII-le la 31 Dec. 1800 noaptea la 12 ore, și după socoteala astronomică la 1 Ian. 1801 la amiază; iar *Walff* în Element. Chron. paragraph 87 zice: Si anni curentes numerentur, saccularis (în cazul de față anul 1800) non ad saeculum novum, sed ad alterum, quod finitur, spectat.

Respunsul dat, datorit celuĭ maĭ renumit matematic al timpuluĭ, profesoruluĭ Hindenburg, a avut de resultat că secolul al XVIII-lea s'a început la 1 Ian. 1801 și așa s'a sărbătorit în Leipzig.

Tot așa este și cu veacul al XIX-lea, care se va termina la 31 Decumbrie 1900. Calculele nu cunosc vr'un an a *zero*; ele se duc după socoteala luĭ Dionisie Exignus (sec. VI), care n'a luat 1 Ianuarie, ce urma după Crăciun ca început al ereĭ creștine, cum se vede de acolo, că mulțĭ părinți bisericescĭ socotesc acea dată, „Buna Vestire," iar nu Nașterea. Dacă anul prim al ereĭ noastre 754 după fondarea Romeĭ; atuncĭ anul 753 este anul de înaintea ereĭ creștine, iar nu un an *zero*.—Orĭ ce socoteală, alt-fel făcută, ne dă un secol de 99 de anĭ, cea ce nu este admisibil. Dacă d. ex. cine-va s'ar fi născut la 1 Ianarie 1, la 1 Ianuarie 100 va fi de 100 anĭ, va serbători centenarul săŭ; nu va trece însă în doua sută. de cît în 101, cînd va serbători iarăși ziua naștereĭ sale și nimenĭ nu va zice, maĭ înainte de 101 că a trecut în alt secol. Dacă în linbajul vulgar noĭ atribuim cui-va că are 2, 3, 4 etc. anĭ de îndată ce acel cine-va a început anul al 2-lea, al 3-lea, al 4-lea etc., nu este maĭ puțin adevărat, că aniĭ merg de la întrarea în eĭ și pînă la fine, fac parte din întregul lor în tot acest timp și nu'ĭ putem socoti împlinițĭ de cît atuncĭ cînd aŭ trecut zilele din care se compun aniĭ.

Așa stînd cestiunea, la 1 Ianuarie 1900 putem serbătorl schimbarea anuluĭ, ca în toțĭ aniĭ, putem chiar să sărbătorim schimbarea cifrelor 1899 în 1900, dar nu vom putea zice nicĭ-odată că secolul al XX-lea începe atuncĭ. Căcĭ, una din două: Ori un secol are 100 de anĭ, și atuncĭ trebue să așteptăm împlinirea lor; orĭ n'are și atuncĭ putem face pe placul celor grăbițĭ. Dar atuncĭ să fim consciincioșĭ să spunem: am scurtat secolul cu un an. Treabă mare, nu e; cetățenilor puțin le pase de așa lucrurĭ.

D. B.

NAZBÎTIĬ

Țiganul la vînat

Nicĭ răchita ca pomu, da nicĭ țiganu ca omu... Că pesemne așa-ĭ zidit neamu ista să fie de rîsu și de batjocura tuturor.

Iĭ abătuse faraonuluĭ să mînînce carne de iepure,—chelbosuluĭ scufie de mărgăritar îĭ lipsește,—să ia și să duce la vînat.

Umblînd iel și tot furînd cu ochiĭ din tufă în tufă, popîc zărește un ĭepure șezînd pe culcuș: rîdică pușcă și în loc să ochiască, prinde a prubuluĭ și a-și zice în gînd:

— Jumatateă hasta pentru nașu; din jumatatea hastalaltă, o ciosvîrta s'o fac împanata cu husturoiŭ; ciosvîrta de dinainte cu capățina, o cĭorba dreasă și să-ĭ arunc și-o teaca de ardeiŭ...

Haa!—face țiganu odată, ca și cum ar fi sorbind din ciorbă.

Iepurele, auzind zgomot, tîștĭ! sare din culcuș și pe icĭ țĭ-e drumu.

Țiganu după ĭel:

— Ho, staĭ mo, bataiosule! c'o sa-ĭ spun țigănceĭ sa nu maĭ puie ardeĭŭ.

Th. Iordan

Răbojul meu

Prăbușire. In Italia de nord, din cauza unor ploi torențiale, s'a pornit muntele Amalfi și a îngropat un sat aproape în întregime. Din această cauză comunicațiile aŭ fost mult timp întrerupte. Maĭ multe familiĭ englezeștĭ, a căror membri aŭ fost omorițĭ în aceasta nenorocire, aŭ căutat mult timp cadavrele morților sub ruine.

Ce trist sfîrșit de veac.

*

Anuarul biurouluĭ longitudinelor, care e singura autoritate competentă în această chestie, cuprinde următoarele:

„Al nouă-spre-zecelea secol se va sfîrși la 31 Decembrie 1900.

„Al două-zecelea secol va începe la 1 Ianuar 1901".

Iată cum a rămas Papa și Impăratul de minciună.

*

V. Sardou la Roma. Peste puțin se va da în capitală Italieĭ, prima reprezentație a *Toscă-i*, muzică de Puccini. Sardou a promis că va veni să asiste la premieră. S'a format un comitet în frunte cu poetul E. Panizzache, care să-ĭ pregătească o primire grandioasă.

*

La ultima alegere de la Bucureștĭ reclama americană și-a făcut apariția D. Radu Dragomirescu, candidat independent, a publicat un apel către alegătorĭ, subt titlul, în compact: *cu toțiĭ la vot*. In mijlocul afișuluĭ e portretul candidatuluĭ, cuprins între cuvintele advocat și doctor în drept.

Ce zice, Penel? I s'a îndeplinit *Reforma*.

*

François Castanié care, cum zice Barrès, e „l'homme qui connaît le mieux *les* gloires militaires" a Franțieĭ, povestește un fapt, care pune într'o curioasă lumină ura Englejilor în contra a tot ce ținea de Napoleon. Mareșalul Ney fusese de-abia împușcat, cînd un englez, care era calare la oare-care distanță și de-acolo observa amănunțimile execuțieĭ, dădu drumul caluluĭ săŭ și sări peste cadavru, apoĭ dispăru ...

Și să nu-ĭ urască Francezii?

*

Apariții fantastice, In Brothone, departamentul Eure (Franța) populația e terorizată de niște apariții fantastice. Femeile nu maĭ îndrăsnesc a eși din casă.

Cîte-odată aceste apariții iaŭ forma unuĭ cerb uriaș, la marginea uneĭ pădurĭ. El se oprește un moment, apoĭ, la cel maĭ mic zgomot, dispare. Altă dată globurĭ de foc circulă în toate direcțiunele. Apoĭ, se arată fantasme albe și o cavalcadă de oamenĭ fără cap, care trec cu o repezeciune fără samăn.

S'a tras lovituri de pușcă în eĭ, dar fără rezultat. Dar cum s'a observat urme de pașĭ, gendarmiĭ aŭ pornit în cercetărĭ. Nu se știe încă rezultatul.

*

EFEMERE

Falimentul științeĭ luĭ Z.

Lui Brunetière

Cartea luĭ e imprimată
Pe subțire pergament.
Cum e'n două limbĭ, știința-ĭ
A dat dublu faliment.

ENDYMION

Opinia la Hușĭ

Hușĭ 26 Decembrie 1899

De vre-o cîte-va zile reclamagiul ziar „Romînia Junĭ", a cam luat în primire orașul nostru, publicînd cele maĭ intolerabile inepțiĭ și aruncîndu-se asupra șefuluĭ administrațiuneĭ noastre cu o sumă de injuriĭ de care nu poate fi capabilă de cît o redacție în al căreĭprogram figurează *reforma preseĭ care a devenit un mijloc de zăpăcire publică*.

Apoĭ maĭ mare zăpăcială ce aruncă în public bîrfitoarele și tendențioasele corespondențe ale sus numituluĭ ziar, nicĭ numaĭ poate fi. Zic tendențioase, fiind-că dacă ieĭ aceste *corespondențe* și le scarmenĭ bine, vezĭ că numaĭ de chestia porumbuluĭ și de sărăcia locuitorilor fălcienĭ nu-ĭ arde luĭ, ci cu totul altele sunt sorgințele acestor corespondențe *ex oficio și de comandă*, eșite din capul unuia, care, crezîndu-se înzestrat cu o doză de lustru aparent, fiind maĭ întrigant și maĭ obraznic, să îndeasă acolo unde nicĭ o dată nu trebue să-ĭ fiarbă oala, cum a zis cu drept cuvînt *Epoca*, în unul din numerile sale trecute, vorbind tot despre corespondențele „Romînieĭ June."

Și maĭ are aerul de ziar independent?!

Dacă redactoriĭ „Juneĭ" înțeleg *a ți inde-pen-denți* prin acest mod de a lucra, făcînd ziarul lor debușeul tuturor calomniilor, eu, să mă exprim sincer, îĭ compătimesc.

E imposibil să-ți explicĭ această stare de lucrurĭ de cît: Saŭ că *paraponul* a și început să bîntuie cu furie în redacția celuĭ mai maĭ mare cearșaf din țară, sau că printre redactorĭ, *pipirigul* e in floare, sau în fine că vre-un reporteraș de mîna a doua, vroind să-și facă debutul în ziaristică și bucurîndu-se de ușurința șefilor săi—ca să nu zic alt-fel—strecoară pe sub mînă tot felul de ineptiĭ.

Și dacă staĭ să judecĭ după modul disperat cum stigă că « moare dom'le . . . . moare pop'lația fălciană de foame, . . . o să fie revoltă, revoluție nevoie mare. . . . și guvernul nu se gîndește! Ce credețĭ că dacă sătenii aŭ răbdat pănă acum, aŭ să maĭ răbde?. . . . Las'că nu-s proștĭ eĭ, știm noĭ!.... .»ai crede că acestor redactorĭ (pardon) n'aŭ să le maĭ ticnească sărbătorile de supărare fiind-că nu-ĭ porumb în Jud. Fălciŭ.

Dar fiind-că la aceste zile marĭ, fie-care creștin trebue să fie vesel și se maĭ lese la o parte supărările, d. prefect Miclescu s'a silit cu cumpararea porumbuluĭ, iar eŭ îmĭ fac o creștinească datorie aducînd aceasta la cunoștința onorabililor de la „Romînia Junĭ," ca să le maĭ usuc lacrimile, să le maĭ ușurez greul de la inimă, ca să poată mînca și eĭ de Crăciun un cartaboș în liniște; iar reporterașul saŭ corespondentul P. (așĭ, parcă noĭ nu-l cunoaștem) să se poată da în liniște cu sania pe dealul Coțoiuluĭ din marginea orașuluĭ.

Nu-ĭ vorbă, eam mult a dat de lucru administrațieĭ județuluĭ pentru a procura „Juneĭ" această bucurie, acum de sărbătorĭ, pe această vreme de crizĭ. Ofertanțiĭ aŭ refuzat condițiunele puse de guvern (și aicĭ fatalitatea.... vezĭ, Juno?) dar după energice stăruințĭ s'a admis cumpararea porumbuluĭ prin bună învoială. Decĭ te poțĭ bucura și da și din coadă dacă vreĭ iubitule corespondent.

Dar maĭ spuneaĭ că nu-ți plac ochiĭ actualuluĭ ofițer al stăreĭ civile, fiind-că-ĭ rudă cu prefectul și în acelaș timp și profesor? De ce tacĭ deșcă și nu reclamĭ? Maĭ trage o corespondență à la „Juna" (era bine înainte de serbătorĭ) și dacă s'a crede de cuviință l'or schimba numaĭ ca să-ți facă hatîrul. Or pune pe Ionescu, absolvent al școaleĭ de Belle-Arte și . . . profesor la gimnaziu de gimnastică, exercițiul militar, fost multă vreme ofițer al stăreĭ civile și prietin cu Con' Nicu. Dă, stărue dacă nu-ți place.

Dar pînă atuncĭ poțĭ fi sigur că locuitoriĭ n'au să se maĭ revolte și prin urmare n'aĭ să maĭ aĭ de ce plînge.

După Crăciun ne maĭ vedem?

Marghi...

Informațiĭ

La epitropia spitaluluĭ sf. Spiridon s'a iscălit procesul-verbal prin care serviciul medicamentelor gratuite este desființat pe ziua de 1 Ianuarie.

Cu chipul acesta este sigur că epitropia va face o economie de 30,000 leĭ.

Din cauza viscoluluĭ puternic dintre Bucureștĭ și Ploești acceleratu de astă-zĭ dimineață a suferit o întărziere de două ceasurĭ.

Duminică 2 Ianuarie va avea loc în sala Sidoli un mare bal mascat.

Se prepară maĭ multe surprize.

Muzică militară.

Totul face să se prevadă că balul va avea nu deosebit succes.

Pare definitiv decisă desființarea farmacieĭ de la spitalul Sf. Spiridon.

Serviciul farmaceutic va fi organisat precum sunt organizate diferitele serviciĭ spitalicești care n'aŭ farmaciĭ proprii.

Pentru furnizarea medicamentelor vor fi admiși la licitație toțĭ farmaciștiĭ din Iași. De și prin regulamentele farmaceutice se prevede că reducerea poate să fie numaĭ de 30%, totuși nimic nu poate impedica acele farmaciĭ de a oferi 20% în in folosul spitaluluĭ.

Vinerĭ 24 Decembrie, ora 8 seara, a avut loc ședința consiliuluĭ profesoral al facultățeĭ de medicină.

La ordinea zileĭ chestiunea celor treĭ regulamente actualminte în vigoare la acea facultate. Să știe într'adevăr că astăzĭ la acea facultate sunt trei categoriĭ de studențĭ. Doctoranziĭ sunt după vechiul regulament, studențiĭ anuluĭ al III-lea și al IV-lea sunt după regulamentul alcătuit acum doi anĭ, iar studențiĭ anuluĭ I-iu și II-lea sunt după după regulamentul elaborat acum două lunĭ.

Natural că scoala sufere de pe urma atitor regulamente

Consiliul profesoral a hotărît ca să se ceară ministeruluĭ ca regulamentul noŭ să fie aplicat tuturor studenților care frequentează actualminte facultatea.

Cu chipul acesta se evită toate greutățile de aplicațiune.

Conform acestuĭ regulament vor fi în viitor patru sesiuni de examene pe an. Examenele de sfîrșit de an sunt desființate. După doi anĭ de curs studențiĭ poț da primul doctorat.

Imediat ce d. Alexandru A. Bădăreu, primar, se va întoarce, consiliul comunal va fi convocat în sesiune extra-ordinară.

La ordinea zilei pe lîngă alte chestiuni se va discuta și chestiunea apeĭ.

La hotelul Odesa din strada găreĭ a încetat din viață d. Th. Busuioc, proprietar din Pașcanĭ, venind în Iași spre a fi internat la spitalul sf. Spiridon, de oare-ce era bolnav.

Societatea studențească „Carmen Sylva" a organizat un pom pentru ziua de ajunul anuluĭ nou.

Se vor îmbrăca zece copilașĭ sermanĭ cinci băețĭ și cincĭ fete.

Inițiativa e datorită gentilelor studente ale Universității noastre.

Cu ocazia serbăreĭ în onoarea Italieĭ, care va avea loc la 1 Februarie, se va juca o piesă istorică întitulată *Romulus* datorită conteluĭ de Gubernatis.

Contele împreună cu o delegație deșease studențĭ italienĭ vor lua parte la această frumoasă serbare.

Din lipsă de spațiŭ amînăm pentru mîne darea de samă de la reprezentațiile date în zilele de Crăciun.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRAMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

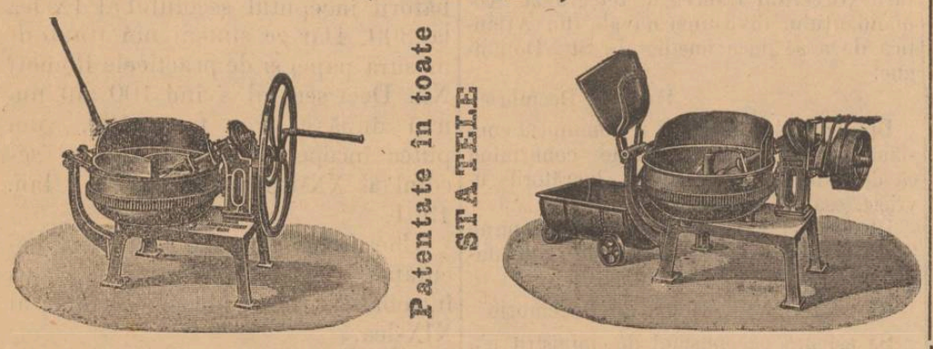

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
10—10

D-r C. Vitner
Fost intern al Spitalelor și al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureștĭ
Fost medic de oraș și spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. și 1—3 p. m.
Iași. — Strada Lăpușneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI
Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpușneann un mane asortiment de Incălțăminte fine, solide și moderne pentre barbațĭ, dame. și copiĭ precum Galoșĭ și Șoșonĭ*vertabile rusescĭ* I-a calitate.
Comenzile din provincie se execută rpompt.
Prețurile avantagioase și fixe,

„ANKER"
Societatea de asigurare asupra vieței și de rente in Viena, fondată in 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanțiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*
Cauțiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraților din Romînia aŭ fost deleĭ 3,262,000.*
Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate și pentru daune suma de francĭ:
241,334,301.55
Societatea contractează:
Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viață și deces în condițiunile cele maĭ avantagioasă.
Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.
Asigurărĭ pe caz de viață și deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum și diverse alte combinațiunĭ ce ating branșa asigurăreĭ asupra vieței.
Informațiuni se dau și oforte se primesc de către Agenția Principală din Iași str. Lăpușneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu
STRADA LOZONSCHI No, 10
Ord. 1—3 p.—m.
31—51

Fabrica de Bere „Zimbru"
IAȘI
Recomandă excelentele sale produse —Face zilnic expedițiunĭ în oraș la domiciliu și în provincie în sticle și butoaie.
In oraș se găsește la „Berăria Nouă la Restaurația Bereriei Zimbru și toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecțiuuĭ pentru cursul primar și secundar.
A se adresa la Redacție.

IMPORTANT
Find că părăsesc țara, cu autorisația Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, și Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare și un Pianino.
H. Finke.
Strada Golie vis-a-vis de Nestor Heck.

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preț și altele a se adresa la.
Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
5—5

La Magasinul de Noutățĭ
Iași M. I. Friedman
A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, coorate și negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav și catefe gantelerii, panglicării, jerșeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete și Pensionatul Varlam, Bluze și cravate pentru școala Normală superioară și cravate pentru Sft Sava. Sperînd că ouor. public și onor noștri clienți ne va visita spre a ăe con vinge de realitate și de prețurĭ moderate
Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER
STR. PRIMĂRIEI 13
lîngă „Pomul Verde"
dă consultațiunĭ în toate zilele de la
9—10 dim. și 2—4 dupa amiază
pentru săracĭ Consultațiunĭ gratis.

Ultimele Informaţii

„Opinia“ la Botoşani

In curînd se va da de către comitetul „Spitaluluĭ de copiĭ Filantropia“ un splendid bal, unicul care îşĭ are reuşita aicĭ, pentru mărinimosul scop al întreţinereĭ spitaluluĭ, unde 'şĭ găsesc salvarea zecimĭ de copilaşĭ nenorociţĭ, şi care va avea loc în saloanele cerculuĭ militar din localitate în sara zileĭ de 4 Ianuarie 1900.

De sigur e foarte satisfăcător şi îmbucurător pentru societatea şi publicul Botoşănean, cînd să vede ce faptă omenească să face din banĭ, care cu plăcere contribue fie-care, pentru a asigura o existenţă maĭ temeinică acestuĭ spital, lipsit cu desevîrşire de alte fondurĭ, de cît acele adunate din produsele unuĭ bal, din ofrandele a cîtor-va doamne din societate şi din contribuţiele d-nelor patronese.

Cîtă mulţumire va simţi fie-care din spectatorĭ, văzînd că mica suma ce aŭ dat, vor avea o distracţie destul de agreabilă şi vor alina suferinţele atîtor micuţĭ nenorociţĭ copiĭ, găsind salvarea şi căutarea în acest spital, graţie numaĭ atîtor inimĭ generoase şi fapte de înaltă caritate, care revin de drept d nelor patronese: Marie Stefan Ghika, Ana Pădure şi Marie G. Goilav.

Sperăm dar că societatea de aice va da tot concursul ca să întreacă toate aşteptările posibile şi vor veni în număr mare pentru a da acestuĭ bal splendoarea care o merită, a unor fapte destul de lăudabile şi bine apreciate de elita societăţeĭ culte şi generoase.

Comitetul n'a cruţat nicĭ un sacrificiŭ, căcĭ pentru acest bal s'aŭ comandat deja la Paris, un cotellion monstru, şi adevarate surprise, unde fie-care vor capata un frumos souvenir cu ocaziunea presenţeĭ d-lor la impunătorul bal al Filantropieĭ.

Cu toţĭ dar să ne dăm rendez-vous în sara zileĭ de 4 Ianuarie 1900.

D. A. Rosseti, candidatul partiduluĭ conservator la alegerea de deputat care a avut loc în ziua de 23 Decembrie, nu se va prezenta la alegerea de balotaz care urmează să aibă loc în ziua de 31 Decembrie.

D. A. Rosseti se consideră ales în conformitate cu jurisprudenţa parlamentuluĭ care s'a hotărît deja în două rîndurĭ în senzul susţinut de d. Rosseti, că voturilor anulate nu se consideră ca voturĭ exprimate.

Aflăm cu plăcere că d-na Elisa A. Xenopol, soţia rectoruluĭ Universităţeĭ, care a fost greu bolnavă, merge spre bine.

Dorim o complectă însănătoşire.

Un început de incendiu s'a declarat la casa d-luĭ Dumitrie Casian din strada Zugravilor.

Intervenind veciniĭ la timp focul a putut fi localizat.

D. Prefect de judeţ D Greceanu a primit din partea d-luĭ prim-ministru Gh. Gr. Cantacuzino următoarea telegramă din Floreştĭ:

Vă urez din inimă sărbătorĭ fericite, muncă spornică şi mulţumire deplină adminsitraţilor d-stră.

(ss) Prim-ministru şi ministru de interne.

Gh. Gr. Cantacuzino.

D-na Elena Bănznea, directoara şcoaleĭ normale de institutoare, bine-voieşte a ne comunica, că comitetul societăţeĭ *cantinelor* scolare, a decis ca loteria organizată de acea societate va avea loc cu începere de la 31 Decembrie într'o casă din strada Lăpuşneanu oferită în acest scop de d. Carl Konya.

Toate persoanele care au primit invitaţie de la d. Gr. Buţureanu pentru a oferi obiecte în scopul organizăreĭ aceleĭ loteriĭ şi doresc să trimeată obiecte să le înainteză pe adresa scoaleĭ de institutoare.

Iată şi numele persoanelor car aŭ binevoit a dona obiecte: D-na Lucie Greceanu, d-na Elena Mano, D. I. Vandory, d-na Maria dr. Thiron, fraţiĭ Polingher, d-na Aneta Corvin, d-na Finorette Stoianovicĭ, d-na Anette Hagiescu, d-na Olga Vaitoianu, d-na Lucreţia Gh. Cardaş, d-na Elena A. Ureche, d-na dr. Peride, Tufli, Smirnov d-na Emilia Darmet, d-na V. Săghinescu, d-na Maria Irimescu, d-na Jeanne Sadoveanu, Cofetăria Georges, d-na Lucie Vrabie, d-na Sali Porjes, d-na Efrosina V. Roşculeţ, d-na General Iarca, d. Henric Mezetti, d-na Jeanne Hater, d-ra E. Sachelaride, d. Maximovicĭ, d-na Profira Dimachi, d-na Profira Cristescu, d-na Emma Stroja, d-na Matilda Simionescu, d. loct. Dimachi, d. căp. Vaitoianu, d-ra Beatrice Holban, d-na Ana L. Negruzi, d-na Liseta Vrabie, d-na Maior Renescu, d. Ionescu, d-ra Drosila Ionescu, d-ra Felicia Aramă, d-na Adela Grigoriŭ, care a bine-voit a colecta 38 de obiecte, d-na Xenopol, directoare externatuluĭ de fete, care a colectat 42 obiecte, d-na Maria Xenopol, d-ra Thileman, d-ra Neculcea, d-na Scorpan, d. M. Raşcu, d. A. Holban, d-na Elena Pastia, d-na Valter, d. Prasin, d. Fränkel, d. Daniel, Bachstez, Hirsch, fraţiĭ Goldenberg, Gherbel.

In numărul de mîine vom publica numele celorlalţĭ donatorĭ.

Individul Haim Izel Feldman fiind chemat erĭ de d-na Anette I. Antoniade din str. Ghica-Vodă No. 30 pentru a-ĭ repera soneria, a profitat cînd d-sa nu era în camera şi i-a furat o ţigaretă de chihlimbar ce se află pe o mesuţă în etac.

Poliţia cercetează.

In conformitate cu ordinul d-luĭ ministru de finanţe, d. G. Mihail noul comisar al guvernuluĭ pe lîngă Creditul fonciar urban din localitate a depus azĭ jurămîntul înaintea Tribunaluluĭ.

D. Teodor Rosetti, directorul Băncеĭ Agricole, se află în oraşul nostru, unde a venit să petreacă sărbătorile la fratele săŭ d. D. Rosetti. D-sa a aflat de moartea d-luĭ M. Ghermani în Iaşĭ.

Firma S. Schiler, a fost cerută se fie declarată în stare de faliment. Termenul de judecată este fixat pentru ziua de 13 Ianuarie.

Un imn naţional pe psaltichie. Azĭ cînd e tendinţa de a scrie cîntările bisericeştĭ pe note muzicale, cum aŭ făcut d-niĭ G. Dima şi Gavril Muzicescu din Iaşĭ, cum şi psaltul de la sf. Spiridon, care a scris *Prohodul* mîntuitoruluĭ pe note musicale, ne prinde mirarea cînd vedem cîntece naţionale, puse pe psaltichie cum a făcut pe vreme vestitul Anton Pan, autorul *Spitaluluĭ Amăruluĭ* în Svol.

Fostul profesor de cîntărĭ bisericeştĭ la şcoala de cîntăreţĭ din Turnu-Severin, d-l Lazăr Ştefănescu, vroind a popularisa şi în straturile dascalilor de bisericĭ *cu anteree*, a scris pe psaltichie *imnul naţional „Trăească Regele“*. Imnul e scris pe glas al 8, tonul *ni-vu-di* ga-vu-pa-ni.

Suntem rugaţĭ aĭ publica că acest imn se găseşte la autor, la Severin, pe preţul de 50 banĭ.

Direcţiunea Generală a Telegrafelor şi Poştelor aduce la cunoştinţa generală că s'a pus în vînzare la toate biurourile Telegrafo-postale şi la toţĭ debitanţiĭ, bonurĭ timbrate pentru telegrame a 25 banĭ, a 80 banĭ şi a 1 leŭ, avînd formatul mandatelor postale.

Cele de 25 banĭ vor servi ca telegrame de felicitare fiind valabile în orĭ şi ce zi a anuluĭ.

Cele de 80 banĭ sunt valabile pentru telegrame simple a 10 cuvinte.

Cele de 1 leŭ vor fi valabile pentru telegrame de 14 cuvinte.

Tot de o dată cu ocaziunea sărbătorilor se vor maĭ pune în vînzare cărţĭ postale ilustrate, carĭ vor circula în ţară fără altă supra-taxă, iar în străinătate cu un timbru postal în plus a 5 banĭ.

In Iaşĭ să găsesc şi la ghişeurile de la Off. Telegr. Centr. Iaşi 1, Iaşĭ 2, Gară, şi debitanţĭ.

Serbarea pomuluĭ de Crăciun de la Cercul Militar

Comitetul Cerculuĭ a ţinut şi anul acesta să facă pentru copiiĭ militarilor din localitate un pom de Crăciun; pomul a corespuns tuturor cerinţilor căcĭ a fost de o frumuseţă admirabilă şi decorat cu mult gust; partea inferioară era garnisită numaĭ în draperiĭ, iar pomul propriu zis era splendid şi cu multiplele sale ramurĭ atingea tavanul; fiind luminat cu 100 lămpĭ incandescente şi împodobit cu peste 600 obiecte de diferite forme şi culorĭ; după uniĭ pomul din anul acesta a întrecut în bogăţie şi în aranjament pe cel din anul trecut.

Această operă care a făcut bucuria nu numaĭ a copiilor ci şi a tutulor asistenţilor se datoresce majoruluĭ Văitoianu, Locotinenţilor Filipescu, Simionescu şi Ghercules — care aŭ dat preţiosul lor concurs comitetuluĭ.

Serbarea pomuluĭ a avut loc în ziua de Crăciun, la orele 3 p. m.

Micĭ îngeraşĭ fălfăeaŭ în aer uşoarele lor aripĭ şi înpacientaţĭ aşteptau sosirea vestitoruluĭ nascereĭ luĭ Hristu; la orele 3½ lumina apare, uşele mareluĭ salon se deschid şi la sunetul unuĭ marş întonat de muzica Regimentuluĭ, copilaşiĭ aleargă voioşĭ şi uimiţĭ de frumuseţa pomuluĭ rînd pe rînd îĭ daŭ ocol pentru a-l admira.

Acordurile unuĭ vals armonios încep a vibra în aer şi gingaşele perechĭ încep a dansa. Domnişoara general Pascu, plină de graţii ca totd'auna, a deschis seria dansurilor, împreună cu d. Colonel Alexandrescu. Miciĭ danţuitorĭ duşĭ de vîrtejul bostonuluĭ se avîntaŭ voioşĭ şi nu se lăsaŭ să fie învinşĭ de ceĭ marĭ. Un cadril a urmat după boston şi miciĭ îngeraşĭ n'aŭ lipsit la apel de a forma perechĭ alese răspîndite printre danţuitoriĭ maĭ marĭ. La figura a 6 Liliputiĭ aŭ fost neobosiţĭ pînă la fine fără a face greşelĭ, fiind conduşĭ bine de către preşedintele cercului, care a condus cadrilul. O horă mare şi frumoasă s'a încins apoĭ împrejurul pomuluĭ. După cite-va minute muzica încetează, iar d. Colonel Alexandrescu oferă cu plăcere fie căruĭ îngeraş cite un cornet de bomboane, pe care moş Crăciun le aŭ trimis de care ce au fost cu minţĭ.

Ingeraşiĭ în loc să continue dansul, s'aŭ pus să facă cunoscinţă cu bomboanele delicioase din frumoasele cornete. Un nou vals 'i distrează şi încep din nou a dansa cu o plăcere uimitoare; al 2-lea cadril a urmat valsuluĭ şi apoĭ cu un galop boston şi marşŭ s'a încheiat seria dansurilor.

La orele 6 ½ miciĭ copiĭ se pregăteaŭ a pleca acasă, ducînd cu ei suveniri frumoase şi decisiunea de a se purta bine pînă la s-ftul Ion, cînd se va despoia pomul şi toate surprisele li se vor distribui.

Pe lîngă cadourile date s'a maĭ servit prăjituri, glasele şi bomboane russe iar D. D. oficerĭ s'au răcorit cu cîte un pahar de bere.

In marele concert al Ingeraşilor s'a remarcat:

D-şoara Anuţa Iarca un îngeraşŭ în alb de o frumuseţă deosebită, plină de gratiĭ şi o serioasă dănsuitoare.

D-şoara Pascu, o dănsuitoare infatigabilă.

D-şoara Cristescu o brunetă gingaşă şi mult doritoare de dans. D-rele Corvin, Stamatopol, Livezeanu, Văitoianu, Renescu, Neagoe-Petrescu, Popovicĭ, Angelescu Andreescu, Jipa, Kirculescu, Donicĭ, Carp, Bugeac, Macarovicĭ, Kiricus, Hârlescu, Buşilă, Zamfirescu, Negri-Răteanu, Hagiescu şi alţĭ îngeraşĭ carĭ sburau prea repede şi nu se puteaŭ distinge.

Un contingent destul de mare de viitorĭ ostaşĭ aŭ făcut pe gentili cavalerĭ şi au dansat îngeraşiĭ cu mult antren.

Dintre d-ne am zărit:

D-nele general Iarca, colonel Lambrino col. Pavlo, Doctor Corvin, E. Donicĭ, col. Petrovicĭ, col. Stamatopol, maior Văitoianu totdeauna veselă şi gentilă, maior Renescu, maior Mirinescu, maior Petrescu, maior Anghelescu, maior Jipa, căpitan Kirculescu, căpit. Stratilescu, doctor Vicol, căpit. Carp, căpit. Botez, căpit. Zamfirescu, doctor Rateanu, căpit. Hagiescu, căpit. Caloenescu, căpit. Cujbă, căpit. Grunau, locot. Ernicĭ, lct. Filipescu lct. Leca, lct. Martak, sub-lct. Vojen, sub lct. Rezmeriţă, sub-lct. Alexandrescu sub lct. Rosianu. . . . . .

Epoletul a fost represintat prin d. general Iarca şi maĭ toţĭ oficeriĭ din garnizonă fie din activitate, fie din rezervă şi retragere.

Comitetul Cerculuĭ în dorinţa ca Pomul de Crăciun să fie văzut şi de lumea nemilitară va da la 2 Ianuarie 1900, o serată dansantă.

La revedere

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Londra 28 Decembre

Ziarele anunţă că Buriĭ aŭ atacat Ladysmith la 26 Decembrie şi aŭ fost respinşĭ.

Eĭ aŭ reîncăput bombardarea la 27 Decembre.

Se anunţă din Frere, cu data de 26 Decembre că Buriĭ aŭ bombardat Ladysmith.

Tunurile marineĭ engleze aŭ distrus rîndurile Burilor.

Englejiĭ n'au suferit nicĭ o perdere.

Se anunţă din Durban, cu data de 26 Decembre, că steamerul Herzog al linieĭ de Est al Africeĭ germane a fost prins de către un vas de resboiŭ Englez şi a fost adus aci.

Hamburg 28 Decembrie

După o telegramă din Aden, paquebotul poşteĭ german generală a fost liberat.

Berlin 28 Decembrie

Agenţia Wolff anunţă că paquebotul poşteĭ imperiale *Kanzler* avînd pe bord material al Cruceĭ roşiĭ a plecat la 22 Decembrie din Neapol la Port-Said.

La Neapol vasul *Kanzler* nu a fost strîmtorat în nicĭ un mod; nicĭ o intrevedere nu o avut loc între căpitanul acestuĭ bastiment şi consulul englez din acest oraş.

Londra 28 Decembrie

O depeşă a colonelului Badenpowells, cu data din Mafeking la 14 Decembrie zice:

Am atacat dimineaţa un fort inamic cu treĭ tunurĭ, două escadroane şi un tren blindat.

Atacul a fost executat într'un mod brav, dar toate sforţările noastre pentru a strabate interiorul fortuluĭ nu aŭ reuşit, noĭ ne-am retras.

Treĭ ofiţerĭ aŭ fost omoriţĭ şi treĭ răniţĭ.

Perderile de oamenĭ sunt marĭ.

Berlin 28 Decembrie.

Se anunţă din Bruxelles ziaruluĭ Tageblat că coloana colonelului Badenpowells, care se află la Mafeking, este aproape cu totul sdrobită.

Buriĭ au ocupat toate colinele care domina piaţa.

Predarea Mafekinguluĭ este eminentă.

Londra 28 Decembrie

Generalul Withe anunţă din Ladysmith cu data de azĭ că Buriĭ aŭ dat un atac cu marĭ forţe şi aŭ fost respinşĭ.

Lupta continuă.

Cape-Towne 28 Decembrie

In cercetările făcute la departamentul resboiuluĭ din Pretoria se arată ca nicĭ lord Cecil nicĭ fiul marquizuluĭ de Salisbury, nicĭ lord Charles Bentink nu se găseaŭ printre răniţiĭ.

In Timpul eşireĭ făcute din Mafeking la 14 Decembrie, lord Cecil bolnav de friguri se găsea în spitalul din Mafeking.

Durban 28 Decembrie

Tribunalul de seqestru se va întruni săptămîna viitoare.

Paris 28 Decembrie

Le Journal zice că Papa ar fi însărcinat pe Cardinalul Vanghan să ofere mediaţiunea sa Angliei şi că în acelaşĭ timp ar fi prevenit pe împaratul Wilhelm de intenţiunile sale.

Berlin 28 Decembrie

Se anunţă din Odesa *Agenţieĭ Volff* că autorităţile engleze ale acestuĭ port aŭ renunţat la o percheziţie pe bordul vaporuluĭ german general care îşĭ va continua drumul peste cîte-va zile.

Essen 28 Decembrie

Ziarul *Rheinische Vestphalische-Zeitung* publică o depeşă din Londra, după care din o sursă care atinge de foarte aproape ministerul de răsboi Englez, ştirea privitoare la furniturile făcute de Krupp Angliei sunt cu totul rele.

Materialul de răsboiŭ pentru Africa de Sud este furnizat de către fabricele particulare saŭ publice ale Angliei.

Guvernul Englez nu a dat nicĭ un ordin usineĭ Krupp de zece anĭ.

Roma 28 Decembrie.

Agenţia Stefani desminte ştirea zicînd că un vas german, făcînd drumul pentru Lorenzo-Marquez, ar fi fost oprit la Neapole.

Monceau les mines 28 Decembrie.

Minerii aŭ hotărît de a relua lucru Lunĭ.

Saint-Etienne 28 Decembrie.

Sentinţa arbitrală dată de d-niĭ Jaures şi Gruner ca arbitriĭ aleşĭ de către minerĭ şi companiĭ, acordă o mărire mijlocie de 43 centime pe zi minerilor.

Guerin a fost transferat la închisoarea din Chairvaux, unde el îşĭ va face pedeapsa.

Plecărea sa nu a dat loc la nicĭ un incident.

Viena 28 Decembrie.

Comisiunea armateĭ din delegaţia Ungară a adoptat budgetele ordinare a extraordinare ale răsboiuluĭ, de asemenea şi proiectul relativ la prelungirea întîrzierei pentru aplicarea leiqidaţiuneĭ a oare-căror credite extra-ordinare votate pentru 1897 şi 1898.

Ministrul de răsboiu a declarat că pericolul care exista, cînd el a cerut creditul de 30 milioane, a dispărut.

El poate decĭ să facă cumpărăturele sale maĭ încet, dar nu poate garanta pentru viitor în ce mod monarhia va cere ceea ce este trebuincios pentru fortificaţii şi cheltuelile extra-ordinare.

Roma 28 Decembrie.

După ziare regele va termina mîine decretul prin care se acceptă dimisia generaluluĭ Mero.

Interimatul de rezboiu va fi ţinut de generalul Pelloux.

Lisabona 28 Decembrie.

O notă oficioasă zice că Anglia şi Germania aŭ oferit Portugalieĭ, ca recunoştinţă, integritatea coloniilor sale şi posibilitatea ca să contracteze un mare împrumut pentru aşĭ regula starea finanţelor sale.

Portugalia a declarat că nu are nevoe de un asemenea împrumut.

Londra 28 Decembrie.

Jurnalele anunţă că Englejiĭ aŭ deschis în dimineaţa aceasta focul asupra colinelor carĭ se află în apropiare de Colesberg şi aŭ dat atacurĭ foarte însemnate la ost de Colesberg.

Toată artileria, cavaleria şi infanteria engleză i-aŭ parte la luptă.

Londra 28 Decembrie.

O depeşă din Mafeking adresată ziaruluĭ *Times*, cu data de 10 Decembrie, conţine lămuririĭ asupra uneĭ eşirĭ a colonelului Badenpawells.

Englejiĭ aŭ atacat posiţiunea inamicului în apropiere de Gametree, dar eşirea nu a reuşit, fortul primind întăririĭ în noaptea precedentă.

Se crede că Buriĭ aŭ aflat prin trădare intenţiunea colonelului Badenpawells de a ataca fortul.

Cîţĭ va soldaţĭ reuşiră a înainta pînă în apropierea posiţiunelor Burilor fără a putea să le i-a.

Se zice că Buriĭ ar fi întrebuinţat obuzurĭ explosibile contra Englejilor.

Cap-Town 28 Decembrie.

Maĭ mulţĭ indivizĭ din Oranju Olandez, aparţinînd corpuluĭ neregulat al colonieĭ Cap, au fost arestaţĭ sub pretext de a avea o atitudene suspectă şi conduşĭ sub excortă aci.

După o ştire din Herscel Buriĭ au părăsit Sadygrey şi sau retras în present între Sadygrey şi Barkly-Eort.

Maĭ mulţĭ Burĭ prisonierĭ pe bordul luĭ *Manilla* au reuşit să scape şi se află în baia Simon.

Presa anunţă că marquizul de Salysburg a conferit erĭ mult timp cu d. general Nebster Attoeney şi d. Finlay.

Se asigură că aceste personagiĭ au discutat afacerĭ importante de drept internaţional, cauzate prin arestarea vasuluĭ german.

Ministrul Portugalieĭ a fost de asemenea azĭ la Tofe-Greoffice.

Londre 28 Decembrie.

Conrespondentul *Agenţieĭ Reuter* din Resnburg arată că regimentul Suplok a perdut 70 oamenĭ.

Generalul Withe spune că a avut loc o nouă luptă la Ladismith.

Perderile Burilor sunt foarte marĭ.

Guvernul anunţă formarea unuĭ nou regiment de artilerie.

Lord Balfourt vorbind înaintea alegătorilor săĭ face o comparaţie cu situaţia din înaintea chesteĭ faşoda.

Waschington 28 Decembrie

Senatul. D. Petrigran propune că guvernul să fie autorisat a oferi intervenţia sa în răsboiul din Transvaal.

Viena 28 Decembre

Raportul comisiuneĭ delegaţiuneĭ Ungare aprobă în totul politica luĭ Goluchowschi.

Noua presă liberă spune că noul minister se va forma în a doua jumătate a luneĭ Ianuarie cu sarcina de a face un compromis între Cehĭ şi Germanĭ.

PRIMARIA COMUNEĬ IAŞĬ

Publicaţie

La 19 Ianuarie 1900 ora 3 p. m. se va ţinea licitaţie publică în camera acesteĭ Primăriĭ pentru darea în antreprisă a lucrărilor de dărămarea zidurilor şi nivelarea loculuĭ imobiluluĭ din strada Anastasie-Panu No. 69, lucraro în valoare de 400 leĭ.

Garanţie provizorie de 80 leĭ.

Dispoziţiunele art. 68-79 din legea comptabilităţiĭ publice sunt aplicabile acesteĭ licitaţiĭ.

No. 28302
1899, Decembrie 22.

Baia Comunală

Se aduce la cunoştinţa generală că *Joĭ 23 Decembrie* a. c. s'a deschis Baia Comunală, care este ăst-feliŭ aranjată în cît toate secţiunile ieĭ vor funcţiona în toate zilele neîntrerupt. de la 8 oare dimineaţă pînă la 10 oare seara. Intreaga clădire luminată cu electricitate.

PREŢURILE

1). Baia de vapori, dăşuri sistematice, cabine sepărate pentru desbracat . , . . . 1 leu 25 banĭ

2), Baia de cadă cu duşurĭ calde şi reci . . . . . 2 leĭ

BAIA POPULARA

Clasa I cu paturĭ separate pentru desbracat . . , . . . 60 banĭ

Clasa II cu bănci . . , 30 banĭ

BAIA DE LUX

Această secţiune se compune din două compartimente. avînd fie-care cîte 3 săli:

1). Sală de desbrăcat.
2). Sală de aburĭ şi piscină.
3). Sală de vapori . . . 4 leĭ

HIDROTERAPIE

1). Un duş ecosez saŭ fricţiune 1 leŭ

2). Baie de cadă, masaj, impachetărĭ.... etc. (cură complectă) 2 l. 50 b.

La un abonament de 10 băi se face o reducere de 10%.

Doctorul Pastia medic Comunal şi specialist în Hidroterapie va da zilnic consultaţiunĭ gratuite de la 10—11 oare a. m.

Stabilimentul posedă masorĭ şi masoare bine instruite, coafeur, bufet.

Onorabilul public este rugat a vizita această Baie pentru care comuna aŭ făcut sacrificiĭ enorme numaĭ pentru a procura populaţiuneĭ o baie igienică şi cu preţurĭ accesibile pentru toate clasele societăţeĭ.

Administraţia.

No. 28297.
1899 Decembrie 24.

Fraţiĭ Alexiades

Fac cunoscut onorabililor clienţĭ atît din localitate cît şi din provincie că pentru sărbătorĭ cît şi pentru anul noŭ suntem asortaţĭ cu tofelul de bomboane şi cutiĭ de fantesie pentru Cadourĭ.

Asemenea facem cunoscut că pentru provincie ne însărcinăm să expediem franco-porto şi ambalaj colete poştale de 4 Kilograme neto, socotind a 4 leĭ Kilogramul bomboanele cele maĭ fine, chocolate, fructe, etc.

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ a se adresa strada Cogălniceanu No. 8.

4—6

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societăţiĭ „Fraterna“

din Păcurar

Strada Albă 14—

onsultaţiĭ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tighelului. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR
CADOU DE CRACIUN
şi
ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabriceĭ şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusut Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce technica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznic.u Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozit de mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER
Furnisorul Curţeĭ Regale
IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

şi-a asigurat un perfect serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

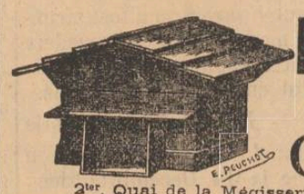

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a înventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.
Văpsele în cloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.
Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.
Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.
Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.
Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.
Articole de **Toilettă**:
Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.
Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.
Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent.*
Gallseife, săpun cu fere de bou.
Săpun fenicat desinfectant.
Foc bengal, rachete şi morişte.
Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).
Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.
Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.
Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.
Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.
Instalez şi repar sonerii electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.
Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

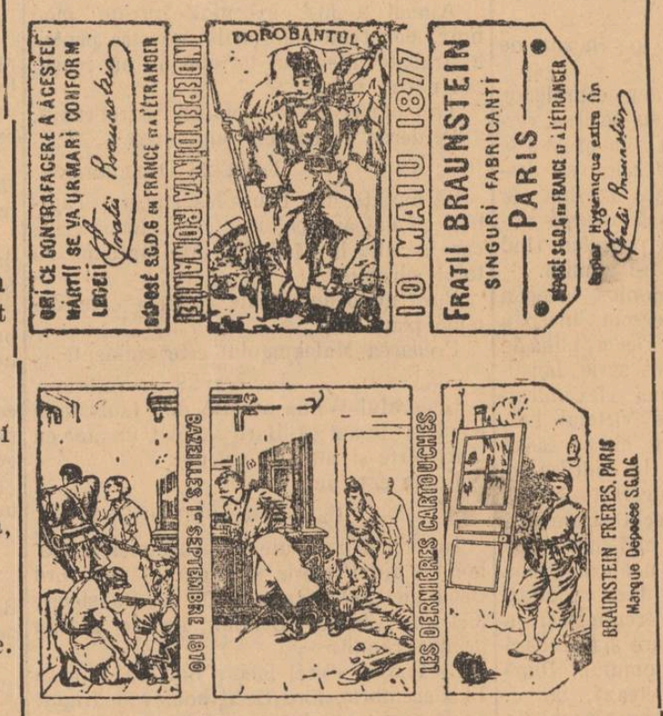

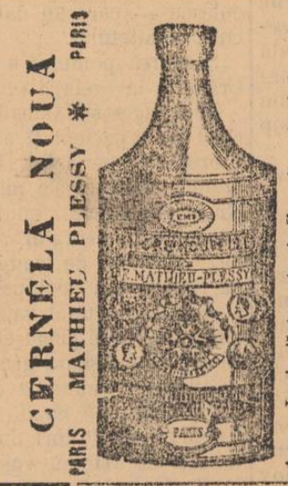

Crucea Legiunii de onóre la Esposit. univ. de la 1867
Cerneală nouă dublă violetă, pentru copiată
Adoptată de téte administraţiunile cele mari.
Dansesite F. Plessy,

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré.... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

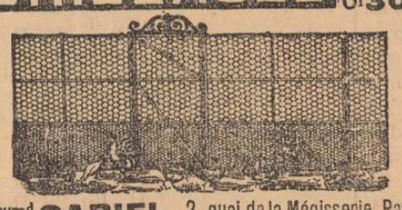

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGOLLOT
Col maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.
A se pretinde semnătura în reşiu a Inventatoruluĭ pe fie-care
SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 194 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI JOI 30 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Iuserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriei— No. 71

ROMANIA BIBLIOTECA ACADEMIEI

Situaţia

Este un fapt curios că ceĭ carĭ ţipă mai tare contra diferitelor impozite, pe care guvernul a fost nevoit să le propuie corpurilor legiuitoare, nu sunt atît aceĭ asupra cărora cad acele impozite, ci maĭ mult aceĭ carĭ le-aŭ provocat.

Colectiviştiĭ aŭ părăsit puterea, alungaţĭ de indignaţia unuĭ popor întreg în revoltă. Eĭ aŭ lassat o moştenire grea, şi gol imens în averea publică. Pustierea şi jaful în banul statuluĭ, staŭ încă în picioare ca fantome hidoase care aŭ creat criza şi lipsa în lumea romînească.

Ĕĭ bine, aceştĭ oamenĭ îşĭ frec palmele de bucurie, că guvernul conservator se găseşte încunjurat de dificultăţĭ, iar gazetele lor nu fac altă ceva în fie-care zi, de cît să aducă învinuirĭ partiduluĭ conservator pentru această nenorocită situaţie.

Este neruşinarea şi dispreţul pentru opinia publică, împinse la culme.

Conscient însă de greaua răspundere ce'şĭ asumă, şi dornic de a aduce o uşurare nevoilor publice, guvernul conservator s'a pus pe lucru. In auzul şi vĕzul tuturora, el a expus adevarata situaţie şi a venit francamente înaintea parlamentuluĭ să ceară ajutor pentru a remedia precît posibil, o stare de lucrurĭ nenorocită.

Aceĭ carĭ vĕd în această năzuinţă, nepricepere saŭ cruzime, nu pot fi decît de rea credinţă. Ura lor contra unor tendinţĭ nobile şi desinteresate îĭ orbeşte pînă la aiurare.

Ceea ce se petrece azĭ în mişcarea politică a ţăreĭ, e demn se atragă toată atenţia oamenilor de bine.

Intr'o parte, vezĭ grupate toate nemulţumirile, toate urele, toate dorinţele de resbunărĭ personale. Simţirele acestea negre şi veninoase ş'aŭ dat mîna, şi năzuesc cu puterĭ unite să surpe o stare de lucrurĭ îndrumată spre bine şi folos public. Isbînda acesteĭ stărĭ de lucrurĭ este perderea luĭ *satan*, şi satan caută se înfierbinte lupta şi să ţie energia spre reŭ, încă odată.

Imprejurările însă dejoacă toate aceste tendinţĭ.

Trecem asupra întîmplărilor supravenite în cursul scurteĭ vremĭ de la închiderea parlamentuluĭ şi pînă azĭ, şi nu luăm situaţia de cît cum se prezintă.

Vedem în partea opusă acesteĭ coaliţiĭ tacite, o grupare de barbaţĭ capabilĭ, floarea ţăreĭ, dîndu-şĭ mîna într'un elan de înalt patriotism şi îmbrăcînd respunderea uneĭ stărĭ de lucrurĭ, oneroasă tot-deauna grupărilor care umblă după popularitate.

Neaparat că de partea asta nu poate fi de cît aspiraţiĭ nobile, desinteresate, şi am putea zice chiar, jertfirea de sine.

Aşa se explică faptul, pentru ce colectiviştiĭ şi gazetele lor caută să esploateze această situaţie, năzuind să falşifice judecata publică şi prezentînd guvernul conservator în faţa ţăreĭ, ca un guvern de împilare şi de împunătorĭ de birurĭ.

Acest fapt este, dacă nu infam, dar cel maĭ puţin o tendinţă de mistificare a poporuluĭ naiv.

E lucru cert, adeverit azĭ şi recunoscut de toată lumea, că părăsind fără de voie puterea, colectiviştiĭ aŭ căutat să lase cît maĭ rea moştenirea remasă după urma lor.

Eĭ aŭ împins aşa de departe această rea intenţie—căptuşită neaparat cu multă interesare personală—în cît, la începutul anuluĭ financiar, aŭ curăţit fondurile flotante de pe la toate ministerele, apropriindu'şi-le şi lăsînd un imens gol după dînşiĭ.

Trecerea pe la guvern a partiduluĭ colectivist în cursul celor treĭ anĭ şi jumătate de putere a lor, se asamănă exact cu o invaziune barbară.

Ceĭ ce aŭ venit în urma lor, aŭ totul de refăcut, totul de reclădit, am putea zice.

Aceasta e situaţia.

VORBE

Darurile. Nu cred să fie vre-o epocă a anuluĭ pe care femeile şi copiĭ, adică partea omenireĭ obişnuită a primi darurĭ, să o aştepte cu maĭ mare nerăbdare, decît anul noŭ. Decĭ titlul meŭ e de cea maĭ palpitantă actualitate.

Nicĭ nu-şĭ închipue, drăguţele fiinţĭ, cîţĭ duşmanĭ a avut acest obiceiŭ fermecător, pentru cine primeşte. Conciliĭ au discutat cu toată seriozitatea cuvenită acest subiect şi l'aŭ condamnat. Apoĭ, acord misterios şi neauzit! Filozofiĭ moderni de asemenea aŭ început a se ocupa de el. Darvin şi Herbert Spencer îl condamnă categoric, subt cuvînt că ĕ un rest de barbarie. In *studiĭ de sociologie*, filozoful englez se măgulește cu speranţa că în societatea civilizată vor dispare aceste urme ale guvernuluĭ ceremonial, care reamintesc umilirea celor slabĭ în faţa celor tarĭ, orgoliul victorieĭ, amărăciunea învingereĭ, pasiunile societăţilor brutale stăpînite de un războĭ încontinuŭ.

Frumos lucru şi filozofia! Cine ar fi îndrăznit să zică, de n'ar fi scris înţeleptul Spencer, că femeile şi copiiĭ sînt ceĭ tarĭ, înaintea cărora noĭ ceştialalţĭ ne prosternăm plinĭ de supunere şi de turburare şi le dăm darurĭ ca pentru a le recunoaşte stăpînirea şi a le mări strălucirea şi orgoliul nespus al victorieĭ? Cine ar fi gîndit că trandafiriile buze, care ne vor mulţumi poĭ-mîne aşa de frumos, sînt ale unor fiinţĭ, care rees invingătoare într'un incontinuŭ război cu noĭ?

Şi totuşĭ, în această privinţă, filozoful are dreptate. Nu există pe lume maĭ despotică stăpînire decît aceea a unuĭ cap blond, care de-abia a văzut stelele de cîteva sutimi dintr'un veac. Nu este o maĭ puternică înlănţuire decît acea, pe care un surîs strălucitor, un sîn care svîcnește subt «pepţiĭ strîmţĭ aĭ uneĭ rochiĭ,» o mînă moale şi catifelată o pune pe cugetul nostru. Acestea sînt cele maĭ neînfrinte domniĭ, căcĭ nimeni *nu poate* să se ridice în contra lor. E firea panteistă, care ne supune şi contra eĭ revolta n'o încape gîndul.

Şi iată cum filozoful ne-a arătat ceea ce eroinele feminismuluĭ cearcă a ascunde, adică a tot puternicia celor slabĭ.

FAUST

CARITATE

De cît va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţi Facem apel la toţi oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziar şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană îngheţată, in ceasul cînd ochiĭ tuturor rîd de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	20	lei.
D. Al. A. Băddăreu	20	lei
D. Dr. J. Lebell	5	„
Const. Ivaşcu	5	„
N. Ştefănescu	5	„
D-na Erato Văsescu	20	„
D. N. Déméric, consul imperial al Rusiei	20	„
D. Gr. Cagălniceanu	20	„
D. A. G. Dabija, avocat	5	„
D. M. S. Popovici, senior	5	„
D-na Emilia Humpel	20	„
D. Laurenţiu Teodoreanu	10	„
D. V. Buţureanu, profesor Universitar	10	„
B. G. Ilutză, farmacist	6	„
D. dr. Negel	15	„
D. I. E- Nedelschi	5	„
D. L. Grecea.	5	„
D. dr. Russ.	20	„
D. Periclés Argyropoulo.	20	„
D. dr- A. Culianu	10	„
D. Al. Suţu	3	„
Dr S. G. Konya	10	„
D. Carol Konya	10	„
D. Alexandru Stoianovicĭ	10	„
D. Aurelian Zeneanu telegrafist	5	„
D. A. Corossacz, gerant al consulatuluĭ Austro-Ungarieĭ	20	„
D. T. Pisoschi.	10	„
D. G. V. Botez (Gordon)	5	„
D. dr. Imervohl	10	„

IMPOSIBILUL

O parte din presă duce o campanie furibundă contra guvernuluĭ. Putea-veţĭ ghici oare cauzele? Nu vĕ munciţĭ, e in zadar. Principalul cap de acuzaţie e că guvernul nu a putut face faţă plăţilor ca în vreme normală.—Nenorocirea a făcut ca conservatoriĭ să vie la putere într'o epocă de teribilă criză, de secetă cum nicĭ memoria celor maĭ în vrîstă nu-şi aduce aminte să fi apucat. Apoĭ, stăpînirea care a precedat a făcut jaf în visteria statului: 13 milioane aŭ rămas de plată din budgetele colectiviste, un milion a cheltuit numaĭ domnul Sturdza cu *misiuni* diplomatice; nu maĭ vorbim de celelalte *cheltueli*. In aseminea situaţie e foarte logic ca guvernul conservator să fie strîmtorat, să aibă momente de grea cumpănă.

Dar aceste clipe de restrişte se datoresc fireĭ şi nicĭ o minte întreagă nu va putea acuza pe cine-va că nu şi-a făcut datoria, cînd n'a putut face imposibilul. Trebue să fie om orbit de patimă sau cu mintea scăzută, ca să poată pronunţa vorbe aşa de grele pentru oameniĭ care-şĭ pun în cumpănă efemera satisfacere de a se auzi slăviţĭ de obşte; aceştia ar trebui incunjuraţĭ de stima celor carĭ ştiŭ ce e datoria, căcĭ aceştia sînt marĭ, maĭ de seamă decît ceĭ aĭ cîmpurilor de batae.

PRIAR

Serviciul Telegrafic

—al OPINIEI—

Villedayray 28 Decembrie.

Azĭ a avut loc pelerinajul la mormîntul luĭ Gambeta.

D. Waldeck Rousseau şi generalul de Gallifet au fost representaţĭ.

Discursurĭ au fost pronunţate; făcîndu-se apel la unire, maĭ trebuincioasă ca totdeauna, o adresă a fost votată d-luĭ Waldeck-Rousseau felicitîndu-l pentru campania sa de aparare republicană.

Constantinopol 28 Decembrie

O scrisoare a luĭ Mahmout-Paşa a fost publicată la Paris în *Menchveret*, organul tinerilor turcĭ şi care conţine atacurĭ.

La Ildiz-Kiosk reîntoarcerea luĭ Mahmout-Paşa este considerată ca imposibilă.

După o ştire sosită aci, Mahmout-Paşa va pleca la Londra.

După ultimile ştirĭ sosite din Debre, asasinatul colonelului Ali nu se confirmă.

Ultimile desordine cari au avut loc se mărginesc la închiderea bazaruluĭ, în urma întrunireĭ a 1800 de Albanezĭ.

Nu s'a varsat sînge; totul este calm la Debre şi Ippek.

Alger 28 Decembrie

Indivizĭ venind din Jusalah aŭ atacat misiunea ştiinţifică flamandă la 16 Decembrie în oasele din Tihkelt.

Escorta comandată de căpitanul Pein, a respins pe agresorĭ; 50 aŭ fost omorîţĭ şi 64 făcuţĭ prisonierĭ.

Un detaşament de Ispahiĭ a ajuns misiunea; locuitoriĭ din Jusalah s'aŭ supus.

Roma 28 Decembrie

Regele a acceptat demisia generaluluĭ Mirri şi a însărcinat pe generalul Pelloux cu interimatul ministeruluĭ de războĭ.

Petersburg 28 Decembrie

Vorbind de importanta ştire sosită din Tiflis, relativ la trimiterea unuĭ detaşament de trupe din Tiflis la Kolsika, *Herrold* zice că decizia guvernuluĭ rus este o probă evidentă pentru pacea Rusieĭ în viitor.

Acest ziar adaugă că această manifestaţiune pentru pace se raportă nu numaĭ asupra frontiereĭ Afganistanuluĭ dar şi aceleĭ a Persieĭ

Londra 28 Decembrie

Cassa Vichers et Maxim a primit ordinul de a fabrica tunurĭ cît maĭ mult îĭ va fi posibil.

Manchester 28 Decembrie

Lordul Balfour a pronunţat un discurs prin care recunoaşte că Englejiĭ aŭ început resboiul cu Transvaalul fără se fie în deajuns pregătiţĭ.

El a asigurat în acelaş timp că resboiul va fi terminat, fără ca Anglia se dee dovadă de vre-o slăbiciune.

Kiel 28 Decembrie

Princesa soţie a prinţuluĭ Henric de Prusia a dat naştere unuĭ principe.

Londra 29 Decembrie

Perderile încercate de coloana generaluluĭ French de la 22 la 28 Decembrie, în care se cuprind şi acele ale dezastruluĭ regimentuluĭ Sufolk, sunt evaluate la 4 ofiţerĭ morţĭ şi la 6 dispăruţĭ, 35 oamenĭ morţĭ, 69 răniţĭ şi 107 dispăruţĭ.

Londra 29 Decembrie

O depeşă adresată din Mafeking agenţieĭ Reuter cu data de 26 Decembrie constată că contrar noutăţeĭ date de ziarul *Times*, burĭĭ aŭ respectat în totul *Crucia Roşie* şi că ofiţeriĭ aŭ impedecat pe soldaţĭ să jefuiască morţiĭ.

Londra 29 Decembrie

Se telegrafiază din lagărul de la Frere cu data de 27 Decembrie, că totul era calm în ziua acea. Se pare că duşmanul are muiţĭ răniţĭ căcĭ maĭ multe drapele ale cruceĭ roşie aŭ fost arborate în ziua acea la fortul Villy.

Londra 29 Decembrie

Se scrie din Kolenso cu data de 23 Decembrie că un mare consiliu de răsboiŭ s'a ţinut în dimineaţa aceleĭ zile subt presidenţia generaluĭ Joubert. S'a discutat planul viitoareĭ campanii—Tunurile marineĭ englezeştĭ n'au tras de ierĭ.

Londra 29 Decembrie.

Se anunţă din Rensburg cu data de 21 Decembrie că d. Jon Milbauck, membru al camereĭ comunelor, a fost uşor rănit făcînd o recunoaştere lîngă Kolesberg.

Belgrad 29 Decembrie.

Cavalerul Schiessel, vechiul ministru Austro-Ungar, numit şeful Cabinetuluĭ imparatuluĭ, a prezentat regeluĭ scrisorile sale de rechemare.

Madrid 29 Decembrie.

Regina regentă a numit pe prinţul imperial german cavaler al lineĭ de aur.

Viaţa în secolul viitor

Sfîrşit de an—sfîrşit de secol— ce prilej creat anume par'că pentru a ne face să reflectăm asupra sfîrşitulnĭ nostru însu-şĭ de care ne apropie zi după zi, an după an,—căcĭ de secole, vaĭ!—nu ne e îngăduit a vorbi.

A devenit, în epoca noastră, o abatere rară că ajunge icĭ-colo un muritor să vadă un secol în întregime şi cîţĭ oare în toată omenirea au văzut născîndu-se şi apunînd veacul ce se încheie acum în preajma noastră.

N'a fost în tot-da-una astfeliŭ. In evoluţia omenirei, durata vieţeĭ fu odinioară mult maĭ mare şi oameniĭ de care ne vorbeşte biblia din vremea patriarhală s'ar uita cu sarcasm la sărmaniĭ muritorĭ de astă-zĭ pe care-ĭ consumă cîte-va deceniĭ de traiŭ.

Dar dacă am pierdut din vlagă,—am cîştigat cel puţin tot pe atîta de mult în puterea progresuluĭ şi iarăşi că deja ştiinţa în mersul eĭ către atot puternicie ne vesteşte o posibilă şi probabilă descoperire care să asigure, pe cale medicală, o maĭ mare trăinicie a durateĭ omeneştĭ. Nu e trebuinţă de o încredere oarbă în minunea ştiinţeĭ pentru ca să fim convinşĭ că această ingenioasă—şi poate regretabilă—descoperire va îmbogăţi maĭ cuaînd saŭ maĭ tîrziu domeniul, deja atîta de bogat, al sero-therapieĭ.

*

Zicem sero-therapie pentru că astăzĭ nu se maĭ vorbeşte în medicină decît de *serum*, formă modernă a romanticuluĭ elixir.

Cercetările în zisa direcţie—pentru prelungirea vieţeĭ—fac obiectul uneĭ serioase ocupaţiunĭ la institutul Pasteur din Paris. Savantul Metchnikof, unul din şefiĭ de laboratoriĭ aĭ Institutuluĭ, se dedă cu mult zel acestor experienţe despre care, cu oare-care pripire, se afirmă dăunăzĭ în ziare că au dat deja *rezultate* pozitive.

Cercetarea porneşte de la cele maĭ simple noţiunĭ fiziologice despre *bătrîneţea* organismuluĭ. Ea constă, după cum se ştie, într'o degenerare, într'o *scleroză* a ţesutuluĭ aşa zis „nobil" din organele noastre, înlocuit treptat—treptat prin ţesutul «conjunctiv» adecă un ţesut de legătură.

Pentru aceasta, însă, se cere maĭ întâiŭ ca să fi trecut celulele „nobile" într'o stare de inferioritate vitală.

Metschnikof a fost acela care a descoperit legile după care se urmează în organism lupta între celulă şi celulă; el e acela care a plasticizat faptul absolut ştiinţific al lupteĭ dintre celulele microfage şi macrofage,—aceste din urmă fiind distrugătoarele organismuluĭ însuşĭ, adecă a celulelor sale.

Era vorba dar pentru d. Metschnikof de a găsi un serum care să doboare acţiunea macrofagilor înlăturînd lăcomia lor distrugătoare. După un număr de încercărĭ serumul fu găsit. Dar el avea un «mic» neajuns, anume, că distrugea şi microfage şi macrofage tot odată. Acest serum fu lasat dară de-o parte.

Savanţiĭ institutuluĭ au început atunci a studia problema sub o altă formă, căutînd a restabili inegalitatea în folosul ţesuturilor noastre nobile. A găsi un serum care să le poată da puterea de a se opune distrugătoarelor fagocite, iată ce se cerea, pentru a opri atrofia organelor,—bătrîneţea.

Aci se rezumă cercetările: de a găsi substanţe care în dose anumite să întărească, să vivifieze celula crieruluĭ, sau a rărunchiuluĭ, a ficatuluĭ etc. Toate afecţiunile acestor organe vor înceta de a fi mortale în ziua cînd respectivele celule vor putea fi nutrite, susţinute de vr'un serum special.

Ce perspectivă sublimă se deschide ştiinţeĭ viitoare şi ce căi sigure conduc de pe acum mîna iscusită a savantuluĭ în uneltirea mijloacelor de a pregăti viaţa eternă!

Iată ce zice savantul Metschnikof în studiul săŭ recent din „L'Année biologique".

„Dacă s'ar putea restabili echilibrul între elementele celulare, s'ar aduce oprirea sau întîrzierea atrofieĭ senile. Bătrîneţea ar deveni suportabilă şi acel instinct al morţeĭ naturale care în starea de acum lipseşte aproape totdeauna, s'ar putea desvolta liber... Am semnalat dezarmonia natureĭ ca izvor al atîtor rele.

„Victimă a acesteĭ dezarmoniĭ, coccinella, în încercările sale zadarnice de a te nutri cu nectarul florilor, nu se poate bizui decît pe selecţiunea naturală care, acumulînd în timpurĭ infinite variaţiunĭ utile, va putea în fine să-ĭ adapteze organizmul cu scopul urmărit. Omul are alte

mijloace, afară de selecţiunea naturală şi încuragiat prin aceea că arta umană a întrecut deja natura în armonia sunetelor, el se sileşte s'aplice ştiinţa pentru a stabili armonia funcţiunilor pe care natura n'a ştiut să i-o dee"

Să fie în adevăr viaţa maĭ lungă un element de armonie în natură? Ce cred economiştiĭ?

Rodion

Opera romînă în străinatate

Revista din Leipzig «Neue Zeitschrift für Musik» se ocupă în două numere consecutive, din 6 şi 15 Decemvrie, de opera d-luĭ *Ed. Caudella*: «Petru Rareş». Textul e analizat de Robert Wirth, iar muzica de Edmond Rochlich.

Spaţiul nu ne permite să reproducem studiul în întregime, maĭ cu seamă că e ilustrat, în afară de un excelent portret al d-luĭ Caudella, de numeroase fragmente din textul muzical, reprezentînd *motivele* principale ale opereĭ. Textul, după cum ne arată şi titlul libretuluĭ, e din domeniul istorieĭ naţionale. E un epizod care tratează detronarea voevoduluĭ moldovan Ştefăniţă, urmaş al luĭ Ştefan cel Mare. Aci nu e locul să intrăm în discuţiĭ istorice şi să judecăm dacă acesta saŭ Bogdan «chiorul» a fost urmaşul imediat al luĭ Stefan. Răscoala contra «tiranuluĭ» Ştefăniţă e condusă de Petru Rareş,—eroul opereĭ—, un pescar care le dovedeşte a fi un fiŭ natural al luĭ Ştefan. Petru reprezintă nobleţea şi bărbăţia. Eroina Ileana, ne apare dintr'untăiŭ ca sora luĭ Petru, dar după aceea—cunoscîndu-se adevărata origine a luĭ Rareş—ea devine soaţa luĭ. Tiranul Ştefăniţă e secundat de Nikita, un ticălos care înlesneşte voevoduluĭ toate nelegiuirile. Petru, la rîndul săŭ, e ajutat de Marin, vasalul unuĭ boier cu vază cu a căruia fiică, Tudora, el caută urma urmaşuluĭ drept al luĭ Stefan, despre a căruĭ existenţă Tudora aflase de la tatăl eĭ.

Ştefăniţă e gonit; Nikita se omoară—dreptatea triumfă în persoana luĭ Petru, spre marea mulţămire a noroduluĭ.

Textul e de-o rară bogăţie şi eloquenţă poetică după cum găseşte şi criticul german, care pare foarte familiar în istoria şi literatura noastră. Muzica opereĭ e analizată în chip detailat de d. Rochlich care face şi o biografie a compozitoruluĭ romîn, d. Caudella—şi specialistul german se pronunţă peste tot în mod elogios asupra acesteĭ opere, „prevagneriană" ca gen. Iată concluzia articoluluĭ:

„In afară de cuprinsul patriotic extrem de măgulitor pentru sentimentul naţional, romînesc, opera aceasta a unuĭ maestru desăvîrşit e menită să aiba un mare efect la reprezentarea eĭ în Bucureştĭ: dacă muzica nu e preste tot de o absolută originalitate, o găsim însă naturală şi cu mare gingăşie concepută, extraordinar de clară în cîntece de solo şi coruri. Nu ni se pare peste putinţă ca, în caz dacă se realizează propunerea şi dorinţa noastră, să fie primită pe scena germană această operă scenică, atît de abundentă în frumuseţe şi pentru privire şi pentru auz".

R.

Răbojul meu

Quinet-Michelet. A apărut la Paris (Armand Colin) *cinquante ans d'amitié, Michelet-Quinet* (1825-1875) editat de doamna Edgard Quinet. Cartea aceasta e una din cele maĭ frumoase, carĭ aŭ apărut în zilele din urmă; întèresul e cu totul romanesc, maĭ palpitant decît al romanelor noĭ. „Tot secolul defilează în ea, reprezentat, rînd pe rînd, prin cele maĭ nobile spirite," zice Gaston Deschamps. Asupra acesteĭ cărţĭ, care ne întroduce în intimitatea a două spirite marĭ, vom reveni măĭ pe larg.

*

Căsatoria preoţilor catolicĭ: Ziarele sud-americane aŭ publicat, acum cîte-va zile, un document, care va produce oare-care senzaţie. Un concil latin-american a luat o hotărîre, prin care consacră o bulă a Papeĭ, cu data zileĭ chiar a închidereĭ conciliuluĭ. In ea Suveranul Pontifice, ca să răspundă dorinţelor cleruluĭ catolic din America, exemptează pe preoţiĭ catolicĭ de regula calibatuluĭ.

Şi iată de ce mergea răŭ catolicismul în America! *Cherchez la femme*!

*

Asigurărĭ. O ştire, ce va face plăcere d-luĭ Ganea.—Suveranul, care plăteşte cea mai mare primă de asigurare pentru viaţă, e regele Italieĭ. El e asigurat pentru 30 milioane, prinţul de Galles pentru 15 milioane, ţarul pentru 10, prinţul Enric de Prusia pentru 4 milioane şi jumătate.

Pintre particularĭ, se citează acea a baronuluĭ de Rothschild din Londra pentru 150000 livre sterlinge şi Vanderbilt pentru 5 milioane de francĭ.

Tot agent de ast-fel de asigurărĭ să fiĭ!

*

Alphonse Allais citează un început de poemă a d-luĭ de Montesquiou, dedicat marchizuluĭ d'Ukeur şi care într'adevăr are rime bogate. Ascultaţĭ:

Que la mélancolie
Que là met l'ancolie
Résonne au creux du coeur
Raisonne, ocreux d'Ukeur

Nu maĭ urmez, căcĭ cred că e destul. Pe vremea asta de criză aşa prodigalitate de rime.. bogate, e o adevărată rîsipă.

*

Turneul Réjane. In unul din numerile din urmă ale luĭ *Figaro*, Rejana, reîntoarsă din călătoria sa artistică, îşĭ povesteşte impresiile sale, maĭ ales întrevederea eĭ cu Imparatul şi Impărăteasa Germanieĭ, după reprezentarea pieseĭ *Madame Sans-Gène*; Wilhelm încîntat i-a adus laude foarte marĭ şi i-a oferit o brăţară de preţ. Acelaşĭ triumf extra-ordinar l'a avut şi în celelalte capitale, ca Madrid şi Lisabona.

ENDYMION

*

EPIGRAMA

Doctoruluĭ Z

De-o muri.—din viĭ nicĭ unul
Nu se va jăli de fel.
Ştiu, în schimb, că aŭ să rîdă
Morţiĭ,—c'aŭ scapat de el.

Ion.

SCENA

Fata aerului—Hoţii—Ţaranii noştri

Fata aerului e o veche şi cunoscută feerie. Numaĭ în oraşul nostru ea a fost reprezentată de nenumărate orĭ, cu aproape aceeaşĭ interpretaţie. Decĭ, spaţiul fiindu-mĭ rezervat, nu mă voiŭ opri asupra eĭ.

Hoţiĭ a fost reprezentată pentru a doua oară, aproape cu aceeaşi distribuţie ca cu doamna Romanescu, afară de rolul Amalieĭ, care, data asta, a fost ţinut de doamna Pruteanu, cu obişnuita sa inteligenţă.

Pe reprezentaţiile acestea artiştiĭ puseseră mari speranţe; credeaŭ că vor putea echilibra şubredul lor budget; pare-mi-se însă că n'au avut noroc.

Aseară s'a representat *Ţaraniĭ noştri*, o reuşită traducere a comedieĭ luĭ Victorien Sardou, *nos bons villageos*. Această piesă ar merita o amănunţită analiză, căcĭ în ea mi se pare că se pot regăsi toate calităţile ca şi toate defectele şi sforile dramaturguluĭ. Inainte de toate, un cuvînt. In Franţa e un curent întreg printre tineriĭ literaţĭ în contra luĭ Sardou, curent îndreptăţit, căcĭ omul acesta, care a cunoscut cele maĭ marĭ triumfurĭ ale teatruluĭ, e cu totul lipsit de talent. Chipul luĭ de a scrie şi de a concepe o operă artistică e a unuĭ *filistin*. Insă, tocmaĭ din cauza acestor lipsurĭ, mie îmi pare o inteligenţă superioară. Căcĭ numaĭ cu sforĭ şi cu cunoştinţa admirabilă a sceneĭ să poţĭ da iluzia talentuluĭ, ce lipseşte, e un lucru de admirat.

Ca în multe piese ale aceluiaşĭ autor, toată piesa pivotează împrejurul uneĭ iubirĭ rămase în stadiu platonic a uneĭ femeĭ măritate. La un moment dat barbatul crede că are certitudinea nenorocireĭ sale, cînd fata de o castitate exemplară, explică totul prin iubirea, pe care tînărul presupus o are pentru dînsa şi înlătura nenorocirea. Imprejurul acesteĭ intrigĭ autorul a grupat o serie de tipurĭ epizodice maĭ mult saŭ maĭ puţin legate de intriga principală, dar, maĭ toate, foarte reuşite şi graţie cărora a putut da viaţă la cincĭ lungĭ acte. Totuşĭ, actul întăĭ şi al doilea tot e gol. In schimb, situaţiile din actul al patrulea sunt de o intensitate cu totul dramatică. Ele ar fi avut efect, — maĭ mult chiar,— în orĭ-ce dramă, orĭ-cît de pretenţioasă. Actul al cincilea e, poate, de prisos; dacă ar sosi Genevieva în actul al patrulea descarcarea emoţională a spectatorilor ar fi maĭ puternică. Totuşĭ, această scenă e admirabilă. In alt gen, plină de frumuseţe e acea între baron şi Floupin, care e unul din tipurile cele maĭ admirabile.

D. Constantinescu a ţinut cu eleganţă rolul baronuluĭ. D. Cuzinski cu foarte mult brio pe acel al luĭ Morisson. D. Popovicĭ junior a dat toată viaţa posibilă ştersuluĭ rol al luĭ Henri Morisson. D. Ionescu a redat cu multă măestrie scena cea mare din actul al patrulea. Tipurile acestea ironice d-sa le reuşeşte foarte frumos. D. Penel ne-a redat un foarte natural şi bun Grinchu. Ceilalţĭ au fost în bine, afară de cîţi-va tinerĭ, care prea abuzează de schimonositurĭ şi prea ocupă scena.

Doamna Pruteanu a fost într'adevăr în elementul săŭ. Rolurile de ingenuă îĭ convin perfect. Vă aducetĭ de sigur încă aminte de creaţiunea din „Floarea de pădure." Aseară a fost tot atît de feciorelnică, cu o nuanţă încă de liliană candiditste. Aceste rolurĭ îĭ convin perfect domnieĭ sale. Aplauze nesfîrşite au curs.

D-ra Sabina, într'un rol maĭ secundar şi maĭ şters, ne-a dat încă o dată ocazia să admirăm dicţiunea sa impeccabilă şi profunda sa simţibilitate, Doamnele Athena Georgescu, Dimotis, Petrone, Mihailescu, Stăuceanu şi domnişoarele Condurato şi Popovicĭ aŭ ţinut bine rolurĭ epizodice.

P. C.

CARNETUL SEREI

Lume maĭ multă, deşi nu ca altă dată. Nu sînt piesele de vină, socot, căcĭ s'aŭ dat pentru toate gusturile: o feerie, o dramă şi o comedie. Probabil că de vină e numaĭ această criză neîndurată care ne bîntue.

Am remarcat, totuşĭ, în sală pe d-nele: Climescu, Spacu, Ghibănescu, Anette I. Antoniade, Pogonat, Maria Xenopol, Cristofor, Matilda Simionescu, col. Botez, d-r. Zamfirescu, Caudela, Simionescu, d-r. Băläceanu, Brül, Elena S. Dorovicĭ, M. Popovicĭ, căp. Stroja, Poruzan, d-r. Buteanu, Voişel, Vartic, Gheorghiu, Dragomir, Neagu, Arceleanu, Ionescu,

D-rele: Agaricĭ, Spacu, Caudela, Botez, Poruzan, Petit, Ionescu, Hirlescu, Gheorghiu, Dumitrescu, Mihăilescu.

ALEMAN

Informaţiĭ

Duminică 2 Ianuar 1900 se va reprezenta la teatrul naţional frumoasa piesă «CANELE DE PAZA» (Le Chien de garde) de Jean Richepin, traducerea d-luĭ G. V. Botez (Gordon).

Sperăm că ieşenii iubitorĭ de spectacole noĭ şi frumoase, se vor grăbi să vie Duminică la teatru.

Sunt cincĭ acte în proză—şi proză de-a luĭ Richepin!

Studenţiĭ anuluĭ al IV-lea de la facultatea de medicină din Iaşĭ, aŭ înaintat o petiţiune consiliuluĭ profesoral prin care cer să li se aplice noul regulament aprobat acum o lună.

Prin regulamentul actualmente în vigoare, studenţilor din categoria în chestiune li se impune cincĭ anĭ de studiu şi şase doctorate.

In chipul acesta studenţiĭ anuluĭ al II care urmează după noul regulament, vor termina maĭ curînd facultatea de cît aceĭ care sunt deja în anul al IV-lea.

Consiliul profesoral a recunoscut ca foarte legitimată cererea studenţilor şi a admis în unanimitate de a se întérveni pe lîngă d. ministru al instrucţiuneĭ ca şi studenţilor în chestiune să li se aplice noul regulament.

Pe ziua de 31 Decembrie vor fi achitate toate lefurile funcţionarilor din Iaşĭ care depind de stat.

De alt-fel în ajunul serbătorilor o mare parte aŭ fost plătiţĭ.

Agricultoriĭ sunt foarte îngrijaţĭ din cauza ultimilor gerurĭ.

Cîmpul e complect descoperit şi după lapoviţa din ultimele zile frigul care e de două zile nu poate să fie de cît defavorabil sămănăturilor.

Un domn fost epitrop la Spitalul sf. Spiridon reuşeşte să cîştige printr'o sentinţă judecătorească un metru patrat de pămînt, pe care era zidită o parte din casa d-luĭ inginer Stamatian din str. Sărărie.

La termenul fixat prin sentinţă, acel domn se prezintă pentru a proceda la dărămarea părţeĭ din zidul caseĭ. D. şi d-na inginer Stamaţian se aflaŭ greŭ bolnavĭ şi toate inzistenţele şi rugile aŭ fost zadarnice. S'a procedat la daramarea zidului şi vîntul rece al ierneĭ aspre sufla cu tărie spre odaia în care bolnaviĭ eraŭ întinşĭ în paturĭ

Ne ferim a califica faptul.

D. Sub-Locotenent de roşiorĭ, Antonie Roznovano, a sosit în oraşul nostru, pentru a petrece sărbătorile în familie.

O mare vînătoare a fost organizată pentru astă-zĭ şi mîine la Tomeştĭ, de către autorităţile locale.

Această vînătoare a fost organizată după cererea locuitorilor, cărora, animalele selbatice de acolo le făceaŭ marĭ stricăciunĭ.

D. Ch. Chaigneau, inginerul şef al comuneĭ, plecat în concediu pe două lunĭ, se reîntoarce în Iaşĭ spre a-şĭ relua serviciul în ziua de 10 Ianuarie.

Cu ocaziunea sărbătorilor vor avea loc la teatrul naţional următoarele reprezentaţiunĭ:

Joĭ 30 Decembrie, *Două orfeline*.

Sămbăta 1 Ianuarie, *Baba Hârca şi Mureşanca*.

Duminică 2 Ianuarie, *Câinele de pază*, dramă în cincĭ acte de Jean Richepin, tradusă de Gh. Botez.

Joĭ 6 Ianuarie, *Gentilomul Munţilor*, dramă de Al. Dumas tatăl, tradusă de d. C. Ionescu.

Aceste două din urmă sunt premiere.

La casele din fundul ogrăţeĭ de la hotel Misir s'a declarat aseară un început de incendiu.

Intervenind la timp veeiniĭ focul a putut fi localizat.

D-na Maria Xenopol, directoarea externatuluĭ secundar de fete, a bine-voit să colecteze o sumă de la persoanele maĭ jos notate în folosul societăţeĭ cantinelor şcolare:

D-ra Margareta Sadoveanu 5 leĭ, d-ra Elisa Vrinceanu 5 leĭ, d. dr. Thiron 6 leĭ, d. Hirsch 4 leĭ, d. Davidovicĭ 2 leĭ, X. Y. Z. 4 leĭ, d. Burlă 10 leĭ, N. I. P. 5 leĭ, I. A. M. 2 leĭ, d. Gross 2 leĭ, d. Gali 5 leĭ. Laurentiu Theodoreanu 5 leĭ, N. Bogdan 2 leĭ, dr. Burstin 2 leĭ, d. N. Cananăŭ 5 leĭ, d. Zdrobicĭ, 2 leĭ d. Argintoianu 1 leŭ, d. Poruzan 2 leĭ, X. 2 leĭ, J. 2 leĭ, d. G. I. Radu 2 leĭ, A. I. Bogdan 5 leĭ, d. Spacu 3 leĭ, d. Mihail 2 leĭ, d. C. Ivaşcu 5 leĭ, G. Grigoriu 1 leŭ, d. G. Lascar 4 leĭ, dr. Hurmuzescu 4 leĭ, d. Hogaş 2 leĭ, d. A. C. Cuza 5 leĭ, d. Paul Bujor 5 leĭ, d-ra Elena Brînză 2 leĭ, d. Jurist 3 leĭ, d. Olievenbaum 3 leĭ, d. Löbel 3 leĭ, d. Lupu Weissengrün 4 leĭ, d. Gross 4 leĭ, d-rele Florescu 5 leĭ, d-ra Aurelia Xenopol 2 leĭ, d-ra Amalia Tictin 3 leĭ.

Trenul de Vasluĭ care soseşte în Iaşĭ la ora 8,30 seara a sosit aseară cu o întîrziere de 110 minute. Trenul era format de la Ploieştĭ.

Ajutoarele distribuite la seracĭ cu ocazia serbătorilor au fost de astă dată în cantitate ast-fel în cît ceĭ nevoiaşĭ au simţit într'adevăr un real ajutor în cele date.

Numărul celor ajutoraţĭ eşte maĭ mare de cît aniĭ precedenţĭ.

Sumele de bani remase precum şi acele care fiind subscrise urmează să fie depuse la casieria comuneĭ, vor fi distribuite în ajunul anuluĭ nou.

Din cauza viscoluluĭ care a fost între Ploeşti şi Bucureştĭ, firele telegrafice aŭ fost rupte afară de trei pentru Moldova—ştiut fiind că pe această distanţă direcţia telegrafelor are vr'o cincĭ-spre-zece fire. Cele remase sunt: Bucureştĭ-Galaţĭ, Bucureştĭ-Brăila şi Bucureştĭ-Iaşĭ, acest din urmă aşa numit firul de bronz instalat de cînd cu înfiinţarea trenuluĭ expres pentru Berlin.

Pe acest fir se strecoară corespondenţa telegrafică pentru Bucureştĭ.

Telegramele vor avea şi ele o întîrziere, variind între 40 minute pînă la o oră.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRÂMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

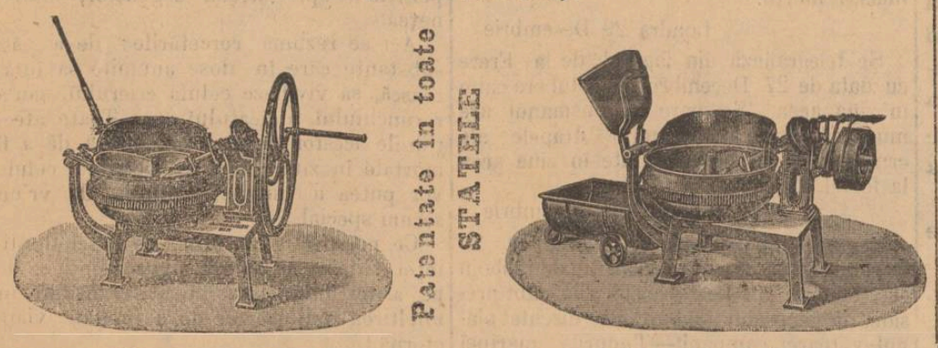

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
10—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor şi al Clinicei Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ
Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.
Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mare asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşonĭ *vertabile ruseşcĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţeĭ şi de rente in Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanţiĭ la 31 Decembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauţiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asigurăţilor din Romînia aŭ fost deleĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate şi pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viaţă şi deces în condiţiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viaţă şi deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum şi diverse alte combinaţiunĭ ce ating branşa asigurăreĭ asupra vieţeĭ.

Informaţiuni se dau şi oforte se primesc de către Agenţia Principală din Iaşĭ str. Lăpuşneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10

Ord. 1—3 p.—m.

31—51

Fabrica de Bere „Zimbru"

IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bererieĭ Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuuĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

IMPORTANT

Find că părăsesc ţara, cu autorisaţia Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, şi Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare şi un Pianino.

H. Finke.
Strada Golie vis-a-vis de Nestor Heck.

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroneĭ „Mălinĭ„. Pentru preţ şi altele a se adresa la.

Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
5—5

La Magasinul de Noutăţĭ
Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochii albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe gantelerii, panglicării, jerşeurĭ negre, fionluri, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sft Sava. Sperînd că onor. public şi onor noştri clienţĭ ne va visita spre a ăe convinge de realitate şi de preţurĭ moderate

Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER

STR. PRIMĂRIEI 13
lîngă „Pomul Verde"
dă consultaţiunĭ în toate zilele de la
9—10 dim. şi 2—4 dupa ami ză
penitru săracĭ Consultaţiunĭ gratis.

Iwan Turghefiieff

I.

„Cum erau trandafirii de fragezi și frumoși...“

... Unde-va am cetit de mult, de mult timp, o poesie. Am uitat'o îndată, dar primele rînduri mi-aŭ remas adînc în memorie :

„Cum erau trandafirii de fragezi și frumoși...“

Acum e iarnă ; gerul a îmbrăcat geamurile cu flori de ghiață ; în odaia întunecoasă arde numai o singură lumină. Staŭ ghemuit într'un ungher ; dar neîncetat, neîncetat îmi sună'n minte :

„Cum erau trandafirii de fragezi și frumoși...“

Mĕ vĕd înaintea unei ferești joase la căsuța unui țăran rus. Pe încetul se pierde seara de vară și se schimbă în noapte ; aerul mirosă a trandafiri și flori de tei... la fereastră însă stă cu capul plecat pe umĕr, sprijinit de braț, o fată tînără—și mută, nemișcată, privește la cer, ca și cum ar aștepta apariția primei stele. Cît de strălucitori și extasiați sunt ochii ei cugetători, cît de sentimentale și nevinovate îi sunt buzele-i deschise, întrebătoare—cum respiră de regulat și liniștit pieptul ei abia inflorit, neturburat încă, cît de curate și delicate îi sunt trăsăturile tinereĭ ei fețe ! Nu cutez să-i vorbesc, dar cît o iubesc și cum îmi bate pieptul !

„Cum erau trandafirii de fragezi și frumoși...“

Și 'n odaie se face mai întuneric, tot mai întuneric !

Lumînarea pe sfîrșite pîlpăie, umbre nestatornice nălucesc pe dinainte'mi și dincolo de părete scîrțîe gerul și'mi pare c'aud șoapte supărăcioase, bătrînești...

„Cum erau trandafirii de fragezi și frumoși...“

Alte figuri îmi apar... Aud sgomotul voios al vieței familiare de țară... Două capete blonde, de aceeași frumusețe, mă privesc sumeț cu ochii lor clari, obrăjorii lor tremură siliți de a nu rîde, mînele lor drăguțe sunt înlănțuite unele de altele, vocile lor tinere rĕsună la o-laltă, mai de departe—în adîncul tristei odăi nălucesc alte mîni tinere care'și încurcă degetele printre clapele unei pianine vechi. Și intonația valsului nu întrece zumzetul patriarchalic al samovarului.

„Cum erau trandafirii de fragezi și frumoși...“

Lumînarea pîlpăie și se stinge... Cine tușește așa de răgușit și năbușitor ?—La picioarele mele stă ghemuit bătrînul meu cîine, singurul meu tovarăș... Tremură și se 'nfioară...

Pe mine mĕ frigură... mi se face așa de rece... și totul e mort... mort :

„Cum erau trandafirii de fragezi și frumoși...“

*

II

CHRIST

De tînăr încă, copil aproape, mă vedeam într'o mică biserică de sat.. Lumînările subțiri de ceară păreau ca niște pete roșii dinaintea icoanelor bătrîne. O mică lucire de culoarea curcubeului încunjură fie-care din aceste flacări... In biserică era întunerec și posomorîre... Totuși în fața mea se aflau o mulțime de oameni.

Numai capete blonde de țărani. Din cînd în cînd se plecau, cădeau în genunchi și se rîdicau din nou—întocmai ca niște spicuri coapte, cînd vîntul de vară trece printre ei ca un val ușor...

Deodată veni în spre mine cineva din fund și se puse lîngă mine. Nu mă'ntorsei, dar simții pe dată că acest om era — Christ. Emoțiune, curiositate și toamă se prinseră'n mine pe loc. Mă silii... și privii pe aproapele meu :

O față ca a tuturor celorlalți—întocmai ca celelalte fețe omenești. Ochii priviau liniștiți și cu băgare de seamă cam în sus, spre cer. Buzele închise, dar neîmpreunate : ca și cum cea deasupra s'ar odihni pe cea de jos ; barba nu tocmai lungă, desfăcută în mijloc. Mînele împreunate dar nemișcate. Și chiar în portul seu se deosebia de ceilalți.

„Acesta-i Christ !, mă gîndii eu. Un om atît de simplu, atît de simplu ! Nu se poate !“ Mă'ntorsei. Dar abia'mi luasem privirea de la acest simplu om—și tot mi se părea că Christ e lîngă mine. Inc'odată mă silii și zării iar aceiași față asemuitoare cu a tuturor oamenilor—aceleași trăsături obicinuite, de și necunoscute. Deodată inima mi se îngreuiă—și revenii în fire. Abia atunci am înțeles că tocmai o astfel de față—o față egală cu a tuturor oamenilor—e fața lui Christ :

Trad. de C. SATEANU.

Ultimele Informații

Numărul nostru de la 1 Ianuar va fi jubilar. Articole scrise de specialiști ne vor da priviri retrospective asupra activității romînești in cursul veacului al nouă-spre-zecelea. Atragem în special atenția cetitorilor noștri asupra articolului colaboratorului nostru Gh. Ghibănescu : Iași de la 1800—1900.

Marea noastră artistă Agata Bîrsescu, care acum joacă la Sibiu, la 8 a luneĭ Ianuar va veni în Iași, unde va da ; Eva, Magda, Hero și Leandru *și* Medea, *acea a luĭ Legouvè, care a fost creată de celebra tragediană Ristori. E posibilitate ca domnia sa să dee și o a cincea reprezentație, în beneficiul eĭ.*

Cu trenul de 11 seara a fost adus spre a fi internat la spitalul Sf. Spiridon, d. Vasile Gheorghiu, din comuna Tacuta, județul Vasluĭ, impușcat fiind la pept cu'n revolver de către un italian, serv la acea moșie.

Pînă acuma parchetul n'a fixat în mod definitiv cauza care a determinat pe italian să comită crima.

El a fost arestat și parchetul din Vasluĭ a început cercetările.

D. Gheorghiu a fost adus aseară la spitalul Sf. Spiridon unde a fost internat la secția chirurgicală, după ce a fost pansat

Starea luĭ nu este din cale afară de gravă.

Cu multă părere de rău aflăm despre încetarea din viață a d-neĭ Maria major Popovicĭ, în vrîstă de 36 anĭ, și care s'a săvîrșit din viață erĭ, Marți, ora 5 dimineață.

Rugăm familia să primească expresiunea condoleanțeler noastre.

D-niĭ Istrati și Donicĭ, prefecți de Roman și Bacău, se află de erĭ în orașul nostru.

D. Const. Olănescu, președintele Camereĭ, se află de erĭ în orașul nostru.

D-sa e găzduit de dl. Cantacuzino-Pașcanu.

D. Olănescu pleacă astă-zĭ la Cîrjoaia, proprietatea d-luĭ Vlădoianu, unde va remînea o singură zi și apoĭ se va reîntoarce în capitală.

D. Grigore Cogălniceanu vice-președinte al Senatuluĭ a primit de la d. G. Gr. Cantacuzino, președintele consiliuluĭ de miniștri, următoarea telegramă :

Grigore Cogălniceanu

Vice-președinte Senatuluĭ

Iașĭ.

Urîndu-vă sărbătorĭ fericite, vă rog a primi expresiunea deplineĭ mele amiciții.

Prim-ministru și ministru de interne

G. Gr. Cantacuzino.

Pe ziua de 1 Ianuarie se vor acorda mai multe medaliĭ. Intre ceĭ decorați vor fi și cîți-va meritoși artiștĭ ai Teatruluĭ Național.

Pentru alegerea unuĭ senator la Roman în locul d-luĭ Stroescu decedat, care alegere urmează să aibă loc în ziua de 15 Ianuarie nu va candida de cît d. Balaiș, candidatul partiduluĭ conservator.

D. Dim. Sturdza care își anunțase un moment candidatura a renunțat în fața eșeculuĭ sigur ce-l aștepta.

Intreruperea circulațiuneĭ trenurilor

Circulația trenurilor între București și Ploiești continuă de a fi întreruptă.

De drept intreruperea circulațiuneĭ este între București și Chitila din cauza enormeĭ cantități de zapadă ce a căzut și a puterniculuĭ viscol ce a intovărășit căderea zăpezeĭ.

Se poate spera că pînă astă-zĭ la cincĭ linia va fi complect deschisă ast-fel că acceleratul de 9 și 5 minute va putea pleca în astă-seară.

Telegramele sosite la inspecția de mișcare vestesc că toate liniile sunt libere și nicăiurea cantitatea de zăpadă cazută n'a ajuns la înălțimeea mai mare de 20—30 cm.

In special în Moldova de sus n'a căzut de loc zăpadă.

*

Trenul de astă-zĭ dimineață, format în Ploiești și care trebuia să sosească la 7.55 dimineața a sosit la ora 10 și 20 m. din cauza vîntuluĭ.

Vom publica în numărul nostru de mâine hotărîrea curțeĭ în afacerea Iatzi mirschi, acuzat de a fi sustras documente slave de la mănăstirea Neamțuluĭ. Știut este că Iatzmirschi a fost achitat.

Considerentele curțeĭ sunt importante din multe puncte de vedere.

In ziua de 12 Ianuarie va avea loc alegerea unui episcop la Roman.

Pentru acest scaun candidează P.P. S.S. L.L. arhiereul Pimen Georgescu, profesor la facultatea de teologie din Bucureștĭ, archereul Safir, și arhiereul Conon, actualul locțiitor de episcop.

Șansele celuĭ dintăĭ sunt cu mult scăzute din cauza atitudineĭ sale în afacerea fostuluĭ mitropolit Ghenadie.

La 2 Ianuarie 1900 va fi la Cercul militar o serată dansantă pentru care s'a și lansat invitațiele. Pentru ca cuconițele să-și conserve maĭ bine toaletele, s'a instalat lumina electrică la Cerc. Pomul de Crăciun va fi văzut cu ocasiunea acesteĭ serate.

Se zice că peste cîte-va zile va avea loc o logodnă în lumea mare. De o cam dată numaĭ atît.

La revelionul ce se face la cercul militar s'a învitat și oficerii din reservă precum și ceĭ din retragere.

La 8 Ianuar va avea loc căsătoria amiculuĭ nostru d. doctor Pilescu cu gentila d-șoară Dimitriu. Ceremonia nupțială va avea loc la Castelul Ruginoasa.

Un contrabandist impușcat

Contrabanda de la vama Oituz. Ioan Geoboc și alți trei. Soldații avertizați.

Pînda și surprinderea. Moartea. Descoperirea crimeĭ. Ancheta. Alte amănunte.

Din Bacău ni se comunică amănuntele de maĭ la vale, relativ la o crimă comisă în luna Octombrie și descoperită în cursul luneĭ Decembrie grație uneĭ întîmplărĭ.

De alt-fel autoritățile în drept aŭ fost și ele la timp înștiințate și ast-fel am putut să ne convingem despre exactitatea perfectă a celor narate.

*

In comuna Hirjă, din județul Bacaŭ practica contrabandeĭ este foarte intinsă aceasta din cauză că acea comună e situată în apropiere de vama Oituz din spre Ungaria.

Intre ceĭ maĭ periculoși contrabandiștĭ era și Ioan Geoboc, care cu toată privigherea agenților, reușea să introducă prin contrabandă mărfurĭ din comuna Poiana Sarată, din Ungaria.

Ast-fel într'una din zile, șeful pichetuluĭ, soldatul Volcinsky, este înștiințat ca 'n noaptea de 12 Octombrie se va face o mare contrabandă.

*

Inștiințat ast-fel din timp, Volcinschy împreună cu patru soldați, se pun la pîndă în locurile indicate. După o oră de așteptare apar într'adevăr patru oamenĭ avînd în spate cîte un sac plin de obiecte.

La somațiunile soldaților, contrabandiștĭ dispar în diferite direcțiunĭ, lăsînd mărfurile. Era atît de mare întuneric în cît contrabandiștĭ n'aŭ putut fi recunoscuți. Volcinschy, fără a fi atacat, trage un foc de revolver, și rănește în regiunea lombară pe Ioan Geoboc. Acesta nu scoate macar un țipet în cît Volcinschy nu știe dacă a lovit pe cine-va sau nu.

*

Ioan Geoboc vine acasă nu spune nimic de cele întîmplate și după două zile moare.

După înse-și cererea femeeĭ, primarul comuneĭ eliberează un act de deces și Geoboc este înmormîntat,

*

In cursul luneĭ Decembrie, notarul comuneĭ, află din întîmplare de la niște oamenĭ că Geoboc ar fi fost ucis. Subprefectul și procurorul înștiințațĭ aŭ procedat la anchetă. Cadavrul aŭ fost desgropat și s'a găsit la autopsie glontele în regiunea lombară.

De asemenea s'a constatat că Volcinsky a tras focul de revolver fără să fie în legitimă apărare, singurul caz cînd după legile vamale soldatul era în drept să tragă focul de revolver.

In urma celor constatate soldatul a fost depus și trimis în judecată pentru omor cu voință.

Pentru alegerea suplimentară de cameră care va avea loc la Piatra în cursul luneĭ viitoare va candida, din partea partiduluĭ liberal, d. Nicu Albu, fostul prefect colectivist.

Cu trenul care a plecat spre Pașcanĭ la 9 oare 36 minute au părăsit orașul : d-niĭ co'onelul doctor Corvin și Ștefan Șendre fost ministru.

Cu trenul de Ungheni, de la 12 oae și 20 minute, au părăsit orașul Prințul Moruzzi (Basarabia) și d. I Paladi, sub-prefect.

Cu cel de Pașcanĭ de la 1 și 45, au plecat d-niĭ Gh. Strat și A. Cantacuzino Pașcanu, deputați.

Se pare că și în Franța gerurile sînt marĭ. Gazetele, carĭ aŭ sosit din Paris, ne vorbesc de o mare cantitate de zăpadă, care a acoperit pămîntul Parisuluĭ și de gerul cumplit, care s'a lasat și în capitala Republiceĭ.

In seara de 7 Ianuarie, celebra noastră divă Elena Theodorini, întovărășită de trupa sa, cum și de sora sa, d-șoara Aura Theodorini, o stea care răsare, va da prima reprezentație în orașul nostru cu *la vie de Bohême*, faimoasa opera a luĭ Giacomo Puccini, care a făcut atîta sgomot în Franța. In ziua de 10 Ianuar d-sa va da Sappho, opera scoasă din romanul renumit al luĭ Daudet. Se știe că muzica e de maestrul Massenet. In ziua de 12 Ianuar beneficiul d-șoareĭ Aura Theodorini cu *Rigoletto*, unul din triumfurile doamneĭ Theodorini. In ziua de 13, ultima representație, *Norma* de Bellini. Aceasta va fi reprezentația de adio.

Inscriirile se fac de pe acum la librăria Th. Maximovicĭ, strada Golieĭ, 54.

Pentru beneficiul simpaticilor artiștĭ d-na Athena Georgescu și d. Mihaĭ Popovicĭ jurior se va juca în curînd piesa *Schilodul.*

Această piesă este urmarea la piesa atît de mult jucată *Două Orfelinn.*

Viscolul, care bîntue în Muntenia, n'a contenit încă. Trenurile n'aŭ sosit pe ziua de azĭ. Poșta de asemenĭ.

In unele localități d'între Ploeștĭ și capitală zapada s'a depus în straturĭ foarte dese.

Intre București și Chitila s'a înzapădit un tren de marfă.

Spre a putea curăți linia s'au trimis mai multe mașinĭ, cum și noul plug electric, care a fost înadins comandat, acum cît-va timp, în străinătate. Echipe mari de oameni lucrează în viscol. Dar debleearea *linieĭ merge cu mare greutate, din cauza vîntuluĭ și a mareĭ cantități de omăt, ce s'a depus.*

In ultimul moment ni se comunică că linia ferata este complect restabilită și trenurile sunt puse în circulație.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Londra 29 Decembre

Generalul French a făcut o recunoaștere în ziua de 27 Decembrie asupra franculuĭ vestic al inimiculuĭ și a întâlnit forțe inamice considerabile care se retrăgeau menținîndu-și cu grije comunicațiile lor.

Durban 29 Decembre

Steamerul nemțesc Hertzog prins la nordul baeĭ Delagoa a fost trimes tribunaluluĭ sequestrelor.

Washington 29 Decembre

Guvernul Transvaaluluĭ a telegrafiat Statelor-Unite că n'a permis consululuĭ American din Pretoria ca să se îngrijască de interesele engleze în Transwaal, pentru că nu dorește o reprezentare englezască pe teritoriul seu.

Paris 29 Decembrie

Camera deputaților

D. Dechanel este reales președinte cu 308 voturĭ contra d-luĭ Brisson care a obținut 221.

Vice-președinți sunt realeși :

D. Faure prin 322 voturĭ, Mesureur cu 289 și Ayrard cu 281., D. de Mahy obține 179, d. Deroulede 81, Marcel Habert 54, de Ramel 51 voturĭ.

Senat. D. Fallieres este ales președinte provizor, d. Maguen vice-președinte provizor.

Paris 29 Decembre

Consiliul de miniștri ținut la Eliseu a hotărît ca ocuparea Insalah, să fie menținută.

Stuttgart 29 Decembre

Respunzînd uneĭ telegrame a regeluĭ că primește protectoratul comitetuluĭ Vurtembergher al asociațieĭ floteĭ germane, imparatul Wilhelm și-a exprimat speranța că incidentele din aceste din urmă zile aŭ convins pe toată lumea că nu numaĭ interesele Germanieĭ ci și onoarea Germanieĭ trebue să fie respectată în mările îndepărtate și pentru aceasta trebue să se mărească forțele navale ale Germanieĭ.

Charlottenburg 29 Decembre

Cu ocaziunea serbăreĭ sale de un veac, școala politehnică a numit pe prințul Henric de Prusia doctor inginer honoris causa

Berlin 29 Decembrie

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ desminte știrea care zice că Majestățile germane ar avea intenția să se ducă la Róma și apoĭ să viziteze Egiptul.

Reichstagul și-a reluat seziunea și discută petițiunĭ.

La dieta prusiană sesiunea ie deschisă printr'un discurs al tronuluĭ de către prințul Hohenlohe care constată că situația e favorabilă și anunță ca proectul pentru canalul de la Rin la Elba va fi supus din nou Dieteĭ.

Frații Alexiades

Fac cunoscut onorabililor clienți atît din localitate cît și din provincie că pentru sărbătorĭ cît și pentru anul noŭ suntem asortați cu tofelul de bomboane și cutiĭ de fantesie pentru Cadourĭ.

Asemenea facem cunoscut că pentru provincie ne însărcinăm să expediem franco-porto și ambalaj colete poștale de 4 Kilógrame neto, socotind a 4 leĭ Kilogramul bomboanele cele maĭ fine, chocolate, fructe, etc.

ANUNCIU

De vînzare 2 caĭ a se adresa strada Cogălniceanu No. 8.

4—6

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

Publicație

La 12 Ianuar 1900 se va ținea licitație publică orală în Camera acesteĭ Primăriĭ la ora 3. p. m. pentru darea în antrepriză a potcovitului Cailor și boilor de la trăsurile și sacalele Serviciuluĭ Comunal pe timp de un an cu începere de la 15 Ianuar 1900.

Garanția provizorie este de 70 leĭ. Condițiunile de licitație se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ Comunal.

Dispositiunile art. 68-79 din legea comptabilitățeĭ publice sunt aplicabile acesteĭ licitațiĭ.

No. 28337

1899 Decembrie 28

Comitetul Loterieĭ Sinaia

PUBLICAȚIUNE

„Prin care se aduce la cunoștința onoratuluĭ public, că tragerea lotărieĭ Sinaia, care era să se facă la 30 Decembrie 1899, se amînă provisoriu pînă la 15 Ianuarie viitor 1900, aceasta din causa serbătorilor și alte împrejurărĭ necunoscute de noĭ, care se vede că au împedecat trimiterea resultatelor biletelor ce sunt date spre plasare la diferite autorități și persoane particulare prin interiorul țăreĭ.

Vînzarea biletelor va continua a se face pînă atuncĭ. Comitetul roagă pe toți care aŭ bine voit de a primi bilete spre plasare să grăbească trimiterea resultatelor cel mult pînă la două spre zece Ianuarie, astfel ca în cele treĭ zile din urmă să se poată face controlarea biletelor plasate și ne plasate și a se regula definitiv tragerea acesteĭ lotăriĭ.

Comitetul Lotăreĭ

p. Președinte **G. Manolescu**

Casier *N. Georgescu*

No. 83276

1899 Decembrie 28

Doctor A. STEUERMAN

Medic al societățiĭ „Fraterna“

din Păcurar

Strada Albă 14—

onsultațiĭ ; 8—10 dim: 4—6 d. a.

—Pentru saracĭ gratuit—

ANUNCIU

21,000 leĭ sunt de dat cu prima ipotecaă.

A se adresa la d.l Avocat A. G. Dabija. Strada Golia 67.

24—20

La bolĭ de vesică si răruncht, gravelă și artrită,

La cataruri organelor de respirațiune și digestiune.

Isvorul de lithiu

Salvator

se intrebuinteaza cu succes escelent

Efect Diuretic.

Ușoară digistibilitate.

Liber de fer.

Apă medicală și beutură dietetică de primul rang.

Recomandat de multe autoritățĭ și de medicĭ cunoscuțĭ maĭ ales acelor persoane, cari din causa vieteĭ sedentare sufer **de diatesa urică și hemoroidĭ** cât și de schimb de **materie turburat.**

Se află in toate magasiile de apeminerale, și unde aceasta nu e casul, a se adresa.

Directiunea Isvoarelor-Salvator in Eperies.

Depositul principal in Jași:

Dnii. Frații Dr. Konya.

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tigheluluĭ. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereŭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabricei şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele mele, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusut Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce tehnica modernă a maşinelor de cusut a creat pentru uzul caznicu. Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozit de mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA

apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA

şi-a asigurat un perfect serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 leĭ.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară sub conducerea renumituluĭ capel-maistru Lehr.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

Iaşi, strada Primărieĭ No. 17

FONDATA IN 1856 — PREMIATA DE 5 ORI

Execută ori-ce lucrare atingătóre de acéstă ramură.

Promptitudine, superioritate în executare, preţurĭ moderate.

Atelierul Chimico-technic „SINGHER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşcĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a inventat un **Săpun contra petelor** din orĭ ce soĭ de stofe, matase catifea etc. cu efect garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 banĭ.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele parchete şi mobile.

Văpsele în oloĭ (fără secatif) pentru duşamele etc.

Crema „Singer" pentru încălţăminte colorate, care dă pieleĭ moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi Ghems.

Nigrolina pentru hamurĭ, poclit şi burduf, ea dă pieleĭ negreaţă, moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conservarea pieleĭ.

Unsorĭ pentru hamurĭ, şeĭ, copitele cailor, maşinĭ, arme etc.

Articole de **Toilettă**:

Poudră „Sanitas" albă, crême, rosa, fără ingrediente vătămătoare.

Apă de **Toilettă „Singer"** şi pentru pistruĭ.

Săpun Cocs „Inocenţă" unicul săpun de toilettă *inocent.*

Gallseife, săpun cu fere de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 banĭ litru).

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingeriĭ, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr.

Primesc spre lipire obiecte sticate de porcelan, sticlă. teracotă. etc.

Instalez şi repar soneriĭ electrice, telefoane şi orĭ ce soĭ de aparate cu preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc şi metal chiar şi după anume desemnurĭ (facsimile).

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

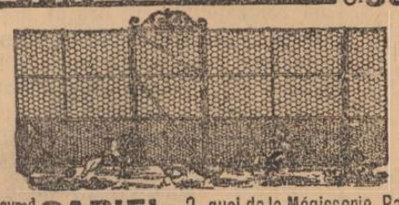

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

CERNELĂ NOUĂ
MATHIEU PLESSY * PARIS

Crucea Legiunĭ de onóre la Esposiţ. univ. de la 1867
Cerneală nouă dublă violetă pentru copiată
Adoptată de toţi administraţiunile cele mari.
Demandaţi la toţi Negustorii.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré....	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

CATAPLASM RIGOLLOT
Cel maĭ bun revulsiv pentru a combate numaĭ de cât: Durerile, Congestiunile, Bronşitele, Guturaiul şi Catarhul.
A se pretinde semnătura în roşu a Inventatorului pe fie-care foie: Rigollot
SE VINDE ÎN CUTIĬ DE TINICHEA DE 10 FOI.

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei 17.

ANUL III No. 195 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI—VINERI 31 DECEMBRIE 1899.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No. 17.— Strada Primăriei— No. 17.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . 20 b. linia
„ „ „ III . . 40 „ „
Iusertiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 17—Srada Primăriei— No. 17

PROFEŢII FALŞE

Publicul cetitor îşĭ aduce aminte, cum, cu vre-o lună în urmă, maĭ toate gazetele opoziţieĭ, preziceaŭ cu o vădită satisfacţie căderea candidaţilor conservatorĭ, în alegerile parlamentare parţiale de la Botoşanĭ şi Roman.

Se scompta viitorul cu aceeaşĭ uşurătate de judecată, cu care uniĭ politicianĭ nemulţumiţĭ, saŭ maĭ bine zis paraponisiţĭ, fac prognosticul guvernuluĭ şi nu-ĭ daŭ decît cîteva zile de viaţă.

Desinvoltura maĭ cu samă a profeţilor de pe la gazetele inamice guvernuluĭ actual, atingea chiar obrăznicia. Să da ca sigură reuşita d-luĭ Dimitrie Sturdza a căruĭ candidatură să pusesă la colegiul vacant de Roman, iar la Botoşanĭ se prezicea o isbîndă complectă a candidatuluĭ acceptat de toate grupările opoziţioniste locale.

Cele ce s'aŭ întîmplat în urmă însă, o ştie toată lumea.

La Roman, d. Dimitrie Sturdza şeful oculteĭ şi-a retras candidatura remănînd singur numaĭ d. Constantin Balaiş candidatul partidului conservator. Or, se poate şti de mai înainte dacă d. Balaiş va reuşi saŭ nu,

La Botoşanĭ, întreaga opoziţie, unită 'n cuget şi aspiraţie, s'a năpustit contra candidatureĭ partiduluĭ conservator. Rezultatul a fost că d. Ullea susţinut cu puterĭ unite de toţĭ nemulţumiţiĭ din localitate, a căzut, iar candidatul partiduluĭ conservator d. A. Rosetti a fost ales.

Invinsă, opoziţia recurge acum la un alt subterfugiŭ, şicanînd asupra uneĭ interpretărĭ ce ea voeşte să dee acesteĭ alegerĭ relativ la numerul voturilor. Camera însă, care e suverană în materie, şi care şi-a esprimat deja părerea în cazurĭ analoge, va rezolvi chestia cum va crede.

Ceea ce am vroit noĭ se relevăm este, că toate rodomontadele nemulţumiţilor contra actualeĭ stărĭ de lucrurĭ, şi toate profeţiile lor relative la alegerile parţiale de la Botoşanĭ şi Roman, aŭ eşit mincinoase.

Işĭ poate decĭ orĭ cine face o idee exactă despre seriositatea acestor profeţiĭ, şi despre sistema de a inventa necontenit prăpăstiĭ pentru soarta guvernuluĭ conservator, adoptată de gazetele opoziţieĭ.

Ceea ce ne surprinde însă maĭ mult în acest mod de a vedea lucrurile al opoziţieĭ de toate nuanţele, nu este atît trăncăneala gazetelor paraponisite, cît maĭ cu samă, propaganda prin viŭ graiŭ ce se facede uniĭ politicianĭ supara ţĭ, cari vor se pozeze în oracolĭ.

Aceştĭ profeţĭ ambulanţĭ aŭ, la toate ocaziunele, bunatatea de a prezice, cu un aer solemn, că în cutare zi, guvernul trebue se cadă.

Pentru ce şi cum însă, eĭ nu vor să o explice.

Destul numaĭ că burtăverzimea partiduluĭ din care oracolul face parte, remîne cu gura cascată şi iaŭ profeţia ca evanghelie.

Asemenea mijloc de resturnare a guvernuluĭ e, dacă nu caraghioz, dar în tot cazul ridicol.

Dacă opoziţia şi-a concentrat în acest mod de a vedea lucrurile, toate speranţele eĭ de viitor, apoĭ nu o feliçităm de loc.

Slabă nădejde!

Oameni şi lucruri

Pomana. „Am săvîrşit o faptă rea: am dat pomană. Dăruind un gologan celuĭ sărac, am gustat bucuria ruşinoasă de a umili pe semenul meŭ, am întărit portul infam care recunoaşte celuĭ puternic—tăria sa şi celuĭ slab slăbăciunea sa; am pus pecetea mea pe vechea nelegiuire, am ajutat şi eu ca omul acesta să nu aibă decît jumătate de suflet... Am vîndut fratelui meu—o falşă fraternitate; m'am umilit umilindu-l, căcĭ pomana înjoseşte de-o potrivă pe acel care o primeşte şi pe acel care o face. Am făcut un rău".

.... Pomana nu seamănă cu binefacerea cum nu seamănă strîmbătura de momiţă cu zîmbetul Jocondeĭ. Binefacerea e pre atît de ingenioasă, precît e pomana de ineptă. Ea e prevăzătoare; măsoară străduinţa cu nevoia,—şi tocmaĭ asta n'am făcut'o cînd am dat caliculuĭ gologanul meu. Binefacerea universală, caritatea umană, însamnă dreptate, iubire şi într'aceasta sunt maĭ iscusiţĭ saracii decît ceĭ bogaţĭ.

... Adevarata caritate este a dărui operile fie-căruia tuturor; este frumoasa bunătate, este gestul armonios al sufletuluĭ care se pleacă, precum un vasplin de mirt preţios, şi se revarsă bine-făcător; este darul rîsipit într'o îmbelşugare fericită,—banul împrăştiindu-se de-odată cu iubirea şi gîndirea..."

...Aşa vorbea înţeleptul domn Bergeret eroul ultimelor romane ale luĭ Anatole France către fiica sa, Paulina. Dar în timp ce filozofa în acest chip asupra pomaneĭ—era ziua anuluĭ nou—un număr imens de cerşetorĭ se ţinea de eĭ, le întindea mîna, le şoptea rugăminţĭ. Şi mereŭ d. Bergeret, înduioşat, vîră mîna în buzunar căutînd ultimiĭ banĭ mărunţĭ pentru a-ĭ împărţi saracilor:

—«E o veche slăbiciune de care nu pot să mă apăr... Şi apoĭ se iartă o atare abatere. Nu trebue să împingem prea departe ideia noastră despre răul ce săvîrşim».

Cîtă poezie şi cît adevăr e în această din urmă trăsătură a înţeleptuluĭ Bergeret!

Filosofiĭ asupra pomaneĭ? Cine dintre noĭ n'a făcut, cine nu face—cu deosebire în aceste zile „festive", cînd toată lumea şi toate împrejurările ne înfăţoşează numaĭ o vastă privelişte de pomană maĭ mult sau maĭ puţin organizată? Atît e de adevărat lucrul acesta, că ne-am obicinuit cu spectacolul acesta care alcătueşte serbarea însăşĭ. Scoateţĭ *pomana*, sub nenumăratele eĭ forme, şi spuneţĭ ce maĭ remîne din serbările toate?—Vorbim de serbările *marĭ*.

O fi avînd dreptate, neaparat, filosoful care vorbeşte prin gura luĭ Bergeret. Cu toate acestea gestul care respunde rugăminţiĭ celuĭ sărac, momentul care ne opreşte pasul în drum cînd ne întîmpină mîna întinsă care cere, sunt elemente de nobilă şi generoasă umanitate şi ele răscumpără în mare parte vanitatea ce a întipărit firiĭ noastre îndelunga luptă pentru traĭ. Şi, orĭ-cum, pînă la o altă dovadă, cerem voe filosofilor să măsurăm înălţimea de suflet şi bunătatea la oameni prin fecunditatea acestuĭ act „odios" care se chiamă:

—A da de pomană.

Rodion

CARITATE

De cît-va timp s'a luat obiceiul de a se depune suma, ce fie-care cheltueşte de sărbători, cu timbre, pentru expediarea cărţilor de felicitare, spre a fi împărţită celor nenorociţi. Facem apel la toţĭ oamenii de inimă să ne trimeată suma ce cheltuesc ast-fel; ne obligăm în schimb a le publica numele in ziar şi a depune baniĭ la Primărie.

Decît banala plăcere de a trimete şi a primi o bucată de bristol, credem că e mai bine să contribui la indestularea unei guri ce cată pîne, cînd omenirea se bucură, să ştergi o lacrimă de ger pe o geană înghetată, in ceasul cînd ochiĭ tuturor rid de bucurie.

D. Dim. A. Grecianu	*20 lei.*
D. Al. A. Bădăreu	*20 lei*
D. Dr. J. Lebell	*5 „*
Const. Ivaşcu	*5 „*
N. Ştefănescu	*5 „*
D-na Erato Văsescu	*20 „*
D. N. Démétric, consul imperial al Rusiei	*20 „*
D. Gr. Cagălniceanu	*20 „*
D. A. G. Dabija, avocat	*5 „*
D. M. S. Popovici, senior	*5 „*
D-na Emilia Humpel	*20 „*
D. Laurenţiu Teodoreanu	*10 „*
D. V. Buţureanu, profesor Universitar	*10 „*
B. G. Ilutză, farmacist	*6 „*
D. dr. Negel	*15 „*
D. I. E. Nedetschi	*5 „*
D. L. Grecea	*5 „*
D. dr. Russ	*20 „*
D. Periclés Argyropoulo	*20 „*
D. dr. A. Culianu	*10 „*
D. Al. Suţu	*3 „*
Dr S. G. Konya	*10 „*
D. Carol Konya	*10 „*
D. Alexandru Stoianovici	*10 „*
D. Aurelian Zeneanu telegrafist	*5 „*
D. A. Corossacz, gerant al consulatului Austro-Ungariei	*20 „*
D. T. Pisoschi	*10 „*
D. G. V. Botez (Gord)	*2 „*
D. dr. Imervohl	*10 „*

O antiteză

D. Sturdza, între alte **daruri** *ale soarteĭ, a primit şi pe acela de vedea lumea printr'o prismă micşorătoare. Viziunea pe care o avem despre exterior, depinde de chipul cum e răsfrîntă în noĭ; rare creere nu sunt prisme şi ne redaŭ natura aşa cum e —aceste sunt ale favoriţilor soarteĭ.—Cele maĭ multe saŭ aŭ darul de a mări saŭ pe acel de a micşora. Şeful partiduluĭ liberal are pe acest din urmă.*

Dacă este o chestie mare în ţara noastra, indiscutabil şi indubitabil, acea e chestia naţională. Delavrancea, într'un frumos discurs, ne-a arătat cum ea e şi un vis şi un ideal şi o realitate: viş pentru generaţiile tinere, ideal pentru barbaţii politicĭ, care străvăd viitorul, realitate pentru conducătorii noştri, ce trebue să găsească formula acesteĭ realităţĭ, fără să tulbure liniştea şi pacea din lăuntru şi de peste hotare.

Lăsînd departe ori-ce gînd de iredentism, nu se poate contesta un lucru: de toţĭ ceĭ carĭ grăesc romîneşte şi carĭ sînt cinstit şi leal supuşĭ uneĭ coroane streine ne leagă amintirele unuĭ trecut comun, ori-cît de îndepărtat; ne maĭ înlănţueşte încă şi obîrşia aceeaşĭ, care ne face să tresaltăm, cînd o rază de glorie se pune pe capul uneia din surorile înstreinate.—Cred, decĭ, că n'am greşit, cînd am spus că, la noĭ, cea maĭ mare chestie e cea naţională.

Să vedeţĭ cum un creer de pigmeŭ poate resfrînge o idee uriaşă. D. Sturdza, la venirea sa la putere, încercă, prin o serie de intrigĭ meschine peste munţĭ, să prindă pe gigant într'o reţea de liliputian. Şi nu e vina d-sale; d. Sturdza a făcut ast-fel, pentru că ast-fel îi era dat să facă; în acest chip putea să vadă şi să conceapă lucrurile, în acest chip era fatal să lucreze.

Antiteza răsare de la sine. Domnuluĭ Carp i-a incumbat, într'o vreme, onoarea să reprezinte ţara pe lîngă curtea Cezaruluĭ din Viena. D-sa şi-a îndeplinit cu cinste misiunea, aşa că toţĭ aŭ rămas mulţumiţĭ. Ştiţĭ însă cine a rămas maĭ satisfăcut? D. Carp. Vorbind în Cameră, înainte de vacanţă, domnia sa declară că **„misiunea sa la Viena va forma o pagină din istoria ţăreĭ."** *Dacă am avea discursul luĭ Ştefan-Vodă, cînd îşĭ dicta testamentul, nu cred ca el să fi întrebuinţat termenĭ maĭ..... marĭ. Şi nu luaţĭ aceasta drept o fanfaronadă: domnul Carp e sincer, căcĭ viziunea sa e aşa.*

Amîndoĭ privesc umbra lucrurilor; numaĭ fostul prim ministru o contemplă cînd soarele e sus, iar şeful junimist cînd el apune.

MARCIAL

Victoriĭ închipuite

Ştiţĭ „bluf-ul" telegramelor englezeştĭ cu victoriile englejilor din Africa. Acolo, departe, fiiĭ Albionuluĭ sînt deoimaţĭ şi omorîţĭ şi spulberaţĭ la toate vînturile ceruluĭ; iar telegramele luĭ „War-office" anunţă o strălucită victorie englezească. Şi poporul Reginei Victoria aplaudă şi exultează.

Se face alegere la Botoşanĭ. Se alege d Rossetti, candidatul nostru. Din cauza uneĭ controverse însă, biuroul a proclamat balotagiŭ. De sigur vă aşteptaţĭ ca gazetele liberale să înregistreze această înfrîngere cu oare-care melancolie. Ţi-aĭ găsit! Ascultaţĭ «Secolul»: „un bravo, un întreit bravo, alegătorilor liberalĭ de la colegiul II de cameră din Botoşanĭ...." şi ditirambulul continuă,—în acelaş stil.

Nu-s greŭ de mulţumit, colectiviştiĭ. Dar noĭ sîntem şi maĭ bunĭ de suflet: le urăm să aibă parte, în toată cariera lor, de „triumfurĭ" la fel.

PRIAR

LA GURA SOBEI.

Sunt, spre a exprima o gîndire, cuvinte de care s'a făcut atîta uz, în cît aŭ trecut chiar şi marginele abuzuluĭ.

Intre aceste, de exemplu, ocupă un loc principal cuvintele pe *malul apeĭ*, pe *pragul veşnicieĭ* şi maĭ cu samă la *gura sobeĭ*.

N'aĭ să găseştĭ, în literatura noastră cu deosebire, poet, poetastru saŭ simplu negustor de fraze, care se nu fi utilizat în viaţa luĭ, *pe malul apeĭ, pe pragul veşnicieĭ*, saŭ *la gura sobeĭ*.

La gura sobeĭ maĭ cu samă e făcut ferfeniţă fără cea maĭ mică milostivire.

Cum vine iarna, toţĭ aceĭ carĭ nu vor să'şĭ vadă *geniul oprit de coadă* cum zice Millo în «Poetul Romantic», dau dramul imaginaţieĭ lor vagabonde să rătăcească pe toate coclaurile, îşĭ aştern elucubraţiile pe hîrtie şi le intitulează *la gura sobeĭ*.

De un timp însă, atribuţiile *gureĭ de sobă* sunt scandalos de lărgite. Biata gură de sobă începe acum se aibă menirea a mesteca şi alte lucrurĭ de cît literatură fantezistă.

Am cetit maĭ zilele trecute într'o gazetă din capitală—republicană cu domn pămîntean, dacă nu mă înşal—un articol politic intitulat: *la gura sobeĭ*.

Autorul stînd probabil la vre-o gură de sobă, s'a gindit la conservatorĭ, la liberalĭ, la junimiştĭ, la socialiştĭ şi chiar la republicanĭ şi, şi-a aşternut pe hîrtie toate aprecierile sale concentrice şi escentrice asupra mişcareĭ diferitelor grupărĭ politice din ţara noastră sub titlu de: *la gura sobeĭ*!

In ce mod, şi sub ce formă literară şi-a expus preopinientul cugetările sale politice la *gura sobeĭ*, nu este nevoie să maĭ spun.

Destul e să constat că nenorocita *gură* în chestie, după ce înghite de zecimĭ de ani tot felul de versurĭ, poezii şi poeme acum începe a fi hrănită şi cu politică.

Dacă nicĭ de astă dată *gura sobei* nu capătă indigestie, a poĭsdravăn stomach trebue sa aibă.

JUVENAL

Călătoriile submarine

Domnul inginer L. de Rigaud a inventat un noŭ explorator submarin, *hydrophilos*, brevetat deja în Franţa. Ne propunem a-l descrie; dar, înainte, vom spune cîte-va cuvinte despre Ocean şi călătoriile submarine.

Ideea de a pătrunde dincolo de limitele, carĭ par posibile de trecut, a frămîntat totdeauna mintea omuluĭ. El s'a încercat să se coboare în craterele vulcanilor, a sondat măruntaele pămîntuluĭ şi a căutat să se cufunde în adîncimele mărilor. Dar n'a mers prea departe. Şi aceasta e punctul obscur cel maĭ mare în ştiinţa presumţioasă a omuluĭ, căcĭ marea, în comparaţie cu partea solidă a globuluĭ, ocupă un spaţiu nemărginit maĭ mare. Suprafaţa totală e de 510 milioane chilometre patraţĭ; 375 de milioane sînt acoperite de apă.—Bine înţeles că cifrele acestea sînt aproximative, căcĭ neputînd ajunge pînă la polĭ, nu s'a putut calcula exact.

In aceasta enormă cantitate de apă trăesc fiinţe necunoscute, varietăţĭ a căror fiinţare de-abia se presupune şi carĭ totuşĭ sînt indispensabile la legarea lanţuluĭ tuturor speciilor. Paleontologia găseşte în viaţă indiviziĭ, pe care nu-ĭ descopere în pămînt decît ca fosile. Toate ramurile zoologice vor cîştiga enorm, în ziua cînd undele mareĭ vor trada secretele lor, toate.

Şi din alt punct de vedere, scrutarea adîncimelor marine e folositoare omenireĭ,—din acel practic. «Coralieriĭ în arborĭ, blocurile de ambru cenuşiu, a căror valoare e de la cincĭ la şase miĭ de francĭ chilogramul, scoicile enorme şi perlele de toată mărimea, ar fi destul pentru a inspira poftа de a curăţi fundul oceanuluĭ cu pricepere.» Apoĭ, sunt bogăţiĭ nenumărate, pe care unda hrăpăreaţă le-a furat de pe vasele omuluĭ, ca, de pildă, galioanele spaniole încărcate de aur şi care s'aŭ cufundat. Decĭ, orĭ-ce descoperire ştiinţifică s'ar fi dublat de aflarea uneĭ bogăţiĭ materiale.

De aceea de mult s'a agitat omenirea pentru descoperirea unor vase, carĭ să poată străbate adîncimea oceanelor. Pare că cel întîĭ, care a avut această idee, ar fi Alexandru cel mare; la încunjurarea Tiruluĭ (322 î. C.) s'ar fi servit, se zice, de un aparat, cu care războinicii săĭ aŭ parcurs o distanţă pe subt apă. Asemenea începuturĭ sunt numeroase. Insă adevăratul submarin apare pentru prima oară, în 1620, în Anglia, subt Iacob I. In 1634, părintele Mersenne stabileşte datele ştiinţifice, după care ar trebui construit un vas submarin. Gloriosul Fulton, care descoperi *vaporul, maşina cu apă şi foc*, se ocupă de asemenea de navigare şi făcu chiar o încercare nenorocită cu Nautilus. Aproape în acelaş timp, francezii Coessin se îndeletniciră cu această chestie, iar Napoleon îĭ sprijini. Sagacitatea luĭ extra-ordinară cuprinse toată importanţa descoperireĭ şi le dădu chiar portul Hâvre, pentru încercările lor. Dar ele fură nu numaĭ infructuoase, ci avură chiar un sfîrşit nenorocit. Tubul de cauciuc, care aducea aer de la suprafaţa mareĭ, fu atras într'un fund maĭ adînc, odată cu vasul—şi totul fu zis.

Aceste încercărĭ însă spăimîntaseră marina engleză. Ea făcu diferite încercărĭ, carĭ nu reuşiră. Cea maĭ importantă, cel puţin pentru rezultatul, pe care l'ar fi putut avea e: Iohnson, locuitor al New-Yorkuluĭ, stabili planurile pentru un vas submarin, cu care trebuea să libereze pe Imparat din Sfînta-Elena. Dar Napoleon muri şi planul rămase în stare de proect.

Cea d'întîĭ încercare serioasă fu făcută în 1858, cu vasul construit de inginerul Ch. Brun şi căpitanul Bourgeois, pe spesele ministeruluĭ marineĭ. Dar, din cauza unor defecte de construcţie, vasul fu luat de apă şi scapat cu mare greutate pe malurile Roşeleĭ.

Inventatoriĭ au publicat un memoriu, în care conchid că n'au putut reuşi, din cauză că n'au avut un motor destul de puternic.—Se ştie că la acea epocă electricitatea nu făcuse încă progresele actuale.

In sfîrşit, cu vasul submarin „le Goubet" ajungem la realizarea planuluĭ atîtor inventatori. Cu toate perfecţionările şi inventările de modele maĭ recente, el rămîne tipul acestuĭ felĭ de vase.

Călătoriile în aer au avut martiriĭ lor. Acele submarine au de aseminea un lung şi *variat* martirolog. In 1831, un spaniol Cervo, se închise, într'o mică sferă de lemn, cu care se cufundă în mare, fără a maĭ reapare. Greppo, Podelski şi W. Arnoldson dispar, de aseminea, în subţirĭ baloane de metal. Fie-care avea cîte un „hublot", mică fereastră, prin care se uita în imensitatea mărilor. Cel puţin, de au murit asfixiaţĭ, ochiĭ li s'au săturat de cea maĭ măreaţă privelişte, care a fost dată unuĭ om s'o vadă.

In 1893, la Civita Vechia, un inginer italian, Balsamello, experimentă un noŭ aparat de navigare submarină, pe care o numi „mingea nautică" probabil din cauza

scufundărilor şi reapărerilor sale necontenite. Dar, din diferite cauze, deşi ea era un progres, totuşi nu realiză încă tipul de reuşită. Treĭ anĭ maĭ tîrziu, alt italian, Piatti dal Pazzo, luă un brevet pentru o altă *sferă* submarină; pînă azĭ însă nu şi-a transportat visul în domeniul realităţeĭ. Din expunerea sistemuluĭ săŭ însă, se poate deduce că planul e irealizabil, de oare-ce nu poate permite ca oameniĭ închişĭ în interiorul aparatuluĭ să poată respira. Acum în urmă, d. L. de Rigaud ne anunţă descoperirea unuĭ noŭ vas submarin, de care ne vom ocupa în unul din numerile viitoare.

Nu vă pare că din toate visele, ce se pot face o călătorie submarină e cel maĭ splendid? Priveliştea, pe care oceanui o va desfăşura ochilor uimiţĭ aĭ fericiţilor şi îndrăsneţilor călătorĭ va fi unic. De aceea chiar nu-mĭ pare că trebue plînşĭ prea mult, temerariĭ, carĭ aŭ perit într'o scoarţă de lemn saŭ de metal, in sînul undeĭ perfide ca femeea. Visul care se deschide înaintea ochilor lor era aşa de măreţ, încît a trebuit să le dee mîngăere, în clipa cînd aripa morţeĭ crispate i-a lovit peste frunte.

Y

Răbojul meu

Lentilă de ghiaţă. Se ştie că razele solare trecînd printr'un geam de formă lenticulară aprind corpurile combustibile expuse în *focar*.

Se obţine acelaş rezultat dacă, în loc de sticlă, întrebuinţăm ghiaţa. Cea întăĭ experieţă de felul acesta a fost făcută de Scoresby, în călătoriile sale din regiunile polare. Navigatoriĭ tăiaŭ cu toporul o lentilă colosală în ghiaţa unui iuberg, orientat în chip a concentra razele soareluĭ pe materiile inflamabile.

Şi ast-fel şi-aŭ făcut foc.

*

Le journal a intervievat pe un matematician, care a găsit că împăratul Germanieĭ are într'adevăr dreptate şi că sîntem într'adevăr în secolul al două-zecelea. Discuţia provine din cauză că s'a luat numeralul *ordinal* în locul celuĭ cardinal. Decĭ, greşala biurouluĭ longitudinelor a fost provocată de o greşală de gramatică.

I Ianuar ar fi ca semnele chilometrice ale spaţiuluĭ parcurs în timp. Decĭ, omenirea cînd a ajuns la semnul 1900 a parcurs 1900 de anĭ şi acum a întrat în spaţiul dintre 1900 şi 1901. Iar secolul al 19-lea se sfîrşeşte la 1 Ianuar viitor.

S'a lămurit lucrul.

*

Cum se poate răcori cine-va cu o picătură de apă. Pe căldurile celemarĭ e destul a uda cu o picătură de apă tragus—porţiunea din pavilionul urecheĭ situat în faţa scoiceĭ,—şi veĭ simţi imediat o senzaţie de răcoare, maĭ ales dacă aerul e în mişcare.

Tragus-ul fiind vascular, singele care circulă în el e simţitor la răceala produsă de evaporarea apeĭ.

*

Statele-Unite au decis se fondeze la Paris un Institut.

Se va zidi un palat, în care vor găsi adăpost tineriĭ şi tinerele, ce vor voi să-şĭ desăvîrşească educaţia în litere, în ştiinţe şi arte. Vor fi premiĭ pentru Paris, cum în Franţa sînt premiĭ de Roma. Ole 45 State ale uniuneĭ vor contribui la cheltuelile construcţiunelor evaluate la 12[illegible]000 leĭ şi la instituirea burselor anuale.

Ideia e nimerită.

*

Prin condamnarea luĭ Déroulède la exil el îşĭ perde drepturile civile şi politice; decĭ, scaunul de deputat ocupat de el s'a declarat vacant. In locul luĭ va candida François Coppée.

Un poet, care înlocueşte pe un altul.

*

EFEMERE

Doctorul Z. către Crist.

— Apostrofă —

Şi tu duşman, doamne sfinte!
Căcĭ clientul mi l'aĭ luat
Cînd din pacea din morminte
Pe al tău Lazăr aĭ sculat.

ENDYMION

Pecetea veche a Huşilor

Intr'un document din 7215 Mart 13 (1708), dat în următoarea pricină: Ştefan şi Nica Tepcean daŭ luĭ Radu paharnicul partea lor din Budeştĭ de pe apa Lohanuluĭ, din bătrînul Tăpcean, şi la care danie ĭaŭ parte maĭ mulţĭ marturi, între care cetim pe Costantin sin Ştefan Serdarul, Dumitraşco Pascul de Bîrlad şi Dumitru Soltuzul de Huşĭ; Soltuzul crede de cuviinţă pentru a întări şi maĭ mult dania să-şĭ pue pecetea.

D. N. Volenti proprietarul actelor, a avut bună voinţa a-mĭ pune la dispoziţie întregul pachet cu hîrtiĭ vechĭ, şi văzînd importanţa peceteĭ—căcĭ nicĭ Melchisedec n'o are în Cronica Huşilor—am luat o copie în zincografie, pe care, pentru interesul cetitorilor, o dăm în coloanele „Opinieĭ".

Gh. Ghibănescu

Informaţii

Funerariile luĭ M. Ghermani

Lunĭ după amiază, la ora 1 şi jum., s'a început funerariile înmormîntăreĭ luĭ Menelas Ghermani.

De şi vreme urîtă: furtună şi minsoare, totuşi lume foarte multă s'a adunat înaintea bisericeĭ Sf. Gheorghe. Decedatul fiind Mare Cruce al *Coroaneĭ Romînieĭ*, i s'aŭ dat onorurile militare prescrise de regulamentul acesteĭ decoraţiunĭ.

Serviciul religios s'a început la orele 2 de către I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, asistat de P. S. Sa Archiereul Nifon, vicarul Mitropolieĭ.

M. S. Regele a fost reprezentat prin d Colonel Mareş.

Romîniĭ din Selişte (Transilvania) aŭ organisat o mare demonstraţie cu torţe în seara de 21 Decembrie în cestiunea monumentuluĭ Iancu.

Patru jandarm aŭ încercat să împiedice demonstraţia cu baioneta, dar văzînd numărul prea mare al demonstranţilor, s'aŭ retras.

S'aŭ ţinut maĭ multe discursurĭ.

Seara s'a dat un banchet.

Gazeta Transilvanieĭ anunţînd moartea unuĭ bun rômîn, a d-luĭ Ioan Petreanu, proprietar în Cluj, spune că el a lăsat prin testament întreaga sa avere de 90.000 fiorinĭ (200,000 leĭ) «Asociaţiuneĭ Transilvane pentru literatura şi cultura poporuluĭ romîn»

O telegramă sosită aseară de la Floreştĭ anunţă că d. prim-ministru Gh. Gr. Cantacuzino să află bine.

D sa a făcut erĭ o preumblare, de peste o oră, prin zăpadă.

Duminică 2 Ianuarie va aveà loc o serată dansantă în saloanele cercluluĭ militar.

D. Leonida Aslan, primarul oraşuluĭ Galaţĭ, a prevăzut încă de astă toamnă şi s'a pregătit să preîntimpine, pe cît s'a putut, nevoile. In acest scop a făcut apel la doamnele din societate, aşa că în curînd, s'a format un comitet de doamne care a lansat liste de subscripţiĭ, a organizat serbărĭ, a umblat din casă în casă să adune ajutoare, etc.

Şi ast-fel, graţie stăruinţelor d-luĭ Aslan s'a putut inaugura, în ziua întăĭ de Crăciun, o ospătărie populară, o sală publică de încălzit şi un azil de noapte.

Consiliul de miniştri a decis expulzarea agitatoruluĭ evreŭ, americanul Davis Trietsch, care, de cît-va timp, petrece la Iaşĭ, îndemnînd pe evreĭ să emigreze în insula Cipru, saŭ să se întindă prin Muntenia şi Oltenia.

Averea rămasă de pe urma defunctuluĭ Ghermani, după testamentul publicat de ziarele din Capitală să urcă la vr'o două milioane.

Din comuna Goruni, a venit ştire la parchetul locul că locuitorul Ilie Nemţeanu a încetat din viaţă din cauza uneĭ marĭ cantităţĭ de spirt ce a băut cu ocazia serbătorilor.

La timp[illegible] vorbit despre procesiunea la mormînt ca[illegible] se organizează pentru ziua de Duminecă 2 Ianuarie, cînd se implinesc 10 anĭ de la moartea luĭ Ioan Creangă.

Programul acesteĭ serbărĭ a fost definitiv fixat de către Comitetul Naţional studenţesc.

Un manifest invitînd cetăţeniĭ la această procesiune va fi lansat zilele aceste.

Cetăţeniĭ se vor întruni în acea zi la ora 9 dimineaţa la biserica Sft. Spiridon unde va fi oficiat un serviciŭ religios.

De aci azistenţiĭ se vor îndrepta spre cimitirul Eternitatea, unde se vor pronunţa discursurĭ.

Deutsches Volksblath din Viena publică un virulent prim-articol în chestiunea monumentuluĭ luĭ Iancu, susţinînd cauza romînească.

Articolul, după cum se anunţă din Viena, a produs o vie senzaţie prin cercurile politice din localitate.

In seara de 7 Ianuarie, celebra noastră divă Elena Theodorini, întovărăşită de trupa sa, cum şi de sora sa, d-şoara Aura Theodorini, o stea care răsare, va da prima reprezentaţie în oraşul nostru cu *la vie de Bohéme*, faimoasa operă a luĭ Giacomo Puccini, care a făcut atîta sgomot în Franţa. In ziua de 10 Ianuar d-sa va da Sappho, opera scoasă din romanul renumit al luĭ Daudet. Se ştie că muzica e de maestrul Massenet. In ziua de 12 Ianuar beneficiul d-şoareĭ Aura Theodorini cu *Rigoletto*, unul din triumfurile doamneĭ Theodorini. In ziua de 13, ultima representaţie, *Norma* de Bellini. Aceasta va fi reprezentaţia de adio.

Inscrierile se fac de pe acum la librăria Th. Maximovicĭ, strada Golieĭ, 54.

Din Cîmpulung ni se telegrafiază că Sîmbătă seara a încetat din viaţă d. general Tamara, prefectul judeţuluĭ Muscel.

Decedatul, fost intendent general al armateĭ, a fost un membru devotat al partiduluĭ conservator, deşi în timpul cît a servit în armată, nu făcuse politică militantă.

Fost senator, decedatul era mereu unul din ceĭ maĭ devotaţĭ amicĭ aĭ regretatuluĭ Lascar Catargiu.

Transmitem familieĭ întristate condoleanţele noastre.

Kossuth, fiul—odrasla patriotuluĭ maghiar care nu admitea libertatea de cît cu condiţia desnaţionalizăreĭ, scrie în *Egyetértés* despre politica tătînă-săŭ:

«Este degeaba cheltuiala făcută pentru «şcoalele populare în ţinuturile naţionali-«tăţilor. Intre şcoalele confesionale greco-«catolice, sunt 676 şcolĭ în carĭ nu se în-«vaţă limba maghiară, şi 302 învăţătorĭ «carĭ de şi ştiŭ ungureşte, nu vor să pre-«dea limba maghiară La greco-orientalĭ sunt «910 şcoale în carĭ nu se învaţă ungureşte «—şi 205 învăţătorĭ carĭ nu vor s'o predea «de şi o ştiŭ pe degete».

Inzăpădirea trenurilor

Viscolul cel groaznic care suflă în toată ţara de erĭ despre ziuă a întrerupt circulaţia trenurilor în toată ţara. Trenurile plecate Duminică seara din Bucureştĭ, aŭ ajuns la destinaţie cu marĭ întîrzierĭ, de asemenĭ aproape toate trenurile aŭ sosit erĭ dimineaţă în capitală cu întîrzierĭ care variază între o oră şi treĭ ore. Unele din trenurile care trebuiaŭ să sosească în Bucureştĭ erĭ după amiază şi aseară, nu aŭ sosit de loc şi nicĭ nu se ştie de rostul lor. căcĭ liniile telegrafice ale drumuluĭ de fer sunt aproape toate rupte din cauza poleiuluĭ şi a viscoluluĭ.

Aseară aŭ plecat din gara de Nord următoarele trenurĭ:

Trenul de Predeal în loc să plece la 3.15 a plecat la 5.50.

Trenul de Vîrciorova a plecat cu o întîrziere de o oră.

Trenul de Moldova de la 10.15 seara a plecat de asemenĭ cu întîrziere de peste 40 minute.

Aŭ fost suprimate trenurile de Călăraşĭ, cel de Moldova prin Vasluĭ, cel de Galaţĭ şi cel de Giurgiu.

D. dr. Pilescu, medicul dispărţireĭ a II-a a obţinut un concediu de 15 zile.

Telegrame oficiale sosite, vestesc că, afară de Moldova de sus, zapada este generală în toată ţara spre marea bucurie a agricultorilor.

Pătura de zapadă variază între 15, 20 sau 25 c.m.

In conformitate cu legea comunală, Consiliul nostru comunal va fi convocat în sesiune ordinară în a doua jumatate a luneĭ Ianuarie,

Sesiunea întreagă va fi consacrată elaboraţiuneĭ budgetuluĭ exerciţiuluĭ anuluĭ viitor.

Pentru catedrele de limba italiană la şcoalele de fiĭ de militarĭ, nepresentîndu-se nicĭ un candidat, un noŭ concurs va avea loc în ziua de 1 Iulie 1900.

Camera de Comerţ din Iaşĭ va adresa, în primele zile ale luneĭ Ianuarie, d-luĭ Ministru al domeniilor un raport detailat asupra mişcăreĭ comerciale, industriale şi economice din circumscripţia acesteĭ camere.

Poliţia noastră a reuşit, precum am anunţat la timp, să descopere pungaşiĭ care făptuiaŭ numeroasele furturĭ în tren.

Din cercetările făcute de şeful siguranţeĭ s'a stabilit pînă la evidenţă vina lor.

Interesant însă sunt mijloacele de care se serviaŭ aceştĭ pungaşĭ pentru a reuşi în operaţiunele lor.

Ast-fel iată cum a procedat cu nenorocitul Avram Lupu din Podul-Iloaie, căruia i-aŭ furat 1450 leĭ.

In vagon de clasa III acesta era trîntit pe o bancă căcĭ nu-ĭ era tocmaĭ bine. De odată întră în vagon un domn foarte bine îmbrăcat, care auzindu-l bocindu-se îĭ ofere nişte rachiu dintr'o sticlă. La un moment dat pungaşul scoate o batistă şi o asvîrli în faţa luĭ Lupu.

Imediat acesta a adormit.

Rezultatul să ştie. Pungaşul a dispărut luînd baniĭ iar Lupu a ajuns la Podul-Iloaie, dormind un somn greŭ datorit marcoticuluĭ şi cu mare greutate a putut fi trezit.

*

Un alt mod de a pungăşi e următorul. Pungaşiĭ purtaŭ cu eĭ nişte piele neagră

Cînd să hotăreaŭ să fure o geantă din vagon, o acopereaŭ cu acea piele. In chipul aceste pungaşul trecea cu geanta pe lîngă păgubaş şi acesta nu recunoştea obiectul care i-a fost furat.

*

Banda e alcătuită din cincĭ indivizĭ. Unul dintre aceştia, numit Elias Marcu, are avere de vr'o 30,000 leĭ.

Toţĭ aceştĭ pungaşĭ la un loc aŭ maĭ mult de 20 de anĭ condemnaţiunĭ pentru operaţiunĭ de aseminea natură.

Instrucţia în privinţa lor continuă.

Mandatul lor de depunere a fost confirmat de tribunal.

In ziua de 2 Ianuarie va avea loc licitaţia pentru darea în întreprindere a iluminăreĭ cu electricitate a atelierelor C. F. R. din Iaşĭ.

Pînă acum aŭ depus oferte casele:

Societatea Romînă de întreprinderĭ industriale; d-niĭ Siemens şi Holske, din Ckarlottenbourg; Schukert et Comp. din Nurenberg, societatea care a făcut instalaţia Iumineĭ electrice în Iaşĭ; Gonz et comp. din Buda-Pesta; societatea de eclerагiŭ electric din Paris şi societatea Helios din Colonia.

D. N. Fleva, ministru al agricultureĭ industrieĭ şi comerţuluĭ, care se găseşte actualminte la Paris, va fi primit astă-zĭ în audienţă de d. Delcassè, ministrul de externe şi de d. Loubet, preşedintele republiceĭ franceze.

La rubrica *Caritatea* se maĭ adaogă d şi d-na Anton Rohr, care aŭ bine-voit a da opt leĭ în folosul seracilor în loc de a trimite cărţĭ de felicitare cu ocazia serbătorilor.

Cele mai bune Masinĭ
pentru
FRAMÂNTAT ALUATUL
(Pâinea)

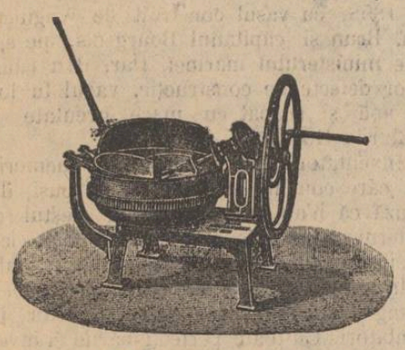

Patentate în toate STATELE

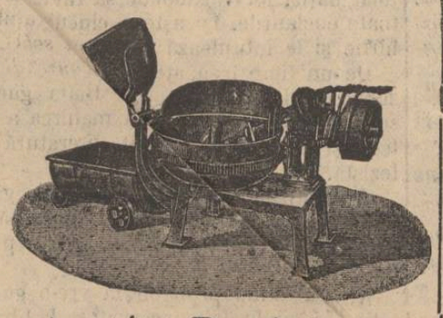

Representant general pentru tótă România
D. GRANET, Strada Stefan cel mare No. 37
10—10

D-r C. Vitner

Fost intern al Spitalelor şi al Clinicеĭ Dermato-Sifiliopatice din Bucureştĭ
Fost medic de oraş şi spital. Specialist în boalele venerice.
Ord. 9—10½ a. m. şi 1—3 p. m.
Iaşĭ. — Strada Lăpuşneanu 24.
Pentru săracĭ gratuit.

ECOURI

Pentru sesonul actual a sosit la Mag. D. H. Polalk & C. strada. Lăpuşneann un mane asortiment de Incălţăminte fine, solide şi moderne pentre barbaţĭ, dame. şi copiĭ precum Galoşĭ şi Şoşonĭ *vertabile rusescĭ* I-a calitate.

Comenzile din provincie se execută rpompt.

Preţurile avantagioase şi fixe,

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţeĭ şi de rente în Viena, fondată in 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc din 10 Decembrie 1869. *Fondurĭ de garanţiĭ la 31 Deeembrie 1898 peste 154 milióne leĭ.*

Cauţiunele depuse la onor. Casa de Depunere pînă la 31 Decembr. 1898, în conformitate cu a. t. 147 din codul comercial *pentru garantarea asiguraţilor din Romînia aŭ fost de leĭ 3,262,000.*

Pînă la 1 Ianuarie 1899 societatea a plătit pentru asigurărĭ expirate şi pentru daune suma de francĭ:

241,334,301.55

Societatea contractează:

Asigurărĭ mixte de capitalurĭ pe caz de viaţă şi deces în condiţiunile cele maĭ avantagioasă.

Asigurărĭ de zestre cu scutirĭ de plată a premiilor în caz de deces al părinteluĭ.

Asigurărĭ pe caz de viaţă şi deces cu plata dublă a capitaluluĭ asigurat precum şi diverse alte combinaţiunĭ ce ating branşa asigurăreĭ asupra vieţeĭ.

Informaţiuni se daŭ şi oforte se primesc de către Agenţia Principală din Iaşĭ str. Lăpuşneanu No. 10.

D-r Marta L. Trancu

STRADA LOZONSCHI No, 10
Ord. 1—3 p.—m.
31—51

Fabrica de Bere „Zimbru"
IAŞI

Recomandă excelentele sale produse.—Face zilnic expediţiunĭ în oraş la domiciliu şi în provincie în sticle şi butoaie.

In oraş se găseşte la „Berăria Nouă la Restauraţia Bereriei Zimbru şi toate debitele de băuturĭ.

Un Student dispunînd de cîte-va oare libere, se oferă a da lecţiuuĭ pentru cursul primar şi secundar.

A se adresa la Redacţie.

IMPORTANT

Find că părăsesc ţara, cu autorisaţia Onorabileĭ Camereĭ de Comerciŭ vînd lucrurile mele Casnice, şi Marfa remasă din desfacere, printre care se afla o Cameră de culcare şi un Pianino.

H. Finke.
Strada Golie vis-a-vis de Nestor Heck.

300 Stănjenĭ fîn de munte, bine conservat, se află de vînzare pe Domeniul Coroaneĭ „Mălinĭ„. Pentru preţ şi altele a se adresa la.

Gustav Eichler
Mălinĭ lîngă Fălticenĭ
5—5

La Magasinul de Noutăţĭ
Iaşĭ M. I. Friedman

A sosit mătăsurĭ pentru Rochiĭ albe, colorate şi negre. Satin Duchesse satin de Lion, catefelurĭ, bluse de postav şi catefe gantelerii, panglicăriĭ, jerşeurĭ negre, fionlurĭ, corsete etc. Uniforma pentru Externatul secundar de fete şi Pensionatul Varlam, Bluze şi cravate pentru şcoala Normală superioară şi cravate pentru Sft Sava. Sperînd că onor. public şi onor noştri clienţĭ ne va visita spre a se convinge de realitate şi de preţurĭ moderate

Cu stimă
M. I. Friedman

Doctor L. GHELERTER
STR. PRIMĂRIEI 13
lîngă „Pomul Verde"
dă consultaţiunĭ în toate zilele de la **9—10 dim. şi 2—4 dupa amiază** pentru săracĭ Consultaţiunĭ gratis.

Pedepsirea profesor. doctor SCHENK

Profesorul de la Universitatea din Viena, dr. Schesk, directorul institutului de embriologie, după cum se ştie, publicase acum douĭ anĭ o broşură senzaţională, în care afimă că, după metoda luĭ, va putea stabiti sexul copiluluĭ, încă în stare de embrion.

Publicarea acesteĭ broşurĭ a produs o mare supărare între profesoriĭ facultăţiĭ de medicină şi dr. Schenk a fost tras în cercetare disciplinară acusat că pentru pretinsa sa descoperire ştiinţifică şi-a făcut reclamă comercială. Profesorul Scheak a primit în urma acestora un avertisment în faţa întregului Senut universiar.

După cît-va timp majoritatea profesorilor de medicină aŭ cerut printr'o adresă ministeruluĭ de instrucţie dublică amovarra profesoruluĭ d-r. Schenk.

D-r. Hartel, ministrul dr instrucţie în fostul cabinet Clary, răspunse că ia la cunoştinţă adresa profesorilor, dar că este de părere a se insist pe lîngă d-r. Schenk, ca acesta să'şĭ dea demisia din motive de sănătate. Dacă nu va voi, atuncĭ ministerul îl va trece la pensie din oficiu.

In aeelaşĭ timp profesoruluĭ Schnk i s'a dat un concediu pe timp nedeterminat, avînd să'şĭ dea demisia din directoratul institutuluĭ de embriologie

In loeul săŭ a fost numit profesorul d-r. Zuckerkandl.

Uu ziar află că d-r. Schenk 'şĭva da zilele acestea demisia, fără ca să maĭ facă vre-un pas de drept.

Ultimele Informaţĭ

Numărul nostru de la 1 Ianuar va fi jubilar. Articole scrise de specialiştĭ ne vor da privirĭ retrospective asupra activităţeĭ româneştĭ în cursul veaculuĭ al nouă-spre-zecelea. Atragem în special atenţia cetitorilor noştri asupra articoluluĭ colaboratoruluĭ nostru Gh. Ghibănescu: Iaşĭ de la 1800—1900.

Cu ocazia anuluĭ noŭ se vor face numeroase graţierĭ şi reduceri de pedeps detinuţilor diferitelor penitinceare.

Făina romîno-ungară

Am expus într'un număr trecut lovitura mare pe care a dat'o ministerul ungar de comerţ industrieĭ morărituluĭ din Buda-Pesta, în urma uneĭ transacţiĭ încheiate între guvernul ungar şi între capii sindicatelor agricole, care în timpiĭ din urmă aŭ pornit o vie mişcare agrară în contra mercantilismuluĭ şi a prea mareĭ protecţiunĭ pe care o acordă Statul ungar industrieĭ naţionale. Lovitura constă în faptul, că s'a reînfiinţat taxa vamală de un florin şi 80 creiţarĭ pe hectolitru de grîŭ romînesc. Or, morile din Buda-Pesta, cele maĭ marĭ şi maĭ reputate în Europa, nu pot exista fără grîŭ romînesc, care dă cea maĭ bună făină prin marea cantitate de gluten ce'l conţine. Şi în consecinţă, aceste morĭ vor pierde debuşeurile lor din Belgia şi din Londra, unde băteaŭ, în ce priveşte calitatea, făinurile americane şi ruseştĭ.

In urma acesteĭ lovituri, maĭ mulţĭ morarĭ din Buda-Pesta agită ideea să se stabilească în Bucureştĭ.

Ştirea aceasta a produs un viŭ interes printre cercurile competente, printre marĭ noştri agricultorĭ şi maĭ ales printre morarĭ, căcĭ toţĭ prevăd, că o nouă eră se deschide pentru industria morărituluĭ nostru.

Aseară, pe la orele 10 fără un sfert, s'a produs o oxplozie de gaz la clubul colonieĭ germane din capitală, clădit acum în strada Brezoianu. Probabil, un conduct crăpat a lăsat să se scurgă gazul între tavanul şi podeala tavanuluĭ uneĭ camere.

Fiind convocaţĭ membriĭ clubuluĭ la o adunare, servitorul aprinsese gazul de vreme.

Se adunase cîte-va persoane şi pentru unii d-nĭ fumaŭ, servitorul vroi să aprindă un ventilator. Atuncĭ, flacăra de la ventilator aprinse gazul scăpat şi se produse o explozie.

Tencuesla tavanuluĭ căzu, iar cele două şĭ ale camereĭ fură sfărîmate.

Din fericire nu e de înregistrat nicĭ un accident grav de persoane.

D. Caen, primarul oraşuluĭ Focşanĭ, a sosit în oraşul nostru pentru a cere lămuriri în privinţa condiţiunilor eclerajuluĭ electric.

Aceasta în vedere că pare probabilă introducerea de lumină electrică în oraşul Focşanĭ.

Monitorul comuneĭ Iaşĭ va apare de la 1 Ianuarie în forma buletinelor ministerilor.

Pe lîngă dezbaterile de la consiliul conunal, acel monitor va publica toate regulamentele comuneĭ în ordinea lor de aprobare. Cu chipul acesta orĭ-cine poate avea la dispositie colecţia tuturor regulamentelor comunale, atît de necesare foarte de multe orĭ.

Consiliul de Higienă este convocat în şedinţă ordinară pe ziua de 2 Ianuarie.

La ordinea zileĭ sunt maĭ multe chestiunĭ importante.

A fost aprobat regulamentul pentru scoaterea copiilor de pe planul oraşuluĭ Iaşi.

In conformitate cu acel regulament nu sunt valabile copiile de cît atuncĭ cînd sunt emise de serviciul tehnic în condiţiunĭ anume stipulate.

Din Botoşanĭ ni se comunică că'n seara de Revelion va avea loc un splendid bal în saloanele clubuluĭ comercial din acel oraş. Corespondentul nostru ne promite o dare de samă despre acea serată.

Pămîntul nicĭ n'a acoperit încă bine rămăşiţele pămînteştĭ ale luĭ Menelas Ghermani şi deja d. Dimitrie Sturza, a decis să candideze la Rîmnicul-Sarat pentru scaunul de senator devenit vacant în urma morţeĭ fostuluĭ ministru de finanţe.

In acest scop şeful colectiviştilor a şi făcut propunerĭ grupăreĭ junimiste.

Iată un nou gen: cioclu politic.

Abia anunţate înscrierele pentru reprezentaţiunele d-neĭ Theodorinĭ şi cererile de bilete sunt deja numeroase.

Afară de Rigoleta toate celalte opere sunt reprezentate pentru prima oară în Iaşĭ.

Se prevede o afluenţa n'are precum şi o sumă de vizitatorĭ din provincie.

O scenă duioasă la Palat

O scenă, care a impresionat adînc pe ceĭ din palatul regal, s'a petrecut zilele trecute.

D. general Manu, ministru de finanţe, se afla în audienţă şi povestea M. S. Regeluĭ mizeria în care se află o mare parte a populaţieĭ din Dobrogea şi Tutova.

Suveranul răspunse atuncĭ ministruluĭ de finanţe:

— Nu se poate, d-le general, să le venim în ajutor?—Majestate, zise d. general Manu, nu putem face nimic, căcĭ nu avem banĭ.

Micul principe Carol, care era de faţă şi asculta cu multă atenţiune convorbirea ce se urma, interveni numaĭ de cît şi zise:

Unchiule, dacă vreĭ, dau eu ceĭ doĭ banĭ de aur. Pentru săracii din Dobrogea, să dau piesa cea mare, iar pentru ceĭ din Tutova, piesa cea mică.

Drept orĭ-ce respuns, M. S. Regele, cu ochiĭ umezĭ, luă în braţe pe nepotul Seu şi-l sărută.

Trebue să adăugăm acum, că cele două piese de aur îşĭ au şi ele legenda lor.

Dacă nu ne înşelăm, cea mică a fost dăruită de M. S. Regele cînd micul principe a împlinit un an, iar piesa cea mare 'ĭ sa dăruit după ce micul principe a scăpat din greaua boală de care a suferit.

Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curţeĭ cu jurĭ din Bacăŭ pe indiviziĭ Neculaĭ Lucuţă, V. Dorofteiŭ Gh. I. Olariŭ, Ioan V. a Puiuleseĭ, Dumitru S. Stoian, Ioan N. Iliseĭ, Neculaĭ Gr. Turcu, Alexandru Maxim, Al. Ienachi Tudoriŭ, V. N. a Safteĭ zis şi Şerbănescu, Dim. Saltu, Ioan Grigoriu, Vasile Cotea, Gr. Pelin, Ioan Tofan pentru următoarele fapte:

Ceĭ dintăĭ patru pentru că în noaptea de 20 August, înarmaţĭ s'aŭ întrodus în casa soţilor Ioan şi Maria Ioachim şi prin violenţă, loviturĭ şi rele tratamente aŭ încercat să-şĭ apropie averea acestora.

Consecutiv acestor tratamente Maria Ioachim a suferit o incapacitate de lucru.

Ceilalţĭ patru pentru complicitate, căcĭ în timpul ce primiĭ operaŭ aceştia făceaŭ garda în jurul caselor.

In ce priveşte ceĭ şase din urmă, eĭ sunt daţĭ judecăţeĭ pentru că constituiţĭ în bandă pentru vătămarea persoaneĭ şi avereĭ aŭ hotărît jefuirea cîrciumarului Gh. Grigoriu din Buhuşĭ şi în noaptea de 21 Noembrie 99 aŭ pornit în executarea hotărîreĭ lor.

Jandarmeria însă reuşeşte să intervie la timp şi atuncĭ o luptă se începe şi cei şase acuzaţĭ sunt prinşĭ, fără să şĭ fi put pune planul în aplicare.

Totuşĭ fapta e prevăzută şi pedepsită de lege.

Cu acceleratul de aseară d. Const. Olnescu, preşedintele Camereĭ Deputaţilor, a plecat la Bucureştĭ.

D. Olănescu a fost întovărăşit la gară de d. A. Paşcanu cu doamna şi de domniĭ prefecţĭ Grecianu şi Caano.

D-sa a plecat cu un vagon ministerial.

In cursul acesteĭ săptămînĭ comunaa plătit suma de 30,006 leĭ cuponul pe Ianuarie pentru împrumutul Teatruluĭ.

Toate serviciile de la comună vor lua vacanţă mîine Vineri la ora 12 d. a.

Duminecă 2 Ianuarie va avea loc în sala Sidoli un mare Bal-Mascat.

Sunt rezervate o sumă de surprize.

Muzica Militară va cînta în tot timpul dansuluĭ.

Inceputul la 9 ore

Pentru reprezentaţiile diveĭ Theodorini înscrierele se fac într'un chip vertiginos. Numerul cererilor atît din Iaşĭ cît şi din provincie e foarte mare.

Inscriirele se fac la *librăriaTh. P. Maximovicĭ. Preţurile serale,* Avant Scena 100 leĭ loja de 6 per. 60, loja de 5 per. 50. loja de 4 per. 40, Stal I banca 1—8. 10 leĭ Stal II banca 8—16. 6 leĭ Stal III banca 17—22. 3 leĭ.

Balcon I şi II 4 leĭ banca III şi IV. 3 leĭ galeria 2 leĭ *Sreţurile în abonament pentru 4 reprezentaţi.*

Loja de 6 per. 200 leĭ loja de 5 per. 160, loja de 4 per. 120 Stal I 28 leĭ, stal II 16 leĭ.

Cu ocazia sărbătoareĭ de anul nou, un serviciŭ religios va fi oficiat la Mitropolie.

D- Prof. Dr. G. Bogdan este unul din tre medicii delegaţĭ de asociaţie generală a medicilor din ţară, spre a lua parte la congresul de „Deontologie medicală" ce se va ţinea în cursul luneĭ Iulie 1900 la Paris.

Cu părere de răŭ înregistrăm ştirea despre încetarea din viaţă a d-luĭ Al. Gusti, grefier la secţia a II a Curţeĭ de apel.

D. Gusti, un inteligent şi harnic funcţionar, era de maĭ multă vreme bolnav de inimă şi sa săvîrşit din viaţă astă-zĭ dimineaţă la locuinţa sa din strada Albă.

Decedatul era locotenent în rezervă, luase parte la campania din 1877 şi fusese decorat.

Rugăm familia să primească expresiunea condoleanţelor noastre.

Curte cu juraţĭ din Bacăŭ va fi chemată să juedce în viitoarea sesiune un interesant proces pentru paricid.

In adevăr camera de punere subt acuzare a trimis în judecata numiteĭ curţĭ pe Petru Ianoş Megheriş, Ionaş Megheriş, Ruya Megheriş şi Magda Megheriş, pentru că ceĭ dintăĭ doĭ fiind provocaţĭ prin abuz de autoritate din partea mameĭ lor Magda Megheriş, au luat maĭ dinainte hotărîrea de a se proni asupra vieţeĭ tatăluĭ lor Ianoş Megheriş şi în noaptea de 24 Noembrie 1899 Petre şi Ianoş Megheriş cu voinţa au ucis pe tatăl lor prin descarcarea uneĭ arme de foc.

Ruya Megheris, fiica Magdei, este trimisă în judecată pentru complicitate, iar Magda Megheris, pentru că prin abuz de autoritate a silit pe copiĭ să răpiască viaţa părinteluĭ lor.

Precum se vede procesul va fi foarte interesant.

Din cercetările făcute rezultă că Magda Megheris şi-a decis la comiterea crimeĭ din cauză că Ianoş Megheriş ar fi întreţinut relaţiĭ cu o femeie dintr'un sat vecin.

Atîta a fost suficient pentru ca Magda să se decidă la comiterea crimei şi să inspire o ură atît de sălbatecă copiilor în contra tatăluĭ în cît braţul ucigaş al copiilor să fie rădicat în contra tatăluĭ.

ULTIMA ORA

—Serviciul special al *Opinieĭ*—

Londra 30 Decembre

Agenţia Reuter află că după liberarea vaporuluĭ *General* se va libera şi vaporul *Herzog.*

Nu s'a constatat încă definitiv dacă pe bordul vaporuluĭ *Bundesrath* s'a găsit contrabandă; de asemine s'a constatat că nicĭ pe vapoarele *General* si *Herzog* n'a fost contrabandă de războiŭ.

Standard află din Durban că pe vaporul Bundesrath nu s'a găsit nimic suspect pînă acum.

Aden 30 Decembre

Vaporul *General* va pleca astă sară negăsindu-se nimic suspect pe bordul seŭ.

Pe bordul unuĭ vapor al *Lloyduluĭ* austriac găsindu-se o cantitate de făină destinată probabil pentru Transvaal, făina va fi reţinută pînă la deciziunea tribunaluluĭ de sechestru.

Berlin 30 Decembrie

Budgetul Prusieĭ a fost depus astă-zĭ pe biroul dieteĭ.

Se echilibrează avînd la cheltuelĭ şi venituri suma de două miliarde 472,266,355 mărcĭ; are o augmentare la venituri şi la cheltuelĭ de 14,598,335 mărcĭ în raport cu budgetul de la 1899.

Stetin 30 Decembre

Punerea pe apă a vasuluĭ *Deutschland* a avut loc în presenţa împăratuluĭ Wilhelm.

Contele Bülow, ca nas, a pronunţat un discurs punînd în relief progresele considerabile ale Germanieĭ.

Germania, a căreĭ comerţ era în 1840 de 2 miliarde jumătate, s'a radicat la 8 miliarde jumătate în 1897, decĭ nu trebuie să rămie în urmă economiceşte saŭ politiceşte în concurenţa universală.

De mult Germania nu maĭ este o putere continentală ci e şi o putere comercială în lume şi trebuie decĭ se fie destul de tare spre a apara pacea şi onoarea sa.

Dacă Germania întîlneşte obstacole în drumul saŭ, aceasta nu o va rătăci nicĭ nu o va umili.

Contele Bülow şi-a sfîrşit discursul cu un ura în onoarea împăratuluĭ, ca şef al naţiuneĭ.

Stetiui 30 Decembrie.

La masă care a avut loc cu ocaziunea punereĭ pe apă a luĭ *Deutschland* Contele de Bülov a declarat că datoria sa este să conducă politica externă în acelaş senz ca prinţul de Bismark, cu stabilitate, prudenţă şi demnitate; calităţĭ care au cîştigat Germanieĭ încrederea celorlalte naţiunĭ şi care sunt baza păceĭ Europene şi universale.

Cu toate disentimentele în chestiunele de politică interiară, contete de Bülow nu crede că pot exista divergînţe în ce priveşte politica externă. Această unitate a naţiune e o garaţie a viitoruluĭ poporuluĭ German Contele Bülow speră că va cîştiga încrederea ţăreĭ şi exprimă speranţa că reprezentaţiĭ poporuluĭ, asta fiind situaţia universală, vor vota pentru mărirea forţilor navale (Aplauze numeroase).

Viena 30 Decembrie.

Delegaţia Austriacă a adoptat budgetul ordinar al resboiuluĭ.

Delegaţia Ungurească a adoptat creditul pentru ocuparea Bosnieĭ şi a exprimat d-luĭ de Kallay, mulţumirele şi recunoştinţa sa.

Vorbind de mişcările confesionale din Bosma, d. de Kallay a declarat că cerinţele statutelor bisericeĭ elaborate de membriĭ opoziţieĭ ortodoxe-orientale sunt irealizabile.

Guvernul nu cauta a întra în luptă cu ortodoxiĭ-orientali şi e gata pentru înţelegere.

Dar înainte de toate trebuie să proteagă instituţiile tuturor confesiunelor. El observă pentru toate confesiunele o justiţie uniformă şi administrează provincile ocupate nu în senz austriac şi unguresc ci după simtimîntul Bosniac.

Londra 30 Decembre

Vorbind de telegrama imparatuluĭ Wichelm către regele Würtenburguluĭ, ziarul *Standardt* zice că Anglia nu împedică ci favorizează maĭ mult pe Germania ca putere colonială.

In ceia ce priveşte sequestrarea vaselor nu trebue să se teamă la Berlin, că Anglia va lipsi de la respectul cuvenit Germanieĭ.

De altă parte nu trebue să se teamă că oameniĭ de stat germanĭ nu vor trata pe englejĭ într'un chip care să nu corespundă sentimentelor de curtoizie reciprocă.

Londra 30 Decembrie

Se scrie din Molteno cu data de 28 Decembrie că o recunoaştere făcută în noaptea precedentă de Starckstrom a avut ca rezultat că forţe numeroase de Burĭ aŭ ocupat Stronberg.

Cape-Towne 30 Decembrie

Mareşalul Roberts şi generalul Kirschner aŭ sosit ierĭ.

Manchester 30 Decembrie

Lordul Balfour a pronunţat un discurs în care spune că nu vrea să pretindă că armata engleză e perfectă dar ministerul de răsboiŭ are o povoară excepţională.

Anglia a combătut întăia dată în acest războiŭ un inamic aĭ căruĭ oamenĭ aŭ caĭ perfecţĭ. Cavaleria engleză trimisă în Africa nu este numeroasă. Dar acest lucru care era de prevăzut nu se poate imputa ministeruluĭ de războiŭ.

Paris 30 Decembrie

Telegramele sosite din Londra ziaruluĭ „Temps» spun că acolo circulă svonul că oraşul Ladysmith a capitulat.

S'a decis formarea uneĭ expediţiĭ de o sută de miĭ oamenĭ şi mobilizarea generală a floteĭ.

Paris 27 Decembrie

Se anunţă apropriata sosire a uneĭ marĭ sume de aur rusesc, mai mult de 2 miliaane lire.

In cercurile financiare se crede că banca Germanieĭ va scădea săptămîna viitoare scomptul.

Azĭ populaţia de aicĭ a fost foarte mult preocupată şi descurajată, pentru soarta Ladysmituluĭ, de oare-ce o Simbătă, după telegrama primită de la generalul White, în care spunea «Wyhard luată», nu să maĭ ştie nimic, şi tăcerea luĭ ar arăta că el acum se află în neputinţă de a maĭ trimite ştirĭ din Ladysmith.

Preocupaţia publiculuĭ din Londra a maĭ crescut în urma citireĭ ziarelor apărute azĭ şi care aŭ articole foarte pesimiste cu privire la situaţia trupelor engleze în Africa sudică.

Paris 30 Decembrie

In cursul un pinsch dat de comitetul de acţiune al acţiuneĭ pentru reforme republicane, d. Bourgeois, dronuniă un discurs care puse un relief epera cabinetuluĭ actual pentru apararea repulicei şi arată necesitatea de a impedica transformarea republiceĭ prin întroducerea elementelor reacţionare în guvern.

D-sa condamnă clericalismul.

Londra 30 Decembrie

După telegramele generaluluĭ Buller, perderile burilor la Ladysmith în ziua de 26 Decembrie aŭ fost foarte considerabile.

Vasington 30 Decembrie

Senatul. D. Kall voieşte să lumineze Anglia asupra opiniuneĭ Americeĭ. El prezintă o rezoluţie declarînd ca sechestrarea propietăţilor americane de cîtră englezĭ ca legale.

Senatul respinse propunerea.

Orariul plecărei şi sosirei trenurilor în staţia Iaşi

PLECAREA

O. M.			
6.05	dimineaţa	via	Paşcanĭ
9.35	„	„	„
1.45	p. m.	„	„
5.55	„	„	„
8.45	diminsaţa	„	Vasluĭ
9.05	seara	„	„
6.30	dimineaţa		Iaşi-Ungheni
12.20	p. m.	„	„
8.25	a. m.		Iaşi-Dorohoĭ
4.20	p. m.	„	„

SOSIREA

O. M.			
11.20	a. m.	via	Paşcanĭ
2.20	p. m.	„	„
6.38	p. m.	„	»
11.00	p. m.	»	»
7.55	a. m.	„	Vasluĭ
8.30	p. m.	»	»
10.00	a. m.		Iaşĭ-Ungheul
5.15	p. m.	„	
1.00	a. m.		Iaşĭ-Dorohoĭ
8.20	p. m.	„	»

Inainte de a visita orĭ ce *Magazin de Coloniale* răg visitaţĭ adevărata

Băcănie romînă

I. Gh. Tutunaru

— *Piaţa Sfîntuluĭ Spiridou No. 5* —

Unde veţĭ găsi un asortiment complect şi bogat de articole de coloniala proaspete şi cele maĭ alese calităţi şi pe care le vinde cu preţuri excepţional de eften Sper că veţĭ încuraja această adevărată Băcănie Romînă unde găsiţi totul şi eftin In aşteptare.

Cu toată stima

I. Gh. Tutunaru

D-r A. Müller

Medicul Societăţeĭ Tip. Gutemberg

Strada Păcurari 14

Orele de consultaţie de la 8—10 a. m. şi de la 2—4 p. m.

are onoare a aunţa că sa stabilit în acest oraş

Fraţiĭ Alexiades

Fac cunoscut onorabililor clienţĭ atît din localitate cît şi din provincie că pentru sărbătorĭ cît şi pentru anul noŭ suntem asortaţĭ cu tofelul de bomboane şi cutiĭ de fantesie pentru Cadourĭ.

Asemenea facem cunoscut că pentru provincie ne însărcinăm să expediem franco-porto şi ambalaj colete poştale de 4 Kilograme neto, socotind a 4 leĭ Kilogramul bomboanele cele maĭ fine, chocolate, fructe, etc.

ANUNŢIU

De vînzare 2 case a se adresa strada Cogălniceanu No. 8.

4—6

ADEVĂRATA

Băcănie Romînă

PIAŢA SF. SPIRIDON No. 2

Subsemnatul, aduc la cunoştinţă atît a onorabililor mele cliente şi clienţĭ, cît şi a d-lor cetitorĭ, că cu începere de astă-zĭ fac cunoscut că prin mare sacrificiŭ am isbutit să înzestrez magasinul meŭ de coloniale cu toate mărfurile de o calitate cea maĭ bună, maĭ curată, şi cu preţurile cele maĭ avantajoase

—PENTRU ORI-CE CLIENT—

Tot odată vă maĭ rog doamnilor şi domnilor atît clienţĭ cît şi cetitori a mă încuraja.

Şi că pentru a vă convinge de cele zise maĭ sus bine voiţĭ a vizita magazinul meŭ.

Cît privesce despre serviciŭ atît este de bun în cît puteţĭ fi serviţĭ chiar trimiţînd o carte poştală cu comanda, şi arătîndu-mĭ numele, pronumele, strada şi numărul locuinţeĭ.

Mulţumind clienteleĭ noastre pentru bine voitorul concurs ce aşteptăm.

CU STIMĂ

Neculaĭ I. Olănescu

1984

Maşinele de cusut Originale SINGER

sunt modele în construcţiune şi executare, neajunse în iuţeala cusutului şi durabilitate, ca şi în frumuseţa tighelului. Maşinele de cusut Originale SINGER sunt nepreţuite în menagiu, indispensabile în industrie şi sînt de aceea cel maĭ bun şi:

CEL MAI FOLOSITOR

CADOU DE CRACIUN

şi

ANUL NOU

Consumaţiunea mereĭ crescîndă, distincţiunile eminente ale tuturor expoziţiunilor, existenţa de maĭ bine de 40 de anĭ a fabricei şi reputaţiunea universală, pe care şi le-aŭ cîştigat maşinele sale, oferă cea maĭ sigură şi deplină garanţie de bunătatea lor.

Nouile maşinĭ de cusut Original SINGER *Central Bobbin* şi *V. S.* pentru familiĭ sunt tot ce technica modernă a maşinelor de cusut creat pentru uzul caznicului. Ele aŭ mersul cel maĭ uşor şi liniştit, sunt foarte uşor de manipulat şi sînt neîntrecute pentru verĭ-ce lucrărĭ de menagiŭ ca şi pentru

Broderia Artistică Modernă

Pictură de ac, broderiĭ de şnur şi monograme, ajururĭ, broderiĭ de Smyrna etc.—Instrucţiune gratuită şi în broderia artistică. Depozit de mătase de orĭ-ce coloare.

G. NEIDLINGER

Furnisorul Curţeĭ Regale

IAŞI—Strada Lăpuşneanu No. 37

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

OPINIA apare in toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică întreg serviciul telegrafic al Agenţieĭ Române, aşa că cetitoriĭ ieşenĭ aŭ telegramele în ziarul nostru cu o zi înainte de a sosi ziarele din Capitală.

OPINIA şi-a asigurat un perfect serviciŭ special pentru Bucureştĭ, ast-fel ca să poată da în întregime şedinţele Camereĭ şi Senatuluĭ.

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **reviste literare, economice, financiare, sciinţifice. etc.** Amănunte complecte asupra mersul resboiuluĭ din Africa de Sud.

Abonamentul: Pe un an: 30 leĭ. Pe 6 lunĭ: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Primărieĭ No. 17.

„UNIREA"

Societ. generală de asigurare mutuală în Bucureştĭ

Autorizată prin Inaltul decret Domnesc sub No. 1536, după deciziunea Consiliuluĭ de miniştri de la 27 Iunie 1877, *Monitorul oficial* No. 160 din 16 (28) Iulie 1877,

Consiliul de Administraţie:

Gheorghe I. Lahovary Preşedintele Consiliuluĭ de administraţie. Preşedinte al Inalteĭ Curţĭ de Compturĭ

Alexandru Catargiu Preşedinte de onoare al Societăţeĭ şi membru în consiliul de administraţie, deputat, fost ministru plenipotenţiar

Colonel N. Costescu Vice-preşedinţe al Consiliuluĭ de Administraţie, Senator

Consilierĭ

Petre Millo, *senator*
General Herkt
Dr. N. Tomescu
Major I. Obedenaru
Al. Ciurcu, *deputat*
Dr. Şaabner-Tuduri, *deputat*
Eugenia Dutei
Dr. I. Dumitrescu
Emil Joachimovicĭ *avocat*

Censorĭ

G. Panu Deputat, vice-Preşed. al Camereĭ
Al. Dinga
I. Popescu
N. Verghe
Sc. Miclescu

Director general, **Alexandru**

Asigură în toate ramurile precum:

1) **Incendiŭ**, *contra tuturor riscurilor cu premiile pe jumătate ca la celelalte societăţĭ.*
2) **Grindină**
3) **Transport**
4) **Viaţa**, *în toate combinaţiunele.*

Toate acestea cu premiĭ maĭ reduse ca la orĭ-care alte societate.

Societatea „UNIREA" singură asigură contra spargere geamurilor şi oglinzilor.

Sediul Societăţeĭ: **Bucureştĭ, strada Doamneĭ, 9.**

Biuroul Agenţieĭ generale Iaşĭ strada Primărieĭ 17

Agent general. **Constantin C. Chiriţă**

Agent Principal **Osias Lessel**

Prima franzelarie şi Cofetărie

F. Szakmàry

Premiat de douĕ orĭ cu Medalie de aur Iaşi strada de sus 168

Recomand onor. Public şi numeroseĭ mele clientele.

Crafle Regale împlute cu dulceaţă *Prăjiturĭ, Cozonacĭ, Babe, Cornurĭ,* cu mac saŭ nucă, *feluriţă pesmeţĭ,* şi turtă dulce.

Calitate excelentă în toate zilele proaspete 4—4

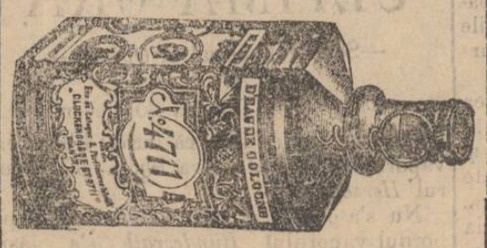

RUCHE

à Cadres mobiles

Prix: **20f**

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. **0f 20**

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE **0f30c**

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RUCHES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

Bereria Unirea

In fie care seară Muzica Militară conducerea renumituluĭ capel-maistru L... Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Atelierul Chimico-technic „SINGER"

STRADA GOLIA No. 46

Premiat cu medaliĭ de aur. argint şi premiĭ băneşĭ

Cu onóre aduce la cunoştinţă onor. public, că a **contra petelor** din orĭ ce sĭ de stofe, matase garantat, *fără a ataca stofa sau culoarea*, bucata 50 bani.

Ceară albă „Virgina" pentru duşamele par...

Văpsele în oloĭ (fără seatif) pentru duşamele...

Crema „Singer" pentru încălţăminte colora... moliciune, coloare şi lustru.

Chevreaulina „Singer" pentru Chevreau şi...

Nigrolina pentru hamuri, poclit şi burduf, ea... moliciune şi lustru, şi e unicul sistem pentru conser...

Unsorĭ pentru hamurĭ, şi, copitele cailor, mas...

Articole de Toilettă:

Poudră „Sanitas" albă crême, rosa, fără ingredienţe vătămătoare...

Apă de Toilettă „Singer" şi pentru pistruĭ...

Săpun Cocs „Inocenţa" unicul săpun de toaletă...

Gallseife, săpun cu fer de bou.

Săpun fenicat desinfectant.

Foc bengal, rachete şi morişte.

Asemenea şi Cerneală în orĭ-ce color. (VIOLETA 50 bani...

Tuş cu şi fără Oloĭ pentru stampile.

Cerneală pentru marcat lingerie, 50 banĭ şipul.

Pastă de centigraf albă transparentă, 4 leĭ Kgr...

Primesc spre lipire obiecte stricate de porcelan, metal etc.

Instalez şi repar sonerii electrice, telefoane şi orĭ-ce preciurĭ fórte avantagioase.

Fabrica de Stampile şi Monograme în Cauciuc după anume desemnurĭ (facsimile).

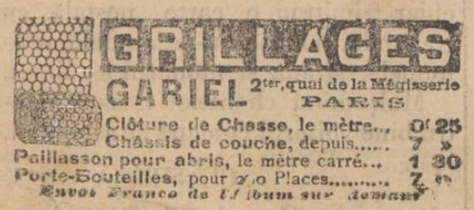

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

BROSSE A TAPIS

Prix: **14 fr.**

R. GARIEL

2eq, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue